



## Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

## Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

- + *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
- + *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
- + *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
- + *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

## Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter <http://books.google.com> durchsuchen.



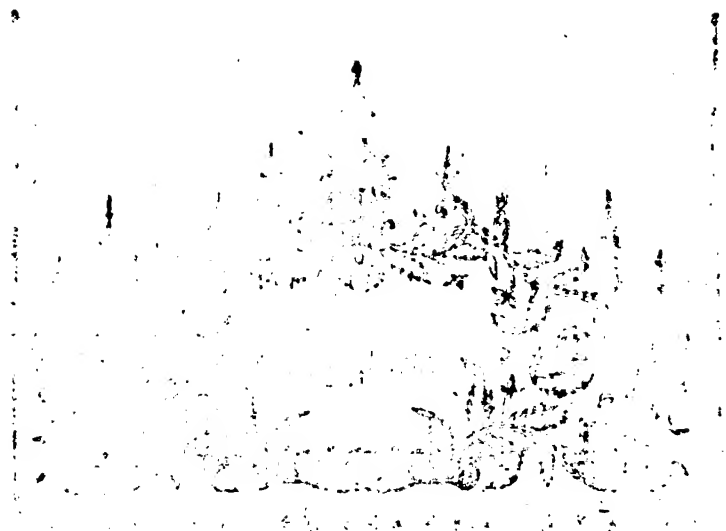


2192

Digitized by Google







LIBRARY  
MUSEUM  
OF THE  
CITY OF BOSTON



\*\*\*\*\*

\* بسم الله الرحمن الرحيم \* مطلع هر سر کلام قدیم \*

بحمد الله الذی زین بساتین عالم الانس بانواع ازهار المعارف \* ونور  
 قلوب عارفی مجلس القدس باصناف شمس العواطف \* ورشح فیها  
 بقیوضاته المخبیة وهبت علیها نسائم المحبة العرفانیة ( نظم )  
 فمبحران الذی قد سجع الاشیاء \* بحمد ذاته القدوس الاعلی \*  
 ججع الطیر یجمع فی غصون \* بالحنان الشاق الاغلا \* وهراران  
 صلات وسلام بر کل روضه نبوت وشاخسار دوحه کلبن فتوت که  
 بلبل کلزار ماوی \* وطوطی شکرستان سراى ( سبحان الذی اسرى  
 باد ) قطعہ ) دستکبر مجرمین است محمد مصطفی \* ملکبای هر حزین  
 است محمد مصطفی \* مایه بخشای دو عالم شهنه چارم کتاب \* فیض  
 بخش آن واین است محمد مصطفی \* و یوزمینک ترضیه و تکریم آل  
 و اصحاب جنابلاریفه بولسونکه آلا ر بارجه اولوس بوسنا ینک  
 کول لاری و آچون بهار ستاینک بلبل لاری و دین و شریعت  
 کو کینک یولد وزلاری و حدیث ( انجانی کالنجوم باهم اقتدینم  
 اهدینم ) مظهر سعادت افروز لاری علی الخصوص چهار بار کزین که  
 تور نالاسی بلایر ابرار قویاش دیک دین و شریعتی منور \* و قیغولوق  
 کوکل لاری نور هدایت بلایر فرقیغوجی دورلار آلان اوزابولسون

قطعه

(قطعه) ولایت خلیفه شهنشاه ابو بکر امیر مسلم دور \* عدالت شهریدا  
 اسیر و عمر سلطان اکرم دور \* خیابانیفه عثمان جیکی الحق پرده  
 ختمی \* علی آتلیغ لاریجراچا غلام شاه معظم دور (اما بعد) معلوم  
 ارباب درایت و منظور اصحاب کفایت در که حضرت مولا ناجای  
 روح الله روحه السامی حضرت نلریک بهارستان نای ایله موسوم  
 کتابی و نکات و نصایح مستطابی حقارید رکر انمایه و بی بهار و بر بحر  
 معانی بی اشهاد که هر بر حکایاتی دلفریب و هر بر مطایاتی مؤثر خون  
 نوازی عندلیب ریلضنده اولان هر بر کل صد بر کنک شمع بی مثلیم ناسی  
 معطر و لاله سرخی هزاران عافاک خیرتله سینه سین پرداغ و کر بیان  
 چاک و پریشان و در بدراید و زلال آسمان معانیسی (ومن الماء کل شیء حی)  
 نصی تا صبح و اشارت و زائرانی روضه رضوان ایله بشارت ایندیکی  
 آشکاره و هویدا و نظم و نثری قطعه قطعه دلیل و دعوا ایکن رنگ  
 الموان معانیسی چراغان ترجمه ایله روشنا اولدیغی معلوم بیگانه  
 و آشنادر هر تقدیر شمع مر حوم اول وادیده نک و پو اشد بیده  
 شبستان خیالاتی کرکی کبی روشن ایده مدیکی کلیله مبرهن در  
 بولاله زار معاینده شدت نسایم سبیل شمع پیانی فروزان اولوب  
 کاهو علیه باقی قالمشدر (بناء علیه) بو حقیر بی مایه و عاجز فرورمایه  
 خالک اقدام اولبا و جبهه فرسای مجلس علماء فیض جوینده ملک القادر  
 السید محمد الشاکر سانه الله من مکاید الحاسد و الماکر ادهم کلک خوش  
 رفتاری بووادی به سوق و تسیار و ریاض بهار سنایک مقاماتده قدر  
 الاستطاعه رفتار ایدوب احاطه ادرالک مقداری مشکلاتی حل علی  
 ماقل و دل بیان و عیان ربعضا بعضا قواعد فارسی بی دخی اعلان  
 و ایات و رباعیات و قطعاتک علل و ازاحیفی اشعار علی ماهو الحق  
 بین ارباب الاشعار بیان اولنوب جناب خدای لم یزل و لا یرال و الموفق  
 ذو الجلالک توفیقله امامه رسیده اولمشدر کرچه باغبان امل و ش  
 غنچه صد بر کنی اشک خونین ایله شکفته و لاله های رنگارنگی  
 داغ درون و جگر خون ایله میدانه کلنجه جان و دل پریشان و آشفته  
 و شبستان خیالاتی مهر اندیشه ایله حل اولنجه زکس چشم امل  
 نلرچکمش اوشب بوی پر بویک بر کیچه صفاسنه فخر عمری اکش و لکن



بنده صدور عمر فایه کمال ایله شفا و درد اهل عشقه دوا اوله مزالا  
مکر حضرت ظل اله حامی شرع الله حافظ ثغور المؤمنین ناظم  
مناظم الملک والذین قانع عرق الجبارة قانع مغفر صنوف الاکاسره  
\* قصیده در مدح پادشاه اسلام \*

چار بالاش نشین سلطانی \* خسرو دهر و ظل یزدانی  
شمس لطیفه سربسر آفاق \* ماه و ش اولدی جله نورانی  
پرده دار حرمی در کسری \* اولدی دارا کمنه دریانی  
حافظی عون حضرت باری \* حضر توفیق اوله نکهبانی  
اولکه سلطان سلیم دانادل \* زینت افزای ملک عثمانی  
شاد کلام اوله تخت عدلنده \* ایده هر دم صفای روحانی  
دور دیرینه سنده کور مدی چرخ \* صاحب دار بویه خاقانی  
زور بازوسی حیرت آورد در \* بیلور ز پنجته زیمانی  
قیلیدی نبطی ایله شکسته قلم \* جبهه از باب بزم عرفانی  
یتزای شاکر کینه پیر \* ایله سخن دعاده جولانی  
نه فلک پایدار اولد بجه \* اوله جاری جهان فرمائی  
اول شاه فلاطون فکرت و ارسطو منقبت جم خشت دار شوکت  
پادشاه اسلام و المسلمین امیر الموحیدین و المؤمنین اولان ذات والا تک  
نظر کیمیا نظیری ایله سبکه زر کبی بوتۀ اعتبارده خالص العیار اولوب  
اهلی یشنده اعتبار و مایه دار اولسی مقرر در دیونام غالبشان شریفیه  
تیمنا و اسم پاک لطیفه تبرک بهارستان مولانا جای قدس سره السامی  
عنایت و توفیق باری ایله ترجمه و شرح اوائوب اسمته (هدیه العرفان در  
شرح بهارستان) اسمیه اولندی منظور یندن متمنادر که قصور بنی قلم عفو  
ایله تکمیل و ناولک طمعه هدف ایتمیوب دعاء خیر ایله یاد و یوعا جزی داشاد  
و مسرور القواد بیوره لکل من عند الله لاحول و لا قوة الا بالله و بالله  
التوفیق نعم المولی و نعم الرفیق و علیه اعتمادی فی کل حال من الاحوال  
یارب حول حالنا الی احسن الحال اللهم احفظ لسانی من الخطاء و الخطل  
ومن الزلیع و الزلل (مصنف مرحوم بسمله دن صکره ثناء جمیلی مشعر  
اولان الفاظ عیدیه دن بر بنی ایاندن مقدم فائده جدیدی سنده اولان  
حدیث شریفک مضمونتی نظمله بر قطعه انشاد ایدوب بیور در

\* چو مرغ امر زیالی ز آغاز \* نه از نیروی جد آید پرواز \* خوادات  
 تحلیل مرغ مطلقا قوشدر طیر معناسنه و مبتدا (امر بونده ایش یعنی  
 فعل معناسنه در ذیبال ذی اسماء سینه معنله دن حالت جری یا ایله  
 صاحب معناسنه (بال بونده شرف معناسنه در با حرف نسبت زاده مفرده  
 ازدن مخفف من معناسنه آغاز ابتداء یکدر آیدک مفعول (نه هاء رسمی  
 ایله نافیله آیده مصروفدر از من معناسنه یا مصلحت نیروی بونده قوت  
 معناسنه در آیدک مفعولی جد نیرویک مضاف الیهی آید فعل مضارع  
 مفرد غائب آمدن دن یا خود آیدن دن مشتق پرواز با حرف صله پرواز  
 طیران معناسنه در (محصول بیت) چونکه شرف شاه منسوب اولان  
 امرک قوشی ابتداءن جد قوتندن یا جد قوتیله پروازه کلز یعنی کلیه  
 حاصلی جناب واجب الوجوده جد ایتمکسزین طیران ایلیه  
 \* بمقصد نارسیده بریزد \* قندزان سانه که دیگر برنجیزد \*  
 بمقصد با حرف صله مقصد صادق کسر یله بونده اسم مکاندر ضرب  
 پابندن عینک قحی خلط مشهور در (واقصد فی مشک) ده مقصده  
 وصلت ممکندر تدبیر مفعول صریحدر مؤخر ریزدک نا اذات نی رسیده  
 ماضیدن قسم اخرنده اولان هاء رسمی بونده و یونک کی برلده هاء  
 ترنب اولور یعنی بشموب دیمک اولور پرباه عجمک قحیله قنات  
 دیمکدر بریزد باء استقبالیله ریزد فعل مضارع ریختن دن یا خود  
 ریزیدن دن فاعلیله جمله سی خبردر معلوم اوله که سودی پرسود کلای  
 قواعد فارسیه بهر و اوج و یرد یکی محالدره بحث اشتقاقه بوکونه آغاز  
 ایندوب پیورر که مصدر تا اینک جیعه سندن و مصدر دالی یا اینک  
 ماعداسندن ماضی ایله اسم مفعولدن غیری مشتق اولمز از جمله ریزدک  
 مصدری ریزیدن آیدک مصدری آیدن کنندک مصدری کنندن  
 کلور اما جمهور قولنی دفعه اطلاع مراد ایدینلر مغایع الدریده به  
 مراجعت اباسونلر لکن ان شاء الله محملری کلد کرده تدریج ایله بیان  
 اولنور اما حقیر دیر مکه قول جمهور نفیر فهمه اصعب ایهده صوابه  
 قریبدر زیر سودی مرحومک اکثر مشتق مندری کلام مجعده بلکه  
 لغاتمه متداول دکل معنیدار صورتنده بی معنی در بویه اولنجه مواضع  
 متعدده ده ماده اشتقاقه شراحی رذ ایندوب نجھیل ایلدیکي محل

بحث در تدبیر (حاصلی جمهوره کوره ریز در یختن دن مشتقد زیرا  
 قاعده کلیه هر بار که مصدر تا بینک ماقبلنده (خسشف) حرف زدن  
 خاء واقع اولسه تاد الله قلب اولند قد نصره خادخی زایه قلب اولنور  
 قد او فتندن مخفف فعل مضارع فتیدن دن یافتدن دن مشتقد  
 زیرا مصدر تا بینک ماقبلنده الف اولسه حذف اولنور زان از اندن  
 مخفف زای مفرد من معانسه آن اسم اشارت شان ادات تشبیه (که  
 حرف زبانی دیگر غیر برادات استعمال یونده مجرد نا کید ایچوندر (نخیرند  
 نون نافیه خیرند خاء مجمله تک کسرله فعل مضارع خیریدن دن  
 یا خاستن دن علی غیر قیاس خیرند کلور (محصول یت) محل قصد  
 و مطلب یعنی مقصود و مطلبه ایرشیموب قنادی دو کیلور انجلین  
 دوشر که غیر قیاسی یعنی بردخی پرواز و طیرانه قدرش اولمز (حاصل  
 مشوی) حضرت مناجای روح الله روحه کل امر ذیبال لم یدأ فیه  
 بحمد الله فهو ابتر حدیث شریفه تلخیص بلکه ترجمه ایدوب بیورر که  
 اعتلاء شان و شرفه مرغه مشابه اولان بر امر عظیم الشان که انی  
 مبدی جذیله سزاغازه بال و پر آجوب باخلیه مثال مرغ بی پروبال  
 اولیه دوشر که بردخی قالمغه بحالی اولمز یعنی او ذیشان اولان ایش  
 ناسه نفی شویله دور سون بلکه مضرتی ایجاب ایدر (عروض)  
 بومشوی بمره زج مسدس دن در یعنی بریتی التي مفاعیلن (صدر  
 لیه ابتدا سالم حشوری سالم لیکن عروض ایه ضربنه حذف جلی  
 طاری اولوب هر زج مسدس محذوف اولمش حذف آخرد اولان  
 سبب خفنی اسقاطه درلر مفاعیلن دن ان دوشر مفاعی قالور فعوان  
 اتمک برینه کلور بویله اولجه بر مصراع مفاعیلن مفاعیلن فعوان اولور  
 \* هزارستان جد و ثنا از زبان مرغان بهارستان عشق و وفا که  
 از منابر اغصان فضل و احسان بحسن اصوات و طیب الحان علی  
 الدوام خوانند \* هزار اسماء اعداد دن یک یعنی الف دیمکر بونده  
 کزیدن کلمه در (دستان داستان حکله معانسه لیکن بونده ترغ و تکلم  
 معانسه در و مبتدادر (جمله اضافتی بیانه (جد معروف (ثنا عطف  
 تفسیری (زبان دل یعنی لسان اضافتی لامیه (مرغان مرغ مطلقا  
 قوشدر الف و نون ادات جمع قوشدر دیمکر (بهارستانه اضافت لامیه

(بهارستانك عشقه بیانیه) (عشق معروف) (واو عاطفه) (وفا فتح و او  
 ایله مقابل غدر در) (که حرف رابط) (از من معانسه یا خود طرفیت  
 ایچون) (منابر مبارک جمعی محفل مرتفع معانسه) (اغصان همزه تک قحی  
 وغین مجله تک سکونیه غصنک جمیدز بوداقلردیمکسدر) (فضل فالت  
 قحی وضاء مجله تک سکونیه فضیلت معانسه یعنی زیاده لک اضافت لری  
 بیانیه) (واحسان و او عاطفه احسان کسر همزه وسکون حالیه ایلاک  
 و بیلک یعنی علم معانسه دخی کلور) (بحسن باحرف الصاق حسن  
 حاتک ضمیمه خوب یعنی کوزل) (اصوات صوتک جمعی آواز معانسه  
 اضافت بیانیه) (واو عاطفه طیب لغنده کوزل رایحه لی نسسه به دیرلر  
 لکن بونده تجرید اولوب کوزل معانسه در) (الخان همزه تک قحی ولانک  
 سکونیه لحنک جمیدز لحن لامک قحی و حاء مهمله تک سکونیه حسن  
 صوت ایله آوازه دیرلر بودخی تجرید اولوب یالکیز آواز معانسه در  
 (علی الدوام یعنی دائما) (خوانند روم ضمله فعل مضارع جمع مذکر  
 فاعلی نحتده مرغانه راجع خیر مبتدا بامقدر برخیداست یا خود  
 قطعه آتیده صانعی رادر لکن وجه نانی اولی در) (محصول فقر) یک  
 جد و ثنا حکایه سی یعنی ترغاتی عشق و وفا بهارستانک قوشلرینک دلندن  
 جریان ایدر که فضل واحسان بوداقلری منبرلنده یا خود منبرلندن  
 کوزل صوت و کوزل آواز ایله دوام اوزده اوقورلر یعنی مرغان بهارستان  
 عشق و وفاتک حاصلی اهل عشقک لسانندن جریان ایدن هزار  
 جد و ثنایستاقی که فضل واحسان شاخلری منبرلنده یا خود منبرلندن  
 صوت حسن و لحن طیب ایله علی الدوام اوقورلر لکن از منبرده اولان  
 از معنای اصلیه سنده اولجه منابر اغصان فضل واحسان دل لوجندن  
 کلابدر یعنی لسان اطلاق اولنان لحم پاره تک اوچندن اصدار ایدوب  
 اوقورلر \* و بمسامع حاضران مجامع قدس و ناظران مناظر افس علی  
 مر الشهور و الاعوام رسانند \* و بمسامع (واو عاطفه) (باحرف صله  
 مسامع جمع مسمع یعنی محفل سمع قولی دیمکدر فارسیجه گوش  
 حاضران حاضرک جمعی غایتک ضندی اضافت لامیه) (مجامع مجملک  
 جمعی جمعیت محفلری قدسه اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر  
 قدس بحسب اللفه پاک دیمکدر لکن بونده قرب الهی مراد در

(حاضران مجامع قدسین مراد ملائکه کرامدر) (واو عاطفه) (ناظران ناظرک جمعی بونده حافظ و حامی معناسنه) (مناسطرجع منظر در نظر اید جمع محل اضافت اسم فاعلک مفعولنه) (انس همزه مک ضمی ونونک سکونیه ضد وحشتندینه بونده قرب خلا مراد در) (ناظران انس دن مراد اولیاء کرامدر) (علی حرف جر) (مر میک فتنی وراء مشدده ابله نصر بایک مضارع فتنیدن مصدر در بحکم معناسنه) (الشهور شهرک جمعی آیلر دیمکدر فارسیده ماه دیرلر) (واو عاطفه) (الاعوام عامک جمعی ییللر دیمکدر فارسیده سال دیرلر حاصل معنی آیلرک و ییللرک مروری اوزره دیمکدر لکن بویه برزده دوامدن سکونیتدر) (رساننده فعل مضارع جمع مذکر غائب ایشدیرلر دیمکدر الف ونون علامت تعدیه در ولازمی رسد کلور) (معلوم اوله که لازم متعدی مراد اوانسنه مضایح الدربه ده تحریر اولدیغنه کورمه امر حاضرک اخرینه الف ونون ویا و دال ونون زیاده اولتور ایسنه مصدر متعدی اولور ملا رسیدن آخر حاضری رس کلور و شناختن امر حاضری شناس کلور مذکور حرفی زیاده اتمک ابله رسانیدن و شناسانیدن اولور اخیندن نونی حذف ایدرایسک رسانید و شناسانید ماضی متعدی اولور دالک ماخلنده می یابی حذف ایدرایسک رساند و شناساند اولوب مضارع متعدی اولور اما سودی به کوره برالف ونون جمعیتند سکونیت ایدر زیر اکا کوره شناختن دن اشتقاق اولماز بلکه مراد فی اولان شناسیدن اشتقاق اوانور بویه اولنجه رسیدن و شناسیدن یا مک ماقبلنه الف ونون زیاده ایتلک رسانید و شناسانیدن رسید رسانید شناساند شناسانید اولور جمع همچون رساند افطنه برنون دخی زیاده اولوب رسانید اولور (مخصوص فقر) دخی یا مک و طاهر اولان جمعیه حاضر اوللرک یعنی ملائکه کرامک دخی انس والفت نظرگاهنه ناظر اولانلرک یا خود انس نظرگاهی حافظ و حلمیارک حاصلی اولیاء الله عظامک قولقارینه شهور واعوامک مروری اوزره یعنی دائما ایشدیرلر حاصل کلام مرغان عشق و وفاک ملائکه عظام و اولیاء کرامک قولقارینه ایشدیرلرکری جدید استانی (قطعه) صنایع را که کاستن سپهر \* باشد از کین صنمش ورفی \* صنایع را (را ادات تخصیص) (یا حرف وجوب)

(صانعین مراد جناب فعال مطلق در دستا تک خبری (که حرف  
 رابط صفت) کلمستان کلی جوق بر مبتدا (سپهر فلک باشد فعل مضارع  
 افعال ناقصه در اسمی تختنده کلمستانه راجع (از من معناسه) کلین  
 کل اغا جنک دیندن سورن فدانه در بر اصلی بن کلدو ترکیب توصیفی  
 فیلندن (یا خود بن بونده اوجاق معناسه در کل اوجاخی بونده کلک  
 دیمک اولور (منع صادق ضمیه بونده ایجاد معناسه در شین ضمیر  
 صانع راجع (ورق یا حرف وحدت) ورق قحینه یا برق برک معناسه  
 باشد خبری باشد اسمیه خبریه کلمستان خبری مبتدا خبریه صانع  
 صفتی (محصول یت) اهل عشق لسانین صادر اولان جسد و ثنا  
 بر صانع ذوالجلاله مخصوص صدر که فلک کلمتانی یعنی بوعلم اجساد آنک  
 صنعی و ایجاد کلمک دیندن چیقان فداندن یا خود صنعی کلمکندن  
 بر بار اقدار حاصلی حد و ثنا اولیه بر صانع مخصوص صدر که بوعالم کون  
 و فساد بلکه جمیع عوالم آنک قدرته نظریه بر ذره بلکه اندین کتر در  
 \* یا بود مهر ثنا خوانانش \* بر نثار از در کوه طبعی \* یا حرف تردید (بود  
 فعل مضارع بودند مصدر والینک ماقبلنده (بارنو) دن و او اولسه  
 حذف اولتوب برینه بر الف و یا عوض و بر یلور لکن بونده یا بستن دن  
 کلن باید مشابیه اوله خوفیه ترک تصرف ایدوب یا لکز و او قح ابله  
 حرکه و بر یلوب بود اولور (بر اادات تعلیل) ثنا خوانان ثنا خوان  
 وصف ترکیبی ثنا و قیام دیمکدر یعنی حد ایدنار ایچون (الف و ثون  
 اادات جمع بودله مفعول لهی (شین ضمیر صانع راجع بودله تختنده  
 اسمی کلمستانه راجع (بر طلو دیمکدر) نثار صاچوموخر طبق وصنی  
 یعنی صاچو ایل طلو بر طبق (از من بیلنه معناسه) در انجو (کوه  
 سارژدی قیم (طبق بودله خبری جمله سی باشد جمله سی اوزره معطوف  
 (یا وحدت ایچوندر (محصول یت) یا خود بوعلم کلمستان عالم صانع  
 ذوالجلاله ثنا ایدنار ایچون انجو و جواهر نوعندن اولان صاچو ایل  
 طلو بر طبق (عروض) بوقطعه رملدن مبدس الاجزیه یعنی بر یت  
 الی فاعلاتن لکن بونده صدر و ابتدا سالم حشوری مجنون یعنی خبن  
 علی طاری اولش خبن اولنده سبب خفیف اولان جزو سبب  
 خفیفک ساکنی اسقاطیه در بر فاعلاتن دن الف اولدوش فاعلاتن



اولور و عروض و ضربی مخبون ایکن حذف دخی کلوب یعنی آخرده  
اولان سبب دوشوب فعلا قالور انک برینه فعلن کلور لکن یت ثانینک  
عروضی اصلم در یعنی صل علی طاری اولمش صل حذفه قطعک اجتماعه  
دیزل حذف بیان اولندی قطع و تدجموعک سا کننی اسقاط و تحریک  
ثانیی اسکانه دیزل یو یله اولنجه فاعلاتندن حذف ابله فاعلا قالور قطعله  
وندکه علادر الف دوشر لام ساکن اولوب فاعل قالور فعلن برینه کلور  
بر مصراعی فاعلاتن فعلان فعلن یا فعلن اولوب رمل مسدس مخبون  
محدوف با اصل اولور \* جلت عظمه جلاله و علت کله کاله \* جلت جملک  
فتنی و لامک تشدید یله فعل ماضی مفرد مؤنث غایبه عظیم اولدی یعنی  
پیوک اولدی (عظمت عین مهمله نک وظاه معجمه نک و میم فتحه ل یله کبر یا  
معناسته در اولوق دیمکدر لفظا مرفوع فاعلیدر جلتک (جلال لفظا  
مجرور مضاف الیهی عظمتک ضمیر صانعه راجع مضاف الیهی جلالک  
(واو حرف عطف) علت عین مهمله نک و لامک فتحه ل یله فعل ماضی  
مفرد مؤنث غایبه ناقص واویدن یا خود باییدن واویدن اولور ایسه  
یوکسک معناسته در باییدن اولور ایسه شرف معناسته در عالی اولدی  
یا خود شریف اولدی (کله کافک فتنی و لامک کسری و میم فتحه ل یله  
بونده قرآن مراد در لفظا مرفوع فاعلی علتک کاله مضاف کالده  
ضمیره مضاف صانعه راجع (محصول ترکیب) جق جل و علا  
حضر نلرینک جلال کبریاسی پیوک اولدی و کالی کلاهسی بوجه اولدی  
\* و هزاران سرود نحت و درود از کلوی عندلیبان بوستان سرای  
فضل وجود \* هزاران مبالغه کثرتدن کنایتدر یعنی یک لر حاصلی  
نیجه یک دیمکدر و مبتدادر (سرود ابرلق تغنی معناسته اضافتی لامیه  
(نحت بحسب الملقه ملک دیمکدر لکن بونده صلواتدن عبارتدر  
(و درود دالک و رانک ضمیر ل یله سلام معناسته در) از حرف ابتدا کلوی  
کاف عجمک فتحه ل یله بوغز (یا وسیله اضافت) عندلیبانه اضافتی لامیه  
(عندلیب عینک فتحه ل یله و نون سکونیه بلبلدر) الف و نون ادات جمع  
(بوستان و اوایله فارسی و اوسر عریدر معروف) (سرای او دیمکدر خانه  
معناسته بوستان سرای مرکب اوله رق کار بان سرای کبی بوستان او  
دیمکدر سه کیم باغ کوشکی فضله اضافتی لامیه (فضل فضیلت

معنا سه در جود ضد بخلدز (محصول ترکیب) دخی نیجه بیک صلوة و سلام  
 سرودی یعنی نعماتی فضل وجود بوستان سرایتک عندلیلیر بیک  
 بوغازندن یعنی فضیلت و احسان اصحابک دهاننندن صدورایدن نیجه  
 بیک صلاة و سلام حاصلی اولیاء کرامک و صلحای عظامک و اتقیاء امتک  
 ایلدوی صلاة و سلام \* که مطربان بزم شهود و مغنیان عشرتخانه  
 وجد و وجودند \* که حرف بیان بازا بط صفت مطربان مطربک جمعیدر  
 سازندمه دیرل اضافتی لامیه (بزم مجلس عشرته و صحنه دیرل اضافتی  
 بیتیه (شهود شین مجله نیک ضمیمه مشاهده معنا سه در بزم شهود مقام  
 جعدن کلایتدر و خبر مبتدا در بر لفظ اند تقدیر یله زیر قاعده اعجام  
 اوزره سجده سابقندن یا لاحقندن اداتی حذف ایدر مبتداسی محذوف  
 تقدیری آنان مطربان بزم الح (واو حرف عطف) مغنیان مغنی نیک  
 جمعیدر ابر لیمی دیمکدر اضافتی لامیه مطربانه معطوف (عشرتخانه  
 مرکباتنددر عشرت اوی دیمکدر عشرت اختلاط و الفت معنا سه  
 (همزه اضافه توسیل (وجده اصافت بیانیه (وجد کمال شوقدن  
 حاصل اولان بر حالتدر (وجود و اوک ضمیمه لغته بولق معنا سه در  
 وجد و وجود اهل عشق نهایت مرآتجی اولان جمع الجمع یعنی فرق  
 بعد الجمعه اشارتدر (نون و دال استک جمعیدر یعنی ادات خبر  
 (محصول ترکیب) عندلیبان بوستان سرای فضل وجود که انلر مجلس عالم  
 مشاهده نیک سازنده لیدر یعنی رونق و فروزینت و زیب وریجیلریدر دخی  
 وجد و وجود عشرتخانه سنک مغنیلریدر یعنی جذبه و حالات بخشلریدر  
 حاصلی انلر مقام جمیع و عالم مشاهده واصل اولغله خاتی راه حقه  
 ارشاده داعیلردر و انلر کامل و مکمل اولغله باده عشق خدادن ناشی  
 علی مراتب استعداداتهم حصه باب ایدیمجیلردر (قطعه) \* بر کل روضه  
 ابلاغ که هست \* کل ابن باغ زر ویش عرق \* بر علی معنا سه (کل  
 معروف و خبر مبتدایر یعنی هزاران سرود (روضه راء مهمله نیک فتحیه  
 سبزه زار محله دیرل باغچه دیمکدر (ابلاغ همزه نیک کسر یله ایرشدر مک  
 معنا سه در بوند رسالتدن عبارتدر اضافت لرامیه بوکلدن مراد حضرت  
 رسالت پناه علیه السلام حضرت تلبیدر (که ادات رابط (هست بوند  
 ادات خبر در مصرع تأییده کی عرق به مقیددر کل ابن باغ مبتدا عرق

عرقست تقدیرنده خبردر (این اسم اشارت در قریه موضوع) (باغ معروف) (زای مفرده من معانسه در) (رویش شین ضمیر کل روضه به راجع) (روی یوز) (عرق یا حرف وحدت) (عرق فقهیله در دیمکدر) (محصول بیت) (کلوی عند لیان بوستان سرای فضل وجوددن صدور ایدن سرود و تحیت و دزدود ابلاغ و رسالت باغچه سنک کلی اوزره اولسون یعنی حضرت خواجه جهان نبی آخر الزمان اوزرینه اولسونکه بویاغ عالمک کولی ائک جبال نورندن بر عرقدر یعنی بوزی صوبیدن خلق اولمشدر \* نیست ز اوراق چمن مر غازرا \* بجز اوصاف جمالش سبقی \* فی اادات نفی سین و تادات خبردر بوقدر دیمکدر) (زای مفرده من معانسه) (اوراق ورقک جمعدر بیراق دیمکدر برک معانسه) (چمن معروف) (مر غازرا اادات صله یا اادات تعلیل) (بجز یا حرف تأکید جز غیر معانسه) (اوصافه اضافت بیانیه) (اوصاف وصفک جمعی اوکک معانسه) (جمال معروف) (شین ضمیر کل روضه به راجعدر) (سبق درس معانسه در) (یا حرف وحدت و یا خود تنکیر ایچوندر) (محصول بیت چمن بیراقلندن قوشلره یا قوشلر ایچون حضرت فخر کائناتک اوصاف جالندن غیر ری ردرس یا درسی بوقدر) (عروض و قطع به بعینه صانمی را قطع هسی کیدر وزن و قافیه ده \* و علی آله و صحبه المقبسن من مشکوة علومه و احواله \* و او عاطفه علی حرف جر) (آل لفظا مجرور علی ایله جار مجرور ایله ظرف مستقر معطوف بر کل روضه اوزرینه) (آل اهل بیت معانسه یا خود اولاد معانسه یا خود قوم یعنی) (کل مؤمن تقی نفی الی يوم القيامة) (بونده هر قنقیسی اولسه جائزدر) (و او عاطفه) (صحب لفظا مجرور آل اوزره معطوف) (صحب صناد مهمله تک فقی و حاء مهمله تک سکونیه صا حبلک جمعدر) (ضمیر کل روضه به راجعدر) (یعنی رسول اللهک ایمان صاحب لری یعنی ایمان ایله مشرف اولدقلری وجه سعادت لری کورنلر) (المقبسن مقبسن تک جمعدر حالت جری یا ایله لفظا مجرور وصفیدر آلان و صحبه تک تختنده هم ضمیری موصوفه راجعدر آتش المی معانسه بونده کسب نور ایدیمکدر) (من حرف بیان مقبسنه متعلق) (مشکوة میمک کسریله و شین مجمله تک سکونیه و کافک فقهیله چراغ محلی دیمکدر لفظا مجرور من ایله مفعول به غیر صریحیدر مقبسنک

(علوم علمت جعبدر لفظاً مجرور مضاف الیهی ( ضمیر ینہ کلہ راجع  
 محلاً مجرور مضاف الیهی (واو عاطفہ) (احوال حالتک جملی کیفیت  
 دیمکدر لفظاً مجرور علومہ معطوف ( ضمیر غائب سابق کی  
 (محصول ترکیب) دخی سرود تحیت و در و در سول کائنات و مقدر  
 موجوداتک آل و امحبابی اوزر ینہ اولسونکہ ایلر حضرت پیغمبر خیر  
 البشرک علوم و احوالی چراغدانندن کسب نور اید یجیلر یعنی مدینہ علم  
 اولان سلطان الثقلینک مجلس پرانتساب علزده حاضر اولغله ظاہرا  
 و باطنا کسب علوم اکہی و اخلاق جیدہ سبلہ متخلق اولورد (معلوم  
 اولہ کہ بوجده و صلولہ ذہ اولان براعہ استہلال و تشبیہات و استعارات  
 حددن بیرون و قیاسدن افزوندر از جملہ بہارستانہ کورہ مرغلر کلر  
 و هزارلر و هزار دستان زیر ہزار بلبلہ دینک لری کی ہزار دستان دخی  
 دیرلر و بلبلدن ایریجہ برقوشہ دیرلر ہر نقدر بوندہ بومعنا مراد دکل  
 ایسہ دہ یتہ براعتدن خال دکلدر \* اما بعد \* بسملہ وجدلہ و صلولہ دن  
 خارج اولدقد نصکرہ \* نمودہ می اید کہ چون درین وقت دلپسند فرزند  
 ارجچند ضیاء الدین یوسف عصمہ اللہ تعالیٰ عما یفصبہ الی التلہف  
 و التأسف با موختن مقدمات کلام عرب و اندوختن قواعد فنون ادب  
 اشتغال نمود \* نمودہ ما عنیدن قسمدر (می ادا ت حال) اید فعل مضارع  
 کورلش کلہ یعنی معلوم اولہ (کہ حرف بیان (چون ادا ت تعلیل درین  
 در ایلہ ین دن مخفف در حرف ظرف ابن اسم اشارت (وقت معروف  
 ترکیبہ چراغ دیرلر (دلپسند وصف ترکیبدر کوکل بکنیی یعنی مقبول  
 و مرغوب (فرزند او غل دیمکدر ابن معناسنہ و مبتدا در خبری اشاعبدہ  
 خواندہ می شددر (ارجچند فیملو و عزتلو و اولو معناسر ینہ کلور لکن  
 بوندہ معنای اول مراد در ارج قنقنیلہ قیمت و عزت و بزرگ معناسنہ در  
 عند ادا ت نسبت (ضیاء الدین مولانا جامینک متحد و منک لقمی دینک  
 ضیائی دیمکدر (یوسف اسمیدر (عصمہ عصم فعل ماضی مفرد مذکر  
 غائب حفظ ایلدی دعا موقعندہ اولغله حفظ ایلسون دیمکدر ضمیر  
 فرزندہ راجع مقبولیدر عصم تک (اللہ لفظاً مرفوع فاعلی (تعالی  
 فاعلی نمشدہ اسم جلالہ راجع فاعلیلہ جملہ سی اسم جلالک صفتی  
 (عما اصلندن عن مادر فنون میہ قلب او انور عن عصم بہ متعلق ما

آسم موصوف محل قری عن ایلہ مجرور بعیدی مفعول به غیر مصر یحینه  
 منصوب ( یغنی افتعال بایندن مضارع مفرد غائب معلوم  
 بوده القابیدر معناسنه در فاعلی تختنده مایه راجع جمله سی صفتی  
 ) ضمیر فر زنده راجع مفعولی ( الی یغنی به متعلق در ) تلهف تفعیل  
 بایندن تحسیر و محزون اولمق معناسنه در ( تأسف وزن و معناده تلهف  
 کبیر عطف تفسیر یدر لکن برنده تحسیر و برنده تحزن مراد اولمق  
 اولی در ( با موختن با حرف صله یا صاحبت آموختن الف بمدوده ایلہ  
 مصدر در ) او کر نمک دیمکدر یعنی تعلم مفعولیدر مؤخر اشتغالک مقدماته  
 اضافتی مصدرک مفعولته در ( مقدمات کلام عرب اضافت لری  
 لامیه در ) مقدمات مقدمه نک جمعی یعنی کلام عربک ما یحتاج الیه لری  
 حاصلی صرف ونحو مراد در ( اند وختن بونده کسب معناسنه در  
 قواعد اضافتی مصدرک مفعولته در ) قواعد فنون ادب لامیه لدر  
 قواعد قاعده نک جمعی فنون فنک جمعی ( فنون ادب دن مراد علم شعر  
 و انشاد ز برابونلره ادبیات تعبیر اولنور قواعد فنون ادب مثلاً  
 عروض کی ) اشتغال افتعال بایندن مصدر در مشغول اولمق معناسنه در  
 ( نمود نمودن فعل ماضی کوسزردی دیمکدر اشتغال نمودک مفعول  
 صر یحیدر ) محصول ترکیب معلوم اوله که چونکه بومقبول و مرغوب  
 اولان و فنده قبتلو او غم ضیاء الدین یوسف اتی الله تحسیر و تحزنه  
 القابیدن شیدن حفظ ایلسون مقدمات کلام عربی یعنی علم  
 صرف ونحوی او کر نمک که داخی قوانین فنون ادبی یعنی علم قوافی  
 و عروضی کسبه اشتغال کوسزردی حاصلی تحصیل علمه سعی ایلدی  
 \* و پوشیده نماند که طفلان نورسیده و کودکان رنج نادیده را از تعلیم  
 اصطلاحاتی که مأنوس طبع و مألوف سماع ایشان نیست \* و او عاطفه  
 ( پوشیده اور تلبش مستور معناسنه اسم مفعولدر ) نماند فعل نفی استقبال  
 قالمیه دیمکدر ( که حرف بیان ) طفلان طفلک جمعیدر که صبی ایلہ  
 مر احق بنی ( نویکی دیمکدر جدید معناسنه ) رسیده ماضیدن قسمدر  
 یتشمش دیمکدر بر را مقدر در نادیده را قرینه سیله حذف اولمشد  
 ( و کودکان کافک ضعی و دال مهمله یا معجمه ایلہ طفل دیمکدر ترکیبده  
 چو جوق الف ونون ادات جمع ) رنج بونده اسمدر زجت و مشقت

معناسته (تا ادا ت نفی) دیده ماضیدن قسم (را ادا ت صله) تعلیم  
تضمیل بابتدن مصدر در او کرنگك معناسته اصطلاحاته اضافتی  
مصدرك مفعولنه بعض نسخه ده از تعلیم اصطلاحی واقعدر  
بوصورنده را تخعصیص ایچون اولور (تعلیم تفعیل بابتدن مصدر در  
او کرنگك معناسته) اصطلاحات اصطلاحك جعی برقومه یا بر فنه  
مخصوص الفاظ و عبارات (یا حرف تنکیر) که حرف رابط صفت  
(مائوس اسم مفعولدر انس دن همزه تک ضمیمه وحشت مقابلی الفت  
دیگدر بونده مألوف معناسته در طبعه اضافتی اسم مفعولك نائب  
فاعله اضافتی در) ومألوف عطف نفسیری سماعه اضافتی سابق کی  
(سماع سبتك کسر یله سماع جعی انلرك قولقلربنسك مألوف دکلدر  
دیگدر) ایشان اسم اشارتک جعی (نیست ادا ت سلب) (محصول ترکیب)  
دخی مستور و مخفی قالمیه که یکی بنششمش طقلره وزجت و مشقت  
کور بمش چوجقلره شول اصطلاحاری او کرنگك انلرك قولقلربنسك  
وطبیقلربنسك مألوف ومائوسی دکلدر نسخه آخره کوره یکی بنششمش  
طقلرك ورنج والم کور بمش کوردکلرك شول اصطلاحاری او کرنگك دنکه  
انلرك طبیعت و سماعاری مائوس ومألوف دکلدر) حاصلی انلره  
اصطلاحات غنی یا قومی او کرنگك یا انلرك او کرنگك سی که انکله انسیب  
والفتلری اولیه (بعض نسخه ده اسماع و بعضی بنسند اسماع واقعدر  
لکن طبعه اقرب بزم اختیار ایتدیگمزد \* بر دل بار وحشتی و بر خاطر  
خبار دهشتی می نشیند \* دل کوکل (بر دل می نشیندك مقدم مفعول  
غیر صریحی) (بار وحشتی فاعلی بار وحشت مجازا بیانیه بار یوک معناسته  
وحشت بحسب اللفه تنها قالمق دیگدر بونده اورنگك دیگدر) (یا  
حرف تنکیر) (و بر خاطر بر دل اوزرینسه معطوف خاطر بونده قلب  
دیگدر) (خبار دهشت مجازا بیانیه خبر توز دهشت حیرت معناسته  
(یا حرف تنکیر) (می ادا ت حال) (نشیند فعل مضارع نشینیدن دن  
یا نشستن دن زیر مصدر تائینك ماهبند) (خسشف) دن سین مهمله  
اولسه تا داله قلب اولنسد قد نصکره سین یا حذف اولنور یا خود یابه  
قلب اولنور یا خود هابه قلب اولنور بونده یابه قلب اولنمش لکن علی  
غیر قیاس دال مقلوبه تک ما قبلنه برنوزن زیاده اولنمشدر اونور



دیمکدر (محصول ترکیب) اصطلاح وقواعدی تعلیم و تعلیم انس  
والفتلری اولمق سببیه کوکل اوزده وحشت یوی واینه قبلرینه  
دهشت وحریت نوزی اوتورر حاصلی ذهنه کوچ کله سببیه اور کوب  
حریت واضطرابه دوشر\* از برای تلطیف سر و تشخیز خاطر وی  
گاه گاهی از کتابه گلستان که از انفس متبرکه شیخ نامدار و استاد  
بزرگوار مصلح الدین سعدی شیرازیست رجه الله تعالی\* از برای  
الزائده یا خود برای لفظنده اولان معنای منی تأکید ایدر برای تلطیفه  
تلطیفند ایچون دیمکدر (تلطیفه تعیل یا بندن مصدر در ملایمت  
و یرمک یعنی یومشقی دیمکدر (سر سبک کیمر یله قلبده محقق اولان  
نسنمدر تلطیفک سره اضافتی مصدرک مفعولنده در یعنی قلبنده  
اولان کدوراتی یومشقی ایچون) تشخیز تعیل یا بندن مصدر در  
کسکین ایتمک معناسنه در خاطره اضافتی ینه مصدرک مفعولنده  
اضافتدر) خاطره ویه لامیه وی ضمیری یوسفه راجعصدر) گاه گاهی  
یا تنکیر ایچوندن وقت وقت دیمکدر (کتاب گلستان معروف و مشهور در  
مفعولنده منتوید نصکره کلان خوانده می شدک) که حرف درابطه  
صفت (انفس نفسک جعدر بواثر وکلمات مراد دره متبرکه تفعل  
یا بندن اسم فاعلدر برکت طلب اولنچی دیمکدر اضافهت بیانیه در  
برکت طلب اولنچی اولان نفسلرندن دیمک اولور (شیخ معروف  
(نامدار وصف ترکیبدر ناملی دیمکدر اضافتی بیانیه) استاد بزرگوارده  
بیانیه) بزرگوار بزرگ که مرادف یا خود بزرگ اولور و وار مصاحبت  
معناسنه در عظمتلو دیمک اما این کالک تحقیقده وار بونک کی برلده  
لباقت معناسین افاده ایدر مثلاً شاهوار شاهه لایق و بزرگوار اولوفه  
لایق دیمکدر) مصلح الدین دینی اصلاح ایدیچی دیمکدر اسمی مصطفی  
اولان کیمسه به اطلاق اولتورمش برکزیده دخی دیرلر (سعدی صاحب  
گلستانک لقبی) شیرازی یا حرف نسبت شیرازی اسم یلده (سین و تا  
ادات خبردر) رجم فعل ماضی ضمیر مفعولی سعدی به راجعصدر) الله  
لفظاً مرفوع فاعلی تعالی نمونده اللهم راجع فاعلیله جمله سی  
اسم جلالک صفتی (محصول ترکیب) اوغلم یوسفک سر یعنی تلطیفه  
و خاطرینی تشخیز ایچون یعنی قلبنده اولان کدوراتی یکیدر و ب

بومشتمی ایچون ونهنی کسکین یعنی نیز ایتمک ایچون وقت وقت  
 کتاب کلستاندن که دینی اصلاح ایدیچی ناملی شیخک وعظمتلو  
 اصلک برکتلی اولانی نفسلرندن یعنی آثار سنجندن در عالی اولان  
 الله اکا رحمت ایلسون (منوی) نه کلستان که روضه ز بهشت \*  
 خاک وخاشاک اوعیر سرشت \* نه حرفه نی (کلستان فونده کتاب  
 کلستان مراددر) که حرف اضرب (روضه یا حرف وحدت همزه  
 توسل ایچون) روضه راک قبی وواوک سکونیه سبزه زار محله دیرل  
 کرک ما کولات وکرک غیره کولات بیغجه مضافته (بهشت باء عربک  
 کسریله جنت دیمکدر) و خاک خاء بیجه ایله طبراق معناسنه بعض  
 نسخده خار واقع اولش دکن معناسنه در (خاشاک خاء مجمه ایله  
 جور چوب دیمکدر غایت نظردن ساقط اولان دشته اطلاق ایدرلر  
 (لویه اضافتی لامبه) اوضمیر روضه به راجعدر (عیر سرشت وصف  
 ترکیبی قیلنددر عیرطیعنی یا عیر ایله بوغراش (محصول ترکیب)  
 حضرت شیخ سعدینک کلستانی وصف ایدوب پیورر کلستان دکل  
 بلکه جتشدن بر بیغجه در انک طبراقی وجور چوبی عیرطیعنی و یا  
 عیر ایله بوغراشددر یعنی عیر کی قوقولودر حاصلی جنت کی ناظرین  
 و ساهینک قلوبنه صفا یغش اولور و مشام جان اهل بصیرتی  
 معطر قیلار \* باهایش بهشت رادها \* فیض ده قصه اش کوثرها \*  
 باهایش شین ضمیر کلستانه راجعدر (ها اذات جعدر کلستانک بابلری  
 دیمکدر و مبتدادر) (را اذات صله یا اذات تخصیص) (درها درک جعیدر  
 ) (در قبو معناسنه باب دیمکدر بر اذات خبر مقدر در دره ساخت  
 تقدیرنده در) فیض ده اصلنده دهنده فیض وصف ترکیبی در فیض  
 و بر پی دیمکدر فیاض معناسنه در (قصه واقعه ک جعیدر حکایه  
 دیمکدر و مبتدادر) (شین ضمیر کلستانه راجعدر) (کوثرها کوثرل دیمکدر  
 کوثر جتشددر حضرت پیغمبر مخصوص اولان ارمق بنه بر اذات خبر  
 مقدر در کوثرهاست) (محصول بیت) حضرت شیخک کلستانک بابلری  
 جنت ایچون یا جتشد قبولدر سکن اولده یا نصایح و یاغیری مشتمل  
 اولد بیغچون انکله متصح اولقی دخول جتشد سبب اولده فیض  
 و بر پی قصه لری کوثرلدر نشکان وادی حیرتی قاندرنده حاصلی

هر بانی بر جنت بانی و هر بر قصه سی بر جنت کوثر بدر \* نکته‌هایش  
 نهفته در پرده \* رشك حوران ناز پرورده \* نکته‌ها نكته نك جعبدر  
 نكته نوک ضمیمه بحسب اللغة بر پرده نقطه قویوب بر شیشه اشارت  
 آنکه دیلر بونیده مزایای القایط مراد در (شین گلستانه راجعدر  
 ) نهفته نوک و هانك ضمعه زبله و فالت سکونبله و هاء رسمی ایله کیرلو  
 دیمکدر اسم مفعول مستور معناسنه در (نکته‌هایش مبتدا نهفته بر سین  
 و تا تقدیر بله خبر اولی در و مصراع ثانیه گلستانه راجع بر مبتدا  
 تقدیر اول نور شمی مر حوم مصراع ثانیه کی رشك حورانی نكته به  
 خبر مضایعی و بر مش نكته رشك حور اولدیفی معلوم ارباب نكته در  
 اما گلستانه رشك حور اطلاق اول نور (برده رانی ایله مرئی بیننده اولان  
 حجاب دیلر مفعول فیه در نهفته نك (رشك رانك قنی و شین معجه نك  
 سکونبله غیرت معناسنه در (حوران حورك جعبدر رشك حور  
 وصف ترکیبدر حوری غیرت کتور یخی دیمکدر یعنی حور بلرک  
 محسود بدر (ناز پرورده مر کا ندندر پرورده اسم مفعولدر بسلمش  
 معناسنه ناز پرورده نازی بسلمش دیمکدر (محصول بیت) او گلستانك  
 نكته و مزایای پرده ده کیرلیدر یعنی مخفی و مستوردر حاصلی هر کسك  
 عقولی نكته زبانه و اصل اولوب ادراک ایده مز و نا اهلک نظر ندن  
 مستوردر و او گلستان نازی بسلمش حور بلرک رشك و غیرت بدر  
 یعنی حسن و طراوتدن ناشی محسود حور اندر \* دلکش اشعار او باند  
 اشجار \* ازم لطف نخته‌ها الانهار \* دلکش وصف ترکیبی انواعندندر  
 (اشعار همزه نك فمجهله شعرك جعبدر مبتدا (اویه اضافی لامیه  
 کوکل چکیچی دیمکدر او ضمیر گلستانه راجعدر (بلند بانك ضمی  
 و لامك قنی ایله بوجه معناسنه در بویلی دیمکدر (اشجار شجرک  
 جعبدرینه اذات خبر مقدردر (نم رطب معناسنه یعنی یاش دیمکدر  
 (لطف لطافت معناسنه اضافت پیانیه (نختها نخت طرف مستقر  
 مبتدایه راجع فاعله جمله سی مقدم خبردر (ها ضمیر مجرور مؤنث  
 اشجاره راجع مضاف الیهی نختك (الانهار نهرک جعبدر ارمق معناسنه  
 لفظ امر فوع مؤخر مبتدا (محصول بیت) او گلستانك کوکل چکیچی  
 اولان شعر لری بلند اشجاردر لطافت و طراوت و طروبندن و انحرارک

التمهده نهر و وارد (حاصلی اگر روضه جئاتك انجاری و لومف لری  
 و از ایهه كلساتك دخی هر برشعر موزونی پردخت و منها و لطافت  
 و طراوتی کویا برهنه دل بلده (عروضی) یوشنوی بحر خفیفه در مظلوم  
 اوله که عجم جیع اوزانی اکثر یا ممکن الاجزا استعمال ایدر عرب مسدس  
 الاجزا استعمال ایدرل اشته از جمله بحر خفیفك اصلی عند العرب  
 فاعلاتن مستفعلن فاعلاتن در ایکی کره اما عند الاجسام فاعلاتن  
 مستفعلن فاعلاتن مستفعلن در ایکی کره اما اگر عجم مسدس استعمال  
 ایلسلر مجزوا ایدرل بر جزئی حذف ایدرلر نه کیم بونده اولدینی کی  
 بویه اولجه صند و ابتدا سالم خشوکه مستفعلن در خین علی طاری  
 لولوب سین دوشر متفعلن قالور مفاعلن انك برینه کلور عروض  
 و ضربنك بفضبسته شکل و بعضبسته صل طاری اولشدر شکل  
 خین ایله قصر ك اجتماعه دیرلر خین اولده اولان سبب خفیفك ساکنی  
 اسقاط و قصر آخرده اولان سبب خفیفك ساکنی اسقاط و ماقبلنی  
 اسکان که فاعلاتن دن خین ایله الف و قصر ایله نون دوشر و تاسا کن  
 اولور فعلات اولور که اشکل دیرلر صل حذف ایله قطعك اجتماعه  
 دیرلر قطع فاعلاتن دن وند بمجموعك ساکنی حذف و متحرکی اشکانه  
 دیرلر و حذف آخرده اولان سبب خفیفك اسقاطنه دیرلر بویه اولجه  
 فاعلاتن دن قطع ایله علانك الی دوشر و لام ساکن اولور و حذف ایله  
 تن دوشر فاعل قالور فعلن انك برینه کلوب فاعلاتن مفاعلن فعلات  
 یا فعلن اولوب بحر خفیف مسدس مخبون اشکل یا اصل اولور \* سطری  
 چند خوانده می شد \* سطری یا حرف وحدت سطر معروف (چند  
 قج دیکدر سطری چند برفج سطر دیکدر سطر مبتدا خوانده  
 یا ضیدن قسم در خوانده می شد جمله می خبر مبتدای ثانی و مبتدای  
 ثانی خبر مبتدای اول (حاصلی او غلم یوسف کاب کلساندن برفج سطر  
 او قومش ایدی \* دران اشادر خاطر آمد که تبرکا بانفاسه انشرفه  
 و تبعا لاشعاره اللطیفه و رفی چند برآن اسلوب ساخته شود \* درآن  
 در حرف ظرف آن اسم اشارت (اثنای وقت معناسنه در یعنی او غلم  
 یوسف کاستان او قودینی وقتندم) مرادات صله (خاطر بونده قلب  
 معناسنه در آمدك مفعولیدر) آمد فعلل ماضی مفرده غائب (که حرف

بیان (تبرکاً مفعول مطلقه یا مفعول له) بانفاسه با حرف مضاجبت  
یا استعانت (انفاس نفسک جی ضمیر شیخه راجع بکسر) شریف ضد  
الوضیع (وتبعاً ای تخلفاً تبرکاً کنی اثر بجه کتمک معناسنه) لام حرف صله  
اشعار مفعول جومیدر ضمیر بنده شیخه راجع بکسر (اللطیفة لطیفة ملائم  
معناسنه در) وری چند مبتدا وری میراق بونده کاغد معناسنه در  
(یا وحدت ایچوند) بر علی معناسنه (آن اسم اشارتد راسلوبه) اسلوب  
ضم همزه ایله فن معناسنه در بونده طرز و طور معناسنه (ساخته  
اسم مفعول) شود اولدی ساخته شود دوزلش اولدی دیمکدر  
و خبر مبتدا در (محصول ترکیب) فرزندان چند یک فعل کلستان  
انساننده خاطره کلام بکه انک شریف اولان نفس لیه تبرکاً و لطیف  
اولان شعر لینه تبعاً یعنی حضرت شیخ سعدینک نفس شریف لیه  
برکت طلبیدن ایچون با برکت طلب ایتمک ایله و شبنک کلستانک  
اثر بجه کتمک ایچون یا کتمک ایله کلستانک طرز و طور بونده برقی کاغد  
دوزلش اولدی یعنی تنظیم ترتیب اواندی که مراد بهارستاندر  
\* و جزوی چند بران منوال پرداخته کرد تا حاضر از اداسنی و غائبانرا  
ارمغانی \* جزوی با حرف وحدت (جز پارچه دیمکدر) جزوی چند  
برقی پارچه دیمکدر (بر حرف استعلا) آن اسم اشارت (منوال وجه  
معناسنه در یعنی اول وجه اوزره دیمکدر) پرداخته اسم مفعولدر  
(کردد کافی عجبیک فحیه فعل مضارع گردیدن مشتق اوله  
دیمکدر پرداخته مقدم مفعولدر کردد تمام اولش اوله دیمکدر  
جمله سی خبر) تا حرف تعلیل حتی معناسنه (حاضران حاضرک جی  
مقدم مفعول صریحی باشدک) را ادات صله (داستان حکایه  
یا حرف وحدت باشدک مقدم مفعول صریحی) باشد فعل مضارع  
مقرر غائب اوله دیمکدر (غائبانرا را ادات صله غایک جومیدر مقرر  
باشدک مفعول غیر صریحی) ارمغانی صریحیدر هدیه معناسنه  
(محصول ترکیب) داخلی برقی جزو کلستان کاتشک وجهی اوزره  
تمام اولش اوله تا کیم حاضر لره حکایه و غایب لره هدیه اوله یعنی  
حاضر بن و غایبانه حکایه و ارمغان اولی ایچون سیاق کلستانده  
برقی جزو تمام ایلمدیم \* و چون این معنی بانجام رسید و این صورت

با تمام انجماید \* چون ادات تعلیل شرطینی منضمین (این اسم اشارت بر  
 معنی بن مراد یونده کلماتک اسلوب ومنوالند اولان بهارستاندر  
 (با حرف صله) انجماصوک دیمکدر یعنی آخر (رسید فعل ماضی  
 مفرد غائب ابرشدی) صورتدن مراد نقوش بهارستان (انجماید  
 فعل ماضی مفرد غائب آخر اولدی یعنی دو ~~و~~ دیمکدر  
 (محصول ترکیب) دخی چونکه بومعنی آخره یعنی نهایت ابرشیدی  
 ایسه دخی بوسورت تمام اولقی ایله آخر اولدیسه \* باخر دیمکدر چه  
 سازم ز بوران نو عروس \* تا بچشم خواستکارانش فراید زیب و زین \*  
 یا حرف صله (خردهاء معجبه تک کسریله رانک فقهیله عقل  
 معناسنه در) دیمکدر ماضی متکلم وحده دیدم دیمکدر (سازم  
 فعل مضارع متکلم وحده دوزیم یعنی ایلم دیمکدر (زیور لعل  
 وجواهرله بزمکه دیلر) (نویکی جدید معناسنه) (عروس بین النکاح  
 والازفاف کلینه و کویکویه دیلر) (تا حرف تعلیل (چشم کوزعین  
 معناسنه) (خواستکارانش شین ضمیر عروسه راجعدر خواستکاران  
 کافی عجمله خواستکارک جمیدر وصفه مشبهه در که کافی هاء رسیدن  
 منفلیدر و جمیدر خواسته ایله آردن مرکب طالب معناسنه) (فراید  
 فعل مضارع مفرد غائب افزایشدن محفف افزایشدن مشتق آرنه  
 یعنی زیاده اوله دیمکدر) (زیب زاء معجبه تک کسریله بر اشعلق معناسنه  
 (وزین امانه کسریله عطف تفسیردر) (محصول یت) عقله دیدم  
 نه دوزیم بویکی عروسک بزکنی یعنی ترونازه اولمقده عروسه مشبه  
 اولان کابی نه کونه تزین ایده یم تا کیم انی طلب ایدی لک کوزینه  
 زیب و زین آرنه یعنی بر اشعلق زیاده اوله \* کنت درهای شای  
 شهر یار کامکار \* نصره الدنیا معزالدولة کهف الحاقین \* کنت  
 فعل ماضی مفرد غائب فاعلی تحتد خرده راجع ضمیردر (درها مقدر  
 بسازدک فاعلی جمله سی مقول قول (در دال مهمله تک ضمیه انجو  
 معناسنه در) (ها ادات جمع) (یا اضافه توسل) (تا مدح معناسنه  
 اضافه لری لامیه) (شهر یار عصر نده مه سالی اولین پادشاهه دیلر  
 (کامکاره اضافتی بیانیسه) (کامکار کافی اول عربی و ثانی فارسی  
 خداوند کام دیمکدر یعنی مرادن ایدی غالب مطلق معناسنه حاصلی



دبلد بکنی ابدیچی دیمکدر (نصرة مصدر در باردم معناسنه لفظا  
 مرفوع خبر مبتدای محذوف تقدیری هو نصرة الدنيا دیمکدر هو  
 شهر یاره راجعدر) الدنيا تقدیرا مجرور مضاف الیهی نصرتک دنیا تک  
 باردیمی دیمکدر رجل عدل قییلندن (معز افعال بایندن اسم فاعلیدز  
 عزیز ابدیچی معناسنه خبر بعد خبر در بوتمسف نصرتک اعرابی ایچون  
 لازم کلدی والامبتدا تقدیرینه حاجت یوقدر نصرت ومعز بر آسه  
 شهر یاره صفت اولور فتأمل (الدولة لفظا مجرور مضاف الیهی  
 اضافت اسم فاعلک مفعولنه در) کھف لفظا مرفوع نصرت ومعز کی  
 کافک قحی وهاک سکو نیله مغاره دیمکدر (خافقین حافقک تنیه سی  
 حالت جری یا ایله لفظا مجرور مضاف الیهی در کھفک افق شرق  
 افق غرب دیمکدر شرق و غرب معناسنده مستعملدر اضافت لامیه  
 شرق وغربک مغاره سی دیمکدر حاصلی اهل شرق وغربک مغاره سی  
 دیمک اولور ذکر مکان اراده مکین طریقله مغاره ون مراد ملجاء  
 وماوی دیمکدر استعاره طریقله (محصول بیت) عقل جوابنده بکا  
 دیدیکه کامکار اولان شهر یارک مدحی انجولر یله تربین ایله اوشهر یار  
 دنیا تک ناصریدر دولتی عزیز اید یجی در حاصلی شهر یار کامکارک  
 قبتده انجویه مشابه اولان تناسبه بو نوعر وسی تربین ایله دیو عقل  
 بکا خطاب ایلدی \* اختر برج جلال کوه درج شرف \* شمع بزم  
 دوده تیمور خان سلطان حسین \* اختر یلدرز نجم معناسنه (برج بونده  
 مطلق حصار اولق جائز در) جلال عظمت معناسنه اخترک  
 برجه لامیه (و برجک جلالته پیائیه) کوه جوهر دیمکدر (درج  
 بونده صندوق دیمکدر) شرفه اضافتی پیائیه (شمع معروف) بزم  
 مجلس معناسنه (دوده خاندان معناسنه) تیمور خان معروف حقیقتی  
 استبان توار یخه مراجعت ایلسون اضافت لامیه بو مجموعی شهر یارک  
 نصیردر (سلطان حسین عطفه پیشان مراد حسین بیقرادر  
 (محصول بیت) او یله شهر یار که جلال بر جنسک یلدرزی و شرف  
 صندوقه سنک لعل وجوهی تیمور خان خاندانک مجلسک شمع که  
 سلطان حسین بیقرادر اناک مدحی انجوسیله نوعر و سه مشابه و عمائل  
 اولان کاتبی تربین ایله دیو عقل جواب و یردی \* آسمان قدری که چون

خورمان ذرات جهان\* باشد از چشم عنایت دیدن اورا فرض عین\*  
 آسمان قدری یا حرف وحدت آسمان قدر مر کبدر علو مرتبه معناسنه  
 خبر مبدای مخدوف تقدیری ان آسمان قدر یست (که حرف رابط  
 صفت) چون ادات تشبیه (خور ویم ضمیمه کنش معناسنه در  
 حال ذرات جهان مؤخر دیدن لفظنک مفعولی (ذرات ذره نك  
 جعی ذره شمسك پرتونده نمایان اولان نسته به دبرل بونده رعایا و برایا  
 مراد در اضافت لامیه) باشد فعل مضارع مفرد غائب افعال ناقصه دن  
 (از چشم عنایت دیده نه متعلق (چشم عنایت یائیه) دیدن مصدر در  
 کورمک معناسنه باشدك اسمی (اورا را ادات مفعول (اوضیر سلطان  
 حسنه راجه صدر باشدك مفعولی (فرض عین خبری فرض عین هیچ  
 بوجهله ساقط اولیان فرضه دبرل باشد اسمیه خبریه آسمان قدرك  
 صفتی آسمان قدر سلطان حسنه صفتی (محمسول یت) سلطان حسین  
 بر آسان قدر در که کنش کبی جهان ذراتنک حالت عنایت کوزندن  
 نظر ایلك اکا فرض عین اولور یعنی شمس پرتونده مجتمعه اولان  
 ذره ره نه گونه پرتوانداز اولور سه پادشاه کاسکار دخی ظل جایبند  
 اولان جهان ذره لرینه یعنی زیر حکو مننده اولان بنده لرینه عطف  
 ومرتج و عنایت و شفقت کوزندن کورمک اکا فرض عین اولور  
 \* دین دان در ذمت جودش همه حاجات خلق\* کی پسندد جود او  
 در کردن خود عار دین\* دین بوج فارسیده و ام دبرل دانك مفعول  
 اولی (دان امر حاضر در داندندن یادافستن دن زیر قاعده مصدر  
 تأینك ما قبلنده (خسفف) دن سین اولور سه تا داله قلب اولور  
 اما سین یا حذف اولور یا بایه تبدیل اولور یا هاه بونده حذف  
 اولمشدر داند اولوب فعل مضارع اولور امر حاضر قاعده سی  
 اوزره دالی حذف ابدوب دان اولور یسل دیمکدر (در حرف نظر  
 (ذمت ذال ثجذك کسر یله و ممك تشدید یله بحسب اللغة عقد  
 معناسنه در اما بونده کردن دیمکدر (جوده اضافت لامیه جود  
 مخا معناسنه در دانك مفعول تأیسی (شبنه اضافتی لامیه سلطانه  
 راجه صدر (همه ادات سور) حاجاته اضافت یائیه (حاجات حاجتک  
 جعی حاجت معروف (خلقه اضافت لامیه خلق مخلوق معناسنه

(کی ادات استفهام انکار ایچون داخل اولور قین مضامنه) پسندید  
 باء عجیبه فعل مضارع پسندیدن دن بکنور دیمکدر (جود او لامیه  
 و پسنددک فاعلی ضمیرینه سلطانه راجه سیدر (برکردن غیر صریحی  
 خوده اضافت لامیه در (عاز دین مفعول صریحی اضافت لامیه  
 (محصول یت) بورج پیل او سلطانه جود و سخاسی ذمنده  
 مخلوقات جله سنک حاجت لر بی قین بکنور یعنی بکنمز انک جودی  
 کندی کردنده دین عاریتی بعضی نسخده کی یرینه کم واقع اولمش  
 کاف عربک فحیه از دیمکدر یعنی آر بکنور حاصلی هیچ بکنمز  
 و بعضی نسخده عاز یرینه بار دوشمدر بولک مضامنه در حاصلی  
 کلام جیع خلق حاجت لر بی جود شاهیده دین پیل بویه اولنجه  
 سخا کندو بوینده دین اولمی بکنمز یعنی استمز (عروض) بوقطعه  
 بحر رمل میمندند صدر و ایتدا و حشور سالم عروض و ضربند قصر  
 طاری اولمش قصر آخردا اولان سبب خفیفک ساکنی اسقاط  
 و متحرکنی اسکانه دیرل بویه اولنجه فاعلاتن دن نون دوشوب تا  
 ساکن او اور فاعلاتن قالب رمل مقصور مثنی اولوب بر مصرعی  
 فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن اولور \* اعز الله انصاره و ضاعف  
 اقتداره و ادام اولاده الکرام تحت ظلال ملک و سلطانه و انام کافه  
 الانام فی کنف عدله و احسانه \* اعز افعال بایندن فعل ماضی  
 مضاعف در دعا موقعنده عزیز ایلسون دیمکدر (الله لفظا مرفوع  
 فاعلی جله سی دعائیه) انصار نصیرک جعی لفظا منصوب مفعول  
 صریحی باردم ایدیجی لر دیمکدر بونده انصاردن رجال و اتباعی مراد در  
 ضمیر محلا مجرور مضاف الیهی اضافت مصدرک مفعولنه در (و ضاعف  
 و او حرف عطف ضاعف مضاعفه بایندن فعل ماضی مفرد مذکر  
 غائب ینه دعا موقعنده قت ایلسون دیمکدر فاعلی تحتند الله  
 راجع جله سی اعزیه معطوف در (اقتدار افعال بایندن مصدر در  
 قادر اولمی معناسنه یعنی کوجی بتک لفظا منصوب مفعول صریحی ضمیر  
 ینه سابق کی) و ادام و او حرف عطف ادام افعال بایتنک اجوف  
 و او پسندن فعل ماضی مفرد مذکر غائب دائم و ثابت ایلسون دیمکدر  
 تحتند فاعلیه اعزیه معطوف (اولاد ولدک جعی اوغلر دیمکدر

لفظاً منصوب صفتیدر اولادك (تحت ضد فوقیدر آنت معناسنه  
 فارسیده مژر دیرل مفعول فیهی اداامك (خلال طلاك جمعیدر كوككدل  
 معناسنه لفظاً مجرور مضاف الیهی خلالك ضمیر مجرور به ملكك مضاف  
 الیهی امكانلر لایمه (و یوسف حرف عطف استعلا لفظاً مجرور و ملكه  
 مضطوف ضمیر سابق كئی (و نام افعال) باندن فعل ماضی اجوف و اووی  
 مفرد مذکر غائبدر تحتیده فاعلیله اعزّه به معطوف او یوتسون یعنی  
 راحت و یوتسون ثلاثی معناسنه اولی احتمالیده وار یولیله الواجه كافه  
 مجرور معترضه داخل الاولون اوله كوره معصوب اولوب مفعول اولون  
 (الانام لفظاً مجرور مضاف الیهی كافهك بوانام خطی معناسنه در  
 فی حرف جز انامه معصاتی كسف كافك هنی و نو ك شكویه لاطعه  
 معناسنه قصصنله جانب معناسنه در یونده ابكاسنه ده احتمالی وارد  
 لفظاً مجرور و محلاً منصوب مفعول غیر صریحی انام فعلك عدله  
 مضاف عدلده مجرور و مستطاع عدله معطوف و ضمیره مضاف  
 (محصول فقر) الله عظیم الشان ملك افشار بی عزیز ایلسون دخی  
 انك اقتدار بی قوت قوت ایستون دخی انك اولاده كرامتی ملك مملطنی  
 ظلمتلك الشده دایم ایلسون دخی انك عدل و احساننی احاطه شده  
 باحوالسنده یعنی حایه شده بجمع نامی الله عظیم الشان او یوتسون یعنی  
 راحت و یوتسون یا بجمع فیل او یوتسون یعنی مستخرج اولسون \* قطعه  
 طایستان کرچه سعیدی کردین \* پیش بنام سندن زکی تمامش \*  
 (کرچه اگر چه مدن محققدر اذلت بشرط سعیدی کردك فاعلی) کرد  
 فعل ماضی مفرد غائب ایلدی دیکدر (نینه ازین دن محفدر) از  
 من معناسنه (این اسم اشارت کردك مفعول غیر صریحی) پیش باه  
 عجله اوله معناسنه بوندن او کیدن یعنی بوندن اقدم دیکدر (بنام با  
 حرف صله یا حرف مصاحبت) نام آد یعنی اسم سعیده اضافتی لایمه  
 (بن این دن محفد خاضه جزینیه اوزره تخمین یشنده ابن لفظنندن  
 همزه حذف اولوب اما التجام بعضاً کلیا حذف ایدرل شیخ عطارك  
 بند نامه سنده اولان شافقی ادریس کئی (تمامش شین ضمیر کستانه  
 و اجطدر تمام کردك مفعول) محصول یش (کستانی کرچه شیخ سعیدی  
 بوندن الحکم زکی ازخلی معنك ناعنه انی تمام ایلدی ایسه یعنی انك ناعنه

تألیف و جمع ایدوب که تابه رونق و فرو بردی ایسه \* بهارستان  
 من نام از کسی یافت که شاید سعد بن زکی غلامش \* بهارستان من  
 لامیه نلم یونده شهرت معناسنه در و یافتک مقدم مفعول ضمیری  
 از کسی غیر ضمیری (یا جعفر و جعت) (کسی سلطان حسین  
 عیارند) که حرف بیان (شاید فعل مضارع مفرد غائب نظر بندین  
 یا شاید بن دندان زیر مصدراتی سنی نك بالاده ذکر اولند یعنی وجه اوزره  
 سینک جذبی قیلندندر لایقدر دیمکنیدر بونده شاید شد تقدیرنده  
 یعنی اولی لایقدر معناسنه (سعد بن زکی شاید شملک فاعلی (غلام  
 مفعولی شرن ضمیر کسی به راجعدر (بعضی نسخه ده شاید برینه باشد  
 واقعدر بویه اولجه مقدره حاجت قالماز (محصولیت) نیم بهارستانم  
 بر کپسه دن نام و شان و شهرت بولدیکه زکی اوغلی سعدا اکابنده  
 اولغه لایقدر یوننده نامی معنای اصا پسندسته استعمال ایدن تکلفه  
 دوشوب نلم آله غمش (عروض) بو قطعه بحر هج مسند هلندندر که  
 صدر و ابتدا و حشور سالم عروض و ضرب محذوف (حذف اخرده  
 اولان سبب خفیف اسقاطه درلر مفاعیلن دن ان دوشر مفاعی قالمور  
 فمولن انک برینه کلور بویه اولجه زمضراعی مفاعیلن مفاعیلن فمولن  
 اولوب هزج مسدس محذوف اولور \* قطعه دیگر \* کذری کن برین  
 بهارستان تاییق در و گلستانها \* کذری (یا حرف وحدت گذر اسم  
 مصدر در مرور معناسنه (کن امر حاضر کذری کن بر کچه ابله یعنی  
 کج (برادات صله یا معناسنه (این اسم اشارت تاادات فعلیل (یبتنی  
 با حرف استقبال بینی فعل مضارع مفرد مخاطبدر کوره سین دیمکدر  
 (دراو) در حرف ظرف (اوضعی بهارستانه راجعدر) گلستانها هاادات  
 جمع (محصولیت) بو بهارستانه بر مرور ابله یعنی سیر و تماشا طریقی صله  
 بر کج تا کیم او بهارستانده گلستانر کوره سین یعنی نیم بهارستانده نیمه  
 گلستانر دندر جدر عین معان ابله نظر ابله \* و زلطافت بهر گلستانی رسته  
 کلها دیده ریحانها \* وز وازدن مخفف (بهر یا حرف ظرف در معناسنه  
 (هرادات سوز) گلستانی یا حرف وحدت نوعیه (رسته ماضیدن قسم  
 بخش معناسنه (کلها کل معروف) (هاادات جمع) (کلها رسته نك فاعلی  
 (دمیده بوده ماضیدن قسم ظاهر اولمش دیمکدر) (ریحانها فاعلی ریحان

قسطن دیمکدر (ها اداث جمعدر) (محصول بیت) دخی اطافدن هر بر  
 کاستانده یعنی بهارستانده اولان هر برکاستانده کلر بخش ور بخاندلر  
 ظاهر اولمش حاصلی بوبله رنگین ورنعادر (عروض) بوقطعه بحر  
 خفیف مدس بخون اصل در که بعد الا زاحیف فاعلان مفاعله  
 فعلن در تنه کیم تفصیلی نه کاستانده که روضه ز بهشت منویسند  
 ذکر اولمشدی \* ورتیب این بهارستان بهشت روضه اتفاق  
 افتارست \* ترتیب تفعل باندن مصدر در هر شقی رلورینه قومعه  
 مدبر اضافتی مصدرک مفعولنه در و مبتدا (برعلی معناسنه) هشت  
 اسماء اعداددن سکر دیمکدر (روضه باغچه دیمکدر بونده باب و فصل  
 مقامیددر) (اتفاق افعال باندن مصدر در اصلی اتفاق ایدی قبل  
 ماء افعال و او اوانسه و اوای تابه قلب ایدوب اتمام ایدر اتفاق اولور  
 (راست کلک معناسنه ترکیب ووشش) (افتادست سین و تا اداث خبر افتاده  
 ماضیدن قسم در خبر مبتدا واقع اولمشدر معناسنه) (محصول ترکیب)  
 دخی بو بهارستانک ترتیبی سکر روضه اوزره اتفاق واقع اولمشدر یعنی  
 موشش واقع اولمشدر حاصلی سکر روضه ده اختتام پذیر اولمشدر  
 \* هر روضه بهشت آیین مشتمل بر رنگ دیگر از شقایق و بوی دیگر از  
 ریاحین \* روضه همزه حرف توسل (باه بطنی و خندندر و منتهأ  
 ) بهشت آیین وصف ترکیبی قبیلنددر و مبتداک و صغیر بهشت  
 آیینی دیمکدر بهشت پای هر یک گمریله بخت معناسنه در بونده  
 هر د تشبیه ایچوندر بخت کی دیمکدر (مشتمل بر سین و تا تقدیرله خبر  
 مبتدا در) (مشتمل افعال باندن اسم فاعلدر بحیط و مجتمع معناسنه  
 ) رنگ لون دیمکدر (دیگر عسیری دیمکدر) (شقایق داغی لاله که کلچک  
 تعبیر اولور رنگی غایت قرمزیدر و بوی قوقو معناسنه) (بوی دیگر  
 خیری قوقو دیمکدر) (ریاحین ریحات جمعیدر فسلکن معناسنه در  
 ) (محصول ترکیب) هر بخت کی اولان روضه سی شقایق غیری رنگی  
 ریاحینک ماعداسی قوقو مشتملدر باخود هر بر روضه سی رنگ شقایق  
 ماعدارنگی و ریاحین دن ماعدا قوقو بی اشتمالده جنت کیندر حاصلی  
 قلوب وار و احه صغیا بخش و رونقه در \* نه شقایقش را از با مال  
 باد حزان پر مردکی و نه ریاحینش را از دست بردردی افسردگی \*

نه های رسمیه ادبانی فطرت تجزید اولمش نیاشد تقدیر زده شقایقش را  
 را ادات صحنه (شین ضمیر بهارستانه را جعفر شقایق مقیدر فطرت  
 مقبول غیر صریحی (پایمال مر کبدر پای ایله مالین چکنو مقنا سحنه  
 خورلقیدن کایتدو بونده باد حزائن زده لمسی مر اددو (پوشمده ملک  
 مقبول صریحی باد جزائیه اضافت لامینه (باد پیل (خزان فصول  
 از بعه ملک ری اضافت لامینه (پوشمده کی مقدر فطرت فاعلی یا حرف  
 مصدر کاف عجمی هاء و سیدین مبدل بر مرده صولمش دیمکدر (واو  
 حرفه عطف (نه سابق کی) (از دست برد مقبول غیر صریحی افسردن ملک  
 دست برد به بحرینک ضمیمه ظلم معنایستد (برد به بحرینک فحیمه  
 بصوقی معنایستد برد ایله برده جناس خطی و اورد دینه اضافتی لامیه  
 (دی قدش دیمکدر (افسردن یا حرف مصدر کاف هاء رسمیدن مبدل  
 (معلوم اوله که آخرنده هاء رسمی اولان کلمه نکه آخر بنمه الف و نونکه  
 ذات جرمیدن یا خود باد داخل اولسته هاء رسمی کاف مبدل اولور  
 ابتدا کان و افسردن کی (افسردن طوگمش معنایستد در (محصوله کیسه)  
 نه او بهارستانک شقایقنه حزائن یلینک زده لیوت چکنه سیدین  
 ضولق اولور یعنی سائر شکوفه و اشجاری باد جزائنک زده یکنی کی  
 بو بهارستانک شقایق کی اولان لفظناظ و نکاتنه دست رس بولمده  
 ریحانلرینه قبشک صووغنک غلبه سندن صولقونق اولور یعنی شدت  
 و ددن سائر یا حین بیانین کی صولقون حاصلی شقایق کی اولان ننگارنک  
 مضامینی خلل پذیر اولماز نور یا حین مثال بوی معنای لطیفه استیلم  
 اولان الفاظی رکه ری اولماز و الحاصل دایما ترو تازیدر \* قطعه \* دمیده  
 مرغزارش بر جولنب شکفته لاله زارش در نواحی \* دمیده ماضیدن  
 قمریدر ظاهراولمش معنایستد مرغزارش شین بهارستانه را جعفر  
 (مرغزاریمیک قنجه در ضمنی غلط مشهور در مر کباندندر کلزار کی  
 وغینه حر که ویرمک دخی غلطات عوامد ندر زیرا فارسیده مضاف  
 ایله معطوف علیه دن غیری متحرک اولماز مضاف مکسور معطوف  
 علیه مضموم اولور کلمه نکه آخری حرف مد و هاء رسمی اولمده  
 اگر حرف مد اولور ایسه مضافک آخر بنیه بریاء مکسوره کلور  
 معطوف علیه ک بعدنده اولان واو ضمیمه حر که ویر بلور آشنای

من بوی باز بینی مایل و روانا جها اندازی و جها ناز و حلقوم کی واکل  
 هاء رسمی اولوز ایسه هاور بی تلفظ ده هاور م کسول به تبدیل اولوز  
 معطوف علیهم بنه و او ضم ایله جر که نو یه بلور (ر شده) اخلاش کیست  
 و بسته) کی بویه اولنجیه مر غران نه معضای و به معطوف علیها در طیکه  
 مر صک بدر مر غ ایله زاردین (مراع بونده جایز مجاز) ناز کثرت افاده  
 ایندین جایز تر چنلر دیمکدر و دمیده نیک افاعلیدر (بر جوف استعلا بونده  
 ظرفدر) جوانب جانبیک جمعیدر اطراف معنایست و دمیده نیک افاعل  
 (شکفته ماضین قعیدر آیلش دیمکدر) (لاله زار یوزده مر کیدر لاله ایله  
 زاردین لاله لر دیمکدر و شکفته نیک افاعلیدر) (شبنم صغیر بنه چهار ستانه  
 راجعیدر) (در اذات ظرف) (نواحی ناحیه نیک جمعیدر اطراف معنایست  
 کار دیمکدر و شکفته نیک افاعل غیر صریحی) (محصول بیت) اولهار معنائیک  
 اطر افنده یعنی جوانب از به سه سنده چار و چون طاهر اولش دخی انک  
 کار زنده لاله لر اچلش حاصلی جبهه جبهتی مزین و متفح اولش کمال  
 لطافتدن کنایت \* شبنم لاله را خوی دو بنا کوش ز زبارن غنچه را می  
 در صراحی \* شبنم زاله معنایست چه دیمکدر (خوی و اور رسمی وضعه  
 مجهوله ایله در معنایست در عریجه عرق دیرل معلوم اوله که فارسیده  
 ضمه مجهوله و کسره مجهوله اثبات ایلمش بلر در که مثلاً ضمه و کسره بی  
 صراحة فرائض ایدرلر یعنی اشباع ایدرلر نور و شیر کی این ضمه معروفه  
 و کسره معروفه یا ضمه صریحه و کسره صریحه دیرلر بعضاً ضمه  
 و کسره بی غلام اشباع عینوب یعنی صراحة فرائض ایدرلر بلکه بین ضمه  
 و ضمه لکن ضمه به قریب و بین کسره و ضمه لکن کسره به قریب  
 او قورل ضمه مجهوله و کسره مجهوله وضعه غیر صریحه و کسره غیر  
 صریحه دیرلر خوی و شیر کی یعنی ارسلان (خوی عبتدأ بنا کوش  
 سین و تاقیدر بیه خبر بنه کوش قواقی توزی دیمکدر) (یاران یغور  
 غنچه معروف) (ارادات تخصیص) (می مبتدأ شراب معنایست  
 صراحی بنه برسلین و تاقیدر بیه خبر در صراحی شراب فودقلری  
 معروف قاب (محصول بیت) چه دن لاله نیک قولای تو زی اوزیه در  
 وارد یعنی لطیف و نازک اولان محبوب عرق آود اولوب قولای تو زینه  
 طولایسه نه کونا طراوت ناره بولور ایسه شبنم دخی لاله به اوله زینت



نام و بر میسدر باواندن عجبه نك صراحی منده می وارد یعنی صراحی  
 بلاورده و نك صراب غمخایان اولوب شراب صراحی به نه کونار و نسق  
 و برده ایسه که دخی با یا ایلا و یله قریب و فر دیکر و بر میسدر \* غزیر الدمع  
 من عین السواقی \* کثیر الصبحک عن نغم الإقاسی \* غزیر عین فجمه نك  
 فقی او نك کثیر یله وزن و معناده کثیر کبیر لفظاً مرفوع خبر مبتداً  
 محذوف تقدیری می غزیر الدمع الخ لف و نشر حرف طریقه لاله به  
 و مصراع ثانیده اولان مقدر غنچه به راجع در یا ایکسیده بهارستانه  
 راجع در الدمع لفظیه بحر و ر مضارع البهی (دمع کوز باشی (من  
 حرف جر غزیره متعلق (عین نوله بوکاره معناسنه در لفظاً من ایله  
 بحر و محلا منضوب مفعول غیر صراحی غزیرك (السواقی تقدیر بحر و  
 عین لفظ نك مضاف البهی اوندی كوچك بوکاره دیکدر که ساقیه نك  
 جمعیدر (کثیر غزیر کی اعرابده و معناده (الصبحک لفظ بحر و مضاف  
 البهی کثیرك کوله معناسنه (عن حرف جر کثیره متعلق (نغمه  
 مقلده نك فقی و غزیر مجیه نك می کونه اولك دیش دیکدر مفعول غیر  
 صراحی کثیرك (الاقاسی تقدیر بحر و نغمه مضاف البهی اقاسی  
 همزه نك مقلده اقوانك جمعیدر پایادیه معناسنه (محصول یث) اول  
 بهارستانك دمی یعنی صوبی چوق ساقیه لاله کوزندن یعنی اول  
 بهارستانك صوبی بوکاره در جز بان ایدن ضرودن چوق نشکان بادیه  
 عشق اولنلری قلندر حاصلی جنات مجری نغمه الانهار معناسنه لفظ جمع  
 و اشارت بیورر یا خود اول لاله نك دمی چوق اوفق نك تهر زدن یعنی لاله  
 داغ جهر تله سینه سین چك ایدوبه شبنم ریزه اولدی یعنی قطرات  
 اشكك جز بان اوفه جق تهر زدن چوق و اول بهارستانك صبحی کثیر  
 پایادیه نك اولك دیش نمدن یعنی خندان اولان کیمسنه نك وقت نسمنده  
 اولك لایشی کور نمده پایادیه اطرافنده اولان بیاضه تشبیه ایلش کثیر  
 اولمسی نه لایما نمایان اولمده یعنی اول بهارستانك خنده سی چوق یعنی  
 مورت نشاطدر که ناظرین و غمخایانك کوله دن دیشلری قیاماز اقوانك  
 دیشلری کی دایم کشاده اولور یا خود اول عجبه نك جنحی یعنی نیم  
 کشاده می پایادیه نك کشاده لکندن چوق حاصلی بهارستانی وصفدر  
 بوینده اولان صنایع لایق و لایحی در از جمله دمع یله صبحک صنعت

تمسک اندوزیست عینه کوزه معلوم و عینه کوزه هو فی بلا یست  
 \* اشارت میکند بر کس که می نوش \* فان العفول لذات ما حی \* اشارت  
 افعال باینک الجوف و او یمنین مبهمة و پیشی قمر چون نظر بقیمه  
 کوی ستر میکند اما بگوید و ایما معنای نه دو (معلوم اوله که نمیشد فایده می بیند که  
 مصادر عمر بک آخره و اولان راه کردری طویل می کشد تا به بلید  
 کند و بنارنده استعمال ایدر را یسته میکند مقدم مفعول (می کشد  
 می دات حال کند فعل مضارع مفرد ظائب کشیدن یا علی طریق  
 الشیاذ گردیدن مشتق ایدر می کشد (نکس ظلی) که بحرف بیان  
 (می نوشک مقدم مفعول) نوش امر حاضر در ایع معنای نه دو فایده حرف  
 تعلیل آن حرف مشبهه بالافعال تحقیق افاده ایدر (العفو لغضا  
 منصوب اسمی ما حی قدر امر فوع خبری عفوگاه مقابلته عتاب اتوب  
 ترك ایتمه در الف و لام مضافه الیهین عوض تقدیری عفو الله ویر  
 (لام حرف جر ماحیه متعلق) (ذلات ذله ک جعی کاه معنای نه دو  
 هر قدر خطای صغیر معنای نه دو استعمال اولور ایسه ده بوند  
 حطلق کاه معنای نه دو اقبلا مجرور لام ابله محلا منصوب مفعول غیر  
 صریحی ماحیک (ما حی اسم فاعل در ناقص و اویدن مجوایدی می کشد  
 (محصول یت) (نکس اشارت ایدر که شراب ایچن می تحقیق عفو  
 خدا کاهلری مجوایدی یعنی باری تعالی ک صفت عفو خطایابی  
 محو ایدر می کشد \* همی رسم که از لطف اشارت کند بر هیز کار ایا حی \*  
 همی ۵۱ حرف نا کید می حرف حال (معلوم اوله که قول مضارع حال  
 و استقباله دلالت ایدر اگر یا داخل اولور ایسه استقبال خاص قلور  
 می داخل اولور ایسه جاله همی بونده ادات استمرار اولقده جا زدن  
 دائما دیکدر رسم فعل مضارع متکلم وحده قور قرم یعنی خوف ایدر  
 دیکدر (که حرف تعلیل) (ازمن تیدر معنای نه دو) (لطف اشارت باینه  
 (کند فعل مضارع فاعلی تحتیه لطف اشارت را جدر) (بر هیز کار ایا  
 را ادات مفعول (الف و نون ادات جمع) (بر هیز کار کار ادات وصف  
 مشبهه در محنت معنای نه دو مفعول غیر صریح دیکدر (مباحی صریح  
 (یا حرف نسبت مباحه منسوب مباحی دیو مذهب باطل ایا حده  
 اولور دیر لک ز علزجه حلال و حرام یوقدر جاله اشیا مباحدر

محصول است) خوف ایدرم یا دایمنا خوف ایدرم که ترکشک اشارتک  
 لطافتش یعنی خدا عفو در عفو ایدرمی ایچ دیو اشارتشدن الا آن خوف  
 ایدرم یاد ائما خوف ایدرم خود فرم که برهین کارزی یعنی صلحا و تقییری  
 مباحی ایدرم یعنی نذهب اباحه دم قبل حاصلی طرف رجایه ذاهب اولوب  
 اکثر اسم الدن اباحی اولور (عروض) بقوطه بحر هرج مستطاع  
 مقصور در که کاستان کریمه سعدی قطعه سنده مقضلا بیان اولندی  
 \* التماس از تماشایان این ریاض خالی از ملاحظه خار اعراض  
 و خاشاک مقابله اعراض \* التماس امید ورجا معنائش مبداد در  
 (از تماشایان التماسه متعلق) تماشایان الف و نون ادات جمع در تماشایی  
 بالحرف تشبیه سرسبی زوار معنائش - (اینه اضافتی بیانیه) (این اسم  
 اشارت) (ریاض روضه نك جمعیدر) خالی بوش دیمکدر اضافت  
 بیانیه (از ملاحظه خالیه متعلقدر ملاحظه معافله بابشدن  
 مصدر و فکر معنائش) (خار اعراض بحان الامیه) (خار دیکر دیمکدر  
 (اعراض بحر شک جمعیدر عرض متشک مقابله سنده شی مأمول  
 ایتک) (خاشاک خار اوزره معطوف چون جوب دیمکدر) (مطالبه به  
 اضافتی بیانیه مطالبه نك اعراضه مصدرک مقعوانه در مطالبه  
 معافله بابشدن مصدر در استک معنائش) (اعراض عوضک جمعیدر  
 بدل طلب ایتک) (محصول ترکیب) (غرضله ملاحظه شی دیکشدن  
 یعنی بگوئیک مقابلنده برشی مأمولی فکشدن و عوضله مطالبه شی  
 چون جوابتک یعنی کتابک بدلیم برشی طلب ایتک سوغورد استند  
 خالی اولان بود روضه فی زوار و تماشایا لر دن التماس \* انکه خون  
 بقدم اهتمام بر اینان بکشدند و نظر اعتبار در بنهش بکشد باغبان را  
 که درویش شان خون جگر خورده است و تحت ایشان جان شیرین  
 بر لب آورده بدعا یی یاد کنند و بنایی شاید کرد اند \* انکه اسم موصول  
 و مبتدای تأکید اولدر که معنائش (چون حرف تعلیل) (بقدم با حرف  
 مصاحبت) (قدم الیق معنائش) کزدند مقدم مقعولی (اهتمام  
 اضافتی مجاز لایبه) (اهتمام یونده صمیم معنائش) (بر اینان مؤخر  
 کزدند متعلق) (ایشان ایتک جمعیدر انلو دیمکدر) (با حرف استقبال  
 (کزدند فعل مضارع جمع غالب یکبار یعنی فر و ایدم دیمکدر)

(نظر اعتبار بیانه قدم اهتمام معطوف) در حرف صله با معنای  
 بیکرند فعل مضارع جمع غائب بقه لر یعنی نظر اید لر دیکد  
 (باغبان باغبی دیکد لر یا بان ووان ادات فاعل مؤخر کنندک  
 مفعول را ادات مفعول) که حرف تعلیل (در حرف طرف تربیت شان  
 (شان ضمیر جمع غائب) خون قان معنای در عریسته دم دیر  
 (جگر مضافی لامیه در) در تربیت خورده نک مفعول غیر صریحی  
 (و خون جگر صریحی) (خورده ماضی بدین قسمدر یش معنای  
 (بخشان تثبیت تعلیل باندن مصدر در بو یوم معنای) (جان شیرین  
 بیانه شیرین طلی معنای در (الب طوداق بلب طوداق اوزره  
 دیکد) (آورده کنور مش معنای ماضی بدین قسمدر) (جان بلب آورده  
 کمال المضطرب و مشقتن کایسدر) (بد عانی یا حرف وحدت) (دعا  
 مفعول صریحی کنندک) (یاد ذکر معنای یعنی اکث دیکد مفعول  
 صریحی کنندک) (کنند فعل مضارع جمع غائب فاعلی نهفته  
 غماش بیانه را چه خبر مبتدای فاعلی انکه و مبتدای ثانی  
 مع الخبر خبر مبتدای اول اعنی التماس) (و بنسب دجانی کبیر) (شاد  
 مسرور معنای) (کرداند فعل مضارع بونده ایلد لر دیکد  
 (محصول ترکیب) زواردن التماس اولدر که چون قدم اهتمام ایلد  
 اول روضه اوزره مسرور اید لر دخی نظر اعتبار ایلد اول روضه  
 نظر اید لر زرا باغبانی انلر تربیتد جگر قانی یسدر یعنی اذیت  
 چکمشدر و انلری بو یومده طلی جانی طوداق اوزره کنورمشدر  
 یعنی زحمت و مشقت چکمشدر بدعا ایلد یاد اید لر و برشا ایلد مسرور  
 اید لر حاصلی معنی بو عوض و غرض بدین خالی اولان روضه لر قدم  
 اهتمام بکن یعنی فدان چکنیوب شخ قیروب شکوفه باعمال ایتدن  
 بکن و نظر اعتبار ایلد نظر ایدن زواردن امید ورجا اولدر که باغبانی  
 یعنی مصنی بدعا ایلد اکدر دخی برمدح ایلد مسرور و خندان اید لر  
 زرا انلری تربیه ایدنجه نه جگر قانلری بو یومده یعنی نه زحمت چکمشدر  
 و انلری بودوب بو مرکز کلنجه نه کونه اضطراب چکمشدر که جانی  
 اغریزه کسدر بونده اولان تشبیه نه تشبیه بدیع دیر از بانک معاوی  
 ذکر غایت تفصیل محتاج تفتن اف کنت من اهل البیان (قطعه)

\* هر كس زنيك بختان زرين تازه رس درختان \* درسايه نشيند  
 يلمبوه بچيند \* هر كس هر كس كه تقد برنده (زاي مفرد تبيين همچوندر  
 (نيك ايومعنا سنده در) بختان بختك چميدر (نيك بخت وصف تركيدر  
 ابو بختلو ديمكند: (زرين از اين دن مخففدر مفعول غير صر بچيدو  
 فشيدندك) تازه رس وصف تركيبي يكي يتشمش ديمكند (درختان  
 درختك چميدر اغجار ديمكند) درخرف طرف (سايه يا حرف وحدت  
 (همزه حرف توسل) سايه كوكه معنا سنده بوده نشينده متعلق  
 (نشيند فعل مضارع مفرد غائب نشيندن دن يا علي طريق الشاذ  
 فشستن دن مشتقدر اوتوره ديمكند) يا حرف عطف او معنا سنده در  
 (مبوه يا حرف وحدت) و همزه حرف توسل (بچيد يا حرف استقبال  
 چيند فعل مضارع مفرد غائب چيندن دن يا علي طريق الشاذ  
 چيندن دن دوشيره ديمكند) محصول بيت (نيك بختلو دن هر كيمسه كه بويكي  
 يتشمش اغجارك سايه سنده اوتوره يا برمبوه دوشيره حاصل سايه سيله  
 مستظلم يا مبوه سيله منفع اوله يعني بهارستانن بهره باب اوله  
 \* آن به كه پيش كبر آيين حق كزاري \* راه كرم سپارد رسم دعا  
 كز بند \* آن به كه اول يكدر كه ديمكند (پيش باء عجميله اولك ديمكند  
 ) كبرد فعل مضارع كبريدندن باشاذا گرفتن دن مشتقدر (آيين  
 عادت و قانون معنا سنده در) (حق كزاري يا حرف مصدر حق كزار  
 زاي هوزايله وصف تركيدر حق اوديبي معنا سنده يعني اداي حق  
 اديبي ديمكند ذال تخذايله يا زان اداي حق ايده بمش (راه بول يعني  
 طريق) كرم معروم راه كرم سپاردك مقدم مفعول صر بچيدر (سپارد  
 فعل مضارع مفرد غائب سينك ضميله رفتن معنا سنده يعني كتمك  
 يا سينك كسريله ازللك يعني ارامق معنا سنده) (رسم عادت ديمكند  
 ) (دعا به اضافت پايه) (كزيند فعل مضارع مفرد غائب كاف عجميك  
 ضميله كز يدين دن يا كز يدين دن مشتقدر كچه مصدر يائي دالي  
 علي الاتفاق يائي حذف ايله مضارع اولور اما بونده تون مصدرى  
 داله تقديم ايله در بوندن همچون سودي كز يدين دن مشق قلمش بكنه  
 يعني اختياراييله ديمكند) (محصول بيت) اول ابودر كه حق ادايكمك  
 يعني انصاف و عدالت قانون و عادتى او كنه طوبه يعني اجزا ايليه

مصراع اول نیناندر یعنی حق کز اراق اینی بود در کرم و لطف بولنه  
 کیده یا کرم بولنی ایزله حاصلی کرم ایده دعا رسمی اختیار ایدوب  
 بکنه یعنی دعا ایده الحاصل بنم روضمدن منتفع اولان کیسه انصافی  
 الدن قوموب کفران نعمت اولوب حقی ادا ایده کز یلر طریقه  
 کیدوب برخیر دعا ایده \* کوید که بنده جامی کین روضه ساخت یارب \*  
 همواره از خدا پرور خود تهی نشند \* کوید فعل مضارع مفرد  
 غائب کویدن دن یا علی غیر قیاس گفتن دن مشتقدر سوبیه دیمکدر  
 ( که حرف بیان ) بنده قوال یعنی عید معناسنه در ( جامی یا حرف  
 نسبت جام بر قریه تک اسمیدر یعنی جامه جنسوب دیمکدر بونده  
 مؤلفک لقیندر اسمی بدل جن تا یقانی ایلمن ده لایعد ولا یحصى دو  
 ( جامی بنده دن بدندر ) کین که این دن تحققدر ( که حرف رابط  
 صفت ) این اسم اشارتدر روضیه ( ساخت فعل ماضی مفرد ضائب  
 تحنیده طاعنی جامی به راجعدر دوزدی یعنی ترتیب ایلدی جمله سنی  
 صفت جامی ( یارب یا الله ) همواره هانک فعلی و هله رسمیه همیشنه  
 معناسنه دائم دیمکدر ( از خدا نشینده معنی ) ( خدا اسم ذاتدر  
 عریده الله کی ) ( پر بای عجمک ضمیمه طلو دیمکدر ) ( از خدا پر الله طلو  
 یعنی معرفه الله مملو دیمکدر ) ( و او حرف عطف ) ( از خود تهی  
 از خدا پر معطوفدر ) خود کنند و معناسنه در ( نهی تانک قتی و کسری  
 و هانک کسر یله بوش دیمکدر ) ( نشند فعل مضارع مفرد ضائب  
 او توره دیمکدر فاعلی تحنیده جامی به راجعدر ) ( محضول یقت  
 بوبهار ستانده فاعله مند اولان دعا ایدوب دیه که بنده جامی که  
 بوبهجه دوزدی یعنی ترتیب و تنظیم ایلدی یارب دائما خدا ایله پر  
 یعنی معرفه الله ایله مملو حاصلی ذکر و ذکر و فکر و فکر الله اولمه  
 ماسوا قلبتدن اخراج و کنند و دن تهی یعنی بیکدن بوش او توره  
 محصل کلام ذکر الله قلبه سرایت ایدوب دنیا و عقیقه و فیهایی  
 ترک و کند و لکی دخی ترک ایله دیو دعا ایله زیرا دیمکدر ( یت  
 ) ( در طریق نفسبندی چار ترک ) ( ترک دنیا ترک عباد ترک هستی ترک ترک  
 \* جز راه اوشوبه جز وصل او بگوید \* جز نام او بگوید جز روی  
 او نیند \* جز غیر معناسنه در ) ( راه اضافه لامیه ) ( راه بول دیمکدر

طریق معارضه بویسته اولان اول خدايه راجمدر (نپويد فعل نفي  
 مضارع مفرد غائب بوييدندن باه عجميله يلبه ديمکدر) (جز واصل او  
 جزراه او کيسدر) (وصل واول فحقيله مصدر در اول شقيق معناسنه  
 (نچويد فعل نفي مستقبل مفرد غائب بوييدندن استميه ديمکدر  
 (جز نام او بنه سابق کي) (نکويد فعل نفي استقبال سو يلبه ديمکدر  
 کوييدندن يا خلاف قياس گفتن دن مشتق در (جز روی او حابقر کي  
 (نبيد فعل نفي مستقبل بنيدندن يا علي غير قياس ديدندن کورميه  
 ديمکدر (بمحصول يث) الله عظيم الشانك يواينك غيريه يلبه يعني  
 ، کتبه يعني طريق مستقيم ابريله انک وصلنک غيري طلب ايليه  
 يعني استميه انک اسمنک غيريني ديميه يعني دائما الله الله الله ديميه انک  
 زوينک غيري کورميه يعني جلال خدايي مشاهده دن برآن خالی  
 اوليه ديودعا ايليه زواردن بويله دعا طلب ايلر حضرت ملا جامي  
 حاصلی يسرنا الله واپاکم روشي طريق الله يعني تخلقوا باخلاقي الله ايله  
 متصف وطلبي وصال الله و ذکر الله و نظري جمال الله اولاسني  
 رجا ايدر (عروض) بوقطعه بحر مضارع دندر که بر مصراع اولاصنده  
 مقاعيلن فاعلانن مقاعيلن فاعلانن در که هر جمله رملدن مؤلف هر ج  
 اول رمل صکره بونده صدر و ابتدا وحشو تاثيره حاصلی اجزای  
 هر جبه حرب علي طاری اولمش حرب که حرم ايله کفک اجتماعنه  
 ديراز حرم ايله اولدن ميم و کف ايله آخرده اولان سبب خفيفنک  
 ساکنی دوشمرع بقاء حرکت ما قبله يعني نون دوشر ولام متحرك  
 قالور فاعيل قالوب مفعول انک برينه کلور بويله اولجه بحر مضارع  
 اجرب اولور که بر مصراع مفعول فاعلان مفعول فاعلان اولور  
 \* روضه نخستين در نشر ر باجين چيده از بساين دوز پيشان راه  
 هدايت و صدر نشينان بار کام ولايت \* نخستين نخست نوک و خاء  
 ميمه نك خمه ليله اول معارضه در (با حرف نسبت) (نون حرف تأكيد  
 اولکي ديمکدر) (روضه نخستين مبدادر) نشر ر باجين چيده خبري  
 (در حرف ظرف نشر در پيشان نشر ديمکدر) (شمر نوک قتي وشين  
 ميمه نك سکونيله ياقق يعني طاعتني معناسنده در منه سنده شمي  
 مر حوم معاصيقي ديمش لکن نشر ايله نثري فراق اتميش (ر باجينه

اضافت مصدرك مفعولته در (ریاحین ریحاك جعیدر) (چیده به  
 اضافت بیانه چیده اسم مفعولدر) (از بساتین چیده به متعلقدر  
 بساتین بساتك جعیدر) (دورینانهم اضافت لامیه در دور پینان  
 الف ونون ادات جعیدر دور بین وصف ترکییدر) (اوزاغی کور یچی  
 دیمکدر برآلت مخصوصه در که اوزاغی یقین کوستر در هر فکره فقی  
 اصحابندن کایتدر) (دور یندان راه هدایت لامیه در) (هدایت  
 درایت وزنده مصدر در قاعده انجام اوزره تاسی طویل یازیلور  
 ارشاد ودالات اتمک معناسنه) (واو حرف عطف) (صدر نشین وصف  
 ترکییدر گوشه ده اوتور یچی دیمکدر طو حریبه دن کایتدر) (الف ونون  
 ادات جعیدر) (بارگاه محل اجازت معناسنه دیوان طلیدن عیبارتدر  
 لکن بونده مجازدر) (ولایت اضافت بیانه) (ولایت واولق قبی وکسر یله  
 لغته یقیلای معناسند در اما اصطلاحده بقدر الانبیا بشردن  
 قرب خدا ایلله مشرف اولغده دیرلر) (محصول ترکیب) (اولکی روضه  
 هدایت یولینک یعنی طریق ارشاد ودالاتک دور پینلری یعنی  
 فطرده جعیدر اولان طریق ارشادی یقین کوستر یحیلرک یاخود فکر  
 دقیق ونظر عمیق صاحب لرینک دخی ولایت بارگاهنک کورقه  
 فیشلرینک یعنی علوی مرتبه صاحب لرینک بویتانلریدن دوشیرلش  
 اولان ریحا لری یا یوب طاعقی بیاتده در مراد اولیاء کرامک  
 کلماتی بیاتده در دیمک اولور \* سید الطائفه بحیثه قدس سره  
 میگوید حکایات المشایخ جنه من جنود الله یعنی سخنان مشایخ  
 در علم ومعرفت راسخ لشکر است از لشکرهای خدای تعالی \*  
 سید الطائفه لامیه سید اولو معناسنه در الطائفه بولک دیمکدر  
 فونده قوم معناسنه یعنی قومک اولوسی) (جنید صبغه تصغیر یله  
 کار اولیاء الله دن بر ذات عالی قدرک اسمینر و طبعه ثانیه مشایخنددر  
 کینه منی ابوالقاسم وافقی قوراری وزجا جیدر ومولود ومنشائی بغداددر  
 مرینی ومردی مری سقظیلدر حارث محاسبی ومحمد قصصاب ایلله  
 صحبت ایشدر ایکیز طقسان یدی یاسکر یاطقوزده انتقال ایشدر  
 قبری بغدادده زارتگاه در روح الله روحه وقد سنا الله باسراره  
 (شیر کسر سینه لفظ امر فوع نائب



فاعلی (ضمیر مضاف الیهی جنیده راجع در) می حکایت حال ماضی  
 (گوید فعل مضارع مفرد غائب مابعدی مقول قول در سواریدی  
 دیکند) حکایات حکایه مک جمعی لفظا مرفوع مبتدأ (المشایخ نقطا  
 محذوف مضاف الیه اضافت لامیه (چند لفظا مرفوع خبری مبتدأ  
 مع الخبر جله سی محلا منصوب مقول قول (چند جمیع ضمیر له عسکر  
 دیکند) (من حرف جر) جنود جنک جمعید لفظا محذوف طرف مستقر  
 جله محلا مرفوع صفة چند در (یعنی حضرت مولانا جامی کلام چندی  
 تفسیر و ترجمه ایسوب پیور) سخنان مشایخ لامیه (سخنان علی غیر قیاس  
 بکلام جمعی در سوزن دیکند و مبتدأ در) (راسخ ثابت معنای در  
 لشکر عزیمت عسکره دیور) (یا حرف و حیت (سین و اادات خبر  
 (از من بیرون معنای در) (لشکرها عا اادات جمعی در) (خدای اسم  
 ذات متصل صفی (محصول ترکیب) طاعتک (اولوسی جنید سری  
 قصد پس اولتسون پیور عثمانی ک قصه لری الله عظیم الشانک  
 عسکر کردی بر عسکر در حضرت جامی زبان فارسیله نفس برآید و  
 پیور یعنی مشایخک سوزن لری الهی بیکده و نفسی الکفده برآید  
 و قوی عسکر در خدای تعالی بیکده عسکر کردند یعنی ترکیب نفس  
 و تصفیه درونیه زیر سلوک اهل الله اوج وجه بیان اولتس  
 بری کثرت ذکر و بری قلت طعام و نام و بری صحت مشایخ  
 \* بکشور هر دل که عیان عزیمت تابند \* محالان نفس و هوا هر عزیمت یابد \*  
 بکشود (با حرف مصلح کسور اقلیم معنای در) هر دله اضافتی لامیه  
 (که حرف بیان) (عیان عزیمت لامیه) (عیان عزیمت معنای در)  
 (عزیمت بر بنده ایست که توجه ایست که در) (تابد فعل مضارع  
 تابیدن بو که دیکند) (محالان نفس بیانیه الف و نون امان جمع  
 دشمن مضارع در) (هوا نفس معطوف در) (عزیمت التزام معنای در)  
 بوزلق یعنی صفتی دیکند (یابد بولور معنای فعل مضارع مفرد  
 فاعلی باید بختن مبتدأ در) (محصول فقرتین) مشایخ قصه لری  
 عساکر خدادان بر عسکر در هر کوکل اقلیمه که توجه دیو کتی بو که  
 یعنی جوهره نفس و هوا محالان لری یعنی دشمنی عزیمت بولور (بناجی  
 اوجید خبری غنی جانب که توجه ایله البه نفس و هوا محالان لری

یعنی دشمنی پریشان اولور زیر ادا ای متعالک رضای شریفی  
 اینده در (حاصل کلام عند ذکر الصالحین نزل المرحمة در بر محله که  
 رجعت خدا نازل اوله الهه نفس وهوا عسبکری منهزم اولور  
 (قطعه) هجوم نفس وهوا کز سپاه شیطانند \* چوزور بدله منی دجدا  
 پرست آرد \* هجوم مصدر در اقدام معنایسته (نفسه اضافت لامیه  
 ) کز که اوردن مخفف در که حرف رابط مبتدا و خبر (سپاه خبری  
 معنایسته) شیطانه اضافت لامیه نون و دال ادات جمع خبر (هجوم نفس  
 مبتدا) از سپاه شیطانند خبری (چو حرف تعلیل) زور قوت معنایسته  
 آرنده مقدم مفعول ضریحی (من آدم دیمکدر) خدا پرستم اضافتی  
 سپاه خدا پرست وصف ترکیبی در الهه طبعی دیمکدر (آرنده الف  
 مدوده ایله فعل مضارع جمع غائب کنوزمر دیمکدر) محصول بیت  
 هجوم نفس وهوا که سپاه شیطاندن در چونکه خدا پرست اولان  
 آدمک کوکنه زور کنوره ل یعنی عساکر شیطاندن اولان نفس وهوا  
 الهه طبعی یعنی سالک کوکنه حمله و هجوم و اقدام نام ایله نه ل  
 \* بجز جنود حکایات رهمنایازا \* چه تاب انکه بران رهزنانه شکست  
 آرنده \* بجز با حرف مصاحبت (جز غیر معنایسته در) جنوده اضافت  
 لامیه (جنود جنک جمع در) حکایاته اضافت لامیه (حکایات حکایه تک  
 جمعی قصه در دیمکدر) رهمنایانه اضافت لامیه (را ادات تخصیص  
 ) الف و نون ادات جمع در (رهمنایا وصف ترکیبی در بول کویشری  
 مرشد معنایسته در) چه ادات اشتقاق (تاب انکه تاب انکمن که  
 تقدیرنده در که حرفیتدن اسمیته نقل اولنوب حذف و ایصال اولمشیدن  
 ) تاب طاقت معنایسته در (آه اضافت لامیه اول کیمسه تک نه طاقنی  
 دیمکدر ترکیبده آه نه حدی وار ایله تعبیر اولنور) بر علی معنایسته  
 (آن اسم اشارتدر) رهزنان الف و نون ادات جمع در (رهزن وصف  
 ترکیبی در بول اورچی یعنی بول کیمی قاطع طریق معنایسته که  
 نفس وهوا مراد در) شکست فعل ماضی مفرد غائب قیردی دیمکدر  
 (آرنده فعل مضارع جمع غائب شکست آرنده قیرمه کنوره ل یعنی  
 منهزم ایده ل دیمکدر) شکست لفظنه بونده مصدر معنای ویرناور  
 (محصول بیت) مرشد ل حکایه لری عسکر لیدن غیر لیه اول کیمسه تک

نه طاقنی که قبرمه کنوره یعنی نه حدی وار که منهزم ایلبه (حاصلی  
 نفس و هوا جبروتی قبرغه مشایخ قصه زیندن غیری چاره بوقدر  
 \* جدای تعالی بارسول خود صلی الله علیه وسلم خطاب میکند که  
 (وَكَلَّا نَقْصُ عَيْلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الرِّسْلِ مَا نَشِيتُ بِهِ فُؤَادَكَ) یعنی میخوانیم  
 بر تو قصه های پیغمبران مادل ترا ثابت گردانیم بر آنچه هستی تو بران \*  
 (بارسول خود لامیه با حرف صله (رسول لغتنامه الحی به دیرلر اما  
 اصطلاحده شول ذاته دیرلر که الله عظیم اللسان جانتندن بر قومه  
 بعث اولنه و کشد بیه یله کتب اوله کتب اولمزه بی دیرلر (خود  
 واور سیمله کنیدی دیمکدر (صلی تفعیل بایندن فعل ماضی مفرد مذکر  
 غائب موقع دعاده (الله لفظ امر فوع فاعلی (تعلی تحتسده الله  
 راجع فاعلیله جمله سی صفتی اسم جلالک (علیه بیار مع الجبر و  
 صلی به متعلق (واو حرف عطف (وسلم تفعیل بایندن فعل ماضی  
 مفرد مذکر غائب صلی به معطوفدر (خطاب روبرو سوبلکه دیرلر  
 بونده مجاز در میکند مفعول اولی (میکند فعل مضارع مفرد  
 غائب مضمون آیت کریمه مفعول ثانیه (که حرف بیان (کلاتون  
 مضاف البیندن عوض تقدیر وکل بناء دیمکدر و میسدا در (نقص  
 قصر یا بیک مضاعفندن فعل مضارع متکلم مع الغیر در مع الغیر  
 صیغه سی بویه برلر ده عظیمندن کاتندر جمله سی فاعلیله خبر  
 (عایک علی حرف جر نقص به متعلق (کاف ضمیر خطاب رسولند  
 صلیمدر (من حرف بیان (آیاء اخبار مضاعفه یعنی خبرلر دیمکدر  
 قصه در مضاعفه (رسله اضافت لامیه (رسل داتک و سبک ضمیر بیه  
 جمع مکسر در رسولک (ما اسم موصول کندن بدل (نبت تفعیل بایندن  
 فعل مضارع نفس متکلم مع الغیر در او قورز یعنی حکله ایده رز  
 دیمکدر (فوات بونده مطلقا قلب مضاعفه نبتک مفعول صریحدر  
 (کاف خطاب مضاف الیهی (میخوانیم نقص بی نفس در (بر تو  
 سنک اوزز یک دیمکدر عایک بی تقصیر (قصه ها اذات جمعدر  
 (پیغمبرانه اضافت لامیه الف وفون اذات جمعدر (پیغمبر وصف  
 ترکیبی در اصلنه برنده پیغام ایذی پیغام و پیغم خبر مضاعفه در (برنده  
 بللیجی یعنی خبر و بریحی رسول مضاعفه قصه های پیغمبران (انباء

الرسلی تفسیر در (تا حرف تعلیل (دل ترا را ادات تخصیص (ثابت  
 بونده را معنی معنای (کردانیم فعل مضارع متکلم مع الغیر در اصل  
 لغتیده صیرورت معنای در اما بونده جائز دکلدر تدبیر (بر آنچه  
 اول نسته اوزره که دیمکدر (هستی یا حرف خطاب ایدک دیمکدر  
 (تو بران سن انک اوزرینه دیمکدر (محصول ترکیب (الله تعالی  
 کندی رسولنه الله عظیم الشان صلاة وسلامی انک اوندینه ایلسون  
 خطاب ایدر که جمیع حکایه لری سکا قصه ایدوز رسوللرک  
 قصه لرندن انلردن بدل شول بی قصه ایدرز که سنک قلبی  
 انیکله راسخ وثایت ایدرز (حضرت شیخ آینه کریمه بی تفسیر  
 ایدوب پیورد که یعنی سنک اوزر یکه پیغمبر لقصه لریخی اوقورد  
 تا کیم سنک قلبی ثابت و راسخ ایدلم اول نسته ده که سن انک  
 اوزرینه سین یعنی اصلنده پیلدیکک توحید و ایمانده ثابت اولغیچون  
 سکا پیغمبر ل حکا بی اوقورد (قطعه) چو صورتی بدلت سازی  
 از ارادت راست \* ز نفع صوریم عارفان حیاتش ده \* چو حرف  
 تعلیل (صورتی یا حرف وحدت صورت پیکر معنای شکل دیمکدر  
 (بدلت یا حرف ظرف در معنای در (دل قلب (ناضیر خطاب (سازی  
 فعل مضارع مفرد مخاطب (بدلت سازینک مفعول غیر صریحیدر  
 (از ارادت ده بویه از حرف تدبیر صورتی بیان (ارادت افعال باندن  
 مصدر در بحسب اللغة دیک اما بونده جمیع اموری نفویض ایلکه  
 دیور (راسته اضافت بیانیه (راست بونده صحیح معنای در (ز نفع  
 ده متعلق (نفع اوقورمک دیمکدر (صور معروف (دم نفس دیمکدر  
 (عارفان عارفک جمعی اضافت لرامیه (حیاتش شین ضمیر صورتی  
 راجع (ده امر حاضریدر دهیدندن مشتق ویر دیمکدر (محصول بیت)  
 چونکه ارادت صحیح دین یعنی رابطه نامه دن کو کلکده بر صورت  
 دوزدک یعنی پیدا ایلدک (حاصلی رابطه بی قلبکده مستقر ایلدک  
 عارفانک یعنی اصلینک نفسی صورینک نفخندن که حیات ویر  
 یعنی حیات بخش اولان نفس لرندن یعنی کلام مبارک لرندن یعنی انلرک  
 کلامی تذکر استماعدن اوصورتی احیا ایل \* و کر شود منزلت دلت  
 ز جنبش طبع \* بشرح قصه صاحب دلان ثباتش ده \* کر حرف شرط

(شود فعل مضارع مفرد غائب شوی بدندان یا علی غیر قیاس شدند)  
 اولورسه دیمکدر فعل شرط (مترزل تدخرج بابک مضاعفشدن  
 اسم فاعلدر دیرنجی دیمکدر مضطرب معناسنه شودک مفعولی (دل  
 مترزک فاعلی) تا ضمیر خطاب (زجنبش مترزله متعللدر) (طبعه  
 اضافت لامیه) بشرح باحرف مصاحبت سیبیتی متضمن شرح بونده  
 نقل و بیان معناسنددر) بشرح قصه صاحبذلان لامیه زدر (الف  
 ونون ادات جهمدر) صاحبذل اولیاء الله دیمکدر (ثباتش شین ضمیرده  
 راجعدر) ده امر حاضر جزاء شرط (محصول بیت) واکر سنک  
 مربوط اولان قلبک طبعک جنبش و میلانیدن مضطرب اولورسه  
 اولیاء کرامک قصه سی شرحبله یعنی اتی نقل ایله حاصلی تدکر ایله  
 او قلب مترزله ثبات ویر یعنی انک المنفاس طاهره می برکاتبله ترزل  
 واضطرابی دفع ایله تا اطمینان حاصل اولجبه (عروض) بوقطعه  
 و قطعه سابقه بحر میخشدند که رجزله رملدن مؤلفدر (بر مصرعی  
 مستغعلن فاعلاتن مستغعلن فاعلاتن در ججع اجزایحه خبن علی  
 طاری اولمشدر خبن اولده اولان سبب خفیفک ساکنی حذفه دیرل  
 مستغعلن دن سین دوشوب متغعلن اولور مضاعفنه تبدیل اولنور  
 فاعلاتن دن الف دوشو فاعلاتن اولور (دخی عروض و ضربنه  
 خبن دن صکره قصر دخی طاری اولمشدر قصر آخرده اولان سبب  
 خفیفک ساکنی اسقاط و مخرکئی اسکانه دیرل فاعلاتن دن نون  
 دوشوب تا ساکن قبلنوب فاعلات اولور بویه اولجبه بر مصرعی  
 مفاععلن فاعلاتن مفاععلن فاعلات اولوب بحث مخبون و مقصور اولور  
 \* پیرهرات عبد الله انصاری رضی الله عنه اصحاب خود را وصیت  
 کرده است که از هر پیری سخنی یاد گیرید و اگر نتوانید نام ایشان را یاد  
 آرید تا بهره یابید \* پیرهرات پیربونده شیخ معناسنه در (هرات  
 خراسانک تختکاهنک اسمعبلد هری ده دیرل (عبد الله انصاری)  
 اسم شریفلری کنه لری ابو اسماعیل پدر لری ابو منصور محمد  
 الانصاری و محمد الانصاری صاحب رحل رسول ابویوب انصارینک  
 فرزندان چندیدر محمد الانصاری حضرت عثمان خلافتنده خراسانه  
 واروب هراته ساکن اولمشدرانده تروج ایدوب عبد الله انصاری

تولد

تولد ایلشدر لقبی شیخ الاسلامدر (رضی فعل ماضی مفرد غائب  
 هم باینک ناقص واو یسندن یونده موقع دیادهدر) الله فاعلی جمله سی  
 دعایه (هنه رضی به متعلق ضمیر پیر هراته راجعدر) اصحاب خود را  
 کندی اصحابیه یعنی مرید لایحه (وصیت مبتدا) (کرده ماضیدن  
 فاعله جمله سی خبر در) (سین و تا ایدات خبر در) (که حرف  
 رابط) (از هربری با حرف وحصلت هر بریردن دیمکدر) (مضنی یا  
 وحلت سینک ضمی و خاتک فعی و بالعکس سوز دیمکدر کلام معناسنه  
 (یاد گیرید فعل مضارع جمع مخاطبدر خاطرده طو تکز دیمکدر  
 (وا کر حرف شرط) (توانید فعل نفی استقبال جمع مخاطب) (نام ایشان را  
 انلرک اسمی دیمکدر) (بیاده با حرف صله یاد خاطر معناسنه) (آرید  
 فعل مضارع جمع مخاطب کتوره سکر دیمکدر) (تا حرف تعلیل) (بهره  
 فتح باه عربیله و سکون ها ایله نصیب معناسنه) (یا حرف وحدت  
 همزه حرف نوسل) (یابید فعل مضارع جمع مخاطبدر بوله سکر  
 دیمکدر) (محصل ترکیب) پیر هرات که عید الله انصار بدر الله تعالی  
 اذن راضی اولسون کندی اصحابیه وصیت ایلشدر که هر بریردن  
 بر سوز خاطرده نلوتوک یعنی حفظ ایلک واکر قادر اولمز سکر  
 انلرک اسمی خاطر یکزه کتورک یعنی ذکر ایدک تا کیم بر نصیب  
 و فائده بوله سکر (رباعی) آئی تو که از نام تومی بارد عشق\* و زمانه  
 و پیغام تومی بارد عشق\* رباعی ایکی بیت دیر که وزن مخصوصدن  
 اوله او وزن هزج اخرب و یا اخرم دن اولور که عروض کابلرنده  
 صوره شجره ده مفصلا بیان ایتشدر در (آئی یا حرف خطاب  
 (آن اسم اشارت نوسن دیمکدر) (آئی نوسن او سین دیمکدر  
 (که حرف بیان) (از نام تومی بارده متعلق سنک استمکن دیمکدر  
 (بارد حرف حال ایله فعل مضارع مفرد غائب باریدنن مشتقدر  
 یاغر یعنی فیضان ایدر) (عشق فاعلی) (و زمانه) (واو حرف عطف  
 (زای مفرد مؤخری بارده متعلقدر) (نامه بونده مکتوب دیمکدر  
 مراد مکتب اکهدیر) (پیغام خبر معناسنه در مراد آثار خدا در  
 (محصل یست) سن او سین یعنی سن بر ذات مفیض سین که سنک اسم  
 شریفکدن عشق یاغر یعنی فیضان ایدر دخی نامه و پیغامکدن یعنی

کتاب شریف کردن و آثار لطیف کردن عشق فیضان ایدر حاصلی سنک  
 اسم شریفی نا کر اولان و قرآن کریمی علی هوجفه معانی لطیفی  
 تذکر ایله نالی اولان و آثار بانیبیه عین هیرتله ناظر اولان البته سنک  
 عشقکله مست و خیران و بخود اولور \* عاشق شود انکس که  
 بگوید کذر د \* آری زدیرو بام تویی باز عشق \* عاشق شود که  
 مفعول (شود فعل مضارع مفرغائب شدند که افعال ناقصه دندن  
 (انکس شود که خبری) آن اسم اشارتدر (کس کینه دیمکدر) که حرف  
 رابط (بگوید با حرف سمله) تاضعیر خطاب (کوی کاف عربیله محله  
 دیمکدر) کذر د کاف عجمک ضمی و ذال عجمه و زاء مهمله تک فحیه لریله  
 فعل مضارع مفرغائب کذر دندن مشتق با کذشتن دن زیر مصدر  
 تائینک ماقبلنده شین مجیه اولسه تاداله تبدیل اولندقدنصرکه شین رایله  
 قلب اولنور (اری ادات تصدیق بلی معناسنه ترکیه اوت (درقبو) و بام  
 طام معناسنه (محصولیت) عاشق اولور اول کیمسه که سنک محله که مرور  
 ایله یعنی ذکر و فکر و عبادت و طاعانه مشغول ایله بلی سنک قبو کردن  
 و طامکدن عشق یاغری یعنی سنک درگاه معنوی و بارگاه اقدس کردن عشق  
 فیضان ایدر حاصلی سنک درگاهکه ملازم اولوب اظهار عبودیت ایدنه  
 هر جابیدن عشق نمایان اولور (عروض) بور باغی هزج احزب و مکثوف  
 و سالم و ازل در زیر بحر هزج ثمن سکنز مفاعیلن درر باغی اوزانندن اولوق  
 ایچون صدر و ابتداسنه حزب علقی طاری اولوب حزب که خرم ایله کفک  
 اجتماعنه درلر خرم ایله اولدن میم اسقاط اولنور و کف ایله اخردن نون  
 دوشر فاعیل قالور مفعول به تبدیل اولنور و حشوا و لرینه کف طاری  
 اولمشدر کف اخرده اولان سبب خفیفک ساکنی اسقاطدر مفاعیل  
 قالور حشوا و ثانیلری سالم عروض و ضربی ازلدر که زلل علقی طاری اولمش  
 زلل که خرم ایله هتمک اجتماعدر خرم ایله میم دوشر هتم ایله اخرده  
 اولان سبب خفیف و سبب اخرك ساکنی اسقاط و متحرکی اسکان اولنوب  
 قاع قالور بویله اولنجیه بور باغینک وزنی مفعول مفاعیلن  
 قاع اولور که بر مصرعیدر \* در خبر است خدای تعالی فردای قیامت  
 باینده از فلسی و بی سرمایکی شرمنده گوید که فلان دانشمند یا عارفدا  
 در فلان محله می شناختی گوید آری می شناختم فرمان رسد که ترا بوی

بخشیدم \* در خبرست خبرده وارد اولمشدر خبردن بونده بحديث  
 شريف مراد در ( فردا ابره معناسنه يعني يارين ) قيامت معزوف  
 اضافت پيانيه ( با حرف صله ) بنده يا حرف وحدت همزه حرف  
 توسل ( از مفلسي شمرنده به متعلق يا حرف مصدر ) مفلس القده كسك  
 ابغه يله قالميه نه دیرلر ( بي ادات سلب ) سرمايكي با حرف مصدر  
 كاف هاء جمعدين مبدل بوخسول ديمكدر ( شمرنده اوتانغان يعني  
 تحيل ديمكدر ) فلان الفاظ كايه دندر ( دانشمند متدادات نسبت دانش  
 اسم مصدر عالم ديمكدر معلوم اوله كه فارسیده شين مجله كلكه نك اخرينه  
 لاحق اولديني صورته ماقبلي مفتوح اولور ايسه ضمير غائبدر  
 ماقبلي مكسوز اولور ايسه علامت اسم مصدر در بونده اولديني  
 كي با حرف عطف عريده او معناسنه ( عارف بونده عارف بالله  
 ديمكدر ) مي حرف حكايه ( شناختي فعل ماضي مفرد مخاطبدر  
 اكلام ايدك يعني ييلور مي ايدك ديمكدر ) مي شناختي فعل ماضي  
 نفس متكلم وحده اكلام ايدم يعني ييلور ايدم ديمكدر ( فرمان  
 رسدك فاعلي ) رسد فعل مضارع مفرد غائب رسيدن دن ( كه حرف  
 بيان ) بوي با حرف صله ( وي ضمير غائب دانشمنده يا عارفه را جسددر  
 عريده به كي بخشيدم فعل ماضي نفس متكلم وحده بغشيدم ديمكدر  
 ( محصول تركيب ) حديث شريفده وارد اولمشدر كه الله تعالى يارين  
 قيا منده مفلسلكدن و بوخسوللقدن تحيل يعني حقسه برار عيلى  
 اولمديضدن اوتانغان بر بنده سته ديه كه فلان عالمي يا فلان عارفي  
 ييلور مي ايدك اول بنده جوابنده ديه كه اوت ييلورم خدای متعالدين  
 فرمان ايريشه كه سني اول ييلد و كين عالمه يا عارفه بافضللدم  
 خلاصه مرام خدای تعالينك بنده خاصلرخي ذككر و محبت  
 شويله دورسون يانلردن كچمه ده نيجه فائده جليله واردر ( قطعه )  
 قدر من در صف عشاق توزان پست ترست \* كه زم كام ازادت  
 بمقامات وصول \* قدر فاك قتي ورائك سكونيله مقدار معناسنه در  
 ( منه اضافت لاميه و مبتدادر ) در حرف ظرف ( صف سمره معناسنه در  
 ) عشاقه اضافت پيانيه ( عشاق عاشقك جمعيدر عشاقك توبه  
 اضافتي لاميه ) زان ازان دن محققدر مفهوم مصراع ثانيه اشارتدر



(پست بامعجزه فتحیه الحق دیمکدر (ترادات تفضیل (سین ونا  
 اذات خبر در (که حرف بیان (زم فعل مضارع متکلم وحده  
 اوره یم دیمکدر (کام کاف عجزیه آدیم معناسنه آدیم اوره یم یعنی آدیم  
 اتایم دیمکدر (مقامات وصول با حرف صله (مقامات مقامک  
 بجمیدر (وصول دخول وزی اوزده مصدر در داخل اولی دیمکدر  
 (موصولیت) بنم مقیدارم عاشقلم صیره سنده یعنی زمره سالیکان  
 اینجده اندن ابحقر کدر که یعنی اول رتبه دن زیاده دوندر که ارادت  
 آدیمی مقامات وصوله اوره یم یعنی وصول الی الله مقام ربینه ارادت  
 آدیمی اتایم (حاصلی مقامات وصلنه آدیم اتقی مرتبه سندن بنم قدرم  
 دوندر ما حوصل بن سالیکلر کجمله سنک ادنی واحقریم وصول  
 الی الله دعوا سنی لیده یم یعنی اینکه لبیا قتم یوقدر مراد تواضع  
 و کسر نفسند \* در دلم نقش شده نام کدایان درت \* بس بود نامه  
 اعمال مرا مهر قبول \* در دلم در مؤخر شده متعلق در حرف ظرف  
 (دلم نیم ضمیر متکلم (نقش معروف (شده ماضیدن قسمدر اولش  
 دیمکدر (نام کدایان درت اضافتسری لامیه در (کدایان درین مراد  
 واصلین در (تا ضمیر خطاب (بس بامعریله یتر معناسنه (بود فعل  
 مضارع مفرد غائب (نامه اعمال مرا لامیه لر در (نامه بونده دفتر  
 معناسنه در دفتر اعمال دیمکدر (مرا را اذات تخصیص (مهر قبول  
 میک ضمیمه خاتم معناسنه در (قبول ضد رد در (موصولیت)  
 بنم قلمیده نقش اولشدر سنک درگاه معنویکک صکدالینک اسم  
 سربلری بنم دفتر اعماله قبول مهری یو یتر یعنی بنم دفتر اعماله  
 قبول خاتمیه مختوم اولغه اولیا واصلینک اسمبلری قلمیده منقوش  
 اولغلق کافیدر (حاصل قطعه خدای عز وجل حضرت تله بنه  
 مناجات ایدوب بیورر که سکا دعوائی محبت بنم حدم دکل لکن سنی  
 سونلره محبت ایدوب سورم نامه اعماله قبول مهری یو یتر \* سری سقطی  
 قدس الله زلالی سره جنید را کار فرمود بموجب دلخواهی بان  
 قیام نمود کاغذ پاره بوی اتم اجت دروی نوشته که \* سری سقطی  
 طبقه اولی دندر کنیه لری ابو الحسن در طبقه ثانیسه ده اولان  
 مشایخک اکثرینک استاد دیر کنندو لری معروف کبرخی نک

شاکر در زدن در (جنبیدوا را ادات مفعول) کار فرمود ایش پیوردی  
 (فرمود فعل ماضی مفرد غائب) بموجب دلخواه با علی معناسنه  
 (موجب افعال با بندن اسم فاعل در بونده مقتضی معناسنه در یعنی  
 کوکلی استکی مقتضاسی اوزره (دلخواه ترکیب اضافی در کوکل  
 هرادی دیمکدر) وی ضمیر غائب در سری سقطنی به واجعبدر (با ف  
 با حرف صله آن اسم اشارت کاره) (قیام نمود قیام کوسزدی یعنی  
 ادای خدمت ایلدی دیمکدر) (نمود فعل ماضی مفرد غائب) (کاغذ  
 معروف) (پاره یا حرف وحدت) (همزه حرف توسیل) (پاره پارچه  
 دیمکدر) (بوی یا حرف مقابله) (وی ضمیر غائب جنبیده واجعبدر  
 (انداخت فعل ماضی مفرد غائب آن دی دیمکدر) (دروی در حرف  
 ظرف) (وی ضمیر غائب کاغذ واجعبدر) (نوشته اسم مفعول با زلمش  
 دیمکدر) (که حرف بیان ما بعدند کلن شعری) (محول ترکیب)  
 سری سقطنی الله تعالی سمرخی تقدیس ایلسون جنبیده ایش  
 پیوردی یعنی برخد مثله امر ایلدی جنید سربینک کوکلنک هرادی  
 مقتضاسی اوزره یعنی استدیکی وجه اوزره خدایه ادا ایلدی یعنی  
 اوایشی کوردی حضرت سری مقابله سنده جنبیده بر کاغذ  
 پارچه سی اتدی او کاغذ پاره سنده با زلمش که یعنی بو ترکیب و ایات  
 با زلمش ایدی سمعت لفظنجدن نهجری لفظنه ذلک \* سمعت لحدیا  
 یحد و فی البادیه بقول \* سمعت فعل ماضی نفس متکلم وحده بن  
 ایستدم دیمکدر فعل مع الفاعل (حدیا لفظیه منصوب مفعول  
 صریحی) (حدی حاء منمله ایله حدایحدودن یعنی نصر بایک ناقص  
 و او یسندن اسم فاعل در اسم فاعل سنده و او یایه قلب اولنور طرفه  
 واقع اولوب ما قبل مکسور اولد یغیچون نغمه ایله دوه سوز یچی  
 دیمکدر (یحد و فعل مضارع مفرد مذکر غائب نغمه ایله دوه سوز  
 دیمکدر) (فی حرف جر یحد و فعله منطلقدر) (البادیه لفظاً بحرود  
 فی ایله محلاً منصوب یحد و ک مفعول فیهی جوالده دیمکدر) (بقول  
 نصر بایک اجوف و او یسندن فعل مضارع مفرد مذکر غائب  
 فاعلی فحشده حادیه واجعبدر) (ایات آتی مفعول قولیدر) (محول  
 ترکیب) (اول ورتق پاره ده با زلمش که بن ایستدم نغمه ایله بر دوه

سودیحی بی یعنی دوه چوبانی نیمه ایله دوه سویدر کنی باده ده بوا بیانی  
 سویدر (شمعی مرخوم بو ترکیبی کله جک پیتلرک مصرع اولوب ظنی  
 ایلش لکن اوزان و عیلامدن و نظیر و نثر دن آگاه دکل ایش رحه الله  
 وحق الله عنه و تجاوز (نظم) ابکی و ما بدریک مایکینی \* ابکی حذاران  
 تفارقتی \* و تقطعی حلی و نهجری بی \* ابکی فعل مضارع متکلم  
 وحدو ضرب بابک ناقص یا بنسندن بی اغیارم دیمکدر (ما اسم  
 موصول (ابکی نک ضمتده منفهم اولان بکادن عبارتدر (بدریک  
 یدری افعال باندن فعل مضارع مفرد مذکر غائبدر فاعلی ملیه  
 راجعیدر بلدی دیمکدر فاعلیله صله سی مانک (کاف ضمیر مؤنث  
 مخاطبه ناقص عبارتدر (ما موصوله (بیکنی صله سی بیکی افعال  
 باندن فعل مضارع مفرد غائبدر فاعلی تختده مایه راجعدر نون  
 وقایه یا ضمیر متکلم تقدیرا منصوب مفعول (ابکی سابق کی (حذار  
 جمله منمله نک کسیر ایله و ذال مجمله ایله خوف معنائه لفظا منصوب  
 مفعول الاهی ابکینک (ان حرف مصدریه (تفارقینی نون وقایه یا  
 ضمیر متکلم تفارق مفاعله باندن مفرد مؤنث مخاطبدر لفظا منصوب  
 ان ایله علامت نصب نونک سقوطی اصلنده تفارقین ایدی تختده  
 فاعلی انت جمله سی تاویل مصدرده حذارک مضاف الاهی (سنت  
 مفارقتک خوفی ایچون دیمکدر (و تقطعی یفارقنی اوزره معطوفدر  
 اصلنده تقطعین لیدی کسه سین دیمکدر (حلی یا ضمیر متکلم حلی  
 اید دیمکدر تقدیرا منصوب تقطعینک مفعول (و نهجری بی نون و یا  
 معلوم نهجری تفارقی و تقطعی کیدر وانلرک اوزر لینه معطوفدر  
 بی ترک ایتمکک دیمکدر (موصول ایات) دوه حدی ایدیچی بویتلری  
 دیر بی اغلرم و بنم بکام سکا چلدیر بی نه بی اغلدر یعنی پنهان انیم  
 بی اغلرم سین بی مفارقت ایتمک خوفندن یعنی آرتلی خوفی ایچون  
 و بنم ایچی کسمکدن ایچون و بی ترک ایتمک قورقوسندن اونوری یعنی  
 یغزده اولان رشته هوا صله بی قطع ایده سین و بی ترک ایده سین و بندن  
 ابرله سین بو خوفدن اونوری اغلرم (بو نظمی بر جادیدن اشدیم حاصلی  
 بو کلامی کاغذ باله اوزره نوشته اوله راق سری مقلی جنبید قدس  
 سر جمله حضورت لینه وردی دیمک اولون که باری تبارک صفت جلالیدن

و غضب

و غضب و عذابندن اول رتبه خوف ایدرم و قطرات اشک خون آلودی  
انگیزون دو چشمندن ریزان ایدرمکه نعوذ بالله تعالی رابطه م کسلوب  
اندن دور و مهجور اولم تنه کیم بلم بن باعورا اولدینی کبی (مرویدر که  
حضرت عمر رضی الله تعالی عنه حضرت تازی ثانی عشره مبشره  
و دخول جنته بی ریب و شک و دخول جهنم مرتبه ممتعهه ایکن  
بیورر لردیکه قد ضیمک بریسی باب جنتک داخلنده و بری خارجنده  
اولسه مادام قدیم اخرم داخل اولیه خدای تعالینک عذابندن قورقم  
دیو بیوررل ایدی حاصلی الله عظیم الشانک عذابندن امین اوله زی را  
الامن والیاس صکلاهما کفر در و امیت غر و دردن منشعبد غرور  
ایسه و صلتیه مانعدر دیو جنتیه توصیه بیورر (عروض) بواج بیتدن  
بحر رجزدن و مشطوردن مشطور بریتک نصغی حذفه دیرل اصلی  
مسدس الاجرا ایدی نصغی حذف اولونیر مثلث الاجرا باقی قالدی  
رجز که مستفعلن دن عبارتدر بیت اولک جرؤ اولی سالم ثانی سالم  
ثالث مقطوع قطع اخرده اولان و تد مجموعک ساکنی اسقاط  
و ما قبلنده اولان مخرکی اسکا نه دیرل مستفعل قالوب مفعولن لفظنه  
تبدیل اولور و بیت ثانینک جرؤ اولی سالم و جرؤ ثانی مجبوندن خبن  
ثانی ساکنی حذفه دیرل مستفعلن دن سین دوشر متفعلن اولوب مفاعلن  
لفظنه تبدیل اولور جرؤ ثالث مخلوعدر خلع خبن ایله قطعک  
اجتماعنه دیرل مستفعلن دن خبن ایله سین ونون دوشر و لام ساکن  
اولور متفعلن قالوب مفعولن انک بریشه کلور بوعلته کبل دخی تعبیر  
ایدرل و بیت ثالث جرؤ اولی مجبون و جرؤ ثانی سالم و ثالث مخلوعدر  
(تقطیع اول) ابکی و ما مستفعلن یدرک ما مستفعلن بیکنی مفعولن  
(تقطیع ثانی ابکی خدا مستفعلن ران تفا مفاعلن رقیبی مفعولن) (تقطیع  
ثالث) و تقطعی مفاعلن حبلی و نه مستفعلن جری فی مفعولن عینیه  
بوقصه و بوکلای مولانا جامی نجات الانس نام کتابنده یازمش و انک  
مترجی اولان لامعی مرحوم دخی سمعت ترکیبی منظوم ظن ایلش  
عجاووزنی سؤال اولنسه نه جوابه تصدی ایدردی وار ایسه از احیف  
واوزان عریه په یواییکی کیسه نك توغلی یوق ایش بوقصیلدن  
مقامشلی معلوم اولور تدبر اما بقول لفظی اولسا ایسه منظوم

اولور دی فرض ایده لم که اولسون اما اشاعیده کلچکریای بویتلرک  
 ترجمه سیدر واندن منقهم اولور که ایکید نصکره سنی ترجمه بیورمش  
 کرچه ورق پاره ده بولنان چله سیدر لکن منظوم اولان ایکینک بعدیدر  
 (رباعی \* خون می کریم ورتوچه پنهان دارم \* کز بهرچه این دو چشم  
 کر یان دارم \* خون خا همجه ایله قان دیمکدر عرییده دم دیرلر (می کریم  
 فعل مضارع متکلم وحده اغلرم دیمکدر (وز وازدن مخفف (چه جیم  
 محمبه ن کسری وهاء رسمی ایله نه دیمکدر (پنهان کیرلو دیمکدر  
 (دارم فعل مضارع متکلم وحده (کز که ازدن مخفف (پهرادات تعلیل  
 (این اسم اشارتدر (دو اسماء اعداددن ایکی دیمکدر (چشم کوزدارمک  
 مقدم مفعول اولی کر یان ثانسی کر یان صفت مشبهه در اغلاغان  
 دیمکدر (محصول بیت) قان اغلرم سندن نه کیرلو طوته یم یعنی نه صقلیم  
 که نه ایچون بوا یکی چشمی کر یان طوته یم یعنی نه ایچون اغلد یغمی  
 سندن نه صقلیم بعض نسخده بهرچه یرینه بهر تودوشمش اول وقتده  
 معنی بوا یکی کوزم سنک ایچون کر یاندر نه صقلیم دیمکدر \* هر چند  
 دلی بوصل شادان دارم \* صد داغ بران زیم هجران دارم \* هر چند  
 هر نقدر دیمکدر دلی یا حرف وحدت بوصل یا حرف مصاحبت  
 (شادان صفت مشبهه مسرور معناسنه) صد داغ بوز داغ دیمکدر  
 داغ تیمور ایله انسانک و یا حیوانک وجودیه اور بلان نشانه دیرلر بونده  
 جراحت دلدن **ک** نایتدر بران اولد اوزره دیمکدر (زیم هجران  
 هجران قور قوسندن دیمکدر (محصول بیت) هر نقدر وصل ایله مسرور  
 کوکلم وار ایسه ده یعنی مسرور وشادان ایسمده هجران  
 قور قوسندن اول کوکل اوزره بوز داغ واردر یعنی فراقک خوفی  
 بکا داغ درون اولمشدر بر آن فلمیدن چغمز (حاصلی بر کیمسه  
 هر نه قدرده مفر بین دن ایسه ده غضب بار ایله افتراق مقامدن  
 خوف و خشیت لازمدر (عروض) بور باعی شجره اخر بدندر زیرا  
 صدر وابتدا سنده علت خرب طاری اولمشدر حربی سابقا ذکر  
 ایلدک حشو اولی مقبوض قبض بشبی ساسکی حذفه دیرلر که  
 مفاعیلن دن یا دوشر مفاعیلن قالور حشو ثانسی سالم عروض  
 و ضربی ابتز تر مفاعیلن دن ایکی سبب خفنی عیلن در میمی دخی

اسقاطه دبرلز فاقالور فع لفظنه نقل اولنور بويله اولنجه هزج اخرب  
ومقبوض وابتز اولور که بر مصر اعی مفعول مفاعلهن مفاعلهن فع  
اولور \* وهم جنبه قدس سره کوبد که روزی بخانه سری آمدن  
این بیت می خواند وی کر بست \* روزی یا حرف وحشت (آمدن  
فعل ماضی متکلم وحده پونده واردم دیمکدر (میخواند واور می  
وسکون نون ايله فعل ماضی مفرد غائب خواندن دن اوقور ایدی  
دیمکدر) وی کر بست فعل ماضی مفرد غائب کر بستن دن اعلرایدی  
دیمکدر (محصول ترکیب) دخی بنه جنبه قدس سره پیور که  
برکون سرینک خانه سنه واردم بوییتی اوقوردی واخلرایدی (بیت)  
\* لافی الیل ولافی النهار لی فرح \* فلا بالی اطال الیل - ل ام قصر \*  
لا لبس به مشابه اولان (فی الیل جار مع الجر و ظرف مستقر جمله سی  
محلا منصوب لانک مقدم خبری) (لافی النهار لافی الیل اوزره معطوفدر  
لی لام حرف جر باضمیر متکلم) (فرح لفظ امر فوع لاد اولینک اسمی  
(فا حرف فذله که) (لا بالی نفی باستقبال مفاعله باندن متکلم وحده  
بن قایم دیمکدر) (اطال همزه حرف استفهام) (طال اجوف و اویدن  
فعل ماضی مفرد غائب) (الیل لفظ امر فوع فاعلی) (ام حرف عطف  
زیدد ایچون) (قصر فعل ماضی حسن باندن فاعلی تحت نه لیه  
راجعدر جمله می طال جمله سنه معطوفدر آخر نه اولان الف  
اشباعدر فتحه دن) (محصول بیت) بنم ایچون کیجه ده وکوندوزده  
فرح اولندی یعنی نه کوندز فرح وارونه کیجه بویله اولنجه بن  
قایم کیجه اوزون اولدیمی یا قصه اولدیمی یعنی اوزالدیمی بوخسه  
قصالیدی (حاصلی کیجه کوندز فرح دار دکلم استر کیجه اوزون  
اولسون استر قصه) (عروض) بوییت بحر محشدر که اصلی مستفعلن  
فاعلاتن ایدی ایکی کره صدر بنه قطع علی طاری اولش قطع آورده  
اولان وتد مجموعک ساکنی اسقاطه متحرک ثانی بی اسکانه دبرلز  
مستفعلن دن نون دوشر لام ساکن اولور مستفعل قالوب مفعول  
لفظنه نقل اولنور ومصرع اولک حشو اولی مخبون خیر مکررا بیان  
اولندی فاعلاتن دن الف دوشر فاعلاتن قالور حشو ثانی بنه مخبون  
مستفعلن دن سین دوشر مستفعلن اولوب مفاعلهن لفظنه تبدیل اولنور

عروض و ضربی مخبون و محذوف و فاعلاتن دن خبیب ایله الف  
 حذف ایله تن دوشر فعلا قالور فعلن لغظنه تیسیدیل اولور و ابتدا  
 مخبون مستفعلن مفاعیلن اولور حیو اولی سالم فاعلاتن حیو ثانی  
 مرفوع رفع اولده اولان سبب خفیفی اسقاطم دیرلر مبتفعیلن دن  
 مس دوشر تفعیلن اولور فاعلن انک برینه کلور بویه اولور ایجه  
 بر مصرای مفعولن فاعلاتن مفاعیلن فعلن و بر مصرای مفاعیلن  
 فاعلاتن فاعلن فاعلن در ادنی تغیر از احیف ایله بحر مضارع دن  
 اولور (بت) فی شب تهیم نه روز از ناله و آه \* خواهی شب من دراز  
 و خواهی کوتاه \* فی بیه اصلی ایله و کسره مجهول ایله ادات نفی  
 (تهیم میم ضمیر متکلم) نفی بیه اصلی ایله بوش دیمکدر (نه هاء و سیمیه  
 و نونک فحیه بی کی) ناله هله رسمیه ایکلمه معنائنه در خواهی  
 دیلر سه دیمکدر (محمول بت) نه کیجه بوشم نه کوندز ناله و آه دن  
 یعنی اه و فریاد دن کیجه کوندز خانی دکلم استرسه بنم کیجه اوزون  
 اولسون استرسه قصه حاصلی ایزوی وصالکله دایما آه و افغانده ایم  
 لیل و نهار ایله مقید دکلم (عمر و جن) بوییت بحر هر جده هندز  
 و ابتدا اخر ب خرب بیان اولندی مفاعیلن دن میم و فون دوشر  
 مفاعیلن قالوب مفعول لغظنه نقل اولور حشو اولری مقبوض قبض  
 بشچی سا کنی حذفه دیرلر یا دوشر مفاعیلن اولور حشو ثانیلری  
 سالم عروض ضربی اهتم هتم مفاعیلن دن آخرده کی سبب خفیفی  
 و ماقبله ده کی سبب خفیفنک سا کنی اسقاط و تخر کنی اسکانه  
 دیرلر مفاعیلن قالوب فاعول انک برینه کلور بویه اولور بر مصرای  
 مفعول مفاعیلن مفاعیلن فاعول اولور رباعی اوزانندن در لکن  
 برینه اطلاق اولمز \* منصور حلاج را پرسیدند که میرید کبست  
 گفت میرید آنست که از نخلست بار که حضرت حق را نشانه قصد  
 خود سازد تا بوی زرد بهیج چیز نیاراند و بهیج کس نبردارد \*  
 منصور حلاج را را ادات مفعول (منصور حلاج طبقه ثالثه دن  
 بر ذاتک لغیه در اسمی حسین کنیه لری ابوالمغیث در بیضاوند که  
 شیراز شهر لرندن بر شهر در حلاج ملقب اولمیرینه سبب بر کون  
 بر حلاج دکا ننده اوتور مش ایدی حلاجی برایشه کوندردی

و دیدیکه سن کلنجہ بن اشیکی کورہ یم و پرماغیلہ بنہ به اشارت ایدنجہ  
 چکردکندن ایرلغہ باشلدی بوندن ایچون حلاج دیو نسیمہ اولندی  
 دست ویا بریده صلب اولمئسدر حقه ده نیچہ فعل وقال اولمشیدیر  
 (پرسیدند فصل ماضی جمع غائب) که حرف ینان (میریدو میندا  
 ) و کسب خبری کدر دیمکدر (کفت فعل ماضی مفرد غائب) آیت  
 آن اسم اشارت (سین) و تالکات خبر (که حرف ینان) (نخستہ نونک) و  
 میجه نك ضمیه و سبک سکونیلہ ابتدا دیمکدر (بار که بار کاهیدن  
 مخففدر) سازد فعل مضارع مفرد غائب سازیدن دن یا سیا خیزدن  
 و برآمدیدر تا ینک ما قبلندہ (بخشش ف) دن ظاولسیدن دله قلب  
 اولندقدن صکره خادخی زاہ قلب اولنور (تا انتہیہ نایت ایچوندر  
 ) بوی با حرف صله (وی ضمیر حقه راجعدر) رسد فی استقبال مفرد  
 غائب رسیدن دن ایچ چیز با حرف مصاحبت (چیز نسنه دیمکدر  
 یعنی هیچ نسنه ایله) (نیارآمد فی استقبال مفرد غائب) آرامسیدن دن  
 دکلنر دیمکدر یعنی استراحت ایچن (نپردارد فعل فی استقبال  
 پردازیدندن یا پرداختن دن سابقا ذکر اولنان سازد کی کلنجہ دیمکدر  
 ) (محصول ترکیب) منصور حلاجہ سؤال ایلدیلر که مرید کیمدر یعنی  
 ارادت صحیح ایله مرید کیمدر جواب و یروب دیدیکه ابتدا دن یعنی  
 توبه و اتاہ ایلدیکی اندن حق تعالی حضرتلر نیک بارگاه معنویسن  
 کندی قصدینہ یعنی مقصدینہ نشانه دوزه یعنی ایلیہ تا بارگاه حقہ  
 ایرشیمه یعنی ایرشیمنجہ بر نسنه ایله استراحت ایتمه و هیچ کیمسه ایله  
 اکلمیه (حاصلی واصل الی الله اولینجه بریده قرار ایلیسه) (رباعی)  
 \* بهر تو ببر و بحر بشتافتہ ام \* هامون بریده کوه بشکافتہ ام \*  
 بهر بآه عربینک فتنی و هانک سکونیلہ ادات تعلیل (توبه اضافت  
 لامیه) (ببر با حرف ظرف) (بربانک فتحیلہ قاره دیمکدر دریا مقابلی  
 ) (بحر ذکر) (بشتافتہ ماضیدن قسمدر ایومش دیمکدر کریمه دن کایہ در  
 ) (ام ضمیر متکلم وحده) (هامون صحرا معناسنه در) (بریده ماضیدن  
 قسمدر بونده قطع وطنی معناسنه در) (ینه قاعده سجع اوزره برام  
 محذوفدر معلوم اوله که افعالك و مشتقاتک اولنده اولان بارلر کره  
 تحسین لفظ و کرک ادات استقبال اگر ماضیدی یعنی داخل اولدی یعنی



كنهك اول يا باخود ميم ياخود مضموم اولور سه داخل اولان بامضموم  
 اوقنور والا مكسور اوقنور اما سودی رحمه الله دیر که بوتقریر  
 روستای کوره در یعنی کویلو ر بوجه اوزره اوقورل طرفای عجم  
 جتبع صورتده مکسور اوقورل دیو تفصیل ایلمشدر حقیقت حالده  
 ظرافت یوننده کرساژ جوامده داخل اولان بال مقنوج اوقنور علی  
 الاتفاق (کوه طاع دیمکدر) شکافته ام یارشم دیمکدر (محصل بیت)  
 حضرت حقه مناجات طریقله سیور که سنک ایچون بر و بخرده کرشم  
 یعنی کشت و گذار ایلمد صحرا قطع ایلمش و طاع یارشم یعنی سنی طلبده  
 طی صغاری و جبال ایلمد (حاصلی زیاده مشقت واضطرار چکدم  
 \* وزهرجه رسید پیش رونافته لم \* تازه بخریم وصل تو یافته ام \*  
 (وز ولزدن تحقیر) (هرچه هر نسنه دیمکدر) (رسید فعل ماضی  
 مفرد غائب ابرشدی دیمکدر) (پیش با عجمک کسریله اولک مناسبه در  
 (رو یوز دیمکدر) (معلوم اوله که بر کله نك آخرنده یا اولوب بانک دخی  
 ماقبل تحریف صلت اولسه اخزده اولان یایی اثباتده جائز اسقاطده  
 (نافته ام میم متکلم الله ماضیدن قسمدر چو یرشم دیمکدر) (تا انتباه  
 ضایت ایچوندر) (بخریم وصل اضافت لامیه حریم وصل قریب خدادن  
 عبارتدر زیر درجه قریب خدا نا اهل مستور و محفوظ اولدیغیچون  
 حریم اطلاق اولنور) (توبه اضافتده لامیه در) (یافته ام میم متکلم  
 الله بولشم دیمکدر) (محصل بیت) هر نسنه دنکه قیمه ابرشدی یعنی  
 او کمنه کلان ظهور ایدن شیدن یوز چورشم یعنی اعراض ایلمد تا کیم  
 حریم وصله یول بولشم یعنی بولدم حاصلی ماسودن اعراض ایلمد  
 حریم وصله یعنی مفرینسدن اولدم (یوز باعبده خون می کریم  
 رباعیسنده اولان علل و ازاحیف جاری اولمشدر ذکر حاجت یوق  
 زیرا آنفلا حرور ایلمدی سری سقطی سوزلنده \* ابو هاشم صوفی  
 قدس سره گفته است که کوه رابنوک سوزن از بیخ کندن آسانترست  
 ز رز بلیت کبر ازل بیفکندن \* ابو هاشم صوفی کتبه سیله مشهور در  
 کوفی الاصلدر لکن شامده نوطان ایشدر التمش برده وفات ایلمشدر  
 (که حرف بیان) (کوه را ادات مفعول بنوک با حرف استعانت) (نوک  
 اوج معناسنهدر) (سوزن اکثه اضافت لامیه بیخ کوک دیمکدر) (کندن

كاف عربك ففحله قو پارمق معنانه مصدر در آسان گز یعنی قولای  
 (ترادات تفضیلدر) زای مفرده اسانزه متعلقدر تنه کیم اسم تفضیل  
 قواعدنددر) رزیت کبرلامیه رزیت الجلق دیمکدر (ازدل بیفکندن  
 لفظنه متعلقدر تقدیری زافکندن رزیت کبر از دل ندیمکدر تقدیمی  
 میچندن ایچوند (بیفکندن یا حرف تا کید افکندن همزه تک فحی  
 وضعی جائزدر پراقی بونده اخراج معناسنه در) معلوم اوله که اول همزه  
 اولان کلامک اوله با یا خود نون نافیه ویم ناهیه داخل اولسه همزه  
 پایه قلب اولنور (محصول ترکیب) ابو هاشم صوفی قدس سره  
 میور مشردر که کوهی اکنه اوجیهله کوکندن قو پرمق یعنی طاعنی  
 ایکنه ایله قازه قازه دوز ایتمک قلبدن رزیت کبری یعنی غایت دنی  
 وخسب اولان کبری اخراج ایلمکدن اسان رکدر حاصلی الحق ودنی  
 اولان کبردن خلاص امر مصدر و محاله قریبدر زیر محال دیسک  
 اولیاء کرامه کبر لایق دکلدر اما حضرت ابو هاشم محاله تعلیق ایدوب  
 ایکنه ایله طاعنی قو پرمغه تشبیه ایلمد یکی غایت صعو بتندن کایتدر  
 (قطعه \* لاف بی کبری مزین کان از نشان پای مور \* دوشب تار یک برستک  
 سیاه پنهان ترست \* لاف معروف (بی ادات سلب) کبری یا حرفه  
 مصدر (مزن نمی حاضر مفرد مخاطب آورده دیمکدر) کان که اندن  
 مخفکدر (که حرف تعایل) آن اسم اشارتدر کبره (از اسم تفضیل  
 متعلقدر یعنی پنهان تره) نشان علامت معناسنه در (نشان پای مور  
 لامبلدر پای ایاق یعنی قدم دیمکدر مور قرنجه عرییده نمل) در حرف  
 ظرف (شب تاریک بیانیه قرنلق کیجه دیمکدر) سنک سیاه ده بیانیه  
 قره طاش دیمکدر (لاف بی کبری مبتدا) پنهان ترست خبری (پنهان  
 کیرلور دیمکدر (محصول یدت) کبر سنک لافنی آورده یعنی بنده کبر  
 یوقدر دیو ادعا ایله زیرا کبر قرنلق کیجه ده قره طاش اوزده قرنجه تک  
 ایاغنک نشانندن یعنی ایزندن کیرلور کدر یعنی درونده اولان کبری  
 فرق ایتمک زیاده مشکدر صوفیه قدس اسرار هم یوکه و بونک امثالی  
 اولان شیلره شرک خفی دیرل \* وزدرون کردن برون آسان مکر آن را کران  
 کوه را کندن بسوزن از زمین اسانترست \* درون ایچ معناسنه در  
 بونده قلب دیمکدر کردنک مفعول غیر صریحی (برون طشره) برون کردن

اخراج و طعنه شدن (آسان مکرر مفعول صریحی) (مکرر فعلل نهی)  
 مخاطب طوعه دیمکدر (آن را آن اسم اشارت در کبره را ادا مفعول الفی  
 دیمکدر یعنی اول گیری) (کران که از اندین مخفدر که حرف تعلیل و آن اسم  
 تفضیل - فاعله قدر نقد بری آسان مکرر که کوه را کنند بسوزن  
 از زمین آسان ترست از آن دیمکدر) (کوه را ادا مفعول) (کوه  
 کنه یک مفعول) (کنندن کافی عریضه مصدر و قو برقی معنی است  
 بسوزن غیر صریحی) (با حرف استعانه) (سوزن یک کنه) (از زمین  
 کنندن مفعول غیر صریحی) (آسان تر اسم تفضیل) (سین و ادا مفعول  
 خبر) (کنندن مبتدا آسان تر خبری) (محصولیت) (دخی قبلدن اول  
 گیری طعنه ایلکی یعنی اخراج ایلکی آسان طوعه یعنی قولای  
 ظن ایله زیرا طعنه برندن ایله کوه را کوه برقی اخراج کبردن آسان  
 رکدر) (عروض) (بوقطعه بحر مل مبتدا در که سکر فاعلان دن عبارت در  
 صدر و ابتدا سالم حشور سالم عروض و ضرب مقصور قصر آخرد  
 اولان سبب خفیفک سنا کنی اسقاط و متحرکی اسکا نه دیری  
 فاعلات فالور \* ذوالنون مصری قدس سره پیش یکی از مشایخ  
 مغرب بجهت مسئله رفت \* ذوالنون مصری طبقه اولی دندر اسمی  
 نوبان بن ابراهیم در گیتی ابوالعبض در احبیم مصر دندر احبیم کسر  
 همز فایله بر بلده نك اسمیدر و شخصی مغربده شیخ اسرافیلدر پیور مشدر که  
 اوج سفر ایلدم و اوج علم کونوردم اول سفرده بر علم کونوردم که  
 لقی هم خاص قبول ایلدی هم علم و اینکجهی سفرده بر علم کونوردم که  
 خاص قبول ایلدی علم اینکجهی او چینی سفرده بر علم کونوردم که  
 نه خاص قبول ایلدی نه عام فقیه شریدا طریدا و حیددا شیخ الاسلام  
 یعنی پیر هرات پیور مشدر که اولکی علم توبه اینکجهی علم توکل و معامله  
 و محبت او چینی علم حقیقت کذا فی تفخات الانس ذوالنون اطلاقده  
 سبب نقل اولور که بر کون صوکانونده بر کوشک کوردم و اول صویه  
 کتدم و ایدست الدم چون ایدستیدن فارغ اولدم ناگاه کوزم  
 کوشکده بر جازه به راست کلدی که حسن و جمالده ممتاز اقران  
 دیدم که کیمک تن یعنی کیمک جازه سی سین دیدیکه سنی اوزاقدن  
 کوردم دیوانه ظن ایلدم چونکه یقین کلدک عارف ظن ایلدم زیاده

یقین کلد که عالم ظن ایلدم دقت ايله نظر ایلدم هیچ بریسی دکل سین  
دیدمکه بونه کونه سوزدر جواب و دیدمکه اگر عارف اولدیک حقیق  
غیریه نظر ایتزدیک و اگر عالم اولدیک ناهجره نگاه ایتزدیک و اگر  
دیوانه اولدیک طهارت ایتزدیک یو سوزی سویلیدی و اول کینرک  
ناپیدا اولدی بلدمکه آدمی دکل ایمش چانه بزاآش دوستدی کندوی  
در یا جانینه اتم و بر جاعت ايله بر کشتی به سوار اولدم کی ده  
بر باز کاک بر جوهری ضایع اولدی چله انصاف ایلدی که بنده در  
خی رنجیده ایلدی و تحقیق و تحقیق ایتدی بلدم بار بیدش یلور سین  
اول حونده یوز قدر بالی اغر زنده بر کوهر دریا اوسته کلدیلر بری  
الدم و انور و مردم چون یونی کوردیلر و هند دیلدیلر اول وقتون برو  
ذو النون ايله ملقب اولدی (بو حکایت بقصه نامه یو طرز دکلدر  
) بجهت مسئله بروقت مسئله ایچون دیکدر (یا حرف وحدت) همزه  
حرف توسل (برفت فعل ماضی مفرد غائب کتیدی دیکدر  
) (محصول ترکیب) ذو النون مصری قدس سره مسئله ایچون مغرب  
شیخارندن برینک حضور یسه کتیدی که هر اد کتید و شیخی شیخ  
اسرافیل قدس سره دو \* آن شیخ کتت هر چه آمده انکر آمده که  
علم اولین و آخرین پیاموزی این داری نیست این همه خالق داند  
و اگر آمده که او را جوی آنجا که اول کلام بر گرفت او خود آنجا بود \*  
(بهر ادات تعلیل) آمده یا حرف خطاب (همزه حرف توسل) آمده  
ماضیدن قمدیر کلش سین دیکدر (اگر ادات شرطه) آمده فعل  
شرط (که حرف بیان) علم اولین لامیه (یا موزی یا حرف تأکید  
) آموزی فعل مضارع مفرد مخاطب (روی نیست ممکن دکلدر دیک  
محلده استعمال اولور) همه جمله دیکدر (داند فعل مضارع مفرد  
غائب دابیدن دین یا دانستن دن زیرا ماضیدن تا اینک ماضیله مشخصدن  
سین اولسه سین یا حذف اولور یا بایه تبدیل اولور یا هایه (جوی  
فعل مضارع مفرد مخاطب) (اول کلام بیانیه) (کام کاف عجزیه ادیم  
دیکدر) (برگرفت فعل ماضی مفرد مخاطب یردن قالدیر مغیره دیلر) (او  
ضمیر لری خدا یدیرا جعیدر) (خود ادات تأکید) (انجا اول محلده دیکدر  
) (بود ادات ماضی ایدی دیکدر) (محصول ترکیب) اول شیخ مغربی

یعنی شیخ اسرافیل دیدی نه ایچون کاش سین یعنی نه کاشک تا کر  
 کاش ایسک که علم اولین و آخرین او کر نه سین اکا امکان یوقدر  
 بوی یجله خالق تعالی یئلور یعنی اندن غیری کیمینه نظر اکر  
 کلنله ایسه که لای ایی خلق تعالی بن طلب ایده سین اول مخلوقه که  
 اول ادیمی بوندن خالیدرک یعنی عزیمتک یوقدره خدای متعال یعنی  
 طایب اولد یسک اول مجمله ایدی یعنی باری تعالی انده حاضر  
 و ناظر ایدی (جاصلی خدای عز وجل جمیع زمانده قولیک علی  
 الخصوص طالعیک یا نندن برآن مشارقت ایدوب منفک اولمز مکانشدن  
 میزه اولدینی حالیه نه کیم پیوردر) و نحن اقرب الیه من جبل الوردیه  
 (و باغی) زین پیش برون یخویش پنداشتم \* در غایت سیر خود  
 کان داشتم \* زین پیش بوندن مقدم دیمکدر (برون پنداشتمک  
 مقدم مفعول صریحی (زخویش غیر صریحی (پنداشتمک تا  
 ضمیر خطاب (پنداشتم فعل ماضی متکلم وحده ظن ایدلم دیمکدر  
 (در صرف ظرف) غایت سیر خود لای مزدر) کان کافی عجمک ضمیمه  
 ظن معنایه در (داشتم تا ضمیر خطاب (پنداشتم فعل ماضی متکلم  
 وحده (محصول یت) بوندن اقدام یعنی سنی بوندن مقدم سنی  
 کنند مدن طشیره ظن ایدر ایدلم کنند سیریمک نها پندیده ظن  
 ایدر ایدلم یعنی ظن ایدر ایدلمکه سیر وسلوکک نها پندیده سکا واصل  
 اولبرم \* اکنون که ترا یافتم آتی دائم \* کاندر قدم نخبیت بکذاشتم \*  
 اکنون الآن مفاسنه در (که حرف رابط (تراسنی دیمکدر) باقم  
 فعل ماضی متکلم وحده بولدم دیمکدر (آتی با حرف خطاب اوسون  
 دیمکدر) دائم فعل مضارع متکلم وحده (کاندر که اندردن مخفف  
 (که حرف بیان) اندر ادات ظرفدر (قدم نخبیت پیانیه) بکذاشتم  
 (تا ضمیر خطاب) بکذاشتم فعل ماضی متکلم وحده براقدم دیمکدر  
 (محصول یت) الا فکه یعنی شمدی سنی بولدم سن اوسون بلدیکه  
 حتی قدم اولده براقدم یعنی انبیدای سلوکده براقدم سن سین شمدی  
 یلدم (عروض) جور بای عینله خون می کریم دخی بهر نور با عیاری  
 کییدر \* پیرهرات کوید او بلجو پندیده خود هراهنست دست وی  
 گرفت در طلب خود می نازاند \* جوینده اسم فاعل استیجی دیمکدر

(تألف فعل مضارع مفرد غائب سکرندرز دیمکدر بالف ونون ادات  
 تصدیقه در لازمی قزیدن کلور (محمصول ترکیب) پهره رات یعنی  
 عید الله الانصاری دیر که خدای متعال گشدر غراسینی الله یعنی  
 طالبیله همرا دیر یعنی بولدا شد طالبیک الی طوتوب کنیدی  
 طلبنده سکرندرز یعنی خدای متعال هر آن وشانده حاضر و ناظر در  
 (گرفته اولان ها توپ ایچوندن طوتوب دیمکدر تعین اولنور (قطعه)  
 \* انکه فی نام بدستنه مر ازونه نشان \* دست مکر فتمر ادر عقب  
 خویش کیشان \* آنکه آندهم اشارت الله (که حرف رابط صفت  
 فی ادات سلبه بدستنه من با حرف طرف در معنایند (یعنی ونا ادات  
 سلبه مصر وفیر (مر ادر فی هم مفرد معنایند در تقدیری که نام ازو  
 بدست نیست نه نشان در (زو ازودن محفدر (نه هار و جیله  
 ونون فحمله فی کی ادات سلبه (نشان بونده علامت معنایند در  
 (دست بکر فیه یک مقدم مفعولند (بکر فیه با حرف تأکید گرفته  
 ماضی بدست (مر ایته هم مفرد معنایند دست مصر وفیر  
 تقدیری بدست بکر فیه دیمکدر (در عقب در حرف طرفه عقب بحسب  
 الله او یک دیمکدر لکن بونده اردن کاتندر (خویشنه انصاف  
 بیایند (کشان صفت شبهه چکیچی دیمکدر (محمصول بیت)  
 اوله الله که نیم دستمه اندن نام بونشان بوقدر یعنی الله عظیم الشان  
 بکا یقین اولسیدن خبر واکاهم بوقدر او ایسمه هم الی طوتوش  
 کنیدی اردنده چکیچی در یعنی طریق مسقیم هدایت ایندیچیدر  
 \* اوست دست من ویا نیر بهرجا که روم \* پای کویان زیش میروم  
 ودست فشان \* اوست اوضهر غائب الله راجه در (سین ونا ادات  
 خبر در مبتداسی هست من در (دست من لامیه نیم الم دیمکدر (وبا  
 دسته معطوفدر (نزدیخی دیمکدر (بهرجا با حرف ضله (هر ادات  
 سور (که حرف رابط صفت (روم فعل مضارع متکلم و خد متکدر  
 دیمکدر (پای کویان پای کوب وصف ترکیبی اوله رقی رقامده مصطلحدر  
 الف ونون علامت صفت یعنی ای کویان کفاف عریله صفت  
 شبهه در رقص و سماع ایدرک دیمکدر زیش (ازیش اوقد بونده ناه  
 مفرد ظرفیت ایچوندن (پیش باء عجیله اوله معنایند در (می ادات

استمرار (دست فشان پای کون ~~کبیر~~ ذال قفه رف دیمکدر  
 (مخسول بیت) او الله عظیم الشاندر بنم الم وایانم یعنی دست و پایم  
 ایستد یکی افعال بجایه انگیزد دخی هر زبیه که کبیر ایستم انک اوکنده  
 رفص ایدرک و ال قفه رف کبیرم یعنی هر جایه که کنسم بنشین بر آن  
 منکث اولمز (ایستاد و او فتم و جده الله) ایفته فلجم و اشانددر (عروض)  
 بوقطه بحر رمل معنی دندر صند وایند ایسام دشتو لر مخبون که ثانی  
 ساکنک سقوطی عروض و ضرب مخبون و محصور که ثانی ساکنک  
 سقوطی صکره اخبرده اولان سبب خفیفک ساکنی اسقاط و مخبر کنی  
 اسکان بویه اولانده بر مضراعی فاعلان فعلان فعلان فعلان  
 اولوب رمل مخبون و مقصور اولور \* فضیل عیاض قدم سره  
 میگوید که من حق سبحانه و تعالی را بدوستی پرستم که نه شکیم که نه  
 پرستم \* (فضیل عیاض فاعده انجام اوزره علمین پیشنده اولان لفظ این  
 حذف اولور حضرت فضیل طبقه اولی دندر کتبی ابوعلی در بعضیلر  
 کوفی و بعضیلر خراسان ناحیه سندن اولان مره و دندر و بعضیلر  
 سمرقندیدر و بعضیلر بخاری الاصلدر دیدیلر یوز سکسان یدی محرم  
 الحرامنده وفات الی شدر (منقولدر که اوائل حالنده قطاع طریق ابتد  
 برکون اصحابی بر کاروان اوردیلر و اهل کروانی طعامه اوتوردیلر  
 کاروانیلر سوال ایله دیکه رئیسکز کیمدر دیدیلر که بزله دکادر فلان  
 مجلده بردخت جبنده نماز قیلار دیدیلر که نماز وقتی دکادر جواب  
 و یردیلر که تطوع قیلار دیدیلر که رمضان دکلی جواب و یردیلر که  
 نافله طوتار اول آدم فجب ایدوب بقین واردی کوردیکه خضوع  
 و خشوع ایله نماز قیلار نمازدن فارغ اولجه صبر ایلدی و دیدیکه  
 اورج طوتار سین و نماز قیلار سین و قطع طریق ایدر سین الضدان  
 لایحه سان فضیل دیدیکه قرآن ییلور پسین دیدیکه ییلورم دیدی  
 \* و اخرون اعترفوا بذنوبهم خلطوا عموما صالحا و اخر سیئا \* ایت  
 کریمه سننی اوقوال اولدم مخیر اولدی کراماتی و قصه سی طویل  
 لذیل در مائج فیه من دن خارجدر لکن عاقبت حضرت ابو حنیفه  
 ایله صحبت ایدوب نائب اولشدر (که حرف بیان (بدوستی باحرف  
 صاحب یا حرف مصدر پرستم فعل مضارع و متکلم وحده طهرم

دیمکدر ( که حرف تعلیل (تشکیم فعل نفی مستقبل متکلم وحده  
صبر ایدم دیمکدر ( که حرف بیان (نبرسم فعل نفی مستقبل متکلم  
وحده طمیم دیمکدر ( محصول ترکیب ) فضیل بن عباس قدس  
سره بیورر که بن حق سبحانه و تعالی به دوستی ایل طمیم یعنی الله  
تعالی بنک رضا می چون عبادت و طاعت ایدرم جنت و جهنم ایچون  
دکل که صبر ایدم که طمیم یعنی خدای تعالی محبتی بنی بدن المشر  
بالضروری عبادت و طاعت ایدرم ایتمک المده دکلدر \* بعضی ازین  
طائفه را پرسیدند که سغله کبست گفت آنکه حق را بریم و امید می  
پرستد پس گفتند تو چون پرستی گفت بمهر دوستی که مهر دوستی وی  
مرا بر خدمت و طاعت دارد \* بعضی باو حدت نوعیه ( ازین از این دن  
مخففدر ( از حرف بیان ( این اسم اشارتدر ( طائفه بلوک دیمکدر  
( پرسیدند فعل ماضی جمع غائب صور دیلر یعنی سؤال ایلدیله دیمکدر  
( که حرف بیان ( سغله سینک ضمی و فالت سکونیه دون همت کبسته  
درلر ( کبست که ذوی العقولده مستعمل اولان که در سین و نادان خبردر  
کبدر دیمک اولور یم خوف معانسه در ( امید همزه تک ضمی و میک  
کسر یله رجا معانسه ( می پرستی اداست استمرار ( پرستد فعل مضارع  
مفرد غائب پرستیدن دن مشتقدر طبر معانسه ( پس باء عجم فحیه فاء  
تغقیبه معانسه در ترکیده ایدمی ایله تعبیر اولنور ( گفتند فعل ماضی جمع  
غائب دبیلر یعنی سؤال ایلدیله ( چون روم ضمه هر بیده کیف کی نیجه  
دیمکدر ( پرستی فعل مضارع مفرد مخاطبدر طبر سین دیمکدر ( گفت  
جوابنده دیدی ( بمهر یا حرف صاحب ذبیتی متضمن در مهر میک  
کسر یله محبت معانسه در ( دوستی یا حرف مصدردر ( که حرف تعلیل  
( دوستی وی لامیه ( وی ضمیر غائب حقه راجعدر ( مرا بنی دیمکدر  
( دارد فعل مضارع مفرد غائب داریدن دن یادداشتن دن زیر مصدر  
تائیک ماقبلنده خستفدن شین مجوه اولسه تاداله قلب اولند قد نصرکه  
شین رایه قلب اولنور ( محصول ترکیب ) بو طائفه دن یعنی مشایخ  
بلو کندن به مضبسته سؤال ایلدیله که دنی الاصل و دون همت کبدر  
جوابنده دیدیکه حق تعالی به خوف و رجا اوزره طبه یعنی خوف  
جمعیدن و رجا جنساندن اونوری طیاندر دیدی ( ایدمی دیدیلر که



من نیجه طبرستان دیدی محبت ایله و دوستلی ایله یعنی الله عظیم الشانه  
 محبتدن ناشی طیرم زیرا انک محبتی و دوستلی بی خدمت و طاعتده ایلم  
 یعنی بکا عبادات ابتدین انک محبتدیر لکن فهم اولمخون که بو کلام  
 الامن و الخوف کلاهما کفر کلامنه مناقض اوله بود کلدیر بویه عبادتده در  
 زیرا امن و خوفدن ایچون عبادت ایدن نفسی ایچون عبادت اتمش اولور  
 الله تعالی ایچون اولماز بواسه صوفیه پیشده شرک بخفیدر بویسه  
 حق تعالیکن سخطشدن کلیا امین اولقی و رجشندن کلیا مایوس اولقی  
 کفر اولدیغنه شبهه یوقدر (رابعی) جانا زدر تودور توئم بود \* فارغ  
 بهشت و حور نتوئم بود \* جانا الف حرف ندا ای جان دیمکدر (جان  
 بحسب اللغة روح حیوانیه در لر روح انسانیه به روان دیرلر بونده محبوب  
 معناسنه در یعنی حق جل و علا در کمال مرتبه روجه انسانک محبتی  
 اولدیغی اخللدن پک سودیکی محبوبه جان اطلاق اولنور مجزا (در تو  
 لامیه در قیوم معناسنه در (دور اوزاق دیمکدر بعید معناسنه نتوانک  
 مفعول صریحی (نتوئم فعل نفی مستقبل متکلم و حیده قادر دکلیم دیمکدر  
 (بود بونده بودن معناسنه در زیرا قاعده اعجامدندر که ماضی مضارع  
 مقارن لواسنه مصدر معناسنی افاده ایدر (فانع اسم فاعلدر قناعت  
 ایدیجی دیمکدر (توانک مفعول صریحی (بهشت با حرف مصلحت  
 فاعله متعلق (بهشت جنت دیمکدر (حور بهشته معطوف جتنده  
 لولان جواریه دیرلر (محصول یت) جانا سنک قیوکن یعنی ای  
 بار خدا سنک درگاه مفعولیکدن بعید اولمخانه قادر دکلیم یعنی عبادات  
 و طاعاتیکدن بر آن متعلق اولمخون و حور و جنان ایله قناعت ایدیجی اولمخون یعنی  
 و عذیبوردیغک حور و جنان ایله فانع و منسلی اولمخون \* سر بردر تو بحکم  
 عشقم نه بمزد \* زین درجه کم صبر نتوئم بود \* بحکم عشقم دهکی میم  
 متکلم صبره مصر و قدر تقدیری صبرم بردر تو بحکم عشقت در (سر مبتدا  
 عشق خبری (بحکم عشق پانیه با حرف صله عشق حکمتده در یعنی  
 عشق مقتضا سنه در (نه اادات نفی (بمزد (با حرف سلب مزه میم  
 ضعی و زانک سکونیه ثواب و اجرت معناسنه در (چه کنم نه پیام دیمکدر  
 (صبر و جهول و زنی اوزره اسم فاعلدر (محصول یت) بوییت یت اوله  
 مقام تعلیلده در بهشت و حور ایله فانع اولمخون زیرا باشم بوقبوده عشق

مقتضای سنجیده یعنی سکا محبت در ایچوندر اجرت و ثواب ایچون دکلدرد  
 ز پرا جت ایچون عبادت اجرت اولمش اولور بتم عبادتم بویه دکلدرد  
 محبتدن ناشی بو قبودن به پیایم صبور اولمقله قلدر دکل یعنی محبت  
 بر مرتبه در قوللی ایتمکله صبر ایدم (عروض) بور باعینک تفصیلی  
 کراتله مرور ایلدی (قطعه دیگه کی شود سوز قتیلت کشت ز پر  
 تیر خانه \* زانکه این آتش ز جان روشن او حاسنت \* کی کاف عربله  
 بونده زماندن سوالدر که جن معناسنه استفهام انکاری معناسنی متضامدر  
 (شود فعل مضارع شویدن دن یا علی غیر قیاس شدن دن مشتقدر  
 اولور دیمکدر (سوز اسم مصدر در یانمه معناسنه شودک اسمیدر) قتیه  
 اضافتی لامیه قتیلنده تاه خطایه بویه در (قتیل فعل بمعنی مفعولدر  
 مقتول معناسنه) کشته کاف عربک غمیله بونده سوغمش معناسنه در زیر  
 آتش و شمع ایلده ذکر اولنسه بومعنایه استعمال و نور اما اصل معناسی به لشم  
 دیمکدر و شودک خبردر (زیر آلت دیمکدر تحت معناسنه در) تیره خاکه  
 اضافتی بیانیه (تیره خاکه قره طیراق دیمکدر) زانکه اول اجلدنکه دیمکدر  
 (جان روشن پسایه (روشن منور معناسنه در) (اویه اضافتی لامیه  
 قتیه راجعدر) حاسنت سین و نادات خبردر (خاست فعل ماضی  
 مفرد غائب ظاهر اولدی دیمکدر فاعلی تحته این آتش مبتدا  
 حاسنت جمله سی خبردر (محصول بیت) جن سوینور سنک مقولکک  
 یانمه سی قره طیراق التده یعنی سنک آتش عشقه کله اولنله لزله آتشی  
 قره طیراق التده یعنی مرقدنده دخی سوینور اول اجلدنکه اول  
 آتش مفعولک منور اولان جائدن ظاهر اولشدر یعنی عشق جسمنده  
 دکلدرد که اولکله زائل اولسون بلکه روحنده در الی غیر النهایه  
 باقی در زائل اولر \* چون تواند عاشق از طوق وفایت سرکشید \*  
 غری آساطوق اواز کردن او حاسنت \* چون نیجه دیمکدر ادات  
 استفهامدر) تواند فعل مضارع مفرد غائب توانیدن دن مشتقدر  
 (عاشق فاعلی (از طوق کشیدک مقدم مفعول غیر صریحی (طوق  
 بو غازه طاقلان شبهه دیرلر کرک تیمور و کرک غیری شیدن اولسون  
 (طوق وفایت اضافتی لامیدر در) (سرباش معناسنه در) کشیدک مقدم  
 مفعول صریحی (کشید فعل ماضی بونده مصدر معناسنه در زیر

مضارعه مقارنند که توانند (قری یاه اصلیه ایلله بر مشهور قوشند که  
 کردند حلقه اولور) آسا الف بمدوده ایلله ادات تشبیه (کردن او  
 لامیه) از کردن خاستک مفعول غیر صریحی (کردن یون دیمکدر  
 (اول عاشقه راجعدر) (محصول بیت) نیجه قاندر اولور عاشق سنک  
 وفاک طوقسندن باش چکه یعنی عبادت و طاعت ایلکن اعراض  
 ایلله (مصرع ثانی مقام تعلیلده در زیرا قری کی او عاشق طوق  
 عاشق کردندن ظاهر و هویدا اولشد عیثله قریده نه شکل طوق  
 ذاق ایسه عاشقه دخی طوق وفا اویله ذاتیدر عرضی دکلدر که  
 طاعتسندن اعراض ایلله (عروض) بوقطعه بحر رمل مقصور  
 مثنی در که بالکنز عروض و ضربیه قصر طاری اولشد سائری  
 سالمدر تفصیله حاجت یوق \* معروف کرخی قدس سره گفت  
 است که صوفی اینجا مهمانست تقاضای مهمان بر میزبان جفاست  
 مهمان که با ادب بود منتظر بودنه متقاضی \* معروف کرخی طبقه اولی  
 مشایخندندر بعضیلر ابدالنددر دیدیلر کنتی ابو محفوظندر پدری  
 امعی فیروز هجرتک ایکیوزنده دار آخرته انتقال ایتشددر پدر و مادری  
 نرسا دیدیلر معلم و پردکلرنده دیدیلر که ثالث ثلثه دی دیدیکم لا بل هو الله  
 الواحد هر چند که استادی اصرار ایلدی یوسوزدن فارغ اولدی  
 عاقبت هکندی و علی بن موسی الرضا تک الله مسلمان اولدی  
 رازمده نصکره پدرینک خانه سنه کلوب قیوی دق ایلدی موردیلر که  
 کچمدر دیدی او غلو کز معروف دیدیلر قنخی دیشده سین دیدی  
 دین محمد المصطفی دغم اول محله پدر و مادری دخی مسلمان اولدی  
 ائدن داود طائی به کلوب چوق ریاضت چکوب مشار باله نواودی  
 حکایات عجیبه می و مناقبات غریبه سی وار در از جمله برکونه  
 نقض وضوء ایلدی و در حال تیم ایلدی دیدیلر که دجله یقیندر  
 دیدیکم دجله به وارنجه عمر آخر اولور سه حلل نیجه او اور (ایضا  
 بو محله دیمکدر یعنی دنیاده) (مهمانست مهمان مسافر معناسنه در  
 یعنی قونق) (سین و تا ادات خبردر) (صوفی مبتدا) (مهمانست خبری  
 (تقاضا ته عمل بایندن مصدر در بونده اسلوب عجم اوزره ضاد مفتوح  
 اوقفور اصل تقاضی در دین طلب ایتک معناسنه در) (یا اضافت

ایچوندر ز را کله نك آخری حرف مد در نته کیم مقد ما یسان اولندی  
 (مهمانه اضافت لامیه (میزبان زانك ضمیمه مسافر صاحبی دیمکدر  
 (حقاً اذیت معناسنه در (تقاضای مهمان مبتدا جفاسبت خبری  
 (که حرف رابط صفت (با حرف مصاحبت (ادب بودك مفعول  
 غیر صریحی (منتظر بودك مفعول صریحی (نه حرف نفی (منقاضي  
 تفاعل بایندن اسم فاعل در دین طلب ایدیی دیمکدر (محصول ترکیب)  
 معروف کرخی قدس سره پیور مشلر در که صوفی بودنیساده مسافر در  
 مسافرک دین طلبی یعنی اکرام طلبی صاحب خانه اوزره جفا و اذیت در  
 (حاصلی مسافره صاحب خانه نك اکرام ایتمه سی واجبه ذ متبدر  
 لکن اتی لسانه کتور و ی طلب ایلک صاحب خانه یه اذادر مسافر که  
 ادب ایله اوله یعنی مؤدب اوله منتظر اوله لی اکرام طلب ایتمه لی دکل  
 (قطعه) مهمان توام در صنف از باب ارادت \* بنشست بهر چیز که  
 آید ز توراضی \* مهمان تو لامیه میم ضمیر متکلم (در حرف ظرف) (صف  
 معروف (از باب اهل معناسنه (اراده اضافت یسانه (بنشسته با حرف  
 تأکید نشسته ام تقدیرنده اوتور مشم دیمکدر (با حرف صله (هر چیز  
 هر نسه دیمکدر (که حرف رابط صفت (آید فعل مضارع مفرد  
 غائب کله دیمکدر آیدن دن با علی غیر قیاس آمدن دن (ز تو آیده  
 مطلقدر (راضی نشسته نك مفعول صریحی (محصول یت) از باب  
 ارادت یعنی اهل ارادت صغنده یعنی صیره سنده سنک مهمانکم  
 هر نسه که سندن کله راضی و خوشنود وقائع اوتور مشم (حاصلی  
 اهل ارادت یکنده سنک مهمانکم سندن کلن نسه یه راضیم \* بنهاد  
 بخوان کرمت دیده امید \* انعام ترا منتظرم فی متقاضی \* بنهاد  
 با حرف تأکید (نهاده نهاده ام تقدیرنده قومشم دیمکدر (بخوان با  
 حرف صله (خوان و اور سمیله سفره معناسنه در (کرمت تا ضمیر  
 خطابه اضافت لامیه در (دیده امید لامیه دیده کوزامید ترکیبه او محق  
 معناسنه (انعام ترا لامیه (فی ادات نفی (محصول یت) سنک کرمت  
 سفره سنه امیدم کوزینی قومشم یعنی امید وارم سنک انعامکه  
 منتظرم دین طلب ایدیی دکل ترک ادب ایلم (عروض) بوقطعه  
 بحر هزج در صدر و ابتدا اخب خرب که مقاعیلن دن میم ونونک

سقوطی فاعیل قالوب مفعول به نقل اولنور حشور مکفوف کف که  
 آورده اولان سبب خفیف که نوندر سقوطی مفاعیل قالور  
 عروض و ضرب محذوف حذف که آورده اولان سبب خفیف که  
 لن در سقوطی مفاعی قالوب فاعولن نقل اولنور بویه اولنجه  
 بر مصراعی مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن اولوب هزج مثمن اخرب  
 مکفوف محذوف اولور (ومعلوم اوله که اگر عروض و ضربی محذوف  
 اولمیدی رباعی دیر ایدک لیکن اوزان رباعینک علانده حذف  
 اولمیدی جهتن قطع اطلاق اولنور \* بازید قدس سره  
 پرسیدند که سنت کدا مست و فرض کدلم فرمود که سنت ترک  
 دینی است و فرض صحبت مولی \* بازید طبقه اولی دیندر اسمی طیفور در  
 منشأی بسطامدر (منقولدر که اناسی مکتبه کوندر دی یعنی اسناد  
 و پردی چونکه درسی سوره اتمانده بو آیتیه کلدیکه (ان اشکر لی  
 ووالدیک) یعنی خدای عز و جل پیوردر که بکا خدمت و شکر ایت  
 ووالدینکه شکر و خدمت ایت استادندن بو آیتک تفسیری سوال  
 ایلدی استاد دخی تفسیر ایدنجه کوکله کار ایلدی معنی بر اقدی  
 واذن طلب ایدوب خانه سنه کلدی ووالده سی دیدیکه یا طیفور  
 نه کلدک دیدیکیم ای والده سکا هدیه کنوردم که بو آیتیه کلدیم  
 حق تعالی کندو خدمتیه و سنک خدمتکله امر ایدر بن ایسه  
 ایکی خانه ده کنخدا اوله هم بو آیت بنم جائیم کار ایلدی الله ایچون  
 اولسون خدادن طلب ایله یا بتون سنک اوله یم یا بنی خدایه بغشله که بتون  
 انک اوله یم ووالده سی دیدیکه ای فرزند ارجندم سنی الله اصمردم  
 بویه دیجید بازید بسطامدن سیاحت ایلدی وافر مدت ریاضت  
 و مشقت چکدی وچوق مشایخله بو اشدی جله دن بریمی امام جعفر  
 صادق ایدی رضی الله عنه (پرسیدند فعل ماضی جمع غائب سوال  
 ایلدیلر دیمکدر) که حرف بیان (سنت معروف) کدام قتی دیمکدر فرض  
 معروف (کدام کدامست تقدیرنده در) فرمود فعل ماضی مفرد غائب  
 پیوردی دیمکدر (که حرف بیان) دینی اسلوب عجم اوزره یا اولی مکسور  
 اوقنور دنیا دیمکدر (صحبت بونده تقریدن عبارتدر) (محصول ترکیب)  
 بازید قدس سره حضرت ترینه سوال ایلدیلر که سنت قتی در یعنی

اثر سوله كتمك نه كونه در واصل در ونه شی در و فرض قنغی شی در یعنی  
 مؤمنك لازمه ذمعی اولان نه شی در بیورد بکه سنت ترك دنیا در و فرض  
 صحبت مولی در یعنی الله کای ایله تقریر در (مثنوی) ای که در شرع  
 خداوندان حال \* میکنی از سنت و فرض هم سؤال \* ای حرف ندا (ای که  
 کس که تقدیرنده) که حرف رابط صفت (در حرف ظرف) شرع بونده  
 مسلك دیمکدر خداوندان الف و نون ادات جمع در خداوند بونده صاحب  
 معناسنه در حاله اضافت بیانیه می ادات حکایه کنی فعل مضارع مفرد  
 مخاطب ایدر ایسک دیمکدر از سنت و فرض هم از من سنت و فرض تقدیرنده  
 یعنی ضمیر منفصل ضرورت وزن همچون متصل اولش در (محصول بیت)  
 ای کیسه که حال صاحب لریك مسلك و مذهبیده بکا سنت و فرض دن  
 سؤال ایدر سین یعنی بومذهبیده اولان سنت و فرضی بکا سؤال  
 ایذن کیسه \* سنت ادر رخ ز دینی یافتن \* فرض راه قرب مولی یافتن \*  
 سنت آمدك فاعلی آمد فعل ماضی مفرد غائب کلدی دیمکدر لیکن اولدی  
 معناسنه (در رخ بونده یوز معناسنه در و میتدادر) (ز دینی یافتن مفعول  
 غیر صریحی (نافتن) چو یرمك معناسنه مصدر در رخ یافتن روتاقتن  
 اعراض ایلکدن کائیدر نه کیم تركیده دخی یوز چوردی دیرل  
 اعراض ایلدی دیمکدر یافتن میتدك خبری مبتدا خبریله جمله سی  
 آمدك مفعولی (فرض فرض آمد تقدیرنده) (راه قرب مولی بیانیه ولامیه  
 یافتن بولوق معناسنه مصدر در (راه مبتدا یافتن خبری مبتدا خبریله  
 مقدر آمدك مفعول صریحی (محصول بیت) سنت دنیادن یوز چو یرمك  
 اولدی فرض قرب مولی بولوق اولدی حاصلی مذهب اهل حاله  
 سنت دنیادن اعراض ایدوب یوز چو یرمکدر فرض اللهه تقرب بولوق  
 بولمقدر (عروض) بومثنوی بحر مسدس دندر صدر وابتدا سالم حشورل  
 سالم عروض و ضرب محذوف حذفکه آورده اولان سبب خفنی  
 اسقاطدر فاعلا قالوب فاعلن الك برینه کلور بولوق و آنچه بر صراعی  
 فاعلاتن فاعلاتن فاعلن اولوب رمل مسدس محذوف اولور \* شبلی را  
 قدس سره شورا افتاد بیمارستان پردند جعی بنظراره وی رفتنده  
 پرسید که شما کیانید گفتند دوستان قوسکی پر داشت و برایشان جمله کرد  
 جمله بکر یختند گفت باز ایدای مدعیان که دوستان از دوستان نکر یزد

ورسنك جفای شان نپرهیرتد \* شبلی طبقهٔ رابعه رجالندن در اسمی  
 جعفر بن یونس در کنتی ابو بکر در بغدادده مدفوندر اصلی مصریدر  
 خیر نساجك مجلسنده توبه ایلمشدر مالکی المذهبدر (منقولدر که دائمًا  
 مناجاند مدیر ایدیکه یارب خلق سنی نعماء ایچوت سور لر بن بلاك ایچوت  
 سوزم) را اذات صله (شور اسم مصدر در بونده جذبه دن کنایتدر  
 ) افتاد فعل ماضی مفرد غائب واقع اولدی دیمکدر (بیمارستان باحرف  
 صله) بیمارستان محل معالجه دیمکدر (بردند فعل ماضی جمع غائب ایلدی بلر  
 دیمکدر) جمعی باحرف وحدت بر جمع یعنی بر الای کیسه بنظاره وی  
 اضافت بیانیه (باحرف صله) نظاره سیر و تماشا معناسنه (وی ضمیر شبلی به  
 راجعدر) رفتند فعل ماضی جمع غائب کیندی بلر دیمکدر (پرسید فعل ماضی  
 مفرد غائب صورتی دیمکدر فاعل ضمیری تخریده شبلی به راجعدر) که  
 حرف بیان شما ضمیر منفصل جمع مخاطب سر زردیمکدر کیانید ذوی العقولده  
 مستعمله اولان که ک جمع مخاطبیدر کافند نصکره اولان ماهاء رسمیدن  
 بدادر کیلر سر زردیمکدر (بعض نسخه ده چه کسانید واقعدر نه کیسه سر سر  
 دیمک اولور) گفتند فعل ماضی جمع غائب دیدیلر دیمکدر دوستان تولا میه  
 دوستان دوستک جمعیدر و گفتند مقول قولیدر (سنکی باحرف وحدت  
 سنک طاش) برداشت فعل ماضی مفرد غائب فاعلی تخریده قالدردی  
 دیمکدر (بر حرف استعمال ایشان ضمیر جمع غائب انلر دیمکدر) جمله هجوم  
 معناسنه در (کرد فعل ماضی مفرد غائب ایلدی دیمکدر) بکر تختد باحرف  
 تا کیدر (گریختند فعل ماضی جمع غائب فاجدیلر دیمکدر) باز کر و معناسنه  
 (آید فعل امر جمع مخاطب کلک دیمکدر) ای حرف ندا (مدعیان  
 مدعینک جمعیدر ای دوستلق دعوا ایدیجیلر دیمکدر) که حرف  
 تعلیل (نکریند فعل نفی مستقبل جمع غائب قاچیزلر دیمکدر مفردی  
 زکریزدر تختن دن زیرا مصدر تا اینک ماقبلنده خستشدن خاه معجه  
 اولسه تا داله قلب اولندقد نصکره خازابه قلب اولنور) سنک جفای  
 شان بیانیه ولامیه (شان ضمیر جمع غائب) نپرهیرتد پاه عجمیله فعل  
 نفی مستقبل جمع غائب احتراز واجتناب معناسنه صافتمزلر دیمکدر  
 (محصول ترکیب) شبلی قدس سره حضرتلر بنه جذبه واقع اولدی محل  
 معالجه به کتوردیلر بر الای کیسه اتی تماشا به کتدی بلر شبلی سوهال ایلدی که

سز ز کیم سز دیدیلر که سنك دوستن بکن برطاش قالدردی وانلر  
 اوزرینه جل و هجوم ایلدی جهله سی قاجدیله شبلی دیدی کبرو کلک  
 ای مدعیلر یعنی ای دوستلق ادعا ایلنر کلک زیر دوستلر دوستلردن  
 قاجز یعنی محب صادق اولنر محبو بلرندن قاجزلر وانلر سنك  
 جفا سندن صافتمزل یعنی لذا وجفا وجور و بلاتندن اجتناب و پرهیز  
 ایتمزل (قطعه) آنست دوستدار که هر چند دشمنی \* بیند ز دوست پیش  
 شود دوستدار \* آنست آن اسم اشارت سین ونا اداث خبر اولدر  
 دیمکدر مقدم خبر (دوستدار وصف ترکیبدر محب مناسبه مؤخر مبتدا  
 (که حرف بیان) هر چند هر تقدیر دیمکدر (دشمنی یا حرف مصدر دشمنك  
 دیمکدر بیندك مقدم مفعول لولی (بیند فعل مضارع مفرد غائب کورده  
 دیمکدر ( بیندندن یا بطریق الشاذ دیدندن (ز دوست غیر صریحی  
 (پیش باء عریله زیاده معناسنه مفعول ثانیه) (شود فعل مضارع  
 مفرد غائب اولور دیمکدر شویندن یا علی خلاف القیاس شدنندن  
 زیر حروف یارنودن دالک ماقبلنده برشی یوقدر (دوستدار شودك  
 مفعولی (ز اداث تفصیل زیاده دوست اولور دیمکدر (محصول یست)  
 محب صادق اول کیمسه در که هر تقدیر دوستن دشمنکی زیاده کورده  
 محب اولور یعنی تقدیر اذا وجفا کورده ایسه محبتی از (شععی  
 مرحوم بو محمله بر قاج معنی و پرش اولی زیاده دوستدر دیدیکی  
 آشکاره دکل زیر پیشک هیچ اعرابدن محلی اولماز اولدیغی صورته  
 دوستدار تر لفظنه بر باء مصدری تقدیر ایلی زیاده دوستلغی زیاده  
 اولور دیمك اولور تکلفه محتاج و معنای ثانی که پیشی باء محمله اولوق  
 جازدر دیمش هله و معنای باندن و پرش لکن بو معنی معنای ثانیدر که  
 بز تفصیل ایلدك فافهم \* بر سر هزار سنك سنم کر خوردازو \* کردد  
 بنای عشقش ازان استوارتر \* بر سر خوردك مفعول غیر صریحی (هزار  
 صریحی یك دیمکدر اسماء اعداددن سنك هزارك تمیزنی (سنك سنم  
 مجازا یا سینه بالامیه جفادن ککنایتدر (کر حرف شرط) (خورد فعل  
 مضارع مفرد غائب فعل شرط خوردن دن یا خوردن دن زیرا مصدر  
 دالینك ماقبلنده یارنودن را اواسه را مقنوح قبلنور فاعلی نمخشنده  
 دوستداره را جعدر (کردد کاف محمله فعل مضارع مفرد غائب



اولودیمکدر جزاء شرط (بنای عشقش لامبه لر در شین ضمیر دوستداره  
 راجعیدر) بنای عشق کردد فاعلی (ازان بویه محله دره اولکن مرثیه دن  
 دیمکدره شار الیهی سنکده اولسه اولور لکن سقامتدن خالی دکادر  
 ) استوار همینک ضمی و سینک سکوتی و نالک ضمیمه محکم وقوی  
 معنای مندر (تو ادات تفضیل (محصولیت) بانی اوزرینه یعنی باشنه  
 محبوبندن اگر او محب بیک سنک ختم برسه یعنی متأذی اولور ایسه ده  
 بنای عشق اولکیدن محکم وقوی رک اولور (عروض) بوقطعه بحر  
 مضارعندره که اصلی ایکی کره مقاعیلن فاعلاتن مقاعیلن فاعلاتن در  
 صدر و ابتدا مخرّب خرب مکرر ایسان اولندی مفعول قالور خشوری  
 مکفوف کف آخره اولان سبب خفیفک ساکنی اسقاطه دیرل فاعلات  
 مفعیلن قالورل عروض و ضرب محذوف حذف آخرد اولان سبب  
 خفیفی اسقاطه فاعلا اولوب فاعلن لفظنه نقل اولور بویه و لجه بر  
 مصرعی مفعول فاعلات مفعیل فاعلن اولوب مضارع خرب مکفوف  
 محذوف اولور \* وهم ازوی آرند که وقتی بیمار شد خلیفه طیب ترسانی  
 بمعالجت وی فرستاد طیب از ورسیده که خاطر تو بخیر میجوایند گفت  
 آنکه تو مسلمان شوی ترسانا گفت اگر من مسلمان شوم تو نیک میشوی و از  
 بستر بیماری برخیزی گفت آری پس بروی ایمان عرضه کرد \* وهم ازوی  
 دخی اندن دیمکدر یعنی شبلیک حکایاتندن (آرند فعل ماضی جمع غائب  
 کنوز مشاعر یعنی نقل و بیان ایشلردر) بعض نسخه ده منقولست واقع  
 اولمشدر مال بردر (که حرف یاز) وقتی با حرف و دت (بیمار شد خسته  
 اولدی دیمکدر باء عربیه بعض نسخه ده شده بود واقع اولمشدر  
 اولمش ایدی دیمکدر) خلیفه یعنی پادشاه اسلام که مقصد بالله ایدی  
 خلفای عباسیه دن (طیب علم طب بلیمچی دیمکدر) فاعیل یعنی فاعلند  
 ترسانه اضافی بیانیه (ترسانی یا حرف وحدت ترسانک فعی و نالک  
 سکونیه نصرانی یا آتش پرست مناسنده در) بمعالجت با حرف صله  
 (معالجت مفاعله باندن مصدر در) تا اسلوب اعجام اوزره طویل  
 یاز بلور بمعالجه او یازان بوقاعده دن غافل ایمش (بمعالجت وی  
 بعض نسخه ده بمعالجت او مألر بردر شبلیک بمعالجه سنه یعنی اکا  
 علاج ایتمک حاصلی مداوات و بیمار ایتمک (فرستاد فعل ماضی مفرد

غائب ارسال ایلدی یعنی کوندیدی (پرسید فعل ماضی مفرد غائب  
 ضروری دیمکدر) (که حرف بیان) خاطر بونده کوکل دیمکدر (توبه  
 اضافت لامیه) (چه نه دیمکدر) (می خواهد می حرف حال) (خواهد  
 واور سمبله فعل مضارع مفرد غائب استر دیمکدر خواهیدن دن  
 یا خواستن دن زیرا مصدر تا یثک ما قبلند سین اولسنه تا داله قلب  
 اولندقد نصکره سین یا حذف یا یله و یا هایه تبدیل اولنور بونده  
 هایه تبدیل اولسدر) (گفت شبلی دیدی) (آنکه آن اشارتدر چه یه  
 (که حرف بیان اول سنه استر که دیمکدر) (شوی فعل مضارع مفرد  
 مخاطب اوله سین دیمکدر) (ترسا گفت خطیب دیدی) (اگر ایدات شرط  
 (من بن دیمکدر) (شوم فعل مضارع نفس متکلم وحده دخل شرط  
 اولورسم دیمکدر) (یک ابو دیمکدر) (میشوی می ایدات حالی جمله سبله  
 جزای شرط) (واو حرف عطف) (پستر باه عجمک کمتری وسبتک  
 سکونیه دوشکدر عرجه فراش دیرلر) (بیماره اضافت لامیه) (بیماری  
 یا حرف مصدر) (برخیزی فعل مضارع مفرد مخاطب قائلدر پسین  
 دیمکدر) (گفت شبلی دیدی) (آری افعوال تصدیقنددر نعم معناسنه  
 ترکیحه اوت دیمکدر) (پس فاه نتیجه معناسنه در باه عجمک فتحیه  
 (بروی حرف صله بامعناسنه) (وی ضمیر رسایه راجعدر) (عرضه کرد  
 عرض ایلدی یعنی کلین شهادتینی عرض ایلدی حاصلی تلقین  
 ایلدی) (محصول ترکیب) (داخی شبلی نک حکایاتدن نقل ایدر که  
 یا نقل اولمشدز که بروقت خسته اولدی یا نخست اولمش ایلدی  
 خلیفه اکا مداوات ایتمک پرکافر طیب ارسال ایلدی طیب سوال  
 ایلدی که کوکلک یعنی جاک نه استر شبلی دیدی اول سنسنه بی استر که  
 سن مسلمان اوله سین طیب دیدی) (اگر بن مسلمان اولورسم سن ابو  
 اولور مبین یعنی شفا بولور مبین دخی خسته لک دوشکندن  
 قائلدر مبین شبلی دیدی اوت قائلدرم و شفا یاب اولورم ایمدی  
 طیب ایمان عرض ایلدی و تلقین اسلام ایلدی بعض نسخه ده  
 اشاعیده کله چون وی ایمان آورد پرینه ووی ایمان آورد  
 واقعدر یعنی طیب دخی ایمان کتوردی دیمک اولور بونسخه  
 صوابدر) (زیرا بازد یعنی نسخه به صکرده بو معنای سیاق و سباق

قریشه سیله کوز تملی (لکن شارح مرحوم یو نسخه بی اختیار  
ایتدیکندن بزخی الیک اثرجه کتدک\* چون وی ایمان آورد شبلی  
از پسر برخاست و بروی از بیماری اثری پس هرد و همراه پیش خلیفه  
رفتند و قصه را بخلیفه باز گفتند خلیفه گفت پسر داشتم که طیب  
پیش بیمار فرستاده ام من خود بیمار پیش طیب فرستاده ام (چون  
ادات تعلیل) وی ضمیر طیه را جمدرد (آورد فعل ماضی مفرد غائب  
الف ممدوده ایله وایک فعی ورائک سکونیه ایمان کنوردی یعنی  
اقرار بالایمان و تصدیق بالایمان ایلدی (برخواست فعل ماضی مفرد  
غائب فاعله دی دیمکدر) و بروی یعنی شبلی اوزره (از بیماری یا حرف  
مصدور) اثر علامت معناسنه (بی ادات فعی یوق دیمکدر) پس فاعله فذلکه  
معناسنه (هر دو هر ایک سی) همراه یولدش یعنی رفیق دیمکدر  
(پیش باء عجمک کسر یله قیت معناسنه عربیده عند کی) خلیفه به  
اضافت لامیه (رفتند فعل ماضی جمع غائب کتدیله دیمکدر) و قصه را  
را ادات مفعول (بخلیفه یا حرف صله) باز بونک کی برده نهمسین  
و تأکید ایچون کلور کزو معناسنه چندان مناسبت دکلدر) گفتند  
فعل ماضی جمع غائب سوبلدیلر دیمکدر (پنداشتم باء عجمک کسر یله  
فعل ماضی متکلم وحده ظن ایلدم معناسنه در) که حرف بیان (فرستاده  
فانک ورائک کمری و سبک سکونیه ماضیدن قسمدر) ام ضمیر متکلم  
وحده کوندر مشم دیمکدر (خود بوندیه ادات تأکید اوله یا خود ایشه  
معناسنی افاده ایلر اولر که معنی بن ایشه دیمکدر اولور) محصول  
ترکیب (شبلی ایکا ایمان عرض ایلدی اودخی قبول ایلدی چونکه  
طیب ایمان کنوردی یعنی اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا  
رسل الله دیدی شبلی دوشکدن فاعله وائک اوزرنده خسته لکن  
اثر یوق ایلدی ایکسی یله یولدش اولوب مقتدو بالله حضور به  
کتدیله و قصه بی خلیفه به سوبلدیلر خلیفه دیدی ظن ایلدم که  
بیمار فتنه یعنی خسته به طیب کوندر دم بن ایشه طیب اوکنه خسته  
کوندر مشم که مرض کفر و ضلالتدن شفا بولدی و ایمان بالله ایله  
صحت پذیر اولدی (قطعه سه) هر کس که از هجوم محبت مر یض شد\*  
دانه طیب خوش لقای حبیب را\* که حرف رابط مسقت (هجوم

هاتك وجيك ضمه، ل به نزول وزنی اوزره مصدر در بفته باصحق یعنی  
 علی الفغله اضافتی مصدر ك فاعله در (مر یض خسته معناسه در  
 ) شد اولدی دیمکدر (داند فعل مضارع مفرد غائب یلور دیمکدر  
 دانیدن دن یادانستن دن آنفا بیان اولندیغی اوزره مصدر تانیسی ده  
 احوال ثلثه واریدی بو حذف قیلندندر (طیب داندك مفعول اولی  
 ) خویشه اضافت لامیه با اسم فاعلك مفعولنه در (لقای حبیب  
 لامیه در) (لقا لامك کسر یله صورت معناسه در و راندك مفعول  
 تانیسی) (حبیب فعیل بمعنی مفعول محبوب دیمکدر) (را ادات مفعول  
 ) (محصول یت) هر کیسه که محبتك همچو مندن یعنی غلبه محبتدن  
 خسته اولدی حاصلی عشقندن خسته اولدی حبیبك صورتی یعنی  
 محبوبك دیدار یی کندوسنه طیب یلور \* چون بر سرش طیب  
 بهستی نهد قوم \* بخشد شفا ز علت هستی طیب را \* چون ادات  
 تعلیل (بر سرش شین ضمیر مر یضه راجعدر) (طیب نهدك فاعلی  
 ) (بهستی با حرف مصاحبت) (هستی با حرف مصدر و اراق دیمکدر  
 کبر و عجب و انانیتدن کایتدر) (نهد فعل مضارع مفرد غائب قور  
 دیمکدر نپیدن دن یا نهادن دن زیرا مصدر دالینك ماقبلنده یارنودن  
 الف اولسه حذف اولتور افصح اولان نونده کسر در قحبه یله ده  
 جائزدر) (قدم ایاق معناسه نهدك مفعول صریحدر) (بخشد فعل  
 مضارع مفرد غائب بغشدر دیمکدر بخشیدن دن مشتق) (شفا بخشدك  
 مفعول اولی) (علت مر ض معناسه در اضافت بیانیه) (طیب مفعول ثانی  
 ) (را ادات مفعول) (محصول یت) چونکه خسته ك باشی اوزره یعنی  
 باشی اوجسه طیب و اراق ایله ایاق قویه یعنی کبر و عجب ایله باشی  
 اوجنه کله مر یض محبت کبر و انانیت علتندن طیبیه شفا بغشدر  
 حاصلی طیب اکا معالجه ایده مز بلکه او طیبیه علاج ایدر تنه کیم  
 شبلی ایتدیکی کی (عروض) بو قطعه بحر مضارع اخر ب مکفوف  
 محذوفدر عینله آنست دوستدار قطعه می کی \* سهل عبدالله  
 نسری قدس سره میگوید هر که بامداد کند و همت وی آن باشد که  
 چه خورد دست از وی بشوی \* سهل عبد الله سهل بن عبد الله  
 دیمکدر اسلوب عجم اوزره علمین بینندن ابن لفظی حذف اولمشدر

(تستری یا حرف نسبت تسترتاء اولك ضمی و تائینسك فعی و سبنك  
سكونيله برشهرك اسمیدر) بو ذات عالی قدر پوشهره منسوبدر و طبقه  
ثانیه دندر کنتی ابو محمد در ذوالنون مصرینك شاگرد لرندن درمنقولدر که  
برکون تسترتده حضرت سهل ایاعین اوزاندی وارقه سین دیواره  
و بردی و دیدیکه سلونی عماشتم یعنی دیلدیکر کشیدن بکا سؤال ایدک  
دیدیلر که بو آنه دك سزدن بوبله شی صادر اولدی ایدی دیدیکه  
استاذ صاغ اولدیه شا کرده ادب لازمدر بوتارینی ضبط ایلدیلر  
مکر ذوالنون اول وقتده وفات الیش (میکویدی اادات حکا به  
) هر که هر کس که تقدیرنده در (بامداد صباح وقتی دیمکدر) (بامداد کند  
صبح ایلبه یعنی صباحلیه دیمکدر) (همت وی لامیه همت بونده  
اندیشه مناسبه در) (وی ضمیر هر که ده کی که به راجعدر) (باشد فعل  
مضارع مفرد غائبدر باشند دن) (که حرف بیان) (خورد فعل مضارع  
مفرد غائب یه دیمکدر خوردن دن با خوردن دن زیر مصدر الینك  
ما قبلند بارنودن را اولسه مفتوح قلنور لکن خوردن دن اولسی  
مناسب دکلدر زیر خوردن بدرمک مناسبه متعدیدر ~~کذا~~ فی  
نعمه الله) (دست بشویك مقدم مفعول صریحی) (وازی غیر صریحی  
) (بشوی با حرف تأکید شوی امر حاضر در یقه مناسبه) (دست شوی  
بونده اعراض ایله دیمکدن کنایتدر) (محصول ترکیب) سهل ابن عبدالله  
تستری حضرتلری یوردر ایدیکه هر کیمکه صباحلیه یعنی صباحه  
چیفه وائک اندیشه سی اول اوله که نه یه اول کیمسه دن اعراض ایله  
حاصلی او یقودن قالدیفی کی اکل و شربنی تفکیر ایلین ادمدن اجتناب  
و احتراز ایله انسانیت وقت سحرده بلکه جمیع اوقاتده صانع ذوالجلالی  
ذکر ایدوب آک عبادتنه صرف همت ایلکدر امارزق مقدر ادنی کوشش  
ایلله حصول پذیر اولور (قطعه) هر که خیرزد بامد از خواب نبود  
درسش \* جز خیالی خورد ازو آیین بیداری مجوی \* هر که هر کس که  
تقدیرنده (خیر دفع فعل مضارع مفرد غائب قالقار دیمکدر خیریدن دن  
باعلی خلاف قیاس خاستن دن) (بامداد صباح وقتی دیمکدر) (از خواب  
خیزدك مفعول غیر صریحی) (خواب و اورسمبله او یقوم مناسبه در) (نبود  
فعل نفی مستقبل مفرد غائب) (درسش نبودك مفعول فیهی) (در حرف

ظرف شین ضمیر هر که ده کی کیه راجعدر (جز غیری معناسنه ادات  
استثنا در ونبودن مفعول صریحی) خیاله مضافدر خیالک خورده لامیه در  
(خورد بونده طعام معناسنه اسمدر ماضی دکلدر) از او و ضمیر که به  
راجعدر (آیین الف ممدوده ایله رسم وقاعده معناسنه در آیین یداری  
لامیه) یداری یا حرف مصدر یدار او یا نقی یعنی آگاه معناسنه در  
(مجوی فعل نمی حاضر مفرد مخاطب استمه یعنی طلب ایله دیمکدر  
(محصول یت) هر کیمکه صباح وقتی او بخودن قالقه اول کیمسه باشنده  
طعام خیالک غیری اولیه اول کیمسه دن او یا نقلق رسمی استمه یعنی  
نومدن یدار اولدینی کبی بیک سودا سنده اولوب عجبانه بیسم دیو تفکر  
ایلین ادمدن یدار لقی رسمی طلب ایله حاصلی یدار ظن ایدوب او یا نقه  
اولان معاملیه بی اتمه هر نقدر خواندن یدار اولدیه دخی نوم غفلته  
مستغرق اولمشدر \* وانکه شوید دست چون پای از سر پستر کشید \*  
تا بخوان و سفره آرد دست از وی بشوی \* وانکه وانکس که  
تقدیرنده دخی اول کیمسه که دیمکدر (شوید فعل مضارع مفرد غائب  
بیقه دیمکدر یعنی نطهیر ایله شویدن دن یا شستن دن ز را مکر رایبان  
اولندینی اوزره مصدر تائی سببی ده اولان احوال نثنه ک تبدیل الی  
الباء قبیلندندر وسین یا به قلب اولندقد نصکره ماقبل مضموم او اور  
ایسه ضمه اشباع اولوب و احوصل او اور (دست مفعول صریحی) چون  
ادات تعلیل (پای کشدک مقدم مفعول صریحی) از سر پستر ضمیر صریحی  
(سر بونده ذات بستردن عبارتدر اضافتی بیانیه) کشد فعل مضارع  
کشیدن مشتقدر چکر دیمکدر (تا حرف انتها) بخوان با حرف صله  
خوان دوم ضمیله سفره معناسنه در (وسفره عطف تغیردر) آرد الف  
ممدوده ایله فعل مضارع مفرد غائب کتوره دیمکدر ایددن با آوردن دن  
قاعده اوزره آورد کور بعضا و اوای حذف ایله آرده کلور بونده اولدینی  
کبی (دست اول آردک مفعول صریحی) (تائی بشویک مقدم مفعول  
صریحی مصراع اولده کی شوید دست نطهیر الید معناسنه حقیقتدر  
مصراع ثانیده که اعراض واجتنابدن کایتدر (محصول یت) دخی  
اول کیمسه که الینی بیقه به چونکه ایاغنی دوشکدن چکه یعنی چونکه  
فراشندن قالقه الینی بیقه به تا سفره ال کتوره یعنی الینی سفره اوزاده

اول کچسہ دین اعراض واجتناب الیہ حاصلی یتاغثن قلوب الہی  
 یقہ دیغی کی سفر میہ ال اوزادن امدن ال یو \* ابوسعید خراز قدس  
 سرہ گوید کہ در اوائل حال ارادت محافظت وقت خود می کردم روزی  
 بیابانی در امدم وی رقم از قفای من آواز چسبزی برآمد دل خود را  
 اراشتافت بان چشم خود را از نظریان نگاه داشتم بسوی من آمد تا بمن  
 نزدیک شد دیدم دوسباع عظیم بدوش من با آمدند من بایشان  
 فطر نکردم نہ در وقت برآمدن نہ در وقت فرود آمدن \* ابوسعید خراز  
 طبقہ ثانیہ دندر کنیہ سی ابوسعید اسمی احمد بن عبسی لقی خراز در  
 خراز دیکچی دیمکدر بولقب الیہ ملقب اولہ نک وجہی برکون کور دیلہ کہ  
 ادیک دیکروینہ سوکر دیدیلر نیچون بویہ ایدرسین دیدی نفسی  
 بونکلہ مشغول ایدرم تا کیم بی مشغول ایلہ واکا صوفیہ پیندہ قر  
 الصوفیہ در ری بغدادی الاصلدر صکرہ مصرہ کلمشدر محمد بن منصور  
 طوسینک شاکر در لندن در یوزسکسان التیدہ وفات ایتمشدر پیورمشدر کہ  
 برکون نفسم اتی استدیکہ خدای تعالیدن برشی طلب ایدم ہاتفدن  
 بر آواز کلدیکہ اللہمدن غیری برشی استرم بسین لاجرم بوسوز سبیلہ  
 خدای تعالیدن حیا ایدرم رزق جمع ایلکہ (گوید فعل مضارع مفرد  
 غائب) کہ حرف بیان (اوائل همزہ نک فتحبیلہ اولک جمیدر) حالہ  
 اضافت لامیہ (حال ارادت بیانیہ) محافظت مفاعلہ بایندن مصدر در  
 تاسلوب عجم اوزرہ طویل یازیلور صغمتی معناسنہ در (وقتہ اضافت  
 مصدرک مفعولانہ در) وقتک خودہ لامیہ (خود بوندہ کنندو معناسنہ در  
 می حرف حکایہ) کردم فعل ماضی متکلم وحدہ ایلر ایدم دیمکدر  
 (روزی یا حرف وحدت برکون دیمکدر) بیابانی با حرف صلہ یا حرف  
 وحدت بیابان بیان دیمکدر (در حرف تأکید) آمد الف ممدودہ  
 الیہ فعل ماضی متکلم وحدہ کلدیمکدر (وی رقم و او حرف عطف  
 می حکایہ حال ماضی) رقم فعل ماضی متکلم وحدہ کیدر ایدم دیمکدر  
 (قفا بوندہ ارقہ دیمکدر خلق معناسنہ منہ اضافت لامیہ) آواز چسبزی  
 لامیہ آواز الف ممدودہ الیہ صوت معناسنہ در (چسبزی یا حرف وحدت  
 چسبزنسہ معناسنہ برنسہ نک سبی دیمکدر) برآمد فعل ماضی مفرد  
 غائب ظاہر دیمکدر (دل خود لامیہ) را ادات تخصیص کنندی

قلمی دیکدر (التفات کوز اوجیه باقه معناسنه در اما بونده تعلق  
 دروندن عبارتندر (بان حرف صله اکا دیکدر) ویشم و او حرف عطف  
 (نگاه بونده حفظ معناسنه در) داشتم فعل ماضی متکلم و حده طوتدم  
 دیکدر (اما معلوم اوله که نگاه کله سی داشتن وانک مشتقائیه استعمال  
 اولنور ایه حفظ معناسنه در واکر کردن وانک مشتقائیه استعمال اولنور  
 ایسه نظر والتفات معناسنه بویه اولجه نگاه داشتم حفظ ایلمم  
 دیک اولور فاحفظ (بسوی من لامیه با حرف صله) سوی جانب  
 معناسنه در (آمد فعل ماضی مفرد غائب کلدی دیکدر فاعلی نخنده  
 چیزه راجعدر) بعضی نسخهده آن چیز بسوی من آمد واقعدر (ناحی  
 معناسنه در) بمن با حرف صله (تزدیک یقین دیکدر) شد فعل ماضی  
 مفرد غائب اولدی دیکدر (دیدم فعل ماضی متکلم و حده کوردیم دیکدر  
 (دو واور سمیه ابکی دیکدر) سبع سبت فتی و بانک ضمیه یر نیچی  
 حیوانه درلر) عظیم یوک دیکدر (بدوش من لامیه) بابا لالفتنده  
 اولان استغلابی تا کید ایدر (آمدند فعل ماضی جمع غائب کلدیلر  
 دیکدر) بایشان با حرف صله ایشان ضمیر جمع غائب انلره دیکدر  
 (نکردم فعل نفی ماضی یعنی جهد مطلق متکلم و حده بعضی نسخهده  
 هیچ نکتم واقعدر) و شارحک نسخه سی دخی بودر لکن اکثر متون بزم  
 نحر یریمز وجهی اوزره در معنی هیچ سو یلدم دیکدر (نه حرف نفی  
 (در حرف ظرف) وقت برآمدن یوقار و کلک وقتنده یعنی اوموزیمه  
 چقد بیی وقتنده (فرو آمدن ایشانی کلک وقتنده یعنی اوموزمدن  
 ایندکری وقتنده) (محصول ترکیب) ابوسعید خراز قدس سره یورر که  
 ارادت حالنک اوللرنده یعنی سلوک اوائلنده کندی وقتی محافظه  
 ایدردم یعنی ماسوایه میلدن مستوردم برکون بریابانه کلدیم و او بیابانه  
 کیدردم بنم قفامدن بر نسنه صداسی ظاهر اولدی کندی کو کلمی  
 اکا التفات و میلدن و کندی کوزیمی اکا نظردن حفظ ایلمدم  
 حاصلی اکا ایب طاقدم بنم جاتیم کلدی تا کیم بکا یقین اولدی کوردیم که  
 ایکی یوک جاتور بنم اوموزم اوزره چقدیلر بن انلره نظر ایلمدم یعنی  
 باقدم و هیچ برشی سو یلدم نه اوموزم چقدیلری وقتنده نه اوموزمدن  
 ایندکری وقتنده حاصلی انلرک کلمی بنی تو کلدن دور و ماسوایه



میل ابله بنی مرتبه مدن بعید و مهجور ایلدی (قطعه) کبست دانی  
 صوفی صافی زرنک تفرقه \* آنکه دارد رو بیک رنگی درین کاخ دورنک \*  
 (کبست کبدر دیمکدر) دانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر بیلورمبسن  
 دیمکدر (صوفی صافی موصوفک صفتیه اضافتی) صافی بونده پاک  
 معناسنه در (رنک تفرقه بیانیه تفرقه تفعلیل بایندن مصدر در پراکنده  
 معناسنه اما بونده رنک تفرقه تلوندن عبارتدر ترکیه بردالده  
 دورمز دبرل) حاصلی هر کوردیکنه میل اینه دن عبارتدر یاخودرنک  
 تفرقه لامیه اولوب رنک حبله و مکر معناسنه اوله پراکنده لک حبله  
 و مکرندن دیمک اولور (آنکه آنکس که دیمکدر) دارد فعل مضارع  
 مفرد غائب داریدن دن یادداشتن دن و برا مصدر تائینک ماقبلنده  
 شین معجه اولسه مضارعده رایه قلب اولنور (روپوز دیمکدر وجه  
 معناسنه) بیک رنگی باحرف صله یا حرف مصدر یک رنک ضد تلوندن  
 یعنی برحالده طوررق (درین دراین دن مخفقددر) در حرف ظرف  
 (این اسم اشارتدر) (کاخ قصر و چارطاق معناسنه در اما بونده  
 کاخ دورنک دنیادن کایتدر کنندده عاده اللهک جریانی ایکبشر  
 اولدیفیچون مثلاً عصر و یسر شب و روز فقر و غنا بونلرک اشالی  
 اضدادی جمع ایندیکچون کاخ دورنک بو عالم فسادده مصطلح  
 اولمشدر (محصول یت) کیمدر بیلورمبسن تلوندن پاک اولان صوفی  
 یا پراکنده لک مکر و خدعه سندن خلاص اولان صوفی یعنی  
 بواوصاف ابله منصف اولان صوفی کیمدر بیلورمبسن (مصراع ثانی  
 مقام جوابده در اول کیمسه در که یک رنگلکه یوز طونه یعنی برحالده  
 طوره حاصلی توجه الی الله الیلوب اللهدن غیری بی دروندن چقره  
 بوابی رنگلی اولان چارطاقده یعنی بو عالم کون و فسادده حاصلی  
 ماسوایی کوکلدن چیقاروب خدایه ربط قلب ایدن کیمسه در  
 تلوندن خلاص بولمش صوفی یا پراکنده لک مکرندن خلاص  
 اولمش صوفی \* نکیلد سر رشته سرش زباجان کریمرض \* ره برو  
 کبرد زیک سوشیروز یکسوپلنک \* نکسلد کاف عریینک ضمی و سن  
 ولامک قفحه لریله فعل نفی مستقبل مفرد غائب کسلیدنندن یا علی  
 خلاف قیاس کسبختن دن اوزلر یعنی منقطع اولمز دیمکدر (سر رشته

فاعلی سر رشته بحسب اللفه اېلاک اوجی دېمکدر لکن بولک کي  
 پرلرده مقصود معناسنه در (سره اضافت يانیه در) سرسېنک کسری  
 وړاء مشدد ايله قلبیده کیرلی اولان شېته دېرل (بعض نسخه ده  
 سرش پرینه مهرش واقعدر اول وقت سر رشته رابطه معناسنه اولور  
 ) مهر یمک کسریله محبت معناسنه در علی کلاالوجهین بومصراعه  
 اولان استعاره اربابنک معلومیدر ذکرې مانحن فیه همزدن خارجید  
 (شین ضمیر که به راجعیدر) زجانان محبوبدن (کر حرف شرط) (فرض  
 با حرف تأکید فرض تصرفات عجمدندر که امر حاضر در فرض ايله  
 معناسنه در طلب استه معناسنه اولدیغی کي) (ره یول دېمکدر طریق  
 معناسنه ) براو کچیه اوزرینه دېمکدر (کیرد فعل مضارع مفرد  
 غائب کر بدن دن باعلی خلاف القیاس گرفتن دن طوئه دېمکدر یعنی  
 یولنی ضبط ايله (سو جانب معناسنه در) (زیک سو برجانیدن دېمکدر  
 ) شیر ارسلان دېمکدر اسد معناسنه (واو حرف عطف) (پلنک قبلان  
 دېمکدر) (محصول بیت) (بویت بیت اولده کی که به صفتدر یعنی  
 برکونه ر بطقلب ایلکه که انک قلبیده مضمر اولان مقصودی جانانین  
 منقطع اولیه یا انک محبتی رابطه سی اوزلییه اگر فرض ايله سن  
 برجانیدن ارسلان و برجانیدن قبلان یولنی ضبط ایلسه ل حاصلی  
 جمیع جوانینی اعدا ضبط ایلسه لینه خدای متعالدن سر رشته  
 امیدی منقطع اولیه یعنی صوفینک توجه وتوکننه خلل طاری  
 اولیه اشته حقیقتده صوفی بودر بعض نموده یکه سو پرینه  
 دیکر سو واقعدر غیر جانیدن دیمک اولور) (عروض) (بوهر که خبرد  
 قطعده لری بحر رمل مسدسدن در که صدر و اشدا وحشوری سالم  
 عروض و ضربری محذوفدر حذف مکررا بیان اولندی\* و هم وی  
 نقل کرده است که هر که کان برد که بکوشش توان رسید رنجی کشیده  
 بهوده وهر که تصور کند که بی کوشش توان رسید راه ارزو بموده\*  
 (وی ضمیر ابو سعیده راجعدر) (نقل کرده است نقل ایلشددر) (که  
 حرف بیان) (کان کافی عجمک ضمیمه ظن معناسنه در) (برد بانک  
 قحی ايله فعل ماضی مفرد غائبدر ایلندی) (کان برد ظن ایلدی دېمکدر  
 ) (که حرف رابط صفت) (بکوشش با حرف مصاحبت) (کوشش

کاف عجمک ضمیمه اسم مصدر در (معلوم اوله که حرف شین  
آخر کله به لاحق اولسه اگر ما قبل مکسور اولورسه علامت اسم  
مصدر در مفتوح اولورسه ضمیر غائبدر) بکوشش سعی ایتنک ایله  
یعنی جالشقی ایله دیمکدر (توان تانک ضمی وواوک فتحیه ممکندر  
دیمکدر) (رسید بونده مصدر معناسنه در زیرا تواند بوی مضارع  
واردد ایشتم ممکندر دیمکدر) (رنجی باحرف وحدت نوعیه) (رنج  
زجت و مشقت معناسنه در) (کشیده کاف عربینک فتحیه ماضیدن  
قسمدر چکمش دیمکدر) (یهوده عبث معناسنه در) (هر که هر کس که  
تقدیرنده در) (تصور فاعل بایندن مصدر در بونده خولیا دیمکدر  
(کنند فعل مضارع مفرد غائبدر کنیدن دن یا علی غیر قیاس  
کردن دن ایلیه دیمکدر) (که حرف رابط صفت) (بی ادات سلب  
(راه ارزو لامیه ارزو الف عمده ایله کوکل چکنه سی در ترکیه  
دلک دیر اما بونده هوس معناسنه در) (یهوده یاه عجمک فتحی و یانک  
سکونیه و میم ضمیمه ماضیدن قسمدر اوچلمش دیمکدر بعض نسخده  
نیچوده واقعدر نون نافیه ایله ظن ایدرمکه سهو قیامتخلیط نسخ  
اولق کرک که بعض نسخده جز راه او نیچوده واقعدر بویه اولجه  
صحیح اولور که معنی ارزو بولینک غیری اوچلمش یعنی هوا وهوسک  
غیری به تابع اولمش دیمک اولور (محصول ترکیب) وینه ابوسعید خراز  
نقل ایلشدز که هر کیمسه که ظن ایلیه که خدای تعالی به سعی ایله  
ایشتم ممکندر یعنی اصل اولق قابلدر ییهوده رنج چکمشدر  
وهر کیمکه تصور ایلیه که سعی سز و اصل اولق ممکندر ارزو بولینی  
اوچلمشدر یعنی هوا وهوسنه تابع اولمشدر (ریاعی) ازرنج کسی بکنج  
وصلت نرسید \* وین طرفه که بی رنج کس آن کیم ندید \* ازرنج  
از بونده حرف مصاحبدر با معناسنه یا کندی معناسنه که  
من معناسنه در حذف مضاف ایله که از طریق رنج دیمک اولور  
(کسی با حرف وحدت) (بکنج با حرف صله کیم کاف عجمک فتحی و نوک  
سکونیه خزینه معناسنه در) (وصلنه اضافت مجازا یسائیه بالامیه  
(نرسید فعل نفی ماضی مفرد غائب ایشتمدی دیمکدر) (وین و این دن  
مخففدر) (واو حرف عطف) (این اسم اشارتدر) (طرفه طاء مهمله تک ضمی

وراثت سکونیه و فائک قنچی و هاء رسمیه مقام تعجیده استعمال اولنور  
 ( که حرف بیان (بی ادات سلب (ندید فعل ننی ماضی کورمدی  
 دیمکدر (محمول بیت) رنج و تعب ایله بارنج و مشقت طریقتدن  
 برکیمسه وصلت خزینه سنه ابرشمدی یعنی هیچ کیمسه زحمت و کوشش ایله  
 وصال جلالت واصل اولمدی و بو عجبدر که یعنی محل تعجیدر که زحمت  
 و مشقت سز اول خزینه بی کیمسه کورمدی یعنی بلا تعب و کوشش  
 وصال کیمسه به منبر اولمدی (حاصلی وصلت موهبه الهی در  
 نه مشقت سز واصل اولنور نه مشقت ایله لکن واصل بین دخی  
 مشقت سز واصل اولمدی دیو تعجب ایدر \* هر کس که دوید کور  
 نکرخت بدشت \* لیکن نکرخت کور جز آنکس که دوید \* دوید  
 دالک قنچی و اوک کمره یله فعل ماضی مفرد غائبز یلدی یعنی سعی  
 ایلدی دیمکدر ( که حرف رابط صفت (کور کاف عجمک ضعیله  
 طاغ اشکی دیمکدر که بین الاعجام مقبول صیددر (نکرخت کاف عجمک  
 وراثت کمره لریله فعل ننی ماضی مفرد غائبز طوتمدی دیمکدر  
 (بدشت با حرف ظرف در معناستند) بدشت دالک قنچی و شین معجمک  
 سکونیه صحرا معناستند در (بدشت دویدک مفعول فیهی اولفده  
 جائزدر نکرختک اولفده جائزدر (لیکن ادات استدراک (جز غیر  
 معناستند در) که حرف رابط صفت (محمول بیت) هر کیمکه صحرا ده  
 سعی ایلدی کور طوتمدی باهر کیمسه که سعی ایلدی صحرا ده کور طوتمدی  
 لکن کوری سعی ایدوب یلن کیمسه نه ک غیریده طوتمدی یعنی سعی  
 ایلن طوتمدی (حاصلی بیت اولی تمثیل طریقیه به پیورر که رنجسز  
 واصله کیمسه واصل اولمدی رنجیه دخی کیمسه واصل اولمدی نه کیم  
 صحرا ده چوق کیمسه سعی ایدوب اول مقبول و مرغوب صیدی  
 الله کنور و صیدایده من لکن سعی ایتکسزین دخی کیمسه صیدایده من  
 (عروض) پیور باعینک صدر و ابتداسی آخر بنز خرب معلوم مفعول  
 اولور حشو اوللری مقبوض قبض بشنچی سا کنی حذفه دیرلر که  
 یا دوشر مفاعیل اولور حشو ثانیلری مکفوف کف معلوم مفاعیل  
 اولور عروض و ضربی اهتم هم مفاعیل دن سبب خفیض برنی  
 حذف و سبب آخرک سا کنی اسقاط و منجز کنی اسکا نه دیرلر بوبله

اولجه یا ولام و نون دوشرو عین ساکن اولور مفاع قالوب فمool  
لفظنه نقل اولتور بویه ایسه هزج اخرب مقبوض مکفوف اهتم  
اولوب بر مصراع مفعول مفاعله مفاعیل فمool اولور لکن قاعده  
شعر دندر که وزن ایچون بعض ساکنه حرکه ویریلور او قونشده  
ایمالیه او قنور تأمل \* ابوالحسن نوری قدس سره ~~ک~~وید هر که  
خدای تعالی خود را از وی بیوشاند هیچ دلیل و خبر اورا بوی نرساند \*  
اکثر نمخل و شارح دخی ابوالحسن باز مشدر لکن سهوقلم اولدیغنده  
شبهه یوقدر طرفه بو که شارح سهوقلمه تابع اولش زیر اکنیسه می  
ابوالحسن ولقی نوری واسمی اجد بن محمد در بعضییلر محمد بن  
محمد در دیدیلر مولد و منشائی بغداد در طبقه ثانیه دندر جندیك  
اقراندن در مناقب الارارده مسطور در که وقتک خلیفه سنه  
صوفیه بی زندقه ایله نهمت ایلدییلر یونلری اورلغه امر اولندی  
جنید فقهه یابشدی اما نوری و غیریلر حاللری اوزره طور دیلر  
جلاد بونلرین اورمغیه کلدی نوری ایلر و یوریدی جلاد دیدیکه  
نیچون مسارعت ایدرمین ایستدی بولداشلریمه بر ساعت حبائی  
ایشار مراد ایدرم جلاد متخیر اولدی بو سوز خلیفه به ابرشدی  
انلک امر بنی قاضیه حواله ایلدی قاضی نوری به فقهدن برنیجه  
مسئله صور دی جله سنه جواب ویردی و ایستدی اللهک قوللری  
وارد طور سهول اللهله طور لر و سوبل سهول اللهله سوبل لر (پس قاضی  
خلیفه به خبر کوندو دیکه اگر بونلر زندیق اولور سه بر یوزنده هیچ  
مسلمان بولمز) پس خلیفه عفو ایلدی روح الله روحه (حضرت  
سری سقطینک مریدلرندن در) و بنیه مفعولدر که بر ~~ک~~ون  
نوری خسته اولدی جنید عبادته کلدی و کل و میوه کنوردی  
برمدند نصکره جنید دخی خسته اولدی حضرت نوری اکا عبادته  
کتدی و یابانته دیدیکه جنیدک خسته لکنندن بر باره السکر تا کیم  
لول صحت بولسه مریدلری دخی راضی اولدییلر جنید در حال صحت  
بولدی نوری بیوردیلر که برنوبته دخی عبادته کلور سک بویه کل  
کل و میوه ایله کله (خود را رادات مفعول کسندی دیمکدر (ازوی  
اول کیمه دن) بیوشاند با حرف تأکید پوشاند پاه عجمک ضمیمه

فعل مضارع مفرد غائب متعدی الف و نون علامت تعدیه در که  
 مقدما مفصلا یسلن اولندی پوشانیدن دن لازمی پوشیدن دن پوشد  
 کلور کیرله دیمکدر (زسلند فعل نفی مستقبل مفرد غائب الف  
 و نون اذات تعدیه رسانیدن دن لازمی رسیدن دن رسد کلور ایرشدر من  
 دیمکدر (محصول ترکیب) ابو الحسن نوری قدس سره یورر که  
 هر کیمکه خدای تعالی کندینی اول کیمسه دن کیرله یعنی پنهان ایده  
 حاصلی و صالئی اکا حرام ایده اول کیمسه بی الله تعالی به هیچ بدلیل  
 ایرشدر من یعنی استدلال و خبر ایله حاصل عقل و نقل ایله دست رس  
 بولر بو مستلکون فقیر جبر ایله تمهت اولغیه باب بحث اراده مفتوحدر  
 اربابی حراجمت ایلسون تفتین (اما مذاق مصنف جبر متوسطه  
 قائل اولمی کرک زبرا اکثر صوفیه کمال نوکلدن ایچون مذهب اشعریه  
 ذاهلدر دند کر (الشق شقی فی بطن امه و السعید سعید فی بطن امه)  
 مسئله سی معلوم ذوالفائده در (رباعی) چون دلیر من ز پرده روئاید\*  
 کس نتواند که پرده زو بکشاید\* ایچون حرف تعابیل (دلیر من لایسه  
 دلیر توصیف ترکیبدر مجزوبه معنائنه بنم مجبوم دیمکدر هر اده حضرت  
 باریدر بعض نسخیه ده دلیر ما دوشمشدر مع الفیر صنیعه سبله (تأید فعل  
 نفی مستقبل مفرد غائب کو سترمه دیمکدر نماییدن یا نمودن دن زبرا  
 مصدر الینک ماقبلنده و او اولسه و او حذف اولور برینه الف و یا کلور  
 (تواند فعل نفی مضارع مفرد غائب قادر اولر معنائنه توانستن دن  
 و توانیدن دن مشتق و ایکسیده لغتدر وقاعده جهوره موافقد  
 بری سینی حذف بری مایی حذف قبیلندن اولور (زواوون مخففدر  
 (بکشاید با حرف تأکید) با اذات استقبال (کشاید کاف عرک ضمیمه  
 فعل مضارع مفرد تأکید آخره تقابض آخره یعنی رفع ایده دیمکدر کشایدن دن  
 قول سودی کوهه بالائی کاتبه ذکر اولندی یعنی وجه اوزره لغت دکل  
 بجهور قولی کشودن دن نمساید نمودن دن اولدیغی کبی که و اوی حذف  
 و الف و نون عوض اولغیه یا کشادندن هلی غیر قیاس زبرا یقتل  
 مضامینه اولان کشته التماس لازم کلور قاعده به کوهه (معلوم اوله که  
 اولی کتابیدنالی آخره نیاز یعنی مشتق متدرک اولکی اولی قولی سودیدر  
 لغتدره بری یوقدر اما طریق سمله الخصولدر ایکچی طریقی

جمهور در فاعل (محصل یث) چونکه بنم محبوم یا بنم محبوم  
 یعنی خدای متعال پرده دن یوز کوسیمیه یعنی وصاله مراد علیه سی  
 فعلی ایله کیمیه قادر اولمز که پرده بی اندن آچه یعنی رفع حساب ایله  
 حاصلی وصاله نازل اوله \* ورجله جهان پرده شود باکی نیست \*  
 اینجا که بی جلوه جال آرایند \* ورا کردن محفقدیر (جله جهان جمع  
 عالم دیمکدر) شود فعل مضارع شویدن دن باشند دن علی خلاف  
 قیاس (باکی یا حرف وحدت) یا حرف مصدر (باک باء عربیله قورقو  
 مناسبه دو) (نیست تی ایلات نی سین وادانت خبر یوقدر دیمکدر) (باکی  
 مبتدا نیست خبری) (انجا اول محله دیمکدر) (که حرف رابطه صفت بی)  
 ادات تعلیل بی جلوه ایچون دیمکدر (جلوه بحسب اللغة صالحی  
 صالحی یور دیمکدر اما بونده تجلی خدا دن عبارتدر بعض نسخه ده  
 مه جلوه واقعیدر اضافت بیانه ایله نور تجلی دیمک اولور (جال  
 معروف) (آرایند الف ممدوده ایله فعل مضارع مفرد فاعلدر برز یعنی  
 ترین باید دیمکدر آرایدن دن یا آراستن دن ایکبسی دخی لغتدر  
 وقیاسه مطابقه سینی یاه تبدیل شدن اولور مصدر تاقی سینی نك  
 اقسام ثلث شدن (محصل یث) واکر جلوه جهان پرده و حجاب اولور سه  
 یعنی مانع اولور سه بر قورقی یوقدر یا قورقی یوقدر اول محله که جلوه  
 ایچون یعنی تجلی ایچون جالینی بریه یعنی تجلی ایچون عرض جال مراد  
 علیه سی اولور سه جمع عالم مانع و مزاحم اوله مر (عرض) یوز باعینک  
 مصدر یعنی مختلفدر بحسب العلل یث اولک مضارع اولده حدیری  
 اخرب خرب معلوم حشو اولی مقبوض قبض ده معلوم که بشنی ساکنی  
 حذف ایدی حشوتانی سالم عروضی ایتر یتر اولدن معنی وایکی سبب  
 خفنی اسقاطه دیر که فاعل یوز فعل لغظنه نقل اولور یوز یله اولجه  
 مقبول مفاعیلن مفاعیلن فعل اولوب هر ج اخرب مقبوض ایتر اولور  
 و مصدر یث ابتدائی اخرب خرم بالکتر اولدن معنی اسقاطدر  
 فاعیلن اولور مفعولن لغظنه تبدیل اولور حشو اولی اشقر شقر خرم ایله  
 قبضک اخرب خفیه هر یوزیم و لا یوشر فاعیلن قالور حشوتانی سالم  
 ضری بایل یتر آتا یزان اولندی یوز یله اولجه مفعولن فاعیلن مفاعیلن  
 فعل اولوب هر ج اخرب اشقر ایتر اولور یثک لکنک مصدر و ابتدائی

انحراب حشواول مکفوف حشوتانی سالم عروض ازل زلل میمی و سبب  
 خفیفک برنی و سبب آخرک سا کنفی اسقاط و متحرک فی اسکانه درلر  
 فاع قالور ضرب ابتر بویه اولنجه مفعول مقاعیل مقاعیلن فاع یافع  
 اولور بونک کیلر اهلندن صادر اولور سه صنعتدر اهلنک غیر بدن  
 معایندند \* ابو بکر واسطی قدس سره گوید انکس که گوید نزدیک  
 دور ست وانکه ~~ص~~ گوید دورم به نیستی خود درهستی او مستور \*  
 (ابو بکر واسطی یا حرف نسبت واسط اسم شهر در کنیه سی ابو بکر  
 اسمی محمد بن موسی در جنیدک شاگرد لرندن در نوری الهه دخی صحبت  
 ایتمسندر مروده هجرتک او چوز بکر مپسندده وفات ایلدی (تزدیک  
 بقین دیمکدر) (میم ضمیر متکلم وحده) (دور ست یور اراق دیمکدر  
 ) سین ونا لذات خبردر (انکس مبتدا دور ست خبری) (وانکه  
 وانکس که تقدیرنده) (واو حرف عطف) (آن اسم اشارت) (کهلر حرف  
 رابط صفت وانکه مبتدا مستور مستور ست تقدیرنده خبری زیرا  
 قاعده اعجام اوزره مسجعانده بونک کی ادا تلمری حذف ایدرلر) (دورم  
 گویدلک مفعول میم بنه ضمیر متکلم وحده) (نیستی خود لامیه) (با حرف  
 مصاحبت) (یا حرف مصدر مستورک مقدم مفعول غیر صریحی  
 کندینک یوقلغیه دیمکدر) (درهستی او لامیه) (در حرف ظرف) (یا  
 حرف مصدر) (او ضمیر خدایه راجعدر اللهک وار لغشده دیمکدر  
 مستورک بوده مقدم مفعول غیر صریحی) (مستور اسم مفعول ستر  
 اولمش یعنی کبر الخمش دیمکدر) (موصول ترکیب) (ابو بکر واسطی  
 قدس سره بیورد اول کیمسه که یقینم دیبه یعنی خدای تعالی به تقریم  
 واردر دیوادعا ایلله اراقدر یعنی باری تعالی دن بعیددر داخلی اول  
 کیمسه که بعیدم دیبه یعنی خدا قنده بن قنده دیبه حاصلی او غایب  
 تقدسده بن غایب تدنیده دیواد اعتراف عجز ایلله کندینک یوقلغیه  
 یعنی محو وجود انجمله اللهک وار لغشده کبر الخمشدر یعنی محو وجودی  
 سبیلله مفریندن اولمشدر (قطعه) هر که گوید که بان جان جهان  
 نزدیک \* باشد آن دعوی نزدیک او ازدوری \* هر که بنه هر کس که  
 تقدیرنده (که حرف پیان) (بان یا حرف صله آن اسم اشارت) (جان  
 جهان محبوب عالم دیمکدر من اد حاضر تباری در) (باشد فمسل



مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر باشیدن دن (آن دعوی اسمی آن  
 اسم اشارت (دعوی اسلوب عجم لوزره واو مکسوز او قنور  
 (دعوی نزدیک بیسانه (تزدیکی با حرف مصدر یقینلق معنایه در  
 (تزدیکی اولامیه همزه ز بالاده بیان اولندیغی وجه اوزره اضافت  
 ایچوندز (از دوری باشعلک خبری (یا بنه حرف مصدر در  
 (محصول یت) هر کیمکه اول محبوب عالمه یقین دیسه یعنی الله  
 قریت ادعا ایلله انک اول یقینلک دعواسی یعنی اول دعوی قرین  
 اوزر اقلغسنددر یعنی کمال بعدیندنددر (حاصلی ادعاه تقرب صاحب  
 دعوائک بعدینی اشعار ایندربین بیلز بیلن دیمز \* وانکه کوید که  
 از دورم و آن دوری او \* هست در پرده نزدیک او مستوری \* وانکه  
 وانکس که تقدیرنده (که حرف رابط صفت (کوید که حرف بیان  
 (از و از اودن محققدر (او ضمیر الله راجعدر (آن اسم اشارت  
 (دوری یا حرف مصدر اویه اضافت لامیه (او ضمیر مقدمدر کسه  
 راجعدر (هست بونده ادات خبردر مستورییه مقید که مستوریست  
 تقدیرنده در (در پرده نزدیک او بیانیه و لامیه در (یا حرف مصدر  
 (مستوری دهی یاده حرف مصدر (محصول یت) دخی اول کیمسه که  
 دیر که الله عظیم الشاندر دورم یعنی بعدم دیر و اول کیمسه ک  
 بعدلکی یعنی بعدم دیمه سی یقینلک پرده سنده یعنی مقام فر پند  
 مستور لقی در یعنی الله مقام اخدیننده نحو وجود اینشد ز  
 \* ابو الحسن قوشچی قدس بهره گفته است در دنیا هیچ چیز ناخوشتر  
 از دوستی نیست که دوستی وی از برای عروسی یا عرضی باشد \*  
 ابو الحسن قوشچی طبعه خامسه دندرا سمنی علی بن احمددر حراسانک  
 بیکانه نرندن در هجرتک او چپوز قرقی بیکزنده وفات ایندی  
 (منقولدر که هر وقت که اختلام اوله درویشلره برسنه و پردی  
 برکون برنماید ده اختلام اولدی عهدینه وفا اینک ایچون ایچ طوقی  
 ایاغسندن چبقاروب مضلانه اندی تا که کیم راست کلورسه آله  
 (هیچ چیز هیچ نسنه دیمکدر (ناخوشتر نا ادات نفی (ترادات تفصیل  
 زباده ناخوش یعنی کوتوق (از دوستی یا حرف وحدث نوعیه یا حذف  
 بمضتنی الیه الله حرف مصدر از دوستی آن تقدیرنده (نست ادات

نقی که حرف بیان (دوستی یا حرف مصدر) (و به اضافت لامیه) (وی  
ضمیر دوسته راجع در) (یا مقدر اولان مضاف الیهه راجع در) (برای  
ادات تعلیل) (عوضی یا حرف وحدت عوض عینک کسری و واوله  
فتحه و یردیکی شیک برینه شی استمک معناسنه در) (یا حرف عطف  
او معناسنه) (غرضی یا حرف وحدت) (غرض غین مجیه نک و وائک  
فتحه ر به مقصود معناسنه در) (محصول ترکیب) (ابوالحسن قوشچی  
قدس سره پیور مشدر که دنیا ده شول بردوستدن ناخوشر یا خود  
اول کیمه نک دوستلغندن کونو هیچ نسنه یوقدر که اول دوستک  
دوستلغنی یا اول کیمه نک دوستلغنی برعوض یا برخرضدن ایچون اوله  
یعنی اندن فائده مند اولورم یا دوستلغ سبیله مقصودیمه نائل اولورم  
سوداسنه دوست اوله اخته یوندن ناخوشر برنسنه یوقدر (حاصلی  
خدای تعالی به عبادتی جنت استمک ایچون اوله باجهمدن خلاص  
ایچون اوله اهل بصیرت عنسدنده بوکا شرک خفی اطلاق اولنور  
زیرا عبادتی ینه نفسنه راجع اولور که صیانه لنفسه اولمش اولور  
لله اولمز (رباعی) عاشق که زهجر دوست دادی خواهد \* یا بردر  
وصلش استنادی خواهد \* که حرف رابط صفت (زهجر دوست  
یائنه دوستک فراق وجفاسندن دیمکدر (دادی یا حرف وحدت  
داد یونده عدل معناسنه در (خواهد فعل مضارع مفرد غائب  
استیه دیمکدر خواستن دن یا خواهیدن دن ایکسیده لغندر و مطابق  
بالقیاسدر اولکی مصدر تائیسینی نک اقسام ثلثه سندن سینی هایه  
تبدیل قیلند ندر ایکجهسی مصدر دالی یائی ده یایی حذف قیلندندر  
(یا حرف عطف او معناسنه) (برحرف صله یا معناسنه) (در قیودیمکدر  
(در وصلش لامیه شین ضمیر دوسته راجع در) (استنادی یا حرف  
مصدر (دادی کی یا دخی مصدر به اولور یونده ده وحدت اولمق  
احتمالی وار (استناد افتعال یابندن مصدر در دیا تمق معناسنه در  
(محصول بیت) عاشق که دوستک فراق وجفاسندن بر عدل استیه  
یعنی انصاف استیه یا عدل وانصاف انمک طلب ایلیسه (حاصلی  
جوهره محملندن ناشی شکایت ایلیوب انصاف ایله دیه یا خود  
دوستک وصالی قبوسنه طمانقی استیه یا براستناد طلب ایلیسه یعنی

طلب وصال ایلیمه \* ناکس ترازو کس نبود در عالم \* کز دوست  
 بجز دوست مرادی خواهد \* ناکس دنی یعنی الحقی دیمکدر (ترادات  
 تفضیل کس کیسه دیمکدر) (نبود فعل ننی مستقبل ننی غائب بودندن  
 مشتقند) (کز که ازدن مخفقدن) (که حرف رابط صفت) (بجز با حرف  
 تأکید) (مرادی یا حرف وحدت) (محصول بیت) (اول کیسه دن عالمده  
 الحفرک کیسه اولمز که دوستدن دوستک غیری بر مراد اسنیه یعنی  
 ذات دوستدن یا رضای دوستدن غیری طلب ایلیمه) (حاصلی دستلق  
 انجیق دوستک رضاسنی استمکدر یو خسه لعله و لمصلحه اوله لی دکل  
 (عروض) (بور با عینک صدر و ابتداسی اخیرب حشو اوللری  
 مقبوض حشو ثانیلری سالم عروض و ضرب ابتر بمعلوم امامصرع  
 ثالثک حشو اولی مکفوفند کفده معلوم هزج اخیرب مقبوض ابتر  
 اولور با مکفوف ابتر اولور و بر مصرعی مقعول مقاعلن مضاعیلن  
 فع یا مضاعیلن مقاعیلن فع اولور \* ابوعلی دفاق قدس سره گویند که  
 در آخر عمر چندان درد بوی بدید آمده بود که هر روز بیام برآمدی  
 و روی با آفتاب کردی و کفتی ای سرگردان مملکت امروز چون  
 بودی و چون گذرانیدی هیچ جایی پراندی کین ترازین تافتی و هیچ  
 از زیر و زبش کان این طائفه خبر یافتی و هم ازین جنس سخنان  
 میکفتی تا آفتاب فرورفتی \* ابوعلی کنبه در (دفاق لقب اسمی حسن بن  
 محمد در مشائی نيسابور در نصر آبادینک سر بدردن در هجرتک  
 در تیریز بشنده وفات ایتشد) (گویند فعل مضارع جمع غائب دیرل  
 یعنی نقل ایدرل دیمکدر) (که حرف رابط صفت) (در حرف ظرف  
 (آخر عمر لامیه) (چندان جیم عجمک فحی و نونک سکونیه اولقدر  
 و انجیلین دیمکدر) (بدید آمده بود ظاهر اولمش ایدی) (که حرف بیان  
 (هر روز هر کون دیمکدر) (بیام با حرف صله) ((بام طام دیمکدر  
 (برآمدی با حرف حکایه برآمد فعل ماضی مفرد غائب چهاردی  
 دیمکدر) (آفتاب کونش دیمکدر الف ممدوده ابله) (کردی بنه با حرف  
 حکایه) (کرد فعل ماضی مفرد غائب ایلردی دیمکدر) (کفتی ده ده  
 بویه دیر ایدی دیمکدر) (ای حرف ندا) (سرگردان مملکت بیانیه  
 (سرگردان حیران و سراسیمه معناسنه در) (امروز این روز دیمکدر که

+

405

شب و سال و روز لفظنه این کلمه سی داخل اولسه نون میمه قلب اولنور  
 مقدمه ما دخی بیان اولندی بوسکون دیمکدر ( چون جیم مجمله  
 وروم ضمه نیجه دیمکدر ) بودی فعل ماضی مفرد مخاطب اولدک  
 دیمکدر یا خود بود ادات ماضی یا حرف خطاب ایدک دیمکدر  
 ( کند ایدی فعل ماضی متعدی مفرد مخاطب الف و نون علامت  
 تعدیه لازمی گذشته کلور کوردک دیمکدر ) هیچ جایی یا حرف وحدت  
 هیچ بر پرده دیمکدر هیچ ده معنای استغراق وارد و جابده ظرفیت  
 ( برطلو دیمکدر عربجه مملو دیرلر ) اندوهکین کین ادات نسبت اندوه  
 غصه معناسنه در غصه لو دیمکدر لفظا ومعنی غمکین کی ( ترادات  
 تفضیل ) تافعی فعل ماضی مفرد مخاطب ییلدیره دکی یعنی پرنو صالدکی  
 دیمکدر ( بعض نسخه ده پراندوهکین ازین برینه پراندوهکین این  
 حدیث واقعدر بوسوزک غصه لبسی اوزرینه یعنی حدیث عشق  
 غصه لبسی اوزرینه دیمکدر ) زبروز برشد کان زیر اشاغی دیمکدر  
 عربجه تحت معناسنه زبر فوق معناسنه بوقارو دیمکدر شد کان الف  
 و نون ادات جمع کاف هاء رسمیدن منقلب اشاغی بوقارو اولمشلر دیمکدر  
 یعنی الت اوست حاصلی پراکنده و پریشان معناسنه استعمال اولنور  
 ( این طائفه به اضافت بیانیه طائفه دن مراد اهل عشقدر ) یافتی فعل  
 ماضی مفرد مخاطبدر بولدکی دیمکدر ( سخنان علی خلاف قیاس سخنان  
 جمع بدر سوزلر دیمکدر ) که تی یا حرف حکایه سویلردی دیمکدر  
 ( فرورفتی یا حرف حکایه ) فرورفت فعل ماضی مفرد غائب اشاغی  
 کیدردی دیمکدر ( محصول ترکیب ) ابوعلی دقاق قدس سره نقل  
 ایدرلر که اخر عمرنده اولقدر درد ائک اوزرینه ظاهر اولمشدیکه یعنی  
 انجیلین درده مبتلا اولمش ایدیکه هرکون طامه چیقاردی و یوزینی  
 افتسابه ایلردی یعنی کونشده توجه ایلردی و دیر ایدیکه ای مملکت  
 سراسبه سی یعنی مملکت عالم حیرانی حاصلی جمیع عالمی کشت و کذار  
 ایدن بوکون نیجه اولدک یا نیجه ایدک یعنی نه بارلک و نه اشلدک و نیجه  
 کچرلدک یعنی بوکونی فصل کچرلدک بوندن زیاده غم طولو هیچ بر پرده  
 پرتو صالدکی یعنی بوندن زیاده اهل غم ایلر مملو بر پرده شعله باش  
 اولدکی یا بو حدیث عشق غصه لبسی اوزرینه بر پرده ضیا و بردکی

حاصلی بومجلدن غیری غم و غصه دل و عاشقی چوق بریره اوغرا دکنی  
 و بوطائفه نك یعنی طائفه عشاقك پراکنده و پریشان اولمش اولندن  
 خبر بولدکی یعنی انلرد . خبرك واری عجباً نیجه درلونه حانده درل  
 یلوز مبین هم دخی بوجنسدن یعنی بونك کی سوزل سوزلردی تا افتاب  
 اشاعی کیدردی یعنی کنش طولونجه بونك بویه سوز سوزلردی بعض  
 نسخه ده ازین طائفه یرینه ازین واقعه واقعه بو واقعه نك  
 پریشانلردن دیمك اولور واقعه دن مراد عشق در ( رباعی ) ای مهر که  
 نیست چون تو عالم کردی \* زین راه رویم بخش ایه آوردی \* ای حرف  
 ندا ( مهرمیک کسری هانك سکونیه کونش ) که حرف بیان یا خود  
 ذوی العقولده مستعمل اولان که کیم دیمکدر ( نیست ادات نفی ) چون  
 ادات تشبیه چون توستك کی دیمکدر ( عالم کردی یا حرف وحدت  
 ) عالم کردکاف عجمک فتحیه وصف ترکیبدر جهانی دور ایدیی دیمکدر  
 ( ره رویم میم ضمیر متکلم وحده بونده ضمیر منفصل مقامنده کلمشدر زین  
 ره روی مرادیمکدر یا حرف مصدر رمر و یولجی دیمکدر ) زین ره رویم  
 بکابو یولجی بولقدن دیمکدر ( بخش یا حرف تأکید ) بخش امر حاضر در  
 بغشله دیمکدر ( راه آوردی یا حرف وحدت راه آورد بول هدیه سی  
 دیمکدر عریجه عراضه دیرل ( محصول یت ) ای کونش که سنك کی  
 برجهانی دور ایدیی بوقدر یا سنك کی کیمسه بوقدر بو یولجی بولقدن  
 بکا برارمغان بغشله یعنی بکا بول هدیه سی و بر \* امر وز کرادیدی که  
 اندر ره عشق \* برخ بودش کردی و دردل دردی \* کرار ادات مفعول  
 کیمی دیمکدر ( دیدی فعل ماضی مفرد مخاطب ) که حرف بیان ( اندر  
 ادات ظرف ره عشق بیانه ) رخ بونده روی معناسنه در یوز دیمکدر  
 ( بودش شین ضمیر که به راجعدر ورخه مصروف برخش بود تقدیرنده  
 ) بودبانك ضمی و واولک فتحیه فعل مضارع مفرد غائب اوله دیمکدر  
 ( کردی یا حرف وحدت کرد بونده کاف عجمک فتحیه توز معناسنه  
 اسمدر یعنی غبار بیت اولده کی کردیدن دن مشتقدر ( دردی یا بنه حرف  
 وحدت درد دالک فتحیه معروف ( محصول یت ) شمسه خطاب  
 بیور که بوکون کیمی کوردك که ره عشقده یعنی دور ایدوب کر دیکلک  
 مانکده کیمی کوردك که طریق عشقده انک یوزی اوزره برتوز اوله یعنی

عشق یوانده اولان غبار محندن یوزینه برتوز قرغش واثک کوکلنده  
 پودرد اوله یعنی درد عشقندن برذره حصه یاب اولمش حاصلی بو اوصاف  
 ایله موصوف کیمی کوردک ایسه بونلرک خبرندن بکا برارمغان و بر  
 (عروض) بوربای همان سابق کییدر لکن یت نائیده جزئی مغایرت  
 وارد تظن ان کنت من اهل الفطانه \* شیخ ابوالحسن خرقانی  
 قدس سره روزی باصحاب خود گفت در عالم چه بهتر بود گفتند شیخا هم  
 شما فرماید گفت دلی که دروی همه یاد کرد او بود \* شیخ ابوالحسن  
 کتبه لری اسملری علی بن جعفر سلوکری ابو زیدک روحانیتند در  
 هجرتک دور تیوز یکر می بشنده وفات ایتشد (روزی یا حرف وحدت  
 برکون دیمکدر) باصحاب خود یا حرف صله اضافت بیانیه (گفت فعل  
 ماضی مفرد غائب چنه دیمکدر) بهتر زادات تفضیل به بآنک کسر یله  
 ایو دیمکدر (بود فعل مضارع مفرد غائب شارح بود کله سنی یا زمش  
 لکن و پردیکی معنادن منفعهم اولور که چه د نصکره برادات خبر تقدیر  
 ایلش که چیست دیمک اولور بونده اختصار بی فائده ابتدییکی کبی  
 گفتندک ما قبلنده مریدان یلزمسنده تطویل بلا طائل ایتش زیرا  
 گفتندک ضمیر جمعی اصحابه راجع اولور مریدانه حاجت یوق (گفتند  
 فعل ماضی جمع غائبدر) شیخا الف حرف ندا ای شیخ دیمکدر (هم  
 ینه دیمکدر) شما ضمیر جمع مخاطب سر دیمکدر (فرماید فعل امر  
 جمع مخاطبدر یور دیکز دیمکدر بونده صیغه جملة تعظیم ایچوند  
 بعضی نسخده (هم تو بکوی واقعدر مفرد صیغه سببه معنا صمیمی لکن  
 مقام تعظیمد زیرا مریدک شیخه تعظیمی واجب منزله سننده در  
 (دلی یا حرف وحدت برکوکل) که حرف رابط صفت (وی ضمیر  
 غائب دلها جعدر) همه جمله دیمکدر ترکیحه دو کلی دیرلر (یاد کرد او  
 لامیه یاد کرد اصطلاحات صوفیه دندر بونلر سکر کله در که نقشیه نک  
 مبنی علیهیدر هوش دردم ونظر بر قدم وسفر در وطن و خلوت در انجمن  
 و یاد کرد و بازگشت و نگاه داشت و یاد داشت (بعضی محققلر بواج  
 کله بی دخی بوندن عد ایلدیلر که وقوف زمانی و وقوف عسددی  
 و وقوف قلبی بونلرک جمله سنی تفصیل تطویل مختصا جدر مراد ایدنلر  
 تصوف کابله ینه مراجعت ایلسونلر خصوصاً رشحات عین الحقایق

مطالعه ایلسونلر (لکن یاد کردی ذکر ایلیم لم) یاد کرد دل ایل قلبک  
 معاذ کردند عبارتده مولانا کاشغری قدس سره پیورر که ذکر تعلیمک  
 طریق اولدر که اول شیخ قلبیه لا اله الا الله محمد رسول الله دیه مرید  
 دخی کندی کوکلنی حاضر ایلیم و شیخک کوکلنی مقابله سنده طوطه و کوزخی  
 قبا یوب و دهاتی استوار ایدوب و دبلنی دماغنه یابشد یروب و دیلبری  
 بربری او سننه قویوب و نفسنی طوتوب و تعظیم و قوت تام ایل شیخک  
 موافقتی اوزره ذکره شروع ایلیم و قلبیه دیه لسانیه دیمبه و حبس  
 نفسده صبر ایلیم و پرنفسده اوج کره دیه تا ثبات حاصل اولنجه بویله  
 ایلیم نایکرمی بزه و ارنجه و ذکرک اثر و حلاوتی کوکله ایرشجه و ماسوایی  
 قلبدن اخراج ایلیم اگر بونکله اولماز ایسه صحبت مشایخه ملازم اوله  
 اگر انکله ده آکا هلق حاصل اولماز ایسه ذکرک طریق آخرینه مشغول  
 اوله طریق اولدر که نفسنی کو بیکی اتنده حبس ایلیم و دور اغین  
 دوداغنه و دبلنی دماغنه شویله یابشدیره که قلب مدرک درای جیع  
 افکاردن بیرار ایلیم و اول قلبه متوجه اوله وانی ذکره مشغول اید  
 شویله که کلمه لایی یوفاری چکوب و کلمه آله بی صاغ طرفنه  
 حرکت ایندیروب و کلمه الا الهی قلبه ضرب ایلیم شویله که  
 حرارتی جیع اعضایه سرایت ایلیم لا اله ده جیع موجوداتی ننی  
 ایلیم و الا الله ده جناب باریک وجودینی ملاحظه ایلیم اشته بو طریق  
 ایلیم ذکر قلبیه و روحه و سره و خفی به و اخفی به و نفس ناطقه به و جله  
 بدنه و جیع افاقه سرایت ایدر رزقنا الله و ایا کم شارح یاد کرد  
 یرینه مهر یازمش محبت معناسنه (بود فعل ماضی اوله دیمکدر  
 (محصول ترکیب) شیخ ابوالحسن خرقانی قدس سره برکون کندی  
 اصحابنه دیدی عالمده زیاده ایوندر دیدیلر ای شیخ بنه سر پیورک  
 یاسن سویله شیخ ادیدی عالمده ابو اولان برکوکدر که انده جله انک  
 یاد کردی اوله یعنی دائم انده اللهک ذکر ی اوله باللهک محبتنی اوله  
 اشته بوندن اعلاشی اولماز دیو جواب پیوردیلر (رباعی) دارم دلکی که  
 اوهر اندیشه که داشت \* جز باد تو بر صفحه خاطر ننکاشت \* دارم  
 فعل مضارع متکلم وحده طوتارم دیمکدر که اثباتدن کایتدر (دلکی  
 یا حرف وحدت کاف عجبی ادات تصغیر (دل کوکل برکو کلجکزدیمکدر

(که حرف رابط صفت) اوضمیر دله راجعدر (اندیشه فکر معنا سنه در  
 ( که حرف رابط صفت) داشت فعل ماضی مفرد غائب طودی  
 دیمکدر بوده اثباتدن عبارتدر (جزیاتو لامیه سنک یاد بیک غیری  
 صفحه صادق فیتی وفاتک سکونیه کاغذک بر یوز بنه درلر بونده  
 مجازدر (خاطره اضافت مجازا بیانیه) ننکاشت فعل نفی ماضی مفرد  
 غائب نقش ایلدی دیمکدر (محصول بیت) بر کو کلجکرم وارد که  
 او کوکل هر فکر که ایلدی یعنی تقدیر فکری وار ایه سنک یاد بیک  
 غیری خاطر صفحه سنه نقش ایلدی یعنی یوقدر افکار ایه سنک ذکر بیک  
 غیری قلبه منقش اولدی حاصلی افکار دنیوی سنی ذکره مانع  
 اولدی (رجال لانیلههم تجاره ولا یبع عن ذکر الله) آیت شریفه سنه  
 تلخیص ایدر یا معنی بویه اوله که بردلجکرم وارد که تقدیر اندیشه  
 ایلدیه سنک ذکر کردن غیری خاطر صفحه سنه نقش ایلدی یعنی  
 چله افکاری سنک ذکرک اولدی \* یاد تو چنان فرو کر قش که درو  
 کجایی هیچ چیز ذکر نکداشت \* یاد تو لامیه یاد بونده ذکر معنا سنه در  
 (چنان انجیلین دیمکدر) فرو کر قش شین ضمیر بیت اولده کی دله راجعدر  
 فرو گرفته ماضیدن قسمدر ضبط ایلش یعنی احاطه ایلش دیمکدر  
 (که حرف رابط صفت) درو در حرف ظرف اوضمیرینه دله راجعدر  
 (کجایی یا حرف وحدت مصدرید دکل) کجایی کاف عربیله یا ایه  
 و یاسر اسم مکندر صفا جق یر دیمکدر (هیچ چیزه اضافت اسم  
 مکانک مفعولنه در ذکره بیانیه) نکداشت فعل نفی ماضی مفرد غائب  
 بر اقدی دیمکدر (محصول بیت) سنک ذکرک انجیلین اودلجکزی ضبط  
 ایلشد که ماسوایه صفا جق یر قالمشدر (عروض) یور باعینک صدر  
 وابتداسی اخرج حشو اولری مقبوض حشو ثانیلری مقصور قصر  
 اخرج اولان سبب خفیفک ساکنی اسقاطه درلر عروض و ضرب  
 اهتم اما بیت ثانیسنک عروضی محبوبدر جب که مفاعیلن دن ایکی  
 سبب خفیفی اسقاطه درلر مفاعیلن فعل انک برینه کلور بویه او نتیجه  
 بر مصرعی مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعل یا فمل اولوب هزج اخرج  
 مقبوض مقصور اهتم و یا محبوب اولور \* شیخ ابوسعید ابوالخیر را  
 قدس سره پرسیدند که تصوف چیست گفت آنچه در سرداری



بنهی و آنچه در کف داری بدهی و ز آنچه بر تو آید بجهی \* ابو سعید  
 ابو الخیر ابو سعید بن ابوالخیر در قاعده اعجام آورده علمین بینند  
 این حذف اولمش در کنیه سی ابو سعید اسمی فضل الله ابو الفضل بن  
 حسن در سرخسینک مریدان در سلطان وقت ایدی هجرتک  
 دوتوز قرقنده فوت اولمش در حکایاتی بی نهایت در (را ادات مفعول  
 ) رسیدند فعل ماضی جمع غائب صورت یلر دیمکدر (که حرف بیان  
 ) تصوف مبتدا (چست خبری) آنچه اول نسنه بی که دیمکدر (در  
 حرف ظرف) داری مخاطبا اثبات ایچوندر (بنهی با حرف تأکید  
 ) نهی نون و بانک کسر یله فعل ماضی مفرد مخاطب قویاسک یعنی ترک  
 ایده سین دیمکدر (واو حرف عطف) کف عربدر ال آیه سی دیمکدر  
 لکن بونده الدن عبارتدر (بدهی با حرف تأکید دهی دالک و هانک  
 کسر یله فعل مضارع مفرد مخاطب و یره سین یعنی اعطا ایده سین  
 دیمکدر (وز وازدن مخففدر) بر حرف استعلا (آید فعل مضارع مفرد  
 غائب) بجهی فعل نفی استقبال مفرد مخاطب جیم عجب یله صجرا منه سین  
 دیمکدر اما بونده مضطرب اولیه سین معناسنه در (موصول ترکیب)  
 ابوالخیرک اوغلی ابو سعید قدس سره به سوال ایلدیلر که تصوف ندر  
 جواننده دیدی اول نسنه که باشکده در یعنی باشکده اولان هواوهوسی  
 ترک ایده سین دخی اول نسنه که الکده در یعنی مالک سین و یره سین یعنی  
 بخش ایده سین دخی اول نسنه دنکه سکا کلور یعنی قضای آلهیه دن  
 مضطرب اولیه سین حاصلی صبر ایده سین (رباعی) خواهی که بصوفی  
 کری از خود برهی \* اید که هواوهوس از سر بنهی \* خواهی فعل  
 مضارع مفرد مخاطب استرایسک دیمکدر (که حرف بیان) بصوفی کری  
 با حرف مصاحبت یا حرف مصدر صوفی کر ترکیب توصیفی قبیلنددر  
 صوفی فعل یله دیمکدر (خود بونده کنند و معناسنه در) برهی با حرف  
 تأکید رهی رانک فتح یله فعل مضارع مفرد مخاطبدر قورتوله سین  
 دیمکدر (باید فعل مضارع مفرد غائب بایدن دن یا بایسن دن سنی  
 حذف قبیلنددر کر کدر دیمکدر (که حرف بیان) هوا بونده  
 آرزوی نفس معناسنه در (هوس عطف تفسیری قبیلنددر  
 ) (موصول بیت) اگر استرایسک که صوفی کرلک ایله کند کن قورتوله سین

یعنی بتلکدن خلاص بوله سین کر کدر که هوا و هوسی باشکدن ترک  
ایده سین حاصلی بتلکدن خلاص اولیم دیرایسک هوا بی ترک ایده سین  
\* و آن چیز که داری بکف از کف بدهی \* صد زخم بلا حوری  
و از جانچی \* (مخصولیت) دخی اول نسنه که انکده در الدن  
ویره سین یعنی اعطا ایده سین یوز بلا زحی رایسک پر کدن صحر امیه سین  
یعنی مضطرب اولیه سین (عروض) یوز باعینک صدر و اینداسی اخب  
حشوری جمله مکفوف عروض و ضرب محبوب بویله و آنچه بر مصراعی  
مفعول مفاعیل مفاعیل فعل اولوب هزج اخب مکفوف محبوب اولور  
\* رویم قدس سره گفته است که جو انمردی آنست که برادران  
خود را معذور داری در هر ذلتی که از ایشان واقع شده و پایشان چنان  
معامله نکنی که ازین عذر باید خواست \* رویم رانک ضمی و واک قتی  
و بانک سکونیه طبقه ثابیه دندر کنیتی انو محمد و ابو بکر و ابوالحسین  
و ابوشیباندر بغداد مشایخک اولور زدن در داود اصفهانی مذهبه در  
منقولید که ابو عبد الله خفیف اندن وصیت استدی پیور دبلر که بویوده  
کار کمتر بذل روح در اگر بونی ایدمز ایسک ترهات صوفیه ایله مشغول  
اوله (جو انمردی با حرف مصدر جو انمرد جهمک ضمی و واک قجمله  
یکیت کشی دیمکدر اما بونده انسانیتلو دیمکدر (جو انمردی مبتدا  
(آنست خبری) که حرف بیان (برادران برادرک جعبدر قرنداشلر  
دیمکدر المؤمنون اخوة منطوقجه دین قرنداشلری معناسنده در (خوده  
اضافت بیانیه (را ادات مفعول (معذور اسم مفعولدر زداری فعل  
مضارع مفرد مخاطبدر طوته سین دیمکدر معذور طوتمق ابتدیی  
قیامجه مجازات ایتمکدر (در حرف ظرف (هر ادات سور (ذاتی با حرف  
و حدت نوعیه ذلک کسری لامک شده سبیل بونده الحلق دیمکدر  
(ایشان ضمیر جمع غائب واقع شده واقع اولمش (بعض نسخه ده  
از هر ذلتی که از ایشان صادر شود (یعنی انلردن صادر اولان هر بر  
کو تو لکدن دیمک اولور (ایشان با حرف صله (معامله مفاعله بایندن  
مصدر و بونده عتاب آمیز خطابدن نکایتدر ترکیده دخی مستعملدر  
(نکنی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطبدر ایله سین دیمکدر (که حرف  
بیان (بایدت تاضمیر خطاب باید فعل مضارع مفرد غائب بایندن دن

یا ایستادن دن (تاضمیری بایدك مفعول صریحی (بعض نسخحه ده ضمیر  
 منفصل واقعدر (ترازایشان عذر باید خواست خواست بونده مصدر  
 معناسنه در زیر مضارعهمقارندر (محصول ترکیب) روم قدس سره  
 پیور مشدر انسانیتك و آدمیت اولدر که کند و مؤمن قرند اشتریکی  
 معذور طونه سین هر بر قضا خنده که انلردن واقع اولور دخی انلره  
 انجیلین معامله ایله که انلردن عذر دیتك سکا لازم اوله یا سکا انلردن  
 عذر دیتك لازم یعنی ایتدیتك معامله به نادم اولوب عذر دیتله سكا  
 (قطعیه) جو انمردی دو چیز ست ای جو انمرد \* بسویم کوش  
 نه تا کویمت راست \* بسویم با حرف صله میم ضمیر متکلم و حده (سوی  
 جانب و طرف معناسنه در بنم جائمه دیمکدر) (کوش کاف عجمیله قواقی  
 معناسنه در) نه نونك کسری وهاء اصلیه ایله امر حاضر در نهیدن دن  
 یا نهادن دن قودیمکدر بونده کوش نه دكله دیمکدن کنایتدر (تا حرف  
 تعلیل) کویمت تاضمیر خطاب کویم قول مضارع متکلم و حده سكا  
 سو یلیم دیمکدر (راست طوغری معناسنه صحیح دیمکدر) (محصول یت)  
 آدمیت ایکی نسنه درای بکیت بنم طرفه قواقی قودكله تا کیم سكا  
 طوغریستی سو یلیم حاصلی سكا جو انمرد لکدن خبر و ریم ایوجه دكله که  
 ایات اتیدر \* یکی آن کز رفیقان در کذاری \* که هر لحظه بینی صدکم  
 و کاست \* یکی بری دیمکدر و بتدا (آن آنست تقدیرنده خبری) (کز که  
 ازدن مخفندر) (که حرف بیان) رفیقان رفیقك جمعیدر رفیق بولد اش  
 معناسنه در (در کذاری فعل مضارع مفرد مخاطبدر که سین دیمکدر  
 یعنی عفوایده سین) (اگر حرف شرط) (لحظه بونده اقصر او فائدن  
 عبارتدر) (یعنی فعل مضارع مفرد مخاطب باء تأکید ایله کورر سین دیمکدر  
 (صد بویله برارده کفرتدن کنایتدر) (کم و کاست عطف تفسیریدر اکسکلك  
 دیمکدر) (محصول ترکیب) جو انمرد لکك بری اولدر که رفیقار کدن عفو  
 ایده سین اگر هر لحظه معوهر دم یوز نقصان کورر سكا یعنی هر دم هزار  
 نقصاننه مطلع اولور سكا دخی عفوایده سین ز رفیقان ییئینك مقدم  
 مفعول غیر صریحیدر کذاریتك دکلدر فافهم \* دوم ان کرتوناید هیچ  
 کاهمی \* چنان کاری که باید عذران خواست \* دوم ایکیجی دیمکدر  
 (آن بنه آنست تقدیرنده) (که حرف بیان) (ناید فعل نفی استقبال

مفرد غائب کلمه دیکند (گاهی با معرف و وحدت کاه کاف عجمه وقت  
معناست در (کاری یا نه حرف وحدت کار کاف عربیله ابش دیکند  
(که حرف رابط صفت) باید فصل مضارع مفرد غائب را کرد  
معناست لکن بونده لازم اوله دیکند (عذر آن لاجیه آن کلام اشارت  
(خواست فعل مفرد غایب اما بونده مضارعه مقارن اولی حسبیه  
مصدر معانسته در دیک (مخصول یلت) طریق جوامع دیک ایکنی  
اولد که سندن هیچ بروفته انجیلین برایش کلمه که ائک عذرینی دیک  
لازم اوله یعنی سندن انجیلین برایش صادر اولسون که ائک عذرینی  
دیک لازم کلمه (عروض) بوقطعه بحر هزج مسدس دلد که بالکن  
عروض و ضربی متحد و قدر که بر مضارعی مفاعیلین فاعیلین فاعولین در  
\* بشر حاقی رافدس حرمه جرییدی باوی گفت که چون نان بدست آورم  
و غمی داتم بکدام نان خورش خورم فرمود که نعمت عافیت را زیاد دار  
و آزار از خورش خویش آنکار \* بشر حاقی کعبه سنی ابو نصر مدررینک  
اسمی حارث ابن عبید الرحمن طبقه اولیست در بحر تک ایکنوز بکرمی  
بدی بلنده بغدادده وفات ایلشد در منشای دخی بغداد در فضیلت  
صحنه اولشیر اصول و فروعه عالم ایدی توبه سینه سبب تقبل  
ایدلر که اوائل حالنده شوریده مذاق و اشفته مزاج ایدی برکون  
منست لایعقل کیدردی بر کاغذ بولدی که انده بسم الله الرحمن الرحیم  
باز لاش اتی قالدردی و عطر اندی و اول کاغذی معطر قیلدی تعظیم  
الجهاتی بریره قودی همان اول کعبه سیوکلردن بریسی واقع شده کوردیکه  
دیدیلر قاتی بشره وار ویدیکی طبعیت استمنا فطینتک و تجلیت استمنا  
فجلیتک و طهرت استمنا فطهرتک فبعضتی لاطین اعمک فی الدنيا  
والآخرة (اول کعبه قالدی ویدیکی بوادم فاسقدر مکر بن یا کلش  
کوردیم ابدست الدی و نماز قیلدی بنه یاندی بنه کوردی حاصلی اوج  
دفعه بویه کوردی صباح قالدی اتی ارامنه کندی خبر و بردیلر که  
مجلس خرده در طشره چاغردی و مرده ایلدی همان بشر یادانده  
وداع ایلدی و توبه ایلدی انجیلین اولدیکه کعبه نام و نشانی کوردی  
و طریق زهدی رعایت ایلدی غایبه مکاشفه نک شدنن هیچ ایاعنه  
باپوش کیمز ایدی آنکجهون حاقی دیدیلر (جرییدی با حرف وحدت با

حرف صله (وی ضمیر بشماره را جعفر) باشد آرم با حرف صله آرم  
 فعل مضارع متکلم وحده (نمی داتم فعلی بنی حال متکلم وحده) (نکند نام  
 با حرف الضائق کند نام فتنی دیمکدر) نان خورش مرکب اولهرق قاتق  
 معنایست دیر (خودم فعل مضارع متکلم وحده) (فرمود فعل ماضی مفرد  
 غائب بیورنی دیمکدر بعضی نسخه ده فرمود بر بنه بشماره کت واقع در بنه  
 مال برور) نعمت عافیت بیانیه عافیت بودند صحت معنایست در (را  
 ادات مفعول) بر بودند حرف ظرف در معنایست (یاد خاطر معنایست در  
 (دار امر حاضر در طوت دیمکدر) (وای را ادات مفعول) (نان خورش  
 خویش انکار) مقدم مفعول اضافی لامیه (بعضی نسخه ده خویش  
 بودند) (و بعضی نسخه ده ای را بر بنه ترا واقع در لکن سهو فمدر) (آنکار  
 همزه تک فتنی و نون سکونی و کاف فارسیه امر حاضر در ظن ایله  
 دیمکدر آنکار بدن دن یا انکا شن دن زیرا مصدر نا ینسک ماقبل  
 شین اولسه مضارع عنده رایه قلب اولور) (انکار اولور امر نده دال  
 مغلوبه بی دخی حذف ایدر انکار اولور) (محصول ترکیب) بشر حافی  
 قدس سره به بر مرید دیدیکه چونکه اله اتمک الورم یلم که فتنی قاتق  
 یم بیوریدر که صحت نعمتی خاطر کده طوت و اول صحتی کندیکه قاتق  
 فرض ایله (قطعه) چونان خشک نهید پیش خویش ناداری \*  
 که روح را دهد از خون فقر پرورشی \* (حوادات تعلیل) (نان خشک  
 بیانیه قوری اتمک دیمکدر یعنی قاتق سز اتمک) (نهد فعل مضارع  
 مفرد غائب قویه دیمکدر نهیدن دن یا نهادن دن زیرا مصدر دالینک  
 ماقبل نده الف اولسه جنت اولور) (پیش خویش بیانیه) (نادار نا  
 ادات توصیف نفی دار امر حاضر سلکنده صفتدر بحسب اللفیه  
 معنایست طوعتیمی دیمکدر اما فقیده استعمال اولور) (با حرف وحدت  
 (که حرف تعلیل) (روح را را ادات مفعول) (دهد فعل مضارع مفرد  
 غائب دهیدن دن ویره دیمکدر) (از خوان فقر دهدک مفعول غیر  
 صریحی پرورش صریحی) (خوان فقردن مراد نان خشک در فقرا  
 طعاندن دیمکدر) (پرورش اتم مصدر در بسلبش دیمکدر) (با حرف  
 تنکیر (محصول یت) چونکه بر فقیر کنده او کینه قوری اتمک قوده  
 یعنی قاتق اتمک قویه که روحه فقر طعاندن یعنی قوری اتمکدن

پرورش و ابره یعنی بدزدند بچاره بر خنمه غذا و بر ملک ایچون اوکنه  
 نان خشک قویه \* بنان خورش چو شود طبعش آن زمان مائل \*  
 چود کر طبعش بکست هیچ نان خورنی \* بنان خورش با حرف صله  
 مائلک مقدم مفعول خبر صریحی (جواد ابن تعلیق) شود فعل مضارع  
 مفرد غائب (طبعش شکین) خبر نادلومز را جمله دل (مفعول بیست)  
 فمیرک طبعی چونکه اول زمان نان خورده مائل اوله یعنی جانی قاتی  
 لستد یکی وقت اوفقیه غایت ذکر کی هیچ نان خورش بوقدر  
 یعنی محبت و عافیتی ذکر مائل اکا قاتقدر (عروض) بوقطعه بحر  
 محبت بندر که اصلی مستعمل فاعلاتی در ابکی کبره عید و ابتداء  
 و حشور بخون یعنی نانی سید کنی حذف مفاعلتی فاعلاتی مفعلاتی  
 اولور عروض و ضرب اصل در علم آخزده اولان سبب خفیی ووند  
 بنا کنی اسقاط و مخرج کنی اشکانه دیرل فاعل قالور فعلین برینه  
 کلور که بر عصر ای مفاعلتی فاعلاتی مفاعلتی اولوب محبت  
 مجنون اصل اولور \* شقیق بلخی گفته است برهیر از محبت توانکوان  
 فیرا که چون ملت بدو پیوند گرفت و بداده وی خبر سند شدی  
 پوزدکاری گرفتی غیر از خدای تعالی \* شقیق طبعه اولی دندن  
 کنیتی ابو علی در عالم زفرک بشاکر دیدر مشایخ بلخ اولولردن در  
 همونک بوزیش دردنی بیلنده خنلان ولاینده وفات آیتشدر  
 بعضی بر طریقی لبر لیم ادهندن اخذ آیتشدر دیدیلر (منقولدر که  
 شقیق قصید باری حج ایلدی بغداد ابرشد کده هارون الرشید  
 دعوت ایلدی چونکه هارونک یانه واردی هارون دیدی شقیق زاهد  
 سبسن شقیق دیدیکه بلی شقیق بنم اما زاهد دکم زاهد سن سین  
 هارون دیدی بنی نجه زاهد اوله بیلورم که بوقدر مال وجاه و سلطنته  
 مالکم شقیق دیدی زاهد شول کعبه به دیر که ازشی ایله قناعت  
 ایلنه سن از شی قناعت ایلش سین زرا حق جل و علا بیور  
 (قل منافع الدنيا قليل) سن دنیا ایله قناعت ایلش سین که شی  
 قلیلد بولله اولنجه زاهد سن سین هارون جوایده مبهوت اولدی  
 و شقیق قن نصیحت طلب ایلدی شقیق دیدیکه ای هارون غافل  
 اوله که خدای تعالی سنی صدیق سجاده سنه اجلاس ایلش سندن

صدق استردخی عمر فاروق مستدینه نصب المیش حق و باطل بینی  
 فرق اصغر و سنی عثمان بنی النور بن یوسنه لایق کورمش شدن خیا  
 و کرم استردخی علی مرتضی برین سزا و توبه شش سینه عسل و عسل  
 استر هارون دیدی نصیحتی زیاده ایله شقیق دیدی خداک سزا بفرزندان  
 بر سزای وارد که اکا دوزخ دیور منی اکا در یانه ایلشد و وسکا  
 اوج شی ورمشدر مال و شمیر و تلز یانه و سکا دیمشیدو که خلق  
 بواشاه نیکه ایله دوزخدن منع ایله (مثلا هر صاحب حاجت که کله  
 اندن مالی دریغ ایله هر کج که خلاف رضای حقده اوله بولز یانه ایله  
 تأدیب ایله و هر کج که ختل نفس ایله بوشمیر ایله قصاص ایله  
 اذن شرع ایله و اکبر بولوی لغز ایسک پیشرو دوزخیان سن سین  
 (هارون دیدی بردخی نصیحت ایله شقیق دیدی سن چشمه سین  
 و بوخت حکو متکده اولنلار مقلودر اگر چشمه که منبع مادر پاک  
 اولور سه ارمقلر بن بولانقلنی ضرر و یرمز و اگر منبع بولانق اولور سه  
 ارمقندن پاکک مأمول اولنمز هارون دیدی اگر بریا پانده شول ربه  
 نشنه اولسک که هلا که قریب اولسک اول ساعته بر صو بولسک  
 فاجده الور سین هارون دیدی نه اسقر سه و پرورم شقیق دیدی ملککک  
 نصفی استر غیری نه و یرمز سه هارون دیدی نصف ملککی و پرورم  
 شقیق دیدی اول صوبی ایچ دکن صکره حرارت زائل اولیوب  
 هلاککدن خوف ایلسک بری دیسه که بن سکا علاج ایدرم نصف  
 ملککی ده یکا و بررسک دیسه نیمه ایدرسین دیدی و پرورم شقیق  
 دیدی نه ناز ایدرسین بردولت ایله که فیتی بر صواوله و اوده ایشیکه  
 پرامیه هارون اغلدی و شقیق عزت تام ایله مکیه کوندردی مکده  
 ابراهیم ادهم ایله کورشیدلر ابراهیم ادهم کله معاشندن سؤال ایلدی  
 ابراهیم دیدی اگر بولورسم بیر و شکر ایدرم و اگر بولورسم صبر ایدرم  
 شقیق دیدی بزم بلحک کلبری دخی بویه در برشی بولور سه مر اطات  
 ایدر لر و قو برق اوینادلر اگر بولور سه صبر ایدر لر ابراهیم دیدی  
 سز فصل ایدر سه دیدی اگر بزه برشی ابر بشور سه ایشار ایدر ز  
 ابر شمز سه صبر ایدر ز ابراهیم قالقدی وانی در کار ایلدی و دیدی  
 انت الاستاذ والله رحمهما الله تعالی (پر هیز امر حاضر در اجتناب ایله

صفتین دیمکدر (مختص توانکر لامیه) (زیرا ادات تعلیل) که حرف بیان  
 انکیچون دیمکدر (چون بونده ادات شرطدر) (دلت لامیه) (تا ضمیر  
 خطاب سنک کوکک دیمکدر) (بدودال همزه دن مبدلدر یاو دیمکدر  
 یا حرف صله) (پیوند بونده باء بمجمک فخیله و یانک سکونیه اتصال  
 و ربط معناسنه در) (گرفت فعل ماضی مفرد غائب طوبندی دیمکدر  
 حاصلی پیوند گرفت مریط اولدی دیمکدر) (و بداده وی لامیه) (یا  
 حرف سبب) (همزه حرف توشل) (وی ضمیر غائب توانکره راجعدر  
 لک و پرکسنه دیمکدر) (خرسند خاء مجمله نک ضمی و رانک سکونی  
 و سنک فخیله قانع معناسنه در اما بونده خوش دل دیمکدر) (شدی  
 فعل ماضی مفرد مخاطب اوله سین دیمکدر) (پس باء مجمله فاء جزائیه  
 معناسنه در) (پرورد کاری یا حرف وحدت) (پروردکار باء مجمله و واوله  
 فعی و واوله و دالک سکونیه اسماء خدا دن براسه در رزاق معناسنه  
 داله حرکه غلط در زیر مضاف دکادر مریکدر) (گرفتی فعل ماضی  
 مفرد مخاطب طوندک یعنی اتخاذ ایلدک دیمکدر) (غیر از خدای  
 الاهدن غیری) (محموله تکب) (مقتب بطنی قدس سره دیمشدر که  
 اغنیانک محبتدن یعنی انلره تقریردن اجتناب ایله انکیچون که  
 سنک کوکک چون اکا مریط اوله دخی لک انعام واحسانی یعنی  
 و پرکسنی سبیله خوش دل اوله سین الله تعالی بدن غیری پروردکار  
 اتخاذ ایتدک یعنی اول توانکری کندی که رزاق اتخاذ یش اولور سین که  
 خدا لک غیردن (مقطعه) (کردر آید توانکری بلقو \* بهر روزی بدو  
 مکن پیوند \* بکر حرف شرط در) (آید فعل مضارع مفرد غائب  
 کادی دیمکدر) (در تحسین لفظ ایچونددر) (توانکری یا حرف وحدت  
 توانکر مریکدر قدرتلو معناسنه غنی دیمکدر) (باتو سکا دیمکدر  
 (بهر حرف تعلیل لام جارح معناسنه) (روزی باء اصلیه ایله رزق  
 معناسنه در) (مکن فعل نهی حاضر ایله دیمکدر) (محمول بیت)  
 خطاب عام طریقه بیورد اگر سکا برغنی کاورسه یعنی سکا مقارن  
 او اورسه رزق ایچون اکا پیوند ایله یعنی ربط قلب ایله \* مسکی  
 را کفیل خود شمار \* مدبر را خدای خود مپسند \* مسکی یا حرف  
 تنکیر وحدت دکل مسک اسم فاعلدر افعال باندن بخیل معناسنه در



اما بونده دنی و الحق دیمکدر را ادا ت مفعول (کفیل خود لامیه  
 کفیل بونده برنسته بی عهده سته آلان کیمسه به دیرل (مشار فعلن  
 غنی حاضر مفرد صایمه دیمکدر یعنی عد ایله (مد برنی) بلا حرف تنکیر  
 (مد برید بخت دیمکدر) خدای خود لامیه (مپسند نهی) حاضر مفرد  
 محاط مدبر بحسب الفه بکیمه دیمکدر بونده اتخاذ ایله دیمکدر کایه مدبر  
 (محصول یت) یت اولی ابضاح ایدر ممکنی کند بکه کفیل عد ایله  
 یعنی الحق و دنی کیمسه بی کنتیکه کفیل ارزاق عد ایله زرا شرک  
 اولمش اولور که کفیل مطلق خداداد بدیختی کند بکه خد انقراض ایله  
 حاضلی رازقم بودر اگر بو غنی بتدن روگردان یاز غیری حال اولور سه  
 خاتم نیجه اولور دیمه زرا اول کیمسه بی رزاق اتخاذ ایش اولور سین  
 الله عظیم الشان جلاله مزی خلاص ایله (عروض) بوقطه  
 بحر خفیف دندر که عند الانعام اصلی فاعلاتن متغفلن فاعلاتن  
 مستغفلن در که مثنی الاجزادر اما بلغای عرب عندنده فاعلاتن  
 مستغفلن فاعلاتن در که مفسدین الاجزادر (اما بعضی لرد عیشلر که  
 هند العرب والمهم مثنی الاجزادر لکن فصحیای عرب اکثر با و طرفای  
 عجم بعضی بحر و قیلار (مطلوم اوله که عند العرب و حبشیان شطریندن  
 یعنی ایکی مصر اعدن بر جزو حذف ایدر لکاکا بحر و دیرل نه سف  
 یقی حذف ایدر ل مشطور دیرل نه کیم بالاده یسان اولدی ویت یقی  
 حذف ایدر ل منهور دیرل اما عند العرب و متا و لدر بحکم از استه مال  
 ایدر ل (بوقطه) بحر و در صیدن و ایدر ل سی مستعمل غشول بحر و نه که  
 ابکنجی نما کن دوشک ایله متغفلن فالور متغفلن لک یرینه کلور  
 عروض و ضرب مشکول با اصل در بیت اولک عروضی اصل پیونده  
 لفظنک باشی جرکبه اماله ایله مشکول و اصل آچردن سبب خفیف  
 و ویتک نما کننی السبق شاد و منصرف کنی امیکانه دیرل تن والف و حر که  
 لام دوشن فاضل فالور فعلن لفظنه تبدیل اولور شکل سبب خفیف لک  
 سا کنلری خذ فم دیرل فعلاته فالور بویه اولجه بر مهر ای  
 فاعلاتن مفاعلتن فعلن یا فاعلات او اوبه بحر خفیف بحر و بحر و  
 اصل یا مشکول اولور \* یوسف بن الحسن الرازی قدس سره گفته  
 است که همه نیکوینها در خانه ایست و کلبه دان تواضع و فرو تی

و همه بیجا در خانه ایست و کلبدان مائی و منی \* یوسف بن الحسین  
 طبقه نایسه دندور کشتی ابو یعقوب در ذوالنویک شاکر در دندور (رازی  
 یا حرفه نسبت راز عرافده بر شهرک اسمی در که اکاری دخی دیرل  
 بوذات علی قیدرا کلا منسوب در شارح رازی پرنه اشعری یازمش  
 سائر نسخه لده اولدی بفسدن ماعدا نغذنده و سائر مناقب اولیا  
 کابلنده رازی مقیده غالباً عندندن یازمش هجرتک او حیوزا و چنده  
 وفات المشرک (منقولدر که نیشابورده بر بازار کانت یک التونه الفس  
 بر جاریه سی واریادی دیار آخره عجله کتمک اقتضا ایلدی اما نیشابورده  
 بر کیمسه به اعتماد ایده مدیکه جاریه بی انده امانت قویه لاجرم صلحادین  
 ابو عثمان خیرینک حضورینه کلدی و محالی حکایه ایلدی ابو عثمان  
 قبول ایلدی هله خواه و ناخواه قبول ایلدی یازر کان کندی اما  
 ابو عثمان جاریه به علاقه ایلدی و عاشق اولدی اول رنبه که هیچ  
 صبره محالی قالدی قالدی شیخ ابو حفص حدادک حضورینه  
 واردی حالتی حکایه ایلدی ابو حفص دیدیکه مکاریده یوسف بن  
 الحسین کتمک کر کدر ابو عثمان فی الحال قالدی عزم عراق ایلدی  
 چون دیه کلدی یوسفک مقامن سؤال ایلدی دیدیلر که اول زنیق  
 مباحی بی نه استرین زیر اسن بر اهل صلاح آدمه بکزرین سکا ائک  
 صحنندن زینا یرشور و بو که مناسب برار کلمات سویلدیلر که ابو عثمان  
 دوندی چونکه نیشابورده کلدی ابو حفص سؤال ایلدی بکه یوسفی  
 کور دکی دیدی اهل شهر ائک حقننده نیجه کلمات سویلدیلر  
 یتنده دوندم کلم ابو حفص دیدی وارالبته اتی کور ابو عثمان  
 ریه کلدی و یوسفه ملاقی اولدی کور دیکه بر بیر او تورمش و اوکنده  
 بر صاحب جمال جوان و صراحی و پیاله دورر اما یوزندن نور لمعان  
 ایدر سلام و بردی و او توردی یوسف رد سلام ایلدی و سوزه کلدی  
 و اولقد در کلمات عالی سویلدیکه ابو عثمان منحیر اولدی و دیدی ای  
 خواجه بو کلمات و بو مشاهده نه و بو حالت نه الله ایچون بی خیر الله  
 یوسف دیدی بوا سرد بنم او غلدر و چوق کیمسه بیلز واکا قرآن  
 تعلیم ایدرم و بو صراحی مزبله ده دوشمش بولدم قالدردم و بلك  
 قطهر ایلدم و بوندن صوا ایچرم ابو عثمان دیدی الله ایچون بونی

پنجون ایدرسین که خلق سنی فاسق ظن ایدزل یوجف دیدی لیکسوف  
 ایدرمکه برکیمسه بکایک التولق جاریه امانت قومیه ابو عثمان  
 بوسوزی اشیدنجه یوسفک ایاغسه دوشدی وعذر دیلدی بواول  
 ابو عثماندر که نیشا بوزک کیراستدن اولمشدر روح الله وواحه (همه  
 جبع دیمکدر ترکیحه دوکلی دیرلر) نیکویها اادات جمع یاه تالی حرف  
 مصدر در (نیکوی یاه اصلیه الیه ابو دیمکدر همه نیکویها جبع  
 ایلکدر دیمکدر) در حرف ظرف (خانه یا حرف وحدت همزه  
 حرف توسل همه مبتدا در خانه ایست خبری) وکلیدان لامیه کلید  
 کاف عربک فتحیله مفتاح دیمکدر) تواضع وفروقی عطف تفسیر بدر  
 الخلق یعنی داننده عالی ایکن کنن دینی الحق کورمک (فروقی یا  
 حرف مصدر) بدیها هاینه اادات جمع (یا حرف مصدر کوتولکلر  
 دیمکدر) مائی و منی عطف تفسیری شکنده تکبر دن کایندر  
 (محصول ترکیب) یوسف بن الحسین رازی قدس سره دیمشدر که  
 جبع ایلکدر یعنی افعال حسنه برخانده در وائک مقناسی تواضع  
 وفروقی در وجبع کوتولکلر یعنی افعال قبیحه دخی برخانده در  
 ائک مقناسی تکبر در حاصلی اخلاق حبسه به مالک اوله یم دین  
 تواضعه رغبت ومباشرت اینسون یعنی تواضعله جله سی گیب  
 اولنور لمرجه الفقیر (یت) بنای کاخ تواضع شدست پست ولی  
 (توان زروژه دیدن سرای رفعتها) افعال قبیحه دن دخی جله  
 کبر وعجب تولد ایدر حفظنا الله وایاکم (قطعه) جصت خیرها  
 همه در خانه ونیست \* آن خانه را کلید بقیر از فروتنی \* جمست  
 جبع بونده مجموع مهمناسنه در (خلق مخلوق مهمناسنه اولدینی کی  
 جمست مقدم خبر (خیرها مؤخر مبتدا) ها اادات جمع همه خیرها تیک  
 تا کید معنویسیندر (ونیست مصراع ثابته مرهوندر) (محصول یت)  
 خیرلرک جله سی برخانده جمع اولمشدر واول خانه به مفتاح بوقدر  
 تواضعدن غیری یعنی تواضعک غیر یله اول خانه فتح اولمز \* شرها  
 بدین قیاس بیک خانه ایست جمع \* واترا کلید نیست یجز مائی و منی \*  
 شرهایی خیرهایه قیاس الیه (بدین دال همزه دن عیدلدر باین مهمناسنه  
 با بونده برمهمناسنه در) بیک خانه یا حرف ظرف در مهمناسنه (یک بونده باین

تا کیند ایدو (جمع بنه مجموع معضاضنه دور) (محصول بیت) شرر  
 بوقیاس اوزره یعنی خیرک اولدینی وجه اوزره برخانهده مجموع در  
 دخی اکا کلید بوقدر تکبرک غیری یعنی شررک مقدمه سی تکبر در  
 \* هان احتیاط کن که تلفزی زده خیر \* خود را بمعرض خطر شر  
 نیفکنی \* هان بدات تلبیه تا کید عقلک باشکه دوشیر و آگاه اول  
 دیمکدر (احتیاط افتعال باندن مصدر در) (احتیاط کن بونده  
 صفین و کوزت دیمکدر) (که حرف بیان) (تلفزی فعل نفی استقبال  
 مفرد مخاطب سورجه سین دیمکدر) (راه خیر بیایه) (معرض با حرف  
 صله معرض بونده محل معاضنه معرض خطر بیایه) (خطر شده  
 بوله در) (نیفکنی فعل نفی استقبال مفرد مخاطب براقیه سین یعنی  
 القایلیه سین دیمکدر) (نون نافیه بعدنده اولان یا همزدن مبدلدر  
 زیر برکله نک اولنده همزه اولسه نون نافیه یا میم ناهیه یا با داخل  
 اولسه همزه یایه تبدیل اولنور بیامد و میا و نیاید کی) (محصول بیت)  
 خطاب عام طریقه کبردن انداز و تواضعه تحریر ایروب بیورد  
 آگاه اول صفین احتیاط ایله که راه خیردن سورجیه سین یعنی  
 طریق خیردن چقمیه سین کندیکي خطر شر محله براقیه سین یعنی  
 خطر ناک اولان شره کندیکي القایلیه سین زبیراه خیردن سروده نک  
 اولور ایسک خطر شره دوشر سین و یله اولجه تواضعی کندیکه پیشه ایله  
 (من تواضع رفعه الله) و غدیله مجازاة اولور سین کبر و نخوته میل ایله که  
 (ومن تکبر وضعه الله) و عیدینه مظهر دوشر سین اعاذنا الله وایاکم  
 عروض) (بوقطعه بحر مضارع دندر که اصلی مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن  
 فاعلاتن در بونده مصدر و ابتدا اخرب حشور جمله مکثوف عروض  
 و ضرب محذوف که بر مصراعی مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن اولور  
 \* بمنون محب قدس سره گفته است بنده را محبت خداوند صافی نشود  
 تا محبت زشتی بمنه عالم نیفکند \* بمنون محب بدر لرینک اسمی جزه در  
 خالق اکا محب در ایدی اول ~~کند~~ و سینه کذاب دیو تلبیه ایلمشدر  
 طبقه ثانیه دندر کشتی ابو حسین در (منقولدر که بروقت عزم حجاز ایلدی  
 اهل قبیله اکا دیدیلر که بزه براز سوز سوله منبره جبقدی و چوق سوز  
 سوبلیدی کوزدیکه ذکر بوق انده اولان قادیله توجه ایلدی و دیدی

ای قنابل سخن محبتی سره سوبلیم در حال اول قنابلار بری برینه  
 کبروب پاره پاره اولدیلر (محبت خداوند مصدرک مفعولنه در خداوند  
 صاحب و مالک معناسنه در اما بویه پرده خدامعناسنه در) صافی پاک  
 دیمکدر ترکیجه دورلش یعنی فناشدن آبرلش دیمکدر (نشود فعل نفی  
 استقبال) تا حرف اتها تهمت تا ک ضمیمه کدرت وزنی اوزر مصدر در برکنو  
 نسته بی برکیمسه اسناده دبرل (تهمت زشتی مصدرک مفعولنه در زشتی  
 یا حرف مصدر زشت تا ک کسر یله کنود دیمکدر) نیفکند دالک ماقبلک  
 فتحیه فعل نفی استقبال مفرد غائب براقیه سین دیمکدر (محصول ترکیب)  
 سهنون محب قدس سره دیمکدر که فولک صاحبنه محبتی یعنی الله تعالی به  
 محبتی نام و صحیح اولماز تا جمیع عالمه کنولک تهمتی براقیمجه صافی اولماز  
 یعنی ماسوایی جبرکین و فیج عدا یلمینجه محب صادق دکلدر \* قطعسه  
 کر کند جای بدل عشق جال ازالت \* چشم امید بحوران بهشتی تهمتی \*  
 بدل یا حرف ظرف در معناسنه (عشق جال ازل لایمه و بیانه جال ازلدن  
 مراد جال الکهدر) تا ضمیر خطاب مضاده بدله مقیددر (چشم امید بیانه  
 (بحوران بهشتی ده بویه یا حرف صله یا حرف نسبت (تهمتی فعل نفی  
 مستقبل مفرد غائب قوز سین دیمکدر (محصول یت) اگر سنک  
 کو کلمه خدا تک عشقی بر ایدر ایسه یعنی عشق خدا سنده مستقر  
 اولور ایسه بهشته منسوب اولان حور یلره امید کوزینی قومز سین  
 یعنی حور و علان بهشته امید وار اولمز سین بلکه طالبی دخی اولمز سین  
 \* کی مسلم شود عشق جال ازلی \* تا بر آفاق همه تهمت زشتی تهمتی \*  
 (کی ادات استفهام زماندن سؤال اولنور نه وقت دیمکدر (مسلم تفصیل  
 بایندن اسم مفعولدر تسلیم اولنمشدر دیمکدر اما بونده بهسر معناسنه در  
 حاصلی کلی مالک اولور دیمکدن  ایدر ته کیم ترکیده اکا مسلمدر  
 اکا مسلم اولدی دبرل (ازلی یا حرف نسبت (آفاق عالم دیمکدر  
 (محصول یت) چن ازله منسوب اولان جالک عشقی یعنی عشق الله  
 سکا مسلم اولور حاصلی عشق جال ازلی به چن کلی مالک اولور سین  
 یعنی مالک اوله مزین تا کیم عالمه کنولک تهمتی براقیمجه عشق خدا به  
 مالک اوله مزین \* ابو بکر و راق قدس سره گفته است اگر طمع را  
 برسند که پذیر تو بگست کو بد شک دره مقدورات کرد کاری و اگر گویند

پیشه توجیهست گوید اکنساب مذلت و خواری و کر کو بند غایت تو  
 چیست گوید بمحضت و حرمان گرفتاری \* ابو بکر و راق طبقه  
 ثانیه دندل اسمی محمد بن عمر الحکیم در صاحب مسند ابو عیسیٰ ترمذی بنک  
 طایفه سید بودخی ترمذی (منقول در که نیجه یلار خضر طلبنده  
 مرارستانه هر کون کیدر کلوزدی و کیدوب کلورکن بر جز قرآن  
 او قوردی بر کون خانه سندن چیقدی بر پیره راست کلدی و ابو بکره  
 سلام و یردی و یددی بو کون سنکله همراه اولوب مصاحبت ایدم  
 ابو بکر دخی راضی اولدی مصاحبت ایدر کورستانه واردیلر و کلدیلر  
 چونکه خانه سی او کته کلدیلر یریدی بنی یلدکی اشته بن مدت میده  
 استدی بنک خضریم بو کون بخله مصاحبت ایدر کورستانه قرآن تلاوتیدن  
 محروم اولدک صحبت خضر بویه و لجه غیر یلر نیجه اولور معلوم  
 اولسونکه عزلت و تجرید و تنهالی جیع اشلرک باشیدر دیدی (پرستد  
 فعل مضارع غائب سؤال ایدر لسه دیمکدر) که حرف بیان پذیر باد  
 عجمیه و ذال مجهول فحیه والد معناسنه در ترکیجه بابا دیمکدر (معلوم  
 اوله که فارسی کایلر بنک جله سنده دال و ذال فرقنی باز مشد و حقنه  
 نیجه عربی و فارسی قطعه لر نظم ایشلر تطویه حاجت یوق همان  
 بریت ترکیله کفایت ایدم (قطعه) ایش سن دال و ذال فرقن ایدم  
 که بودر علم فرس ایچنده مبهم (صحیح و ساکن اواسه انده اول (انی دال  
 اوقی باقی ذال مجهول (یعنی ماقبلی حرف صحیح ساکن اولورسه دال مجهوله  
 و اگر حرف علت و یا حرف متحرک اولورسه ذال مجهوله در اما ظریف  
 و بلیغ اولان مجهله اوقوه قدر ز پراظرفای عجمیه مبهمه محل ظرافتدر  
 (تویه اضافت لامیه پذیر تو مبتدا (کیست خبری کیدر دیمکدر) شک  
 شبهه معناسنه در (در حرف ظرف (مقدورات کردکاری لامیه مقدورات  
 مقدورتنک جمیدر کردکاری با حرف نسبت رازق تقدیر ایدیکنده  
 دیمکدر (پیشه پاه عجمیک کسر یله صنعت دیمکدر) تویه اضافت لامیه  
 اکنساب کسب ایتمک یعنی قازانمق دیمکدر (مذلته اضافت بیانه  
 مذلت مصدر در ضرب بابنک مضاعفندن الحلق دیمکدر (خواری  
 یا حرف مصدر (خوار روم ضمیمه حقیر دیمکدر حرمتسر معناسنه  
 (بمحضت حرمان مصدرک مثلثه اضافتیدر با حرف صله (بمحضت غم و غصه

و شدت واضطراب دیمکدر (خرمان مصدر ندر بحر و مطلق و بی مکدر  
 (کرفناری یا حرف مصدر صفت مشبهه در استر معناسینه ترکیه  
 طونسق دیرلر (محصول ترکیب) ابو یکروراق قدس سره تیشسته  
 اگر طبعه سؤال ایلسه که سنک باهک دیمدر جوابنده دیر خدا نیک ازلده  
 تقدیر ایندیکنده شک و شبهه و اگر دیرلر ایسه صفتک ندر بحر الحلق  
 و حقارت کبب ایتک و اگر دیرلر ایسنه غایتک یعنی نهایت کارک ندر  
 دیرغم و غصه و محروم لفظه اسیرا و تقدیر دیو جواب ایدر (قطعه) اگر  
 پرسی طمع زاکت پذیر کبست \* بگوید شک در اقدار الهی \* پرسی فعل  
 مضارع مفرد مخاطب (کت تاضمیر خطاب) پذیره مقید پذیرت دیمکدر  
 وزن ایچون تقدیم اولمشدر بعض نسخه ده کت پذیر یرینه مازدت واقدر  
 و شارخده بونی اختیار ایلش تقدیرده حاجت یوقدر لکن بالاده کی  
 ترکیه لفظا مخالف اولور (کنده که حرف بیان بونده فحله در زیر  
 فارسیده مضمراتک ماقبلی مفتوح اولور (اقدار الهی لامیه اقدار  
 همزه فحله قدرتک جمیدر (محصول بیت) اگر طبعه ضرور ایسک که  
 پذیر کبدر الاله ک قدرتگرنده شک یعنی الله تعالینک قدرت و تقدیرنده  
 شک و شبهه ایتکدر \* اگر کوئی که کارت چیست گوید \* بخواری  
 از لثمان کام خواهی \* کوئی فعل مضارع مفرد مخاطب دیر ایسک  
 دیمکدر (که حرف بیان) کارت لامیه تاضمیر خطاب چیست ندر دیمکدر  
 (گوید مصراع ثانیه مرهوندر) بخواری با حرف مصاحبت یا حرف  
 مصدر (لثمان لثیمک جمیدر الحقلر دیمکدر) کام مراد دیمکدر کاف  
 عربله (خوهی فعل مضارع مفرد مخاطبدر استیه سین دیمکدر  
 (محصول بیت) اگر در سن که کارک ندر الحقلردن خورلق ابله مراد  
 استمکدر یعنی دنیله ال آجوب آب رود کوکب مراد نفسانی طلب  
 ایلکدر \* ورش پرسی زخم کار گوید \* بمختهای حرمان عمر گاهی \*  
 (ورش واکرش دن محفندر) پرسی فعل مضارع مفرد مخاطبدر سؤال  
 ایدر سنک دیمکدر (ختم کار لامیه) گوید بنه مرهوندر بمختهای  
 حرمان مصدرک مثلنه اضافتدر (با حرف مصاحبت هادات جمع  
 باوسیله اضافت) عمر گاهی با حرف مصدر (عمر گاه کاف عربله وصفه  
 ترکیبدر عمر اکلدیمی دیمکدر (محصول بیت) و اگر طبعه ختم کاردن

صور در اینسك یعنی عاقبت كارك ندر در اینسك در كه مجر و ملق شد اند به  
 عمر اكسلد بچك كنز بواج بینك مصلح ناپلرنده بر ارادات خیر  
 مقدر در (عروض) بوقعه هزج سندن مقصود در كه بر و سراجی  
 مفاعیلن مفاعیلن فاعولن در \* ابراهیم خواص قدس بنره گفته  
 است كه رنج مكش در طلب آنچه در قسمت لزی برای تو كفايت  
 کرده اند و آن روزیست \* ابراهیم خواص طبقه ثانیه دندر كتنی  
 ابو اسحق در خواص زنبیل باف معاسنه در یوز طقسایان برده  
 وفات ایشدر بفصلادی الاصلدر رجه الله ( رنج زجت دیمكدر  
 ) مكش نمی حاضر مفرد چكمه دیمكدر ( قسمت نشدت وزنی اوزره  
 مصدر در نصیب وحده معاسنه اضافی بیایه (ازلی یا حرف نسبت  
 ) برای ادات تمیل كفايت درایت وزنی اوزره مصدر در بشمك  
 معاسنه یعنی وفاتك دیمكدر ( کرده ماضیدن قسمدر ) انداد جمع  
 ضمیر كفايت کرده اند یشدر مشلدر دیمكدر آن اسم اشارتدر ( روزی  
 یاد اصلیه ایله رزق دیمكدر ) محضول تركیب ) ابراهیم خواص قدس  
 سره پیور مشلدر كذ جت چكمه اول نسنه ك طلبنده كه قسمت ازلده  
 یعنی ازل و آزالده اولان حصه ونصیده سنك ایچون یشدر مشلدر  
 اودخی رزقدر یعنی یشدر یوب كفايت ایلدكری رزقدر حاصلی  
 سنك ایچون قسمت ازلیده مقدر قیلد قری شبك طلبنده مشقت چكمه  
 اول رزق مقدر در \* و ضایع مكردان آنچه از توطلب كفايت آن کرده  
 اند و آن انقیاد احكام آلهست از او امر و نواهی \* مكردم انه نمی  
 حاضر مفرد ایلد دیمكدر ( آنچه اول نسنه بی كه ) طلب كفايت مصدر  
 مثلثه اضافتدر ( كفايت آن لامیه آن اسم اشارتدر یعنی سندن كفايتی  
 طلب ایدكری شی ) انقیاد انفعال بایدن مصدر در بونله اطاعت  
 معاسنه در ( انقیاد احكام مصدر ك مفعولنه ) احكام الهی لامیه احكام  
 حكیم جمیدر ( اولر امر ك جعی ) نواهی نيك جمیدر ( محضول تركیب  
 دخی اول نسنه بی ضایع ایله كه سندن انی یشدر مكلکی یعنی وفاسنی  
 طلب ایشلدر و اول استدكری او امر و نواهی بدن اولان اللهم  
 حكمرینه اطاعتدر یعنی الله تعالیك امر ایتدیكی شی فعلله كنور و ب  
 امثال ایتكدر و نمی پیور بدندن اجتاب ایدوب ترك ایتكدر حاصلی



شول شېك كه سندن قملتي طلب ايتمشردر فعله كنور ضايع الله واول  
 شېك كه تركي استمشردر فعله نصيب اوقات شريف وعز برايله  
 (قطعه) قسمت رزق زائل كرده اند \* چندي رزق پراكندي \* قسمت  
 رزق لاميه كرده اندك مفعولي محذوف تقديرى تقدير كرده انددر (پي  
 رزق پايه رزق ارقه سنده ديكمدر (پراكنده كي يا حرف مصدر كاف  
 عجمي هاء وسجدين مبدلدر پراكنده پریشان معناسنه (محصول بيت)  
 خطاب عام طريقه پرور رسك رزق حصه سني ازله تقديرالمشردر  
 رزق ارقه سنده پریشانلق چنه دل يعني بوقدر اضطرار وسعك وتكاپو  
 وطليك اصلي ندر \* فائده زندگيت بندگيت \* سر مكش از قاعده  
 بندكي \* فائده زندگيت لاميه زندكي يا حرف مصدر زنده ديري ديكمدر  
 خي معناسنه زندكي ديرلك حيات معناسنه (بندكي ده بويله در قوللق  
 معناسنه) مكش نمي حاضر چكمه ديكمدر (قاعده بندكي پايه بالاميه  
 (محصول بيت) سنك حياتك فائده سي قوللقدر باش چكمه يعني  
 اعراض ايله بنده لك قاعده سندن يعني قوللق رسندن چكمه زيرا  
 حياتك فائده سي قوللقدر يعني عبادات و طاعاتدر حاصل حياتكده مال  
 وجاهدن فائده اولماز انحق عبادات و طاعاتدن فائده مند اولور سين  
 بويله ايسه بنده لكدن اعراض ايله كه فائده انده در (عروض) بوقطعه  
 بحر سر بعدندركه اصلي مستغفلن مستغفلن مفعولات در جيع اجرا سنه  
 طي علي طاري اولمشدر طي در دنجي ساكني حذفه ديرل مستغفلن دن  
 فامفعولات دن واو دوشر مستغفلن مفعولات قالور پرل ينه مستغفلن  
 فاعلات كنور رل وعروض وضر بنه قصردخي كالور طي دنصكره  
 فاعلن اولور بويله اولجه بر مصراعى مستغفلن مستغفلن فاعلن اولوب  
 سريع مطوي اولور \* ابو علي رود باري قدس سره گفته است  
 تنك ترين زندانها معاشرت اضداد است ( ابو علي رود باري  
 يا حرف نسبت رود بار بر عظيم شهر ك اسميدر طبقه رابعه دندر  
 اسمي احمد بن محمد در جنيدك شاكر ديدر شريعت و حقيقي جامع  
 ايدى او بجز يكرى برده وفات ايلدى (تنك ترين تنك طار ديكمدر  
 زادات تغضيل يا ونون تا كيد در (زندانها عادات جمع) معاشرت  
 مفاعله باشندن مصدر در الفت وصحبت معناسينه (اضداده اضافي

مصدرک مفعولته در اضداد ضدک جمعیدر (محصول ترکیب)  
 ابوعلی رود باری قدس سره پیورمشدر که زندانلک زیاده طاری  
 اضدادک صحبیدر یعنی خلاف جنسک الفت و صحبیدر (قطعه) کرچه  
 زندانست بر صاحب دلان \* هر کجا بویی ز وصل یار نیست \* صاحب  
 دل اولیاء الله معناسنه در الف تون ادات جمعدر (بویی یا حرف تنکیر  
 بوی امید معناسنه (وصل یار لامیه (محصول یت) اگر چه صاحب  
 دللره زنداندر یازک وصلدن امید اولیان هر بر یعنی هر بر ده که بوی  
 وصال یار اولیه صاحب دللر اوزرینه او پر زندان اولور بر لفظنی اسم  
 عد ایدوب صاحب دله مضاف فلیق جائدر بر صاحب دلان صاحب  
 دللر فتنده دیمک اولور \* هیچ زندان عاشق مشتاق را \* تنک تراز صحبت  
 اغیار نیست (محصول یت) عاشق مشتاقه صحبت اغیاردن طار زندان  
 یوقدر (عروض) یوقطعه بحر رجز مسد سدن در بالکتر عروض  
 و ضربی مقصوردر که بر مصرای فاعلان فاعلان فاعلات اولور  
 \* شیخ ابو العباس قصاب قدس سره درویشی رادید که جامه خود را  
 می دوخت و هر درزی را که راست نیامدی بکشادی و باز بدوختی شیخ  
 فرمود آن بت تست \* شیخ ابو العباس اسمی احمد بن محمد بن عبد الکریمدر  
 حشاشی آملدر محمد بن عبدالله الطبریک مریدیندر درویشی یا حرف  
 وحدت (را ادات مفعول (دید فعل ماضی مفرد غائبدر) که حرف  
 بیان (می دوخت می ادات حکایه در دوخت فعل ماضی (درزی یا حرف  
 وحدت در زیودیمکدر (را ادات مفعول (که حرف رابط صفت  
 راست نیامدی یا حرف حکایه نیامد فعل ننی ماضی مفرد غائب  
 طوعری کلز ایدی دیمکدر (بکشادی یا ینه حکایه ایچونددر) (با حرف  
 تا کید (کشاد فعل ماضی مفرد غائب آچاردی بونده سو کردی دیمکدر  
 (یا زبومکه ینه معناسنه در (بدوختی یا ینه او کیلر کی با حرف تا کید  
 دوخت فعل ماضی مفرد غائب دیکردی دیمکدر (فرمود فعل ماضی  
 مفرد غائب پیوردی دیمکدر (آن اسم اشارتدر جمله به (بت پاه عجمک  
 خیمله صنم معناسنه در ترکیجه پوت در لر (نست تواسدن مخفندر  
 تنک تویه اضافی لامیه سنک پتکدر دیمکدر (محصول ترکیب) شیخ ابو  
 العباس قدس سره درویشی کوردیکه کندی جا به سنی دیکردی و هر

بویستی یعنی هر بر دیگر یکی دیگرش که راست کلز ایدی یعنی راست کلین  
 دیگرش سو کردی وینه دیگر دی (حضرت شیخ پیوردیکه اول خرقه  
 شنگ صمدکدر یعنی سنی ذکر الله بن کبر و قوبوب کندیه مشغول قیلر  
 بواسته اهل ذکره لایق دکلدر (رباعی) صوفی که بخرقه دوزیش  
 بازار بست \* کرخیه بفقر میرند خوش کار بست \* که خرقه باطل صفت  
 (بخرقه دوزیش با حرف مضاجبت شین ضمیر صوفیه راجعدر یا  
 حرف مصدر خرقه دوز و صف ترکیبی خرقه دیگری دیکدر (بازار بست  
 سین و نابونده هست معناسنه در یا حرف تنکیر بازار آلم صاتم معناسنه در  
 این بونده ایش دیکدر (بخیه نکنده معناسنه در) بقره با سبیه  
 (هی زند می ادا ت حال زند فعل مضارع مفرد غائب زیندن دن یا علی  
 غیر قیاس زدن دن اور رسه دیکدر (خوش کار بست ابو کاردر دیکدر  
 (محصولیت) صوفی که خرقه دیگر بیکل ابله بازاری وارد یعنی ایشی  
 وارد خرقه دیگر مکمل ایشی اوله فقر سبیه نکنده اور رسه ابو کاردر  
 یعنی فقر ندن ناشی خرقه و جامه سنی دیگر ایسه نه کوزل و نه اعلا  
 \* و زجنش طبع دست او جنباند \* هر بخیه ورشته اش بت و زنا رست \*  
 (وزر واکردن مخففدر) (جنش طبع لامیه طبعک جنبشی دیکدر یعنی  
 طبعک حرکتی بمصلى طبعک میلی (دست اولامیه) جنباند فعل مضارع  
 مفرد غائب متعدی الف و نون ادا ت تعدیه لازمی جنبند کلور او بنادر سه  
 یعنی حرکت ایندر رسه دیکدر (رشته ایملک دیکدر) (شین ضمیر  
 خرقه به راجعدر) (زنا زانک ضمی و نون مشدد ابله کشاره مخصوص  
 بر قولشعد که اون ایکی برده دوکی او اوز حتی بر مسلمان قوشانسه کفر به  
 منکم اولور (محصولیت) و اگر طبعک میلی الی الی تحزاک  
 ایندر سه یعنی ذوقی ایچون دیگر سه او خرقه نک هر نکنده سی و هر ایملگی  
 بر بت و زنا در لف و شمر مرتب طریق به بت بخیه به ناظر و زنا رسته به  
 حاصلی خرقه دیگر مکمل صوفیه اعلا کاردر محافظه عورت یا محافظه  
 از برد او اور سه (لکن هوا و هو شدن اوتوری یعنی نظام و انتظام قید به  
 دیگر سه هر بر نکنده می بر بت و هر پر رشته سی بر زنا در (عروض  
 بور باعینک صدر و ابتدای اخیب حشو اولاری مقبوض ثانیلری سالم  
 عروض ضمیر به ازل بر مصرع می مقبول مفاعیلن مفاعیلن فاع اولور

\* حضرت قدس سره گفته است الصوفی هو الذی لا یوجد بعد عدمه ولا یعدم بعد وجوده. (یعنی صوفی آنست که چون از وجود طبیعی خود فانی شود دیگر بدان باز نگر دم که الفانی لایرد و بعد ازان چون بوجود آید و بقا بعد الفنا متحقق گردد دیگر فانی نشود) حصری کنتی ابو حسین در اسمی علی ابن ابراهیم بصری در بغداد ده وفات ایلشدر شبلی تک مریدان در (الصوفی) بقدر مرفوع مبتدا (هو ضمیر فصل مذاهب ثلثه واردر) بعضی را سمیدر و اعرابن محلی واردر دیدیلر بونده مبتداء ثانی اولور (و بعضی را سمیدر لکن اعرابن محلی اولماز دیدیلر) و بعضی لر حرفه دیدیلر (الذی اسم موصول) (لا یوجد لاحرف نفی یوجد فعل مضارع منفرد مذکر غائب لفظاً مرفوع فاعلی تحتیده الذی یمه راجعدر جمله سی الذینک صله سی الذی صله سیله خبر مبتداء ثانی مبتداء ثانی خبریله مبتداء اولک خبری لا یوجد موجود اولیه دیمکدر (بعد ظرف زمان مفعول فیه لا یوجدنک وجود مضاف الیهی) (ضمیر مجرور صوفی یمه راجعدر) (ولا یعدم معدوم اولیه دیمکدر لا یوجد اولیه دیمکدر) (معطوف) (بعد وجوده بعد عدمه کیدر) (وجود طبیعیدن مراد صفت بشریتدر یا اخلاق ذمیهدر) (که حرف تعلیل وجود حقانی دن مراد صفت ملکیت یا اخلاق حمیدهدر) (بقا بعد الفنا که اصطلاحات صوفیه دندر ما قبلنده اولان کلمات انک مناسبدر تفصیل مورث ملالدر کتب صوفیه یمه راجعت اولانه وهم حقیقت تفصیلی قال ایله اولماز حال ایله اولور حنیفیمز دیکل (بمحصول ترکیب) حصری قدس سره پیور مشدر صوفی شول شیدر که عدمدنصکره موجود اولیه وموجود اولدقدنصکره معدوم اولیه (یعنی حضرت جامی نوکلامی ایضاح ابدوب پیور صوفی اولدر که چونکه کندی وجود طیه پسندن فانی اوله یعنی صفت بشریتدن یا اخلاق ذمیه سندن خلاص اوله خبری اکا کبر و دوغیمه یعنی اوصفته عودا یمه زیر الفانی لایرد در یعنی برشی صفت فنا ایله متصف اولوب عدمه مشرف اولدقدنصکره رد اولماز و بو وجود طبیعی بی افتادنصکره چونکه وجود حقانی به کله یعنی صفت ملکیت یا اخلاق حمیده ایله متصف اولوب تخلعوا باخلاق الله) سرینه مظهر دوشوب بقا بعند الفنا متحقق اوله یعنی فنا فی الله دن

بقا بالله تشریف ایلله بردخی فانی اولیده حضرت مولانا جامی قدس  
 سره السامی حضرت حصرتک کلامنده ظاهر تضاد اولمغه شرح  
 و بیان ایلدی و شرحندن منقهم اولدی که لا یوجد بعد عدمه و  
 اولان وجود وجود طبعیدرانی اعدام وافتنا ایلله دیو تنبیه پیور و لا  
 یعدم بعد وجوده دمی وجود حقانیدرانی اعدام وافتنا ایلله دیو تشویق  
 ایدر حاصلی بو اوصاف ایلله موصوف اولاندر صوفی و الا فتای اخلاق  
 ذمیه که انتهای سالک مبتدیان کیرو عودت ایتد رر سه مردود  
 طریق اولور یکیدن سلوک محتاج و ایجاد صفت حیده که مرتبه  
 بقا بالله در و انتهای مراتب اهل الله در کیرو اعدام ایدر سه مردود خدا  
 اولور اعانها الله و جمع المسلمین بلیغ بن باعورا کی (رباعی) خوش آنکه  
 چونست شد از بن نقش مجاز \* دیگر بوجود خویش نیاید باز \* آنکه  
 آنکس که تقدیرنده در (نیست شد یوق اولدی یعنی محو وجود ایلدی  
 (نقش مجاز وجود طبعیدن عبارتدر) بوجود خویش نیامیه (ناید باز  
 ینه کلیه دیمکدر) (ناید فعل نفی مستقبل در) (محصول بیت) خوش  
 اول کپسه که بونقش مجازدن یعنی مستعار اولان وجود طبعیستندن  
 یوق اولدی یعنی محو وجود ایلدی غیری کیندی وجودینه ینه کلیه  
 یعنی نقش مجازیدن محو وجود ایتد کدن صکره تکرار عودت ایتد مره  
 اول کپسه نه خوشدرونه کوزلدر که سالک طریق حقدر \* زان  
 پس چو وجود یافت زان مایه ناز \* جاوید پرودر عدم کشت فراز \*  
 (زان پس اندن صکره دیمکدر) یافت فعل ماضی مفرد غائب بولدی  
 دیمکدر) مایه ناز پسانیه مایه نازدن مراد وجود حقانیدر (جاوید  
 ابدی دیمکدر) (در عدم بیانیه در قبو معناسنه) (کشت کاف عجمیله  
 شد معناسنه در اولدی دیمکدر) (لکن فراز ایلله ترکیب اولنسه یعنی  
 فراز کشت قباندی دیمکدر بونده برای قافیه تأخیر اولمنسدر  
 (محصول بیت) اندن صکره یعنی وجود طبعی بی اعدام وافتادن صکره  
 چونکه مایه نازدن یعنی مایه اصلیه حقانیدن وجود بولدی ابدی  
 لکن اوزرینه عدم قبوسی یعنی وجود حقانی بی اعدام قبومنسدر  
 اولدی قباندی (عروض) (بور باعی عینله رباعی سابق کیندر  
 لکن عروض و ضربی اهتم در که بر مصرعی مفعول مفاعلی مفاعیلین

فعول در \*خواجه یوسف همدانی قدس سره وقتی در نظامیه بغداد  
 وعظ می گفت فقیهی معروف باین السقا برخاست و مسئله پرسید  
 گفت بنشین که در کلام تو را ایجه کفر می شنوم شاید که مرک تونه  
 بر دین اسلام بود بعد ازان بمدتی آن فقیه نصرانی شد و بر نصرانیت  
 مجرد \*خواجه یوسف همدانی کنینی ابو یعقوب در فقیهه و عالم و عامل  
 بر ذات عالیقدر در ابوعلی فارمدینک مریدان در هجرتک بشوز  
 او تیز بشنده وفات ایل شد در (وقتی یا حرف وحدت) در حرف ظرف  
 (نظامیه بغداد لامیه یا بیانیه نظامیه بغداد ده بر عظیم مشهور  
 مدرسه در) می گفت می حکمیه سال ماضی (فقیه می یا حرف وحدت  
 فقیه علم فقیه عالم اولان کیم سیه دیدل) (معروف باین السقا ابن سقا  
 دیمکدر معروف دیمکدر) (برخواست فعل ماضی مفرد غائب قالدی  
 دیمکدر) مسئله یا حرف وحدت همزه حرف توسل (پرسید فعل ماضی  
 مفرد غائب سؤال ایلدی دیمکدر) گفت یوسف همدانی دیدی  
 (بنشین یا حرف تأکید نشین امر حاضر او تیز دیمکدر) (که ادات  
 تعلیل) (کلام تو لامیه) (رایجه کفر یسایه کفر ققوسی دیمکدر) می  
 ادات حال (شنوم فعل مضارع متکلم وحده ایشدی یورم دیمکدر  
 (شاید که خوف اولتور که معناسنه کلور نه کیم ترکیده ده استعمال  
 اولتور و جا زدر که معناسنه ده کلور) (مرک تو لامیه سنک اولومک  
 دیمکدر) (نه حرف نفی بوده مصروفدر) (مدتی یا حرف ظرف یا حرف  
 وحدت) (بمرد یا حرف تأکید) (مرد فعل ماضی مفرد غائب اولدی  
 دیمکدر) (محصل ترکیب) (خواجه یوسف همدانی قدس سره بروقت  
 بضداد نظامیه سنده وعظ و نصیحت سو یلردی ابن السقا دیمکدر  
 معروف بر فقیه قالدی و بر مسئله صورتی کلامندن متفهم اولان  
 بطریق الامتحان صورمش خواجه یوسف دیدی او تیز زیرا سنک  
 کلامکده کفر ققوسی ایشدی یورم یعنی علامت کفر وار قور قوالور که  
 سنک اولومک دین اسلام اوزرینه اولیه اندن صکره بر مدته یعنی  
 بعد زمان اول فقیه نصرانی اولدی و نصرانیت اوزره اولدی  
 کفرینه سبب بود که خلیفه وقت اتی رسالتله قیصر رومه کوندردی  
 و راهبرله مباحثه ایلدی بجلیه تقدیم ایلدی عاقبت قیصرک فریته

عاشق اولدی طلب ایلد کده قیصر دیندی اکر نصیر ایندی قبول  
ایلو ایسک مطلوب بکه نائل اولورسون معاذ الله قبول ایلدی واول  
حال اویره سرد اولدی دیر (منقولدر که منی منی مؤشده صور بلر که  
سن حافظ قرآن اینک هیچ خاطر کده بر آیت یوقدر دیدی (ربما  
یود الذین کلروا لو کفوا مسلمین) آیتیدن غیری خاطر مله یوقدر  
ذوق بالله من شرور انفسنا (و به ضیلر بو حکایه بی آخر طرز نقل  
ایملر که علماء شامدن عبد الله نام کیسه تحصیل علم ایچون بغدادده  
کلدی واین السقا ایله رفیق اولدی و میا الحاری زیارت ایملر دی  
اول وقتده بغدادده بریمیز وارایدیکه غوثدر دیرلر ایندی و دیرلر دیکه  
استدیکه وقتده ظاهر اولور و استدیکه وقت کیرلور و اول زمان  
قطب الربانی و غوث الصمدانی و عارف سبحانی شیخ عبد القادر  
الجبلی حضرتلری صفر سنده ایملر عبد الله واین السقا و حضرت  
عبد القادر اول عزیزک زیارته و ارمق قصد ایملر این السقا یولده  
ایتدی اندن بر مسئله صور مقی استرم که جوانی اول بطرز عبد الله  
دیددی بن ایتدی م بندخی بر مسئله صور ایم کوره بم نه دیر حضرت  
عبد القادر دیدیکه معاذ الله بن اندن برشی صور بم بلکه انک برکاته  
منتظر اولورم چونکه واردق بر ساعت منتظر اولدق کور غمدی  
برساتدن صکره کوردک یرنده طورر پس این السقایه خشمه باقدی  
وایتدی وای سکا ای این السقا بتدن بر مسئله صور سین که بن انک  
جوانی بیلم اول مسئله بودر و جوابیده بودر اما کورورم که کفر آتشی  
سندن زیانه اورر صکره عبد الله نظر ایلدی وایتدی ای عبد الله  
بتدن بر مسئله صور سین و امتحان ایدر سین که بن سولیم مسئله  
بودر و جوانی ده بودر لکن البته سنی دنیا ایکی قولاعکه دک غرق  
ایتسه کر کدر بنم خصوصمه ادب سزاک ایتدک اندن صکره شیخ  
عبد القادره نظر ایتدی و کندی به یقین چکدی و اعزاز ایلدی  
وایتدی ای عبد القادر خدا ورسولنی خوشنود ایتدک ادبه رعایت  
ایلدک کو یاسنی کورورم که بغدادده منیره چقمش سین و دیر سین که  
(قدمی هنه علی رقبه کل ولی الله) و کورورم که اول وقتک اولباسی  
سکا اجلال ایدرلر بویه دیدی و همان غائب اولدی و بعد زمان

یوسوزز هب ظهور ایلدی ابن السقا سقارنله قیصره کیندی مقدا  
 بیان واندیغی کی مرتد اولدی (و عبدالله دمشقه کیندی نورالدین  
 شهیدانی اوقافه متولی فصب ایلدی و دید یکر کی مال حرامه  
 مستغرق اولدی) و حضرت عبدالقادر برکون منبرده وعظ ایلدی  
 واللی دن جیغاوز مشایخ کیکردن کیمسه حاضر ایدی انشاء کلامده  
 خدمی هذه علی رقبه کل ولی الله دیدی جله سرفرو ایلدیلر  
 و شیخ علی هیتی منبره چقدی و شیخ قدمی بویینک اوزرینه  
 خودی بوقسمی حکایه سی مفصلدر برآسه رساله یه محتاجدر استین  
 محله مر اجعت ایسون (شارح نسخه سنده برخاست لفظنه بر پای  
 زیاده ایش یعنی بر پای خاست دیمش لکن تعذیب حیوان بلافاصله  
 ایش و رایحه کفر می شنوم پرینه رایحه کفر بایم یازمش بوزم  
 قنصه مردن دخی معناه جتدن من وجه کوزلدر اما یم نسخه مرده  
 استعاره و تشبیه زیاده بولندیغدن اریای عندیده اندن مر جدر  
 و اکثر نسخه ده بویه واقعدر (قطعه) هر که بینی که بس از پرورش  
 فقر اورا \* در صف زنده دلان نام بارشاد رود \* هر که هر کس که  
 دیمکدر (بینی فعلی مضارع مفرد مخاطب کور رسین دیمکدر) که  
 حرف یمان (بس باء عربیله بسی معناسنه در یعنی جوق دیمکدر  
 پرورش اسم مصدر در بسلتش و تریه معناسنه در) فقره اضافت  
 سیاتیه (پرورش فقر مجاهده و ریاضت شاقیدن عبارتدر) صف  
 زنده دلان بیانیه (زنده دلان الف ثون ادات جمعدر) زنده دل  
 و صف ترکیبی کوکلی دیری دیمکدر اولیاء الله معناسنه (نام تلمش  
 تقدیرنده) رود فعل مضارع رویدن دن باعلی خلاف قیاس رفتن دن  
 کیکدر دیمکدر (محصول یت) هر کیمی که کور رسین نیجه فقر  
 تریه سندن یعنی زیاده ریاضات شاقه دن ناشی اولیاء الله صفتده  
 اتم نامی ارشاد ایله کیکدر یعنی کثرت ریاضات دن ناشی اهل الله  
 صبره سنده نامی ارشاد ایله مشتهردر (حاصلی جوق ریاضات  
 و مجاهدات ایله سوء اخلاقی افنا ایدوب اهل الله پینده کامل و مکمل  
 اولان کیمه بی کور دیکک و قنصه) شارح بس پرینه پس یازمش  
 باء عجمه و معناسنی هر کیمی کور رسن فقر پرورشندن و ریاضت



و مجاهد دهن صکره دیمش محله مناسب معنا و بره بمش سقلمتی صکره  
 میدانه چبقارچوق پرهیز لازمدر \* یاد دعوی بسراومبرای خواجه  
 مباد \* که ازین بی ادبی دین تو بر باد رود \* یاد دعوی بیانبه دعوی  
 ذکر بی دیمکدر (بسر باحرف صله سر بونده طرف معناسنه (میر)  
 نهی حاضر مفرد ایلمته دیمکدر (خواجه وززایه و بکره و حقنه  
 رعایت اولتان کیمسه به دیرل (مباد نهی حاضر اولسون دیمکدر) که  
 حرف بیان (بی ادبی یا حرف مصدر ادبسنک دیمکدر (بر باد هوایه  
 (دود کیدر (محصول بیت) اهل الله یننده ارشاد ایله معروف اولان  
 کیمسه بی کوردیکک وقتده دعوی بادی بی انک طرفینه ایلمته یعنی  
 انک حضورینه دعوی ایله کتمه ای خواجه اولیه که بوا دبسنلکدن  
 سنک دینک هوایه کیمسه (عروض) بوقطعه بحر رمل متمدن صدر  
 و ایندا سالم حشوری جمله مخبون خبن ثانی ساکنی حذفه دیرل  
 فعلاتن اولور عز وض وضرب خبن دن صکره حذف دخی طاری  
 اولمشدر بر مضارعی فاعلاتن فعلاتن فعلن اولوب رمل  
 مخبون مقصور اولور \* خواجه عبد الحالی غجدوانی قدس سره  
 و روزی درویشی یش او گفت اگر خدای تعالی مرا مخیر کرداند  
 میان بهشت و دوزخ من دوزخ را اختیار کنم زیرا که بهشت مراد  
 نفسست و دوزخ مراد خدای تعالی خواجه سخن اورارد صکره  
 و فرمود که بنده را با اختیار چه کار هر یکا کویدر ورویم وهر یکا کوید  
 باش باشیم \* خواجه عبد الحالی غجدوانی سر خلقه خواجکان  
 نقش بندیده در و ذکر قلبی بی حضرت خضر دن جوانلقنده تعلیم ایلین  
 بونلردر (روزی درویشی یاری وحدتدر (پیش اولامیه (مرا بی  
 دیمکدر (مخیر تفعیل بایندن اسم مفعولدر ایکی نسنه نک بر بی  
 بکنمکه دیرل (کرداند فعل مضارع مفرد غائب ایله سه دیمکدر  
 (میان بهشت بیانبه میان ظرو فدن در ظرفیت معناسی ملحوظدر  
 (دوزخ بهشته معطوفدر جهنم دیمکدر (من میدا (را ادات مفعول  
 (اختیار کنم خبر در اختیار افتعال بایندن مصدر در بکنمک معناسنه در  
 (کنم مضارع متکلم وحده (زیرا که ادات تعلیل (مراد نفس لامیه  
 (مراد خداده بوبله (مخیر اودخی بوبله در (کرد فرمود ماضیلردر

(بند را را ادا ت تخصیص) باختیار با حرف مصاحبت (چه کار  
 نه ایشی وار دیمکدر) (چه کارست تقدیرنده) (هرکجا هر قنده یعنی  
 هر نه بیر دیمکدر) (گوید فعل مضارع) (رو مقول قولی که امر حاضر در  
 کیت دیمکدر) (رویم فعل مضارع متکلم مع الغیر کیده رز دیمکدر  
 باش امر حاضر اول دیمکدر) (باشیم فعل مضارع متکلم مع الغیر  
 او اورز دیمکدر) (محصول ترکیب) (خواجه عبد الحالیق عجدوانی  
 قدس سره بر کون بردویش انک حضورنده دیدی اگر خدای تعالی  
 بنی جنت وجهنم بینده نخبیر ایلسه یعنی ختی می استرسین جهنمی می  
 دیسه بن جهنمی اختیار ایدرم زیرا که جنت مراد نفسدر یعنی نفس  
 اتی ارزول وجهنم خدای تعالی انک مرادیدر یعنی جتنده وجهنمده  
 حقک مرادیدر لکن جهنم بالکز حقک مرادیدر زیرا نفس اتی استمر  
 حضرت خواجه درویشک سوزینی رد ایلدی یعنی درویشک کلامی  
 ابطال ایلدی و یوردریکه قولک اختیار ایله نه ایشی وار یعنی بنده نک  
 بکنوب بکنمک نه حدی هر قنده کیت دیرسه کیدرز و هر قنده اول  
 دیرسه اولورز جتنده انک جهنمده انک هر نه مراد ایدر سه اولیه ایلر  
 هیچ کیمسه اکا مخالفت ایده مز (قطعه) کار بی اختیار خواجه ممکن \*  
 ای که داری بندی اقرار \* کار ایش دیمکدر (بی اختیار خواجه  
 لامیه) (مکن نهی حاضر در ایله دیمکدر) (ای که ای کس که تقدیرنده در  
 داری فعل مضارع مخاطب) (بندی با حرف صله یا حرف مصدر  
 محصول بیت) (افندی که اختیار نسزیش ایله یعنی افندی که اختیاری  
 اولمیان فعلی ایشیه ای کیمسه که بندلکه اقرارک وارد) (حاصلی ای  
 قولافه اقرار ایدن کیمسه افندی که اختیاری اولمیان ایشی ایشلیمه  
 \* هرکجا اختیار خواجه بود \* بند کارا باختیار چه کار \* هرکجا  
 هر قنده دیمکدر این معناسنه کلم مجاز اندن در شرط و جزا استر  
 اختیار خواجه بود شرطی جزاسی محذوف آن شود تقدیرنده  
 اختیار خواجه لامیه) (بند کارا را ادا ت تخصیص الف نون ادا ت  
 جمع کاف عجمی هاء رسمیدن مبدل قوللرک دیمکدر) (محصول بیت)  
 افندی که اختیاری یعنی مراد علیه سی هر قنده اولورسه اول اولور  
 قوللرک اختیار ایله نه ایشی وار یعنی اختیار حقک کاریدر عیدک

گلدی دکل همان قوله لایق اولان تسلیم و رضاده اولمقدیر (عروضی)  
 بوقطعه بحر خفیه قنددر که فاعلاتن مقیاعلن فعلی در که حشورینه  
 بالکنز خبن عروض و ضربینه خبن مع الحذف طاری اولمشدر  
 و مجزودر \* خواجه علی را مثنی قدس سره پرسیدند که ایمان چیست  
 فرمود که گفتن و پیوستن \* خواجه علی را مثنی قدس سره لقبی  
 بین الخواجکان حضرت عزیزاندر صنعتی نساجدر یعنی جلاه خواجه  
 محمود الخیر فغنیونک خلقا سندندر (رسیدند فعل ماضی جمع غائب  
 صورت دیلر دیمکدر) که حرف بیان (گفتن مصدر در قوریهی معنای  
 (پیوستن مصدر در اولشعق معنای (موصول ترکیب) خواجه  
 علی را مثنی قدس سره سؤال ایلدیلر که ایمان ندر پیوردیکه انقطاع  
 واتصالدر یعنی ماسوادن منقطع اولق یعنی ماسوایی درون و دلدن  
 بالکلیه اخراج ایلک و حقله متصل اولق یعنی نور ازلیده بخو اولق  
 (قطعه) هر که ایمان ترا گفتن و پیوستن گفت \* اید آن قول پسندیده  
 زوی پسندی \* هر که بنه هر کس که تقدیرنده (ایمان مبتدا اضافله  
 دخی جائزدر اضافت سز اولور سه) تراده را اادات صله اضافله اولور سه  
 اادات مفعول اولور ایمانی سکا یاسنک ایمانی دیمک اولور (قول  
 پسندیده موصوفک صفتیه اضافتی قیلنددر پسندیده اسم مفعولدر  
 بکنیش معنای (پسندی فعل مضارع مفرد مخاطب بکنه سین  
 دیمکدر اولنده کی با تا کید ایچوندر معلوم اوله که بوبایی جهور  
 مضموم او قور از مقدمایان اولند بی اوزره هر بار که کله نک اولی با  
 یلمیم یا مضموم اولسه اکا باء استقبالیه یا باء تا کید داخل اولسه مضمومدر  
 باقبسند مفسور در (اما سودی در که باء استقبالیه و باء تا کید دغا  
 مکسوردر و قول سابق ر متانی لر کدر و بوکا ذاهب اولانی روستانی لک  
 ایلش دیورد ایدر لکن حقیر دیرم که هر قومک روستانی سی اول قومک  
 لغتی اصح بیلور و لغات انردن تصحیح اولنور اما ظرافت شهر یلر کدر  
 بوبله ایسه فصاحت روستا سیده و ظرافت شهریده در (پس جهور  
 طرف فصیح کیمش و سودی راه ظرافتی اختیار ایتش (موصولیت)  
 هر کیمش که ایمانی سکا یا سنک ایمانی کنسندن و پیوستن دیدی  
 کر کدر که اول مقبول اولان قول اندن بکنه سین یعنی بوقول مقبولی

و یکنوب عمل ایده سین \* حاصل معنی آن کنندن و پیوستن چیست \*  
 یعنی از خلق کفی دل بخدا پیوندی \* حاصل معنی آن لامیه رذر (یعنی  
 فعل مضارع مفرد غائب فاعلی) نخستیده خواجه علی به راجه در  
 مراد ایدر دیکندر (یکی فعل مضارع مفرد مخاطب فتح کلف ایله  
 قویاره سین یعنی منقطع و منفصل اوله سین) بخدا با حرف جمله  
 (پیوندی فعل مضارع مفرد مخاطب اوله سین یعنی متصل اوله سین  
 دیکندر (مخصوص ل بیت) حضرت خدای کنندن و پیوستن تفسیر  
 و بیان ایدوب پرور که یو کنندن و پیوستن مناسبست حاصلی ندر  
 یعنی کنندن و پیوستن دیکندر خواجه علی مراد ایدر خلقدن منقطع  
 و منفصل اوله سین کوکلی خدایه متصل ایله سین یعنی ماسواری  
 فراغت ایدوب اوز بلوب کسبه سین و کوکلی ذکر حق مشغول ایدر  
 نوره غرق و مستغرق اوله سین (عروضی) یو قطعه ره دل معنی بخون  
 و مقصود در همان یوسف همدانی که (منته اولان قطعه کی \* خواجه  
 بهاء الدین نقشبند را قدس سره پرسیدند که سلسله شما بکجا میرسد  
 فرمودند که از سلسله کشتی بجای غیر رسد \* معلومی محمد بن محمد بن  
 البخاری در محاسبه القهار طریقی اسید امر کلالدن اخذ لیتسند اما  
 بحسب الباطن و تفسیر که تریتی خواجه عبدالحق محمد و انیدن در  
 قدسنا الله بصرهم هجرتک بدیوت طفسان برنده و بیع اولک اوچنی  
 دوشنبه کیجه می انتقال پیور مشارد در (را ادلت مفهول) سلسله شما  
 لامیه (بکجا با حرف جمله به دیکندر) میرسد فعل مضارع مفرد  
 غائب رسیدن دن ایشور دیکندر (که حرف بیان) سلسله بحسب اللغة  
 زنجیر دیکندر ایا یوک کی بلده شیخی و شیخک شیخی و شیخک  
 شیخی الی مایتهی ایدری و پدر نیک پدری و پدر نیک پدری  
 الی مایتهی با استادی و استاد نیک استادی و استاد نیک استادی  
 استادی الی مایتهی به اطلاق اولور (کمی با حرف وحدت  
 (بجای با حرف جمله) میرسد فعل نعی مستقبل مفرد غائب ایشور  
 دیکندر (مخصوص ل ترکیب) خواجه بهاء الدین قدس سره به سؤال  
 ایدر نیک که سلسله کز زه به ایشور یعنی ذوات کرامدن کیجه  
 منتهی اولور پیور دیکندر که سلسله دن بر کینه بریره ایشیه مر یعنی

سلسله دن وصلیت حق مبسر اولز بلکه سعی بلیغدن صکره عنایت  
باری اولورسه مبسر اولور خلاصه سلسله ایله افتخار اولمز ذاتنده  
کمال تام اولمه لی (رباعی) ازدلق وعصا صدق وصفایی نرسد \*  
وز سبعمه یجز بوی ربایی نرسد \* دلق فتح ذال ایله صوفیلر کیدکری  
شبه دیزل (عصا مغرو و (صدق و صفایی یا حرف تکیز (صدق  
وصفا جذقی مضاف ایله طریق صدق وصف ادیمکدر (صدق  
طوغریلق (نرسد فعل تفریق مستقبل ایشمز دیمکدر (سبعمه ضم سین  
وسکون با ایله اخشا بدن یا عطا مدن رشته به منتظره اولان شی  
معروف (بوی و یا یسآ نیه (یا نه حرف تکیز (محصوله یت) دلق  
وعصا بدن صدق وصفیا ایشمز یعنی دلق در دوش وعصا در دست  
اولمزه یعنی صورت صوفیه به گیر مکه طریق صدق وصف مبسر  
اولمز دخی سبعمه بدن یا فوقوسدن غیر ایشمز یعنی الله تسبیح  
دلده ذکر خدا اولمجه ر یادن غیر حاصلی یوقدر (لترجه یت)  
الله تسبیح ر یا دلده غبار کثرت) (بویله اعمال سر و شان قی بر باد  
بازر \* هر دم بکجا رسد مکو سلسله ات \* کز سلسله هیچ کس  
بجایی نرسد \* بکجا رسد سلسله ات لفظاری مکو تک مقولیدر یعنی  
بکجا رسد سلسله ات لفظی دیمه دیمک اولور (مکو بجی حاضر مفرد  
(کز که اژدن مخفقدر) که حرف تظیل (یا حرف وحدت) (محصول یت)  
هر وقت یعنی هر وقتلردن بروقت سنک سلسله که زه به ایشمز دیمه  
ز را سلسله دن هیچ کیمسه بریره ایشمز یعنی متصل اولمز (عروض)  
بور باعینک صدر و ابتدای اخرب حشو اوللری سالم ثانیه لری  
مقصود عروض و ضرب محبوب جب ایکی سبب خفیی بردن حذفه  
دیزل ما قالوب فعل انک برینه کلور که بر مصرای مفعول مفاعیلن  
مفاعیل فعل اولوب هزج اخرب مقصور محبوب اولور \* روضه دوم  
ترشح حقایق شقایق دقایق حکم که بر شحات سحاب گرم در زمین  
قلوب حکما و اراضی خاطر شان خاسته و بشرح و بیان آن مطاوی  
دفاتر شان آراسته \* روضه دوم ایکنجی روضه یعنی سکر روضه دن  
ایکنجی سی (در حرف ظرف) (ترشح تفعلیل پابندن مصدر در تریه  
معناسته ترین معناسته ده کلور (حقایق حقیقتک جمیدر حقیقت

مجازاً مضدی اما بونده اعلا دیمکدر (شقایق لاله کوهی دینکاری  
 چیچکدر) دقایق دقایق جعی اینجه دیمکدر (حکم جاء مهمله نك  
 کسری و کافک فقیله حکمتک جعی حکمت بر علمدر که انکله حقایق  
 اشیایه واصل اولنور اصفیتر جله لامیه بعض نسخه ده در تر شیخ  
 شقایق حکم و دقایق واقع اولمشدر و شرح دخی اتی اختیار ایشدر  
 مال بر لکن بزم نسخه ابلقدر فن استعاره یلن عنسدده اظهردو  
 (که حرف رابط صفت) رشحات رشحه نك جعیدر صبرینتی دیمکدر  
 (سحاب بلوط دیمکدر) زمین قلوب حکما لامیه لر در (اراضی  
 خواطر شان ده بویه) اراضی ارضک جعی خواطر خاطرک جعی  
 شان ایشاندن محقق ضمیر متصل اولان شبنک جعی دنکل زبرا  
 شبنک جعی اولسه ماقبل مفتوح اولتی لازم کلور ثامل تل (خاسته  
 ماضیدن قسیدر فالقش یعنی ظاهر اولش (مطاوی بونده ایچ  
 معناه در (مطاوی دفاتر شان ینه لامیه لر در (دفاتر دفترک جعیدر  
 (آراسته الف معدوده ایله اسم مفعولدر برشمش دیمکدر) (محصول ترکیب)  
 ایکنجی روضه حکمتلر مایقنک شقایقنک حقایقنک ترشیع و تزین  
 و زینتی بیانده در که کرم بلوطینک رشحه لر یله قلوب حکما زمیننده  
 وانلرک خاطر لری لرضلر نده ظاهر اولش وانک شرح و بیان یله  
 انلرک دفتر لری ایچی برشمش یعنی حکما نك قلوب و خواطر ندن  
 صدور ایدن کلام در بار و اول کلامک شرح یله مملو اولان دفاتر  
 و کتب حکمتلرینک یعنی پک خیال اولنلرینک شقایقنک یعنی نك  
 شقایق کی مذهب اولان نکاتک حقیقلرینی یعنی پک اعلالرینی حاصل  
 کلام حکسانک پک ممتاز و مختارینی ترشیع و تزین بیانده در یعنی انلری  
 کتب و تخریر و املا بیاننده در بو ایکی سطرده اولان استعارات  
 و مجازات و کلمات و تشبیهات و ترشیحات حددن بیرون در اولقصد که  
 جمیع فن استعاره بی بویکی سطرده جمع ایلش بیان اولتی لازم دکل  
 زیرا ادبانی بیاندن معنی و نا اهل موثر ملالدر (فائده) حکیم کسی را  
 گویند که حقیقت چیزها را بآن قدر که تواند بداند و عمل بمقتضای  
 آنچه تعلقی بعمل دارد بلکه نفس خود گرداند \* کسی را را اداات صله  
 یا حرف تنکیر (که حرف ییلن) حقیقت چیزها لامیه (ها اداات جمع

(و اینه ادا ت ضله) قدر بونده مقدار معنایه ذر (تواند فعل مضارع  
مفرد غائب قادر اوله دیمکدر) بداند فعل مضارع مفرد غائب یله  
دیمکدر (تعلق تفعل باینست مصدر دن) (بعل با حرف ضله) (ملکه  
نفس لامیه عادت ایدمک یعنی الشدرمق دیمکدر) (نفس خود بیسانیه  
(کرداند فعل مضارع مفرد غائب ایلیه دیمکدر) (کردانده صیورث  
معنای ملووظه) (محصول ترکیب) ملا جای کلام حکمای بیاندن  
مقدم اهل حکمتی تعریف ایدوب برافنده بیان ایدر که حکیم بر کیمه به  
دبرلر که اشیانک حقیقتی قادر لولدینی مقداری یله یعنی حقیقت اشیای  
اوله قدر یله که عقل غیری قادر اولیه و اول نسبه نك مقتضایه  
عمل که عمله تعلق اوله یعنی ییلد یکی شیلرک ایچندن عمله متعلق  
اولان ایله عملی کنندی نفسه ملکه ایلیه یعنی اقی ایشلکی نفسه  
الشدره (رباعی) خوش آنکه بزرگ حظ فانی بکنی \* ند بیر بقای  
جاودانی بکنی \* با حرف زائد) (ترك حظ فانی مصدرک مفعولانیه  
اضافه پذیر (بکنی فعل مضارع مفرد مخاطب) (تدبیر بقا بودخی  
مصدرک مفعولته ذر) (بقای جاودانی بیسانیه جاوید و جاودان ابدی  
دیمکدر) (محصول یت) خوش اولدر که قانینک حظنی ترك ایلیه سین  
یعنی فانی به میلی ترك ایده سین ابدی اولان بقانک تدبیرخی ایلیه سین  
یعنی زاد آخرت ندارکنی ایلیه سین \* کوشش بکنی و هر چه بتوان  
دانست \* دانی پس ازان هر چه بدانی بکنی \* کوشش اسم مصدر در  
سعی معنایه) (بتوانده بازانده) دانست بونده مصدر در بلك  
دیمکدر زیرا تواند بوی مضارعت وارد در (دانی فعل مضارع مفرد  
مخاطب) (پس ازان اندن صکره یعنی ییلد کدن صکره دیمکدر  
(محصول یت) سعی ایلیه سین دخی هر نسبه که بلك ممکن اوله یله سین  
اندن صکره یعنی ییلد کدن صکره هر نه که بیلور سین ایلیه سین یعنی  
ییلد بیکمله عمل ایلیه سین (عروض) بور باعینک مصدر وایتنداسی  
اخر ب جشوا و لری مقبوض جشوا نابلری مکفوف عروض و ضربی  
محبوب بوعتبار مکررا و مفصلا بیان اولندی \* اسکندر روحی در  
آوان جهات تکبری بخیمه تمام حضاری بکشاد و یوزان کردن  
فرمان داد \* اسکندر معلوم اوله که غلبات عوامدن در که حضرت

ذوالقرینه اسکندر تسمیه ایدر خطای افسندر ذوالقرینک اسم  
 شریفی عبد الله ابن الضحاك (و بعضی مصعب بن عبد الله  
 دیدند که نبوت و ولایتند اختلاف وارد (و جبری در که بندگان  
 نسبت ایشند ابراهیم علیه السلام ایل معانقه ایشند و بانی سد  
 یا جودر ملوک تبایعه نك اولدر (اما اسکندر نامیله مسمی اولان  
 اکا اسکندر یونانی دیر رومی دخی دیر یونانکه شمدی قره مان دیو  
 تسمیه اولتور قوتیه و لایق ستملیدر او بجلدن نام و نسان بولشد  
 رومی دیر که نشانی عیقا بدر و یواولدر که ارسطاطالپس فیلسوف  
 الک وزیر دیر و افلاطونک شاگردیدر جاهلیتیه قریب ظهور  
 ایشند که ذوالقرینه یلنی یک سنده دن زیاده در و دارایی قتل ایشند  
 ملوک فرسی ذلیل فیلسندر خلاصه بوایکبسی فرق ایتوب بر در دین  
 هوام خطاده واقع اولشد بر دکلدر لکن ایکبسیده اسکندر در  
 دین اکثر علما توار یحه آشنا اولد قری اجادن سهو ایشند در زبرا  
 قرآن کریمه مذکور اولان ولی بلکه نی در اما اسکندر کفر نه شبه  
 وار و افط اسکندر یونانیدر که الکسندر یادن مخفقد پادشاهلر پادشاهی  
 دیمکدر شهنشاه معناسنه (اوان جهانگیری بیانیه) باحرف مصدر (اوان  
 الف ممدوده ایله وقت و زمان دیمکدر) جهانگیر وصف ترکیبدر جهان  
 طوینچی یعنی تغلی انا سنده دیمکدر (بجمله باحرف صاحب یا حرف  
 وحدت همزه حرف توسل) تمام حصاری یا حرف وحدت بر حصاری  
 تمام دیمکدر (بکشار فعل ماضی مفرد غائب آجیدی یعنی فتح ایلدی  
 دیمکدر) بویران با حرف صله (داد فعل ماضی مفرد غائب و یردی  
 دیمکدر) (محصول ترکیب) اسکندر رومی تغلی وقتیه بر حمله ایله  
 بر حصاری تمام فتح ایلدی و بویران و خراب ایتکه فرمان و یردی  
 یعنی امر ایلدی \* گفتند در آنجا حکمی است دانا و بر حل مشکلات  
 توانا و پرا طلب کرد چون نیامد شکلی دید از قبول طبع دور و طبع اهل  
 قبول ازوی نفور \* دانا صفت مشبهه بلکن دیمکدر (حل مشکلات  
 مصدرک مفعولنه اضافتیدر) توانا بوده صفت مشبهه در قادر معناسنه  
 (و پراوی حکیمه راجع را ادات مفعول قبول طبع مصدرک فاعلنه  
 اضافتیدر) طبع اهل قبول بیانیه و لامیه (نفور جهول و زنی اوزده



مبالغه صیغه سیدر نفرت ایدیی دیمکدر (محصول ترکیب) اسکندر  
حصارک خرایله امر ایدنجه دیدلرکه بوجانیده بر حکیم واردر عالم  
وحل مشکلاته قادر اسکندر اول حکیمی طلب ایلدی چونکه حکیم کلدی  
بر شکل کوردیکه طیبتهک قبولندن دوز و اهل قبولک طبعی اندن نفور یعنی  
بر شکل که طیبته قبول ایتمز و اهل قبول یعنی تمهلینک طبعی اندن نفور  
ایدیی بویله بر شکل کورنجه \* گفت این چه صورت غریب و هیکل مهیب  
است حکیم ازان سخن بر آشت و خندان خندان دران آشتکی گفت \*  
( صورت غریب موصوفک صفتیه ) هیکل مهیب ده بویله هیکل  
یونده قیافت متناسنه در مهیب قورقج دیمکدر (آشت فعل ماضی  
مفرد غائب فارشدی دیمکدر یعنی پریشان اولدی حاصلی انفعال  
ایلدی) بعض نسخه ده شکل مهیب واقعدر (خندان صفت مشبهه در  
ایکنجی خندان تا کیددر (آشتکی یا حرف مصدر کاف عجمی هاء  
رمبیدن بدلدر اول انفعاله دیمکدر (محصول ترکیب) اسکندر  
حکیمی بوشکلده کورنجه دیدی بونه غریب صورتدر و نه قورقج شکلدر  
حکیم بوسوزدن پریشان اولدی انفعاله ایلدی و اول انفعاله کوله کوله  
دیددی یعنی اول پریشانلق حالنده کوله رک دیددی زیرا بر طرفدن  
مقلوبیت و بر طرفدن طعن اسکندر (قطعه) طعنه برمن مرز بصورت  
زشت \* ای تهی لز فضیلت و انصاف \* مرز فعل نهی حاضر مفرد  
صورت زشت بیانیه (محصول بیت) بنم اوزریمه طعنه اورمه یعنی بکا  
طعن ایله صورت زشت ایله یعنی زشت صورتسین دیو بکا طعن ایله ای  
فضیلت انصافدن تهی اولان کیمسه \* تن بود چون غلاف و جان شمشیر  
کار شمشیر میکنده غلاف \* غلاف قین معناسنه در (جان بونده  
نفس ناطقه دیمکدر یعنی روح انسانی (شمشیر قلیج) کار مبتدا کاف  
عریله ایش دیمکدر (میکنده خبری زنه حرف نی (محصول بیت)  
تن غلاف کی اولدی یعنی غلاف کیددر و جان شمشیردر ایشی شمشیر  
ایدر ایش کورن شمشیردر غلاف دکل یعنی صورت زشت ایچون طعن  
ایله زیارتنده فضیلت اولار قین کیددر فضیلت روح انسانیه در که  
شمشیر کیددر صورتک جاننده مدخلی بو قدر (عروض) بوقطعه بحر  
خفیف مخبون مقصور و مجز و در که مکررا بیان اولندی فاعلان

مفاعیل فاعلات در \* دیگر گفت هر که وا خلق با خلق نه نکوست  
 پوست بر بدن زندان اوست چنان از وجود تنگنایی است که زندان  
 در جنب آن زهنگا هست کشاده \* دیگر دخی دیمکدر (خلق خالک  
 ضمیه خوی معانسه در با حرف مصاحبت (خلق قح خا ایل مخلوق  
 (نه نکوست نیکو نیست دیمکدر ایود کلد ر معانسه (پوست بونده بدری  
 دیمکدر (چنان انجیلین دیمکدر (وجود خود بیانبه (تنگنایی با حرف  
 وحدت تنگنای اسم مصدر در طارلق معانسه (که حرف رابط  
 صفت (جنب یان دیمکدر زده معانسه (آه اضافی لامیه (زهنگاهی  
 با حرف وحدت زهنگاه کاه کاف عجمیه ادا ت ظرف مکان در زهنگ  
 غمدن بعید اولق معانسه در واوتلی صولی بیره دخی مصطلح در زهنگاه  
 او تلی صولی بیر حاصلی سیر و تماشا یی دیمکدر (کشاده اسم مفعول در  
 آجق معانسه (مخصول ترکیب) حکیم اسکندر بو کلام حکمت  
 امیری سوبلد کد نصکره دخی دیدی یعنی بر کلامه دخی شروع  
 ایلدی و دیدی هر کیک که خلق و خوی و طبیعتی خلق ایله ایو دکلدر  
 یعنی خلق ایله الفت و انسبت ایده مز بد خوی یلغی سنینه انک در بسی  
 بدنی اوزره زنداندر کندی وجودندن انجیلین بر طارلقده در که زندان  
 انک یاننده بر آجق سیرانگاهدر یعنی بویله اولان کیمه کندی وجودندن  
 بر رتبه نقلنده در که انک یاننده حبس خلنه مفرح بر مسیره در (قطعه)  
 کنی که با همه کس خوی بد بکار برد \* همیشه در کف صد غصه مخن  
 دانش \* کسی یا وحدت (که حرف رابط صفت (با حرف مصاحبت  
 (خوی بد بیانبه (بکار برد با حرف صله کار ایش (برد فعل مضارع  
 باه عربك ضمیه ایلتر دیمکدر (کف صد غصه بیانبه و لامیه یوز  
 غصه النده دیمکدر (مخن افتعال یانیدن اسم مفعولدر مبتلا معانسه  
 (دانش شین ضمیر کسی به را جعفر (دان امر حاضر مفرد یل دیمکدر  
 (مخصول یل) بر کیمه که جمیع خلق ایله بد خوی اینشبه ایلتر یعنی  
 خلقه بد معامله ایدر دایما یوز مخن النده مبتلا یل یعنی بو خصالت  
 مذمومه ایله نصف اولان دایما نیجه نیجه کرداب بلا و مخنه مستغرق  
 اولور خلقی سبیل \* مرو بشخنه که زندان مقام او کردان \* چو پوست  
 برتن بدخو بست زندانش (مرو فعل نهی حاضر کته دیمکدر (شخنه

صوباشی شهر ضابطی دیکند (یا حرف صله) (که حرف بیان) (مقام او)  
لامیه (کردان مصدر) (که حرف تعلیل) (بست بس یا عربیه کافی  
معناست سین و تا ادا خبر کفایت ایدر بدشور دیکند (زندان  
شین بدخویه راجعدر (محصول بیت) شکنجه که گفته که انک مقامی  
زندان ایلکه یعنی بدخوی شکایت ایدوب حبسه قالد رمق ایچون  
شکنجه که گفته زرا بدخویک تی اوزره هدیسی اکا زندان یز یعنی اکا  
زندان کنیدی وجودی کافید حاصل کلام حکیم کانه دیر که کرچه بنم  
میوزم زشتدر لکن صورت حسن صاحبی اولوب بدخو اولدن امر  
بالعکس اولق اولدر زرا بدخویه جهنم بلکه وجودی زندان در  
عظم انستی مستبینه بویه اولنجه بکار زشت صورتلکه طمن ایله هربو  
اسکنندره خطاب ایدر حضرت جای دخی بوقصه بی اراد ایله اخلاق  
ذمیه دت تدبیر ایدر (عروض) بوقطعه بحر مجتهدند که اصلی مستغفلن  
فا علان مستغفلن فاعلان در که جج اجزاسته خین طاری اولشددر  
(عروض) و ضربیه قصیر دخی کلشددر مفعولن فاعلان مستغفلن فاعلات  
اولوب مجتهدن مخون مقصور اولور \* و دیگر گفت حسود همیشه در نهیست  
و با پرورد کار خویش ستیزه سنج هر چه دیگر اتراده دوی نه پسندم  
و هر نه نصیب وی دل دران بندد \* و دیگر گفت پریشانلق حالنده  
حکیم بدخی دیدی (یا حرف مصاحبت پروردکاری کاف مجمله  
لذق معناسته صفت مشبهه و ایشلیبی دیکندر ختای تعالی به اطلاق  
اولور (مخوفیه اضافت لامیه یا خود اسم فاعلک مفعولنه اضافتدر  
ستیزه سنج وصف ترکیبدر بحسب اللفه عناد طاری یعنی دیکندر اما  
بلوج معناسته استعمال اولور (دهد فعل مضارع مفرد تأکید فاعلی  
فخنده پروردکاره راجعدر) نیستند فعل نفی مستقبل مفرد غائب  
یکمتر دیکندر ایمانده ما شکر معناسته در (بیلد فعل مضارع مفرد غائب  
بفرد دیکندر (محصول ترکیب) یواشکی کلام پروردن صکره حکیم بنه  
دیددی حسود دائما زحمت ده در و کنند ی پروردکار به بلج و عناد  
ایدیجدر هرنه که غیر یاره الله تعالی و برهانی یکمتر یعنی و بر دوی استمر  
و هر نه که نصیبی دکل یعنی لایق اولمیه کوکلی اکا تعلق ایدوب بغیر یعنی  
لیل ایدر (قطعه) اعتراف نیست بر احکام خداوند عظیم \* عادت مرد

حسد پیشه که خاکش بدین \* اعتراض افتعال با ندین مصدر در دخل  
 و طعن معناسنه (احکام خداوند لامیه) (احکام حکمک جمعیدر  
 (خداوند بحسب اللغة صاحب و مالک معناسنه اما بونده خدا دیمکدر  
 قدیمه اضافتی موصوفک صفتنه در (قدیم اولی بوق دیمکدر بعض  
 نیچنده جهاندار حکیم دوشمشدر (جهاندار وصف ترکیبی پادشاه  
 معناسنه ینه خدا امر ادر حکمه اضافت ینه موصوفک صفتنه در  
 اعتراضیت مقدم خبر (عادت مرد حسد پیشه مؤخر مبتدا) (عادت مرد  
 لامیه) (مرد حسد پیشه بیسانیه) (حسد پیشه وصف ترکیبی) (که حرف  
 بیسان (خاکش بدین دعاء علیه در طبراق انک اغزیننه اولسون  
 دیمکدر (محصول بیت) (خداوند قدیمه حکمکنرینه یا جهاندار  
 حکمک حکمکنرینه اعتراضدر حسد صنفلی یعنی حسود اولان امر ذلک  
 عابقی که طبراق اغزیننه اولسون یعنی الله جانی السون \* هر چه بیند  
 بکف غیر فغانی دارد \* که چرا داد بوی بی سبب آزاره بمن \* بیند  
 فعل مضارع مفرد فاعل کورر دیمکدر (بکف غیر با حرف ظرف  
 اعتیافت لامیه) (بر دارد فعل مضارع مفرد غائب فاعل در دیمکدر  
 (که حرف بیان) (چرا نیچون دیمکدر) (داد فعل ماضی مفرد غائب  
 و بردی دیمکدر (بوی با حرف صله) (وی مختبر غیره راجعدر بی  
 ادات سلب) (از ادا ادات مفعول) (آن اسم اشارتدر چه به) (نه حرف نفی  
 ندار تقدیرنده سباق قرینه سیله) (بمن با حرف صله) (محصول بیت)  
 حسود هر فتنه که غیرک التئده کوره فغان فالدپرر یعنی اه و فغان  
 ایدر که نیچون اکا سبب سر او شبی و بردی بکا و برمدی (خاصلی  
 غیرک التئده برشی کور سه کرک مال و اولاد و جاه هر نه اولور سه  
 اولسون اکا الله و بردی بکا نیچون و برمدی دیو آه و فر باد ایدر  
 بو ایسه اضالی خدایه اعتراضدر الله تعالینک هر برایشنده نیجه بیک  
 حکم و مصالحی وارد (لایستل عما فعل) (در فعلنده هیچ بر وجهه  
 چون و چرا اولمز (خاصلی حکیم استکننه دره دیر که سنک بکا طعنک  
 حسد کنن ناشیدر که خدای تعالی نیچون سکا بوقدر علم و فضلی  
 و بردیکه لایق دیکسین و بکا و برمدی دیو طعن در بوایسه الله تعالی به  
 اعتراضدر (عروض) (بوقطعه بحر رمل مسددر که صدر و ابتدای

ماعد المحنون. عروض وستر شبه خن دن صكره خذف دخی كلمه  
 بویه اولجه بر مصرای فاعلان فعلان فعلان فعلن اولوب  
 رمل مجنون مقصور اولور \* دیگر گفت خرد منسد ان کرم مال بر  
 دوستان \* شمارند و بی خرد آن لیم از برای دشمنان بگذارند \*  
 خرد مند ان الف ونون ادات جمعدر (خرد عقل دیمکدر) منسد  
 ادات نسبت عقلی دیمک اولور (کریمه اضافت موصوفك صفتنه  
 (مال مبتدا) بر ادات صله (دوستان الف ونون ادات جمعدر) شمارند  
 فعل مضارع جمع غایبدر جمله می خبر صلیه لر دیمکدر اما بونده  
 نثار ایده لر دیمکدر نکاتیدر (بی خرد آن بی ادات سلب الف ونون  
 ادات جمع عقل سز لر دیمکدر (لثمه اضافت موصوفك صفتنه  
 لیم الحق دیمکدر (برای ادات تعلیل) دشمنان الف ونون ادات جمع  
 (گذارند فعل مضارع جمع غایبدر زك ایدر لر راغور لر دیمکدر  
 (محصول ترکیب) حکیم بنه بردخی دیدی یعنی کلمات سابقه بی  
 تقریردن صكره بنه سویلدی کریم اولان عقلایر مالی دوستر بنه  
 ایشار ایدر لر یعنی حال جیاتنده بخش ایدر لر والحق اولان عقل سز لر  
 دشمنایر ایچون ترك ایدر لر یعنی وظائفه اعدایه قالور (قطعه)  
 هرچه آمد بدست مرد کریم \* همه در پای دوستان افشاند \* (در  
 حرف صله) افشاند فعل ماضی مفرد غائب صاچدی یعنی ایشار  
 ایلدی دیمکدر (محصول یت) کریم اولان مردك البته هرنه کلد بیه  
 یعنی البته کیرن نقود و اشیا بی جمله دوستلرك ایاغنه صاچدی یعنی  
 انلره اهدا و تقدیم ایلدی یا انلرك بولنه صرف ایلدی \* وانچه  
 اندوخت سفله طبع لیم \* بعد مرك از برای دشمنان ماند \* اندوخت  
 فعل ماضی مفرد غائب قازاندی یعنی ادخار ایلدی (سفله طبع  
 ترکیب توصیفدر الحق طبیعتی دیمکدر (لثمه اضافت موصوفك  
 صفتنه در) مرك اولوم معنایه اسمدر (ماند فعل ماضی مفرد غائب  
 قالدی دیمکدر (محصول یت) دخی لیم اولان الحق طبیعتی اول  
 نسته بی که ادخار ایدوب قزاندی اولومندن صكره دشمنان ایچون  
 قالدی (حاصلی حکیم اسکندر خطاب ایدوب دیر که کریم الطبع  
 اولان مالی ایشار و انفاق ایدر لیم النفس ادخار و جمع ایدر و دشمنه

ظلود بونصایح که ذکر اولندی واولنه جق جله خطابات عامدر  
 یعنی حضرت جامی قصه‌دن حصه طریقیله حاضرین وغائبینه  
 وعظ وپند بیور نته یکیم دیباجه ده تا حاضران واداستنای وغائبانرا  
 ارمغانی باشد بیورمشیدی (عروض) بوقطعه بجز خفیدر که بعینه  
 طبعه برمن قطعه سی کیدر \* دیگرکفت باخرد این درهرل وفسوس  
 آویختن آبدوی بزرگی ریختن است وغبار ذلت وخواوری انکیختن \*  
 یا حرف صله (خرد ان خردك جمعیدر) خرد ضم خاه معجه ایله  
 وسکون را ودالی ایله اوفق دیمکدر بونده همرته اولیتلدن عبارتدر  
 (در زائد) هزل مسخره یه الملق معناسنه (فسوس تانك ضمیمه عطف  
 تفسیریدر) او یختن احمق معناسنه در بونده تعلق ایتدرمه دن عبارتدر  
 (آب روی عرض ووقار معناسنه در) بزرگی یه اضافت بیایه (یا حرف  
 مصدر) ریختن مصدر در دوکک معناسنه (غبار ذلت بیایه) خوری  
 یا حرف مصدر (انکیختن مصدر در قویرمق معناسنه) (محصول ترکیب)  
 حکیم امیکندره خطبایا پنه دیدی اوافقلره یعنی همرته اولیتلره  
 هزل وفسوس تعلق ایتدزمک یعنی انلره مسخره لقی اسناد ایتک  
 اولولفک عرض ووقارینی دوککدر یعنی ضایع ایلکدر (با زائد اولوب  
 در صله اولوق دخی جا زدر معنی اوافقلری هزل وفسوسه تعلق  
 ایتدزمک یعنی انلری تمسخر ایلک دیمک اولور) ویا مصاحبت اولوب  
 در حرف طرفه اولوق یعنی کندی معسالزنده اولمقده جا زدر معنی  
 اوافقلرایله هزل وفسوسده تعلق ایتک یعنی انلره مسخره لقی ایتک  
 دیمک اولور تدبر فاخره ماضئت لکن الاخیر اولی (قطعه) ای که بر سقله  
 می دری جامه \* نام ترسم بکرکیت برود \* ای که ای کس که تقدیرنده  
 (ای حرف ندا) (که حرف رابط) (بر حرف استعلا) (سقله سبتک ضمیمه)  
 وفانک سکونیه الحق دیمکدر (می ادات حال) (دری فعل مضارع  
 مفرد مخاطب بیرنارسین دیمکدر) (جامه مفعول صریحی) (ترسم فعل  
 مضارع متکلم وحده) (بکرکیت تاء خطاب معناده نامه مقید در  
 (کری یا حرف مصدر کرک قورد دیمکدر) (برود فعل مضارع مفرد  
 غائب) (محصول بیت) (ای کیمسه که سقله اوزره جامه بیرنارسین  
 قورقرم که سبتک اسمک قوردلای ایله کیدر یعنی فقرانک جامه درون

پیرتان یعنی قنن قیران (حاصلی هزل واستهزا ایند کیمسه خوف  
 ایدر مکه اسمک خاطر شکستلکه. استهزا بولور ظالم دیو مشهور  
 و متعارف اولورسون کرچه بویشدن ظاهر اولان معنی ای کیمسه که  
 ظلم و جور ایدر سین قور قرم که نامک ظالم لکه مشهور اولور دیمک  
 اولی و انصب کورینورنه کیم شمع دخی بویله دیمش لکن محله مناسب  
 اولدیغی اظهر من الشمس و این من الامس در تأمل تدبر تفتن تنل  
 \* مشو افسوس پیشه باخردان \* ورنه فریزر کیت برود \* مشو  
 نمی حاضر مفرد اوله دیمکدر (افسوس پیشه ترکیب توصیفی سخنر  
 صنعتی یعنی مستهزی اوله دیمکدر) (با حرف مصاحبت (ورنه  
 یوخسه دیمکدر) (فریزر کیت بیانیه و لامیه) (فریونده رونق معنایند در  
 (بزرگی یا حرف مصدر تا ضمیر خطاب) (محصول یت) (ادانی ایله هزل  
 و سخنرینه صنعتی اوله یعنی انلره ملاعبه و ملاطفه اینه یوخسه  
 اولولفک رونق و شوکتی کیدر (عروضی) بوقطعه عینیه سابق  
 کیدر لکن عروض و ضربنده مضاربت وارد تفتن \* دیگر گفت  
 هر که شیوه مشت زنی بردست کیدر در لکد کوب زبردستان بمرد \*  
 هر که هر کس که تقدیرنده (شیوه مشت زنی بیانیه) (شیوه هاء رسمیه  
 طریق معنایند در) (با حرف مصدر) (مشت زن وصف ترکیبدر  
 معلوم اوله که مشت زنی سودی مرحوم شرح کستاننده نقل  
 و بیان بیورمش و غرایب ایدن دیو کسینک مصادفت ابتدیی رفیع  
 کشی بی رأی العین کوردم دیو نقل ایدر لکن الحاله هذه اهالی علمانان  
 اندرون همایون جهان بنانیده بو صنعتی بیلانک اذر خصوصاً صغرسنده  
 چراغ اولوب پرورده سرای اولنلر غایه الفایه مهارت کسب ایشلردر  
 حقیقتده او کرنه جک چوق شیوه و حیلی واردر (اما بونده قهر  
 و غلبه و تسلطدن کایتیدر) (بردست کیدر بحسب اللغه ال اوزره  
 طوته دیمکدر اما بونده عادت و خوی ایدینه دیمکدن کایتیدر) (لکد کوب  
 وصف ترکیبدر دیمه اورچی یا خود طبعیه یعنی سیلی اورچی دیمکدر  
 بودخی بر صنعتدر که خادمان حرم همایونه مخصوص صدر که انلر طواشی  
 و زنگیلردر یتلرینده قیلامه و طنجیه اطلاق ایدر لر که برآمده اورسه  
 البه دوشر هله لامحاله سراسیمه اولور (زبردستانه اصناف لامیه

+

لز بردست الی اوستلی معناسنه وصف ترکیبدر قوی الاقتدر  
 دیمکدر الف ونون ادات جمعدر (بمیرد فعل مضارع مفرد غائب  
 اولور یعنی هلاک اولور دیمکدر (محصول ترکیب) حکیم دانا پردفعه  
 دخی دیدی هر کیمکه مشت زتلك طریقہ سنی عادت و خوی ایدینه  
 یعنی ظلی پیشه اذلیه قوتلی لک دیمه سی و یاسیلی سنده هلاک اولور  
 یعنی خدای تعالی اکا کنندن قوی بی تسلط ایدر (بعض نسخهده  
 مشات تحتانیله ز بردستان واقعدر الی آتلی معناسنه وصف ترکیبدر که  
 ضعفا دیمک اولور معنی ضعیف لک طبعه سنده هلاک اولور دیمکدر  
 یعنی بازی تعالی اکا امیند اتمد یکی برضعیف مخلوق بی تسلط قیام  
 شه کیم غرود ایلہ پشه کبی والان مشاهددر مار ایلہ مور و پیل ایلہ مویش  
 فاعبرو یا اولی الابصار لکن نسخه اولی مراددر (قطعه) دلاکوش کن  
 از من این نکته خوش \* که ماندست درکوشم از نکته دانان \*  
 (دلا الف حرف ندا ای کوکل دیمکدر) (کوش کن بحسب الاستعمال  
 دکلہ دیمکدر) (نکته ضمنزده نیجه فوائدی مشتمله اولان کلامه دربر  
 (خوش بونده ابو معناسنه در) (که ادات تعلیل (ماندست قالمشدر  
 معناسنه در) (مانده ماضیدن فمدر) (درکوشم در حرف ظرف) (کوش  
 کاف عجمینک ضمیمه قولاق دیمکدر بونده زهن معناسنه در) (نکته دان  
 وصف ترکیبدر) (نکته بلیبی یعنی حکما و علما) (الف ونون ادات جمعدر  
 (محصولیت) حضرت جامی کند و به خطاب طریقہ عامه به خطاب  
 ایدوب پیور که ای کوکل بوخوش نکته بی بندن دکلہ یعنی بولطیف  
 کلامی دکلہ ز برانکه دان اولان علما و حکمادن بنم قولانمده قالمشدر  
 یعنی ذهمده انلردن یادکار قالمشدر \* که هر کس کشد تیغ نامهربانی \*  
 شود کشته تیغ نامهربانان \* که حرف بیان (هر کس هر کس که  
 تقدیرنده (کشد کاف عربینک فحیله چکر معناسنه فعل مضارع مفرد  
 غائب) (کشته تیغ نامهربانان بیانیه و لایه در) (کشته کاف عربینک  
 ضمیمه اسم مفعولدر مقتول معناسنه (الف ونون ادات جمعدر  
 (محصولیت) خاطر مرده فلان نکته بودر که هر کیمسه که شفقت  
 و مروت سزاک فلیحی چکدی یعنی ظلم و جوره مائل اوادی  
 شفقت سزاک فلیحی مقتولی اولور یعنی عاقبت اوده کندی کبی



بر ظالمه دوش اولوب هلاک اولور (عروض) بوقطعه بحر تقار بدن در  
 و جیسع اجزاسی سالم که بر مصرای فعلون فعلون فعلون در  
 \* چو اسکندر کوش خویش از آن خواهر حکمت دریافت دهانش را  
 چون کوش خود بر خواهر کرد و غسان از خرابی آن حصار پنافت \*  
 چو ادا ت تعلیل (کوش خویش لامیه) خواهر حکمت بیایه (بر یافت  
 طلو بولدی دیمکدر) دهانش شین ضمیر حکیمه راجع صدر (چون  
 ادا ت تشبیه) (کوش خود لامیه) (کرد فعل ماضی) غسان دیز کین  
 دیمکدر (خرابی آن حصار لامیه) خرابی ده یا حرف مصدر (بر یافت  
 فعل ماضی مفرد غائب متعدی معنایه دوندردی دیز کین دوندردی  
 دیمکدر ریخوع دن کایه در (محمول ترکیب) چونکه اسکندر حکیمک  
 سولدی یکی حکمت جوهر لاندن قولاغنی طلو بولدی یعنی کلام کوهر  
 پرازدن حظ ایلدی و کندیده متأثر بولدی حکیمک لایزنی سکندی  
 قولای کبی بر خواهر ایلدی یعنی جسدن ویرون احسان ایلدی  
 و اول حصصک خرابلاندن یعنی خراب ایتکدن غسان یخویر و ب  
 رجوع ایلدی (حاصلی حصصک خراب اولمشدن نمی ایلدی  
 (حکمت) افزایدون که در زمین شفقت جز تخم نصیحت نکشت  
 بفرزدان خود این توقع نوشت که صفحات اتمام صحیفه اعمارست  
 دران منویسید جز آنچه بهترین اعمال و آثارست \* (افزایدون فتح  
 همزه و سکون غایبه و همزه سرفانک کسری و فتحیه ملونه سالفه دن  
 بر عظیم ملک اسمیدر که ضحاک ماری بی قتل ایدوب برینه جلوس ایلدی  
 کذا فی شاهنامه فردوسی بعضی را اختلاف ایدوب همزه یله اولور ایسه  
 نوح علیه السلام یا خود فوالقرینک اسمیدر دیدیلر (که حرف بیان  
 زمین شفقت بیایه) (جز تخم نصیحت ده بیایه لر در) (نکشت فعل نفی  
 ماضی مفرد غائب کاف عجمک کسری یله اکدی دیمکدر) (بفرزدان خود  
 لامیه یا حرف ضمه فرزند او نخل دیمکدر) (توقع تفعیل باندن مصدر در  
 محسوب الاغه یازی لوزره علامت یازمق دوزمه مرده آکا خط شریف  
 دیورل پادشاه مکتوبی دیمکدر) (نوشت یازدی دیمکدر فعل ماضی مفرد  
 غائب یعنی خط یازدی حاصلی و صیبت نامه یازدی) (صفحات اتمام لامیه  
 صفحات صحیفه ک جمیدر جائیلر دیمکدر صحیفه کتاب معنایه یعنی

دفتري ديگدر (اعماره اضافت لاميه اعمال عمره جديدر) (منو بسيد فعل  
 نهی حاضر جمع مفرد مشي نو بسيد کلون نو بسيدن دن باز ميگزد ديگدر  
 ) بهترين به هاء اصليه ايله ابو ديگدر تو اداات تفصيل يا اداات نسبت  
 نون حرف تاكيد (اعماله اضافت لاميه اعماله علك جديدر) (آناو امله  
 جديدر) (نشان علامت مقاسنه (محصوله تركيب) افريدون كه يعني  
 ملوك فارسدن اولان پادشاه باحضرت توج عليه السلام باحضرت  
 ذوالقرنين معظم اياما كان شفقت و مروت زمينده فصيح و پند  
 تخميند غيري ايكدي يعني عدل و انصاف اراضيبنده دايمابند  
 و نصيحت زراعت ايدردى كندى اولادل يته بو نصيحت نامه يي ملازيكه  
 ايامك يعني زمانه جانلري يعني هر طرفي عمره دفتريدر اول دفتري  
 و ازل كه غايه الغايه اعلامك غيري شى بار ميگزد يعني اعمال خيره و آثار  
 حسنه سعي ايدريكن دبو نصيحت ايدردى (قطعه) صفحه دهر بود  
 دفتري همه خلق \* اين چنين گفت خردمند جوانديشه كاشت \* صفحه  
 دهر لاميه دهر دالك فتيحه بو عالمير (دفتري همه خلق لاميه لردن  
 اين چنين بو بجلين ديگدر) (خردمند عقللي ديگدر) (چو اداات تشبيه  
 ) (كاشت فعل ماضى مفرد غائب حواله ايلدى ديگدر اما بونده اندیشه  
 كاشت فكر ايلدى ديگدر) (محصوليت) (جبع خلقك عريتك دفتريدر  
 عالمك صفحه سى يعني صفحه عالم عمر دفتريدر بو بجلين بدي يعني  
 صفحه عالم دفتري اعماردر بدي يا خود بيت آنى بدي چونكه عاقل  
 اندیشه ايلدى يعني خردمند تفكر ايدوب بو كلامى سويلدى يا خود  
 بو بيتى سويلدى اوله كوره بيت آنى شرط محدوفه جواب اولور يعني  
 عاقل بويله ديدسه خرم انكس كه الخ ثابته كوره مقول قول اولور يعني  
 عاقل خرم انكس كه قولى سويلدى \* خرم انكس كه برين دفترياك  
 از همه حرف \* رقم خير كشيده و اثر خير گذاشت \* خرم خاء مجزوءك صمى  
 و رالك فتي و تشديد يله ابوط امل ديگدر (كه حرف بيان) (برين با حرف  
 صله دفترياك ثابته) (وقم نشان معانسه) (خيره اضافت ثابته بالاميه  
 ) (كشيده فعل ماضى مفرد غائب چكدى ديگدر) (اثر خير رقم خير كى اثر  
 علامت ديگدر) (گذاشت براقدي يعني وضع ايلدى) (محصوليت)  
 ابوط امل اول كشمندر كه بو جبع حرفدن پاك اولان دفتريه يعني حرف

مبالغه صیغه سیدر نفرت ایدیی دیمکدر (محصول ترکیب) اسکندر  
حصارک خرایله امر ایدنجه دیدیلرکه بوجملیده برحکیم واردر عالم  
وحل مشکلاته فادر اسکندر اول حکیمی طلب ایلدی چونکه حکیم کلدی  
برشکل کوردیکه طبعیتک قبولندن دوز و اهل قبولک طبعی اندن نفور یعنی  
برشکل که طبعیت قبول ایتمز و اهل قبول یعنی تمهلینک طبعی اندن نفور  
ایدیی بویله برشکل کورنجه \* کفت این چه صورت غریب و هیکل مهیب  
است حکیم ازان سخن بر آشت و خندان خندان دران آشتنکی کفت \*  
( صورت غریب موصوفک صفتنه ) هیکل مهیب ده بویله هیکل  
یونده قبلفت معناسنده در مهیب قورقج دیمکدر (آشت فعل ماضی  
مفرد غائب فارشدی دیمکدر یعنی پریشان اولدی حاصلی انفعال  
ایلدی) بعض نسخه ده شکل مهیب واقعدر ( خندان صفت مشبهه در  
ایکنجی خندان تا کیددر ) آشتنکی یا حرف مصدر کاف عجمی هاء  
رمبیدن بدلدن اول انفعاله دیمکدر (محصول ترکیب) اسکندر  
حکیمی بوشکلده کورنجه دیدی بونه غریب صورتدر و نه قورقج شکلدر  
حکیم بوسوزدن پریشان اولدی انفعاله ایلدی و اول انفعاله کوله کوله  
دیددی یعنی اول پریشانلق حالنده کوله رک دیددی زیرا برطرفدن  
مغلوبیت و برطرفدن طعن اسکندر (قطعه) طعنه برمن مرمن بصورت  
زشت \* ای تهی لزه فضیلت و انصاف \* مرمن فعل نهی حاضر مفرد  
صورت زشت بیانیه (محصول بیت) بنم اوزریمه طعنه اورمه یعنی بکا  
طعن ایله صورت زشت ایله یعنی زشت صورتسین دیو بکا طعن ایله ای  
فضیلت انصافدن تهی اولان کیمسه \* تن بود چون غلاف و جان شمشیر  
کار شمشیر میکند نه غلاف \* غلاف قین معناسنده در (جان بونده  
نفس ناطقه دیمکدر یعنی روح انسانی) شمشیر قلیج (کار مبتدا کاف  
عریله ایش دیمکدر) میکند خبری زنه حرف ننی (محصول بیت)  
تن غلاف کی اولدی یعنی غلاف کیدر و جان شمشیردر ایشی شمشیر  
ایدن ایش کورن شمشیردر غلاف دکل یعنی صورت زشت ایچون طعن  
ایله زبانه فضیلت اولار قین کیدر فضیلت روح انسانیده در که  
شمشیر کیدر صورتک جاننده مدخلی بو قدر (عروض) بوقطعه بحر  
خفیف مخبون مقصور و مجز و در که مکرر بیان اولاندی فاعلان

مفاعیلن فاعلاتن دو \* دیگر گفت هر که را خلق با خلق نه نکوست  
 پوست بر بدن زندان اوست چنان از وجود تنگنایی است که زندان  
 در جنب آن ترهنگا هست کشاده \* دیگر دخی دیمکدر (خلق خاتک  
 ضمیمه خوی معناسنه در باحرف مصاحبت (خلق فتح خا ایله مخلوق  
 (نه نکوست نیکو نیست دیمکدر ایودکدر معناسنه (پوست بونده دری  
 دیمکدر (چنان انجیلین دیمکدر (وجود خود بیانیه (تنگنایی باحرف  
 وحدت تنگنای اسم مصدر در طارلق معناسنه (که حرف رابط  
 صفت (جنب یان دیمکدر نزد معناسنه (آنه اضافتی لامیه (ترهنگاهی  
 باحرف وحدت ترهنگاه کاف عجمیه ادا ت طرف مکاندر زهت  
 غمدن بعید اولق معناسنه در واوتلی صولی بیره دخی مصطلحدن ترهنگاه  
 او تلی صولی بیر حاصلی سیر و تماثیری دیمکدر (کشاده اسم مفعولدر  
 آچق معناسنه (محصول ترکیب) حکیم اسکندره بو کلام حکمت  
 امیری سویلد که نصکره دخی دیدی یعنی بر کلامه دخی شروع  
 ایلدی و دیدی هر یکم که خلق و خوئی و طبیعتی خلق ایله ابو دکلدن  
 یعنی خلق ایله الفت و انسبت ایده مز بد خو یلغی سنسینه انک در بیسی  
 بدنی اوزره زنداندر کندی وجودندن انجیلین بر طارلقده در که زندان  
 انک یاننده بر آچق سیزانگاهدر یعنی بویه اولان کیمسه کندی وجودندن  
 بر رتبه نقلنده در که انک یاننده حبس خلته مفرح بر مسیره در (قطعه)  
 کنی که با همه کس خوی بد بکار برد \* همیشه در کف صد غصه نمخن  
 دانش \* کسی یا وحدت (که حرف رابط صفت (باحرف مصاحبت  
 (خوی بد بیانیه (بکار برد با حرف صله کار ایش (برد فعل مضارع  
 باه عربک ضمیمه ایلتر دیمکدر (کف صد غصه بیانیه و لامیه یوز  
 غصه النده دیمکدر (نمخن افتعال یابندن اسم مفعولدر مبتلا معناسنه  
 (دانش شین ضمیر کسی به را جعفر (دان امر حاضر مفرد ییل دیمکدر  
 (محصول بیت) بر کیمسه که جمیع خلق ایله بد خوئی اینشبه ایلتر یعنی  
 خلقه بدنعامله ایدر دائما یوز نمخت النده مبتلا ییل یعنی بو خصالت  
 مذمومه ایله نصف اولان دائما نیجه نیجه کرداب بلا و نمخته مستغرق  
 اولور خلقی سبیل \* مرو بشوخته که زندان مقام او کردان \* چو پوست  
 برتن بد خو بست زندانش (مرو فعل نهی حاضر کته دیمکدر (شوخته

صوباشی شهر ضابطی دیکند (یا حرف صله) (که حرف بیان) (مقام او)  
 لامیه (کردان مصدر) (که حرف تعلیل) (بسیست پس یا و عریله کافی  
 معنایه سین و تا ادا خبر کفایت ایدر بدشور دیکند (زندان  
 شین بدخویه راجعدر (محصول بیت) شخندیه گفته که انک مقامی  
 زندان ایلکه یعنی بدخویی شکایت ایدوب حبسنه فالدر مقای  
 شخندیه گفته زیرا بدخویک تی اوزره هدیسی اکا زندان یز یعنی اکا  
 زندان کندی وجودی کافید حاصل کلام حکیم کانه دیر که کرچه بنم  
 صورت زشتدر لکن صورت حسن صاحبی اولوب بدخو اولدن امر  
 بالعمکس اولقی اولدر زیرا بدخویه جهنم بلکه وجودی زندان در  
 عظم انستی مستبینه بویه اولنجه بکار زشت صورتلکه طمن ایله هرو  
 اسکندره خطاب ایدر حضرت جایی دخی بوقصه بی اراد ایله اخلاق  
 ذمیه دن تذیر ایدر (عروض) بوقطه بحر مجتهدندر که اصلی دستغلن  
 فاعلان مستغلن فاعلان در که جج اجزاسنه خین طاری اولشدر  
 (عروض) و ضربیه قصیر دخی کلشدر مغلن فاعلان مستغلن فاعلان  
 اولوب مجتهد مخون مقصور اولور \* و دیگر گفت حسود همیشه در نصیست  
 و با پرورد کار خویش ستیزه شیخ هرچه دیگر اتراده دوی نه پسندم  
 و هر نه نصیب وی دل دران بدد \* و دیگر گفت پریشانی حالنده  
 حکیم بدخی دیدی (یا حرف مصاحبت پروردکاری کاف مجملیه  
 مذاق معنایه صفت مشبهه و استعلا بی دیکدر خنای تعالی به اطلاق  
 اولور (مخویشه اضافت لامیه یا خود اسم فاعلک مفعولنه اضافتدر  
 ستیزه شیخ وصف ترکیبدر بحسب اللفه عناد طاری یعنی دیکندر اما  
 بلوج معنایه استعمال اولور (دهد فعل مضارع مفرد غایدر فاعلی  
 مخونده پروردکاره راجعدر) نیستند فعل ثنی مستقبل مفرد غائب  
 یکم دیکندر اما بوند ما ستم معنایه در (بیلد فعل مضارع مفرد غائب  
 نظر دیکندر (محصول ترکیب) یوایی کلام برعبردن صکره حکیم بنه  
 دیدی حسود دائما زخمیده دو و کندین پروردکار یله بلج و عباد  
 ایدمیدر هرنه که غیر یلزه الله تعالی و برهانی یکم یعنی و برهانی استم  
 و هر نه که نصیب دکل یعنی لایق اولیه کوکلی اکا تعلق ایدوب نظر یعنی  
 قبل ایدر (قطعه) اعتراضست بر احکام خداوند عظیم \* عادت مرد

حسد پیشه که خاکش بذهن \* اعتراض افتعال باندین مصدر در دخل  
 و طعن معناسنه (احکام خداوند لامیه) (احکام حکمک جمع مبدی  
 (خداوند بحسب الفقه صاحب و مالک معناسنه اما بونده خدا دیمکدر  
 قدیمه اضافی موصوفک صفتنه در (قدیم اولی یوق دیمکدر بعض  
 فیجمنده جهاندار حکیم دوشمشدر (جهلندار وصف ترکیبی پادشاه  
 معناسنه ینه خدا امر ادر حکیمه اضافت ینه موصوفک صفتنه در  
 اعتراضیت مقدم خبر (عادت مرد دحسد پیشه مؤخر مبتدا (عادت مرد  
 لامیه (مرد دحسد پیشه بیسانیه) (حسد پیشه وصف ترکیبی) (که حرف  
 بیسان (خاکش بذهن دعاء علیه در طبراق انک اغزینیه اولسون  
 دیمکدر (محصول بیت) (خداوند قدیمک حکمکترینه یا جهاندار  
 حکمک حکمکترینه اعتراضدر حسد صفتلی یعنی حسود اولان مر ذلک  
 عانی که طبراق اغزینیه اولسون یعنی الله جاتی السون \* هر چه بیند  
 بکف غیر فغانی دارد \* که چرا داد بوی بی سبب آترانه بمن \* بیند  
 فعل مضارع مفرد فاعل کور دیمکدر (بکف غیر با حرف ظرف  
 اهتمامت لامیه (بر دارد فعل مضارع مفرد غائب فاعل در دیمکدر  
 (که حرف بیان) (چرا نیچون دیمکدر) (داد فعل ماضی مفرد غائب  
 و یردی دیمکدر (بوی با حرف صله) (وی مختبر غیره راجعدر (بی  
 ادات سلب (اذا را ادات مفعول) (آن اسم اشارتدر چه به) (نه حرف نفی  
 نذار تقدیرنده سباق قرینه سبله (بمن با حرف صله) (محصول بیت)  
 حسود هر فتنه که غیرک التئده کوره فغان فاعل در یردی یعنی او فغان  
 ایدر که نیچون اکا سبب ستر او شبی و یردی بکا و یرمدی (خاصلی  
 غیرک التئده برشی کور سه کرک مال و اولاد و جاه هر نه اولور سه  
 اولسون اکا الله و یردی بکا نیچون و یرمدی دیو آه و فر باد ایدر  
 بو ایسه افعال خدایه اعتراضدر الله تعالیکن هر برایشنده نیجه بیک  
 حکم و مصالحی وارد (لایستل عما بفعل) در فعلنده هیچ بروجه نه  
 چون و چرا اولم (خاصلی حکیم استکنه دره دیر که سنک بکا طعنک  
 حسد کن ناشیدر که خدای تعالی نیچون سکا بوقدر علم و فضلی  
 و یردیکه لایق دیکسین و بکا و یرمدی دیو طعن در بو ایسه الله تعالی به  
 اعتراضدر (عروض) بوقطعه بحر رمل مسددر که صدر و ابتدای

ماعد انجیون عروض و متر شبه خین دن صکره حذف دخی بکشد  
 بویه اولنجیه بر مصرای فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فاعلن اولوب  
 رمل انجیون مقصور اولور \* دیگر گفت خرد منشد ان کریم مال بر  
 دوستان \* شمارند و بی خرد آن لثم از برای دشمنان بگذارند \*  
 خرد متد ان الف و نون ادات جمعدر (خرد عقل دیمکدر) منشد  
 ادات نسبت عقلی دیمک اولور (کریمه اضافت موصوفک صفتنه  
 (مال مبتدا) بر ادات صله (دوستان الف و نون ادات جمعدر) شمارند  
 فصل مضارع جمع غائبدر جمله سی خبر صایه ل دیمکدر اما بونده  
 نثار ایدر ل دیمکدر کاتیدر (بی خرد آن بی ادات سلب الف و نون  
 ادات جمع عقل سزل دیمکدر (لثمه اضافت موصوفک صفتنه  
 لثم الحق دیمکدر (برای ادات تعلیل) دشمنان الف و نون ادات جمع  
 (گذارند فصل مضارع جمع غائبدر لک ایدر ل براغور ل دیمکدر  
 (محصول ترکیب) حکیم یننه بدخی دیدی یعنی کلمات سابقه بی  
 تقریردن صکره یننه سوبلیدی کریم اولان عقلیلمالی دوسترینه  
 ایشار ایدر ل یعنی حال جیاتنده بخش ایدر ل و الحق اولان عقل سزل  
 دشمنلر ایچون ترک ایدر ل یعنی وفاتنده اعدایه قالور (قطعه)  
 هرچه آمد بدست مرد کریم \* همه در بای دوستان افشاند \* (در  
 حرف صله (افشاند فعل ماضی مفرد غائب صاجدی یعنی ایشار  
 ایلدی دیمکدر (محصول یت) کریم اولان مردک الینه هرنه کلد یسه  
 یعنی الینه کیرن نقود و اشیای جمله دوستلرک یاغنه صاجدی یعنی  
 انلره اهدا و تقدیم ایلدی یا انلرک یولنه صرف ایلدی \* و انچه  
 اندوخت سفله طبع لثم \* بعد مرک از برای دشمنان ماند \* اندوخت  
 فعل ماضی مفرد غائب قازاندی یعنی ادخار ایلدی (سفله طبع  
 ترکیب توصیفدر الحق طبیعتی دیمکدر (لثمه اضافت موصوفک  
 صفتنه در (مرک اولوم معنایه اسمدر) ماند فعل ماضی مفرد غائب  
 قالدی دیمکدر (محصول یت) دخی لثم اولان الحق طبیعتی اوله  
 نسنه بی که ادخار ایدوب قزاندی اولومشدن صکره دشمنان ایچون  
 قالدی (حاصلی حکیم اسکندره خطاب ایدوب دیر که کریم الطبع  
 اولان مالی ایشار و اتفاق ایدر لثم النفس ادخار و جمع ایدر و دشمنه

قلور بونصایح که ذکر اولندی واولنه جق جله خطاب عامدر  
 یعنی حضرت جامی قصددن خصمه طریقه حاضرین و غائبینه  
 وعظ وپند پیورنه یکم دیباجه ده تا حاضرانرا داستان و غائبانرا  
 ارمغانی باشد پیورمشیدنی (عروض) بوقطعه بحر خفیدر که بعینه  
 طعنه برین قطعه سی کیدر \* دیگر کفت باخرد این در هرل و فسوس  
 آویخن آبدوی بزرگی ریخن است و غبار ذلت و خواری انکیخن \*  
 با حرف صله (خردان خردک جمیدر) خرد ضم خاء معجمه ایله  
 و سکون را و دال ایله اوفق دیمکدر بونده همرته اولینلردن عبارتدر  
 (در زائد) هرل مسخره ته المی معناسنه (فسوس قاتک ضمیمه عطف  
 تفسیر بیدر) او بیخن اصبی معناسنه در بونده تعلق ایندرمه دن عبارتدر  
 (آب روی عرض و وقار معناسنه در) بزرگی به اضافت بیایه (یا حرف  
 مصدر) ریخن مصدر در دوکک معناسنه (غبار ذلت بیایه) (خوری  
 یا حرف مصدر) انکیخن مصدر در قو بر مق معناسنه (محمول ترکیب)  
 حکیم امکندره خطا با ینه دیدی او فافله یعنی همرته اولینلره  
 هرل و فسوس تعلق ایندرمک یعنی انلره مسخره لق استاد ایتک  
 اولولغک عرض و وقار ینی دوککدر ینی ضایع ایلکدر (با زائد اولوب  
 در صله اولق دخی جائزدر معنی او فافله هرل و فسوسه تعلق  
 ایندرمک یعنی انلری تمسخر ایلک دیمک اولور (و با مصاحبت اولوب  
 در حرف ظرف اولق یعنی کندی معناسنده او لقمه جائزدر معنی  
 او فافله ایله هرل و فسوسده تعلق ایتک یعنی انلره مسخره لق ایتک  
 دیمک اولور تدبر فاخر ماشئت لکن الاخیر اولی (قطعه) ای که بر سقله  
 می دری جامه \* نام ترسم بکر کیت برود \* ای که ای کس که تقدیرنده  
 (ای حرف ندا) (که حرف رابط) (بر حرف استعلا) (سقله سنک ضمیمه  
 و فالت سکونیه الحقی دیمکدر) (می ادات حال) (دری فعل مضارع  
 مفرد مخاطب بیرونار سین دیمکدر) (جامه مفعول صریحی) (ترسم فعل  
 مضارع متکلم و حده) (بکر کیت تاء خطاب معناده نامه مفید در  
 (کری یا حرف مصدر کرک قورد دیمکدر) (برود فعل مضارع مفرد  
 غائب) (محمول بیت) (ای کیمسه که سقله اوزره جامه بیرونار سین  
 قور قرم که سنک اسمک مجوز دلق ایله کیدر یعنی فقراک جامه درون



میرتان یعنی قلعن قیران (حاصلی هزل واستهزا ایند کیمسه خوف  
 ایدر مکه اسمک خاطر شکنلکه. اشتهاو بولور ظالم دیو مشهور  
 و متعارف اولورسون کرچه بویشدن ظاهر اولان معنی ای کیمسه که  
 ظلم و جور ایدر سین قور قرم که نامک ظالم لکه مشهور اولور دیمک  
 اولی و انست کورینورنه کیم شمع دخی بویله دیمش لکن محله مناسب  
 اولد یغی اظهر من الشمس و این من الامس در تأمل تدبر تفتن تنل  
 \* مشو افسوس پیشه باخردان \* و رنه فریزر کیت برود \* مشو  
 نمی حاضر مفرد اوله دیمکدر (افسوس پیشه ترکیب توصیفی سخره  
 صنعتی یعنی مستهزی اوله دیمکدر) (با حرف مصاحبت (ورنه  
 یوخسه دیمکدر (فریزر کیت بیانیه و لامیه) (فریونده رونق معنایند در  
 (بزرگی یا حرف مصدر تا ضمیر خطاب) (محصول یت) (ادانی ایله هزل  
 و سخریه صنعتی اوله یعنی انلره ملاعبه و ملاطفه اینه یوخسه  
 اولولفک رونق و شوکتی کیدر (عروضی) بوقطعه عینسه سابق  
 کیدر لکن عروض و ضربنده مغایرت وارد در تفتن \* دیگر گفت  
 هر که شیوه مشت زنی بردست کیدر در لکه کوب زبردستان میرد \*  
 هر که هر کس که تقدیرنده (شیوه مشت زنی بیانیه (شیوه هاء رسمیه  
 طریق معنایند در (با حرف مصدر (مشت زن وصف ترکیبدر  
 معلوم اوله که مشت زنلای سودی مرحوم شرح کستاننده نقل  
 و بیان بیورمش و غرایب ایدن دیو کسینک مصادفت ایندیکی رفیع  
 کشی بی رأی العین کوردم دیو نقل ایدر لکن الحاله هذه اهالی علمانان  
 اندرون همایون جهان بنانیده بو صنعتی بیلزیک اذر در خصوص صاغر سنده  
 چراغ اولوب پرورده سرای اولتر غایه الغایه مهارت کسب ایشلردر  
 حقیقتده او کرنه جک چوق شیوه و حیلی وار در (اما بونده قهر  
 و غلبه و تسلطدن کایتیدر) (بردست کیدر بحسب اللغه ال اوزره  
 طونه دیمکدر اما بونده عادت و خوی ایدینه دیمکدن کایتیدر) (لکه کوب  
 وصف ترکیبدر دیمه اور یچی یا خود طبعیه یعنی سیلی اور یچی دیمکدر  
 بودخی بر صنعتدر که خادمان حرم همایونه مخصوصدر که انرطواشی  
 و زنگیلردر یتلرنده قیلامه و طنجیه اطلاق ایدر لکه برآمده اورسه  
 البته دوشر هله لامحاله سراسیمه اولور (زبردستانه اضافت لامیه

+

(زبردست الی اوستلی معناسنه وصف ترکیبدر قوی الاقصد ر  
 دیمکدر الف ونون ادات جعدر ) (بمرد فعل مضارع مفرد غائب  
 اولور یعنی هلاک اولور دیمکدر ) (محصول ترکیب ) حکیم دانا بردفعه  
 دخی دیدی هر کیمکه مشت زنتک طریقه سنی عادت و خوی ایدینه  
 یعنی ظلی پیشه ائله قوتلی لک دیمه سی و یاسلی سنده هلاک اولور  
 یعنی خدای تعالی اکا کندندن قوی بی تسلط ایدر ) (بعض نسخهده  
 مشتات تحتانیله زبردستان واقعدر الی آنتلی معناسنه وصف ترکیبدر که  
 ضعفا دیمک اولور معنی ضعیف لک طنبجه سنده هلاک اولور دیمکدر  
 یعنی باری تعالی اکا امید ائدی برضعیف مخلوقی مسلط قیلا  
 شه کیم غرود ایله بنه کی والان مشاهددر مار ایله مور و پیل ایله موش  
 فاعتهروایا اولی الابصار لکن نسخه اولی مر ادر (قطعه) دلا کوش کن  
 از من این نکته خوش \* که ماندست در کوشم از نکته دانان \*  
 (دلا الف حرف ندا ای کوکل دیمکدر ) (کوش کن بحسب الاستعمال  
 دکه دیمکدر ) (نکته ضمنده نیمه فوایدی مشتمله اولان کلامه دیر  
 ) (خوش بونده ابو معناسنه در ) (که ادات تعلیل ) (ماندست قالمشدر  
 معناسنه در ) (مانده ماضیدن قسمدر ) (در کوشم در حرف طرف ) (کوش  
 کاف عجبیک ضمیمه قولاق دیمکدر بونده زهن معناسنه در ) (نکته دان  
 وصف ترکیبدر ) (نکته بلجی یعنی حکما و علما ) (الف ونون ادات جعدر  
 ) (محصول یت ) (حضرت جامی کند و به خطاب طریقه عامیه خطاب  
 ایدوب پیورر که ای کوکل بو خوش نکته بی بندن دکه یعنی بوالطیف  
 کلامی دکه زیرا نکته دان اولان علما و حکما دن بنم قولاعده قالمشدر  
 یعنی ذهمده انردن بادکار قالمشدر \* که هر کس کشد تیغ نامهر بانی \*  
 شود کشته تیغ نامهر بانان \* که حرف بیان ) (هر کس هر کس که  
 تقدیرنده ) (کشد کاف عربیک فتحیه چکر معناسنه فعل مضارع مفرد  
 غائب ) (کشته تیغ نامهر بانان یانیه ولامیه در ) (کشته کاف عربیک  
 ضمیمه اسم مفعولدر مقتول معناسنه ) (الف ونون ادات جعدر  
 ) (محصول یت ) (خاطرمد قلان نکته بودر که هر کیمسه که شفقت  
 و مرحت سزک قلیجیک چکدی یعنی ظلم وجور مائل اولدی  
 شفقت سزک قلیجیک مقتولی اولور یعنی عاقبت اوده کسیدی کی

بر ظالمه دوش اولوب هلاک اولور (عروض) بوقطعه بحر تقار بدن در  
 وخبیح اجزاسی سالم که بر مصرای فعلون فعلون فعلون در  
 \* چو اسکندر کوش خویش از آن جواهر حکمت پریافت دهانش را  
 بخون کوش خود پر جواهر کرد و عنسان از خرابی آن حصار پرفاقت \*  
 چو اذات تعلیل (کوش خویش لامیه) جواهر حکمت بیابیه (پریافت  
 طلوع بولدی دیمکدر) دهانش شین ضمیر حکیمه راجع صدر (چون  
 اذات تشبیه) (کوش خود لامیه) (کرد فعل ماضی) (عنسان دیزکین  
 دیمکدر) (خرابی آن حصار لامیه) (خرابی ده یا حرف مصدر) (پرفاقت  
 فعل ماضی مفرد غائب متعدی معنایسته دوندردی دیزکین دوندردی  
 دیمکدر رجوع هن نگایه در) (محصول ترکیب) چونکه اسکندر حکیم  
 سولدی یکی حکمت جوهر زدن قولاغی طلوع بولدی یعنی کلام کوهر  
 بر ابرندن حظ ابلدی و کندیده متأثر بولدی حکیمک لغزینی سکندی  
 قولاغی کی پر جواهر ابلدی یعنی جسدن بیرون احسان ابلدی  
 و اولی حصارک خرابانیدن یعنی خراب ایتکدن عنان پخو ربوب  
 رجوع ابلدی (جاصلی حصارک خراب اولمخنددن همی ابلدی  
 (حکمت) افریدون که در زمین شفقت جز تخم نصیحت نکشت  
 بفرزدان خود این توفیق نوشت که صفحات ایام صحیفه اعمارست  
 دران منویسید جز آنچه بهترین اعمال و آثارست \* (افریدون فتح  
 همزه و سکون فایله و همز مستزاف کسری و فتحیه ملوک سالفه دن  
 بر عظیم ملکک اممیدر که ضحاک ماری بی قتل ایدوب برینه جلوس ابلدی  
 کذاقی شاهنامه فردوسی بعضی را اختلاف ایدوب همزه یله اولور ایسه  
 نوح علیه السلام یا خود ذوالقرنینک اممیدر دیدیلر (که حرف بیان  
 (زمین شفقت بیابیه) (جز تخم نصیحت ده بیابیه) (نکشت فعل نفی  
 ماضی مفرد غائب کاف عجمک کسری یله ایددی دیمکدر) (بفرزدان خود  
 لامیه یا حرف ضمه فرزند او نل دیمکدر) (توفیق تفریل باندن مصدر در  
 بحسب اللغة بازی لوزره علامت یازمق دوزمه مرده آکا خط شریف  
 دیلر بادشاه مکتوبی دیمکدر) (نوشت یازدی دیمکدر فعل ماضی مفرد  
 غائب یعنی خط یازدی حاصلی و صیبت مامه یازدی) (صفحات ایام لامیه  
 صفحات صحیفه ک جمعیدر جانلر دیمکدر صحیفه کتاب معانیه یعنی

دفتري ديگدر (اعماره اضافت لاميه اعمال مجرله بجيدز) منو بسيد فعل  
 نهی حاضر جمع مفرد مشي نو بسيد کلون نو بسيد دن باز ميگزد ديگدر  
 (بهترين به هاء اصليه ايله ابو ديگدر تو ادا تفضيل يا ادا ت نسبت  
 نو ن حرف تاكيد) (اعماله اضافت لاميه) (اعماله علك جعيدز) (آثار امله)  
 جعيدز (نشان علامت مقاسنه) (محصول تركيب) افريدون كه يعني  
 ملوك فارسدن اولان پادشاه يا حضرت نوح عليه السلام يا حضرت  
 ذوالقرنين معظم اياما كان شفقت و مرحت زمينده نصيحت و پند  
 تخميندن غيري اكدي يعني عدل و انصاف اراضي بنده دأما بند  
 و نصيحت زراعت ايدردى كندى اولادلى نه نو نصيحت نامه ي يلزديكه  
 ايامك يعني زمانه جانلري يعني هر طرفي عمر ز دفتريدر اول دفتري  
 و اثرلك غايه العايله اعلا سلك غيري شي يار ميگدر يعني اعمال خير و آثار  
 جستانه سعي ايدى كن ديو نصيحت ايدردى (قطعه) صفحه دهر بود  
 دفتري عمر همه خلق \* اين چنين گفت خردمند جوانديشه كاشت \* صفحه  
 دهر لاميه دهر دالك فتيخيله بوغالدير (دفتري عمر همه خلق لاميه اردن)  
 اين چنين بوغجلين ديگدر (خردمند عقللي ديگدر) چو ادا ت تشبيه  
 (كاشت قول ماضى مفرد غائب در حواله ايلدى ديگدر اما بونده انديشه  
 كاشت فكر ايلدى ديگدر) (محصول بيت) جيع خلقك عمر ينك دفتريدر  
 عالمك صفحه سى يعني صفحه عالم عمر دفتريدر بوغجلين ديدى يعني  
 صفحه عالم دفتري اعماردر ديدى يا خود بيت آتى ديدى چونكه عاقل  
 انديشه ايلدى يعني خردمند تفكر ايدوب بوكلامى سويلدى يا خود  
 بوينى سويلدى اوله كوره بيت آتى شرط محدوفه جواب اولور يعني  
 عاقل بويله ديدبسه خرم انكس كه الخ ثانيه كوره مقول قول اولور يعني  
 عاقل خرم انكس كه قولنى سويلدى \* خرم انكس كه برين دفتريك  
 از همه حرف \* رقم خير كشيده و اثر خير گذاشت \* خرم خاء مجرله مك صمى  
 و رالك فتي و تشديديله ابوط اعلى ديگدر (كه حرف يان (برين با حرف  
 صله دفتريك بيانيه) (وقم نشان معاننه) (خيره اضافت بيانيه يا لاميه  
 (كشيده فعل ماضى مفرد غائب چكدى ديگدر) (اثر خير رقم خير كبي اثر  
 علامت ديگدر) (گذاشت براقدي يعني وضع ايلدى) (محصول بيت)  
 ابوط اعلى اول كپسه در كه بو جيع حرفدن پاك اولان دفتريه يعني حرف

خبر و حرف نمردن پاء و ظاهر اولان عالمه خبر رفتی یعنی خبر نشانی  
 چکدی و خبر علامتی وضع ایلدی (عروض) بوقطعه بحر مملدند که  
 صند و ابتدادن ماصصله محبوند و عروض و ضر بنه خبن د نصکره  
 قصردخی طاری اولشدند فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن اولور (حکمت) یکی  
 از حکمه گفته است چهل دفتر در حکمت نوشتم و بنام منتفع بنکشم چهل  
 کلمه از ان اختیار کردم از این نیز بهره بدست نیاردم و چهار کلمه از ان  
 برگزیدم در ان باقم آنچه مطلبیدم (چهل و چل جیم عجمینک کسر یله  
 بر معنیله در که قرق دیمکدر) نوشتم فعل ماضی متکلم و حده یازدم دیمکدر  
 (بان با حرف مصاحبت منتفع افعال باندن ایسم فاعلدر انتفاع ایدی  
 یعنی فائده مند دیمکدر) (نکشم فعل ماضی متکلم و حده کاف عجمینک  
 فاعله اولدم دیمکدر) (اختیار افعال باندن امصدر در اورند و لک  
 معنایله) (کردم فعل ماضی متکلم و حده) (نیردخی دیمکدر) (بهره هاه  
 ر معنیله نصب معنایله) (بدست با حرف صله) (نیاردم فعل نفی ماضی  
 متکلم و حده کتوردم دیمکدر) بهره بدست نیاردم فائده مند اولدم  
 دیمکدر (چهار جیم عجمینک کسر یله چار یکی درت معنایله در) (برگزیدم  
 فعل ماضی متکلم و حده کاف عجمینک صمله انتخاب ایلدم دیمکدر) (باقم  
 فعل ماضی متکلم و حده) (مطلبیدم می ادا ت حکایه طلبیدم فعل ماضی  
 متکلم و حده ارار ایدم دیمکدر) (محصول ترکیب) حکمادن بری دیمکدر  
 حکمتده قرق کتاب یازدم و انکله فائده مند اولدم یعنی او قرق کتابدن  
 انتفاع ایدم. او قرق کتابدن قرق کلمه اختیار و غیر ایلدم اندن دخی  
 نصب الی کتوره مدم یعنی فائده مند اولدم و او قرق کلمه دن درت کلمه  
 انتخاب ایلدم انده بولدم هر نه که ارار ایدم یعنی نه استدم ایسه انده  
 بولدم حاصلی قرق کتاب حکمتده اولان بودرت کلمه ده بولدم \* اول انکه  
 ز نازا چون مردان محل اعتماد مکردان زیرا که زن اگر چه از قبیله  
 معتقدان اید از ان قبیل نیست که معتقد باشد \* زنان عورتلر دیمکدر که  
 الف و یون ادا ت جعند (را ادا ت صمله) (چون ادا ت تشبیه) (محل  
 اعتماد ظرفک مظهر و فاضا تدر اعتماد محل دیمکدر) (اعتماد افعال  
 باندن مصدر در بحسب اللغة طایع معنایله) اما بویله بر رده کتم  
 ستر و سار امود و خصوصی سبارش انکله دیلر (مکردان نهی حاضر

مفرد ایلله دیمکدر (زیرا که ادات تعلیل (قبیله معتمدان بیانه قبیله  
برجاعته دیرلر که بر یابادن اوله یعنی سلسله لری بر اوله (معتمد اسم مفعولدر  
افعال بابندن الف نون ادات جمعدر) آید فعل مضارع مفرد غائب  
کله دیمکدر (قبیل بونده نوع معناسینه در) (معتمد بر اادات صله  
یا حرف مصدر) شاید فعل مضارع مفرد غائب کرک یعنی لایق اوله  
دیمکدر (محصول ترکیب) درت کله دن اولکی اون نسنه در که عورت لری  
اعتماده محل ایلله یعنی انلری یار و وفادار عدا ایلوب امور یکی واسرار یکی  
سیارش ایلله زیر که زن اگر چه معتمدل قبیله سندن کله یعنی صاحب وفا  
اولادندن اولور سه ده اول قیلدن دکدر که اعتماد واسناد اولمقلقه  
لایق اوله یعنی هر نقدر آدم اولادیده اولسه کندو به اعتماد اولتماز  
از قبیله معتمدانک معناسنی ظاهرا اعتماد بر پایه دین قبیله نک معناسنی  
یلور قیلدن دکل اعیش (قطعه) عقل زن ناقصست و دینش نیر \*  
هر کیش کامل اعتقاد مکن \* عقل زن لامیه و دینش شین ضمیر زنه  
راجعدر نیر دخی دیمکدر (محصول بیت) زنک عقلی و دینی ناقصدر بروقت  
انی کامل اعتقاد ایلله حاصلی انلر ناقصات العقل وللدیندر کامل اعتقاد  
ایلوب اعتماد ایلله زن لفظی واکلار جاع اولنسان ضمیر مفرد ایراد  
اولمق ضرورت وزن ایچوندن زیر جمع محلی ایدی یا خود جنس زن  
دیمکدر \* کر بدست ازوی اعتبار مکبر \* ورنکو پروی اعتماد مکن \*  
(کرادات شرط اکردن مخفف) بد کتو دیمکدر خیر مینداسی مخدوف  
تقدیری کران بدست آن نه اشارتدر (وی ضمیری بده راجعدر) مکبر نمی  
حاضر مفرد طومه دیمکدر (وروا کردن مخففدر نکونکو ست تقدیرنده در  
ایو دیمکدر (محصول بیت) اگر اول زن بد ایه اندن اعتبار طومه  
یعنی کتولکنه اعتبار ایللما کر ایو ایه اگا اعتماد ایلله حاصلی نه شریه  
اعتبار ایللونه خیر نه (عروض بوقطعه بخر خه فنددر که کرار امر اریان  
اولندی بر مضراعی بعد از حاف فاعلاتی مفاعیلن فعلن در \* دوم آنکه  
بمال مغرور مشوا کر بسیا یودن زیر که عاقبت بایمال حوادث روز کار شود \*  
دوم درت کله دن ایکنجینی (بمال یا حرف صله مغرور اسم مفعولدر  
(مستثنی حاضر مغرور اوله دیمکدر) (سیار باء عربینک کسری و سبتک  
سکرتیه جوق دیمکدر) (بایمال حوادث روز کار بیانه و لامینه روز کار زمان

دیمکدر (حوادث حادثه نك جمعی قتن روز کاردن عبارتند بایمال مرکیدر  
 پای ایله مالیدن خور و حقیر معناسنه (محصول ترکیب) حکم ار بهمدن  
 ایکجسی اولدر که ماله مغرور اولمه اگر چوق دخی اولور سه زیرا که  
 عاقبت وانجام کار زمانه نك حوادثك بایمالی اولور یعنی زمانه ده ظهور  
 ابدن فتك خور و حقیری اولور (حاصلی زمانه اتی بر قیافه قور که  
 نعوذ بالله نان پاره به محتاج و پردیل اتمک بوله میوب آج اولور (رباعی)  
 مغرور مشویمال چون بیخبران \* زیرا که بود مال چو ابر کذران \* بیخبران  
 بی ادات سلب الف نون ادات جمع خبر سزر یعنی جاهلر دیمکدر  
 (چو ادات تشبیه) ابر بولوت دیمکدر عربجه سحاب (گذرانه اضافت  
 بیانیه) کذران صفت مشبه کچه کن دیمکدر (محصول یت) ماله  
 مغرور اولمه جاهلر کی زیرا که مال کچه کن بولوت کی اولور حاصلی مال  
 دنیا سر یع الزوالدر انکله غرور روا دکدر \* ابر کذران اگر چه کوهر  
 بلرد \* خاطر تنهد مرد خردمند بران \* بارد فعل مضارع مفرد غائب  
 باریدن دن بونده باراند معناسنه یا غدر دیمکدر (تنهد فعل نئی مستقبل  
 مفرد غائب قومز دیمکدر) مرد خردمند موصوفک صفته اضافتیدر  
 (آن اسم اشارتدر ابر کوهر باره) (محصول یت) کچه کن بولوت اگر چه  
 کوهر یعنی در نیم یا غدر رسه خاطر قومز یعنی میل ایلز عاقل اولان  
 مردانک اوزرینه یعنی عاقل اکا اعتبار ایلز حاصلی برشی که سر یع  
 الزوال اوله عاقل کیسه اکا اعتبار و اعتماد ایلز نقد ذی قیمت ایسه ده  
 مال دنیا دخی بویله در (عروض) بور باعینک صدر و ابتدای اخب  
 حشوری مکفوف عروض و ضرب اتم بر مصرای مفعول مفاعیل  
 مفاعیل مفعول اولوب هرج اخب مکفوف اتم اولور (سوم انکه اسرار  
 نهان داشتنی خود را با هیچ دوست در میان منه زیرا که بسیار باشد که در  
 دوستی خلل افتد و بدستنی بدل گردد \* سوم درت کله دن او چنجیسی  
 (اسرار نهان بیانیه) داشتنی یا حرف نسبت داشتن مصدر طوعه ق  
 (خود اضافت لامیه) را ادات تخصیص کندنک کیرلی طوولافه  
 منسوب اولان یعنی کیرلیه جک سرلری دیمکدر (با حرف مصاحبت  
 در میان اونه به دیمکدر) منه نمی حاضر قومه دیمکدر (بسیار باشد  
 چوق اولور معناسنه) در حرف صله (دوستی یا حرف مصدر) خلل

رخنه و زیان دیمکدر (افتد فعل مضارع مفرد غائب واقع اولور دیمکدر  
 افتیدن دن یا افتادن دن زیر مصدر دالینک ماقبلنده الف اولسه  
 حذف اولور (و بدشمنی باحرف ضله یا حرف مصدر (کردد فعل  
 مضارع مفرد غائب اولدر دیمکدر بصیر معناسنه (محصول ترکیب)  
 حکم ار بعددن او چخبیسی اولدر که کند و کک کبرنی طویلله جق سرلری  
 هیچ دوستله اورته به قومه یعنی دوسته دخی افشای سرایله زیر اچوق  
 اولور که دوستلغه خلل واقع اولور یعنی دوستلق فسخ اولوب و دشمنلغه  
 مبدل اولور یعنی تحویل اولور (قطعه) ای پسر سری کش از دشمن  
 نهفتن لازمست \* به که از افشای آن بادوستان دم کم زنی \* ای حرف  
 ندا (سری یا حرف وحدت (کش که اش دن مخفدر که حرف رابط  
 صفت شین ضمیر سره راجعدر (نهفتن نونک وهانک ضمیر یله مصدر در  
 کبرنلک معناسنه سری مبتدا لازمست خبری (به هاء اصلی ایله  
 و بانک کسر یله ابو دیمکدر (افشای ان لامبه باحرف مصاحبت (دم  
 دالک فتحبله نفس دیمکدر (کم کاف عربینک فتحبله آزدیمکدر و کلی  
 نفیدن عبارتدر (زنی فعل مضارع مفرد مخاطب آورده سین دیمکدر  
 نفس آورده سو یله دن کابندر (محصول یت) ای اوغل برسر که اتی  
 دشمندن کبرنلک لازمدر یکدر که انک افشاسندن دوستلرایله مصاحبت  
 ایتیه سک یعنی دشمندن ضاقلنه جق سری دوسته دخی سو یله سک  
 \* دیده ام بسیار کر سیر سپهر کچ نهاد \* دوستان دشمن شوند و دوستیها  
 دشمنی \* دیده ما ضیدن فتمدر (میم ضمیر متکلم کورمشم دیمکدر (کر که  
 حرف بیان (سیر بونده حرکت و دور معناسنه در (سپهر سنک کسر یله  
 فلک معناسنه در (کچ نهاد وصف ترکیبدر اگری طبعلی دیمکدر سیرک  
 سپهره لامبه سپهرک کچ نهاد بیانیه کچ کاف عربک فقی و جیم عجمله  
 اگری دیمکدر زاء عجمله کز دخی بویه در نهاد بونده طبیعت دیمکدر  
 دوستان مبتدا (دشمن شوند خبری الف نون ادات جمع شوند فعل  
 مضارع جمع غائب اولور دیمکدر (دوستیهاها ادات جمع یا حرف  
 مصدر دوستلغاری دیمکدر (دشمنی مقدر فلک مفعولی تقدیری شود  
 دشمنی یاینه حرف مصدر (محصول یت) بوییت یت اوله مربوطدر  
 و مقصام تعلیلده در دوستلره سربیکی سو یلمک یکدر زیر اچوق



کورشم که کج نهاد اولان فلک حرکت و جنبش شدن دوستلرد شمن  
 اولور لود و سئلغری دشمنلق اولور (عروض) بوقطعه بحر هج مثنور  
 عروض و ضربیدن ماعد اسالم انلر مقصور که فاعلاتن فاعلاتن  
 فاعلاتن فاعلات اولور \* چهارم آنکه جز علی رافز کبری که بترک  
 ان بزه مندمیری از فضولی بکریز و آنچه ضرور یست دران آویز \*  
 (علی با حرف وحدت نوعیه را اادات مفعول (فرنگیری فعل  
 ننی مستقبل مفرد مخاطب معنای لازمی تحصیل ایتیه سک دیمکدر (که  
 حرف رابط صفت (بترک آن لامیه با حرف سبب بر مندرزه باء عربینک  
 و زانک فکده لایله و هاء رسمیه کاه معناسنه در مند اادات نسبت کاهلی  
 دیمکدر (میری فعل مضارع مفرد مخاطب اولور سک دیمکدر (فضولی  
 با حرف مصدر زباده لک معناسنه (بکریز امر حاضر مفرد قاج دیمکدر (آویز  
 الف ممدوده ایله فعل امر حاضر مفرد یایش دیمکدر (محصل ترکیب)  
 درت کله دن دردنجبسی اولدر که شول بر علم غیر بی تحصیل  
 ایتیه سک که انک ترکی سببیه کاهکار اولوب فوت اوله سک یعنی ترکیه  
 معاقب اوله جفک علمدن غیر تحصیل ایله زیاده لکندن قاج یعنی  
 لازم اولیان علمدن اجتناب ایله و اول علم که ضرور یدر یعنی تحصیلی  
 لازمدر اکا یایش یعنی تحصیل ایله و موجبیه عمل ایله (قطعه) علی که  
 ناگزیر تو باشد بدان کرای \* و از اکران کریر بود جغت و جومکن \*  
 (علی با حرف وحدت (ناگزیر ضروری دیمکدر (زیرا کریر کاف عجمک  
 ضمی وزاء مجیه و راه مهمله ایله ضرور تسر دیمکدر بدکی اادات ننی  
 یعنی ناداخل اولجه ضرورت معناسنی افاده ایدر لابدکی (تویه اضافت  
 لامیه (بدان با حرف صله (کرای امر حاضر مفرد میل ایله دیمکدر  
 و از اادات مفعول آن اشم اشارتدر علم کز بر ضرور تسر دیمکدر (جست  
 وجو عطف تفسیر یدر طلب معناسنه (مکن نهی حاضر مفرد  
 (محصل بیت) خطاب عام طریقه پیورر بر علم که سکا ضروری اوله  
 یعنی لازم اوله اکا میل ایله و اول علم که اندن ضرور تسر لک اوله یعنی  
 لازم اولیه طلب ایله یعنی سعی ایله \* و اندم که حاصل تو شود علم ناگزیر  
 غیر از عمل بموجب آن آرزومکن \* آندم اول وقت (که حرف بیان  
 (حاصل قولامیه (علم ناگزیر یسایه (بموجب آن لامیه با حرف

مصاحبت (موجب افعال بایندن اسم فاعلیدر) آرزو استنک دیمکندر  
 (محصولیت) و اولدم که ضروری عمل سکه حاصل اوله یعنی لازم  
 علی تحصیل ایلدک انک موجب و مقتضای سبیل عملدن غیر استنک ایله  
 علم ضروریدن مراد تفسیر و حدیث و فقه و بونلرک آلاقی بونلری  
 تحصیل ایله و موجبیه عمل ایله دیمکندر (عروض) بوقطعه بحر  
 مضارعنددر که اصلی مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن که هیزخه  
 رملدن مر کبدر صدر و ابتدا اخرج حشور مکفوف عز و وض  
 و ضرب محذوف که مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن اولوب مضارع  
 اخرج مکفوف محذوف اولور (حکمت) ابن مقفع گوید کتب خانه  
 حکماء هندرا برصد شتر بارمی کردند ملک از ایشان امتداء اقتضار  
 کردیده شتر آوردند و بتکرار استدا بر چهار کله قرار گرفت \*  
 (ابن مقفع حکماءدن برینک کنیه سیدو که ما وراء النهر ده دعوی  
 نبوت ایلدی و کوه حسابده بر قویودن حکمت ایله ماله اظهار  
 ایلدی و درت شهری روشن ایلدیکه ۴ کاه ماه نخب و ماه سیام  
 و ماه کاشغر و ماه مزور و ماه مقنع دیرل (پس همادن بر کیمسه دین  
 تعمیرده خطا ایلش (کتب خانه حکماء هند لامیه و بیسانیه (زا  
 انان مفعول (شترین معجه نك و تانک ضمیمه دوه معناسنه (بار بونده  
 یوک عربجه خل (می ادات حکایه (کردند فعل ماضی جمع غائب  
 (استدا استفعال بایندن مصدر در بونده طلب و وجه معناسنه در  
 (اقتضار اضافتی مصدرک مفعولنه در (اقتضار افتعال باینندن  
 مصدر از التمی معناسنه (بده باحرف صله (ده دالک فتنی و هاء اصلی ایله  
 اون دیمکندر (آوردند فعل ماضی جمع غائب کتور دیر بونده تیرل  
 ابتدیلر دیمکندر (و بتکرار استدا بیاتیه (باخرف مصاحبت (گرفت  
 فعل ماضی شارب استدا عا اقتضار بونده استدا کرد در اقتضار کردن  
 یازمش و بتکرار استدا عا یرینه دیگر بار استدا عا یازمش اکثر نسخه لره  
 مخاف یازدیغندن ماخذای بی وجه اطمینان ایلش (محصول ترکیب)  
 ابن مقفع دیر یعنی نقل ایدر هند حکماءنک کتب خانه سنی یوز دوه به  
 یوک لری دی پادشاه از التمی رجاء ایلدنی یعنی خفتنی طلب ایلدی  
 اون دوه به ایندیر دیرل و استدا تانک تکرار ایله یعنی تکرار تحقیق رجاء

اینکله درت کله اوزره قرارطودی حاصلی بوزدوه بوی کتب حکمتی  
 درت کله به ایندر دیلر که کتب خانه حکمتی جامع ومفیددر \* نخستین  
 دردلات پادشاهان بعدالت \* نخست نونک وخاک مندر لایله اول  
 دیمکدر (با اذات نسبت وفون حرف تا کیددر اولکی دیمک اولور  
 (دلات پادشاهان مصدرک مفعوله (بعدالت (با حرف صله  
 (محصول ترکیب) درت کله جامعک اولکی سی پادشاهلری عدالته  
 دلات یاننده در (مثنوی) چو کردد شاه عالم عدل پیشه \* شود  
 آسایش که مه همیشه \* چو اذات تغلیل (کردد کاف هر یله ایلیمه  
 دیمکدر کاف عجبیله اوله بری کردن دن و بری کردیدن دن مشتقدر  
 (شاه عالم ایکی صورته ده فاعلدر اضافتی لامیه صورت اولی به کوره  
 (عدل مفعول اولی) و پیشه ثانسی صورت ثانی به کوره عدل پیشه  
 وصف ترکیبی اوله رق مفعول صریحی (شود فعل مضارع مفرد غائب  
 (آسایش الف ممدوده ایلیمه اسم مصدردر راحت معاسنه) کهه اضافت  
 مصدرک فاعلته (که کاف عربک کسر یله وهاء اصلیه ایلیمه صغیر  
 معناسنه ترکیحه کونجک (مه همک کسر یله وهاء اصلیه ایلیمه کهک  
 ضدیدر که ییوک واولو دیمکدر صورت اتباع مزاجه ده استعمال  
 اولور ترک تحطف ایلیمه لکن اتباع مزاجه دکلدر تنه کیم ترکیبنده  
 کونجک بیوک فیرل جله مزادیدر (آسایش شودک فاعلی) همیشه  
 مفعول دائم معناسنه (محصول یت) چونکه شاه عالم عدل صنعت  
 ایلیمه باعدل صنعتلی اوله یعنی عادل اوله کونجکک و بویوکک راحتی  
 دائم اولور یعنی شاه عالم عادل اولجبد سایه سنده صغیر وکبر مستریج  
 اولور شانح شود آسایش که که همیشه دیمش کافلرک فعی وهاء  
 اصلیه لایله کاهدن مخفف اوله رق وقت معناسنه ومعباسنی خلق  
 عالمک کاه کاه اولان آسایشی انک عدل سیلیله دائم اولور دیمش هله  
 هالا یعنی سوبلش راز باقل بلکه اندن دون وسافلدر جزئی عقله  
 مالک اولان سقامتن درک ابتدکی مسلدر \* چونالد بی دلی ازسینه  
 دریشی \* بودیکسر زینش ظم کبشی \* نالد فعل مضارع مفرد غائب  
 ایکنار سه (بی دل قوزوق دیمکدر اما بونده فقیر معناسنه در (با حرف  
 وحدت (سینه ریش وصف ترکیبدر سینه بی یاره لی دیمکدر (یا

حرف مصدر وحدت دکل (یکسر بر او غور دن دیکدر یعنی  
 جله عالم (بوده) خالصی محذوف تقدیری بود یکسر سینه ریش در  
 بونده یکسر دن مراد بیت سابقه اولان که مه در که جله عالم دن  
 عیار تدر (نیش زهری: حیوانا تک اکنه نی و دیگر مضافه در  
 (ظلم کیش لفظنه اضافت بیابیه (ظلم کیش وصف ترکیبدر ظلم مذهبی  
 دیکدر) با حرف نسبت ظلم کیشدن مراد شاه ظالمدر) کیش کاف عربک  
 کسریله مذهب وفعل معنا سنده در (محصول بیت) شاه عادل اولورسه  
 رعایا مستریج اولور اما چونکه بر فقیر سینه ریشلکدن ایکلیسه یعنی  
 بر فقیر ظلم کوره جله عالم سینه ریش اولورل ظلم کیشک نیش سندن  
 یعنی پادشاه ظلمک ظلمندن جبه خلق کوچک بویک متأذی اولورل  
 حاصلی بر فقیر ظلم کورسه جبه رعایا متأذی اولوب راحتلی فقر  
 رعایا تک متأذی اولمه سی زوال سلطنته سیددر (شارح بونده یکسره  
 بر اوج معناسی و بر مش وینتک معناسنده بر از مالا یعنی بیهوده  
 سوباش و تطویل مذاق دکل ایکن زبده کلام دیو تطویل کلام  
 ایش اولقدرد که صداع اوارث ایدر التفات اولمده دن حذر واجتناب  
 لازمدر \* خلاصی راز دهر پیچ بر پیچ \* ز شاهان عدلی باید که کر  
 هیچ \* خلاصی با حرف مصدر فور تلق دیکدر (را لام جاره  
 معناسنه (پیچ بر پیچ عبارتی هم مقام مدحیه استعمال اولور وهم  
 مقام ذمده تنه کیم سودی و تنه کیم شارح کاخشان شرحلرنده بوستاک  
 یتلریله اسنشاه ایشلر رجهما الله بونده مقام ذمده در که مذموم  
 معناسنه (محصول بیت) اگر ی بویکری اولان دهر دن یعنی مذموم  
 اولان عالم فانیس دن خلاصق ایچون پادشاهلر دن عدل کر کدر  
 غیری هیچ یعنی عدل دن غیری برشی کرکز (عروض) بومشوی بحر  
 هزج مسد سندن که عروض و ضربنه حذف طناری اولمش ماعدا  
 سالم بر مصرعی مفاعیلن مفاعیلن فعولن اولوب هزج محذوف  
 اولور \* دوم در وصیت رعیت بنیکوکاری و فرمان برداری \* وصیت  
 رعیت مصدرک مفعولنه اضافتدر (بنیکوکاری با حرف مضاحبت  
 (با حرف مصدر (نیکو کار وصف ترکیبدر ابو ایشلی دیکدر  
 (فرمان بردار وصف ترکیبدر بویق طوینی دیکدر تطبیع مضافه

(با حرف مصدر) (محمول ترکیب) درین کلمه جامعه دین اینکجه بی  
 رعیت به ابوعلی لکله یعنی اعمال حسنه الله و بویزوق طریقی لکله  
 وصبت بیانده در (یت) تخم ظلم شاه نافرمانی مردم بود \* چو چوکاری  
 حاصل آن کشته کی کنندم بود \* تخم ظلم شاه بیانیته در تخم معروف  
 (نافرمانی یا حرف مصدر با حرف توصیف فی بویزوق نازق دیمکدر  
 عدم اطاعت معنایست مردمه اضافت لامیه (مردم بونده رعایان  
 عبارت در) (چوچیم عربیک فحیله اربه دیمکدر عربیه شعر دیر) (چو  
 اذات تعلیل) (کدی کاف عربیله فعل مضارع نغرد مخاطب اگر سین  
 یعنی زراعت ایدرسین دیمکدر) (حاصل آن لامیه) (کشت کاف عربیک  
 کسریله اسم مفعول در اکش یعنی عزروج معنایست) (کی کاف عربیک  
 فحیله اذات استفهام انکار دیر) (کنندم کاف عجمک قمیله بغدادی  
 عربیه حظه دیر) (محمول یت) (پادشاهک ظلمک تخمی یعنی  
 نتیجهمی رعایانک اطاعت سز لکی اولور) (مصراع ثانی ارسال  
 مثکدر که پور اربه بی چونکه که سین یعنی زراعت ایده سین اول  
 مزروعک حاصلی یعنی اوله اکین اربه نک حاصلی چن بغدادی  
 اولور یعنی اولور) (حاصلی پادشاه ظلم ایلوب رعایان اطاعت استمسی  
 اربه اکوب بغدادی طلب ایته کیدر \* سوم در محافظت صحت  
 ایدان که تا کرسنه نشوند دست بطعام نیاورند و چون بخورند پیش  
 ازانکه سیر شوند دست از طعام بدارند \* محافظت اسلوبه انجمام  
 اوزره) (طویل یازیلور وفاعله باندن مصدر در حفظ ایلک معنایست  
 (صحت اضافه مصدرک مفعوله در صحت نصربانک مضاعفند  
 مصدر در) (انرا نه اضافتی فاعله در) (بدان بدتک جمعیدر وجود  
 انسان معنایست) (که حرف بیان) (تا حرف توقیت مادامکه دیمکدر  
 (کرسنه کاف عجمک ضمی و رانک سیکونیه آج معنایست در) (نشوند  
 فعل فی استقبال جمع غائب اولیه در دیمکدر) (دارنده بویله طونه  
 دیمکدر) (محمول ترکیب) کلمه جامعه اربه دین اوچجیسی ابدانک  
 صحتی محافظه بیانده در که مادامکه آج اولیه الی طعامه کتورمیه  
 یعنی اوزانمیدر حاصلی اجمعه بقیه طعام بده ل و چونکه یه ل یعنی  
 مانج اولوب یلکاری صورتیه طوق اولزدن اول الی طعامدن طونه ل

یعنی ال چکوب یخ بهار (شارح مرحوم بو ترکیده اولان جووعی  
مفرد مخاطب ایراد ایلش اوده وجه در (رباعی). آن به که زاسباب  
مرض پرهیزی \* وژنک طیبیان دغل بکریزی \* اسباب مرض  
لامیه (پرهیزی فعل مضارع مفرد مخاطب اجتناب ایده سین دیمکدر  
(ننک نون اولک قحی وئانینک سکونیه عار وچنک وجدال معناسنه  
دخی کلور کذا فی برهان القاطع (طیبیان دغل یانیه دغل دال وغین  
مجمعه نک قحیه برقع معنایه کلور اما بونده حرام زاده وایچی طشنه  
اویمز دیمکدر (بکریزی فعل مضارع مفرد مخاطبدر. قاچه سین  
دیمکدر (محصول یت) اول یکدر که اسباب مرضدن پرهیز ایده سین  
یعنی علتیه بادی اوله جق شیلردن احتراز ایده سین که بری بو طعام  
ماده سیدر حرام زاده طیبیلرک یا خود قلب طیبیلرک عارندن یعنی  
ینهمی خسته اولدک دیوب تعیب ایتمه لرندن یا چنک وجدال لرندن  
یعنی فلان علتدر یا فلان مرضدر دواسی فلا ندر یا فلا ندر دیو  
بحالده ایتمه لرندن بجه سین \* ناکشته تهمی معده بخوان منشینی \*  
زان پیش که معده پرکنی برخیزی \* ناکشته ماضیدن  
قسمدر هاء رسمی ترتب ایچوندن اولمجه دیمکدر (تهمی بوش دیمکدر  
(ناکشته مفعول و معده فاعلی) (تهمی معده اچ دیمکدر (بخوان با  
حرف صله (منشینی فعل مضارع مفرد مخاطبدر اوتورمیه سین  
دیمکدر (زان پیش اندن مقدم دیمکدر (که حرف بیان (کنی فعل  
مضارع مفرد مخاطبدر ایلنه سین دیمکدر (برخیزی ده بویه در  
قالقه سین دیمکدر (محصول یت) معده تهمی اولدجه سفره طعامه  
اوتورمیه سین اندن اول که معده بی دولدوره سین یعنی آجیغوب  
طعامه اوتور دینک وقت معده بی دولدر مزدن مقدم قالقه سین  
اگر بویه ایتمز سن یت سابقک مضمونه مبتلا اولوب محتاج طیبیان  
دغل اولور سین (عروض) بور باعینک صدر وابتداسی اخاب  
حشولری سالم عروض و ضرب ابتر که بر مصرعی مفعول مفاعیلن  
مفاعیلن فع اولوب هزج اخاب و ابتر اولور \* چهارم در نصیحت  
زنان که چشم از روی بیکا نکان دور دارند وروی از چشم نامحرمان  
مستور \* نصیحت زنان مصدرک مفعولنه اضافیدر (که حرف بیان

(روی بیگانگان لامیه الف نون ادات جمع کاف هاء رسمیه دن بدلدن)  
 (بیگانه یاد معناسنه در) دارند فعل مضارع جمع غائب طوئله در دیمکدر  
 (چشم نامحرمان لامیه الف نون ادات جمع) مستور اسم مفعولدرینه  
 بردارند مقدر در (محصول ترکیب) درت کله دن دردنجیسی  
 نصیحت زنان بیسانده در که زنلر بیگانه لک بوزندن کوزی اوزاق  
 طوئله در یعنی نظرایتمه لر زرا قوه نظریه شهوانیه میل اتمک محتملدر  
 بلکه اتمک محالدر و بوزلرینی نامحرم کوزندن مستور طوئله در یعنی  
 نامحرمه یوز کوسترمیه لر زرا حرام قطعیدر (قطعه) زن آن بود که  
 بهرکس که نبست محرم او \* اگرچه مردم چشمست روی نناید \*  
 زن آن بود که زن اول اولور که یعنی زن مقبول اولدر که دیمکدر (بهر  
 با حرف صله (هر ادات سور) که حرف رابط صفت (نبست بونده  
 دکلدن دیمکدر) محرم او مصدر میبک مفعولنده در (مردم چشم بیانیه  
 (مردم چشمیدن مراد بونده محبوبدر (نناید فعل ننی مستقبل کوسترمیه  
 دیمکدر (محصول یت) زن مقبول اولدر که هرکس که اتم محرمی  
 دکلدن یعنی نامحرم اولان کیمسه یه اگرچه کوزینسک بیکی یعنی  
 محبوبی ایسه ده یوز کوسترمیه \* بروی هر که نه چفت ویست  
 اگرچه بحسن \* بود چوماه فلك طاق چشم نکشاید \* بروی با  
 حرف صله (هر که هرکس که دیمکدر) نه چفت ویست تقدیری  
 (چفت وی نبست در چفت زوج دیمکدر) بحسن با حرف ظرف  
 (چو ادات تشبیه) ماه فلك لامیه (طاق برقاج معنایه کلور اما بونده  
 تمک معناسنه ده اولقی جائز در که بودک مفعولی اولور بنجره معناسنه  
 اولقی ده احتمال وارد در که (چشمه مضاف اولوب) نکشایدک مفعولی  
 اولور (طاق چشم کوز قباغندن عبارتدر (نکشاید فعل ننی مستقبل  
 مفرد غائب (محصول یت) هر کیمسه نک بوزینه که اتم چفتی دکلدن  
 یعنی چفتی اولیان کیمسه نک بوزینه اگرچه ماه فلك کی تک اولورسه  
 یعنی فرید دوران اولورسه کوزینی اچیه یعنی نظرایتمه باماء فلك کی  
 اولورسه کوزینک قباغنی اچیه حاصلی کندینک زوجی اولیان کیمسه نک  
 بوزینه باقیسه اگر ماهتاب کی محبوب عالمتاب اولورسه ده (عروض)  
 بوقطعه بحر مجتث مجنون محذوفدر که بر مصرای مفاعیلن فاعیلن

مفاعیلن فعلن در تفصیلی کرارا و مرارا بیان اولندی (حکمت) چهار  
 کلمه است که چهار پادشاه پرداخته اند که کو یایک تیراست که از چهار  
 کان انداخته اند \* پرداخته ماضیدن قسم در ترتیب ایلش معناسنه  
 (اندادات جمع) انداخته ده بویه در آتش دیمکدر (محصول ترکیب)  
 درت کله در که درت پادشاه ترتیب ایلش لدر در که کو یا براوقدر که  
 درت یایدن آتش لدر یعنی درت کله در که حقیقته برکی \* کسری  
 گفته است که هرگز پشیمان نشدم از آنچه نگفته ام و بسا گفته که  
 از پشیمانی آن در خاک و خون خفته ام \* کسری ملوک فارسه اطلاق  
 اولنور یعنی اواقلیه پادشاه اولنره بونده غالباً نوشروان مراد در  
 زیر علم اولدینی حالد اکادخی اطلاق اولنور (نشدم فعل نفی ماضی  
 متکلم وحده اولدم دیمکدر / نگفته فعل نفی ماضیدن قسمدر) میم  
 ضمیر متکلم سو یلمشم یعنی سو یلدیکم دیمکدر (بسا جوق دیمکدر  
 ) گفته اسم مفعولدر سو یلمش معناسنه یا ماضیدن قسمدر قاعده  
 سبع اوزره ضمیر متکلم حذف اولمشدر سو یلمشم دیمک اولور (پشیمانی  
 یا حرف مصدر) آنه اضافت لایه (خفته ماضیدن قسمدر) میم پنه  
 متکلم وحده همزه توسل یا تمشم دیمکدر (محصول ترکیب) درت  
 پادشاهک بری که کسر بدر یعنی نوشران دیمشدر که بر وقت پشیمان  
 اولدم اول نسنه دنکه سو یلمشم یعنی سو یلدیکم نسنه دن پشیمان  
 اولدم و جوق سو یلمش یا خود سو یلدیکم که انک پشیمانلقه بدن  
 خاک و خونده با تمشم یعنی نجالت واضطراب و مشقه دوشتمش یعنی  
 جوق کره واقع اوادیکه سو یلدیکم سوزدن نادم اولوب حجل  
 و مضطرب اولدم (قطعه) خاش نشین که جمع نشستن بخاشی \*  
 بهتر ز گفتنی که پریشانی آورد \* خامش اپسم معناسنه در (نشین  
 امر حاضر مفرد اولنور دیمکدر) که حرف تعلیل (نشستن مصدر  
 اولنور مق دیمکدر) جمع نشستن یعنی جمعیتی اولنوره ق حاصلی جمعیت  
 خاطرله اولنور مق (بخاشی یا حرف مصدر یا حرف سبب) که گفتنی  
 یا حرف مصدر گفتن مصدر سو یلکک دیمکدر (که حرف رابط  
 صفت) پریشانی یا حرف مصدر پریشان طاغنی (آورد الف ممدوده ابله  
 فعل مضارع مفرد غائب آوریدن دن یا آوردن دن زیرا مصدر



دالبینک ماقبلی را اولسه را مفتوح قیلنور (محصول بیت) اېسم اوتور  
 یعنی ساکت اول زیرا خاموشلق یعنی سکوت سبيله جمعیت خاطرله  
 اوتور مق یکر کدر سويلکلکدن که پریشانلق کتوره حاصلی  
 سويلیوبده پریشان و مکدر و نادم اولدن سويلیوب جمعیتله اوتور مق  
 یکدر و اولی و احرا در \* از سر سر بهر پشیمان نشد کسی \* بس فاش  
 کشته سر که پشیمانی آورد \* سر سر بهر پشیمانی سر بهر مکتوم  
 و مخفی دیمه دن کلبدر کسی یا حرف وحدت (بس باه عربله چوق  
 دیمکدر پشیمانی یا حرف مصدر) محصول بیت) مکتوم و مخفی اولان  
 سر دن یعنی سويلمین سر دن بر کیمه پشیمان اولدی چوق آشکاره  
 اولمش سر که پشیمانلق کتور یعنی آشکاره اولان سر چوق کبره  
 پشیمانلق ایراث ایدر (عروض) بوقطعه بحر مضارع اعراب  
 و مکفوف مقصور در تنه کیم تفصیلی هرور ایلدی \* قیصر فرموده  
 است که قدرت من برنا گفته پیش از انست که بر گفته یعنی آنچه  
 نگفته ام بتوانم گفت و آنچه گفته ام نتوانم نهفت \* قیصر دیورومه  
 پادشاه اولنره اطلاق اولنور (قدرت من لامیه) (نا ادات توصیف نفی  
 ) پیش زیاده دیمکدر (گفته اسم مفعول در) (نگفته ماضی منفی دن  
 قسمدر میم ضمیر متکلم) گفته ماضیدن قسمدر (توانم فعل نفی مضارع  
 متکلم وحده) گفت و نهفت ماضی مفرد غائبدر اما بونده مصدر  
 معناسنه در زیرا مضارعه مقارنلدر سويلک و کزاک مضارعه  
 (محصول ترکیب) در ت پادشاهدن ایکجیسی که قیصر در  
 پیورمشدر که بنم قدرتم سويلتمش اوزدینه اندن زیاده رکدر که  
 سويلتمش اوزدینه یعنی سويلدیکم کلامه قدرتم زیاده درسو یلمشدن  
 حضرت جامی بو کلامی ایضاح ایدوب پیورر که یعنی اول نسنه که  
 سويلتمش قادرم سويلکه یعنی سويلدیکم کلامی سويلکه قادرم  
 و اول نسنه بی که سويلتمش قادر دکل کیرلکه یعنی سويلدیکم کلامی  
 اخفایه قادر دکل بوبله اولنجه سويلمکده اولان قدرتم سويلمکده  
 اولان دن زیاده در (پس ایمدی عاقل اولان البته قادر اولدیغی نسنه بی  
 اشتر والا خلاقی کار عاقل دکلدر (قطعه) هرچه افشای آن بود  
 دشوار \* با حریفان مگو با سانی \* افشای آن مصدرک مفعولنه در

دشوار

(دشوار دالك ضميمه كوج ديمكندر) حريف ياده مصاحبي معناسنه  
 يونده مغلقدوست ديمكندر (الف نون ادات جعندر) مكوښي حاضر  
 مفرد (باساني باحرف مصاحبت) باحرف مصدر (آسان قولای  
 ديمكندر (محصول بيت) هر نسنه كه انك اظهاري كوج اوله يعني  
 هر كلام كه اتي آشكاراينك مشكل اوله حاصل اوچنده نيجه مضرات  
 مأمول اوله آسانلقه دوستره سويله يعني اتي قولابلقه سويله يعني  
 سويلسي قوليدر اما سويله كه مضرتي مأمولدر \* كانجه داري  
 نهفت بتوان گفت \* وانجه گفتي نهفت نتواني \* كه حرف تعليل  
 (داري فعل مضارع مفرد مخاطب طوطه سين ديمكندر) نهفت اسم  
 مفعولدر (گفت مصدر معناسنه در) نتواني فعل نفي مستقبل مفرد  
 مخاطب قادر دكلسين ديمكندر (قياس نتواني نهفت ايدى لكن ضرورت  
 قافيه ايجون تقديم اولندي) (محصول بيت) بوييت بيت اوله تمليلدر  
 افشاسي كوج اولان شئي قولابلقه دوستره سويله زيرا اول نسنه كه  
 كيرز سين سويلكه قادرسين واول نسنه كه سويلدك كيرللكه قادر  
 دكلسين (عروض) بوقطعه بحر مجت مجبوندركه دفعاته بيان  
 اولندي \* خاقان چين در بن معني سخن چنان رانده است كه بسار  
 باشد كه پريشاني گفتن سخت تر باشد از پشيماني نهفتن \* خاقان خاه  
 مجيده ايله تركستان وچين پادشاهنه ديرل اما تركستانده اولو پادشاهه  
 ديرل وفا آن دخی ديرل مرتبه سي دون اولنه خان وقان ديرل چينده  
 علي الاطلاق پادشاهه فقغور ديدكوري كبي چين بر ملكتك اسميدر كه  
 حالا كافرستاندر تعريب ايدوب صين ديرل (رانده ماضيدن قسمدر  
 سورمش معناسنه) پريشاني گفتن مصدر ك مصدره اضافتيدر (يا  
 حرف مصدر) سخت قتي ديمكندر (ترادات تفضيل) (پشيماني نهفتن  
 بوده مصدر ك مصدره اضافتيدر يابنه حرف مصدر) (محصول تركيب)  
 درت پادشاهدن بري كه خاقان چيندر بومعنيده يعني كلام عين  
 حكمتده بونجلين سوز سور مشدر كه چوق اولور كه سويلكلك  
 پريشانلغي قتي رك اولور كيرللك پشيمانلغدن يعني كيرلله ده پشيمانلق  
 آ ز اولور اما سويله ده پريشانلق زياده اولور (قطعه) هر سر سر  
 بحر كه در خاطر افتد \* سرعت مكن بلوح يانش نكاشن \*

در خاطر افتد در خاطر افتد تقدیرنده (بلوح بیانیش پیسانیه (با  
حرف صله (لوح بونده صحیفه معناسنه در) شین ضمیر سر سر بمهره  
راجعدر (نکاشتن نونك كسریله مصدر در نقش معناسنه یعنی یازمقی  
(محصول یت) هر مخفی اولان سر که سنك خاطر کرده واقع اوله یعنی  
خاطر کرده طوئد یغك سری عجله ایله انی صحیفه بیانیه نقش ایلمکه  
یعنی اظهار ینیه تعجیل و شتاب ایتمه \* ترسم شود غرامت اظهار آن ترا \*  
مشکل تازندامت پوشیده داشتن \* ترسم فعل مضارع متکلم وحده  
قور قرم دیمکدر (شود فعل مضارع مفرد غائب (غرامت بونده  
عهده سندن کلمك معناسنه در (غرامت اظهار آن مصدر لرك  
مفعول لرینه اضافتیدر (آن اسم اشارتدر سره (ترا حرف صله  
(ندامت مصدر پشیانلق معناسنه (پوشیده اور تولی دیمکدر اضافت  
مصدرک مفعولنه در) داشتن مصدر در طوئقی معناسنه (محصول یت)  
قور قرم اوسری آشکاره ایتمك غرامتی یعنی عهده سندن کلمسی سکا  
اخفا ایتمك ندامتدن مشكلك اولور یعنی کیرلنك ندامتدن کوچدر  
حاصلی سو یلدیکك شیک عهده سندن کلمك سو یلدیکیکك ندامتدن  
مشکلدر (عروض) بوقطعه بحر مضارع اخرج مکثوف مقصود در که  
بر مصراعی مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات اولور \* ملک هند بدین  
نکته زبان کشاده است که هر حرف که از زبان جسته است دست  
تصرف مرا از خود بسته است و هر چه نگفته ام مالک اویم اگر  
خواهم بگویم و اگر خواهم نکویم \* ملک عربدر پادشاه معناسنه  
(هند معروف) کشاده ماضیدن قسمدر اچش دیمکدر (جسته  
جیم عربك فتحیه ماضیدن قسمدر صجر امش معناسنه (مرا را  
ادات تخصیص بنم دیمکدر (بسته اسم مفعولدر بغلنیش معناسنه  
(محصول ترکیب) درت پادشاهدن بری هند پادشاهیدر بونکته ایله  
اغز اچشدر یعنی بوکونا ترتیب مقال ایلمشدر که هر حرف که اغزدن  
صجر امشدر یعنی اغزدن چه قشدر بنم دست تصرف کندو سندن  
یعنی او حرفدن بغلنیشدر یعنی او حرفه الم ایزمز وهرنه که سو یلمشم  
اکا مالکم اگر استرسم سو یلرم واکر استرسم سو یلم (قطعه) بخردی  
راز راز فاش ونهان \* مثلی نیک بر زبان رفقت \* بخرد بانك کسری

و ضمیمه و خاء مجمله نك سكونيه عاقل دیمکدر (با حرف و خدت) را  
 اذات تخصیص (فاش آشکاره) نهان کیرلی (مثلی با حرف و خدت  
 بونده تمثیل معناسنه در (برزبان رقتست دیل اوزره کتمشدر یعنی  
 لسانندن جاری اولمشدر) (محصول یت) (رعافلك فاش نهان سر دن  
 یعنی سر اخفا و اظهار حقنده برابو مثل لسانندن صادر اولمشدر  
 یعنی ابونمشیل ایلشدر که بیت آتیدر مصراع اولده رازراز تجنّس  
 خطی در\* کین چو تیرست مانده در قبضه\* وان چو تیرست از کان  
 رقتست\* کین که این دن مخففدر (که حرف بیان این اسم اشارتدر  
 نهانه) (تیر اوق) (مانده ماضیدن قسمدر قالمش معناسنه) (قبضه مطلقا  
 آوجه دیرل توتام معناسنه و اصطلاح کا نکشاده یای طوتان اله یعنی  
 حصول اله و یایک اورتیه سنه دخی دیرل بونده مراد بودر) (آن اسم  
 اشارتدر فاشه) (چول اذات تشبیه) (کان یای) (محصول یت) (عاقلک  
 تمثیلی بیان ایدوب لف و نشر مشوش طریقیله بیورر که بو یعنی  
 نهان اولان سر قبضه ده قالمش اوق کبیدر یعنی یایده قالمش اوق  
 کبیدر که هر نه وقت مراد ایدرسن اتارسین و اول یعنی فاش اولان سر  
 یایدن کتمش اوق کبیدر یعنی آتلمش اوق کبیدر که بردخی عودت  
 محالدر) (عروض) (بوقطه بحر خفیف مخبون محذوفدر بر مصراعی  
 فاعلاتن مفاعلتن فعلن اولور) (حکایت) (ملك هند بخلیفه بغداد  
 تحفها فرستاد و همراه طبیبی فیلسوف بمهارت در طب و حکمت  
 موصوف پیش خلیفه پیای خاست گفت که شه چیز آورده ام که  
 جز ملوک را نباید و جز سلاطین را نشاید فرمود که آن کدامست  
 گفت\* ملك هند لامیه (بخلیفه بغدادده بویه) (با حرف صله) (فرستاد  
 فعل ماضی) (همراه بولداش دیمکدر بونده بیه دیمکدر) (طبیبی یا حرف  
 وحدت) (فیلسوف حکیم ذوفنون معناسنه اسمدر) (بعضیلر فیلا اله  
 سوفدن می کبدر دیدیلر فیلا دوستدار معناسنه سوف حکمت معناسنه  
 دوستدار حکمت دیمک اولور که لفظ یونانیسدر علی ای وجه کان حکیم  
 معناسنه در) (بمهارت یا حرف مصاحبت مهارت معروف) (در حرف  
 ظرف) (پیای یا حرف صله) (خاست فعل ماضی مفرد غائب قالدی  
 دیمکدر) (که حرف رابط مقول قول) (چیز نسنه دیمکدر) (آورده ماضیدن

قسمدر (میم ضمیر متکلم) جز ملوک لامیه (نباید فعل نفی مستقبل کرکنز  
 دیمکدر بایستن دن یا بایستن دن که سبک حذفی قییلندندر) رالو ادات  
 تخصیص (نشاید فعل نفی مستقبل مفرد غائب شاید دن لایق اولمز  
 دیمکدر) فرمود فعل ماضی مفرد غائب بیوردی دیمکدر فاعلی نختنده  
 خلیفه بغداد را جعدر (آن اسم اشاند چیره) کدام فتنی دیمکدر که  
 سوادن عبارتندر (محصول ترکیب) هند ملکی بغداد خلیفه سنه هدیه لر  
 کوندردی و بیله سنجه برطیب فیلسوف وطب و حکمتده مهارتله موصوف  
 کوندردی خلیفه حضورنده طیب ایاغه ظالقدی دیدیکه اوج شی  
 کتور مشم که ملککرت غیری به کرکز و سلطانکرت ماعداسنه لایق  
 اولماز خلیفه بیوردیکه اول قنقبسیدر طیب دیدی \* اول خضابی که  
 موی سفید را سیاه گرداند بوجهی که هر کر متغیر نشود و سفید نکرده \*  
 (خضابی یا حرف وحدت خضاب خاه معجمه کسری وضاء معجمه ک  
 فتحیه بویه معناسنه که انکله صاج وصال و یق بولرلر) که حرف  
 رابط صفت (سفید سبک کسریله فایله و یا ایله لغتند آق یعنی  
 بیاض معناسنه) گرداند فعل مضارع مفرد غائب صیورت معناسنه در  
 (بوجهی یا حرف مصاحبت یا حرف وحدت وجه تا کبد و صفدر  
 یعنی بر طرز ایله سیاه ایدر که هر کر بر وقت) متغیر تفعیل بایستن اسم  
 فاعلندر بوز یلیجی دیمکدر (نشود فعل نفی استقبال مفرد غائب اولماز  
 دیمکدر) نکرده بویه در اولماز دیمکدر (محصول ترکیب) اوج  
 شیدن اولکبسی بر بویه در که بیاض قبلی سیاه ایدر بر طرز ایله سیاه  
 ایدر که هر کر بوز یلیجی اولماز یعنی بوز لماز و بیاض اولماز \* دوم  
 معصونی که هر چند طعام خورده شود معده کران نکرده و مزاج از  
 اعتدال نیفتد \* خورده شود بنش اوله دیمکدر (کران شیدن نکذارد واقع  
 کاف بحکم کسریله بعض نسخه ده) کران شیدن نکذارد واقع  
 اولشدر ثقیل اولفه قورم دیمکدر (مزاج طبیعت معناسنه در طبایع  
 اربعه دیمکدر) اعتدال افعال بایستن مصدر و بونده برابر اولق  
 معناسنه (نیفتد فعل مضارع منفی مفرد غائب دوشمز دیمکدر) بعض  
 نسخه ده مزاج از اعتدال بریده و هم را مقوی باشد واقعدر  
 مقوی تفعیل بایستن اسم فاعلدر تقویت و یریحی دیمکدر (محصول ترکیب)

اوج نسنه دن اینکنجیسی برمجوندز که هر نه وقت طعام ینسه معده  
 اغرا اولماز بامعده اغرا اولغه قومز یعنی دفع ایدر و مزاج اعتدال دن  
 دوشمز یعنی حرارت و پرویت و رطوبت و بیوست دائما مساوی اولور  
 یا هضمی مقوی اولور \* سوم ترکیبی که پشت را قوی کرداند و رغبت  
 مباشرت آرد و از تکرار آن نه ضعف بصیر خیر دونه نقصان قوت \*  
 (پشت را اادات مفعول پشت بهاء عجمک ضمیمه ارقه دیمکدر اما بونده جمع  
 وجود دن کایه یا خود منی دیمک اوله زیر اصطلاح لارنده منی به آب پشت  
 دیرلر (رغبت میل معناسنه) مباشرت بونده و فاع معناسنه در (ضعف  
 بصیر مصدرک مفعولنه اضافتیدر) خیر ذل مضارع مفرد غائب فالقار  
 بونده حاصل اولور معناسنه (نقصان قوت مصدرک مفعولنه اضافتیدر  
 دیمکدر) (محصول ترکیب) اوج شیدن اوچنجیسی بر ترکیبدر که ارقه بی یعنی  
 وجودی قوی ایلر یا لوازم شهوات نفسانی اولان منی بی قوی ایلر و جماعه  
 میل کتور و جماعتک تکرارندن نه ضعف بصیر حاصل اولور و نه قوته  
 نقصان یعنی نقدر جماع ایلر سک ایلر هیچ ضرر ترتب ایلر \* خلیفه  
 لحظه تأمل کید و گفتن ترا ازین دانا تر کان داشتم وزیرک تری پنداشتم  
 اما آن خضاب که گفتی سرمایه غرور و پیرایه کذب و زور است  
 سیاهی موی ظلمت و سفیدی نور زهی نادان کسی که دران کوشد که  
 نور را بظلمت پیوشد \* (لحظه یا حرف وحدت همزه حرف توسل  
 بر مدت قلیل دیمکدر) (تأمل تفعل یا بنیدن مصدر در دوشمک معناسنه  
 ترا اادات مفعول) (دانا صفت مشبهه در بیله کن دیمکدر) (ترادات  
 تفضیل) (کان کافی عجمک ضمیمه ظن معناسنه در) (داشتم فعل ماضی  
 متکلم وحده) (دو ندیمکدر) (زیرک زانک کسر بیله عاقل و صاحب رای  
 معناسنه در) (می پنداشتم می اادات تا کید پنداشتم فعل ماضی متکلم وحده  
 بظن ایلدم دیمکدر) (گفتی فعل ماضی مفرد مخاطب) (سرمایه غرور  
 لایمه سرمایه رأس مال دیمکدر) (پیرایه کذب ده بویله پیرایه زینت  
 معناسنه در کذب معروف) (زور عطف تفسیر یدر) (سیاهی یا حرف  
 آن خضاب مبتدا که رابط مبتدا بالخبر مابعدی خیر) (سیاهی موی  
 لایمه و مبتدا) (ظلمت خبری اادات خبر محذوف) (سفیدی یا حرف مصدر  
 و مبتدا) (نور است خبری جمله سی جمله سابقه معطوف در) (زهی

ادات فجبر (نادان جاهل دیمکدر) (کسی یا حرف تشکیر) (مدادات  
صله) (گوشد فعل مضارع مفرد غائب پوشیدن دن سعی ایده دیمکدر  
(که حرف بیان) (نور را اادات مفعول) (بظلمات یا حرف مصاحبت  
(بیوشد فعل مضارع مفرد غائب پوشیدن دن سزایله دیمکدر  
(محصول ترکیب) خلیفه بر لحظه دوشندی و دیدی بن سنی بودند  
عاقلاً ظن ایدرم و زیاده صاحب رای صانوردم اما اول بویه که  
سوی بلدك غرورك سرمایہ سی و کذب و زورک زیب و زینتد قیلاک  
سیاهلنی ظلمتدراقلنی نوردر عجب نادان شول کیمه که اکا چالسه که  
نوری ظلمت ایله اورته یعنی نوری ظلمت ایله سزایمکه سعی ایده  
(قطعه) ابلهی کومیکند موی سقید خود سیاه \* از پی پیری جوانی را  
همی دارد امید \* ابلهی یا حرف تشکیر الیه احق معاسنه (کو  
که اودن مخفقد که حرف رابط صفت اوضمیر ابلهه راجعده) (موی  
سقید خود بیتیه و لامیه) (پی پس معاسنه صوک دیمکدر) (پیری  
یا حرف مصدر) (جوانی ده بویه همی دایما دیمکدر) (دارد فعل مضارع  
مفرد غائب طوتار دیمکدر) (محصول بیت) شول ایله که کند و بیاض  
قیلی سیاه ایلله پیرلکد نصکره جوانلق امید ایدر دایما بویه ایسه محالدر  
و فاسد خیالدر \* پیش داناان که در بند شکار دولتند \* کی بود زاغ سیه را  
برونق بازسفید \* (پیش داناان لامیه الف نون اادات جمعدر) (که  
حرف رابط صفت) (بند بونده قید و هوس معاسنه در) (شکار دولت  
یحازا لامیه) (کی اادات استفهام) (زاغ فارقه دیمکدر) (سیه سیاهدن  
مخفقد) (را اادات صله) (رونق بازسفید بیتیه و لامیه باز طوغان دیمکدر  
(محصول بیت) داناار قتند که انلر شکار دولت قیدنده در یعنی دولت  
شکاری قیدنده اولان عاقلر قتند سیاه فارقه بیاض طوغانک رونق  
و حلاوتی چن اولور یعنی اولماز (عروض) بوقطعه بحر رملند که  
یا انکز عروض و ضربی مقصوردر بر مصراع فاعلاتن فاعلاتن  
فاعلاتن فاعلات اولوب رمل ثمن مقصور اولور \* و اما آن معجون که  
ذکر کردی من ازان قبیل نیستم که طعام بسیار خورم و با آن لذت گیرم  
چه ازان ناخوشتر که هر لحظه بجای باید رفت که در و نایدنی را باید  
دید و ناشیدنی را باید شنید و نا بوییدنی را باید بویید حکایت گفته اند

گرسنگی بچار یست در مزاج و شراب و طعام آزاده علاج ندادن  
 کسی که خود را با اختیار بیمار سازد تا باضطرار بیمار کند \* (که حرف  
 رابط صفت) ذکر کردی ذکر ابلدك (من ازان قبل نیتیم بن اول  
 قیلدن دكلم) (که حرف رابط صفت) خورم فعل مضارع متکلم وحده  
 یم دیمکدر (کیرم فعل مضارع متکلم وحده طونه یم دیمکدر) (چه نه  
 دیمکدر) (بجایی یا حرف وحدت و با حرف صله) (باید فعل مضارع  
 مفرد غائب) (رفت بونده مصدر معناسنه در زیر ا مضارع معانند  
 (باید رفت گتم كرك) (که حرف رابط صفت) (در حرف ظرف) (او  
 ضمیر جایه را جعدر) (نا حرف توصیف نفی) (بدن کورمك معناسنه  
 مصدر در با حرف نسبت بنولده نسبت لیسافت معناسنی متضمندر) (وا  
 ادات مفعول) (باید بدیدید مصدر معناسنه در کورمك كرك) (و نا بوییدی  
 نادیدنی کی بوییدن فوقانی معناسنه در) (باید بویید سابقلر کی فوقانی  
 كرك) (و نا شنیدن سابقلر کی شنیدن اشمك دیمکدر) (باید شنید اولکیر  
 کی اشمك كرك دیمکدر) (گرسنگی یا حرف مصدر کاف عجمی هاء  
 رسمیدن مبدل گرسنه آج معناسنه در) (بیمار یست سین و تا ادات خبر  
 یا حرف مصدر) (بیمار خسته دیمکدر) (گرسنگی مبتدا بیمار یست خبری  
 (در مزاج خبره متعلقدر) (شراب مبتدا و بونده صو دیمکدر مطلق  
 ایچله که لایق اولان شبنه دیرلر) (طعام شرابه معطوف طعام پنجك  
 نسنه) (ماده علاج لامیه و خبری) (کسی یا حرف تنکیر) (که حرف  
 بیان) (خود را را ادات مفعول) (با اختیار یا حرف مصاحبت) (سازد  
 فعل مضارع مفرد غائب دوزه دیمکدر سازیدن دن یا ساختن دن زیرا  
 مصدر تائینك ماقبلی خاء مجحه اولسه زاء عربی به نقل اولنور) (نا حرف  
 اتها) (باضطرار یا حرف مصاحبت اضطرار افتعال یا بندن مصدر در  
 اصلی اضطرار در قاعده صرفیون اوزره افتعالك تاسندن اول ضناد  
 اولسه تایی طایفه قلب ایدرلر استراستز دیدهك برده استعمال اولنور  
 (بمحصول ترکیب) (اما اول معجونکه ذکر ابلدك یعنی دیدك ایدیکه  
 بره معجوندر کتوردیم که وقت بنسنه طعمی هضم ایتدیرر و معده فی  
 اعتدال دن دوشرمز بن اول قیلدن دكلم که طعمی یم و طعامك  
 کثرته لذت طوتم یعنی متلذذ اولم اندن ناخوشرک اندن فناندر که



هر لحظه یعنی هر وقت بریره کتمک کرک اوله که انده کوفله سی لایق اولبائی  
 کورمک کرک واشتمه سی لایق اولبائی اشتمک کرک وقوفله سی لایق اولبائی  
 قوفلق کرک مراد جای خلادر که معده نک هضمی دفع طبعه بادیدر  
 البنده خلابه کتمک کرک که انده فضلاتی کورملی و طرات کونی دکله لی  
 و راجحه کریمه لی قوفله لی کار عاقل دکدر بونلری ارتکاب ابله دخی  
 حکما و عقلا دیمشوردر آجلق مزاجده خسته لکدر و طعام و شراب اکا  
 ماده علاجز زبر آجلق ضعیف کنورر طعام و شراب اتی ازاله ایدر  
 نادان شول کیمسه در که اختیار بله یعنی استکی واراده سبله کندوی خسته  
 ایده تا کیم اضطرار ابله یعنی استراستمز بیمار و معالجه ایده حاصلی فحشونی  
 اکل سبیلله آجلق ایراث ایدر آجلق بیمار لقدر نوعدر بویله اوانجه  
 اختیار بله کندوی خسته ایش اولور آجلقده علاجی اکل و شر بدر  
 اضطراری بیوب ایچمک اقتضا ایدر عاقل اولان علاجه احتیاجدن  
 احتراز ایدر (قطعه) میکند کسب اشتها خواجه \* تابان رخنه  
 در مزاج کند \* می حرف تا کید (کند فعل مضارع مفرد غائب  
 کسب اشتها صدرك مفعولنه اضافتدر خواجه میکند فاعلی کسب  
 اشتها مفعول (تا حرف اتها) بان با حرف مصاحبت آن اسم اشارتدر  
 کسب اشتها به (رخنه ها رسمیه کدک معناسنه بونده ضرر معناسنه در  
 (در حرف صله (محصول یت) خواجه کسب اشتها ایلر یعنی مورث  
 اوله جق شی اکل و بلع ایلر تا کیم انکله مزاجنه ضرر ایلر \* و آنکه آن  
 رخنه راز پخته وخام \* هر چه یابد بان علاج کند \* (و آنکه اندنصکره  
 دیمکدر (رخنه راز اادات صله (پخته ماضیدن قسمدر بشمش معناسنه  
 (خام چیک معناسنه در (باید فعل مضارع مفرد غائب بولور دیمکدر  
 (بان با حرف مصاحبت (محصول یت) اندنصکره اول رخنه به  
 بشمشدن و چیکدن هر نه که بولور سه علاج ایدر یعنی آجلق می رخنه  
 هر نه بولور ایه میر و اکل ایدر (عروض) بوقطعه بحر خفیفدن کرایه  
 و می ارا بیان اولندی \* و اما آن ترکیب که فرمودی مباشرت بازمان شیم  
 ایست از جنون و از قاعده خرد دورست که خلیفه روی زمین ینش  
 دخترکی بد و زانو در آید و علق جاپلوسی نماید \* فرمودی فعل مضارع  
 مفرد مخاطبدر (شعبه بحسب اللفه بوداق معناسنه در بونک کی برلرده

نوع و جزء معنایه کلور (قاعده خرد نیانیه) که حرف تعلیل (خلیفه) روی زمین لامیه و بیانیه (پیش دخترکی لامیه یا حرف وحدت کاف حرف تصغیر) دختر قیر معنایه در (بدوزانو با حرف استعلا بر معنایه) (زانودیز دیمکدر) (در آید فعل مضارع مفرد غائب کله دیمکدر) (علق) (فعل باندن مصدر در) (بالطفلق معنایه در) (چاپلوسی جیم و پاه) (عجمله بمضیلر ایکسده عربی استعمال اینشیر یا حرف مصدر تبصص معنایه غلقه عطف تفسیر یدر) (نماید فعل مضارع مفرد غائب کوسره دیمکدر) (موصول ترکیب) و اما اول ترکیب که بیوردک نشان الیه مباشرت یعنی کثرت جماع جنوندن بر نوعدر و عقل قاعده سندن دور در که بر یوزینک اخلیفه سی بر قیر جفرک اوکنده ایکی دیز اوزره کله و بالطفلق و تبصص کوسره یعنی قیزی میله نیجه حبله و قسخر ایلیه (قطعه) ای زده لاف خرد چند بشهوت کیری \* کبسوی شاهد وزنجیر جنون جنبانی \* ای حرف ندا منادی محذوف تقدیری ای کس که در (زده ماضیدن مصدر اورمش معنایه) (لاف خرد نیانیه) (زده مک مفعول صریحی) (چند نیجه دیمکدر) (بشهوت با حرف مصاحبت سببی متضمن) (شهوت مصدر در آرزو اتمک معنایه) (کیری) فعل مضارع مفرد مخاطبدر (کبسوی شاهد لامیه و کبرینک مفعول صریحی) (کبسو کاف عجمک کسریله صاج معنایه در کافک فنی غلط در) (شاهد محبوب دیمکدر) (زنجیر جنون لامیه) (جنبانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر اوینادر سین دیمکدر زنجیر جنون اویناتمی کمال عشق باز لقدن مرتبه جنونه وار مقدن ککنا به در) (موصول بیت) ای عقل لافی اوران کیمسه یعنی عاقل دین کیمسه نیجه بر شهوت الیه محبوب صاچنی طو تارسین یعنی اکامیل و محبت ایدرسین و جنون زنجیری اوینادر سین خلاصه شهوت نفسانی آردی صره کزرسین بو یتده صنعت قضا د وار خرد الیه جنون کبسویه مناسب زنجیر \* چه جنون باشد ازین پیش که پیش زنیکی \* بنشینی سر زانو و کون جنبانی \* (چه نه دیمکدر) (ازین پیش بودند زیاده دیمکدر زرا پیش باه عربیله زیاده دیمکدر) (که حرف بیان) (پیش زنیکی لامیه پیش باه عجمیله اولک دیمکدر زنیکی با حرف وحدت کاف حرف تصغیر زن معروف برقر میچمک

دیمکدر (بنشی فعل مضارع مفرد مخاطب در اوتوره سین دیمکدر) (سر  
 بونده اوج معناسنه در باحرف صله بنشی به متعلق) (کون کاف عریله  
 در معناسنه در (محصول یت) بوندن زیاده جنون نه اولور که بر  
 قریحک اوکینه دیزا وجنه اوتوره سین یعنی دیز چوکه سین وکوت  
 او بناده سین (عروض) بوقطعه بحر رمل نمخوند یت اولک صدر  
 وابتداری سالم و سائرلی نمخون یت ثانی جیعا نمخوند خین ایکنجی  
 ساکنی حذفه دیرل فاعلاتن فعلاتن فعلات اولور (حکایت) در  
 مجلس کسری سه تن از حکما جمع آمدند فیلسوف روم و حکیم هند  
 و برز جهر سخن بانجارسید که سخن بر جبرها چستدوی گفت پیری  
 و سستی باناداری و تنک دستی هندی گفت تن بیمار باندوه بسیار برز جهر  
 گفت نزدیکی اجل بادور از حسن عمل همه بقول برز جهر رضادادند  
 (مجلس کسری لامیه) سه تن اوج کیمسه دیمکدر (آمدند فعل ماضی  
 جمع غائب کلدیلر دیمکدر بونده شدند معناسنه در) (فیلسوف روم لامیه  
 (حکیم هند بویه) (برز جهر حکمادن پرذوفنون کیمسه نک اسمیدر  
 (رسید فعل ماضی مفرد غائب ابرشدی دیمکدر) (سخن بر جبرها لامیه  
 مخت قتی دیمکدر) (ترادات فضیل یا حرف مصدر) (سست سین اولک  
 ضمی و ثانی نک سکونیه کوشک دیمکدر) (باحرف مصاحبت) (ناداری  
 یاینه حرف مصدر نادار فقیر معناسنه در) (تنک دستی یاینه حرف  
 مصدر تنک دست وصف ترکیبدر الی طار دیمکدر احتیاجدن کتابه در  
 (هندی یا حرف نسبت) (تن بیمار یاینه باندوه بسپارده بویه یا حرف  
 مصاحبت اندوه غصه معناسنه در) (نزدیکی اجل لامیه یا حرف مصدر  
 اجل یقینلخی) (باحرف مصاحبت) (دوری یا حرف مصدر دور  
 لوزاق معناسنه در) (حسن عمل مصدرک فاعله اضافتیدر) (بقول برز جهر  
 مصدرک مفعولنه اضافتیدر یا حرف صله) (رضادادند رضا و پردیلر یعنی  
 راضی اولدیلر دیمکدر) (بعض نسخه ده وازاقوال خود باز آمدند واقمدر  
 یعنی کند و قوللرندن رجوع ایلدیلر دیمکدر) (محصول ترکیب) (کسری نک  
 مجلسنده حکمادن اوج کیمسه جمع اولدیلر رومک فیلسوفی هندک حکیمی  
 و برز جهر اثنای مصاحبتده سوز اول محله ابرشدیکی نسنه لردن  
 قنسی یعنی مشکدر کی حاصلی جهانده کوچلردن کوچ ندر می دیدی

پیرلک و کوشکک فقیرلک و محتاجلق ایله دینی هم فقیراوه و هم پیراوه  
 زیاده کوچ بودر دیو جواب و پردی هندی دیدی خسته و جوده چوق  
 غصه یعنی هم می رض اوله و هم قساوتی اوله زیاده سخت بودر  
 دیدی بز جهر اجلاک قینلغی حسن عملدن بعدلکله ییله یعنی اجل  
 قریب اوله و اعمال حسنه بولنجه اصعب بودر دیو جواب ایلدی  
 جله سی یعنی حکیمان سابقان حاصلی روم و هندی بوقوله راضی  
 بولدی لر و کت مو قوللردن رجوع ایتدی لر (قطعه) پیش کسری  
 زخر دمنه حکیمان میرفت \* سخن از سختترین موج درین لجه غم \*  
 پیش کسری لامنه پیش بله عجب بله بونده قیت معناسمدر (زخر دمنه  
 حکیمان ز حکیمان خردمند تقدیرنده در) میرفت بونده واقع اولدی  
 دیمکدر (سخن میرفتک فاعلی سخت قتی دیمکدر) (آداب تفضیل) یا  
 آداب نصیحت (نون حرف تا کسد) (موج بحسب اللغه اضطراب  
 معناسته در بویله بیرلده طائفه معناسنه تخصیص ایتدرل ینه بونده  
 بعد الاستعاره معنای لغویدر) (لجه لامک ضمیمی و جیمک تشدید بله  
 بیوک صو معناسنه در یا دیمکدر) (غم اضافت سیاهیه بعض نسخده  
 موج پرینه چیز واقع اولمشدر لکن لجه به کوره موج نسخه سی  
 انتخاب اولدی) (محصل بیت) عاقل حکمیلردن کسری تک حضورنده  
 یوغم در یاسنده مشکله اولان موج دن یانسنه دن سوز واقع اولدی  
 یعنی یو بایده بحث اولدی که دیسانه یک مشکل ندر \* آن یکی گفت که  
 بیماری و اندوه درلز \* وان دگر گفت که نلاری و پیر یست بهم \*  
 که حرف رابط مقول قول (بیماری یا حرف مصدر) (اندوه غصه  
 معناسنده در) (در ایزه اضافت موصوفک صفتته در) که ینه حرف رابط  
 مقول قوله (نداری یا حرف مصدر نادار فقیر معناسمدر) (پیر یست  
 سین و تا آداب خبر یا حرف مصدر) (بهم بونده مجتمع معناسنه در  
 (محصل بیت) اول بریمسی یعنی بولیده قیسل و ظاله و بحث وجدال  
 ایدن حکمادن بریمسی که سابقا ذکر اولند بقی اوزره قائلی حکیم هنددر  
 دینیکه مشکله اولان خسته لک و طول دراز قساوت و غصه در  
 واول بریمسی که مراد فیاسوف رومدر دیدی مجتمع اوله رف فقیرلک  
 و پیرلکدر \* سیومین گفت که قرب اجل و سوء عمل \* عاقبت رفت

بزجیم سیم حکم حکم \* سیوم او چنجی دیمکدر (یا ادات نسبت  
 (نون حرف تأکید) که حرف رابط مقول قول (قرب اجل مصدرک  
 فاعله در) (شوه عمل ده بویه) (رفت بونده واقع اولدی معناسنه در  
 (ترجیح سیم مصدرک مفعولته در) (حکم حکم فاعله حکم حاکم  
 ضمی کافک سکونیه مصدر در) (حکم حاکم و کافک فاعله حاکم  
 معناسنه در) (محصول بیت) (او چنجیسی یعنی بزجهور دیدی که  
 اجلاک یقینلغی و علامک کونولکی یعنی مشکل اولان بود در دینجه  
 حاقبت و انجام کار او چنجی نک ترجیحنه واقع اولدی حاکم حکمی  
 حاصل کلام کلام ثالثی ترجیح ایلدی (عروض) بوقطعه بحر رمل  
 متمددر که صدر و ابتدا لرندن ماعدل مخبوندر عروض و ضربنه  
 خندق دخی طاری اولمشدر (حکمت) حکیمی را پرسیدند که آدمی زاده  
 کی بخوردن شناید گفت توانکر هرگاه که کرسنه شود و درویش  
 هرگاه که پیابد \* حکیمی یا حرف وحدت (را ادات صله) پرسیدند  
 فعل ماضی جمع غائب (که حرف بیان) آدمی زاده انسان دیمکدر  
 (کی چن دیمکدر نه وقت معناسنه) (بخوردن با حرف صله خوردن  
 مصدر) (شناید فعل مضارع مفرد غائب شنایدن ابور دیمکدر  
 عجله معناسنه) (گفت تحتیه فاعلی حکیمه راجع) (توانکر زنکین دیمکدر  
 (گاه کاف عجله وقت معناسنه) (که حرف رابط صفت) (پیابد  
 فعل مضارع مفرد غائب یا ییدن دن بوله دیمکدر) (محصول زکیب)  
 بر حکیمه سؤال ایلدیلر که انسان نه وقت طعامه ابور یعنی عجله و شتاب  
 ایدر حکیم جواننده دیدی غنی هر وقت که آج اوله یعنی غنی اولان  
 اجقتدیغی کی طعامه شتاب ایدر و فقیر هر وقت که بوله یعنی بولدیغی  
 وقت عجله ایلر (قطعه) (بخور چند آنکه ننهد خانه عمر \* زیشی وکی  
 رو در خرابی \* بخور بیه تأکید ایلها مر حاضر مفرد ذری یعنی اکل ابله  
 دیمکدر) (چند آنکه اولقدر که دیمکدر) (شهد فعل نفی مستقبل مفرد  
 غائب قومیه دیمکدر) (خانه عمر یسانیه یا لامیه مراد وجود انساندر  
 (یشی یا حرف مصدر یش بیه عمر بیه زباده معناسنه در) (کی یا  
 حرف مصدر کم کاف عربیه از معناسنه در) (در حرف صله) (خرابی  
 یا حرف مصدر) (محصول بیت) (اولقدر بی که عمر خانه سی چوقلقندن

و از لقند خرا به بوز قومه سین یعنی کثرت اکل سببیه مبتلای مرض  
 هائل و کمال جوع سببیه هلاک قابل اولیه سین استند بوقدر اکل  
 و شرب اله دیو خطاب عام طریق بقره ملاجیمی بند ایلد \* اگر دارنده  
 هر که که خواهی \* و کرداری هر گاهی که یابی \* دلزنده یا حرف  
 خطاب (همزه حرف توسل دارنده اسم فاعل طریق یعنی معنی است  
 غنی دیکدر) که کاف عجب قیاسیه که بعدن محققدر وقت معنایم  
 (که حرف بیان) خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب طلب ایده سین  
 دیک اولور (ناداری یا نه حرف خطاب) گاهی یا حرف تنکیر (که  
 حرف بیان) یابی فعل مضارع مفرد مخاطب بوله سین دیکدر  
 (محصول بیت) بیت اوله هر بوطین یعنی اگر غنی ایسک هر وقت که  
 طلب ایله سک یعنی انتها ایله سک نه حد کردن زیاده و نه ایسک تناول ایله  
 و اگر فقیر ایسک هر وقت که بوله سین (بیم بوضوح رعایت ایله  
 حاصلی یو ایکی صورتده بیله حد اعتدالی یدشه ایله دیک اولور  
 (عروضیه) بوقطه سه بحر هزج مسددر که بالکبر عیوضه و ضمه  
 محذوفدر که بر مضرای معاعیلن معاعیلن فغولن اولوبه هزج  
 مسدس محذوف اولور (حکمت) حکیمی یا سیر خود گفت یارب که  
 یامداد از خانه بیرون نیایی تا نخست لب بطعام نکشایی زیرا که سیری  
 تخم حلم و پرد یار نیست و کرسنکی ملیم خشک مغزی و سیکساری \*  
 حکیمی یا حرف وحدت (یا حرف صله) (بیم خود بیانیه) (باید فصل  
 مضارع مفرد غائب) که حرف بیان (یامداد صیاح وقتی دیکدر  
 (بیانی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب کلیه سین دیکدر) (یا حرف توفیق  
 (نخست ابتدا دیکدر) (بطعام یا حرف صله) (نکشایی فعل نفی مستقبل  
 مفرد مخاطب آنچه سین دیکدر) (زیرا که لدات تعلیل) (سیری یا حرف  
 مسددر) (تخم جمل مجزای لامیه) (پرد باری یا مصدری ایله عطف  
 تفسیر بدر که جولو معنایم در (کرسنکی یا حرف مصدر) (یا بیانیه  
 خشک مغزی بیانیه) (یا حرف مصدر) (خشک مغز قوری بدلی یعنی  
 لجوج و دیوانه دیکدر) (سیکسار) خفیف یا شلی معنایم عطف  
 تفسیر بدر (محصول ترکیب) (بر حکیم کندی او غلنه دیدی که کرکدر که  
 صیاح وقتی خانه دن طشره کلیه سین یعنی لویکدر چقمیه سین مادامکه

طوداعت طعامه اچیه سین یعنی طعام یورکه، حاصلی طعام ایتدیکه  
 اویکدن چقمیه سین زیرا که طوقلق حلم و حیرالکک نمجیدر یعنی  
 طوقلق حلم نمشاید و اجلق لجوج و معاندانک مایه سیدر یعنی  
 اصلیدر (قطعه) خوی خود رازروزه تیرمکن \* کر همه حلم و برد  
 باری به \* خوی خود بیانبه (را ادات مفعول) (روزه) اورج معانسه در  
 (تیر) بونه دارغین دیمکدر (مکن فعل نهی حاضر مفرد) (که حرف  
 تامل) (محصول بیت) کندی خوبیکی یعنی طبیعتکی اورجیدن ناشی  
 دارغین ایله زیرا چیچسندن حلم و حیرالکک ایورج حاصلی روزه سبیلله  
 طبیعتک تیر اولسون زیرا خصالتک چله سندن و انجالتک مجموعسندن  
 حلم اعتلادر \* چون شود روزه مایه آزار \* روزه خواری زروزه داری به \*  
 مایه آزار لامیه (روزه خواری) احرف مصدر (روزه خوار وصف  
 ترسک) پیدر مظهر معانسه (روزه داری به بویه صائم معانسه  
 (محصول بیت) چون اورج آزاره یعنی حدت و غضبه مایه و سبب اوله  
 مظهرک صائم لکدن اعتلادر (عروض) بوقطعه بحر خفیف مخبون  
 و مخذوفدر که کمرارا و مرارا بیان اولندی \* چون کرته باشی هر آتش  
 و نان که بینی از طبیعت تو شهوت آن خیزد و با ششایان که نشینی  
 طامعه تودر ایشان آویزد \* باشی فعل مضارع مفرد مخاطب اوله سین  
 دیمکدر (آتش الف ممدوده ایله طعام معانسه در نه کیم ترکیده دخی  
 مستعملدر) (که حرف رابط صفت) (بینی فعل مضارع مفرد مخاطب  
 کورر سین دیمکدر) (طبیعت تو لامیه) (شهوت آن مصدرک مفعولنه  
 لضافیدر) (خیزد فعل مضارع مفرد غائب ظلفار دیمکدر) (با ششایان  
 با حرف مصاحبت) (که حرف میان فشنی فعل مضارع مفرد مخاطب  
 اوتوره سین دیمکدر) (طامعه طبع و حرص دیمکدر) (تویه اضافت لامیه  
 (آویزد فعل مضارع مفرد غائب تعلق ایدر دیمکدر) (محصول ترکیب)  
 حکیم اوغلنه دیر که چونکه اچ اوله سین هر طعام و انجکی که کوره سین  
 طبیعتکدن اکا اشتها ظلفار یعنی میل ایدر و اشتها یعنی دوستار کله  
 اوتوره سین یعنی حرصک انلره تعلق ایدر یعنی سنک حرص و طمعکدن  
 انلر نجیل اولور لر حاصلی سنک بوجه کدن انلر نجیل اولور لر نجالتی  
 صاحب طبعه استاد ایدن معنای ترکیب کنبودن نجیل اولمش (قطعه)

\* هر چه یابی بخانه از تر و خشك \* به كز آن تا حد شمع بخوری \* یابی  
 فعل مضارع خرد مخاطب بوله سین دیمکدر (با حرف طرف معناسنه  
 تر بونده باش دیمکدر و طب معناسنه (خشك خاه مجمه لك ضعی  
 وسین مجمه لك سكونيله قورودیمکدر یابس معناسنه (نا حرف نهاییه  
 (حد دالك تشدید یله بونده غایت معناسنه در ضرورت وزن ایچون  
 تخفیف اولمشدر (شمع طوق معناسنه در شینك کسری و باء موحدہ لك  
 قصبه (بخوری فعل مضارع مفرد مخاطب ییه سین دیمکدر  
 (محصول یت) هزینه که خانه ده یعنی اوده یولوز ایسك یاشدن وقورودن  
 بکنر که اندن طوقلق جدیدنه دك ییه سین (حاصلی اوده بولد یکی  
 طونجه سیوب قازك طوره سین \* تا طعام کسان هوس نکنی \*  
 وز عطای خسان طمع بیری \* تا حرف تعلیل (طعام کسان لامیه  
 (کسان الف ونون ادات جمع خلق معناسنه در (نکنی فعل نفی  
 مستقبل مفرد مخاطب ایلیه سین دیمکدر (عطای خسان طعام کسان  
 کیدر (خسان اچقرلر و دینلر دیمکدر (بیری فعل مضارع مفرد  
 مخاطبدر قطع ایله سین دیمکدر (محصول یت) یت اوله مرتبطدر  
 خانه ده نه بولور ایسك ییه سین تا کیم خلقك طعامنه هوس ایلیه سین  
 دخی دینلر عطا اسندن طمع قطع ایله سین یعنی هر کورد بکک طعامه  
 ال اوزاقیوب و خلقیدن طمع ایتمه سین (عروض) بوقطعه دخی  
 قطعه سابق کیدر (حکمت) چون میربان برکار خوان نشیند  
 و خود را در میان بیند طعمه از جگر خوری به که از نان او و سربست  
 از خون خود آشامی به که از خوان او \* میربان صاحب مسافر  
 دیمکدر (برکار خوان لامیه) نشیند فعل مضارع مفرد غائب اوتوره  
 دیمکدر (خود را ادات مفعول) میان اوره معناسنه در (بیند فعل  
 مضارع مفرد غائب کوره دیمکدر اوره ده کورهك دائما کندوی  
 کورمه دن کاتیدر یعنی هر کلامی طعام کندونك اولدیفنی اشعار  
 ایتك که زبده هر پیرده کندوی اوزنابه آثار دیو تعبیر ایدر (طعمه  
 بونده لغمه معناسنه (جگر خود بیانیه) خوری فعل مضارع مفرد  
 مخاطب ییه سین دیمکدر (نان او لامیه) خون خود ده بوله کندوی  
 قازك دیمکدر (آشامی الف ممدوده ایله فعل مضارع مفرد مخاطبدر



ایچمه سین دیمکدر (خوان او لامیه) (مخصول ترکیب) چونکه صاحب  
 مسافر سفره کارنده او توره و کیندن بی اورته ده سکوره یعنی منت  
 ایله کند و جگر کدن لغمه یه سین دیمکدر انک انک کندن و کیندنو طانک  
 قسرت ایچمه سین دیمکدر انک طاعلم سفره سندن حاصلی بویه کیمسه نک  
 طاعتی یزدین کندی جگر یکی سیک بکدر و سفره سندن صوت ایچمکدن  
 کندی فانکی ایچمک اولی و احرار (قطعه) هر که کوید خوان  
 و نان من بکشن \* پای خویش از خوان و دست از نان او \* هر که  
 هر کس که تقدیرده (کوید فعل مضارع معقد غائب کوییدن دن  
 یا علی خلاف قیاس گفتن دن یه دیمکدر) خوان و نان من مقول قولی  
 اضافت لامیه (بکش بلاء تا کینه ایله امر حاضر مفرودر چک دیمکدر  
 پای خویش مقولی و لامیه) نان اوده بویه او ضمیری هر که ده کی  
 یکدن معدوله اولان که به راجعیدر (مخصول بیت) هر کیم که بنم  
 سفرم و بنم لکم دیرسه یعنی تقیه اد نعم ایدوب من تو بیج ایدرسه  
 کندی ایامکی سفره سندن و البکی انک کندن چک حاصلی یعنی  
 تناول ایچمه \* تزه کز بوستان خود خوری \* خوشتر مت از تزه  
 بریان او \* تزه و بره شده لر می ضرورت وزن ایچوند (تزه طانک و رانک  
 فخصم یله ترکیبده معروفدر و مطلقا یشلک جنسه دخی دراز  
 بوستان خوب لامیه) خوری فعل مضارع مفرودر مخاطب (بره  
 بلنک و رانک فتحه لر یله فوزی دیمکدر) (بر یانه اضافت بیانیه  
 اویمه لامیه) (مخصول بیت) بر تزه بی که کندی بوستان کدن  
 یه سین شوختر کدر بوصفیه موصوف اولان کیمسه نک بریان  
 فوز سندن یعنی انک فوز و سنی یه دن کیندو بوستان کدن تزه یه  
 اولیدو (عروض) بوقطعه بحر رمل مسدندو که عروض و ضربی  
 محذوفدر (حکمت) پنج چیز است که بهر کس که داند زمام زندگانی  
 خوش ددست وی نهاند \* (پنج بش دیمکدر) (که حرف رابط  
 صفت) (بهر کس که با حرف صله) (که حرف بیان) (دادند فعل ماضی  
 جمع غائب و یردیمکدر) زمام رانک کسر یله بولارودیر کین معنایه  
 (زندگانی به اضافت بیانیه زندگانی یا حرف مصدر دیرلک یعنی  
 عیش دیمکدر) خوشه اضافت موصوفک صفته اضافتیدر (در

حرف ظرف (دست وی لامیه) وی ضمیری کسه راجعدر (نهادند)  
 فعل ماضی جمع غائب قودیلرد دیمکدر (محصول ترکیب) بش شید که  
 هر کیمسه به که او بش شئی و ردیلر خوش معیشت دیز کنئی انک الینه  
 قودیلر یعنی او بش شئی هر کیمده که موجود اولسه دائمیا راحت  
 و حضورده اولور \* اول صحت بدن دوم یعنی سیم سمع رزق چهارم  
 رفیق شفیق پنجم فراغت و هر کر الزم محروم کردند دوزندگانی خوش  
 بروی وی برآوردند \* (صحت بدن مصدرک فاعلنه) (دوم سیم سوم  
 چهارم) پنجم ایکنجی او پنجی دردنجی بشنجی معنایند در زیر  
 اسماء اعدادده ادات فاعل میبدر (سمع و سمع معناسند در) (رزقه  
 اضافت مصدرک فاعلنه در) (رفیق شفیق بیانیته) (فراغت دنیادان ایلا  
 دیمکدر) (هر کر) هر کس را دیمکدر را ادات مفعول (کردند فعل ماضی  
 جمع غائب ایلدیلرد دیمکدر) (دوزندگانی خوش لامیه و بیانیته در قبو  
 معناسند در) (بروی وی لامیه با حرف صله) (برآوردند قیاسیلرد دیمکدر  
 (محصول ترکیب) بش شینک اولکنسی بدنک صحتی یعنی وجودک  
 صحیح و سالم اولسی ایکنجیسی جمیع مخلوقاتدن امین اولمقلق او پنجیسی  
 رزقک و امع اولنسی دردنجیسی محبتلی یولداش بشنجیسی فارغ البال  
 اولوب عالمک کارنیه مفید اولمق و هر کیمی که بوندن یعنی بواسیاء  
 نخسده دن محروم ایلدیلر حاصلی بوشیلر اند بولمقدی خوش دیرلک  
 قبوسنی انک یوزینه قیادیلر یعنی دنیاده راحت معاش بولمز (قطعه)  
 به پنج میرسد اسباب زندگانی خوش \* باتفاق حکیمان شهره در آفاق \*  
 (به پنج با حرف مصاحبت سببیتی متضمن) می رسد می ادات تأکید  
 رسد فعل مضارع مفرد غائب رسیدن دن ایریشور دیمکدر (اسباب  
 زندگانی خوش لامیه و بیانیته اسباب سبک جمعدر) (باتفاق حکیمان  
 شهره لامیه و بیانیته با حرف مصاحبت الف نون ادات جمعدر) (شهره  
 شینک ضمیمه مشهور معناسند در) (آفاق بونک کی برلده علم دیمکدر  
 (محصول یت) بش شئی سببیه خوش دیرلک سبیلری بریشور یعنی  
 ایوم بهشت سبیلری بش شئی ایله ایریشور علمده مشهور اولان حکیملرک  
 اتفاقیه یعنی حکما و عقلاک اتفاقیه دیرلکه بواسیاء سببدر \* فراغ  
 یعنی و صحت و کفاف معاش \* رفیق خوب سیرهمدم نکوی اخلاق \*

(فراغ و فراغت خلق امور و خصوصیه مداخله ایجاب کنندی  
 حائنه اوله دن کنایتدر (ایمنی یا حرف مصدر امینک یعنی جمیع  
 مخلوقاتدن دینی و دنیوی امین اولق صحت صحت بدن تقدیرنه) (کفاف  
 معاش لامیه) (کفاف کافک کسر یله هر شئك اعلا سینه دیرلر کفاف معاش  
 ایوب عیشت دیمکدر ترکیحه کچه چک دیمکدر (رفیق خوب سیر بیانیه  
 خوب سیر وصف ترکیبدر کوزل خویلو دیمکدر رفیق خوب سیر یعنی  
 کوزل طبعی تلی یولداش) (همدم نکوا اخلاق بیانیه نکوا اخلاق وصف  
 ترکیبدر ایو خویلی دیمکدر) (همدم نکوا اخلاق ایو خویلی مصاحب  
 دیمکدر که بنه کلام سابقه عطف بیان شکلیدر) (محصول بیت) حضرت  
 جامی بش نشنه بی تعداد ایدوب بیور که فراغ امینک و بدنت صحتی  
 و اعلا معاش کوزل سیرتلی یولداش ایو خویلی مصاحب حاصلی علما  
 و حکمانک اتفاقیه بوش شی بر کیمسه به نصیب اولسه عالمده صفای  
 بالله عر سورر (حکمت) هر نعمت که بمرك زوال پذیرد ازا خرد ضایعه  
 در حساب نعمت نکیرد\* که حرف رابط صفت (بمرك با حرف مصاحب  
 مرك میم قتی و راتک سکونیه اولوم دیمکدر اجل معناسنه (زوال  
 بونده فنا دیمکدر پذیرد فعل مضارع مفرد غائب پذیردن دن یا علی  
 خلاف قیاس پذیرفتن دن قبول ایلیه دیمکدر (اقرار اادات مفعول) (در  
 حرف ظرف) (حساب نعمت بیانیه نعمت صایبسنده دیمکدر) (نکیرد  
 فعل نفی استقبال مفرد غائب گیریدن دن یا علی خلاف قیاس گرفتدن دن  
 طومنز دیمکدر (محصول ترکیب) هر نعمت که اولوم ایلیه فذ قبول ایلیه  
 یعنی باقیه اولیه اول نعمتی عاقل اولان کیمسه نعمت حسابنده طومنز  
 یعنی نعمت عدایلر نعمت باقیه اولدر که کشتی نقد عمر بی اعمال خیره  
 صرف و بر ثله نامنی قیامتده رکن زنده ایلیه\* عمر اگر چه در از بود چون  
 مرك روی نمود ازان درازی چه سود نوح هزار سال در جهان بسر  
 برده است امروز پنج هزار سال است که مرده است قدر نعمتی را بود که  
 جا دانه باشد و اراقت زوال بر کرانه\* (در از دلاک کسر یله اوزون  
 دیمکدر طویل معناسنه) (بود فعل مضارع مفرد غائب اولور سه دیمکدر  
 (چون حرف تعلیل) (نمود فعل ماضی مفرد کورندی دیمکدر) (درازی  
 یا حرف مصدر اوزونلق دیمکدر) (سود فائده دیمکدر) (هزار سال یک

بیل دیمکدر (بسر با حرف صله) برده ماضیدن قسمدر ایلتمش دیمکدر  
 (بسر برده باشه ایلتمش بونده باشامش دیمکدر نکایه در) پنج هزار سالست  
 بیش یک ییلدر (که حرف بیان مرده ماضیدن قسمدر اولمش یعنی  
 وفات ایلش دیمکدر) قدر بونده اعتبار معناسنه در (نعمتی یا حرف  
 تنکیر) را ادات تخصیصی (بود فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر  
 که حرف رابط صفت یا حرف بیان) جاودانه ابدی دیمکدر (باشد فعل  
 مضارع مفرد غائب اوله دیمکدر) آفت زوال پیاپی فانی اولق آفتندن  
 دیمکدر (کرانه کاف عریض فحیه کنار دیمکدر بر بونده ظرف اولمده  
 محتملدر) محصول ترکیب) عمر اگر چه اوزون اولور ایسه ده یعنی هر قدر  
 اوزون اولور ایسه اولسون چونکه اجل یوز کوسره اول اوز ونلقدن  
 نه فائده یعنی عمرک اوزون اولسندن فائده یوق حضرت نوح سلوات الله  
 علی نبینا وعلیه حضرت نوری بیک بیلی جهانه باشه ایلتمشدر یعنی  
 بیک ییل باشامشدر بوگون بشیک ییلدر که وفات ایلشدر حاصلی  
 عمر اوز ونلقنه التفات اولتمسون زیر از مان حیالت وقت ممات  
 المضاعف مضاعفدر اماطن اولتمسونکه حضرت نوح عمری حاشا ثم  
 حاشا تلف و هیا اوله زیر ایلتمشیدن فهم اولتان بودر لکن بونده مجرد  
 طوالت عمری تمثیلدر شول نعمت اعتباری اولور که ابدی اوله وفنا بولق  
 آفتندن ککناره اوله یعنی اول نعمته اصلا زوال وفنا ابرمه (قطعه)  
 جبردر مر دانا نعمت آفتست \* کر و جانت بود جاوید و مسرور \* بیزد  
 مر دانا با حرف ظرف اضافت لایمه و بیانیه (تزد نونک قحی وزانک  
 سکونیه قبت معاشه در هر یجه عند دیرل دانا صفت مشبهه در) نعمت  
 حبشدا (آفتست خبری) که حرف رابط صفت (اوضهر نعمته راجعدر  
 ) (جان معروف) بود فعل مضارع مفرد غائب اوله دیمکدر (جاوید  
 بونده همیشه معناسنه در) مسرور اسم مفعولدر فر حتمش دیمکدر  
 (محصول بیت) مر دانا فتنده یعنی بیلن آدمک عندنده نعمت اولدر که  
 او نعمتدن سنک جانک همیشه مسرور اوله حاصلی عاقل اولان شول  
 نعمتی تحصیل ایدر که روحی اندن دانا مسرور اوله \* نه سیم وزر که  
 چون کورت شود جای \* بماند همچو سنکت بر سر کور \* (نه حرف نفی  
 حقی محذوف تقدیری نبود نعمتدر) (سیم وزر مالدن عبارتدر) (که حرف

بیان (چون ادا تاملیل) کورت تا خطاب مؤخر جایه مقید در تقدیری  
چون کور شود جای ت در (کور کاف بحمله مرقد دیمکدر) (شود فعل  
مضارع مفرد غائب اوله دیمکدر) جای بونده مکان دیمکدر) بماند با حرف  
تأکید) ماند فعل مضارع مفرد غائب مانیدن دن یا ماندندن برام مصدر  
دالیتک ماضی نون اولسه اول نون مفتوح قلنور قاله دیمکدر (همچو  
هم ادا ت تأکید جو حرف تشبیه) سنکت تاضمیر خطاب سنکدن مراد  
مزاره علامت ایچون نصب اولنان طاشدر بوتادخی کوره مصر و فو  
(برسر کور لامیه مزارک باشی اوزره دیمکدر) (محصول بیت) سپ وزر  
نعمت دکدر زرا چونکه سنک برک مزار یعنی اوله سین مزار طاشی کی  
مزارک باشی اوزره قالور حاصلی سنکله بیله آخرته کتمز مزار طاشی کی  
قالور بلکه مزار طاشی براز وقت مزارک بکلر لکن مال اصلا سنکله  
اوغرامز نهایت کلام مال دنیا پایدار اولماز (پایدار اولین سنه به کوکل  
و یرمک کار عاقل دکدر بویله اولتجه مدام عبادات و طاعات خدایه  
کوشش ایلکدر زرا آخرته بیله کیده جگ اودر (عروض) بوقطعه  
بحر هزج مسدسند که عروض و ضریفه قصر علی طاری اولسدر که  
مفاعیل قالسدر که بر مصرعی مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل اولور که  
بوکا هزج مسدس مقصور در لری (حکمت) برز جهرا پرسیدند که  
کدام پادشاه پاکیزه ترکفت آنکه پاکیزگان از وی بمن باشند و کناه کاران  
از وی ترسند \* (را ادا ت مفعول) پرسیدند فعل ماضی جمع غایبه  
صور دیلر دیمکدر (کدام فنی دیمکدر) پاکیزه بالذ دیمکدر ترا دات تفضیل  
پاکیزگان الف نون ادا ت جمدر کاف عجمی هاء رسمیدن مبدلدر (وی  
ضمیری پادشاه را جمدر) (ایمن امین دیمکدر) (باشند فعل مضارع جمع  
غائب اولورلر دیمکدر) ترسند بویله قورقهلر دیمکدر (محصول ترکیب)  
برز جهره سوال ایلدیلر که فنی پادشاه پاکیزه رکدر یعنی عادل دیدی  
لواکه پاکیزه لری یعنی اعمال صالحه ابله متصف اوللور او پادشاهدن  
ایمن اوله لری و کناهکارلری یعنی طریق مستقیمدن خروج ایدنلر اول  
پادشاهدن قورقهلر جاسلی صلحا ساینه مرچنده آسوده و راحت  
اوله لری واشقا بیم تیغ عدلندن خوف و هراس اوزره اوله لری (بیت)  
شاه آن باشد که روشن خاطر و بخرد بود \* نیکو از احال از و نیکو بد از بد

بود

بود \* (باشد فعل مضارع مفرد غائب اوله دیمکدر) (که حرف بیان  
 روشن خاطر ترکیب مزجی قیلتندند آیدن قلبی یعنی منور القلب  
 حاصلی آینه کی احوال عالم آنده نمکشف و نمایان اوله) (بخرد بآنک  
 کسری و فحشه و خاء میجو نك سگونیله بخرد متدیه مناسنه در عقلی  
 دیمکدر روشن خاطر معطوف بیکو ازا اادات تخصیصی الف و نون  
 اادات جمع) (یکو با ايله و یا نیز ابو دیمکدر ابول لدیمک لولور) (بدانراه  
 بویه در بدکتودیمکدر) (بودل فعلی مضارع مفرد غائب اوله در) (محصول بیت)  
 پادشاه اولدر که قلبی روشن یعنی حقید و کیندن مراد و پاک و عاقل  
 اولوب احوال ناسه کالیه اطلاق حاصل ایده ابولک حالی او پادشاهین  
 ابو اوله و کینولک کتول) (عروض) (برایست بحر رمل شمد که بالکتر عروض  
 و ضریفه حذیف طاری اولشدر که بر مصرعی فاعلاتن فاعلاتن  
 فاعلاتن فاعلن اولوب رمل مثنی محذوف اولور) (حکایت) (حجاج  
 و اکتید از جدای تعالی بریز و با مسلمانان ظلم مکن بمنبر برآمدوی بغایت  
 فصیح بود گفت خدای تعالی مرا بر شما مسلط کرده است اگر من  
 بمیرم شما بعد از من از ظلم بخوراید بر سرست باین فعل که شمار است خدای  
 تعالی را جز من بدکان بسیار ندان اگر من بمیرم یکی بدتر از من بر شما کارد \*  
 (حجاج شهور افاق مغلبه دن بر کیمسه نك لقبیدر که ظلم ايله متعارفدر  
 عبدالملک بن مر و انك وزیر اسندندر) (را اادات صله) (گفتند فعل ماضی  
 جمع غائب دید ببردیمکدر) (بترس با حرف تا کید ترس فعل امر مفرد  
 مخاطب قورق یعنی خوف ايله دیمکدر) (با مسلمانان با حرف صله الف  
 نون اادات جمع) (مکن فعل نمی حاضر ايله دیمکدر) (بمنبر با حرف  
 استعلا) (برامه فعل ماضی مفرد غائب بونده چیقیدی دیمکدر) (وی  
 ضمیری حجاجه را جسددر) (بغایت با حرف مصاحبت با حرف ظرف  
 بود اادات زمانیه) (مراچی دیمکدر) (شما ضمیر جمع مخاطب) (مسلط  
 تفعیل بایندن اسم مفعولدر بونده حواله معنایسته در) (اگر حرف شرط  
 بمیرم با حرف تا کید بمیرم فعل مضارع متکلم وحده) (نخواهید فعل  
 مضارع جمع مخاطب استمرسکنز دیمکدر اما بونده مطلقا نفیدن عبارتندر  
 (رست فعل ماضی مفرد غائب بونده مصدر معنایسته در) (برامه مضارع  
 مقارندر) (نخواهد رست بحسب اللغة فور تولقی دیلر سکنز دیمکدر اما بویه

بر زده قور توله من سكر ديمك اولور (باين با حرف سب ( که حرف  
 رابط صفت (شمار است) را اداان تعطيل (سين ونا اداان خير سرك  
 ايجوندر يعنى سرك ايجون اولان فة شل سيبيله ديمك اولور (را اداان  
 تخمضين (بندكان مبعده) (سلب اولان خبرى) بسيار باء عربى بك كفسر به  
 چوق ديمكدر (نون ونا) اداان خبرك بهميدور (چاره فعل مضارع  
 مفرد غائب حواله ايلر ديمكدر (محصول تركيب) بحاجه ديدلر  
 الله تعالى دن خوف ايله و مسلمانلر منجور و اذا اذله منبره چوقدى و حجاج  
 فاطمه باغاينده فصيح ابدى و بدى خدای نه عالمى سرك اوزر بکره  
 مسلط ايلشدر اگر بن اولور مع سرك بدهن صكره ظلمدن قور توله من سكر  
 يعنى خلاص اوله من سكر بوقعيل سيبيله که سرك ايجوندر يعنى  
 سزده اولان افعال شيعه سيبيله ظلمدن خلاص اوله من سكر  
 الله تعالى بك بدن خبرى قوللرى چوقدر اگر بن اولور سم بدن  
 كوتورك يعنى اظلم برى سرك اوزر بکره حواله و مسلط ايلر (قطعه)  
 \* خواهى که شاه عدل کند عدل پيشه باش \* در کار خود که مکره  
 کبردار است \* خواهى فعل مضارع مفرد مخاطب (که حرف بيان  
 (کند فعل مضارع مفرد غائب ايلسه ديمكدر (عدل مقدم مفعولى  
 عدل پيشه وصف تركيبدر عدل صنعتى ديمكدر (باش فعل امر  
 مخاطب اول ديمكدر عدل پيشه مقدم مفعولى (در حرف ظرف  
 (کار خود پيايه (که حرف رابط صفت (معرکه اسم مکلدر جنك  
 محلى ديمكدر لکن بونده نچريد اولوب محل معناسنه در (کبرداره  
 اضافى ظرفك مظلوفه در کبردار فرمان دهى معناسنه در سنك  
 حکمك جارى و امرك نافذ اولان محلدرديمكدر (شارح بونده استعمالدن  
 آشنا اولد بيجون لغتسه ذاهب اولوب طوت طوت ديمش و حليمينك  
 سلطنت معناسنى موجه کورميوب معنای اول محله ملايمدر ديدبكي  
 اصلا ملايم دکلدر تأمل (محصول بيت) ديلرسن که پادشاه عدل ايلسه  
 عدل صنعتى اوله کندی ايشکده که سنك حکمك جارى اوله بيجون  
 رکدر يعنى افعالكده که انده حکمك جاريدر حاصلی ايله مى الکده  
 اولان افعاله عدالت ايله که پادشاه دخی عادل اولسون و ظلم النسون  
 \* شاه آيينه است هر چه بيني اندرو \* بزوفکننده قاعده کار بار است \*

شاه مبتدئا (آینه است خبری) (بنی فعل مضارع مفرد مخاطب  
 کو در سین دیکدر) (اندر و اندر اودن هفت انده دیکدر یعنی آینه سه ده  
 (پنجاه شعله معترضه) (فکنتم ماضی بنده قسم در برفش یعنی صالمش  
 دیکدر) (فعل مضارع کار بدست پست پست و لامیه کار بار ایش کوچ دیکدر  
 (مجهول بملت) (یت لولی سکن و لعلیل مقافنده در شاه آینه در  
 هره که کورز سن انده شعله مللش سنك ایشك كوچك فاعده سیندر  
 یعنی هره افطالك و ارامیه کرک ظلم و کرک عدل جبه پادشاهده مرسم  
 اولشدر انك ایچون سن نفسکد ظلم ایدر سین پادشاهدن ظلم مشاهده  
 ایدر سین و اولشدر شارح مرسم بونیتك معانته و اصل اولدیغی  
 و بریکی معادن معلوم ذوی العقولدر (عروض) بوقطعه بحر  
 مضارع ندر که اصلنده مضاعفین فاعلاتن مضاعفین فاعلاتن لیدی  
 منکره صندر و اندیه خرب طاری اولوب اولدن مین و آخردن نون  
 دوشتر فاعیل اولوب مفعول لفظنه مبدل اولور حشوره کف طاری  
 اولشدر که آخر اولان سبب خفیف ساکنی اسقاط ماقبلک  
 حرکه سنك بقاسله فاعلات مضاعف اولور عروض و ضربیه قصر  
 طاری اوایب آخرده اولان سبب ساکنی و مخرکنك حرکه سنی  
 اسقاطه دیر فاعلات اولوب مضارع اخب مکفوف مقصور اوایب  
 (حکمت) پادشاهی از حکمی نصیحت طلب کرد حکیم گفت از تو  
 مسئله پرسم بی نفاق جواب کوی زرا دوست میداری یا خصم را  
 گفت زرا گفت چونست که آزا دوست میداری یعنی زرا اینجا  
 میگذاری و آنچه دوست نداری یعنی خصم را با خود می بری پادشاه  
 به گریست و گفت نیکو پندی دادی که همه بندها درین درجست\*  
 پادشاهی با حرف وحدت حکمی ده بویه در (مسئله یا حرف وحدت  
 همزه حرف توسل) (پرسم باء تا کدایله فعل مضارع متکلم وحده  
 صوره می دیکدر) (بی نفاق یعنی قلبکده اولان کبی) (کوی فعل امر مخاطب  
 بویه دیکدر) (زرا را ادات مفعول استفهامی متضمن زرمی دیکدر  
 (میداری می ادات حال داری فعل مضارع مفرد مخاطب طو تر سین  
 دیکدر) (یا حرف عطف او معنای نه تردید ایچو ندر) (خصم را زرا  
 کیدر) (گفت پادشاه دیدی) (زرا التونی) (گفت حکیم دیدی) (چونست



نیچوهر دیمکدر (که حرف بیان) (آواز ادا دلت مقبول) (ایضا بوقلمند  
 یعنی دنیاده دیمکدر) (میکداری می ادا ت) (آکید کداری فعل مضارع  
 مفرد مخاطب ترك ایدر سین دیمکدر) (مکداری فعل مضارع فاعل مستحق فعل مفرد  
 مخاطب بطور سین دیمکدر) (یا بخود یا جریق مصاحبت کند که ایله  
 دیمکدر) (می ادا ت) (آکید) (برای فعل مضارع مفرد مخاطب ایدر سین  
 دیمکدر) (بگریست باد) (کیدایله قبول لطافتی هزاره مذکر غائب ایدر سین  
 دیمکدر) (پندی با حرف و حدث) (دادای فعل مضارع مفرد مخاطب  
 وردک دیمکدر) (که حرف بیان) (همه پندها نهادات جمع جمع پندار  
 دیمکدر) (درین یونده دیمکدر یعنی یو پندده) (درج مندرج پند دیمکدر  
 یعنی موجود دیمکدر) (محصول ترکیب) (بر یادشایر حکیمین نصیحت  
 طلب ایدر سین حکیم دیدی شدن بوسله صوره یم کو طکده اولان کبی  
 جواب سوبله التوفی زبانه سوز سین بوسله خصمی می یادشایر دیدی  
 التوفی حکیم دیدی نیچوندو که اتی زبانه سوز سین یعنی التوفی بودنیاده  
 ترك ایدر سین و اول قسه بی که دوست ایتخلد ایتز سین یعنی خصمی  
 کند که یله ایلز سین یعنی کوتورر سین یادشایر ایدر سین و دیدی  
 ایو نصیحت وردک که جمع نصیحتلر یونده مذرج و مجتهدر (قطعه)  
 هزار گونه خصومت کبی بخلق جهان \* زبس که در هوس سیم  
 و ارزوی زوی \* هزار گونه یک دورلو دیمکدر (خصومت کتیک  
 مقبول صریحی بخلق غیر صریحی) (کبی فعل مضارع مفرد مخاطب  
 ایدر سین) (بخلق جهان با حرف مصاحبت اضافتی لامبده) (زبس که چوقدن  
 بری که) (در حرف ظرف) (هوس یونده سودا سنده در) (سمه  
 اضافت بیانیه) (ارزو هوس معطوفدر) (زره بیانیه یا حرف خطاب  
 (محصول بیت) (بسک دورلو خصومت ایدر سین خلق جهان ایله  
 چوقدن بری که کوش سودا سنده والتون ارزو سنده سین یعنی  
 مال جمع ایتمه سین حاصلی خلق عالم ایله خصومت ایدوب چوقدن  
 ایدر خار مال سودا سنده سین \* تراست دوست زرو سیم و خصم  
 صاحب آن \* که کبری از کفش آرا و ظلم و حبله کری \* تراست  
 سین و ادا ت خبر دوشه مقیددر) (ترا حرف تخصیص) (زرو سیم  
 مبتدا) (دوست خبری تقدیری زرو سیم ترا دوست) (خصم دخی

خصم منتهی شد و هرگز نه مقدم خبر دشمن مناسبه (صاحب آن اضافت  
 لامیه مؤخره شد) (آن اسم اشارت در زور و سپه) (که حرف تعلیل  
 بگری فعل مضارع مفرد مخاطب ملوث از سین یعنی اخذ و غصب  
 ایدر سین) (از کفش مفعول غیر صریحی کف ایه مناسبه بونده  
 طایعین ایدر) (شین ضمیر صاحب را بجهت در) (آرا کبریا مکمل مفعولی آن  
 نام اشارت در زور و سپه) (بظلم با حرف مصاحبت) (حیله کر حیله کاردن  
 مخفیانه در زور و کفش کر کی حیله اشیایی با حرف مصدر) (محمول بیت)  
 زور و سپه سنک دوستکدر و آنک صاحبی یعنی صاحب مال خصمکدر  
 یعنی سنک عند کده بویه در زور صاحب مالک المندن ظلم و تعدی  
 و حیله کار لعله اخذ و غصب ایدر سین یعنی صاحب مالک المندن  
 زور ایله الور سین \* نه مقتضای خرد باشد و نتیجه عقل \* که دوست را  
 بگذاری و خصم را میری \* نه حرف نفی (باشد مصروف) (مقتضا  
 افعال یا ندن اسم مفعولند) (خرده اضافت فاعله در جمله می  
 باشد) (فاعلی مصرع ثانی مضمونی مفعولی) (نتیجه عقل لامیه  
 تقدیری نتیجه قیاس عقل) (که حرف بیان) (دوست را بگذاری سنک  
 مفعولی) (خصم را اکا معطوف) (بگذاری بلاء استقبایه ایله فصل  
 مضارع مفرد مخاطب ترك ایده سین یعنی یافه سین دیکدر) (میری  
 بلاء استقبایه عند ظرفای انجام مکسور و عند روستایان مضموم در  
 تنه کیم بیان اولندی) (بری یا ک فحیه فعل مضارع مفرد مخاطب  
 ایلته سین یعنی کونوره سین دیکدر) (محمول بیت) (نه عقلک  
 مقتضای در یعنی عقل نحو بر ایلز و نه قیاس عقلک نتیجه سی در  
 یعنی بویه نتیجه و بر مرکب دوستی ترك ایده سین یعنی دیناده براقه سین  
 و خصمی کونوره سین یعنی سنک عند کده مال دوستداری دیناده  
 ترك ایدر سین و صاحبی خصمکدرانی برابر کونور سین زور یا سنک ظلم  
 و تعدی ایله ضبط ایند یکک مالی حضور حقه سنکه تخاصمه  
 ایسه کر کند بویه اولیجه غافل کاری دکادر که دشمنی برابر کونور و  
 دوستی ترك ایلله محصل کلام ادخار ماله سعی انجوب قناعتی باشد  
 قیله سین بویه اولیجه خصما دوست اولور یعنی بالقوه خصم اولور  
 دوست اولور (عروض) بویه طعمه بحر محبت بخوندر و بخوندر که

مکرر و مفصل بیان اولندی که بعد از حذف مفاعیلن فاعیلان مفاعیلن فعلن قالور (حکایت) اسکندر یکی از کار دانا را از عمل شریف عزل کرد و عمل خسیس بوی داد روزی آن مرد بر اسکندر درآمد و گفت چه گونه می بینی جمیل خویش را گفت زندگانی پادشاه دراز باد نه مرد بعمل بزرگ و شریف گردد بلکه عمل ببرد بزرگ و شریف شود پس در هر عمل که هست نیکو سیرتی می باید و داد و انصاف\* کار دانا را از ادات مفعول کار دان وصف ترکیبدر ایش بیلجی یعنی اهل عمل دیمکدر (از عمل شریف کردن مقدم مفعول غیر صریحی اضافتی پیانیه) عزل کردن مفعول صریحی (عمل خسیس ده پیانیه شریف عالی خسیس الحق دیمکدر) بوی با حرف صله (وی ضمیری که به راجعدر) داد فعل ماضی مفرد غائب و پردی دیمکدر (روزی یا حرف وحدت بر کون دیمکدر) در آمد در حرف تا کید آمد فعل ماضی مفرد غائب کلدی دیمکدر (گفت ده بویه دیدی دیمکدر) (چه گونه نه دور لو یعنی نه شکل) می بینی می ادات حال بینی فصل مضارع مفرد مخاطب کور رسین دیمکدر (عمل خویش لامیه) را ادات مفعول بیننک مفعولی (گفت او کار دان دیدی) زندگانی پادشاه لامیه (با حرف مصدر پادشاهک عمری) دراز دالک که سر به اوزون دیمکدر (باد موقع د عاده امر غائبدر اولسون دیمکدر) بلکه ادات اضراب (عمل مبتدا) شود فحتمده مبتدایه راجع فاعلیله جمله سی خبری (بمرد مفعول غیر صریحی) بزرگ صریحی (شود فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر) در حرف ظرف (هر ادات سود) که حرف رابط صفت (هست مقدر مبتدایک خبری تقدیری مرد در هر عمل که هست دیمکدر) نیکو سیرتی با حرف مصدر (نیکو سیرت وصف ترکیبدر ابو طیبیه متلی دیمکدر) می اید ادات تا کید باید فعل مضارع مفرد غائب کر کدر دیمکدر (داد عدل معنایه) محصول ترکیب اسکندر ایش ارل زدن برینی یعنی از باب مناصیدن برینی بر عمل شریفدن یعنی منصب عالییدن عزل ایلدی و بر الحق منصبی اکا و پردی یعنی منصب اولنیدن دون بر منصبی و پردی بر کون اسکندر کلدی و اسکندر اکا دیدیکه نه گونه کور رسین کنیدی منصبی حاصلی

اعراض

اعراض طریقیه بویه دیدی اول صاحب عمل جواب و پردیکه  
 انسان منصب سببیه اولو و عالی اولماز بلکه منصب آدم سببیه  
 اولو و شریف اولور مرد هر عمده که اولور یعنی انسان اولان  
 اولدیی منصبه ابو طبعی کر کدر و عدل و انصاف کر کنر (شان حک)  
 و پردیکی معنادن مفهم اولور که در لفظی زائد طومش لکن ابوجه  
 واقف اولمش \* اسکندر را خوش آمد عمل ویرا بوی باز داد \*  
 اسکندر را اادات مفعول (خوش آمد خوش کلدی دیمکدر) عمل ویرا  
 را اادات تخصیص اضافت لامیه (بوی با حرف صله ایکی وی ضمیر لری  
 کار دانه زاجع در) (داد فعل ماضی مفرد غائب ویردی دیمکدر  
 به معنی نموده عمل ویرا پرینه باز همان عمل را واقصدن بازینه دیمکدر  
 همان هم ایله آندن مر کدر هم اول دیمکدر) (محصول ترکیب) اسکندر  
 بومد کور کلام خوش کلدی و آنک عملی بنه اکا ویردی یا خود بنه  
 لول عملی اکا ویردی یعنی تکرار اول منصبی ویردی (قطعیه) بایدت  
 منصب بلند بکوش \* تا بفضل و هنر کنی پیوند \* بایدت تا ضمیر خطاب  
 بایدک مفعول صریحی (باید فعل مضارع مفرد غائب فعل شرط  
 تقدیری کر بایدت) (منصب فاعلی) (بلنده اضافت بیسایه) (بکوش  
 باه تا کید ایله و کاف عربک ضمیه کوشیدن دن امر حاضر مفرد  
 چالش دیمکدر) (تا انتهاء غایت ایچوندر) (بقضل با حرف مصاحبت  
 فضل فضیلت معناسنه) (کنی بونده اوله سین دیمکدر فعل مضارع  
 مفرد مخاطب) (بفضل کنینک مفعول غیر صریحی) (پیوند صریحی  
 کنی جمله سی جزاء شرط) (پیوند باه عجمک فتحی و بایک سکونیه  
 و واولک فتحیه اسمدر متصل معناسنه) (محصول یت) (اگر سکا عالی  
 و بوجه منصب کر کسه سعی ایله تا کیم فضیلت و هنرله متصل اوله سین  
 حاصلی منصب و جاه سودا سنده ایسک تحصیل هنر ایله \* نه بمنصب  
 بود بلندی مرد \* بلکه منصب بود بمرز بلند \* نه حرف نفی بوده  
 مصروف (با حرف مصاحبت سببیتی متضمن) (بود فعل مضارع  
 مفرد غائب اولور دیمکدر) (بلندی مرد لامیه با حرف مصدر رفعت  
 معناسنه) (بمرز با حرف مصاحبت استعانتی متضمن) (بمنصب بودک  
 مفعول غیر صریحی) (محصول یت) (انسانک رفعتی منصبه اولماز

بلکه منصب مرد ایله رفع اولور (عروض) بوقطعه بحر خفیف  
 بخوبن مقصود در که تکرار تکرار تقریر و بیان اولندی که بعد از نحاف  
 بر مصراع فاعلاتن مفاعلاتن فاعلاتن اولور (حکمت) سه کال از سه  
 گروه زشت آید تندی از پادشاهان و حرص بر مال از دانیان و بخیل  
 از توانگران \* گروه بونده طائفه مضایقه در زشت ذات کسری  
 و شون و تانک سکون لرله چرکین دیمکدر قبیح مضایقه (آیدک فاعلی  
 تندی یاه مصدری ایله غلظت معنایه در) پادشاهان الف تون  
 ادات جمع (حرص عدم قناعتدن عبارتدر) بر ادات صله (دانیان  
 الف تون ادات جمع علای مضایقه (بخل ضد سخاوتدر) توانگران  
 الف تون ادات جمع اغنیای مضایقه (محصول ترکیب) اوج ایش اوج  
 طائفه دن چرکین کاور یعنی چرکیندر پادشاهان لدن غلظت یعنی  
 بد خو بلیق و عطلادن ماله حرص یعنی قناعت انلیوب حرص اولاق  
 حاصلی ادخار ماله سعی و اغنیادن بخل یعنی سخاوتله متصف اولیوب  
 بخیل اولاق حاصلی امساک مال و عدم انفاق و اطعام (قطعه)  
 \* این سه کارست کش نکارد زشت \* از سه کس خامه نکارنده \*  
 (این مبتدا) سه کارست خبری (کش کاش دن مخففدر) که حرف بیان  
 (شبن ضمیر سه به راجعدر) نکارد فعل مضارع مفرد غائب نکاردن دن  
 نقش ایلمد مضایقه در (زشت مفعولی) خامه نکارنده فاعلی (از سه کس  
 ضمیر صریحی) خامه نکارنده لامیه (خامه قلم دیمکدر) نکارنده نقاش  
 دیمکدر که اسم فاعلدر (محصول بیت) بواج فعل در که اتی نقاشک  
 قلبی زشت نقش ایلمد اوج کیمسه دن یعنی اوج فعل در که اوج کیمسه دن  
 صادر اولسه نامقبول و نامعقول بیت و تحریر اولور \* شد خووی  
 ز پادشاه قوی \* حرص دانا و بخل دارنده \* تند خووی یا حرف  
 مصدر (تند خووی وصف ترص کیمیدر غلیظ طبیعتی دیمکدر  
 (پادشاه قوی بیایه (حرص دانا ده بیایه یعنی مینه که من مضایقه  
 (بخل دارنده ده بویه در) دارنده اسم فاعل طونجی دیمکدر که  
 غنیده مستعملدر (محصول بیت) بیت سابقه اولان اشیاء ثلثه بی تکمیل  
 و تعداد ایلمد پادشاه قویدن غلیظ طبیعتی الک عالم و دانا دن حرص  
 و غنیدن بخیل (حاصلی ایشته بومذ کوراته ایله بدصف اولاق ذواتک

نامنی

نامی صحیفه عالمه زشت باز در یا صورتی زشت نقش ایدر لر (عروض)  
 بود قطعه عینله قطعه سابق کیدر (حکمت) حکیمان گفته اند که  
 همچنانکه جهان بعد از آبادان کرد مجور ویران عدل از ناحیه  
 خویش هزار فرسنگ روشنایی دهد و مجور از جای خود بهزار  
 فرسنگ تاریکی دهد \* که حرف رابط صفت (همچنانکه انجیلین که  
 دیمکدر (جهان مبتدا) (بعد از با حرف مصاحبت کردد مفعول  
 غیر صریحی) (آبادان معمر معنای صریحی) (کردد فعل مضارع مفرد  
 غائب اولور دیمکدر نخبه فاعلی مبتدایه راجع جمله سی خبر در  
 (مجور ویران بعد آبادان کی ینه قاعده سجع اوزده برگردد تقدیر اولور  
 (عدل مبتدا) (ناحیه تاء طویل ایله تصرفات محمدنر ناحیه اطراف  
 مملکت دیلر ترکیب بود یارلرده سنجاق مثلاً یولی سنجاقی دید کلری کی  
 مطلق کوی و کنندن عبارتند (از ناحیه خویش دهدد مفعول غیر  
 صریحی) (هزار فرسنگ با حرف صلّه بودد غیر صریحی فرسنگ ایکی  
 بیست آدم والی بیک ایاق بره دیلر عریجه فرسخ (روشنایی یا حرف مصدر  
 ایدنلق دیمکدر) دهدد فعل مضارع مفرد غائب ویر دیمکدر (تاریکی  
 یا حرف مصدر قرانلق دیمکدر (موصول ترکیب) حکیملر دیمکدر که  
 انجیلین که جهان عدل ایله بازان اولور جور ایله ویران اولور عدل  
 کنند ی ناحیه سسندن یعنی اولدینقی شهرک قرا و قصباتندن حاصلی  
 شهرک سنورندن بیک فرسخ بره یعنی خارجه ایدنلق ویر و جور و ظلم  
 اولدینقی بدن بیک فرسخ بر قرانلق ایدر (قطعه) بعد کوش که چون  
 صبح آن طلوع \* کند فروغ آن برود تا هزار فرسنگی \* بعد از با حرف  
 صلّه کوشد مفعول غیر صریحی (کوش فعل امر در سعی ایله معنای  
 (که حرف بیان) (چون ادات تشبیه) (صبح آن مجاز الامیه تقدیری  
 آفتاب صبح آن در آن اسم اشارت در عدله (طلوع کندد مفعول صریحی  
 و مصدر در طلوع معنای نکند فعل مضارع مفرد غائب (فروغ  
 فانک و رانک ضمه بوده نور و پروم معنای در (آه اضائق لامیه) (رود  
 با، تا کید ایله فعل مضارع مفرد غائب رویدن یا علی خلاقی قیاس  
 رفتن دن کیدر دیمکدر (تا حرف انتها) (هزار فرسنگی حذف مضاف  
 ایله تقدیری تا هزار فرسنگی در (یا حرف مصدر یا خود بلا تقدیر

یا حرف تکبیر اولور (محصول یت) عیدله سعی ایله که عدلک صباحی  
یعنی کنشی طلوع ایله اناک ضیا ونوری بیک فرسنگلک بوله دک کبیر  
یا خود نیمه بیک فرسنگه کیدر روشنا و برز \* ظلام چشم بخت ظاهر  
شود بر آید بر \* جهان دنیوی و خلق عبشی و تنکی \* ظلام طائف فقیه  
مصدر در ظلمت معناسنه یعنی قراکولاق (ظلمه اضافت مصدرک  
فاعله در) (جو ادا ت فعل) ظاهر آشکاره دیمکدر و شودک مفعولی  
(بر آید فعل مضارع حاصل اولور معناسنه) (بر بونده چوق معناسنه در  
بر بر آیدک مفعول صریحی) (جهان غیر صریحی زجهان تقدیرنده) (نیری  
فاعلی) (یا حرف مصدر کافی عجمی هاء رسمیدن مبدل تیره بونده بولاق  
قراکولاق دیمکدر) (نلخ عبشی بلاء مصدریه ایله وصف ترکیبدر آجی  
کنمک دیمکدر امور معاشده ثقیل چکمه دن عیارندر) (تنکی یانیه  
جرف مصدر تنک طلوع دیمکدر) (محصول یت) ظلمک قراکولاق  
چونکه ظاهر اولور جهاندن قراکولاق و نلخ عبشک و طارلق چوق  
حاصل اولور یعنی عالم غوم و هموم ایله بر اولور (عروض) بوقطعه  
بحر مجتدر که مفصلا و مختصر این اولمشد (حکایت) درویشی  
قوی همت پیادشاهی صاحب شوکت طریقه اختلاط و سابقه  
انبساطی داشت روزی ازوی نسبت بخود کرائی نفرس کرد هر چند  
نیمس نمود آزار کثرت زرد و بسیاری آمدند از اسیب نیافت دامن  
از اختلاط اود در چید و بساط انبساط در نور دید روزی آن پادشاهرا  
در مری اتفاق ملاقات افتاد و بان بمقالات بکشاد که ای درویش موجب  
چبست که از ما بریدی و قدیم از آمد شد ما در کشیدی گفت موجب آنکه  
دانستم که از سبب نا آمدن سؤال به که از جهت آمدن اظهار ملال \*  
(درویشی یا حرف وحدت) (قوی همت وصف ترکیبدر قوی همتی  
دیمکدر) (پیادشاهی یا حرف مصاحبت و یا حرف وحدت) (صاحب  
شوکت پادشاهک وصفی قوی همت درویشک وصفی اولدینی کی  
(طریقه اختلاط بیانیه طریقه هاء رسمی علامت عدولدر همزه  
حرف توسل اختلاط افعال بایندن مصدر در قرشمی معناسنه اما  
بونده مصاحبت و منادمتدن نکاتیدر) (وسابقه انبساطده بویه سابقه  
اسکی دیمکدر انبساط افعال بایندن مصدر در بونده ملاطفه

معناست در (داشت فعل ماضی مفرد غائب پونده حکایه حال ماضی  
افاده ایدر طوئاردی یعنی وار ایدی (روزی یا حرف وحدت) وی  
شمیر یادشاهه راجعدر (نسبت پونده متعلق دیمکدر) باخود یا حرف  
صله (کرائی یا حرف مصدر کران کاف عجمک کسر یله اغر دیمکدر  
(نفرس تفعل بایندن مصدر دراکلی فراسله بلك حاصلی طرز و طوئردن  
اکلی دیمکدر (کرد فعل ماضی) (نجیس تفعل بایندن مصدر در  
ارایوب ایزلك معناست (نمود فعل ماضی مفرد غائب کوستردی  
دیمکدر) کثرت تردد و بسیاری آمد شد مصدرک فاعله اضافت لریدر  
زرد کلوب کتمه معناست بسیاری یا حرف مصدر (آمد فعل ماضی مفرد  
غائب شده بویه اما پونده مصدر معنای بنه درز برای یکی ماضی ترکیب  
اولنسه اسم مصدر اولور آمد شد کلوب کتمه دیمکدر) (ان اسم اشارتدر  
(را اادات مفعول) (سپی یا حرف وحدت) (یافت فعل فی ماضی مفرد  
غائب بولدی دیمکدر) (دامن اتکدر چبدک مفعولی) (از اختلاط او  
لامیه و غیر صریحی) (در چید فعل ماضی مفرد غائب دوشیردی دیمکدر  
و بساط انبساط یازیه بساط دوشک دیمکدر) (در نوریدک مفعولی  
در نور دیددوردی بوکدی دیمکدر) (روزی یا حرف وحدت) (در حرف  
طرف) (بمز اسم مکاندر او غرق معناست افتادک مفعول فیهی) (ملاقات  
راست کلك دیمکدر یعنی بولوشتی) (افتاد فعل ماضی مفرد غائب  
واقع اولدی دیمکدر) (زبان دیل دیمکدر) (بمقالات یا حرف صله مقالات  
مقاله ک جعی سوزلر دیمکدر) (بکشاد فعل ماضی مفرد غائب اجدی  
دیمکدر) (که حرف بیان) (موجب بونک کی برلده سبب معناست در  
(بیریدی باه تا کید ابله فعل ماضی مفرد مخاطبدر کسلدک یعنی منقطع  
اولدک دیمکدر) (قدم کشیدینک مفعول صریحی از آمد شد ما لامیه  
و غیر صریحی) (کشیدی فعل ماضی مفرد مخاطبدر چکدک دیمکدر) (گفت  
درویش دیدی) (دانستم فعل ماضی متکلم وحده یلدم دیمکدر) (از سبب  
تا آمدن سؤال یعنی کلمک سببیده سؤال) (به بک معناست) (که حرف  
پسان از جهت آمدن اظهار ملال یعنی کلکک جهتدن ملال  
اظهارندن یعنی به کلدی دیومالات اظهار ایلکدن) (محصول ترکیب)  
برقوی همتی درویش بر شوکت و عظمت صاحبی پادشاه ابله مصاحبت



وانسبت طریقی وملاطفه وملاعبه سابقه سنی طوئاردی برکون  
 پادشاهدن کتدویه متعلق براغراق یعنی استئقال اکلدی هر نقدر نجس  
 وقصص ایلدی اگا تردک کترتدن وکلوب کتمه نک چوقلغندن غیری  
 برسب بوله مدی پادشاه صحبت ومنادمتندن ائکئی چکدی یعنی اعراض  
 ایلدی وملاطفه دوشکئی دوردی بوکدی حاصلی انکله انستبتدن  
 فراغت ایلدی برکون او پادشاه براوغراقده یعنی یر یول اوزرنده اتفاقا  
 ملاقات واقع اواندی پادشاه دیلنی سوزه اچدی یعنی سوزه باشلدیکه  
 ای درویش سبب ندر بزدن منقطع اولدک وقدیمی بزه کلوب کتمدن  
 یخکدک درویش دیدی سبب اولدرکه ییلدمکه کلمه کلکک سببندن  
 سوال یعنی نیچون کلمدک دیو سوال ایتک یکدر کلکک جهتندن  
 ملالت اظهار ایلکدن (قطعه) بدرویش گفت آن توانگر چرا  
 بیشم بس از دیرها نامدی \* بدرویش باحرف صله (توانگر غنی  
 مناسنه) چرا نیچون دیمکدر (بیشم باحرف صله پیش بونده فیت  
 مناسنه دریم ضمیر متکلم وجده بنم فتمه دیمکدر) (بس از دیرها معنای  
 لازمی چوقدن بزی دیمکدر زیرا بس چوق مناسنه در) (باء عربله که  
 دیرها ده اولان جمعیتک افاده ابتدیی کترئی تا کید ایدر بردالک کسرله  
 کج دیمکدرها اادات جمع) نامدی قیاس نیامدی ایدی زیرا کلمه نک  
 اولی همزه اولسه اگا حرف نفی یا نهی یا با داخل اولسه یا به قلب  
 اولور اما بونده ضرورت وزن ایچون تخفیف اولمشدر فعل نفی ماضی  
 مفرد مخطف کلمدک دیمکدر (محصول یت) درویشه اول غنی دیدی  
 نیچون بنم فتمه چوقدن بروکلمدک یعنی بنمله مضاجبت ومنادمتنه نه  
 کلمدک حاصلی الف وانستی نه کسیدک \* بکفتا چرا نامدی پیش من  
 بسی \* خوشترست از چرا آمدی \* بکفتا با حرف تا کید الف اادات جواب  
 یعنی جوابنده درویش دیدی یتنک اخیته کلنجه مقول قولیدر  
 (چرا نامدی لفظ مراد مبتدا) (پیش من لامیه) (بسی جوق دیمکدر  
 (خوشترست خبری ترادات تفضیل) (از چرا آمدی لفظ مراد  
 خوشتره متعلق (محصول یت) درویش توانگر جوابنده دیدی  
 چرا نامدی بنم عندهمده چرا امیدن خوشتردر یعنی نیچون کلمدک دیمک  
 نه کلمدک دیمکدن یکدر (عروض) بوقطعه بحر متعارف متمدنر که

جميع اجزای سالم الا عروض و ضرب محذوف در حذف اخرده اولان  
 سبب خفنی اسقاطه دیرل که لن دوشرفو قالور فعل انک برینه کلور  
 بویه اولنج بر نصراعی فعولن فعولن فعل اولوب متقارب مثنی  
 محذوف اولور \* روضه سوم \* در بیان شکفتن شکوفهای باغستان  
 حکومت و ایالت که متضمن میوههای نصف و عدالتست \* سوم اوچنجی  
 دیمکدر شکفتن شینک کسری و ضمی و کاف عربک ضمیمه اچلق دیمکدر  
 شکوفه چیچک ها اادات جمع شکفتن شکوفیه اضافتی مصدرک فاعلنه  
 اضافتیدر یا خود شکفتن متعدی اولقی دخی احتمالی واردر اچقی  
 معنایسنه اول وقت اضافت مصدرک مفعولنه اولور (شکوفهای  
 باغستان لامیه حکومت بیانیه (حکومت مصدردر حاکمک دیمکدر  
 ایالت والیک دیمکدر) متضمن تفعیل بایندن اسم فاعلدر بحسب اللفه  
 قولی قلیچی دیمکدر اما بونده مقارن معنایسنه در (میوهایه اضافتی اسم  
 فاعلک مفعولنه در) میوهانک نصفته بیانیه نصف نوک و صادک  
 فاعلدر بیه مصدردر انصاف معنایسنه (عدالت معروف متضمن مبتدا  
 نصف و عدالت خبری جمله سی صفت فقره اولیدر) (محصول ترکیب)  
 اوچنجی روضه انصاف و عدالت میوهلرینه مقارن اولان حکومت  
 و ایالت باغستانک شکوفه لرینک اچلمه سی یا شکوفه لرینی اچقی  
 بیاننده در یعنی حکومت و ایالت باغستانک چیچک لری که پادشاهان  
 و والیدر انلرک اچلمه می یعنی سیر و سلوک و سیرت لری بیاننده در که  
 اکا انصاف و عدالت میوهلری مقارن یعنی شاهان و ولایه لایق و لازم  
 اولان عدل و داد اول شکوفه لر ضمیمه مذکور و مبین درینه بونده  
 اولان تشبیهات و مجازات اربابنک معلومی (فائده) حکمت در وجود  
 سلاطین ظهور نصف و عدالتست نه ظهور بصفت عظمت  
 و خلات نوشین روان با انکه از دین یگانه بوددر عدل و راستی یگانه  
 لاجرم سرور کائنات علیه افضل الصلوات تفاخرکنان نیکفت  
 ولدت انانی زمن السلطان العادل (حکمت) مبتدا ظهور نصف  
 و عدالتست خبری (وجود سلاطین مصدرک فاعلنه اضافتیدر  
 ظهور نصفته ده بویه (نه حرف نفی مضنون ترکیبه مقبدر) (با  
 حرف مصاحبت) (صفت عظمت بیانیه (نوشین روان اکاسره دن

بملك عادلک اسميدر (با آنکه آنکه ايله که ديمکدر) (دين بيگانه بيايه  
 بيانجي ديدن ديمکدر که ز برانوشين روان مجوسي ايدی) (بودادات ماضي  
 راستی با حرف مصدر طوغريلق ديمکدر) (يگانه فريد و بي نظير  
 ديمکدر) (لاجرم شبهه سبز ديمکدر) (سرور کائنات لاميه کائنات اولوسي  
 غلبه جار و مجرور مقدم خبر) (افضل الصلوات مبتدا) (تفاخر  
 تفاعل باندن مصدر در) (کنان صفت مشبهه ايله کن ديمکدر حاضلي  
 تفاخر ايدرك ديمکدر) (می ادات حکايه) (گفت فعل ماضي مفرد ثائب  
 ولدت مني للمفعول نفس متکلم وحده ومعتل فادن دنياه کلدن ديمکدر  
 انا تاء متکلمی تاء کيددر جمع نسخده بويله در) (بعض نسخده انا  
 ولدت در انا مبتدا ولدت خيردر شارح دخی بونسخه بي اختيار ايتشددر  
 لاضرر فيه خذ ماضيت (في حرف جر ولدت به متعلق (زمن زانک  
 وميك فتحه زيله زمانک جمعدر لفظا مجرور ومحلا منصوب مفعول  
 فيهميدر ولدتک (السلطان لفظا مجرور مضاف اليه زمتک (العادل  
 سلطانک صفتی (محصول ترکیب) پادشاهلرک وجودنده حکمت یعنی  
 پادشاه نصبنده حکمت انصاف وعدالتک ظاهر اولسيدر یعنی انلردن  
 عدل وانصافک آشکار اولسيدر عظمت وجلالک یعنی کبر وفخورتک  
 وسلطنت وشدتک ظاهر وياهر اولسي دکلدر نوشران آنکه ايله که  
 ديدن بيگانه ايدی یعنی مجوسي و آتش پرست ايدی اما عدل وراستی ده  
 یعنی عادلده و طوغريلقه بي نظير و فرید الدهر ايدی تنه کيم  
 حکايی بين العوام متعارف و شهوددر شبهه سبز کائناتک اولوسي  
 صلواتلرک افضلک اوزر بنه اولسون تفاخر کان بيورر ايدی  
 بن سلطان عادلک زماننده طوغدم زيرا نوشروان قرقي سکرزيل  
 سلطنتده عدل و داد ايلدی قرقچي بيلده خواجسته عالم ومفخر  
 بن آدم دنيايی تشريف بيوردلر وافنديمز سکر باشند ايکن نوشروان  
 فوت اولدی بويله اولدی یعنی ثابت (لکن حدیثده نظر وار زيرا  
 هر قدر بوحديث بين الناس تواتر مرتبه سنده ايسده علی القاری  
 موضوعاتک اوائلنده موضوعدر ديو تصریح ایلش وعند المحققين ده  
 بويله در (مثنوی) پیر که در عهد نوشين روان \* برخ کشت چشم  
 و پیراغ جهان \* پیر و پیامبر و پیغمبر و پیغامبر بر مضایه در (که

حرف بیان (عهد بونده زمان مناسبه در) (نوشین روانه اضافی  
لامیه) (رخ با حرف مصاحبت سببی متضمن) (رخ بونده وجه مناسبه  
(کشتن مفعول غیر ضرر می سر می محذوف تقدیری روشن کشتن در  
(چشم فاعلی) (کشتن کاف مجمله فعل ماضی مفرد غائب شد مناسبه  
اولدی دیمکدر) (چراغ جهان لامیه) (محصلیت) بهم خبر که نوشروان  
زمانشده یعنی آنک وقت حکومتمند وجه سعادتله جهانک کوزی  
و چراغی روشن اولدی یعنی نوشروان زمانشده حضرت فخر کائنات  
عالمی منور ایلدی حاصلی دنیای تشریف ایلدی (شعی مر حومک  
و بر دیک معنی عجب نه کونه یثدن منفهم و روشن اولور شمعک چراغله  
معنای چشم بصیرتله ارامه لی روشن اوله زیرا مصراع ثانیه جهانک  
منور چراغی اولدی دیمش عنی الله عنه وعن سیبانه \* همی گفت  
لنظلم ازان ساهه ام \* که در عهد نوشین روان زاده ام \* همی حکایت  
حال ماضی استمراری متضمن (گفت فعل ماضی مفرد غائب) (ازان  
اول ایلدن دیمکدر) (ساده پاک دیمکدر) (ام ضمیر متکلم وحده) (که  
حرف تعلیل) (زاده ام ماضیدن فمصدر طوغشم دیمکدر) (در عهد  
نوشین روان اضافت لامیه ایله مفعول فیهی) (محصلیت) دائما  
دیر ایدیکه ظلدن اول ایلدن پاک و ظاهر م که نوشروان زمانشده  
طوغشم یعنی حضرت ملاجای حدیث سابقک مناسبی نظم ایله  
بیودر خدیج صحتی تقدیری او زده حضرت گزیده عالم و زیده  
بنی آدم بخرد خلق عدله تشویق و تحریص ایچوندن یو خسه عدالتی  
اویله کافرک زماننده طوغنه سیبیه دکلدر بلکه خلقی در \* چه خوش  
گفت آن ناصح نیکخواه \* بکوش دل ان ستمکاره شاه \* چه خوش گفت  
نه کوزل سوبلیدی (ناصح اسم فاعلدر نصیحت ایدیچی دیمکدر  
(نیکخواه اضافتی بیانه نیکخواه وصف ترصکیدر ایواستیمی  
دیمکدر خبرخواه مناسبه) (کوش دل بیانه یعنی قلبی قولاغنه) (با  
حرف صله) (آن ستمکاره اضافت لامیه ستمکار ظالم مناسبه زیرا کار  
لدات فاعلدر شاه ستمکاردن بدلی با عطف بیان اولور) (محصلیت)  
نه خوش دیدی اول خبرخواه اولان ناصح اول ستمکار و ظالم پادشاهک  
قلبی قولاغنه) (گفتک مفعول قولی یت آتیدر وزن ایچون ناصحک

حاسنده کسره اشباع اولتور \* که از ظلمات ظلم اندیشه کن \* پی آزمون  
 عدل را پیشه کن \* که حرف رابط مفعول قول (ظلمات ظلم مصدرک  
 فاعلته اضافتیدر (ظلمات قره کولق دیمکدر) اندیشه کن فکر ایله  
 دوشون دیمکدر (پی بونده تعلیل ایچوندر که لام جاره معناسنه  
 (آزمون تجربه معناسنه اسمدر الف ممدوده ایله (عدل را امدات  
 مفعول (پیشه کن صنعت ایله وعادت ایله دیمکدر ایکی مصراعده  
 اولان کنر امر حاضر مفرد در (محصل بیت) ناصح پادشاه ظالمه  
 بوکونه نصیحت و پروب دیدیکه ظلمت قره کواقتدن یعنی شر و ضرر رندن  
 فکر ایله دوشون تجربه ایچون عدلی صنعت ایله یعنی بطر بق الامتحان  
 بر کره عدالت ایله (مصراع ثانیده آزمونک زاسنی و عدل رانک لامنی  
 متعزک او قومق کرک تا وزن درست اوله \* اگر عدلت از ظلم ناید فره \*  
 دکر باره بادرره ظلم نه \* عدلت تاضمیر خطاب (ناید مضروف) ناید  
 نیایدن محققدر فصل نی مستقبل مفرد غائب کلز دیمکدر (قره فالتک  
 کسری و فقی و رانک کسری و هاء اصلیه ایله بونده خوش دیمکدر  
 (نایدک مفعول صریحی معانی مشترکی ایچوندر زیاده لک معناسنی  
 اخذ ایدن خوش طبع دکل ایش (دکر بونده دخی) معناسنه در (باره  
 بر کره دیمکدر (پایاق) در حرف ظرف (ره ظلم بیانیه) نه نونک کسری  
 و هاء اصلیه ایله امر حاضر مفرد در قوی دیمکدر پانک مفعول  
 صریحیدر ره غیر صریحی (محصل بیت) اگر عدل سکا خوش  
 کلز ایسه برضیکره دخی ظلم بویانه لیاق قوی یعنی تجربه طریقیست  
 عدالت ایله اگر عدالت خوش کلز ایسه یعنی طبعه که ملازم کلز ایسه  
 ظلم شروع ایله (عروض) بوشنوی بحر متقارب مثنی محذوفدر که  
 مقصد ما بیان اولمشدر \* در توار پنج چغانشت پنج هزار سال سلطنت  
 عالم تملق بکبران و مغسان داشت و این دولت در خانه دان ایشان بود  
 زیرا که بارعایا عدل میکردند و ظلم روانمی داشتند در خبر است که  
 خدای تعالی بد اود علیه السلام وحی کرد که قوم خویش را بگوی که  
 پادشاهان عجم را بد نکویند و دشنام ندهند که ایشان جهان را  
 بعدل آبادان کرده اند نایندگان من ذروی زندگانی میکنند \* در حرف  
 ظرف (چنانست انجسلین در دیمکدر) پنج هزار سال بش بیست یل

(سلطنت عالم لامیه) (تعلق فعل بایستن مصدر در) (بکبران با حرف  
صله) (الف نون ادات جمع) (کبر آتش پرسته دیرلر کلف عربك فتحیه  
بحر پیسه مجوس دیرلر) (مقان الف نون ینه ادات جمع) (مغ میك ضمیمه  
مطلقا کافره اطلاق اولنون) (داشت فعلل ماضی مفرد غائب طوندی  
دیمکدر اما بویه یزیده همان ایلدی معناسنی افاده ایدر) (واین دولتدن  
مرادی غالباً عجم دولتیدر زیرا اوائل عجم دولتی آتش پرست ابدیلر  
(خانه دان صوی صوب معناسنه) (ایشانه اضافت لامیه) (و کبران  
ومقانه راجع) (بود ادات زمانیه) (زیرا که ادات) (بارعایا با حرف صله  
رعایا رعیه نك جمع) (میکردند می حکایت حال ماضی) (کردند فعلل  
ماضی جمع غائب ایلر ابدی دیمکدر) (روا یرا نك قحی ایله جایز معناسنه  
فی داشتنند نون حرف نفی) (می ادات حکایه داشتنند فعلل ماضی  
جمع غائب طومور دیمکدر) (در خبر است خبرده وارد اولمشدر دیمکدر  
(که حرف رابطه) (داود با حرف صله داود پیغمبران دیشندن پرینك  
اسمیدر که سلیمان علیه السلام ک پدری وحضرت زبور کا نازل  
اولمشدر و آواز لطیف ایله معروف و نبوت و سلطنتی جمع ایدلر دندر  
(و حی حق تعالی جانندن بالواسطه یا بلا واسطه کلن آخساره دیرلر  
(که حرف بیان) (قوم خویش بیانیه) (را ادات مفعول وصله) (بکوی  
امر حاضر مفرد بر سویه دیمکدر) (پادشاهان عجم بیانیه) (را ینه  
مابقی کی) (بد کو تو دیمکدر بونده مذمت معناسنه) (نکو بند فعل نفی  
مستقبل جمع غائب سو یلیدر دیمکدر) (ودشنام دالک ضمیمی و شینك  
سکونیه سو نك عربجه سب دیرلر) (ندهند و بر میه لر دیمکدر فعل نفی  
مستقبل جمع غائب) (که حرف بیان) (جهانرا را ادات مفعول بعدل  
با حرف مصاحبت) (آبادان معمور دیمکدر) (کردند فعلل ماضی جمع  
غائب ایلدیلر دیمکدر) (تا حرف تعلیل) (بندکان من لامیه) (وی ضمیری  
جهانه راجعدر) (زندگانی با حرف مصدر دیر یلك دیمکدر) (میکند  
ایله لر دیمکدر فعل مضارع جمع غائب) (محصول ترکیب) (توار بخده  
بونجیلین مذکوردر که بش یك یسل عالمک سلطنتی آتش پرستلره  
و کافره تعلق ایلدی یعنی سلطنت بو قدر مدت انلرده طوردی  
و بودولت یعنی عجم دولتی انلرک خانه داننده ابدی زیر که رعایایه عدل

اینداردی وظلی لایق طومرزدی یعنی جائز کور مرزدی (خبرده  
وارد اولش در صکه الله عظیم الشان داود پیغمبره و سی ابلدی که  
کنند و قوم که سویله که عجم پادشاه لرخی مذمت یعنی حقارنده  
نفسرا سویله و سوکیه لر زرا که انلر جهاتی عدل ایله معمور  
ایلدیلر تا کیم بنم قوللرم انده تعیش ایتمک ایچون (قطعه) عدل  
وانصاف دان نه کفرونه دین \* انچه در حفظ ملک در کارست \*  
دان فعل امر مخاطبدر ییل دیمکدر اما بونده مجرد خبردن عبارتدر  
(نمل حرف نفی در (حفظ ملک مصدرك مقمولنه ملک میك ضمیمه  
سلطنت معناسته (در کارست بحسب اللفه ایشده در دیمکدر اما  
استعمالده ایشه یراز دیمک اولور (محصول یت) عدل وانصاف ییل  
یعنی عدل وانصافدر کفر و دین دکلدر اول نسته که سلطنت حفظنده  
ایشده برار یعنی سلطنت و ممالکی محافظهده عدل لازمدر کفر و دینک  
مدخلی بوقدر حاصلی سلطنت عدل ایله حراست اونور کفر و دین ایله  
دکل اگر عدلدن صکره دینده اولور سه نور علی نور اولوب اعلا و اول  
اولور \* عدل بی دین نظام عالم را \* بهتر از ظلم شاه دیندارست \*  
عدل بی دین لامیه کافرك عدلی دیمکدر (نظام عالم را را حرف تعلیل  
لام جاره معناسته نظام عالم ایچون دیمکدر (بهتریه بانک کسری وهاء  
اصلیه ایله يك دیمکدر (ترادات تفضیل بکرك دیمک اولور (ظلم شاه  
دیندار لامیه و بیانیسه (دیندار وصف ترکیبدر مسلمان معناسته  
(محصول یت) نظام عالم ایچون یعنی نظام عالم خصوصنده دین سر  
کافرك عدلی مسلمان اولان پادشاهک ظلمندن بکرکدر یعنی عدل  
کافردن دخی صادر اولسه مستحسندر تنه کیم نوشروان کافر ایکن  
عادل دیمک جائز اولور و پادشاه زمانه مسلم ایکن عادل اطلاق جائز  
دکلدر کما نقل من جمیع الفقهاء مکر تأویل ایله اطلاق اوله کما قاله  
الشعرا فی قصاید هم (عروض) بوقطعه بحر خفیفنددر که مکر با  
بیان اولندی (حکمت) قرین پادشاه حکیم فکرت پیشه باید نه ندیم  
هزل اندیشه زرا که ازان بدر جات کمال براید و ازین بدر کات  
تقصان کراید \* قرین پادشاه لامیه (حکیم فکرت پیشه بیانیسه فکرت  
پیشه وصف ترکیبدر فکر صنعتی دیمکدر یعنی عواقب اموری ییلور

معناسته (باید فعل مضارع مفرد غائب بایدن دن یا بایستن دن زیرا  
 نائک ما قبلی سین اولسه احوال نلته سندن سینی حذف قبیلندندر  
 کر کدر دیمکدر) نه حرف نفی مابعدی جمله سنه مصروفدر (ندیم  
 هزل اندیشه یابینه) هزل اندیشه وصف ترکیبدر مسخر لاق دوشنبی  
 دیمکدر بونده ده بر باید تقدیری قاعده سجعندندر (زیرا که ادات  
 تعلیل) (ازان اشارتدر حکیم فکرت پیشه به) (بدرجات کمال باحرف  
 صله اضافتی یابینه) (درجات درجه نیک جمعی مقام عالیه ترقی به دیرلر  
 (برآید فعل مضارع مفرد غائب جقار دیمکدر یعنی مترقی اولور  
 (وازین اشارتدر ندیم هزل اندیشه به) (بدرکلت نقصان بدرجات  
 کمال کیدر که مقام اسفله تنزله دیرلر) (کراید فعل مضارع مفرد  
 غائب کاف عجمک کسر یله میل ایدر دیمکدر کراید ایله براید فعل زینک  
 فاعلاری پادشاهه راجعدر) (محصول ترکیب) پادشاهک قرین  
 غافل و مدبر حکیم کر کدر ندیم یهوده کولازم دکل زیرا که حکیم  
 عاقلدن پادشاه کمال درجه لریته ترقی ایدر جقار و ندیم یافه در ایدن  
 نقصان در که لریته تنزل ایدر) (قطعه) هر نکتہ کاید ازلب دانا  
 چو کوهر یست \* خوش آنکه ساخت کج کهر درج سینه را \*  
 (کاید اصلنده که آیددر) که حرف رابط صفت (آید فعل مضارع  
 مفرد غائب) (لب دانا لامیه لب بونده دهان معناسته در) (دانا صفت  
 مشبهه در عالم معناسته) (چو ادات تشبیه) (کوهر جوهر دیمکدر  
 (با حروف وحدت) سین و تا ادات خبر) (آنکه انکس که تقدیرنده در که  
 حذف و ایصال اولنوب که حرفیتدن اسمیتہ نقل اولنبدی) (ساخت  
 فعل ماضی دوزدی دیمکدر بونده مطلق اولدی دیمکدر) (کج کهر  
 یابینه کج کاف عجمک فتحیله خزینه دیمکدر) (کهر کاف عجمک ضمی  
 وهائک فتحیله مرادف کوهر در) (درج سینه مجازا لامیه درج دلاک  
 فتحیله جبره معناسته در ضمیله صندوقه معناسته در ایکسندده  
 معناسته مساع و اردر) (را ادات مفعول) (محصول بیت) هر نکتہ که  
 عالمک اغرنندن چقه یعنی سویلدیکی کلامک هر بری بر جوهر در  
 خوش اول کیسه که جوهر خزینه سی ایلدی سینه جبره سنی یاسینه  
 صندوقه سنی یعنی علماک کلام در بار یله دروئی جوهر خزینه سنی



ایلدی حاصلی کلامی حفظ ایدوب حرز جان ایلدی \* دانا دل از  
 جواهر حکمت خزینه است \* از خویشن مدار جدا آن خزینه را \*  
 دانا دل بونده عالم دیمکدر (جواهر جواهر لک جعی) (مدار فعل نمی مفرد  
 غائب) (جدا جمع ضمیه بعد دیمکدر) (خزینه را را اادات مفعول  
 (محصول بیت) عالم حکمت جواهر لکدن خزینه در کند کندن بعد ایله  
 اول خزینه بی یعنی دانا ایس و جلبسک علما و فضلا و لسون حاصلی اثر دن  
 بر آن منفک اوله (عروض) بوقطعه بحر مضارع اخیر بدر که سابقا مکررا  
 بیان اولمشدر (حکایت) بامدادی موبد موبدان باقباد هم عنان میرفت  
 مرکب وی بدفع فضلات قوام خود را از دم تاسم بیالود تشویر تمام  
 بوی راه یافت \* بامدادی باحرف وحدت بامداد صباح وقتی دیمکدر  
 (موبد موبک ضمیه و باء موحده ک قحیه دانی مفان و حاکم آتش  
 پرستان معناسنه در) (موبدان انک جمع در اضافله معنی آتش پرستار  
 عالمی دیمک اما بونده قباد قرینه سیه مطلقا دانا یان و عالم  
 العلماء معناسنه در) (قباد قافک ضمیه نوش و انک باباسی امعیدر که قرق  
 ییل ایران زمینده پادشاه لقی ایلشدر و آتش پرستدر (هم عنان هم  
 اادات جمدر عنان دیزکین دیمکدر ترکیجه آت باشی برابر دیرلر (می  
 حکایه حال ماضی) (مرکب وی موبد موبدانک بندیکی حیوان (بدفع  
 فضلات باحرف سبب دفع فضلات مصدرک مفعولنه اضافتیدر  
 بدفع فضلات بستهله مه سیه (قوام خود را لامیه (را اادات تخصیص  
 قوام قائمه ک جمعیدر که آبقلری دیمکدر (دم ذالک ضمیه قویرق  
 معناسنه عربجه ذنب دیرلر (تا حرف انتها (سم سبتک ضمیه طرناق  
 معناسنه در) (بیالود باحرف تأکید یا هر مودن منقلب الود فعل ماضی  
 مفرد غائب بولاشدر دی یعنی آلوده و مریدار ایلدی دیمکدر (تشویر  
 نالک فحی و شبتک سکونیه بحالت معناسنه در) (بوی باحرف صله وی  
 ضمیری موبد موبدانه راجمدر (یافت فعل ماضی مفرد غائب  
 (محصول ترکیب) موبد موبدان قباد ایله ات باشی برابر رصباح وقتی  
 کیدر ایدی موبد موبدانک بندیکی حیوان بستهله مکه کندی  
 آبقلری قویرقندن طرناغنه وارجه تلویث ایدوب بولاشدر دی  
 موبد موبدانه تمام بحالت بول بولدی یعنی خجیل اولدی \* دران اثنا

قباد ویرا از آداب همرکابی ملوک و همعنائی سلاطین سؤال کرد و گفت \*  
 (ویرا را ادات صله ضمیر موبد موبدانه را جمعدر) (آداب همرکابی  
 ملوک لامیدر در آداب ادبک جمعدر همرکاب همعنان کیدر) (همعنائی  
 سلاطین عطف تفسیر یدر یار حرف مصدر) (معلوم اوله که بویالره  
 همزه توسل الحاق ایلک لازم دکلدر حرکه اضافت یایه ویریلور  
 همزه یایه او قویانلر فارسله توغلی یوقدر) (ملوک ملکک جمعی) (سلاطین  
 سلطانک جمعدر) (کرد و گفت فعل ماضی مفرد غائبدر) (محصول ترکیب  
 اول ائاده یعنی موبد موبدانه مرکبی ایاقلرینی تلویث ایندیکی ائاده  
 قباد شاه ملوکک همرکابلقنک و سلاطینک همعنانلقنک یعنی پادشاهلر  
 ایله آت باشی برا بر کتیه نک ادبلرندن سؤال ایلدی موبد موبدان  
 دیدی \* یکی آنست که در شبی که بامداد آن پادشاه سواری خواهد کرد  
 مرکب خود را چندان علف ندهند که بامدادان موجب تشویر راکب  
 گردد قباد استخسان وی کرد و گفت بدین حسن کیاست و صدق فراست  
 است که رسیده با آنچه رسیده \* آنست اولدر که دیمکدر (در شبی در  
 حرف ظرف با حرف تنکیر) (پادشاه با حرف مصاحبت) (سواری با حرف  
 مصدر) (سوار سینک ضمیمه راکب معناسنه در) (خواهند فعل مضارع  
 جمع غائب) (کرد بونده مضارعه مقارن اولدیضدن مصدر معناسنه در  
 (مرکب خود بیایه) (را ادات مفعول) (چندان اولقدر دیمکدر) (علف  
 حرکتین ایله طواریه جکی اونه دیرلر) (ندهند فعل نفی مستقبل جمع  
 غائب) (موجب بونده سبب معناسنه در) (تشویر اضافه فاعلک مفعوله  
 اضافتیدر) (راکبه اضافتی لامیه) (کردد فعل مضارع بونده شود  
 معناسنه در اوله دیمکدر) (استخسان وی مصدرک مفعولنه اضافتیدر  
 وی ضمیری موبد موبدانه را جمعدر) (بدین با حرف مصاحبت دال همزه دن  
 میدلدر) (حسن کیاست مصدرک فاعلنه اضافتیدر) (کیاست کافی  
 کسریله حاجت مقابلیدر که عاقللک معناسنه) (صدق فراستده بویله  
 فراست پرسندنی دقت ایله ادراک ایلکه دیرلر) (که حرف بیان) (رسیده  
 ماضیدن قسمدر یا حرف خطاب و همزه حرف توسل) (با آنچه با حرف  
 مصاحبت) (رسیده ینه سابق کی رسیده با آنچه رسیده یرینه یافته آنچه  
 یافته یازان بونسخه قدم بولش یلم زیرا جمیع یانمژده اولان نسخهلر

بزم باز دیغمز کبیر لکن معنا صحیح در (محصول ترکیب) موبد موبدان  
 آداب همضاتی دن جواب و پروب دبدبکه بری اولدر که شول کیجه که  
 صباح پادشاه ایله سوار اولوق دیلر یعنی پادشاه ایله همز کلب اوله جقلری  
 صباح کیجه سی کند و مر کینه یعنی بنه جکی حیوانه اولقدر علف  
 ویرمه لر که صباح بنیمینک خجالتنه سبب اولور یعنی بویه دفع فضلات  
 اتمکله قوائمن ملوث ایدوب راکی خیل اوله قبادشاه اکا استخسان  
 ایلدی یعنی تحسین ایلدی و دیدی بوز کا و عقلی لک کوز لک بیه و بو  
 دقت نظرک طوغریله ایشمش سین اول نسنهیه که ایشمش سین  
 یعنی بومر تبه حکمت و جهاندیه شهرته بوفر است و کیاسته ایشمش سین  
 (قطعه) ناخر دمند که بر قاعده طبع رود \* همه آداب وی افتد زره صدق  
 و صواب \* ناخر دمند حرف نی ایله جاهل دیمکدر (که حرف رابطه  
 صفت) قاعده طبع لامیه (رود فعل مضارع مفرد غائب کیدر  
 دیمکدر) آداب وی لامیه (افتد فعل مضارع مفرد غائب افتیدن دن  
 یافتادن دن زبر مصدر دالینک ماقبلنده الف اولسه حذف اولور  
 دوشردیمکدر) ره صدق بنایه ره راهدن مخفف زبر هادن مقدم  
 الف واقع اولسه الفک حذف و اثباتی جائزر (محصول بیت) جاهل که  
 قاعده طبع اوزره یوریه یعنی مقتضای طبع بی ادراکی اوزره حرکت  
 ایلمه اتمک جمیع آدابی صدق و صواب بولندن دوشر یعنی طریق  
 مستقیمدن بعید اولور حاصلی بر فعلی صوابه اصابت ایلمز زبر عقلی  
 دلالت ایلمز \* لیک بخرد که بدستور خرد کار کند \* شود از حسن کیاست  
 ادب آموزد و اب \* لیک بونده استنادر (بخرد بیه عربک فنی و کسری  
 و خاء مجمله نک سکونیه عاقل دیمکدر) که حرف رابطه صفت بدستور  
 بخرد لامیه با حرف صاحب (دستور دالاک فتحیه اجازت و اذن معنانه  
 ضمیمه وزیر و قانون و قاعده دیمکدر بونده دالاک ضمیمه قاعده معنانه  
 اولوق دخی جائزر (خرد خاء مجمله نک کسریله عقل معنانه) کار  
 کاف عربیه ایش دیمکدر (کند فعل مضارع مفرد غائب ایلمه دیمکدر  
 (شود فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر شویدن دن یا علی خلاف  
 قیاس شدن دن) حسن کیاست مصدرک فاعلنه در (ادب آموز وصف  
 ترکیب در ادب او کردیمی دیمکدر و ابه اضافت مفعولنده در (محصول بیت)

جاهلك حال و شانی مذکور کیده ر لکن ماقبل که عقلك ذنبه باقاعده سبيله  
ایش ایلبه یعنی افغانی قانون عقله تطبیق ایلبه ذکا سنك کوزللكندن  
دوا به ادب او کردیجی اولور یعنی انسانی تأدیب و تربیه شو یله طورسون  
چهار پا و مواشی به دخی تعلیم آداب ایدر (عروضی) بوقطعه به بحر  
رملنددر که جمیع اجزائسنه خین طاری اولمشدر الا ایکی صدیری  
سالمدر و ایکی عروضنه حذف و ضربه لرینه قصر طاری اولمشدر که  
بریتی فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن فعلاتن فعلاتن فعلاتن  
فعلات اولوب رمل مخبون محذوف مقصور اولور (حکمت) مقرران  
سلاطین چون کسانی اید که بگوهی بلند بالا میروند اما عاقبت زلازل قهر  
و نوازل دهر ازان کوه بریز خواهند افتاد و شک نیست که افتادن باید  
تران سختتر خواهد بود و بریز آمدن فروزان سهل تر \* مقرران مقررک  
جمعدر (سلاطین سلطانک جمعدر اضافتی مفعولک مفعولنه و مبتدا  
(چون ادات تشبیه رکسائی یا حرف تنکیر الف نون ادات جمعدر (ان  
ادات خبر جمعدر (که حرف بیان (بگوهی یا حرف صله یا حرف  
وحدت (بلند یا ک ضمیمه یوکسک دیمکدر که کوهک و صغیر (بالا  
یوقرود دیمکدر (می روند می ادات تأکید روند فعلی مضارع جمع غائب  
کیدرلر دیمکدر (بالا میروند یوند یوقرود چقارلر دیمکدر (برلازل قهر  
یا حرف صله اضافت بیانیه زلازل زلزلهک جمعدر (و نوازل دهره  
یویله نالهک جمعدر زلازل قهر و نوازل دهردن مراد تلوات کونیه  
و قضاء استماینه در (ازان کوه اول طاغدن (بریز یا حرف صله زیر  
اشاغی دیمکدر (خواهند فعل مضارع جمع غائب دیلرلر دیمکدر  
(افتاد مضارع مقارن اولدیقتدن مصدر در یویله برلرده خواهند  
افتاد و شبسر لر در دیمک اولور (خواهد شد اولبسر در دیمک اولدیقی  
کی (شک شبهه دیمکدر (که حرف بیان (افتادن بلند تران مصدرک  
فاعله (فروزالحق دیمکدر الف نون نه سابق کی (سهلتر اسان رک  
دیمکدر (محصول ترکیب) پادشاهلرک مقررلری شول کیمسه لر کیدر که  
یوکسک طاعه چقارلر اما عاقبت تلوات کونیه و حوادث دهریه  
سببیلله اول طاغدن اشاغی دوشه لر شبهه یوقدر که یوکسکده  
اولنلرک دوشمک کی مشکلرک اولبسر در و الحقلرک اشاغی کله می

اساترکدر (مثنوی) بود ایوان قرب شاه و آلا \* بان ایوان مرو بسیار  
 با آلا \* بود بانک ضعی و واول قحطیه فعل مضارع مفرد غائب اولور  
 دیمکدر (ایوان فاعلی) (قریه اضافتی مجازا یسانیه) (قربك شاهه لامیه  
 ایوان همزه نك قحطیه بویه یرلده قصر معناسنه در) (و آلا عالی  
 و یوکسك معناسنه در که بودك مفعول صریحیدر) (بان باحرف صله  
 (مرو نهی حاضر مفرد مخاطب کتمه دیمکدر) (بسیار چوق دیمکدر  
 زیاده معناسنه دین زیاده خطا المثلش) (بالا یوقرودیمکدر) (محصول یت)  
 شاهك قربی ایوانی یوکسك اولور یعنی یوجه در اول ایوانه چوق  
 یوقرود کتمه یعنی یوقر و سنه هوس ایتمه حاصلی مناصب عالی به غروج  
 ایتمه خیر الامور اوساطهایی پیشه قبل که متضرر اولمیه سین \* که ترسم  
 چون دران ایوان درافتی \* زهر افناده محکم ترافتی \* که حرف تعلیل  
 (ترسم فعل مضارع متکلم وحده قورقم دیمکدر) (در حرف تأکید  
 (افتی فعل مضارع مفرد مخاطب دوشه سین دیمکدر) (هر ادات سور  
 (افناده دوشمش دیمکدر) (با حرف وحدت همزه حرف توسل) (محکم  
 قوی معناسنه در (محصول یت) یت اوله تعلیل واقع اولمشدر که  
 تقرب پادشاهه هوس ایتمه زیرا قورقرم که چونکه اول ایواندن  
 دوشه سین یعنی غضب پاشاهه مبتلا اولوب نظر ندن ساقط اوله سین  
 هر بردشملردن محکم دلک دوشه سین یعنی بر مصائبه مبتلا اولور سین که  
 هیچ بر کیمه سندن اول اول مصیبت کرفتار اولمشدز (عروض)  
 پومثنوی بحر هزج مسد سندن که عروض و ضربنه حذف طاری  
 اولمشدر حذف آخرده اولان سبب خفیف ساقط قلمغه دیزل مفاعیلن دن  
 لن دوشوب مفاعی قالور فعولن انک برینه کلور بویه اولجه بر مصراع  
 مفاعیلن مفاعیلن فعولن اولوب هزج مسدس محذوف اولور  
 (حکمت) می باید که پادشاهرا ندیمان منهیان راست کردار برکار باشد  
 تا احوال رعایا و کاششکان برایشان بوی رسانند \* می حرف تأکید باید  
 فعل مضارع باید ندن یا بایستن دن که سینی حذف قیلندن کر کردر  
 دیمکدر (که حرف بیان پادشاه را را ادات مفعول (ندیمان الف و نون  
 ادات جعدر) (منهیان ده بویه در منهی میبک ضعی و نونك سکونیه  
 افعال باندن اسم فاعلدر آنها ایدیچی یعنی اعلام ایدیچی دیمکدر

ندیمانك منیهانك ومنهیانك راست گفتاره موصوفك صفتہ اضافتہ یدر  
 راست گفتار وصفہ ترکیبدر طوغری سوزلی معناسہ (راست کردارده  
 یوبله طوغری عملی دیمکدر) کردار کافہ عریك قہجیله کرد ایله آردن  
 مرکب عمل معناسہ در اسم مصدر در لکن کافك کسری غلط مشهور در  
 (کار حرف استعلا ایله ایش اوزده یعنی نقبش و نقض اوزده) باشند  
 اوله لر معناسہ فعل مضارع جمع غائب (تا حرف تعلیل) احوال  
 حالک جمعی (رعایایه اضافت لامیه رعایایه عیهك جمعی) کاشکان  
 الف ونون ادات جمع کاف هادن مبدل کاشته کاف عجمک ضمیله اسم  
 مفعولدر حواله اولمشلر یعنی حاکمدر دیمکدر (ایشان ضمیر جمع رعایایه  
 واجعدر) بوی باحرف صله وی ضمیر پادشاهه راجعدر (رسانند فعل  
 مضارع جمع غائب ایرشدیرلر دیمکدر الف نون ادات تعدیه لازمی  
 وسندکلور) (محصول ترکیب) کرکدر که پادشاهه طوغری سوزلی و صحیح  
 عملی انہا و اعلام ایدجی ندیملر ایش اوزده اوله لر یعنی امور عالمی نقبش  
 و نقض ده اوله لر تا کم رعایانك ورعایایه حاکم و ضابط اولنلرک احوالی  
 پادشاهه ایرشدیرلر یعنی اعلام ایدلر حاصلی امور عباد اللہی شاهه  
 اعلام و خبر ویریچی طوغری سوزلی ندیملر لازمدر که علی ماہو حقہ  
 احوالی اعلام اییلر \* کویند اردشیر بابکان پادشاه آگاه بود چون  
 ندیمان بامداد یامدندی بکفتی کہ فلان کس انشب چه خورده است و  
 بافلان زن و کنیزك صحبت داشنه است و هر چه کرده بودی و کفتی نامردان  
 کمان بردند کہ از آسمان بوی فرشته آید و اورا آگاهی دهد \* (کویند  
 نقل ایدرلر دیمکدر) اردشیر ملوک پیشیدن ایکی پادشاهک اسمیدر  
 توارنج عجمده مذکور اولد بغضه کوره بری اردشیر اسفندیار بری اردشیر  
 بابکان بونده بابکان قیدیلر اردشیر اسفندیار دن احتراز ایتشدیر  
 نتہ کیم سودی مرحوم گلستان شرحنده شیخ سعدی قدس سرہ  
 حضرت تلمینک در سیرت اردشیر بابکان دیدوکی برده علی ماہیہ علیہ  
 بیان یلمسدر (پادشاه آگاه بیایه آگاه انف ممدوده ایله غافلک ضدیدر  
 (بود ادات زمانیه در) چون حرف تعلیل) یامدندی باحرف حکایه  
 یامدند باہ استقبالیہ ایله و باہ مبدلہ ایله فعل ماضی جمع غائب کلدر  
 ایدی دیمکدر (بکفتی با و یاسانی کی سوبلردی دیمکدر محشده فاعلی

اردشیره راجعدر (که حرف رابط مقول قول (فلاں الفظ کایه دندرن  
 بونده بر شخص معین مراد اولنور (امشب بویکجه دیمکدر) (ام ایندن  
 مبدلدرته که بیان اولندی (چهنه دیمکدر) خورده ماضیدن قسمدر پیش  
 یعنی اکل ایلش (با حرف مصاحبت) کنیرك کافین عربین ایلله جاریه  
 دیمکدر (داشت ماضیدن قسمدر طومش معناسنه (گردده بوبله  
 ایلش دیمکدر (بودی ده (وکفتی ده یلر حکایه حال ماضیلردر (تا  
 حرف اثها (کان کاف عجمک ضمه له ظن معناسنه در (بردندی  
 یاينه سابعلرکی (بردند فعل ملخی مفرد غائب ایلنور ایدی یعنی ظن  
 ایلر ایدی (که حرف بیان (بوی با حرف صله وی ضمیر اردشیره  
 راجعدر (فرشته مطلق ملاک دیمکدر (آید فعل مضارع مفرد غائب  
 لو) ضمیر اردشیره راجعدر (راادات صله آگاهی با حرف مصدر  
 آگاه) بونده خبر معناسنه در مجازا (دهد فعل مضارع مفرد غائب  
 ده بدندن دادندن دکل زیر دهیدن لغتدر قاعده ده مساعدده وار  
 نایکن خلاف قیاسه کتمک خلاف عطلدر (محصول ترکیب) نقل ایلر لر  
 لردشیر بابکان آگاه و متیقظ پادشاه ایدی یعنی زیر حکومتده اولان  
 بر جای او بر ایاک احواله مطلع ایدی چونکه ندیملر صباح و قی کلور ایدی  
 اردشیر سو بلردی بویکجه فلان گیمسه نه یمشدر و فلان عورت و باجاریه  
 ایلله صحبت ایلشدن و هر نه که ایلدیه سو بلردی تا خلق ظن ایلر دیکه  
 کموکدن ملاک کلور و اردشیره خبر و بر حاصلی کال مرتبه امور ناسه  
 اطلاع کلوسی و ارایدی حقیر بومثلک بالابه ربطی در کده قاصر اولدم  
 لیکن شوقدر ربط ایده یلدم که اردشیر آگاه لولدیتندن ندیمک  
 انتباغه محتاج دکل ایدی اما اگر پادشاه بوبله بذاته متیقظ اولمازایسه  
 بر موقظدن لازمدر که انلر مفریان وند مادر اما مراد مصطفی بوا ولد بغنه  
 دخی جیزیم بوقدر نظار ذوی العقولدن التماس اولدر که قصوره نظیر  
 ایتوب عفویوره لر \* محمود سبکتکین نیز ازین قبیل بویه است \*  
 (محمود سبکتکین سلاطین عظامدن برینک امیردر این لفظی قاعده  
 اعجام اوزره حذف اولمشدر سبکتکینده کاف اول عربی وثانی فارسیدر  
 (نیز دخی دیمکدر) (ازین قبیل بوختنددر دیمکدر (بوده ماضیدن  
 ضمیر اولش معناسنه (محصول ترکیب) محمود سبکتکین دخی بوطاغه

و بو جنسند یعنی پادشاهان آگاهند در وجه الله تعالی (قطعه)  
 چوشا هرانبودا کهی ز حال سپاه \* بجاسپاه ز قهر وی احتراز کنند \*  
 (چو حرف تعلیل (شاهرا را ادات تخصیص ایله نیو دک مفعولیدر  
 (نیو دک فعل نفی مستقبل (آ کهی با حرف مصدر آ که آگاهند مخففدر  
 قاعده اعجام او زده نته که بیان اولندی (حال سپاه لامیه (بجا چن  
 دیمکدر (قهر وی لامیه ضمیر شاهه راجعدر (احتراز افتعال با پندن  
 مصدر در چن معناسنه (کنند فعل مضارع جمع غائب ایدرلر دیمکدر  
 (محصول یت) چونکه شاهک آگاهلی اولیه حال سپاهدن چن سپاه  
 الک قهرندن احتراز ایدرلر یعنی سپاه و عسکری پندنه پادشاهک  
 نفوذی اولمز و الک غضب و خشمندن خوف ایلزلر \* بقصد ظلم  
 هزاران بهانه پیش آرند \* بچنک فسق هزاران ترانه ساز کنند \*  
 بقصد با حرف مصاحبت (ظلمه اضافت یسانیه (هزاران بویه  
 برده زیاده کتریدن عبارتدر (بهانه معروف تعلق معناسنه (پیش به  
 محمله اولک معناسنه در (آرند فعل مضارع جمع غائب کتورلر دیمکدر  
 فاعلی سپاهه راجعدر (بچنک فسق با حرف مصاحبت اضافت  
 یسانیه (جیم و کاف فارسیین ایله بونده موسیقی سازلندن بر سازک  
 اسمیدر که خلاج یابنه مشابه در و مطلق ال معناسنه دخی اولور (ترانه  
 ابرله یعنی نغمه و سرود معناسنه در (ترانه ساز وصف ترکیبدر  
 (محصول یت) یت اولی ایضاح و بیانددر که پادشاه آگاه اولمز در  
 عسکری اندن خوف ایلزلر ظلم قصدیه نیجه نیجه بهانه او که کتوردرلر  
 یعنی پادشاهلرندن عدم خوف لرندن ناشی ظلم ایتمکد نیجه دو لو بهانه  
 و علت بو اورلر فسق چنکیله نیجه نغمه سازلق ایدرلر با فسق ایلله  
 ترنم و ترانه سازلق ایدرلر حاصلی اسلان فسق و اظهار فجور ایدرلر  
 بو پندنه صنایعدن قتی و افر صنعت وارددر و اندن صکره بر بهام لطیف  
 وار که بری چنک لفظنک نیجه و ترانه لفظنک شاب امر د معناسنه  
 اولسی تأمل تمل (عروض) بوقطعه بحر محنت مخبوندر که مفاععلن  
 فعلاتن مفاععلن فعلات در مقدمات بیان اولندی (حکمت) ارسطاطالوس  
 وید بهترین پادشاهان آنست که بکر کس ماند که کردا کرد او  
 مردارنه آنکه بر دار ماند که کردا کرد دو کر کس یعنی می باید که وی



از حال حوالی خود آگاه باشد و حوالی وی غافل نه آنکه وی از حال خود غافل باشد و حوالی وی از حال وی آگاه \* ارسطاطالیس همین قبحی و اینکی طاعت مدینه بر حکیم اسمی در که اسکندر که وزیر ایدی (گوید فعل مضارع مفرد غائب دیر دیمکدر) بهترین پادشاهان لامیه (به یانک کسری و هاء اصلیه ایله یک دیمکدر) تر ادات تفضیل (یا حرف نسبت نون حرف تأکید الف نون ادات جمع پادشاهان یکری دیمک اولور) آنست اولدر دیمکدر (که حرف یشان (بکرکس یا حرف صله (کرکس کاف اول عربی و ثانی فارسی اق یا بابا دیدنکری خوشتر که دانا جقه بیر) که حرف رابط صفت (مانند فعل مضارع مفرد غائب مانیدن دن بگزردیمکدر) (کرکدر کرد چوره دیمکدر و اینکی کردن می کیدر) (الف توسل ترکیبدر) (اویه اضافت لامیه) (او ضمیر کسه راجعدر) (می در میمکد) ضمیه یا کک ضدیدر جقه معناسنه (که حرف رابط صفت) (نه آنکه یعنی نه آفت که) (مردار یا حرف صله) (که حرف یشان یعنی حضرت جامی بو کلامی تفسیر ایدوب پیوردر) (می یاید می ادات تأکید) (باید فعل مضارع مفرد غائب) (وی ضمیر لری پادشاه راجعدر) (حال حوالی خود لامیه لر در) (حوالی حولی تک جمعیدر اطراف معناسنه) (آگاه باشدک مفعول صریحی) (بعض نسخه ده یا خیر واقعدر آگاه برینه معنایته بر در) (حوالی وی لامیه) (حال ورنده بونله در) (نه آنکه اویله بدکل که دیمکدر) (محمصول ترکیب) (ارسطاطالیس در پادشاهان یکری اولدر که کرکسه بگزیه که آنک چب چوره می می دار یعنی جوانی می دار اولان کرکسه مشایه اولندر لون دکلدر که یعنی پادشاهان یکری اول دکلدر که می داره بگزیه که آنک اطراف کرکس یعنی اطراف سه کرکس مجتمع اولان جقه به بگزیه میه) (جامی یوترکیبی تفسیر ایدوب پیوردر که کرکدر که پادشاه کنندی حوالبسنگ حانندن آگاه اوله و پادشاهک حوالبسکی کنسندن غافل اوله اوله بدکلکه پادشاه کنندی حوالبسنگ حانندن غافل اوله و حوالبسکی پادشاهک حانندن آگاه اوله حاصل کلام پادشاه رغبا و عسکریدن آگاه و عسکری پادشاهک حانندن غافل اوله لی تنه گیم جقه دن

کرکس خبردار و جیفه غافل اما امری بالعکس اولوب کشدو جیفه غافل  
 اطراف کرکس آگاه اولوق لایق دکلدر (قطعه) پادشه باید که باشد  
 همچو کرکس باخیر \* زنجیه اقتصاد ست کردا کردش ازمی وارهها \*  
 پادشه بخفف پادشاهندر (باید و باشد فعل مضارع مفرد ثانی در که  
 کرکدر و اوله معنای نه) (که حرف بیان) همچو ادات تشبیه (باخیر  
 یا حرف مصاحبت) (ز آنچه اول نسنه دنکه دیمکدر) (افتاد ست واقع  
 ناولشدر دیمکدر) (کردا کردش شین ضمیر کرکسه راجعدر کردا کرد  
 افتادک مفعول فیهی) (ها ادات جمع) (محصول بیت) (پادشاه کرکدر که  
 کرکس کی حیرانله اوله یعنی خیر و آگاه اوله اول نسنه دنکه انک اطرافنده  
 واقع اولشدر می دار لرد یعنی کرکس اطرافنده اولان جیفه دن  
 آگاه اولدینی کی پادشاه دخی حوینسنه اولان اهالیدن خیر اولوق  
 کرکدر \* بی چو می داری که کردش صفت کشیده کرکسان \*  
 تیر کرده میر تقی خود پرو مقارها \* بی می ادف نه (چو ادات تشبیه  
 (می داری یا حرف تنکیر) (که حرف رابط صفت) (کردش ضمیری  
 می داره راجعدر) (کرد کاف عجمک کسر به چوره دیمکدر کشیده تک  
 مفعول فیهی) (کشیده ماضیدن قسمدر چکمش دیمکدر) (کرکسان  
 الف تون ادات جمع کشیده تک فاعلی) (تیر گسکین دیمکدر) (بهر  
 ادات تعلیل) (نفع خود لامیه) (پرور اودن مخففدر) (مقار قوش پورنه  
 اطلاق اولنور) (ها ادات جمعدر) (محصول بیت) (شول می دار کی  
 دکل که یعنی پادشه شول می دار و جیفه کی اولیه که انک اطرافنده  
 کرکسر صفت چکمش مقار بی کندی نفی همچون تیر ایلمش حاصلی  
 پادشاهک حالتدن رعایا آگاه اولوب مضرنه سعی بیلیدل بویله اولوق  
 لایق دکلدر (عروض) یوقطعه بحر رمل مختدر که یانکر عروض  
 مضرنه حذف ظاری اولشدر مستغن عن الینادر \* نوشین روان  
 روز نوروزیا مهر جان مجلس می داشت دید که یکی از حاضران که بار  
 و نسبت خویشی داشت جامی زرین در بغل نهاد تغافل کرد و هیچ  
 نکفت چون مجلس پر شکست شیر ابدار گفت هیچ کس بیرون نرود  
 تا بحس گنم که یک جام زرین در می باید نوشین روان گفت بگذار که  
 انکس که گرفت باز نخواهد داد و انکس دید تمامی نخواهد کرد \*

نو شین روان معروف (روز نوروز بیانیسه نوروز کونی دیمکدر  
 معلوم اوله که نوروز ایکیدر) بری کنش برج حله نفل ابتدیکی کوندر  
 و بوکونه انجم بینده اعتبار اولنور زبرا جلال الدین شاه تختہ جلوس  
 ایلدیکی کون بووقسه تصادف ایتکله وقتک حکماسی رأس تاریخ  
 اعتبار ایلشدر بوندن صکره ینلرنده عادت قالمشدر (و بریسی  
 نوروز خوارزمی در که نصاری و مجوس اعتبار ایدر لراکا نوروز  
 خوارزمی دبرل ترکیجه قزل یمرطه تعبیر اولنور بو اول نور وزدن  
 مؤخر در ته کیم سودی مرحوم گلستان شرحنده اسامی شهر بیه  
 وسائر تحقیقاتیه بیان ایلشدر اما بونده مهران قرینه سیله نوروز  
 خوارزمی دیدکری وقت مراد در که بوکونه جشن مغان دبرل نصاری  
 و مجوسک عبد اکبریدر ایشته فناورده (من اهدی بیضه الی المجوس  
 یوم النیروز فقد کفر) دیدیکی نوروز بودروهم نوشروانه لایق و مناسب  
 اولان نوروزده بودر مجوسی اولقی حسبله و هم نوروز جلالی هجرتدن  
 درتیوزیمش بش سنه سنده اعتبار اولمشدر نوشروان میلادنیونک  
 سکرنجی سنه سنده عمری تمام اولمشدر بویه اولججه نوشروان ایله  
 جلال الدین ملکشاه بن الب ارسلان سلجوقینک بیغی تمام بشیوز  
 اوتوزسنه اولور بونده اولان نوروز نوروز عجم اولقی محالاندن در  
 خلاصه بو نوروز فی زماننا هذا مارتک یکری برنجی کونی اولور که  
 قزل یمرطه دبرل (مهران مهرکاک معر پیسر و بوده ایکیدر) بری  
 مهرکان خاصه (و بری مهرکان عامه بری اون التهی کون و بری  
 یکری برنجی کون بو تحقیقاتدن معلوم اولدیکه شارحک کلامی  
 ژاناباقل بلکه اندن دون وسافلدر (مجلسدن مراد مجلس باده در  
 می ادات حکایه ماضی) داشت فعل ماضی مفرد طوتاردی دیمکدر  
 (دید فعل ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر) که حرف یسار (یکی  
 بری دیمکدر) حاضران الف نون ادات جمع (که حرف رابط صفت  
 (با حرف مصاحبت (او ضمیر نوشروانه راجعدر) نسبت خویشی  
 بیانیه (با حرف مصدر خویش واور سمبله بونده خصم دیمکدر) جامی  
 یا حرف وحدت جام قدح دیمکدر (زین یا حرف نسبت نون حرف  
 تأکید اتونلی یعنی مطلقا دیمکدر) در حرف صله (بغل قولاتی دیمکدر

(نهاد فعل ماضی مفرد غائب قودی دیمکدر بونده سرقه دن عبارتدر  
 (تغافل مصدر در تفاعل بابندن غفلت اظهار ایلک ترکیب  
 کور مز لکدن کلک (کرد فعل ماضی مفرد غائب فاعلی تختشد  
 نوشروانه راجع ضمیردر) (نگفت فعل نفی ماضی سو بیلدی دیمکدر  
 (چون ادات شرط) (رشکست تمام اولدی دیمکدن کابنددر) (شرابدار  
 یعنی شراب خدشته تعیین اولنان) (نرود فعل نهی غائب کیمسون  
 دیمکدر) (ناحرف توقیت) (نجس فعل بابندن مصدردر بونده ارامق  
 معنا سندهدر) (کنم فعل مضارع متکلم وحده) (که ادات تعلیل) (در  
 حرف تأکید) (می ادات حال) (باید فعل مضارع مفرد غائب مکرکدر  
 دیمکدر) (بگذار بانه تا کید ایله امر حاضر مفرد ترک ایله دیمکدر) (که  
 حرف بیان) (انکس اول کیمسه دیمکدر) (که حرف رابط صفت) (گرفت  
 طوئدی دیمکدر فعل ماضی مفرد غائب یعنی الدی دیمکدر) (باز کرو  
 دیمکدر) (نخواهد داد و بریسر در) (که حرف رابط صفت) (دید  
 فعل ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر) (تمام اسم فاعلک مبالغه  
 صیغه سیدر فوجی دیمکدر) (نخواهد کرد انجیمسدر) (محصل ترکیب  
 نوشروان مهر جان ایله نوروز کونی مجلس طوئاردی کوز دیکه  
 حاضر لردن بری که کندی ایله خصمق نسبتی وارایدی برالتونلی جایی  
 خولتوغنه قودی یعنی قویینه صوفدی و کیرلدی نوشروان تغافل  
 ایلدی و هیچ سو بیلدی چون مجلس بوزلدی یعنی آخر اولدی شرابدار  
 دیدی کیمسه طشره کیمسون تا نجس ایدیم که برجام زردین لازمدر  
 نوشروان دیدی ترک ایله یعنی ارامه که اول کیمسه که الدی و برمز  
 و باول کیمسه که کوردی فوجیلق ایلز مراد کندودر \* بعد از چند  
 روز آن شخص پیش نوشروان آمد جامه های نو پوشیده و موزهای  
 نو در پای کرده نوشروان اشارت بجایه وی کرد که این از انست وی  
 نیز دامن از موزه برداشت که این نیز از انست بخندید و دانست که او  
 بضرورت و احتیاج بر گرفته است پس فرمود تا هزار مثقال زرد  
 بوی دادند \* بعد از چند روز تیجه کوندن صگریه (آن اسم اشارتدر  
 (شخص صدن مراد جام زرینی آلان کیمسه در) (پیش بونده قیت  
 معنای در اضافتی لامیه) (آمد فعل ماضی مفرد غائب کلدی دیمکدر

بزم باز دیغمز کبیر لکن معنا صحیح در (محصول ترکیب) موبد موبدان  
 آداب همضاتی دن جواب و پروب دبدیکه بری اولدر که شول کیجه که  
 صباح پادشاه ایله سوازا اولمق دبلر یعنی پادشاه ایله همرکاب اوله جقلری  
 صباح کیجه سی کند و مر کبزه یعنی بنه جکی حیوانه اولقدر علف  
 ویرمه لر که صباح بنیچینک خجالتنه سبب اولور یعنی بویله دفع فضلات  
 اتمکله قوائمن ملوث ایدوب راکی خجیل اوله قبادشاه اکا استخسان  
 ایلدی یعنی تحسین ایلدی و دیدی بوز کا و عقلی لک کوزلک کیه و بو  
 دقت نظرک طوغریلغیه ایرشمش سین اول نسنهیه که ایرشمش سین  
 یعنی بومرته حکمت و جهانده شهرته بو فرست و کیاستله ایرشمش سین  
 (قطعه) ناخر دمند که بر قاعده طبع رود \* همه آداب وی افتد زره صدق  
 و صواب \* ناخر دمند حرف نی ایله جاهل دیمکدر (که حرف رابط  
 صفت) قاعده طبع لامیه (رود فعل مضارع مفرد غائب کبیر  
 دیمکدر) آداب وی لامیه (افتد فعل مضارع مفرد غائب افتیدن دن  
 یافتادن دن زیر مصدر دالینک ماقبلنده الف اولسه حذف اولور  
 دوشردیمکدر) ره صدق بیانیه ره راهدن محفف زیر هادن مقدم  
 الف واقع اولسه الفک حذف و اثباتی جائزدر (محصول بیت) جاهل که  
 قاعده طبع اوزره یور به یعنی مقتضای طبع بی ادراکی اوزره حرکت  
 ایله اتمک جمیع آدابی صدق و صواب بولندن دوشردیم یعنی طریق  
 مستقیمدن بعید اولور حاصلی بر فعلی صوابه اصابت ایلر زیر عقلی  
 دلالت ایلر \* لیک بخرد که بدستور خرد کار کند \* شود از حسن کیاست  
 ادب آموزد و اب \* لیک بونده استناددر (بخرد بهاء عربک فنی و کسری  
 و خاء مجمه نک سکونیه عاقل دیمکدر) که حرف رابط صفت بدستور  
 بخرد لامیه با حرف صاحب (دستور دالاک فقیله اجازت و اذن معناسنه  
 ضمیه وزیر و قانون و قاعده دیمکدر بونده دالاک ضمیه قاعده معناسنه  
 اولمق دخی جائزدر) خرد خاء مجمه نک کسریله عقل معناسنه (کار  
 کاف عربیه ایش دیمکدر) کند فعل مضارع مفرد غائب ایله دیمکدر  
 (شود فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر شویدن دن باعلی خلاف  
 قیاس شدن دن) حسن کیاست مصدرک فاعلنه در (ادب آموز وصف  
 ترکیبدر ادب او کردیمی دیمکدر و ابه اضافت مفعولنده در (محصول بیت)

جاهلك حال و شانی مذکور کیدر لکن ماقبل که عقلک ذنبه باقاعده سبله  
ایش ایلبه یعنی افغانی قانون عقله تطبیق ایلبه ذکا سنک کوزلک کنند  
دوا به ادب او کردی اولور یعنی انسانی تأدیب و تربیه شو یله طور سون  
چهار پا و مواشی به دخی تعلیم آداب ایدر (عروضی) بوقطعه به بحر  
رملنددر که جیع اجرانسته خبن طاری اولمشدر الا یکی صدی  
سالمدر وایکی عروضنه حذف وضر بلرینه قصر طاری اولمشدر که  
بریتی فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن  
فعلات اولوب رمل مخبون محذوف مقصور اولور (حکمت) مقر بان  
سلاطین چون کسانی ابد که بگوهی بلند بالا میروند اما عاقبت بر لازل قهر  
و فوازل دهر ازان کوه بریز خواهند افتاد و شک نیست که افتادن بلند  
تران سخت خواهد بود و بریز آمدن فروزان سهل تر \* مقر بان مقر بک  
جمیدر (سلاطین سلطانک جمیدر اضافتی مفعولک مفعولنه و مبتدا  
(چون ادات تشبیه) کسلکی با حرف تنکیر الف نون ادات جمیدر (ان)  
ادات خبر جمیدر (که حرف بیان) بگوهی با حرف صله با حرف  
وحدت (بلند یا ک ضمیمه یوکسک دیمکدر که کوهک و صغیر (بالا  
یو فرو دیمکدر (می روند می ادات تأکید روند فعلی مضارع جمع غائب  
کیدر دیمکدر (بالا میروند یوند یو فرو و جقارلر دیمکدر (بر لازل قهر  
یا حرف صله اضافت بیانیه زلازل زلزله ک جمیدر (و نوازل دهرده  
بویله نازله ک جمیدر زلازل قهر و فوازل دهردن مراد تلوات کوبه  
و قضاء استانیه در (ازان کوه اول طاغدن (بریز با حرف صله زیر  
اشاغی دیمکدر (خواهند فعل مضارع جمع غائب دیلرلر دیمکدر  
(افتاد مضارع مقارن اولدیفتدن مصدر در بویله بر لرده خواهند  
افتاد و شبسر لر در دیمک اولور (خواهد شد اولبسر در دیمک اولدیفتی  
کی (شک شبهه دیمکدر (که حرف بیان) افتادن بلند تران مصدرک  
فاعله (فروزلحق دیمکدر الف نون ینه سابق کی (سهلتران رک  
دیمکدر (محمول ترکیب) پادشاهلرک مقر بلری شول کیمدر کیدر که  
یوکسک طاغده جقارلر اما عاقبت تلوات کوبه و حوادث دهر به  
سببیلله اول طاغدن اشاغی دوشسه لر شبهه یو قدر که یوکسکده  
اولنلرک دوشمک کی مشکدر اولبسر در و الحقلرک اشاغی کله سی

اسازکدر (مثنوی) بود ایوان قرب شاه و آلا \* بان ایوان مرو بسیار  
 با آلا \* بود بانک ضعی و واوله قحیله فعل مضارع مفرد غائبه اولور  
 دیمکدر (ایوان فاعلی) (قریه اضافتی مجازا بیسانه) (قربك شاهه لامیه  
 ایوان همزه تک قحیله بویه یرلده قصر معناسنه در) و آلا عالی  
 و یوکسک معناسنه در که بودک مفعول صریحیدر (بان باحرف صله  
 (مرو نهی حاضر مفرد مخاطب کتمه دیمکدر (بسیار چوق دیمکدر  
 زیاده معناسنه دین زیاده خطا ایلش) (بالا یوقرودیمکدر) (محصول یت)  
 شاهک قربی ابوانی یوکسک اولور یعنی یوجه در اول ایوانه چوق  
 یوقرودیمکدر یعنی یوقرودنه هوس ایتد حاصلی مناسب عالی به غروج  
 ایتد خبایا امور اوساطهایی پیشه قبل که متضرر اولمیه سین \* که ترسم  
 چون دران ایوان درافتی \* زهر افنده محکم ترافتی \* که خرف تعلیل  
 (ترسم فعل مضارع متکلم وحده قورقم دیمکدر (در حرف تأکید  
 (افتی فعل مضارع مفرد مخاطب دوشه سین دیمکدر (هر ادات سور  
 (افنده دوشمش دیمکدر (باحرف وحدت همزه حرف توسل) (محکم  
 قوی معناسنه در (محصول یت) یت اوله تعلیل واقع اولشدر که  
 تقرب پادشاهه هوس ایتد زپرا قورقرم که چونکه اول ایواندن  
 دوشه سین یعنی غضب پادشاهه مبتلا اولوب نظرندن ساقط اوله سین  
 هر بردشدردن محکم دلک دوشه سین یعنی بر مصائبه مبتلا اولور سین که  
 هیچ بر کیمه سندن اول اول مصیبت کرفتار اولمشدر (عروض)  
 یومثنوی بحر هزج مسد سندن که عروض و ضربنه حذف طاری  
 اولمشدر حذف آخرده اولان سبب خفیف ساقط قلمه دیزل مفاعیلن دن  
 لن دوشوب مفاعی فالور فعولن انک برینه کلور بویه اولجه بر مصراع  
 مفاعیلن مفاعیلن فعولن اولوب هزج مسدس محذوف اولور  
 (حکمت) می باید که پادشاهرا ندیمان منهیان راست کردار برکار باشند  
 تا احوال رعایا و کاشکان برایشان بوی رسانند \* می حرف تأکید باید  
 فعل مضارع بایدندن یا بایستن دن که سینی حذف فیلندن کرکدر  
 دیمکدر (که حرف بیان پادشاه را ادات مفعول (ندیمان الف ونون  
 ادات جمعدر (منهیان ده بویه در منهی میمک ضعی ونونک سکونیه  
 افعال باندن اسم فاعلدر انهایدیمی یعنی اعلام ایدیچی دیمکدر

ندیمانك منهیانه ومنهیاك راست گفتاره موصوفك صفتهاضافلریدر  
 راست گفتار وصف ترکیبدر طوغری سوزلی معنائه (راست کردارده  
 بویه طوغری عملی دیمکدر) کردار کافه عربك قهجه کرد ایله آردن  
 مرکب عمل معنائه در اسم مصدر در لکن کافك کسری غلط مشهور در  
 (کار حرف استعلا ایله ایش اوزده یعنی تقبش و نفخه اوزره) باشند  
 اولهز معنائه فعل مضارع جمع غائب (تا حرف تعلیل) (احوال  
 حالک جمعی) (رعایایه اضافت لامیه رعایا رعیهك جمعی) (کاشکان  
 الف ونون ادات جمع کاف هادن مبدل کاشته کاف عجمك ضمیله اسم  
 مفعولدر حواله اولمشلر یعنی حاکم دیمکدر) (ایشان ضمیر جمع رعایایه  
 واجهدر) (بوی باحرف صله وی ضمیر پادشاهه راجعهدر) (رسانند فعل  
 مضارع جمع غائب ایشدیرلر دیمکدر الف نون ادات تعدیه لازمی  
 وسند کلور) (محصل ترکیب) کرکدر که پادشاهه طوغری سوزلی و صحیح  
 عملی انھا و اعلام ایدیچی ندیملر ایش اوزره اولهز یعنی امور عالمی تقبش  
 و نفخه ده اولهز تا کم رعایانك و رعایایه حاکم و ضابط اولنلرک احوالی  
 پادشاهه ایشدیرلر یعنی اعلام ایدلر حاصلی امور عباد اللهی شاهه  
 اعلام و خبر و بریخی طوغری سوزلی ندیملر لازمدر که علی ماهو حقه  
 احوالی اعلام ایلیدلر \* کوبند اردشیر بابکان پادشاه آگاه بود چون  
 ندیمان بامداد یامدندی بگفتی که فلان کس اشب چه خورده است و  
 بافلان زن و کنیزک صحبت داشه است و هر چه کرده بودی و کفتی نامردان  
 کان بردند که از آسمان بوی فرشته آید و اور آگاهی دهد \* (کوبند  
 نقل ایدرلر دیمکدر) (اردشیر ملوک پیشیدن ابکی پادشاهك اسمیدر  
 توارنج عجمده مذکور اولدیضه کوره بری اردشیر اسفندیار بری اردشیر  
 بابکان بونده بابکان قیدیه اردشیر اسفندیار دن احتراز اینشدر  
 شه کیم سودی مر حوم گلستان شرحنده شیخ سعدی قدس سره  
 حضرت نلرینک درسیرت اردشیر بابکان دیدوکی برده علی ماهیه علیه  
 بیان بلشدر) (پادشاه آگاه بیایه آگاه انف عمده ایله غافلک ضدیدر  
 (بود ادات زمانیهدر) (چون حرف تعلیل) (یامدندی باحرف حکایه  
 یامدند باه استقبایه ایله و یاه مبنله ایله فعل ماضی جمع غائب کلدلر  
 ایدی دیمکدر) (بگفتی با و یاساق کی سوبلردی دیمکدر نمحنده فاعلی



اردشیره راجع در (که حرف رابط مقول قول (فلاں الفظ کلمه دندز  
 بونده بر شخص معین مراد لوانور (امشب بویکجه دیمکدر) (ام ایندن  
 مبدلدرته که بیان اولندی (چنه دیمکدر) خورده ماضیدن قسمدر پیش  
 یعنی اکل ایلش (با حرف مصاحبت) کنیرک کافین عربین ایلله جاریه  
 دیمکدر (داشت ماضیدن قسمدر طومش معناسنه (گرده ده بویله  
 ایلش دیمکدر (بودی ده) (وکفی ده یلر حکایه حال ماضیلردر) (تا  
 حرف انتها) (کان کاف عجمک ضمیمه ظن معناسنه در) (بردندی  
 یا یته سابعلرکی) (بردند فعل ماضی مفرد غائب ایلنورل ایدی یعنی ظن  
 ایلرل ایدی) (که حرف بیان) (بوی با حرف سله وی ضمیر اردشیره  
 راجعدر) (فرشته مطلق ملک دیمکدر) (آید فعل مضارع مفرد غائب  
 لو) (ضمیر اردشیره راجعدر) (راادات سله آگاهی با حرف مصدر  
 آگاه) (بونده خیر معناسنه در مجازا) (دهد فعل مضارع مفرد غائب  
 دهیدنن دادندن دکل زیر ادهیدن لغتدر قاعده ده مساعدده وار  
 نایکن خلاف قیاسه کتمک خلاف عقلمدر) (محصول ترکیب) (قل ایدرلر  
 لردشیر بابکان آگاه و متیقظ پادشاه ایدی یعنی زیر حکومتده اولان  
 در عیایو اربانک احواله مطلع ایدی چونکه ندیملر صیاح و فنی کلوزل ایدی  
 لردشیر سو یلردی بویکجه فلان کیمسه نه میشددر و فلان عورت و یا جاریه  
 ایلله صحبت ایلشدن و هر نه که ایلدیمسه سو یلردی تا خلق ظن ایلردیکه  
 کلوکدن ملک کلور و اردشیره خبر و برر حاصلی کمال مرتبه امور ناسه  
 بطلاع کلبسی و ارایدی حقیر بو مثلک بالایه ربطنی در کده قاصر اولدم  
 لیکن شوقدر ربط ایده ییادم که اردشیر آگاه لولدیتندن ندیمانک  
 اتباعنه محتاج دکل ایدی اما اگر پادشاه بویله بذاته متیقظ اولماز ایسه  
 بر موقظدن لازمدر که انلر مفریان و ندمادر اما مراد مستف بوا ولدیتنه  
 دخی جزم بوقدر نظار ذوی العقولدن التماس اولدر که قصوره نظیر  
 اتیوب عفویوره ل \* محمود سبکتکین نیز ازین قبیل بویه است \*  
 (محمود سبکتکین سلاطین عظامدن برینک اسمیدر این لغظی قاعده  
 اجماع اوزره حذف اولمشدر سبکتکینده کاف اول عربی و ثانی فارسیدر  
 (نیز دخی دیمکدر) (ازین قبیل بوچنسدنددر دیمکدر) (بوده ماضیدن  
 قسمدر اولش معناسته) (محصول ترکیب) (محمود سبکتکین دخی بو طاقه

و بو جنسندند یعنی پادشاهان آگاهندند رجه الله تعالی (قطعه)  
 چوشا هر انبوا کهی ز حال سپاه \* بجاسپاه ز قهر وی احتراز کند \*  
 (چو حرف تعلیل (شاهرا را ادات تخصیص ایله نیو دك مفعولیدر  
 (نبود فعل نی مستقبل (آ کهی با حرف مصدر آ که آگاهیدن مخففدر  
 قاعده اعجام اوزده تنه که بیان اولندی (حال سپاه لامیه (بجا چن  
 دیمکدر (قهر وی لامیه ضمیر شاهه راجعدر (احتراز افتعال باپندن  
 مصدر در چن معناسنه (کنند فعل مضارع جمع غائب ایدر لر دیمکدر  
 (محصول یت) چونکه شاهک آگاهلنی اولیه حال سپاهلن چن سپاه  
 الک قهرلنن احتراز ایدر لر یعنی سپاه و عسکری پندنه پادشاهک  
 نفوذی اولمز و الک غضب و خشمندن خوف ایلزلز \* بقصد ظلم  
 هزاران بهانه پیش آرند \* بچنک فسق هزاران ترانه سار کنند \*  
 بقصد با حرف مصاحبت (طلبه اضافت یسانیه (هزاران بویه  
 رده زیاده کتریدن عبارتدر (بهانه معروف تطل معناسنه (پیش بله  
 بحمله اوک معناسنه در (ارند فعل مضارع جمع غائب کتور لر دیمکدر  
 فاعلی سپاهه راجعدر (بچنک فسق با حرف مصاحبت اضافت  
 یسانیه (جیم و کاف فارسیین ایله بونده موسیقی سازلرندن بر سازک  
 اسمیدر که خلاج یاینه مشابه در و مطلق ال معناسنه دخی اولور (ترانه  
 ابرله یعنی نغمه و سرود معناسنه در (ترانه ساز وصف ترکیبدر  
 (محصول یت) یت اولی ایضاح و یساندر که پادشاه آگاه اولمزدر  
 عسکری اندن خوف ایلزلز ظلم قصدیه نیجه نیجه بهانه او که کتور لر  
 یعنی پادشاهلرندن عدم خوف لرندن ناشی ظلم ایتمکه نیجه دو بلو بهانه  
 و علت بولور لر فسق چنکبله نیجه نغمه سازلق ایدر لر با فسق ایله  
 ترنم و ترانه سازلق ایدر لر حاسلی اسلان فسق و اظهاسار فجور ایدر لر  
 بو پندنه صنایعدن قتی وافر صنعت وارد و اندن صکره برنیهام لطیف  
 وار که بری چنک لفظنک نیجه و ترانه لفظنک شاب امر د معناسنه  
 اولمسی تأمل تل (عروض) بوقطعه بحر مجتث میخونددر که مفاعلن  
 فاعلن مفاعلن فعلات در مقدمات بیان و اندی (حکمت) ارسطاطالوس  
 وید بهترین پادشاهان آنست که بکر کس ماند که کردا کرد او  
 مردار نه آنکه بمردار ماند که کردا کرد دو کر کس یعنی می باید که وی

از حال حوالی خود آگاه باشد و حوالی وی غافل نه آنکه وی از حال خود غافل باشد و حوالی وی از حال وی آگاه \* ارسطاطالیس همزک قحی و ابکی طساک مدیله بر حکیمک اسمی در که اسکندرک وزیر ایدی (گوید فعل مضارع مفرد غائب دیر دیمکدر) بهترین پادشاهان لامیه (به یانک کسری و هاء اصلیه ایله یانک دیمکدر) (ترادات تفضیل) یا حرف نسبت نون حرف تا کید الف نون اذات جمع پادشاهلرک یکرکی دیمک اولور (آنست اولدر دیمکدر) که حرف یسان (بکرکس یا حرف صله) کرکس کاف اول عربی و ثانی فارسی اق بابا دیدکری خوشدر که دائما جیقه بیر (که حرف رابط صفت) مانند فعل مضارع مفرد غائب مانیدن دن بکرز دیمکدر (کرکا کرد چب چوره دیمکدر و ابکی کردند می کیدر) الف توسل ترکیبدر (اویه اضافت لامیه) (او ضمیر کسه راجعدر) (می دیمکد ضمبله یانک ضدیدر جیقه معناسنه) (که حرف رابط صفت) (نه آنکه یعنی نه آنست که) (مردار یا حرف صله) (که حرف یسان یعنی حضرت جایی بو کلامی تفسیر ایدوب یوردر) (می یانیدی اذات تا کیدر) (بیلید فعل مضارع مفرد غائب) (وی ضمیر لری پادشاهه راجعدر) (حال حوالی خود لامیه لر در) (حوالی حولی تک جمعیدر اطراف معناسنه) (آگاه باشدک مفعول صریحی) (بعض نسخه ده یا خبر واقعدر آگاه برینه معنایه بر در) (حوالی وی لامیه) (حال وینده یو یله در) (نه آنکه اوله دکل که دیمکدر) (محصول ترکیب) (ارسطاطالیس در پادشاهلرک یکرکی اولدر که کرکسه بکرزه به که انک چب چوره می می داری یعنی جوابی می دار اولان بکرکسه مشایه اولاندر اول دکلدر که یعنی پادشاهلرک یکرکی اول دکلدر که می داری بکرزه به که انک اطراف کرکس یعنی اطرافسه کرکس مجتمع اولان جیقه به بکرزه میه) (جایی یوترکی تفسیر ایدوب یوردر که کرکدر که پادشاه کنندی حوالبسنت خانیدن آگاه اوله و پادشاهک حوالبسنتی کنسندن غافل اوله اوله دکل که پادشاه کنندی حوالبسنت خانندن غافل اوله و حوالبسنتی پادشاهک خانیدن آگاه اوله حاصل کلام پادشاه رنایا و عسکریدن آگاه و عسکری پادشاهک خانندن غافل اوله لی تنه کیم جیقه دین

کرکس خبردار وجیفه غافل اما امی بالعکس اولوب کندو جیفه غافل  
 اطراف کرکس آگاه اولوق لایق دکلدر (قطعه) پادشه باید که باشد  
 همچو کرکس باخبر \* زنجیه اقتصاد ست کردا کردش ازمه وارهها \*  
 پادشه بخفف پادشاهندر (باید و باشد فعل مضارع مفرد غایب در که  
 کرکدر واوله معنای نه) (که حرف بیان) (همچو ادات تشبیه) (باخبر  
 یا حرف مصاحبت) (ز آنجه اول نسنه دنکه دیمکدر) (اقتصاد ست واقع  
 ناولشدر دیمکدر) (کردا کردش شین خمیر کرکسه راجعدر کردا کرد  
 افتادک مفعول فیهی) (ها ادات جمع) (محصول بیت) (پادشه کرکدر که  
 کرکس کی خبرایله اوله یعنی خیر و آگاه اوله اول نسنه دنکه ائک اطرافنده  
 واقع اولشدر می دار لرد یعنی کرکس اطرافنده اولان جیفه دن  
 آگاه اولدینی کی پادشاه دخی وولسنده اولان اهلیدن خیر اولوق  
 کرکدر \* نی چو می داری که کردش صف کشیده کرکسان \*  
 تبر کرده بمرتفع خود پرو مقارها \* نی می ادف نه (چو ادات تشبیه  
 می داری یا حرف تنکیر) (که حرف ربط صفت) (کردش خمیری  
 می داره راجعدر) (کرد کافی عجمک کسر یله چوره دیمکدر کشیده ائک  
 خفصول فیهی) (کشیده ماضیدن فمدر چکمش دیمکدر) (کرکسان  
 لفق نون ادات جمع کشیده ائک فعلی) (تبر گسکین دیمکدر) (بهر  
 ادات تعلیل) (نفع خود لامیه) (پرو راودن مخففدر) (مقار مقوش بورنه  
 اطلاق اولنور) (ها ادات جمعدر) (محصول بیت) (شول می دار کی  
 دکل که یعنی پادشه شول می دار وجیفه کی اولیه که ائک اطرافنده  
 کرکسر صف چکمش مقارلری کنیدی نفی ایچون تبر ایلش حاصلی  
 پادشاهک حالندن رعایا آگاه اولوب مضرنه سعی ایلدر بویله اولوق  
 لایق دکلدر (عروض) بوقطعه بحر یمل مختدر که یانکر عروض  
 مضرنه حذف ظاری اولشدر مستغن عن الینادر \* نوشین روان  
 روز نوروزنا مهر جان مجلس می داشت دید که یکی از حاضران که بار  
 ونسبت خویشی داشت جامی زرین در بغل نهاد بغافل کرد و هیچ  
 نکفت چون مجلس بر شکست شیر ایدار نکفت هیچ کس بیرون نرود  
 تا بنجس گنم که یک جام زرین در می باید نوشین روان کفت بگذار که  
 انکس که گرفت باز نخواهد داد و انکس دید تمامی نخواهد کرد \*

نو شین روان معروف (روز نوروز پیانیسه نوروز کونی دیمکدر  
 معلوم اوله که نوروز ایکیدر) بری کنش برج حله نفل ابتدیکی کونند  
 و بوکونه انجم بینده اعتبارا و انور ز بر جلال الدین شاه تختہ جلوس  
 ایلدیکی کون بو وقتہ تصادف ایتمکله وقتک حکماسی رأس تاریخ  
 اعتبار ایلشدر در بوندن صکره پینارنده عادت قالمشدر (و بر بسی  
 نوروز خوارزمی در که نصاری و مجوس اعتبار ایدر لرا کا نوروز  
 خوارزمی دبرل ترکیجه قزل بمرطه تعبیر اولنور بو اول نور وزدن  
 مؤخر در ته کیم سودی مرحوم کاستان شرحنده اسامی شهر یله  
 وسائر تحقیقاتیله بیان ایلشدر اما بونده مهران قرینه سله نوروز  
 خوارزمی دیدکری وقت مراد در که بوکونه جشن مغان دبرل نصاری  
 و مجوسک عبد اکبریدر ایشته فنا وارده (من اهدی بیضه الی المجوس  
 یوم النبروز فقد کفر) دیدیکی نوروز بودروهم نوشروانه لایق و مناسب  
 اولان نوروز ده بودر مجوسی اولمق حسبیلله وهم نوروز جلالی هجرتدن  
 در تیز بتمش بش سنه سنده اعتبارا و انشدر نوشروان میلادنیوینک  
 سکرنجی سنه سنده عمری تمام اولمشدر بو یله اولنجه نوشروان ایله  
 جلال الدین ملکشاه بن الب ارسلان سلجوقینک یینی تماما بشیوز  
 اونوز سنه اولور بونده اولان نوروز نوروز عجم اولمق محالاتندن در  
 خلاصه بو نوروز فی زماننا هذا مارتک بکرمی برنجی کونی اولور که  
 قزل بمرطه دبرل (مهران مهرگان معر پیدر و بوده ایکیدر) بری  
 مهرگان خاصه (و بری مهرگان عامه بری اون النجی کون و بری  
 بکرمی برنجی کون بو تحقیقاتدن معلوم اولدیکه شارحک کلامی  
 ژاناباقل بلکه اندن دون وسافلدر) مجلسدن مراد مجلس باده در  
 (می ادات حکایه ماضی) داشت فعل ماضی مفرد طوتاردی دیمکدر  
 (دید فعل ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر) که حرف پیلان (یکی  
 بری دیمکدر) حاضران الف نون ادات جمع (که حرف رابط صفت  
 (با حرف مصاحبت) او ضمیر نوشروانه راجعدر) نسبت خویشی  
 پیانیه (با حرف مصدر خویش و اور سمیلله بونده خصم دیمکدر) جامی  
 یا حرف وحدت جام قدح دیمکدر (زرین یا حرف نسبت نون حرف  
 تأکید التوتلی یعنی مطلقا دیمکدر) در حرف صله (بغل قولتی دیمکدر

(نهاد فعل ماضی مفرد غائب قودی دیمکدر بونده سرقه دن عیارتر  
 (تغافل مصدر در تفاعل بابندن غفلت اظهار ایلک ترکیب  
 کور مز لکدن کلک (کرد فعل ماضی مفرد غائب فاعلی تختنده  
 نوشروانه راجع ضمیر در (نگفت فعل نفی ماضی سو بیلدی دیمکدر  
 (چون ادات شرط) بر شکست تمام اولدی دیمکدن کابندر (شرایدان  
 یعنی شراب خدشته تعیین اولتان (نرود فعل نهی غائب کیمسون  
 دیمکدر) تا حرف توقیت (نجس فعل بابندن مصدر در بونده ارامق  
 معنایه در (کنم فعل مضارع متکلم وحده) (که ادات تعلیل (در  
 حرف تأکید (می ادات حال) (باید فعل مضارع مفرد غائب مکرر  
 دیمکدر) (بگذار باد تا کید ایله امر حاضر مفرد ترک ایله دیمکدر) (که  
 حرف بیان) (انکس اول کیمسه دیمکدر) (که حرف رابط صفت) (گرفت  
 طوئدی دیمکدر فعل ماضی مفرد غائب یعنی الدی دیمکدر) (باز کرو  
 دیمکدر) (نخواهد داد و بر بیس در) (که حرف رابط صفت) (دید  
 فعل ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر) (تمام اسم فاعلک مبالغه  
 صیفه سیدر فوجی دیمکدر) (نخواهد کرد انجیمس در) (موصول ترکیب)  
 نوشروان مهر جان ایله نوروز کونی مجلس طوئاردی کور دیکه  
 حاضر لردن بری که کندی ایله خصمق نسبتی وارایدی برالتونلی جایی  
 قولتوغنه قودی یعنی قویتنه صوفدی و کیرلدی نوشروان تغافل  
 ایلدی و هیچ سو بیلدی چون مجلس بوزلدی یعنی آخر اولدی شرابدار  
 دیدی کیمسه طشره کیمسون تا نجس ایدیم که بر جام زربن لازمدر  
 نوشروان دیدی ترک ایله یعنی ارامه که اول کیمسه که الدی و بر مز  
 رهاول کیمسه که کوردی قوجیق ایلز مراد کندودر \* بعد از چند  
 روز آن شخص پیش نوشروان آمد جامهای نو پوشیده و هوزهای  
 نو در پای کرده نوشروان اشارت بجایه وی کرد که این از انست وی  
 نیز دامن از موزه برداشت که این نیز از انست بخندید و دانست که او  
 بضرورت احتیاج بر گرفته است پس فرمود تا هزار مثقال زر  
 بوی دادند \* بعد از چند روز تیجه کوندن صگریه (آن اسم اشارت در  
 (شخص صدن مراد جام زرینی آلمان کیمسه در) (پیش بونده قیت  
 معنایه در اضافتی لامیه) (آمد فعل ماضی مفرد غائب کلدی دیمکدر

بزم بازديغز كيدر لکن معنا صحیحدر (محصول ترکیب) موبد موبدان  
 آداب همعنائی دن جواب و یروب دبدیکه بری اولدر که شول کیمه که  
 صباح بادشاه ایله سوازا و ملق دیلر یعنی پادشاه ایله همز کاب اوله جقلری  
 صباح کیمه سی کند و مرکبه یعنی بنه جکی حیوانه اولقدر علف  
 و یرمیه ل که صباح بنیمینک خجالتنه سبب اولور یعنی بویه دفع فضلات  
 ایتکه قوائن ملوث ایدوب راکی خجیل اوله قبادشاه اکا استمسان  
 ایلدی یعنی تحسین ایلدی و دیدی بوز کا و عطفلی لک کوزللیکه و بو  
 دقت نظرك طوغریلغیسه ایرشمش سین اول نسنیه که ایرشمش سین  
 یعنی بومر تبه حکمت و جهانه شهرته بو فرست و کیاسته ایرشمش سین  
 (قطعه) ناخر دمنده بر قاعده طبع رود \* همه آداب وی افتد زره صدق  
 و صواب \* ناخر دمنده حرف نئی ایله جاهل دیمکدر (که حرف رابط  
 صفت) قاعده طبع لامیه (رود فعل مضارع مفرد غائب کیدر  
 دیمکدر) آداب وی لامیه (افتد فعل مضارع مفرد غائب افیندن دن  
 یا افتادن دن زیرا مصدر دالینک ماقبلنده الف اولسه حذف اولور  
 دوشردیمکدر) ره صدق بناییه ره راهدن مخفف زیرا هادن مقدم  
 الف واقع اولسه الفک حذف و اثباتی جائزدر (محصول بیت) جاهل که  
 قاعده طبع اوزره یوریه یعنی مقتضای طبع بی ادراکی اوزره حرکت  
 ایله ائک جمیع آدابی صدق و صواب بولندن دوشردیمکدر یعنی طریق  
 مستقیمدن بعید اولور حاصلی بر فعلی صوابه اصابت ایلر زیرا عقلی  
 دلالت ایلر \* لیک بخرد که بدستور خرد کار کند \* شود از حسن کیاست  
 ادب آموزد و اب \* لیک بونده استناددر (بخرد بآه عربک فنی و کسری  
 و خاء مجمله نك سکونیه عاقل دیمکدر) که حرف رابط صفت بدستور  
 بخرد لامیه با حرف صاحب (دستور دالاک فتحیه اجازه و اذن معناسنه  
 ضمیه و زبر و قانون و قاعده دیمکدر بونده دالاک ضمیه قاعده معناسنه  
 اولق دخی جائزدر (خرد خاء مجمله نك کسریله عقل معناسنه) کار  
 کاف عربیه ایش دیمکدر (کند فعل مضارع مفرد غائب ایله دیمکدر  
 (شود فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر شوبدن دن یا عملی خلاف  
 قیاس شدن دن) حسن کیاست مصدرک فاعله در (ادب آموز وصف  
 ترکیبدر ادب او کردیمی دیمکدر و ابه اضافت مفعولنده در (محصول بیت)

جاهلك حال و شانی مذکور کیدر لکن ماقبل که عقلك ازینله باقاعدہ سبیله  
ایش ایلله یعنی لفظانی قانون عقله تطبیق ایلله ذکا سنك کوزللكندن  
دوا به ادب اوکر دیچی اولور یعنی انسانی تأدیب و تربیه شویله طورسون  
چهار پا و مواشی بهدخی تعلیم آداب ایدر (عروضی) بوقطعه به بحر  
رملندندر که جمیع اجزائسنه خبن طاری اولمشدر الا ایکی صدیری  
سالمدر و ایکی عروضنه حذف و ضمیر بلرینه قصر طاری اولمشدر که  
بریتی فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن  
فعلات اولوب رمل مخبون محذوف مقصور اولور (حکمت) مقرران  
سلاطین چون کسانی ابد که بکوهی بلند بالا میروند اما عاقبت زلازل قهر  
و فوژل دهر ازان کوه بریز خواهند افتاد و شک نیست که افتادن بلایه  
تران سختتر خواهد بود و بریز آمدن فروزان سهل تر \* مقرران مقررک  
جمیدر (سلاطین سلطانك جمیدر اضافتی مفعولك مفعولنه و مبتدا  
(چون ادات تشبیه رکسلی یا حرف تنکیر الف نون ادات جمیدر (اند  
ادات خبر جمیدر (که حرف بیان (بکوهی یا حرف صله یا حرف  
وحدت (بلند یا ك ضمیمه یوکسك دیمکدر که کوهك و صغیر (بالا  
یوقر و دیمکدر (میروند می ادات تأکید روند فعلی مضارع جمع غائب  
کیدر دیمکدر (بالا میروند یوند یوقر و جقارل دیمکدر (برلازل قهر  
یا حرف صله اضافت بیانیه زلازل زلزلهك جمیدر (و نوازل دهره  
بویله نالهك جمیدر زلازل قهر و نوازل دهردن مراد تلوات کونیه  
و قضاء اسمایه در (ازان کوه اول طاغدن (بریز یا حرف صله زیر  
اشاغی دیمکدر (خواهند فعل مضارع جمع غائب دیلرل دیمکدر  
(اقتاد مضارع مقارن اولد یقندن مصدر در یویله برلرده خواهند  
افتاد ووشبسر لر در دیمک اولور (خواهد شد اولبسر در دیمک اولد یغی  
کی (شک شبهه دیمکدر (که حرف بیان (افتادن بلند تران مصدرک  
فاعلتنه (فروژ الحق دیمکدر الف نون نه سابق کی (سهلتر اسان رک  
دیمکدر (محصول ترکیب) پادشاهلرک مقرر بلری شول کیمسدر کیدر که  
یوکسك طاغه جقارل اما عاقبت تلوات کونیه و حوادث دهریه  
سببیلله اول طاغدن اشاغی دوشسه لر شبهه یوقدر که یوکسکده  
اولنلرک دوشمک کی مشکلک اولبسر در و الحقلرک اشاغی کله می



اسائر کدر (مثنوی) بود ایوان قرب شاه و آلا \* بان ایوان مر و بسیار  
 با آلا \* بود بانک ضمی و و اوله قحیله فعل مضارع مفرد غائبه اولور  
 دیمکدر (ایوان فاعلی) (قریه اضافتی مجازا یسانیه) (قربك شاهه لامیه  
 ایوان همزه نك قحیله بویه یرلده قصر معناسنه در) (و آلا عالی  
 و یوکسک معناسنه در که بودك مفعول صریحیدر) (بان با حرف صله  
 (مر و نهی حاضر مفرد مخاطب کتمه دیمکدر) (بسیار چوق دیمکدر  
 زیاده معناسنه دین زیاده خطا ایلش) (بالا یوقر و دیمکدر) (محصول یت)  
 شاهک قربی ایوانی یوکسک اولور یعنی یوجه در اول ایوانه چوق  
 یوقر و کتمه یعنی یوقر و سته هوس ایتد حاصلی متاسب عالی به غروج  
 ایتد خبر الامور اوساطهایی پیشه قبل که متضرر اولیه سین \* که ترسم  
 چون دران ایوان درافتی \* زهر افتاده محکم ترافتی \* که حرف تعلیل  
 (ترسم فعل مضارع متکلم وحده قوقرم دیمکدر) (در حرف تأکید  
 (افتی فعل مضارع مفرد مخاطب دوشه سین دیمکدر) (هر ادات سور  
 (افتاده دوشمش دیمکدر) (با حرف وحدت همزه حرف توسل) (محکم  
 قوی معناسنه در) (محصول یت) یت اوله تعلیل واقع اولمشدر که  
 تقرب پادشاهه هوس ایتد زیرا قوقر قمر که چونکه اول ایواندن  
 دوشه سین یعنی غضب پادشاهه مبتلا اولوب نظر نردن ساقط اوله سین  
 هر بردشملردن محکم دك دوشر سین یعنی بر مصائبه مبتلا اولور سین که  
 هیچ بر کیمسه سندن اول اول مصیبتنه گرفتار اولمشدز (عروض)  
 بو مثنوی بحر هزج مسد سندن که عروض و ضریفه حذف طاری  
 اولمشدر حذف آخرده اولان سبب خفیفی ساقط قلمفه دیزل مفاعیلن دن  
 لن دوشوب مفاعی فالور فعولن انک برینه کلور بویه اولجه بر مصراع  
 مفاعیلن مفاعیلن فعولن اولوب هزج مسدس محذوف اولور  
 (حکمت) می باید که پادشاهرا ندیمان منهیان راست کردار بر کار باشند  
 تا احوال رعایا و کاشکان پرایشان بوی رسانند \* می حرف تأکید باید  
 فعل مضارع بایدندن یا بایستن دن که سینی حذف قبیلندن کر کدر  
 دیمکدر (که حرف بیان پادشاه را ادات مفعول (ندیمان الف و نون  
 ادات جمعدر) (منهیان ده بویه در منهی میبک ضمی و نونك سکونیه  
 افعال بایندن اسم فاعلدر آنها ایدی یعنی اعلام ایدی دیمکدر

ندیمانك منیهانك ومنهیاك راست گفتاره موصوفك صفقه اضافتله بدر  
 راست گفتار وصفه تركیبدر طوغری سوزلی معناسنه (راست کردارده  
 یو یله طوغری عملی دیمکدر) کردار کافه عربك قحجه کرد ایله آردن  
 مرکب عمل معناسنه در اسم مصدر در لکن کافك کسری غلط مشهور در  
 (کار حرف استعلا ایله ایش اوزده یعنی تقبش و تفحص اوزره) باشند  
 اوله لر معناسنه فعل مضارع جمع غائب (تا حرف تعلیل) احوال  
 حالك جمعی (رعایایه اضافت لامیه رعایا رعیهك جمعی) کاشانكان  
 الف ونون اادات جمع کاف هادن مبدل کاشته کاف عجمك ضمیله اسم  
 مفعولدر حواله اولتسلر یعنی حاکم دیمکدر (ایشان ضمیر جمع رعایایه  
 واجهدر) بوی باحرف صله وی ضمیر پادشاهه راجعهدر (رسانند فعل  
 مضارع جمع غائب ایرشد بره لر دیمکدر الف نون اادات تعدیه لازمی  
 وسند ککورد) (محصول ترکیب) کرکدر که پادشاهه طوغری سوزلی و صحیح  
 عملی انها واعلام ایدیچی ندیملر ایش اوزره اوله لر یعنی امور عالمی تقبش  
 و تفحص ده اوله لر تا کرعایانك ورعایایه حاکم وضابط اولتسلر احوالی  
 پادشاهه ایرشد بره لر یعنی اعلام ایدله حاصلی امور عباد اللهی شاهه  
 اعلام و خبر و بریچی طوغری سوزلی ندیملر لازمدر که علی ماهو حقه  
 احوالی اعلام ایلده لر \* کویند اردشیر بابكان پادشاه آگاه بود چون  
 ندیمان بامداد پیامدندی بکفتی که فلان کس انشب چه خورده است و  
 بافلان زن و کنیزك صحبت داشنه است و هر چه کرده بودی و کفتی نامردان  
 کمان بردند که از آسمان بوی فرشته آید و اورا آگاهی دهد \* (کویند  
 نقل ایدر لر دیمکدر) اردشیر ملوک پیشیندن ایکی پادشاهك اسمبدر  
 تواریخ عجمده مذکور اولدیضه کوره بری اردشیر اسفندیار بری اردشیر  
 بابكان بونده بابكان قیدیه اردشیر اسفندیار دن احتراز ایتشد در  
 نه کیم سودی مر حوم گلستان شرحنده شیخ سعدی قدس سره  
 حضرت تلوینك در سیرت اردشیر بابكان دیدوکی برده علی ماهیه علیه  
 بیان بلسدر (پادشاه آگاه یا آیه آگاه الف ممدوده ایله غافلک ضدیدر  
 بود اادات زمانیه در) چون حرف تعلیل (پیامدندی باحرف حکایه  
 پیامدند باه استغایه ایله و یا مبدله ایله فعل ماضی جمع غائب کله لر  
 ایدی دیمکدر) بکفتی با و یا سابق کی نویلردی دیمکدر نمشده فاعلی

اردشیره راجعدر (که حرف رابط مقول قول (فلاں الفظ نگاہ دندر  
 بونده بر شخص مبین مراد اولنور (امشب بویکجه دیمکدر) (ام ایندن  
 مبدلدرته که بیان اولندی (چنه دیمکدر) خورده ماضیدن قسمدر پیش  
 یعنی اکل ایلش (با حرف مصاحبت) کنیرک کافین عربین ایلله جاریه  
 دیمکدر (داشت ماضیدن قسمدر طومش معناسنه (گرده ده بویله  
 ایلش دیمکدر (بودی ده) (وکفتی ده یلر حکایه حال ماضیلردر) (تا  
 حرف انتها) (کان کاف عجمک ضمیه ظن معناسنه در) (بردندی  
 یا یشه سناغیرکی (بردند فعل ماضی مفرد غائب ایلنور ایدی یعنی ظن  
 ایلر ایدی (که حرف بیان) (بوی با حرف سله وی ضمیر اردشیره  
 راجعدر (فرشته مطلق ملک دیمکدر) (آید فعل مضارع مفرد غائب  
 لو) ضمیر اردشیره راجعدر (را ادات صله آگاهی با حرف مصدر  
 آگاه) بونده خیر معناسنه در مجازا (دهد فعل مضارع مفرد غائب  
 دهدندن دادندن دگل زیرا دهدندن لغتدر قاعده ده حساعده وار  
 نایکن خلاف قیاسه کنتم خلاف عطفدر (محصول ترکیب) نقل ایدر لر  
 اردشیر بابکان آگاه و متیقظ پادشاه ایدی یعنی زیر حکومتده اولان  
 در طایر و پیمانک احواله مطلع ایدی چونکه ندیملر صباح و فقی کلوزل ایدی  
 اردشیر سو بلردی بویکجه فلان کیمسه نه یشدر و فلان عورت و یا جاریه  
 ایلله صحبت ایلشدن و هر نه که ایلد بیه سو بلردی تا خلق ظن ایلر دیکه  
 گوگردن ملک کلور و اردشیره خبر ویر حاصلی کمال مرتبه امور ناسه  
 بطلاع کلبسی و ارایدی حقیر بومثلک بالایه ربطنی در کده قاصر اولدم  
 لیکن شو قدر ربط ایده یلدم که اردشیر آگاه لولد یقندن ندیمک  
 انتباهنه محتاج دگل ایدی اما اگر پادشاه بویله بذاته متیقظ اولماز ایسه  
 بر موقظدن لازمدر که انلر مفریان وند مادر اما مراد مصطفی بوا ولد یغنه  
 دخی جزم بوقدر نظار ذوی العقولدن التماس اولدر که قصوره نظر  
 ایتوب عفو یوره لر \* محمود سبکتکین نیز ازین قبیل بویه است \*  
 (محمود سبکتکین سلاطین عظامدن برینک اسمیدر ابن لغظلی قاعده  
 اعجام اوزره حذف اولمشدر سبکتکین ده کاف اول عربی و ثانی فارسدر  
 (نیز دخی دیمکدر) (ازین قبیل بویچسندندر دیمکدر (بوده ماضیدن  
 همدر اولش معناسنه (محصول ترکیب) محمود سبکتکین دخی بوطاقه

و بو جنسندند یعنی پادشاهان آگاهندند وجه الله تعالی (قطعه)  
 چوشا هر انبوا کهی ز حال سپاه \* بجاسپاه ز قهر وی احتراز کند \*  
 (چو حرف تعلیل (شاهرا را ادات تخصیص ایله نیوبك مفعولیدر  
 (نبود فعل فی مستقبل (آ کهی یا حرف مصدر آ که آگاهیدن مخففدر  
 قاعده اعجام اوزده نته که بیان اولندی (حال سپاه لامیه (بجا فن  
 دیمکدر (قهر وی لامیه ضمیر شاهه راجعدر (احتراز افتعال بایندن  
 مصدر در فن معناسنه (کنند فعل مضارع جمع غائب ایدرلر دیمکدر  
 (محصول یت) چونکه شاهک آگاهنی اولیه حال سپاهندن فن سپاه  
 الک قهرندن احتراز ایدرلر یعنی سپاه و عسکری یتنده پادشاهک  
 نفوذی اولمز و الک غضب و خشمندن خوف ایلزلر \* بقصد ظلم  
 هزاران بهانه پیش آرند \* بچنک فسق هزاران ترانه سار کنند \*  
 بقصد با حرف مصاحبت (ظلمه اضافت یسانیه (هزاران بویه  
 رده زیاده کتریدن عبارتدر (بهانه معروف تعلق معناسنه (پیش به  
 بجمیله اوک معناسنه در (ارند فعل مضارع جمع غائب کتورلر دیمکدر  
 فاعلی سپاهه راجعدر (بچنک فسق با حرف مصاحبت اضافت  
 یسانیه (جیم و کاف فارسیین ایله بونده موسیقی سازلرندن بر سازک  
 اسمیدر که خلاج یاینه مشابه در و مطلق ال معناسنه دخی اولور (ترانه  
 ابرله یعنی نغمه و سرود معناسنه در (ترانه ساز وصف ترکیبدر  
 (محصول یت) یت اولی ایضاح و یساندر که پادشاه آگاه اولمزسه  
 عسکری اندن خوف ایلزلر ظلم قصدیه نیجه نیجه بهانه او که کتورلر  
 یعنی پادشاهلرندن عدم خوفلرندن ناشی ظلم ایتمکه نیجه دو ابو بهانه  
 و علت بو اورلر فسق چنکیله نیجه نغمه سازلق ایدرلر با فسق ایله  
 ترنم و ترانه سازلق ایدرلر حاسلی اسلان فسق و اظهاسار فجور ایدرلر  
 بو یتنده صنایعدن قتی و فرصعت وارددر و اندن صکره بر بهام لطیف  
 وار که بری چنک لفظنک نیجه و ترانه لفظنک شاب امر د معناسنه  
 اولسی تأمل تل (عروض) و قطعه بحر محبت مخبوندر که مفاعلن  
 فعلا تین مفاعلن فعلات در مقدمایان اولندی (حکمت) ارسطاطالوس  
 و کوید بهترین پادشاهان آنست که بکر کس ماند که کردا کرد او  
 مردارنه آنکه بمردار ماند که کردا کرد دو کر کس یعنی می باید که وی

از حال حوالی خود آگاه باشد و حوالی وی غافل نه آنکه وی از حال خود غافل باشد و حوالی وی از حال وی آگاه \* ارسطاطالیس همین قتی و ابی طالت مدینه بر حکیم اسمی در که اسکندر که وزیر ایدی (گوید فعل مضارع مفرد غائب دیر دیمکدر) بهترین پادشاهان لامیه (به یانک کسری و هاء اصلیه ایله یک دیمکدر) تر ادات تفضیل (یا حرف نسبت نون حرف تأکید الف نون ادات جمع پادشاهان یکری دیمک اولور) آنست اولدر دیمکدر (که حرف یشان (بکرکس یا حرف صله (کرکس کافی اول عربی و ثانی فارسی اق بابا دیدن کبری فوشدر که دانا جقه بیر) که حرف رابط صفت (ماند فعل مضارع مفرد غائب مآیندن دن بگرر دیمکدر) (کرکدر) چب چوره دیمکدر و ابی کرددن می کیدر (الف توسل ترکیبدر) (اویه اضافت لامیه) (او ضمیر کسه راجعدر) (می در میمکد) ضمیه بالک ضدیدر جقه معناسه (که حرف رابط صفت) (نه آنکه یعنی نه آنست که) (مردار یا حرف صله) (که حرف یشان یعنی حضرت جایی بو کلامی تفسیر ایدوب بیورر) (می یاید می ادات تأکید) (یاید فعل مضارع مفرد غائب) (وی ضمیر لری پادشاهه راجعدر) (حال حوالی خود لامیه لر در) (حوالی حولی تک جمعیدر اطراف معناسه) (آگاه باشدک مفعول صریحی) (بعض نسخه ده یا خیر واقعدر آگاه برینه معنایته بر در) (حوالی وی لامیه) (حال ورنده بولدر) (نه آنکه اوله دکل که دیمکدر) (محمصول ترکیب) (ارسطاطالیس در پادشاهان یکری اولدر که کرکسه بکرزه به که آنک چب چوره سی می دار یعنی جوانی می دار اولان کرکسه مشایه اولندر اول دکلدر که یعنی پادشاهان یکری اول دکلدر که می داره بکرزه به که آنک اطراف کرکس یعنی اطرافسه کرکس مجتمع اولان جقه به بکرزه به (جایی بو ترکیب تفسیر ایدوب بیورر که کرکدر که پادشاه کنسیدی حوالبسنت حاندن آگاه اوله و پادشاهک حوالبسنت کنسندن غافل اوله اوله دکلکه پادشاه کنسیدی حوالبسنت حاندن غافل اوله و حوالبسنت پادشاهک حاندن آگاه اوله حاصل کلام پادشاه رنجا و عسکریدن آگاه و عسکری پادشاهک حاندن غافل اوله لی تنه گیم جقه دن

کرکس خیزدار و جیفه غافل اما امری بالعکس اولوب کند و جیفه غافل  
 اطراف کرکس آگاه اولوق لایق دکلدر (قطعیه) پادشه باید که باشد  
 همچو کرکس باخبر \* زنجیه اقتصاد ست کردا کردش ازمی وارهها \*  
 پادشه بخفف پادشاهندر (باید و باشد فعل مضارع مفرد غایب در که  
 کرکدر و اوله مضارع) (که حرف بیان) (همچو ادات تشبیه) (باخبر  
 یا حرف مصاحبت) (ز آنجه اول نسنه دنکه دیمکدر) (افتاد ست واقع  
 ناولشدر دیمکدر) (کردا کردش شین ضمیر کرکسه راجع در کردا کرد  
 افتادک مفعول فیهی) (ها ادات جمع) (محمصول بیت) (پادشاه کرکدر که  
 کرکس کی حیرانله اوله یعنی خیر و آگاه اوله اول نسنه دنکه انک اطرافنده  
 واقع اولشدر می دار لرد یعنی کرکس اطرافنده اولان جیفه دن  
 آگاه اولدینی کی پادشاه دخی حوینسنه اولان اهالیدن خیر اولوق  
 کرکس \* فی چو می داری که کردش صف کشیده کرکسان \*  
 تیر کرده میرقع خود پرو مقارها \* فی می ادف نه (چو ادات تشبیه  
 (می داری یا حرف تنکیر) (که حرف ربط صفت) (کردش ضمیری  
 می داره راجع در) (کرد کاف عجم کسر به چوره دیمکدر کشیده نک  
 مفعول فیهی) (کشیده ماضیدن قسم در چکمش دیمکدر) (کرکسان  
 الف نون ادات جمع کشیده نک فعلی) (تیر کشیدن دیمکدر) (بهر  
 ادات تعلیل) (نفع خود لایمه) (پرو راودن مخفف در) (مقار خوش بورنه  
 اطلاق اولنور) (ها ادات جمع در) (محمصول بیت) (شول می دار کی  
 دکل که یعنی پادشاه شول می دار و جیفه کی اولیه که انک اطرافنده  
 کرکس صرف چکمش مقار فی کندی نفی همچون تیر انباش حاصلی  
 پادشاهک حالتدن رعایا آگاه اولوب مضرنه سعی بیلیدل بویله اولوق  
 لایق دکلدر (عروض) بوقطعه بحر رمل مختدر که بالکر عروض  
 مضرنه حذف طاری اولشدر مستغن عن الینادر \* نوشین روان  
 روز نوروزنا مهرجان مجلس می داشت دید که یکی از حاضرین که بار  
 و نسبت خویشی داشت جامی زرین در بغل نهاد بغافل کرد و هیچ  
 نکفت چون مجلس بر شکست شتر ایدار کفت هیچ کس بیرون نرود  
 تا بنجس گنم که یک جام زرین در می باید نوشین روان کفت بگذار که  
 انکس که کرفت باز نخواهد داد و انکس دید تمامی نخواهد کرد \*

نوشین روان معروف (روز نوروز بیانیسه نوروز کونی دیمکندر معلوم اوله که نوروز ایکیدر) بری کنش برج حله نقل ابتدیکی کوندر و بوکونه انجم بیننده اعتبارا و لنور ز برا جلال الدین شاه تختہ جلوس ایلدیکی کون بووقسه تصادف ایتمکله وقتک حکیماسی رأس تاریخ اعتبار ایلشدر بوندن صکره پینلرنده عانت قالمشدر (و پریمی نوروز خوارزمی در که نصاری و مجوس اعتبار ایدر لرا کا نوروز خوارزمی دیرل ترکیجه قزل یمرطه تعبیر اولور بو اول نور وزدن مؤخر در تنه کیم سودی مر حوم کاستان شرحنده اسامی شهر یله وسائر تحقیقاتیله بیان ایلشدر اما بونده مهران قرینه سیله نوروز خوارزمی دیدکری وقت مراد در که بوکونه جشن مغان دیرل نصاری و مجوسک عبد اکبریدر ایشته فنا وارده (من اهدی بیضه الی المجوس يوم النیروز فقد کفر) دبدیکی نوروز بودروهم نوشروانه لایق و مناسب اولان نوروز ده بودر مجوسی اولمق حسبیله و هم نوروز جلالی همجرتدن در نیوزیتیش بش سنه سنده اعتبارا و لنشدر نوشروان میلادنیوینک سکرینچی سنه سنده عمری تمام اولمشدر بو یله اولنجه نوشروان ایله جلال الدین ملکشاه بن الب ارسلان سلجوقینک بیگی تمام بشیوز او تونسنه اولور بونده اولان نوروز نوروز عجم اولمق محالاندن در خلاصه بو نوروز فی زماننا هذا مارتک بکرمی برنجی کونی اولور که قزل یمرطه دیرل (مهران مهرگانک معربیدر و بوده ایکیدر) بری مهرگان خاصه (و بری مهرگان عامه بری اون النبی کون و بری بکرمی برنجی کون بو تحقیقاتدن معلوم اولدیکه شارحک کلامی ژاژ باقل بلکه اندن دون وسافلدن (مجلسدن مراد مجلس باده در (می ادات حکایه ماضی) داشت فعل ماضی مفرد طوتاردی دیمکندر (دید فعل ماضی مفرد غائب کوردی دیمکندر) که حرف یسار (یکی بری دیمکندر) حاضران الف نون ادات جمع (که حرف رابط صفت (با حرف مصاحبت (او ضمیر نوشروانه راجعدر) نسبت خویشی بیانیه (با حرف مصدر خویش و اورسمیله بونده خصم دیمکندر) جامی با حرف وحدت جام قدح دیمکندر (زین با حرف نسبت نون حرف تأکید اتونلی یعنی مطلقا دیمکندر (در حرف صله (بغل قولتیق دیمکندر

( نهاد فعل ماضی مفرد غائب قودی دیمکدر بونده مرقه دن عبارتدر  
 ( تغافل مصدر در تفاعل با بندن غفلت اظهار ابلک ترکیب  
 کور مز لکدن کلک ( کرد فعل ماضی مفرد غائب فاعلی تختنده  
 نوشروانه راجع ضمیر در ) نکفت فعل نفی ماضی سو بلدی دیمکدر  
 ( چون ادا ت شرط ) رشکست تمام اولدی دیمکدن کلک بندر ( شرابدار  
 یعنی شراب خد مته تعیین اولنان ) نرود فعل نفی غائب کیمسون  
 دیمکدر ( تا حرف توقیت ) پنجس نعل با بندن مصدر در بونده ارامق  
 معناسنده در ( کنم فعل مضارع متکلم وحده ) که ادا ت تغلیل ( در  
 حرف تأکید ) می ادا ت حاله ( باید فعل مضارع مفرد غائب کرکدر  
 دیمکدر ) بگذار باء تأکید ایله امر حاضر مفرد تله ایله دیمکدر ( که  
 حرف بیان ) انکس اول کیمسه دیمکدر ( که حرف رابط صفت ) گرفت  
 طوئدی دیمکدر فعل ماضی مفرد غائب یعنی الدی دیمکدر ( باز کرو  
 دیمکدر ) نخواهد داد و بریسه در ( که حرف رابط صفت ) دید  
 فعل ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر ( تمام اسم فاعلک مبالغه  
 صیغه سیدر فوجی دیمکدر ) نخواهد کرد ایتمیسه در ( محصول ترکیب )  
 نوشروان مهر جان ایله نوروز کونی مجلس طوئاردی کوز دیکه  
 حاضر بر دن پری که کندی ایله خصلق نسبتی و ارادتی برالتونلی جامی  
 خولتوغنه قودی یعنی قویته صوفدی و کیرلدی نوشروان تغافل  
 اینلدی و هیچ سویدای چون مجلس بوزلدی یعنی آخر اولدی شرابدار  
 دیدی کیمسه طمسه کیمسون تا پنجس ایدم که برجام زدن لازمدر  
 نوشروان دیدی تله ایله یعنی ارامه که اول کیمسه که الدی و برمز  
 و اول کیمسه که کوردی قوجلیق ایلز مراد کنسدور \* بعد از چند  
 روز آن شخص پیش نوشروان آمد جامه های نو پوشیده و عوזהای  
 نو در پای کرده نوشروان اشارت بجماعه وی کرد که این از انست وی  
 نیز دامن از موزه برداشت که این نیز از انست بخندید و دانست که او  
 بضرورت و احتیاج بر گرفته است پس فرمود تا هزار هفتاد زر  
 بوی دادند \* بعد از چند روز نتیجه کوندن صگره ( آن اسم اشارتدر  
 ) شخص صدن مراد جام زرینی آلان کیمسه در ( پیش بونده قیت  
 معناسنده در اضافتی لامیه ) آمد فعل ماضی مفرد غائب کلدی دیمکدر



(جامه‌های نویسانه جامه مطلق ثویه اطلاق اولتور) (ها اادات جمع یا اضافه تو سندر نویکی دیمکدر) (پوشینه ماضیدن قسمدر کمیش معناسنه) (موزهای نویده لامیه) (موزه زاه غریبیه مطلقا ابق قای) (دریای کرده ایاغشته ایاغش کمیش دیمکدر کلیه در) (بیماسه وی لامیه) (یا حرف صله وی ضمیر شخصی راجعدر) (کرد فعل ماضی مفرد غائب ابلدی دیمکدر) (که حرف بیان) (این اشارتدر جامه به) (از ان آن اشارتدر جامه زربینه) (وی شخص معهوده راجعدر) (نیر دخی دیمکدر) (دامن اناک دیمکدر) (برداشت فعل ماضی مفرد غائب قالدردی دیمکدر) (که حرف بیان) (این اشارتدر موزه به) (آن بینه جامه زربینه) (بخندید یاد تا کبدایله فعل ماضی مفرد غائب کولدی دیمکدر) (دانست بوده فعل ماضی مفرد غائب یلدی دیمکدر) (بوابکی فعلک فاعلری مخدوده نوشروانه راجعدر) (که حرف بیان) (او جام زربینه راجعدر) (را اادات مقعول) (یضرورت یا حرف مصاحبت سببی متضمن) (بر گرفته ماضیدن قسمدر اخذ ایلش المشدردیمکدر) (پس باء مجمله فاء جرائیه معناسنه در) (فرمود فعل ماضی مفرد غائب پیوردی دیمکدر) (تا اادات تعلیل) (مثقال بر پیچق در همه اطلاق اولتور) (بوی یا حرف صله) (وی ضمیر شخصی راجعدر) (دادند فعل ماضی جمع غائب و پردیلردیمکدر) (محصول ترکیب) (پرنیجه کوندن صکره اول جامی آلان شخص نوشروان قنسه کادی یکی جامه لر کمیش و یکی موزه لر کمیش یعنی باشند اباعه اتوابی تجدد ایلش نوشروان اناک جامه سته اشارت ابلدی یعنی رمزایله جامدی کند و به کوسزدیکه بوجامه اول جامدندر یعنی اشارتی بوکلامی ایما ابلدی اول شخص دخی اناک موزمند قالدردی یعنی اناک دیوشردی و موزه لرخی کوسزدیکه بوموزه دخی اول جامدندر یعنی اناکین قالدردمغه بوکلامی ایما ابلدی نوشروان کولدی و یلددیکه ضرورت و احتیاج سببیه اخذ ایلشد بویله اولتجه امر ابلدی پیوردی تا کیم یلک مثقال التون و پردیلر (قطعه) برگاه تو جواگاه شود شاه کریم \* معترف باش یا آن وز کرمش هذر بخواه \* کاه تو لامیه (چو حرف تعلیل) (معترف افتعال یابندن اسم فاعلدر اقرار معناسنه) (باش امر حاضر مفرد اول دیمکدر

(بآن با حرف صله) آن کاهه اشارت در (گرمش ضمیری شاهه  
 راجع در) عند غینک ضمی و زال مجمله ایله کاهک عفوینه دیلر  
 (بخواه باء تأکید ایله و واور جمله استه معنایه امر حاضر مفرود در  
 یعنی طلب ایله (محصول بیت) سنک کاهک اوزره چونکه کریم  
 اولان شاه آگاه اوله کاهه اقرار ایدیچی اوله و اول شاهک کرمنده  
 کاهک عفو اوله سنی طلب ایله دیله \* مکن انکار کنه زانکه کاه  
 دکرست \* بلکه بسیار ازان هم بترانکار کاه \* مکن نهی حاضر  
 مفرود ایله دیمکدر (انکار کنه مصدرک مفعولنه اضافیستدر (زانکه  
 از آنکه دن مخففدر) که حرف بیان (کاه دکر بیانیه دیگر با ایله و بامش  
 غیر معنایه در (بلکه آیات اجتراب ترکیده مستعملیندر (بسیار باه  
 عریله زیاده معنایه (آن چکته اوله راجعدر) هم بونده دخی  
 معنایه در (بترانک و تانک فتحدر یله ترکیده دخی مستعملدر کتورک  
 معنایه بدلت مخففدر (محصول بیت) کاهنی انکار ایله اول اچلدن که  
 ضمیری کاهدر یعنی کاهه خعترف اولمق اودم برکناهددر بلکه اصل  
 کاهدن چوق و دخی کنور کدر کاهنی انکار حاصلی انکار کاه اصل  
 کاهدن زاده کاهدر (عروض) بوقطعه بجر رملنددر که صدر  
 و ابتداسندن ماصدایه خبن طاری اولمشدر که اینکجیده اولان ساکن  
 دو شمشدر عروض و ضمیرینه خبن دنصکره قصر دخی طاری اولمشدر  
 بر مصرعی فاعلاتن فاعلاتن فعلاتن اولور (حکایت) مأمون  
 غلامی داشت که ترتیب آب طهارت بعهده وی بود در هر چند روز آفتابه  
 باسطلی کمی شدیک روز مأمون باوی گفت کاش ان اقلیه وسطل که  
 ازین جای بری هم بمافروشی گفت همچنان کتم این سطل حاضر را بخر  
 گفت بچندی فروشی بدو دینار بفرمود تا دو دینار بوی دادند گفت این  
 سطل از تو در امان شد گفت اری \* مأمون خلفای عباسیه دن هارون  
 الرشیدک ارشاد اولادی و پدری برینه خلیفه اولمشدر چوق مناقبات  
 عجیه و حکایات غریبه سی وار در تفصیل حاجت یوقدر (غلامی یا  
 حرف وحدت) داشت فعل ماضی بوتک کی برلده مطلقا و اریدی  
 معنای افاده ایدر (که حرف بیان (ترتیب معروف (آب طهارت اضافتی  
 مصدر مفعولنه (آب طهارت بیانیه بونده بدست صوری دیمکدر

ا با حرف طرف در معناسنه (عقده نوی لامیه نهاده عینک ضمی  
 و هکس سکوتیه بونده کورنگ معناسنه (وی غلامه راجع) بود  
 ادات ماضی (هر چند روز هر چی کونده یعنی ایکی اوج کونده بر دیمکدر  
 کاتندر) آفتابه یا حرف وحدت همزه حرف قودل آفتابه همزه مک  
 مدبله ابریق دیمکدر آفتاوه دخی درلر (یا حرف هطف او معناسنه  
 یا برینه بایلزان جمع نسخله مخالف بازمش سیاق دخی یا اقتضا ایدر  
 (سطلی یا حرف وحدت) سطل سینک فتحیه بونده لکن معناسنه  
 زکیده تحریف ایدوب سطلی روز و آنلری سوار دقلری قایه نصیر ایدرلر  
 (کم کاف محکم ضمیمه ضایع دیمکدر) ای شند ادات حکایه ایله  
 اولوردی دیمکدر (یا وی غلامه) کاش الفاظ تحسین دند که ترکیب ده  
 کشکه دیمکدر تعبیر ایدرلر که حرف رابط صفت (از بن جای یو محلدن  
 دیمکدر) بعض نسخله ده از مائی پری فعل مضارع مفرد مخاطب  
 ایلئوسین یعنی الورسین دیمکدر (هم بونده بته معناسنه) بما با حرف  
 صله حاضر متکلم مع الفیر یه دیمکدر (خروشی فاک و راک ضمیر یله  
 فعل مضارع مفرد مخاطب صله دیمکدر) هچنایان یعنی بیوردیفکن  
 کی دیمکدر (کنم فعل مضارع متکلم وحده ایده یه دیمکدر) بحر با حرف  
 تا کید خراخه جمعه مکسر یله ال دیمکدر (چند یه دیمکدر) ایدو دینار  
 ایکی التونه دیمکدر (بفرمودیاه تا کید ایله فعل ماضی مفرد ثانی بیوردی  
 دیمکدر) فاعلی تحشده مأمون را جعفر (تا حرف تعذر) بوی با حرف صله  
 (وی ضمیری غلامه را جعفر) دادند فعل ماضی جمع ثانی و یدیلر  
 دیمکدر (گفت مأمون دیدی) در امان امانده (شد) اولدی یعنی سنک  
 الما افکدن محفوظ اولدی (گفت غلام دیدی اری افعال تصدیق دند  
 بلی او یله اولدی دیمکدر) محمول ترکیب) مأمون خلیقه مک پر غلامی وار  
 ایدی که ایدست صوبی رتبی الک تمشده ایدی یعنی بو خدمته مأمور  
 لیدی هر چی کونده بر اریق بالکن ضایع اولوردی پرکون مأمون غلامه  
 دیدی کاشکه اول ابریق ولکن که بو بردن الور کتور سنک یا بر دن  
 الور سنک بته بزه صانک غلام دیدی بیوردیفکن کی ایدهیم یعنی بته  
 سزه صانهیم بو سطل حاضری آل یعنی الان موجود اولان سطلی  
 آل مأمون دیدی هچ صتار سنک غلام دیدی ایکی التونه مأمون بیوردی

۴۴ استقوامی منقندر محفوظ  
 اولدی دیمکدر

تا ایکی التون غلامه و یر دیلر مأمون دیدی بوسطل سندن امانده  
اولدی یعنی الکن والمفلح کن محفوظ اولدی غلام دیدی اوستا و یله  
اولدی یعنی محفوظ اولدی (شارح بوسطلی غیر اله دیدیکی بحیاقندن  
المشیر قضاة تک حصه سی کلیم قطعہ در کہ حضرت جامی قدس  
سره السامی بیور (قطعہ) سیم پر زر خریده تنک مکیر تا بداند  
نفس او یار آید \* سیم کومش دیمکدر اما بونده اچہ معناسنه مو  
(پر خریده ملکین کنایه در) تنک طار معناسنه (مکیر نمی حاضر  
مفرد طوعه دیمکدر بونده تنک مکیر خست یله معناسین اتحاده یارید  
(نا حرف تعلیل) بدان با حرف مصاحبت دال عمر مودن دیمکدر (آن  
اسم اشارت در سیم) نفس اولامنه او ضمیر زر خریده راجع در (پیار آمد  
باه تا کید ایله فعل مضارع مفرد غائب دکنه دیمکدر (محصول بیت)  
عبد مملوک کت اولامه ایچین یعنی احسانی طار طوعه بذل احسان ایله کیم  
اول ایچہ ایله انک قسمی راحت بولوب دکنه حاصلی نفسی طالب اولدیغی  
شبهه و یردیکی صرف اتمکله راحت بولوب دکنه \* تن باتلاف مالی  
ارودرده \* تا باتلاف چار نیجامد \* تن وجود معناسنه مبتدا (باتلاف  
با حرف مصاحبت اتلاف افعال باشند مصدر در بونده بذل و احسان  
معناسنه در دهک مفعول غیر صریحی (ماله اضافتی معنونه اضافت در  
(او ضمیر زر خریده به راجع در) درده امر حاضر مفرد قورتار دیمکدر  
بحازن (نا حرف تنها باتلاف چار باتلاف مال کی بونده اتلاف اهلک  
معناسنه در) نیجامد فعل نفی مستقبل مفرد غائب نتیجه و یرمه دیمکدر  
(محصول بیت) تنی مالی اتلاف ایله بنده دن قورتار یعنی قولکه بذل  
احسان ایله وجودنی خلاص ایله تا کیم اهلک جان ایله نتیجه و یرمه  
یعنی عاقبت الامر جانته حیانت ایله یا نموده اولان شمع شریخته  
بو قطعہ تک بیت ثانیست مضارع اولینک شرحنده معنی بهیج تعرض  
ایلمش اکثری نسخه لیده بویله معلومدر که معنایه واصل اولمش  
(حکایت) میان عقیل بن ابی طالب و معاویه دوستی تمام بود و مصاحبت  
پردوام روزی در راه محبشان خاری افتاد و بر چهره مود نشان خباری  
نشست عقیل ار معاویه بیرید و از آمد شد مجلس او پای در کشید معاویه  
عذر خواهان بوی نامه نوشت که ای مطلب اعلای بنی عبد المطلب

تن افطی درده لفظه مصروف  
اووب تن درده ملازمت ایله  
دیک اولور که معنای اتلاف  
ماله ملازمت ایله تا کیم اتلاف  
جاه نتیجه و یرمه دیمک اولور  
ع

وای مقصد اقصای آل قضی وای آهوی نافه کشای عید منافع وای  
 متبع مکارم بنی هاشم آیت نبوت در خان شملت و عز رسالت در خانه دین  
 شما بجا شد آن همه بزرگواری و حلم و بردباری باز آئی که از رفته بشماریم  
 و از گذشت پریشان \* میان عقیل لایمه عقیل نصیر صیغه سیله  
 حضرت علی کرم الله وجهه و رضی الله عنہک برادر پدر ابی طالب  
 معروف حضرت رسالت پناهک عمرندند (معاویه کاتب وحی اندی  
 یو جعله بک تفحیظی استین سیر کابلو بنه امر اجعت ایلسون قالدیکه  
 فی زماننا هذا براز ملحدی دین و زندقه بد آیین بود معاویه به سب  
 ایدر لر اعادنا الله تعالی اصحاب کز بنه سب حقه حدود شرعی قاضی  
 عباس کتاب شفا سنک آخونده بیان ایلسیدر امام علی ایله سحره می  
 خصوصند مخطی تعبیر ایدر ز زیادیه جاسارت بالکلبه جائز دکلر  
 و قالدیکه او غلی یزید خبیث خبائی سیله بنه اکا طمن جائز دکلر  
 زیر ایخرج الحی من المیت و یخرج المیت من الحی آیت شریفه سنک  
 تفسیر بنده بعضی ریحی دن حر لادعوتی و میتدن مراد کافر در دیمشکر  
 معنای اطمین شویله اولور که کافر دن مؤمن اخراج ایدر و مؤمن دن کافر  
 اخراج ایدر بویله اولحق او غلک خبائی پدر بنه ایراث ایلسرشته اهل  
 جنت مسلکی بودر اللهم اهدنا و ارشدنا الی الصراط المستقیم حالا  
 یومنا لایعنی کلماتی طریقت علیه مک چهله و غلاتی حله دان نبوت محبتدر  
 دیو ترهات ایدر لر خصوصاً حسن ابد الی طائفه می که دعوی محبت  
 ایدر لر سنت رسول و فرض خدا ایله عمل ایتر لر خدا لهم الله تعالی فی  
 الدارین (دوستی یا حرق مصدر) تمام بونده کامل معناسنه بود ایدی  
 دیمکدر (مصاحبت مقاعله یا بندن مصدر در بونده الوقت و انسبتدن  
 کاندر) بود و امد و ام آورده دیمکدر (روزی یا حرف وحدت) در حرف  
 ظرف (راه مجتسان مجارا بیایه و لایمه شان ختم جمع غائب) خاری  
 یا حرف وحدت (اقتاد فعلی ماضی مفرد غائب واقع اولدی دیمکدر) و  
 حرف استعلا یا حرف صله (چهره معروف اضافت سابق کی) غباری  
 یا حرف وحدت و نشست فعل ماضی مفرد غائب او نوریدی دیمکدر  
 لایرید یا اکید ایله فعل ماضی مفرد غائب لازم معناسنه کساندی  
 منقطع اولدی دیمکدر آمد شد کلوب گفته دیمکدر کاندر اسم مصدر

و مصدر مرکب دیلر که ایکی ماضیدن ترکیب ایتشد (اویه اضافت  
لامیه) کشید فعل ماضی مفرد غائب چکدی دیمکدر (بای در کشید  
اعراضدن نگایه در و منقطع اولامدن عبارتدر) عذر خواهان وصف  
ترکیبی قییندننر عذر دیله رک دیمک اولور الف نون علامت و صفدر که  
یا لکر خواهان صفت مشبهه در (پوی با حرف صله وی ضمیر عقیده  
در اجعدر) نوشت فعل ماضی مفرد غائب یازدی دیمکدر (که حرف  
بیان ای حرف ناه) مطالبه ای بی عبدالمطلب اضافت لری موصوفک  
صفت و لامیلدر در مجازا مطلب اسم مکان استندیک محل دیمک اولور  
لعلایوجه معناسنه بی اصلنده پتین ایدی اضافتله نون ذوشر عبد  
المطلب حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم و حضرت علی تک  
کرم الله وجهه جدیددر) مقصد اقصای ال قصی اضافت لری سابق کی  
حقصد دیاجه ده بیان اولادی صائدک کسریله اقصا فتح همزه ایله  
نهایت و غایت مناسنه درال بونده اولاد و قوم مراد (قصی قافک ضمی  
بوصائدک کسری و یله مشدده ایله بی محتر مک اجدان نریندنر آهوی  
نافه کشای عید متاف مجازا بیایه و لایه) آهوی معروف نافه کشای  
وصف ترکیبدر مراد مدجلی آهوی دیمکدر زیر اسمک برنوع آهوان  
گوینگندن چیرق عبد مناف کدلاک اجدان دیدن پریشک اسمیدر) معلوم  
اوله که مطلب ایله مطلب واقصی ایله قصی و نافه ایله متاف یلنرند. تجنیس  
خط و تجنیس زاید و تجنیس ناقص وارد تر فکر) متبع حکام بی هاشم مجازا  
لامیه و بیایه و لایه) متبع اسم مکان اصل صویدک قینایوب ظهور  
ایتدیکی بره دیلر بونده یجریدا و لنوب انجیق ظهور معناسنه در مکایم  
مکرمک جعیدر کرملر دیمکدر هاشم بنه اجداد رسول الله دن برینک  
اسمیدر و عم خواجه عالم صلی الله علیه و عالم حضرت تلمرینک ظهور  
ایتدیکی قبیلنک علمیدر) آیت نبوت لامیه ایت علامت دیمکدر) در شان  
سماست سزک شانکرده در) عن رسالت لایه (خاله ان خاء محمه ایله  
اهل بیت معناسنه در) کج قنده دیمکدر) شد فعل ماضی مفرد غائب  
برقت معناسنه کتدی دیمکدر) همه یورله برده تأکید الحاده ایدر  
بزرگواری یا حرف مصدر اولوای دیمکدر) حیلر داری یا نه یا حرف  
مصدر یدار وصف ترکیبدر حول معناسنه) باز گیر دیمکدر) آری

فعل امر حاضر مفرد کل دیمکدر (که حرف تعلیل (رفته ماضی بدن  
 قسمیر کتمش دیمکدر (گذشته ده ماضی بدن قسمیر یکمیش معناسنه  
 از رفته پیشینم و از گذشته پریشان عطف تفسیری شکلیدر (بعض  
 نسخه ده از گفته واقعدر گذشته پرینه (محصول ترکیب) این طالبک  
 اوغلی عقیل ایله معاویه یننده تمام دوستلق و دوام اوزره الفت و انبشت  
 واریادی برکون انلرک محبتیری یولنده بزدیکن واقع اولدی یعنی محبتیرینه  
 خلل طاری اولدی دخی مودتیری چهره سینه یاچهره سی اوزره برغبیلر  
 اوتوردی حاصلی محبت و مودتیری برودنه تبدیل اولدی عقیل  
 معاویه دن کسلدی و انک مجلسنه کلوب کتمه دن ایغین چکدی یعنی  
 مجلسنه وارددی معاویه عنردیله رک عقبله برنام یازدیکه ای عبد  
 مطلب اولادینک مطلب اعلاسی یعنی فی زماننا جله سنک یوجه مطلبی  
 وای قصی انسانک مقصد اقصاسی یعنی الحاله هذه جله سنک اعلاسی  
 مطلبی و جله نیک نهایت مقاصدی وای عبد منافک نافه مشک تولان  
 آهوسی وای هاشم اولادینک کرملر منعی نبوت آیتی سزک شلشکرده در  
 و رسالت عزتی سزک اهل یتکرده در قنده کیندی اول بوقدر اولواق و  
 جواللکک حلمی کل کل یعنی شنه تشریف ایله کیندن نادمز و کچندن پریشان  
 یعنی ماضی دن که یتکرده جریان ایلدی نادم و پریشان و پشیمان اولدیق  
 (رباعی) تاکی هدف ناولک کین خواهم بود \* وز دوری تو پیدل و دین  
 خواهم بود \* تا حرف توقیت (کی کاف عرب فتحیله زماندن سؤالدر  
 استفهامی متضمن (هدف ناولک کین لامیه و بیسانیه (هدف فتحین ایله  
 اوق نشانته دیرلر که ترکیده پوته دیمکله تعمیر اولنور (ناولک بونده ارق  
 معناسنه در (کین خشم معناسنه در کاف عرب کسر یله (خواهم بود  
 اولبیرم دیمکدر (وز وارزدن مخففدر (دوری یا حرف مصدر اوزاقلق  
 دیمکدر (تویه اضافت لامیه (بی دل و دین بونده کال اضطراب  
 و ضجرتدن عبارتدر (محصول یت) فتحه دک یعنی نه زمانه دک غضب  
 و خشم اوقبنه هدف اولبیرم و سنک اوزاقلقکنن مضطرب  
 اولبیرم حاصلی بوافتراق نه وقته دک و نه زمانه دک متهمی اوله جعفر  
 \* بروی زمین پیش توام رو زمین \* در بر زمین نیر چنین خواهم  
 بود \* روی زمین پیانبه بر یوزی دیمکدر (پیش تو لامیه سنک اوککده

دیمکدر (میم ضمیر متکلم بر زمین با حرف ظرف) (ز بر زمین پیسانه بر لنده  
 دیمکدر که مراد آخرت در) نیز دخی دیمکدر (چنین بونجیلین معناسنه در  
 (محصول یت) بر یوزی اوزره یعنی دنیاده یوز یرده سنک حضور کده یم  
 یعنی کان تواضعده یم که خا کپاک اولورم برالنده دخی بونجیلین ولسرم  
 حاصلی دنیا و آخرتده سنک خا کپاکیم (عروض) یوز باغی شجره  
 اخربندر که مدد وابتدا اخرب حشو اولی مکفوف حشو ثانیلری  
 سالم عروض و ضرب ازل بنه کیم علال احوالی پیا اولندی ایدی  
 بویله اولنجه بر مصرای مفعول مضاعیل مضاعیلین فاع اولور قطعه  
 یازان واقف دکل ایتمش \* عقل در جواب لو بصواب چنین نوشت \*  
 (محصول ترکیب) عقل معاویه به جواب باصوابده انجیلین یازدیکه  
 یا یعنی بوشهر در (شعر) صدقت و قلت حقا غیراتی \* اری ان لاراک  
 ولاترانی \* صدقت فعل ماضی مفرد مذکر مخاطب سن صادقین  
 یعنی طوغری سویلندک (قلت فعل ماضی مفرد مذکر مخاطب صدقت  
 جمله سی اوزره معطوف دندک دیمکدر) حقا مفعولی (غیر فتح اوزره  
 مبنی بونده لدات استدر) کدر لکن معناسنه معلوم اوله که عندالفر  
 استنشاده واقع اولان غیر کله سی مبنی اولور حرف معناسنه اولدیغیچون  
 که الا معناسنه در بصریون عندنده معربدر اگر ان کله سنه  
 مضاف اولمزسه ان به مضاف اولور سه بنه منیدر اما مطلقا غیر  
 ومثل کلملری ما وان وان حرف لریسه مضاف اولدیغی صورتده فتح  
 یوزره یناسیه جاز در مبتداء محذوف خبری اولق ویره مرفوع  
 اولسیده جاز بونده اولدیغی کبی (اتی ان حرفدر حروف مشبهه  
 بلا فعل دن یاه متکلم محلا منصوب اسمی (اری فعل مضارع نفس متکلم  
 وحده اصلسنده ارای ایدی یا حرف علت متحرک ماقبل مفتوح یابی  
 اللفه قلب ایتدک وهره بی تبیین ایتدک حرکه سنی ماقبلنده رایه وبردک  
 اجتماع سا کنین ایچون همره بی حذف ایتدک اری اوادی بن رای  
 ایدرم دیمکدر فاعلیله جمله سی محلا مرفوع ان تک خبری ان اسم  
 وخبریه تأویل مصدرده غیرک مضاف الیهی (ان حرف ناصب  
 مصدریه (لا اری فعل نفی استقبال نفس متکلم وحده اعلالی  
 سابق کبی فاعلیله تأویل مصدرده محلا منصوب اراک مفعولی



(کاف ضمیر خطاب محلا منصوب لا اراک مفعول سنی کور ممکنکی  
 دیمکدر) ولاترانی فعل فی استقبال مفرد مذکر مخاطب فاعلیه تأویل  
 مصدره محلا منصوب لا ارایه معطوف (نون حرف و فایه یا ضمیر  
 متکلم محلا منصوب مفعول (محصول بیت) کلامکده صادقین  
 وحق دیکل لکن بن سنی کور ممکنکی و سن بنی کور ممکنکی رأی ایدرم  
 یعنی هرته دیدکده طوغر یسین اما بنم رأیم دخی بو کونه در \* ولسن  
 اقول سوء فی صدیق \* ولکنی اضد اذا جفتی \* لسن فعلدر افعاله  
 ناقصه دن متکلم وحده بن اولدم دیمکدر ضمیر متکلم اسمی (اقول  
 فعل مضارع مکلم وحده تحتند فاعلیه جمله سی لسن تک خبری  
 (سوء لفظا منصوب مقول قول (فی صدیق ای فی حق صدیق یعنی  
 بر حذف مضاف تقدیر اولنور یا خود فی لام معنایه اولفنده چاتر  
 (صدیق صادق فحلیه فعل یعنی فاعلدر که دوست معنایه لفظا  
 مجرور محلا منصوب مفعول غیر صریحی اقول تک جمله سی لسن تک  
 خبری (ولکنی لکن حرف استراک یاء متکلم محلا منصوب امیدر  
 (اضد فعل مضارع متکلم وحده نصر یا بنک مضاعفتن ایر بلورم  
 دیمکدر تحتند فاعلیه جمله سی جراء شرط (اذا اسم شرط محلا  
 منصوب مفعول فیهیدر اضد تک (جفا فعل ماضی مفرد مذکر غالب  
 فاعلی تحتند صدیق و اجندر جمله سی محلا مجرور جراء شرط  
 واذانک مضاف الیهی فعل شرط جراء شرط جمله سی خبر لکن در  
 (نون حرف و فایه (یا متکلم جفانک مفعول (محصول بیت) بن دوستم  
 حقند بادوستم ایچون کونوسو بلر اولدم یعنی دوستی ذم و غیبت  
 ایلم لکن بن ایر بلورم بکا اذیت و جفا ایلدیکی وقتده حاملی دوستم  
 حقند اسانت ایلم لکن ایچنورسم مفاوخت ایدرم (عروض)  
 بو قطعده بحر وافر دندر که مفاعلتن جز ویدر که بونده سدس  
 الاجزادر بیت اولک و ثانینک صدری سالم صدرك حشوی معصوب  
 عصب مفاعلتن دن بشجعی متحرکی اسکاندر که لامدر مفاعلت اولور  
 مفاعیلن افطنه تبدیل اولنور عروض و ضرب معطوف قطف  
 مفاعلتن دن پنه لامی اسکان و آخرنده سبب خفنی که تن در آئی اسقاطه  
 دبرل مفاعل قالور فعولان انک یرینه کلور وابتدال معصوب ابتدانک

حشوی

حشوی سالم بویه اولجه تطیع اولسه صدقت وقل مفاعلت  
 حقانی مفاعلت رانی فعولن ارا ان لا مفاعیلن ارا لا مفاعیلن  
 ترانی فعولن ولست اوقو مفاعلت ل سوء فی مفاعیلن صدیق فعولن  
 ولکنی مفاعیلن اضد اذا مفاعلت جفانی فعولن اولور \* یعنی چون  
 کریم از دوست برنجد باید که کج مفاعلت کرد و بکوی مهاجرت  
 کراید نه آنکه پیدی میان بندد و پید کوی زبان کشاید \* چون  
 ادات تعلیل معنای شرطی متضمن (برنجد باه تا کیدایه فعل مضارع  
 مفرد غائب طوته دیمکدر) (بکوی باحرف صله کوی کاف عریله  
 محله دیمکدر) (مهاجرت مفاعله بانندن مصدر در) (تا اسلوب عجم  
 اوزده طویل یاز یلور نه کیم بیان اولنسی اربلق دیمکدر) (کراید  
 فعل مضارع مفرد غائب میل ایده دیمکدر کرایدندن کاف عجم  
 کسریله بعضیلر کاف عریله دیمشیلر کذا فی نعمه الله) (نه آنکه  
 اول دکل که دیمکدر) (پیدی باحرف صله باحرف مصدر) (میان بندد  
 بل باغلیه دیمکدر که اصرار دن کایه در) (بندد فعل مضارع مفرد  
 غائب بندیدن دن) (پید کوی باحرف صله باحرف مصدر بد کوی  
 وصف ترکیبدر بد سویلیجی دیمکدر) (کشاید فعل مضارع مفرد  
 غائب آچه دیمکدر) (محصول ترکیب) (حضرت جامی بوقطعه نک  
 مضمونندن مستفید اولنان حصه بی تفسیر ایدوب پیورر چونکه کریم  
 یعنی کریم اولان کیمسه دوستدن اینجه یعنی رنجیده خاطر اوله  
 کرکدر که مفارقت بوجفی طوته یعنی مفارقتی اختیار ایلیم و مهاجرت  
 محله سنه میل ایلیم حاصلی رنجیده اولدینی دوستدن اریله و سمنه  
 واریمه اوله دکل که کوتولکه بل باغلیه یعنی عداوته اصرار ایدوب  
 مضرت قصد نده اولیمه و بد کویلفه دن آچه یعنی ذم وغیبتنده  
 اولیمه حاصلی اهل کرم بوافمالی ارتکاب المنز (منوی) چون شود  
 یار باتو جنسک اندیش \* جز جدایی مکبر با او پیش \* باتو باحرف  
 مصاحبت (جنک) اندیش وصف ترکیبدر بونده رنجیده اتمه دن  
 کایتندر (جدایی باحرف مصدر اربلق دیمکدر) (مکبر فعل نهی  
 مفرد غائب طومه دیمکدر بونده پیش وزن و فایده ایچون تأخیر  
 اولمشدر تقدیری پیش مکبر تفکر و رای اتمه دن کایتندر) (با او باینه

مصاحبت ضمیر باره راجع صدر (محصول یت) چونکه بارسنگله جنک  
اندیش اوله یعنی رنجیده ایده ائک ایله ابر یلغک غیری رأی ایته یعنی  
مخاصمه ایده یم یا ضرر قصه دنده اوله یم یا ذم و تخینه ایده اوله یم دیمه  
همان مفارقت ایله \* جد مکن در خصوصت بسیار \* اندکی روی  
آشتی بگذار \* جد جیگ کسر یله سعی معانسه در (مکن فعل نهی  
حاضر مفرد ایله دیمکدر) خصوصت مصدر در دشمنانلق معانسه خاء  
میجه ک ضمیمه بسیار اضافه یانیه (بسیار چوق دیمکدر) اندکی یا تنکیر  
ایله ترکیده از اجاق دیمکله تعبیر اولنور (روی آشتی بیایه روی بونده طرف  
معانسه) آشتی الف عدوده یله و شبنک کسر یله صلح معانسه صلح جانبی  
دیمکدر (بگذار امر حاضر مفرد قو دیمکدر) (محصول یت) خصوصت  
بسیار سعی ایله یعنی چوق دشمنک ایله از اجاق صلح جانبی قو  
یعنی صلحه بر قالسون زیر پشیمان اولیق محتملدر (عروض) بوقطه  
بحر خفیه حدندر که فاعلان مفاعیلن فعلات اولور که بیان اولندی  
\* باز معاویه یا عتذار معاودت نمود و در القاس صلح کنود و صد هزار  
درم بدل صلح فرستاد و بنیاد عهد نهاد \* باز یت دیمکدر (با عتذار  
یا حرف صله اعتذار افتعل بابتدن مصدر در) معاودت مفاعله بابتدن  
مصدر در (کنود فعل ماضی مفرد غائب اچدی دیمکدر) در القاس  
صلح لامیه و مصدرک مفعولنه اضافه تیدر (در قو معانسه در) صد هزار  
وزیک دیمکدر (درم مسکوک) آخه دن عبارتدر (بدل صلح لامیه  
(فرستاد فعل ماضی مفرد غائب گوئندردی دیمکدر) بنیاد فعل معانسه  
(عهد اضافه لامیه بیایه) نهاد فعل ماضی مفرد فاعل خودی  
دیمکدر (محصول ترکیب) یت معاویه اعتذاره عودت کوسزدی  
یعنی تکرار اعتذار و اعتراف ایلدی و صلحه رضا قبولی اچدی  
ووزیک آخه صلح بدل ارسال ایلدی و عهده عمل خودی حاصلی  
صلح و معاوده ایلدی (قطعه) عذر خواهی بکن و عفو طلب شو  
چو عذر \* رخنه در قاعده باری باران خدم \* عذر خواهی یا حرف  
مصدر (عذر خواه وصف ترکیبدر عذر در یلیجک دیمکدر) اعتذار  
معانسه (بکن بلد تأکید ایله امر حاضر مفرد ایله دیمکدر) (عفو طلب  
وصف ترکیبی عفو استیجی دیمکدر) شو قول امر مخاطب اول دیمکدر

(چو اذات تعلیل) فتد فعل مضارع مفرد غائب واقع اوله دیمکدر  
 (رخنه بویه برلده خلل معناسنی افاده ایدر) (در حرف ظرف) (با حرف  
 صله) (قاعدہ باری یازان قدیم لامیدار و بینیدر) (باری یا حرف  
 مصدر دوستلق دیمکدر) (یازان الف نون اذات جمع) (قدیم اسکی  
 دیمکدر) (محصول یت) (خطاب عام طریقله پیورد که اعتذار ایله  
 یعنی عذر دیله و عفو استیجی اول چونکه اسکی دوستلرک دوستلنی  
 قاعده سنه یا قاعده سنه خلل واقع اوله یعنی قدیم اولان احسانک  
 محبتی قاعده سنه خلل واقع اولور سه اعتذار ایله حاضلی کلل مرتبه  
 سعی مصالحه ایدوب باریش و دفع خلل ایله \* و نیاید بهم آن رخنه  
 بگفتار زبان \* در عمارت کریش کوش بخش زر و سیم \* و روا کردن  
 مخفقد در (نیاید فعل نفی استقبال مفرد غائب کلر سه دیمکدر) (بهم بریره  
 دیمکدر) (بگفتار زبان بینیدر) (با حرف مصاحبت) (در عمارت کریش  
 در حرف صله) (با معناسنه شین ضمیر رخنه به را جعفر) (با حرف  
 مصدر) (کر اذات فاعل اول رخنه بی ضمیر ایدوچی لیکه) (کوش فعلی  
 امر حاضر مفرد چالش دیمکدر) (بخشت زر بینیدر) (با حرف مصاحبت  
 بخش کریم دیمکدر) (خواه مجله نک کسر یله اما بونده کوچه دن  
 کایتندر) (محصول یت) (اگر اول خلل دیل سوز یله بریره کلر سه یعنی  
 عذر دیلکله مودت سابقه مقرر اولر سه اتی ضمیر ایدوچی لیکه چالش  
 للتون و کوش کوچه سیله یعنی بدل مال ایدوب مصالحه ایله زیرا  
 لایق دکلدر که مدت عمر کده قرانیدغک دوستی براند کفند کدن  
 دور اتمک (عروض) بوقطعه بحر رمل میمند که صدر و ایتدادن  
 ماعدا بخبوند عروض و ضربینه قصر دخی طاری اوله سدر که  
 بر مصراع فاعلان فاعلان فعلان فعلان او او (حکایت) حجاج  
 در شکرگاهی از لشکر یان خود جدا افتاد بتلی برآمد دید که اعرای  
 فتنه و از خرقة خود جنبه کان می چیند و شتران کرد اومی چرند \*  
 (شکار کاهی یا حرف وحدت) (گاه اذات مکاندر شکار محلند  
 دیمکدر) (لشکر یان الف نون اذات جمع با حرف نسبت) (لشکر وزن  
 و معناده عسکر کیدر) (خوده اضافت لامیه) (جدا بونده بعد دیمکدر  
 اذات فعل ماضی مفرد غائب دوشدی دیمکدر) (بتلی با حرف صله

(با حرف وحدت) تل تانك قتي ولامك مكونيله در زیر بولقند  
اصل اولان شده اولمقدردیه معناسنه (برآمد فعل ماضی مفرد غائب  
چقدی دیمکدر) (دید فعل ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر) که  
حرف بیان (اعرابی بیه اول حرف نسبت بیه ثانی وحدت) (براعرابه  
منسوب اعراب بریه ده ساکن اولان عربیه اطلاق اوانور) (نشسته  
ماضیدن قصید اوانور مش معناسنه) (خرقه خود بیابنه) (جنبذ کان  
الف نون ادات جمع کاف هاء رسمیدن مبذل) (جنبذه جیم عربینک  
ضمی ونونک سکونی وبانک فتحیه حشرات ارض جنبذه دیرل یونده  
مراد کله در) (می ادات استمرارا چینه جیم عجمک کسر بیه فعل مضارع  
مفرد غائب دوشیرر دیمکدر) (شزان الف نون ادات جمع شتر  
ضم شین ایله اشتردن مخفف دوه دیمکدر) (کرد کاف عجمک کسر بیه  
چوره دیمکدر اویه اضافت لامیه اعرابیه راجع) (چرند فعل مضارع  
جمع غائب اوتلر دیمکدر) (محصول ترکیب) حجاج برشکار گاهده  
لشکر یسندن ایری دوشدی بر دیه به چقدی کوردیکه بر اعرابی  
اوانور مش وخرقه سندن کله دوشیرر دوه ل اطرافنده اوتلر  
\* چون شزان حجاج را بدیدند برآمدند اعرابی سر بالا کرد خشنک  
گفت کیست که ازین پیایان بلجامهای درخشان برآمد لغت خدای  
بروی باد \* را ادات مفعول (بدیدند فعل ماضی جمع غائب کوردیلر  
دیمکدر بیه تا کید ایله) (برمیدند بیه اوز کدیلر دیمکدر  
(سر بالا کرد باشی قالدردی دیمکدر) (خشنک ناک ادات وصف  
ظارعین دیمکدر) (گفت فاعلی تخته اعرابی به راجعیدر) (کیست  
کیمیر دیمکدر که ذوی العقولده مستعمل ولان که ایله ادات خبردن  
میکدر) (که حرف بیان) (بیایان صحرا معناسنه در) (بلجامهای درخشان  
موصوفک صفتیه اضافتیدر) (با حرف معساجت تاوسل اضافت ها  
ادات جمع) (درخشان صفت مشبهه پارلق دیمکدر) (برآمد کلدی  
و چقدی دیمکدر) (لغت خدای لامیه و میسنداند) (بروی کیست ده کی  
که به راجعیدر) (باد امر غائب جمله سی دعاء علیه در) (محصول ترکیب)  
چونکه دوه ل حجاجی کوردیلر اوز کدیلر اعرابی باشی قالدردی  
طارغین دیدی یعنی طاریله رق دیدی کیمیر بویسباندن پارلق

جامه لاله کلدی یا چغندی لغت او کجسته نک اوزرینه اولسون  
 \* حجاج هیچ نکفت ویش آمد که السلام عليك يا اعرابي گفت  
 لا عليك السلام ولا راحة الله ولا برکاته \* نکفت فعل ننی ماضی  
 مفرد غائب (پیش بآه عجمیه قبت معناسه در) (درآمد فعل ماضی  
 مفرد غائب کلدی دیمکدر حاصلی ایلر و کلدی) (که حرف بیان  
 ) گفت فاعلی اعرابی به راجعدر (الار حرف ننی) (محصول ترکیب)  
 اعرابی حجاجه لغت ابله شتم ابدنجه حجاج هیچ سو یلدی یعنی  
 شتمه جواب ویرمدی و ایلر و کلدیکه السلام عليك يا اعرابي دیدی  
 یعنی سلامت سنک اوزر بیکه اولسون اعرابی جوابده دیدی لا عليك  
 للسلام ولا راحة الله ولا برکاته یعنی سلامت سنک اوزر بیکه اولسون  
 والاهک رحنی دخی سکا اولسون والاهک برکاتی یعنی خیر کشری  
 سکا اولسون مراد دعاء علیه در \* ازوی آب طلبید گفت فرود آی  
 یتلت و خواری آب خور والله من رفیق ونوکر تونیستم حجاج فرود  
 آمد و آب خورد \* وی ضمیری اعرابی به راجعدر (طلبید فعل ماضی  
 مفرد غائب استدی دیمکدر) گفت اعرابی دیدی (فرود آی فرود  
 اشاغی دیمکدر) (آی امر حاضر کل دیمکدر اشاغی این دیمک اولور  
 ) (یتلت با حرف مصباحیت) (خواری واور سمبله و بآه مصدر یرله  
 خورلقی دیمکدر) (خور امر حاضر مفرد یمک و ایچمک معنا سنده  
 مشترکدر بونده ایچ دیمکدر) (رفیق بولداش دیمکدر) (نوکر بونده  
 خد متکار دیمکدر) (توبه اضافه لامیه) (نیستم دکلم دیمکدر) (فرود آمد  
 ایندی دیمکدر) (آب خورد صوابجودی) (محصول ترکیب) حجاج اعرابیدن  
 صو طلب ایلدی اعرابی دیدی ذلت و خورلقه اشاغی این صو ایچ  
 والله بن سنک بولداشک و خد متکار دکلم حجاج ایندی و صو ایچدی  
 (پس گفت ای اعرابی بهترین مردمان کبست گفت رسول خدا صلی الله  
 علیه وسلم برغم تو باز گفت چه میگوینی در حق علی ابن ابی طالب گفت  
 از کرم بزرگواری نام وی در دهان نمی کجهد \* پس بوند نصکره  
 دیمکدر) (گفت حجاج دیدی) (بهترین به بانک کسری و هاء اصلیه ابله  
 ایو دیمکدر ترادات تفضیل یا حرف نسبت نون حرف تأکید بکرکی  
 دیمکدر) (مردمانه اضافه لامیه الف نون ادوات جمع) (کبست کجهد

دیمکدر (گفت اعرابی دیدی (رسول خدا لامیه (برغم نوسنک  
 کورلککه دیمکدن ~~کنایندر~~ (بازینه دیمکدر (گفت حجاج دیدی  
 (میگوی می ادات حال (کوی فعل مضارع مفرد مخاطب چه میگوی  
 نه دیرسین دیمکدر (گفت اعرابی دیدی (برزکوارای باحرف مصدر  
 اولواق دیمکدر (نام وی لامیه وی ضمیر علی رضی الله عنه راجعدر  
 (دردهان درحرف صله بامعناسته (نمی گنجد فعل نفی حال مفرد غائب  
 صغیر دیمکدر (محصول ترکیب) بودند فصره یعنی اینوب صو  
 ایجاد کد فصره حجاج دیدی مر دملک یکری یعنی انسانک افضل  
 نگیدر اعرابی دیدی خداک رسول صلی الله علیه وسلم حضرت تلویدر  
 سنک کورلککه بته حجاج دیدی ابی طالب اوغلی علی کرم الله وجهه  
 ورضی الله عنه حقنه نه دیرسین اعرابی دیدی اولواقی کردند  
 حضرت علیک اسمی اغزه صغیر یعنی قابل وصف دکلدر \* پس  
 گفت چه میگوی درحق عبدالملاک بن مروان هیچ نکفت گفت جواب  
 من بگوی اعرابی گفت بد مر دیست گفت چرا گفت خطایی ازوی  
 در وجود آمده است که از مشرق تا مغرب ازان پراکنده است پرسید که  
 ان کدامست گفت این فاسق و فاجر حجاج را بر مسلمانان گماشته است حجاج  
 هیچ نکفت \* می کوی می حرف حال کوی فعل مضارع مفرد مخاطب  
 (درحرف ظرف (حق عبدالملاک بن مروان لامیه در در عبدالملاک دولت  
 اموی بدن مروان بخارک اوغلیدر خطبه دن بعضی بدع سابقه بونک  
 زماننده قائمشدر بته کیم نوار بخوده مصر حیدر و حجاجک پادشاهیدر  
 (نکفت فعل نفی ماضی مفرد غائب فاعلی تحتند اعرابه راجعدر  
 (گفت حجاج دیدی جواب من لامیه (میگوی بیه تأکید ایله امر حاضر  
 مفرد سوبله دیمکدر (گفت اعرابی دیدی بد مر دیست برکتو ادمدر  
 دیمکدر گفت حجاج دیدی (چرا را ادات تخصیص نیچون دیمکدر  
 (گفت اعرابی دیدی (خطایی بیه ثانی حرف وحدت (وی ضمیری عبد  
 الملکه راجعدر (در وجود درحرف صله در بامعناسته (آمده ماضیدن  
 قسمدر (خطایی مبتدا آمده است خبری (که حرف بیان باحرف رابط  
 صفت (از حرف ابتداء علیه (مشرق معروف (تا حرف انتهاء غایه  
 (با حرف صله (مغرب معروف (بآن خطابه اشارتدر (پرسید فعل ماضی

مفرد غائب سؤال ایلدی دیمکدر تحتند فاعلی حجاجه راجع بدر  
 (که حرف بیان) کدام ایدات سؤالدر که قتی معناسنه در (کاشته  
 ماضیدن قسمدر حواله ایلمش معناسنه) (محصول ترکیب) صکره حجاج  
 دیدی نه دیرسین مر واثک اوغلی عبداللک حقند اعرابی هیچ سو ایلدی  
 حجاج دیدی نیم جوابی سوبله یعنی بکا جواب ویر اعرابی دیدی  
 کتو بر آدمدر حجاج دیدی نیچون یعنی مدلیکی نه جهندن اعرابی  
 دیدی عبدالملکدن برخطا وجوه ککشد که مشرقدن مغربه وارنجه  
 لول خطا ن طولشددر حجاج سؤال ایلدیکه قفسیدر یعنی نه کونه  
 خطا و ککشددر اعرابی دیدی بو فاسق و فاجر حجاجی مستانله حواله  
 ایلمشددر حجاج هیچ سو ایلدی \* ناکاه مرغی پیرید و آوازی کرد اعرابی  
 روی بحجاج کرد و گفت تو چه کسی ای مرد گفت این چه سؤالست که  
 میکنی گفت این مرغ مرا خبر داد که اشکری میرسد که سردار ایشان  
 تویی \* ناکاه برکله مر کبیر آنسزین دیمکله تعبیر اولنور (مرغی  
 یا حرف وحدت) پیرید باء ناکاه ایله و باء بحجبتک قحجبله اوجدی  
 معناسند فعل ماضی مفرد غائب (آوازی یا حرف وحدت) کرد فعل ماضی  
 مفرد غائب بحجاج با حرف صله (چه نه دیمکدر) کسی یا حرف خطلب  
 (گفت فعل ماضی حجاج دیدی) (این چه سؤالست بونه سؤالدر) که  
 حرف رابط صفت (میکنی فعل حال مفرد مخاطب) (مرا بکا دیمکدر)  
 (خبر داد خبر ووردی) (که حرف بیان) (اشکری یا حرف وحدت)  
 (میرسد فعل حال مفرد غائب ایریشوردیمکدر) (که حرف بیان یا حرف  
 رابط صفت) سردار ریدس العسکر معناسنددر (ایشانه اضافت لامیه  
 (تویی باء ثانی خطاب سن سین دیمکدر) (محصول ترکیب) آنسزین  
 بر قوش اوجدی و بر آواز ایلدی یعنی اوندی و اعرابی یوزینی حجاجه  
 ایلدی یعنی باقمی و دیدی سن نه کیمسه سین ای ادم یعنی کیمسه حجاج  
 دیدی بونه سؤالدر که دیرسین اعرابی دیدی بو قوش بکا خبر ویردیکه  
 بر اشکری ایریشورانت سرداری سن سین \* درین سخن بود که اشکریان  
 وی دیرسیدند و بروی سلام گفتند اعرابی چون ان دیدنل وی  
 متغیر شد حجاج فرمود تا ویرا همراهیبردند \* درین سخن بود یعنی  
 اعرابی بوسوزده ایلدی (که حرف بیان اشکریان وی لامیه در رسیدند



در حرف تا کید رسیدند فعل ماضی جمع غائب ابرشدیلر دیمکدر (وی ضمیری حجاجه راجعدر) گفتند فعل ماضی جمع غائب سو یلدیلر دیمکدر (محصول ترکیب) اعرابی بوسوزده ابدی که حجاجت عسکرلری ابرشدیلر و حجاجه سلام و یردیلر یعنی السلام عليك دبدیلر اعرابی چونکه ای کوردی رنکی متغیر اولدی بو زلدی حجاج بیوردی تا ائی برابر ایلندیلر \* چون روز دیگر بامداد کرد مائده بنهاد و مردمان جمع آمدند اعرابی را اواز داد چون در آمد گفت السلام عليك ایها الامیر حجاج گفت من چنان نمی گویم که تو گفتی و عليك السلام \* چون ادات تعلیل (روز دیگر ارنسی کون دیمکدر) بامداد کرد صبا حلدی دیمکدر (مائده طعام معناسنه) بنهاد فعل ماضی بونده لازم معناسنه که قوندی دیمکدر (با ادات مفعول اواز داد چاغردی و دعوت ایلدی دیمکدر) آمد کلدی دیمکدر (محصول ترکیب) چونکه ارنسی کون صبا حلدی طعام قوندی و خلق جمع اولدیلر اعرابی چاغردی چون کلدی السلام عليك یا امیر دیدی حجاج دیدی بن انجیلین دیم که سن دیدک ابدی یعنی سنک کی لاعليك السلام دیم و عليك السلام \* پس گفت طعام می خوری گفت طعام تست اگر اجازت می دهی می خورم گفت اجازت دادم اعرابی پیش نشست و دست دراز کرد و گفت بسم الله ان شاء الله انچه بعد از طعام پیش آید خبر باشد حجاج بخندید و گفت هیچ میدانی که دی روز بر من چه گذشت اعرابی گفت اصلح الله الامر سری که دیروز میان من و تو گذشته است امروز افشای آن مکن \* (محصول ترکیب) بوند نصکره حجاج دیدی طعام برهسین اعرابی دیدی طعام سنکدر اذن و یرسک برم حجاج دیدی اجازت و یردم اعرابی ایلر و اوتوردی و این اوزاندی یعنی طعامه شروع ایلدی و دیدی بسم الله ان شاء الله اول نسته که طعام نصکره ظهور ایدر خبر اوله حجاج کولدی و دیدی هیچ یلور بهسین دونکی کون بنم اوزریمه نه یکمشد اعرابی دیدی الله امیری اصلاح ایلسون برسر که دونکی کون بمله سنک یینکده یکمشد بر بو کون ای افشا ایلده \* بعد ازان حجاج گفت ای اعرابی یکی ازدو کار اختیار کن یا پیش من باش تا ترا از خواص خود گردانم یا تر پیش عبدالملک ابن مروان فرستم و از انچه او را گفته اخبار کنم تا هر چه خواهد آن کند

(محصول ترکیب) بوند نصکره حجاج دیدی ای اعرابی ایکی کار دن  
 پرخی اختصار ایله یا بنیم قنده اول تا که سنی کندو خواصمدن ایلیم  
 یا سنی عبد الملك بن مروان فتنه کوندرم واول نسنه دنکه انک ایچون  
 سولمش اینک خبر ایلیم تا که هر نه دیلرسه اتی ایلسون یعنی فصل  
 یلورسه او یله ایلسون \* اعرابی گفت صورتی دیگر هم می تواند بود  
 پرسید که آن کدامست گفت آنکه هر ایگذاری که سلامت بیازد خود  
 بازروم و دیگر نه تور ایینه نه من ترا حجاج بخندیدو فرمود تا ویرا هزار درم  
 دادندو بیلا دوی فرستادند \* صورتی با حرف وحدت (محصول ترکیب)  
 اعرابی دیدی پر غیر صورتی دخی اولمق ممکندر حجاج سوال ایلدیکه  
 اول فتنه سیدر اعرابی دیدی اولدر که بنی ترک ایده سین که سلامت  
 کندو بلادیمه کیدم و غیره نه سن بنی کوره سین و نه بن سنی حجاج  
 کولدی و بیوردی تا اکا ییک درم و یزه روانی بلادینه کونده لر (قطعه)  
 زمرد باید که بلطف سخن و حسن خطاب \* طبع ارباب ستم راز ستم  
 باز آرد \* (بلطف سخن صفت موصوفه اضافتیدر با حرف مصاحبت  
 حسن خطابده بویله طبع ارباب ستم لامیه و بیانیه را ادات مفعول  
 ستم لر بونده ظلم معنائه (باز آرد بحسب اللغة کیر کتورر دیمکدر اما  
 بویله پرلده البقورر دیمکدن کنایتدر (محصول بیت) مردر کدر که  
 لطف سخن ایله و حسن خطاب ایله یعنی کلمات دلاویز و خطاب شوق  
 امیر ایله ظلم اربابنک ملبعنی ظلمدن البقورر یعنی مجبول اولد بخی ظلمی  
 ایتدر مز بلکه لطفه سزا اولور \* هر کریمی که ز احسان و کرم رم  
 کرد ست \* بقسون سخن او را بکرم باز آرد \* کریمی با حرف وحدت  
 نوعیه (که حرف رابط صفت) رم رانک فتنه یله رمیدن مصدرندن  
 امر در بونده کرده لفظ یله ترکیب اولنوب ماضی مر کبدن قسم  
 اولمشدر اورکش و نفرت الیش معنائه (بقسون با حرف مصاحبت  
 قسون افسوندن محفقدن) تخنه اضفت بیانیه (بکرم با حرف صله  
 (باز آردنک تخنده فاعلی مرد مرا جعدو کر و کتورر معنائه (محصول بیت  
 هر بر کریمکه احسان و کرمدن اورکدر یعنی کرم و سخاندن نفرت  
 ایلنسدن حاصلی مسکدر سخن افسونی ایله اتی اولی مرد کر مه کتورر  
 (عروض) بوقطعه رمل مجنوندر که فیجه کره مرور ایلدی (حکایت

بزد جرد پس سر خود بهرام را در موضعی دید از حرم خود که مناسب نبود  
 ویرا فرمود که بیرون رو و حاجب را سی تازیانه بزنی و از در پرده سرای  
 دور کن و کسی ده گز را نام برد که ویرا بجای وی بنشان \* (بر ز جرد  
 یانک قتی و زانک سکونیه و دالاک کسریله عجم پادشاه لرزیدن برینک  
 اسم بیدر که بزد کرد دخی دبر لر که بهرام کورک پدری ابدی و هم غایت  
 ظالم ابدی آخر الامر اغریزه آتی دیمه اوروب فوت اولمش در ز پس سر خود  
 پیایه (بهرام را را ادات مفعول) موضعی یا حرف وحدت (دید فعل  
 ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر) (حرم خود ده پیانیه) (ویرا وی  
 ضمیری بهرام را جعدر را ادات مفعول) (حاجب پرده دار مختاسنه) (را  
 ادات مفعول) (سی اوتوز دیمکدر) (تازیانه قچی مختاسنه) (برن امر  
 حاضر مفرد آوردیمکدر) (پرده سرای لامیه سرای حرم بدن کتایتدر  
 حرم قیوسندن دیمک اولور سرای قیوسندن دین معنایه نا محرم ایمش  
 (نام برد بحسب اللغة آدالت دیمکدر اما بویله بر زده تعیین دن کنایتدر  
 (که حرف بیان) (ویرا را ادات مفعول) (وی ضمیری کسی به را جعدر  
 بجای وی لامیه با حرف صله) (وی ضمیر حاجب اوله را جعدر) (بنشان  
 فعل امر مخاطب نصب ایله دیمکدر) (محصول ترکیب) بزد جرد کندی  
 لویغلی بهرامی بر موضعه کوردی حرم بدن که مناسب دکل ابدی بهرام  
 پیوردیکه طشر حقیق و حاجبه اوتوز قچی اور و حرم قیوسندن اوزلق  
 ایله یعنی عزال ایله و بر غیری کیمسه بی نه بین ایله که اتی انک پرته نصب ایله  
 \* بهرام بموجب فرموده پدر عمل کرد اما هنوز سیزده ساله بودند انست  
 که سبب غضب وی حاجب چه بود \* بموجب با حرف مصاحبت  
 (موجب فرموده پدر لامید لر در) (هنوز الان دیمکدر) (سیزده ساله لون اوج  
 دیمکدر) (ساله ها رسمی ادات مقدار سیزده ساله لون اوج ییلاق  
 دیمکدر که لون اوج باشند) (بود ابدی) (ندانست فعل نفی ماضی مفرد  
 غائب بتلدی دیمکدر) (که حرف بیان) (سبب غضب وی لامیه لر در  
 وی ضمیری پدره را جعدر) (محصول ترکیب) بهرام باباسنک بویروغی  
 حقه ضاسبه عمل ابدی اما الان اوج باشند ابدی بتلدی که پدرک  
 سبب غضبی نه ابدی \* بعد از آن روزی بهرام پدر پرده سرای آمد  
 و خواست که در آید حاجب دوم دست بر سینه وی نهاد و نگذاشت که

در آید و گفت بعد از این ترادری موضع ینم سی تازیانه ات بزخم از جهت  
خیانتی که بر حاجب پیشین کردی و سی دیگر را از جهت خیانتی که می  
خواهی بمن کنی \* (روزی با حرف وحدت) بدر با حرف صله (در آید  
فعل مضارع مفرد غائب کیره دیمکدر) دست بر سینه وی نهاد بحسب  
اللغه التي کوکسنه قودی دیمکدر اما بویله محللرده صالیو برمه دن کایتدر  
(محصول ترکیب) اندن صکره بر کون بهرام پرده سرایه کلدی  
و دیلاد یکه کیره ایکنجی حاجب صالیو برمدی وقومدیکه کیره  
و دیلی اگر یوندن صکره سنی بو موضعده کور رسم سکا اوتوز قچی  
اوروزم شول خیانتدن اوتوریکه اسکی حاجبه ایلدک و اوتوز دخی  
اول خیانتدن اوتوریکه بکا ایتک استرسین \* اینی خبر میرد جرد  
رسید حاجب دوم را بخواند و تحسین کر واحسان نمود و خلعت  
پوشانید و مرتبه اش بلند کر دانید \* پوشانید فعل ماضی مفرد غائب  
الف فون ادابت قعد به کیه دردی دیمکدر (محصول ترکیب) بو خبر  
بز جرده ایرشدی ایکنجی حاجی چاغردی و تحسین ایلدی واحسان  
کوشتری و خلعت کیدردی و مرتبه سین عالی و بلند ایلدی (قطعه)  
حفظ شه باید چنان کر آستان او عبور \* در ضمیر بنده و آزاد نتواند  
گذشت \* عبور عینک ضمیمه وزن و معناده مرور کیدر (محصول یت)  
پادشاهک حفظی انجلین کر کرد که ائک آستاندن کچمک بنده و آزادک  
ضمیر بنده کچمک ممکن اولیه یعنی حریم پادشاه اورتبه محفوظ اولمق  
کرک که بنده و آزادک و عبید و احرارک قلبنه کچمک سوداسی دخی  
خطور ایلید کال محافظه دن کایتدر \* در حریم حرمت عرش که  
سردولست \* مزغ نتواند پرید و باد نتواند گذشت \* در حریم حرمت  
عرش در حرف ظرف شین ضمیر پادشاهه راجع در اضافت لری بیانیه (که  
حرف رابط صفت) دواته اضافت لامیه (پرید فعل ماضی بونده  
مصدر معنایه در زیر مضارع مفارندر) گذشت ده پرید کیدر  
(محصول یت) پادشاهک عز حرمتی حریم بنده که دولت سریدر  
قوش او چغه قادر اولیه و روز کار کچمیه قادر اولیه یعنی پادشاه  
حرمته بار و اغیار محرم اولملی (عروض) بو قطعه بحر مملدن در که  
عروض و ضربی مقصور بر مصرعای فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

فاعلات اولور (حکایت) وزیر هرمن بن شاپور بوی نامه فرستاد که  
 یازرگان در یازر جواهر بسیار آورده اند و آنرا بصد هزار دینار  
 از برای پادشاه خریده ام شنیده ام که پادشاه آنرا نمی خواهد اگر  
 راست فلان یازرگان بصد هزار دینار سود می خرد \* وزیر هرمن  
 لایمه (هرمن هانک ضعیله در) شاپور جاه عجبیله بر پادشاهک اسمیدر  
 نسل یافتن بو هرمن نو شروانک اوغلی هرمنک غیر میدر (بوی یا  
 حرف صله (وی ضمیر هرمنه را جعفر) بازار کانان در یا یسانیه (بلر  
 بونده بولک معانسه در (جواهره اضافه یسانیه (و آنرا را لادن مفعول  
 آن اسم اشارت در بار جواهره (بصد هزار سود (یا حرف مضایقه  
 یوزیک التون فائده مضایقه سنه (خرید فعل ماضی مفرد غائب المور  
 دیگر خریدن (محصول ترکیب) شاپورک اوغلی هرمنک وزیر  
 هرمنه نامه ارسال ایلمدی که در یا بازار کانلی جواهر بوی جوق  
 کنور مشرور و اول بولگری پادشاه ایچون یوزیک دیناره صافون  
 المشم ایشتم که پادشاه انی استقر اگر صحیح ایسه فلان بازار کان  
 یوزیک التون فائده ایله صافون المور \* هرمن جواب نوشت که  
 صد هزار دینار و صد هزار چندان پیش ما قدری ندارد چون  
 ما بازار کافی کنیم پادشاهی که کند و بازار کانان چه کنند \* چندان  
 اولقدر دیگر (پیش ما لایمه پیش قیت معانسته) قدری یا حرف  
 تکریر (بازرگانی یا حرف مصدر) کنیم فعل مضارع متکلم مع التصریر  
 (یا پادشاهی یا حرف مصدر که کنیم دیگر) کنند فعل مضارع جمع  
 غائب ایلمر دیگر (محصول ترکیب) هرمن وزیر جواب یلزدیکه  
 یوزیک و اولقدر یوزیک یعنی یوزیک کره یوزیک بزم قیمزده قدری  
 بیوتدر یعنی بی حاصلدر چونکه بز بازار کانلی ایلمم پادشاه خلق کنیم  
 ایلسون و بازار کانلره ایلمر یعنی نه یا بسونلر و نه کاره غیا شرت  
 ایلسونلر (قطعه) نه طور منصب شاهان بود که بیع و شرا \* بقصد  
 کسب معاش خود اختیار کنند \* نه حرف نفی بوده مصروف  
 بطور منصب شاهان لایمه ایلمر در طور اسلوب وقاعده معانسه در  
 (که حرف بیان) بیع و شرا الم صاتم دیگر (بقصد کسب معاش خود  
 یسانیه لر (محصول بیت) شاهلرک منصبی طور اولر که یعنی

لایق نگذرد که الم صاعی گندی معاشی کسی فصدینه اختیار ایللد  
 شان پادشاه مناسب دنگدر \* چوشاه پدشه کند کار تاجران جهان \*  
 قو خود بگو که دگر تاجران چه کار کنند \* کار تاجران جهان  
 لامیه نر در (قو خود بگو انصاف ایلد محسنده استعمال اولنور) که  
 حرف رابط (محصول بیت) چونکه پادشاه تاجر لک کاری صنعت  
 ایلد سن سوله که یعنی انصاف ایلد غیر تاجر لره ایلسونلر (عروض)  
 یوقطعد بحر مجت مجنون مقصور در که وزنی مفاعیلن فاعیلن  
 فعلات اولور مکرر بیان اولندی (حکایت) امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه  
 در وقت خلافت خود در مدینه منوره دیواری کل میگردد یهودی پدش  
 وی نظلم کرد که حاکم بصره بصد هزار درم از من متاهی خریده است  
 و در ادای ثمن آن زعل می کند فرمود که کاغد پاره داری گفت  
 نفی سغالی برداشت و بر آنجا نوشت که شکایت کنندگان از تو بی حساستند  
 و شکر کراران نمایان از وجبات شکایت بهره یار از منند حکومت  
 برخیز و در آخر نوشت که گنیه عمر بن الخطاب نه بران مهری زرد  
 بونه بران طفرایی رقم گردانا چندان صولات عدالت و هدیت سیاست از وی  
 در خاطرها نرسسته بود که \* دیواری یا حرف وحدت (کل کاف  
 محکم که سوله چامور دیمکدر (میگرددی ادات حکا) (کرد فعل  
 ماضی مفرد غائب ایلردی دیمکدر پدش وی لامیه وی خمیر حضرت  
 عمره رایجدر (نظلم کرد اظهار مظلومیت ایلدی دیمکدر) (که حرف  
 بیان (متاهی یا حرف وحدت) خریده ماضیدن قسمدر (ثمن بها  
 دیمکدر) (آه اضافت لامیه (اعمال بهانه معناسنده مستعملدر (پاره  
 یا حرف وحدت بهره حرف توسل (داری فعل مضارع مفرد  
 مخاطب (سغالی یا حرف وحدت) برداشت فعل ماضی مفرد غائب  
 ظاهر دردی دیمکدر (بر آنجا اول بهره یعنی سغالی پاره به دیمکدر (نوشت  
 فاعل ماضی مفرد غائب یازدی دیمکدر) (کنند کان الف نون ادات  
 جمع (کاف هاء رسمیدن میدلدر) (کننده اسم فاعل ایدیجیلر دیمکدر  
 (شکر کراران الف نون ادات جمع شد کر گزار وصف ترکیبدر شکر  
 لذا ایدیجیلر دیمکدر (موجببات سبیلر دهک (بهره یار به ناما یکد ایلد  
 امیر ماضی مفرد در اجتناب ایلد دیمکدر (برخیز فاعلی معناسنده امی

حاضر در (زد فعل ماضی مفرد غائب آوردی دیمکدر) (چندان  
اولقدر دیمکدر) (صولات بونده شدت معنائنه در) (نشسته ماضیدن  
قسمدر) (محصول ترکیب) امیرالمؤمنین عمر رضی الله عنه کند و خلافتی  
و قنده مدینه منوره در دیواره چامورایلردی یعنی دیوار پیاردی  
بریهودی انک حضورنده وظلم حال ایلدیکه حاکم بصره یوز بیک  
درهم برمتاع المشدر بهاسنی داده بهانه ایلر حضرت عمر پیوردیکه  
بر کاغذ پاره واری یعنی بر پارچه کاغذ واری یهودی دیدی یوق  
برسقی پاره سی قالدردی واکا یازدیکه سندن شکایت اید یجیلر  
حسابسزدر لر و شکر ادا اید یجیلر نایاب یعنی یوق شکایت سیلرندن  
اجتناب ایلر یا مسند حکومندن قاتق و آخرنده یازدیکه کتبه عمر بن  
الخطاب یعنی بونی عمر بن الخطاب یازدی نه انک اوز ریشه مهر  
آوردی نه بر طفرارقم ایلدی اما اولقدر عدالتی صولتی و سیاسی هیبتی  
اندن خاطر لده اوتورنشدیکه \* چون آن سفال را بجا کم بصره داد  
ووی سوار بود از اسب فرود آمد و زمین پیوسید و وجه یهودی را تمام  
ادا کرد ووی سوار ایستاده بود \* بجا کم با حرف عمله (وی ضمیر حاکمه  
راجعدر) (فرود آمد ایلدی دیمکدر شارح مرحوم فرود آمد برینه  
پاده شد یازمش یا تمزده اولان نسخه لده یوقدر) (پیوسید باء تأکید ایلر  
فعل ماضی مفرد غائب اویدی دیمکدر) (وجه یهودی لایه وجه بونده  
ثمنندن عبارتدر) (وی ضمیر یهودی به راجعدر) (ایستاده ماضیدن قسمدر  
طورمش دیمکدر) (جمع نسخه لده ووی سوار ایستاده بود عبارتنی  
وارد الاشاره مرحوم واقف اولمش) (محصول ترکیب) (چونکه  
اول سفالی حاکم بصره به و بردی و ایل سوار ایدی آندن ایلدی  
ویر اویدی و یهودیک ثمننی تمام ادا ایلدی و یهود سوار طورمش  
ایدی حاصلی بلاتخلف اول ساعت ادا ایلدی) (قطعه) (چون بود  
شاهرا عزو سیاست \* کند از دست کستاخان ذیلی \* بود فعل نیقی  
مستقبل مفرد غائب اولیه دیمکدر) (شاهرا را ادات تخصیص شاهک  
دیمکدر) (عز بونده هیبت و شوکت معنائنه اولقی اولی در) (کستاخان  
الف نون ادات جمع) (کستاخ ادبسمزدیمکدر) (ذایی یا حرف مصدر  
محصول یت) (چونکه شاهک هیبتی و سیاسی اولیه ادبسرزل لندن

خورلق وحقارت چكر \* چور بزد شیر را دندان وناخن \* خورد  
 از رو بهان لك سبلي \* ریز فعل مضارع مفرد غائب لازمه متعدی  
 بیننده مشترکدر بوده لازم معنائسه دو کوله دیمکدر زیریدن  
 یار بخندن تنه کیم دیباجده واقع اولان قطعده تفصیل اولندی  
 (شیر را ادات تحسین شبرك دیمکدر (دندان دیش (ناخن خاه  
 میچده اماله فتح یله طرنق دیمکدر (خورد فعل مضارع مفرد  
 غائب خوریدن دن یاخوردن دن زیر مصدر الیک ماقبلنده  
 یارتودن را واقع واسه مضارعده مفتوح قبلنور (رو بهان الف نون  
 لدان جمعدر زروبه وروبه دلکو دیمکدری جانورك اسمیدر (لك  
 لفظنه اضافت صفتنه اضافتیدر (سبلي سله معنائسه (محصلیت)  
 چونکه ارسلانك دیشی وطر ناغی دوکله طوبلل دلکور دن سله بر  
 یعنی ادائی لئده زیون اولور سیاستی اولین پادشاه دخی ضعفادن  
 مشقت ووزالت چكر (عروض) بوقطعه بحر هزج مسدس مخذوفدر  
 بر مصراعی مفاعیلن مفاعیلن فعولن اولور (حکایت) جوانی را  
 بدزدی گرفتند خلیفه حکم کرد که دستش بپزند تا ازال مسلمانان  
 کوتاه شود جوان بشاید وگفت ای خلیفه \* جوانی با حرف وحدت  
 (را ادات مفعول (بدزدی با حرف مصاحبت (با حرف مصدر  
 خرسزاق ایله دیمکدر (گرفتند فعل ماضی جمع غائب طوندیلر  
 دیمکدر (دستش شین ضمیری جوانه راجعدر (پزند باء تأکید ایله  
 فعل مضارع جمع غائب کسدر دیمکدر (تا حرف تعلیل (مال مسلمانان  
 لامیه (بشاید فعل ماضی مفرد غائب ایکلادی دیمکدر (محصل ترکیب)  
 بر جوانی خرسزاق ایله طوندیلر یعنی تهمت سرقه ایله اخذ ایلدیلر  
 خلیفه حکم ایلدیکه البنی کسه لر تا کیم مسلمانلرک مانندن قصه اوله  
 بیوان ایکلادی یعنی او و فریاد ایلدی و دیدی ای خلیفه بعضی نسخهده  
 ای خلیفه پرینه ای خداوند واقعدر (یدت) مرا یدست چپ وراست  
 چون خدا آراست \* روا مدار که ماند چیم جدا از راست \* مرا بخی  
 دیمکدر (یدست چپ بیانیته (با حرف مصاحبت صول ال دیمکدر  
 یسار معنائسه (راست چپ اوزره معطوف صاغ دیمکدر عین  
 معنائسه (چون ادات تعلیل (آراست الف ممدوده ایله فعل ماضی



مفرد غائب بزه دی دیمکدر (روا مدار جائز کورمه معنائه فعلی  
 نمی در) که حرف نیسانه ماند فعل مضارع مفرد غائب قاله دیمکدر  
 (جنبه ایرو دیمکدر (محصول بیت) بنی صول و صباع الیه چونکه  
 خدا ترین ابدی جائز کورمه که صولم صاعدن ایرو قاله یعنی ابرامی  
 روا کورمه (عروض) بویست بحر مجشنددر که بخون مقصوددر که  
 بر مصراع مفاعیلن فعلن مفاعیلن فعلات اولو \* خلیفه فرمود که  
 دستش بیرید که این حدیث از حدود خدای تعالی مملوله دوان  
 مسلمانی نیست \* بیرید بیه تا کبده ایله فعلی امر حاضر مفرد قطع ایلنک  
 دیمکدر (که حرف تعلیل) حدیث سین و تادات خبر یا حرف تکبر  
 (جداء مملوله نك فنی و دال مشدده ایله بحسب اللغه غضب  
 معنائه در لکن بونده حدیثی در که مثلاً زانی و زنیه به بعد اثبات  
 بوز دکنک و سارق و سارق به قطع و عدا سفق دم ایینه قصاص  
 و بونلک امثالی کی به حقیقتده غضب الهیدر (حدود حدک جمعیدر  
 (خدایه اضافی لامیه مملوله مفاعله بایندن مصدر و مسامحه معنائه  
 کچمک یعنی ترك ایلنک دیمکدر (مسلمانی یا حرف مصدر (محصول ترکیب)  
 خلیفه بیورد بکه قطع ید ایدک زیرا بو الله تعالینک حد در نمن  
 بر حد در بونده مهلت و یرمک مسلمانن دگلار \* مادرش همراه بود  
 برخاست گفت ای خلیفه این فرزند منست بدست یاری روز شب می آرم  
 و از دست یاری وی روز و شب می خورم \* مادر آنا دیمکدر والده  
 معنائه (شین ضمیر جوانه راجعدر) همراه بود بیه یعنی یاتنده  
 ایدی دیمکدر (برخواست فعل ماضی مفرد غائب قالدی دیمکدر (فرزند من  
 لاجبه (بدست یاری وی لامیه (با حرف مصاحبت (دست بازی تانک  
 سگونیله یاردم دیمکدر معاونت معنائه (روز شب کیچه بی کوندزه  
 می آرم کتوردم (از دست یاری وی لامیه (دست یار بونده اضه فته الی  
 امکی دیمکدر (میخورم یعم (محصول ترکیب) والده سی بیه ایدی  
 قالدی و دیدی بو بنم فرزندمدر بونک معاونت و اردمیه کیچه بی  
 کوندوزه کتوردم یعنی کیچه بونکله کتورم و بونک الی لمکندن برم  
 یعنی او غلوم قرانور بن برم (قطعه) فرزند بود چو جاب بخشای \* بر جان  
 من ستم رسیده \* چو ادا تشبیه (بخشای بیه تا کبده ایله بخشه

دیمکدر

دیمکدر (بر حرف صله) (جان من ستم رسیده لامیه و پیایه ستم رسیده  
 مرکب در ظلم ایرشمن دیمکدر (محصول بیت) (لوغل جان کی اولور  
 پیشله بن ستم کورمک جانی \* سر رشته روزیم کفاوست \* میسند که  
 آن شود بریده \* (سر رشته بونده مجازا سبب معناسنه در (روزی به  
 اضافت لامیه (روزی یاد اصلیه ایله رزق معناسنه در (میم ضمیر متکلم  
 (کف آوج دیمکدر اما بونده مطلق الدن کایتدر (میسند فعل نهی  
 حاضر مفرد بکنده دیمکدر اما بویه برزده لایق کورمه مقانده مستعملدر  
 (که حرف بیان (آن اشارتدز کفه (بریده اسم مفعولدر کسلیش معناسینه  
 (محصول بیت) بنم قسمتمک سبی انک البسدر لایق کورمه که اول ال  
 کسلیش اوله شارح نسخه سنده میسند بر بته مگذار یازمش او یله  
 نسخه کورمک و هم مرحوم معنی جانن کلبا زک ایلیش (عروض)  
 بوقطعه بحر هزج ممتدر که صدر و ابتدا اذرب خرب معلوم حشور  
 مقبوض قبض که بشجی ساکنی حذفدر مغاعلنی قالور عروض  
 مقصور مغاعیل قالور ضرب محذوف فعول اولور بر مصرای مفعول  
 مغاعلنی مغاعیل یا فعول اولور \* خلیفه کف دستش بریده که من این  
 کاه ازوی درمی گذارم و کاهکاری ترک حداین برخود روانمی دارم \*  
 (دستش شین جوانه راجع) (که حرف تعلیل) نمی گذارم فعل  
 فی حال متکلم و حده عفوایلم دیمکدر (و کناهکاری ترک حداین  
 پیایه و لامیه در کاهکاری یا حرف مصدر بونک حدی ترک کاهکاری  
 دیمکدر (محصول ترکیب) خلیفه دیدی البی کس زیر این بو کاهی اندن  
 عفوایلم و بو حدی ترک کاهکاری کنیدی او زریه جائر طوعیم  
 \* مادرش گفت ای خلیفه این راهم یکی ازان کاهان شمار و ازان  
 معاصی انکار که همواره ازان استغفاری می کنی و آمرزش خواهی خلیفه را  
 خوش آمد و حکم خلاصی فرمود \* (هم دخی دیمکدر) یکی ازان کاهان  
 اول کاهلردن بری (شمار امر حاضر مفرد صای دیمکدر (معاصی  
 معصبتک جمیدر کاهلر معناسنه (انکار امر حاضر مفرد در قح همزه  
 ایله ظن ایله معناسنه بونده فرض ایله دیمکدر) (که حرف رابط صفت  
 (همواره دائمی دیمکدر (می کنی فعل مضارع مفرد مخاطب ایدرسین  
 دیمکدر (آمرزش الف مدوده ایله و میم ضمیه اسم مصدر در یار لغتی

معانسه آمرزیدن دن (می خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب) خلاصی  
 با حرف مصدر (بعضی نهاده و گفت بگذاریدش واقع در حکم  
 خلاصی فرمود برینمو بعضی بنده و حکم خلاص فرمود بگذارش وی  
 دوشمندر (محمول ترکیب) والده سی دیدی خلیفه بونی دخی اول  
 کاهلردن صای و اول معاصیدن عد و غرض ایله که دائم اندن  
 استغفار ایدرین و بار لغنی طلب ایلرین خلیفه به خوش کلدی  
 و خلاصه حکم پیوردی یانی یاغک دیدی با خلاصه حکم پیوردی  
 انی ترکه خلاصه عفو ایلدی (قطعه) ای خوش آن دانا که پیش  
 شاه دم \* کاه قهر از نکته خوش میزند \* (ای حرف ندا) (دم مصراع  
 ثانیه میزند مکمل صریح) (کاه وقت معانسه در) (خوش فتح  
 خایله در) (محمول بیت) ای خوش اول عاقل و عالم که شاه قنده  
 قهر و قنده خوش نکته دن دم اوره یعنی کلمات دلفریب و سخن عجیب  
 لایله لب کشا اوله \* نکته چون آب می آرد لطیف \* شاهرا آبی بر  
 آتش میزند \* (نکته یا حرف وحدت همزه حرف توسل) (چونادات  
 تشبیه شاهرا راادات تخصیص) (آب برانش زدن تسکین حرارت  
 و غضبه مصطلح در) (محمول بیت) بر نکته صوکی لطیف کتوره  
 یعنی لطیف بر نکته دلفریب سویله شاهک غضب تسکین ایدر  
 (عرض) بوقطعه بحر رمل مسددر جیع اجزائی ستالم عروض  
 بوضرب محذوف اولیحه بر مصراع فاعلاتن فاعلاتن فاعلن اولور  
 (حکایت) کاهکار برایش خلیفه آوردند خلیفه بفتوی مستحق آن  
 شده بود فرمان داد \* (محمول ترکیب) بر کاهکاری خلیفه قنه  
 کتوردیلر خلیفه شول فتوی ایله که اکامستحق اولش ابدی یعنی فتوی  
 حوجینجه لایق اولدینی جزایه فرمان ویردی (بعضی نهاده بفتوی  
 برته بعقوبتی) اقدرد حاصلی مستحق اولدینی عقوبته فرمان ایلدی  
 \* گفت ای امر المؤمنین انتقام بر کاه عدالت و تجاوز از ان فضل  
 و نایه همت امیر المؤمنین از ان عالی ترست که از انجه بلندترست تجاوز  
 نماید و با تجاوز ترست فرود آید خلیفه را سخن وی خوش آمد کاه وی  
 عفو فرمود \* (تجاوز و تفاعل با بندن مصدر در) (تجاوز نماید که نمکدن  
 کایتدر یعنی ترک ایده) (فرود آید بوده تزلدن عبارتدر) (محمول ترکیب)

کلاهکار دیدی ای مؤمنان امیری نگاه انتقام عدلدر واندن بگمک  
 فضلدر و امیر المؤمنینک همتی درجه سی اندن عالی کرد که عالیک اولان  
 نسنه دن بجه یعنی ترک ایده و اول نسنه که اشاعیر کدر تنزلی ایلبد حاصلی  
 اعلا دوزد کن اسفله تنزل همت پادشاهدن دوزدر خلیفه به انک  
 سوزی خوش کلدی انک ~~کناهی~~ عفو پیوودی (قطعه) \* عفو  
 از نگاه فضل بود انتقام عدل \* زان ناباین زچرخ برین نلزمین رهست \*  
 (زان ازاندن مخفدر آن اسم اشارتدر عفو) (تأخرف انتها) (باین باحرف  
 صله این اشارتدر انتقامه برین عالی معناسنه) (تأخرف انتها) (محصول بیت)  
 کاهدن عفو فضل اولور اولور انتقام عدل اولور فضلدن عدله چرخ  
 بریندن زمینه دک بول واردر یعنی ینلری بین السماء والسمکدر که  
 فضل سمایه همسر وعدل زمینه برابردر \* کی فضل را کذارد و باردر  
 بعدل روی \* دانا که از تفاوت این هر دو کهست \* (محصول بیت) (حق  
 فضلی ترک ایدر وعدله یوز طوتار عالم که هر ایکینک تفاوتندن اکاهدر  
 یعنی بو ایکبسنک تفاوتندن اکاه اولان فضلی براغوب عدله توجه ایلز  
 (عروض) بو قطعه بحر مضارعندر صدر و ابتدای اهرب که مفعول  
 او اور حشور مکفوف که فاعلات مقاعیل اولور عرض و ضربی  
 مقصور که فاعلات او اب بر مصرای مفعول فاعلات مقاعیل فاعلات  
 اولور \* کودکی ازین هاشم بایکی ازار باب مکارم بی ادبی کرد شکایت  
 بعش بردند خواست که تاویرا ادب کند گفت ای عم من کردم آنچه  
 کردم وعقل من بامن نبود تو بکن آنچه میکنی وعقل بانست \* کودکی  
 باحرف وحدت برچو جق دیمکدر (بایکی باحرف صله) (محصول ترکیب)  
 بی هاشمدن برچو جق کرم صاحب لرزدن برینه یعنی اکرای واجب  
 اولنلرک برینه ادبسنلرک ایلدی عیسنه شکایت ایلدی لر دیلدی که افی  
 تأدیب ایلبد دیدی ای عم بن ایلدم اونسنه بی که ایلدم یعنی نه ایندمسه  
 بن ایلدم وعقل بنم ایلد دکل ایدی سن ایلد اول نسنه بی که ایلدرین یعنی  
 ایده جکبکی ایت و دقل سنکله در (قطعه) کرسفیهی بحکم نفس وهوا  
 نه بوفق خرد کند کاری \* سفیهی باحرف وحدت بحکم نفس باحرف  
 مصاحبت اضافت مصدرک فاعلنه در (بوفق خردده بویه در  
 وفق بونده اقتضا معناسنه در) (کاری باحرف تنکیر) (محصول بیت)

اگر بر سفيه نفس و هواك حكيمانه عقل مقتضاست چنانچه دكل رايش ايلرسه  
يعني بر سفيه عقله موافقت ايتوب هوا و هوسنه تابع اوله رقی ايش ايلرسه  
\* بر نفس و هوا چو غالب است \* جز راه خردمروباری \* می و فعل  
نهی حاضر مفرد گفته دیکدر باری بآء اصلیه ایلہ اذات نمیندر ترکیده  
دخی استعمال اولنور (محصل یث) سنك اوزر سیکه چونکه نفس  
و هوا غالب دکلدر باری عقل یولینك غیریه گفته حاصل قطعه نفس  
و هوا به تیه تله بر سفيه پرايش اشادی مقتضای عقل اوزره دکلدر  
چونکه سنك نفس و هواك غالب دکلدر عقل مقتضاست چنانچه عمل ایلہ یعنی  
عفو ایلہ (عروض) یو قطعه بحر خفیه مندر که گندیده خبن ایلہ حذف  
طاری اولشدر که بر مصرای فاعلاتن متاعلن فعلن در (حکایت)  
زنی را از جماعت که بر حجاج خروج کرده بودند پیش وی آوردند حجاج  
یاوی سخن میگفت و وی سر در پیش انداخته بود و نظردر زمین  
دوخته نه جواب وی میداد و نه بوی نظرمیکرد \* زنی با حرف وحشت (را)  
اذات مقول زن مطلقا تسایه اطلاق اولنور مؤخر آوردندك مقول  
(که حرف رابط صفت ریش وی حجاجت گفته (آوردند فعل ماضی  
جمع غائب کنور دیلور دیکدر (باری اوزره (می گفت می اذات حال  
ماضی سوبلردی دیکدر (وی ضمیر نه راجعدر (سر در پیش  
انداخته باشی اوکنه پراش یعنی اکش ایدی (و نظردر زمین دوخته  
نظری زمیند دیگرش ایدی قاعده مجمع اوزره بر بود مقدردر یعنی پره  
بفردی حاصلی بویکی فقره عدم التقاتلن **ک** نایندر (جواب وی  
لامیه می رینه حکایه ایچوندر (محصل ترکیب) برزی شول جاعتدنگه  
حجاج اوزره خروج ایلشدر ایدی حجاجه خروج ایلشدر دن برزی  
حجاجك حضورینه گتوردیلر **ح** اچ اکا سوز سوبلردی و اول باشی  
اوکنه اکش ایدی و نظردر زمیند دیگرش ایدی نه اکا جواب ویر ایدی  
نه اکا نظردر ایدی حاصلی بوزینه دخی بقیزدی \* یکی از حاضران بادی  
گفت امیر سخن میگوید و دواز وی اعراض میکنی گفت من از خدای  
تعالی شرم می دارم که بمردی نظر کنم که خدای تعالی بوی نظردر می  
نکند \* باری با حرف صله وی ضمیر نه راجعدر (می اذات تأکید  
(که حرف بیان (بمردی با حرف صله یا حرف تنکیر (که حرف رابط

صدقت (محمصول ترکیب) حاضر کردن بری زنه دیدی امیر سوز سوزیل و سوز  
 اندن اعراضی ایدرسین زن دیدی بن الله تعالیدن حیا ایدرم که بر مرده  
 نظر ایدیم که اکا خدای تعالی نظر ایلز یعنی الله تعالینک نظر ایدیم  
 آدمه نظر ایتکدن حیا ایدرم (قطعه) روی ظالم مین که پرویت آب \*  
 بزدوزخ در یست بکشاده \* روی ظالم لامبد (مین نهی حاضر کورمه  
 دیمکدر) که حرف تعلیل (دوزخ جهنم دیمکدر) (دری یا حرف وحدت  
 سین و تادات خبر بر قبور دیمکدر) (بکشاده باء تأکید ایلله آجق  
 (محمصول بیت) ظالمک بیوز بن کورمه ز برا سنک بیوزیکه اول ظالم  
 جهنمکدن آجق بر قبور دینی ظالم جهنمکدن آجقش قوشابه سنده در  
 \* سوی او تاشکشاده شد ز خدا \* نظر رحتی نیفتاده \* سوی اولامبه او  
 ضمیر ظالمه را جعددر (تا حرف التها) (کشاده شد ماضی مجهول معناسین  
 افاده ایدر که آجقش اوله دیک اولور (ز خدا میراع ثانیه می خوندر  
 (نظر رحتی یا حرف وحدت نظر رحتی بیانیه (نیفتاده ماضی منفیدن  
 قصیدر واقع اولمشدر دیمکدر (محمصول بیت) انک جانی آچه لبدنیرو  
 حاصلی ظلمه ایدنا ایدلیدن بر والله دن بر رحت نظری واقع اولمشدر  
 یوقطعه بحر خفیفه ندر نیمه کره عمل وازا جیفیله بیان یوندی (حکایت)  
 اسکندر را گفتند یچه یافتی از دیوات و سلاطنت و وسعت با مملکت  
 یا صغرسن و جدالت عهد گفت یا ستمالت دشمنان تا از غائبه دشمنی زمام  
 یافتند و از تعاهد دوستان تادار قاعده دوستی استحکام یافتند \* گفتند  
 بفعل ماضی جمع ثائب دیدیلر دیمکدر (یچه یا حرف مصاحبت سبیتی  
 معضی نه سیده دیمکدر) (یا فنی فعل ماضی مفرد مخاطب بولدک دیمکدر  
 (دیوات سلاطنت بیانیه و ابو عطف ایلله دخی نسخه در اوسعت مملکت  
 لامیه مملکتک یوکلکی دیمکدر) (یا حرف مصاحبت) صغرسین مصدرک  
 طاعنه اضافیدر یا شیک گوچکاکله دیمکدر (جدالت عهد دخی  
 مصدرک طاعنه در (جدالت تازه لک معناسنه در) عهد زمان و وقت  
 معالیه مستعملدر که صغرسنه عطف تفسیر واقعدر) (استقبال با  
 حرف مصاحبت) (استیالات استفعال یا یندن مصدر در بر کیسه نیک قلبی  
 کنسویه بای وجه گان میل ایدرمک (دشمنانه اضافی مفعولنه در  
 (تا حرف تعلیل) (ثالثه دشمنی بیانیه یا حرف مصدر خائله شر و فساد

گفته معناسنه در (زام درزکین دیمکدر بونده مجازدر) (تافتند فعل  
 ماضی جمع غائب چو بردیلردیمکدر) (تعاهد دوستان استمالت دشمنان  
 کیدر اعرابده واکا معطوف اولده) (تعاهد تفاعل بایندن مصدر در  
 پیمان معناسنه) (استحکام استفعال بایندن مصدر در قوت معناسنه  
 یافتند فعل ماضی جمع غائب بولدیلردیمکدر) (محصول ترکیب) اسکندر  
 دبدیلر نه ایله بولدک اول نسنه بی که بولدک سلطنت دولتندن و مملکتک  
 یوکلکنندن یعنی بوقدر دولتی نه سیله بولدک سنک کوچکلکی و وقتک  
 تازه لکیله بیله حاصلی وقت شهابکده بویله دولته نه ایله واصل اولدک  
 اسکندر دیدی دشمنلره استمالت ایله یعنی دشمنلرک قلوبنی جلب ایله  
 تا کیم دشمنلرک غائله و فسادندن درزکین چو بردیلر و دستلره تعاهد  
 ایله تا کیم دوستلرده قوت بولدیلر حاصلی بویکی ماده ایله وسعت  
 مملکتک مالک اولدم دیو جواب ایلدی غائله مهلاک معناسنه در دین  
 معنا بی هلاک ایلش عی عنیه (یت) بایدت ملک سکندر چون وی  
 از حسن سیر \* دشمنلر از دوست کردان دوستانرا دوستر \* باید فصل  
 مضارع مفرد غائب (تاضمیر خطاب و مفعول بونده بر معنای شرط  
 مله و ظدر سکا ~~کر~~ گسه دیمکدر) (ملک سکندر لامیه بونده دولت  
 و سلطنتندن نکاتدر) (چون حرف تشبیه) (حسن سیر مصدرک فاعلنه  
 اضافتدر اخلاق حسنه دیمکدر) (از بونده صله معناسنه اولق  
 مناسبدر) (کردان امر حاضر در صیورت معناسنی متضمن ایله یعنی  
 تحویل ایله دیمکدر از اادات مفعول) (محصول یت) سکا ملک سکندر  
 کر گسه یعنی دولت و رفعت لازم ایسه اسکندر کی حسن سیرت و اخلاق  
 حیده ایله دشمنلری دوست ایله و دوستلری دوسترک ایله یعنی دشمنلرک  
 دشمنیتی از اله ایدوب دوستلغه تحویل ایله و دوستلری دوستلغده قوی  
 و ثابت ایله (بویت بجز هر چه دندر که بودخی نیجه کره بیان اولندی  
 حکایت) روزی اسکندر با سرهنکان خویش برنشسته بود یکی از  
 ایشان گفت حق سبحانه و تعالی ترا ملکی بزرگ داده است زنای بسیار کن  
 تا فرزندان تو بسیار و یادگار تو اندر جهان بماند \* روزی با حرف  
 وحدت با حرف مصاحبت (سرهنکان خویش بیانیه) (سرهنک بونده  
 جانش دیمکدر) (با حرف تأکید) (نشسته ماضیدن قیصر ز بود اادات

ماضی (ملکی با حرف تکیر) داده ماضیدن قسمدر (زنان بسیار کن جوق  
اولن ناهل ایله دیمکدر زیرازن کن اولن دیمکدن نگیندر بواصلاحی  
بیلین زنلره چوق ایله دیمش ناهربو که کثرت مجامعت معناسنه اخذ  
لیمش عفی عنه تا حرف تعلیل (فرزندان تو لامیه سنک اوغلارک دیمکدر  
(یادگار توده بویه (بماند باه تا کید ایله قاله دیمکدر (محصول ترکیب)  
برکون اسکندر کندو چاوشلریله اونورمش ایدی انلو دن پری دیدی  
حق سبحانه و تعالی سکا اولوملك یعنی سلطنت عظیم و یرمشدر جوق  
اولن نا که اوغلارک جوق اوله وسنک یادگارک جهانده قاله \* اسکندر  
گفت یادکاری می داندر جهان نه فرزند اوست بلکه ستهای خوب  
وسیرهای نیکوست نیکو و دانکس که بر می دان جهان غلبه کرده است  
زنان بروی غلبه کنند \* (محصول ترکیب) اسکندر جوانیمه  
دیدی آدمک یادکاری جهانده اولادی دکلدر بلکه کوزل عادت وطوری  
وابو خلق و رویشدر ابو اولماز شول کیمسه که جهان می داری اوزیه  
یعنی خاق عالمه غلبه ایلش ایکن طائفه نسانک اوزرینه غلبه ایله حاصلی  
هر نقد رمالک دوات و سلطنت ایسه ده زنات غلبه می سببیه زمره  
مردانن تعداد اولمز مغلوب زندر (قطعه) چونست پیش پدراين قدر  
یعقین که بسیر \* زخیل بی خردان است باخرد مندان \* چو ادات تعلیل  
(پیش پدر لامیه) پیش یونده قیت معناسنه در (قدر مقدار معناسنه  
(که حرف بیان) بسیر مصرع ثابیه می هون مبتدا (خیل خاء معجمه نك  
فتمجمله عربیده آت معناسنه در فارسیده غلبه و عسکر و طائفه معناسنه  
(محصول یت) چونکه یوقدر پدرک قتنده اول قدر یعقین که یعنی  
یاباده اولقدر علم الیقین حاصل دکلدر که اولاد عقلسیر طائفه سندمی  
یا خود عقلی ردیمدر حاصلی بوا یکی طائفه نك قنی سندن اوله جخی  
پدرک معلومی اولدیه \* بسست بسیرت نیکو حکیم را فرزند \*  
نر یون زن چو شود برامید فرزندان \* بسست کافیدر دیمک اولور  
(سیرت نیکو بی ثابیه) (را ادات مفعول (ز یون زن لامیه (چه شود  
استفهام انکاری معناسنی متضندر (امید فرزندان بی ثابیه (محصول یت)  
خان اولاد معلوم اولدیه حکیمه اولاد سیرت حسنه و عادت مستحسنه  
کافیدر یعنی عاقل اولان شخصه اخلاق حیده و خیرات و یدگار دن



اعلیٰ اولاد اولز که (اثر المیز عمره الثانی) دیمشدر حاصلی یادگار مرد  
 اولاد برینه کانیبر عورتک زبونی نه اولور یعنی اولز فرزند امیدیه  
 مرد عاقل زنه زبون اولز (بوقطعه بحر بحث مجنوندر که نیجه کره  
 بیان اولمشدر \* روضه چهارم در وصف میوه بخشی درختان باغستان  
 جود و کرم و شکوفه ریزی شان بیدل دینار و درم \* میوه بخشی درختان  
 باغستان جود اضافت لری لامیه (میوه بخشی با حرف مصدر میوه بخش  
 وصف ترکیب در میوه و بریجی ثمر مضاعفه (شکوفه ریزی ده بویه  
 چیچک دو کیچلیکی دیمکدر (شان ضمیر درختانه راجع صدر (با حرف  
 مضاجبت (پدل دینار بیانیسه (محصول ترکیب) درد نیجی روضه  
 جود و کرم با غلفنک اغچلر بک میوه و بریجلیکی وانلرک اتون و کش  
 بایله چیچک دو کیچلیکی وصفی یسانده در یعنی اهل سخنانک مدحی  
 یسانده در (فائده) جود بخشیدن چیز نیست بایستی بی ملاحظه غرض  
 و مطالبه عوض اگر چه آن غرض یا عوض ثنای جیبلی با ثواب  
 جزیل باشد \* جود میدا بخشیدن چیز نیست خبری اضافتی مصدرک  
 مفعولیه در (با حرف تنکیر (بایستی بآء نسبت بایله کرکلی دیمکدر یعنی  
 لازمی (چیزه صفت واقع اولمشدر (ملاحظه غرض مصدرک  
 مفعولیه اضافتیدر (مطالبه عوضده بویه و معنی جهتدن عطف  
 تفسیری کییدر منع علیهدن بر ما مولی یا خود مقابلنده برشی استک  
 دیمک اولور (اگر چه ادات شرط (ثنای جیل موصوفک صفتیه  
 اضافتیدر (ثواب جزیل ده بویه ثنای اوکت دیمک جیل کوزل جزیل  
 لغظاً و معنی عظیم کییدر (محصول ترکیب) جودی تعریف ایدوب  
 بیورر که جود بر کرکلی یعنی لازمی اولان شئی بهشتی قدر منع علیهدن  
 ما مولک و مقابل انعامده برشی استک اولیه رفتن اگر چه اول  
 عوض و با غرض کوزل وصف با ثواب عظیم او اورسده یعنی هر قدر  
 استدیکک مقابلنده ثواب عظیم و اجره نائل اولورم یا خود بی کوزل  
 کوزل وصف و مدح ایدر دیمک ایدسده حاصل کلام جود و مضای  
 دید کلری کرک دنیوی و کرک اخروی غرض و عوضدن خالی اولان  
 احسانه دیرل والا تعریف جودده داخل اولورم مضاعفه اولغیر بلکه  
 خصال مذمومه دندر (قطعه) گیسست کریم آنکه نه بهر جزاست \*

هر کرمی کای باز و در وجود \* (محصول بیت) کریم کبیر اول کیمسه در که  
 جزا ایچون دکلدرد هر کرم که کلاه اندن وجوده یعنی اندن وجوده  
 کلن کرم جزا و اجر و عوض ایچون اولین کیمسه در سبھی و کریم  
 \* آنکه بود پیر نشا و ثواب \* بیع و شرا کیرنه احسان وجود \* آن  
 کرمه اشارت در (محصول بیت) اول کرم که وصف جیل و ثواب  
 جزیل ایچون اوله آلم صاتم طوبت احسان وجود دکلدرد (عروض)  
 بوقطعه بحر سر یعدند که اصلی مستغفلن مستغفلن مفعولات در  
 اولاصدر و ابتدا و حشور بنه طی طاری اولشدر که طی دردنی  
 ساکنی حذفه دیرل فا دوشوب مستغفلن قلوب مستغفلن انک بدلت  
 کلور اما عروض و ضربه طی دن صکره وقف دخی کلشدر که وقف  
 مفعولات دن تابی ساکن فتلغه دیرل طی ایله ده و او ساقط اولور  
 مفعلات اولوب فاعلات لفظیه تبدیل اولتور بویه اولنجه سریع  
 مطوی موقوف اولور که بر مصرای مستغفلن مستغفلن فاعلات اولور  
 (قطعه آخری) عمر که مقصودش از کرم آنست \* که بر آرد بعالم آوازه \*  
 آنست لفظنک مشارالیهی مصراع ثانی مضمونیدر (محصول بیت)  
 هر کیم که انک مقصودی اولدر که عالمده آوازه حاصل ایله یعنی  
 نام و شان صاحبی اوله \* باشد از مصر جود و شهر کرم \* خانه او برون  
 دروازه \* مصر جود مجازا بیانیه شهر کرمده بویه و بر بویه عطف  
 تفسیر یدر (خانه اولامیه) دروازه بونده قلعه قیوسی معناسینه دن  
 (محصول بیت) جود و کرم شهرندن اول کیمسه نک خانه سی قلعه  
 قیوسندن طشره اولور یعنی جود و احسان شهرندن دکلدرد حاصلی  
 عالمه صبت احسان متشر اولسون دیو انعام ایدن کیمسه جوهر در  
 دکلدرد (عروض) بوقطعه بحر خفیفنددر معلوم (حکایت) جوادی را  
 پرسیدند که از آنچه بمختار جان می دهی و بر سائلان می ریزی هیچ  
 در باطن خود در عوتی و بر فقیران بار منتی بازی بانی \* جواد جیل قبی  
 و اوک تخفیه به جوهر دیمکدر (با حرف وحدت) را ادات مفعول  
 (که حرف بیان) دهی فعل مضارع مفرد مخاطب و پرسین دیمکدر  
 (می از حرف استمرار) ریزی دهی کبیر بونده احسان ایدر سین  
 دیمکدر (باطن خود بیسانیه بالامیه) (رعوتی یا حرف تنکیر) (رعوت)

صاف القیاق معانسه در (شارح مرحوم تکبر معانسه آلمش کرچه تنیع  
 ابتدای کبر لغانده بو معنی یوقدر لکن عامه ناسک یئنده بو معنی شایعدر  
 تدبر (بار بونده بوک معانسه در (عنت باشد قاتقو یا تعداد نعم الیک  
 بر تو بخنی بر تنبیهی در محاوره مفضللا میبنددر (حتی سودی علیه  
 المرحه دیباچه کلستانده قایت تفصیل اینله در (یا اینه تنکیر ایچوندر  
 (باز حرف تأکید می حرف استمرار (بابی فعل مضارع مفرد مخاطب  
 بولور مبین دیمکدر (محصول ترکیب) بر جو مرده سؤال ایلدیلر که  
 اول نسنه دنکه محتاج لر و بر سرین واستینلر احسان و بذل ایدر سین  
 هیچ کند و باطنکده یعنی درونکده بر صاف قیاق یعنی نقصانیت و یا خود  
 کبر و فقرایه من ایتکلک یوکی یعنی ثقلی بولور مبین \* گفت هیهات  
 حکم من در گوشش بخشش حکم آن کفلیز است که در دست طباخ  
 است اگرچه طباخ هر چه می دهد بر کفلیز می گذرد اما کفلیز بخود  
 کان دهنکی نمی برد \* هیهات اسماء افعال دندر بعید اولدی معانسه  
 یعنی یو فکر بنم خاطر مدین بعد اولادی (حکم من لامیه حکم بونده  
 مثال معانسه در بنم مثالم دیمکدر) گوشش بخشش مصدرک مفعول  
 اضافتیدر بعضی نسخه ده و او عطفله و افعدر (گوشش اسم مصدر در  
 بخشش ده بویه شین اولی لرک کسر یله اگر مفتوح اولسه شین ثانی  
 ضمیر اونور (تفکر انعامه سعی دیمکدر) کفلیز کافک فتنی طائف سکونی  
 لام و زایلله کیچه دیمکدر اما کاف و راه مهمله ایله بکفکبر کوکیر دیدکلری  
 کیچه به مشابه دلکلی نسنه در (که حرف رابط صفت) دست طباخ  
 لامیه طباخ مبالغه صیغه سی اوزره اشجی دیمکدر (دهد فعل مضارع  
 مفرد غائب و بر دیمکدر) کان دهنکی یسانیه یا حرف مصدر کاف  
 هاء رسمیدن مبدل (کان ظن دیمکدر) دهنده اسم فاعل و بر یچی  
 دیمکدر جمله می و بر یجیلاک ظنی دیمک اولور (نمی برد فعل مضارع  
 منفی مفرد ایلتیز دیمکدر (محصول ترکیب) جواد دیدی بنم مثالم  
 انعامه سعیده یا خود سعیده و انعامده اول کیچه مثالیدر که اشجینک  
 النده در یعنی اشجینک النده اولان کیچه کیسدر اگرچه اشجی هر نه  
 و بر سره کیچه اوزره کچر یعنی کیچه واسطه سیله و بر اما کیچه کتدویه  
 و بر یجیلاک ظنی ایلتیز یعنی منم بنم دیمیز حاصلی خدای متعالک رزقی

قولله ایصالده کچه کی آتم دیمک اولور حقیقته بویه در (قطعه)  
 کرچه روزی از صکف خواجست روزی ده خداست \* برسر روزی  
 خوران خوش نیست ز و منت نهی \* روزی یاه اصلیه ایله رزق  
 دیمکدر (کف بونده مطلقا الدن کایمدر) (کف خواجه لامید خواجه  
 بویه برده انعام صاحبی دیمکدر) (روزی ده وصف ترکیبی در رزق  
 و ریجی دیمکدر) (روزی خوارده بویه رزق بیجی دیمکدر منع علیه  
 اولان فقرادن عبارتندراف نون ادات جمددر) (زوازاودن محققدر  
 از بونده من اجلیه معاشنه) (نهی فعلی مضارع مفرد مخاطب قویه سین  
 دیمکدر یاغرده بولتان نسخه لده زو واقعدر شارح کریازمش کرچه  
 معنی جهتدن اصمدر اما نادرا ولد یغندن اعتزاز ایلدک) (محصول یت)  
 اگرچه رزق صاحب انعامک الدنددر رزق و ریجی خداددر یعنی  
 ظاهرده افندی انشدن تقسیم اولتور اما حقیقته رزاق خداددر منع  
 علیه اولان فقراتک باشنه خوش دکلدر که انعامندن ایچون منت  
 قویه سین حاصلی انعامکی لایق دکلدر که بائنه قافه سین یاخود  
 فقراتک باشنه اگر منت قورسن خوش دکلدر زیرا انعام سنک دکل  
 خدا نکدر \* نیست اوجز کاسه و کفلیر دیک رزق را \* به که باشد  
 کاسه و کفلیر از منت نهی \* نیست دکلدر دیمکدر) (اوضمیری خواجه به  
 راجعدر) (دیک چوملاک دیمکدر اضافتی بیانیه) (تهی بوش دیمکدر  
 (محصول یت) خواجه رزق چوملکینک کاسه و کفلیرینک غیری  
 دکلدر اعلادر که کاسه و کفلیر منتندن بوش اوله یعنی منیم واسطه  
 اولاق حسبله بغینه کچه کبیدر صاحب ادراک اولان کیمسه کنیدوی  
 کچه منزله سنده ییلوب فقرایه من وتو بیخ ایلر) (عروض) (بوقطعه  
 بحر رمل مثمن محذوفدر \* صوفی دیگر بر صفت کرده صفتی از روی  
 شناختن و معرفت آورده فرمود که فلان کس سفره آرسنه نه سفره دار  
 و خود را شریک سفره میسدارد نه مالیک سفره می شمارد باسائر  
 خورندگان یکسانست بلکه در نظر خود طفیل ایشانست \* صوفی  
 یاه ثانی حرف وحدت (دیگر بر یا حرف وحدت) را ادات مفعول  
 (صفت کرده وصف ایلش دیمکدر) (صفتی یا حرف تشکیک بردرلو  
 وصف دیمکدر) (روی بونده جهت معناسنه دن) (شناسایی یاه ثانی

مصدر در به (شناسا صفت مشبهه بلیجیلاک دیمکدر علیم معناسنه  
 معرفت عطف تفسیری شکاید هر نفس در فرق واریاسه ده) (آورده  
 کنورمش دیمکدر که صفی بکه سنه معناسه می بو طدر) (فرمود فعل  
 ماضی فرد) (که حرف بیان) (فلان الفاظ نگاه دندر) (سفره آروصف  
 ترکیدر سفره کنور می فتح دیمکدر) (سفره دارده بویه سفره طو بچی  
 مالدار دیمکدر) (شریک اورناق دیمکدر) (سفره به اضافی مجازا بیانیه  
 تقدیر شریک قشستگان سفره دیمکدر) (می ادات استمرار) (دارد فعل  
 مضارع مفرد غائب) (ملیک صاحب معناسنه در) (سفره به اضافت  
 بیانیه) (شمارد فعل مضارع مفرد عدد ایدر دیمکدر) (خورند کان  
 بیجیلر دیمکدر) (یکسان برابر دیمکدر مساوی معناسنه) (طفیل ضم طاء  
 مهمله و فتح فایله دعوت اولتان کیمسه به تابع اولوب بیه کیده نه دیزلر  
 ایشان خورند گانه راجه در) (محصول ترکیب) بر صوق برغیری بی  
 وصف ایش علم و عرفان جهت دن وصف ایش یعنی عالمانه و عارفانه  
 مدح و توصیف ایش بیورمش که فلان کیمسه سفره آرمعمر در  
 و مطعمدر سفره دار و متمول دکلدر و کندویی اهل سقره تک اورتاغی  
 طور سفره صاحبی عدد ایلز سائر بیجی مسافرت ایله برابر بلکه کندو  
 نظرنده انلرک طفیل و تابعی عدد ایدر) (قطعه) چون بهمان سرای  
 خویش نهد \* خواجه خوان از رای درویشان \* بهمان سرای  
 یا حرف ضله منعک خانه سندن عبارتدر) (خوبشه اضافت بیانیه  
 نهد فعل مضارع مفرد قویه دیمکدر) (خواجه عالمی) (خوان  
 مفعول) (از برای ادات طفیل) (محصول بیت) چونکه کندو بهمان  
 سرای به خواجه درویشان چون سفره قویه \* طفل راهست اگر نمی  
 داند \* خویشتن را طفیلی ایشان \* طفل راه بیانیه طالب مبتدی  
 معناسنه در که ترکیب مجیدر دینلور) (نمی داند بیلزسه دیمکدر فعل  
 مضارع منفی) (از ادات مفعول) (طفیلی ایشان لایحه) (محصول بیت)  
 بیت سابقه می بو طدر خواجه انعام و اطعامه میادرت ایتد کده  
 طفل راهدر اگر کندویی انلره طفیل بیلزسه یو پتده صنعت اشتاق  
 وارد که طفل ایله طفیل) (یو قطعه) بحر خفیف مخبون و مقصور در  
 بالذفات بیان اولتندی) (بعض نسخه ده بیت ثانیثک مصراع اولی

او چو طقست اگر نمی داند واقع اولمشدر که معنی ینه او انکی کبدر  
 (حکایت) اعرابی بنزدیک امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه آمد  
 و خاموش بنشست ذل فقر و فاقه برجین او ظاهر بود حضرت امیر  
 از وی پرسید که چه حاجت داری شرم داشت که بزبان گوید بزین  
 نوشت که مرد فقیرم حضرت امیر او را دو حله عطا داد و غیر از آن هیچ  
 چیز را مالک نبود \* (اعرابی یا حرف نسبت) بنزدیک با حرف صله  
 بنزدیک عند معنای در ترکیب فیت دیر (امیر) اضافت بیانیه (کرم  
 تفعلیل یا ندن فعل ماضی یونده امر معنای در (الله فاعلی) وجه  
 مفعولی (ضمیر جناب علی به راجع در) بوالقالب حضرت علی به  
 مخصوص در زیر اجناب حق وجه سعادت پونه مجرور ایلکدن مصون  
 ایتکله نکریم ایشدر زیر اصی ایکن شرف اسلام ایله مشرف اولمشدر  
 (آمد فعل ماضی دیمکدر) بنشست یاه تأکید ایله فعل ماضی  
 او توردی دیمکدر (ذل ذال مجمله تک ضمیمه و لام مشدده ایله خوراق  
 معنای در) فقره اضافتی بیانیه (فاقه عطف تفسیر بدر) برجین او  
 لایمه (جین ناصبه معنای آیین دیمکدر) بود اادات ماضی (وی  
 ضمیر اعرابی به راجع در) پرسید فعل ماضی سوال ایلدی دیمکدر (که  
 حرف بیان) داری فعل مضارع مفرد مخاطب طو تار سین دیمکدر  
 یو یله پرده اکثر یا وارد دیمکدر (شرم او تاق حق جناب کی  
 داشت فعل ماضی طو تودی دیمکدر) که حرف بیان (بزبان با حرف  
 الصاق) بگوید با حرف تأکید گوید فعل مضارع سو یله دیمکدر  
 (نوشت فعل ماضی مفرد غائب یازدی دیمکدر) (مرد فقیر بیانیه) (میم  
 ضمیر متکلم و حده) (نوینه اعرابی به راجع در) (را اادات مفعول) حله  
 یونده مطلقا ثوب معنای (عطا داد احسان و یردی دیمکدر) (را  
 اادات مفعول) (نبود فعل ثنی ماضی مفرد غائب دکل ایلدی دیمکدر  
 (محمول ترکیب) بر اعرابی امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه حضور ینه  
 کلدی و خاموش و ساکت او توردی و فقر و فاقه خورانی ناصبه سنده  
 ظاهر و هوینا ایلدی حضرت امیر یعنی جناب علی اندن سوال  
 ایلدی که نه حاجتک وارد یعنی حاجتک ندر حجاب ایلدی که لسانیه  
 سو یله یا اوزره یازدیکه مرد فقیر یعنی فقره مبتلا آدم حضرت علی

اكا ايكي ثوب احسان ابلدی واندن غیری هیچ نسنه به مالك نكل  
 ایدی حاصلی مالك اولدیغی نسنه بی اعرابی به وردی \* اعرابی یکی را  
 رداساخت و دیگر را ازار کرد و بایستاد و چندیت مناسب حال در  
 کمال فصاحت و بلاغت بریده اندک کرد حضرت امیر را بسیار  
 خوش آمدند دینار دیگر که از حق شاهزادها امیر المؤمنین حسن  
 و امیر المؤمنین حسین رضی الله عنهما در پیش ایشان بود آنها را  
 عطاداد \* را اادات مفعول (ردا رانك كسر یله اوسته کین نسنه به  
 دیرل (ساخت فعل ماضی مفرد غائب دوزدی معناسنه بویه برلده  
 ابلدی دیمکدر (ازار همزه نك كسر یله ایچه کین نسنه به دیرل (بایستاد  
 با حرف تاء ك بد ایستاد یا یله و یاسز طور دی دیمکدر (مناسب حال  
 بیانه کمال فصاحتده بویه (بحرف استعلا (بدیهه بردن بره دیمکدر  
 (انسا ایجاد معناسنه در (را اادات مفعول (که حرف بیان (حق  
 شاهزاده لامیه (ها اادات جمع (پیش ایشان ده لامیه انلرك قتند  
 دیمکدر (بود اادات ماضی (آنهاسته دیناره اشارندز (مخصول ترکیب)  
 اعرابی حضرت علینك ویردیکی ثوب بری ردا و بری آزار ابلدی  
 و طور دی یعنی قائماً توقف ابلدی و بر قاحیت حاله مناسب کمال  
 فصاحت و بلاغتده بداهة انسا ابلدی حضرت امیر خوش کلدی  
 اوج دینار دخی که شاهزاده امیر المؤمنین حسن و امیر المؤمنین حسین  
 حقندن انلرك قتند ایدی انلری ویردی یعنی حسین افندیلر بمزك  
 حقندن اوج دینار دخی ویردی \* اعرابی آنها را گرفت و گفت ای امیر  
 المؤمنین مرا تونکرترین اهل بیت من کرد ایدی و برقت حضرت امیر  
 گفت شنیدم از حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم که فرمود قیمه  
 کل امرئ ما بحسنه یعنی قیمت هر کس بقدر آن چیز است که و برای آراید  
 از نحاس افعال و بدایع اقوال \* (ازارا اادات مفعول آن مبلغه اشارت  
 (گرفت فعل ماضی مفرد غائب طوندی یعنی ایدی دیمکدر (توانکر  
 غنی معناسنه در (زادات تفضیل (یا حرف نسبت (نون حرف تأکید  
 که جمله سی تفضیلده مبالغه افاده ایدر (اهل بیت اضافتی بیانه  
 (منه لامیه (کرد ایدی فعل ماضی مفرد مخاطب ایلدك دیمکدر  
 ضرورت معناسنی افاده ایدر (برفت باء تأکید ایلده فعل ماضی مفرد

غائب

غائب گندی دیمکدر (اشنیدم فعل ماضی متکلم وحده اشتدم دیمکدر  
 حضرت رسالت استاده بخازدر که رجل عدل کبی سرور عالم حضرت  
 محمد صلی الله تعالی علیه وسلمین عبارتدر (که حرف بیان (فرمود  
 فعل ماضی مفرد غائب پیوردی دیمکدر حدیث شریف مقولی (قیمه  
 مصدر بهامعناسته مبتدا (کل مضاف الیهی وادات سور (امر  
 لفظنه مضاف امرء همزه وصلک کسریله رجل معناسته در (مااسم  
 موصوف محلا مرفوع خبری (یحسن فعل مضارع افعال باندن نختنده  
 ماغلی امرء راجعدر جمله سی محلا مرفوع بانک صفتی احسان ایدردیمکدر  
 کزک فعلا کرک قولا (ضمیر ظاهر مفعولی مایه راجع یعنی ملاجای  
 تفسیر ایدر (قیمت آخرنده تاء کرد اولان مصادری عجم الایمی پیننده  
 استعمال ایله تانی طویل یا زلزوا و قور (هر کسه اضافتی لایه (بقدر  
 آن چیزست اول نسنه مقدار نجه در (که حرف رابط صفت (را  
 اادات مفعول (آزاید فعل مضارع مفرد الف ممدوده ایله برز دیمکدر  
 (محاسن علی خلاف قیاس حسنک جمیدر (افعال فعلک جمعی فعللک  
 کوزلرندن دیمکدر (بدایع بونده مجازا محاسنه عطف تفسیر ایدر  
 (محصول ترکیب) اعرابی اول مبلغی الدی ویدی ای امیر المؤمنین  
 بنی بنم اهل بیتک غنی رکی قبلدک وکتیدی حضرت امیر دبیدی اشتم  
 حضرت رسالتدن صلی الله علیه وسلم که پیوردی (قیمه کل امری  
 ما محسنه) یعنی هر کسک قیمتی اولشی قدر در که کندوبی اشارک کوزلرندن  
 وسوزلک لطیفلرندن بریه حاصلی قولا وفعلا احسان ابتدیکی قدر در  
 والحاصل هر قدر اخلاق حمیده ایله منصف اولوب اکرام قوی  
 وانعام فعلی ابدرسه کندونت درجه و بهاسی و بریدی و ابتدیکی نسنه  
 مقدار نجه در بو حدیث ابو بکر و عمر رضی الله عنهما حافلرنده وارد  
 اولمشدر دیو روایت اولنور (قطعه) قیمت مرد نه از سیم و زراست \*  
 قیمت مرد بقدر و هزرت \* قیمت مرد لامیه (نه اادات سلب معناده  
 خبره معیدر (محصول یدت) انسانک قیمتی سیم وزرندن دکدر انسانک  
 قیمتی قدر و هزرت ایله در \* ای بساینده از کسب هزرت \* قدرش از خواجه  
 یسی بیشترست \* ای حرف ندا منادی محذوف (بسا چوق دیمکدر  
 (که حرف بیان (کسب هزرت مصدرک مفعولنه اضافتیدر (شین ضمیر



بنده به راجعدر (خواجه افندی ومولا دیمکدر) بسی چوق دیمکدر  
 (پیش بآه عریله زیاده دیمکدر) (ترادات تفضیل) (موصولیت)  
 ای قابل خطاب اولان ذات چون بنده که یعنی چوق قول وارد که  
 هنرکسب ونحصول ابتدیکندن ناشی او بنده نک قدری افسدیسندن  
 چوق زیاده رکدر \* وی بسا خواجه که از پی هنری \* در ره بنده  
 خود پی سپرس \* از پی هنری هنر سز لکدن دیمکدر (در ره بنده خود  
 پیانبه ولامبه) (پی سپر مغلوب دیمکدر) کما یتدر حتی ایکی کیسه محاصمه  
 ایدز کنی بری ملزم اولسه اکاظر فای عجم سپر انداخت دبرل (موصولیت)  
 دخی چوق افندی وارد که هنر سز لکندن اوتری کنسی قولی بولنده  
 مغلوبدر یعنی قدر و منزلت جهتندن قولنه مغلوبدر \* از عهد الله  
 جعفر رضی الله عنهما آرند که روزی عزیمت سفر کرده بود بخلستان  
 قومی فرود آمد که غلامی سیاه نگاهبان آن بود دید که سه قرص  
 نان بجهت قوت وی آوردند سکی آتجا حاضر شد آن غلام یک قرص را  
 پیش وی انداخت بخور دو پس دیگر را پیشداخت از اهرم بخورد  
 و پس دیگر را پیشداخت از اهرم بخورد \* (عبدالله جعفر قاعده  
 اعجم اوزره علین پینندن ابن لغظی حذف اولمشدر بوذات مخاوت  
 سمات یعنی جناب عبدالله ابن عم النبی و برادر علی اولان جعفر طبارک  
 رضی الله عنه او غلبه در که بین الناس عبدالله رضوی ایه شهرت  
 شاه اردر و دفتر کرماده نام نامیلری مسطور والسنة عالمده احامیلری  
 مذکور و مشهوردر برکون عبدالله بن جعفر و ابو دحیه انصاری  
 و حسان رضی الله عنهم حضراتلری مکة مکرمه دن مدینه منوره به  
 کیدر لدی اثناء راهده بغمور اصابت ایتمکله کیده چک محل یوق شامه  
 قریب بر بادیه عربنک خیمه سته قونیدیلر عرب استقبال ابدوب بونلره  
 عظیم اکرام ایلدی اول کیجه صفای خاطر ایلله قالدیلر صباح کیدر  
 اولدقده یا لخالل العرب بتمزده نان و نمک حقوقی ظاهر اولدی سرده مدینه  
 منوره به کلک ان شاء الله برده سره خدمت ایده لم دیدی بر فیج زمان  
 مرونده عرب به حظ و فقر و مضایقه ال و پروب چاره سز قالدی عیالی  
 دیدیکه کثی کل مدینه منوره به کیت بلنکه اول زمانبله بره مهمان اولان  
 مخدوملرک برندن بر نفع ابریشسه ابدی عرب ابتدی نامیلرخی انونوتیم

علم دیدی عورت ایندی ابن الطیار دیوسؤال ایلدز برابن انلرك شماثللرنده  
 کرم علامتری مشاهده ایلدم دیدی (عرب دخی مدینه منوره به وصول  
 بولوب ابن طیار کیمدر دیوسؤال ایدرکن جکر کوشه زهرا نور دیده  
 مرتضی حضرت امام حسین راست کلوب اول عرب به ای کشی اول سؤال  
 ایلد بکک مخدوم بنم عم زادمدر سن اتی ندن یلورسین دیدی عرب  
 ایندی بر زمان بادیده بکا مهمان اولمشلر ایدی دیدی امام حسین  
 مر حبا یا خا العرب سنک اوصافکی ایشلر ایدی دیوب برخادم تعیین  
 یوروب سعادت خانه سنه قوندردی وعربه اکرام ایدوب یوز عدد نایفه  
 انعام ایلدی اردلرنده تبعه لایله حضرت امام حسن کلوب یوز عدد  
 دیشی یچی وردی عبدالله رضوی حضرتلری کلوب عرب ایله مصافحه  
 ایدوب یوز بیک درهم بفشلدی والی بیک درهم دخی عورتنه کوندردی  
 ابودحبه حضرتلری کلوب یا عرب بن صاحب ثروت دکلم همان بو  
 دوه لریکه عجبو بولکده یم دیوب خرما بولکلندی عرب مسرورا غایت  
 غنای نام ایله کیدوب بردخی قلت کورمدی ارلقمه سی ار قور صاخنده  
 فالمز مثلی طاهر اولدی (آرنده بولله پرلده نقل ایدرلر معناسنی افاده ایدر  
 ) که حرف بیان (عزیمت سفر مصدرک مفعولنه اضافتیدر ) کرده بود  
 ایشلر ایدی (نخلستان انجلی دیمکدر ) قومی به اضافت لامیه (فرود  
 آمد ایندی یعنی نزول ایلدی ) که حرف بیان (غلامی یا حرف وحدت  
 ) نگاهان کوزدیمی دیمکدر یعنی بکچی (آه اضافتی لامیه آن نخلستانه  
 اشارتدر نخلستانک بکچسی ایدی دیمک اولور ) دید فعل ماضی مفرد  
 غائب کوردی دیمکدر فاعلی حضرت عبدالله راجعدر (قرص قافک  
 ضمیمه بر نوع اتمکدر که کلچه تعبیر اولور مطلقا جرم معناسنه دخی  
 کلور بونده بمعنای ثانی مراددر ) نان اتمک دیمکدر (قوت آرق دیمکدر  
 ) آوردند فعل ماضی جمع غائب کتوردیلر دیمکدر (سکی یا حرف  
 وحدت سک معروف ) انجا اول مجمله دیمکدر (شد فعل ماضی مفرد  
 غائب اولدی دیمکدر ) را ادات مفعول (پیش اوک دیمکدر ) وی  
 لفظنه اضافتی لاسیه (انداخت فعل ماضی مفرد غائب آندی دیمکدر  
 ) بخورد بله تأکید ایله فعل ماضی مفرد غائب ییدی دیمکدر اکل  
 معناسنه فاعلی سکه راجعدر ( پس باه عجمک فتحیه صکره دیمکدر

(دیگر را اادات مفعول غیر یسنی دیمکدر یعنی قرصک برنی دخی  
 (پیداخت باه نا کید و بیه منقلبیه ایله آندی دیمکدر) (آترا آن قرصه  
 اشارتدر اادات مفعول) (هم دخی دیمکدر) (محصول ترکیب) عبد الله  
 ابن جعفر دن رضی الله عنهما روایت و نقل ایدر که برگون سفره  
 عنیمت ایلش ایدی بر قومک انجا جلفنده تزل ایلدیک بر سیاه غلام  
 اول نخلستاک محافظی ایدی حضرت عبد الله کوردیگه اوچ  
 قرص اتمک انکا آریق طریقیه له کتوردیلر حاصلی قوت بومبه سنی  
 و ردیلر اول محله برکلب حاضر اولدی اول غلام بر قرصی کلبک  
 اوکنه اتدی کلب ییدی صکره برنی دخی اتدی اتی دخی صکلب  
 ییدی صکره برنی دخی اتدی اتی دخی ییدی \* عبد الله رضی الله عنه  
 ازوی پرسید که هر روز قوت نوجبست گفت آنچه دیدی گفت چرا  
 بر نفس خود ایشار نکروی گفت وی درین زمین غریب است چنین  
 کجا می برم که مسافتی از دور آمده است و کرسنه است نخواستم که  
 ویرا کرسنه گذارم پس گفت امروز چه خواهی خورد گفت روزه  
 خواهم داشت \* ازوی اعرانی دن دیمکدر (پرسید فعل ماضی مفرد  
 مخاطب سؤال ایلدی دیمکدر) (که حرف بیان) (قوت تو لامبه سنک  
 از یفک دیمکدر) (چبست ندر دیمکدر) (دیدی فعل ماضی مفرد مخاطب  
 کوردک دیمکدر) (پر اادات صله) (نفس خود بیستانه) (ایشار تاء مثله الله  
 اختیار معناسنه در) (نگردی فعل نفی ماضی مفرد مخاطب ایلدک  
 دیمکدر) (وی ضمیر کلبه راجعدر) (زمین ارض معناسنه) (غریب  
 بوطنندن ابرو اولونه دیلر) (چنین بونیجملین دیمکدر) (کاف عجمک  
 بضمیه ظن معناسنه در) (می برم فعل مضارع متکلم وحده ایلنورم  
 دیمکدر اما بویله بر لویه ایلرم معناسنه مستعملدر) (مسافتی یا حرف  
 تنگیز) (مسافه مکان بعید معناسنه در اما مطلق مکان معناسنه اولوق  
 غهم اولنور) (دور اوزاق دیمکدر بعید معناسنه) (آمده ماضیدن قصدر  
 کیش دیمکدر) (کرسنه کاف عجمک ضمی و زانک سکونیه و سین  
 مهله نک کسر یله آج دیمکدر) (نخواستیم فعل نفی ماضی متکلم وحده  
 استم و یلام دیمکدر) (وی ضمیر کلبه راجعدر) (رالی اادات مفعول  
 گذارم فعل مضارع متکلم وحده ترک ایدم برانم دیمکدر) (پس

صکره دیمکدر ( گفتک فاعلی عبد الله راجع صدر ( امر و ز بو کون  
 دیمکدر که این روزدن منتقلدر با لاده یسان اولندی ( خواهی فعل  
 مضارع مفرد مخاطب استرسن دیلوسن دیمکدر ( خورد بونده مصدر  
 معنانه در که مضارعه مضارندر ( خواهی خورد بواجلدن ترکیب  
 اولنوب یسن کرک معناسنی متضامندر ( گفت فاعلی غلامه راجعدر  
 ( روزه اروج دیمکدر ( خواهیم مضارع متکلم وحده ( داشت ینسه  
 مصدر معنانه در که خواهیم مضارندر بو دخی طونسیم کرک دیمک  
 اولور ( محصول ترکیب ) عبد الله رضی الله عنه اتدن سؤل ایلدی که  
 هر کون سنک وظیفهک ندر غلام دیدی اول نسنه در که کوردک یعنی  
 کوردیک اوج فرص نان عبد الله دیدی نیچون کندو نفسکه  
 اختیار ایلدی غلام دیدی اول کلب پوزمینده غریبدر بونجیلین  
 ظن ایدرم که مکان بعیددن کیشدر و آج در استیم که اتی آج پراغم  
 صکره عبد الله حضرت نری دیدی بو کون نه یسن کرک غلام دیدی  
 اوج طونسیم کرک \* عبد الله با خود گفت که همه خلق مرا در سجنه  
 ملامت می کند و ین غلام از من سخی ترست آن غلام را و نخواستن از  
 و هر چه در انجا بود همه را بخیرید پس غلام را آزاد کرد و آنها را  
 بوی بخشید \* با حرف صله ( باخورد کند و به یعنی کند و کند و به  
 ( گفت دیدی ) که حرف بیان ( همه خلق جیع مخلوق ) مرا را ادات  
 مفعول بی دیمکدر ( در سخا سخاده ( ملامت تعیب معنانه در ( کند  
 فعل مضارع جمع غائب ایدر دیمکدر ( را را ادات مفعول ( همه را  
 جمله سنی دیمکدر ( بخیرید بیه تا کسید ایله فعل ماضی مفرد غائب الدی  
 دیمکدر ( کرد فعل ماضی مفرد غائب ( آنها همه به اشارندر بوی غلامه  
 ( بخشید فعل ماضی مفرد غائب باغشیلدی دیمکدر ( محصول ترکیب )  
 حضرت عبد الله بن جعفر رضی الله عنهما کند و کند و به جیع خلق  
 بی سخاده تعیب ایدر بو غلام بدن سخی رکدر اول غلامی واعمالی  
 و هر نه که اول محمله ایدی جمله سنی صانون الدی صکره غلامی آزاد  
 ایلدی و انلری غلامه بغشلیوب احسان ایلدی ( قطعه ) نفس سک  
 رایک دولقه نان \* بسک نفس هر که کرد ایشار \* نفس سک لامیه  
 ( را ادات مفعول کلمیک نفسی دیمکدر ( با حرف مصاحبت

(بیک دولقمه نان بر ایکی اکک لقمه سیله دیمکدر (سک نفس بیاتیه  
 نفس کلپی دیمکدر) هر که هر کیسه که دیمکدر (ایشار بالاده کی کی اختیار  
 معناسنه در) (محصول بیت) کلک نفسی بر ایکی لقمه ایله نفس کلپی اوزره  
 هر کیسه که اختیار ایلدی \* کر بود بنده فی المثل شاید \* خواجکا زرا  
 بند کیش اقرار \* فی المثل فرضا معناسنه استعمال اولنور (خواجکا زرا  
 را ادا ت صله (الف نون ادا ت جـ در) کاف هاء رسمیدن مبدل  
 (بند کیش شین ضمیری مصراع اولده کی بنده یه راجـ در) (یا حرف  
 مصدر کاف یه هاء رسمیدن مبدل (محصول بیت) اگر اول کلک  
 نفسی کندی نفسی اوزره ترجیح ایلین فرضا بنده اولور سه اصحاب نم  
 انک قول لقمه اقرار یعنی احرار ا کا قول اولقمه اقرار ایلسلر لا بقدر  
 (عروض) بوقطعه بحر خفیف مخبون مقصور و یا خود محذوف در که  
 کرارا ذکر اولندی (حکایت) در مدینه عالمی بود عامل و در جیسع  
 علوم دینی کامل روزی گذرش بردار نحاسین افتاد کنیز کی دید  
 مغنیه که بحسن صوت غیرت ناهید بود و بحمال صورت حیرت خورشید  
 شفته چال و فریفته زلف و خا اوشد از سماع غنائش رخبت هستی  
 بیخبرای نیستی برد و با سماع نوایش از مضیق بخردی براه فصاحت  
 سرای بیخودی سپر \* عالمی یا حرف وحدت) که حرف بیان (عامل  
 اسم فاعل عامل بعلاء تقـ در بنده (دینی یا ادا ت نسبت (روزی یا حرف  
 وحدت) (گذرش شین ضمیر عالمه راجـ در بعض نسخه ده هرورش  
 واقعه در مقابل در اوغراغی دیمکدر) دار عربیدرخانه معناسنه (نحاسینه  
 اضافت لامیه (نحاس قبح نون ایله قول و قراوش صایبچی یعنی اسیرچی  
 دیمکدر) (یا نون ادا ت جـ در حاصلی اسیر جیلر دار یه یعنی اسیر  
 یازار یه (افتاد فعل ماضی مفرد غائب دوشدی دیمکدر) (کنیز کی  
 یا حرف وحدت کنیزک جاریه معناسنه کاف لر بحمیدر) (دید قبل ماضی  
 مفرد غائب کوردی دیمکدر) (مغنیه اسم فاعل مفرد مؤنث تعنی ایدچی  
 دیمکدر یعنی ایزلیبچی خواننده دیمکله تعبیر اولنور (که حرف بیان  
 (بحسن صوت یا حرف مصاحبت) یا حرف ظرف اضافت مصدرک  
 فاعله در کوتل صداده یا کوتل صدایله دیمکدر) (غیرت ناهید  
 یونلر قبح کله در که ترکیب اولند قدده وصف افاده ایدر مثلاً در شک ماه

حیرت خورشید غیرت رضوان کبی بونلرک چله سی کالسن کلبندر  
 (ناهیسد زهره دید کلری یلدیزه دیرل یعنی زهره حسن صوت ایله  
 مشهور جهان ایکن بونک هدا بندن غیرته کلوروز پرازهره به  
 نفی استادی معروفه) (بود ادله ماضی) (بجمال صورت بحسن  
 صوت کبی کوزل صورتده یا کوزل صورت ایله دیمکدر) (حیرت  
 خورشید غیرت ناهیسد کبی یعنی کنش لماعده شهرت شعارایکن  
 بونک حسنه حیران اولور دیمکدر) (شبنه دیوانه دیمکدر) (جمال  
 اضافت مفعولنه در) (فریفته بحسب الاله الدائم معناسه در اما  
 اصطلاحده عاشق ده استعجال اولنور) (زلفه اضافت بنه مفعولنه در  
 ) (خال بک دیمکدر) (اویه لامیه که کنیز که راجعدر) (شد فعل ماضی  
 مقدر غائب اولدی دیمکدر) (فاعل عالم) (سماع مصدر) (اشتمک معناسه  
 ) (غنايه اضافتی مفعولنه در) (شین ضمیر کنیز که راجعدر) (رخت هستی  
 بخارا بیایه رخت قاش معناسه در) (هستی باحرف مصدر وارلق  
 دیمکدر وجود معناسه) (با حرف صاه) (صحرا ای نیستی به مجازا بیایه  
 یوقلق صحرا استه دیمکدر) (رد فعل ماضی مقدر غائب اولدی دیمکدر  
 ) (با حرف مصاحبت) (استماع مصدر در) (اشتمک معناسه) (نوازش  
 شین ضمیری کنیز که راجعدر) (نور قاج معنایه کلور اما بونده فن موسیقی ده  
 یومقام مخصوصک اسمیدر که پنجگاه خانه سیله حسینی خانه سی مایسته  
 پرده کبر وب پنجگاه خانه سندن اغازه ایدوب بعده اشاعی کیدوب  
 اول پنجگاه و چارگاه و سگاه خانلرک سیرایندربوب دوگاه خانه سنده  
 قمرال ابد و یتنه موسیقی سازی پرده لزندن بر پرده تک اسمیدر اما مراد  
 اولدیکدر) (مضیق بخردی موصوفک صفته اضافتیدر) (مضیق مکان  
 مضیق یعنی طار موضع دیمکدر) (بخرد بانک قبی و خانک سکونیه هفل  
 دیمکدر) (با حرف فیه) (فصحت وزن و معناده وسعت کیندر) (فصحت  
 سرای مر بکندندر سرای واسع معناسه یعنی اوجی بوجانی یوق  
 پنجودی یا حرف مصدر پنجود کندوسر دیمکدر) (راه فصحت سرای  
 بر بنه راه فصحت بسرای دین خلط ایلش عنی الله عند) (سپرد فعل  
 ماضی سینگ کسر یله قدیم به صدی دیمکدر) (محصول ترکیب) (مدینه ده  
 برطالم و ارایدیکم عامل و یتنه منسوب اولان جبع علومده کامل یعنی

فقه واعتقاده فاضل برکون او غراغی یعنی بولی اسیر جیلر خانه  
 دوشدی بر جاریه کوردی خواننده که کوزل صداده یا خود کوزل  
 صدا ایله غیرت ناهید و کوزل صورتده یا کوزل صورت ایله حیرت  
 خورشید الیه جلالت دیوانه و زلف خانسه عاشق اولدی نغمه سنی  
 اشتکدن ناشی و اریق متاعنی یوقلق صحرا سنه ایلدی یعنی گندندن  
 مکتوب واله و حیران اولدی و انک نواسنی اشتک ایله عقل طارلفندن  
 پیخودلق سرای واسعی بولنه قلم باصدی یعنی کندی حاصلی  
 لؤزل و جان عاشق افکنده و تالان اولوب دائره عقلدن عالم جنونه  
 قدم باصدی مترجه الفقیر (دشت جنون عالم انک نهایی) (از قاف  
 عشق و ملک سخندردانی (قطعه) خوبی روی و خوبی آواز\*  
 می پرد هر یکی بنهادل\* خوبی یا حرف نسبت (رو به اضافتی بیانیه  
 کوزل یوزلی لک دیمکدر) (خوبی آوازه بویله کوزل صدالی دیمکدر  
 (بی حرف تا کبید) (برد فعل ماضی مفرد غائب ایلنور دیمکدر بویله  
 برلرله آلود دیمکدر که فتح با ایله بریدن یا ضم با ایله بردن مصدرندن  
 مستفدر که نون مصدرک ماضی بار نودن را اولسه نفس را مفتوح قیلنور  
 اندن صکره قطع معنایه اولان ضم با ایله بریدن مصدرندن مشتقه مشابه  
 اولسون ایچون بآک ضمی فتح تبدیل اولنور) هر یکی هر ری دیمکدر  
 (بنهسا بالکزدیمکدر) (دل بردک مفعول صریحی (محصول بیت) کوزل  
 یوزلی لک و کوزل صدالی لک هر بری یا لکزد باشلی باشنه کوکل آلود  
 یعنی هر بری جذب دلده مستفدر\* چون شود هر دو جمع در یک جا\*  
 کلر صاحب دلان شود مشکل\* هر دو هر یکی سی دیمکدر که مراد  
 صدای خوب ایله وجه لطیفدر) در یک جا بر محمله دیمکدر) کار صاحب  
 دلان لامیه (محصول بیت) چونکه هر یکی سی بر محمله جمع اوله  
 صاحب دللرک حالی مشکل اولور (عروض) بوقطعه بحر خفیفندر که  
 اجزای اصلیه سنه حذف و خن طاری اولوب فاعلاتن مفاعلتن  
 فعلن اولشددر که تفصیلی مرور ایلدی\* لباس دانای بیفکند و پلاس  
 رسوایی پوشید و خلیع العذار در کوی بازار مدینه می کردید دوستان  
 بلامت او پر خاستند اما هیچ سودنداشت زبان حالش باین کلمه متکلم  
 بود و باین ترانه مترنم\* لباس دانای مجازا بیانیه (با حرف نسبت

بیفکند

(بیفکنند بآه تا کید ایله فعل ماضی برافندی دیمکدر) (پلاس رسولی ده)  
 مجازا یلاینه (یا حرف نسبت بوا یکی اضافت حقیقت اولفده محملمدر  
 پلاس کهنه و یرتی جامه به دیرلر) (پوشید فعل ماضی مفرد غائب کیدی  
 دیمکدر) (خلیع العذله یولاری صبرلش دیمکدر که آزاده لکنه  
 مستعملدر که باشی بوش دیک اولور ننه کیم ترکیبه دخی برشیقه ابتلا ایله  
 سرسری گزیه یولار سر دوه کبی گزر دیرلر خلاصه سر کر دانلقدن  
 کاتیدر) (کرید فعل ماضی چکزینوردی دیمکدر) (خاستند فعل ماضی  
 جمع غائب قالقیدیلر یعنی باشلیدیلر) (سود اسی دیمکدر) (داشت فعل  
 نفی ماضی طوعدی یعنی اولندی دیمکدر) (زبان حال یستانیه) (شین  
 صغیر عالمه راجعیدر) (یا حرف مصاحبت) (متکلم اسم فاعل مفرد  
 سوبلیجی دیمکدر) (بود اذات ماضی مفرد) (ترانه لیرلق معناسنددر  
 (مترنم اسم فاعل اریلیجینی ایدی دیمکدر که قاعده جمع اوزده بود  
 تقدیر اولنور) (محصول ترکیب) (عالمک لباسنی برافندی ورسوایلی  
 پلاسنی کیدی و سرسری و آله و حیران گوی بازار مدینه جکزند  
 دولاندی دوستلرانی ملائمه طالعیدیلر اما هیچ اسی یعنی قائده اولندی  
 عالمک زبان حالی بوکله ایله متکلم و بوترا نه ایله مترنم ایدیکه رباعی  
 لیدر) (رباعی) زین گونه که جلوه آن دلاویز کنند \* عاشق ز بلاچه  
 گونه رهبر کنند \* زین زله مخفف تا نکید ایچوندر معنای اصل بنیده  
 اولفده محملمدر) (که حرف رابط) (دلاو ز وصف ترکیب در کوکل  
 تعلق ایتدیریمی دیمکدر که محبوبه اطلاق اولنور) (کنند فعل مضارع  
 دلاو برقا علی) (جلوه مقعولی) (رهبر اجتناب معناسنددر) (محصولیت)  
 بو گونه یانوعدن جلوه بی اول دلاو ز ایله یعنی حسن صورت و حسن  
 ادا نوعندن اول محبوب جلوه به آغاز ایله عاشق ملادن نه دورلو  
 رهبر واجتناب ایدر یعنی ایده من استغهام انکاری معناسی چه لفظندن  
 خفهم در \* بادست ملامت کسان در کوشم \* لیکن بادی که آتشم  
 تیر کند \* بادیل دیمکدر هوا معناسنه) (سین و اذات خبر) (ملامت  
 کسان لایمه و الف نون اذات جمع) (کوش قولی دیمکدر) (میم ضمیر  
 متکلم وحده) (لیکن اذات استدرک) (بادی یا حرف تنکیر) (که حرف  
 بیان) (آتشم میم ضمیر متکلم وحده) (تیر کسکین دیمکدر شدتلی معناسنه



(محمصول بیت) هوادر یعنی بی معنادر و بیجا صلدر خلقك ملامتی  
 بنم کوشنده یعنی لوم و نو پیختری قولاً نه کیرمز لکن بریلدر که آشمی  
 کسکین ایدر حاصلی ناس بنی لوم ایندیکه حرارت عشق تسکین اولمز  
 کسکین اولوب علونور (عروض) یور باغی شجره اخریدن در که  
 صندرز و ابتدالزندن میم و نون دوشوب فاعیل قانون مفعول به تبدیل  
 اولنور حشو اوللرندن بشنجی ساکن اولان یادوشوب مفاعیل اولوب  
 مقبوض اولور وحشو نایب لرنندن یا انکرنون دوشوب مکفوف اولوب  
 مفاعیل قانون وعروض وضر بنندن ایکی سبب خفیف بردن دوشوب  
 مفاعیل فاعیل لفظنه تبدیل اولوب محبوب اولور جمله سی مفعول  
 مفاعیل مفاعیل فعل اولور\* این قصه بعد الله جعفر رضی الله عنهما  
 رسید صاحب کنیرك را طلبید و بجهیل هزار درم کنیرك را خرید  
 و فرمود تا بهمان صوت که آن عالم بسماع آن گرفتار شده بود نغمی کرد  
 پرسید که ایندرا از که آموختی گفت از فلان مغنیم اورا نیز طلب کرد\*  
 رسید فاعیل ماضی مفرد غائب ابرشدی دیمکدر (صاحب کنیرك  
 لایمه (را ادات مفعول) طلبید فعل ماضی مفرد غائب استدی دیمکدر  
 (بجهیل هزار باحرف مقابله (چهل هزار فرق یسک دیمکدر) رایت  
 ادات مفعول (خرید فعل ماضی مفرد غائب الدی دیمکدر) فرمود  
 فعل ماضی مفرد غائب پیوردی دیمکدر (تا حرف تعلیل (باحرف  
 مضاحبت) همان بعضیلمر کب و بعضیلمر فردر دیر که یتنه معناسنی  
 افاده ایدر) که حرف رابط صفت (بسماع آن اتی ایشتمکله دیمکدر  
 (گرفتار طوتقون دیمکدر که بویه پرلده عاشقده استعمال اولنور) که  
 کیم دیمکدر (آموختی فعل ماضی مفرد مخاطب او کرنندک دیمکدر  
 (نیز دخی دیمکدر (محمصول ترکیب) بوقصه یعنی عالمک سله بند  
 زلف دلارا اولدیغی عید الله بن جعفر رضی الله عنهما حضرت تلوینه  
 ابرشدی جاریه نك صاحبی استدی طلب ایلدی و فرق یسک در همه  
 جاریه بی الدی و پیوردی تا کیم یتنه اول صوت ایلکه که عالم اتی ایشتمکله  
 گرفتار اولمش ایدی نغمی ایلدی عید الله حضرت تری صور دیکه  
 بونی کیم بدن او کرنندک جاریه دیدی فلان مغنیمه دن اتی دخی طلب  
 ایلدی یعنی استیادی اولان مغنیمه بی\* بعد زان عالم را بنخواست و گفت

مخواستی

می خواهی که آن صوت را که شبنقه آن شده از استاد آن کنیزک  
 بشنوی گفت بلی آن مغنیه را فرمود تا آن تغنی کرد عالم بخود پیفتاد  
 چنانکه تصور کردند که مکر بمرید عبدالله جعفر رضی الله عنه گفت  
 دیدیکه ما بکشتن این مرد درگاه افتادیم \* بعد از آن بودند صکره  
 دیمکدر یعنی جاریه بی الوب و استادینی طلبدن صکره (را ادات مفعول  
 ) بخواند فعل ماضی مفرد غائب باء تأکید ایله یونده دعوت ایلدی  
 دیمکدر (می خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب استفهام معناسنی  
 متضمن استریمسین دیمکدر) که حرف بیان (را ادات مفعول) که حرف  
 رابط صفت (شبنقه آن لایمه حیران معناسنه در) شده یا حرف  
 خطاب همره حرف توسل اولمش سین دیمکدر (بشنوی باء تأکید ایله  
 فعل مضارع مفرد مخاطب ایشیده سین دیمکدر (بلی ادات تصدیق  
 ) را ادات صله (فرمود فعل ماضی مفرد غائب) تا حرف تعلیل  
 ) بخود کنسد و سز دیمکدر که عشی ده استعمال اولنور باغینلق  
 دیمکدر (پیفتاد باء تأکید ایله فعل ماضی مفرد غائب دوشدی دیمکدر  
 ) چنانکه انجیلین که دیمکدر ( تصور تفعیل بائندن مصدر در که ظن  
 معناسنده استعمال اولنور) کردند فعل ماضی جمع غائب ( که حرف  
 بیان (مکر یونده گانه معناسنه مستعملدر (بمرد باء تأکید ایله  
 فعل ماضی اولدی دیمکدر (دیدید فعل ماضی جمع مخاطب و استفهام  
 معناسنی متضمن کوردیکرمی دیمکدر) که حرف بیان (ماضمیر متکلم  
 مع الغیر بر دیمکدر (بکشتن این مصدرک مفعولنه اضافتیدر) با حرف  
 سبب (افتادیم فعل ماضی متکلم مع التفسیر واقع اولدق دیمکدر  
 ) (محصول ترکیب) جاریه بی الوب و مغنیه بی طلب ابتدا کد نصرکه عالمی  
 دعوت ایلدی و دیدی استریمسین اول صدایی که آنک حیراتی اولمش  
 ایلک اول جاریه نك استادندن ایشیده سین عالم دیدی بلی استرم اول  
 مغنیه بیوردی تا کیم اول صوت ایله تغنی ایلدی عالم بخود دوشدی  
 انجیلین که ظن ایلدیلر که گانه اولدی عبدالله بن جعفر رضی الله عنهما  
 دیدی کوردیکرمی که بر بومردک اولسی سبب ایله کاهده واقع اولدق  
 \* بعد زینی فرمود تا آب بر روی وی زدند بخود باز آمد پاوی گفت  
 عاند افسته بودیم که نودر عشق آن کنیزک باین مرتبه رسیده باشی گفت والله

آنچه پنهانست پیش از آنست که آشکاره شد \* تا ادات تعلیل (بر  
حرف صله (روی وی پیانیه (زدند فعل ماضی جمع غائب آوردیلر  
دیمکدر (بخود با حرف صله کنندویه دیمکدر (باوی عالمه گفت دیدی  
(ندانسته نون حرف نفی ندانسته ماضیدن قسمدر بلمش دیمکدر  
(بودیم ماغنی متکلم مع الغیر ایدک دیمکدر که ندانسته بودیم بلمش  
ایدک دیمک اولور (که حرف بیان (عشق آن لامیه (رسیده ماضیدن  
قسمدر (باشی فعل مضارع مفرد مخاطب رسیده باشی ابرشمش  
اوله سین دیمک اولور (آنچه اول نسنه که دیمکدر (پنهانست کیرلورد  
(پیش با عربی ایله زیاده دیمکدر (که حرف بیان (محصول ترکیب  
اندنصکره یعنی عالم بایلدقدنصکره عبدالله حضرتلری بیوردی  
ناکیم یوزینه صو آوردیلر کیرو کنندویه کلدی عالمه دیدی بز  
بلمش ایدک که سن اول جاریه ک عشقنده بومرتبه ابرشمش اوله سین  
یعنی پورته عاشق اولدیغکی بلمشک عالم دیدی والله اول نسنه که کیرلورد  
اندن زیاده در که آشکاره اولدی یعنی آشکار اولوب کوردیکردن  
کوردیکرز زیاده در \* پرسید که خواهی که آن صوت را ازان کنیرک  
بشنوی گفت دیدی که چون آنرا از دیگری شنیدم که عاشق اونستم  
برمن چه گذشت حال من چه گونه شود اگر آنرا ازل و دهان معشوقه  
خود بشنوم پرسید که اگر وی را یبینی شناسی بکریست و گفت \*  
(خواهی و بشنوی مضارع مخاطب در استریمسین واشیدره پسین  
دیمکدر (دیدی فعل ماضی مفرد مخاطب کوردک دیمکدر (که حرف  
بیان (از دیگری غیر یسندن دیمکدر (شنیدم فعل ماضی متکلم وحده  
اشتدم دیمکدر (که حرف بیان (نیستم دکلم دیمکدر (گذشت فعل ماضی  
مفرد غائب کجری دیمکدر (بشنوم باء تأکید ایله فعل مضارع متکلم  
وحده اشتدم دیمکدر (بینی باء تأکید ایله فعل مضارع مفرد مخاطب  
کوررسین دیمکدر (شناسی ده بویله بیلورم پسین دیمکدر (بکریست  
باء تأکید ایله فعل ماضی مفرد غائب اغلدی دیمکدر فاعلی تحتیده  
عالمه راجعدر (محصول ترکیب) عبدالله حضرتلری سؤال ایلدیکه  
استریمسین که اول صدایی اول جاریه دن اشیده سین عالم دیدی  
کوردک که چون انی غیر یسندن ابشتم که انک عاشق دکلم بنم اوزریمه

نه كجای یعنی بنده ظهور ایدن حالی مشاهده ایلدك بنم حالم نه كونه اولور  
اكر مشوق اغزند و دوداغندن ایشیدم یعنی اكر محبوبم دلندن  
ایشیم دخی نه كونه حالات غریبه لر ظهور ایلر عیبد الله سوال  
ایلدیكه اكرانی کور رسك ییلور مبین عالم اغلدی و دیدی مقول بو  
یتندر (یت) \* کنتی که شناسی که برد از تودل و دین \* والله که در آفاق  
جزا ورا نشناسم \* کنتی فعل ماضی مفرد مخاطب دیدك دیمکدر (که  
حرف بیان (شناسی فعل مضارع مفرد مخاطب ییلور مبین دیمکدر  
(که ذوی العقولده مستعمل اولان اسمدر کیم دیمکدر (برد فعل مضارع  
مفرد غائب ایلرور دیمکدر (دل کوکل (دین مذهب معناسنه در اما  
بویله مقاملرده کمال تعشقدن عبارتدر که اصطلاح اولشدر (که حرف  
بیان (جزا ورا اناک غیری بی دیمکدر (نشناسم فعل نفی مستقبل متکلم  
(محصول یت) دیدك که ییلور مبین کیم الدی سندن دل و دینی یعنی  
سندن دل و دینی آلان محبوبی ییلور مبین دیو سوال ایلدك والله که  
آفاقده یعنی عالمده اناک غیری بی یلم \* فرمودتا کنیرك را بیرون آوردند  
و تسلیم وی کردند و کفت این مر تراست والله که دروی بکوشه چشم  
نکاه نکرده ام عالم در دست و پای عبدالله جعفر افتاد و کفت \* با حرف  
تا کبید (فرمود فعل ماضی مفرد فاعلی عبدالله جعفر افتاد و کفت \* با حرف  
تعلیل (را ادات مفعول (بیرون آوردند جعفر دیلر دیمکدر (تسلیم وی  
مصدرک مفعولنه اضافتدر (وی ضمیری عالمه راجعدر (کردند فعل  
ماضی جمع غائب (کفت عبدالله بن جعفر دیدی (این کنیر که اشارتدر  
(مرادات تحقیق (این مر تراست تحقیق بو سنکدر دیمکدر (والله واو  
حرف قسم (که حرف رابط قسم (در حرف صله کنیر که دیمکدر  
(بکوشه چشم با حرف مصاحبت کوشه چشم بیانیه (نکاه نکرده ام  
نظر ایلیمشیم دیمکدر (در دست درینه حرف صله (پایک عیبد الله  
اضافتی بیانیه (افتاد فعل ماضی مفرد غائب دوشدی دیمکدر  
(محصول ترکبت) عبدالله بن جعفر پیوردی تا کیم جابه بی جعفر دیلر  
و عالمه تسلیم ایلدیلر و عبدالله دیدی بوجاز به سنکدر یعنی سکا هبه  
ایلدم والله کوز او جیله اکا نظر ایلیمشیم یعنی ظن ایلکه هوسنی آدی  
اندنصر که بکا احسان ایلدی او یله دکل بلکه کوز او جیله دخی نظر

ایلم عالم عبد الله بن جعفرک البینه و باغنه دوشدی و دیدی مقول  
 بور باعبد (رباعی) آیم ز کرم بروی کار آوردی \* و زموج فراقم بکنار  
 آوردی \* آیم میم متکلم (اب بر روی کار آمد دیزل اصطلاح در برایش  
 مراد اوزره صورت باغله (اوردی فعل مانعی مفرد مخاطب  
 (بکنار آوردی خلاص ایلدک دیمکدن کایتدر (محصول بیت) کر مکدن  
 ایشقه صورت بغلدک یعنی بی بر مراد ایلدک و بی فراق موجیدن  
 خلاص ایلدک حاصلی معشوقه وصلت ایله شاد کام ایلدک مصراع  
 اولک معناسی شارح اصطلاحات مجمدن بخبر اولغله ایشک یوزینه  
 آب کتوردک یعنی بی عرض و وقاره ایرشدردک دیمش پک ابی سو یلش  
 و صودن معنی و یرمش \* صبرم بدل زغم فکار آوردی \* خوابم بد و  
 چشم اشکبار آوردی \* صبر مبتدا (میم ضمیر متکلم (دله مقید در  
 فکاره مر بوطدر صبر بدل زغم فکارم تقدیرنده در (فکار فاک کسری  
 و کاف عجمه له مجروح معناسنه در (چشم اشکبار موصوفک صفتنه  
 اضافیدر اشکبار کثرت کر به دن کتایه وصف ترکیبدر (محصول بیت)  
 غمدن مجروح اولان کوکله صبر کتوردک کثرت کر به به مبتلا اولان  
 کتوزومه انجو کتوردک حاصلی بکا هر جهنم به راحت و یردک دل  
 لفظی غمه مضافدر دیمش شارح مرحوم لکن زاء مفرده وار ایکن  
 اضافه مانعدر هر تقدیر زائد اعتبار ایلدک تعبیر محلنده دکلدر  
 (عروض) بور باعی اخب مقبوض سالم ابتردر که مفعول مفاعیلن  
 مفاعیلن فع اولور که زحافاتنی بیان اولندی (پس دست کنیرک را بکرفت  
 و بخانه خود روان شد عبد الله غلامی را فرمود که چهل هزار درم  
 بکبر و برو و بدیشان بده تا بجهت فکر معیشت غباری بر خاطر ایشان  
 نذشند و بفرغت خاطر از یکدیگر متمتع شوند \* دست کنیرک بیانه  
 را ادا ت مفعول (بکرفت بانه تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب طوندی  
 دیمکدر) و بخانه خود باصله اضافه لامیه (روان شد کندی دیمکدر  
 (غلامی را با حرف وحدت را ادا ت مفعول (فرمود فعل ماضی (که  
 حرف بیان (چهل جیم عجمک کسر به فرق دیمکدر (چهل هزار  
 فرق یک دیمک اولور بکبر بانه تا کید ایله امر حاضر مفرد در طوط دیمکدر  
 (برو دخی بویه در کیت دیمکدر) بدیشان با حرف صله دال همزه دن

منقلب ایشان ضمیر کثیرك ايله عالمه راجعدر (بده باء تا كید ايله امر حاضر ویر دیمکدر) (ناحرف تعلیل) (بجهت باحرف مصاحبت جهت بونده سبب معناسنه در) (فکره اضافتی بیانیه) (فکره معبشته ده بویه) (غباری باحرف وحدت غبار نوزدیمکدر کدردن نگایه در) (ننشیند فعل نفی مستقبل اوتورمیه دیمکدر) (از یکدیگر بری برندن) (متمتع تفعیل) بایندن اسم فاعلدر فائده مند معناسنه (محصول ترکیب) پس کنیركك الی طوئیدی و کندی خانه سنه کندی عبدالله برغلامه پیوردیکه فرق یک اچیه طوت یعنی آل و کیت وانلره ویرناکیم معبشت فکر سیبیه انلرک خاطرینه برکدر اوتورمیه یعنی فراغ باللری کالده اولوب تشویش معبشت دخی اولسون و فراغت خاطر ايله برندن فائده منسد اوله زهی سخاوت (حکایت) عبدالله جعفر را در عهد معاویه از خزانه بیت المال هر سال هزار درم می دادند چون نوبت میرید رسید آنرا هیچ هزار درم رساند ملامتش کردند که این حقوق همه مسلمانانست چرایک کسی دهی \* (محصول ترکیب) عبدالله بن جعفر معاویه زمانده بیت المال خزینه سندن هر ییل یک اچیه ویرلر ایدی چونکه نوبت یزیده ایرشدی انی بش یک اچیه به ایرشدردی ملامت ایلدیلرکه بوجیع مسلمانلرک حقیریدر نیچون برکیمسه به ویرسین \* کفت من این را بمحتاجان مدینه میدهم زیرا که وی هیچ ازار باب حاجات دریغ نمی دارد و پنهان از وی کسی را همراه وی بمدینه فرستاد تا تفحص احوال او نماید در مدت یکماه همه را صرف کرد چنانچه کویند بقرض محتاج شد \* (محصول ترکیب) یزید اول لائمه جوانده دیدی بن بود راهمی مدینه تک محتاج لرینه ویرزم زیرا که عبید الله ارباب حاجاتدن هیچ دریغ ایلز و عبدالله بن کبرلی برکیمسه بی اول لائمه بولد اش اوله رق مدینه به ارسال ایلدی تا کیم انک احوالی تفحص کوستره یعنی تفیش ایلوب ارایه برآی مدته مجموعی صرف و خرج ایلدی انجلین که دیرلر قرضه محتاج اولدی یعنی دین اچیه المغه محتاج اولدی (قطعه) دکر بدست کریم اوفند جهان چه یکسر \* جهان باشد صد بار از جهان هم بیش \* (بدست باحرف صله) (کریمه اضافتی بیانیه) (اوفند واو ايله افتد کبی فعل مضارع مفرد غائب دوشه دیمکدر) (یکسر

بر او غوردن یعنی جله بتون دیمکدر (جهان چه باشد جهان نه اولور  
 ضد بار یوز کره دیمکدر) هم دخی دیمکدر (پیش بآء عربیله زیاده  
 دیمکدر (محصولیت) اگر کریمک الله دوش سر سه مجموع عالم یعنی مال  
 جهانی کریمه و بر سه ر جهان نه اولور یعنی مال جهان لاشی در یوز کره  
 جهانند دخی زیاده حاصلی یوز جهان مالندن دخی زیاده و بر سه ر  
 ینه لاشی کیندر میل و رغبت ایلز و اعتبار ایز \* چرا شود دل درویش  
 ریش ازان حسرت \* چو هست کبسه جودش خزینه درویش  
 (چرا نیچون دیمکدر) (شود فعل مضارع اولور دیمکدر) (دل درویش  
 لامیه) (ریش باره دیمکدر) (هست لفظی درویش لفظنه مقیدر  
 درویشست تقدیرنده در) (کبسه جود مجازا پانیه) (خزینه درویش  
 لامیه (محصولیت) نیچون اولور درویشک کوکلی باره اول حسرتدن  
 یعنی درهم و دینار حسرتدن درویشک کوکلی نیچون باره اولور  
 یعنی اولز چونکه کریمک چودی کبسه سی درویش نیچون خزینه در  
 حاصلی کریم و چو مرد وار ایکن فقرا محزون و مکدر اولز (عروض)  
 بوقطعه بشر محنت محبوبندر که بر مصرای مغاعلن فعلا تین مغاعلن  
 فعلات اولور (حکایت) خلیفه بغداد در موکب حشمت و شوکت خود  
 میراند دیوانه پیش وی رسید و گفت ای خلیفه عنان کشیده دار که  
 در مدح توسته بیت گفته ام گفت بخوان بخواند خلیفه را خوش آمد \*  
 (موکب میمک فنی و کافک کسر یله زینتی آه بنظره دیرر) (حشمت  
 حاء مهمله تک فتحیله خدم معناسنه در) (شوکت معلوم بونلرک اوجی  
 دخی بونده سلطنت معناسنه در) (خوده اضافت لامیه) (می ادات  
 حکایه ماضی مفرد سوررایدی دیمکدر) (دیوانه یا حرف وحدت همزه  
 حرف توسل) (پیش وی لامیه انک گفته دیمکدر) (عنان دیرکین دیمکدر  
 (کشیده ماضیدن قسم چکمش معناسنه) (دار امر حاضر طوط دیمکدر  
 اما عنان کشیده دارآت باشین چک دیمکدن عبارتندر) (که ادات تعلیل  
 (مدح تولا میه) (سه اوج) (گفته ام فعل ماضی متکلم وحده دن قسمدر  
 دیمش دیمکدر) (گفت خلیفه دیدی) (بخران بآء تأکید ایله امر حاضر  
 مفرد اوقی دیمکدر) (بخواند فعل ماضی مفرد غائب اوقودی دیمکدر  
 (محصول ترکیب) بغداد خلیفه سی کنندی سلطنت و شوکتی سورردی

یعنی کمال شوکت ایله کیسدر دی بر دیوانه انک قتنه ایرشدی و دیدی  
ای خلیفه آت باشن چک ز براسنی مدحده اوج یت سو بلشم خلیفه  
دیدی اوقو درویش اوقودی خلیفه به خوش کلدی \* دیوانه چون  
آزا دید گفت مر اسه درم عنایت کن ناروغن و خرما خرم و سیر  
بخورم خلیفه فرمان داد تا بهر بیٹی هزار درم بوی دادند \* تا حرف  
تعلیل (روغن یاغ دیمکدر) (خرم خاه میجه تک کسر یله فعل مضارع  
متکلم وحده الیم دیمکدر) (سیر کسره صریح ایله طوق معناسنه در  
جوع مقابلی کسره مجهوله ایله صارم ساق معناسنه کلور بونده  
ایکی سی دخی قابلدر بلکه معنای ثانی الیقدر هر نقدر شارح معنای اوله  
ذاهب و ادریسه ده) (بخورم باء تأکید ایله فعل مضارع متکلم وحده  
یم دیمکدر) (محصول ترکیب) دیوانه اتی چونکه کوردی یعنی بینلرین  
خلیفه به خوش کلدیکین کوردی و دیدی بکا اوج درهم کرم ایله  
تا کیم یاغ و خرما آلم و طوق یم یعنی طوینجه یم یا خود صارم ساق یم  
خلیفه فرمان ایلدی تا کیم هر بیٹی قابله سنبه بیک درهم اکا ویره یعنی  
ویره که فرمان ایلادی (قطعه) چون ذل فاقه زور کند بر سخنوری \*  
کر مدح پادشاه سخا ور کند رواست \* ذل مصدر در (فاقه به اضافتی  
مفعولنه در فاقه فقر دیمکدر) (سخنوری با حرف وحدت) (ور لفظی  
ادات فاعل یا نسبت خلاصه شاعر دیمکدر) (سخا ورده بویه جو مرد  
دیمکدر) (روا جائز معناسنه در) (محصول یت) چونکه فقر خورانی  
شاعره غلبه ایله اگر جو مرد پادشاهک وصفی ادرسه روا و جائز در  
\* مدد و ح چون کریم بود کرز شعراو \* هر بیت را خزانة کوهر  
کنسد سزاست \* مدد و ح اسم مفعول مدح اولنمش دیمکدر یعنی  
او کلش (را اادات مفعول) (محصول یت) مدح اولنان چونکه کریم اوله  
اکر انک یعنی شاعرک شعرندن هر بیٹی خزینه کوهر ایله لابقدر  
(بعض نسخه ده کند برینه دهد واقعدر اول وقت بیت راده کی را  
صله اولور معنی هر بیت شه کوهر خزینه سی ویرسه سزادر) (عروض)  
بو قطعه بحر مضارع اخرب مکفوف مقصور در که بر مصرعی  
مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات اولور) (حکایت) ابراهیم بن سلیمان  
بن عبد الملك بن مروان کوید که دران وقت نوبت خلافت از بنی امیه



بنی العباس انتقال یافت و بنی العباس بنی الامیه را می گرفتند  
 و می کشند من بیرون کوفه بر بام سرایی که بهجرا مشرف بود نشسته  
 بودم علمهای سیاه از کوفه بیرون آمد در خاطر من چنان افتاد که  
 آن جماعت بطلب من می آیند \* ابراهیم بن سلیمان بن عبد الملك  
 بن مروان بونلر با جمعهم امویه خلفا هستند در تفصیلی توار بخنده در  
 استبان مراجعت ایلسون (گوید فعل مضارع گویندند یا علی خلاف  
 قیاس گفتن دن نقل ایدر دیمکدر) (که حرف رابط مقول قول) (یافت  
 فعل ماضی مفرد غائب بولدی دیمکدر) (می حکایه حال ماضی) (گرفتند  
 فعل ماضی جمع غائب طوتار لردی دیمکدر) (می کشند بویه  
 اولدر لردی دیمکدر) (بیرون کوفه لامیه) (کوفه عراق عربده بر شهر  
 عظیم ابدی الآن خرابدر) (بام طام دیمکدر) (سرایی یا حرف وحدت  
 (که حرف رابط صفت) (بهجرا یا حرف صله) (مشرف بونده ناظر  
 مناسبه در) (بود ادات ماضی) (نشسته بودم اوتورمش ایدم) (که  
 حرف بیان) (علمها ها ادات جمع علم براق دیمکدر) (سیاهه اضافت  
 بیانیه) (آمد فعل ماضی کلدی دیمکدر) (در حرف صله) (خاطر من  
 لامیه) (افتاد فعل ماضی واقع اولدی بونده کلدی دیمکدر) (بطلب من  
 لامیه) (یا حرف صله) (می ادات تأکید) (آیند فعل مضارع جمع  
 غائب کلورل دیمکدر) (محمصول ترکیب امر و انک اوغلی عبد الملك  
 اوغلی سلیمانک اوغلی ابراهیم نقل ایدر که اول وقت که نوبت خلافت  
 بنی امیه دن بنی عباسه انتقال ایلدی و بنی عباس بنی امیه بی طوتار لردی  
 وقتل ایدر لردی بن کوفه نك طشره سنده بر سرانك طامنده که  
 صحرا یه ناظر ایدی اوتورمش ایدم یعنی صحرا یه ناظر بر سرانك طامنده  
 اوتورر ایدم که سیام بیراقلر کوفه دن طشره چقدی بنم خاطریمه  
 افجلین کلدیکه اول جماعت بنی طلبه کلورل یعنی انلرک بنی ارادقلری  
 خاطریمه خطور ایلدی \* از بام فرود آمدم و متکروار بکوفه در آمدم  
 و هیچکس را نمی شناختم که پیش وی پنهان شوم بدر سرای بزرگی  
 رسیدم در آمد دیدم که مردی خوب صورت سوار ایستاده و جچی  
 از غلامان و خادمان کرد او در آمده اند سلام کفتم گفت تو کبسی  
 و حاجت تو چیست \* فرود آمدم فعل ماضی متکلم وحده ایندم

دیمکدر (متکثر تفعّل یا بنیدن اسم ماعلدر تبدیل دیمکدر) و اادات  
 تشبیه (بکوفه یا حرف صله) (در آمدم فعل ماضی متکلم وحده گیردم  
 دیمکدر) نمی شناختم نون نافیه می اادات حال (شناختم فعل ماضی  
 متکلم وحده) اکلز بیلز ایدم دیمکدر (پیش وی لامیه پیش قیت  
 معناسنه در) پنهان گیرلو (شوم فعل مضارع متکلم وحده اولم دیمکدر  
 بدر سرای بزرگی لامیه لدر) یا حرف صله یا حرف وحدت بر کارک  
 سرایی قیوسنه دیمکدر (رسیدم فعل ماضی متکلم وحده ایرشدم  
 دیمکدر) (در آمدم گیردم) دیدم کوردم (که حرف پیان) (مردی یا  
 حرف وحدت) (ایستاده ماضیدن قسمدر دورمش دیمکدر) (جعی یا  
 حرف وحدت) (کرد کاف عجمک کسر بله چوره دیمکدر) (در آمدید  
 بونده جمع اولشالر دیمکدر) (تو کبسنی سن کبسن دیمکدر) (حاجت  
 توجبت سنک حاجتک ندر) (محصل ز کب) (طامدن ایندم و تبدیل  
 صورت کوفه به گیردم هیچ کبسه بیلز ایدم که انک قتنده کبیرلتم  
 بر کارک سرایی قیوسنه ایرشدم کوردم که بر کوزل صورتلی مرد بنش  
 طور و بر جمع اطرافنه جمع اولشالر سلام علیک دیدم دیدی سن  
 کبسن و حاجتک ندر بعض نسخه ده متکثر یرینه متفکر واقعدر  
 شارح دخی اتی اختیار ایلش چندان مناسب دکل \* کفتم مردی ام  
 کریخت که از خصمان خودی ترسم بمنزل تو پناه آورده ام مرا  
 بمنزل خود در آورد و در حجره که نزدیک جرم وی بود بنشانند \* مردی  
 یا حرف وحدت (میم متکلم همزه حرف نوسل) (کریخت قاخچین  
 دیمکدر) (که حرف رابط صفت) (خصمان الف نون اادات جمع خوده  
 اضافت لامیه) (می اادات تأکید) (ترسم فعل مضارع متکلم وحده  
 قورقرم دیمکدر) (یا حرف صله) (منزل تو لامیه) (پناه صغتمه معناسنه  
 اسمدر) (آورده ماضیدن قسم) (میم ضمیر متکلم همزه حرف نوسل) (پناه  
 آورده ام صغتمیم دیمکدر) (در آورد کنوردی دیمکدر) (در حرف  
 ظرف) (حجره یا حرف وحدت همزه نوسل حجره او طه دیمکدر) (که  
 حرف رابط صفت) (تزدیک یقین دیمکدر) (بنشانند باء تأکید ایله فعل  
 ماضی متعدی الف نون اادات تعدیه نه کیم بیان اولندی اوتورندی  
 یعنی اینکلان ابتدای دیمکدر) (محصل ترکیب) (سن کبسن دیوسولل

ابدنچه دیدم قاجقین برآدم که خصم لم مدن فور قرم سك منزله  
 صفندم بنی منزله کتوردی و برچره ده که انك حرمه یقین ایدی  
 او تورتدی یعنی کندی حرمه یقین بر او طه ده بنی اسکان ایلدی  
 \* چند روز انجا بودم به بهترین حالی هر چه دوستری داشتم از مطعم  
 و مشارب و ملابس همه پیش من حاضر بود از من هیچ نمی پرسید  
 هر روز يك بار سواری شد و بازی آمد يك روز ازو پرسیدم که هر روز  
 تازی پنم که سواری شوی و زودی آبی بچه کاری روی گفت \*  
 چند روز بر قیچ کون دیمکدر (انجا اول محله) (بودم اولدم) (به بهترین  
 با حرف مصاحبت) (به هاء ملفوظی و باء مکسوره) (ایو دیمکدر  
 (ترادات تضلیل یا حرف نسبت نون حرف تأکید) (حالی یا حرف  
 وحدت) (می ادا ت حال ماضی) (داشتم فعل ماضی متکلم وحده) طو تر ایدم  
 دیمکدر (مطاعم مطعم جمع) که مصدر می در یه جگر دیمکدر  
 (مشارب ده بویه ایچه جگر دیمکدر) (ملا بس ده بویه کیه جگر  
 دیمکدر) (پیش من لامیه پنم فتمه دیمکدر) (نمی پرسید سؤال ایلدی  
 معانسه فعل نفی ماضی مفرد غائبه) (يك بار برکزه دیمکدر) (سواری  
 سوار اولوردی) (باز بونده ینسه دیمکدر) (می آمد کلور ایدی دیمکدر  
 (پرسیدم فعل ماضی متکلم وحده سؤال ایلدم دیمکدر) (پنم فعل مضارع  
 متکلم وحده کلوروم دیمکدر) (می شوی فعل مضارع مفرد مخاطب  
 اولور سین دیمکدر) (زود تیر دیمکدر) (می آبی فعل مضارع مفرد مخاطب  
 کلور سین دیمکدر) (می گوی ده بویه کیدرسین دیمکدر) (محصل ترکیب)  
 بر قاج کون اول سر ایده اولدم بر ایورك حال ایله که هر نه دوسترك  
 طو تر دم یعنی استدیکم و سودیکم یه جگر دن و کیه جگر دن بتون پنم  
 فتمه حاضر ایدی یعنی بندن بر می در یخ ایتر ایدی بندن هیچ سؤال  
 ایلدی یعنی پنم کیه اولدیغم سؤال ایتمدی هر کون برکزه سوار اولوردی  
 و ینسه کلور دی بر کون ایدن سؤال ایلدم که هر کون سنی کلورمکه سوار  
 اولور سین و تیر کلور سین نه ایشه کیدرسین جوانده دیدی \* ابراهیم  
 این سلیمان پدر مرا کشته است شنیده ام که درین شهر پنهان شده است  
 هر روزی روم بامید آنکه بشاید و بر ایایم و بقصا ص پدر خود برسانم \*  
 (بقصا ص پدر خود لامیه و بیانیه یا حرف صله) (برسانم بامتا کند ایله

فعل مضارع متعدی متکلم وحده ابرشدره بم دیمکدر (محول ترکیب)  
اول مرد دیدی ابراهیم بن سلیمان بنم بابای قتل ایشدر اشته که  
بوشهرده کیرلنشدر هرکون کیدرم اول امید ایله که اوله که اتی بولم  
و کند و پدرم قصاصنه ابرشدریم یعنی بابامک قاتی اندن اکوب قتل  
ایدم \* چون ایتر ششیدم ازادبار خود در نجب ماندم که مرا قضا  
بمزل کسی انداخته است که طالب قتل منست از حیات خود سیر آمدم  
آن مرد را از نام وی و نام پدری پرسیدم دانستم که او راست می گوید \*  
(ایتر را ادات مفعول) شنیدم فعل ماضی متکلم وحده اشته  
دیمکدر (ادبار بد بخت معناسنه استعمال اولنور) خوده اضافت لامیه  
(ماندم فعل ماضی متکلم وحده قائدم دیمکدر) (که حرف بیان) (قضا  
جناب حقن کلن مصائبه دیر) (بمزل کسی با حرف صله اضافت لامیه  
یا حرف وحدت) (انداخته ماضیدن قسمدر آتمش دیمکدر) (که حرف  
بیان) (طالب قتل اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر) (قتل من لامیه  
(حیات خود لامیه) (سیر آمدم حسب اللغة طوق کدک دیمکدر لکن  
ناامید لکده استعمال اولنور) (مرد را ادات صله) (نام وی لامیه) (دانستم  
فعل ماضی متکلم وحده یلدم دیمکدر) (می گوید فعل مضارع مفرد  
غائب سو یلردیمکدر) (محول ترکیب) چون بونی اشته یعنی بوکلام  
موخش مسومع اولدقده کند و ادباریدن نجبه قائدمکه بنی قضاء  
اکمی بر کیمسه تک منزله آتمشدر که بنم قلمه طالبدر کند و حیاسمدن  
ناامید و میوس اولدم و اول مرده کند و آندن و باباسی آندن سوال  
ایلدم که اول مرد طوغری سو یلر \* کفتم ای جوانمرد ترادر ذمه  
من حقوق بسیارست و اجهست بر من که ترا بر خصم تو دلالت کنم و این  
راه آمد شد را بر تو کوتاه گردانم ابراهیم بن سلیمان منم خون پدر خود  
از من بخواه باور نکرد \* ترا را ادات تخصیص (ذمه بونده بیون  
معناسنه در) (منه اضافت لامیه) (که حرف بیان) (ترا را ادات صله  
(خصم تو لامیه) (کنم فعل مضارع متکلم وحده ایلیم دیمکدر) (راه آمد  
شد بیانیه آمد شد مصدر مری کندر کلوب کتمه معناسه) (را ادات مفعول  
(خون پدر لامیه یا یا ک فانی دیمکدر بخواه باور) (تا کید ایله امر حاضر  
مفرد استه دیمکدر) (باور نکرد اب تمذی دیمکدر فاعلی مرده را جعدر)

(محصول ترکیب) دیدم ای جوانمرد سنک بنم بویغده حقلرك چوقدر  
 واجبدر بنم اوزیمه سکا خصمی دلالت ایلم و بوکلوب کتمه بولینی  
 سکا قصه ایلم ابراهیم بن سلیمان بنم بابا کک قانی بندن استه اول مرد  
 ایشانمدی \* گفت همانا که از حیات خود تنک آمده می خواهی که از بن  
 محنت خلاص شوی گفت لا والله که من او را کشته ام و نشانها کفتم  
 دانست که راست می گویم رنگ او برا فروخت و چشمان وی سرخ شد  
 زمانی سر در پیش انداخت بعد زان گفت زود باشد که پیدر من رسی  
 و خون تواز تو خواهد من زینهار می داده ام ترا باطل نکنم برخیز و بیرون  
 رو که بر نفس خود ایمن نیستی مبادا که گزند ی بتورسانم پس هزار دینار  
 عطا فرمود بر گرفتیم و بیرون رفتم \* همانا بکزدیم کدر (که حرف بیان  
 حیات خود بیانه) تنک طار دیم کدر (آمده یا حرف خطاب همزه  
 حرف توسل مجموعی اوصافش سین دیم کدر) (خواهی فعل مضارع  
 مفرد مخاطب استرسین دیم کدر) (که حرف بیان) رنگ اولامیه (برافروخت  
 بر حرف تأکید افروخت فعل ماضی مفرد غائب پارلادی دیم کدر  
 (چشمان وی لامیه) (سرخ شد قزاردی دیم کدر زمانی یا حرف وحدت  
 پیش اولک دیم کدر) (انداخت فعل ماضی مفرد غائب آندی دیم کدر  
 (سر در پیش انداخت فکر و اندیشه دن عبارتندر) (زود تیر دیم کدر  
 (باشد فعل مضارع مفرد غائب اولور دیم کدر) (پیدر من یا حرف صله  
 اضافت لامیه لرسی فعل مضارع مفرد مخاطب ابر بشور سین دیم کدر  
 (خون خود لامیه) (خواهد فعل مضارع مفرد غائب استردیم کدر یا خود  
 امر غائب معانسته اسنسون دیم کدر خواهد بندن یا خواستندن ز برامصدر  
 تائی سینی ده تاداله قلب اولند قد نصکره سین یا حذف اولور یا یا به  
 قلب اولنوب یا هایه قلب اولنور بونده هایه قلب اولنشدن (زینهار می  
 یا حرف وحدت زینهار بونده امان دیم کدر) (داده ماضیدن قسمدر  
 (میم ضمیر متکلم همزه حرف توسل) (برخیز امر حاضر قالی دیم کدر  
 (روده بویله کبت دیم کدر) (که حرف تعلیل) (نفس خود لامیه) (مبادا که  
 اولیه که) (گزند ی یا حرف وحدت) (گزند کاف عجمک ضمیمه ضرر  
 دیم کدر) (رسانم فعل مضارع متعدی متکلم وحده ایرشدیرم دیم کدر  
 (بر گرفتیم قبض ایلدم دیم کدر) (محصول ترکیب) اول مرد دیدی بگرر که

ڪڪندو جيان ڪدن اوصاف مش سين اسٽر سٽڪه پو محندن خلاص  
 اوله سين بن ديدم لا والله يعني بويه ديدڪين ڪي دڪل ڪه بن اتي  
 اولدر مشمدر و نشا لوي سويلدم بيلديڪه طوغري سويلدم انڪ بوزي  
 پارلادي وكونلزي قزاردى حاصلې آثار غضب ظاهر اولدى بر زمان  
 تضر ايلدى بوندنصره ديدى تير اولور ڪه بنم بابامه ايرشور سين يعني  
 يقينه سٽڪه اجل موعودك كلور فوت اولور سين و بابامه ملاقي  
 اولور سين قانتي سندن اسٽر بنم دعوامه حاجت يوق ياخود اسنسون  
 يعني قانتي سندن طلب ايلسون بن بر امان ڪه و يرشم سكا باطل ايلم  
 قانق و طشره ڪيت زيرا ڪندو تقصه امين دڪل اوليه ڪه سكا بر ضرر  
 ايرشديرم پس يك التون عطا بيوردي قبض ايلدم و طشره ڪيتم  
 (متنوي) جوائمر داجوائمردي پياموز \* زمردان جهان مردى پياموز \*  
 (جوائمر دالف حرف ندا اى جوائمر ديمڪدر) (جوائمردي يا حرف  
 مصدر جوائمر دلكي ديمڪدر) (پياموز باء تا ڪيد ايله امر حاضر مفرد  
 اوڪرن ديمڪدر) (مردان جهان لاميه جهانك هر دلرندن ديمڪدر  
 (مردى يا حرف مصدر مردانكي ديمڪدر) (محصول بيت) اى جوائمر د  
 جوائمر دلكي اوڪرن يعني اى دعواى مخا واطف وكرم ايذن ڪيسه  
 جوائمر نلا بويه بذل جان ايله در مردان جهانندن مردانكي اوڪرن  
 تعليم ايله \* درون از ڪين ڪين جويان نڪهدار \* زبان از طعن بد ڪويان  
 نڪهدار \* ڪين ڪين جويان بيانيه ڪين جو وصف ترڪيدر الف و نون  
 اداات جمع طالب ڪين اولتره ڪيندن ديمڪدر (نڪهدار حفظ ايله ديمڪدر  
 (طعن بد ڪويان بيانيه بد ڪو وصف ترڪيدر ڪنو سويلجي ديمڪدر الف  
 نون اداات جمع ڪنو سويلجي لره طعنندن ديلبي ديمڪدر) (محصول بيت)  
 طالب ڪين اولتره ڪين ايتندن يعني سنك بدخواه لريڪه بغض وعداوت  
 و ڪين ايتندن درونكي حفظ ايله بد ڪولره طعن ايتلڪدن ديلبي حفظ  
 ايله حاصلې جوائمر ديتي پسان ايدوب بيورر ڪه دوست و دشمنه حقد  
 و ڪين ايتلڪدن پاك و بار و اغياره طعن و ذم ايتندن ديلبي حفظ ايله  
 ديمك اولور \* نڪوي ڪن بان ڪو باتو بد ڪرد \* ڪزان پذر خنه در اقبال  
 خود ڪرد \* نڪوي يا حرف مصدر ايلك ديمڪدر (بان يا حرف صله  
 (ڪو ڪه اودن مخفف) (ڪه ڪيم ديمڪدر) (باتو يا حرف صله) (ڪزان ڪا

از اندن مخفقد در (که حرف تعلیل بدرخنه کنو کدک دیمکدر) اقبال خود  
 بیانیه (محصولیت) ایلک ایله اول کیمسه په که اوسکا بد ایلدی زیر  
 اول بدرخنه بی چکنند و اقباله ایلدی یعنی ائک ایلدی کی بدلک بینه  
 کندویه عائد در غیره مضر دکدر \* چو آیین نکوکاری کمی ساز \* نکرده  
 باتو جز آن نیکویی باز \* (چو ادات تعلیل) آیین نکوکاری بیانیه آیین الف  
 مدوده ایله رسم و عادت دیمکدر نکوکار وصف ترکیبدر یا حرف مصدر  
 ایواشللک دیمکدر (کنی فعل مضارع مفرغ مخاطب ایلده سین دیمکدر  
 (ساز مفعولی بونده صنعت معناسنه در) (نکرده فعل نئی مستقبل  
 ایلز دیمکدر) (باتو یا حرف صله) (نکویی یا تائی حرف مصدر ایلک  
 دیمکدر) باز بونده رجوع معناسنه در (محصولیت) چونکه ایو  
 اشل لکی صنعت ایلک یعنی دائما قولا و فعلا و عملا اطف و احسان  
 ونه سرت ایلک سکا اول ایلکدن غیر رجوع ایلز یعنی بینه اول کرم  
 سکا عائد در (بعض نسخه ده بو مصراع نکرده جز توان نیکویی باز  
 واقع اولمشدر و بینه مال بر در) (عروض) بو شوی بحر هزج مدس  
 مقصود در که یا لکن عروض و ضربیه قصر طاری اولوب بر مصراع  
 مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل اولمشدر (حکایت) شی در مسجد جامع مصر  
 آتش افتاد بسوخت مسلمانانرا توهم آن شد که ازانصارا کرده اند  
 بمکافات آن آتش در خانهای ایشان انداختند و بسوختند سلطان  
 مصر جماعتی را که آتش در خانهها ایشان انداخته بودند بکفر  
 در یکجا جمع کرد و فرمود تا بعدد ایشان رقعها نوشتند در بعضی  
 کشتن و در بعضی دست بریدن و در بعضی ناز یانه زدن \* شی یا حرف  
 وحدت (مسجد جامع عابک خاصه اضافتدر یا خود مسجد جمعه  
 و عید مراد در) مضمره اضافت لامیه (افتاد فعل ماضی مفرغ دوشدی  
 دیمکدر) (بسوخته بویه باندی دیمکدر) (مسلمانانرا ادات تخصیص  
 الفنون ادات جمع) (از اول آتشی) کرده اند ایلمشدر (بمکافات آن  
 یا حرف صله اضافت لامیه) (مکافات جزا معناسنه) (آتش مبتدا  
 (انداختند خبری) (خانهها ایشان لامیه ها ادات جمع) (ایشان ضمیر  
 جمعی ضمیر را به را جعفر) (سوختند فعل ماضی جمع غائب ناقدیلر دیمکدر  
 (رجوعی یا حرفی وحدت) (را ادات مفعول) (که حرف رابط صفت

(انداخته ماضیدن قسمدر) (بودند اادات جمع ماضی آتش ایدیلر  
 دیمکدر) (بگرفت باء تأکید ایله طووندی دیمکدر) (در حرف ظرف) (یکجا  
 برره دیمکدر) (بعد ایدان با حرف ظرف یا خود مقدار معنای متضمن  
 اضافت لامیه) (رقعهها هادات جمع رقعہ بودند کاغذ معناسنه در  
 نوشتند فعل ماضی جمع غائب یازدیلر دیمکدر) (کشتن مضیدردر  
 قتل ایلک معناسنه) (بریدن بآک ضمیه مصدر در کسمک معناسنه  
 تازیانه فجی دیمکدر) (زدن مصدر در لور مق معناسنه) (محصول ترکیب)  
 بر کجه مصرک جعه معجده آتش واقع اولدی یاندی مسلمانلره  
 اول توهم اولدیکه یعنی اوله کوهم وطن ایلدیلر که اتی یعنی اول آتش  
 فعلی نصارا ایلکدر در انک مجازتیه آتشی انلرک اولرینه اتیدیلر  
 و یافدیلر مصر سلطانی برجی که آتشی انلرک اولرینه آتش  
 ایدیلر یعنی نصارا خانه لرینه آتش اتوب یقان جماعتی طووندی و برره  
 جمع ایلدی و یوردی تا اول جماعتک عددی مقداری کاغذ یازدیلر  
 بعضی کاغذده قتل ایلک و بعضی بنده الن کسمک و بعضی بنده  
 طنجی اوردی \* و آن رقعهارا ایشان افشاندند بر هر کس رقعته که  
 افشاد پاوی بمضمون آن معامله کردند یک رقعہ که مضمون آن کشتن  
 بود بر کسی افتاد گفت من از کشتن باکی ندارم اما مادری دارم و جز من  
 کسی ندارد در پهلوی وی دیگری بود که در رقعته وی تازیانه زدن  
 بودوی رقعہ خود را بان کس داد و رقعته و برا گرفت و گفت من مادر  
 ندارم این را بجای بکشند و از اینجای این تازیانه زدند \* رقعهارا  
 اادات مفعول کاغذ لری دیمکدر) (برایشان اول جماعت اوزرینه  
 افشاندند فعل ماضی جمع غائب هاجدیلر کاغذ دیمکدر  
 رقعہ با حرف وحدت همزه حرف توسل) (که حرف رابط صفت  
 پاوی با حرف صله وی ضمیری کسه را جمدر) (بمضمون آن با حرف  
 مضیاجبت اضافت لامیه) (آن رقعہ به ایشان زد یعنی اول رقعہ ک  
 ایچنده نه یازدیمه انکله دیمکدر) (معامله مفعوله باندن مصدر  
 بودند ثلاثی معنایه دو که عمل دیمکدر) (بر کسی یا حرف وحدت  
 یا کی با حرف مصدر بآک باء عزیمه فورقو معناسنه در که فورقو  
 دیمک اولور) (ندارم فعل نفی مستعمل طوونم دیمکدر) (اما یوله یوله



مجرد نفیدن عبارتند ر (باکی ندارم فورقم دیمک اولور (مادری  
 یا حرف وحدت مادر انا دیمکدر (دارم فعل مضارع متکلم وحده  
 طو تارم دیمکدر بونده مجرد اثباتدن عبارتند ر (مادری دارم برانام  
 واردر دیمک اولور (جز من بنم غیری (کسی یا حرف وحدت (ندارد  
 ندارم کی نفیدن عبارتند ر (در حرف ظرف) پهلوی وی لامیه پهلوی  
 بان دیمکدر (وی ضمیر مادری راجعدر (دیگری یا حرف وحدت  
 (رقعه خود لامیه را اذات مفعول (بان یا حرف صله آن کسه  
 اشارتند ر (داد فعل ماضی مفرد غائب و یردی دیمکدر (رقعه و یرا  
 لامیه (را اذات مفعول وی کسه راجعدر (بگرفت بآء تأکید ایله فعل  
 ماضی مفرد غائب طو تندی والدی دیمکدر (بگشتند بآء تأکید ایله فعل  
 ماضی جمع غائب اولدر دیلر دیمکدر (زدند بویه اولدر دیمکدر  
 (محصول ترکیب) و اول کاغذی اول جملک اوزر ریشه صاچ دیلر  
 و طاغندیلر یعنی قرعه ایلدیلر هر بر کیمسه نک اوزر ریشه بر کاغذ که  
 دوشدی اکا اول کاغذک مضمونیه عمل ایلدیلر یعنی کاغذنده قتل  
 واقع اولانی قتل ایله ل ال کسمک اولانک الی کسه ل فاجی اورلق  
 یازیلی اولانه فاجی اوره ل بر کاغذ که انک مضمونی قتل ایدی بر کیمسه  
 اوزره دوشدی دیدی بن قتلدن فورقم امارانام واردر و بندن غیری  
 کیمسه سی یوقدر بو کلامی دین آدمک باندنه بر غیریسی وار ایدیکه  
 انک کاغذنده فاجی اورمق ایدی اول آدم کندی کاغذی اول کیمسه  
 و یردی وانک کاغذی الدی و دیدی بنم انام یوقدر بونی یعنی انام  
 یوقدر دیو کاغذی تبدیل ایدمنی قتل ایلدیلر و اول انام واردر دیمنی  
 انک پر ریشه فاجی اور دیلر (منوی) بسیم وزر جوائمر دی توان کرد \*  
 خوش انکس کو جوائمر دی بیجان کرد \* بسیم یا حرف مصاحبت  
 سیدنی متضمن (جوائمر دی یا حرف مصدر (کرد بونده مصدر  
 مناسبه در ز را تونده بوی مضارع ملحقدر (کو که اودن  
 مخففسدر (که حرف رابط صفت او کسه راجعدر (بیجان یا حرف  
 مصاحبت (کرد فعل ماضی مفرد غائب (محصول بیت) لالتون و کش ایله  
 جوائمر دلک ایلمک میکنند خوش اول کیمسه یر که جوائمر دلکی جان ایله  
 ایلدی یعنی مال ایله بیجا ویت ایلمز جوق یو لنور لکن دوست بولنه

چنان فدا ایدن نایابدر \* بچان چون احتیاج یار بشاخت \* حیات خود  
 فدای جان او ساخت \* بچان باحرف صله (احتیاج یارلامیه) (یار  
 یونده دوست معناسنه در) (بشناخت باء تأکیدایله فعل ماضی  
 مفرد غائب اکلدی دیمکدر) (حیات خود پیانیه) (فدای جان او پیانیه  
 ولامیه) (اوضمیری یاره راجعدر) (ساخت فعل ماضی مفرد غائب  
 ایلدی دیمکدر) (محصول بیت) (جانه چونکه دوستک احتیاجی اکلده  
 کندی حیاتی انک جانه فدا ایلده حاصلی اجابی وجودینی من وجه  
 کندودن زیاده لزومی فهم وادراک ایلدیکی کبی برینه جانی فدا  
 ایدندر جوامعرد) (عروض) (یوشنوی بحر هزج مسدس مقصوردر که  
 بر مصرعای مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل اولور) (حکایت) (اصمعی گوید  
 که با کریمی آشنایی داشتم که همواره بتوقع کرم واحسان بدر خانه وی  
 می رقوم یکبار بدر خانه وی رسیدم در بان نشانده بود مرا منع کرد  
 از آنکه بری در آیم \* اصمعی فصیحای عربدن بر کیمسه نک مخلصی در که  
 لغت عربده بعضی پتله به اسشهاد ایدر لر (گوید نقل ایدر دیمکدر  
 ) (که حرف رابط مقول قول) (با کریمی باحرف مصاحبت یا حرف  
 وحدت) (آشنایی یا حرف مصدر) (داشتم فعل ماضی متکلم وحده  
 طوتازدم یعنی وار ایدی دیمکدر) (که حرف پیان) (همواره و هماره  
 دائم دیمکدر) (بتوقع باحرف مصاحبت) (توقع تفعیل باییدن مصدر در  
 امید معناسنه) (کریمه اضافت مفعولنه در) (بدر خانه وی پیانیه  
 ولامیه) (با حرف صله) (در قیو) (وی کریمه راجعدر اول کریمک خانه سی  
 قیوسنه دیمکدر) (می ادات حال ماضی) (رقم فعل ماضی متکلم وحده  
 یکبار بر کره دیمکدر) ((بدر خانه وی سابق کبی) (رسیدم فعل ماضی  
 متکلم وحده) (در بان قیوچی دیمکدر زیرا بان لفظی ادات فاعلدر  
 ) (نشانده ماضیدن قسمدر وضع ایتمش معناسنه) (بود ادات ماضی  
 ) (مرا بنی دیمکدر) (بر حرف استعلا) (وی ضمیری کریمه راجعدر) (در آیم  
 کیرهیم دیمکدر) (محصول ترکیب) (اصمعی نقل ایدر که بر کریم ایله اشانغ  
 وار ایدیکه دائم کرم واحسان امیدیه انک خانه سی قیوسنه کیدر ایدم بر کره  
 انک خانه سی قیوسنه ایرشدم قیوچی وضع ایلش ایدی بنی منع ایلدی شول  
 شیدنکه انک اوزرینه کیرهیم یعنی یاننه وارمغه بنی منع ایلدی حاصلی

ایچرو قومدی \* بعد ازان گفت ای اسمعی سبب این منع کردن من اذدر  
 آمدن وی تنک دستی و نادار بست که پیش آمده است من این بیت را  
 بنوشتیم و بدر بان دادم تا بوی رساند \* بعد ازان بودند نصکره (سبب این  
 منع کردن من بنم منع ایلمکلمک سبی) (در آمدن وی مصدرک مفعولته در  
 وی ضمیری کریمه راجعدر) تنک دستی یا حرف مصدر تنک دست  
 وصف ترکیبدر ترکیحه زو کورت دیمکدر (نادارده بویه فقیر دیمکدر  
 (یا بنه حرف مصدر (سین و تا ادات خبر (که حرف رابط صفت  
 (ویرا را ادات تخصیص (وی بنه کریمه راجعدر (پیش آمده است  
 قتنه کلمشدر (این بیت را را ادات مفعول (بنوشتیم باه تا کید ایله  
 فعل ماضی متکلم وحده بازدم دیمکدر (بدر بان یا حرف صله (دادم  
 فعل ماضی متکلم وحده ویردم دیمکدر (تا حرف تعلیل بوی یا حرف صله  
 وی کریمه راجعدر (رساند فعل مضارع مفرد غائب ابرشدره دیمکدر  
 (محصول ترکیب) در بان بنی منع ایند که نصکره دبدی ای اسمعی بنم منع  
 ایلمکلمک سبی اکا کیرمه دن یعنی تنک یا نه کیرمه سنی منع ایندیمک  
 سبی زو کورت تنک و فقیر لکدر که تنک قتنه کلمشدر یعنی اکا عارض اولان  
 فقر در دینجه بنده بوزینی بازدم و قوجیه ویردم که اول کریمه ابرشدره  
 (شعر) اذاکان الکریم له حجاب \* فا فضل الکریم علی اللیم \*  
 (اذا اسم شرط (خافض لشرط و منصوب بجوابه سکون اوزره مبنی  
 محلا منصوب مفعول فیهدر جوابی اولان فا فضل جله سنک (کان  
 فعل ناقص الکریم اسم مرفوعی (له کریمه عائذ ضمیر ایله جار مع الجرور  
 ظرف مستقر مقدم خبر (حجاب مؤخر مبتدا جله سی محلا منصوب  
 کان تنک خبری کان تنک اسمی و خبری جله سی اذاک شرطی (حجاب  
 بونده مانع معناسنه در (فا فاء جزایه (ما ماء موصول محلا مرفوع  
 مقدم خبر (فضل مؤخر مبتدا جله سی اذاک جوابی (الکریم مضاف  
 الیهی (علی اللیم فضله متعلق (لیم دئی و الحقی معناسنه در  
 (محصول بیت) کریم کنندو ایچون حجاب حاصلدر اولدیی و قنده یعنی  
 کریمک کندو به دخوله مانع حاجب ودر بان اولدیی و قنده لیم  
 اوزره کریمک فضلی ندر \* بعد از زمانی برآمد ورقه را در آورد که  
 بر پشت وی نوشته که \* زمانی یا حرف وحدت (برآمد کلدی دیمکدر

(در آورد کنوردی (پشت وی لامیه وی رقعہ بہ راجعدر (نوشته  
 ماضیدن قسمدر یازمش دیمکدر ( کہ حرف بیان (محصول ترکیب)  
 برز ماند نصکرہ در بان کلدی و کاغدی کنوردی کہ اٹک ارقہ سسندہ  
 یازمشکہ (یت) اذا کان الکرم قلیل مال \* تستر بالحجاب عن الغریم \*  
 (اذا کان الکرم سابق کی (قلیل لفظاً منصوب خبریدر کان نیک  
 مال مضاف الیہی (تستر تفعل بایندن فعل مضارع فاعلی تحتندہ  
 کریمہ راجعدر جملہ سی اذانک جوابی (بالحجاب وعن الغریم  
 ابکی سیدہ تستریہ متعلق (محصول یت) کریمک مالی ازا ولد بیغی وقتندہ  
 حجاب ایلہ غریمندن تسترایدر یعنی سائلین و وار دیندن کندوی مخنی  
 و ممنوع قبلہ (عروض) بو ابکی یت عربی بحر وافر دند کہ اصلی  
 درت کرہ مفاعلتن در اول بر جزوی حذف اولنوب مجزوفلمشدر و صدر  
 و ابتدالرنہ عصب طاری اولمشدر کہ عصب مفاعلتن دن حرف  
 خامسی اسکانه دیرل لام ساکن قلوب مفاعلتن اولوب مفاعیلن لفظنہ  
 تبدیل اولنور حشور سالم عروض و ضربنہ قطف طاری اولوب  
 قطف فاصله صغرائک اخردن بر فحرک و بر ساکنی حذف و بر فحرک کنی  
 اسکانه دیرل مفاعل قالوب فعولن لفظنہ تبدیل اولنور بویله اولنجہ  
 بر مصراع مفاعیلن مفاعلتن فعولن اولوب وافر معصوب و مقطوف  
 او اور \* و همراه رقعہ صرہ پا نصد دینار دروی با خود کتم هرگز  
 قصہ ازین غریبتر بمن نکذشته است این را تحفہ مجلس مأمون  
 خواهم ساخت پیش وی رقعہ گفت از بجای رسی ای اصمعی کتم از  
 پیش کریمترین کسی از احیای عرب پرسید کہ کبست کتم مردی کہ مرا  
 از علم و مال بہرہ و رساختہ است \* همراه بیلہ دیمکدر کہ همراه رقعہ  
 کاغذ ایلہ بیلہ دیمکدر (صرہ یا حرف وحدت همزہ حرف توسل  
 صرہ کبستہ دیمکدر) پا نصد بشیوز دیمکدر دروی صرہ دہ قصہ  
 یا حرف وحدت همزہ حرف توسل (نکذشته ماضی منفیدن قسمدر  
 کچما مشدر دیمکدر (تحفہ مجلس مأمون لامیہ لدر تحفہ ہدیہ دیمکدر  
 (خواهم ساخت ایلیم صرم دیمکدر (وی ضمیر مأمونہ راجعدر (از بجای  
 قندن (می رسی فعل مضارع مخاطب ابریشور سین دیمکدر (کریم  
 ترین کسی بیانیہ یا حرف وحدت (احیا قح همزہ ایلہ حیک جمعیدر

قبیله لر دیمکدر (عربه اضافت ییانه) (کبست کیمدر دیمکدر) (مردی  
 با حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (می اینی دیمکدر) (مال خود  
 ییانه) (بهره تصبب معناسنه در) (ورادات نسبت بهره ورتصبیلی  
 دیمکدر) (ساخنه ماعنیدن قمعدر سینه ونا اداات خیر ایلشدر دیمکدر  
 (محصول ترکیب) دخی کاغد ابله یبله برکبسه که انده بشیورالتون وار  
 ایدی ارسال ایلدی کندی کندیمه دیدم هر بر وقت بوندن غریبک  
 برقصه بنم اوزریمه واقع اولمشدر بونی مأمونک مجلسنه هدیه ایلیم  
 یعنی بوحکایه بی مأمونه نقل ایدیم مأمون قننه کیندم مأمون قنندن  
 لر بشورسین یعنی زهدن کلورسین ای اصمعی دیدی بن دیدم سرب  
 قبیله لرندن بر کریمک کیمسه نک قنندن کلورم سؤال ایلدیکه کیمدر  
 دیدم برآدم که بنی کندو علمندن ومانندن نصیبلی ایلدی یعنی بیتنه  
 جواب ابله بنی اسکات و ملزم واحسانیه عقنم ایلشدر \* وآن  
 برقعده وصره وپرا بر زمین نه نام چون صره رایند رنگ بوی برآمد  
 وگفت این بمهر خزانه منست می خواهم که انکس را طالب کنم گفتم  
 ای امیر المؤمنین والله که من شرم میدارم که بجهت بعضی کاششگان  
 تو خونی بخاطر وی راه یابد \* صره وپرا را اداات مقعوله اضافت  
 لامیه (نه نام فعل ماضی متکلم ووحده قودم دیمکدر چون حرف  
 تعلیل (را اداات مقعوله (نید یاب تأکید ایله فعل ماضی مفرد (رنگ وی  
 نلامیه (برآمد بونده متغیر اولدی دیمکدر این صره به اشارتدر (بمهر  
 خزانه منست لامیه لر در (با حرف مصاحبت) (که حرف بیان (را  
 اداات مقعوله (شرم میدارم اونا نورم دیمکدر (که حرف تعلیل (یا  
 حرف مصاحبت (جهت یونده سبب دیمکدر (کاششگان الف تون  
 اداات جمع کافی هاء رسمیدن مبدل (کاشته کان عجمک خیمه ترکیب  
 مباشر دیکلر بدر (توبه اضافت لامیه (خوفی یا حرف بوحدت  
 (بخاطر وی لامیه با حرف صله (راه یابد ببول بویه (محصول ترکیب)  
 وآنک کاغذینی وصره سنی بره قودم چونکه صره بی کوردی رنگی  
 یوزلدی متغیر اولدی ویدی بوسره بنم خزانه نک ممبر به در  
 استر که اول کیمسه بی طلب ایدم دیدم ای امیر المؤمنین والله که بن  
 اونا نورمکه سنک بعضی مباشر لر یکک سه بیهله انک خاطرینه یرخوف

بولد بوله \* مأمون یکی از خواص خود را گفت که همراه اصمعی نزد  
 چون آن مرد را بینی بکوی امیر المؤمنین فرامی طلبیدی آنکه تفرقه  
 بخاطر روحی رسد \* پرو یا نه تا شکست ایلدیت دیمکدر امر حاضرید  
 (بینی باه تا کید ایلدیت فعل مضارع مفرد مخاطب کوره سین دیمکدر  
 (بکوی یا نه تا کید ایلدیت امر حاضر در سوله دیمکدر (بی طلبید فعل مضارع  
 استو دیمکدر (بی ادات سبب تفرقه تفعلیل یا بندن مصدر در تشویش  
 معناسنه (محصول ترکیب) مأمون خواصندن پرته دیدیکه اصمعی  
 ایلدیت کیت چون اول مردی کورم سین دیکه امیر المؤمنین بینی  
 استو ایلدیت کل که نلک خاطر بنه تشویش ابرینه یعنی قورفتی سیزین  
 دعوت ایلدیت \* چون آن مرد حاضر آمد مأمون باوی گفت تو آن شخص  
 نیستی که دی روز پیش ما آمدی و اظهار فقر و فاقه کردی این صر را  
 یثود ایدم تا صرف معاش خود کنی یک بیت شعر که اصمعی پیش تو  
 فرستاد آنرا بونی گفت والله که در اظهار فقر و فاقه که دی کردم  
 بدروغ نیکم لیکن نخواستم که فاقه دوسر بار کردم مگر امیر المؤمنین مرا باز  
 اگر داند پس بفرمود تا هزار بیت بوی دلند \* چون ادات تفعلیل (باوی  
 یا حرف صله وی می ده را جملدر (نستی باه خطاب ایلدیت دیکدر که  
 استفهامی متضمن (که حرف رابط صفت (دی روز دینی کون دیمکدر  
 (پیش ما لامیه بزم فتره دیمکدر (آمدی فعل مضارع مفرد مخاطب  
 نکات دیمکدر (اظهار فقر مصدر در عقولتعدر (فاقه فقره عطف  
 تفسیر بندر (که حرف رابط صفت (تا حرف تفعلیل (دی دونه) کردم  
 ایلام دیمکدر (دروغ بیان (نیکم سویتدم (ایکن ادات استندراک  
 (نخواستیم نون نافی و واور جمله فعل نفی ملضی متکلم وجده دله مدم  
 دیمکدر (قاصد ویرا ادات مفعول قاصد یتک والحق معناسنه (وی  
 اصمعی به راجع در انصاف لامیه (باز بونده کیرو دیمکدر (کردم  
 چو یردم دیمکدر (مکر شاید معناسند در (چنانکه انجیلین که  
 (محصول ترکیب) چونکه اول می دگریم حاضر اولدی مأمون  
 اگا دیدی سن اول شخص دیکدین که دینی کون بزم فتره کلدک  
 و فقر و فاقه اظهار ایلدک بوسره بی سکا و یردم تا کیم کند و معاش که  
 صرف ایلدیه سین پریت شعر که اصمعی سنک فتره ارسال ایلدی

اكا اول صره بی ویردك دیوتعربض ابدنجه اول مرد صحنی دیدی  
 والله کهدون ایلدیکم اظهار فقر و فاقه ده یلان سولدم لکن دیلدم که  
 انک قاصدینی کبرو چوریم یعنی قاصدینی پوش کوندرمک نفسه کوج  
 کلدی اوله که امیر المؤمنین انک کی بی کبرو چوریه یعنی بی قاصدی  
 نه کونا چوردمسه امیر المؤمنین دخی بی اوله چوریه حاصلی ضمنا  
 احسان طلب ایلکدر بویه اولنجه مأمون پیوردی تا کیم یلک التون  
 اكا ویردیلر شارحک بومحلّه ویردیکی معنایه نظر اولنجه زیرامکر  
 لفظنک شاید معنایه اولدینخی ادراک ابدنجه \* اصمعی گفت ای  
 امیر المؤمنین مرا نیز درین عطا بوی ملحق کردان فرمود تا هزار  
 و پرائیز تکمیل کردند و آن مرد را از زمره ندیمان خود گردانیدند \*  
 (محصول ترکیب) اصمعی دیدی ای امیر المؤمنین بی دخی بوعطاده  
 اكا ملحق ایله مأمون پیوردی تا اكا یلک التونی تکمیل ایلدیلر یعنی  
 البته اولان بشبوزی بیکه دولدر دیلر و اول مرد صحنی بی کندو  
 ندیملری زمره سندن ایلدی (قطعه) کف صاحب کرم خون بی درم  
 ماند \* زناداری شمر کردن یبندد \* کف صاحب کرم لامیه و یسایه  
 (کف ال دیمکدر) چون ادات تعلیل (بی درم انچه سر) (ماند فعل  
 ماضی مفرد غائب قالدی دیمکدر) (نانلری یا حرف مصدر) (تادار  
 فقیر دیمکدر) (شمر ضم شین ایله فعل امر حاضر مفرد صای دیمکدر  
 (محصول بیت) کرم صاحبنک الی چونکه انچه سر قالدی فقیر اکنندن  
 عد ایله اکر قبوی بغلر سه یعنی باب احسانی قبادینی بخاندن ناشی  
 ظن ایله بلکه کمال فقرندن در دیو اعتقاد ایله \* ولی در بستن مدخل  
 از انست \* که همیان درم راسر یبندد \* ولی ادات استدراک (بستن  
 مصدر در بغلق معنایه) (مدخل ضم میم ایله افعال بایندن اسم  
 فاعل در بخندد استعمال اولنور) (که حرف بیان) (همیان درم یسایه  
 همیان کبسه دیمکدر) (را ادات تخصیص) (محصول بیت) کرم یلک  
 حال و شانی مذکور کی لکن بخنلک قبو قیامسی اندن ایچوندر که  
 انچه کبسه سنک باشنی باغلم یعنی ممسک جمیع مال ایچون قبو سین  
 بند ایدر (عروض) بوقطعه بحر هزج مسدس محذوفدر که عروض  
 و ضربنه حذف کلوب بره صراعی مقاعیلن مقاعیلن فعولن اولشد

(حکایت) حاتم را پرسیدند که هرگز از خود کریمتر دیدی گفت بلی  
 روزی در خانه غلامی بنیم فرود آمدم ووی ده سر کوسفند داشت  
 فی الحال يك كوسفند بکشت و پخت و پیش من آورد مرا قطعاً از وی  
 خوش آمد بخوردم و کفتم والله این بسی خوش بود آن غلام بیرون  
 رفت و يك ك كوسفند را می کشت و آن موضعی را پخت و پیش من  
 آورد و من از آن آگاه نی \* کریمتری یا حرف وحدت (دیدی فعل  
 ماضی مفرد مخاطب استفهامی متضمن کوردکی دیمکدر (بلی اادات  
 تصدیق (روزی یا حرف وحدت (در حرف صله (خانه غلامی یا  
 حرف وحدت اضافه لامیه (بنیم غلامك صفتی (فرود آمدم ایندم  
 دیمکدر (وی غلامه را جعدر (ده سراون باش (کوسفند قیون (داشت  
 فعل ماضی مفرد اثباتی عبارتندر (فی الحال چایمحق دیمکدر (بکشت  
 نا کیدایله فعل ماضی مفرد بونده بوغزلدی دیمکدر (پخت یا حرف  
 نا کید پخت باء مجمله فعل ماضی مفرد غائب بشور دی دیمکدر  
 (پیش من بنیم او کیمه (آورد فعل ماضی مفرد غائب کنوردی دیمکدر  
 (مرا بکلا قطع یا حرف وحدت همزه حرف توسل بر پارچه دیمکدر  
 (وی کوسفنده را جعدر (بخوردم باء نا کیدایله فعل ماضی متکلم وحده  
 ییدم دیمکدر (این قطعه به اشارتدر (بسی چوق دیمکدر (خوش بود  
 خوش اولور (آگاه فی خبردکم دیمکدر (محصول ترکیب (خاتمه سؤال  
 ایلدیلر که هیچ بوقت کندکدن کریمتر کوردکی دیدی بلی کوردم  
 ویکون برینم غلامك او بنه ایندم یعنی مسافر اولدم و آنک اون باش  
 قیون و ارایدی فی الحال بر قیون بوغزلدی و بشوردی و بنم او کیمه  
 کنوردی بکاتدن بر پارچه سی خوش کلدی ییدم و دیدم والله بو  
 چوق خوش اولور یعنی قیونك بو موضعی يك ابو اولور اول غلام  
 طشره کتیدی و بر برد قیونلری بوغزلدی و اول موضعی یعنی بنم  
 یکنندیکم موضعی بشوردی و بنم او کیمه کنوردی بن اندن خبردکم  
 یعنی قیونلری بوغزلدیفندن آگاه دکل ایندم \* چون بیرون آمدم که  
 سوار شدم دیدم که بیرون خانه خون بسیار ریخته است پرسیدم که  
 این چیست گفتند وی همه کوسفند آن خود را کشت و برا ملامت  
 کردم که چرا چنین کردی گفت سبحان الله ترا چیزی خوش آمد که



من مالک آن باشم و در آن بجای کنم این زشت سیرتی باشد  
 در میان عرب \* (محصل ترکیب) چونکه خانه دن طشره کلام که  
 سوار اولم کوردنکه او یک طشره سنه چوق خان دو کلسدر سؤال  
 ایلدم که بونه در دیدیلر اول بتون کنسیدی قیونلری بیوغرلدی بنده  
 اول غلامه ملامت ایلدم که نیچون بو نیجلین ایلدک غلام دیدی  
 سبحان الله سکا برسنه خوش کله که بن اکا مالک اولم و انده بیجلیلک  
 ایدم بو عرب ییئنده چرکین و فتنه طینعلی لک اولور \* پس خاتم را  
 پرسیدند که تودر مقابله آن چه دادی گفت سه صد شتر سرخ موی  
 و پانصد کوسفند گفتند پس تو کریمتر باشی گفت هیهات وی  
 هرچه داشت داد و من از آنچه داشتم از بسیار اندکی بیش ندادم \*  
 پس بونده صکره دیمکدر (خاتم را را حرف صله) سه صد اوجیوز  
 دیمکدر (شتر سرخ موی یانیه) سرخ موی وصف ترکیبدر قزل  
 قلاو دیمکدر بویله دوه عرب و عجم ییئنده یک مقبولدر (پانصد بشیوز  
 دیمکدر (باشی فعل مضارع مفرد مخاطب اولور سین دیمکدر  
 (محصل ترکیب) بوندن صکره خاتمه سؤال ایلدیلر که سن انک  
 مقابله سنده نه ویردک دیدی اوجیوز قزل قلی دوه و بشیوز قیون  
 ویردم دیدیلر بویله اولنجیه سن کریمک اولور سین دیدی هیهات  
 یعنی او کریم قنده بنم کریم قنده اول غلام نه سی وازایسه ویردی و بن  
 مالک اولدیقم نسینه دن ازینی ویردم زیاده ویردم حاصل کلام  
 اول مالک اولدیقنی بذل ایلدی بن مالک اولدیقم اقلنی ویردم  
 (قطعه) چون کدابی که نیم نان دارد \* بتما می دهد ز خانه خویش \*  
 چون حرف تعلیل (کدابی یا حرف وحدت برفقیر دیمکدر (نیم نان  
 یا حرف وحدت بر دیمکدر (دارد اوله معناسنه در که ایشاندن  
 تکلیفدر (بتما می بالتام دیمکدر (دهد ویره دیمکدر (خانه خویش  
 پیاتیه (محصل یت) چون برفقیر که بر دیمکدر اوله بالتام کندی  
 خانه سندن ویره یعنی اتی ضیافت و بذل و احسان ایلده \* بیشتر زان  
 بود که شاه جهان \* بدهد نمی از خزانه خویش \* بیشتر باده عربله  
 ادات تفضیل ایله زیاده مرک دیمکدر (بدهد باده تا کیدایله فعل مضارع  
 مفرد ویره دیمکدر (محصل یت) فقیرک بر دیمکدر ضیافت اجتماعتی

اندن ز یادہ رک اولور کہ شاه جهان کندی خن نہ سندن یار یسنی ویره  
 حاصلی پادشاه نصف خزینہ سین انعام واحسان اچہ سنہ دن فقیرک  
 مالک اولدینی یارم اتمکی ویرمسی احسن در وعند العقلا مقبولدر  
 (عروض) یوقطعہ بجز خفیفندر کہ اصلی فاعلاتن مستغفلن  
 فاعلاتن مستغفلن ایدی اولاجز و قیلنوب بر جرئی حذف  
 اولمشدر و مصدری سالم وابتدا زہ خن طاری اولمشدر کہ  
 ایکچی سبب کنی حذف ایله فاعلاتن اولمشدر حشورہ دخی خن  
 کلوب سین دوشوب متغفلن اولوب مغاعلن لغظنه تبدیل قلمشدر  
 عروض وضر بنه خن د نصکرہ قصر خنی گلشدو کہ خن ایله الف  
 قصر ایله سبب خفیفک سا کنی حذف و مخرکی اسکان اولمشدر فاعلات  
 اولور کہ بر یینی فاعلاتن مغاعلن فاعلاتن مغاعلن فاعلات اولوب  
 خفیف مسدس مخبون مقصور اولور (حکایت) شاعری بتوقع فائده  
 بدرخانہ معن زائده آمد چند روز اشجا بود مجال پار نیافت از باغبان  
 وی التماس کرد کہ چون معن بیاغ درآید برکار آب بنشیند مرا آگاہ  
 کن چون آن وقت رسید باغبان و برا آگاہ ساخت شاعر ابن بیت را  
 بر تخته پاره نوشت و باب داد \* شاعری باحرف وحدت (بتوقع  
 فائده باحرف مصاحبت باحرف وحدت همزه حرف توسل (توقع  
 تفعیل باشند مصدر در امید معناسنه فائده به اضافت مفعولشدر  
 (بدرخانہ معن زائده باحرف صله اضافت لامیه قاعده اعجام اوزرہ  
 ابن لفظی حذف اولمشدر معن بن زائده اضافی عمر بدن بر کپسہ نک  
 اسمیدر (مجال بار مصدرک مفعولشدر بار اجازت معناسنه در (باغبان وی  
 لامیه باغبان یاغبی دیمکدر (وی کریمہ راجعدر (التماس بونده رجا  
 معناسنه در (بیاغ باحرف صله راگاہ کن خبر ایله دیمکدر (تخته پاره  
 باحرف وحدت همزه توسل (موصول ترکیب) بر شاعر فائده امید ایله  
 معن بن زائده نک جلہ سی قبوسنه کلدی بر قاج کون اول محلدہ اولدی  
 یعنی قبوسی اطرافندہ وولاندی اجازه مجال بوله مدی حاصلی معنک  
 خانہ سنہ کبر مکہ طریق بوله مدی معنک یاغبی سندن التماس یابدیکہ  
 چونکہ معن باغہ کله و صوبک کار بنہ اونورہ بگا خیر ویر چونکہ  
 اول وقت ایرشدی یعنی معن باغدہ صوکارندہ اونوردی باغبان

شاعر خبر ویردی شاعر بویدی بر تخته پاره سته یازدی و صویه و یردی  
یعنی صویک اقدیس سته صالی و یردی (شعر) ایا جود معن ناج معنا  
بحاجتی \* فالی الی معن سواک شقیع \* ایا حرف ندا جود لفظا  
منصوب مفعولیدر مقدر ادعوتک (معن جودک مضاف الیهی) (ناج  
امر حاضر مفرد در مفاعله بایندن ناجی یناجی میناجه دن ناج کلور  
سرا سویلکه دیرلر (معنا مفعول صریحی) (بحاجتی باحرف صله  
یا حرف متکلم حاجت مفعول غیر صریحیدر) (فا مانافیه) (لی باء متکلم  
ایله ظرف مستقر مقدم خبر) (الی معن ظرف مستقره متعلق) (سواک  
مبتدا خبر معناسنه کاف خطاب مضاف الیهی) (شقیع خبری مبتدا  
و خبر جمله سی مانک مؤخر اسمی) (موصول بیت) (ای معنک جودی  
سن معنه خفیه حاجتی سویله بنم ایچون سندن غیر شقیع اولدی  
شاعر معنک سخاسنی ر شخص معن منزله تنزیل ابدوب دیرکه ای  
جود بنم سندن غیر شفاعتیم یوقدر بنم حاجت و مقصودیم معنه  
سن سویله (عروض) بوییت بحر طویلند که اصلی فاعولن مفاعیلن  
فاعولن مفاعیلن ایدی صدر و ابتداسی سالم عروض مقبوض قبض که  
بشبحی ساکن حذف اولوب مفاعیلن اولشد ضرب محذوف حذف  
آخردن سبب خفیی اسقاط مقای قلوب فاعولن یرینه کلشد بویله  
اولجه وزنی فاعولن مفاعیلن فاعولن مفاعیلن فاعولن مفاعیلن  
فاعولن اولوب طویل مقبوض محذوف اولور \* چوتخته پاره پیش معن  
رسید بفرمود تا آترا بکرفتند چون آترا بخواند شاعر را طلبید ووده بدره  
ند بوی دادو آن تخته پاره رادر زیر بساط خود نهاد و زدوم آن چو پرا  
از زیر بساط بیرون کرد و بخواند شاعر را طلبید و صد هزار درم  
دیگر بوی داد و در روز سوم بهمین دستور عمل کرد شاعر بترسید که  
مباد ایشیان شود و داده را بستاند بکریخت \* پیش معن لامیه (بخواند  
باه تأکید ایله فعل ماضی مفرد اوقودی دیمکدر) (طلبید ده بویله  
استدی دیمکدر) (ده بدره اون بدره دیمکدر که بدره اون بیکه اطلاق  
اولنور) (بوی باحرف صله بوی شاعره راجع صدر) (چوب بونده اول  
تخته پاره دن عبارتند) (زیر بساط بیانیه زیر آلت معناسنه صدر بساط  
دوشمه دیمکدر یعنی مندر) (بیرون کرد جباردی) (بهمین باحرف

مصاحبت (همین هم ایله این دن مرکب در بنه بو دیمک اولور) دستور  
 قاعده معنائه (بترسید باء تأکید ایله فعل ماضی مفرد غائب قورقدی  
 دیمکدر) (مبادا اولیه دیمکدر و داده را و یردیکنی) (بست تاند آله دیمکدر  
 فعل مضارع مفرد غائب) (بکریخت باء تأکید ایله فعل ماضی مفرد  
 فاجدی دیمکدر) (محصول ترکیب) چونکه نخته پاره معنک اوکنه  
 ابرشدی یوردی تا کیم اتی آله چونکه اول بنی اوقودی شاعری  
 استدی و اون کره اون یک التون شاعره و یردی و اول نخته پاره پی  
 کند و مندری التنه قودی و اینکینی کونی اول نخته پی مندر التندن  
 چبقاردی و اوقودی و شاعری استدی یوز یک ذره هم دخی و یردی  
 او چینی کون بنه اول قاعده ایله عمل ایلدی یعنی بنه چبقاردی اوقودی  
 و احسان ایلدی شاعر قورقدیکه اولیه که بشیمان اولده و یردیکنی  
 آله و یو خوفدن ناشی فاجدی \* چون روز چهارم باز آن چوب پاره را  
 بیرون کرد و شاعر را طلبید و یافت فرمود که در ذمه کرم من واجب  
 بود که ویرا چندان عطا دهم که در خزینه من یک دینار و درم نماند  
 اما ویرا حوصله آن نبود \* باز بنه دیمکدر (را ادات مفعول) (یافت  
 بوله مدی دیمکدر) (حوصله معده دیمکدر بویله پرورده قلبک عدم  
 تحملندن عبارت در نور کجه ایچنه صغشمدی دیرل) (محصول ترکیب)  
 چونکه در دخی کون اولدی بنه اول نخته پاره پی چبقاردی و شاعری  
 استدی و بولامدی یوردیکه بنم کرم ذمه ده واجب ایدیکه اکا اول قدر  
 عطا و یرم که بنم خزینه مده برالتون بر اچه قالمیه امانده اول حوصله  
 اولدی یعنی یوقدر انعامی کو کلی آلمدی و تحمل ایده مدی (قطعه)  
 کسیت اهل کرم انکس که چو سائل بدرش \* آورد آن قدر امید که  
 دزدل کجدر \* کسیت کجدر دیمکدر (اهل کرم بیانیه) (چو حرف  
 تعلیل) (بدرش با حرف صله شین ضمیر اهل کرمه راجعدر اهل کرمک  
 قیوسنه دیمکدر) (آورد الف مبدوده و فتح را ایله فعل مضارع مفرد  
 غائب کنوره دیمکدر آوردندن یا آوردندن زیرا مصدر دالینک  
 ما قبلنده را اولسه حذف ذنصره را مفتوح قلنور) (که حرف رابط صفت  
 در حرف ظرف) (کجدر فعل مضارع مفرد غائب صغه دیمکدر  
 کجیدن دن) (محصول یت) (بو بیتده سؤال و جواب صنعتی وار که

کند و کند و به سوال ایدوب اهل کرم کمدر دیر وینه کند و جواب  
 و بر که اول کیمه در که چونکه سائل اهل کرم قبوسنه اول قدر  
 امید کتوره که کوکنه ضغه یعنی حوصله سی آلدینی قدر احسان مأمول  
 ایلوب قبوسنه کله \* بکشاید کف احسان و بنجشد چندان \*  
 که نه در حوصله همت سائل کجند \* بکشاید باه تأکید ایله فعل  
 مضارع مفرد غائب اچه دیمکدر (کشایدن دن یا کشودن دن زرا  
 مصدر دالی واویده و اوالف و یایه تعویض اولنور اما کشادن دن  
 مشتق اولساز (کف احسان بیانیه کف ال دیمکدر) بنجشد باه تأکید  
 ایله فعل مضارع مفرد بنجشیدن دن بفشار دیمکدر (که خرف رابط  
 نه حرف نفی کجند مصروف) حوصله همت مجازاً بیانیه (همت  
 سائل لامیه) (محصول یت) سائل امید احسان ایدجه اهل کرم  
 احسان الینی آچه و اول قدر بغشیه که سائلک همتی حوصله سنه صغیه  
 حاصلی سائل اول کرمه اینا تمیوب کوکلی المیه (عروض) بوقطعه  
 هزج مخبون الاجزادر عروض و ضربنه حذف دخی کلوب فاعلاتن  
 فعلاتن فعلاتن فعلن او اور (حکایت) اعرابی بهنیت قدوم کریمی  
 از رؤسای عرب را قصیده گفت و بروی خواند و در آخر گفت \*  
 (بهنیت قدوم کریمی با حرف صله یا حرف وحدت اضافت لامیه  
 رؤسایانک خمی و همزه نك فتحیه فصحا و زننده رئیسک جمعیدر  
 عربیه اضافت بیانیه) (احرف تخصیص) (قصیده یا حرف وحدت  
 همزه حرف توسل) (محصول ترکیب) براعرابی عرب رئیسارندن  
 بر کریمک قدومی تهیه سنه یعنی تبریکه بر قصیده سوبلدی و کریمه  
 او قودی و لخرنده دیدی (شعر) امددالی بدا تعود بطنها \* بذل  
 النوال و ظهرها التقیلا \* امدد امر حاضر مفرد اوزات دیمکدر (الی  
 جلد مع المجرور امدده متعلق بکا دیمکدر) (بدا مفعول صریح امدد  
 ) (عود تفعیل یا بنسندن فعل ماضی عادت ایلدی دیمکدر) (بطن  
 فاعلی) (ها ضمیر مؤنث بده راجع بدر بطنک مضاف الیهی) (بذل  
 منصوب مفعول به صریح) (عود النوال بذلک مضاف الیهی) (نوال  
 انعام و کرم معناسنه در) (ظهرها بطنهایه معطوف) (التقیلا الف  
 شبهه تقییل تفعیل یا بنسندن مصدر در او بلك معناسنه و بتل اوززه

معطوف که حرف واحد ایله عامل واحدك معنوی اوزره عطف  
 قیلند (مفعول بیت) سن بکا رل اوزات که نك بطنی یعنی ایچی  
 افعام واحسان بدله وارقه سی اوپلمکه عادت ایدمش دو یعنی پن  
 جا نهجه بولوصاف ایله موصوف اولان الی اوزات دیو معنی طلب  
 احسان ایدر (عروض) بویت بحر کادل مسدسدر که جلدی وایتدینه  
 اضمار کلوب ناساکن قیلنوب متفاعلن اولوب مستعملن لفظنه تبدیل  
 اولمشدر حصول سالم عروض سالم ضربنه اضماردن ماعدا قطع دخی  
 کلمشدر قطع آخرده اولان وتیک ساکنی انقطاع بحر کنی اسکا نه  
 دیرل مفعول اولوب متعطفی امدن الی مستعملن ییدا انصو متفاعلن  
 ویدیلها متفاعلن بدل کوا متفاعلن له وظهرها متفاعلن قیلا  
 مفعول اولوب کامل حششدر مفعول طوع اولور \* یعنی دراز کن  
 بسوی من دسی را که کف وی عادت کرده است بخشش زو مال  
 ویدشت او بتقیل اهل حاجت و سؤل \* یعنی ملاجی بویلی ترجمه  
 ایدوب دیو که (دراز کن اوزات) بسوی من یا حرف صله اجناسفت  
 لامیه هم جا نهجه دیمکدر (دسی یا حرف تنکثیر) (را اذات مفعول  
 ) کف وی لامیه انک آویچی دیمکدر (کرده است ایدمشدر دیمکدر  
 ) بخشش زو باحرف صله یا خود مصاحبت (بخشش اسم مصدر در  
 زیر ماغلی مکمور شین علامت مصدر اولدیغی بیان اولمشدی  
 اضافت مفعوله دشت اولامیه انک ارقه سی دیمکدر (بتقیل باحرف  
 صله یا مصاحبت) اهل حاجت اضافت مصدرک مفعوله در (سؤل  
 حاجت اوزره معطوف) (مفعول ترکیب) شاعر بیت ایله مراد ایدر  
 منم جا نهجه شولی الی اوزات که انک آیه سی التون و مال و برمه عادت  
 یا ویرمک ایله عادت ایدمشدر و انک ارقه سی اهل حاجت و سؤل  
 اوپولمکه و یا اوپولمک ایله عادت ایدمشدر \* آن کریم دسی بسوی وی  
 دراز کرد چون پیوسید بزوجه طیب کفست مویمائی اب نوبست مرا  
 بحر اشید اعرابی کفست پیچه شیریناز از خار درشت خار پشت  
 چه زبان \* سوی وی لامیه باحرف صله (دراز کرد اوزاندی دیمکدر  
 ) پیوسید باه تار کیدایله اویدی دیمکدر فاعلی تحتده اعرابی به راجعدر  
 (بروجه طیب لطیفه طریقله دیمکدر کلمه در بعضی مستخدمه کریمک

کلامی که مویهای لب تودست مرا بخراشید در مصراع المثلث  
 و حقیقت رمل محبوس و زنبله موزون در اما جوابی موزون اولد یغندن  
 ظم بوی که موزون تضاد فی المثلث در هر تغییر عباره جاسمیک نایسه ده  
 شاعر طریفیدن موزونه موزون جواب و بر ملک اخین در (مویهای  
 لب تو لامیه از حدیه ادات جمع سنک دوداغک قیلاری دیمکدر  
 دست مراده لامیه بنم المی (بخراشید باه تا کید به قه ل ماضی  
 مفرد غائب طرملادی دیمکدر) پنجه شیر بان لامیه شیر بان دارلمش  
 اوسلانه دیلر (را ادات صله) خار دکن دیمکدر (درشت فنی دیمکدر  
 یعنی سیرت) خار پشت کر پی دید کلری ج نور در اضافی ریا زیه  
 و لامیه (زبان ضرر معناسیم در (محصول ترکیب) اوله کریم المی  
 انت جانبینه اوزاندی چونکه اعرابی اویدی لطیفه طریفیه کریم  
 دیدی سنک دوداغک قیلاری بنم المی طرملادی اعرابی دیدی دارغین  
 اوسلانت پنجه سینه کرینک سیرت دیکندن به ضرر\* انت کریم را این  
 کله بسیلر خوش آمد گفت این کله پیش مر ازان قصیده خوشترست  
 بفرمود تا دیرادر برابر قصیده هزار درم دادند و در برابر آن کله سیه  
 هزار درم\* کریم را را ادات صله (بسیار چوق دیمکدر) خوش آمد خوش  
 کلدی (پیش من بنم فتمده) ازان قصیده اول قصیده دن خوشترست  
 خوشر کدر (تا حرف تعلیل) و یا اعرابی به (برابر قارشو معناسیم در که  
 عربجه مقابله دیلر) قصیده به اضافی لامیه (محصول ترکیب) اول  
 کریمه بوی که چوق خوش کلدی و دیدی که بوی که بنم فتمده او قصیده دن  
 خوشر کدر بیوردی تا کیم اکا قصیده مقابله سنده بیک درم ویردیلر  
 و اول کله مقابله سنده اوج بیک درم ویردیلر (قطعه) آنرا که  
 بمدحت زلفک سر گذرانند\* چون نیست سخندان بود از جمله فروتر\*  
 آنرا که انکس را که تقدیرنده در اول کیمسه نک که دیمکدر (بمدحت  
 با حرف مصاحبت) بمدحت نشدیت وزنی اوزره مدح معناسیم در  
 (گذرانند فعل مضارع متعدی یکوردر دیمکدر) (سرمفعولی فاعلی  
 محذوف عالمان یا شاعراندر) (چون حرف تعلیل) (نیست دکلدر  
 دیمکدر) (سخندان وصف ترکیبی سوز بلیجی دیمکدر) (فروتر الحق  
 دیمکدر) (محصول بیت) اول کیمسه نک که مدح ایله شاعر ل باغنی

فلکدن کچورزل یعنی مدخنده اطرا و مبالغه ایدر و وصف بلیغ  
ایلرل چونکه سخندان دکلدر جمله سندن الحق اولور یعنی انلرک  
وصف ومد حلیلی بتلیوب قدر بنه رعایت اینترسه فلکده اولنلرک  
جمله سندن دنی در \* دانی که سخندان که بود آنکه بداند \* بدرا زنکو  
بازنکور از نکوز \* دانی فعل مضارع مفرد مخاطب استفهامی متضمن  
یلور مبین دیمکدر (که حرف بیان که کیم دیمکدر) بود فعل مضارع  
مفرد غائب اولور دیمکدر (آنکه آنکس که نقد یرندم اول کیمسه که  
دیمکدر) بداند باه تا کید ایله فعل مضارع مفرد غائب یرله یعنی  
فرق ایده دیمکدر (بدیا مفعولی باز دخی دیمکدر (محصول یت)  
یلور مبین که سخندان کیم اولور یعنی سخندان کیم اولدیغنی  
یلور مبین اول کیمسه در که کوی و، ابودن دخی ایوی ایور کدن  
فرق ایده حاصلی هر سخنک مرآتیکالنی فرق ایدوب اکا کوره  
رعایت ایده (عروض) بوقطعه بحر هر چندندر که صدر وابتدا اخرج  
حشو اول و تائیلر مکفوف عروض و ضرب محذوف بویه اولجسه  
بر مصراع مفعول معاعیل معاعیل فعول اولوب هرج اخرج مکفوف  
محذوف اولور \* روضه پنجم در تقریر حال بلبلان چن عشق و محبت  
و حرقت بال پروانگان انجمن شوق و مودت \* پنجم بشجعی دیمکدر  
(در حرف ظرف) (تقریر حال بلبلان چن عشق مجازا لامیه لر در  
(تقریر مصدر در تفعیل بایندن بونده نقل و حکایه معناسنه) (حال  
معروف) (بلبلان الف نون ادات جمع) (بلبل معروف) (چن معلوم  
(عشق کذلک) (محبت عشق اوزره معطوف) (حرقت بال پروانگان  
انجمن شوق مجازا لامیه لر در حرقت باغنی معناسنه) (بال فائده دیمکدر  
(پروانگان الف نون ادات جمع کاف هاء رسمیدن مبدل پروانه معزوف  
(انجمن جمعیه دیرلر) (شوق معروف) (مودت محبت معناسنه شوق  
اوزره معطوف بونده اولان تشبیهات کثیره دخی اهلک معلوم  
از جمله عشق و محبتی کمال وسعت و زینت چنه تشبیهات و عشاق  
فرط عشقیدن ناشی فریاد و فغان ایتمده بلبله هرگز نمیشود و چنه شوق  
و مودتی گفت و گوئی کز تنده انجمنه مشابه قیلش و کمال بحر فائده عشاقی  
پروانه دیمش و دست و پا باغمله کشی عملدن قالدیغنی ایچون بالیکز



پروا بانی باقی (مجموعه ترکیب) بشقی روضه عشق و محبت چشمت  
 بدلیزینک جانی تفریر و شوق و مودت جزمینک پروا نلینک قنادینک  
 یانه سی بیانده در حاصلی اهل عشقک فریاد و فغانی و انزل قولی  
 قنادی بازو به عملدن کسلوب و اله و حیران اولمیری بیانه سوده در  
 \* از مقبضات مشکوه نبوت این حدیث که من عشق و هفت و صیغتم  
 خات مات شهیدا یعنی هر که در جاذبه عشق آویزد و با لطایف عشق  
 امیر و دران طریقه عفت و کتمان پیش گیرد چون بمیرد شهید میرد  
 و شرط عفت و کتمان از برای آنست که چون بمیل طبع و هوای نفس  
 آلوده باشد و در وصول بآن وسایط توسل جویند و اظهار کنند  
 از قبیل شهوات نفس حیوانیت نه از فضائل روح انسانی \* مقبضات  
 افعال بایندن اسم فاعل در جمع مؤنث (اقتباس بر کیمسه نکه موعندت  
 شمله الحق و آتشیدن آتش الحق و کسب نورانیک بونده مجازا معنای  
 اخیر مراد در مقدم خبر مابعدینه اضافه مفعولند در (مشکوه قندیل  
 مناسبتند در) ثبوتیه اضافه مجازا بیانه سین و تا ادات خبر (این حدیث  
 مبتدا) که حرف بیان (من اسم موصول و مبتدا) (عشق فعل ماضی  
 تحت نه فاعلی منه را جملدر جمله سی منک صله سی) (عف فعل ماضی  
 مفرد غائب ضرب بابنک مضاعفشدن عفت ایلدی یعنی صلاح  
 و پرهیز ایلدی دیمکدر) (کنم فعل ماضی مفرد غائب عشق با عف  
 اوزنه معطوف اظهار ایلدی) (خات فاء تعقیبیه ایله فعل ماضی نصر  
 بابنک اجوف و او یسندن سابق ماضیلر اوزنه معطوف در اولدی  
 دیمکدر) (خات متتابع کنی فاعلی تحت نه منه را جمع جمله سی خبر مبتدا  
 (شهیدا مات نک فاعلشدن حالدر) (هر که هر کیمسه که دیمکدر  
 (جاذبه چکیمی معضلسنه) (عشق اضافه لامیه) (آویزد فعل مضارع  
 مفرد غائب) (آویزیدن یا آویختن دن ذرا مصدر تاقی خائده تا داله  
 قلب او نهدن صکره خلزایه قلب او نور تعلق لیده دیمکدر) (با  
 حرفی مصاحبت) (لطایفه عشق لامیه لطایف لطیفک جوهیدر  
 (آویزد هنجایه آویزده کنی قورشه دیمکدر) (آن عشقه اشاره عذر  
 (نظر بقفه عفت بیانه) (پیش کرد بحسب اللغة او کینه طونه دیمکدر  
 انما بولیه و درو خات ایدینه دیمکدر) (چون ادلت تعلیل (بمیرد باء

تا کبد ایله فعل مضارع مفرد غائب میزدن یا علی خلاف قیاس  
 میزدن (شرط عفت لامیه) (از برای ادات تعلیل) که حرف بیسان  
 (چون ادات تعلیل) (بجای با حرف مصاحبت) (طبعه) اضافت لامیه  
 (هوای نفس ده بویله هوا ارزو معناسنه در) (آلوده بولشمش دیمکدر  
 (با آن با حرف وصله آن عشقه اشارتدر) (وسایط واسطه نك جمعیدر  
 میاد هوا وهوسیدر) (توسل تفعل باندن مصدر در انتساب معناسنه  
 (چو بند فعل مضارع جمع غائب طلب ایدل دیمکدر) (واظهار کنند  
 آشکاره ایدل) (قبیل جنس و مقوله معناسنه در) (شهووات نفس حیوانی  
 لامیه، و بیانه شهوات شهواتك جمعیدر) (یا حرف نسبت سین و نا  
 ادات خبر) (نه حرف نفی) (فضائل روح انسانی لامیه و بیانه فضائل  
 فضائلك جمعیدر) (با حرف نسبت ادات خبر مقدر در) (محصول ترکیب)  
 مشکوه نبوت مقتدرین در پوحدیث یعنی نور الانوار اولان حضرت  
 محمد صلی الله تعالی علیه وسلمین افاضه نور ایدن اصحاب کزین  
 رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضرتان در میویدر پوحدیث  
 شریف که شول کیمسه که عاشق اوله وعفت و پرهیز و صلاح و اوزره اوله  
 و کتم و سزایلیوب اظهار ایلیمه و پوحدیث اوزره وفات ایلیمه شهید  
 اولدینی حالد اولور پوحدیث شریف ایدر میاد ایدر هر کیمسه که  
 مقناطیس آسا چکچی اولان عشقک جاذبه سنه آعلق ایدر و عشقک  
 لطایفه قزیشوب اختلاط ایلیمه و اول عشقه عفت و کتمان یولینی  
 عادت ایدینه حاصل کلام کمال پرهیز اوزره اولوب آه و افغان و شکایت  
 ایتموب کتم عشق ایلیمه چونکه اوله شهید اوله عفت و کتمان شرط  
 اولیمی ایدن ایچوندر که چونکه طبعک مبدلی و هوای نفس سبیل  
 بولشمش اوله حاصل ارا یزه خلاف شرع حرکت کیمه و صوابده  
 اول واسطه لره امتثال و انتساب ایلیمه و اظهار ایلیمه نفس حیوانیک  
 استکبری مقوله سندن در روح انسانی فضیلت نندن د کلدر بونده  
 عشقک میاتب ثلثه سنه اشارت وارد در زیر اول دماغ انساندم  
 حاصل اولان حرارت اگر قلبی ماسوای محبوبدن بالکلبه اعراض  
 ایندیروب دایما دگر و فکری اول اولورسه آکا عشق حقیقی دیر  
 اگر غرض و عوصدن حالی اوله رقی کندی کی بر محملوقه افکنده

ایدوب بنه ذکر وفکری اول محبوب اولورسه اکا عشق مجازی دیرلر که  
اول الجواز قنطرة الحقیقه دیدکلری در که بالاخره حقیقه واصل  
اولور زیر اول محبوب بر واسطه در قالدیقنی کپی محبوب حقیقی به  
منتهی اولور واکر اول عوض غرضله اولورسه اکا طرفای عجم  
عشق باز دیرلر ترکیجه غلامباره و زنباره و محبوب دوست و زن دوست  
دیدکلر بدر که حرمان و ندامتدن و عذاب و عقابدن غیرى نتیجه  
ویرمز (قطعه) آن عشق را که منقبت خاص آدمیت \* هر جا که  
هست عفت و ستر از لوازمست \* عشق را از ادات تخصیص (که حرف  
رابط صفت) منقبت مصدر میسر خصلت معنایسته استعمال اولور  
(خاصه اضافت بیانیسه خاصک آدمه لامیه) با حرف نسبت (لوازم  
لازمک جمعیدر) (محصول یت) اول عشق که انسانک خاص اولان  
خصالتی در هر پرده که اوله یعنی زده اولورسه اولسون بی آدمه  
مخصوصی اولان خصلت عشق عفت و ستر لوازمندن در \* عشق که  
هست شهوت طبع و هوای نفس \* خاصیت طباع سباع و بهائمست \*  
عشق با حرف تنکیر (هست ادات خبر در که هوای نفسه مقید اولور  
(شهوت طبع لامیه) (هوای نفس ده بویه) (خاصیت طباع سباع ده  
بویه) (خاصیت خاصه معناسنه در) (طباع طانک کسر بویه طبیعتک  
جمعیدر) (سباع سبک کسر بویه سبک قبی و بانک ضمیه اولان سبک  
جمعیدر) (بهایم سباعه معطوف بهیمه نک جمعیدر  
نطقه قادر اولیان حیوانه دیرلر عطف تفسیریدر) (محصول یت)  
شول عشق که طبع استکی و نفسک ارزو و میلی سببیه در بویه  
اولان عشق جانوار و وحوشک طبیعتلرینک خاصه سیدر (عروض)  
بوقطعه بحر مضارعند که صدر و ابتدا اخرج جشور جمله مکفوف  
عروض و ضرب مقصور بر مصرای مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات  
اولوب مضارع اخرج اخرج مکفوف مقصور اولور (حکایت) میان  
دو خرد مند سخن عشق میرفت یکی گفت خاصیت عشق همیشه  
بلاور بخست و عاشق همه وقت تحت کش و بلا سنج دیگری گفت  
خاموش باش همانا که تو هرگز آشتی بعد از جنگ ننیده و چاشنی  
وصال بعد از فراق نخشیده هیچکس در عالم از صافی دلان عشق

پیشه لطیف ترینست و از کران جانان دور ازین اندیشه کثیف ترقی\*  
 میان دو خرد مند لامیه ایکی عاقلک بیننده دیمکدر (سخن عشق  
 بیانه عشق سوزی دیمکدر (میرفت می ادات حکایه ماضی کبدردی  
 دیمکدر یعنی واقع اولوردی دیمکدر (یکی بری دیمکدر) خاصیت عشق  
 لامیه (همیشه دایما دیمکدر (ربیع مشقت دیمکدر (محنت کش  
 وصف ترکیبدر زجت چکیچی دیمکدر (بلا سنج وصف ترکیبدر  
 بحسب الفغه بلا طاریچی دیمکدر اما استعمالده کمال محنتدن عبارتدر  
 (خاموش باش سکوت ایله یعنی صوص دیمکدر (همانا که بکزر که  
 معناسنه در (هرگز هیچ بروقت آشتی الف ممدوده ایله بارشمنق معناسنه در  
 (ندیده یا حرف خطاب همزه حرف توسل کور ممش سین دیمکدر  
 (جاشنی لذت دیمکدر وصاله اضافت بیانه یا لامیه (فراق ابریلق  
 دیمکدر (نچشیده یا حرف خطاب همزه حرف توسل طانممش سین  
 دیمکدر هیچ کس هیچ کیسه دیمکدر (صافی دلان عشق پیشه موصوفک  
 صفتنه اضافتیدر صافی دل وصف ترکیبدر نظر یف معناسنه الف  
 نون ادات جمع عشق پیشه وصف ترکیبدر (کران جانان دور  
 موصوفک صفتنه کران جان وصف ترکیبدر زاهد ربا کار ده  
 مستعملدر که ترکیبده قباصوفی دیرلر الف نون ادات جمع (کثیف  
 غلبه معناسنه در (فی حرف نفی ادات خبر قاعده سجع اوزره مقدردر  
 (مخصوصا ترکیب) ایکی عاقلک بیننده عشق سوزی واقع اولوردی یعنی  
 فن عشقه عشقک حقیقتدن مباحثه اولوردی بری دیدی عشقک  
 خاصه سی دایما بلا و مشقت در و عاشق هر وقت محنت چکیچی و مبتلای  
 محنتدر اول بری دیدی صوص بکزر که سن اصلا جنکدن صکره  
 صلیکی یعنی بوز و شد قدن صکره بارشمنق صکور ممش سین  
 و ابر یلقدن صکره وصلت جاشنی سین طانممش سین هیچ کیسه عالمده  
 عشق صنعتلی اولان ظرفادن لطیفک یوقدر و بواندیشه دن دور  
 اولان تغلادن غلبظرك یوقدر (قطعه) پرتوشاهد عشقت جال  
 دل مرد\* کی کنده میل جال آنکه بدل نیست جیل\* پرتوشاهد  
 عشق لامیه و بیانه پرتوشاهه دیمکدر شاهد محبوب معناسنه در  
 (جال دل مرد لامیه در جال کوزلاک معناسنه (کی فن) کند ایلر

(میل جمال مصدرک مفعولنه دز) (انکه انکس که تقدیرنده دز) (بدل  
 با حرف ظرف) (نیست دکلدر دیمکدر) (جیل کوزل معناشته دز  
 (محصول یت) شاهد عشق شعله سبدر آدمک کوکلنک کوزلکی  
 یعنی عشق دل با سبیله انسانک کوکلنک پرنور اولور جاله چن میل ایدر  
 اول کیمسه که کوکلنده کوزلک یوقدر یعنی روشن دل و اهل حال  
 اولوب کوکلنک کوزل اولین جاله میل ایتمز \* کر برین قاعده حجت  
 طلبد نادانی \* حجت بس بود الجنس الی الجنس بمیل \* کر حرف شرط  
 (برین قاعده بوقاعده اوزره دیمکدر) (حجت دلیل معناستندر) (طلبد  
 فعل مضارع مفرد غائب استرسه دیمکدر) (نادانی با حرف وحدت  
 برجاهل دیمکدر) (حجت دلیل دیمکدر مصدر فاعلنه مضاف) (بس بود  
 یتر دیمکدر) (الجنس مبتدا) (الی الجنس مؤخر بمیل به متعلق) (و بمیل  
 فعل مضارع مفرد غائب میل ایدر دیمکدر فاعلله جله سنی مبتدائک  
 خبری) (محصول یت) اگر بوقاعده اوزره یعنی پرتو عشق شعله  
 باش اولینجه و کوکلنده کوزلک اولین جاله میل و محبت ایتدییکی  
 قضیه اوزره دلیل استرسه برجاهل دلیل الجنس الی الجنس بمیل کلایمی  
 کافیدر یعنی جنس جنسه میل ایدر ظرف ظرفه عارف عارفه  
 عالم عالمه عاشق عاشقه صوفی صوفیه زاهد زاهده چرکین چرکینه  
 کوزل کوزله بویله اولنجه عاشق کوکلنک کوزل اولسه کوزله میل  
 ایتزدی (عروض) بوقطعه بحر رملنددر که صدر و ابتد الزنن ماعدا  
 مخبون عروض و ضرب مخبون و مقصور بر مصراع فاعلاتن فعلاتن  
 فعلاتن فعلات اولوب رمل مخبون مقصور اولور (حکایت) وقتی  
 صدیق اکبر رضی الله عنه در ایام خلافت خود در کوجهای مدینه  
 می کشت و بر در خانه خانه می گذشت ناگاه بخانه رسید و از آن آواز  
 کریم شنید که زنی ییتی می خواند و از دیده سرشک کرم می راند  
 مضمون بیت انکه \* وقتی با حرف وحدت بروقت دیمکدر (صدیق اکبر  
 بارغار حضرت رسول ابو بکر رضی الله عنه در وجه تسمیه خبر  
 معراجی اولا بلا توقف تصدیق ایتدیکچوندر) (در ایام خلافت خود  
 لامیه و بیانیه کندی خلافتی زماننده دیمکدر) (کوجهای مدینه لامیه  
 (کوچه سواقی دیمکدرها ادات جمع) (می ادات حکایه) (کشت

كاف عجميك فتحيله فعل ماضی طولانوردی دیمکدر (بردر خانه خانه  
 اولرک قبوسی اوزره دیمکدر شارح واقف و لمش (می گذشت کچردی  
 دیمکدر) (ناگاه انسزین (بخانه باحرف صله همزه حرف نوسل  
 براوه دیمکدر (رسید فعل ماضی مفرد غائب ابر شدی دیمکدر  
 (وازان خانه اول اودن) (کریه اغله معناسنه در) (شنید فعل ماضی  
 مفرد غائب اشتدی دیمکدر (که حرف بیان (زنی یا حرف وحدت  
 برقری دیمکدر (یتی یا حرف وحدت (می ادات حکایه (خواند  
 سکون نون ایله فعل ماضی مفرد غائب اوفوردی دیمکدر (سیرشک کرم  
 بیانیه سیرشک کوز یاشی معناسنه در سینک وراثک کسره لریله (کرم  
 كاف عجمک فتحيله صیغی دیمکدر (میراندی خواندکی سورردی  
 دیمکدر لکن بونده رعایت سجع ایچون میر یخت برینه گشدر که  
 دوکردی دیمکدر (مضمون بیت لامیه انکه آنست که تقه بدینده در  
 (محصول ترکیب) بروقت صدیق اکبر رضی الله عنه کندونک  
 خلافتی زمانده مدینه ک سوافلرینی دولانوردی و کردی و خانه خانه  
 قبولی اوزره کچردی یعنی شهری حفظ و حایت ایدر دی انسزین  
 براوه ابر شدیکه اول اودن اغله آوازی اشتدی و بر خانون بریت  
 اوفوردی و کوزدن صیغیاق کوز یاشی دوکردی مضمون بیت اولدر که  
 (رباعی) ای طلعت تو بخوبی از ماه فزون \* پیش مه طلعت  
 تو خورشید ز بون \* ای حرف ندا منادی محذوف ای که دیمکدر  
 (طلعت تو لامیه سنک طلعتک دیمکدر طلعت وجه معناسنه در  
 (بخوبی یا حرف ظرف یا حرف مصدر کوزلاکده دیمکدر (فزون  
 افزوندن محظوف در زیاده وارثی معناسنه (پیش مه طلعت تو لامیه لدر  
 مه طلعت وصف ترکیبیدر آی چهره لی دیمکدر (خورشید کونش  
 دیمکدر (زیون عاجز دیمکدر (محصول بیت) ای محبوب سنک وجهک  
 کوزلاکده آبدن زیاده سنک مه طلعتک قتشده کونش عاجز یعنی  
 اندنده حسنک ممتاز \* زان پیش که دایه برلم شیر نهاد \* بر یاد لب  
 لعل تومی خوردم خون \* زان پیش که ان مقدم که دیمکدر (دایه  
 معروف (برلم بنم دوداغیمه (شیر سوت) نهاد فعل ماضی مفرد غائب  
 قوبدی دیمکدر یعنی ویردی (بر حرف مصاحبت (یاد لب لعل تو

لامیه و پیانیه و لامیه سنک لعل کبی اولان دوداغکک ذکر ی ایله دیمکدر  
 (می ادات حکایه) خوردم فعل مضارع متکلم وحده ایچر ایدم  
 دیمکدر زیر خوردن یمکله ایچمک پینشده مشترکدر (خون قان  
 معناسنه در) (محصول نیت) اندن مقدم که دایه بنم اغرنیم سوت  
 قودی یعنی بکا دایه سوت و یرمزدن مقدم سنک لعل کبی اولان لبک  
 ذکر یله قان ایچردم حاصلی نازلدن برو عشقکله مبتلای آه و فغان  
 اولشمدر دیو بو مضبوطی سویلر و اغلردی (عروض) بور باغی  
 شجره اذرب اوزانندندر صدر وابتلا اذرب حشور مقبوض حشو  
 ثانیلر مکفوف عروض و ضرب اهتم اهتم آخرده اولان ایکی سبب  
 خفیفک برینی و پرینک ساکنی اسقاط و متحرکی اسکانه دیرلر مفاع  
 قالور فاعول لفظنه تبدیل اولنور که بر مضمر اعی مفعول مفاععلن  
 مفاعیل فاعول اولور \* سماع این بیت در دل صدیق رضی الله عنه  
 اثر کرد در را بکوفت صاحب بیت بیرون آمد ازوی پرسید که آزادی  
 یابنده گفت بنده فرمود که این بیت را در هوای که میخواندی و این  
 اشک کرم از برای که میراندی گفت ای خلیفه پیغمبر بروضه منوره  
 وی ازمن بگذر \* سماع این بیت بویتی اشمکک (در حرف ظرف  
 (دل صدیق لامیه) (اثر کرد تأثیر ایلدی دیمکدر) (در را قبونی) (بکوفت  
 باه تا کید ایله و کاف عریله فاقدی دیمکدر استعمالزده چالیدی  
 دیمکله تعبیر اولنور) (صاحب بیت لامیه بیت شعرك صاحبی دیمکدر  
 شارح مرحوم بیت ده ایهام وار دیمش حقیقت فهم اولنور لکن  
 ایهام طرفینه معناده مساغ و ارایسه اولور بونده ایسه سیاقنده بنده  
 لفظی ایهامه مانعدر زیرا بنده صاحب خانه اوله من (بیرون آمد  
 چقدی دیمکدر) (وی ضمیری صاحب پینه راجعدر) (پرسید فعل ماضی  
 مفرد فاعلی صدیقسه راجعدر) (آزادی یا حرف خطب استغفهای  
 متضمن ازاد الف ممدوده ایله حر معناسنه در حر مبین دیمکدر یا  
 حرف تردید عریسده او کبی (بنده یا سابق کبی همزه حرف توسل  
 قول مبین دیمکدر) (گفت صاحب بیت دیدی) (بنده بنده ام تقدیرنده در  
 (فرمود که صدیق رضی الله عنه بیور دیکه) (را ادات مفعول) (در  
 حرف ظرف) (هوا محبت و عشق معناسنه در) (هوای که لامیه که کیم

دیگر در (مضوادی اوقودك) (از برای که دره‌وای که کعبدر  
 کعبدن ایچون) (میراندی سوردك یعنی دوكدك) (گفت صاحب بیت  
 دیدی) (خلیفه پیغمبر بیانیه) (روضه منوره وی لامبل در با حرف  
 قسم) (روضه تربت شریف معناسنه در) (وی ضمیر پیغمبره راجعدر  
 (ازمن بگذار استعماللرنده بنی ترك ایله یعنی صالی ویر معناسنه در  
 (محصول ترکیب) بو بنی اشتمكلك صدیقه رضی الله عنهنك کوکلنده  
 تأثیر ایلدی قاپو بی چالیدی بیت شمرک صاحبی چقدی اندن صدیق  
 رضی الله عنه سؤال ایلدی که حره بسین یا خود بنده می دیدی بنسیده می  
 صدیق رضی الله عنه پیوردیکه بو بنی کین عشقنده اوقودك  
 و بوصیه‌نات کو زیاشنی کعبدن ایچون دوكدك دیدی ای پیغمبر  
 خلیفه سی پیغمبرك منور اولان روضه سی حرمتنه بی صالی ویر یعنی  
 بی کندی حالیه قو\* فرمود که ازین مقام کام برندارم ناسردل ترا  
 برسر نیارم کنیرك آه سرد ازل بر آورد و یکی از جوانان بنی هاشم را  
 ذکر کرد صدیق رضی الله عنه بمسجد رفت و خواجه آن کنیرك را  
 طلبید و ویرا بخرد و بهای وی تمام بداد و پیش معشوقش فرستاد\*  
 فرمود که صدیق رضی الله عنه پیوردیکه (ازین مقام بومقامدن  
 (کام کاف عجبسه ادم دیگر (برندارم قالدرم یعنی ادم انم) (تا  
 حرف انتها) (سردل ترا لامیه لدر را ادات مفعول) (برسر نیارم  
 باشه چمدن یعنی اکلدج) (آه سرد صوق آه) (بر آورد کنوردی) (یکی  
 بری) (جوانان بنی هاشم لامیه الف نون ادات جمع) (بنی اصلنده بنین  
 ایدیکه جمدن اضافله نون دوشر) (را ادات مفعول) (بمسجد با حرف  
 صله) (رفت فعل ماضی مفرد غائب کندی دیگر (خواجه آن کنیرك  
 لامیه خواجه بونده صاحب معناسنه در) (را ادات مفعول) (طلبید فعل  
 ماضی مفرد غائب استدی دیگر (ویرا را ادات مفعول) (وی ضمیری  
 کنیر که راجعدر) (بخرد باه تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب الدی  
 دیگر (بهای وی لامیه جاریه نك بهاسنی) (بداد باه تا کید ایله فعل ماضی  
 مفرد غائب و یردی) (و پیش معشوقش لامیه شین ضمیر کنیر که راجعدر  
 کنیر کی معشوقی قننه) (فرستاد فعل ماضی مفرد غائب کونوردی  
 دیگر (محصول ترکیب) (صدیق رضی الله عنه پیوردیکه بومقامدن



آدم اتمام تاسنك كوكلك سربى اگلدنجه كنبرك سوقي آه كنوردى  
 يعنى آه ايلدى وهاشم اولادلى جوانلرينك سربى ذكر ايليدى يعنى  
 علاقهسى كچه اولديغن بيان ايلدى صديق رضى الله عنه مسجده  
 كندى واول كنبركك مولايسى استنى يعنى چاغرتدى وچار يويى  
 صلتون آلدى و بهاسنى تمام و بردى وانى معشوقى قننه كوندردى  
 (قطعه) دلا بشاهد كامت كه چفت داند ساخت \* جزانكه از همه  
 كام زمانه فرد آيد \* دلا الف حرف ندا اى كوكل ديمكدر (بشاهد كامت  
 يا حرف خصايت تا حرف خطاب اضافت لاميه كام كف عربيله  
 مراد ديمكدر سنى مرادك محبوبيله ديمك اولور) كه كيم ديمكدر  
 (داند ساخت دوزه ييلور يعنى ايد ييلور ديمكدر شارح تواند معناسنى  
 وريدكنه قادر اوله ييله ممش (انكه انكس كه تقدريده در (از همه كام  
 جمله مراددن فرد آيد و حيد اوله يعنى مستغنى اوله (محصول بيت) اى  
 كوكل سنى مرادك محبوبيله كيم چفت ايد ييلور او كيمسه نك غيبرى كه  
 زمانه نك جمله مرادندن مستغنى اوله حاصل جهمان مرادندن ال چكندن  
 غيبرى سنى مرادينه كيم ايرشدير يعنى ايرشديره موز \* بدر دكار بر آيد  
 و كوترا آن نيست \* نبال تادل اهل دلى بدر آيد \* بدر دكار با حرف  
 مصاحبت (بر آيد فعل مضارع مفرد حاصل اولور ديمكدر (كر كردن  
 مخفف دير (ترا را حرف تخصيص سنك ديمكدر (آن درده اشتهاريدن  
 (نبال راه تا كيد ايله امر حاضر در نلليدنن ايكله فرياد ايله ديمكدر  
 (تا حرف تعليل (اهل دلى با حرف وحدت اهل دل بونده صاحب  
 كرم ديمكدر (بدر آيد با حرف صله درده كله يعنى متأثر اولوب مرحت  
 ايله (محصول بيت) در دايه ايش حاصل اولور يعنى درد عشق محبوبه  
 رباط قلب ايله مراد حاصل اولور و كراول درد سنك يو غيسه فرياد ايله  
 تا كيم بر صاحب كرم متأثر اولوب مرحت ايله (عروض) بوقطعه  
 پير مجتهدن در جيع اجزاسنه خين كلكد كنصكره عروض و ضربنه  
 حذف دخي كلكدر مفاعله فاعلان مفاعله فاعلان اولور (حكاييت)  
 كنبرك مغنيه كه بحسن غنا موصوف بود و بلطفه نوا معروف جمال  
 بن بدل داشت و حسن بن خلل روزى در منظر خواجه خود سازى  
 مى نواخت و غزلى مى پرداخت نوجوانى كه در دل هواى او داشت

و در سر سودای او در زیر منظره ایستاده بود و گوش هوش بر آواز نهاده  
 در دقت اشعار وی تأمل می کرد و از لذت الحان او تمایلی می نمود \*  
 مضیه کنیر تک صفتیدر (بحسن غنایا با حرف مصاحبت کوزل تغنی  
 ایله دیمکدر) بلطف نواده بویه نوا بونده صدادن عبارتیدر لطیف  
 صدا ایله دیمکدر (داشت فعل ماضی طو تر ایدی دیمکدر (خلل  
 نقصان معناسنه) بونده ده داشت مقدر در قاعده «جمع اوزیه» (روزی  
 با حرف وحدت برگون دیمکدر) (در حرف ظرف) (منظر مصدر می  
 نظر معناسنه) (منظر خواجه بیانیه) «کنند و افندیسی نظرند» یعنی  
 حضورند» دیمکدر شارح منظری قصر معناسنه اخذ ایلش اکن  
 بز واقف اوله مدق (سازی با حرف وحدت می ادا ت حکایه) (نواخت  
 نونک ضمیمه فعل ماضی مفرد غائب ساز چالاردی دیمکدر بونده تجرید  
 اولوب چالاردی دیمکدر) (وغزل یا پنه حرف وحدت پرداخت پاه  
 بحسبیه فعل ماضی مفرد غائب مجازا تغنی ایلردی معناسنه در) (نوجوانی  
 با حرف وحدت نوجوان تازه بکت معناسنه در) (که حرف رابط) (در دل  
 کوکلده) (هوا ی اولامیه او خیمه بر کنیر که راجعیدر) (سودای اوده  
 بویه در) (زیر منظره پنجره تک التنده) (ایستاده بود دور مش ایدی  
 (و گوش هوش عقلی قولاغنی) (بر حرف صله) (نهاده ماضیدن قسم  
 قومش ایدی) (دقت اینجه فکره درلر) (اشعاره اضافت مصدرک  
 مفعولند در) (وی به اضافت لامیه انک اشعارینه دقتده) (تأملی با حرف  
 تنکیر وحدت دکل) (تأمل فعل با ندین مصدر در دو شتمک معناسنه) (می کرد  
 ایلر ایدی) (و از لذت الحان او سابق کبی انک تغنیمسک لذت و حلاوتندن  
 دیمکدر) (تمایلی با حرف تنکیر وحدت دکل تمایل بونده حرکت واضطراب  
 معناسنه در) (می نمود کوستر ایدی) (محصول ترکیب) (پروغنیه جاریه که  
 کوزل تغنی ایله وصف نمیش و لطیف صد ایله معروف و ایله بی نظیر جمال  
 و نقصان سبز حینی وار ایدی برگون کند ی مولاسی حضورند ساز  
 چالاردی و غزل ایرلاردی بر تازه بکت که کوکلده انک محبتی و باشندده  
 سوداسنی طو تاردی یعنی جاریه به علاقه نامه بی و ار ایدی پنجره تک  
 التنده دور مش و عقلی قولاغنی قومش ایدی حاصلی دیگر ایدی انک  
 اشعار غنی دکلده تأمل ایلردی و انک تغنیمسک لذتندن حرکت واضطراب

کوسفردی (یت) حرم آن دلدادۀ محروم از دیدار دوست \* کر: پس  
 دیوار حرمان کوش بر گفتار اوست \* حرم قوتلو معناسنه در (دلدادۀ  
 محروم مصوفک صفتۀ اضافتیدر دلدادۀ وصف ترکیبیدر عاشق معناسنه  
 (از محرومه متعلق (دیدار دوست لامیه دیدار کورمک معناسنه اسم  
 مصدر در) که حرف رابط (زبس دیوار حرمان محروم متعلق دیواری اردندن  
 دیمکدر (کوش قولق دیمکدر (گفتار او لامیه (محصول یت)  
 مبارک اول دوستک دیدارندن محروم اولان عاشق که محروم متعلق دیواری  
 آردندن قولای انک گفتار ینۀ اوله یعنی دیدار محبوب بدن محروم اولان  
 عاشق نه طالعیدر (عروض) بویت رمل مقصود در \* ناکاه خواجه  
 سراز منظره فرو کرد جواز را دید نزدیک خودش خواند و با خود بیک مائده  
 نشاند هر دم از هر جا بای خبری می گفت و هر لحظه در هر هز باوی  
 کهری می سفت جوان با خاطر فارغ از همه خبر کوش با خواجه داشت  
 و چشم بر کنیرک هر چه آن بغزه سؤال می کرد این با بر و جواب می داد  
 و هر چه آن بطره کره می بست این بشکر خنده می کشاد \* ناکاه  
 آنسز بن دیمکدر (فرو کرد اشاعی ابادی یعنی اکدی (جواز را ادات  
 مفعول (دید فعل ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر (زیدک خودش  
 اتی کنندی یانه دیمکدر که شین جوانه را جعدر (خواند و اور سمبله  
 فعل ماضی چاغردی دیمکدر (با خود با حرف مصاحبت (بر حرف  
 ظرف (مائده سفره دیمکدر (نشاند فعل ماضی متعدی مفرد او توردی  
 دیمکدر (هر دم هر وقت (از هر جا هر بدن (باوی با حرف صله انکله  
 دیمکدر (خبری یا حرف وحدت خبر بونده سوزدن عبارتند (می ادات  
 حکایه (لحظه هر آن (در حرف ظرف (هز معروف (کهری یا حرف  
 وحدت کهر جوهر معناسنه در (می ادات حکایه (سفت فعل ماضی  
 مفرد غائب دلردی دیمکدر (با حرف مصاحبت (خاطر فارغ پیانیه  
 (از همه خبر مجموعی سوزدن دیمکدر (کوش قولق با حرف صله (داشت  
 فعل ماضی طوزدی دیمکدر (بر حرف صله (کنیرک جاریه ینۀ  
 برداشت مقدر در (هر چه هر نسنه که (آن جاریه به اشارتند (با حرف  
 مصاحبت (غمزه کوز او جنبه دیرلر (می کرد ایلردی دیمکدر (این جوانه  
 اشارتند (با حرف مصاحبت (ابرو فاش دیمکدر (می داد و پرور ابیدی

دیمکدر (وهرچه هر نسنه بی که دیمکدر) اوسمیرکنیز که راجعده  
 (باحرف مصاحبت) طره آئنده اولان صاچه دیر که حالا اگر اده  
 و بعضی عربانده عادتدر اما بونده محلی مراددر که آئن دیمکدر (کره  
 عقده معناسنه دوکم دیمکدر) می بست باغلر ایدی (این جوانه اشارتدر  
 (باحرف مصاحبت) شکر خنده ترکیب توصیفدر طلی کولمک معناسنه  
 (می کشاد آچاردی) (محصول ترکیب) آنسزین خواجه باشی  
 پنجره دن اشانی اکدی یعنی باقدی جوانی کوردی اتی کنندی یاننه  
 دعوت ایلدی وکنندو ایله برسفرده اوتورتدی هر وقت هریردن  
 اکا سوز سوبلردی یعنی افواهی کونا کون سوز سوبلردی وهر ساعت  
 هر هزده بر جوهر دلردی یعنی فنون شستاده مباحثه ایدردی جوان  
 مجموع سوزلردن فارغ خاطر ایله خواجه به قولی وکوزی جار به به  
 طوتاردی حاصلی صورت ظاهرده کرچه دکدر ایدی اما قولاغنه  
 کیرمزدی بلکه کوزی دائما جار به ده ایدی هر نسنه بی که جار به  
 کوز اوجیله سؤال ایدردی جوان قاشیله جواب ویردی وهر  
 نسنه بی اول طره سیله دوکم باغلردی یعنی صورت چین جبین کوستردی  
 اول شکر خنده ایله آچاردی ما حاصل اشارتله سوبلشورلردی (منشوی  
 \* چه خوشتر از وصال آن دو عاشق \* برغم دشمنان باهم موافق \* چه  
 خوشتر چیست خوشتر تقدیرنده استغهام انکاری متضمن اعلا اولان  
 ندر یعنی اندن اعلا بوقدر دیمک اولور) وصال آن بیاتیه (رغم دشمنان ده  
 بویله دشمنلرک بورنی قیرلسنه وکورلوکنه دیمکده استعمال اولنور  
 (باهم بری بریله دیمکدر) (موافق او بغون) (محصول بیت) ندر اعلا  
 اول ایکی عاشقک وصالندن دشمنلرک کورلوکنه بر برینه موافق اوله  
 یعنی بر بریله دشمن کورلوکنه موافق و مطابق اولان ایکی عاشقک  
 وصالندن اعلاشی بوقدر \* بهم از چشم و برودر فسانه \* کنار و بوسه را  
 جویان بهانه \* بهم باهم ککبیدر (از بونده مصاحبت معناسنه در  
 (فسانه حکایت و مثل معناسنه در اما بونده گفت وکودن عبارتدر  
 (کنار قوجق معناسنه در (بوسه معروف) (جویان صفت مشبهه در  
 استکلی معناسنه (بهانه معروف) (محصول بیت) اول ایکی عاشق بر بریله  
 کوز و فاش ایله گفتکوده یعنی رمز و اشارتده صاریلوب او بشمکه بهانه

استیجی (عروض) بومشوی هزج مسدس محذوف در که یا لکز عروض  
 و ضربیه حذف طاری اولش در که بر مصرعی مفاعیلن مفاعیلن  
 فوهان اولور \* چون صحبت متمادی شد خواجه چنانکه دانی بضرورت  
 بعضی حاجات انسانی قدم برداشت و آن هر دو آرزومند مشتاق را  
 بهم بگذاشت مجلس خالی گشت و دواعی مواسلت از جاتین متوالی  
 کنیزك زبان بکشاد و در مخاطبه آن جوان این صدادرداد که \* چون  
 حرف تعلیل (متمادی تفاعل بایندن اسم فاعل در اوزانیجی دیمکدر  
 (متمادی شد اوزادی دیمکدر) دانی پیلورسین دیمکدر (چنانکه دانی  
 انجاین که پیلورسین دیمکدر که ذکر می مستهجن اولان محالدره استعمال  
 اولور) بضرورت بعضی حاجات انسانی با حرف مصاحبت سببی  
 متضمن با حرف نسبت اضافت بیانیه و لامیه انسانه منسوب اولان  
 بعضی حاجات ضرورتی سببیه دیمکدر بونده قضاء حاجت مراد در  
 (قدم برداشت حسب اللغة ایاق فالدردی دیمکدر اما بویه برلده  
 فالقصدن کایتدر) آرزومند آرزولی دیمکدر (مشتاقه اضافت صفت در  
 (را ادات مفعول (بهم سابقلر کی) بگذاشت باء تأکید ایله فعل  
 ماضی مفرد غائب ترک ایلدی دیمکدر یعنی براقدی دیمکدر (گشت  
 فعل ماضی مفرد غائب اولدی دیمکدر) دواعی صیغه منهی الخبوع  
 اوله رفی حادثه لر وسیلر دیمکدر (مواسلت اضافه مفعولیه در مواسلت  
 مفاعله بایندن مصدر در وصلتش می دیمکدر (متوالی تفاعل بایندن  
 اسم فاعل در تعاقب و تابع ایدیجی دیمکدر (بنه قاعده سجع اوزره  
 برکشت مقدزدر) بکشاد باء تأکید ایله آجدی دیمکدر (و در مخاطبه  
 آن جوان اول جوانك فارشوشنده در حرف تأکید (محصول ترکیب)  
 چونکه صحبت اوزادی خواجه انجاین که بلورسین انسانه منسوب  
 اولان بعضی حاجات ضرورتی سببیه فالقدی و اول ایکی مشتاق  
 اولان آرزولیری بر بویه براقدی مجلس خالی اولدی و وصلتش می  
 حاشه وسیلری ایکی جانبیدن تابع و تعاقب ایلدی و صاله مانع  
 و مزاحم فالمدی جاریه دل آجدی و اول جوانك فارشوشنده بوضدایی  
 ویردی یعنی جاغردی و سویلدی (قطعه) بخدایی که آشکار و نهان \*  
 بنده اوست آدمی ویری \* بخدایی با حرف قسم یا حرف وحدت

(آشکار معروف) (نهان کبر لو) (بنده اولامیه سین ونا ادات خیر  
 آدمی و پری معروف) (محصول یت) برخدا حقچون که سرا و علانیة  
 انسان و جن انک بنده سیدر بویتنه شارحک و پردیکی معناده رابطه  
 یوقدر \* که زهرکس که در جهان ینم \* ینش من از همه عزیزتری \*  
 (که حرف رابط قسم) (زهرکس که هر کیمسه دنگه) (در حرف ظرف  
 ینم فعل مضارع متکلم وحده کوزورم دیمکدر) (ینش من لامیه  
 از همه مجموعین) (عزیزتری یا حرف خطاب عزیزرکسین دیمکدر  
 (محصول یت) آدمی و پری ککندویه بنده اولان حق جل و علایه  
 قسم ایدرم که هر کیمسه دن که جهانده کوزورم بنم فتمده مجموعیندن  
 عزیزرکسین یعنی عالمده موجود اولوب کوردکلر یمک جله سندن بنم  
 عندمده عزیز و محترمین (عروض) یوقطعه بحر خفیف مخبون  
 محذوفدر که بر مصراعای فاعلاتن مفاعلاتن فعلاتن اولور \* جوان  
 چون این نکته را کوش کرد فریاد برآورد که \* (جوان مبتدا) (فریاد  
 برآورد خبری) (چون حرف تعلیل) (زا ادات مفعول) (کوش کرد  
 ایشندی دیمکدر) (فریاد برآورد بحسب اللغة فریاد فالدردی دیمکدر  
 اما استعمالده فریاد ایلدی دیمکدر) (محصول ترکیب) (جوان چونکه  
 یونکنه بی اشدی فریاد ایلدیکه \* زبای \* ای آنکه مرادیده و دل  
 منزل تست \* حسن همه خوبان جهان حاصل تست \* ای آنکه ای  
 آنکس که تقدیرنده در (مرابنم دیمکدر) (منزل تست لامیه) (حسن همه  
 خوبان جهانده بویه) (حاصل تست لامیه) (محصول یت) ای شول  
 کیمسه که بنم کوزم و کوکلم سنک منزکدر بمجموعی جهان کوزلر ینک  
 حسنی سنک حاصلکدر یعنی انلرده اولان حسن و آن سنده وار که جامع  
 حسن عالم و مستجمع آن عالمسین \* کرهست دلم مائل تونیسست عجب \*  
 سنکست نه دل دلی که نه مائل تست \* هست بونده ایسه معناسین  
 افاده ایدر (دلی یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (حرف نفی  
 ادات خبره مصروف تقدیری مائل تونیسست در) (محصول یت) اگر  
 کوکلم سکا مائل دکلددر یعنی محمل نجب دکلددر طاشدر کوکل دکل  
 بر کوکل که سکا مائل ایسه عجب دکلددر یعنی سکا مائل اولبان کوکل طاش  
 ککیدر (عروض) بور باعی شجره اخاب اوزانندن اخاب محبوب

مفکوفدر که بر مصر اعی مفعول مفاعیل مفاعیل فعل اولور \* باردیکر  
کنیرک گفت که در جهان همین ارزودارم که دست در میان یکدیگر کنیم  
وازلب ودهان یکدیگر شکر خوریم \* باردیکر بر کره دخی دیمکدر  
(همین انجی بو دیمکدر) دست در میان یکدیگر کنیم الیز بر بریمزک  
باینه ایلله لم صاریله لم دیمکدن کایه در (ازلب ودهان یکدیگر  
شکر خوریم بر بریمزک اغزندن دوداغندن شکر یه لم بوده اوپوشه لم  
دیمکدن کایتدر (محصول ترکیب) بر کره دخی کنیرک دیدیکه جهاند  
انجی بو آرزوی طوتارم که بر بریمزله صاریله لم و بر بریمزک اغزندن  
دوداغندن اوپوشه لم \* جوان گفت من نیر این آرزو دارم اما چه  
کنم خدای تعالی می گوید الاخلاء یومئذ بعضهم لبعض عدو الا  
المتقین \* نیز دخی دیمکدر (الاخلاء لفظاً مرفوع مبتدا اخلاء  
خلیک جمیدر دوستلر دیمکدر) یومئذ مفعول فیه (بعضهم مبتدا  
ثانی (بعض عدوه متعلق (عدو خبر مبتدا ثانی مبتدا ثانی جمله سی  
خبر مبتدا اول (الاالمتقین الاخلا دن مستثنا (محصول ترکیب) جوان  
دیدن بندخی بو آرزوی طوتارم اما نه ایلیم خدای تعالی یورر دوستلر  
قیامت کونده بعضیسی بعضیسنه عدو در متقین دن ماعدا یعنی عالم  
فناده بر بری اضلال ایدن دوستلر آخرتده دشمن اولور الله فی الله دوستلر  
دکل \* یعنی فردای قیامت دوستی دوستلر ابرک دشمنی بر آید مکر دوستی  
پرهیز کاران که بر دوستی برافزاید نمی خواهم که فردا بنای محبت ماخلل  
کیرد و دوستی مابدشمنی بدل کردد این بگفت و دامن صحبت بگذاشت  
و بدن ترانه راه رفتن برداشت \* دوستی دوستان لامیه یا حرف مصدر  
را ادات مفعول دوستلرک دوستلخی دیمکدر (برک دشمنی یا حرف صله  
اضافت لامیه یا حرف مصدر دشمنلک رنکنه دیمکدر (مکر ادات  
استثنا (دوستی باینه مصدر به) پرهیز کارانه اضافت لامیه (برافزاید  
فعل مضارع مفرد ارتار دیمکدر (کردد فعل مضارع اولور دیمکدر  
صبرورت معناسنه دامن صحبت بیاینه (بگذاشت فعل ماضی بر اقدی  
دیمکدر (ترانه ایرلوق معناسنه اسم مصدر در (راه رفتن بیاینه (بر  
حرف تأکید) داشت طوندی دیمکدر (محصول ترکیب) جناب  
حق جل و علا بو آتله مراد ایدر بارین قیامت کونده دوستلرک

دوستلخی دشمنك رنگنه كلور یعنی دشمن اولور الا برهبر كارلك  
دوستلخی كه دوستلق اوزرمز ياده اولور استم كه بارين بزم محبت رخلل طونه  
ودشمنلغه مبدل اوله بونی دیدی وصحبت اتكنی بر اقدی وبوزانه ایله  
كنك بولینی طوندی یعنی قطعه اتی مضمتی سوبله رك كندی كه بور باعیدر  
(رباعی) این عشق دوروزه را دلا باز كذار \* كز عشق دوروزه بر نمی  
آید كار \* عشق دوروزه پیانیه (ها ادات مقدار (را ادات مفعول  
یوایی كونلك عشقی دیمكدر كه مدت قلیلدن عبارتدر (دلا الف حرف  
ندا) باز كذار ترك ایله دیمكدر (كز كه ازدن مخففدر) كه حرف تعلیل  
(بر حرف تأکید) نمی آید حاصل اولمز دیمكدر (كار ایش معانسه در  
(محصول یت) یوایی كونلك عشقی ای كوكل ترك ایله یعنی عالم فئاده  
اولان عشقی وازكل زیرایی كونلك عشقندن نسنه حاصل اولماز  
\* زان سان عشقی كزین كه در روز شمار \* باآن كبری قرار در روز  
قرار \* زان سان انجلین دیمكدر (عشقی یا حرف وحدت) كزین  
امر حاضر مفرد كاف عجمك ضمیمه اختیار ایله بكن دیمكدر (روز شمار  
یوم حساب معانسه قیامتدن عبارتدر) یا حرف مصاحبت (آن عشقه  
اشارتدر) كبری فعل مضارع مفرد مخاطب (قرار مفعولی) دلا قرار  
آخرت دیمكدر (محصول یت) انجلین بر عشقی اختیار ایله كه قیامت  
كوننده انكده قرار طونه سین یعنی بر عشقی اختیار ایله كه آخرتده ده  
انكده اوله سین (عروض) بور باعی شجره اخر بدندر كه صدر وابتدا  
اخر ب حشو اوللر مقبوض ثانیلر مكفوف عروض و ضرب ازل  
بر مصرعی مفعول مفاعیلن مفاعیل فاع اولور (حكایت) یکی از  
دانشمندان كویده كه وقتی مجلس می داشتم و در زمین دل مستمعان  
تخم ارادت می كاشتم پیری ملازم مجلس می بود و از وظیفه ملازمت  
تخلف نمی نمود اما دایم آه می زد و اشك می ریخت و يك لحظه آه  
و اشك از هم نمی كسیخت روزی در خلوت اورا طلبیدم و از وی  
موجب آزا پرسیدم گفت من مردی بودم كه غلامان و كنیزكان  
می خریدم و می فروختم و وجه معاش خود را از بیع و شرای اندوختم  
روزی غلامی صغیر \* دانشمند دانش اسم مصدر در (مند ادات  
نسبت عالمده مستملدر الف نون ادات جمع) كه حرف رابط (وقتی



یا حرف وحدت (می) ادات حکایه (مجلسیدن) مراد مجلس علم و وعظ در  
 (زمین دل مستعان مجازا بیانیه ولامیه) تخم ارادت بیانیه (می  
 ادات حکایه) کاشتم فعل ماضی متکلم وحده اگر ایلم دیمکدر (پیری  
 یا حرف وحدت (ملازم مجلس لامیه ملازم مداوم معناسنه در  
 (وظیفه ملازمت مجازا بیانیه) تخلف تفعیل بایندن مصدر در بویه  
 برآمده ترکدن کلایندر (می) ر مجموعی ادات حکایه (ازهم بری برندن  
 (نمی) کسبخت کاف عربینک ضغیله فعل نفی ماضی مفرد غائب اولزردی  
 دیمکدر یعنی ایرلزردی (روزی یا حرف وحدت) اورا پیری (طلبیدم  
 فصل ماضی متکلم وحده چاغردم دعوت ایلم (وازی پیردن  
 (موجب آنرا کریمه نک سبب) پرسیدم فعل ماضی متکلم وحده سؤال  
 ایلم دیمکدر (مردی یا حرف وحدت) مرد رجل (معناسنه در  
 (بودم ایلم) که حرف بیان (وجه سبب معناسنه) معاش کچمه  
 معناسنه در (خود اضافه لامیه) اندو ختم فعل ماضی متکلم وحده  
 قرانوردم دیمکدر (روزی و غلامی یاری وحدت) (صغیر غلامک  
 صفی (محصول ترکیب) علمادن بری دیر که بروقت مجلس طوتاردم  
 یعنی وعظ و نصیحت و تدریس ایلمدم و دکلینلرک کوکلی زهیننه  
 ارادت تخمی اگر دم بریر مجلسه ملازم ابدی و وظیفه ملازمیدن  
 تخلف کوستر مردی حاصلی هر مجلسمرده بوانوردی بری ترک  
 ایرلزردی اما دائما آه ایلمدی و کوز باشی دو کوردی و بر خطه  
 آه واشکی بری برندن ایرلزردی برکون خلیوه اتی دعوت ایلمدم یعنی  
 تنه یاره چاغردم و اول آه و کریمه نک سببیدن سؤال ایلمدم دبدی  
 بن برجل ایلم که کوله و جابه لر الوردم و صنادرم و کندو معاشمک  
 سببی بیع و شرادن قرانوردم برکون بر کوچک غلام (یت) بلب چو  
 سکر ناب و برخ چو ماه خنبر \* هنوز سکر اورا نشسته دایه زشیر \*  
 بلب یا حرف ظرف (چو ادات تشبیه) (سکر ناب بیانیه سکر سین مضمومه  
 و کاف مشدده ایله عربی سدر شین مفتوحه و کاف مخفف ایله فارسیدر  
 بونده عربی اولمق اولی در زیر فارسی به شده یا فشر غیر مشدده ده  
 وزنه کلر (تاب خالص و صافی معناسنه در) برخ بلب اوزره معطوفدر  
 (هنوز الآن دیمکدر) سکر اورا (را حرف تخصیص) (سکر دن مراد

تشیبه سابق قرینه سبله دوداق مراد در (نشسته نون نافیه و شین  
مضمومه ایله ماضی منفیدن قسمدر یقماش دیمکدر) دایه معروف  
(شیر سود دیمکدر) محصول یت (غلام صغیری وصف ایدوب در که  
دوداقده شکر کی و یکافده ماه منیر کی الان انک لینی دایه سوددن  
یقماش حاصلی آنه سی سودی اغزنده قوفر \* بسبصد دینار بخریدم  
وذر تربیت او بسی سال ریج کشیدم چون شیوه دلبری و دلداری  
بیاموخت و چهره شوخی و عیاری برافروخت یوسف وار بازارش  
بردم و بر خریداران شمائل و اخلاقش بر شمردم ناکاه دیدم که درزی  
اهل صلاح نازنین سواری بلکه در خانه زین زیبانکاری آنجا رسید  
و بکوشه چشم آن غلام را بدید خود را از باری در انداخت و در پهلوی  
او منزل ساخت پرسید که چه نام داری و از کدام دیاری چه هستی  
می دانی و کدام کار توانی کرد \* بسبصد دینار با حرف صله سبصد  
او جویز دیمکدر) بخریدم بآئید ایله فعل ماضی متکلم وحده الدم  
دیمکدر (در حرف ظرف) تربیت او مصدرک مفعولیه اضافتیدر  
انی تربیده (بسی سال چوق سنه) (ریج زجت) کشیدم فعل ماضی  
متکلم وحده چکدم دیمکدر (چون ادات تعلیل) شیوه دلبری یا حرف  
مصدر اضافت لامیه یا بیانیه (دلداری دلبری کییدر دلداری دلبر  
محبوبه و صف طریقه علم اولمشدر) شیوه ناز و کوزل حرکت  
معناسنده (بیاموخت بآئید ایله فعل ماضی مفرد غائب او کردی  
دیمکدر) چهره شوخی و عیاری شیوه دلبری و دلداری کییدر (شوخی  
یونده کوزل معناسنده در مجازا عیارده بویله) برافروخت بر حرف تأکید  
یارلدی دیمکدر یعنی شعله لندی (وار ادات تشبیه بازارش با حرف  
صله شین غلامه راجعدر) (بردم فعل ماضی متکلم وحده ایلندیم  
(بر حرف صله) (خریداران الف نون ادات جمع الیجر یعنی مشقیرله  
دیمکدر) شمائل حسن صورت دیمکدر (اخلاق خلق جمعیدر) (بر  
حرف تأکید) (شمردم فعل ماضی متکلم وحده تعداد ایلدم) (درزی  
اهل صلاح بیانیه در) (زی بامشده ایله کسوت و قیافت معناسنده در  
(سواری با حرف وحدت) (نازنینک صفتیدر) (بلکه ادات اضراب  
(در خانه زین اگر خانه سنده دیمکدر) (زیبا یقشقلی دیمکدر) (نکاری

یا حرف و حـ دت (نکار کوزل معناسنه در) (انجا اول محله (رسید  
 فعل ماضی مفرد غائب ایرشدی دیمکدر (بکوشه چشم با حرف  
 مصاحبت اضافت بیانیه (رال ادات مفعول) (بارکی باء عربی و کاف  
 بحمله ابو آن معناسنه در) (انداخت فعل ماضی مفرد اندی دیمکدر  
 (پهلوی وی لامیه پهلویان دیمکدر) (ساخت فعل ماضی دوزدی  
 دیمکدر) (داری فعل مضارع مخاطب) (چه نام داری نه اد طونارسین  
 یعنی ادک ندر) (کدام قنغی دیمکدر) (دیاری یا حرف خطـ اب قنغی  
 دیاردنسن) (چه هنرمی دانی نه هنزیلورسین) (وکدام کاری توانی کرد  
 قنغی ایشی ایشلمکه قادرسین دیمکدر) (محصول ترکیب) اول غلام  
 صغیری اوجیوزالتونه الدم وانی ترییده چوق زحت جکدم چونکه  
 دلبرلک و دلدارلق حرکت واسلوینی اوکرنندی و عیبارلق و کوزللك  
 چه مهره سی شهله لندی یعنی حسن جمال صاحبی اولدی یوسف کی  
 بازاره ایلندم و مشتریله انک شماثل و اخلاقی تعداد ایلدم ناکاه  
 کوردیمکه اهل صلاح کسوتنده برسوارنازنین بلکه اگرخانه منده  
 بریاقشعلی محبوب اول محله ایرشدی و کوز اوجیه اول غلامی کوردی  
 کندی اتندن ایندی و غلامک باننده منزل دوزدی حاصلی  
 اوتوردی سؤال ایلدیکه ادک ندر و قنغی دیاردنسن نه هنزیلورسین  
 و قنغی کاری ایلکه قادرسین \* آنکاه روی بمن آورد و ازمن وی  
 سؤال کردکتم اگرچه درحسن و جمال یکدینارست اما بهای وی  
 هزار دینار کامل عیارست هیچ نکفت و از حاضران در نهفت دست  
 بدست غلام بردو چیزی بدست وی سپرد بعد از رفتن انرا وزن  
 کردم صد دینار بود روز دوم و سوم همین دستور عمل کرد و همین  
 معامله پیش آورد و مبلغ آنچه بفلام داده بود بسصد دینار رسید \*  
 (آنکاه بونده اندنصرکه دیمکدر) (روی آوردک مفعول صریحی (بمن  
 (با حرف صله بوزینی بکا کتوردی یعنی بکا توجه ایلدی (ثمن وی  
 لامیه ثمن بها معناسنه در وی) (ضمیری علامه راجعدر) (در نهفت  
 کبر لیجه دیمکدر) (بدست غلام لامیه با حرف صله) (برد فعل ماضی  
 مفرد غائب ایلندی دیمکدر) (بدست وی بدست غلام کی) (سپرد فعل  
 ماضی مفرد غائب اصمرلدی دیمکدر اما بونده و یردی دیمکدر

(بعد از رفتن کند کد نصکره) (آن چیزه اشارت در) (را ادات مفعول  
 (همین هم ایله ایندن هر گدیرینه بودیمکدر) (دستور داتک ضمیمه قانون  
 واسلوب دیمکدر) (پیش آورد عادت ایلدی دیمکدر) (بسلام باحرف  
 صله) (داده بود و یرمش ایدی) (رسید ایشدی) (محصول ترکیب) (غلامک  
 اسم و رسمی و صنعت و هنری سؤال د نصکره بکا توجه ایلدی و غلامک  
 بهاسندن سؤال ایلدی دیدم حسن و جالده برالتوندر اما انک بهاسی  
 کامل العیاریک التوندر هیچ سویلدی و حاضر لر دن کیر لیجه الینی  
 غلامک الینه ایلندی یعنی اوزاندی و برنسنه انک الینه و یردی  
 کند کد نصکره انی وزن ایلدم یوز التون ایدی ایکنجی و اوچنجی  
 کون بنه بواسلوی عمل ایلدی و بنه بومعامله بی عادت ایلدی و غلامه  
 و یردیکی مبلغ او جیوز دیناره ایشدی \* باخود کفتم مایه آن غلام را  
 بنام ادا کرده مانا که اورا باین غلام تعلق خاطر ی شده است و یرادی  
 آنچه کفتم قدرت ندارد چون وی روان شد و من نیز بی وقوف در عقب  
 وی بشتافتم چند آنکه خانه ویرا یافتم چون شب درآمد برخواستم آن  
 غلام را بجایهای نفیس یاراستم و بیویها خوش معطر کردانیدم  
 و بدر خانه آن جوان رسانیدم در بکوفتم \* باخود کندومه (کفتم  
 دیدم) (مایه آن غلام را را ادات مفعول) (مایه اصل دیمکدر اضافت  
 لامیه غلامک سرمایه سنی) (بنام تماما دیمکدر) (ادا کرد ادا ایلدی  
 (همانا که بکرز که دیمکدر) (اورا را حرف تخصیص انک دیمکدر  
 (باین غلام باحرف صله) (شده ماضیدن قسمدر اولمش مناسبه  
 (برحرف صله) (ادای آنچه لامیه اول نسنه انک اداسنه دیمکدر  
 (قدرت ندارد قدرتی یوقدر دیمکدر) (روان شد کندی دیمکدر  
 (من نیز بن دخی) (بی وقوف اکلمک سزین) (بشتافتم فعل ماضی متکلم  
 و حده سکرتم دیمکدر) (خانه ویرا را ادات مفعول اضافت لامیه  
 (باقتم بولدم دیدمدر) (چون حرف تعلیل) (در حرف تأکید) (آمد  
 کلدی دیمکدر) (برخاستم فعل ماضی متکلم و حده فاعلدم دیمکدر) (را  
 ادات مفعول) (بجایهای نفیس بیایه باحرف معاجبت) (ها ادات جمع  
 نفیس اعلا دیمکدر) (یاراستم یا تأکید ایله فعل ماضی متکلم و حده  
 یزدم دیمکدر) (بیویهای خوش جامهای نفیس کی) (معطر کردانیدم

قوقوتدم دیمکدر (بدرخانه آن جوان لامیه لر در) (یا حرف صله  
 (رسانیدم فعل ماضی متعدی مفرد غائب ابرشدردم دیمکدر (درقبو  
 دیمکدر) بکوفتم باء تأکید ایله فعل ماضی متکلم وحده دوکدم دیمکدر  
 (محصول ترکیب) کند و کندومه دیدم غلامک سرمایه سنی تماماً  
 ادا ایلدی بکرر که انک بوغلامه تعلق خاطری اولشدر یعنی علاقه  
 ایشدر و سوبلدیکم شیء ادابه قدرتی بوقدر یعنی استدیکم بیک التونی  
 ویرمه قدرتی بوقدر چون اول جوان کندی بندخی اکلتمک سزین  
 انک عقبیده سکرتم حاصلی آردیصره تعقیب ایندم اول قدر که انک  
 خانه سنی بولدیم چونکه کیجه کلدی یعنی اولدی قالدیم اول غلامی نفیس  
 جامه لر ایله بزه دم و کوزل قوقول ایله قوقوتدم واول جوانک خانه سی  
 قبوسنه ایرشدم قنوبی دوکدم \* بکشاد و بیرون آمد چون مارا بید  
 مبهوت شد و انالله وانا الیه راجعون گفت پس پرسید که شمارا چه  
 آورده است و بمن که راهمنونی کرده است گفت بعضی از انبای  
 ملوک این غلامرا خریداری کردند وبع بیجری قرار نیافت ترسیدم که  
 امشب قصد این غلام کنند ویرا بتوسپارم تا امشب در پناه توایم  
 خواب کند \* بکشاد باء تأکید ایله فعل ماضی مفرد غائب آچدی  
 دیمکدر (بیرون آمد چقدی دیمکدر) (چون حرف تعلیل) (مارا اادات  
 مفعول بری دیمکدر) (بدید باء تأکید ایله کوردی دیمکدر) (مبهوت اسم  
 مفعولدر کمال حیرت واضطراب ایله کلامه قادر اولمبقده استعمال اولنور  
 (شمارا شمیر جمع خطاب را اادات مفعول سزی دیمکدر) (چه آورده  
 است نه کنور مشدر) (من یا حرف صله بکادیمکدر) (که کیم دیمکدر) (راه  
 نمون وصف ترکیبدر یعل کوستریجی معناسنه) (یا حرف مصدر) (انباء  
 انک جمعدر) (ملوک اضافت بیانیه) (را اادات صله) (خریدار وصف  
 ترکیبدر آلجی معناسنه) (یا حرف مصدر) (کردند فعل ماضی جمع غائب  
 ایلدیلر دیمکدر) (بیع صاتی یعنی بازارلق) (بر حرف استعلا) (چیر نسنه  
 دیمکدر) (یا حرف وحدت) (نیافت فعل نفی ماضی مفرد بولدی دیمکدر  
 ترسیدم ماضی متکلم وحده قورقدیم دیمکدر) (که حرف بیان) (امشب  
 بو کیجه) (قصد این غلام مصدرک مفعولدر) (کند فعل ماضی جمع  
 غائب ایلدیلر دیمکدر) (وی ضمیری غلامه راجعدر) (را اادات مفعول

(بتو با حرف صله) سپارم فعل مضارع متکلم وحده اصمرا لم دیمکدر  
 (تا حرف تعلیل) پناه تو لامیه سنک حفظکده (خواب کند او بویه  
 (محصول ترکیب) اول جوان قبوی آجدی و جفندی چونکه بزی کوردی  
 متعیر و مبہوت اولدی انا لله وانا الیه راجعون دیدی یعنی بومصیبت  
 محسندہ استعمال اولنان کلام شریفی او قودی سؤال اولنور محبوبک نشرینی  
 مصیبت دکل بلکه مسرت عظمادر نه کونه استرجاع اولنور جوابنده  
 دینلور که خلاف مأمول اولان مسرتک فجائی دخی مصیبتندر حتی  
 شادمرک بونده ظهور ایدر هلا که مؤدیر دخی نیجه نیجه مضراتی  
 واردر که دعاء فخر عالم صلی الله علیه وسلمده اعوذ بالله من فجاء الخیر  
 واقع اولشدر صکره سؤال ایلدیکه سزی نه کتور مشدر یعنی نه سبب  
 اولدیکه کلدیکز حاصلی نه روزگار اندی و بکا کیم بول کوستر یحیی  
 ایلشدر یعنی بنم خانه مه کیم دلالت ایلدی دیدم ملوک اولاد لرندن  
 بعضیسی بو غلامه الیجیلیق ایلدیلر و بازارلق برشی اوزره قرار بولدی  
 قورقدم که بو کیجه بو غلامه قصد ایلیدر غلامی سکا اصمرا لم تا کیم  
 سنک حفظکده امین ایوبه \* گفت توهم درای و باری باش کفتم مرا هم  
 مهم ضروری در پیش است که اینجامی توانم بود غلامی ابوی گذاشتم  
 ومن برکستم چون بخانه رسیدم و در پیستم و بر سر بستر بنشستم دران  
 اندیشه که امشب میان ایشان چون بکزرد و مصاحبت ایشان بر چه  
 قرار گیرد ناگاه شنیدم که آواز در برآمد و غلام از عقب آواز در آمد  
 لرزان و گریان \* گفت جوان دبدی (هم دخی دیمکدر) توهم سندخی  
 (در حرف تأکید) آی الف ممدوده ایله آمدن یا خود آیدن مصدرندن  
 امر در کل دیمک (با حرف مصاحبت) وی ضمیری غلامه راجعدر  
 (باش امر حاضر مفرد اول دیمکدر) (را حرف تخصیص) (مهم ضروری  
 موصوفک صفتہ اضافتی قبیلنددر) (یا حرف نسبت ترک اولنیمه جق  
 ایش) (در پیش است حسب اللغة فتمده در دیمکدر اما مجرد اثباتدن نگایه در  
 واردر دیمک اولور) (که حرف رابط) (اینجا بو مجمله) (نمی توانم بود  
 اولغه قادر اولم دیمکدر) (را ادات مفعول) (بوی با حرف صله جوانه  
 دیمکدر) (بگذاشتم بیه تا کید ایله فعل ماضی متکلم وحده براقدیم دیمکدر  
 برگشتمده بویه دوندم دیمکدر) (چون حرف تعلیل) (با حرف صله

(رسیدم فعل ماضی متکلم وحده ایرشدم دیمکدر (بیشتم بیه تا کید ایله  
 بغلدم دیمکدر (بستر بیه بچمک کسریله دوشک دیمکدر (بحرف صله  
 (سر بستر لامیه) بیشتم بیه تا کید ایله فعل ماضی متکلم وحده اوتوردیم  
 دیمکدر (دران اندیشه که اول فکرده که (امشب بو کیچه (میان ایشان  
 لامیه (چون روم ضمیمه ادات است فیهام نیجه دیمکدر (بکزرد بیه  
 تا کید ایله فعل مضارع مفرد غائب طوئار دیمکدر (آوازدر بیسانیه  
 قیوسی (برآمد ظاهر اولدی (عقب آواز لامیه (در آمد کیردی  
 زلزان و کیربان صفت مشبهه لر در تیزی رک و اغلبه رق دیمکدر  
 (محصول ترکیب) جوان دیدی سن دخی کل و غلام ایله اول  
 دیدم بنم ضروری ایشم وارد که بوراده اولغه قادر اولم غلامی  
 اکا براقدم و بن دوندم چونکه خانه بیه ایرشدم و قیوی بغلدم و دوشک  
 او جونه اوتوردیم اول فکرده که یعنی اتی فکر ایدر دمکه بو کیچه  
 انلک بینی نیجه بکر و صحبت لری نه اوزره قرار طوئار نا گاه قیو اوازی  
 ظاهر اولدی و غلام آوازک ار دندن تیزی رک و اغلبه رق کیردی  
 \* کفتم ترا چه بوده است و در صحبت آن جوان چه رونموده است که  
 بدین حالی آبی غلام گفت ان جوان مر دیمرد و جان بیجانان سپرد  
 کفتم سبحان الله آن چه گونه بود گفت چون تو برفتی و مرا بخواه  
 درون برد و برای من طعام آورد چون طعام خوردم و دست بیشتم  
 از برای من بستر انداخت و مشک و کلاب بر من زد و مرا بخوابانید \*  
 ترا بحرف صله سکا دیمکدر (چه بوده است نه اولمشدر (در حرف  
 ظرف) صحبت آن جوان لامیه (چه رونموده است نه واقع اولمشدر  
 (که حرف بیان) با حرف مصاحبت (می آبی فعل مضارع مخاطب  
 کلوز سین (بمرد بیه تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب اولدی دیمکدر  
 (بیجانان یا حرف صله (سپرد فعل ماضی مفرد غائب اصمرا دی  
 (سبحان الله محل تعجبه استعمال اولنور (چه گونه بود نه گونه  
 اولدی دیمکدر (چون حرف تعلیل) برفتی بیه تا کید ایله فعل ماضی  
 مفرد مخاطب کتبدک دیمکدر (مرا را ادات مفعول (با حرف صله  
 (خانه درون او ایچی دیمکدر (برد فعل ماضی مفرد غائب ایلندیدی  
 دیمکدر (برای من بنم ایچون (آورد فعل ماضی مفرد غائب کتوردیدی

دیمکدر (چون حرف تعلیل) خوردم فعل ماضی متکلم وجده یدم  
 ویمکدر (بشتم باء تأکید ایله فعل ماضی متکلم وحده یقه دم دیمکدر  
 ) از برای من بنم ایچون دیمکدر (بستر دوشک دیمکدر ) انداخت  
 فعل ماضی مفرد غائب اندی دیمکدر (زد فعل ماضی مفرد غائب  
 آوردی دیمکدر اما بونده سوردی معناسنه در ) مرا را ادات مفعول  
 (بخوابانید باء تأکید ایله فعل ماضی متعددی مفرد غائب یا توردی  
 دیمکدر ) (محصول ترکیب) غلامی بویله لرزان و کریمان کور بجه دیدم  
 سکا نه اولمشدر واول جوانک عجبند نه یوز کوسر مشدر حاصلی  
 ینکزد بر منافسه می واقع اولدی یا خود بار و اغیاردن بر کیمسه مانعی  
 اولدی که بو حاله کلور سین غلام دیدی اول جوانمرد اولدی و جانی  
 جانانه اصمردی دیدم سبحان الله نه کونه اولدی دیدی چونکه سن  
 کتدک بیتی اوک ایچسه ایلتدی و بنم ایچون طعام کتوردی چونکه  
 طعامی یدم و الم یقه دم بنم ایچون دوشک اندی یعنی دوشادی و بنم  
 اوزریمه مشک و کلاب سوردی و بیتی یا توردی \* بعد از آن آمد  
 و انکشت بر خساره من نهاد تو گفت سبحان الله این چه خوبست  
 وجه محبوب و مرغوب وجه ناخوشست ایچمه نفس من میخواهد و در  
 هوای آن می گاهد و عقوبت خدای تعالی از همه سختترست و گرفتار  
 یا آن از همه کس بد بخت تر بعد از آن گفت انا لله وانا الیه راجعون \*  
 انکشت همزه مک فنی نوک سکونیه و کاف عجمک ضمیه پارمق دیمکدر  
 از خساره یکاق دیمکدر (منه اضافه لامیه) نهاد فعل ماضی مفرد  
 غائب قودی دیمکدر (نفس من لامیه) می خواهد فعل مضارع مفرد  
 غائب استزدیمکدر (هوای آن ده لامیه هوا هوس معناسنه در ) گاهد  
 فعل مضارع مفرد غائب بونده اضطراب چکر معناسنه در (عقوبت  
 خدای لامیه) از همه بجز و عنسدن (سختترست مشکل کرد) گرفتار  
 و صف ترکیب در طوقون دیمکدر (با آن با حرف صله آن هوای نفس  
 اشارتدر ) (محصول ترکیب) اندن صکره یعنی بنی بویله اعزاز و اکرام ایله  
 یا توردن صکره کلدی و پارمق بنم یکاغم اوزره قوچی و دیدی  
 سبحان الله بونه کورلدر و نه محبوب و مرغوبدر و نه کوتودر اول  
 فسنه که بنم نفسم اشتروانک هوسنده اضطراب چکر والله تعالی نک



صغونی مجموع شدن مشکوک کرد و اگر فتنه اولوب طوقون اولان  
مجموع ناسدن بد بخت رکدر بودند صکره انا لله وانا الیه راجعون  
دیدنی \* دیگر باره انکشت بر رخساره من نهاد و گفت کواهی  
می دهم که این بقایت جلیست و بنهایت آمال و امانی دلیل اما عفت  
و پاکیزگی از آن اجلیست و ثواب موعود بر آن از همه در جمال اکمل  
پس بقتاد چون او را بچنانیدم مرده بود و پی بحیات جاودانی برده \*  
دیگر باره بر کره دخی دیمکدر (کواهی یا حرف مصدر کواه کاف  
عجمک صمله شاهد دیمکدر) می دهم فعل مضارع متکلم وحده  
و بریم دیمکدر بونده ایدرم دیمکده مستعملدر (که حرف یسان) این  
غلامه اشارتدر (بقیایت یا حرف مصاحبت) جیل کوزل دیمکدر  
(بنهایت یا حرف صله) آمله اضافت لامیه آمال املاک جمعیدر  
استکدر دیمکدر (امانی یا مصدریه الیه عصمت معناسند در) دلیل  
معروف (عفت معروف) پاکیزگی یا مصدریه الیه عطف تفسیر بدر  
(اجل اسم تفضیل کوزلک دیمکدر) (ثواب موعود بیانه موعود اسم  
مفعول و وعد اولمش دیمکدر) (ران بر حرف صله آن عفت و پاکیزگی  
اشارتدر) (جمال کوزلک) (اکمل اجل کی کامل رک دیمکدر) (پس صکره  
دیمکدر) (بقتاد یا تأکید الیه فعل ماضی مفرد غائب دوشدی دیمکدر  
(چون حرف تعلیل) (او را جوانی) (بچنانیدم یا تأکید الیه فعل ماضی  
متکلم وحده او بنسایتیم دیمکدر یعنی دپرندیم) (مرده بود اولمش ایدی  
(پی پایدن مخففدر) (بحیات جاودانی یا حرف صله اضافت یسانیه یا  
حرف نسبت) (برده ماضیدن قسمدر ایلتمش دیمکدر) (محصول ترکیب)  
بر کره دخی بنم بکاغمه پازمق قودی و دیدنی شهادت ایدرمکه  
بوغایت کوزلدر و لرزورک و عصمت و پرهیز کارلغک نهایتسه دلیلدر  
یعنی زهد و تقوی بو که نچمل ایلز نهایت بولور اما عفت و پاکیزگی  
در روی نفسانیدن صکورل کرد و اول پاکیزگی و وعد اولان ثواب  
بمجموع شدن کوزلنکده اکملدر بوندن صکره جوان دوشدی چونکه  
دانی دپرندیم و خبر کت ایتدر دم اولمش و قدیمی ابدی حیات ایلتمش  
بیز گفت که این همه کزیه من برباد آن جوانست که هرگز عفت  
و نظافت و لطیف و ظرافت وی از خاطر من غائب نمی شود و حسن

شماثل و لطف شماثل اواز نظر من نمی رود تا باشم این ماه خواهم  
سپرد و چون بمرم بدین حال خواهم مرد \* که حرف بیان (کریه من  
لامیه) یاد آن جوان ده بویله اول جولک پادی ایله دیمکدر (که  
حرف تعلیل) عقب مالک (نظافت ده بویله) لطف و نظافت معروف  
(بویه اضافت لامیه) شماثل اوصاف معناسنه در (مجاثل بونده طرز  
و طور دیمکدر) تا حرف توقیت (باشم معناده اولم دیمکدر اما استعمالده  
صاغ اولم دیمکدر) سپرد سینک کسر یله فعل ماضی مفرد بونده  
مصدر معناسنه در و یا مضارع معارنددر ایاق باصمق استرم (چون  
حرف تعلیل) (سپرد سینک) (محمصول ترکیب) بپرد یدیکه بونیم  
مجموع کریه م اول جوانی ذکوا یله در یعنی خاطریه کلدیکه اغلرم  
ز برای وقت انک عفت و نظافت و طریقی و طریقی بنم خاطرمین  
غائب اولم و انک کوزل اخلاق و لطیف طرن و طور ی نظر جیدن کتمز  
مادامکه صاغ اولم بویله ایاق باصمق استرم یعنی بوطریقه سالیک  
اولم ای اندو ایدرم و چونکه اولم بوجال ایله وفات ایتمک استرم (قطعه)  
بار چون رفت آن بخوی از همه عالم فزون \* در فراقش از همه عالم  
فزون خواهم کر بست \* چون حرف تعلیل (رفت فعل ماضی مفرد  
کتدی دیمکدر) آن بخوی از همه عالم فزون جشود و یارک صفتید  
(بخوی با حرف ظرف یا حرف مصدر فزون زیاده دیمکدر) (بیم  
ضمیری یاره راجعیدر) (خواهم کر بست) اغلسم صکر لک دیمکدر  
(محمصول بیت) مجموع عالمین کور لکده زیاده اولان یار چونکه  
کتدی انک فراخنده مجموع عالمین زیاده اغلسم کرک \* و یزد اکتون  
خون دل از کونه زردم بخالک \* چون روم در خالک هم زین کونه  
خون خواهم کر بست \* و یزد فعل مضارع مفرد لازمه متعبدی  
یشنده مشترکدر دو کیلور دیمک او اور (اکتون الا آن دیمکدر) خون دل  
بیایه خون فان دیمکدر (کونه رنگ معناسنه در اما بونده لون انسانی  
اکثر یا چیز ده اظهار اولد یغنین چهره معناسنه در) (یزد) اضافت بیایه  
(بیم ضمیر متکلم) (با حرف عدله) (چون حرف تعلیل) (یوزم فعل مضارع  
متکلم وحده) (زین کونه تشبیه ده مستعملدر) (اونک کی دیمک او اور  
(محمصول بیت) (کوتل قلک) (کولور) (لا آن) بنم مساوی چهرمدن

طیراغه چونکه طیراغه کیده یعنی قورن اولام بونک کچی اغلیم کرک  
 حاصلی آلات دبیاده نه شکل فان اغلیم آخرته ده فان اغلیم کرک  
 (عروض) بوقطعه ردل میمند که بالکز عرض و من و ضربنه قصر  
 کلوب فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن اولمشدو (حکایت) جوانی  
 سلیل نام از سلاله کرام در قبائل عرب بکمال ادب مشهور بود و در پیشه  
 شیران و معرکه دلبران از ضعف و سستی دور و در دل از دختر عم هوایی  
 داشت سر از وسوسه عشق اوسودایی عمرها رنج طلب برد تا بمطلوب  
 رسید و ضربت عشق خورد تا بحال معشوق بدید هنوز در بزم وصال  
 جای گرم نکرده بود و از جام وصال جرعه پیش بخورده عریضت آتش  
 برخواست که از آن منزل در جای دیگر مقام ~~کند~~ و در موطن بنظر تر  
 آرام گیرد \* جوانی با حرف و خبثت (سلاله) ضم سین ایله فستل  
 معناسنه در (کرامه) اضافت صفتنه در (قبائل) ضرب بیانیه قبائل  
 قبیله نک جمعیدر (بکمال) با حرف مضاحبت (پیشه) بام عز بیله میشه  
 معناسنه در (شیرانه) اضافت لامیه (معرکه) دلبران ده بویله شیر و زم  
 کسریله ارسلان دیمکدر الف نون اذات جمع (معرکه) اسم مکاندر  
 جتک پری دیمکدر (ذلیله) اذات دیمکدر الف نون معروف (ضعف) ده  
 معروف (سستی) با حرف مضمر مست کوشک معناسنه در که ضعفه  
 عطف تفسیری واقع اولمشدو (دور) اوزاق معناسنه در (دختر) عم  
 بیانیه دختر فرز دیمکدر عم معروف (هوایی) با حرف وحدت هوا سودا  
 معناسنه در (دانش) معلوم که مجرد اثبات ایچوندو (وسوسه) عشق  
 بیانیه (سودایی) با حرف وحدت (عمرها) اذات جمع عمرسته دن  
 عبارتدر (رنج) طلب بیانیه (برد) فعل ماضی مفرد ابتدی یعنی چکدی  
 دیمکدر (ناحرف) اتها (بمطلوب) با حرف صله (رسید) فعل ماضی  
 ایرشدی دیمکدر (ضربت) تا اسلوب عجم اوزره طویل یاز بلور کونک  
 دیمکدر اما بویله یزرده محذره مستعملدر (عشق) اضافت لامیه خورد  
 فعل ماضی مفرد پدی دیمکدر (ناحرف) اتها (جال) معشوق لامیه  
 (بدید) بام تا ~~کید~~ ایله فعل ماضی مفرد کوردی دیمکدر (هنوز) الان  
 دیمکدر (بزم وصال) بیانیه (گرم) کاف عجمک قبحله صیغی دیمکدر  
 (نکرده) فعل ماضی منفیدن قسمدر (جای) نکرده نک مفعولی (بود) اذات

ماضی برخی اصیغی ایلمش ایدی یعنی ایصتماش ایدی دیمکدر (جام  
وصال بیاتیه جام قدح دیمکدر) جرعه باحرف وحدت همزه نوسل  
جرعه چمک ضمیه دیده قلان توری به دیلر (پیش باء عربیله زیاده  
صناسنه در) (نخورده ماضی متعبدن قنچدر ایچجهامش دیمکدر قاعده  
جمع اوزره بود مقدردر) (عزیمت آن مصدر له فاعلنه در) (شین ضمیر  
جوانه راجعدر) جوانماول عزیمت دیمکدر (محصول ترکیب) سلیل نام  
بر جوان سالله کرامدن عرب قبیله لاندن کمال ادب ایلله مشهور ایدی  
وار سالله یوشه سنده و بهادر لر هر که سنده صف و کوشک ایلدن دور ایدی  
حاصل بهادرلقده غایت دلاور ایدی و کویکده عیسی قزقن هواشی  
ولتک باغنده و سوبیه عشقین سوداسی وار ایدی حاصلی عی قزقنه  
عاشق ایدی نیجه سندر ارامق ز جتنی چکیدی تا کیم مطلوبه ایرشدی  
وعیشی کونکنی بدی رنج و مشقت چکیدی تا کیم معشوقک جمیلانی  
کوردی یعنی مطلوبه به حاصل اولوب جمال محبوبی کور نیجه دلک نیجه  
رحمت و شفقت چکیدی هنوز وصال بر نمونده برخی ایصتماش ایدی  
و وصال جماندن بر جرعه زیاده ایچجهامش ایدی حاصلی بر وفق دلخواه  
کامن آلدن اکا اول عزیمت ظاهر اولدیکه اول منزلدن غیری برده  
مقام ایلله و تازه دلک بر مولنده قرار طونه حاصلی تبدیل مکان ایلله  
عزیمت ایلدی \* آن ماه رادر عاری نشاند و عاری رابان راه که دلش  
میفواست براند چون یک مزخله بیرید بجهای خوش و منزل دلکش  
رسید نزول کرد و عاری را فرود آورد ناگاه دید که از یک جانب سی سوار  
آشکار نشدند بر خاست و سلاح بر بست و در خانه زین نشست چون  
زدیک آمد دانست که دشمنان وی اند بمقابله و مقاتله ایشان مشغول  
گشت و بیشتر ایشان را کشت اما زجهای کوری خورد به پیش و خیز  
عم بار گشت و گفت \* را اداات مفعول (در حرف صله) (عاری عینک  
کیمریله اورتولو محفه به دیلر) (عربیه به دخی اطلاق اولتور) (نساند  
فعل ماضی مفرد پندردی دیمکدر) (را اداات مفعول) (باحرف صله) (که  
حرف رابط) (شین ضمیر جوانه راجعدر) (هی حرف حکایه) (خواست  
فعل ماضی مفرد دیلر ایلدی دیمکدر) (براند باء تا کیم ایلله فعل ماضی مفرد  
قطع ایلدی دیمکدر) (باحرف صله) (جای خوش موصوفک صفته

الحذف (مزل دلکش ده بویه دلکش و حذف ترکیب فعل کواکل  
 حکمی مفرح معنایه (رستید ابر شدی) (نول کر یابندی) (را ادات معقول  
 فرو آورد. ایندردی (سی سوار او نور آملی) (بر خاست فالقدی) (بر محبت  
 بغلدی) (در حرف صله) (خانه زین بیانیه زین اگر دیمکدر) (نشدت  
 فعل ماضی مفرد غائب او تور دی دیمکدر) (دانستید لیدی) (که  
 حرف بیان) (دشمنان وی لامیه) (اندادات جمع خبر) (کشت اولدی  
 دیمکدر کافک فحمله) (بیشتر بآء عربیله چوق معنایه در) (ایشانه  
 اضافت لامیه ایشان سنی سواره را جعفر) (را ادات معقول) (کشت  
 کاف عربی صلیله فعل ماضی مفرد اولدردی دیمکدر) (زخم یاره) (ها  
 ادات جمع) (کاری بآء نسبی ایله مؤثر دیمکدر) (زخمهای کاری مؤثر  
 ومولم یازم دیمک او اور) (خورد فعل ماضی مفرد یددی دیمکدر) (با  
 حرف صله) (پیش قیت دیمکدر) (باز کشت دوددی دیمکدر  
 (مخضول ترکیب) نیت مفر اولدی و اول ماهی محفه بی بندردی و محفه بی  
 اول بوله که استدی ایدی سوردی یعنی مزار ایلدی محله روانه اولدی  
 چونکه بر هر حله قطع ایلدی بر خوش محله و مفرح مزله ابر شدی  
 و ایندی و محفه بی ایندردی ناگاه کوردیکه بر جانبدن او نور آملی آشکار  
 اولدی لر قالدی و سلاخی بغلندی و اگر خانه منه او نور دی چو که  
 یقین کلدیلر بیلیدیکه انک دشمنلریدر انلرک مقابله و مقابله منه مشغول  
 اولدی و انلرک اکثر یسی قتل ایلدی اما مؤثر زجرلر یددی دختر عک یانه  
 رجوع ایلدی کلدی و یددی (ارباعی) آمد ز عیدو بکشتن من خبی \*  
 بنشین که بخت بحسرت نظری \* بکشتن من با حرف صله کشتن بونده  
 لازم معنایه در اضافت فاعله در بنم اولمکله دیمکدر) (با حرف وحدت  
 (بیشتر بآء تأکید ایلله امر حاضر مفرد او تور ایلکدار) (که حرف  
 تعلیل) (بنیم فعل مضارع متکلم وحده) (تا با حرف خطاب سنی کوریم  
 دیمکدر) (با حرف مصاحبت) (با حرف وحدت) (مخضول نیت) (غیدودن  
 بنم) اولمکله بر خیر کلدی خبردن مراد چراختند او تور که سنی  
 بر خسرت نظریله کوره بی \* دیزم خونته که تا چو خونم ریزند \*  
 تا که زلفت کام نکیرد دگری \* دیزم فعل مضارع متکلم وحده  
 دو کرم دیمکدر) (خونت معقول) (که حرف بیان) (تا حرف تعلیل

(چو ادا ت تشبیه) (خونم برزندك مفعول) (رازند فعل مضارع جمع غائب) (تا كه ادا ت تعلیل) (كام مراد) (نكرد فعل مضارع متنی طوقیه یعنی آلبیه دیمكدر) (محصول بیت) (سنگ فانی دوكرم ناكیم بنم فانی دوكدگری کی تا كه سنگك لبكدن غیر یسی مراد آلبیه حاصلی بندن صكره یادال دكسون ایچون سنگ فانی دوكرم) (عروض) (بور باعی شجره) (اخر باوزانندن اخر مقبوض مكفوف مجبور پدر كه بر مصراع مفعول مقاعلی مقاعیل فعل اولود) \* دختر كفت والله اگر تو خون من نری من خون خود خواهم ریخت و باخون تو خواهم آیمت اما آن به كه تو پیش دست و این عقده از دل خود بكشایی سلیل برخواست و این ترانه آغاز كرد كه \* خون من لامبه (خون خود ده بویله) (ریخت و آیمت ماضی در مصدر معاشنه گلشزدر دوكم كرك فارشدرسم كرك دیمك اولود) (پیش دست وصف ترکیبدر الی ایلری دیمكدر) (یا حرف مصدر تقدم و سبقت دیمك اولود) (نمای فعل مضارع مفرد مخاطب کوسترسین دیمكدر) (بعض نسخه ده صکنی واقعدر ایلیه سین دیمكدر عقده اصطلاحاً حایه مشكل دیمكدر) (یا ادا ت مفعول) (بكشایی باه تا كید ایلیه فعل مضارع مفرد مخاطب آنچه سین دیمكدر) (بر خاصیت فعل ماضی قالدی دیمكدر) (كه حرف بیان) (محصول ترکیب) (قیر دیدی والله اگر سن بنم فانی دوكرسك بن كند و فانی دوكم كرك و سنگ فانی ایلله فارشدرسم كرك اما اول اعلادر كه سن سبقت و تقدیم ایده سین و بو مشكل كلی كوكلكدن آنچه سین یعنی بكا یادال دو قفق مشكلنی دفع ایده سین سلیل قالدی و بوترانه ایه آغاز ایلدی كه (بیت) از كشی نادرست این چرخ درشت \* بنكر كه مرا چه سان بخاك آمد پشت \* كشی كاف عربك ضمیله كورش دیمكدر) (نادرست اضافت صفتیه در) (نا حرف توصیف نفی درست یون و صحیح دیمكدر) (این چرخه اضافت موصوفه در چرخك درشته درشته درشت و زننده ناهموار دیمكدر) (بنكر باه تا كید ایلله اخر حاضر مفرد باقی دیمكدر) (كه حرف بیان) (مرا را حرف تخصیص) (چه سان نهك کی یعنی نه كونه) (بخاك با حرف صله) (پشت آرقه دیمكدر) (محصول بیت) (بونا هموار اولان چرخك صحیح و طوغری اولین كورشندن باقی كه نه كونه ارقه بر كندی

حاصلی بوجرخ کج رفتار بنی نه گونه مغلوب و زبون ابلدی (بعض  
 نسخده کشتی برینه کشتن واقع اولشد دو نمک معناسنه در کافک فتحیه  
 یعنی چرخک ناموارد و راندن \* آن کز ویم این نقد حیانتست بمشت \*  
 امروز بدست خود همی باید کشت \* آن کز آن کسی که از نقد برنده در  
 (میم ضمیر منکلم حیاته مصروف (نقد معروفند) حیاته اضافت بیانیه  
 (بمشت با حرف طرف مشت آوج دیمکدر) بدست خود بیانیه (با حرف  
 مصاحبت (باید کشت اولدر سم کرک دیمکدر) (محصل بیت) اول  
 کبسه که بنم نقد حیاتم انک التمدد یعنی بنم سبب حیاتم اولان کبسه بی  
 بوکون ~~صک~~ دو المله اولدر سم کرک (عروض) بور باعی بنه شجره  
 اخرب اوزانیدن اخرب مقبوض سالم محبوبدر \* پس بر کلوی که  
 آن افزه کریان رشک می برد و از غیرت عقد حائل اشک می ریخت  
 یک تیغ براند و آن شمع جهان افروز را یک دم بنشانده و روی خاک آورد  
 خود را در خون او مالید و بان سرخ روی باردیگر روی دران سیه روزان  
 آورد و چند تن دیگر را سر برداشت و آخر سر بنهاد و چون قوم سلیل  
 ازین واقعه خیر یافتند جامه دران و موی کتان بشتافتند و آن هر دو  
 کشت را بر مقبره قیله بردند در یک قبر بختک سپردند \* کلوی با حرف  
 وحدت کلوی کاف عجمیله بوغز دیمکدر (زه کریان لایمه زه زانک کسر یله  
 وهای اصلیه الله بوغزه متصل اولان قبتاندر (رشک خسد دیمکدر  
 (می اادات حکایه) نزد بونده ایلردی دیمکدر فاعلی نمشده سلبه  
 راجعدر (غیر عقد حائل لایمه و بیانیه) عقد حائل تعویذ ایچون  
 نعلیق اولان حائلک ای وقتائی و زنجیری هرته ایسه مراد در  
 حائل باغذک غنیرتدن دیمکدر (می ریخت دو کز ابدی) (راند فعل  
 ماضی مفرد اویدی دیمکدر) یک دم با حرف صله بر نفسده دیمکدر (روی  
 خالک آلوده خود بیانیه و لایمه خالک آلوده وصف ترکیبدر طراغده بولشش  
 دیمکدر (را اادات مفعول) خون او لایمه او ضمیری دختره راجعدر  
 (مالید فعل ماضی مفرغ غائب سوردی دیمکدر) (با حرف مصاحبت  
 (سرخ روی وصف ترکیبدر قزل یوزلی یعنی قانلی یوز ابله دیمکدر  
 (بار دیگر بر کره دخی) در حرف صله (سبه روز وصف ترکیبدر قره  
 کونلی بد بخت دیمکدر الف نون اادات جمع) (آورد فعل ماضی مفرد غائب

کتوردی دیمکدر (چندتن دیگر را حرف تخصیص بر فتح تنک دخی  
 (سر باشی) برداشت قالدردی یعنی کسدی دیمکدر (و آخر عاقبت  
 (سر بنهاد باش قوددی یعنی فوت اولدی (بعضی نمخمده بکذاشت  
 واقعدر ترک ایلدی دیمکدر بولسخته دخی اعلادیر زیر برداشته سجمکدر  
 (یافتند فعل ماضی جمع غائب یولدیله دیمکدر (جامه دران صفت  
 مشیمکدر اثوابین بیرنه رق (موی کان ده بویله قبیلنی یعنی صاچن  
 و صفالی یوله رق (بشتافتد باده تا کسیدایله فعل ماضی جمع غائب  
 سکر ددیله دیمکدر (کشته کافک ضمیمه اولمش دیمکدر (راادات مفعول  
 (بر حرف صله (مقیار مزارلق دیمکدر قبیلله به اضافت لامیه (بردند  
 فعل ماضی جمع غائب ایلندیله دیمکدر (در یک قبر بر قبرده (بجاک طیراغه  
 (سپردند اصمردیلر (محصول ترکیب) صکره یعنی یوزانه و بور باغی بی  
 اقودقدن صکره اول بر بوغز که سلیل اتی بقمک زهندن رشک ایدردی  
 یعنی قسقتوردی و حائل باغنه غیرتندن اشک دوکر اغلردی حاصلی  
 اندردن قسقتورکن بطبع اوردی و اول جهانی شعله لندریچی شمع  
 برنفسده سو یولندی و کندونک طیراغه بولشمش یوزنی دخترک قاننه  
 سوردی و اول قالی یوز ایله سبیه روزانه یوز کتوردی یعنی بنه توجه  
 و اقدام ایلدی و بر قاج کپسه نک باشی کسدی و عاقبت باغی بر اقدی  
 چونکه سلیک قومی بو واقعه دن خبر آلدیلر اثواب بیرنه رق و صلاح  
 و صفالی یوله رق قوپه ده رق سکر دیله و اول ایکی مفعولی قبیلله نک  
 مزارلغه ایلندیله و بر قبرده طیراغه اصمردیلر حاصلی ایکی کپسنی بر قبره  
 دفن ایلندیله (قطعه) هر د و راز بر زمین از سر عزت بردند \* قاننه  
 در روز جزا خوار و ذرّم برخیزند \* راادات مفعول (سر عزت بیانبه  
 عزت اوچندن یعنی عزت ایله دیمکدر (بردند فعل ماضی جمع غائب  
 ایلندیله دیمکدر (تا حرف تعلیل (نه حرف نفی خبیرنده مصروف  
 (ذرّم دالاک کسری و زاء عجمک فتحیله غصه لودیمکدر (بر حرف تا کبد  
 (خبیرند فعل مضارع جمع غائب قانقه ل دیمکدر (محصول یدت) هر  
 ایکی کپسنی بر البته عزت ایله ایلندیله تا کیم روز جزا ده خور و غصه لو  
 قانقه ل \* درته خاک یک بسترشان جا کردند \* تا بهم شاد میخسبند و بهم  
 برخیزند (نه تالک کسری و هاء ملفوظه ایله دیب و الت دیمکدر (یک



یا حرف ظرفه (پسزدوشك) (شان صمبیری جمع) (کردند فعل ماضی جمع غائب) (تا حرف تعلیل) (بهم برابر) (بخشند یا تا صکید ایله فعل مضارع جمع غائب یا نه زدیمکدر) (بهم سابق کی) (برخیزند اسبق کی) (محضول بیت) (ملفوظ النیده انلره پردوشکده بر ایلدیلر تا کیم برابر شاد یانه لر و برابر قالقملر (عرض) یوقطعه بحر رملنددر صدر و ابتدا سالم حبشور محبون که نانی ساکنی حذفیا و لمش عرض و مصر بنه اصل که سبب آخرد و شوب و تد قطع اولش یعنی و ملک ساکنی دوشوب ماقبلتک مخمری ساکن اولش بر مصرای فاهلاتن فعلاتی فعلاتی فعلی اولش (حکایت) جولای با کمال ادب باشه ملقب برد خیزی جبیله از مهراف قبیله جیدانم عاشق شد و رابطه و داد و قاعده اتحاد میان ایشان مستحکم گشت آن راز را از نزدیک و دوری پوشیدند و در اخفای آن حسب المقدوری کوشیدند اما بحکم آنکه گفته اند \*

(جولای یا حرف وحدت) (یا حرف مصاحبت) (کمال ادب بیائیه) (بیائیه حرف مصاحبت) (اشتر فتح همزه ایله علم رجل دو) (بر حرف صله) (دختری یا حرف وحدت) (جبیله کوزل دیمکدر) (مهراف قبیله لامیه) (مع میلک کسری و هاء اصلیه ایله اولو دیمکدر) (جیدا جیمک فتحی و یلک سکونیه علم مرآه در) (رابطه و داد لامیه قاعده اتحاد ده بویه) (وداد اول کسریله محبت معناسنه در) (اتحاد لغتعل بابندی مصدر در برلشک معناسنه) (میان ایشان لامیه) (مستحکم قوی دیمکدر) (گشت فعل ماضی مفرد اولدی دیمکدر) (آن راز را زادات مفعول اول سری دیمکدر) (نزدیک یقین) (دور اواق دیمکدر) (می اولش حکایه) (پوشیدند فعل ماضی جمع غائب اور زردیمکدر) (اخفای آن لامیه لغی کبر زده) (حسب المقدور قادر اولدی قند دیمکدر) (می کوشیدند سعی ایدر لدی دیمکدر) (محصول ترکیب) (بر جوان کمال ادب ایله اشترایله ملقب قبیله اولوزندن جیدانم کوزل بر قیره عاشق اولدی و محبت رابطه سی و برلشک قاعده سی انلرک اراستند قوی اولدی اول ستری اوزاقدن و یقیندن اور زردی وانی اخفاده قادر اولد قند سعی ایدر لدی حاصلی عشق و محبت لری بی کمال مرئیه ستره سعی ایدر لدی اما اول جیدن که دیمش در (بیت) (عشق سر یست که گفتن

توان \* بدو صد پرده نهفتن توان \* عشق مبتدا (سریست خبری  
 (یا حرف وحدت) که حرف رابط (گفتن توان سو یلک ممکن دکل  
 (یا حرف ظرف یا حرف مصاحبت) دو صد ایکی بوز (نهفتن توان  
 کیر لک ممکن دکل (محصول بیت) عشق بر سر در که سو یلک ممکن  
 دکل که عاشق دائما سترینه سعی ایدر یا خود عشق دیدگری شی  
 نسان ایله تعبیر ممکن دکلدر ایکی بوز پرده درونشده یا خود ایکی بوز  
 پرده ایله کیر لک ممکن دکل اطوار و اوضاعندن معلوم اولور (عروض)  
 بو بیت عینیه قطعه سابق کبیر \* عاقبت راز ایشان بروی روز  
 افتاد و سرایشان از نشینی کون با نجهن بروز آمد میان دو قوم ایشان  
 جنگها انگیخته شد و خونها ریخته گشت قوم جیدا خیمه توطن اران  
 دیار بر کنند و بار اقامت به یار دیگر افکنند چون شداید فراق  
 متمادی شد و دواعی اشتیاق متقاضی گشت روزی اشتیاقی  
 از دوستان خود گفت هیچ توانی که بامن یابی و مرادر زیارت جیدا  
 مددکاری نمایی که جان من در ارزوی وی بلب رسیده و روز من در  
 مفارقت او بشب انجا میسد \* راز ایشان بیانی (پروی روز افتاد  
 فاش اولدی دیمکدر کلاندر (سرایشان لامیه انزلک سری دیمکدر  
 فشین کون مجازا بیانیه نشین اورتاق دیمکدر) کون کاف و میم ضمیر یله  
 کیر لک مناسبه عریدر خفا اورتاغندن دیمکدر (یا حرف صله  
 ) انجهن پروز مجازا بیانیه انجهن جمعیت مناسبه در (پروز وزن و معناده  
 ظهور کبیر) میان دو قوم ایشان لامیه لدر (جنگها! ها ادات جمع  
 ) انگیخته شد قویدی دیمکدر (خونها جنگها کی) (ریخته گشت  
 دو کلدی دیمکدر) خیمه توطن بیانیه (برکنند فعل ماضی جمع غائب  
 قالدردیلر دیمکدر) بار اقامت مجازا بیانیه (با یولک دیمکدر) (یا حرف  
 صله) (افکنند فعل ماضی جمع غائب براقدیله دیمکدر) (شداید فراق  
 بیانیه) (شداید شد لک جعی فراق ابرواق) (تممادی شد اوزادی  
 ) (دواعی اشتیاق بیانیه) (دواعی داعیه نک جعیدر اشتیاق استیکری  
 دیمکدر) (متقاضی طالب دیمکدر) (روزی یا حرف وحدت یا حرف صله  
 ) (دوستان خود بیانیه) (که حرف بیان) (توانی فعل مضارع مفرد  
 مخاطب قادر مبین دیمکدر) (یا حرف مصاحبت) (بیایی باه تا کید ایله

فعل مضارع مفرد مخاطب کله سین دیمکدر (مرارا حرف صله بکا  
 دیمکدر (در حرف ظرف (زیارت جیدا لامیه (مدد کاری یا حرف  
 مصدر کار ادات فاعل مددجیلک دیمکدر (نمایی فعل مضارع مفرد  
 مخاطب کوه ستره سین دیمکدر (جان من وارزوی من لامیه لرذر (بلب  
 رسیده دوداغه ایرشمش (روز من ومغارت اوده لامیه لرذر (انجامیده  
 نه نهایت بولاش دیمکدر (محصول ترکیب) عاقبت انلرک رازی فاش  
 اولدی وانلرک سری خفا اوتراغندن ظهور جمعینه کلدی وانلرک  
 ایکی قومنک اراسنده جنکدر قویدی وفانلر دو کلدی جیدانک  
 قبیله سی توطن خیمه سنی اول دیاردن قالدر دیلر حاصلی ترک دیار  
 ایلدیلر واقامت یوکنی غیری دیاره براقیدیلر یعنی دیار آخر ده توطن  
 ایلدیلر چونکه ایریلق شدتلری تمتد اولدی واشتیاق استکری طالع  
 اولدی برکون اشقرکنده دوستلرندن برینه دیدی هیچ قادر مبین که  
 بنم ایله کله سین و بکا جیدایی زیارتده مددجیلک یعنی یاردم ایده سین که  
 بنم جانم اتی ارزوده دوداغیم ایرشمش یعنی هلاکم قریب اولدی و بنم  
 کونندرم انک مغارتندده کیجه به نهایت بولمشدر خلاصه مغارتنه  
 تحمل قالدی \* کنت سمعا و طاعة هرچه میگوی پینده ام و هرچه  
 فرمایی با آن شتابنده هر دو برخاستند و راه حلها پیار اسند یک روز  
 و یک شب و یک روز دیگر تاشب راه بریدند تاشب با آن دیار رسیدند  
 در شب کوهی نزدیک با آن قوم فرود آمدند و راحله بخوابانیدند  
 اشتران دوسترا کفت بزخیر و این شتر کم شده راسراغ کتان باین قبیله  
 بگذر و با هیچ نام من مبرمکر کمیر کی فلانه نام که راعی کوسفندان  
 و محرم رازهای پنهان و دست سلام من یا ویرسان و ازوی خبر جیدا  
 پیرس و موضع فرود آمدن ما اورا نشان ده \* سمعا و طاعة مفعول  
 مطلق لرذر میگوی فعل مضارع مفرد مخاطب سویلر سین دیمکدر  
 (فرمایی پیوررسین دیمکدر (با آن باحرف صله (شتابنده اسم فاعل  
 ییلچی دیمکدر (برخاستند فعل ماضی جمع غائب قالقدیلر دیمکدر  
 (راحله ها ادات جمع راحله زاد راه و بنک دیمکدر (پیار اسند  
 بله تا کید ایله فعل ماضی جمع غائب حاضر لدیلر دیمکدر (یک روز  
 و یک شب برکون و برکیجه (و یک روز دیگر تاشب برکون دخی

اخشامه دك (بريدند فعل ماضی جمع غائب قطع ايلديلر ديمكدر  
 (تا حرف تعليل) با آن با حرف صله (رسيدند فعل ماضی جمع غائب  
 ايرشديلر ديمكدر) شعب طاغك صحن يوللرينه دېرلر (كوهی يا حرف  
 وحدت) با آن با حرف صله (فرود آمدند فعل ماضی جمع غائب  
 نزول ايلديلر) بخوابانيدند فعل ماضی متعدی جمع غائب باتورنديلر  
 ديمكدر) دوسترا را ادات صله (برخير فعل امر حاضر مفرد) شتر كم شده  
 پيـانیه كم شده ضایع اولمش ديمكدر (سراغ سېنك ضميمه بونده  
 مطلوب معنا سندهر) كان صفت مشبهه مطلوب ايله ديك  
 اولور (باين با حرف صله) بگذار اوغره ديك معنا سندهر امر حاضر در  
 (با حرف صله) نام من لاميه (مير فعل نهی حاضر ايلتمه ديمكدر  
 نام من مير كېسه يه آيبي سويله ديمكدرن كايه در) مكر ادات استثنا  
 (كنيزنى يا حرف وحدت) فلاه الفاظ كايه دندر (كه حرف بيان  
 راجعی چوبان ديمكدر) كوسفندانه اضافت لاميه (محرم رازهای  
 پنهان وی لاميه و بيانیه و لاميه لر در جيهـ دانك كيرلى سرلرينك محرمی  
 ديمكدر) سلام من لاديه (باو يا حرف صله او كنيز كه راجعدر) برسان  
 باء تا كيد ايله فعل امر متهـ دی ايرشدر ديمكدر (وی ینه كنيز كه  
 عائددر) خبر جیدا لاميه (پرس باء تا كيد ايله امر حاضر مفرد صور  
 ديمكدر) و موضع فرود آمدن ما بزم قونديغيز موضعی (اورا كنيز كه  
 نشانده علامت وير) محصول تركيب) اول دوست ديدى سماع و طاعة  
 هر نه سويلر سن بنده يم و هر نه ييور رسن يلبی يم هر ايكېسى قالقديلر  
 ويول از يغنى و يوكنى حاضر لديلر بر كون و پر كېسه و پر كون دخی  
 اخشامه دك يول قطع ايلديلر تا كيم كيجه اول دياره ايرشديلر  
 بر طاغك صحن يولنده اول قومه يقين اينديلر و راحله لری باتور ديلر  
 اشتراول دوسته ديدى قانق و اول ضایع اولمش دوه بی طلب ايدرك  
 بوقبيله يه اوغره عربده دوه مقبول اولديغندن سوديكي شيلريني  
 دوه يه تشبيه ايدر لر و بنم اسمی كېسه يه سويله الاشول بر كنيز كه  
 سويله كه فلاه ادلی كه جیدانك قبوللرينك چوبانی و كيرلى سرلرينك  
 محرمی در بنم سلامی اكا ايرشدر و اندن جیدانك خبر بی صور و بزم  
 اينديكمر موضعی نشان وير \* آن دوست كويد من برخاستم و با آن قبيله

در آمدن اول کسی که می آیدش آمد آن کنیزك بود سلام اشتر رسانیدم  
و حال جبهه را پرسیدم گفت شو هر وی بروی تنك گرفته است و در  
محافظت وی آنچه ممکن است بجای آرد اما موعده شما آن درختانست که  
در عقب فلان پشته است باید که وقت نماز خفتن اینجا باشید من زود  
برگشتم و آن خبر را باشتر رسانیدم هر دو برخاستیم و آهسته راحلها  
می کشیدیم تا وقت موعود بموعده مهود رسیدیم \* پشته دپه دیمکدر  
نماز خفتن بنسو نمازی معناسنه در (باشید فعل مضارع جمع مخاطب  
اوله سکن دیمکدر (محصول ترکیب) اول دوست دیر یعنی نقل ایدر  
بن قالدقم و اول قبیله به کلدن اول کیمسه که بنم قتیینه کلدی اول  
کنیزك ایدی اشترك سلامی ایرشدردم و جیدانك حالنی صوردم  
دیدنی جیدانك قوجه سی جیدایه طار طومشدر وانی محافظه ده  
اول شی که نمکندر برینه کنورر حاصلی کجالبه حفظ و حراست ایدر  
اما سرک موعده بگز اول انچلو در که فلان دپه تنك عقینه در کر گذر که  
بنسو وقتنده اول برده اوله سکن بن تیر دوندم و اول خبری اشتره  
ایرشدردم هر ایکیز قانقدق و بواس بواس یوگوری چکدک تا وعد  
اولسان وقتنه دك وعد اولسان معهود به ایرشدك (رباعی) بودیم  
در انتظار با کریه و آه \* بنشسته براه یار کرزه ناکاه \* بودیم فعل ماضی  
متکلم مع القیر (در حرف ظرف) (با حرف مصاحبت) (کریه اغله  
بنشسته یا حرف تأکید) (ها اادات ترتب) (راه با حرف ظرف) (که  
حرف بیان) (زده ناکاه بیت ثانیه می هوند) (ناگاه انسترن دیمکدر  
(محصول بیت) یار یوانده اوتوروب کریه و آه ایله انتظارده اولدی که  
یولدن انسترن \* آواز حلی و بانك خلخال آمد \* یعنی خبرید که  
آمدن چارده ماه \* آواز حلی لامیه \* حلی حانك ضمیمه سیم و زردن  
مصنوع زینت نسایه دیرلر (بانك خلخاله لامیه بانك سس دیمکدر  
(خلخال قرینك ایاقلر به طافدقلری شیدر) (خبرید فعل مضارع  
جمع غائب قالفکر دیمکدر) (که حرف تعلیلی) (چارده ماه آیک اون  
دردی دیمکدر یدر معناسنه (محصول بیت) یولدن انسترن حلی  
صدلسی و خلخال سسی کلدی یعنی قالفکر که اول آیک اون دردی  
کلدی حاصلی آواز حلی و خلخال لسان حاله بو کلامی سو بنر

(عروض) بور باعی شجره اُخر اوزانندند که صدر و اشتها اُخر  
 حشو و اولر مقبوض ثانیله سالم عروض و ضرب ازل که مفاعیلن دن  
 میم و سبب خفیفک یری و سبب اُخر کساکنی حذف و مخرکی اسکان  
 فاع قالور یوبله اولجسه بره مصرای مقعول مفاعیلن مفاعیلن فاع  
 اولور بیت ثانیته مضرع ثانیه زحاف آخرله معلا در تدر  
 \* اشته از جای بخت و استقبال کرد و سلام گفت و دست پوسید  
 من دوی لایسان یرتاقم و بجانب دیگر شتاقم من آواز دادند که  
 یارای که هیچ ناشایستی در میان نیست و جز گفت و کوبی رسمی زبان  
 نی من باز اقدم و هر دو پیش رفتند و با هم بخشان الی تکرار و آید  
 تدر پوسند \* بخت یاه تا کیدایله و چیم فحیله فعل ماضی مفرد  
 غائب صغیرادی دیمکدر (پوسنده فعل ماضی مفرد غائب اولیدی  
 دیمکدر) (تاقم فعل ماضی متکلم وحده چو یردم دیمکدر) (شتاقم ده  
 یوبله سکرتم فاجدم دیمکدر) (مرارا اذات مقعول) (آواز دادند  
 چاغردیلر دیمکدر) (که حرف یسان) (بازای دون دیمکدر) (ناشایستی  
 تا حرف نی با حرف نسبت لایقلی اولمیان دیمکدر) (سریان دل اوجی  
 دیمکدر) (نی یوق دیمکدر) (باز اقدم دوندم) (پیشرفتند فعل ماضی  
 جمع غائب و انوردیلر دیمکدر) (گذشته ماضی دن قصدر یکمیش دیمکدر  
 ) (آینده اسم فاعل کلیجی دیمکدر) (دیرپوشند فعل ماضی جمع غائب  
 اولاشدر دیلر دیمکدر) (محصول ترکیب) (اشتریدن صغیرادی و استقبال  
 ایلدی و سلام سویندی و الی اولیدی بی یوزیمی انلر دن چو یردم  
 یونیری جایه فاجدم بی چاغردیلر دون که هیچ لایقلی اولمیان اورتده  
 یوقدر و دل اوجی ابله گفت و کودن غیری یوق حاصلی بنمیزه فعل  
 شمع یوقدر کیمه دیدیلر بن دوندم و هر ایکسی انوردیلر و بربرله  
 سوزلری یکم شدن و کلمه کدن اولاشدر دیلر \* در آخر اشته گفت که  
 امشب چشم آن دارم که بامن باشی و چهره امید من ایشاخن  
 مفارقت نخر اشی جیدا گفت لا والله این بهیج گونه میسر نیست و کاری  
 بر من ازین دشوارتری می خواهی باز آن واقعه های پیشین یدش آید  
 کردش ایام تیارکی ابواب شداید و آلام بر من یکشاید اشته گفت  
 والله که ترا نمی گذارم و دست از دامنتم نمی دارم (مضرع) هر چه آید

کو یا و هر چه خواهد گویشو \* در آخر گفت و کونک آخرنده یعنی  
 نهایت کلامده دیکدر (چشم بونده امید معنایست در چشم آن هارم که  
 انی امید دایدم که دیکدر (بلش با حرف مصاحبت بکلمه دیکدر  
 (پاشی فعل مضارع مفعول محط ابوله سین دیکدر (چهره امید  
 مجازا بیت لایه امید (مرالایه (بناخن بناخن مصاحبت (ناخن  
 طرفی دیکدر (مضارع اضافت بیانیه (بناخن پاشی فعلی فی مستقبل  
 مفرد محط ابوله سین دیکدر (بناخن مفعول مصاحبت  
 هیچ بر نوعه دیکدر (کاری یا حرف وحدت برایش دیکدر (دشوار  
 مشتکلی دیکدر (فی یوق دیکدر (مضواهی فعل مضارع مفرد  
 محط ابوله سین استر استر دیکدر (بازینه دیکدر (واقعهای  
 پیشین بیانیه پیشین باه نسبه و نون تا کیدایله اسکی دیکدر (پیش آمد  
 قفیر کله (کردش کاف که مفعول اسم مصدر در طایفه اضافت  
 لایه ایامک دونوشی (بنازکی یا حرف مصدر (با حرف مصاحبت  
 نازک لایله حاصلی یکید دیکدر (البواب شداید مجازا بیانیه شداید  
 قبولی (برمن بکا) یکشاید باه تا کیدایله فعل مضارع مفرد غائب  
 آچه دیکدر (نمی گذارم بر اقم دیکدر (آید فعل مضارع مفرد  
 غائب کلورسه دیکدر (کو یا کلسون (خواهد استرمنه (گویشو  
 اولسون شبنک قفیل (محصول ترکیب نهایت کلامده اشتریدی  
 و کچه انی امید آیدومکه بکله اوله سین و نیم امید چهره می ابریاق  
 طراغیله طرمله میوسین جیدا دیدی لا والله بوهج بر نوعه میسر  
 دگدر و بکا بوندن مشکراک برایش یوقدر استر مبین اول اسکی  
 واقمدر قفیر کله و ایامک دونوشی یکیدن شدت و شفقت قبولی  
 آچه اشتریدی لا والله سئی بر اقم و سمنک ترک کردن المخی حکم  
 هزاره کلورسه کلسون و هزاره استرمنه اولسون (غرض) بوهج صراح  
 رعلدندز کدبالکتر عرضی محدوقدر \* گفت این دوست ترا طاقت  
 آن دارد که اهر چه من بگویم بجای آرد من برخاستم و گفتم هر چه  
 تو کو بی جنتان گفتم و هزاره منت بر جان خود نهیم و اگر چه جان من  
 در سرتان رود و جانهای خود را بیرون کرد و گفت این را بیوش  
 و جانهای خود را بجمعی ده \* مشت بونده اوج معنایست در سرتان

انك اوجنده ديمك اولور (محصول تركيب) جيداً دیدی بوسنك دوستك  
 اكاطاقتی وارمیدركه هر نه كیم بن سویلم برینه كتوره بن قاندم  
 و دیدم هر نه سن سویلسن انجلین ایلم و كند و جام اوزنه هزار منت  
 قویم و اگر چه بنم جام انك اوجنده كیدرسنه جيداً ~~كندی~~  
 جامه لرینی چیقردی و دیدی بوزی و كندی جامه لرینی بكا و بر  
 \* پس گفت برخیز و بخیمه من درای و در پس پرده بنشین شوهر من  
 خواهد آمد و قدسی شیر خواهد آورد و خواهد گفت این آشنام هست  
 بستان و تودر گرفتن تعجیل مكن و انك تعالی پیش كبر آرا بدست  
 تو خواهد داد یارزمین خواهد نهاد و برود تا نامداد دیگر نخواهد آمد  
 هر چه گفت جنان كردم \* پس صكره دیمكدر (برخیز فعل امر قالی  
 دیمكدر (بخیمه من لامیه با حرف صله بنم چادریمه (درای فعل امر  
 مفرد كبر دیمكدر (در پس پرده پرده اردنده (بنشین با، تا كید ایله  
 فعل امر در اوتور دیمكدر (شوهر من لامیه بنم قوجام دیمكدر  
 (خواهد آمد كلسه كر كدر (قدسی با حرف و حدث (شیرسوت دیمكدر  
 (میخواهد آورد كنورسه كر كدر (خواهد گفت دیسه كر كدر (آشلم  
 تست لامیه سنك ایچه جككدر دیمكدر (بستان باه تا كید ایله فعل  
 امر آل دیمكدر و كلام شوهر دند (گرفتن مصدر در بونده الحق  
 معانسته (تعجیل مكن عجله ایله (انك ازاجق دیمكدر (تعالی با حرف  
 و حدث تعالی بونده ناز و استغنا معانسته در (پیش كبر شروع ایله  
 دیمكدر (آرا را ادات مفعول (بدست تو لامیه با حرف صله (خواهد نهاد  
 قوسه كر كدر (برود بلاء تا كید ایله فعل مضارع مفرد غائب كیدر  
 دیمكدر (تا حرف انتها) با بعدد دیگر ایتسی صباح دیمكدر (نخواهد آمد  
 كلسه كر كدر (محصول تركيب) بوندن صكره جيداً دیدی قالی و بنم  
 چادریمه كبر و پرده اردنده اوتور بنم قوجام كلسه كر كدر و برودح  
 سوت كنورسه كر كدر و بوسنك ایچه جككدر آل دیسه كر كدر  
 سن انی آمده عجله ایله و ازاجق ناز و استغنا به شروع ایله اول قدسی  
 سنك البكه ویرسه كر كدر یا خود بیر قوسه كر كدر و قوجام كیدر  
 تا ایرنه سی صباحه دك كلسه كر كدر هر نه دیدیسه اولیه ایلدم \* چون



شوه روی قدح شیر آورد من ناز درازیش کرشم وی خواست که  
 بر زمین نهد و من خواستم که از دست وی بستانم دست بر قدح آمد  
 و سرنگون شد و شیر همه برینخت در غضب شد و گفت این بامن  
 ستیزه میکند دست دراز کرد و از آن خانه نازبان از جرم کوزن از پس  
~~صحر~~ کردن تا پشت دم بریده و بیرووی سر پنجه شدت و جلالت  
 بر هم پیچیده \* چون حرف تعلیل (شوه روی لامیه) قدح شیر  
 ظرفك مظلوفه اضافتید (اورد فعل ماضی مفرد غائب کنوردی  
 دیگر (برقدح بر حرف صله قدح دیگر (سرنگون شد باش  
 اشاعی اولدی) برینخت باء تا کید ایله فعلی ماضی مفرد غائب دو کلدی  
 (در غضب شد غضبیده اولدی دیگر اما استعمالده غضبه کلدی  
 دیگر (بامن با حرف مصاحبت) ستیزه عناد معانسته دو (دراز کرد  
 اوزاندی) نازبان با حرف وحدت همزه حرف توسل برقی دیگر  
 (جرم جیم عجم فقحله کون دیگر) کوزن کافك فقحله واوله  
 صکوتیه کیک دید کلری جانورد (از پس کردن کردنی اردندن یعنی  
 اوموز باشند دیگر) تا حرف انتها) پشت دم قو پروغی ارقه سنه دل  
 (بریده ماضی فاعل کسلس دیگر) بیرووی یا حرف مصاحبت  
 (بیرووی سر پنجه شدت پیاپی لرد نیرو و قوت و زور معانسته دو  
 سر پنجه ال معانسته در) شدت الینک قوتیه دیگر (جلالت شدت  
 صطف بنفس بریدر) بر هم بری برینه دیگر (پیچیده اسم مفعول بوکلس  
 دیگر (محصول ترکیب) چونکه جیدانک فوجیه سی کلدی قدح  
 شیر کنوردی بن ناز درازه شروع ایلام اوله دیلدیکه بیر قویه  
 و بن دیلد که الکن التندن الام الم قدح کلدی و باش اشاعی اولدی  
 و سوت بتون دو کولدی غضبه کلدی ویدی بو پنجه عناد ایدر  
 الین اوزاندی واوله خانه دن کیک کونشدن برقی که کیک اوموز  
 باشند تا قورق صوفیه دل کسلس حاصلی طولنی پیاپی و شدت  
 و جلالت الی قوتیه بری بریه بوکلس (قطعه) در سطر بری نمونه فعی \*  
 در درازی قرینه ثعبان \* در حرف ظرف) سطر بری یا حرف مصدر  
 سطر سنک کسری و طانک فقحله بوغون دیگر نالیه ستیزه دخی  
 در (نمونه فعی لامیه نمونه اورتک دیگر) افعی سیاه قتر سیلانده در

(در درازی در سطری کی اوزونلقده دیمکدر (قرینه ثعبان لامیه  
قرینه بونده شبیه معناسنه در (ثعبان اژدر) (محصول بیت) نازیانه بی  
وصف ایدوب دیر که یوغنلقده ییلانک اورنکی یعنی قازیلاقی قانلقنده  
اوزونلقده اژدرک شبیهی حاصلی غایت قالین واوزون\* بود تصویر مار  
صنعت او\* لوح تصویر اوتن عریان\* بود ادات ماضی ایدی  
دیمکدر (تصویر مار مصدرک مفعولنه در ییلان تصویری ایدی  
دیمکدر) (صنعت او لامیه اوخمیری نازیانه راجعدر) (لوح تصویر او  
بیانیه ولامیه (تن عریان بیانیه) (محصول بیت) اول نازیانه نک صنعتی  
ییلان تصویری باقی ایدی انک تصویر تخته سی جیلاق وجود  
یعنی هر ضرباتیه وجود انسانده افای تصویر ظاهراولوردی  
(عروض) بوقطعه بحر خفیفنددر اولاجز و قیلتمشه در مصدر وابتدا  
سالم حشور مجنون عروض و ضرب اصل صل فاعلاتن دن سبب آخر  
حذف ووند قطع اولوب فاعل فالور فعلن لفظنه تبدیل اولنور  
فاعلاتن مفاعلن فعلن اولور\* برداشت و پشت مرا چون شکم طبل  
برهنه ساخت و چون طبل روز جنگ بضربان متعاقب و فقرات  
متوالی بنواخت نه مرا زهره فریاد که می رسیدم که آواز مرا بداند  
ونه طاقت صبر که می اندیشم که پوست برتن من بدراند بر آن شدم که  
برخیزم و بخنجر خنجره اورا ببرم و خون اورا بریزم باز کفتم فتنه  
بیای خواهد شد که نشانند آن از دست هیچ کس نیاید صبر کردم  
تا مادر و خواهر وی آگاه شدند آمدند و مرا از دست او کشیدند  
و ویرا بیرون بردند\* برداشت فعل ماضی مفرد غائب قالدردی یعنی  
الدی (پشت مرا لامیه بنم ارقه می دیمکدر (چون ادات تشبیه  
(شکم طبل لامیه طبل قری کی دیمکدر (برهنه بانک ضمیمه جلیق  
دیمکدر (ساخت فعل ماضی مفرد غائب دوزدی یعنی ایلدی دیمکدر  
(چون پنه ادات تشبیه) (طبل روز جنگ لامیه و بیانیه جنگ کونک  
طالجبی کی دیمکدر (بضربان متعاقب بیانیه با حرف مصاحبت  
ضربان ضربه نک جمیدر متعاقب تفاعل با پندین اسم فاعلدر  
تعاقب ایدیمی معناسنه (فقرات نونک فحیمه نقره نک جمیدر نقره  
باش پرمی آورته پلامغه اورمندن حاصل اولان صوته دیر بونده

نجرید اولنوب ضربه کبی اورمق معانسه در (متوالی وزن ومعناده  
 متعاقب کیدر) نواخت نونک ضربه فعل ماضی مفرد غائب اوخشادی  
 یعنی آوردی دیمکدر (زهره فریاد فریاده حدم دیمکدر کرچه زهره  
 اصل لغته اود دیمکدر) که حرف تعلیل (می ترسیدم می اداات حکایه  
 ترسیدم فعل مضارع متکلم وحده قورفر ایدم دیمکدر) که حرف  
 بیان (بداند فعل مضارع مفرد غائب یسه دیمکدر) می اندیشیدم  
 می ترسیدم کبی دوشونوردم دیمکدر (پوست دری منه اضافت لامیه  
 (بدراند باه نا کیدایله فعل مضارع مفرد غائب بیرته دیمکدر (بر  
 حرف استعلا (شدم ماضی متکلم وحده اولدم دیمکدر (برخیزم  
 فعل مضارع متکلم وحده قالم دیمکدر (بخنجر باحرف مصاحبت  
 خنجر معروف (خنجره او لامیه خنجره هاه رسمیه بوغار دیمکدر  
 (بیرم باه نا کیدایله فعل مضارع متکلم وحده کسم دیمکدر (خون او  
 لامیه انک فانی دیمکدر (بریزم بیرم کبی دوکم دیمکدر (بازینه دیمکدر  
 (بیای با حرف ظرف (خواهد شد اولمق استر فته ایاقلنور دیمکدر  
 کایتندر) که حرف رابط (نشاندن آن اضافت مفعولنه درآئی اوتور عمق  
 (از دست کس لامیه هیچ کیمسه نک التدن) نیاید کلز معانسه فعل  
 نفی مستقبل (تا حرف انتها) مادر انا (خواهر قیز قزنداش دیمکدر  
 (آگاه شدند طویدیلر (آمدند کلدیلر (کشیدند چکدیلر (بیرون  
 آوردند چیقر دیلر (محصول ترکیب) طوتدی یعنی فچی بی الدی و بنم  
 ارقه می طاول قرنی کبی جلیق ایلدی و جنک کونینک طاوولجیسی کبی  
 بربری اردنجه ضربه لرله و متوالی اورمه لرله آوردی حقیقته مهتر  
 پیننده جنک حرری دیرلر بر اصولدر چایک چایک ضرب ایدرلر و فقرات  
 فن موسقیده تنه ننی به لالی بوالفاظلردن گایه در و بوکا مناسب  
 نواخت نغمه ایله ساز حالقه دخی دیرلر حاصلی بویله جنک حرری  
 چالار کبی دو کرایدی نه بنم فریاده حدم وارزیرا قور قرا ایدم که  
 سیمی بیله ونه صبره طاقم وارزیرا دوشونوردم که دریمی بیر ترانک  
 اوزرینه اولدم که یعنی مراد ایلدم که خنجر ایله انک بوغارنی کسم وانک  
 فانی دوکم ینه دیدم فته ایاقلنور که اتی اوتور عمق هیچ کیمسه نک التدن  
 کلز صبر ایلدم تا کیم اناسی و قیز قزنداشی دویدیلر کلدیلر و بی انک

الندن چکدیلر وانی جقاردیلر \* ساعتی برنیامد که مادر جیدا در آمد  
برکان آنکه من جیدایم من بکریه در آمدم و ناله برداشتم و جامه  
در سر کشیدم و پشت پروی کردم گفت ای دختر از خدای بتز و کاری که  
خلاف طبع شوهرست پیش مکبر که یک مواز شوهر تو خوشتر از هزار  
اشتر از خود کبست که تو از برای وی محنت کشی و این شربت جشی  
برخاست و گفت خواهر ترا خواهم فرستاد تا امشب دمساز و همراه  
تو باشد و برفت \* ساعتی با حرف وحدت ( برنیامد فعل نفی ماضی  
مفرد یکدی دیمکدر ) که حرف بیان ( مادر جیدا لامیه ) در آمد فعل  
ماضی مفرد غائب کبردی دیمکدر ( برکان آنکه اول ظن ایله که ) جیدایم  
میم ضمیر منکلم ( بکریه با حرف صله ) در آمدم فعل ماضی متکلم وحده  
کلم دیمکدر ( برداشتم ده بویله قالدر دم دیمکدر ) کشیدم ده بویله  
چکدم دیمکدر ( در حرف صله ) در سر باشم دیمکدر ( بروی اکا  
دیمکدر ) بتز باء تأکید ایله امر حاضر مفرد قورق دیمکدر ( کاری  
با حرف وحدت ) که حرف رابط ( خلاف طبع شوهر لامیه ) در  
قوجا کک طبیعتک مخالفیدر ( پیش مکبر شروع ایله ) که حرف  
تعلیل ( شوهر نو لامیه ) خود تأکید ) کبست کیدر دیمکدر ( که  
حرف بیان ) از برای وی انک ایچون ( ~~ککشی~~ فعل مضارع مفرد  
مخاطب چکر سین دیمکدر ) جشی ده بویله طائر سین دیمکدر ( برخاست  
فعل ماضی مفرد قالقدی دیمکدر ) خواهر ترا لامیه را اادات مفعول  
سنک قیز قزنداشک ( خواهم فرستاد بوللاسم کرک ) تا حرف  
تعلیل ( دمساز موافق معناسنه ) همراه سرداش دیمکدر ( نویه  
اضافت لامیه ) محمول ترکیب ) بر ساعت یکجمدی که جیدانک انامی  
کبردی اول ظن ایله که بن جیدایم بن کریه به کلم و ناله و افغان قالدر دم  
و اتوایم باشم چکدم و ارقه می اکا ایلدم دیدی ای قیز اللهدن قورق  
و برایش که قوجا کک طبیعتک مخالفیدر شروع ایله زبرا سنک  
قوجا کدن بر قبل خوشر کدر هزار اشتر دن اشتر خود کیدر که سن  
انک ایچون محنت چکه سین و بوشربی طانه سین قالقدی و دیدی سنک  
قیز قزنداشکی بوللاسم کرک تا کیم بو کیچه سکا موافقت و سرداش  
اوله و مادر جیدا کندی \* و بعد از ساعتی خواهر جیدا آمد و کبریه

بر گرفت و بر زننده من دعاء بد کرد باوی سخن نکتم در پهلوی من بخفت  
 چون قرار گرفت دست دراز کردم و دهان و پراسخت بر کرتم و نکتم که  
 خواهر تو با شترست و من بجای وی این همه محنت کشیدم این را پوشیده  
 دارا کر نه هم شما فضیحت می شوید و هم من اول وحشت تمام بروی  
 راه یافت و آخران وحشت بموانست بدل شد تا صبح آن قصه را می گفت  
 و می خندید \* بعد از ساعتی با حرف وحدت بر ساعتد نصکره (خواهر  
 جیدا لامیه) بر گرفت فعل ماضی مفرد بونده اثباتدن عبارتندر (کر به  
 گرفت اغلادی دیمکدر) بر حرف صله (زننده اسم فاعلدر اور پی  
 دیمکدر) منه اضافت مفعولنه در بکا اورانه دیمکدر (دعاء بد معروف  
 باوی با حرف صله (پهلویان دیمکدر) منه اضافت لامیه (بخفت  
 باءنا ~~کجیده~~ یله یادی دیمکدر) چون حرف تعلیل (قرار گفت ساکن  
 اولدی) دست دراز کردم الیی اوزاتدم (دهان وی لامیه) را اادات  
 مفعول انک اغرنی (سخنت بکر قتم پک طوتدم) که حرف بیان  
 (خواهر تو لامیه با حرف مصاحبت) بجای وی لامیه (با حرف ضاده  
 انک برینه دیمکدر) کشیدم فعل ماضی متکلم وحده چکدم دیمکدر  
 (این را اادات مفعول بونی یعنی بوسری) پوشیده اسم مفعول  
 اورتنش دیمکدر (دار امر حاضر مفرد طوت دیمکدر) پوشیده دار  
 کیرنه دیمک اولور (اگر نه اگر پوشیده نداری تقدیرنده در اگر  
 کزیز ايسک) هم شما هم سز (فضیحت رسوای دیمکدر) می شوید فعل  
 مضارع جمع مخاطب اولور سکز دیمکدر (وخشت اورنک معناسنده در  
 راه یافت بولدی) و آخر عاقبت بموانست با حرف صله بموانست  
 مفاعله یابندن مصدر در انسبت لشمک (بدل شد مبدل اولدی  
 تا حرف انتها) را اادات مفعول (می را اادات حکایه) گفت و خندید  
 ماضی مفرد فاعلدر در سویلردی و کولردی دیمکدر (محصول ترکیب)  
 بر ساعتد نصکره جیدا انک قیز قزنداشی کلدی اغلادی و بکا اورانه  
 بد دعا ایلدی اکا سوز سولدم بنم یا ندمه یادی چونکه ساکن اولدی  
 ال اوزاتدم وانک اغرنی پک و محکم طوتدم و دیدم که سنک قیز قزنداشک  
 اشترا یله در و بن انک برینه بوجبع مخنی چکدم بوسری کیرنه اگر  
 کیرنه مزسک هم سز رسوای اولور سکز و هم بن ابتدا وحشت تمام بول

بولدی و عاقبت اول وحشت انسته فیدل اولدی صباخه دك اول قصه بی  
 سولردی و کوردی \* چور صبح بد میدجید ادر آمد چون مارا بدید  
 ترسید و گفت و یحک این کبست در پهلوی تو کفتم خواهر تو و این نیک  
 خواهر یست مر ترا پس گفت که وی اینجا چون افتاد کفتم این را ازوی  
 پرس که فرست تنک است جامه خود بر کر فتم و یا شتر پیوستم و هر دو  
 سوار شدیم و در راه در آمدیم در اثنای راه این قصه را باوی بگفتم  
 پشت مر ابکشاد و جراحتهای نازیانه را بدید و عذر خواهی بسیار کرد  
 و گفت حکما گفته اند یار از برای روز محنت باید و اگر نه روز راحت یار کم  
 نیست \* چون ادات تعلیل بدید باه تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب  
 ظاهر اولدی دیمکدر (چون ادات تعلیل (مارا بری دیمکدر (بدید  
 باه تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر (بترسیده بویله  
 قورقدی دیمکدر (و یحک برکله ترخدر عذابده دخی استعمال اولنور  
 خلاف مأمول برایشک ظهورنده تعجب محلنده استعمال اولنور تنه کیم  
 رکیده الله جزا و یرسون دیدکاری کبی و یحک ده عینی ایله بویله در  
 ترخته ده و هذابه ده احتمالی وار شارح شرح ایده ممش (این کبست  
 بو کیمدر (پهلوی تو لامیه (خواهر توده بویله در (نیک خواهر یست  
 ابوقیر قرنداشدر (مر ا ادات صله مر ترا سکا دیمکدر (چون نیجه  
 دیمکدر روم ضمیمه (این را را ادات مفعول بونی دیمکدر (ازوی خواهر دن  
 (پرس صور (که حرف تعلیل (تنکست طاردر (جامه خود لامیه  
 (بر کر فتم بونده الدم دیمکدر (باشتر با حرف صله (پیوستم فعل ماضی  
 متکلم وحده او اشدیم دیمکدر (شدیم متکلم مع الغیر اولدق دیمکدر  
 (درره در حرف صله (در آمدیم ماضی متکلم مع الغیر کبرک دیمکدر  
 (اثنای راه بیانیه یول اراستده (را ادات مفعول (باحرف صله (وی  
 اشتره راجعدر (پشت مر ا ادات مفعول اضافت لامیه بنم ارقی دیمکدر  
 (بکشاد باه تا کید ایله فعل ماضی مفرد آجدی دیمکدر (جراحتهای  
 نازیانه بیانیه ها ادات جمع هجی باره لپی (بدید کوردی (عذر خواه  
 و صنف ترکیبی با حرف مصدر (بسیاره اضافت بیانیه چوق عذر  
 دیلیچیلک دیمکدر (کم نباید اکسک اولماز دیمکدر (محصول ترکیب)  
 چونکه صباح ظاهر اولدی جیدا کلدی چونکه بزی کوردی قورقدی

دیدی الله جزا و پسون بو کچدر سنک یانکده دیدم سنک قیر قزنداشک  
 و بو سکا بی قیر قزنداشدر پس دیدی که اول بو محله نیجه دو شد ی  
 دیدم یونی اندن صور ز برا فرصت طاردر اثوام الدم واشتره اولشدم  
 و هر ابکیز سوار اولدق و یوله کیردک ائشای راهده بوقصه بی اکا  
 سو یلدم بنم از قه می آجیدی و قچی یارملر بی کوردی و جوق عذر  
 دیلیجیلک ایلدی و دیدی حکما دیمشدر در دوست محنت کونی ایچوندر  
 بو خسه راحت کونده بار اکسک دکل (قطعه) دلا کر آیت روزی  
 ضمی پیش \* چو یاری باشد غمخوار غم نیست \* دلا الف حرف ندا  
 ای کوکل دیمکدر (آیت سکا کلورسه (روزی یا حرف وحدت بر کون  
 دیمکدر (ضمی یا حرف وحدت نوصبه (پیش قیت دیمکدر (چو  
 ادات تعلیل (باری یا حرف وحدت بر دوست دیمکدر (باشد سکا  
 اولورسه (غمخوار یارک صفی و وصف ترکیبدر فایر بی یعنی اعانت  
 ایدیجی واجی بیجی دیمکدر (محمصول یت) ای کوکل اگر بر کون سنک  
 قنکه بر غم کلورسه چونکه بر دوست غمخوارک اوله غم یوقدر \* برای  
 روز محنت یار باید \* و کر نه روز راحت یار کم نیست \* روز محنت بیانیه  
 باید فعل مضارع مفرد غائب کر ~~کدر~~ دیمکدر (و کر نه بو خسه  
 دیمکدر (روز راحت بیانیه (کم نیست اکسک دکلدر (محمصول یت)  
 محنت کونی ایچون کر کدر دوست بو خسه راحت کونده دوست  
 اکسک دکل (عروض) بوقطعه بحر هزج مسد سدر که یالکز عروض  
 و ضربی محذوف مقاعیلن مقاعیلن فعولن اولور (حکایت) وقتی  
 رشید بکوفه رسید وز بروی بنحاس در آمد غلامی بروی عرض کردند  
 چون آهنگ غنا کردی مرغ از هوادر آوردی خبر اورا برشید رسانید  
 بفرمود تا اورا بنخر یزند چون از کوفه عزم رحلت کردند شنیدند که  
 در روز اول می کر بست وحدی کان می گفت \* وقتی یا حرف وحدت  
 رشیددن مراد هار و نرشیددر (بکوفه یا حرف صله (رسید فعل ماضی  
 مفرد غائب ابرشیدی دیمکدر (وز بروی لامیه (بنحاس یا حرف صله بنحاس  
 اسیر بازاری دیمکدر (غلامی یا حرف وحدت (بر حرف صله (که  
 حرف رابط (چون حرف تعلیل (آهنگ غنا بیانیه آهنگ قصد و شروع  
 دیمکدر (کردی یا حرف حکایه ایلیم ایدی دیمکدر (مرغ را و ادات

مفعول (در آوردی یا حرف حکایه ایندردی دیمکدر) (خبر او لامیه  
 اوضه پری غلامه راجعدر) (را ادات مفعول) (برشید با حرف صله) (رسانید  
 فعل ماضی متعدی مفرد غائب فاعلی وزیره راجعدر) (برشددی دیمکدر  
 (بفرمود فاعلی رشید) (تا حرف تعلیل) (او را غلامی) (بخشیدند فعل  
 ماضی جمع غائب الدیلر) (چون ادات تعلیل) (عزم رحلت مصدرک  
 مفعولته در کوجکه نیت دیمکدر) (در حرف ظرف) (روز اول بیستیه  
 می حرف حکایه) (گر بست فعل ماضی مفرد اغلردی) (وحدی کان  
 وصف ترکیبدر نغمه ایله دوه سوره رک دیمکدر بونده تخرید اولنوب  
 تغنی ایدمک دیمک اولور) (می گفت دیر ایدی) (محصول ترکیب)  
 بروقت رشید کوفه به ابر شدی یعنی کلدی وزیری اسیر بازار به گیری  
 بر غلام اکا عرض ایلدیلر چونکه غنایه شروع و قصد ایلیه ایدی  
 قوشی هوادن ایندردی غلامک خبری وزیر رشیده ابرشددی  
 رشید پیوردی تا کیم ائی الدیلر چونکه کوفه دن کوجکه نیت ایلدیلر  
 اشتدیلر که اولکی کونده اغلردی و تغنی ایدرک دیر ایدی (قطعه)  
 آنکه ریزد بی کنه خوغم بتیغ هجر یار \* به که از خون چومن شوریده  
 حالی بگذرد \* آنکه انکس که تقدیرنده در (ریزد فعل مضارع مفرد  
 فائب دوکر دیمکدر) (کنه نگاهدن محقق) (خوغم بنم قائمی دیمکدر  
 (بتیغ هجر یار) (با حرف مصاحبت سببی متضمن اضافت یانه و لامیه  
 یارک هجری قلیچی ایله دیمکدر) (به ابو) (که حرف بیان) (خون چومن  
 شوریده حالی) (یا حرف وحدت شوریده حال وصف ترکیبدر قریشق  
 حاللی دیمکدر) (چو ادات تشبیه بنم کی بر قریشق حاللی نک فاندن  
 ایودر که دیمک اولور) (بگذرد باء تأکید ایله فعل مضارع مفرد غائب  
 کجه دیمکدر) (محصول یت) (اول کیمسه که بی کنه بنم قائمی هجر یار  
 قلیچی ایله دوکر اعلادر که بنم کی بر شوریده حالک فاندن کجه  
 \* من که از یک روزه هجران اینچنین رقتم زد دست \* وای جان من اگر  
 ماهی و سالی بگذرد \* (که حرف بیان) (یک روزه هاء رسمی حرف  
 مقدار بر کونلک دیمکدر) (اینچنین بونجیلین دیمکدر) (رقم فعل ماضی  
 متکلم وحده کتدم دیمکدر) (جان من لامیه) (ماهی و سالی یازی  
 وحدت) (محصول یت) (بن که بر کونلک هجراندن بونجیلین الدن کتدم



وای بنم جانمداگر برآی و بریل کچرسه (عروض بوقطعه رمل مثنوی که  
یا لکر عروض و ضربی محذوف در که بر مصرای فاعلاتن فاعلاتن  
فاعلاتن فاعلاتن اولور \* این خبر برشید رسید ویرا احضار فرمود  
وازا حال وی استفسار نمود دانست که در کوفه بعشق کسی گرفتارست  
ترجم کرد ویرا آزاد ساخت و زیر گفت حیف باشد که چنین خوش  
آوازی آزاد کنند رشید گفت در بغ باشد چنین بلند پر واز برانده گیرند  
(محمول ترکیب) بوخبر یعنی غلامک آه و فغانی رشیده ایرشدی غلامی  
احضار پیوردی و انک حالندن استفسار کو ستردی یعنی صورتی  
پیلدی که کوفه ده بر کیمسه نك عشقنه گرفتار در ترجم ایلدی ای آزاد  
ایلدی و زیر دیدی حیف اولور که یعنی یاز قدر که بونجیلین خوش  
آوازی آزاد ایدله رشیده بدی در بغ یعنی یاز قدر که بونجیلین بلند  
پر وازی بنده طوته لر (رباعی) ای آنکه ترا دولت شاهی هوسست  
و آزادی بندگان ترا دست برست \* آنکه ینه آنکس که تقدیر بنده در  
ترا (احرف تخصیص سنک دیمکدر) دولت شاهی یا حرف مصدر  
اضافت بیانیه (آزادی یا حرف مصدر بندگانه اضافهت بیانیه) (ترا  
سابق کی) دست رس وصف ترکیب قدرت معناسنه (محمولیت  
ای اول کیمسه که سنک شاهلق دواتی هوسک وارد یعنی پادشاهلقده  
دوام سلطنت آرزو و هوسک وارد دخی قوللر ادا ایتکه قدرتک  
وار در \* آزاد کن آرا که بود بنده عشق \* کان دلشده را بندی  
عشق بست \* آزار ادا مفعول (که حرف رابط) (بود فعل مضارع  
مفرد اوله دیمکدر) (بنده عشق لامیه) (که ادا تعایل) (دلشده وصف  
ترکیب در کو کلی کتمش معناسنه عاشقده استعمال اولور) (را ادا صله  
(بندی عشق لامیه یا حرف مصدر کاف هاه رسمیه دن مبدل) (بست  
کافیدر) (محمولیت) آزاد ایله اول بنده بی که عشقک قولی اوله  
زیر اول دلشده به عشقک بنده لکی کافیدر (عروض) (بور باعی هزج  
آخر بندر که صدر و ابتدا خرب حشول جمله مکفوف عروض و ضرب  
اهتم بر مصرای مفعول مفاعیل مفاعیل مفعول اولور \* حکایت  
خوب روی که هزار دانا از سودای او شیدا بود و هر لحظه بر سر کوش  
از آمد شد سودا بیان هزار غوغا نوبت خوبی سر آمد و نکبت زشتی از بام

و در

و در در آمد عاشقان بساط انبساط باز چیدند و پای اختلاط در کشیدند \*  
 خوب رویی (یا حرف وحدت خوب و محبوب معانسه و صف ترکیبدر  
 که) حرف رابط (دانا عاقل و عالم معناسنه در) سودای اولامیه انك  
 سودا سندن دیمكدر (شیدا دلی دیمكدر) (بود ادات ماضی) (هر لحظه  
 هر آن دیمكدر) (بر سر کوبش شین ضمیر خو بر ویه راجعدر) (بر حرف  
 صله انك محله سی او جنه) (آمد شد کلوب کتمه دیمكدر) (سودا یسائه  
 اضافت لامیه سودا بیان الف نون ادات جمع یاء ثانی حرف نسبت  
 سودا الیلر دیمكدر) (نوبت خوبی یسائه یا حرف مصدر) (سر آمد نهایت  
 بولدی دیمكدر) (نکبت زشتی نوبت خوبی کی نکبت ادبار معناسنه در  
 (بام طام) (در قیو دیمكدر) (در آمد کردی دیمكدر) (بساط انبساط مجازا  
 لامیه انبساط رغبت معناسنه در) (باز حرف تأکید) (چیدند فعل ماضی  
 جمع غائب دوشردیلر) (پای اختلاط ده مجازا لامیه اختلاط نسبت  
 معناسنه در) (در کشیدند فعل ماضی جمع غائب چکدیلر دیمكدر  
 (محصول ترکیب) (بر محبوب که یک دانا انك سودا سندن دلی ابدی و هر  
 لحظه انك محله سنه سودا الیلر کلوب کتمه سندن هزار غوغا و لوردی  
 کوزللك نوبتی نهایت بولدی و چیرکنلك ادباری طامدن و قیودن  
 کردی عاشق لر رغبت بساطینی دوشردیلر و اختلاط و نسبت ایاغنی  
 چکدیلر \* بایکی از ایشان کتمه این همان یارست که پار بود همان چشم  
 و ابروی بیجاست و همان یلب و دهان برقرار قامت ازان بلند ترست و تن  
 ازان نیر و مند تر این چه وقاحت و بی شرمیست و بی وفایی و بی آزر می  
 که دامن صحبت ازودر چیدی و پای ارادت ازودر کشیدی \* با حرف  
 صله (یکی از ایشان انلردن بریسنه) (همان هم ایله آندن مر کبدر ینه اول  
 دیمكدر) (یارست دوستدر) (که حرف رابط) (پار باء عجمیه بیلدر  
 دیمكدر کچن سنه معناسنه) (همان سابق کی) (بیجاست با حرف ظرف  
 یزنده در دیمكدر) (همان ینه سابق کی) (برقرار ثابت معناسنه در) (قامت  
 بوی معناسنه) (ازان اولکی دن) (بلند بونده بویلو دیمكدر) (نیر و قوت  
 معناسنه) (مند ادات نسبت قوتلی دیمكدر) (وقاحت ادبمزللك  
 معناسنه در) (بی شرمی یا حرف مصدر شرم اوتا تمق بی شرمی جیاسزللق  
 وقاحت عطف تفسیر یدر) (بی وفایی یا حرف مصدر و فاسزللق) (بی آزر می

یا حرف مصدر (آزرم الف ممدوده و زانك فحمله حرمت و ادب  
معنا سنه در بی آزری حرمت سزاك دیمكدر) (كه حرف تعطیل (در چیدی  
فعل ماضی مفرد مخاطب دیوشردك دیمكدر (پای ارادت بخازا بیانیه  
(در کشیدی چككك دیمكدر (محصول ترکیب) اول روگردان اولان  
افتاده اردن برینه دیدم بوینه اول دوستدر كه چكن سنه ابدی یعنی  
بیلدر اولان محبوب بگزدرینه اول کوز و قاش برنده در وینه اول دوداق  
واغر ثابتدر بوی اولکیدن بو یلور کدر و وجود اولکیدن قوتلور کدر  
پونه ادب سزاكیدر و حیا سزاك دو و وفاسز لقدر و حرمت سزاك کدر كه انك  
صحبندن انك دیوشردك یعنی روگردان اولوب اجتناب ایندك و ارادت  
ایناغنی اندن چكككك \* گفت هیها تچه میگوی كه آنچه دل من می برد  
و هوش من می ر بود روحی بود در قالب تناسب اعضا و نعومت بدن  
و لطافت جلد و ملائمت آواز دهمیده چون آن روح ازین قالب مفارقت  
کرد با قالب مرده چه عشق بازم و بر کل پڑ مرده چه نغمه آغازم \*  
(میگوی فعل مضارع مفرد مخاطب سویلسین دیمكدر) (كه حرف  
بیان آنچه اول سنه كه (دل من لامیه) (می حرف حکایه) (برد فعل ماضی  
مفرد (دل من می برد بنم کوکلی الوردی دیمكدر) (هوش من ده لامیه  
(می ادات حکایه) (ر بود فعل ماضی مفرد غائب) (هوش من می ر بود  
بنم عقلمی قاپاردی) (روحی یا حرف وحدت) (بود ادات ماضی قالب  
لامك فحمله در) (تناسب اعضا مصدرك فاعله در اعضا انك او بفونلفی  
دیمكدر نعومت بدنده بویله بدنك یومشقلنی) (لطافت جلدده بویله  
جلد دری دیمكدر) (ملائمت آوازده بویله) (دمیده ظاهر اولمش معنا سنه  
ماضیدن قسعدر) (در قالب تناسب اعضا الی آخره بو وصفلر دهمیده نك  
مفعول فیمیدر) (چون ادات تعطیل) (مفارقت کرد آپرلدی) (با قالب یا حرف  
مصاحبت) (قالب مرده بیانیه) (عشق بازم عشق او یتادم دیمكدر  
(کل پڑ مرده بیانیه پڑ مرده صولمش دیمكدر) (محصول ترکیب) اول کیمسه  
دیدی هیها ت نه سویلسین اول سنه كه بنم کوکلی الوردی و بنم عقلمی  
قاپاردی تناسب اعضا و نعومت بدن و لطافت جلد و ملائمت آواز  
قالبده ظاهر اولمش بر روح ابدی چونكه اول روح بو قالبدن مفارقت  
ایلدی اولمش قالب ایله نه عشق او یتادم و صولمش کل اوزده نه نرم

و نغنی ایدم (ر باعی) کل رفت ز باغ خار و خس را چه کنم \* شه نیست  
 بشهر در عس را چه کنم \* رفت فعل ماضی مفرد غائب ~~کندی~~  
 دیمکدر (خار و خس جور جوب دیمکدر را اادات مفعول (چه کنم  
 نیلیم دیمکدر (بشهر با حرف ظرف (در ظرفیتی تأکید در (عس  
 کیچه بکجی سینه دیر (را اادات مفعول (محصول بیت) یاغدن  
 کل کندی جور جوبی نیلیم شهرده پادشاه یوقدر عسی نیلیم  
 \* خوبان قفسند و حسن و خوبی طوطی \* طوطی جو پرید قفس را  
 چه کنم \* خوبان الف نون اادات جمع و مبتدا (قفسند خبری  
 (خوبی یا حرف مصدر کوزلک دیمکدر (حسن خوبی عطف  
 تفسیریدر و مبتدا (طوطی خبری) بعضی نسخه ده حسن خوبان  
 واقع اولشد راضا قتلہ مصرع ثانیه اولان طوطی مبتدا (پرید  
 خبری چو اادات تعلیل (پرید بآء تأکید بآء فعل ماضی مفرد  
 اوچدی دیمکدر (را اادات مفعول) بعضی نسخه ده جو پرید من قفس را  
 واقع اولشد (محصول بیت) محبوب لر قفسد لر و حسن خوبی  
 طوطی در یا محبوب لر حسن طوطی در طوطی چونکه اوچدی قفسی  
 نیلیم یا طوطی چونکه اوچدی بن قفسی نیلیم (عروض) (بور باعی  
 شجره اُخر اوزانندن در که صدر و ابتدا اُخر حبشوا و لر مقبوض  
 ثانیلر سالم عروض و ضرب محبوب بر مصرعی مفعول مفاعیلن  
 فعل اولور (حکایت) دلارامی که رونق جالش رفت بود و ظمت  
 زیش صفحه رویش گرفته طالبا را از مصاحبت خود صبور می دید  
 و عاشق سارا از مواصبت خود نفور دانست که حجاب ایشان موی  
 چندست که بر عارض و زنجندان دمیده و از آن دام بی اندام مرغ  
 دل ایشان رمیده \* دلارامی یا حرف وحدت دلارام وصف ترکیبیدر  
 کوکل اکله در بی معناسنه محبوبه اطلاق اولنور (که حرف رابط (رونق  
 جالش لامیه شین ضمیر دلارامه راجعدر (جبال کوزلک رونق فر  
 دیمکدر (رفت ماضیدن قسمد رکنش دیمکدر (بود اادات ماضی  
 (ظمت زیش لامیه (زیش کسرۀ ضمیر یحیلہ صقل دیمکدر لحیه  
 معناسند (صفحه رویش لامیه شین دلارامه راجعدر) صفحه صحیفه  
 معناسنه (گرفته ماضیدن قسمد رطومش دیمکدر (طالبا را اادات

مفعول (مصاحبت خود لامیه) صبور مبالغه وزنی اوزره اسم فاعلند  
 صبر ایدی معنای (می ادات حکایه) دید فاعل ماضی مفرد غائب  
 کور ایدی دیمکدر (عاشقانه طالبانرا کی) موصلت خود لامیه  
 (نقور فتح نون ایله مبالغه اوزاندن در نفرت ایدی معنای (دافست  
 فعل ماضی مفرد غائب یلیدی دیمکدر (که حرف بیان) حجاب ایشان  
 لامیه حجاب مانع ایشان صبر جمع طالبان و عاشقانه راجع در (موی  
 چند است بر قاج قلیدر (که حرف رابط) عارض عریض بیکای دیمکدر  
 عجم فتح راء ایله اوقور (ز تخدان چکه دیمکدر) (دمیده ماضیدن  
 قسمدر ظاهر اولش معنای (دام بی اندام موصوفه صفت اضافه افتیدر  
 دام طوزاق بی اندام قیافه قسمدر (مرغ دل ایشان بیانی  
 و لامیه (دمیده ماضیدن قسمدر اورکش معنای (محصول ترکیب)  
 بر کوکل اکلندری محبوب که کوز لکی نک رونقی کتمش ایدی وصف  
 ظلمتی حقیقه رونقی طومش ایدی طالب لری کندی مصاحبتندن  
 صبر ایدی کوردی و عاشقانه بی کندی موصلتندن نفرت ایدی  
 کوردی یلیدی که انترک مانعی بر قاج قلیدر که بکاف و چکه اوزره  
 ظاهر اولوب بشددر و اول اندام طوزاقندن انترک کوکلی قوشی  
 اورکشدر \* حجابی را طلب کرد و گفت که از بی یاری بچان آمده ام  
 و از بی خریداری بفغان بیایم حجاب را بپرداز و این دام را از هم  
 بردار حجاب مردی ظریف بود و طبعی لطیف داشت یاکی میراند و این  
 قطعه میتواند \* حجابی یا حرف وحدت حجاب بریده مستعملدر (را  
 ادات مفعول (طلب کرد چه غردی دیمکدر) (که حرف بیان) بی یاری  
 یا حرف مصدر دوست سر آمدن دیمکدر (بچان آمده ام یا حرف  
 صله جانه کلشم دیمکدر اما بو کلام مشقت چکدم و مضطرب اولدم  
 دیمکدر محله استعمال اولنور (تکیم ترکیده جانه کار ایلدی و جانم  
 جفندی دیرل (بی ادات سلب) خریداری یا حرف مصدر خریدار  
 وصف ترکیبدر مشتری معنای مشتری سر آمدن دیمکدر (بفغان  
 یا حرف صله فغانه کلشم دیمکدر (آمده ام تقدیر اولنور قاعده سجع  
 اوزره (حجاب را ادات مفعول حجاب مانع دیمکدر) (از پیش او آمدن  
 یعنی اره دن (بردار قتل امر حاضر قادر دیمکدر) (دام را ادات

مفعول (از هم پری برندن) (بردر امر حاضر مفرد آیر و بیرت دیمکدر  
 (مردی یا حرف و وحدت ظریف صفتی) بود ادات ماضی (طبعی  
 یا حرف وحدت (لطیف صفتی) دانست فعل ماضی مفرد غائب  
 بویه برارده اثبات معناسین افاده ایدر (پاکی یاه اصلیه ایله استره  
 دیمکدر) (ی ادات حکایه (راند فعل ماضی مفرد سورر ایدی دیمکدر  
 (می خواند ده بویه او قوردی دیمکدر (محصول ترکیب) بربری طلب  
 ایلدی و دیدی دوسر لخدن جانم چقدی و مشتربسر لکدن  
 فغانه کشم کل و بومانعی ارادن قالدرو و بو طوزاغی بری برندن آیر  
 بیرت یعنی پاره پاره ایدوب طاعت بربر بر ظریف آدم ایدی و بر اطف  
 طبعی و ار ایدی اوستره بی سورردی و بو قطعه بی او قوردی (قطعه)  
 \* توبت خوبی امرد چوسر آمدان به \* که پی عشوه بنا کوش و ذفن  
 متراشد \* توبت خوبی لامیه توبت بونده وقت معناسنه در یا حرف  
 مصدر (امرده اضافتی لامیه امرد همزه تک فتحی و میک سکونیه  
 مویدن عاری اولان تازه (جو ادات تعلیل (سر آمد نهایت بولدی  
 دیمکدر مستعملدر (آن به مصرع ثانیه مرهوند ر) که حرف بیان  
 (بی ادات تعلیل (پی عشوه عشوه ایچون دیمکدر) بنا کوش قواق دبی  
 (ذفن چکه معناسنه هر ییدر (نتراشد فعل نهی حاضر تراش ایلمسون  
 دیمکدر فعل مضارع مثبت یازان تراش ایده بمش (محصول یت) خوبلک  
 بوقتی چونکه نهایت بولدی اول بودر که عشوه و ناز ایچون بنا کوش  
 بو ذقنی تراش ایلمسون یعنی تراش ایلمسه اعلا و رعنا اولور \* لوح عارض  
 چو شد از موی تراشیده داشت \* چو بسایست که جز صفحه دل  
 نخر اشد \* لوح بونده صحیفه معناسنه در (عارضه اضافت بیانه  
 (جو ادات تعلیل اموی تراشیده بیانه تراشیده اسم مفعولدر تراش  
 اولشمش دیمکدر (درشت قتی دیمکدر) شدک مفعولی (جو بسایست  
 بوصف ترکیبدر دور پی معناسنه یاه ثانی وحدت سین و نادات خبر  
 (که حرف رابطه صفت (صفحه دل بیانه) نخر اشد فعل نفی مستقبل  
 مفرد غائب طرمله مز دیمکدر (محصول یت) یگاف صحیفه سی چونکه  
 تراش اولمش قیلدن یعنی اوقیل سبیله قتی اوله بردور پی در که کوکل  
 صحیفه سنک غیری طرمله مز بویه اولنجه تراش ایتمدن انعام سی

اولادر (عروض) بوقطعه رمل مخبون مشند در که صدر و ابتدادن  
 ماعدایه خبن طاری اولش وعروض و ضربنه خبن دن ماعدا حذف  
 دخی کلش در بر مصرای فاعلاتن فعلاتن فعلن اولور (حکایت)  
 عاشقی که از دهشت حبیب دلتنک بود و از وحشت رقیب پای در سنک  
 آرزوی برد که کی باشد که آن ساده روی ریش بر آورده باشد  
 و پند از حسن از سر بیرون کرده نابی نحاشی در خدمت او توأم بود  
 و بی تکلف از صحبت او توأم آسود \* عاشقی یا حرف وحدت (که حرف  
 رابط (دهشت حبیب لامیه دهشت حیرت معناسنه در حبیب محبوب  
 دیمکدر) دلتنک وصف ترکیبدر کوکلی طار دیمکدر ثقلت ده مستعملدر  
 (بود ادات ماضی) وحشت رقیب ده لامیه وحشت خاء مهمله نك  
 سکونیه تنها قالمق معناسنه در لازمیاه مصطلح اولوب قور قق  
 معناسنه مستعملدر خاء معجزه اولور سه رزالت معناسنه در (پای در سنک  
 اضطرابده مستعملدر (می برد ایلتر یعنی ایلر ایدی) (که حرف رابط  
 (کی چن دیمکدر) (باشد فعل مضارع مفرد اولور دیمکدر) (که حرف  
 بیان) ساده روی وصف ترکیبدر امر د معناسنه (ریش بر آورده باشد  
 صغلی کلش اوله) (پندار باء محکم کسر به ظن دیمکدر) (حسنه اضافتی  
 بیانیه) (از سر باشند) (بیرون کرده جقارمش اوله) (تا حرف تعلیل  
 (بی نحاشی قور قوسن) (خدمت اولامیه) (توأم بود اولمغه قادر اولم  
 (بی تکلف زجنسز) (صحبت اولامیه) (توأم آسود راحت ایتیمکه  
 قادر اولم) (محصول ترکیب) بر عاشق که محبوبك حیرتدن ثقلنده ایدی  
 و رقیبک قور قوسنندن با خود رقیبک رزالتندن مضطرب ایدی  
 آرزو ایلر ایدیکه چن اولور که اول محبوب ساده روی صقالنه و کوزللك  
 ظنی باشندن جبقه حاصلی بوسودادن فارغ اوله تا کیم قور قوسن  
 انك خد متنده اولمغه قادر اولم و زجنسز انك صحبتندن آسوده  
 و راحت اولم \* شنیدم که چون آرزوی او بر آمد و تازکی جمال آن  
 بسر بسر درآمد او نیز چون دیگران از راه تمنای او بنشست و دیده  
 از تماشای او در بست باوی گفتند این خلاف آنست که می گفتی  
 گفت من چه دانستم که این صید بخوبی بخواد کریخت و این قید  
 بموی بخواد کسخت \* شنیدم فعل ماضی متکلم وحده اشتدیم

دیمکدر (که حرف بیان) چون ادات تعلیل (ارزوی او لامبد) برآمد  
 حاصل اولدی (تازکی باحرف مصدر کافی هاء رسمیدن مبدل جباله  
 اضافتی فاعله در جمانک کوزلکی دیمکدر) آن پسره اضافتی لامبه  
 (بسر در آمد باحرف صله نهائیه اپردی دیمکدر) (اونیز اودخی  
 دیمکدر) چون ادات تشبیه (دیگران الف نون ادات جمع غیر یلری کی  
 دیمکدر) (راه تمنای او بیانیه و لامبه انک ارزوسی بولندن دیمکدر  
 زیرا تمنایستک معناسنه در) (بنشست باه تأکید دایله فعل ماضی مفرد  
 غائب اوتوردی دیمکدر) (تماشای او مصدرک مفعولیه در انی سیر  
 اینکدن) (در بست قبادی دیمک معناسنه فعل ماضی مفرد غائبدر  
 (باوی باحرف صله وی عاشقه راجعدر) (گفتند فعل ماضی جمع  
 غائب دیدیلر دیمکدر) (خلاف آن لامبه) (که حرف بیان) (می گفتی  
 سوبلر ایدک) (چه دانستم نه یلیم دیمکدر) (که حرف بیان) (صید  
 آو دیمکدر) (بحوی باحرف مصاحبت باحرف وحدت) (حوی  
 حاء مهمله و هاء هوز ایله هوی دخی دینلور که اور کتمک مجملنده دیرلر  
 (بخواهد کریخت قاچسه کرک) (قید باغ دیمکدر بند معناسنه  
 (بحوی باحرف مصاحبت) (یا حرف وحدت موی قبل دیمکدر  
 (بخواهد کسینخت اوزولسه لر کرکدر) (محصول ترکیب) (ایشتم که  
 چونکه انک ارزوسی حاصل اولدی یعنی محبوبک یاننده مانع و مزاحم  
 قلمادی و اول پسرک جالانک تازه ایکی نهائیه اپردی اودخی یعنی  
 اول عاشق دخی غیر یلری کی انک ارزوسی بولندن اوتوردی و کوزینی  
 انی سیر اینکدن قبادی حاصلی اوده سائر عشاق کی روگردان  
 اولدی اکا دیدیلر بو انک خلافسدر که سوبلردک یعنی بی تماشی  
 الفت ایدم دیر ایدک شمدی اعراض ایدر سین دیدی بن نه یلیم که  
 بوسید بر حوی ایله قاچسه کرک یعنی بر اور کندی ایله بوسید دالک  
 قاچا جغنی نه یلیم و یوقید بز قیل ایله اوزلسه کرک یعنی بنید دالک  
 قبل قدر جزئی شی ایله اوزیله جگنی نه یلیم (قطعه) (در لغت خوانده  
 ام که ریش پرست \* پیش دانشور لغت پرداز \* خوانده ام ماضی متکلم  
 و حدمدن قسمدر او قومشم دیمکدر بعض نسخه ده دیده ام واقعدر  
 کورمشم دیمکدر) (که حرف بیان) (ریش صقال دیمکدر و مبشدا



(پرست خبری پرباه عجمك فخبيله قنات معناسنه در) (پیش دانشور لغت پرداز لایه و بیایه) (پیش قیت معناسنه در) (دانش اسم مصدر در) ورا ادات نسبت دانشی دیمکدر عالم معناسنه (لغت پرداز وصف ترکیب در لغت زینت و پریمی دیمکدر) (محصول بیت) (غنیده و قومش یا کورمش که صفال قنات در لغت بزه بیعی عالمك قتنده یعنی دانشور لغت قتنده صفال قنات در دیو کوردم و او قوم \* لیکن آن پرگز و بو کر عدم \* مکنند مرغ نیکویی پرواز \* لیکن ادات استدرلك (آن پراول قنات) (کزو که از اودن مخمفدر) (که حرف رابط) (از حرف صله اول قنات ایله دیمکدر) (بو کر با حرف صله و کر واول فخبيله یووه دیمکدر آشیان معناسنه) (عدمه اضافت بیایه) (مرغ نیکویی بیایه با حرف مصدر) (پرواز میکنند مصرف میکنند پرواز و از او چار دیمکدر) (محصول بیت) صفال قنات در لیکن اول قنات در که انك ایله ایولك و کوزلك قوشی عدم یووه سنه او چار حاصلی مرغ حسنی دیار عدمه طیران ابتدر (عروض) بوقطعه بحر خفیفنددر که بر مصرعی فاعلاتن مفاعیلن فعلن درازا جینی مکرر ایان اولندی (قطعه) (دیگر \* رونق حسن نور قنست ای پسر \* از نهال خشك سر سبزی مجوی \* (رونق حسن تولا یه لردر سنك حسنك فری (رقنست گمشدر) (نهال خشك بیایه قوری فدان دیمکدر) (سر سبزی با حرف مصدر یا شرمق تازه نوب یشللمك معناسنه در) (مجوی نمی حاضر مفرد استه دیمکدر) (محصول بیت) سنك حسنك رونق و فری گمشدر ای اوغل قوری فداندن تازه لثمك طلب ایله حاصلی شمدن صکره جوانلق مأ ولنده اولوب استغنا ایله \* خط سبزت باسیاهی میرزند \* حرف پندار جال از دل بشوی \* خط سبزت بیایه و لایه سنك تازه صفالک دیمکدر (باسیاهی با حرف صله با حرف مصدر سیاهلغه دیمکدر) (میرزند فعل مضارع مفرد غائب آورد دیمکدر سیاهلغه و رمق چو غلهدن کلاه در (حرف پندار جال لایه و بیایه کوزلك ظنك حرفنی) (بشوی باه تأکید ایله فعل امر حاضر مفرد یقه دیمکدر) (محصول بیت) سنك تازه صفالک چو غالور کوزلك ظنك حرفنی کوکله کدن یقه محوایله حاصلی محبو بك و تازه لك خاطر یکه دخی خطورایدوب کلسون \* بك دو

موبت کز زنجندان سرزده \* کرده یکسانت به پیران دوموی \* يك دو  
 برایکی دیمکدر ناضیر خطاب (زنجندان معروف) (کز که از دهن مخفف  
 (سرزده ها حرف ترتب اوج از ر و ب یعنی اوج کوستروب دیمکدر) (کرده  
 ماضیدین قمعدر) (یکسانت لامیه یکسان برابر دیمکدر) (با حرف  
 مصاحبت) (پیران دوموی بیانیته دوموی خرغل دیمکدر قیر صفالی  
 معناسیه) (محمصول یدت) برایکی قبل سنک زنجندان کدن اوج کوستروب  
 سنی قیر صفالی میرایله برابر ایش (عروض) بوقطعه شعر رمل مسندند  
 بالکز عروض و ضربی محذوف بر مضراعی فاعلاتی فاعلاتی فاعلن  
 اولور (حکایت) درویشی بعشق جفا کبشی گرفتار شد بسرا راهی  
 مید وید واشکی میر بخت و از وی بچشم خر جت هرگز نکاهی نمی  
 دید با و گفتند معشوق تو همواره همخانه مستانست و همجواری می  
 برستان بادر ویشان یار نیست و با معتقدان جز بر سرانکار فی طالب او  
 همجواری باید و صاحب او همجواری شاید هیچ از آن بهتر نیست  
 که دامن از و در چنینی و بی کار خود نشینی درویش چون این نصیحت  
 بشنید بچندید و گفت \* درویشی یا حرف وحدت (بعشق جفا کبشی  
 با حرف صله یا حرف وحدت اضافت لامیه جفا کبش وصف ترکیبدر  
 جفا مذهبی دیمکدر زیر اکبش مذهب دیر (گرفتار شد طولندی  
 دیمکدر) (سرا راهی با حرف طرف با حرف تنکیر یولی باشند دیمکدر  
 (حی) حرف حکایه در (دوید دالک فتحیه فعل ماضی مفر دغائب  
 بلودی دیمکدر) (اشکی باینه حرف تنکیر) (میر بخت ده می دوید کبی  
 دو گردی دیمکدر) (از وی ضمیر جفا کبش را جعدر) (بچشم خر جت بیانیته  
 با حرف مصاحبت) (هرگز بروقت دیمکدر) (نگاهی با حرف وحدت  
 نمی دید کور مزایدی دیمکدر) (با و با حرف صله او در ویش را جمع  
 (گفتند دیدن) (معشوق تو لامیه) (همواره دائما دیمکدر) (همخانه  
 مستان لامیه همخانه اویش و هم بزم دیمکدر) (همجواری می برستان لامیه  
 همجواری یناقی دش دیمکدر کمال انسپندن عبارتند می پرست وصف  
 ترکیبدر شرا به طبعی سرخوش ورنه معناسه) (بادر ویشان با حرف  
 مصاحبت) (با معتقدان با حرف صله معتقد افتعال باندن اسم مفعولدر  
 اعتقاد اولش معناسه اهل الله دیمکدر) (براز معناسه) (سرانکار

انکار شود اسندن (نی ادات سلب یوق دیمکدر) طالب اولامیه (همچو او  
 اوده بویه) هم ینسه دیمکدر (چو ادات تشبیه) بلید کر کدر (مصاحب  
 اوده لامیه) همچو او سابق کبی (می شاید می باید کبی) بهتر اعلارک  
 دیمکدر (که حرف بیان) در حرف تأکید (چینی فعل مضارع مفرد  
 مخاطب دوشیره سین دیمکدر) پی ادات تعلیل صله دخی اولور (کار خود  
 بیانیه بنشینی باه تأکید ایله فعل مضارع مفرد مخاطب او توره سین  
 دیمکدر) چون ادات تعلیل (بنشیند باه تأکید ایله فعل ماضی مفرد غائب  
 اشتدی دیمکدر) بخندید ده گفت ده بویه در لر کولدی و دیدی دیمکدر  
 (محصول ترکیب) بر در ویش بریغامذهیلی محبوبه طوتلدی بول باشندده  
 یلردی و کوز باتی دو کردی و محبوبدن مر حبت کوز یله بروقت نگاه  
 و التفات کورمزدی اول عاشقه دیدیلر سنک معشوقک دائما مستان ایله  
 هم برم القندر و رندو سر خوشلر ایله افسبت کشدر درو یشلر ایله دوست  
 دکندر و اهل الله انکار سو داسندن غیری بوقدر انک طالپی ینه انک کبی  
 کر کدر و انک مصاحبی ینه انک کبی لایقندر هیچ انندن اعلارک بوقدر که  
 انندن انک دوشیروب اعراض ایده سین و کیدو کایک ایچون پاکندو  
 کار به که او توروب ایشکه مشغول اوله سین درویش چونکه بو نصیحتی  
 ایستدی کولدی و دیدی (قطعه) رد عشقت سر امهره زجانان نخورم  
 غصه کر زود کری حسن نچمل یند \* درد عشق بیانیه مرارا ادات  
 صله به به نصیب معناسنده در (نخورم فعل نفی مستقبل بیم دیمکدر) (کر  
 ادات شرط) (زو از اودن تخفف اندن دیمکدر) (دیگری یا حرف وحدت  
 بر غیر یسی دیمکدر) (نچمل تفعیل با اندن مصدر در وحدت عطف  
 تفسیر بدر) یند فعل مضارع مفرغائب کورسه دیمکدر (محصول یت)  
 درد عشق در سکا جانانندن نصیب غصه بیم یعنی قساوت چکم در کر اندن  
 بر غیر یسی حسن و نچمل کورسه یعنی کوز انک کورسه حاصلی التفات  
 و انعامنه مصدر از لور سه غم بیم ز پرا بوده بر در لور درد عشقندر  
 \* او کستان جالست عجب نیست کزو \* خار کش خار بر دطالب کل کل  
 چیند \* او محبوبه راجعدر (او کستان جال بیانیه) (کزو که از اودن  
 تخففدر) که حرف رابط از او و کستاندن دیمکدر (خار کش وصف  
 ترکیبدر او نچی ده مستعملدر لکن ینه بونده خار کزدو معنای حقیقیسنده

کش استمه معناسنه اولنجه دیکن استیان دیمکدر (خار بر دیکن ایلتر  
 (طالب کل اسم فاعلک مفعولته اضافتیدر) چینه فعل مضارع مفرد  
 غائب دوشیریدیمکدر (محصول بیت) اول محبوب کوزلک کلسناکندرجب  
 دکدر که اندن دیکن استیان دیکن لکور کل طالبی کل دوشیر خاصلی  
 کل انا، پیر شیخ باقیه (عروض) بوقطعه بحر ذمل مثنی مجبوند صدر  
 وابتدادن ماعداسنه خن طاری اولشدر عروض وضرینه حذف  
 دخی کلوب فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان اولشدر \* خوب رو ویرا  
 کسنارادت بخلقه درویشستان کشید و چون نقطه مرکز در دایره  
 صوفیانه آرایمید \* خوروی باحرفه وحده (اداءات مفعول  
 (خوروی وصف ترکیبید کوزلک یون لی دیمکدر) کشید اولدوت مجازا  
 بیانیه (با حرف صله) حلقه درویشستان لامیه (کشید فعل ماضی مفرد  
 غائب چکدی دیمکدر) چون ادات تشبیه (نقطه مرکز بیانیه مرکز  
 بر کارک ثابت اولدینی ابلاغت برینمخبرل بوندماوخته دن عبارتندر) دایره  
 صوفیان لامیه (آرایمید فعل ماضی مفرد غائب قرار ایلدی دیمکدر  
 (محصول ترکیب) بر خوروی ارادت کندی درویشله حلقه صله  
 چکدی یعنی انار ابله محبت و انسبت ایلدی و مرکز نقطه سی کبی  
 صوفیلر دایره سنده قرار ایلدی (قطعه) شدرخش قبله خدا جویان \*  
 از خدا روی خود درو کردند \* قبله خدا جویان لامیه خدا جویان  
 وصف ترکیبیدر طالب خدا معناسنه الف نون ادات جمع (روی خود  
 بیانیه) در او در حرف صله او محبوبه راجعدر ا کردند فعل ماضی  
 جمع غائب ایلدیلر دیمکدر (محصول بیت) انک یکاخی طالب خدا  
 اولان درویشلرک قبله سی یعنی محل توجهی اولدی الله هدن  
 کند و یوزی اکا ایلدیلر یعنی طالب خدا ایکن راغب وصل  
 یار اولدیلر \* فوط پوشان بران شکر گفتار \* چون مکس پرشکر  
 غلو کردند \* فوط پوش وصف ترکیبیدر فوطه کپچی معناسنه  
 درویشدر کابندر (شکر گفتار طلی سوزلی دیمکدر) چون ادات تشبیه  
 (مکس سگک) (محصول بیت) درویشلر اول شکر گفتار اوزرینه  
 شکره سگک غلو ایدر کبی غلو ایلدیلر (عروض) بوقطعه بحر  
 خفیفندر که بر مصرای فاعلاتن مفاعلتن فعلان اولور (از احب معام

\* هر کس با او خاصه خود میخواست و خود را در نظر قبول اوست  
 آراست تا عاقبت بدین کشاکش میان ایشان خلاف افتد و نزاع  
 خابیت \* او را ادا ادا مفعول اتی دیمکدر (خاصه خون کندیست  
 مخصوص) (می ادا ادا حکایه) خواست فعل ماضی مفرد غائب  
 استریدی دیمکدر (خود را کندونی دیمکدر) ادا ادا مفعول (در  
 حرف صله) نظر قبول او بیانیه و لامیه انک قبول نظرند دیمکدر  
 (می آراست می خواست کی برزایدی دیمکدر) تا حرف انتها (عاقبت  
 اتی) تا کبید ایدر (کشاکش غوغا ده مستعملی و بیان ایشنان لامیه  
 (خلاف افتاد مخالفت واقع اولدی) (خاصه) فاعلی یعنی ظاهر اولدی  
 دیمکدر (مفعول ترکیب) درویشلردن هر کس بکشیدند مخصوص  
 استریدی یعنی هر کس بنم اولسون دیزایدی و کشیدنی انک قبول نظرند  
 نزریدی تا کیم عاقبت نو غوغا ده انلک بیننده مخالفت واقع اولدی  
 نزاع ظاهر اولدی (قطعه) نیست دور از عشق باز از صغوفتی  
 بر یکد کر \* چون دم از عشق یکی معشوق نیکو و زنند \* نیست دور  
 بعید دکلدر دیمکدر (عشق بازان الف نون ادا جمع عشق باز  
 محبوب دوست معناسنه وصف ترکیبدر) کفتن فاقق واورمق  
 معناسنه مصدر در (بر حرف صله) یکد کر بری برینه دیمکدر (چون  
 ادا تعلیل) (از عشق یکی معشوق نیکو و او بوزلی بر معشوق  
 عشقندن دیمکدر) زنند فعل مضارع جمع غائب اوره دیمکدر  
 (مفعول یت) بعید دکلدر محبوب دوستلردن بری برینه فاقق واورمق  
 چونکه ایو بوزلی بر معشوق عشقندن دم اوره بر یعنی بر محبوبه  
 علاقه ایدن عاشق بیننده غوغا و نزاع اولسه بعید دکلدر \* طاشان  
 کعبه را چون شوق سازد تیر کام \* جای آن دارد اگر بلیکد کر بهلو  
 زنند \* طاشان کعبه اسم فاعلک مفعولنه اضافی دیمکدر (ادا ادا صله  
 (چون ادا تعلیل) سازد فعل مضارع مفرد غائب دوزه دیمکدر  
 بونده کنوره دیمک اولور (تیر کام اصل لغتده چاپغین حیوانه دیرلر  
 بونده مطلق سرعته یوریمکدر زیرا طاشان کعبه به هروله ستدر که  
 تیر تیر یورلر بر قبافت مخصوص اوزره بونده مراد اولان اولدر  
 (جای آن دارد انک بر پدر یعنی اولسه جائزدر دیمک محله استعمال

اولنور (اگر اذات شرط) با حرف مصاحبت (یکدیگر بری بریله  
 دیمکدر) (پهلویان دیمکدر) (رند فعل مضارع جمع غائب اوردر  
 دیمکدر) (محصول بیت) کعبه بی طواف ایدیحیلره چونکه هروله  
 بشوق ویره اکر بری برینه یان اوردرسه جائزدر (عروض) بوقطعه  
 درلی متمدنکه بالکزعروضن وضرینه حذف طاری اولمشدر بر مصراع  
 فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان اولور \* پیرخانقاه که اونیز اران  
 تمد کلاهی داشت ودران دعوی هر دم بخود ~~ک~~ واهی آن پسر را  
 طلبید ولبان فصیحند کشید که ای فرزندان چقدر جوان دلبنده  
 پاهر کس چون شیر و شکر نیامیز و بر یسمان فریب هرنا کس در میاویز  
 تو آینه خدائمانی دریغ باشد که باهری سرو پا چهره کشایی \*  
 پیرخانقاه لایه پیربونده شیخ دیمکدر خانقاه تکیه دیمکدر (که حرف  
 بیان) اونیز اودخی دیمکدر (تمد کیچه دیمکدر که کلاه بیارل) (کلاهی  
 یا حرف وحدت) هر دم هر وقت دیمکدر (بخود با حرف صله  
 ) (کواهی یا حرف مصدر شهادت معناسنه) (پسر را را اذات  
 مفعول) (طلبید فعل ماضی مفرد غائب استدی دیمکدر) (زبان  
 تصحیت پیانیه) کشید فعل ماضی مفرد چکدی دیمکدر اما بونده  
 سجع ایچون کشاد معناسنه کلشدر (که حرف بیان) (فرزند  
 ارچند موصوفک صفت اضافتیدر) (جوان دلبنده بویه فرزند  
 اوغول دیمکدر) (ارچند ارج قیمت معناسنه مند اذات نسبت قمتلو  
 دیمکدر) (جوان تازه) (دلبنده وصف ترکیبدر کوکل باغلیجی دیمکدر  
 ) (با حرف مصاحبت) (چون اذات تشبیه) (شیر سوت دیمکدر) (میاویز  
 نهی حاضر مفرد قرشمه دیمکدر) (بر یسمان فریب هرنا کس پیانیه  
 ولامیه با حرف صله ر یسمان ایپ دیمکدر) (فریب الدامق و مکر  
 و خدعه معناسنه در) (ناکس دنی والحق دیمکدر) (میاویز فعل نهی  
 حاضر مفرد اصله دیمکدر) (آینه خدائمانی با حرف خطاب اضافت  
 پیانیه خدائما وصف ترکیبدر خدا کوسترجی دیمکدر) (بونده حذف  
 مضاف تقدیر اولور آینه صنع خدائمانی دیمکدر) (در یغ جف دیمکدر  
 ) (که حرف بیان باهر با حرف صله) (بی سرو پا ادانی معناسنه تور کجه  
 ایسر دید کلری کشایی فعل مضارع مفرد مخاطب آچه سین دیمکدر

(محصول ترکیب) نکیه نك شیخی اودخی او کیسه دن کلاه طوتاردی  
 یعنی اوده بوسودایه مبتلایدی واول دعواده هر وقت ~~کند~~ ویه  
 شهادت ایدردی (یعنی اسلوب وروشنیدن اودخی عشقبازاوایی  
 انگیزدنی پسری طلب ایلدی و نصیحت دینلی اجدی و دیدی  
 ای قمتیلی اولان اوغول وکوکل بند اید یی جوان هر کس ايله شیر  
 وشکر کی قرشمه یعنی آنسبت و محالطت اتمه وهر دن نك مکر و خدعه  
 آینه اصله یعنی الدائم سن جناب حقل صنع و قدرتی آینه سی سین  
 یازق اولور که هر ادائی و ارازله چهره اچه سین حاصلی کشف راز  
 ایدوب یوز و بره سین (رباعی) هر لحظه طشان بچنک اغیار مده \*  
 در خلوت خاص عامه را بار مده \* هر لحظه هر وقت دیمکدر (عنان  
 دیزکین معناسنه در (در بچنک اغیار لامیه باحرف صله) خلوت خاص  
 بیانیه (را ادات صله) بار اجازت معناسنه (محصول بیت) هر وقت  
 اغیارك الله دیزکین و برمه (یعنی رخصت و برمه خلوت خاصکه  
 عامه به اجازت و برمه حاصلی هر کس سیر نعمک و سیراب آب کرمک  
 اولسون \* رخصتار تو مرآت صقالت زده است \* مرآت صیقل را  
 بر نکار مده \* رخسار تو لامیه سنك یکاغک دیمکدر (مرآت عریذ  
 آینه معناسنه) (مرآت صیقل را را ادات مفعول صیقل بونده  
 مصیقل معناسنه در صیقل لشمش آینه یی دیمک اولور بر نکار بلحرف  
 صله رنکار برمائی بویه در که اکاجنکار دیرل (مده بونده مقابل امله  
 معناسنه در (محصول بیت) سنك رخسارک صاف و مصفا آینه در  
 آینه مصیقلکی رنکاره مقابل امله زیرا عکس ایدوب زشتت نمایان  
 اولور یا خود جنکاره بویامه که ملوث اولور یا خود رنکار پاس معناسنه  
 اولوب پاسند رمه دیمک دخی اولور (عروض) بور باعی شجره اخب  
 اوزاندن در که صدر و اشد اخب حشوا و لرمقبوض ثابیر مکفوف  
 عروض و ضرب محبوب بر مصرعی مفعول مفاعیل مفاعیل فعل اولور  
 \* چون آن شیرین پسرای نصیحت شنید بروی تلخ آمد و روی ترش  
 کرده برخاست و بیهانه از خانقاه بیرون رفت و چند روز نیامد  
 پیر و مریدان از غم مفارقت او بیجان آمدند و از ازم مهاجرت او بیفغان  
 بالاس مرثه کو هر عجز واضطرار سفند و با انسان افتقار و زبان

اعتذار گفتند \* چون ادات تعلیل (شیرین طاعتی دیمکدر) (شنید  
 فعل ماضی مفرد غائب اشنیدی دیمکدر) (بروی بر حرف صله وی  
 جوانه راجعدر) (نخ آبی دیمکدر) (آمد فعل ماضی مفرد غائب کلدی  
 دیمکدر) (ترش اسکی دیمکدر) (کرده هاء ترتب ایله ایلوب دیمکدر  
 (برخاست فعل ماضی مفرد قاعدی دیمکدر) (بیهانه باحرف مصاحبت  
 (یا حرف وحدت همزه حرف توسل) (بیرون رفت جعقدی دیمکدر  
 (چند روز برقاج کون) (نیامد فعل نفی مستقبل مفرد غائب کلدی  
 دیمکدر) (نغم مفارقت اولامیه لردر) (بجان آمدند جان کلدیلر یعنی  
 تحمل ایده مدیلر) (الم مهاجرت اوده لامیه لردر) (بقیان باحرف صله  
 قاعده مجمع اوزره آمدند مقدردر) (بالاس مره باحرف مصاحبت  
 اضافت مجازا لامیه مره کرک) (کوهر عجزده بویه) (سفتند فعل ماضی  
 جمع غائب دلایلر دیمکدر) (بلسان افتقار باحرف مصاحبت) (افتقار  
 احتیاج معاسنه در اضافت بیانیه) (زبان اعتذارده بویه اعتذار عذر  
 دیک (محصول زکب) (چونکه اول شیرین بمر بو نصیحتی اشنیدی  
 اگایجی کلدی بوزیخی اکسیدوب قاعدی و بر بهانه ایله تکیه دن طشره  
 جعقدی و برقاج کون کلدی انک پیری و مریدی ابر و لوق غمدن  
 مضطرب اولدیلر و مهاجرت المندن فغانه کلدیلر مره الماسله عجز  
 واضطرار کوهرینی دلایلر حاصلی اغلدیلر و احتیاج و تذلل لسانیه  
 و اعتذار زبانیله دیدیلر (یت) باز آ که بر تو هیچکس حکمی ندارد  
 ای بمر \* باهر که خواهی می نشین و زهر که خواهی میکنی \* باز  
 کبر و دیمکدر) (آهمزه ممدوده ایله امر حاضر مفرد کل دیمکدر) (که  
 حرف بیان) (بر حرف صله) (هیچکس هیچ کیسه دیمکدر) (حکمی  
 یا حرف تنکیر) (ندارد بونده یوقدر دیمکدر) (باهر که باحرف مصاحبت  
 هر ککله دیمکدر) (خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب استرسن دیمکدر  
 (می نشین امر حاضر مفرد اونور دیمکدر) (میکندره بویه کج دیمکدر  
 (محصول یت) کبر و کل که سکا هیچ کیسه نک حکمی یوقدر هر ککله  
 استرسن اونور و هر کیدن استرسن کج یعنی استدی کلک یله کورش  
 استدی کلکاء کورشمه (عروض) یو یت رجز مثنی سالمدر که بره مصرعی  
 درت کره مستغفلن اولار (رباعی) هر چند فریب عقل و خصم دینی \*



باز که دل شکست را تسکینی \* هر چند هر نقد در دیمکدر (فریب عقل  
 یا نه عقلی الدایمی دیمکدر) خصم دینی دمبوله یا حرف خطاب  
 دینک خصمی ایسک (باز آ که بنه کل که دیمکدر) دل شکسته پانیه (را  
 ادات مفعول فیرق کوکله دیمکدر) تسکینی یا حرف خطاب تسکین  
 تفعلیل یا بدن مصدر ساکن قلمق معناسنه (محصول یت) هر نقد که  
 عقلی الدایمی و دینک خصمی ایسکده بنه کل که فیرق کوکله نسکین  
 و راحت رسین \* این بس که بلا و محنت مابینی \* باما بطغیل دبکران  
 بنشینی \* این بس که بویتز که دیمکدر (محنت مالا میه پینی فعل مضارع  
 مخاطب کوز رسین) باما یا حرف مصاحبت یزم ایله دیمکدر (بطغیل  
 یا حرف مصاحبت مابعدینه اضافتی لامیه) بنشینی بام تا کید ایله  
 فعل مضارع مفرد غائب او تور رسین دیمکدر (محصول یت) بویتز که  
 یزم بلا و محنتی کور رسین یزم ایله غیر یلرک طفلی ایله او تور رسین یعنی  
 بزه بودرد بتر که بلا و محنتی کور رسین یزم ایله او تور مق مراد ایلسن  
 غیر یلرک طفلی ایله حاصلی و ساطتیه او تور رسین (عروض یور باعی  
 شجره اخرج اوزاتنددر که صدر و ابتد اخرج حشوا و لرم مقبوض  
 ثانیلر سالم عروض و ضرب ابتر بر مصرعی مفعول مفاعیلن مفاعیلن  
 فع اولور \* آن جوان اعتذار در و یشازا استماع فرمود ازشیوه  
 تند خوبی گذشت و بصحبت آن تنها ماندگان مجبور و فراق دیدگان  
 رنجور باز گشت \* اعتذار در و یشان لامیه در و یشلرک عذر دیلمنی  
 دیمکدر (استماع اشمک دیمکدر اما بونده قبول معناسنه در) استماع  
 فرمود قبول پیوردی (شیوه تند خوبی پانیه تند خو وصف ترکیبدر  
 سرد خوبلی دیمکدر یا حرف مصدر) گذشت فعل ماضی مفرد یکدی  
 دیمکدر (بصحبت آن تنها ماندگان لامیه یا حرف صله تنها مانده  
 یا لکنز قائمش معناسنه وصف ترکیبی در الف نون ادات جمع) مجبوره  
 اضافتی موصوفه در (مجبور آریش بعید اولمش معناسنه در) فراق  
 دیدگان وصف ترکیبی فراق کور مشلردیمکدر (رنجوره اضافت  
 موصوفه در رنجور خسته دیمکدر) بار گشت رجوع ایلدی  
 دیمکدر (محصول ترکیب) اول جوان در و یشلرک اعتذارینی قبول  
 پیوردی سرد خوبلی اقی شیوه سندن یکدی اول مجبور اولان بالکنز

قاتلشرك و رنجور اولان آير ولىق كور مشرك صحبته رجوع ايلدى  
 (قطعه) بعد از چهار چيز ز جانان چهار چيز \* خوشتر بود  
 ز راحت و راحت پس از عذاب (محصول بيت) جانان درت  
 نسنه د نصكره درت نسنه زياده خوشرك اولور عذاب نصكره راحت  
 و چندن يعنى عذاب عقبنده اولان راحت و چندن خوشرك و اعلا در  
 جانان طرفندن كلن درت نسنه د نصكره درت نسنه كه بومذ كور اتدر  
 \* وصلى پس از فراق و وفاي پس از خلاف \* صلى پس از نزاع  
 و رضاي پس از عتاب \* بار تنكبر اچوندر (محصول بيت) فراقدن  
 صكره وصل و مخالفند نصكره وفاق يعنى او يغونلق و غوغا و تراعدن  
 صكره بار شفق و عتاب و غضبند نصكره خوشدل اولقى (عروض)  
 يو قطعه بحر مضارعند اصلنده مفاعيلن فاعلاتن مفاعيلن  
 فاعلاتن در اولصدر و ابتدا سنه خرب على طاري اولوب مفعول اولمش  
 حشور مكفوف اولوب فاعلات مفاعيل اولمش (عروض) و ضربنه  
 قصير كلوب فاعلات اولمش كه بر مصرع مفعول فاعلات مفاعيل  
 فاعلات اولوب مضارع ا خرب مكفوف مقصور اولور \* روضه ششم  
 دروزيدن نساي ملاطفات و روايح مطايبات كه غنچه لهار ا بختداند  
 و شكوفه دلهار ا بشكفاند از حضرت رسالت صلى الله عليه وسلم آرند كه  
 فرموده است كه مؤمن مزاح كن و شير سخن باشد و منافق ترش رو كره  
 زارو \* ششم النبي ديمكدر (در حرف ظرف مدخول مقدر در تقديرى  
 در بيان وزيدن الح (وزيدن اسمك ديمكدر هبوب معنا سته (نسائمه  
 اضافى لامبسه نساي نسايك جميدر روزگار ديمكدر بل معنا سته  
 (ملاطفايه اضافى بيانيه ملاطفات ملاطفهك جميدر لطيفه لشيمك  
 معنا سته (روايح مطايبات نساي ملاغفات كي لفتنا ومعنى) كه حرف  
 رابط (غنچه لب يسانيه (ها ادات جمع (را ادات مفعول دودقار  
 غنچه سي ديمكدر (بختداند يا تا كيد ايله فعل مضارع متعدى مفرد غائب  
 كولدر ديمكدر (شكوفه دلهايه بيانيه (ها ادات جمع (را ادات مفعول  
 كولدر چيكي ديمكدر (بشكفاند يا تا كيد ايله فعل مضارع متعدى  
 مفرد غائب آچار ديمكدر (حضرت رسالت روضه اسبقده تفصيل  
 اولندي حضرت محمد صلى الله عليه وسلم در آرند فعل مضارع مفرد

غائب کتوردر یعنی نقل ایدرلر دیمکدر (که حرف بیان فرموده است  
بیورم شددر) (که حرف بیان مؤمن معروف) (مزاح کن وصف ترکیبندر  
لطیفه ایدیچی دیمکدر) (شیرین سخن ده بویله طلی سوزلی دیمکدر  
(منافق معروف) (ترش رو وصف ترکیبی اکشی بوزلی دیمکدر) (کره  
دوک) (برابر و قاش اوزره کره برابر و غضوب وتند خوی دیمکدرن کتایندر  
(محصول ترکیب) التجی روضه لطیفه لشمک روز کارینک و مطایبات  
روایح نیک اسمسی پیسانده در که دودقلر غنجه سنی کولدر و کولدر  
چیچک کنی آچار حاصلی طرز ملاطفه و طور مطایبه بی یلدر در حضرت  
رسالت صلی الله تعالی علیه و سلمدن نقل ایدرلر که بیورم شددر مؤمن  
لطیفه ایدیچی و طلی سوزلی اولور منافق اکشی بوزلی وتند خوی  
اولور \* و امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه و رضی الله عنه گفته است  
که هیچ بالك نیست اگر کسی چندان مزاح کند که از حد بد خوئی  
و دائرة ترش روی بیرون آید و رسول صلی الله علیه و سلم مرعجز را  
گفت که بخارزه به بهشت در نیایند این مرعجزه بکر به در آمد فرمود که  
خدای تعالی ایشانرا جوان گرداند و خوبتر از آنچه بودند برانکیر دآنکه  
به بهشت بر د \* بالك نیست قورقو یوقدر دیمکدر (اگر ادات شرط) کسی  
یا حرف وحدت (چندان اولقدر دیمکدر) (مزاح میک کسر بلا لطیفه  
دیمکدر) (که حرف رابط) (حدید خوئی لامیه بد خو یلق غایتندن  
دیمکدر) (دائرة ترش روی ده بویله اکشی بوزلیک دائرة سندن) (بیرون  
آید طشره کله یعنی چبغه دیمکدر) (مر ادات صله رابی تا کیددر  
(مرعوزه قوجه قاری دیمکدر) (که حرف بیان) (بخارزه مرعجزه کله بد  
(یا حرف صله) (بهشت جنت دیمکدر) (در نیایند فعل مضارع جمع غائب  
کیرمرلر دیمکدر) (بکر به یا حرف صله) (در آمد کلدی دیمکدر) (فرمود پیوردی  
دیمکدر) (ایشانرا ادات مفعول) (گرداند فعل ماضی مفرد غائب ایلر دیمکدر  
تجو یل معنایسته) (برانکیر فعل مضارع مفرد غائب حشر ایدر دیمکدر  
آنکه) (اول وقت دیمکدر) (یا حرف صله) (بهشت معروف) (برد فعل  
مضارع مفرد غائب ایلر دیمکدر) (محصول ترکیب) (و امیر المؤمنین  
علی کرم الله وجهه و رضی الله عنه دیمشدر خوف یوقدر یعنی ضرر  
و برمن اگر بر کیمسه اولقدر لطیفه اید که بد خو یلق حدندن و ترش

رو یلقی داتره سندن جبقار نجه یعنی بدخویلق داتره سندن جبقار مق  
ایچون لطیفه ایدر سه ضرر و بر مزور سول صلی الله علیه وسلم  
بر عجزه په دیدیکه عجزه لر جتنه کیر مزلر بو عجزه کر په په کلدی یعنی  
اغلدی سعادته پیور دیلر که الله تعالی انلری جوان ایلر و دنیا ده  
اولد فلرندن کوزلرک حشر ایدر اول وقت جتنه ایلر و اذخا ایدر  
حاصلی جناب فخر عالم بو کونه لطیفه پیور دقلری ثابتدر \* و مرزنی دما  
از انصار گفت بشوهر خود پرس که در چشم وی سفیدی واقعست  
آن زن بسرعت واضطراب تمام پیش شوهر خود رفت شوهر از وی  
سبب اضطراب پرسید آنچه حضرت فرموده بودند باز گفت گفت راست  
فرمود در چشم من سفیدی هست و سیاهی هست اما نه پیدی \* (مر  
ادات صله) (نفی با حرف وحدت) (را ادات صله مری تأکیددر) (انصار  
فخر کائنات مدینه په تشریف لرنده اتباع ایدوب اعانت ایدلره دیرلر  
بشوهر) (با حرف صله شوهر زوج معناسنه در) (خوده اضافت لامیه  
پرس) (امر حاضر مفرد سوال ایله دیمکدر) (چشم وی لامیه) (سفیدی  
با حرف مصدر بیا ضلوق دیمکدر) (واقعست واقعدر) (بسرعت  
با حرف مصاحبت) (پیش شوهر زوجی قتنه دیمکدر) (سفیدی) (سیاهی  
یاری مصدریه لر در) (نه حرف نفی) (پیدی با حرف مصاحبت با حرف  
مصدر) (مخصوصول ترکیب) (انصار دن برز نه حضرت فخر عالم  
صلی الله تعالی علیه وسلم دیدی کندی زوج که صور که انک کورنده  
اق واقعدر بو بر کلامدر که طرفینی مشتمل یعنی کورنده اق اولاسی  
پر کورن کندی آغی اول خاتون علت معناسنه ظن ایدوب سرعت  
واضطراب تمام ایله زوجی قتنه کندی زوجی اندن اضطرابک سببی  
سوال ایلدی اول کلامی که حضرت پیور مش ایدلر سویلدی زوجی  
دیدی طوغری سویلشدنم کورنده بیا ضلوقده وار سیاهلقده  
وارد اما کو تو لکله دکل یعنی عمایه مؤدی اولان بیا ضلوق دکل بلکه  
کورنده موجود اولان بیا ضلوقدر (قطعه) کر مقبلی مزاح کند  
عیب اومکن \* شغلست آن بقاعده عقل و دین مباح \* کر حرف  
شرط (مقبلی با حرف وحدت) (مقبل صاحب اقبال دیمکدر) (عیب او  
اق تعیب) (مکن نهی حاضر مفرد ایله دیمکدر) (شغلی با حرف وحدت

شغل بونده اکتبجه دیمکدر (آن مزاحه اشارتدر) بقا عده عقل با  
 حرف ظرف اضافت بیانیه (مباح معروف) (محصول بیت) اگر بر مقبل  
 لطیفه ایدر سه تعیب ایله اول لطیفه برا کتبجه در کیم عقل و دین  
 قاعده سنده مباحدر \* دل آینه است کلفت جدر \* آن آینه \* آن  
 ر \* آن راجه صیقل امکان بجز مزاح \* دل مبتدا (آینه است خبری  
 کلفت) کافک ضمیمه مشقت معناسنه مصدر در (جده اضافتی  
 فاعلنه در جد لطیفه مقابلی کر جک دیمکدر) (ر \* آن پاس دیمکدر  
 (آینه به اضافت لامیه) (را ادات مفعول) (صیقل معروف) (امکانه اضافت  
 بیانیه) (بجز مزاح لطیفه نک خبری دیمکدر بعض نسخه ده چه ممکن  
 صیقل واقعدر لکن وزن ایچون مضاف او فو غلی حقیقتده مضاف  
 د کلد رینه معنی بر در) (محصول بیت) کو کل آینه در جدر \* مشقتی  
 آینه نک پاسیدر اول پاسه نه امکان صیقلی لطیفه نک خبری یعنی  
 لطیفه نک غیر به اول ر \* آنکی اچق قابل امکان دگدر (عروض) بوقطعه  
 بحر مضارعند در عقیله اتفا ذکر اول ثان کییدر (حکایت) روزی اصمعی  
 برمانده هارون حاضر بود ذکر پالوده کردند اصمعی گفت بسیاری  
 از اعرابی باشند که هر کر پالوده ندیده باشند و نشنیده هارون گفت بدین  
 دعوی که کردی گواهی بکزران و اگر نه در و غت \* روزی با حرف  
 وحدت بر کون دیمکدر (برمانده هارون بر حرف صله اضافت لامیه مانده  
 طعام دیمکدر) حاضر بود حاضر ایدی (ذکر پالوده مصدر نک مفعولنه در  
 کردند) فعل ماضی جمع غائب ایلدیلر دیمکدر (بسیاری چون دیمکدر  
 باشند) فعل مضارع جمع غائب اولور دیمکدر (که حرف رابط صفت  
 هرگز) بروقت دیمکدر (ندیده ماضی منفیدن فمیدر) (ندیده باشند  
 کور ممشلر در) (نام او لامیه پالوده به راجعدر) (نشندیده ایشتمشلر در  
 بدین) (با حرف صله ذال همزه دن منقلب) (که حرف رابط صفت) (کردی  
 فعل ماضی مفرد مخاطب ایلدک دیمکدر) (گواهی با حرف وحدت  
 بر شاهد دیمکدر) (بکزران بآه نأ کید ایلر امر حاضر مفرد ادا ایلر دیمکدر  
 گواهی بکزران شاهد کنور یعنی مینه اقامه ایلر دیمک اولور) (و اگر نه  
 یوخسه دیمکدر) (دروغ بلان دیمکدر) (محصول ترکیب) (بر کون اصمعی  
 هارونک مانده سنده حاضر ایدی یعنی یله طعام ایدر کردی پالوده ذکر یی

ایله ز دی یعنی پالوده کینین سوبلزل دی اصمعی دیدی اعرایییدن  
 چوخی اولور یعنی چوق کیمسه وارد که بروقت اصلا پالوده  
 کوریمشدر وایشتمشدر هارون دیدی بودعوا به که ابلدک برشاهد  
 انعامه الله یو خسه یلاندر \* اتفاق روزی هارون بشکار بیرون رفت  
 و اصمعی پاوی بود دیدند که اعرابی حالی از بادیه می رسید هارون باصمعی  
 گفت که ویرا پیش ما آر اصمعی پیش وی رفت که امیر المؤمنین ترا می  
 خواند اجابت کن گفت مؤمنانرا امیری می باشد اصمعی گفت آری  
 اعرابی گفت من بوی ایمان ندارم اصمعی ویرا دشنام داد و گفت یا ابن  
 الزائیه اعرابی در غضب شد و کریان اصمعی را بگرفت و هر سومی کشید  
 و دشنام می داد هارون میخندید \* روزی باحرف وحدت (بشکار  
 یا حرف صله) (بیرون رفت چقدی دیمکدر) (پاوی باحرف مصاحبت  
 بوی ضمیر هارونه راجعدر) (دیدند فعل ماضی جمع غائب کور دیلر  
 دیمکدر) (که حرف بیان) (حالی یا حرف نسبت در که کنندی حالنده  
 دیمکدر شارح بوحاله واقف اوله ممش) (یادیه معروف) (می رسید  
 فعل ماضی مفرد غائب ایرشدی دیمکدر) (باصمعی یا حرف صله) (که  
 حرف بیان) (ویرا را اذات مفعول وی ضمیر اعرابه راجعدر) (پیش ما  
 لامیه یزم قیتمزه دیمکدر) (آر امر حاضر مفرد کتور دیمکدر) (پیش وی  
 لامیه اعراینه قشه دیمکدر) (رفت کنندی دیمکدر) (که حرف بیان  
 ترا) (را اذات مفعول) (می خواند فعل مضارع مفرد غائب چاغرا ستر  
 دیمکدر) (اجابت کن قبول ایله دیمکدر) (مؤمنانرا اذات تخصیص  
 امیری) (یا حرف تنکیر) (می باشد اولور می) (آری اوت دیمکدر) (بوی  
 یا حرف صله) (وی امیره راجعدر) (ندارم فعل نفی مستقبل متکلم وحده  
 نقیدن عبارت) (ویرا اذات صله) (وی اصمعی به راجعدر) (دشنام داد  
 سوکدی دیمکدر یا ابن الزائیه ای ولد زنا یعنی اورسی اوغلی دیمکدر  
 (در غضب شد غضب ده اولدی یعنی دارلدی) (کریان بقه دیمکدر  
 اصمعی به اضاوت لامیه را اذات مفعول) (بگرفت باء تا کید ایله  
 فعل ماضی مفرد غائب طوندی دیمکدر) (هر سوه جانیبه دیمکدر) (می کشید  
 اذات حال ایله چکریدی معناسنه فعل ماضی مفرد غائب) (دشنام  
 می داد سوکردی معناسنه در) (می خندیده بوبله کولر دی دیمکدر

(محمصول ترکیب) اتفاقاً بر کون هارون شکاره چقدی و اصمعی هارون ایله  
ایدی یعنی برابر ایدیلر کوردیلر که بر اعرابی کسند و حائنده بادیه دن ایرشدی  
هارون اصمعی به دیدی آنی بزم قیمزه کتور اصمعی اعرابی قتنه کندی که  
امیر المؤمنین سنی استرچاغرر دعوت ایدرا جابت ایله دیو اعرابی دیدی  
مرثلرک امیری اولور می اصمعی دیدی اوت اولور اعرابی دیدی بن اکا  
ایمان ایلم اصمعی اکا سوکدی و دیدی ای ولد زنا اعرابی غضبه کلدی  
و اصمعی نک یقه سین طوبندی و هر جانیه چکردی و سوکردی هارون  
کوردی (بعد از آن پیش هارون آمد و گفت ای امیر المؤمنین چنانچه  
این مرد کان می برد داد من از وی بستان که مرا دشنام داده است  
هارون گفت دو درهم بوی ده اعرابی گفت سبحان الله مرا دشنام  
داده است و مرا دو درهم دیگر بوی می باید داد هارون گفت آری  
حکم من چنین است روی باصمعی کرد و گفت یا ابن الزنا بتین  
روان باش و بحکم امیر المؤمنین چهار درهم بمن ده هارون از خنده  
بیش افتاد \* پیش هارون لامیه هارونک قتنه دیمکدر (چنانچه انک  
کبی که دیمکدر (کان ظن معناسنه در) داد من نیم عدل می یعنی جفمی  
(بستان باه تا کید ایله فعل امر حاضر مفرد آل دیمکدر (که اذنت  
تعلیل (مرا را اذات صله بکا دیمکدر (دشنام داده است سوکشد  
(دو درهم ایکی درهم (بوی باحرف صله وی اصمعی به راجعدر (ده  
دالک کسریله و هاء اصلیه ایله امر حاضر مفرد ویر دیمکدر (مرا را  
اذات صله (دیگر دخی دیمکدر (بوی باحرف صله وی اصمعی به  
راجعدر (می باید داد و یرمک کرک دیمکدر ز براماضی مضارع معاند  
(اری اوت دیمکدر (حکم من لامیه (چنین است بونجلین در) (باصمعی  
باحرف صله (یا ابن الزنا بتین اصمعی نک سو بلدیکی کلامک تنیه سیدروهم  
تغلب قیلندند ز برانواده کثرت نسا طرفندن اولدیغندن مذکر مؤنثه  
محمول اولور الزانیة والزانی آیت کریمه سنده تقدیمک وجهی کبی شارح  
کلامی لغو در (روان باش کیت دیمکدر بحکم امیر المؤمنین باحرف استعلا  
اضافه لامیه چهار درهم درت درهم بمن باحرف صله (یده باه تا کید ایله  
فعل امر در ویر دیمکدر (خنده کولمک معناسنه (بیش باحرف استعلا  
ارقه سی اوزره دیمکدر افتاد دوشدی دیمکدر فعل ماضی مفرد غائب

(محصل ترکیب) بوند نصکره یعنی سوکشوب چکشند کد نصکره اعرابی  
 هارونک فتنه کلدی و دیدی بونک ظن ابتدکی کبی ای امیر المؤمنین  
 یعنی بنی بلم لکن بوامیر المؤمنین دیور بونک ظنی کبی ای مؤمنلک امیری  
 بنم حقیقی اندن آل که بکا سوکشدر هارون دیدی اکا ایکی درهم ویر  
 اعرابی دیدی سبحان الله بکا سوکشدر و بکا ایکی درهم دخی اکا ویرمک  
 کرکدر یعنی هم بکا سوکشون هم بن ایکی درهم ویریم بونه حکمدر  
 دیدی هارون دیدی اوت بنم حکم بونجیلین در یوزنی اسمعی به ایلدی  
 و دیدی ای ایکی زاینک اوعلی ییقل کیت و امیر المؤمنینک حکمی اوزره  
 بکا درت درهم ویر هارون کولمکدن آرقه سی اوزره دوشدی \* پس  
 ویراهمه برندن چون بقصر هارون در آمد و آن عظمت و شوکت  
 بدید و مجاس هارونرا مشاهده کرد و در چشم وی بسیار بزرگ نمود  
 پیش آمد و گفت السلام عليك یا الله هارون گفت خاموش باش چه  
 میگوید گفت السلام عليك یا بنی الله گفتند و بحک چه میگوید وی  
 امیر المؤمنین است گفت السلام عليك یا امیر المؤمنین هارون گفت  
 و عليك السلام \* ویرا اادات مفعول وی اعرابه راجعدر (همراه  
 یله برندن فعل ماضی جمع غائب ایلندیلر یعنی کتوردیلر دیمکدر) چون  
 اادات تعلیل (بقصر هارون یا حرف صله اضافت لامیه) (مجلس  
 هارونرا اادات مفعول اضافت لامیه) (در حرف صله) (چشم وی  
 لامیه) (بسیار چوق دیمکدر) (بزرگ) (اولو دیمکدر) (پیش آمد ایلرو  
 کلدی دیمکدر) (و بحک) (بالاده تفصیل اولندیغی کبی الله جزا ویرسون  
 دیمکدر) (چه میگوید نه سویلرسک دیمکدر) (محصل ترکیب) بوند نصکره  
 یعنی اسمعی به شتمد نصکره اعرابی بی یله کتوردیلر چونکه هارونک  
 قصرینه کیردی اول عظمت و شوکتی کوردی و هارونک مجلسی مشاهده  
 ایلدی و اعرابینک کوزینه چوق اولو کورندی ایلرو کلدی و دیدی  
 السلام عليك یا الله هارون دیدی سکوت ایله نه سویلرسین دیدی  
 السلام عليك یا بنی الله دیدیلر الله جزا ویرسون نه سویلرسین اول  
 امیر المؤمنین در دیدی السلام عليك یا امیر المؤمنین هارون دیدی و عليك  
 السلام) پس ویرایشاندند و مآده کشیدند و از هر چیزی بخوردند در آخر  
 بالوده آوردند اسمعی گفت آمید میدارم که وی نداند که بالوده چیست



هارون گفت اگر چنین باشد ترا یک بدیده بدهم پس اعرابی دست دراز کرد  
 پالوده را خوردن گرفت بوجهی که بان می مانست که هرگز نخورده است  
 هارون از وی پرسید که این چه چیز است که می خوری \* و بر اادات مفعول  
 وی اعرابیه را جعفر (بنشانند بآه تا کیدایله فعل ماضی متعدی جمع غائب  
 او تورتیلر دیمکدر) کشیدند فعل ماضی جمع غائب چکدیلر دیمکدر  
 (چیزی با حرف وحدت) بخوردند بآه تا کیدایله فعل ماضی جمع غائب  
 یدیلر دیمکدر (آوردند بویله کنور دیلر دیمکدر) (میدارم متکلم  
 وحده اثباتندن عبارتدر) امید میدارم امید ایلمر دیمک اولور (وی  
 اعرابیه را جعفر) نداند فعل نفی مستقبل مفرد غائب بتلر دیمکدر  
 (که حرف بیان) بدیده اون یک التونه دیرلر (بدهم بآه تا کیدایله فعل  
 مضارع متکلم وحده ویره یم دیمکدر) دست دراز کرد ال اوزاندی  
 دیمکدر (پالوده را را اادات مفعول) خوردن گرفت بیکه باشلدی  
 دیمکدر (بوجهی با حرف مصاحبت یا حرف وحدت) (که حرف  
 رابط) (بان با حرف صله) (می اادات حکایه) مانست فعل ماضی مفرد  
 غائب بکزر ایدی دیمکدر (که حرف بیان) (نخورده ماضی منفیدندن  
 قسمدیر بجه مش دیمکدر) (از وی اعرابیه دن) (پرسید سؤال ایلدی) (که  
 حرف بیان) (می خوری فعل حال مفرد مخاطب یرسین دیمکدر  
 (محصول ترکیب) بوندن صکره یعنی اعرابیک سلامنی الدفین صکره  
 او تورتیلر و طعام چکدیلر و هر بر نوع شیدن یدیلر آورده پالوده  
 کنور دیلر اصمعی دیدی امید ایلمر که اعرابی بتلر که پالوده نند  
 هارون دیدی اگر بویله اولور سه سکا بر بدیده ویره یم بوندن صکره  
 اعرابی ال اوزاندی پالوده بی بیکه باشلدی بوجه صله که اکا بکزر  
 ایدیکه اصلا بجه مشدر هارون اندن سؤال ایلدیکه بونه شیدر که  
 یزسین \* گفت سوکنند بان خدای که ترا بخلافت مکرم کرده  
 است که من نمی دانم که چه چیز است اما خدای تعالی در قرآن می گوید  
 وفا کهه و نخل و زمان نخل نزدیک ما هست کان می برم که این رمانست  
 اصمعی گفت ای امیر المؤمنین اکنون دو بدیده بر تو واجب شد زیرا که  
 وی همچنانکه پالوده را نمی داند ما را نیز نمی داند هارون بفرمود  
 نا اصمعی را دو بدیده دادند و اعرابی را چند آنکه غنی شد \* سوکنند آند

معناسته یمن دیکدر (بان باحرف صله) که حرف رابط (ترا را ادات  
مفعول) بخلاف باحرف مباحبت (کرده است ایلشدر) که حرف  
بیان (غنی دائم بلم دیکدر) که حرف بیان (چه چیز ستر نه شیدر  
(فاکجه یش مضاعف مدور) نخل خرما (رمان رانک صمی مملک تشدیدیه  
انار دیکدر) تر یک ما لامیه بریم فتمیزده دیکدر (هست وارد دیکدر  
(کان می بریم طن ایدرم دیکدر) که حرف بیان (اکنون الان  
دیکدر (محصل تر صکیب) اعرابی دیدی اول خدای تعالی به  
اند ایچرم که سنی خلافت ایلله مکرم ایلشدر که بن بلم که نه شیدر  
اما خدای تعالی فرآورده یوردر (وفاکجه رنخل ورمال) نخل که خرما در  
بریم فتمیزده وارد در طن ایدرم که یورادر اصمی دیدی ای امیر المؤمنین  
الان سنک اوزر یکه ایکی بدره واجب اولدی زیرا که اعرابی بالوده پی  
بلدیکی کچی رمانی دخی بلز هارون یورودی تا کیم اصمی به یگریمی  
هرت یک التون ویردیلر و اعرابی به اولقیدر که غنی اولدی (قطعه)  
کینست دانی کریم آنکه زینشد \* بنست آ که خزانة درمش \* کینست  
کیدر دیکدر مقدم خبر (دانی فعل مضارع مفرد مخاطب یلورمبشین  
دیکدر) کریم مبتدا آنکه انکس که تقدیرنده در اول کیمس در که  
دیکدر (بند باغ) خزانة درمش لامیه در (محصل بیت) کریم کیدر  
یلورمبشین اول کیمس در که بنشدن یعنی مهر و مفتاحدن آگاه دکلدر  
انک اچوه خزینة سی یعنی مهور و مسدود دکل \* هرچه آید بروجه  
جد چه هرل \* همه کرده بهمانه کرمش \* (محصل بیت) آکا  
هرنه کلورسه چند اولسون هرل اولسون مجموعه فی کریمه بهمانه ایلر  
(عروض) یوقیلعه بحر خف فیندر که اصلی فاعلاتن مستفعلن فاعلاتن  
مستفعلن در اول مجرور قبلتوب بر جزوئی حذف اولشدر صدر وابتدا  
سالم خوشبچه حین کلوب ایکیچی ساکن که سیندر فاعلتوب مستفعلن  
قالوب مفاعیلن لفظنه تبدیل اولتور عروض وضرری خنن دن صکره  
حذف دخی کلوب فعلن اولشدر بر مصراعن فاعلاتن مفاعیلن  
فعلن اولور (حکایت) خلیفه روزی حاشت مجنور دیره بریان پیش  
وی نهاده بودید لهرای از باده ندرسید و برایش خواند لهرای بنشست  
و بشر تمام در خوردن ایستاد خلیفه گفت بچه می شدی که چشمان

این بره را از هم می دری و بر غیت می خوری که کو یا پدر اوترا بسر و  
 زده است اعرابی گفت این خود نیست اما تو بچشم شفقت چنان  
 در وی می نگری و از دین و خوردن بد می بری که ~~صک~~ کو یا مادر  
 اوترا شیر داده است \* روزی یا حرف وحدت (چاشت قوشلق  
 طعمای دیمکدر (می ادا ت حکایه (خورد فعل ماضی مفرد غائب  
 برایدی دیمکدر (بره بریان بریان بر قوزی دیمکدر ز براره قوزی دیمکدر  
 بانک و رانک قنجلریله و هله رسمیه (پیش وی لامیه انک او کینه دیمکدر  
 (نهاده بودند قومش ایدیلر (وی را را ادا ت مفعول آنی دیمکدر  
 (پیش خواندفته چاغردی (بداشت باه تا کیدایله فعل ماضی مفرد  
 غائب او قوردی دیمکدر (بشره با حرف مصاحبت شره شین مجیه نک  
 کسری و هله اصلیه ایله حرص دیمکدر (تمامه اضافتی لامیه (بعض  
 نسخیه بره را تمام واقع اولشدر لکن چندان مناسب دکلدر (در  
 حرف صله (خوردن مصدر در یک معناسنه (ایستاد فعل ماضی مفرد  
 غائب طور دی دیمکدر (می ادا ت حال ماضی (شدی فعل ماضی مفرد  
 مخاطب (چه می شدی نه اولیور سین دیمکدر (که حرف تعلیل (بره را  
 ادا ت مفعول (می ادا ت حال (دردی فعل مضارع مفرد مخاطب  
 یور سین دیمکدر (می خوری ده بویه بیر سین دیمکدر (که حرف  
 رابط (کو یا ادا ت تشبیه (پدر او لامیه انک پدری دیمکدر (ترا را ادا ت  
 صله سکا دیمکدر (با حرف مصاحبت (سرو سینگ ضمی ایله بو بنوز  
 دیمکدر (بهر و زده است سوسه شد و طوش اورمشدر دیمکد اولور  
 (بچشم شفقت (با حرف مصاحبت اضافت لامیه شفقت مصدر در  
 محبت معناسنه (می نگری سابق افعال کبی بقیه یور سین دیمکدر  
 (دریدن مصدر در بیر تقی معناسنه (خوردن ده بویه بیک معناسنه  
 (می بری ده سابق کبی ایل تور سین دیمکدر (بدی بری کو تو کو یور سین  
 دیمکدر محمله در (شیر داده است سوت و برمشدر (بمحصول ترکیب)  
 خلیفه بر کون قوشلق طعمای بیردی بر بریان قوزی او کونه قودیلر  
 اعرابی پادیه دن اوشدی کلدی آنی خلیفه قشقه دعوت ایلدی  
 اعرابی او تور دی و تمام حرص ایله بیکلکه دور دی یعنی باشلدی  
 خلیفه دیدی نه اولیور سین که اینجیلین بو قوزی بی بر وندن آیر

بیرتر سین و رغبت ایلله بیر سین که کویا ائک پدری سکا طوس اور وب  
 سوسمشدر اعرابی دیدی بود کلد را اما سن محبت کوزیله انجلین  
 قوزویه بفر سین وانی پرتوب یه بی سکیونو کور سین که کویا ائک  
 آنه بی سکا سوت ویرمشدر (قطعه) خواجه برمال خود آن کونه  
 رجم است و شفیق \* که بچشم شفقت می نکرد بر همه چیز \* بر حرف  
 استعمال (مال خود لامیه) آن کونه اول طرزه دیمکدر (تکرر فعل مضارع  
 مفرد غائب پهر دیمکدر (محصول بیت) صاحب مال کند ی مالی  
 اوزره اول طرزه رجم و شفیق در که محبت کوزیله بفر جمع شیده  
 حاصلی مالنه اولان حزبی یاندر شارح غالباً کونه لفظی که اونه دین  
 مخفف ظن ایدوب معنای خواجه کندنی حال اوزره اولقدر شفیق  
 و رجم دیمکدر و مالی حال یازمش بیتک معنای چشم شفقت ایلله نظر  
 ایدوب بقویمش \* کرفتد در بره وومش وی ائک خطری \* بفداشان  
 بد عید مادر و فرزند عزیز \* که حرف شرط (فید فعل مضارع  
 مفرد غائب دوشنر سه دیمکدر (در حرف صله (به معروفه) میش  
 قبون دیمکدر وی به اضافت لامیه (ائک از دیمکدر (خطری با حرف  
 وحدت برضر (دیمکدر (با حرف صله (شان ضمیر جمع به و همیشه  
 راجعدر (بدهد با تا کیدایله فعل مضارع مفرد غائب و بر دیمکدر  
 (محصول بیت) خواجه مالنه اولان شطقتی بیان ایدوب دیر که  
 اگر ائک قویوننه قوزیسنه برضر واقع اولور سه انلره فدایه و بر  
 آتو سنی و عزیز اولادنی (عروض) بوقطعه زمل بخوند که سیدر  
 و ابتدادن غیر یه خین کلسدر عروض و ضربیه حذف دخی کلوب  
 فاعلاتن فاعلاتن فعلان اولشد (قطعه آخر) فی المثل کر خواجه  
 نان و بره بریان نهید \* پیش تو برخوانا کر روزی شوی مهمان لو \*  
 (فی المثل مثلاً دیمکدر (کر حرف شرط (نهید فعل مضارع  
 مفرد غائب قویه دیمکدر (پیش تو برخوان مصراع اولک تکرر  
 پیش تو لامیه (خوان سفره دیمکدر (روزی با حرف وحدت (شوی  
 فعل مضارع مفرد مخاطب اولور سین دیمکدر (مهمان اولامیه مهمان  
 مسافر دیمکدر (محصول بیت) مثلاً اگر صاحب مال و بجه سنک او که  
 سفره اوزریننه ائک و قوزی بریانی قویه اگر برکون اکامه همان

اولورسك يعنى مهمان اولديغك كون سكا طعم چي ارسه \* كركنى  
 خدر خنه دو دندانش از سنك ستم \* به كه از دندانت افتد رخنه در  
 دندان او \* كرك حرف شرط (كنى فعل مضارع ايلرسين ديمكدر) (رخنه  
 كركل ستر معضنه) (در حرف صله) (دندان ديشن ديمكدر) (شين ضمير)  
 خواجسه به را جعدر (سنك ستم بيانيه ستم بونده جور واديت  
 معنانه در) (كه حرف بيان) (رخنه) (يا حرف وحدت همزه حرف  
 توسل) (در بنه حرف صله) (نان اولاميسه) (محصل ييت) ييت سا بقه  
 مى بو طدر كه اگر بر كون مضاف اولديغك وقتده اگر جور واديا شندن  
 خواجده تك ديشنه يوز ستر ليد رسك ايور كدر كه سنك ديشكندن  
 لك اتمكته بر ستر واقع اوله حاصل اتمكته ديش اورمه دن ديشكنى  
 يوز كتره قيرمق اولي واعرادر \* ور خورد از دست تو صد زخم بر پهلوي  
 و پشت \* به كه پر سازي تپكاه خود از برهان او \* وروا كردن بخفدر  
 (خورد فعل مضارع مفرد غائب بيرسه ديمكدر) (دست تو لاميسه  
 ) (پهلوي دن ديمكدر) (پشت ارقه ديمكدر) (كه حرف بيان) (پر سازي  
 طولد وره سين ديمكدر) (تپكاه تالك كسر يله بوش بوكر معنانه  
 بونده قارن ديمكدر) (خوده اضافت لاميسه) (برهان او لاميسه  
 ) (محصل ييت) واكر سنك الكدن ارقه مى وباني اوزده يوز زخم بيرسه  
 لك بريانسدن كندى قارنى طو يورمه دن بكدو (عروض) بوقطفه  
 بحر رملد ند عروض وضمير بنه قصر طاري اولوب فاعلاتن فاعلاتن  
 فاعلاتن فاعلات اولشدر (مطاييه) پهلوي را كفتند ديو انكان  
 بصره را بشمار كفت از ناحيت شمار مير ونست اگر گوويد عاقلانرا  
 بشمارم كه معدودى چند نيش نيست \* را ادات صله (ديوانكان  
 الف نون ادات جمع) (كاف هاء رسميه دن منقلب) (بصره به اضافتي  
 لاميسه) (را ادات مفعول) (بشمار باد تا كجدا يله فعل امر حاضر مفرد  
 صباي ديمكدر) (ناحيه اطراف ديمكدر) (بعضي نسخده حير واقعدر  
 مكان معنانه) (و بعضي نسخده ده جد واقعدر جله سى محازا نهايت  
 معنانه در) (شمار اضافت برانيه) (كوييد فعل مضارع مخاطب) (بشمارم  
 صايه زم ديمكدر) (كه حرف تعليل) (معدودى يا حرف وحدت) (چند  
 قاچ ديمكدر) (معدودى چند بر قاچ معدود ديمك اولوز) (پيش باه

عربیه زیاده دیمکدر (مخصوصاً ترکیب) پهلوه دیدیلر بصره نك  
دیوانه لر بی صای دیدی ضایب نهایتندن طشره در یعنی لایعد  
ولایحهی در صایلز اگر دیوسکوز عاقلری صایه رم زیر ابر قاج معدود در  
زیاده دکلودیمک استرکه سترک دیوانه عدایتد وککز عاقل عاقل عد  
ایند وککز دیوانه در (قطعه) هرکه عاقل بینی او را بهره ایست \*

نقد وقت از مایه دیوانگی \* هرکه هرکس که نقد برده در (بینی  
فعل مضارع مفرد مخاطب کور و سین دیمکدر (او را را خرف  
تخصیصی اونك دیمکدر (بهره ایست سین وناادات خبر یا خرف وحدث  
همزه خرف توسل (بهره نسیب وخصه معناسنه در (نقد وقت  
لامیه وقتك تقدی دیمکدر نقد پیشین دیمکدر ویره می مقابله سی  
حال حیاتی دیمکدن عبارتند (مایه اصلی معناسنه در (دیوانگی یا خرف  
مصدن کاف هدر معیدن تبدل (مخصوصاً بیت) هرکچی که عاقل  
کور و سین اونك خصه می وارد در سال عیاشنده دیوانه لك سرمایه سندن  
یعنی عاقل عدا بیلدیمک البسه دیوانه لکدن بر سرمایه می وارد عقل  
معاندنده \* می زید از آفتاب حادثات \* شادمان در سایه دیوانگی \* می زید  
می اادات حال زید زانك کسری ویاك فحیله فعل مضارع مفرد غائب  
در یلور کچنور دیمکدر (آفتاب حادثات لامیه آفتاب بویده حرارتدن عبارتند  
حادثات ظهورات یومیه در (شادمان مسرور دیمکدر (سایه دیوانگی  
بجنازا لامیه دیوانه لك سایه منده دیمکدر (مخصوصاً بیت) البشده  
هر طافك دیوانه لك سرمایه منده خصه سی وارد زید حادثات  
آفتاب حرارتدن دیوانه لك سایه منده مسرور کچنور مع هذا  
عاقل احوال عالمی مشاهده ایندیکه نیجه واله وخیران اولمز (عروض)  
بوقطعه رمل مسد صدر یا لکر عروض وضمیر نه حذف کلمشدر که  
طعلائن فاعلائن فاعلن اولمشدر (مطایبه) فاضلی بیکی از دوستان  
صاحب راز خود نامه نوشت شخصی در پهلوی او نشسته بود بکوشه  
چشم نوشته و پرامی خواند بروی دشوار آمد بنوشت که اصکر نه  
در پهلوی من دزدی زن بزدی نقشسته بودی و نوشسته مرا می  
خواندی همه اسرار خود بنوشتی آن شخص گفت والله که ای مولانا  
من نافه ترا مطالعه نکردم بجه ندیم گفت ای نادان پس این را که

می کو بی از بجای کو بی \* فاضلی باحرف و حدت (یکی باحرف  
صله برینه دیمکدر) دوستان صاحب راز موصوفک صفتیه اضافتیدر  
(راز سر دیمکدر صاحب راز سر دیش دیمکدر) (خوده اضافت بیانه  
نامه باحرف و حدت همزه حرف توسل نامه مکتوب و تندر  
معنا سنده در) نوشت فعل ماضی مفرد غائب یازدی (شخصی باحرف  
و حدت) (پهلوی او لامیه) (نشسته ماضیدن قسمدر او تورمش دیمکدر  
(بکوشه چشم باحرف مصاحبت اضافت بیانه کوزا وجبیه دیمکدر  
(نوشته و پرازا ادات مفعول اضافت لامیه انک یازدیغی دیمکدر  
(می ادات حکایه) خواند واور سمبله فعل ماضی مفرد غائب او قوردی  
دیمکدر) (روی پر ادات صله وی ضمیر فاضله راجعدر) (دشوار آمد  
کوچ کلدی) (نوشت باء تا کیدایله فعل ماضی مفرد غائب یازدی  
دیمکدر) (که حرف بیان) (اگر ادات شرط) (نه حرف نفی) (پهلوی من  
لامیه) (دزدی باحرف و حدت دزد خرمن دیمکدر) (زن بیزد پوزونک  
دیمکدر) (نشسته ماضی منفیدن قسمدر) (بود ادات ماضی باحرف  
حکایه او تورمش اولیدی) (نوشته مرا لامیه) (را ادات مفعول بنم  
یازدیغی) (نمی خوانندی باحرف حکایه او قومیه ایدی دیمکدر  
(همه مجموعی معنا سنده در) (اسرار خود لامیه) (نوشتی باحرف تا کید  
با حرف حکایه) (نوشتیم فعل ماضی متکلم و حیده بازار ایدم دیمکدر  
(نامه ترا لامیه را ادات مفعول) (مطالعہ معروف) (نکردیم فعل ماضی  
منفی متکلم و حیده) (نخواندمده بویله) (پس بویله ایسه دیمکدر) (این را  
را ادات مفعول بونی دیمکدر) (از بجای قنیدن) (می کو بی سویلر سین  
دیمکدر) (که حرف بیان) (محصول ترکیب) (بر فاضل کندی سر داشلرندن  
پرینه مکتوب بازاردی بر شخص انک یاننده او تورمش ایدی کوزا وجبیه  
انک یازدیغی او قوردی اول فاضله کوچ کلدی یعنی انفعالی ایددی  
یازدی که اسکر یاننده خرمن پر پوزونک او تورمش اولیدی و بنم  
یازدیغی او قومیه ایدی مجموعی کندی اسرار می بازار ایدم اول  
شخص دیدی والله که ای مولانا بن سنک نامه کی مطالعہ ایدم  
واو قومدم فاضل دیدی ای جامل او یله ایسه بونی که سویلر سین  
قنیدن سویلر سین یعنی مطالعہ ایدر دیو یازدیغی نندن ییلد که

سوبلدك (قطعه) هر آنكس که دزدیده بر سر مرد \* شود مطلع  
 شایدش خواند دزد \* که حرف رابط (دزدیده اوغزلین دیمکدر  
 ) بر مرد لامیه (شایدش ا کالایقدر دیمکدر) خواند بونده مصدر  
 معناسنه در شاید مقارن اولد بیچون (دزد خواندك مفعولی  
 ) محصول یت (هراول کیمسه که اوغزلین آدمک سرینه مطلع اوله  
 ا کالای خرسز دیمک لایق وشایاند \* بر آن کار اگر مرد دارد طلب \*  
 همین پس که نامش نمی زن بمزد \* بر آن کار بر حرف صله اول ایشه  
 دیمکدر (مزد مېمک ضمیمه کرا معناسنه اجرت دیمکدر ) دارد  
 فعل مضارع مفرد غائب بونده اثباتدن عبارتدر (پس باء غریله  
 یتر دیمکدر (شین ضمیر کسه راجعدر ) نمی فعل مضارع  
 مفرد مخاطب قویه سین دیمکدر (محصول یت) اول ایشه اجرت  
 استرسه یعنی اسراره مطلع اولمغه اجرت طلب ایدرسه انجق  
 بویتر که انک آدینه زن بمزد قویه سین یعنی زن بمزد دیمک ا کالاجرت  
 کافیدر (عروض) بوقطعه بحر تقار بدند که بالکر عروض وضر بنه  
 قصیر کلوب فعولن فعولن فعل اولمشدر (حکایت)  
 مستی ازخانه بیرون آمد و در بن راه بیفتاد و فی کرد و لب و دهان خود  
 پیالود سکی بیامد و از الیسیدن گرفت پنداشت که آدمی است که آنرا  
 بالک می کند دعای کرد که خدای تعالی فرزندان ترا خد متکار تو  
 گرداند بعد زان سک پای برداشت و بروی بول کرد گفت بارک الله ای  
 سیدی آب کرم آوردی تاروی می ایشویی \* مستی یا حرف وحدت  
 (بیرون آمد چیقدی دیمکدر) میان راه پیانیه بول آورده سی دیمکدر  
 (بیفتاد باء تأکید ایله و همزه دن منقلب یا ایله ماضی مفرد غائب  
 دوشدی دیمکدر) فی کرد قوصدی دیمکدر (اب و دهان خود لامیه  
 کندی اغرنی و دوداغنی دیمکدر) (پیالود باء تأکید ایله و همزه دن  
 منقلب یا ایله فعل ماضی مفرد غائب بولاشدردی دیمکدر) (سکی یا حرف  
 وحدت) (بیامد کادی) (الیسیدن مصدر در بالامق معناسنه) (الیسیدن  
 گرفت می کدر بالامغه باشلدی دیمک او اور) (پنداشت فعل ماضی  
 مفرد غائب ظن ایلیدی دیمکدر) (که حرف بیان / آدمی یا حرف  
 نسبت که حرف رابط) (آن مسته اشارتدر) (می کرد ایلردی دیمکدر)



(که حرف بیان) فرزندان ترا لامیه را ادات مفعول سنك اولاد لری یکی  
 دیمکدر (خدمتکار توده لامیه سکا خدمتچی) (کرداندایلیه) (بای برداشت  
 ایاق قالدردی) (بر حرف صله) (روی وی لامیه انك بوزینه) (بول  
 معروف) (سیدی یا حرف متکلم عریدر) (کرم کاف عجمك فکینه  
 صیحا ق دیمکدر) (اب کرم صیحا ق صو دیمك اولور) (آوردی فعل ماضی  
 مفرد مخاطب صکت نوردك دیمکدر) (تا حرف تعلیل) (روی مرا لامیه  
 را ادات مفعول بنم بوزیمی دیمکدر) (بشوی باء تأکید ایله فعل مضارع  
 مفرد مخاطب ینقر سین دیمکدر) (محصل ترکیب) (بر مشت حشر خوش  
 اوندن چقدی و بول اوزیه سنده دوشدی و قوصدی و آخری و دوداغی  
 بولاشدردی بر کلب گلدی وائی بالا معنه باشدی سرخوش ظنی اندیکه  
 ادمیدر ائی ناک ایدر دعا ایلردیکه الله تعالی سنك اولاد لری یکی سکا  
 خدمتکار ایلسون یعنی مطیع و منقاد اولسون و سکا بفضلاسون  
 اند نصیحت کلب یا معنی قالدردی و انك بوزینه ایشدی سرخوش دیدی  
 بارك الله ای بنم افندم صیحا ق صو کتوردك بنم بوزیمی بیغمه قی ایچون  
 (قطعه) شراب خورده چو برخو یشتن روادارد \* که سبلت از قی ناپاک  
 می بیالاید \* خورده ها حرف ترتیب شراب ایچوب دیمکدر (چو  
 ادات تعلیل) (بر حرف صله) (خو یشتن و اور سمبله کندنی دیمکدر  
 (روا جائز معناسنه در) (دارد فعل مضارع مفرد غائب طوئار دیمکدر  
 (که حرف رابط) (سبلت بقی معناسنه در) (قی ناپاک موصوفك صفته  
 اضافتیدو ناپاک مریدار دیمکدر) (میه اضافتی لامیه می شراب دیمکدر  
 (بیالاید باء تأکید ایله و باء منقلبه ایله فعل مضارع مفرد غائب بولاشدیر  
 دیمکدر) (محصل بیت) شراب ایچوب چونکه کتدینه جائز کوره که  
 میک ناپاک اولان قیئتدن بیغمی بولاشدیر \* سک از مثانه که ابریق آب  
 کرم آرد \* که غسل سبلت ناپاک اوکند شاید \* (مثانه سدك قاووغی  
 دیمکدر) (ابریق آب کرم بیانیه لردر صیحا ق صو ابریقی دیمکدر) (آرد  
 فعل مضارع مفرد غائب) (که حرف تعلیل) (غسل غین مجمه نك  
 فکینه بیغمه قی معناسنه عریدر) (سبته اضافتی مفعولنه در) (سبلتك  
 ناپاک که موصوفك صفته ناپاکك) (اویه لامیه) (شاید لانقدر دیمکدر  
 (محصل بیت) صکت دویه بو حالت ناپسندیده بی لایق کورن کیمسه به

کلب اگر مثانه سندن صیحا ق صواب ری کتور سه انک مردار پیغی  
 پیغه می ایچون لایقدر (عروض) بوقطعه بحر محبت مجنونندو  
 مکر را تفصیل اولندی مفاعیلن فعلا تن مفاعیلن فعلن اولمشدو  
 (مطایبه) قاضی بغداد بریمت مسجد آذینه پیاده بیرون آمد  
 مستی پیش وی رسید وی را بشناخت گفت اعزله الله ایها القاضي  
 روانباشه که تو پیاده روی انکه بطلاق سوکنده خورده که قاضی را  
 برگردن خود سوار کند قاضی گفت پیش آی ای ملعون چون برگردن  
 او سوار شد روی باز پرس کرد که بک تیر ووم یا آهسته گفت همان این  
 وآن اما باید که رم نکنی و نلغزی و بیای دیوار نزدیک و وی تا از مزاحمت  
 روندگان مأیون باشیم \* قاضی بغداد پانیه بغداد قاضی سی دیمکدر  
 بریمت) با حرف صله عزیمت قصد مضاسنه در (مسجده اضافت  
 مفعولته در) مسجدك آذینه به پسانیه آذینه همزه ممدوده ایله جهه  
 دیمکدر (پیاده بیرون آمد حقه دی) (مستی با حرف و حذت) (پیش وی  
 لایمه انک فتنه) (رسید ابرش دی) (وی قاضی به راجعدو) (راادات مفعول  
 بشناخت) باء تأکید ایله فعل ماضی مفرد غائبه کلدی دیمکدر (اعزله  
 فعل ماضی مفرد بونده دما موقعی اولد یخندن امر مناسبه در  
 عزیز ایلسون دیمکدر) کاف خطاب مفعول (الله فاعلی) (ایها لفظی  
 مفعلا کتب نحویه لوده ذکر اولمشدر) نداه تعظیم در (القاضی  
 منادی ای قاضی دیمکدر) (روانباشه جائز اولمز) (که حرف بیان (روی  
 رانک فتنه فعل مضارع مفرد مخاطب کیده سین دیمکدر) (آنکه اول  
 وقت) (بطلاق با حرف صله طلاق معروف) (سوکنده اند دیمکدر  
 سوکنده خورده که) (انده ایچدی که) (قاضی را راادات مفعول) (کردن خود  
 لایمه) (سوار کند بندیره دیمکدر) (آی فعل امر حاضر مفرد کل دیمکدر  
 پیش آی) (فتنه کل دیمک اولور) (چون ادات تعلیل) (کردن اوده  
 لایفه) (روی باز پرس کرد اردیه باقدی دیمکده مستعملدر) (که حرف  
 پسان) (بک با حرف مصاحبت) (ک چند یان اصطلاحنده ناقل  
 دید کلری بور دیمکدر) (تیر معروف) (روم فعل مضارع متکلم وحده  
 یا) (حرف نزدیک) (آهسته یواش دیمکدر) (میان این وآن بونکله انک  
 اور نه سی این آهسته به اشارتد آن که اشارتدر) (باید که کرکدر که

رم نکئی) اور یکہ سین (نلفری قائمہ سین) (پای باحرف ظرف پای  
 دیب معناسنه در پای دیوار لامیه (ها ادات جمع) (زذیک یقین دیمکدر  
 روی) فعل مضارع مفرد مخاطب کیده سین دیمکدر (تاحرف تعلیل  
 مزاحمت) غلبه معناسنه در (روندگاه اضافت لامیه رونده اسم فاعل  
 کید یچی دیمکدر کاف هاء رسمیدن مبدل الفنون ادات جمع) (ما مون  
 باشیم) امین اوله لم دیمکدر (محصول ترکیب) بغداد قاضی سی جمعه  
 مسجدینه عزیمت پیاده چقدی بر سرخوش قتنه ایر شدی قاضی بی  
 پیلدی دیدی الله سنی عزیز ایلسون ای قاضی لایق دکلدر که سن پیاده  
 کیده سین اول وقت یعنی عقبنده طلاقه اند ایچدی یعنی شرط  
 ابتدیکه قاضی بی کردنی اوزره بندیره قاضی دیدی قیبه کل ای ملعون  
 چونکه کردنی اوزره سوار اولدی سرخوش یوزنی دوندی و باقدیکه  
 ناقل الله تبریزی کیدم یوخسه آهسته می دیدی بونکله انک اوزره سنده  
 اما کرکدر که اور یکہ سین وسور چوب قائمہ سین و دیوار دینه  
 یقین کیده سین تا کیم کید یچیلرک غلبه سندن امین اوله لم \* گفت  
 یارک الله ایها القاضی تو خود قاعده سواری نیکومی دانسته چون  
 قاضی مسجد رساند فرمود تا ویرادر زندان محبوس کنند گفت  
 اسلمک الله ایها القاضی این سرای کسی است ترا از مذلت پیاده کی  
 برهاند و بر کوی تون در دهدو بعزت سواری بمسجدت رساند قاضی  
 بخندید و ورا یکداشت \* خود ادات تا کید (قاعده سواری بیانیسه  
 یا حرف مصدر) (نیکوایومی حرف تا کید) (دانسته یا حرف خطاب  
 همزه حرف توسل دانسته اسم فاعلدر بیلمی سین دیمکدر) (جون  
 ادات تعلیل) (قاضی را) (را ادات مفعول) (مسجد یا حرف صله) (رساند  
 فعل ماضی متعدی مفرد غائب ایر شدی دیمکدر) (تاحرف تعلیل  
 روی) (سته راجعدر) (را ادات مفعول) (سرای کسی لامیه) (یا حرف  
 تکبیر شول کیمسه تک لایقیدر دیمکدر استفهام معنا سنی متضمن  
 ترا) (را ادات مفعول) (مذلت پیاده کی صفتک موصوفه اضافتدر  
 یا حرف مصدر کاف هاءن مبدل) (برهاند یا تا کید یا فعل ماضی  
 متعدی مفرد غائب قور ناردی دیمکدر) (بر کوی تو لامیه یا حرف صله  
 یا حرف مصدر سنک بشکله که دیمکدر) (ن در دهد بذل وجود ایلیه

بعزت سواری) با حرف مصاحبت عزت سواری مذلت پیاده کی کبی  
 بمسجدت) با حرف صله تا حرف خطاب (محمصول ترکیب) مست دیدی  
 یارک الله ای قاضی یعنی ماشاء الله سن آنلی لق قاعده سنی اعلا بیلچی سین  
 چونکه قاضی پی مسجد ابرشدردی پیوردی تا کیم سرخوشی زندانده  
 محبوس ابله لر دیدیکه الله سنی اصلاح ایلسون ای قاضی بوشول  
 کیمسه نك لایق و جز اسپیدر که سنی پیاده لك مذلتدن قورناردی وسکا  
 بنکله بذر وجود ایلدی وسوار لق عزتله سنی مسجد ابرشدردی  
 حاصلی سکا بونجلین اعزاز ایده نك سر'اسی بومیدر قاضی کولدی  
 وانی ترک ایلدی (قطعه) مستی بقصد عربده جون راه کیردت \*  
 باو برفق کارکن ای کاردان حکیم \* مستی یا حرف وحدت (بقصد  
 عربده با حرف مصاحبت اضافت بیانیه چون ادات تعلیل (راه کیردت  
 راحت کیردت تقدیرنده سنك یولکی طوتار دیمکدر) باو با حرف  
 مصاحبت او مسته راجعدر) برفق با حرف مصاحبت برفق رانك  
 کسر یله یومشلق دیمکدر ملائمت معناسنه (کارکن ایش ایل (کاردان  
 ایش بیلچی معناسنه وصف ترکیبدر) (محمصول یت) برسر خوش  
 عربده قصیدله چونکه سنك یولکی طوته ائک ایله ملائمت و لطف ایله  
 ایش ایله ای ایش بیلچی حکیم و عاقل یعنی دائما کو کلجه کیت مخالفت  
 ایله \* مویست عرض خردمند خرده دان \* مپسندش از کشاکش  
 نابخردان دونیم \* (مویی یا حرف وحدت برقیلدر دیمکدر (عرض  
 عینک کسر یله ناموس معناسنه (خردمنده اضافتی لامیه خردمندك  
 خرده دانه موصوفك صفت خردمند عاقل دیمکدر خرده دان وصف  
 ترکیبدر خرده بیلچی دیمکدر یعنی اینجه فکری معناسنه (مپسند  
 نهی حاضر مفرد بکنه دیمکدر یعنی روا کورمه دیمکدر مستهملدر  
 بشین ضمیر عرضه راجعدر) کشاکش نابخردان لامیه کشاکش غوغا  
 تا حرف ننی بخرد عاقل الف نون ادات جمع عقلس لر دیمک اولور  
 دونیم ایکی پارچه دیمکدر (محمصول یت) خرده دان اولان عاقلک  
 عرضی برقیلدر اول قبل کبی اولان عرضی جاهلله کشاکششدن  
 ایکی پارچه ایله یعنی جاهلله غوغا و زاع ایدوب عرض و وقار کی  
 شکست ایله (عروض بو قطعه بحر مضارعند که اصلی مفاعیلن



یعنی اوزادی (مستعمل استعمال بابندن اسم فاعلدر استیصال ایدینی  
 دیمکدر) عادت آن لامیه (که حرف بیان) وقت درس بیانیه (سرخود  
 لامیه کندی باشی دیمکدر) می حرف حکایه (جنبانید فعل ماضی  
 مفرد غائب اوینادردی دیمکدر) (چولاهرا اادات صله) (تصور  
 فکر معناسنه) (تصور این شد که بو فکر اولدی که یعنی بویله ظن  
 ایلدی که) (درس گفتن درس اوقوتقی دیمکدر) (همان انجیق معناسنه  
 ) (جنبانیدن مصدر در اویناتقی دیمکدر) (برخیز فعل امر حاضر  
 مفرد قالیق دیمکدر) (مرا را اادات مفعول) (تا حرف انتها) (تا آمدن  
 کلنجیه قدر دیمک اولور) (نائب خود اسم فاعلک مفعولنه اضاعتیدر  
 کندینه نائب یعنی وکیل) (کردان فعل امر حاضر مفرد ایلد دیمکدر  
 ) (تا حرف تعلیل) (بجای تو لامیه با حرف صله سنک بریکه) (می جنبانم  
 فعل مضارع متکلم وحده اوینادم دیمکدر) (ودبعث مرا لامیه  
 را اادات مفعول) (بیرون آور چقار دیمکدر) (که حرف تعلیل  
 ) (محصول ترکیب) (برچولاه بر عالمک خانه سنده پرامانت قودی چونکه  
 پو قاج کون یکدی اول امانته محتاج اولدی دانشمند قته کتدی  
 کوردی که کندی اونده درس اوقتی مسندنده اونورمش وشا کردلردن  
 پوجع ائک اوکنده صف باغلمش چولاه دیدی ای استاد اول امانته  
 احتیاج وارد دانشمند دیدی رساعت قدر صبر ایلد تا کیم درسدن  
 خارج اولم چولاه اونوردی عالمک درسی منق اوزادی وچولاه مستعمل  
 ایدی اول دانشمندک عادت اول ایدی که درس اوقوتنه وقتنده  
 کندی باشی اوینادردی چولاه اول تصور اولدی که درس اوقوتقی  
 انجیق باش اویناتقدر دیدی ای استاد قالیق ونجی سن کلنجیه کندیکه  
 نائب ایلد تا کیم بن سنک یرکده باش اوینادم و بنم امانتی چقار که  
 بن تعجبیل ایدرم چونکه عالم ایشندی کوردی و دیدی (قطعه)  
 فقیه شهرزند لاف آن بمجلس عام\* که آشکار ونهان علوم می داند\*  
 فقیه شهر لامیه فقیه عالم فقه دیمکدر لکن بونده قباصوفی جاهل  
 معناسنه در ترکیجه کوی فقهی دیرل (زند فعل مضارع مفرد غائب  
 اورر دیمکدر) (لاف آن لامیه آن مصراع ثانی مضمونه اشارتدر  
 بمجلس عام لامیه با حرف ظرف عام عوام دیمکدر جهلادن عبارتدر

( که حرف بیان ) داند فعل مضارع مفرد غائب یلور دیمکدر  
 ( محمول یت ) شهرک فقیسی جهلا مجلسنده اول لافی اورر که  
 علوم آشکار ونهانی یلور یعنی یلور بکم علم یوقدر دیولاف و کذا فایدر  
 \* جواب هرچه از پرسشی آن بود که بدست \* اشارتی بکند یا سری  
 بچیناند \* پرسشی فعل مضارع مفرد مخاطب سؤال ایدرسین دیمکدر  
 ( بدست یا حرف مصاحبت ) اشارتی یا حرف تنکیر ( سری ده بویله  
 ( محمول یت ) هر نسته تک جوابی که اندن سؤال ایدرسین یعنی  
 اندن سؤال اولسان هر شیه جواب اول اولور که ال ایله اشارت ایلیه  
 یا باش اویناده حاصلی علم دید کلری شی بو ایکی شی ایله اولور  
 ظن ایدر ( عرض ) یوقطعه بحر محشندندر که مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن  
 فعلات اولور ( مطایبه ) ناینبانی در شب تاریک چراغی در دست و سبوی  
 بردوش در راهی می رفت فضولی بوی رسید و گفت ای نادان  
 روز و شب پیش تو یکسانست و روشنی و تاریکی در چشم تو برابر  
 این چراغ را فائده چیست نایبنا بخندید و گفت این چراغ نه از  
 بهر خود است از برای چون تو که ورد لان بخرد است تا بمن پہلو  
 زنند و سبوی مرا نشکنند \* ناینبانی یا حرف وحدت نایبنا کور  
 دیمکدر ( شب تاریک بیانیه تاریک قرانلق دیمکدر ) چراغی یا حرف  
 وحدت بر چراغ دیمکدر ( سبوی ده بویله بدستی دیمکدر ) بر حرف  
 ظرف ( دوش اوموز دیمکدر ) راهی یا حرف وحدت بر یوله ( می  
 ادات حکایه ) رفت فعل ماضی مفرد غائب کیدزایدی دیمکدر ( فضولی  
 یا بنه حرف وحدت بر فضول دیمکدر ) فضول دیواوز رینه لازم  
 اولمیعقی شیه قاریشانه دیرل ( بوی یا حرف صله وی ضمیری نایبنا به  
 راجعدر ) نادان جاهل دیمکدر ( پیش نولامیه سنک فکده ) یکسانست  
 برابردر ( روشنی یا حرف مصدر ایندلق دیمکدر ) تاریکی ده بویله  
 قره کولقی دیمکدر ( چراغ را را حرف تخصیص یو چراغک دیمکدر  
 ) از بهر ادات تعلیل ( کوردل وصف ترکیبدر کولکی کور جاهل  
 معنایستدر ) بخرد عقلسنز دیمکدر ( تا حرف تعلیل ) بمن یا حرف صله  
 ( زنند فعل نفی مستقبل اولر میه ل دیمکدر ) نشکندده بویله قیر میه ل  
 دیمکدر ( محمول ترکیب ) بر کور قره کواقی کیهده اتنده بر چراغ

واومورنده

واوموزنده بردستی یواده کیدر ایدی برفضول اکا ایرشدی ویدی ای  
 جاهل کیجه کوندز سنک قنکد بردر وایدنلق وقره کولق برابرر  
 بوچراغک فائده سی ندرکود کولدی ویدی بوچراغ کندم ایچون  
 دکدر سنک کی عقلسز قلبی کورلر ایچوندر تاکه بکا بان اورمیه ل  
 یعنی خاتمیه لر وینم دستی قیرمیه ل (قطعه) حال نلدازابه از نادان  
 نمی داند کسی \* کرچه دردانش فزون از بوعلی سبنا بود \* حال  
 نادان لامیه را ادات مفعول جاهلک حالتی دیمکدر (نمی داند فعل  
 نفی حال مفردغائب بیلر دیمکدر) کسی باحرف وحتت برکیمسه دیمکدر  
 (دانش اسم مصدر علم مضارع) (فزون زیاده دیمکدر) (بو بودن  
 محفقدربوعلی سبنا حکمادن برکیمسه نک اسمیدر حکمتده شفا نامنده  
 اولان کتایک مؤافیدر اهل حکمت ییننده شیخ دیمکله معروفدر  
 (محصولیت) جاهلک حالتی جاعلدن ایوکیسه بیلر اگرچه علمده  
 ابوعلی سبنادن زیاده اوورمه یعنی ابوعلی سبنادن زیاده علم ویرشدی  
 اواسه ده جاهلک حالتی بیلر الاینه کندی کی جاهل بیلور \* طعن  
 نلینامزن ای دم زینسانی زده \* زانکه نایینا بکارخویشتن یینا بود \*  
 (طعن نایینامصدرک مفعولنه درکوره طعن دیمکدر) (مزن نهی حاضر  
 مفرد اوورمه دیمکدر) ای حرف ندا منادی محذوف ای کس که دیمکدر  
 (دم نفس) (یینابی باحرف مصدر کور ییجیلکدن دیمکدر) (زده  
 ماضیدن قسمیدر اوورمش دیمکدر) (دم زدن دعوا ایتکده مستعملدر  
 (زانکه اول اجلدنکه دیمکدر) (بکار خویشتن لامیه باحرف ظرف  
 کندی ایشنده دیمکدر) (محصول بیت) کوره طعن اوورمه یعنی ایلله  
 ای کور ییجیلکدن دم اوران کیمسه اول اجلدنکه کورکندی ایشنده  
 کور ییجیلدر یعنی کور هر امورنده بصیرت اوزره در لکن بصیرت  
 ایدرکن افغانده بصیرت اوزره اولز سین (عروض) (بوقطعه بحر  
 رمل منندر که بالکر عروض وضرینه حذف کلوب فاعلاتن فاعلاتن  
 فاعلاتن فاعلن اولشدر (مطایبه) عمرولیت یکی از اشکریان خود را  
 دید که یاسب لاغر نشست \* عمرولیت قاعده انجام اوزره عمروبن  
 لیث دیمکدر که ملوک ماضیه دن برینک اسمیدر (یکی برینی دیمکدر  
 (لشکریان خود لامیه کندو عسکرلندن دیمکدر) (دید فعل ماضی



مفرد غائب کوردی دیمکدر (که حرف بیان) اسب لاغریا نیبه لاغر  
 آریق دیمکدر (نشست ماضی بدن قسمدر اوتورمش معناسنه بونده  
 بنش دیمکدر (محصول ترکیب) عمرو بن لیث کندی عسکر لرندن برنی  
 کوردیکه بر آریق ضعیف آنه بنش (قطعه) زین لاغراسبکی که همیانا  
 نیافته است \* جزاز عظام جوهر ترکیب اونظام \* زین بونده انجلین  
 دیمکدر (اسبکی اسب آن کاف حرف تصغیر یا حرف وحدت) (که حرف  
 رابط صفت) (همانا بکر که دیمکدر) (نیافته ماضی منفیدن قسمدر  
 بولمش دیمکدر) (عظام عظمیک جمیدر ککدر دیمکدر) (جوهر ترکیب او  
 لامیه لدر جوهر بونده اصل دیمکدر) (محصول یت) (انجلین برضعیف  
 آریق آن جوغز که بکر که انک ترکیبک اصلی ککدرن غیری نظام  
 بولمش یعنی نشأ شده ککدن غیری وجودیده ترکیب حاصل اولمش  
 بوربه ضعیف آن ایدی \* همجو خرعر بر عظام آمده بهم \* لیکن  
 هنوز گوشت نرویده از عظام \* هم حرف تاکید (چون ادات تشبیه  
 (خرعر بر نیانه) (آمده ماضی بدن قسمدر ککش دیمکدر) (بهم بریره  
 دیمکدر) (لیکن ادات استدراک) (گوشت ات دیمکدر لحم معناسنه) (نرویده  
 ماضی منفیدن قسمدر بنمش دیمکدر) (محصول یت) (حضرت  
 عزیر که اشکی کبی ککدر بریره ککش یعنی بجمعه اولمش لکن اللان دخی  
 ککدرن ات بنمش قسمه عزیر معلوم (عروض) (بوقطعه بحر  
 مضارعند که مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات اولمشدر) (قطعه)  
 آخر \* لاغراسبی که کر بجوی \* از گوشت درونشان نیایی \* اسبی  
 یا حرف وحدت نوعیه (که حرف رابط صفت) (کر حرف شرط  
 (بجوی بادتأ کیدایله فعل مضارع مفرد مخاطب استرسن دیمکدر  
 یعنی ارارسن دیمکدر) (نیایی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب بوله مر سین  
 دیمکدر) (محصول یت) (بر آریق آن که اگر ارارسن نمکند آمده نشان  
 و علامت بوله مر سین \* از سر تاسم کرش بکاوای \* جز پوست  
 براستخوان نیایی \* تا حرف انتها) (سم سینک ضمیمه طرنق دیمکدر) (کر  
 اکردن مخفف حرف شرط) (شین ضمیر اسبه راجعدر) (بکاوای باده  
 تأکید ایله فعل مضارع مفرد مخاطب صویه سین دیمکدر) (پوست  
 دری دیمکدر) (محصول یت) (باشندن طرناغنه دک اگر آتی صویارسن

كُنْ اوزرنده دریدن غیرى بوله مزین (عروض) بوقطعه بحر هزج  
 اُخرب مقبوض محذوف و قدر که مفعول مفاعیلن فعولن اولمشیدر لکن  
 یت اولك مصراع اولنده قاعده شعراوزره سکنه واردر \* گفت  
 لعنت بر لشکریان من باد که هر دینار و درم که بایشان دادم فروج  
 زنان خود را فربه ساختند و مرا کوبان خود را از کرسکی بکداختند  
 آن شخص بشنید و گفت والله ای امیرا که نظر استبصار بر فرج زن من  
 کاری از سرین اسب من لاغرتر شماری عمر و لیث از بن سخن  
 بخندید و او را چیزی انعام کرد و گفت برو هر دو مرا کوب خود را  
 فربه کن \* بر حرف صله (لشکریان من لامیه) (باد امر غائب مفرد  
 اولسون دیمکدر) (که حرف تعلیل) (که حرف رابط) (بایشان با حرف  
 صله ایشان ضمیر جمع لشکر پاته راجعدر) (دادم فعل ماضی متکلم و حده  
 و یردم دیمکدر) (فروج فرجك جمعیدر) (زنانه اضافی لامیه) (خوده ده  
 بوله) (را ادات مفعول) (فربه سبز دیمکدر) (ساختند فعل ماضی جمع  
 غائب دوزیدلر دیمکدر) (فربه ساختند سمر تدیلر دیمک اولور) (مرا کوبان  
 خود را لامیه) (را ادات مفعول کنیدی بنکلی بنی دیمکدر) (کرسکی  
 با حرف مصدر کاف هاء رسیدن مبدل کرسنه کاف عجمك ضمیمه آج  
 دیمکدر آچلقیدن دیمک اولور) (بکداختند باده تا کید یله فعل ماضی  
 جمع غائب اریتمه یلر دیمکدر) (نظر استبصار بیابسه استبصار استفعال  
 باندن مصدر در دقتدن عبارتدر) (فرج زن من لامیه واردر) (کاری  
 کاف عجمك ضمیمه فعل مضارع مفرد مخاطب حوله ایدرسین دیمکدر  
 (ازرا ادات مفعول آتی دیمکدر) (سرین سبنك ضمیمه او یلوق معناسنه در  
 (اسبه اضافت لامیه) (منده بوله) (لاغرتر ارقرلر دیمکدر) (شماری  
 مفرد مخاطب عدایده سین دیمکدر) (محصول ترکیب) (عمر و بن لیث  
 آتی بوله) (کور بجه دیدی رجندن عید اولوق بنم عسکر یلریمك  
 اوزرنده اولسون ریزا هراچمه والتون که انله و یردم کنیدی قریلریمك  
 فرج لرنی سمر تدیلر بنکلی بنی آچلقیدن ارتدیلر اول شخص استمدی  
 یدى والله ای امیرا که دقت نظر بنی بنم قریمك فرجه حواله  
 ایلرسن بنم آتمك او یلوغند ارق رك عدایدرسین حاصلی او بوندن  
 ضمیمه عمر و بن لیث بوسختدن کولدی واکار مقدار شی نعم ایلدی

و دیدی کیت و هرایکی بنککی سمعت یعنی هم آتیکی و هم فرج زنی  
تاواندر (قطعه) مرکوب تودوداد خدا بارخویش را \* کاهی  
ازان برین نه و کاهی ازین بران \* مرکوب تو مفعولک نائنه اضافه افتد در سکا  
بنک دیمکدر (داد فعل ماضی مفرد غائب و پردی دیمکدر مرکوب دادک  
مفعول (خدا فاعلی (بارخویش لامیه کندی یوکی دیمکدر (را  
ادات مفعول (کاهی یا حرف تنکیر بعض وقت دیمکدر (ازان  
آن مرکوبک برینه اشارتد که مراد فرج زندر (برین این مرکوب آخره  
اشارتد که مراد اسبدر (نه نونک کسری وهای اصلیه الیه فعل امر  
حاضر مفرد قودیمکدر (محصول بیت) سکا الله عظیم الشان ایکی  
بنک و پردی کند یوکی یعنی وجود یکی بعض وقت فرج زندن اسبه قو  
و بعض وقت اسبدن فرج زنه قو حاصلی بعضا آکابین و بعضا  
یو کابین \* زان باری شب کن وزین با کیر روز \* این را برزین کش  
و آن را برزیران \* (آن فرج زنه اشارتد زاه مفرده تا کید ایچوندر  
بارکی شب) ییانه کیجه آتی دیمکدر بارکی ایوات معانسه (زین  
از این دن مخفف زاه مفرده بته تا کید ایچوندر (این اسبه اشارتد  
بارکیر روز) یسانیه بارکیر معروف کوندز بارکیری دیمکدر (این را  
را ادات مفعول (برزین با حرف صله اضافه افتد یسانیه (زیرالت  
دیمکدر (زین زانک فتحیله اگر معانسه در اگر التنه دیمکدر (کش  
فعل امر مفرد چک دیمکدر (آز این را کبی (برزیران برزین کبی را  
اولی دیمکدر (محصول بیت) فرج یی کیجه آتی الیه یعنی کیجه بین  
آتی کوندز بارکیری الیه یعنی کوندز بین بونی یعنی آتی اگر التنه چک وانی  
یعنی فرج زنی اولوق التنه (عروض) بوقطعه بحر مضارع اخرج  
مکفوف مقصور در که نفعول فاعلات سفاعیل فاعلات اولمشدر  
(مطایبه) علوی در بغداد زنی را بخود خواند زن از وی دینار و درم  
خواست علوی گفت بان راضی نیستی که جزوی از اهل خانه دین نبوت  
و خانواده ولایت در توفرو دآید زن گفت این فسانه را ایچکان  
و کاسان کوی و از ایچکان بغداد این آرزو جز پدرم و دینار ایچو  
علوی (باء اول حرف نسبت ثانی حرف وحدت حضرت علی به  
نسب اولانه دیر لک لک طریقه لک لک نسب اما انجام تخصیص ایدوب

اولاد علی دن اولان اشرافه دیرلر ( زنی یا حرف وحدت ) را ادات  
 مفعول ( بخود یا حرف صله کندویه دیمکدر ) خواند چاغردی  
 ازوی ) علویدن ( دینار التون ) درم ایچمه ( خواست واور سمیله  
 فعل ماضی مفرد غائب طلب ایلدی دیمکدر ) بان یا حرف صله  
 نیستی ) یا حرف مخاطب استفهامی متضمن دیکلسین دیمکدر ( که  
 حرف بیان ) جز وی یا حرف وحدت بر پارچه ( خانه دان نبوت لامیه  
 خانه دان اهل بیت معناسنه در ) خانواده ولایت لامیه خانواده اولو  
 خانه دان دیمکدر ( در تو در حرف صله سکا دیمکدر ) فرود آید  
 فعل مضارع مفرد غائب اینه دیمکدر تنزل ایلیم دیمکدر دخی اولور  
 فسانه ) مثل معناسنه در ( را ادات مفعول ( یا حیکان قم لامیه یا حرف صله  
 حقه اورسی دیمکدر کاف هادر سمیه دن مدبل الف نون ادات جمع قم  
 وکاشان بر محک اسم لری بدر که فاحشه لری غایت بی ادب اولور مش  
 کوی ) کاف عجمیه فعل امر حاضر مفرد سوبله دیمکدر ( حیکان بغداد  
 لامیه ) مجوی نمی حاضر مفرد اسمیه دیمکدر ( بدرم یا حرف مصاحبت  
 ) محصول ترکیب ( برعلوی بغدادده بر زنی کندویه چاغردی یعنی  
 وصلت طلب ایلدی زن اندن التون وایچمه استندی علوی دیدی  
 سن اکاراضی دیکلسین که خانه دان نبوت اهلندن و خانواده ولایتدن  
 بر جز که مراد نطفه درسکا اینه جاصیلی قهر عالم اولادندن و حضرت  
 علی سلسله سندن بر جز سکا اینه یا انلردن بری سکا تنزل ایلیم زن  
 دیدی بو شلی قم وکاشان روسی رینه سوبله بغداد حقه لردن درهم  
 و دینارک غیریه طلب ایلیم ( قطعه ) بسفله تاند هی ضعف آنکز  
 وخواهی \* طمع مدارکز وکام دل به دست آرد \* ( بسفله یا حرف صله  
 ایچمه دیمکدر ) تا حرف انتها ( ندهی قول نفی مستقبل مفرد مخاطب  
 و بر میده سن دیمکدر ( ضعف ضادک کسر یله ایکی قات دیمکدر ) آنه  
 اضافت لامیه ( کز و که از اودن مخففدر ) که حرف رابط اوضمیر  
 سفله به راجعدر ( خواهی فعل مضارع مفرد مخاطبه استرین دیمکدر  
 مدار ) نمی حاضر ( طمع مدار طمع ایلیم دیمکدر ) کز و سابق کی  
 کام دل ) پانیه ( بدست آید یا حرف صله اله کله دیمکدر ) محصول بیت  
 ایچمه یعنی بد اصله و نلوانه اندن سنک استندیکک شیک ایکی قاتی

ویر منجه طبع ایله که اندن کوکل مراد الله کله حاصل اوله \* کره کنای  
 زکبسه که خبه بند ازار \* بدوستی خدا و رسول نکشاید \* کره دوکم  
 دیمکدر باغ مراد در کشایک مفعولی (کشای فعل امر حاضر مفرد  
 آج دیمکدر) (که حرف تعلیل) بند ازار لامیه ازار اصل لغته ایجه  
 کیلین ثوبه دیرل بونده طون دیمکدر بند ازار اوچقور دیمک اولور  
 بدوستی (با حرف صله یا حرف مصدر دوستلغنه دیمکدر) (خدایه  
 اضافتی لامیه) (نکشاید فعل نفی مستقبل مفرد غائب آچیز دیمکدر  
 (محصول بیت) کبسه دن باغی آج یعنی ایجه ویر زیر اخبه اوچقوری  
 خدا و رسول دوستلغنه آچیز (عروض) بوقطعه بحر بحث مجنوندر که  
 مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلات اولمشدر \* مطایبه منظومه \*  
 گفت مملو که بمالك خویش \* کز قفایش گرفت راه فساد \* (ماو که  
 اسم مفعول مفرد مؤنثدر جاریه معناسنه) (وکفتک فاعلی با حرف  
 وحدت همزه حرف توسل) (مالك خویش لامیه یا حرف صله مالک  
 صاحب معناسنه در) (کز که ازدن مخففدر که حرف رابعه) (قفا اکسه  
 دیمکدر بونده دیر مراد در شین ضمیر مملو که به راجعدر) (گرفت  
 فعل ماضی مفرد طوئیدی دیمکدر) (راه فساد بیسایه فساد یولینی  
 دیمکدر مراد مباشرتدر) (محصول بیت) پر جاریه کند و مولی سینه  
 دیدی که اکسه سندن فساد یوایی طوئیدی یعنی دیر تدن مباشرت  
 مراد ایدن افندیسته دیدی کلامی بیت آتیدر \* ترک این فعل کن که  
 جائز نیست \* پیش دین پیشکان شرع نهاده \* (ترک این فعل مصدرک  
 مفعولنه اضافتیدر) (که حرف تعلیل) پیش دین پیشکان لامیه دین  
 پیشه و صفت ترکیبدر دین صنعتی متی دیمکدر (دین طاعت معناسنه در  
 کافی هاء رسمیدن مبدل الفه لون ادا جمع) (شرع نهاد و صفت ترکیبی  
 یعنی طریق حق او زره کیدیچی دیمکدر یا خود یومذ کور کردن مراد  
 انبه دین اوله) (محصول بیت) مملو که دیدی بوقطعه فی ترک الله زیر اجائر  
 دکدر طریق حق او زره صحتیدن صحتیلرک یا خود اعنه دینک قنده  
 \* گفت خاموش که شیخ دین مالک \* یچنین پیش رخصت ماداد \*  
 کفتک فاعلی مالکه راجعدر) (خاموش فعل امر حاضر مفرد موص  
 دیمکدر) (که حرف تعلیل) (شیخ دین لامیه) (ما نگدن مراد امام

مالکدر (بچنین عیش با حرف صله یونجالدین ذوق دیمکدر) (رخصت  
 مصدر در اذن معناسنه) (ما متکلمه اضافت مفعولنه در بره اذن  
 دیمکدر) (داد فعل ماضی مفرد غائب و یردی دیمکدر) (محصول بیت)  
 مالک دیدی صوص که دینک شیخی امام مالک یونجالدین ذوقه بره رخصت  
 و یردی فی الحقیقه مذهب مالکیه نک براز غلاتی مالک رضی الله عنیه  
 افتر ایدر لر و یوآیت کریمه بی تصمیم ایدوب استدلال ایدر لر (نساؤ کم  
 حرث لکم فأتوا حرثکم فی شتیم) بهتان صریح و کذب فضیح در  
 زیرا اول محل محل حرث دکدر \* گفت مسکین ز زیر او که خدات \*  
 در زد و کیر مالک اندازاد \* گفتک فاعلی مملو که در (زیر اولامیه  
 اتک التندن دیمکدر) (که حرف بیان) (خدات خدا ترا تقدیرنده در  
 خداسنی دیمک اولور) (در حرف جمله) (زد و کیر کاف عجمه مصدر  
 مرکب انواعندندر که معنای اغویسی اور و ب طریقه استعمالده حکم  
 معناسنه در) (مالک جهنمه موکل ولان ملکک تعمیر) (اندازاد  
 فعل امر غائب آنسون دیمکدر) (محصول بیت) مسکین جاریه انک  
 اتندن دیدیکه الله سنی مالکک حکمنه آنسون یعنی جهنمه للفا  
 ایلسون شارحک و یردیک معنایی و یره مدم وهم مالک اول صاحب  
 تانی امام مالک ثالث خازن جهنم اولسنده صنعت تجنيس وارذر  
 (عروض) بویسات بحر خفیفه ندر که فاعلاتن مفاعلتن فعلات  
 اولسندر \* فاضلی که صورت قبیح و هیئات کر به داشت یفرزدقی  
 رسید و یرادید که روی وی بجهت مرضی زرد شده یه دصکفت  
 تراجه بوده است که نک تو چنین زرد شده است گفت چون ترا دیدم  
 از کاهان خود اندیشیدم نک من زرد یرآمد گفت در وقت دیدن  
 من چرا از کاهان یاد کردی گفت رسیدم که خدای تعالی مرا عفویت  
 کند و همچو تو مسیح کرداند \* فاضلی یا حرف وحدت (که حرف  
 رابط صفت) (قیح صفت مشبهه در چرکین دیمکدر) (صورت قبیح  
 و صورت صفت اضافه ایدر) (هیأت کر به زده یو یله عطف تفسیریدر  
 داشت و اریدی دیمکدر) (بفرزدقی یا حرف صله) (فرزدقی شعرایی  
 عمریدن یرتک اسمیدر) (رسید فعل ماضی مفرد انشائی دیمکدر) (و یرا  
 را اندات مفعول) (وی فرزدقه راجعدر) (دید فعل ماضی مفرد غائب

کوردی دیمکدر (که حرف بیان روی وی لایه انک یوزی دیمکدر  
 ) بیجهت مرضی یا حرف مصاحبت اضافت بیانه یا حرف وحدت  
 جهت بونده سبب معناسنه در (زرد شده بود صرار مش ایدی دیمکدر  
 ) تراذات صله سکادیمکدر (چه بوده است نه اولمشدر دیمکدر ) که  
 حرف تعلیل (رنک تو لایه سنک رنک ) (زرد شده است صرار مشدر  
 دیمکدر ) (چون ادات تعلیل ) (زرا ادات مفعول سنی دیمکدر ) (دیدم  
 کوردم دیمکدر ) (کاهان خود لایه کند یمک کاهلرمدن اندیشیدم  
 فعل ماضی تکلم وحده دوشوندم دیمکدر ) (رنک من لایه بنم رنکم  
 دیمکدر ) (زرد بر آمد صرار دی دیمکدر ) (وقت دیدن من بیانه  
 و مصدرک مفعول اضافه افتیدر ) (چرا نیچون دیمکدر ) (یاد خاطر دیمکدر  
 ) (کردی فعل ماضی مفرد مخاطب ایدک دیمکدر یاد کردی خاطرینه  
 کتوردک دیمک اولور ) (رسیدم قورقدیم دیمکدر ) (که حرف بیان ) (مرا  
 بکادیمکدر ) (عقوبت عذاب معناسنه در ) (همچو تو سنک کی دیمکدر  
 مسخ تبدیل صورت دیمکدر ) (محصول ترکیب ) (برفاضل که چرکین  
 یوزی و کریمه های فی و زایدی فرزدقه ایرشیدی یعنی ملا فی اولدی  
 فاضل فرزد فی کوردیکه بر مرض سببیه انک یوزی صرار مش ایدی  
 دیدی سکانه اولمشدر که سنک رنک بو نیچلین صرار مشدر فرزد فی  
 دیدی چونکه سنی کوردم کندی کاهلرمدن دوشوندم یعنی خوف  
 ایلدم بنم رنکم بو نیچلین صرار دی فاضل دیدی بی کوردیک وقت  
 نیچون کندی کاهلرکدن خاطر یک کتوردک دیدی قورقدیم که  
 الله تعالی بکافیه عقوبت ایلیم و سنک کی تبدیل صورت ایلیم یعنی کاهلریمه  
 عذابی بویله کریمه صورته تبدیل ایلیم سنکدن خوف ایدرم (قطعه)  
 \* چون رخ زشت تو بیند دل من \* عقد اصرار کنه فسح کند \*  
 (چون ادات تعلیل رخ زشت موصوفک صیغه اضافتیدر رخ بونده  
 یوز معناسنه در ) (زشت چرکین دیمکدر ) (تویه اضافت لایه سنک چرکین  
 یوز یکی دیمکدر ) (بند فعل مضارع مفرد غائب کورر دیمکدر ) (دل من  
 لایه بنم کوکام دیمکدر ) (عقد اصرار بیانه عقد دوکم دیمکدر اصرار  
 مصدر در مصرع اولی معناسنه ) (کنه اضافتی مفعولته در ) (فسح  
 یوز معناسنه مصدر در ) (محصول یت ) (چونکه سنک چرکین

یوز یکی کوره بنم کو کلم ~~کننا~~ مصر اولی دو یکی یوز یعنی ارتکاب  
 معاصیدن بعید اولور \* زانکه ترسم که زشوی گناه \* قهر ایزد چو  
 توام مسح کند \* زانکه اول سیدنکه دیمکدر (ترسم فعل مضارع  
 متکلم وحده قور قرم دیمکدر) (که حرف بیان) شوی یا حرف مصدر  
 شوم نامبارک دیمکدر (کننا هه اضافه لامیه (قهر ایزد لامیه (چو  
 ادا ت تشبیه (چو توام بن سنک کی دیمکدر (محصول یدت) ~~کننا~~  
 صدقینی یوز ارم اول سیدنکه قور قرم کننا هک نامبارک کنندن الله تعالینک  
 قهری بنی سنک کی مسح ایلیه (عروض) بوقطعه رمل نخبوند ند ر که  
 فاعلاتن فعلاتن اولمشدر (مطایبه) وهم این فاضل گوید که  
 بادوستی در راه ایستاده بودم سخن میگویم زنی آمد در برابر من ایستاد  
 و در روی من نظری کرد چون نظر کردن وی از حد در گذشت غلام را  
 گفتم پیش آن زن رو و بپرس که چه میخواهد و غلام باز آمد که گوید  
 چشم من گناه عظیم کرده بود میخواستم که و پراغقوتی کنم هیچ عفویت  
 زیادت از آن نیافتم که با این زشت رو نظر کنم \* هم پنه دیمکدر  
 (این بوم مناسبه در (گوید فعل مضارع مفرد غائب دیر دیمکدر  
 (که حرف بیان) بادوستی یا حرف صاحب یا حرف وحدت پردوست  
 ایله دیمکدر (ایستاده ماضیدن قسمدر دورمش (بودم ایدم دیمکدر  
 (می گفتم سو یلر ایدم (زنی یا حرف وحدت (بر من لامیه بنم برابرده  
 دیمکدر ایستاد ماضی مفرد غائب دوردی دیمکدر (در روی من (در  
 حرف ضله اضافه لامیه بنم یوزیمه می کرد حرف حکایه ایله ایلردی  
 دیمکدر (چون ادا ت تعلیل (نظر کردن وی ~~انک~~ نظر ایلمکلی (از حد  
 ا حددن دیمکدر (گذشت یکدی (غلام را را ادا ت ضله غلامه دیمکدر  
 (پیش آن لامیه انک فتنه دیمکدر) رو فعل امر حاضر مفرد کیت  
 دیمکدر (پرس ده بویه باه تا کیر ایله (صور دیمکدر) چه می جوید  
 نه استر دیمکدر (باز آمد دوندی دیمکدر) (که حرف بیان) (می گوید  
 سو یلر دیمکدر (چشم من لامیه بنم کوزم دیمکدر) (کرده بود ایلمش  
 ایدی دیمکدر (می خواستم فعل ماضی متکلم وحده دیلدم دیمکدر  
 (که حرف رابط و بر ادا ت مفعول ضمیر چشمه راجعدر (عقوبتی  
 یا حرف وحدت (نیافتم فعل بنی ماضی متکلم وحده بوله مدم دیمکدر



( که حرف بیان من معنایسته با حرف صله (زشت برو وصف ترکیبدر  
 چرکین یوزلی دیمکدر (محصول ترکیب) وینه یو فاضل دیر که بر دوستم  
 ایله یولده دیوزمش ایدم وسوزسویلا ایدم بر قری بنم بر ابرمه دوردی  
 و بنم یوزمه نظر ایلردی چونکه انک نظر ایلکلکی حددن بکدی  
 غلامه دیدم اول قرینک قته کیت وصور که نه استر غلام دوندی که  
 دیر یعنی قری سویلر که بنم کوزم عظیم برگاه اشلس ایدی دیلد مکه  
 اکا بر عقوبت ایلیم یوندن زیاه عقوبت بوله مدم که بو چرکین  
 یوزلی به نظر ایلیم یعنی یونک یوزینه باقه دن زیاه کوزمه عقوبت  
 بوله مدم حاصلی کوزمه عقوبت ایچون بوکا نظر ایدرم دیوزن جواب  
 ووردی (قطعه) نامه مدم چشم زکته شسته نشد \* کرچه از کر به  
 دو صد یار آتش کردم \* نامه مدم چشم بحاز لامیه مدم چشم کوز  
 بیک دیمکدر نامه نامه اعمال دیمکدر (شسته اسم مفعولدر) (شسته نشد)  
 نه سی دیمکدر (دو صد یار ایکوز کره دیمکدر) (شین ضمیر مدم  
 چشمه راجعدر) (کردم فعل ماضی متکلم وحده ایلدم دیمکدر  
 (محصول یت) کوزم بیکینک نامه اعمالی کنه دن پیغمدی اگرچه  
 اعله دن ایکوز کره آتی پراب ایلدم حاصلی نیجه کره اشک چشم ایله  
 بیقه دم پاک اولدی \* نارهدن آتش فردای قیامت امروز \* بنظر در  
 رخ زشت تو عذابش کردم \* تا حرف تعلیل (رهد فعل مضارع مفرد  
 غائب رهیدندن قوریهله دیمکدر) (آتش فردای قیامت لامیه لردر  
 قیامت ارته سنک آتشدن دیمکدر) (امروز یوکون دیمکدر و همیشه  
 بنظر با حرف صاحب سببی متضمنی (در حرف صله (رخ زشت تو  
 بیانه ولامیه سنک چرکین یوزیکه دیمکدر) (شین ضمیر چشمه راجعدر  
 (کردم فعل مضارع متکلم وحده ایلدیم دیمکدر) (محصول یت)  
 قیامت ارته سنک آتشدن قورنواسون ایچون یوکون سنک چرکین  
 یوزینه نظر سببیه اکا عذاب ایلیم (عروض) یو قطعه دخی رمل  
 مخبون مندر فاعلان فعلان فعلی اولمشدر (مطایبه)  
 جاحظ کوین هرگز خود را چنان تحمل ندیدم که روزی مرا زنی  
 بگرفت و بدکان استادر پنجه کر برد که همیشه من متخیر شدم که آن چه  
 بود از آن استادر رسیدم گفت مرا فرموده بود که تمثالی بر صورت شویطان

برای من بساز من کفتم نمی دانم که بر چه شکل می باید ساخت ترا آورد که بدین  
 شکل \* جا حظ فصیحای عرب بدن برینک لقبیدر (که حرف بیان هر کرا صلا  
 دیمکدر) خود را اادات مفعول کنندیمی دیمکدر (نجل صفت مشبهه در  
 اوتانفن دیمکدر ندیدم فعل نفی ماضی متکلم وحده کور مردم دیمکدر که حرف  
 بیان (روزی یا حرف وحدت (مرارا اادات مفعول بنی دیمکدر (زنی  
 یا حرف وحدت (بگرفت فعل ماضی مفرد طوتدی دیمکدر  
 (بد کان استاد لامیه (یا حرف صله (زیخته کرد و که جی دیمکدر که  
 تصاویر کونا کون دوزلر (برد فعل ماضی مفرد غائب ابلتدی یعنی  
 کتوردی دیمکدر (که حرف بیان (همچنین یونجلین دیمکدر  
 (آن چه بود بونه اوله دیمکدر (مرارا اادات صله (فرموده ماضیدن  
 قسمدر (فرموده بود که بیورمش ایدی که دیمکدر (تمثال صورت  
 معناسنه در (یا حرف وحدت (صورت شیطان بیانیه (برای من  
 بنم ایچون دیمکدر (بساز بیه تا کید ایله فعل امر حاضر مفرد دوز  
 یعنی باب دیمکدر (نمی دانم فعل نفی حال متکلم وحده بیلم دیمکدر  
 (که حرف بیان (بر چه شکل نه شکل اوزره دیمکدر (می باید ساخت  
 دوزمک کرک دیمکدر (ترا را اادات مفعول سنی دیمکدر (آورد فعل  
 ماضی مفرد کتوردی دیمکدر (که حرف بیان (بدین شکل بوشکل  
 اوزره دیمکدر (محصول ترکیب) جا حظ دیر که اصلا کنندیمی انجلین  
 نجل کور مردم که بر کون بنی بر قری طوتدی واستناد دو که جی دکانه  
 کتوردی که یونجلین بکا اشته بویه باب دیدی بن متحیر اولدم که  
 بونه اوله اول استاددن صوردم دیدی بکا بیورمش ایدی که بنم ایچون  
 شیطان صورتی اوزره بر صورت دوز بن دیدم بیلم که نه شکل اوزره  
 دوزمک کرک سنی کتوردی که بوشکل اوزره یعنی سنی بکا نمونه طریقه  
 کتوردی (قطعه) بوالعجب روی و کونه داری \* کس بدین روی  
 و کونه توان کرد \* بوالعجب بو ابودن مخفدر عرب ابوکله سنی  
 بریشک کترنده استعمال ایدر (کونه یا حرف وحدت (همزه حرف  
 توسل (کونه رنک ولون معناسنه در (داری فعل مضارع مفرد مخاطب  
 سنک وارد دیمکدر (یا حرف ظرف (دال همزه دن منقلب بو یوزده  
 دیمکدر (توان کرد اولیسر در دیمکدر (محصول یت) عجب لردن

بچت بوزك ورنكك وارد كېسه بو يوزده و بوزنكده اوليسردر  
 يعني كېسه ده بوبله صورت مستبحسه و بوبله رنك مستكرهه يوقدر  
 كردك شد معناسنه اولديغين بيلين بوالعجب معنايه تصدى ايلش  
 \* بهر تصوير صورت شيطان \* بحر رخت را نمونه نتوان كرد \*  
 بهر ادات تعليل (تصوير صورت مصدر ك مفعولنه اضافتيدر) صورت  
 شيطان بيانيه شيطان صورتني تصوير ايجون ديكدر (رخت را  
 را حرف تخصيص) نمونه اورنك ديكدر (محصول بيت) شيطان  
 صورتني تصوير ايجون سنك رخنك غيري اورنك اوليسردر (عرضه)  
 بوقطعه بحر خفيف مخبوندر كه فاعلان مفاعلي فعلات اولمشدر  
 (مطايحه) شخصي زشت روي زاديد كه از گاهان استغفار كرد  
 ونجسات از آتش دوزخ ميطلبيد گفت اي دوست بدني رويي چر  
 بدوزخ بخيلي مي كني و آترا از آتش دريغ مي داري \* شخصي يا حرف  
 وحدت (زشت رويي ده يا حرف وحدت) (زشت رويي وصف تركيبدر  
 جر كين بوزي ديكدر) را ادات مفعول (ديد فعل ماضى مفرد غائب  
 كوردى ديكدر) كه حرف بيان (مي حرف حكايه) ميگرد ايلردى  
 ديكدر (نجسات خلاص معناسنه در) آتش دوزخ بيانيه دوزخ  
 جهنم ديكدر (مي ادات حكايه) (طلبيد فعل ماضى مفرد غائب  
 استردى ديكدر گفتك فاعلي شخصه راجعدر) (بدني يا حرف  
 معناسبت ذلل همز دن مقلب) (رويي يا حرف تنكيو بوبوز ايله  
 ديكدر) (بدوزخ يا حرف صله جهنم ديكدر) (بخيلي يا حرف مصدر  
 بخيلاك ديكدر) ميكني فعل مضارع مفرد مخاطب ايلرسين ديكدر  
 (آترا را ادات مفعول آن روييه اشارتدر) (دريغ حبث ديكدر) (مي  
 ادات تا كيد) (داري فعل مضارع مفرد مخاطب طوئارسين يعني  
 ايلرسين ديكدر) (محصول تركيب) بر شخص بر جر كين بوزي بي  
 كوردى كه گاهان بار لغتي طلب ايلردى و جهنم آتشمندن  
 خلاص استرايدى اول شخص بدني اي دوست بوبوز ايله جهنم  
 ايجون بخيلاك ايلرسين و اول بوزي آتشمندن دريغ ايلرسين (قطعه)  
 چون نه بيني توروى خودزان رو \* بر كسان ناخوشست و نني بر تو \*  
 (چون) ادات تعليل (نه بيني قول في مستقبل مفرد مخاطب كورنرسين

دیمکدر (روی خود لامیه سنک یوز یکی دیمکدر) زاندر و اول وجه دند  
 دیمکدر (پرکسان پر حرف صله خلقه دیمکدر) ناخوش بونده چرکین  
 دیمکدر (نی حرف نفی) برینه حرف صله (محصول بیت) چونکه  
 سن کور مرسین کند یکی اول سیدن خلقه چرکیندر سکا دکل یعنی  
 کندک کور مدیکک ایچون ایو و خوش کلور \* کر بدین رودر آتشت  
 فکنشد \* حیفه را آتشت نی پر نو \* (که حرف شرط) بدین  
 (یا حرف مصاحبت) بدین رو و یوز ایله دیمکدر (در حرف صله  
 آتشت) تا حرف خطاب سنی آتشد دیمکدر (فکنشد فعل مضارع  
 جمع غائب یا غور لسه دیمکدر) حیفه یازق دیمکدر (برل حرف صله  
 (محصول بیت) اگر بو یوز ایله سنی آتشد یازغور لسه یعنی جهمه  
 قور لسه حیفه آتشد در سکا دکل (عروض) یوقطعه بحر خفیفه دندر که  
 فاعلاتن مفاعیلن فعلاً او لشدر (مطایه) زشت روی پیش طیب  
 رفت که بر زشت ترین جایی دملی بر آورده ام طیب تیز در روی وی  
 نکر ست گفت دروغ میگوید اینک روی ترا می بینم بروی هیچ دنبلی  
 نیست \* زشت روی (یا حرف وحدت بر چرکین یوزلی دیمکدر) پیش  
 طیب لامیه طیب قشقه دیمکدر (زشت ترین ترادات تفصیل  
 یا حرف نسبت نون حرف تأکید) جایی یا حرف وحدت (دملی تشدید  
 میم ایله نحر یافتند که اصلی دنبیلدر دمالده درلر دمل ده درلر چبان  
 دیمکدر) (یا حرف وحدت) بر آورده ام فعل ماضی متکلم وحده  
 چبقار مشم دیمکدر (در حرف صله) روی وی لامیه (نکرست نونک  
 کسریله فعل ماضی مفرد غائب باقیدی دیمکدر) دروغ بلان دیمکدر  
 کذب معنا سنه (می گوئی سویلر سین دیمکدر) اینک آتشد دیمکدر  
 روی ترا (لامیه) را ادات مفعول سنک یوز یکی دیمکدر (می بینم فعل حال  
 متکلم وحده کور بوم دیمکدر) دتیل چبان (یا حرف وحدت) (محصول  
 ترکیب) بر چرکیند کیمسه طیب قشقه کیندی که چرکین رک بر محله  
 بر چبان چقاردم مرادی عودت یزیدر طیب تیرانک یوزینه باقیدی  
 دیدی بلان سویلر سین آتشد سنک یوز یکی کور بوم اوزرنده هیچ  
 چبان یوقدر زشته محلی وجهی اولدیفه بین اشعار دو (قطعه)  
 زشت نیست که سلطان شرع نپسندد \* که عضوه اه فرود از کر

برهنه کنی \* زشتی یا حرف مصدر (که حرف بیان (سلطان شرع  
 مجازا بیانیه مراد کتاب الله یا رسول عظامدر) نپسندد فعل نفي مستقبل  
 مفرد غائب بکنز یعنی اذن و برمز دیمکدر (که حرف بیان (عضو هام  
 فرود موصوفك صفت در (عضو معروف ها ادات جمع فرود اشاعی  
 دیمکدر (مکر بل دیمکدر) برهنه بانك ضمیمه چبلاق دیمکدر (کنی  
 فعل مضارع مفرد مخاطب ایلبه سین دیمکدر (محصول بیت) چرکین  
 لکندن ناشی در که سلطان شرع اذن و برمز که بیلدن اشاعی اولان  
 عضوری چبلاق ایلبه سین یعنی اول اعضایی کشفه اذن و رخصت  
 اولدینی چرکین لکندن فاشیدر \* چور ویت از همه جازشت تربود  
 چه عجب \* که رو پوشی و جای دگر برهنه کنی \* (چو ادات تعلیل  
 رویت) سنك یوزك دیمکدر (همه جادن مراد عضولدر) زشت تر  
 چرکیزك (بود فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر) چه عجب  
 نه عجب استغهام معنایی وارد یعنی عجب و کل (که حرف بیان  
 پوشی) باء تأکید ایلله فعل مضارع مفرد مخاطب آورده سین یعنی ستر  
 ایده سین دیمکدر (رو مقعولی) جای دیگر رویه معطوف غیری  
 یوخی دیمکدر (برهنه کنی چبلاق ایلبه سین) (محصول بیت) چونکه  
 سنك یوزك جمع عضولدرن چرکیزكدر عجب دکلدر که بوز یکی  
 آورده سین و غیری بر یکی آچه سین یعنی اعضای مستوره نك ستری  
 مشروع اولدینی چرکین لکندن ناشی ایسه سنك یوزك زباده  
 چرکیندر لایق اولان بوز یکی ستر ایدوب سائرینی آچار ایسه محل  
 تعجب دکلدر (عروض) بوقطعه بحر محض مخبوندر که مقاعلن  
 فعلاتن مقاعلن فعلن اولمشدر (مطایبه) شخصی بزرک بینی زنی را  
 خواستگاری می کرد و در تعریف خود می گفت که من مردی ام از  
 خفت و سبکباری دور و پراحتمال مکاره صبور زن گفت اگر تو پراحتمال  
 مکاره صبور تیودی این بینی را چهل سال نتوانستی کشید \* شخصی  
 با حرف وحدت (بزرک یوزك دیمکدر) بینی باده اصلیه ایلله بوزین  
 دیمکدر بزرک بینی بوزنی یوزك دیمک اولور (زنی یا حرف وحدت  
 را ادات صله) خواستگاری می کرد خواسته ایلله آوردن هاء رسمی  
 گافه تبدیل اولنوب خواستکار اولمشدر استقه کتوری می دیمکدر

طالب معناسنه در خواستارده بوه منادودر (يا حرف مصدر) می کرد  
ایلا ایدی دیمکدر (تعریف خود مصدرک مفعولنه در ~~کنندنی~~  
تعریفده) می گفت سوبلا ایدی دیمکدر (که حرف بیان (مردی  
يا حرف وحدت) همزه حرف نوسل (میم ضمیر متکلم بر آدم دیمکدر  
(خفت مصدر در خفیف لك معناسنه) سبکبار وصف ترکیبدر  
خفیف یوکلای دیمکدر خفیف معناسنه مستعملدر (يا حرف مصدر  
خفته عطف تفسیری واقع اولشددر) خفت وسبکباری هر شیشه منفعل  
اولوب وکوردیکنه میل ایدن هوا وهوسنه تابع شخصه دیرلر ترکیجه  
بینی صوق خفیف العقل دیمکدر (( دور بعید معناسنه) احتمال مکاره  
مصدرک مفعولنه در احتمال افتعال بایندن مصدر در یوکلکمک معناسنه  
مکاره مکروهک جمیدر مکروه کوکلک قبول ایتمدیک شیشه دیرلر  
(اصبور مبالغه) وزنلرنددر زیاده صبرایدی دیمکدر (نیودی فعل نفی  
ماضی مفرد مخاطب اولمیه ایدک دیمکدر) بینی را را ادات مفعول  
یورنی دیمکدر (جهل سأل قرق سنه دیمکدر) (توانستی فعل نفی  
ماضی مفرد مخاطب قادر اولمز ایدک دیمکدر) کشید فعل ماضی مفرد  
یوتده مصدر معناسنه در (توانستی ده بوی مضارعت اولدیفندن  
چکمکه قادر اوله مز ایدک دیمکدر) (محصول ترکیب) بریموک بورونلی  
شخص بر خا تونه طالیلاک ایلدی یعنی نکاحله الملق مراد ایلدی  
وکنندنی تعریفده دیرایدی که بن بر آدم که خفت وسبکبار لغدن  
دور ومکروهلری یوکلکمکه صبور یعنی اولور اولمز شیشه انفعال الیم  
وقایم کنش زن دیدی اگر سن مکروهلره صبور اولمیه ایدک یو بورنی  
غرق ییل چکمکه قادر اوله مز ایدک یعنی بو اذایه تحمل ایدن هر شیشه  
تحمل ایدر (قطعه) از بینی برزک تو بار یست بر همه \* تاکی بهره  
روی سوی این وآن نهی \* بینی برزک تو موصوفک صفته ولایه سنک  
یوکل بورنکدن دیمکدر (بار یست سین ونا ادات خبر) (يا حرف وحدت  
(بار یوکل دیمکدر) بر همه تقدیری بر همه خلقتدر) (يا حرف انتها) کی  
جن دیمکدر (بهرزه با حرف مصاحبت) هرزه باطل وعبت دیمکدر  
(سوی این وآن لامیه سوی جانب معناسنه در) (نهی فعل مضارع  
مفرد مخاطب قویه سین دیمکدر) (محصول یت) سنک یوکل بورنکدن

مجموع خلق اوزره يوك يعنى ثقلت واردر نيجه به دك باطل ايله يعنى  
عبث ييره اونك يوك جانسه يوز قويه سين يعنى توجه ايده سين  
حاصلى سنك انك منفور عالم ايكن نيجه برخلفه توجه ايدوب ثقلت  
ويرسين \* هر لحظه سجده نونه از بهر طاعتست \* باركران بيني  
خود بر زمين نهى \* هر لحظه هروقت ديمكدر (سجده تو لاميه  
سنك سجده ديمكدر) نه حرف نقي (بهرادات تعليل) طاعت عبادت  
معناسته در (باركران بيني خود لاميه باركران آغريوك ديمكدر  
(محصول ييت) هر وقت سنك سجده عبادتن ايچون ديمكدر  
كندى بورنوكل آغريوك ييره قومق ايچوندر (عروض) بوقطعه  
بهر مضارعند ركه مفعول فاعلات مقاعيل فاعلى اولور (ظريفي)  
شخصى را ديد كه موى بسيار پر روى اودميده بود گفت اين موى هارا  
بكن پيش از انكه روى تويسر كردد \* ظريفي و شخصى يازى وحدت  
ايچوندر (را اادات مفعول) كه حرف پيسان (موى بسيار چوق قبل  
ديمكدر (روى او لاميه دميه ماضيدن قسمدر ظاهر اولمش اولور مش  
ديمكدر) بود اادات ماضى ايدى ديمكدر (موبها را اادات مفعول ها  
ادات جمع قيللرى ديمكدر) بكن باء تا كيد ايله و فتح كاف عريله  
فعل امر حاضر مفرد قوپار ديمكدر (پيش از انكه اندن مقدمه  
(روى تو لاميه كرد فعل مضارع مفرد غائب اوله ديمكدر  
(محصول تركيب) بر ظريف بر شخصى كورد يكه يوزى اوزره چوق  
قبل ظاهر اولمش ايدى يعنى يوزنده قبل جو غالمش ايدى ايدى  
بوقيللرى قوپلزاندن مقدم كه سنك يوزك باش اوله يعنى يوزك  
باشك كي اولزدن مقدم قوپار (قطعه) خواجه هر روز اكي بموجينه  
\* از رخ خود نه موى بر كريد \* بموجينه (با حرف مصاحبت  
موجينه جنبسته ديمكدر نه حرف نقي) بر كيرد فعل مضارع مفرد  
غائب قوپره ديمكدر حرف نقي بوكامصروف اولديقتدن قوپرميه  
ديمكدر (محصول ييت) خواجه هر كون اكر جنبسته ايله بلكمخندن  
قبلى قوپاروب بوليه \* چند روزى چوبكزرد بروى \* رويش  
از موى حكيم سر كيرد \* چند روزى با حرف وحدت بر قاج كون  
ديمكدر (چو اادات تعليل) بلكزرد باء تا كيد ايله فعل مضارع مفرد

غائب دیکدر (بروی ائک اوزرینه دیکدر (رویش شبن ضمیر  
خواجه به راجعدر (حکم سر پانیه باش حکمی (کیرد فعل مضارع  
مفرد غائب طور دیکدر (محصول یئت) بر قاج کون چونکه ائک  
اوزرینه کچر سه یعنی قیلارینی قویاروب یولز سه یوزی قیلدن باش  
حکمی طوتار یعنی باشی کچی اولور (عروضی) یوقطعه بعر خفیفنددر  
که فاعلان مفاعیلن فعلن اولور \* مطایبه معنائیه وعقیل بن  
ابی طالب باهم نشسته بودند معنائیه کففت ای اهل شام هیچ شنیده اید  
قول الله تعالی انجا که می گویند (تبت بدانی لهب و تب) گفتند آری گفت  
ابو لهب هم عقیل است عقیل گفت ای اهل شام هیچ شنیده اید قول الله  
تعالی انجا که میگوید (وامرأه حاله الخطب) گفتند آری حاله الخطب  
نعمه معلویه است \* باهم برابر نشسته بودند و تورمش ایلدر نشیده اید  
بجمع ماضیدن قسمدر ایشتمش مبرکدر دیکدر (قول الله لامیه  
الله ذمالینک قولنی دیکدر (انجا که لول محله گاه) (میکوید بیورر  
(تبت فعل ماضی مفرد مؤنث غائبه هلاک بولدی دیکدر (یدایدک  
شنیده سیدر اصلی بدانیدی ابی به اضافه نون ساقط اولوب یتا  
قللور حالت رفیعدر الفایله تبتک فاعلی ایکی الی دیکدر ایکی الدن  
معمی ادایتیدر (ولاتلوهوا بایدیکم الی التهلکة) ده اولدیتچی کچی بدادن  
همی اد بعضیلر حقیقه جل ایلدیلر (وقتا که رسول الله علیه السلامه  
(وانذر عشیرتک الاخرین) نازل اولدیبسه انقاری جمع وانذار  
ایلدی ابولهب بدیدی تبالک الهذا دعوتنا یعنی خاشا ثم خاشا خمیران  
سکا اولسون بولک ایچونمی بزی دعوت لیلدک و برطاش الی که اته  
یوسوره نازل اولدی وایکی لیلله طاش الدیفیچون الاری هلاک اولدی  
یاخودیدادن می اد دنیا و آخرتدر (ابی لهب عبدالمطلبک اوغلیدر  
انزای رسول علیه السلامه قصه داید ردی کینه سیله ذکر اولفشددر  
شهرتسندن ایچون یاخود اسمی عبد العزی اولدیفندن استکراها  
کینه سیله ذکر اولندی تب اخبار بعد اخباردر یاخود تب کسبندن اخباردر  
تب مذکر اولهرق کندندن اخباردر (گفتند فعل ماضی جمع غائب  
دیدیلر دیکدر (آری ادانت صدیق اوت دیکدر ((عم عقیله لامیه  
(وامرأه امی ائنه قاری دیکدر اسمی ام جیلله در حرک قزیدر



ابوسفیانك همشیره سی اولور سیصلی نك فاعلی اوزرینه معطوفدر  
ضمیر ابی لهب ره راجعدر (حاله مبالغه ایله اسم فاعل مفرد مؤنث  
یوکلنجی دیمکدر) الخطب اودون دیمکدر خطب جهنم مراددر  
زیرا بولهب قاریسی رسول الله مغیلان دبدکلی دیکنی دوکر  
ایدی مبارک قدم شریفلرینه باتوب اذا اولسون ایچون اول سیدن  
جزا من جنس العمل اوله رق مجازایله اخبار اولندی وحقیقته  
ابی لهبی دخی عام بدرده سیاع پاره لمشددر تفصیلی سیرلده وارددر  
مراد ایند نلر نظر ایلسونلر (عمه معاویه لامیه عم بابانك اركك  
قرنداشنه عمه قیرقرنداشنه دیرلر (محصول ترکیب) معاویه وعقیل  
ابن ابی طالب برابر اوئورمش ایدیلر معاویه دیدی ای اهل شام  
هیچ ایستمش می سکر الله تعالینك قولینی اول محله که بیورر (تبت یدنا  
ابی لهب وتب) یعنی ابی لهبک کندی یاخود ابکی الی هلاک اولدی  
یاخود دنیا و آخرتی تلف وخسران اولدی دیدیلر اوت ییلوروز  
دیددی ابی لهب عقیلک عمی سیدر عقیل دیدی ای اهل شام هیچ  
ایستمش می سکر الله تعالینك قولینی که بیورر (وامرأه حاله الخطب)  
یعنی ابولهیبک امرأه سی یقینه جهنم اودونی حاله لکنه ابرشون  
دیدیلر اوت ییلوروز دیدی حاله الخطب معاویه نك عمه سیدر (قطعه)  
چون نیست در تو منقصتی عیب دیگری \* کردن بآن نه قاعده مرد  
باهشت \* چون ادات تشبیه (چون نیست بوق کبی دیمکدر) منقصت  
نقصان وقصور معناسنه در یا حرف وحدت (عیب دیگری غیربی  
تعیب دیمکدر) (کردن ایلک معناسنه در) (بآن یا حرف مصاحبت  
آن منقصته اشارتدر) نه حرف نفی (قاعده مرد لامیه) (مرد باهشت  
هوشدن مخففدر عقل دیمکدر باهشت عقلی دیمکدر) (محصول بیت)  
سند بر نقصان بوق کبی غیرک عیبی اول نقصان ایله ایلک عاقل آدمک  
قاعده سی دکلدر حاصلی سنده اولان عیب ایله غیربی تعیب ایلکک  
کار عاقل دکلدر (شارح چون تشبیه اولدیغنی بکرده مدیکندن  
جیع نسخنه ره مخالف هست یا زمش عفی الله عنه \* او خامشت  
از تو و از عیب تو چرا \* کو یا کنی بعیب خود آزا که خامشت \*  
او دیگره راجعدر) خامش خاموشدن مخفف ساکت دیمکدر (عیب تو

لامبه (چرا اینچون دیکدر) (کو یا صفت مشبهه سو بلیجی دیکدر  
 (کئی فعل مضارع میرد مخاطب ایلله سین دیکدر) (صکوبیا کنی  
 سو بلدر سین دیک اوور (بعیب خود لایحه) (با حرف صله) (آنا  
 را ادات مفعول) (که حرف رابط) (محصول بیت) (اول کیمسه سندن  
 وسنک عییکدن خاموشدر نیچون کندی عییکه اول کیمسه بی خاموشدر  
 سو بلدر سین (عروض) (یو قطعه بحر مضارع ندر که مفعول  
 فاعلات مفاعیل فاعلات اولور (مطایبه) علوی باشخصی در انشای  
 خصوصت کفت مرا چون دشمن میداری و حال آنکه تو باموری  
 آنکه در هر نماز بر من صلوات فرستی و بگوئی اللهم صل علی محمد  
 و علی آل محمد کفت من الطیبین الظاهرین نیز میگویم تو از ان بیرونی \*  
 علوی یاه اول نسبت ثنی وحدت) باشخصی با حرف مصاحبت  
 با حرف وحدت (انشای خصوصت بنائیه) خصوصت خصم بق یعنی  
 غوغا و مجادله ایلک دیکدر (مرا را ادات مفعول بی دیکدر) (چون  
 روم ضمیمه نیچه دیکدر) (میداری طو تارسین دیکدر) (آنکه اوله که  
 دیکدر) (مأموری با حرف خطاب معاً و رسین دیکدر) (با آنکه با  
 حرف صله اکا دیکدر) (بر من بنم اوزریمه) (فرستی فعل مضارع  
 مفرد مخاطب فاک کسر ده ارسال ایلله سین دیکدر) (و بگوئی  
 بویه دیه سین دیکدر) (اللهم صم مشدده ندا مقامیده در یا الله دیک  
 اوور) (صل فعل امر حاضر مفرد مخاطب سن صلوات اتزل ایلله  
 دیکدر) (علی محمد حضرت محمد اوژده) (و علی آل محمد دخی محمد صلی  
 الله تعالی علیه وسلم آل و اولای اوزریمه صلاة و رجعت اتزال ایلله  
 آل لفظی برفاح معتاده مستعملدر بونده فائیک مر دی ولاد معناسنه  
 اولدیده در) (کفت فاعلی بنحیسه راجعدر) (من حرف تبعیض) (الطیبین  
 طیبک جمیدر کوزلر یعنی اخلاق ذمیه دن بالکلیه پاکلر) (الطهرین  
 طاهره جمیدر محو ثاندن پاکلر دیکدر) (نیز دخی دیکدر) (میگویم  
 سو بلرم دیکدر) (از ان اندن دیکدر) (بیزونی با حرف خطاب طشره سین  
 یعنی خارجین دیکدر) (محصول ترکیب) (بر علوی بشخص ایلله  
 غوغا و مجادله ارا سنده دیه بی نیچه دشمن طو تارسین و حال بو که  
 سن ما و رسین اکا که هر نماز ده بنم اوزریمه صلوات ارسال ایلله سین

و دینہ سین اللہم صل علی محمد و علی آل محمد یعنی یا اللہ سین محمد  
 و محمد آل او زر مصلوۃ انزال الیہ دیو صلوۃ ارسال ایدر سین خصمی  
 دیدی من الطہیین الطاہرین دخی دیرم منین اندن خارج سین یعنی  
 بن آن محمد طہیین و طاہرین غر ادا یدرم من خارج فالور سین دیدی  
 ( قطعہ ) ای کہ زاک نجی شمری خویش را \* هست کواہت بران  
 پای ذات وصفات \* ( ای کہ ای کس کہ تقدیر نده در ) آل نجی لامیہ  
 می ( ادات حال ) شمری شبنک و مینک ضمیمہ فعل مضارع مفرد مخاطب  
 ضایر سین دیمکدر ( خویش را را ادات مفعول کنند یکی دیمکدر  
 هست ) ادات خبر ذات وصفاتہ مقید در ( کواہت تا حرف خطاب  
 کواہ شاہد دیمکدر سکا شاہد دیمک اولور ( بران انک اوزر بنہ دیمکدر  
 ) پای ذات لامیہ یا حرف مصدر ذات پاکلی دیمکدر ( محصول بیت )  
 ای کہسہ کہ کنند یکی اولاد نجی دن صایر سین انک اوزر بنہ یعنی  
 بود عوایہ سکا شاہد ذات وصفات پاککیدر یعنی ذات وصفات پاک  
 اولسیلہ شرافتی اثبات ایدر سین والا اثبات ایدہ مر سین \* چون تودم  
 از طہیین می زنی و ز طہیات \* کو صفت طہیین با صمت طہیات \* ( چون  
 ادات تعلیل ) دم نفس دم اور مقی اد عاتن کتابہ در ( می حرف حال  
 زنی ) فعل حال مفرد مخاطب اورر سین دیمکدر ( کو فنی دیمکدر  
 صفت طہیین ) بیانہ یا حرف زدید ( صمت اصلوب عجم اوزرہ باطویل  
 باز بلور ) صمت شبنک کسر یلہ علامت معناسنہ در ( طہیاتہ اضافت بیانہ  
 ) محصول بیت ) چونکہ سن طہیات و طہیین دن دم اورر سین فنی طہیین  
 صفتی با خود طہیات علافتی ( عروض ) بوقطعہ بحر منسر چند در کہ  
 اصلی مستفعلن مفعولات مستفعلن مفعولات ایدی صدر وابندایہ  
 وحشو ثانیلرہ طی طاری اولشدر طی در نجی دہ واقع اولان ساکنی  
 حذفہ دیرلر مستفعلن دن فاساقط اولوب مستفعلن فالور مستفعلن لفظنہ  
 تبدیل اولنور حشو اولیہ عروض و منربنہ طہیدن صکرہ کسف دخی  
 کلمشدر کسف مفعولاتن ناک حذفہ دیرلر مفعولا فالور طی ایلہ  
 در نجی ساکن کہ واو در دوشر مفعلا فالور فاعلن لفظنہ تبدیل اولنوب  
 بر مصرعی مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن اولور کہ منسر ح مطوی  
 مکسوف اولور ( پوزن بحر رجزدن اولق احتمالی وار در رجز کہ

مستعملان در درت کرده طی ایله مقتعلن او اور رفع ایله فاعلن او اور  
 رفع یکی سبب خیف متمحاقب جمع اولان جزده ربینی حذفه دیوار  
 نفعلن فالور فاعلن لفظنه تبدیل اولنور رجز مطوی مرفوع دیوار  
 (مطایبه) مدعی خود را بصورت علویان آراسته بدعوی آن نسب  
 عالی بر خاسته \* (مدعی اکثر با دعوی کذب اینده نه دیوار) خود را  
 را ادات مفعول کنیدی دیمکدر (بصورت علویان پیسانیه با حرف  
 مضاجعت با حرف نسبت الف نون ادات جمع علویان بصورتیه دیمکدر  
 آراسته) ماضیدن فسمیر بزه مش معناسنه (بدعوی آن نسب عالی  
 پیانیه و موصوفه صفتیه اضافیدر با حرف صله) بر خاسته فالقمش  
 دیمکدر (محصول ترکیب) بر مدعی کندوی علویان بصورتیه بزه مش  
 یعنی لول دیارده شیر فاعلامتی نه ایسیه اکاکیر مش و اول عالی اولان  
 نسب بدعواسته فالقمش (یت) در دعوی وی عیان نه از ضیق فروغ \*  
 بردوش کبسونان کوهان دروغ \* (در دعوی وی انک دهر اسنده  
 دیمکدر) عیان آشکاره دیمکدر (نه حرف نفی یوق دیمکو) صدق  
 مصدر دروغ رلق معناسنه (فروغ پارلق معناسنه در) بردوش  
 اوموزی اوزره دیمکدر (صک کبسونان الف نون ادات جمع کبسونان  
 صاحب بولکی که بوحوالده ششایح علی یقنده نمایاندر اعجامده علامت  
 سیادت امش بوراده دستار خطرا اولدینی کی) کوهان شاهد ل  
 دیمکدر (دروغ و اضافت پیانیه یلان شاهد لری دیمکدر  
 (محصول یت) انک دعواستنده عیان و آشکار صدق فروغ یعنی  
 علامت یوق حاصلی سوزی رضاد فی اولدینی دعواستنده ظاهر  
 اوموزی اوزره صاحب بولکلری یلان شاهد لری (عروض) بوییت  
 بحر هن چندندر که صیدر و ابتدا اخرج جشواولر مقبوض ثانیلر  
 مکفوف عروض و ضرب مجذوف بر مصرای فعل مفاعلی مفاعیل  
 فعل اولور \* بر صاحب دنی برآمد از جای بیست و ویرا صدر نساند  
 و خود در صف نعال نسبت هر چه طلب داشت زیادت ازان  
 عطا کرد در وقت خروجهش ادب مشایعه یجای آورد اصحاب بگفتند  
 ما این شخص ای شایم نسب وی ازین نسب دور ست و دعوی  
 وی رین صورت کذب و زو ست نه پدرش را ازین خاندان بویست

و نه مادرش را درین خانواده روی \* بر حرف صله ( صاحب دل  
 اهل الله معانسه در ( یا حرف وحدت ( بر حرف تأکید ( آمد  
 فعل ماضی مفرد غائب کدی دیمکدر ( بحسب باء تأکید الیه فعل ماضی  
 مفرد غائب صغیرادی دیمکدر ( ویرا را اذات مفعول آنی دیمکدر ( بر  
 حرف صله ( صدر گوشه دیمکدر ( نشاند فعل ماضی متعدی مفرد  
 غائب او توردی دیمکدر ( خود کنندی دیمکدر ( صف صیره دیمکدر  
 ( نعال نعلک جمعیدر پاپوشلق دیمکدر ( نشست فعل ماضی مفرد غائب  
 او توردی دیمکدر ( طلب داشت استدی دیمکدر ( زیادت تا اسلوب  
 عجم اوزره طویل یازلشدر ( عطا کرد و یردی دیمکدر ( وقت خروج  
 بیانه شین ضمیر مدعیه راجعدر ( ادب مشایقه بیانه مشایقه مفاعله  
 بایندن فصدردر مسافری برابر چیرمه دیل ( بحسب ای آورد برینه  
 کتوردی دیمکدر ( این شخص را را اذات مفعول پوشخصی دیمکدر  
 ( بی اذات حال ( شناسیم فعل مضارع متکلم مع الغیر یلورز دیمکدر  
 ( نسب وی لامیه ( دعوائی وی ده بویه ( کذب وزور عطف  
 تفسیر یدر نه حرف نفی ( پدرش را را اذات تخصیصی انک باباسنک  
 ( این خاندان پو خاندان رسولتن ( بویی یا حرف وحدت بر فوقی دیمکدر  
 ( مادرش را پدرش را کینده انک باباسنک دیمکدر ( خانواده نسب عالی  
 دیمکدر ( و و و یا حرف وحدت بر یوز دیمکدر ( محصول ترکیب ( اول  
 مدعیر صاحب ده کدی صاحب دل یردن صغیرادی و آئی گوشه به  
 او توردی و کیندیسی پاپوشلقده او توردی یعنی ایشاغی او توردی هر نه  
 استدی ایسه استدی بکنندن را یادم و یردی انک چیقاجق وقتیده یعنی  
 کیدر کن ادب مشایقه بی برینه کتوردی ( صاحب دیدیلر بر پوشخصی  
 یلورز انک فسی یلورز انک نسبندن اوزلقدر و پو صورتده انک دعوائی  
 یلاندر نه انک باباسنک پو خاندانندن بر فوقوسنی واردر یعنی وزه مقداری  
 مناسبی یوقدر و نه اناسنک بونسب عالیده یوزی واردر یعنی وجه ما  
 تعلقی یوقدر ( قطعه ) مادرش شهر کرد وطنه کداسته \* پدرش  
 دیلر بند و دولک زاش \* مادرش ضمیر مدعیه راجعدر انک اناسی  
 دیمکدر ( شهر کرد وصف ترکیب و شهر دولانی یعنی جزار دیمکدر  
 کرد کاف عجمک فتحیه در ( خانه کداسته بویه اودیلنجیسی دیمکدر

(پدرش مادرش کی باباسی دیمکدر) دیک بند وصف تر سکیدر  
 چوملکچی دیمکدر (دوک تراش ده بویله ایک یو نیچی یعنی اینکچی  
 دیمکدر (محصول یت) : انک اناسی شهر دولانی جرار واودیلنجیسی  
 باباسی چوملکچی وایکجیدر غالباً یتلرنده بواصناف ارازل ناسدن  
 اولق محملدر باخود شرفا ارباب حرف اولق قانونلرندن دکلدر  
 \* آن یکی از قبیلۀ ارازل \* وین دکر از طویله او باش \* آن یکی  
 اول بریسی دیمکدر که مادره اشارتدر (قبیلۀ ارازل لامیه) (ارازل  
 رزیک جعیدر رز یلار یعنی دنی وید اصلار قبیله سندن) (این دکر  
 بودخی دیمکدر که پدره اشارتدر (طویله او باش لامیه طویله ترکیه  
 تحریف ایندوب طاوله دیرلر) (او باش قح همزه ایله ایندن دیو تعبیر  
 ایندکری طابقه در (محصول یت) اول بریسی یعنی مادری رز یلار  
 قبیله سندن و بودخی یعنی باباسی ایسزلر طاوله سندندر حاصلی  
 ایکبسی دخی سو بسزدر دیو شیخه اعلام ایلدیلر (عروض) بقطعه  
 بحر خنقدندر فاعلاتن مفاعلتن اولشدن \* صاحب دل گفت  
 آنچه ما کردیم نه لایق صادقان خانواده است بلکه فراخود مدعیان  
 از راه افتاده است \* نتیجه اول نسنه که دیمکدر (نفاضیر متکلم مع  
 الغیر بز دیمکدر) کردیم فعل ماضی متکلم مع الغیر ایلدک دیمکدر (نه  
 حرف نفی) (لایق صادقان ابن خانواده لامیه لدر) (بلکه اناک اضراب  
 فراخود مدعیان لامیه فراخود در خور کی لایق معناسنددر) (از راه  
 افتاده مدعیانک صفتی) (از راه افتاده بولدن دوشمش دیمکدر غریب  
 معناسنه) (محصول ترکیب) صاحب دل دیدی اول نسنه که بوایلدک  
 بوخاندانک صادقترینک لایق دکلدر یعنی حقیقتیده بونصب عالمی به  
 منسوب اولنله اکرام بویله اولماز وانلره اکرام حدیمزدن دکلی بلکه  
 بواکرام بولدن دوشمش غریبلرک لایقیدر (قطعه) هرکس زخاندان  
 نبوت نصیب یافت \* تعظیم او وظیفه هر بی نصیب نیست \* هرکس  
 کس یونده اهل الله وعبادتلودیمکدر کلستلده (ناکس بریت نشود  
 ای حکیم کس) (ده اولدیغی کی نه کیم ترکیده آدم اولمزدیدکلی کی که  
 او کلامده بومعنا به در تفکر تنل علی ما هو المقصود) (خاندان نبوت  
 بیانیه) (نصیب حصه دیمکدر) یافت فعل ماضی مفرد غائب (تعظیم او

مصدرک مفعولته ترا کا تعظیم دیکدر (وظیفه هر بی نصبته لامیه  
 وظیفه بونده مراد معناسنه در تنه کیم ترکیبه ده شایعده که به وظیفه  
 دیرلر (بی نصب بی نو اوسعادتهنر دیکدر (مخصول بیت) هر سعادتلو  
 نبوت خاندانندن نصب و حصه بوندی حاصلی آل رسوله اکرام  
 ائله فیضیاب اولدیلارا کا تعظیم هر سعادتهنر وظیفه سی دیکدر  
 وظیفه مقدر معناسنه ده اولور رزقک لازمدر اول وقت معنا خاندان  
 نبوتن سعادتلیر فیضیاب اولور لرا کا تعظیم سعادتهنر مقدری  
 دیکدر زیرا تعظیم اینسه سعادتی اولیش اولور \* هست او غریب  
 دهر براه محبتش \* کرمال و ملک و جاه و بازی غریب نیست \* هست  
 ادات خبر دهره مقید در دهر دنیا دیکدر (غریب دهر لامیه  
 ) برا محبتش با حرف طرف شین متمیز آن رسوله راجعده (جاه منصب  
 دیکدر) (بازی بله تا کید الله فعل مضارع مفرد مخاطب اویناده سین  
 دیکدر غریب بونده عجب معناسنه در (مخصول بیت) آل رسول بو عالمک  
 غریبدر انک محبتی بونده اکرمال و ملک و جاه اویناده سین عجب  
 دیکدر (عروض) بوقطعه بحر مضارعند که مفعول فاعلات  
 مغایل فاعلات اولور (مطایبه) خلیفه با اعرابی از بادیه طعام  
 میخورد در آن اثنا نظرش بر لقمه وی افتاد موی بی چشم وی درآمد گفت  
 ای اعرابی آن موی را از لقمه خود دور کن اعرابی گفت برآمده کسی که  
 چند آن دو لقمه خورنده نکرده که موی را بیند طعام نتوان خوره  
 دست باز کشید و شوکند خورد که دیگر برآمده وی طعام نخورم \*  
 با اعرابی با حرف مصاحبت (بادیه چول دیکدر) (می ادات حکایه  
 ) خورد فعل ماضی مفرد برایدی دیکدر (در آن اثنا اول اثنا ده  
 ) نظرش شین ضمیری خلیفه راجعده (بر حرف صله (لقمه وی لامیه  
 انک لقمه سنه) افتاد دوشده دیکدر (موی با حرف وحدت بر قبل  
 دیکدر) (چشم وی با حرف صله اضافت لامیه) (وی ضمیری خلیفه به  
 راجعده) (درآمد کردی دیکدر) (موی را ادات مفعول (لقمه خود  
 لامیه) (دور کن بعد الله یعنی قویار دیکدر) (بر حرف ظرف) (آمده کسی  
 لامیه با حرف تنکیر آمده طعام سفره سی دیکدر) (که حرف رابط  
 صفت) (چندان اولقدر دیکدر) (در حرف صله) (لقمه خورنده لامیه

خورنده ییچی دیمکدر (نکرد نوک کسری و کافک فخیله فعل مضارع  
مفرد غائب بقه دیمکدر) که حرف بیان (مویی یا حرف وحدت  
(را ادا ت مقعول) یینه فعل مضارع مفرد غائب ~~صکوره~~ دیمکدر  
(توان خورد یمک کرک دیمکدر) خورد ماضی بگذشت لکن مضارعه مقارن  
اولی حبسبیه مصدر مضارع کشتدر (پاز کشید کبرو چکادی دیمکدر  
(صوکنده لند معناسنه در) خورد فعل ماضی اند ایچدی دیمکدر (که حرف  
بیان (دیگر بردخی دیمکدر) برمانده وی بر حرف استعلا اضافت لامیه  
انک سفره سی اوزره دیمکدر (نخورم فعل نفی مستقبل متکلم وحده یمیم  
دیمکدر) (محصول ترکیب) خلیفه یادیه دن راعرابی ایله طعام بیرایدی  
اول ائشاده خلیفه نک نظری انک لقمه سنه دوشدی برقیل کوزینه کیردی  
یعنی ایلشیدی دیدی ای اعرابی اول قبلی گندی لقمکدن قو پار آیر  
اعرابی دیدی شول کیمه نک سفره سنه طعام یمک کرک که اولقدر  
ییچی نک لقمه سنه بقه که برقیلی کوره یعنی لقمه ده برقیلی کوره چک قدر  
لقمه به بقان کیمه نک سفره سنه طعام یمک کرک دیدی والینی  
کبرو چکدی و اند ایچدی که بردخی انک سفره سی اوزره طعام یمیم  
(قطعه) چومیزبان بنهد خوان مکرمت آن به \* که از ملاحظه میهمان  
نکار کند \* (جو ادا ت تعلیل) میربان صاحب میماقر دیمکدر (بهر  
پا، تا کید ایله فعل مضارع مفرد غائب قور سه دیمکدر) (آن به اول  
اعلادر) که حرف بیان (ملاحظه خاطره کلن شی دیمکدر) میهمانه  
اضافت لامیه (نکار ~~صکند~~ بیان چاوه یعنی اول سمتاره او غرامیه  
(محصول یت) چونکه او صاحبی اکر ام سفره سنی قوبه اول اعلادر که  
مسافرنک خاطرنه کله چک شیدن یان چیره \* نه انکه بر سر خوان لقمه  
لقمه اورا \* بریز چشم یند بدل شمار کنند \* (نه حرف نفی) (آنکه اول  
دککه دیمکدر) بر سر خوان سفره باشنده دیمکدر (لقمه لقمه اورا  
انک هر لقمه سنی دیمکدر) بریز چشم با حرف مصاحبت کوز آلتیه  
یعنی کوز اوجیه دیمکدر (یند فعل مضارع مفرد غائب کوره دیمکدر  
(بدل با حرف مصاحبت کو کلی ایله) شمار کنند سایه دیمکدر  
(محصول یت) صاحب خانه مسافر مضمر اوله جق ایشی ایلدن  
احتراز ایده اوله دککه سفره باشنده انک هر لقمه سنی کوز اوجیه کوره



کو کلی الیه صایه یعنی قاج لقمه یا بدی یکی تعداد ابدیه (عروض) بوقطعه  
 بحر بحث بخوندند که مفاصلن فعلاتن مفاصلن فعلن اولمشدر  
 (مطایبه) جعی نشسته بودند و سخن کمال و نقصان رجال در پیوسته  
 یکی ازان میان گفت هر که دو چشم بینا نداریم مردست و هر که  
 در خانه عروس زینا نداریم مردست و هر که وقوف بر ساحت دریا  
 نداریم مردست نایبانی در مجلس حاضر بود که زن نداشت  
 و ساحت نمی دانست بانگ بروی زد که ای عزیز بجای مقدمه آوردی  
 و مرا از دایره مردی چنان دور انداختی که هنوز نیم مردی درمی باید  
 تا نام هیچ مردی بر من شاید \* جعی یا حرف وحدت (نشسته  
 ماضیدن فمصدر او ترمش دیمکدر) بودند ادات ماضی جمع غائب  
 ایدیلردیمکدر (سخن کمال بیسایه) نقصان رجال لامیه رجال پونده  
 ناسدن عبارتند یعنی خلقت کالی و نقصانی سوزینی (در پیوسته  
 او اشدرمش دیمکدر) قاعده بیجمع اوزره بودند مقدر در (یکی بری  
 دیمکدر) ازان میان اول اوزره دن یعنی ایچلرندن بری دیمکدر  
 (هر که لر هر کس که تقدیرنده در) یینا صفت مشبهه در کورنجی دیمکدر  
 ندارد (نی دن عبارتند اولیه دیمکدر) نیم یارم دیمکدر (نیم  
 مرد است) یارم آدمدر (در خانه اوده دیمکدر) عروس زیا موصوفک  
 صفتند در (عروس پونده کلین دیمکدر) زیا یا قشقلی دیمکدر (وقرف  
 خبر معنایند در (بر حرف صله) ساحت در یا مظهر و فک ظرفه اضافتیدر  
 ساحت یوزمک (نایبانی یا حرف وحدت) نایبنا کوردیمکدر (در مجلس  
 مجلسده) حاضر بود حاضر ایدی (که حرف بیسان) ندانت کذلک  
 نی دن عبارتند بوق ایدی دیمکدر (نمی دانست نون حرف نفی  
 می ادات حکایه) دانست فعل ماضی مفرد غائب یلر ایدی دیمکدر  
 بانگ (چاغرمق) بروی اکادیمکدر (زد فعل ماضی مفرد غائب آوردی  
 دیمکدر) بانگ زد یک چاغردی دیمک اولور (که حرف بیان) مقدمه  
 یا حرف وحدت همزه حرف توسل (مقدمه کلام مدله دیرلر  
 آوردی) فعل مضارع مفرد مخاطب کنور دیمکدر (هر امینی  
 دیمکدر) دایره مردی بیسایه یا حرف مصدر آد لک دایره سندن دیمکدر  
 (چنان ایچلین دیمکدر) انداختی فعل مضارع مفرد مخاطب آتدک دیمکدر

(که حرف رابط (هنوز الان دیمکدر) در حرف ناکید می باید فعل  
 حال مفرد غائب کرکدر دیمکدر) تا حرف تعلیل (نام هیچ مردی بیانه  
 یا حرف مصدر هیچ مردک نامی) برمن بکا دیمکدر (شاید فعل  
 مضارع مفرد ثانی لایق اوله دیمکدر) (محصل ترکیب) بر جمع یعنی  
 بر الای کیمسه او فور مش ایدیلر و خلقک نقصان و کمال سوزینی  
 اولشدر مش ایدیلر ارا لرندن بری دیدی هر کیمسه که ایکی کوردر  
 کوزی اولیه یارم آدمدر و هر کیمسه که اوئده بقشقلی کلنی اولیه یارم  
 آدمدر و هر کیمسه که در یاده یوزمکه وقوفی اولیه یارم آدمدر برکود  
 مجلسده حاضر ایدی که قاریسی یوق ایدی و یوزمکه بیلر ایدی  
 ا کایمنی بو کلامی سوبلینه یک چاغردی که ای عز بزعب بر کلام مدال  
 کتوردلک و بنی آدملاک داره سندن انجلین اوزاق ایندک که الان  
 یارم آدملاک کرکدر تا کیم بکا هیچ مردک نامی لایق اوله یعنی یارم  
 آدملاک اولیدی نام آدم اولمق زمره منه داخل اولوردی (قطعه)  
 چنان ز پایه مردی فتاد خواجه برون \* ز بس فسردی و خام ریشی  
 و سردی \* چنان انجلین دیمکدر (ز پایه مردی بیانه یا حرف مصدر  
 پایه مرتبه معنایه در مردلاک مرتبه سندن دیمک اولور) (فتاد فعل  
 ماضی مفرد غائب دوشدی دیمکدر افتاده منحنف) (برون طهره  
 دیمکدر) (بس چوق دیمکدر) (فسردی یا حرف مصدر کاف هاء  
 رسمیدن مبدل) (فسرده فالتک و سبتک ضمه) (له حسب اللفه طوکش  
 دیمکدر استمالر زنده جاهل دیمکدر) (خام ریشی وصفه ترکیبندو یا  
 حرف مصدر) (حسب اللفه یاره سی اوکدق یا خود تازه صفاللی  
 دیمکدر) (اما استمالر زنده بی تدبیر دیمکدر) (سردی یا حرف مصدر  
 سرد صوق دیمکدر) (محصل بیت) (انجلین آدملاک مرتبه سندن  
 خواجه طهره دوشدی چوق جاهلکنند و بی تدبیر لکنندن  
 و صوق لغتیدن یعنی بویله اخلاق ذمیمه دن ناشی خواجه آدملاک  
 مرتبه سندن انجلین یعنی اول مرتبه خارج فالتدی \* که کر هزار  
 فضیلت رسد ز مردانش \* قدم برون نهاده از حدود نامردی \*  
 که حرف رابط (کر حرف شرط) (فضیلت آرتعلق معنایه در  
 رسد فصل مضارع مفرد ثانی ابریشورسه دیمکدر) (مردان بوزده

اهل الله معناسند در (نهضت فعل مضارع منفی مفرد غائب قویه من  
 دیمکدر) (حدود منور دیمکدر) (حدود نامردی بیانیه باحرف مصدر  
 (محصول بیت) خواجه آدمک رتبه سندن بر مرتبه خارج قالدی که  
 اگر اهل الانم دن یک فضیلت ابریشورعه یعنی انکرت نظر کیمیا از رتبه  
 مظهر اولور معده قدمی طشره قویه من نامردک حدودندن حاصلی  
 جهره منند و بر خوزدار اوله من زیر اکنندوده نامردک یک دکل نیجه  
 یک در (عروض) بودخی قطعه سابق کی بحر محشدندر که مفاعیلن  
 و فاعلان مفاعیلن فاعلان (مطایبه) بهلول بهارون رشید در آمدیکی  
 از وزرا گفت بشارت باد مرتب ای بهلول که امیرالمؤمنین ترا بر سر فرده  
 و خناز بر سر دار گردانید بهلول گفت کوش من دار و فرمان من بجای  
 آنکه از جمله رعایای منی \* بهلول بخاندن خداوند بذات پاک  
 اسجد در (بهارون باحرف صله) (در حرف تا کید آمد فعل ماضی  
 کلدی دیمکدر) (بشارت مرده معناسند) (باد امر غائب مفرد اولسون  
 دیمکدر) (مرار اذات صله) (مرزا سکا دیمکدر) (که حرف بیان (توا اذات  
 مفعول (سیر بوده معجم در) (فیده اسم جنس در معیون دیمکدر  
 (خناز بر خنیزک جمیدر) (بر سر فرده و خناز بر میون و خنیزک اوزره  
 دیمکدر) (میردار وین دیمکدر) (یعنی باحرف خطه بکا دیمکدر) (دار  
 امر حاضر مضر مطوت دیمکدر) (فرمان من لایمید بنم فرمانی (بجای  
 باحرف صله) (آرفعل امر حاضر معین دیمکدر) (که حرف تعلیل  
 (جمله رعایای منی لایمید در) (با حروف خطاب سن بنم رعایایمک  
 جمله سندن به منصبی من دیمکدر (محصول ترکیب) بهلول هارون  
 رشیده کلدی وزیر لودن بری دیدی مرده اولسون سکا ای بهلول که  
 امیرالمؤمنین سنی فرده و خناز بر اوزره سردار و امیر نصب ایلدی بهلول  
 دیدی قولایمکی بکا مطوت و بنم فرمانی برشته کشور یعنی اطاعت ایله  
 بنم رعایایمک جمله سندن بری من (قطعه) (شهر یار کاو خرم  
 دهی مرده \* رعیتی که بود خاص شهر یار تویی \* شهر یار کاو بیانیه  
 کاو او کوز دیمکدر باحرف مصدر) (شهر یار پادشاه دیمکدر) (با حرف  
 مصاحبت) (خراسک دیمکدر) (هم ضمیر متکلم و حده) (دهی فعل مضارع  
 مفرد مخاطب و بررسین دیمکدر) (مرده مفعول به صریحی (رعیتی

یا حرف وحدت نوعیه (خاص شهر بار لامیه و رعیتی نك صفتیدر  
 (تویی یا حرف خطاب سن سین دیمکدر (محصول یت) بکا اوکور  
 واشك پاد شاهلغی ایله مرده ویرز سین شول بر رعیت که پاد شاهه  
 مخصوص اوله سن سین یعنی بی انلره پادشاه اولدک دیو قیشیر ایدر سین  
 پادشاهك خاص رعیتی سن سین \* شمار لشکر بام زخوگ و خرس کنی \*  
 \* نخست کس که در آید درین شمار تویی \* شمار صابی دیمکدر (لشکر یانه  
 اضافت لامیه (یا حرف نسبت الف نون ادات جمع میم ضمیر متکلم  
 بنم عسکر لیمک صایسنی دیمکدر (خوگ خنزیر خرس ابو دیمکدر  
 (کنی فعل مضارع مفرد مخاطب ایلر ایسک دیمکدر (نخست اولنگی  
 دیمکدر (که حرف رابط (در آید فعل مضارع مفرد غائب کاه  
 دیمکدر (درین شمار بوصابی ده دیمکدر (تویی سابق صکی  
 (محصول یت) بنم عسکر لیمک صایسنی خنزیردن و آبودن ایلر سین  
 یعنی سردار اولدیک لشکر بونلر درد پر سین صابی ده اول کلن کیمسه  
 سن سین یعنی رئیساری و سرلوحه لر سین سین بونده برغیری لطافتیه  
 دخی وار که مصراع اولده خوگ و خرس دیو تعداد اولمشدر اول کلن  
 خوگدر طکوز سین دیمک اولور (عروض) بوقطعه مسابقه کچی  
 مجتهدنر معلوم (مطایبه) توانگری در عهد یکی از ظالمان برود  
 وزیران ظالم پسر و پرا طلب کرد و پرسید که پدر توجه کذا داشت  
 گفت از مال و منال چنین چنین وار و ارثان وز برگیر ایده الله سبحانه  
 و این فقیر و حقیر را وزیر بختد بد و فرمود که میراث و پرا بد و نیم  
 کردند یعنی را بوی گذاشت و بی را برای پادشاه برداشت \* توانگری  
 یا حرف حدث (توانگر قدرتی معناسنه در غنی دیمک (عهد وقت  
 دیمکدر (عهد یکی برینک و فتنده دیمکدر (ظالمان الف نون ادات  
 جمع (برود بآ تا کبد ایله فعل ماضی مفرد غائب اولدی دیمکدر  
 (وزیران ظالم اول ظالمک وز پری دیمکدر (پسر وی لامیه (را ادات  
 مفعول (طلب کرد استدی (و پرسید سؤال ایلدی (که حرف بیان  
 (پدر تو لامیه سنك باباك دیمکدر (چه گذاشت نه ترك ایشدر  
 (حال و منال اتباع من دوجه الفاظندنر یا خود منال مانال دن مخففدر  
 هر صورتند معنی برود (چنین چنین شو بو دیمک محلیده تعداد دن

عبارتند حقیر الحق دیمکدر (را ادات مفعول) بخندید بآه تا کید ایل  
 فعل ماضی مفرد غائب گولدی دیمکدر (فرمود ده بوبله پیوردی  
 دیمکدر) که حرف بیان (میراث وی لامیه) (را ادات مفعول) بد ونیم  
 کردند (با حرف صله ایکی به بولدیلر دیمکدر) (نیمی با حرف تنکیر  
 (را ادات مفعول یار یسنی دیمکدر) (بوی با حرف صله ضمیر پسر  
 راجع در ا گذاشت فعل ماضی مفرد غائب بر اقدی دیمکدر (برای  
 ادات تعلیل) برداشت فعل ماضی مفرد قالدردی دیمکدر (محصول  
 ترکیب) بر غنی ظالمردن برینک وقتند وقات ایلدی اول ظالمک وزیر  
 غنی تک او غنی استدی وصور دیکه سنک باباک نه ترک ابلشد دیدی  
 مال و مناندن یا خود مالدن و نائل اولدین شیدن شو بو یعنی فلان  
 فلان و وارثردن وزیر **ک** بر الله سبحانه و تعالی اتی تایید ایلسون  
 و بن فقهیر و حقیری بر اقدی وزیر کوئدی و پیوردیکه امک مراقی  
 ایکی به بولدیلر یار یسنی او غنی بر اقدی و یار یسنی پادشاه ایچون  
 قالدردی زعمجه احسان ایلدی (قطعه) ظلم پیشه وزیر نشناسد\*  
 جز حق پادشاه مال ینیم\* ظلم پیشه وصف ترکیب در ظلم صنعتی دیمکدر  
 (نشاند فعل نفی مستقبل مفرد غائب اکلز دیمکدر) (حق پادشاه لامیه  
 پادشاهک حق دیمکدر) (مال ینیم ده بوبله یتیمک مال دیمکدر) (محصول  
 یتیم) (ظلم صنعتی اولان وزیر پادشاهک حقیقک غیری بیلز مال یتیمی  
 یعنی سؤال ابلسه ل پادشاهک حقیق در دیر غیری اکلز و بیلز  
 \* عدل داند اگر یرد تمام\* فضل داند اگر کند بدونیم\* عدل  
 داندک مفعول صریحی عدل بیلور یعنی زعم فاسدنده عدلدر  
 (اگر حرف شرط) (رد فعل مضارع مفرد غائب ابلتور سه یعنی  
 ابلور سه) تمام نمایله دیمکدر (فضل ارتق دیمکدر) کند بدونیم ایکی به  
 بولر سه دیمکدر (محصول یتیم) عدل زعم ایدر اگر تمامایله ابلور سه  
 یعنی زعمجه عدالت ایلدم میری به خدمت ایلدم دیر اگر ایکی به  
 بولر سه فضل بیلور یعنی زعمجه کرم ایلدم اطفا و عنایه و ترجا  
 مالک تصغنی و بر دم دیر (عروض) بو قطعه بحر خفیف دند که  
 فاعلان مفاعلی فاعلی اولور (مطایبه) ترکی را گفتند کدام دوست  
 داری غارت امروز یا بهشت فردا گفت آنکه امر و زدست بفارست

کشایم و هر چه بایم بر بایم و فردا با فرعون با کش در آیم \* ترکی با حرف  
وحدت ترك تاتار دیمکدر (را ادا ت صله) (کدام قنخی دیمکدر  
(غار ت امر و ز لامیه بو کونکی یغما دیمکدر) با حرف تردید (بهشت فردا  
یارنکی جنت دیمکدر (فردا یارین دیمک اولور) آنکه اتی که دیمکدر  
(امر و ز بو کون دیمکدر) بفارت با حرف صله (کشایم فعل مضارع  
متکلم و حده آچام دیمکدر (بایم ده بویله بولم دیمکدر) (بر بایم ده  
یاه تا کیدایله بویله قاپام دیمکدر) با فرعون با حرف مصاحبت  
(یا آتش با حرف صله) (در آیم فعل مضارع متکلم و حده کیم دیمکدر  
(محصول ترکیب) بر ترک دیدیلر قنخی بی دوست دو نرسین یعنی  
سورسین بو کونکی یغما بی می یا خود یارنکی جنتی ترك دیدی اتی که  
یعنی اتی سورم که بو کون یغما یه ال آچم و هر نه بولور سم قاپام و یارین  
فرعون ایله آتسه کیم یعنی بو کون دویه دویه یغما یله هم ده یارین  
جهنمده یا نرسم یا نه یم مانع دکل دیو جواب ایدلی (قطعه)  
آن شنید سنی که ترکی وصف جنت چون شنید \* گفت با واعظ که  
انجا غارت و تاراج هست \* آن شنید سنی یاه خطاب ایله استفهامی  
مضمین اوله رق اتی اشدکی دیمکدر (که حرف ینان) ترکی با حرف  
بوحدت (وصف جنت لامیه) چون ادا ت اعلیل (شنید فعل ماضی  
مفرد اشدی دیمکدر) با واعظ با حرف صله (که حرف رابط) (انجا  
اول محله یعنی جنته) غارت و تاراج عطف تفسیر یدر یغما معناسنه  
(هست استفهامی مضمین وار مبدر دیمکدر) (محصول یت) آتی  
اشدکی که بر ترك وصف جنتی چونکه اشدی واعظه دیدی که اول  
محله غارت و تاراج وار مبدر یعنی جاپول اولور می \* گفت فی کفنا  
بتر باشد و دوزخ آن بهشت \* کاندر و گونه بود از غارت و تاراج  
دست \* گفتک فاعلی واعظه راجعدر (نی ادا ت سلب یوق دیمکدر  
(بتر بدردن مخففدر کونورک دیمکدر) (که حرف رابط) اندرا و اتده  
دیمکدر (گونه کوناهدن مخففدر) (محصول یت) جنده یغما وار مبدر  
دیتجه واعظ دیدی یوق ترك دیدی جهنم دن کونورک اولور اول  
جنت که اتده غارت و تاراج دن ال قصه اوله یعنی جنته تاراج اولمجه  
جهنم دن بتر ایش (عروض) بو قطعه بحر رمل مثمن مقصوردر که

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات اولور (مطایبه) کدایی پردر سرائی  
چیزی خواست کنخدای خانه از درون آواز داد که معذور دار که  
خانگیان اینجا نیستند کدا گفت من پاره نان میخواهم نه مباشرت  
با خانگیان \* کدایی یا حرف وحدت کدا دینچی دیمکدر (درسرای  
لامیه یا حرف وحدت سرا او دیمکدر (در قیو براوک قیوسنده دیمکدر  
(چیزی یا حرف وحدت برنسنه دیمکدر (خواست واور سمبله فعل  
ماضی مفرد استدی دیمکدر (کنخدای خانه لامیه کنخدای صاحب  
معنا سنده در اولک صاحبی دیمک اولور (از درون ایچرودن (آواز داد  
سس وپردی دیمکدر (که حرف بیان (معذور دار معذور طوط دیمکدر  
(که حرف تعلیل (خانگیان الف نون ادات جمع خاکی یا حرف نسبت  
کاف هاء رسمیدن مبذل اهل بیت مراد در تنه کیم ترکیده او او شقیری  
دیدک لری کی (اینجا بونده دیمکدر) نیستند یوقدر (پاره نان پیانه اتمک  
پاره سی (میخواهم فعل حال متکلم وحده استرم دیمکدر (نه حرف نفی  
(مباشرت بونده فعل شنیدن یعنی قربان ن کلاه در (با خانگیان  
یا حرف مصاحبت (محمصول ترکیب) پردینچی براوک قیوسنده برنسنه  
استدی یعنی شبتا الله دیدی حاصلی دینسندی او صاحبی ایچرودن  
سس وپردیکه معذور طوط که او او شقیری بونده یوقدر غایب  
مرادی یواوله که سکا برنسنم جک وپردم لکن قاب جاق برنج  
نظم دیمک ابله دفع ایده جک ایلمش دینچی دیدی بن برپار چه اتمک  
(استرم سنک او او شقیر که مباشرت و محاممت استرم (قطعه) چون  
کدا پردر سرات رسد \* هر چه ذاری بده بهانه مکن \* چون ادات  
تعلیل (بر حرف سله (درسرات لامیه لرد یا ضمیر خطاب سنک سرائک  
قیوسنده دیمکدر (رسد ایشه دیمکدر (داری فعل مضارع مفرد  
مخاطب اثباتدن عبارتدر واریسه دیمکدر (بده باد تا کدایله امر حاضر  
مفرد وپردیمکدر (مکن نمی حاضر ایلمه دیمکدر (محمصول بیت)  
چونکه دینچی سنک اولک قیوسنده ایشه بهرینه واریشه وپرد بهانه ایلمه  
یعنی نه وره یجک ایسک وپرد بهانه سابق کی نایجا تمل ایلمه \* نایباید  
بخطارش چیزی \* پیش او کراهل خانه مکن \* تا حرف تعلیل نایباید  
فعل نفی مستقبل مفرد غایب کلیمه دیمکدر (بخطارش) یا حرف صله

شین کدلیه راجعدر (پیش او لامیه انک قتنده دیمکدر) ذکر اهل خانه  
 مصدرک مفعولنه و بیانیه خانه اهلی ذکر دیمکدر (محصول بیت) هزنه  
 و برابست و بریهاته ایله تا کیم خاطرینه برنسنه کلبه انک قتنده اهل  
 خانه بی ذکر ایله یعنی اهل خانه بی ذکر ایدر بنی خاطرینه شیء آخر کلور  
 (عروض) بوقطعه بحر تحفیذ ندر فاعلاتن مفاعلتن فعلن اولور (رباعی)  
 کس در حرم سغله نایاک سیر \* چوت نان نیود نهفته از چشم بشر \*  
 کس کاف عربک ضحیه فرج زن دیمکدر (حرم سغله لامیه سغله نایاک سیر  
 عروض و فک صغته (نایاک سیر وصف ترکیب در مردار طبعی دیمکدر  
 (چون ادات تشبیه) (نبود فعل نفی مستقبل مفرد غائب اولور دیمکدر  
 (نهفته کز لو دیمکدر (چشم بشر لامیه) (بشر آدم دیمکدر آدمک  
 کوزندن دیمک اولور (محصول بیت) مردار طبعی اولان الجفک  
 حرم سغله فرج انک کی ناسک کوزندن کبرنی و مستور اولور یعنی انک  
 فرج بدن دخی زیاده مستور و مخفیدر \* از خانه او توقع نان بتر است \*  
 \* کز خانگیان توقع چیز ذکر \* خانه اولامیه انک خانه سندن دیمکدر  
 (توقع فعل یازدن مصدر در امید معناسنه (نانه اضافت مفعولنه در  
 (نکه مخرف یسان (توقع چیز توقع نان کی) (چیز ذکر یونده فرج دن  
 نگایه در (محصول بیت) انک خانه سندن انک امید می بتردر که اهل  
 یشتن فرج امید ایتمدن یعنی امید فرج قابل امید نان قابل دکل  
 (عروض) بور باعی شجره اخربند که صدر وایتد اخرب حشو  
 اولار مقبوض نایاک مکفوف عروض و ضرب محبوب حب آخرده  
 اولان ایکی سبب ضعیفی بدن اسقاطه دیلر مفاعلاتن فعل لفظنه تبدیل  
 اولور بر مصرای مفعول مفاعلتن مفاعیل فعل اولور (بومحمله اوزان  
 رباعی بی تعدد ایدم تا کیم طالبین کوزد کده قطعه ایله رباعی بی  
 فرقه قدرتی اوله (اولا شجره اخرب و زبیری اون ایکیدر (اولکی)  
 ۱ مفعول ۲ مفاعلتن ۳ مفعول ۴ مفعول در ۱ اخرب ۲ سالم ۳ اخرب  
 ۴ اهتم (ایکجی) ۲ مفعول ۳ مفاعلتن ۴ مفعول ۵ فعل در ۱ اخرب ۲ سالم  
 ۳ اخرب ۴ محبوب (اوچنجی) ۱ مفعول ۲ مفاعلتن ۳ مفعول ۴ فعل در  
 ۱ اخرب ۲ سالم ۳ اخرم ۴ ابتر (دردنجی) ۱ مفعول ۲ مفاعلتن ۳ مفعول  
 ۴ فاعل در ۱ اخرب ۲ سالم ۳ اخرم ۴ ازل (بشنجی) ۱ مفعول ۲ مفاعلتن



۳ مفاعیلین ۴ فاع در ۱ اخرج ۲ مقبوض ۳ سالم ۴ ازل (التجی)  
 ۱ مفعول ۲ مفاعیلین ۳ مفاعیلین ۴ فاع در ۱ اخرج ۲ مقبوض ۳ سالم  
 ۴ ابتر (یدنجی) ۱ مفعول ۲ مفاعیلین ۳ مفاعیلین ۴ فاع در ۱ اخرج  
 ۲ مقبوض ۳ مکفوف ۴ محبوب (سکنجی) ۱ مفعول ۲ مفاعیلین ۳ مفاعیل  
 ۴ فاع در ۱ اخرج ۲ مقبوض ۳ مکفوف ۴ اهتم (طغوزنجی) ۱ مفعول  
 ۲ مفاعیلین ۳ مفاعیلین ۴ فاع در ۱ اخرج ۲ مکفوف ۳ مکفوف ۴ محبوب  
 (اوتنجی) ۱ مفعول ۲ مفاعیلین ۳ مفاعیلین ۴ فاع در ۱ اخرج  
 ۲ مکفوف ۳ مکفوف ۴ اهتم (اون برنجی) ۱ مفعول ۲ مفاعیلین ۳ مفاعیلین  
 ۴ فاع در ۱ اخرج ۲ مکفوف ۳ سالم ۴ ابتر (اون ایکنجی) ۱ مفعول  
 ۲ مفاعیلین ۳ مفاعیلین ۴ فاع در ۱ اخرج ۲ مکفوف ۳ سالم ۴ ازل  
 (ثانی) شجره اخرم دخی اون ایکندر (اولکی) ۱ مفعول ۲ مفعولین  
 ۳ مفعول ۴ فاع در ۱ اخرم ۲ اخرم ۳ اخرم ۴ اخرم ۵ اخرم ۶ اخرم  
 ۱ مفعولین ۲ مفعولین ۳ مفعول ۴ فاع در ۱ اخرم ۲ اخرم ۳ اخرم  
 ۴ اهتم (اوتنجی) ۱ مفعولین ۲ مفعولین ۳ مفعولین ۴ فاع در ۱ اخرم  
 ۲ اخرم ۳ اخرم ۴ ابتر (دردنجی) ۱ مفعولین ۲ مفعولین ۳ مفعولین  
 ۴ فاع در ۱ اخرم ۲ اخرم ۳ اخرم ۴ ازل (بشجی) ۱ مفعولین  
 ۲ فاعلین ۳ مفاعیلین ۴ فاع در ۱ اخرم ۲ اشته ۳ سالم ۴ ابتر (التجی)  
 ۱ مفعولین ۲ فاعلین ۳ مفاعیلین ۴ فاع در ۱ اخرم ۲ اشته ۳ سالم  
 ۴ ازل (یدنجی) ۱ مفعولین ۲ فاعلین ۳ مفاعیلین ۴ فاع در ۱ اخرم  
 ۲ اشته ۳ مکفوف ۴ محبوب (سکنجی) ۱ مفعولین ۲ فاعلین ۳ مفاعیلین  
 ۴ فاع در ۱ اخرم ۲ اشته ۳ مکفوف ۴ اهتم (طغوزنجی) ۱ مفعولین  
 ۲ مفعول ۳ مفاعیلین ۴ فاع در ۱ اخرم ۲ اخرم ۳ اخرم ۴ مکفوف ۴ اهتم  
 (اوتنجی) ۱ مفعولین ۲ مفعول ۳ مفاعیلین ۴ فاع در ۱ اخرم ۲ اخرم  
 ۳ مکفوف ۴ اهتم (اون برنجی) ۱ مفعولین ۲ مفعول ۳ مفاعیلین ۴ فاع در  
 ۱ اخرم ۲ اخرم ۳ سالم ۴ ابتر (اون ایکنجی) ۱ مفعولین ۲ مفعول  
 ۳ مفاعیلین ۴ فاع در ۱ اخرم ۲ اخرم ۳ سالم ۴ ازل مجموعی یگری در کند  
 بوازانندن ماعدا بوقدر (مطایبه) معلی زایسر یار شد و مشرف بر موت  
 کشت گفت هس سال یار بد تا ویرایشوید گفتند هنوز نمرد ما ست گفت  
 پای نیست آن زمان که از غسل وی فارغ شوید بخواد مرد \* معلی

یا حرف وحدت معلوم بونده مکشب خواجه سی دیمکدر (ر اادات)  
نخصه ص (پسر چو جوق دیمکدر) بیمار شد خسته اولدی (مشراف  
میک صمی وسینک سکونله ناظر معناسنه در بونده قریب معناسنه در  
بر حرف صله (کشت کاف عجمک فتحیله اولدی دیمکدر) (غسال مبالغه  
وزنی اوزرینه اولو بیه بیچی دیمکدر) (بیارید باء تا کیدایله فعیل  
امر حاضر جمع مخاطب کنورک دیمکدر) (با حرف تعلیل) (وی ضمیر  
پسره راجعدر) (ر اادات مفعول) (بشود فعل مضارع مفرد غائب  
شودن دن باشمن دن زیرا مصدر تائینک ماقبلنده خستیف ن  
سین مهمله نک ماقلی مضموم اولسه سین حذف اولتوب ماقبلتک  
حرکه سی اشباع اولندقدده و او حاصل اولور شوعید اولور بیه به دیمکدر  
(نمر دما و لمشدر) (یا کی نیست خوف یوقدر) (که حرف رابط) (غسل  
ضین معجمه نک فتحیله بیه مق معناسنه مصدر در) (ویه اضافت لامیه  
) (شوبید فعل مضارع جمع مخاطب اولور سکن دیمکدر) (بخواهد مرد  
اولسه کرکدر دیمکدر) (محصول ترکیب) (بر ملک پسری خسته اولدی  
وموته قریب اولدی معلومیدی اولو بیه بیچی کنورک تا کیم آفی بیه به  
دید بلر هنوز اولمشدر دیدی قورقو یوقدر اول رضا که بیه مقیدن  
فارغ اولور سکر اولسه کرکدر حصه کمال جهلنی یاندر که جنتاره  
نه کونه غالی اولور وینه غسل اولور خبر و آکامی اولدین تلجیدر  
(قطعه) (هر که در کار خویش پیش از وقت \* مینماید بحکم طبع شتاب \*  
) (هر که هر کس که تقدیرنده در) (کار خویش بانیه کند ایستاده  
دیمکدر) (پیش از وقت وقتدن اول دیمکدر) (مینماید فعل حال مفرد  
غائب کوسره دیمکدر) (بحکم طبع لامیه) (با حرف مصاحبت شتاب  
عجله معناسنه در) (محصول یت) (هر کچه که کنی ایستاده وقتدن  
اول طبعینک حکمبله عجله کوسره \* میخورد روزه ناسیده بشب \*  
\* میکشد موزه نارسیده با آب \* میخورد روزه فعل حال مفرد غائب  
بر دیمکدر روزه اورج دیمکدر صوم معناسنه (با حرف نفی) (رسیده  
هاله رسمی ترتبدر بشمیب دیمکدر یعنی ایشمن) (بشب با حرف صله  
) (می کشد می خورد کی چکر دیمکدر) (موزه جزومه دیمکدر) (با آب  
با حرف صله محصول یت) (وقت سزایش کورن کچه نک حالی

کچھ به ارشدن اورج بروصوبه ارشدن چزمه چکر یعنی  
 احوالی بویه در حاصلی جمیع کاری فاسد در (عروض) بوقطعه  
 بحر خفیفند که فاعلاتن مضاعفان فعلان در \* مطایبه پسر معنی را  
 گفتند چه بلا حق گفتا کرم ان حق نبودمی ولد زنا بودمی \*  
 (پسر معنی لامیه با حرف وحدت) را ادات صله بر مکتب خواجه سنک  
 او غلغله دیمکدر (چنه معناسنه در) (بلا بونده زیاده لکده مستعملدر  
 ترکیده اولدیغی کی احق با حرف خطاب احق سین دیمکدر) (نبودی  
 با حرف حکایه ماضی نبودم فعل نفی ماضی متکلم وحده اولیه ایدم  
 دیمکدر) (ولد زنا پیانیه زنا اولادی دیمکدر) (بودمی نبودمی نک مثبتی  
 اولور ایدم دیمکدر) (محصول ترکیب) بر مکتب خواجه سی او غلغله  
 دیدیلر نه بلا احق سین جواننده دیدی اگر بن احق اولیه ایدم ولد زنا  
 اولور ایدم یعنی بالولد سرانیه در بابام احق اولدیغندن سری بنده ده  
 ظاهر اولمشیر (قطعه) عیب حادر بود ار فرزند \* خلق و خویش  
 نه بوفق پدرست \* عیب ما بر مصدرک مفعولانه در انایه عیب دیمکدر  
 (ار حرف شرط) (فرزند با حرف وحدت) (خلق و خویش) (خلق و خویش)  
 ضعی و لامک ساکنویه طبیعت معناسنه در (خوی عطف تفسیر بر  
 نه حرف نفی سین ونا نفعه مصر و قدر) (بوفق پدر لامیه با حرف  
 ظرف و فاعل او یغون دیمکدر اسلوب معناسنه) (محصول بیت) (انایه  
 عیب اولور اگر بر اوغل خلق و خویده باباک او یغونلقننده دکلدر  
 یعنی بابایه اولاد موافق اولمزه انایه عیبدر \* کوش استر که درازست  
 کواست \* کش نه استر پدر بلکه خرس \* کوش استر لامیه  
 فاطرک قولای دیمکدر (که حرف بیان) (درازست اوزوندر) (کواست  
 سین ونا ادات خبر کوا کواهدن مخفف شاهد در دیمکدر) (کش  
 که اش دن مخففدر) (که حرف بیان شین ضمیر استر راجعدر پدر  
 مقدر پدرش تقدیرنده) (نه حرف نفی) (استر آندر) (محصول بیت)  
 فاطرک قولای اوزوندر شاهددر که انک باباسی آن دکل بلکه استکدر  
 یعنی باباسی آن اولدیغنه قولایغنه اوزونلغنی شهادت ایدر (عروض)  
 بوقطعه بحر رمل مسدس مخبوندر که فاعلاتن فعلان فعلن اولور  
 (مطایبه) از معنی پرسیدند که نو بزرگتری یا برادر تو گفت من بزرگترم

اما چون یکسان دیگر روی بگذرد بامن برابر خواهد شد \* از معنی  
 باینه حرف وحدت بر معنیدن دیمکدر (پرسیدند فعل ماضی جمع غائب  
 صور دیلر دیمکدر) بزرگتری بزرگ اولو ترادات تفضیل یا حرف خطاب  
 استفهامی متضمن سنی میو کسین دیمکدر (با حرف تردید) برادر تو  
 لامیه سنک قرنداشک دیمکدر (چون ادات تعلیل) یکسال پرسنه  
 دیمکدر (بگذرد بآء تأکید) فعل مضارع مفرد غائب یکجه دیمکدر  
 (بامن با حرف مصاحبت) برابر مساوی معناسنه در (خواهد شد اولسه  
 کر کدر (محصول ترکیب) بر معنیدن صور دیلر که سنی میو کر کسین  
 برادر یکی دیدی بن بزرگترم اما چونکه بریل دخی کچر سه بنم ابله برابر  
 اولسه کر کدر بودخی حیلی هینق عیش (قطعه) چوهیچ چیز نشد  
 حاصلت چه پرسى \* که روزگار فلان درجه چیز نمیکرد \* چو ادات  
 تعلیل (هیچ چیز هیچ نسه دیمکدر) نشد فعل نفی ماضی مفرد غائب  
 اولدی دیمکدر (حاصلت تاضمیر خطاب سنک حاصلک یعنی فائدک  
 دیمکدر) چه می پرسى نه سؤال ایدر سین (که حرف بیان) روزگار فلان  
 لامیه روزگار بونده عمر معناسنه در (در حرف ظرف) چه چیز نه شیده  
 (میکرد دیگر دیمکدر) (محصول ترکیب) چونکه هیچ نسه فائدک  
 اولدی نه سؤال ایدر سین که فلانک عمری نه شیده یکمشدیر یعنی  
 نه مقدار مرود ایلمدیر \* شمار عمر کسان میکنی نمی دانی \* که در مقابله  
 عمر تو نیز می گذرد \* شمار عمر کسان لامیه لر در الف نون ادات جمع  
 خلقک عمر ینک صابی سنی دیمکدر (میکنی ایلمدیر) (نمی دانی  
 فعل نفی حال مفرد مخاطب بپلر سین دیمکدر) (که حرف بیان) در  
 حرف ظرف (عمر تو لامیه سنک عمرک دیمکدر) (نبردخی دیمکدر  
 (محصول یت) خلقک عمر ینک صابی سنی ایلمدیر بپلر سین که مقابله ده  
 سنک عمرک دخی کچر حاصلی اول سؤال ایتد بکک وقتی محل آخره  
 صرف ابله (عروض) بوقطعه بجز محشندم مفاعیلن فعاتیلن مفاعیلن  
 فعلن اولور (مطابقه) بیماری بر موت مشرف بود شخصی که از دهانش  
 بوی ناخوش می آمد بر بالین وی نشسته بود سر نزدیک وی می برد  
 و تلقین شهادت میکرد و در روی وی نفس می زد هر چند که بیمار  
 روی خود را می تافت و وی الحاح بیشتری کرد و سر نزدیک تروی می برد

چون کار بر بیمار تنك آمد گفت ای عزیز می گذاری که من خوش و پاکیزه  
 بجزم یا می خواهی که مرگ مرا بهر چه از آن ناپاك تر نیست پس بالایی  
 بیماری) یا حرف وحدت (بر حرف صله) (موت اولوم) (مشرق ميبك ضمی  
 و شین معجمك سگو نیله و تخفیفیه بونده قریب معناسنه در (شخصی  
 یا حرف وحدت بر شخص دیمکدر) (که حرف رابط صفت) (دهانش  
 شین ضمیری شخصه راجعدر دهان آغز دیمکدر) (بوی ناخوش  
 چرکین قوفو) (می ادات حکایه) (آمد فعل ماضی مفرد غائب کلور  
 ایدی دیمکدر) (بر حرف استعلا) (بالین یصدیق دیمکدر بونده باشی  
 اوجی دیمکدر) (وی ضمیر پاره راجعدر) (نشسته ماضیدن قعمردر  
 او تورمش دیمکدر) (بود ادات ماضی مفرد ایدی دیمکدر) (تزدیک یقین  
 وی) (پاره راجعدر) (می ادات حکایه) (برد فعل ماضی مفرد غائب  
 ایلتوردی دیمکدر) (تلقین شهادت مصدرک مفعولنه در شهادتی تلقین  
 دیمکدر) (می کرد سابق کبی ایلر ایدی دیمکدر) (در حرف صله) (روی وی  
 لامیه بچارک بوزینه) (می زد اورر ایدی دیمکدر) (هر چند هر نفسدر  
 دیمکدر) (که حرف بیان) (روی خود لامیه) (را ادات مفعول) (می نافذ  
 سابقلر کبی چورر ایدی دیمکدر) (وی ضمیر شخصه راجعدر) (الحاج  
 ابرام معناسنه در زور دیمکدر) (می کرده سابقلر کبی ایلر ایدی دیمکدر  
 تزدیک تر) (یقین لك دیمکدر) (چون ادات تعلیل) (بر حرف صله  
 تنك آمد) (طار کلدی) (می حرف حان) (گذاری فعل مضارع مفرد  
 مخاطب استفهامی ضمن ترك ایدر مبسین دیمکدر) (که حرف بیان  
 پاکیزه) (پاك دیمکدر) (بجزم باء تأکید ایله فعل مضارع متکلم وحده اولم  
 دیمکدر) (می خواهی می گذاری کییدر استر مبسین دیمکدر) (مرگ مرا  
 لامیه را ادات مفعول بنم اولوم دیمکدر بهر چه با حرف مصاحبت  
 هر نسنه ایله دیمکدر) (ناپاك نیست مردار بوقدر دیمکدر) (پس بالایی  
 باء تأکید ایله فعل مضارع مفرد غائب لازمه شعی ی پینده مشترکدر  
 بونده متعدیدر بولاشدیره سین دیمکدر) (مخصوصون ترکیب) (بر خسته  
 موده قریب ایدی بر شخص که آغزندن قبیح قوفو کلوردی یعنی اغزی  
 قوفاردی خستهك باشی اوجنه اونورمش ایدی باشی بچارک پاتنه  
 ایلتوردی و شهادتی تلقین ایدردی و بوزینه نفس اورر ایدی یعنی

او قور و افلایدی هر تقدیر که یار یوزنی چو پر ایدی اول شخص  
 ابرام ایدردی و باشین بقین ترك كنور ایدی چونكه ایش یار طار  
 کلسی یعنی نقلت باصدی دیدی ای عزیز ترك ایدر بسین که بن خوش  
 و پاکیزه قوت اولام یا خود استر مبین که بنم اولوم هر تنه ایل که  
 اندن مردار بو قدر بو لاشدیره سین یعنی بی مردار لدن مرداره  
 بولاشدیره رقی اولدیکنی استر سین (قطعه) در جهان اهل فضل  
 نایاند \* کوش بر هر فضول نتوان کرد \* (در حرف طرفی جهاننده  
 دیمکدر) (اهل فضل فضیلت صاحبی) (نایاب بولمز نادر دیمکدر  
 (نون دال ادات جمع خبر نادر لر دیمکدر) (بر حرف صله) (فضول  
 مبالغه وزنی اوزره هر شبهه قاریشان کیمسه په دیر) (نتوان کرد ایلک  
 کرک دیمکدر) (محصول بیت) (جهاننده فضیلت صاحبی نادر لر  
 هر فضوله قولاق طو نمق کرک \* هر که بوی ریادمد زلبش \* نفسش را  
 قبول نتوان کرد \* هر که هر کس تقدیرنده در (بوی ریایا مجازا یسانیه  
 دمد) (فعل مضارع مفرد غائب دیمندن ظاهر اولور دیمکدر  
 (را ادات مفعول) (محصول بیت) هر کیمسه که ریاقوقوسی دوداغندن  
 ظاهر اوله یعنی مرابی اوله ائت نفسنی قبول ایلک کرک (عروض  
 بوقطعه بحر خفقدندر که فاعلاتن مفاعلتن فعلن در) (مطایب مردی  
 بشخصی رسیده و آغاز کله کرد که رو باشد که مرا نمی شناسی و رعایت حق  
 من نمی کنی آن شخص میران ماند و گفت ازینها که تویی کو بی من خبر  
 ندارم گفت پدرم مادرش را خواستکاری کرده بوده است اگر ویرا  
 میخواست من و تو برادری بودیم آن شخص گفت این خویشی  
 است که سبب آن می شود که من از تو میراث می برم و تو از من میراث  
 می ببری \* مردی و شخصی یاری وحدت با حرف مصاحبت آغاز اسم  
 مصدر در با شلیق معناسنه کله به اضافت مفعولنده در کله کافی مجمله مک  
 کسر یله شکایت دیمکدر (کرد فعل ماضی مفرد غائب ایلدی دیمکدر  
 (که حرف بیاب) (روا جائز دیمکدر) (باشد فعل مضارع مفرد غائب  
 استفسه ای مضمن اولوری دیمکدر) (که حرف بیان) (مرا را ادت  
 مفعول بی دیمکدر) (نمی شناسی فعل نفی حال مفرد مخاطب بتلبه سین  
 دیمکدر) (رعایت حق مصدر مک مفعولنده در) (حق من لامیه) (نمی کنی

نمی شناسی کیدر ایله سین دیمکدر (ماند فعل ماضی مفرد غائب قالدی  
 دیمکدر ازینها هادادات جمع یونلردن دیمکدر) (که حرف بیان (میکوی  
 سویلرسین دیمکدر) (خبرندارم خبرم یوقدر) (مادر ترا لامبه را ادات  
 مفعول) (خواستکار مقدا بیان اولندیغنی اوزره طالب معناسنه در  
 یا حرف مصدر طابلیک دیمک اولور) (کرده ماضیدن قسمدر ایلمش  
 معناسنه) (بوده ادات ماضیدن قسمدر ایلمش معناسنه طابلیک ایلمش  
 ایلمش دیمکدر) (وی را ارادات مفعول وی مادره راجعدری ادات حکایه  
 (خواست فعل ماضی مفرد غائب آله جق ایدی دیمکدر) (من وتوبن  
 وسن می ادات حکایه) (بودیم ادات ماضی متکلم مع الضیر اولور ایدک  
 دیمکدر) (خویشی یا حرف مصدر حویش واور سمیله خصم دیمکدر  
 که حرف رابط بسبب ان یا حرف مصاحبت (می حرف تأکید (شود  
 فعل مضارع مفرد اولور دیمکدر یرم فعل مضارع متکلم وحده ایتیم  
 یعنی آلم دیمکدر) (بری فعل مضارع مفرد مخاطب آله سین دیمکدر  
 (محصول ترکیب) بر آدم بر شخصه ابرشدی یعنی ملاقی اولدی وشکایه  
 آغاز ایلدیکه جائز اولور می که بنی بیلده سین رعایت ایله سین و بنم  
 ختمه رعایت ایله سین اول شخص حیران قالدی و دیدی یونلردنکه  
 سن سویلرسین یعنی سنک سویلدیکک سوزلردن خبرم یوقدر اول  
 آدم دیدی بنم پدرم سنک والد که طابلیک ایلمش یعنی نکاح  
 ایله آلمق مراد ایلمش ایلمش اگر والد کی آلایدی بن وسن برادر  
 اولوردی اول شخص دیدی بو بر خصم قدر که اول شبهه سبب اولور که  
 بن سندن میراث آکوزم وسن بتدن میراث آکوزسن یعنی بو خصم لک  
 ایچوند (قطعه) کان خام طمع آن بود که بر همه خلق \* فریضه  
 است که باوی شوند احسان سنج \* کان خام طمع لامبه خام طمع ترکیب  
 مزجیدر یهوده مأمول ایدن کیسیه اطلاق اولنور کان کاف بحکم  
 ضمیمه ظن دیمکدر خام طمع ظنی دیمکدر آن بود که اول اولور که دیمکدر  
 (بر حرف استعلا) (خلق مخوق معناسنه در) (فریضه فرض ولازم  
 معناسنه در) (که حرف بیان) (باوی یا حرف صله وی خام طعمه  
 راجعدر) (شوند فعل مضارع جمع غائب اولور دیمکدر) (احسان سنج  
 و، ف ترکیبدر حسب لفظ احسان طلی دیمکدر نیمدر کال احساندن  
 کایتدر) (محصول بیت) (خام طمع لیت ظنی اول اولور که مجموع

مخلوق اوز ربه فرضدر که اکا احسان ایدی اوله لز زعمیه  
 کندینه احسان جله خلقك واجبه ذمیدر (چوخای طمع او پختنی  
 نرسد \* قندز تنك دلی در مضیق محنت ورنج \* جوادات تعلیل (خای  
 طمع لامیه خام چيك دیمکدر باحرف مصدر طمعك خالغی (پختنی  
 یا حرف صله پخته بشمش دیمکدر کافی هاء رسمیدن مبدل باحرف  
 مصدر پیشکینلکه دیمکدر (نرسد فعل نفی مستقبل مفرد غائب ایشیه  
 دیمکدر (قند فعل مضارع مفرد غائب افتدند مخفف دوشر دیمکدر  
 (تنك دل وصف ترکیبدر طار کوکلی دیمکدر ثقلندن عسارندر (یا  
 حرف مصدر (مضیق مصدر می طارلق دیمکدر (مخته اضافت  
 مفعولند در (رنج مخته عطف تفسیریدر (موصول بیت) چونکه  
 انك طمعك خالغی پیشمشلکه ایشیه یعنی بوفکر فاسددن روگردان  
 اولوب اصلاح اولیه کوکل ثقلندن ناشی محنت ورنج طارلقند دوشر  
 حاصلی بود عوای یهوده بی کرم و سرد فلیکی چکدرك ترك ایتزسه  
 عمری اولدغه محنتدن خلاص اولساز (عروض بوقطعه بحر  
 یجشدندر که مفاعیلن فعلا تن مفاعیلن فعلات اولور \* مطایبه کوز پشنی  
 را کفشد می خواهی که خدای تعالی پشت ترا چون دیگران راست کرداند  
 یا آنکه پشت دیگران چون تو کوز کرداند گفت آنکه همه را چون من  
 کوز کرداند تا بآن چشمی که ایشان در من نکر بسته اند من نیز بهمان  
 چشم در ایشان نکر \* پشنی یا حرف وحدت کوز پشت قنبور دیمکدر  
 (را ادات صله (می خواهی فعل ماضی مفرد مخاطب استغهای متضمن  
 استزمین دیمکدر (که حرف بیان پشت ترا لامیه را ادات مفعول  
 سنك آرقه کی دیمکدر (چون ادات تشبیه (دیگر عبری دیمکدر (الف  
 نون ادات جمع غیر یلر کی دیمکدر (راست طوغری معنسانده در (کرداند  
 فعل مضارع مفرد غائب ایلیه دیمکدر (یا حرف تردید (آنکه اتی میبک  
 دیمکدر (پشت دیگران لامیه غیر یلر آرقه سنی دیمکدر (چون ادات  
 تشبیه (چون تو سنك کی دیمکدر (کوز کاف عجمه آگری دیمکدر بونده  
 قنبور معنسانده در (تا حرف تعلیل (یا آن با حرف مصاحبت (چشمی  
 یا حرف تشکیر (که حرف رابط ایشان انلردیمکدر (در حرف صله  
 ز نکر بسته ماضیدن قسمدر باقش دیمکدر اند ادات جمع (من نیز



بندخی (همان چشم باحرف مصاحبت اول کوز دیمکدر (در حرف  
 صله) (نگرم فعلی مضارع متکلم وحده بقایم دیمدر (محصول ترکیب)  
 بر قنبره دیدیلر استرمسین که الله تعالی سنک آرقه کی غیر یلر کی  
 طوغری ایلیه یاخود آنجی استرمسین که غیر یلرک آرقه سنی سنک کی  
 قنبره ایلیه دیدی انی استرمکه جله بی بن کی قنبره ایلیه تا کیم شول  
 کوز ایله که انلریکا یا قنبره در بندخی همان اول کوز ایله انلره بقیم یعنی  
 بکاتاس چشم حقارت واستهزا ایله نظر ایدرلر بنده اولیه نظر ایدیم  
 (قطعه) خوش آنکه خصم بعضی که طعنه توزند \* برغم وی زچنان  
 عیب رسته بشینی \* آنکه اولکه دیمکدر (خوش آنکه خوشدر اولکه  
 دیمکدر (خصم زندک فاعلی) (بعضی مفعول غیر صریحی باحرف  
 مصاحبت (یا حرف وحدت) طعنه مفعول صریحی (زند فعل مضارع  
 مفرد غائب اور دیمکدر برغم وی لامیه باحرف مصاحبت خصمک رغنمه  
 (ازچنان عیب انجیلین عیدن دیمکدر (رسته رانک فقی واه ترتب ایله  
 قور تولوب دیمکدر (بشینی به تأکید ایله فعل مضارع مفرد مخاطب  
 اوتوره سین دیمکدر (محصول یت) خوشدر اولکه خصم سکا بر عیب  
 ایله طعنه اوره انک رغنمه انجیلین عیدن قور تیلوب اوتورمسین یعنی  
 خصم سنی طعن ابتدیی عیدن خلاص اولق خوشدر \* وزین  
 نشستن بی عیب خوشتر آن باشد \* که مبتلا شد اورا بعیب خود بینی  
 \* وزین نشستن بی عیب بو عیسز اوتورمقدن دیمکدر (خوشتر  
 خوشترک) (باشد فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر) (که حرف  
 بیان) (مبتلا شده مبتلا اولش دیمکدر) (ینی فعل مضارع مفرد  
 مخاطب کور سین دیمکدر) (بعیب خود لامیه باحرف صله) (اورا را  
 دات مفعول انی دیمکدر) (محصول یت) بو عیسز اوتورمقدن  
 اخوشترک اول اولور که انی کشندی عینکه مبتلا اولش کوره سین یعنی  
 عیدن خلاص اولق اعلادر اما سنی تعیب ایدن، اول عیب مبتلا  
 اولش کورمک دخی اعلادر (عروض) سابقلر کی مجتدر \* مطایبه  
 شخصی نماز گذار دوبعد از نماز بدعا آغاز کرد و در دعای خود در  
 بهشت در آمدن و خلاص از آتش دوزخ خواست پیرزنی دررقفای  
 اوابسته بود و از می شنید وی گفت خداوند امر ادر آنچه می خواهد

شريك كردان چونند آن شخصي آزا بشنيد گفت خداوند امر برادر  
برکش و بزخم تاز يانه پيران پيرزن گفت خداوند امر برادر زوان  
آنچه مي طلبد نگاه دار آن شخصي روي باز پرس کرد که اين عجب ناراستي  
چگونهست و ناپسندیده قسمتي که در راحت و آسودگی بامن انباز و در  
فرسودگی از من بماند \* شخصي يا حرف وجبت (کز اردزاه هون  
ايله و راء مهمله نك سکونه فعل ماضی مفرد غائب ادا ايلدي ديمکدر  
(بعد از نماز نماز دصکره) (بدعا با حرف صله دعا به) (آغاز کرد  
باشلدي ديمکدر) (در دعاي خود لاميه ~~کند~~ ديمکدر دعا شده ديمکدر  
(در حرف صله) (پير آمدن کيرمک) (آتش دوزخ لاميه جهنمک  
آشندن ديمکدر) (خواست واور هميله فعل ماضی مفرد غائب استندي  
ديمکدر) (پيرزي يا حرفه وحتت بر فوجه قري ديمکدر) (قفاي اولاميه  
اتک آردنده ديمکدر) (ايستاده ماضيدن فسمدر دور مش ديمکدر  
بود) (ادات ماضی ايدی ديمکدر) (آن را را ادلت مفعول آني ديمکدر  
مي شنيد) (ادات حکما به ايله بد کار دی ديمکدر) (مي گفت ده بويله  
سويلدي ديمکدر) (خداوند الف حرف نند بالله ديمکدر) (مراره  
ادات مفعول بي ديمکدر) (در انچه اول نسنه ده) (مي خواهد واور هميله  
وادات حال ايله فعل حال مفرد غائب استر ديمکدر) (شريك اورتاق  
ديمکدر) (کردان فعل امر مفرد مخاطب يله ديمکدر) (چون اادات تعليل  
اترک) (را اادات مفعول) (بشنيد به تا کيد ايله فعل ماضی مفرد غائب  
ايستندي ديمکدر) (پردان بر حرف صله) (دار صليب اليکون يا بلان  
اخشاينه مستعملد) (برکش امر حاضر مفرد چک ديمکدر) (بزخم  
تاز يانه) (پيانيه بلحرف مصاحبت قمچي ياره سيله ديمکدر) (پيران  
ياه تا کيد ايله فعل امر حاضر متعدي مفرد اولدر ديمکدر) (بامر ز  
ياه تا کيد ايله فعل امر حاضر مفرد صقله و يار لجه ديمکدر) (مي طلبد  
فعل حال مفرد غائب استر ديمکدر) (نگاه دار حفظ ايله ديمکدر  
روي باز پرس کرد) (بوزني اودينه چويردي ديمکدر) (که حرف نيسان  
(ناحرف توصيف نفي) (واست طوغري ديمکدر ناراست يا کاش ديمک  
اولور) (حکمي يا حرف تشکير) (ناپسندیده نامقبول ديمکدر) (فسمتي  
يا حرف تشکير) (که حرف تعليل) (آسودگی يا حرف مصدر در

راحت) حفظ تفسیر بقدر (نامن یا حرف مصاحبت بمن ایله دیمکدر  
 انبار) اور تاق معنانه در (یا حرف خطاب) قر سودکی یا حرف  
 مصدر بونده تحت معنانه در (انبار ابرو دیمکدر (محصول ترکیب)  
 بر شخص نماز ادا ایلدی و نماز دن منکره دعا به باشلدی و دناستنده  
 جنة کبرک و جهنم آتشدن خلاص اشدی بر قوجه قری الی اژده  
 دور مش ایدی و اول دناقی د نکر دی و دیر ایدی یا الله بی انک استدیکی  
 شیده شریک ایله چونکه اول شخص قرینک دیدیکی کلاهی اشدی  
 دیدی یا الله بی دار اغاجنه چک و فحی یاره سببه اولدر قوجه قری  
 دیدی یا الله بی یاز لاله و استدیکی شیدین بی حفظ ایله اول شخص  
 یوزینی اردیشه حوریدی که بونه محبت یا کلس چکدر و نه نامقبول  
 قسمدر که راحت و آسوده لکدم اور تاق و محدده آبرو و ممتاز سین  
 (قطعه) نه منصف باشد آن طامع که گاهی \* جو یابی از خدایاناز کردد \*  
 نه) حرف نفی (باشده مصدر وفدر) منصف افعال بنیدن اسم فاعلدر  
 اقصاف ایدیچی دیمکدر (طامع طمع ایدیچی دیمکدر) که حرف رابط  
 صفت (گاهی یا حرف وجدت کام مراد دیمکدر) (چو اذات تعلیل  
 یابی) فعل مضارع مفرد مخاطب بوله سین دیمکدر (انبار اور تاق  
 دیمکدر) (کردد فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر (محصول یت)  
 منصف اولوز اول طمع کار که چونکه الله تعالیدن بر مراد بوله سین  
 اور تاق اولور \* و کردد راه ناگامی نهی کام \* هم از کام نخستین باز کردد \*  
 (کر حرف شرط لدر حرف صله) (وام ناگامی بیانه ناگام مراد منسر  
 نامراد دیمکدر) (نهی فعل مضارع مفرد مخاطب قویه سین دیمکدر  
 هم) بونده دخی دیمکدر (بو کاملر آدیم معنانه در) (نخستین لفظنه  
 اضافت بیانه نخستین اولکی دیمکدر) (باز کردد رجوع ایدر دوز  
 دیمکدر (محصول یت) و اگر نامرادلحق یولینه آدیم قویه سین یعنی  
 ادباره توجه ایده سین اولکی آدیمدن دوزر خالصی وقت اقبالده  
 شریک اولوب زمان ایدلرده انیس اولمین طمع کار منصف دکلدر  
 کرچه طمع جلیت انسانده مرکوز ددلکن المنصافانه حرکت اولی در  
 (عروض) بوقطعه بحر هزج مسدسند که بلکزه هر وض وضربی  
 محذوفدر که مغایلتن مغایلتن فعوان اولشدر \* ذنی از شوهر خود

شکایت

شکایت پیش قاضی برد که می ایستد لحظه فارغ نمی گذارد نه در خلا  
 و نه در ملا نه در وقت خیر کردن و نه در وقت نان پختن و نه در وقتی روزه  
 دارم و نه در وقتی نماز می گذارم شوهرش گفت ترا برای این خواسته ام  
 زن گفت ایها القاضی حسبیه لله تعین کن که در شبان و روزان چند  
 بار بامن نزدیکی کند تا من بدانم و خود را با آن راست گیرم قاضی گفت  
 ده بار زن گفت طاقت این ندارم گفت نه بار ~~ک~~ گفت طاقت این نیز  
 ندارم \* زنی با حرف وحدت (شوهر خود لامیه) پیش قاضی قاضی قبیله  
 دیمکدر (برد فعل ماضی مفرد غائب ابلندی دیمکدر) که حرف بیان  
 (ترا را ادات مفعول) ایستد لحظه بر آن دیمکدر (فارغ بونده راحت  
 دیمکدر) نمی گذارد فعل نفی مستقبل مفرد غائب قومن دیمکدر (نه لر  
 مجموعی حرف نفی) (خلا بوش دیمکدر) (ملا طلو دیمکدر) (خیر کردن  
 جور ایلک یعنی بوعور می دیمکدر) (نان پختن اتمک بشورمک) (وقتی  
 با حرف وحدت) (روزه اورج دیمکدر) (دارم فعل مضارع منکلم  
 و حده طوتارم دیمکدر) (کرارم ده بویله ادا ایدرم) (ترا را ادات مفعول  
 برای این بولک اچون دیمکدر) (خواسته ام المشم دیمکدر) (ایها ای  
 حرف ندا با حرف تنبيه) (حسبه لله الله رضا میخون دیمکده مستعیدر  
 ) (تعین کن تعین ابله دیمکدر) (که حرف بیان) (شبان روزی با حرف  
 وحدت پرکون پرکجه ده دیمکدر) (چند بار قاج کره دیمکدر) (بامن  
 با حرف صله بکا دیمکدر) (نزدیکی با حرف مصدر یقیناق دیمکدر  
 ) (کند ابله دیمکدر) (تا حرف تعلیل) (بدانم بآئید ابله فعل مضارع  
 منکلم و حده بیل دیمکدر) (خود را را ادات مفعول کنسیدمی دیمکدر  
 ) (با آن با حرف صله) (راست گیرم طوغری طوتایم دیمکدر) (ده دالک فقی  
 و بآه اصلیه ابله اون دیمکدر) (بار کره معنای اسنه اون کره دیمک اولور  
 ) (طاقت این مصدرک مفعولنه در بوکا طاقت دیمکدر) (ندارم نفی  
 منکلمدن عبارتدر) (نه بار طوقوز کره دیمکدر) (طاقت این نیز بوکا دخی  
 طاقت دیمکدر) (همچنین بونجسلین دیمکدر) (تا حرف انتها) (بیخ بار  
 با حرف صله) (بش کره به دیمکدر) (رسانید فعل ماضی متعدی مفرد  
 غائب ابرشدردی دیمکدر) (محصول ترکیب) (برقاری کندی قوجاسندن

حضور قاضیه شکایت ایلدی که بی برخطه راحت قوم نه پوشده  
نه طلوده نه خور یوغور منی وقتده نه اتمک بشور من وقتده نه  
بر وقت اورج طو تارم و نه بروقت نماز ادا ایدم بلورم زونجی دبدی  
بن سنی بون انجون المسم زن دبدی ای قاضی الله انجون کیجه  
و کوندز بکا قاج کره یغینلاک ایدم جنک تعین ایله تا کیم بن یلم و کندی  
اکا طوغری طو تارم یعنی اکا کورده حاضر لنم قاضی دبدی اون کره  
زن دبدی بوکا طاقم یوقدر قاضی دبدی طقوز کره زن دبدی  
بوکا دخی طاقم یوقدر یونچلین سوبلدی یعنی مکرری ویدی بی  
والی بی تکلیف ایلدی اولدی تا کیم بش کره به ارشدادی زن دبدی  
بوکا دخی طاقم یوقدر \* قاضی گفت وای بر تو نمی خواهی که این  
مسکین راهیج بهر باشد زن گفت راضی شدم مرد گفت ای قاضی  
یفرمای تا کمی را قبل خود کند زن گفت اینک قاضی مسلمانان کفیل  
مست قاضی گفت ای زانیه میخواهی که ازوی بگری و مرا در دست  
وی اندازی تا آنچه بآتو کند بامن کشد برخیر و بیرون رو که لغت  
خدای بر تو باد \* وای ادا ت ند به (بر حرف صله) نمی خواهی فعل  
نقی حال مفرد مخاطب استفهامی متضمن استمرار است (دیگر در) که  
حرف بیان را ادا ت تخصیص (بهره) و صیغ معنایند در (باشد فعل  
مضارع مفرد اوله دیگر در) (شدم فعل ماضی متکلم و حده اولدم  
دیگر در) (بفرمای بآ تا کید ایله فعل امر مفرد مخاطب ایله دیگر در  
(نا حرف تعلیل) کسی را یا حرف وحدت را ادا ت مفعول (کفیل خود  
فاعل مفعولنه در) کند فعل مضارع مفرد غائب ایله دیگر در  
(اینک استه دیگر در) قاضی مسلمانان لامیه مسلمانان قاضی سنی دیگر در  
(کفیل من ده بویه بنم کفیل دیگر در) میخواهی فعل مضارع  
مفرد مخاطب استفهامی متضمن استمرار است (دیگر در) (بگری  
بآ تا کید ایله فعل مضارع مفرد مخاطب چه سین دیگر در) (مرا  
بی دیگر در) (در حرف صله) دست وی لامیه (اندازی فعل  
مضارع مفرد مخاطب آ تا سین دیگر در) (نا حرف تعلیل) (آنچه  
اول نموده بی که دیگر در) (با تو با حرف صله) شکا دیگر در (بامن ده  
بویه بکا دیگر در) (برخیر فعل امر مفرد مخاطب قالی دیگر در) (روده

بود که حرف دیمکدر (که حرف بیمنان) باد فعل امر غائب مفرد اول سون  
 دیمکدر (محمصول ترکیب) از نوازش کریمه ذللی یعنی تکبیر اول الذبحه قلنی  
 ذیلنی و لغو اسکله استمری سین که بر وجه کینه هیچ فصلی اوله زن ویدی  
 را یعنی اول الذبحه استمری ای فاعلی آخر جمله ما یکم بر وجه بی کینه و به  
 تکبیر ایلیمه از حرف دیمکدر استمری سیل اوله قاضی سیل یکا کفیلین فاعلی  
 ذیلنی ای زانیه استمری سین که لندن فاعلی و بی المله الینیه اتلسون  
 فاعلی اول الذبحه که سکا ایلر ای بی کانه ایلیمه فاعلی و طشره کیت که  
 الله تبارک و تعالی فاعلی شکی او وریکه اولسون (قطعه) در واههای نفسرا  
 کفیل کینی مشو \* ترسم که با هر لری وری شوی ذلیل \* در حرف طشره  
 (وام) بودیمکدر ای مضاعفه (ها) ایات جمل لغت مضاعفه لامیه  
 (بعض) بعضی ده وایه های نفس و لغت و ولیه لذت مضاعفه کفیل  
 کینی فاعلی مفعول مضاعفه یا حرف و عدلت (مشوخی حاضر مفرد اوله  
 دیمکدر) ترسم فعل مضارع متکلم وجهه قور قورم دیمکدر (که حرف  
 بیان) یا حرف مضاجبت (عزیزی یا حرفی مصدر) نقوی فعل مضارع  
 مفرد مخاطب اوله سین دیمکدر (محمصول یت) نفس بود چارنده  
 یا خود لذت نفس خصوصیت بر کینه به کفیل اوله قور قورم که هزار  
 جزو بلکه یعنی بقدر عزت واریکن ذلیل و خیر و رسوائی اوله سین  
 \* تن در دهد به کیمی آید جو وقت کار \* هر پاک دامن که شود خیره را  
 کفیل \* تن در دهد بذل وجود ایلر دیمکدر لکن مضاعفه بود دیمکدر  
 مستعملدر (بعضی) یا حرف ضله یا حرف مصدر کاف هاء رسمیدن  
 حیدل خیره لکه دیمکدر (آید فعل مضارع مفرد مخاطب مکرر دیمکدر  
 احوالات تعلیل) وقت کاریش وقتی دیمکدر ایشیدین میراد کفالتدر  
 پاک دامن یا حرف تکبیر پاک دامن صلح مضاعفه دو (که حرف رابط  
 صفت) احوالات ضله (محمصول یت) خیره لکه رضا ویر چونکه وقت  
 کله هر پاک دامن که خیره به کفیل اوله حاصلی خیره به کفیل اولان صلح  
 کفالت وقتی کلدیکی وقت خیره لکه رضا ویر (حرف و ض) بوقطعه  
 بحر مضارع اخرب در که مفعول فاعلات مضاعفه فاعلات اولو  
 (مطایبه) پیری که کام جوانی زانده بود واز قوت کامراتی مانده  
 کنیر کی صاحب حال خریدن وقت فرصت در کار کشید هر چند

بر حرف ایمن بود اما آنش مساعدت نمود یا صیغه خبرانه گفت اعلیٰ بجای  
 و دست ضمایف بکثرای و باندک مالش این خفته را بر خبر آن و لایق  
 مرده را بر آنکزان \* یزی یا حرف و حدیث (که حرف فعل اول است صفت  
 کلام مراد دیکند ما بعد بنه اضافت لامیه رانده ماضیدین فمیدر  
 سورس دیکندر (بود اادات ماضی) قوت کارائی ده لامیه یا حرف  
 مصدر کاران وصف ترکیب در مراد سورس دیکندر (مانده ماضیدین  
 فمیدر قاش معنایه قاعده مجمع اوزره بنه بر یون مقدر دل کسر کی  
 یا حرف و حدیث بر جاریه دیکندر (خرید فعل ماضی مفرد غائب لایق  
 دیکندر) بوقت فرصش یا حرف ظرف ای فرصت و فتنه دیکند  
 (در حرف ضله) کار فوجای دیکندر (کشد فعل ماضی مفرد غائب  
 چکدی دیکندر) هر چند هو قدر دیکندر (جز ایض فعلیل معنی  
 فاعله و حوص ایضی دیکندر) (ز بود اادات ماضی) (الشی المکی الکی  
 یعنی ذکر) (مضاعفت قاعده بجم اوزره طویل نزلشیدر) (نمود  
 فعل نی مستقبل مفرد غائب کوستر مدی دیکندر) (با کسر لاء یا حرف ضله  
 اعلیٰ یا حرف و حدیث) (بنای باء تا کیدایه فعل امر مفرد مخاطب  
 کوستر دیکندر) (دست ضمایف بنایه) (بکشیای بنای کی آج دیکندر  
 (باندک یا حرف و صاحب) (مالش ایض مصدر در یا حرف و حدیث  
 بر اولوق یعنی صیغه حق دیکندر) (خفته ماضیدین فمیدر یا تمش دیکندر  
 (را اادات مفعول) (بر خبر آن فعل امر متعدی مفرد مخاطب فالدر دیکندر  
 (مرده اولش دیکندر) (را بنه اادات مفعول) (بر آنکزان بر خبر آن کی  
 بونده معنای لازمی ایله در احیایله معناسنه در (محصول ترکیب)  
 بر یر که جو اعلیٰ مراد بی سورس ایدی و مراد سورس یجیل قوت در  
 خالمش ایدی حاصلی اولدن آشوب بر توید بر اولش ایدی بر صاحب  
 حال جاریه آدی آنی فرصت و فتنه آغوشنه چکدی هر تقدیر بر  
 حرف ایض ایدی اما الکی مساعدت کوستر مدی یعنی حرکت ایجیدی جاریه به  
 مودی بر اطف صکوستر یعنی اطف ایله و عنایت الکی آج و از اجق  
 صیغافق ایله بو یا تمشی فالدر و بو اولوی احیایله (قطعه) چور شسته  
 آلت من سخت سست \* مالش یاری ده ای نکوزن \* جو اادات  
 تمجید (رشته ایلک دیکندر) (آلت من لامیه) (صیغیت حق دیکندر) (سست

کو شک دیمکدر سین تا ادات خبر فنی کوشکد و دیمک اولوز (مالش  
 با حرف ص صاحب صیغه مقله دیمکدر) (باری یا تانی حرف وحدت  
 اول حرف مصدر بر یاردم دیمکدر) (یه دالمک کسری ویای اصلیه ایله  
 فعل امر مفرد مخاطب و یردیمکنده بونده ایله معناسنه در (نیکو اعلای  
 دیمکدر) (محصول یت) اپلاک کبی بنم آتم فنی کوشکدر صیغه مقی ایله  
 بر یاردم ایله ای اعلالزین یعنی بر صیقل ایله صیغه \* تمالی تاسر رسته  
 بانهکشت \* نیارد رفت در سو فار سوزن \* تمالی فعل ننی مستقبل مفرد  
 مخاطب اوویه سین دیمکدر (تا حرف تملیل) (سر رسته لامیه سر بونده  
 اوج معناسنه در اپلاک اوجنی دیمکدر) (بانهکشت با حرف مصلحت  
 انکشت یازمق دیمکدر) (نیارد فعل ننی مستقبل مفرد غائب قادر اولوز  
 دیمکدر) (رفت بونده مصدر معناسنه در ز بر امضارعه مقارن در) (در  
 حرف صله) (سوفار سوزن لامیه سوفار اکنه نک کوز یدر سوزن اکنه  
 دیمکدر) (محصول یت) اپلاک اوجنی پارمقله او و منجه اکنه نک  
 کوز یته کجه که قادر اوله مز (عرض) بوقطعه بحر هر ج مسدس  
 محدوفر که مقاعیلن مقاعیلن فعلان اولوز \* کنیزک هر چند دست  
 جنبانید بجایی نرسید و هر چند مالش دادکاری نکشاد شنیدند که این  
 ایات می گفت ولیکن ازان پیری نهفت \* هر چند هر قدر دیمکدر  
 (جنبانید فعل ماضی مفرد غائب اوینانیدی دیمکدر) (بجایی با حرف صله  
 یا حرف وحدت بر یردیمکدر) ((نرسید فعل ننی ماضی مفرد غائب  
 اوینانیدی دیمکدر) مالش جلا معناسنه دخی مستعملدر) (داد فعل ماضی  
 مفرد غائب و یردی دیمکدر) (کاری با حرف وحدت برایش دیمکدر  
 (نکشاد فعل ننی ماضی مفرد غائب آچه مدی دیمکدر) (شنیدند فعل  
 ماضی جمع غائب اشتدیلر دیمکدر) (که حرف بیان) (ایات یتک جمعیدر  
 (می ادات حکایه (می گفت سویلر ایدی) (می نهفت کیر نر ایدی دیمکدر  
 (محصول ترکیب) جاریه هر قدر که ال اوینانیدی بر یردیمکدر یعنی  
 ایش باشاره مدی و هر قدر که صغه دی یا خود جلا و یردی برایش  
 فتح ایده مدی اشتدیلر که بویتلری سویلر دی لکن بیدن کیر زردی  
 (قطعه) بمنزل فارسیده آلت پیر \* بسان لاشه لاغر بچسبد \* بمنزل  
 یا حرف صله (تا حرف ننی) (رسیده هاسی ترتب ایچوندر ایشم یوب دیمکدر



(آلت پیرلامیه) بسان ادات تشبیه جابعدینه اضافتی بیانه (الامیه لاغریه)  
 بلایه ضعیف اش دیمکدر (بخسید باه نا کیدایله فعل مضارع مفرد  
 غائب باتور دیمکدر (محصول بیت) بیزک آلتی منزله ایر شمعوب یعنی  
 مقصود بنه اولموب آریق باش گی باتور \* بزور دست چون خیزانی  
 از جانی \* چودازی دست از و دیگر بخسید \* بزور دست لامیه  
 با حرف مصاحبت ال زور یله دیمکدر (چون روم ضمیمه ادات  
 استفهام نیجه دیمکدر (خیزانی فعل مضارع مفرد مخاطب قالد رزین  
 دیمکدر (جوادات تعلیل) داری فعل مضارع مفرد مخاطب بونده  
 چکه شین دیمکدر (دست مفعول به صریحی (دیگر بنه دیمکدر  
 (محصول بیت) ال زور یله نیجه بزندن قالد رزین چونکه الی اندن  
 چکر سین بنه باتور یعنی کند و کند و به دور مغه قادر مکل (عروض)  
 بوقطعه بحر هزج مسدس مخذوف در که مفاعیلن مفاعیلن فعلن در  
 (مطایبه) شخصی برجوسی ده درم دعوی کرد قاضی پرسید که گواه  
 داری گفت فی گفت سو کندش دهم گفت سو کنند و بر اچه اعتبار \*  
 (شخصی یا حرف وحدث) (بحرف استعلا) (برجوسی علم جنس در غایت  
 ایله عبار اولان شخصه دیرل (ده دالک قهی وهاء اصلی ایله اون  
 دیمکدر (گواه داری شاهدك واری دیمکدر (فی ادات فی بوق  
 دیمکدر (سو کندش شین منبر جوسی به راجعدر اکا آند دیمکدر  
 (دهم فعل مضارع متکلم و حده و پررم دیمکدر (سو کنند و برا  
 لامیه (را ادات صله وی بنه جوسی به راجعدر (چه ادات استفهام  
 (محصول ترکیب) بر شخص بر حبله کار آدم اوزر بنه اون دزم  
 دعوی ابلدی قاضی سؤال ابلد بکه شاهدك واری دیدی بوق  
 قاضی دیدی اکا بمن و پررم دیدی انک یمنه نه اعتبار یعنی  
 اعتبار بوقدر (قطعه) هر لحظه خور دهن از سو کند دروغ \*  
 زان گونه که اعراب در بادیه دوغ \* دوغ آبران دیمکدر (محصول بیت)  
 هر لحظه بیک بلان اند ایجر یعنی بلان بره هر آنده بیک بمن ایدر  
 انک کی که چولده اعراب ایران ایجر یعنی اعراب آبرانه مبتلا اولوب  
 هر بار ایحدیکی کی بوده بمنی چوق ایدر (عروض) بوییت رباعی  
 او زاننددر که صدر وابتدا اخر ب محشوا و لیر مقوض ثانیل اخر ب

عروض و ضرب اهتم که مفعوله مفاعله من مفعول فاعول اولور \* جوی  
 گفت ای قاضی مسلمانان در محله ما امامی هست پرهیز کار و راست  
 گفتار نیکو کرد اروی را بطلب و بجای من سوگندده تا خاطر این  
 مرد قرار گیرد \* مسجد محله ما لامیه بزم محله مزله مسجدندیده دیمکدر  
 (امامی با حرف و حدیث پر امام دیمکدر) پرهیز کار راست گفتار نیکو  
 کردار و صفت نیکو در متنی و طوغری سوزنی و ابو عملی دیمکدر  
 وی امامه را جعفر (بطلب پاه تا کید ایله فعلی امر است) دیمکدر  
 (بجی من لامیه با حرف صله بنم بریمه دیمکدر) سوگند عین دیمکدر  
 (ده دلائل کسری و هاء اصدیه ایله فعلی امر مفرد مخطف سوز دیمکدر  
 (تا حرف تعلیل) خاطر این مرد لامیه بو آدمک خاطر دیمکدر  
 (موصول ترکیب) جوی دیدی ای مسلمانان قاضی بنم بحسبه مزله  
 مسجدندیده بر امام وارد در متنی و طوغری سوزنی و ابو عملی صالح  
 اتی طلب ایله و بنم بریمه عین ویر تا کیم بو آدمک خاطر قرار طونه  
 (مطابقه) اعرابی شتری کم کرده سوگند خورد که چوله بیاید یک درم  
 بفروشد چون شتر را یافت از سوگند خود پشیمان شد گریه در کردن  
 شتر آویخت و بانک زد که که می خرد شتر یک دانگ و گریه بصد درم  
 امامی یکدیگر نمی فروشم شخصی آنجا رسید و گفت چه ارزان بودی  
 این شتر را که این فلاده در کردن نداشتی \* اعرابی با حرف و حدیث  
 (شتری ده بوله شتر دیمکدر) کم کرد ضایع ایلدی یعنی غیب  
 ابتدای دیمکدر (که حرف بیان) چون انوات تعلیل (بیاید پاه تا کید  
 ایله فعل مضارع مفرد غائب بوله دیمکدر بیاینددن پایافتن دن ز بر  
 مصدر تا اینکه ماقبلند فاعول مضارعده پاه قلب اولور و فتحه  
 ایله تحریک اولور (یک درم با حرف مقابله بر درهم مقابله سنه دیمکدر  
 (فروشد فعل مضارع مفرد غائب فر و شدنددن با فر و خشدن علی  
 غیر قیاسی) چون ادات تعلیل (شتر را اذات مفعول) یافت فعل  
 ماضی مفرد غائب بولدی دیمکدر (گریه با حرف و حدیث همزه  
 حرف توسل (در حرف صله) کردن بیون دیمکدر) آویخت فعل  
 ماضی مفرد غائب لازمه متعدی پیشنده مشترکدر بونده لازم معانسته در  
 اصدی دیمکدر (بانک زد جاغردی دیمکدر) که حرف بیان (که

احمدر کیم دیمکدر (می اوات تا کید) (غیر فعل مضارع مفرد غائب  
 خریدن آلور دیمکدر) (بیک دالت با حرف مقابله دالت دنک دیمکدر  
 چکر دنک معناسنه) (بعض فسخده بیک درهم واقعدر و مقامه انسیدر  
 ) (بصد ترم با بینه مقابله بوژ درهم مقابله دیمکدر) (بی یکدیکر بری  
 برنسر یعنی بشقه بشقه دیمکدر) (می فروشم فذل مضارع متکلم وحده  
 صائم دیمکدر) (شخصی با حرف وحدت انجا اول محله دیمکدر  
 ) (ارزان اوجوز دیمکدر) (بودی یا حرف حکایه اولور ایدی دیمکدر  
 ) (قلاده آتلیک بویننه بطلد قلی شبنه دیرل) (نداشتی فذل فی ماضی  
 مفرد) (با حرف حکایه اولیه ایدی دیمکدر) (محصول ترکیب) (بر اصراب  
 پردوه ضایع ایلدی و آندایچدی که چونکه بوله یعنی بولد یعنی کپی بردرهم  
 مقابله سنه صانه چونکه دوه بی بولدی کندی بمیندن بشیمان اولدی  
 برکدی بی دوه تک کردانه آصندی و چاغردیکه کیم الور دوه بردنکه  
 یا بردرهمه و کدی یوز درهمه اما بری برنسر بشقه بشقه صائم بر  
 شخص اول محله ایزدی و دیدی نه اوجوز اولور ایدی بو دوه تک  
 اگر بو قلاده کردانده اولیه ایدی (اول وقتدیر و عرب پیتده ضرب  
 مثل قالمشدر که لولا الملقونه فی عنقه ادرلر بو قصه میندیر) (قطعه)  
 \* لیم اگر بشتربخشدت عطاامستان \* که این زعادت اهل کرم برون  
 باشد \* لیم الحق و دنی دیمکدر (اگر ادات شرط) (بشتربا حرف مصاحبت  
 ) (بخشد فعل مضارع مفرد غائب بفشارسه دیمکدر) (ناصر خطاب  
 مفعول صریحی) (عطا احسان معناسنه در) (مستان نمی حاضر مفرد  
 آله دیمکدر) (که حرف تعلیل) (این عطایه اشارندر) (عادت اهل کرم  
 لامیه و بیانیه کرم اریایک عادتندن دیمکدر) (برون باشد خارج  
 اولور دیمکدر) (محصول یت) (بداصل و خسبیس اگر دوه ابله سکا  
 احسان بفشارسه یعنی پردوه احسان ایدر سه اله زیرا بو احسان  
 یعنی لیم احسانی کرم اریایک عادتندن خارج اولور یعنی کرم  
 اسخایه بکره مز \* قلاده که زمت بکردنش بشد \* هزار بارز بارشز  
 فزون باشد \* قلاده با حرف وحدت همزه حرف توسل) (که حرف  
 رابط) (بکردنش با حرف صله شین ضمیر شتره راجعدر) (بند فعل  
 مضارع مفرد غائب باغلر دیمکدر) (هزار بارینک کره دیمکدر) (بارشز

بیانه دوه یوکی دیککدر (فزون ارتق دیککدر) محصول بیت (برقلا ده که  
 متندن ائک کر دته یاغلر یک کره دوه یوکنسندرز یاده اولور یعنی  
 لئیک اجسانی شول اسلوب اوزده در که ویردیکی احسانک اوزدینه  
 متلر فور که یعنی تکلف ما لایط اقلر ایدر که بیلک دوه او متنی چکه من  
 (عروض) یوقطعه بحر محشیدند که مفاعیلن فاعلین مفعلا عان فعلن  
 اولور (مطایبه) اعرایی شتری کم کرد بلنک زح که هر که شتر مرا بمن آود  
 مرا وراست دوشتر خروار باوی گفتند هییهات این چه کلاست که  
 شتر باری به از دو خروار است گفت لذت یافت و جلاوت و جندنازا  
 نجشیده آید معذورید \* (اعرایی یا حرف و خندند شتری ده بویه) کم کرد  
 سابق کی کاظم خیمه (بلنک زد فقره سابقه کی کبی) که حرف بیان  
 (هر که هر کس که تقدیرنده در) شتر مرا لامیه را اداکت مفعول بنم  
 دوه می دیککدر (یعنی یا حرف ضمه بکا دیککدر) (آرد فعل مضارع  
 مفرد آریدن دن کتوره دیککدر) مرا اداکت تحقیق (اوز را حرف  
 تخصیص ائک ایچون دیککدر) (دوشتر خروار ایکی دوه یوکی دیککدر  
 خروار خاد مجله نك فقیله یوک معنایسته در) باوی یا حرف ضمه (وی  
 ضمیر اعرایی به را جمعدر) هییهات اسماء افعال دن بعید اولدی دیککدر  
 (این چه کار است بونه ایشدر دیککدر) (شتر طوی یا حرف نسبت یوک  
 دوه سیلر) به ایوانی میکنر (لذات خبر بونده مقدر در واکنشهای  
 متضاد اویویدر دیک اولور) (لذت یافت لامیه یافت بونده مقدر  
 معنایسته در) جلاوت وجدانده بویه جلاوت طنلی لق دیککدر و جیهان  
 یولق معنایسته در (را اداکت مفعول) نجشیده آید قیم ماضیدن جمعدر  
 طافمش سکر دیمسک اولور (معذورید معذور سکر دیمسک اولور  
 (محصول ترکیب) بر اعراب بر دوه ضمایع ایلدی پاهردی که هر کیم  
 بنم دوه می بکا کتوره تحقیق ایکی دوه یوکی ائک ایچوندر اکا دیککدر  
 هییهات بونه ایشدر نه عجب کار در که یوک دوه می یوکیدن ایومیدر  
 دیدی یولغک لذت و جلاوتی طافمش سکر معذور سکر (قطعه)  
 کم شده کرچه حقیریت حکوی \* که عنان از طافمش نافته به \* کم شده  
 ماضیدن جمعدر ضمایع اولمش دیککدر (کرچه اگر چه دیککدر  
 حقیریت اچمقدر ایسه ده) (حکوی نهی حاضر مفرد دیککدر)

(که حرف بیان) یافته بویکت معنایسته در (موصولیت) ضایع اولان  
اگر چه الحاق اینسته ده دیمه که ای آرامه دن در زین بویکت اعلالین  
یعنی ضایع اولان خیر در اوامه دیمه \* هست در قاعده خرده شناس \*  
لذت یافتن از یافته به \* هست ادات خبره صراح ثانیته به لفظه  
مقید در (در حرف ظرف) قاعده خرده شناس ثانیته خرده شناس  
وصف ترکیبدر خرده بلایی دیمکدر مدقق معنایسته (لذت یافتن)  
لامیه بولمفلک لذتی دیمکدر (یافته اسم مفعول بولمفلک دیمکدر  
(موصولیت) محقق بمحقق قاعده سنده بولمفلک لذتی بولمفلک  
دیمکدر یعنی یتک بولمفلک لذتی شی اولن هر نقشه بولمفلک اولن سنده  
اولسون (عروض) بولمفلک وعل سندس مجنون محذوف ودر که  
قاعلاتن فعلاتن فعلن اولور (عطایسته) طیبی را دیدند که هرگاه  
بکونستان رسیدی ووداد در شهر طبع کشیده ای از سبب آفتل خفول  
بگوید بدگفت از مردگان این کورستان شرم همی دارم بر هر که  
میکندم ضربت من خورد ما بست وید هر که میترسم از ضربت من خرده  
است \* طیبی یا حرف وحدت (ادات مفعول) دیدند فصل ماضی  
جمع غائب کوردیلو دیمکدر (که حرف بیان) هرگاه هر وقت دیمکدر  
(بکونستان یا حرف صله کوردیلو دیمکدر بیان ادات کوردیلو  
مزارا قی دیمک اولور (رسمیه بی فعل ماضی مفرد غائب یا حرف حکایه  
ایریشه ایله دیمکدر (اولا اولسته کیلان مشیته دیمکدر بنش اوخره کچی  
(در حرف صله) کشیده ای یا حرف حکایه چکر ایدی دیمکدر (سبب آن  
لامیه (شین ضمیر طیبیه را جودر) کردند فعل ماضی جمع غائب ایله یلو  
دیمکدر (مزدگان الفنون ادات جمع کاف نهاده رسمیه دین مبدل  
اولمفلک دیمکدر ما بعدینه اضافت لامیه (شرم میدارم اوتا ورم دیمکدر  
(بر حرف صله) هر که هر کس که بقصد برنده (میکندم فعل حال متکلم  
وحده کجرم دیمکدر (ضربت من مصدرک فلعلنه اضافتیدر بنم  
ضربتی دیمکدر (خورده ماضیدن قسمیدر خورده است ییشیدر  
دیمکدر (در هر که بر هر که کی) میترسم فعل حال متکلم وحده بقه دم  
دیمکدر (شربت من لامیه بنم شربتم مردم است اولمفلک  
(موصول ترکیب) طیبی کوردیلو هر وقت که مزارا قی ایریشه

ایدی رداسنی باشنه چکردی اکا نك سببندن سؤال ایلد یلز دیدی  
 بومرار نك موتازندن اولتور حجاب ایدرم هر کیمه که اوغرامم یعنی  
 قنغی مزاری کور ورم بنمضربمی بمشدر وهر کیمه که بقارم بنم  
 بشر بندن اولمشدر یعنی چله سینه بنم معالجه م سبب موت اولمشدر  
 (رباعی) ای رأی تودر علاج بیمار علیل \* برآمدن مرگ قدوم تودلیل \*  
 (ای حرف ندا منادی محذوف ای کس که دیمکدر (رأی ندیبر  
 معناسنه در) (تویه اضافت لامیه سنك تدبیرك دیمکدر) (در علاج بیمار  
 لامیه بیمارك علاجنده دیمکدر) (علیل فعیل بمعنی مفعول ر عللی  
 معناسنه در) (برآمدن مرگ مصدوك فاعلته در) (بحرف نا کیدا اولومك  
 کلمسه دیمکدر) (قدوم مصدر در کلمت معناسنه (تویه اضافت فاعلته در  
 (دلیل معروف (محصول بیت) ای کیمه که سنك تدبیرك خسته نك  
 علاجنده علالتی در یعنی تفحص در اولومك کلمه کلمه سنك کلمه کلمه  
 دلیلدر یعنی قدمکدن موت فهم اولتور \* در کشور ماموئن جان سندن \*  
 \* برداشته رکردن عزرائیل \* در حرف طرف (کشور اقلیم معناسنه در  
 (مایه اضافت لامیه (مؤن زجت معناسنه در) (جانه اضافت بیانه  
 (سندن مصدر در الموق معناسنه (برداشته ماضیدن قسمدر قائدر مش  
 معناسنه یا حرف خطاب همزه حرف ثوعل (کردن عزرائیل لامیه  
 (محصول بیت) بزم اقلیمزده جان المعلق زجتنی عزرائیلک کردندن  
 قائدر مش سین یعنی عزرائیله جان المعلقده زجت و بزم سنین  
 (عروض) بور باعی شجره اخر بدندر که صندر وابتدا اخرج حشوا و لزر  
 مقبوض تا بیلر مکفوف عروض و ضرب اهنم که بر مصراعی مفعول  
 معاعطن معاعیل فاعول اولور (رباعی دیگر) ای صنعت طب شکسته  
 بازار از تو \* هر چند بود برنج بیمار از تو \* ای حرف ندلمنادی محذوف  
 ای کس که دیمکدر (صنعت طب بیانه طب علم ابدانه دیرل (شکسته  
 بازار و صف ترکیبدر حسب اللفظه بازاری فرق دیمکدر (اما استعمالده  
 کساد معناسنه در) (از توستدن دیمکدر (هر چند هر تقدیر دیمکدر  
 (بود فعل مضارع مفرد غائب او اوره دیمکدر) (برنج با حرف ظرف  
 (محصول بیت) ای کیمه که طب صنعتی سندن کسادده در هر تقدیر  
 برخسته سندن رنج و مشقتده دخی او اوره \* المنه لله که عجب

خوشتودند \* غسال و صکن فروش و حفار از تو \* المنة مبدا (لله  
 طرف مستقر خبری منت بونده شکر معناسنه در ) که حرف یسان  
 (خوشتود راضی معناسنه در ) نون دال ادات جمع خبر خوشنود دیرل  
 دیمکدر (غسال مبالغه صیغه سببه اولو یو بیجی دیمکدر ) کذن فروش  
 وصف ترکبیدر کفن صایجی دیمکدر (حفارده مبالغه وزینه مزارجی  
 دیمکدر (محصول یت) یت سابقه مر بو طدر هر قدر خسته  
 سندن زجنده ابدسه ده الله شکر که اولو یو بیجی و کفن صایجی  
 و مر از قانجی سندن عجب خوشنود در لرز را کار لینه رواج و برنده سین  
 حاملی اگر بو طائفه ثلثه اولیه ابدی سندن کیمسه راضی اولماز ابدی  
 شکر الیه که بونلر خوشنود در (هروض) بور باعینک صدر و ابتداسی  
 اخرج حشو و اللرمقبوض ثانیلر سالم غروض و ضرب ابتز که مفعول  
 مفاعیلن مفاعیلن فع اولور (مطایبه) یکی از حکما گفت طیب ناقص  
 و یاست مر عامه را \* یکی بری دیمکدر (طیب ناقص یسانیه ) و با  
 طاعون دیمکدر (مر ادات صله رای تا صکیددر ) (محصول ترکیب )  
 حکما دن بری دیدی ناقص طیب یعنی فن طیده مهارتی و حد اقی  
 اولین طیب طاعوندر عامه به بلا مهل هلاک اتمده (قطعه ) ای که  
 هستی رطیب ناقص خویش \* عامه خلق را بجای و با \* ای که ای کس که  
 تقدیرنده در (هستی ادات خطابدر ) (طیب ناقص خویش یسانیه و لامیه  
 کندینک ناقص اولان طیندن دیمکدر ) (عامه خلق را لامیه را ادات  
 صله ) بجای و با یسانیه با حرف صله و ادات خطاب بوکا مقید در  
 (محصول یت) ای کیمسه که ناقص طیندن ناشی عامه خلقه طاعون  
 برینه سین یعنی مهلک سین \* چه عجب کر کنند نفر یت \* هست  
 نفرین تو دعای و با \* چه عجب نه عجب دیمکدر (کر حرف شرط  
 کنند فعل مضارع جمع غائب ایلر لسه دیمکدر ) (نفر یت تا ضمیر  
 خطاب نفرین لعنت دیمکدر ) (هست ادات خبر ) (نفرین تو سکا لعنت  
 دیمکدر دعای و با طاعونه دعا دیمکدر و ادات خبر بوکا مقید در  
 (محصول یت) نه عجب اگر سکا لعنت ایلر لسه یعنی محال تعجب  
 دکا بر سکا لعنت طاعونه د عادر (هروض) (بحر خفیدر ) (مطایبه)  
 روزی در فصل بهاران با جمعی از دوستان بهوای کشت و عماشای

صحرا و دشت بیرون رفتیم چون در موضعی حرم منزل ساختیم و سفره  
 انداختیم از دوسوی آردید زود خود را با آنجا رسانیدیکی از خاطران  
 پاره سنک برداشت و چنانکه نان پیش سنک اندازند پیش وی انداخت  
 از بوی کرد و بی توقف باز گشت هر چند آواز دادند انگشت نکرد  
 اصحاب از آن منجیب شدند یکی از آن میان گفت میدانید که این سنک  
 چه گفت گفت که این بد بختان از بخیلی و کرسکی سنک میخورند از  
 خوان ایشان چه توقع توان داشت و از سفره ایشان چه تمتع توان  
 داشت \* روزی با حرف وحدت (در حرف ظرف) (بهاران بهارک  
 مراد فی در که ربیع معناسنه) (با جی با حرف مصاحبت اضافت  
 بیایه) (هوا سودا معناسنه در) (گشت اسم مصدر در کریم معناسنه  
 تماشای صحرا بیایه تماشا سیر معناسنه صحرا معروف) (دشت اووه  
 معناسنه در) بیرون طشره دیمکدر (رفتیم فعل ماضی متکلم مع الغیر  
 چون ادات تعلیل) (موضعی یا حرف وحدت) (ساختیم فعل ماضی  
 متکلم مع الغیر یونده ایلدک دیمکدر) (انداختیم ده بویله آندق دیمکدر  
 یعنی دوشه دک) (سکی یا حرف وحدت) (آزار ادات مفعول) (دید فعل  
 ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر) (زود نیز یعنی چاک) (بانجا با حرف  
 صله اول محله دیمکدر) (رسانید فعل ماضی متعدی مفرد غائب  
 بایر شدردی دیمکدر) (پاره سنک بیایه) (برداشت فعل ماضی مفرد  
 قالدردی دیمکدر) (چنانکه انجیلین که دیمکدر) (پیش سنک بیایه  
 کو پلک او کنه دیمکدر) (اندازدند فعل مضارع جمع غائب اتارل  
 دیمکدر) (پیش وی لامبه وی ضمیری کلیه راجعدر) (انداخت فعل  
 ماضی مفرد غائب آندی دیمکدر) (بعض نسخه ده چنانکه نان پرینه  
 استخوان صفت واقعدر) (آرا را ادات مفعول اتی دیمکدر) (بوی کرد  
 قوقلدی دیمکدر) (بی توقف اکلمکسزین دیمکدر) (باز گشت رجوع  
 ایلدی دوندی دیمکدر) (هر چند هر نفسدر دیمکدر) (آواز دادند  
 چاغردیلر) (نکرد فعل نفی ماضی مفرد غائب ایلدی دیمکدر) (شدند  
 فعل ماضی جمع غائب اولدیلر دیمکدر) (یکی بری دیمکدر) (از آن میان  
 اول اورته دن یعنی ایچلزدن دیمکدر) (میدانید فعل مضارع جمع مخاطب  
 استغهای منضمین یلور میسکر دیمکدر) (که حرف بیان) (چه گفت



نه دیدی (بدبختان الف نون ادات جمع) (بخیلی کر سنی یاری وحدث  
کاف هاء رسمیدن مبدلدر) (می ادات تا کید) (خوردند فعل مضارع جمع  
غائب برز دیمکدر) (خوان ایشان لامیه انلرک سفره سی دیمکدر) (توقع امید  
معناست در) (توان داشت طوموق کرک دیمکدر) (تمتع فائده معناسنه در  
(محصول ترکیب) برکون بهار فصلنده دوستلردن بر جمع ایله کز مک  
سوداسیله و صحراودشت نما شاسی ایله طشره کتیدک چونکه بر خرم  
موضعده منزل ایلمک و سفره دوشه دک ابراقدن برکلب آتی کوردی  
و چایک کندی اول بره ایشرددی حاضر لردن بری برطاش پارچه سی  
قالدردی و کلب اوکنه اتمک اتارکی یا خود مک کی اتمک اوکنه اندی  
کلب اتی قو قلا دی و اکلمک سرین دوندی هر قدر که چاغر دیلر  
التفات المدی اصحاب اذن متعجب اولدیلر ایملرندن بری دیدی  
یلور مېسکیز که بو کلب نه دیدی دیدیکه بود بختر بخلاکلرندن  
و آچقلرندن طاش برک یولرک سفره سندن نه امید طوموق کرک و انلرک  
سفره سبندن نه فائده طوموق کرک (قطعه) خواجه چون افکند  
خوان نزدیک و دور \* حظ و بهره برده زانچای درنک \* چون ادات  
تعلیل (افکند فعل ماضی مفرد غائب بر اقدی دیمکدر) (خوان  
سفره دیمکدر) (تزدیک یقین دیمکدر) (دور اراق) (حظ نصیب  
معناسنه در) (بهره عطف تفسیریدر) (برده ماضیدن قسمدر ایلتمش  
دیمکدر) (زانچا اول محلدن دیمکدر) (بی دورنک توقف سز دیمکدر  
(محصول یت) (خواجه چونکه سفره بر اقدی یعنی سفره قور دیغی  
وقت یقین و اراق حظ و نصیب المش اول محلدن یعنی یقینه اولانکده  
حصه سی و ارا راقده اولانکده نصیبی وار \* حظ مسکین کر به از نزدیک  
چوب \* بهره بیچاره سک از دور سزک \* (حظ مسکین لامیه) (چوب  
دکنک (محصول یت) یت اولی یساندر اوزاغک و یقینک خواجه نک  
سفره سندن حصه سی واردر مسکین کدینک حصه سی یقیندن دکنک  
بیچاره کلبک نصیبی اراقدن طاش یعنی کدی یقینه بولندیغی سبب ایله  
دکنک برکلب ارا راقده بولندیغی جهته طاش بیر بویکی نوعدن غیر  
خواجه مک سفره سندن کیمسه منتفع اوله مز (عرض) بوقطعه بحر  
رمل مسدس محذوفدر که فاعلان فاعلان اولور (مطایبه)

بسر برآیدند که میخواهی که پدر تو میرد تا میراث وی بگیری گفت  
 فی امانی خواهم که او را بکشند تا چنانکه میراث وی بگیرم خون بهای  
 وی نریستم \* (بسر را را ادا ت صله) یا حرف وحدت بر سر  
 دیمکدر (برسیدند فعل ماضی جمع غائب صور دیلر دیمکدر) که حرف  
 بیان (می ادا ت تا کید) خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب استغهای  
 متضمن استر مبین دیمکدر (که حرف رابط) پدر تو لامیه (میرد  
 باء تا کید ایله فعل مضارع مفرد غائب اوله یعنی قوت اوله دیمکدر  
 تا حرف تعلیل (میراث وی لامیه وی پدره راجعیدر) بگیری  
 باء تا کید ایله فعل مضارع مفرد مخاطب طو نه سین یعنی اله سین دیمکدر  
 (فی ادا ت بنی) اما ادا ت استندک (می حرف تأکید) خواهم  
 فعل مضارع متکلم وحده استرم دیمکدر (که حرف رابط) او را  
 را ادا ت مفعول اتی دیمکدر (نکشند باء تا کید ایله و کاف عربک ضمی ایله  
 فعل مضارع جمع غائب اولد و ربه لر یعنی قتل ایدیه لر دیمکدر) تا حرف  
 تعلیل (چنانکه بونده مطلق ادا ت تشبیهدر) خون بهای وی انک  
 قانی بهاسنی دیمکدر (نیز دخی مناسبه در) بیستم باء تا کید ایله  
 فعل مضارع متکلم وحده الم دیمکدر (محصول ترکیب) بر سر  
 سؤال ایلدیلر که استر مبین که سنک باباک قوت اوله تا کیم انک میراثی  
 اله سین دیدی بوق استم اما استرم که اتی قتل ایدیه لر تا کیم میراثی الدیم کی  
 قان بهاسنی یعنی دیتی دخی الم (قطعه) فرزنده خواهند ز پی مال  
 پدر را \* خواهد که نمایند پدر و مال نمایند \* (فرزند او غل دیمکدر  
 و مبتدا) که حرف رابط صفت (خواهد فعل مضارع مفرد غائب  
 استر دیمکدر) فرزنده صفتی (ز پی مال خواهدک مفعول غیر صریحی  
 پی ادا ت تعلیل مالدن ایچون دیمکدر) پدر را ادا ت مفعول  
 خواهد) خبر در (نماید فعل ثنی مستقبل مفرد غائب قائمه دیمکدر  
 پدر) فاعلی (نماید بلند کید ایله فعل مضارع مفرد غائب قائم دیمکدر  
 حال) فاعلی (محصول یست) او غل که مالدن ایچون پدر بی است به  
 یعنی پدر بی مال ایچون استین سون او غل استر که پدر قائمه مال قاله  
 حاصلی پدر ینک قوت اولوب مال قائمه سنی خواهدکدر \* خوش نیست  
 میرک پدر و پید میراث \* خواهد که کشندش که دیت هم بستاند \*

خوش نیست) خوش دکلدر دیمکدر (بمرك پدر با حرف مصاحبت  
 اضافت لامیه (بدن میراث مصدرک مفعولته در میراث المی دیمکدر  
 ( که حرف رابط ( کشند کافک ضمیمه فعل مضارع جمع غائب  
 اولدیره لر دیمکدر ( شین ضمیر مفعولی پدره راجعدر ( که حرف  
 تعلیل ( دیت معروف ( هم دخی دیمکدر ( بستاند باد تا کید ایله فعل  
 مضارع مفرد غائب اله دیمکدر ( محصول یت ( پدرک اولوی ایله  
 ومیراث المی خوش دکلدر یعنی بونکله ده قانع اولمز اسز که اتی  
 اولدوره لر که دیت دخی اله ( عرض ) بوقطعه بحر هز جندندر که  
 صدر وابتدا اخرج حشو اولر ونا بیلر مکفوف عروض و ضرب  
 محذوف که مفعول مفاعیل مفاعیل فمو ان او اور رباعی اوزاتندن  
 دکلدر ( مطایبه ) کنیزکی صاحب جمال میکذشت شخصی در عقب  
 وی ایستاد کنیزک باوی گفت آنچه خواجه من بامن میکند میخواهی  
 گفت بلی گفت بنشین که اینک خواجه من از عقب میرسد تا با تو آن  
 کند که بامن کند \* کنیزکی با حرف وحدت ( می ادات حکایه  
 کذشت ) فعل ماضی مفرد غائب کجرایدی دیمکدر ( شخصی یا حرف  
 وحدت ( عقب وی لامیه ( ایستاد فعل ماضی مفرد غائب دوردی  
 دیمکدر ( باوی با حرف صله ( وی ضمیر شخصه راجعدر ( آنچه  
 اول نسته که دیمکدر ( خواجه من لامیه بنم افندم دیمکدر ( بامن  
 ( با حرف صله بکا دیمکدر ( می حرف تا کید ( کند فعل مضارع  
 مفرد غائب ابلا دیمکدر ( می خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب  
 استفهامی متضمن استزمسین دیمکدر ( بلی ادات تصدیق ( بنشین  
 باد تا کید ایله فعل امر مفرد مخاطب او نور دیمکدر ( که حرف بیان  
 اینک ) اشته دیمکدر ( خواجه من لامیه ( می ادات تا کید ( رسد  
 فعل مضارع مفرد غائب ایشور دیمکدر ( تا حرف تعلیل ( بانو  
 یا حرف صله سکا دیمکدر ( که حرف رابط صفت ( بامن یا حرف صله  
 بکا دیمکدر ( محصول ترکیب ( بر صاحب جمال بجاریه کجرایدی  
 بر شخص الک عقیده دوردی یعنی آردینه طاقدی جاریه اکا دیدی  
 اول نسته که بنم افندم بکا ابلا استزمسین یعنی صاحبک بکا ایشلدیکی  
 ایشتی استزمسین جاریه نک بوکلامنده ایهام وار که مرادی بکا ایشلدیکی

سکاذه انیسوئی یعنی بفعله سوئی دیمک اول شخصک امله سی مولامک  
 بکا ابتدیکنی ایدر مپسین دیمک ظن ایدوب یلی دیدی جاریه دیدی  
 اوغوراشته مولام ارقه دن ابریشورنا کیم سیکا بکا ابتدیکنی ایلر حاصلی  
 بکله شمدی کلور سنی استو ویک کی ایلر (مطایفه منظومه)  
 کودی را پدر آمدن سفر \* هر که کردش زدو خانه کذر \* کودکی  
 یا حرف وحدت (کودک کافک ضمیمه جوجی دیمکدر) را ادات  
 تخصیص (پدر آمدن فاعلی) (هر که هر کس که تقدیرنده در) (کردش  
 بشین ضمیر کود که را جعدر خانه به مقید) (کرد فعل ماضی مفرد غائب  
 ایلر دیمکدر) (زدر خانه مفعول به غیر صریحی) (کذر صریحی  
 (محصول یت) برجو جفت پدری سفردن کلدی هر کیمکه خانه سی  
 رقبوسندن کذر ایلدیه یعنی کچدی ایسه \* گفت کای خواجه بده  
 سیم وزرم \* مرثدکانی قدوم پدرم \* گفتن فاعلی کود که را جعدر  
 کای) که ای دن مخففدر (که حرف بیان) (بده یاد تا کید ایله فعل امر  
 جعدر مخاطب ویر دیمکدر) (سیم وزرم مفعول صریحی) (سیم منکلم مرا  
 تقدیرنده غیر صریحی) (مرثدکانی قدوم پدرم لامیه لر در مرثدکانی  
 یا حرف مصدر الف نون ادات جمع کاف هاء رسمیدن مبدل بابامک  
 کلکلیکنک مرده سنه دیمکدر) (محصول یت) یت سابقه مر بو طدر  
 هر کیمکه خانه سی قبوسندن یکدیه دیلیکه ای خواجه بکا بابامک  
 قدومی مرده سیم وزر ویر حاصلی هر کلندن مرده قدوم استردی  
 \* ز بری گفت بدو کای فرزند \* مقدم او همه رانیست پسند \*  
 (ز بری یا حرف وحدت زیرک عاقل دیمکدر بر عاقلی دیمک اولور  
 (بدو یا وودن مبدل یا حرف صله اکا دیمکدر) (که حرف رابط) (مقدم او  
 لامیه مقدم مصدر میبدر کلک معنایه) (همه را و ادات صله جمله به  
 دیمکدر) (پسند مقبول معنایه در) (محصول یت) (اوغلا نجق هر  
 کور دیکندن مرده استرکن بر عاقل اکا میدیکه ای اوغل بابا کلک  
 کله سی جمله به مقبول مکلدر \* مادرت را ز سفر آمده شوی \* مرثدکانی  
 ز کس مادر جوی \* مادرت را را حرف تخصیص ستک مادر یکک  
 دیمکدر) (آمده ماضی بدین قسمدر کیش دیمکدر) (شوی فاعلی زوج  
 معنایه) (کس مادر لامیه) (جوی امر حاضر مفرد استه دیمکدر

(محمول بیت) سنك اناكك قوجه سی سفردن كلش مرده بی اناكك  
 آمدن استه (عروض) بومشوی بمرمل مسدسندر خسن عطنی  
 طاری اولمشدر فاعلاش فعلاتش فعلات اولمشدر (مطایبه) شخصی  
 برشاعری بینی خواند که قافیه در یک مصرع راه مهمله مضموم آورده  
 بود و در دیگری زاء مهمله مکسوره شاعر گفت این قافیه راست نیست  
 زیرا که یکی حرف راست بی نقطه و یکی حرف راست با نقطه آن  
 شخصی گفت این را نقطه وزن شاعر گفت بکجا قافیه مضموم است  
 و یکجا مکسور گفت بنگرید این چه نادانست من میگویم نقطه  
 وزن وی اعزاب میکند \* شخصی با محرف و خدت برحرف صله  
 (شاعری با حرف و خدت برشاعره دیمکدر) (بیتی به با حرف و خدت  
 خواند و او رسمیه فعل ماضی مفرد غائبه او قودی دیمکدر) (که حرف  
 بیان) قافیه حرف روی دیمکدر که بیت آخرنده اول تکراریدن  
 حرف در آتیکده انواعی وارند اجمالاً بومخلده بیان ایدلم (اولا قافیه  
 دید کلری حرف روی در که شعرك آخرنده اولان کلمه نك آخرنده اوله  
 بودخی برقیج وصف ایله وصف اولنور مجرد و مقید و مردف زیرا  
 قافیه به سکن حرف دخی تابع اولور دردی رویدن اول دردی  
 صکره اول کلن الف تا سبس و دخیل و قید ردف صکره کلن وصل  
 و خروج و مزید و ناره بعض ظرفای عجم مجموعنی برقطعه ده جمع  
 ایشلر (قطعه) قافیه در اصل یک حرفست و هشت آثر تابع (بچار  
 یدش و چار پس آن نقطه اینها دازه) (حرف تا سبس و دخیل و ردف  
 و قید آنکه روی) (بعد زان وصل و خروجست و مزید و ناره) بوطقوز  
 حرف الی حرفه دخی داخل اولور رس و اشباع و حدود و توجیه  
 و مجزی و نفاذ بودخی بریننده مندرجدر (بیت) قافیه راشش بود  
 حرکت بقول استاد (رس و اشباع و خد و دو توجیه و مجزی و نفاذ)  
 اهدی اکر روینك ما قبلنده حرف علت و نون اولمازسه بالکزر روی  
 بولنورسه اکا قافیه مجرد دیرلر و ما قبلنده کی حرفك حرکه خنه توجیه  
 دیرلر (مثالیت لترجه) سنسین اول سرتا بیا پیغمبرانه تاج سر (جمله  
 فرمانبرك انس و ملائک بحر و بر) بونده سرو بر زاری روی سبنك  
 و بانك فیکه لری توجیه اکر بری ضمه و یا کسره اولنسه قافیه عد

اولمناز واکر رویدن اول حرف علت اولورسه اکا قافیه مردف  
 دیرلر که اوج درلودرالف اولورسه مردف بالف واو اولورسه مردف  
 بو او با اولورسه مردف بیا دیرلر بونلرده ایکی حرف بولنور که بری  
 روی و بری حرف ردفدر و برحرکه بولنور که ردفک ما قبلنده کی  
 حرکه در اکا حدود دیرلر مثلاً قافیه مردف بالف (بیت مترجه)  
 نه بنده قالدی تحمل نه دلده صبره بحال) اوشاه حسنه ایسه عرضحال  
 امر بحال (بونده لاملر روی الفلر ردف جیمک و حانک فتحعلری حدود  
 و مثلاً قافیه مردف بو او (بیت مترجه) ایله ای خامه مجهز اثر اثبات  
 وجود دم از باب هزند که تکسین بی سود (بونده داللر روی و اولر  
 ردف جیمک و سینک ضمه لری حدود و مثلاً قافیه مردف بیا (بیت  
 مترجه الحقیق) کلدی قربان اولدیم شمدی مبارک وقت عبد (دیده  
 بددن اوله نوماه رخسارک بعید) بونده داللر روی یار ردف عینلر  
 کسر لری حدود واکر رویدن اول نون ساکن اولورسه اکا  
 قافیه مقید دیرلر (مثلاً بیت مترجه العاجز (زلغک هر برتلی  
 اولمش کند (ایلرافتاده لری انکله بند) بونده داللر روی نونلر  
 قید جیمک و بانک فتحه لری حدود واکر روینک ما قبلنک ما قبلنده  
 الف بولنورسه و التزام اولنورسه اکا الف تأسیس دیرلر ما بعدنده کی  
 حرفکه روینک ما قبلی در دخیل دیرلر و الف تأسیسک ما قبلنک  
 حرکه سی رس و ما بعدی که دخیلدر انک حرکه سی اشباع مثلاً (بیت  
 مترجه الاثیم) شها لطف ایله کل قلعه تجاهل (عجب واری قولکده  
 بر تکاسل) بونده لاملر روی هاوسین دخیل حرکه سی اشباع الف  
 تأسیس ما قبلنک حرکه سی رس لکن بو قافیه مؤسسی عرب التزام  
 ایدر عرب و ترک التزام ایتمه معاییدن دکلدر بوند نصکره روینک  
 ما بعدینسه متصل اولان حرفه وصل دیرلر و اول وقت روی متحرک  
 اولور و اول حرکه به مجری دیرلر (مثلاً قافیه مجرد با وصل (بیت  
 مترجه) ای حبیب کبریا و عالمینک رحمتی (شبهه دمر ذاتکله بولدی  
 کون و امکان دفعی) بونده نالر روی یار وصل میم و عینک حرکه لری  
 توجیه روینک حرکه سی مجری وینه قافیه مردف بالف با وصل مثلاً  
 (بیت مترجه) سنبل می ندر بلسم او کسوی سیاهی (برشته ده اکدردی

دل زهده کلاهی ( بونده هال روی الف رد ف باز وصل بانك  
 ولامك حرکه لی حدود هالك که روید ر حرکه لی بحری مرد ف  
 بو او و مرد ف بیایی ده وصل ایله بو کافیه ایله ومثلا قافیه مقید  
 بلو وصل (یت مترجه) برمهوشی کورد مکه ایدر ناز ایله خنده) لعل  
 شکر آمیز ینسه جان اولدی فکنده) بونده دالیر روی نونلر قید هال  
 وصل خانك وکافك حرکه لی حدود روینك حرکه سی بحری واکر  
 وصلدن صکره برحرف دخی کلور سه اکا خروج دیرل برحرف دخی  
 کلور سه مزید دیرل برحرف دخی کلور سه نازه دیرل لکن بونلر  
 مجموعنده روی متحرک اولور واکر رویدن صکره یاخود رویه  
 لاحق اولان حرفلردن صکره بریاییکی یا اوچ یادی زیاد کله تکرر  
 ایدر سه اکاردیف دیرل (مثالیت) حال دل فساد چاه ذفن بیلور  
 (نوک مژه یله سیننه دردی دلن یی اور) بونده قافیه مجرد دن صکره  
 بیلور لفظلری تکرار اولمش که ردیفدر امدی برطالبک بو قدر معلومی  
 اولسه کفایت ایدر کرچه بوندن ماعدا قافیه نك اتواعی واردر (در يك  
 مصراع بر مصراعده دیمکدر مهمله نقطه سز دیمکدر (زاه مهمله  
 مضموم موصوفک صفتلرینه در (آورده ماضیدن قسمدن کتوز مش  
 دیمکدر (بود ادا ت ماضی) ودر دیگری بر غیر یسنده دیمکدر (زاه معجه  
 (مکسور سابق کی معجه نقطه لی دیمکدر (راست صحیح معناسنه در  
 (زیرا که ادا ت تعلیل) یکجا بر محله دیمکدر (حرف را بیابند) (سین ونا  
 ادا ت خبر (زاست راست کی) (با نقطه با حرف مصاحبت (این را  
 را ادا ت صله بوکا دیمکدر (مزن نمی حاضر مفرد اورمه دیمکدر  
 (بنکرید باه تا کید ایله فعل امر جمع مخاطب بقیکر دیمکدر (نادان  
 جاهل معناسنه در (میگویم فعل حال متکلم وحده سوپریم دیمکدر  
 (میکنند فعل حال مفرد غائب ایلر دیمکدر (محصول ترکیب) بر شخص  
 بر شاعر بریت اوقودی که بر مصراعده قافیه راه مهمله مضموم  
 کتوز مش ایدی و بر غیر یسنده یعنی مصراع آورده زاه معجه مکسور  
 شاعر دیدی بو قافیه صحیح دکلدر زیرا که بریده نقطه سز حرفلردن  
 و بریده نقطه لی زادر اول شخص دیدی بوکا یعنی زا اولان حرفه  
 نقطه اورمه یعنی نقطه سنی فالدر اوقومه شاعر دیدی بریده قافیه

مضمومه و پرورده مکسوره در دیدی با فیکز بونه جاهل در بن درم  
نقطه اورمه اول اعراب ایدر بونده ذوقیات اشکلی کند و به و برمیوب  
جاهلینی تقویت و برمکدر (رباعی) آن سفله که مدح راز دم نشناسد \*  
\* فتح از کسر و کسر ز ضم نشناسد \* که حرف رابط صفت (مدح را  
و اادات مفعول) نشناسد فعل نفی مستقبل مفرد غائب اکملر دیمکدر  
(محصول بیت) اول سفله که مدحی ز مدن فرق ایلز فکھی کسر دن  
کسری ز مدن فرق ایلز حاعلی مدحی ز مدن فکھی کسر دن کسری  
ز مدن فرق و تعبیر ایلین جاهل و نادان \* زود رعجم که چون دم  
از شعر زنند \* کوشعر و شعر راز هم نشناسد \* زو از اودن مخفف  
او سفله به راجعدر (در رعجم عجمده یم دیمکدر) که حرف بیان (چون)  
ادات استفهام نیچه دیمکدر (دم بویه بیرلده دعواده مستعملدر (زند  
فعل مضارع مفرد غائب اورر دیمکدر (کو که اودن مخففدر (شعر  
معلوم (شعر اربه دیمکدر (از هم بری برندن دیمکدر (محصول بیت)  
دخی مدحدن دخی فتحدن کسری و کسر دن ضمی فرق ایلین  
جاهلدن عجمده یم که نیچه شعر دن دم اورر که اول سفله شعری  
شعیردن فرق ایلز (عروض) بورباعی شجره اخر بدندر که صدر  
و ابتدا ارب حرب حشو اوللر مقبوض ثانیلر سالم عرض و ضرب ایتدر که  
مفعول عفا علفن مفاعیلن فع اولور (مطایبه) دوشاعر بیک مانده  
جمع آمدند بالوده بر آوردند که بغایت کرم یکی از ایشان می دیگر برا  
گفت این بالوده کرم ترست از جیم و غساق که فردا در جهنم خواهی  
آشامید دیگری گفت در جواب یکی بیت از اشعار خود بخوان و برانجا  
دم تا هم نوییاسای و هم دیگران \* بر حرف ظرف (مانده سفره دیمکدر  
(جمع آمدند جمع اولدیلر) بالوده با حرف وحلت همزه حرف نوسل  
(بر آوردند فعل ماضی جمع غائب کتوردیلر دیمکدر) که حرف رابط  
صفت (بغایت با حرف مصاحبت یا خود ظرف) کرم کاف عجمک  
فخبله سیحاق دیمکدر (یکی بری دیمکدر) مرادات صله رایی تأکید در  
(جیم قینار صومعنا سنده در (غساق اریک معنا سنده در (فردا بارین  
دیمکدر (در حرف ظرف) خواهی آشامید ایچسکرز کرکدر (اشعار خود  
لامیه (بخوان با تأکید ایله فعل امر حاضر مفرد او قود دیمکدر (بر



حرف صله (آنجا اول برده دیمکدر) دم دالک فتحبله فعل امر حاضر  
مفرد اوفور دیمکدر (تا حرف تعلیل) هم نو هم سن دیمکدر (بیا سایی  
بام تا کید ایله فعل مضارع مفرد مخاطب راحت ایده سین دیمکدر  
(وهم دیگران وهم غیر یلر دیمکدر) (محصول ترکیب) ایکی شاعر  
بر سفرده جمع اولدیلر بر بالوده ~~کتور~~ دیلر که غایت ایله باغایندده  
صیحاق ابدی انلردن بری اول برینه دیدی بو بالوده صیحاقر کدر جیم  
وضاقدنکه یارین جهنمده ایچسکز کر کدر اول بری جواایندده دیدی  
بریت کندی شعرل کدن اوفو واکا یعنی جهنمده اوفور ناکیم هم سن  
راحت بوله سین وهم غیر یلر سترج اوله (قطعه) از خنک شعر خویش  
یک مصراع \* کرکنی نقش بر در دوزخ \* خنک ثقیل معناسنه در  
ثقیل شعر یکز دیمکدر استهزاء (خویشه اضافت لامیه) (کر حرف  
شرط) کنی فعل مضارع مفرد مخاطب ایلر سین دیمکدر (بر حرف  
استعلا) در دوزخ لامیه جهنم قیوسی اوزره دیمکدر (محصول بیت)  
کندی ثقیل شعر کدن بر مصراع اگر جهنم قیوسی اوزره نقش ایلر سن  
\* از جهنم بر حرارت ناز \* در جیم آورد برودت یخ \* (محصول بیت)  
جهنم آتش حرارتی کتور یعنی دفع ایلر جهنم قینار صوینه  
بوز صوقانی کتور (عروض) بوقطعه بحر خفیفنددر که فاعلاتن  
مفاعیلن فعطن اولور (مطایبه) شاعری پیش صاحب عباد قصیده  
آورد هر بیت از دیوانی و هر معنی زاده طبع یک سخندان صاحب عباد  
گفت از برای ما عجب قطار شتر آورده که اگر کسی مهارشان بکشاید  
هر یک بکله دیگر کراید \* شاعری با حرف وحدت (پیش صاحب عباد  
لامیه صاحب عباد کفته دیمکدر صاحب استعما لارنده وز بر دیمکدر  
صاحب عباد قدردان بروز یک اسمیدر که (قصیده با حرف وحدت  
همزه حرف نوسل) آورد فعل ماضی مفرد غائب کتوردی دیمکدر  
(دیوانی با حرف وحدت) زاده طبع یک سخندان بیسایه و لامیه زاده  
ماضیدن قسمدر طوغش معناسنه اولاد دیمکدر (زاده طبع حسب  
اللفظ طبیعت اولادی دیمکدر اما استعماده شعرده مستعملدر) سخندان  
وصف ترکیبدر سوز بیلیمی معناسنه بوده شاعرده مستعملدر (با حرف  
وحدت) از برای ما بزم ایچون دیمکدر (قطار شتر بیاید دوه قطاری

دیمکدر (آزوده ماضیدن قسمیدر باحرف خطاب همزه حرف توسل  
 کتورمش سین دیمکدر) که حرف رابط صفت (کسی یا حرف وحدت  
 (مهار یولار دیمکدر) شان ضمیر جمع انلرک یولارینی دیمکدر (بکشاید  
 باء تا کیدایله فعل مضارع مفرد غائب آچه دیمکدر) بکله باحرف صله  
 کله کاف قحی ولامک تخفیفله سوری دیمکدر (دیکره اضافت لامیه  
 ) کراید فعل مضارع مفرد غائب میل ایدر دیمکدر (محصل ترکیب)  
 برشاعر صاحب عبادک قتنه برقصیده کتوردی هریت بر دیواندن  
 وهر معنی برشاعرک شعری حاصلی اطرافدن جمع ایش صاحب عباد  
 دیدی بر ایچون عجب دوه قطاری کتورمش سین که اگر برکیسه انلرک  
 یولارینی اچرایسه هر بری پر غیرک سور بینه میل ایدر کیدر حاصلی  
 هر سوریدن بردوه کتورمش که سین (قطعه) همی کفی بدعوی  
 دی که باشد \* به پیش شعر عذیم انکین هیچ \* همی ادات حکایه  
 (کفی فعل ماضی مفرد مخاطب دیر ایدلک دیمکدر) بدعوی باحرف  
 مصاحبت (دی دون دیمکدر) که حرف بیان (باشد فعل مضارع  
 مفرد غائب اولور دیمکدر) (هیچ لفظنه مقیدر) به پیش شعر باحرف  
 ظرف اضافت لامیه (شعر عذب موصوفک صفت اضافتیدر طلی  
 دیمکدر طلی اولان شعریمک قتنه دیمک اولور) انکین بال معانسه در  
 (محصل بیت) دون دهوا بله دیر ایدلک که بنم طلی اولان شعریمک  
 قتنه بال هیچ اولور یعنی لذتسزدر \* زهرجا جمع کردی چندینی \*  
 بدیوانت نه بینم غبرازین هیچ \* (زهرجا هر مجلدن دیمکدر) کردی  
 فعل ماضی مفرد مخاطب ایدلک دیمکدر (ینی باحرف وحدت) چندینی  
 برقع بیت دیمکدر (بدیوانت باحرف ظرف سنک دیوانکده دیمکدر  
 نه بینم فعل نفی مستقبل مکالمه وحده کوره هم دیمکدر) (محصل بیت)  
 هر مجلدن برقع بیت جمع ایدلک سنک دیوانکده بوندن غیری هیچ  
 کوره هم یعنی شعرانک دیوانندن سرقه ایتد بکک بیتلردن غیری  
 دیوانکده برشی یوقدر \* اگر هر یک بجای خود درود باز \* بجز کاغد  
 نماد بر زمین هیچ \* بجای خود کندی برینه دیمکدر (رود فعلی  
 مضارع مفرد غائب کیدر سه دیمکدر) باز کبرو دیمکدر (بجز باحرف  
 زائد) نماد فعل نفی مستقبل مفرد غائب قالمز دیمکدر (محصل بیت)

اگر هر بزی کندی برینه کبرو کیدرسنه کاغدن غیری زمین اوزره  
 برشی قالمز (عروض) بوقطعه بحر هج مسدسند که بالکز عروض  
 و ضربی مقصور که بر مصرای مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن اولور  
 (مطایبه) فرزدق ملک بصره را که خالد نام داشت مدح کرد و صله  
 مدح خود چنانکه میخواست نیافت باین دو پیش هجو کرد \* ملک  
 بصره لامیه ملک پادشاه دیکدر (را ادات مفعول) که حرف بیان  
 (داشت فعل ماضی مفرد غائب اثباتدن عبارتند و معنی حکایه بی متضمن  
 (صله مدح خود لامیه زدر صله یونده احسان معنانه) چنانکه  
 انجیلین که دیکدر (می ادات حکایه) خواست و او رسمیه فعل ماضی  
 مفرد غائب استرایدی دیکدر (نیافت فعل ماضی مفرد غائب بولدی  
 دیکدر) باین با حرف مصاحبت شین ضمیر خالده راجعدر (هجو  
 ذم معنانه در) (محصول ترکیب) فرزدق بصره ملکنی که نامی خالد ایدی  
 مدح ایلدی و کندی نیک مدحیک احسانتی استدی کی بولدی بو  
 ایکی بیت ایه هجو ایلدی یعنی دلخواهی قدر احسان کور نتیجه هجو  
 ایلدی (شعر) لقد غرتی من خالد باب داره \* ولم ان اللؤم حشو  
 اهایه \* لقد لام حرف ابتدا (قد حرف تحقیق) غرت فعل ماضی مفرد  
 غائب نصر بایک مضاعفدن (نون حرف وقایه یا حرف تکلم  
 مفعوله صریحی) (من خاند غیر صریحی) (باب بدل) (دار بابک مضایف  
 الیهی) (ضمیر خالده راجعدر و دلرک مضایف الیهی) (واو حالیه) (لم ادر  
 جده مطلق نفیس متکلم وحده فاعلی تحتد جله بی حالیه ناقص  
 باییدن بن بیلدم دیکدر) (ان حرف مشبهه بالفعل) (ال حرف تعریف  
 (وَم لَامک ضمیه شغل وزنده مصدر در الحق دیکدر لفظاً منصوب  
 انک اسمیدر) (حشو ایچ دیکدر ظرفیت اوزره منصوب ظرف مستقر  
 جله بی محلی مرفوع انک خبری اسم و خبر جله بی تأویل مصدرده  
 محلاً منصوب لم ادرنک مفعول صریحی) (اهاپ بری دیکدر پوست  
 معنانه حشوک مضایف الیهی) (ضمیرده اهاپک مضایف الیهی و خالده  
 راجعدر) (محصول یت) تحقیق بی خالد اوی قوسی خاندن  
 مغرور قیلدی یعنی قوسنک غلبه حی و احشام خانه سی بی مغرور  
 قیلدی حال بو که بن بیلدم تحقیق الحلق خاندک در بیسی ایچنده

اولیچدر حاصلی احشامندن مغرور اولدم دنائب پوست ایچنده  
اولدیفنی یلدم \* ولست وان اخطأت فی مدح خالد \* باول انسان  
خرا فی ثیابه \* (لینت فعلدر افعال ناقصه دن تا ضمیر متکلم اسمی بن  
اولدم دیمکدر) (واواعتراضیه) (ان حرف وصل) (اخطأت فعل ماضی  
متکلم وحده افعالی باندن هر نه قدر خطاده ایلدم ایسه دیمکدر) (فی  
اخطأت به متعلق مدح مفعول فیهی خالدیه مضاف) (باول ظرف مستقر  
لست تک خبری یازان د کل) (اولد انسانیه مضاف) (خرا فعل ماضی مفرد  
غائب فتح بابتک مهموز اللامندن فاعلی نچینده انسانیه راجع جمله سی  
انسانک صفتی یسته ایلی دیمکدر) (فی با معنایسته خرا به متعلق) (ثیاب  
ثوبک جوهردر ضمیر انسانیه راجع مضاف الیه) (محصول یت) (خالدک  
مدحنده هر نقدر خطا ایتدم ایسه ده بیانه یسته لین انسانک اولده  
واقع اولیچسی اولدم یعنی بوفعل شذیعی ابتداء بن ایتدم بندن  
اول بونک وصف من خرفله چوقد کیمسه آتوایغرتلویت ایلشدر  
(عروض) بوقطعه یخراطو بلندنر که فعولان مفاعیلان فعولان مفاعیلان در  
صدر و ابتداء حشول سلم عروض و ضرب مفعولانر که فعولان مفاعیلان  
فعولان مفاعیلان اولشدر (ریاعی) اراسته بیرون سرایی دیدم \*  
در مدح خداوند سر ایچدم \* (اراسته بیرون ترکیب مزجی اواعنددر  
طشیره سی مثنی دیمکدر) (سرایی یا حرف وحدت) (دیدم فعل ماضی  
متکلم وحده کور دم دیمکدر) (در حرف ظرف) (مدح خداوند سرا  
لامیه و بیانه اوصافیک مدحنده دیمکدر) (ایچدم فعل ماضی متکلم  
وحده طولاشدم دیمکدر) (محصول یت) (طشیره سی مزین بر سرای  
کور دم بر برای صاحبک مدحنده طولاشدم یعنی مدح ایتک میاد  
ایتدم و مدح ایتدم \* آلودشعار شعر پاکیزه من \* از لوبه حدث چو  
مدحش اندیشدم \* (آلود فعل ماضی مفرد غائب بولاشدی دیمکدر  
(شعار شعر پاکیزه من لامیه ل و موصوفه صفتنه در بنم پاکیزه اولان  
شعریمک شعاری دیمکدر شعار ثوب معنایسته علامت معنایسته شهرت  
معنایسته کلور) (پاکیزه پالک دیمکدر) (له ث حدث لامیه لوث مر داراق  
حدث مجس معنایسته) (چو اداث تعلیل) (مدحش شین ضمیر خداوند  
سرایه راجعدر) (اندیشدم فعل ماضی متکلم وحده دوشوندم دیمکدر

(محمصول بیت) صاحبخانه مدخنه مباشرت ایستدم اما بنم پاك  
اولان شعریمك جامه معانیسی باشهرت وشانی حدث مردارلغندن یعنی  
انك مردار او صافك مردار لغندن بولاشدی چونكه مدخته دوشوندم  
حاصلی مدخنی تفكر سبيله شعرم ملوث اولدی (عروض) بور باغی  
شجره اخر بد نذر صدر وانشدا اخر ب حشو اولر مكفوف ثانیله  
سالم عروض و ضرب ابتر كه مفعول مقابیل مقابیلن فع اولور  
\* چون این دو بیت بخالد رسید هزار درم بوی فرستاد و پیغام داد كه  
باین در مهمانی را كه از باطن خود نموده و ظاهر خود را بان آلوده  
بشوی \* چون ادات تعلیل (بخالد با حرف صله) (رسید فعل ماضی  
مفرد غائب ابر غدی دیمكدر) (بوی با حرف صله وی قرز دقه را جملدر  
فرستاد) فعل ماضی مفرد غائب ارسال ایلدی دیمكدر (پیغام خبر  
معنا سنه در) (داد فعل ماضی مفرد غائب و پردی دیمكدر) كه حرف بیان  
باین درمها) با حرف عصا حبت ها اذلت بجمع بودز ملرایله دیمكدر  
معنی) یا حرف تنكیر (را ادات مفعول) (كه حرف رابط صفت شول  
معنی بی دیمكدر كه مراد حدكدر) (باطن خود لایله) (نموده ماضیدن  
فسددر یا حرف خطاب همزه حرف توسل كور مش سین دیمكدر  
ظاهر خود) (باطن خود كبی) (آلوده نموده كبی بولاشدر مش سین دیمكدر  
بشوی) باد تا كیدایله امر حاضر مفرد یقه دیمكدر (محمصول بیت)  
چونكه بوا یکی بیت خالده ایر شدی يك در هم قرز دقه ارسال ایلدی  
و خبر و پردیكه بودر ملرایله شول معنی بی كه باطنكدرن كور مش سین  
و ظاهر یکی انكه بولاشدر مش سین یقه یعنی باطنكدرن مشاهده  
این ديكك حدث كه انكه ظاهر ك ملوث اولمش بواقعه لایله یقه  
(خطمه) بحب مدارز مدوح اگر كند احسان \* بچای مادح خود كچه  
نیک و بد گوید \* (بحب مدار بحب ایله دیمكدر) (بچای مادح خود  
لامیه لدر) (با حرف صله) (جای مقوم) (كچه اصكر چه دیمكدر  
(محمصول بیت) بمدوحذن بحب ایله اگر كندی مدح اید بچسنه  
احسان ایدر سه اگر چه نيك بپده سويلر سه یعنی كرك اعلا كرك بد  
سويلسون بمدوحك مادحه احسانی محل بحب دكدر \* ز بحر جود  
كند رشحه روان كه بدان \* ز لوح خاطر و حرف ذم خود شو بد \*

بجزر جود بیانیته در شصت و شصت و شصت معانیست (بمعرف و وحدت همزه حرف  
توسل (روان کجی معانیست و در بیان یافتن دیگر در بحرف مصاحبت  
(لوح خاطر محاذیانیته) (لویه احتیاطت لامیه) (موصی مآدحه) (مجموع  
معرف ضم خود بیانیته و لامیه) (شویج فعلی مضارع) (مرفوع غلب شویج زون  
یا شصت و شصت دین مقدمه مایهانی مولندی یقین دیگر (محصول بیت) (جود و شصت  
بجزر دین بر صیغته روان اولور که انکه ایله مادحه خاطر یی لوجندین  
کندی ذ می یقین مآدحه لامیه اندین نجیب ایله زبانه احسان  
موی ایله قلبنده مضمر اولان ذی (طهر یی ایلار) (عرض) (بوقطعه  
بجزر بحث مجنوندر مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلات اولور (مطایفه)  
شاعری بر فاضلی شعری خواند چون بایسلم رسانید گفت این را در  
خلا جای گفته ام فرمود که والله راست می گوی ازین بوی آن می آید \*  
شاعری فاضلی شعری یاری وحدت بر حرف صله (خواند) (واورد سبیل  
فعل ماضی مفرد غائب او قودی دیگر (چون امانت طلیل) (با تمام یا بحرف  
صله) (تمامه دیگر (برسانید فعل ماضی متعدي مفرد غائب ایشدردی  
دیگر (این را امانت مقول این شعره اشارتند (در حرف ظرف  
(خلا جای کنیف دیگر (گفته ماضی فاعل و مصدر حرف توسل مع  
ضمیر متکلم (فرمود فعل ماضی مفرد غائب پیوردی دیگر (که حرف  
بیان راست صحیح دیگر (می گوی سویلرسین دیگر (بوی آن لامیه  
انک فوقوسی دیگر (می آید کلور (محصول ترکیب) (بر شعر بر فاضله  
بر شعر او قودی چونکه اتمامه ایشدردی یعنی تمام ایلدی دیدی بونی  
گفته سویلشم فاضل پیور دیکه والله صحیح سویلرسن بوشم مردن  
اول کنیف فوقوسی کلور (قطعه) (منخور حکو کو که اشعار او \*  
ز بحر کدر با صفا آمد ست \* سخنور وصف ترکیبی در شاعر معانیست  
مکونهی حاضر مفرد دیمه دیگر (کو که اودن تحنّف) (که حرف بیان  
او مابعدینه کی که به راجعدر (که کیم معانیست اسمدر) (اشعار اودن  
مقدم بر گوید مقدر در اشعار اولامیه اوضمیری شاعر آخره راجعدر  
(بجزر کدر محاذیانیته استغهای متضمن یا حرف تردید (صفا کرده  
معطوف آمدست کلمندر دیگر (محصول بیت) (شاعر دیمه اول  
کیمه به که دیمه انک شعری بحر کدر دندیدر یا خود بحر صفا دندیدر

حاصلی فلانک شعری عجب صفا آوری. یو خسه کد آموزی دیو سؤالی  
 ایدن شاعره شاعر دیمه بونده بحر لفظنده توریه وار بحر دریا معنا سنه  
 اولدینغی صورتده کثرته مستعمل او اوز کدری چوق صفا سی چوق  
 دیمکدر ویریلان معنا کی یا خود بحر دیو اوزانه دیرلر یوله اولجه  
 بحر صفا سلبس معنی سنه بحر کدر ناموزون معنا سنه کلور که شعری  
 موزونی یو خسه ناموزونی دیمک اولور \* زند صاحب ذوق را بر مشام  
 \* نسیمی که آن از بکا آمد سیت \* زند فعل مضارع مفرد غائب اوره  
 دیمکدر (صاحب ذوق بیانیه) (را ادات تخصیص) (بحرف صله  
 (مشام ککر دیمکدر) (نسیمی یا حرف وحدت بویل دیمکدر) (که حرف  
 رابط صفت) (آن نسیم اشارت در از بکلفدن دیمکدر) (محصول بیت)  
 صاحب ذوق مشامنه بر روزگار اورر که اول قسندن کلشدر یعنی  
 نه محالندن یعنی بحر صفا دغی بحر کدر دغی کلشدر بیلور (عروض)  
 بوقطعه بحر متعارف بندر که بالکر عروض و ضربی مقصور در که  
 فعلانی فعلان فعلان فعل اولور (مطابقه) شاعری پیش طیب  
 رفت و گفت چیزی در دل من کره شده است و وقت میرا ناخوش  
 میدارد و از آنجا فسرده کی همه اعضای من میرسد و موی پرلندام بر میخیزد  
 طیب مردی ظریف بود گفت بنماز کی هیچ شعری گفته که هنوز  
 بر کسی نخوانده باشی گفت آری گفت بخوان بخواند باز گفت بخوان  
 بخواند گفت برخیز که نجات یافتی این شعر بود که در دل تو کره شده بود  
 و خشکی آن بیرون سرایت میکرد چون زدل خود بیرون دادی خلاص  
 یافتی \* شاعری یا حرف وحدت (پیش طیب لامیه طیب قنیه دیمکدر  
 (رفت فعل ماضی مفرد غائب کندی دیمکدر) (جزی یا حرف وحدت  
 برنسنه دیمکدر) (در حرف ظرف) (دل من لامیه) (کره دوکم دیمکدر) (شده  
 ماضیدن قسم را اولمش معنی سنه) (وقت میرا لامیه را ادات و فعل  
 (ناخوش فنا معنا سنه در) (میدارد فعل حال مفرد غائب طورتر دیمکدر  
 (از آنجا اول محالندن دیمکدر که مراد قلبدر) (فسرده کی یا حرف و صدو  
 کاف هاء رسمیدن مبدل فسرده طرکش دیمکدر برودت معنی سنه  
 (یا حرف صله) (اعضای من لامیه مجموع اعضاوه دیمکدر) (بحرف  
 است لا اندام وجود دیمکدر) (میخیزد فعل حال مفرد غائب قافاز

دیمکدر (مردی یا حرف وحدت) ظریف صفتی (بود ادات ماضی  
 ایدی دیمکدر (بتازی یا حرف صله یا حرف مصدر کافی، دادن مبذل  
 یکیمه دیمکدر (شعری یا حرف وحدت) گفته یا حرف خطاب همزه  
 حرف توسل گفته ماضیدن قسم در سو یلدکی دیمکدر (که حرف رابط  
 صفت) هنوز الآن دیمکدر (بر حرف صله) کسی یا حرف وحدت  
 (نخوانده یا شی اوقومش اوله سین دیمکدر (آری ادات تصدیق اوت  
 دیمکدر (بخوان بآه تا کیدایله فعل امر مفرد مخاطب اوقو دیمکدر  
 (بخواند بآه تا کیدایله فعل مضارع مفرد مخاطب اوقودی دیمکدر (برخیز  
 فعل امر مفرد مخاطب قالی دیمکدر (که حرف تعلیل) نجات خلاص  
 دیمکدر (یافتی فعل ماضی مفرد مخاطب بولدک دیمکدر (که حرف بیان  
 (در حرف ظرف) دل تولا میسه (شده بود اولش ایدی دیمکدر  
 (خشکی آن لامیه خشکی یاه مصدر به ایله قورولق بیوست معناسنه  
 (آن شعر ماشارتدر) بیرون طشره دیمکدر (سرایت کچمک معناسنه  
 مصدر در (میگردی ادات محکمه ایله ایدی دیمکدر (دل خود لامیه  
 بیرون دادی چیقردک دیمکدر (یافتی سابق کییدر (محصل ترکیب)  
 پرشاعر طیب گفته کتنی ویدی برنسنه بنم کوکلده عقده اولشددر  
 یعنی قلیمده برشی دورر و بنم وقتنی ناخوش طوتار یعنی راجئسزایددر  
 واول محلدن یعنی قلیمدن برودت یعنی صوفلق بنم مجموع اهضلمه  
 ایریشور و قلم و جوتتم اوزره قالقار یعنی تو یلرم اولبرر دینجه طیب  
 برظریف آدم ایدی دیدی یکیمه هیچ برشعر سو یلدکی که آنی هنوز  
 اوقومش اوله سین یعنی برشعر سو یلدکده کیسه به اوقومدکی شاعر  
 دیدی اوت یعنی سو یلدم و اوقومدم طیب دیدی اوقو اوقودی بنه  
 دیدی اوقو اوقودی بنه دیدی اوقو اوقودی دیدی قالی زیر انجیات  
 بولدک پوشعرایدی که سنک کوکلکده عقده اولش ایدی و انک بیوستی  
 طشره سرایت ایلردی چونکه کوکلکدن چیقردک خلاص بولدک  
 (قطعه) چه شعرست این که چون نامش زانا \* پرسی برزبانش  
 هرزه آید \* که حرف رابط صفت (چون ادات تعلیل) نامش شن  
 ضمیری شعره راجعدر شعرک اسمی دیمکدر (زانا صفت مشبهه عظیم  
 معناسنه (پرسی تک مقدم مقعول به غیر صریحی) (پرسی فعل مضارع



مفرد مخاطب سؤال ایلمسند (برحرف استعمال) از بانس شین ضمیر  
 دانا به را جعفر (هرزه خلط و مزخرف دیکدر) (آید فعل مضارع  
 مفرد غائب کله دیکدر) (محصول یت) شعر دیکدر بگو که چونکه  
 انک اسمی عالمدن سؤال ایده سین مالک زبانی اوزره هرزه کله یعنی  
 مزخرف در دیه حاصلی از بابی اکامزخرف دیدیکی شعر شعر دیکدر  
 \* و کر بر شربت بیمار خوانی \* تب محرق رود تب لرزه آید \*  
 (کر حرف شرط) (برحرف صله) (شربت بیمار لامیه شربت بونده  
 علاج معنایسته در یا خود مطلقا صود دیکدر که طیب روحانی صویه  
 او فورر) (خوانی فعل مضارع مفرد مخاطب واور سمیه اوقویه سین  
 دیکدر) (تب محرق طیب لرفتنده جای محرقه دید کبری خسته لکدر  
 (رود فعل مضارع مفرد غائب کید دیکدر یعنی زائل اولور) (تب لرزه  
 ستم دید کبری خسته لکدر) (آید فعل مضارع مفرد غائب کلور  
 دیکدر) (محصول یت) اگر خسته نک علاجیه یا خود صوپنه اول  
 شعری اوقویه سین جای محرقه کید دفع اولور ستم کلور (شارح  
 ستم کورشم) (عروض) بوقطعه بحر هزجندیر که مسدس الاجزاء  
 یاکن عروض و ضربی محذوف مفاعیلن مفاعیلن فعلن اولور  
 (مطایبه) واعظی بر بالای منبر شعری از هر چه ~~کوی~~ بی می مرز تر  
 می خواند و بترویج آرا گفت والله این را در انشای نماز گفته ام شنیدم  
 که یکی از مجلسیان می گفت شعری که در نماز گفته شده است چنین  
 بی مرز است نمازی را که در وی این شعر گفته شده باشد چه مرز بوده  
 باشد \* واعظی یا حرف وحدت (برحرف استعمال) (بالا لفظی تا کید ایدر  
 بالابوی معنایسته در اما بویله برلرده استعمال معنایسته در) (منبر معروف  
 بونده کرسی دیکدر) (شعری یا حرف تنکیر) (کوی یا حرف حکایه  
 سو پلر ایدی دیکدر) (بی مرز طاقسن دیکدر) (ترادات تفضیل) (می  
 ادات حکایه) (خواند فعل ماضی مفرد غائب اوقودیدی دیکدر  
 (بترویج) (حرف ظرف ترویج تفعیل بایدن مصدر در دواج و برنک  
 معنایسته) (آرا را ادات مفعول آن شعره اشارتدر) (این را را ادات  
 مفعول) (در انشای نماز اراسته دیکدر) (گفته ام سو پلشم دیکدر  
 (شنیدم فعل ماضی تکلم و حده ایستد دیکدر) (که حرف بیان

(یکی بری دیمکدر) از مجلسیان الف نون ادات جمع یا حرف نسبت  
 مجلسی کردن دیمکدر (شعری یا حرف وحدت) که حرف رابط صفت  
 (گفته شده اسم مفحول سو یلمشدر دیمکدر) چنین بونجیلین دیمکدر  
 (نمازی یا حرف وحدت) را ادات تخصیص (در حرف ظرف) وی  
 نمازه را جعدر (گفته شده باشد سو یلمش اوله دیمکدر) چه مزه  
 نه لذت (باشد فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر) (محصول ترکیب)  
 بر و اعظم منبر اوزده هر نسمه دیکه شعر سو یلرایدی طائسز او قوردی  
 یعنی هر قنغی کونه او قورسه لیتسز او قوردی واتی ترویجده دیدی  
 والله بونی نماز اثنا سنده سو یلمشدر ایشتم که مجلسی کردن بری  
 دیدی بوشعر که نماز ده سو یلمشدر و بونجیلین طائسز در بر نماز که  
 انده بوشعر سو یلمش اوله نه لفق ونه خلاوقی اولور (قطعه)  
 کفتی که دوش گفته ام اندر نماز شب \* شعری که قدر جمله اشعار  
 از و شکست \* کفتی فعل ماضی مفرد مخاطب دیکه دیمکدر (که  
 احرف بیان) دوش دون کچه دیمکدر (گفته ام سو یلمش دیمکدر  
 (اندر ادات ظرف) نماز شب اخشام نمازی دیمکدر یا نهجد دیمکدر  
 رزا اخشام نمازینه نماز شام یلسو نمازینه نماز خفتن صباح نمازینه  
 نماز بامداد اوله نمازینه نماز پیشین ایکنسو نمازینه نماز دیکر دیر  
 (شعری یا حرف وحدت نوعیه) (که حرف رابط صفت) (قدر جمله  
 اشعار لامیه در قدر مقدار و هر نه مناسبه در (زوا اودن مخففدر  
 (او ضمیری سو یلدیکی شعره راجعدر) شکست قریب دیمکدر  
 (محصول ترکیب) دیکه که دون کچه اخشام نمازی ایچنده بر شعر  
 سو یلمشکه جمله شعر ل قدری اندن شکست اولدی یعنی جمله  
 شاعر ل شعری انکله نقصان بولدی \* آن شعر اگر زمینغ سفل  
 آمدی فرود \* زان یافتی نماز نو همچون وضو شکست \* منفذ اسم  
 مکاندر چیه جق بر دیمکدر دلکده مستعملدر (سغله اضافت بیانیه  
 الحق دلکدن دیمکدر که در دن کایتدر) (آمدی یا حرف حکایه  
 (آمدی فرود چیه ایدی دیمکدر) (یافتی یا حرف حکایه بولور ایدی  
 دیمکدر) (نماز نو لامیه) (همچون ادات تشبیه) (وضو و اولک ضمیمه  
 ایدست دیمکدر فحبله ایدست صوبی مناسبه در بونده اولکی

مر ایدر (محمول بیت) اول شعر یعنی جمله اشعاره تقدم ايندرديك  
 شعر اگر دبردن چيه ايندي نمالزك کي اول شعر دن ايندستك دخی  
 بوزلوردی حاصلی اغز گدن چيقليني ايجون نمالزك بوزلادی  
 اشاعيدن چيه ايندي ايندستك دخی بوز ولوردی (هر وض) بوقطعه  
 بحر مضارع اخرب مکفوفدر که معمول فاعلات مضاعيل فاعلات  
 اولور (منظومه) شاعری خواند پرخلل غزل \* کين بحذف الف  
 بود موصوف \* شاعری باحرف وحدت (خواند واور سبيله فعل ماضی  
 مفرد غائب اوقودی ديمکدر (پرکشدن هياتند) (خلل نقصان  
 معناسنه) غزلی باحرف وحدت (که حرف بيان) (آن غزله شازندر  
 (بحذف الف يائيه باحرف مصاحبت) بود فعل مضارع مفرد  
 غائب اولور ديمکدر بونده مجرد خبر معناسنه در (موصوف وصف  
 اولمش ديمکدر (محمول بيت) بر شاعر پرخلل بر غزل اوقودی که  
 بوحذف الف يائيه موصوفدر ديوي یعنی بوز غزله اصلا الف بوقدر  
 ديه بر غزل پرخلل و پر نقصان اوقودی \* کيفتش تيسست صنعتی  
 از آن \* که کي حذف از آن تمام حروف \* کتم فعل ماضی متکلم وحده  
 (شیر شاعره راجعدر اگا ديدم ديمکدر) (نست بوقدر ديمکدر  
 (صنعتی باحرف وحدت) (آن مضارع ثاني مشهوره اشارتدر) که  
 حرف رابط (کي فعل مضارع مفرد مخاطب ايليه سين ديمکدر  
 (حذف بمفعوله) (آن غزله اشارتدر (محمول بيت) اول شاعره ديدم  
 اندن اعلا صنعت اولماز که اول غزلدن تمام حروف حذف ايليه سين  
 یعنی بالکليه غزلی حذف ايلکلک اولدر (عروض) بوقطعه بحر  
 دمل نمبوندر که فاعلات فاعلات اولور (منظومه) دی همی  
 خواندی بدعوی مطلعی \* کين نه مطلع بلکه بحر کوهرست \* دی  
 دون ديمکدر (همی ادات حکايه) (خواندی باحرف خطايه اوقور  
 ايدک ديمکدر) بدعوی باحرف مصاحبت (مطلعی باحرف وحدت  
 مطلع اصطلاحات شعرنددر که ابتدا کلن ايکي مصراع دیر  
 (که حرف بيان) (این مطلع اشارتدر) (نه حرف دخی) (بلکه ادات  
 اضراب (بحر کوهر يائيه) (محمول بيت) دون دعوی ايله بر مطلع  
 اوقور ايدک که بود مطلع مطلع دکل بلکه کوهر بحر بدر یعنی جوهر

کی بر مطلع در دیو بر مطلع او قونک ایدی \* کی سز دیک بجز تنها  
 خواندش \* زانکه هر مصرع بحری دیگرست \* کی چن دیکدر  
 ادات استفهام (سزد فعل مضارع مفرد غائب لایق اولور دیکدر  
 تنها) بالکن دیکدر (خواند بونده مصدر معناسنه در زیر سزد که  
 مضارع اولی کامقارندر دیک معناسنه (شین ضمیر مطلقه راجعدر  
 زانکه اول سببند که دیکدر (بحری یا حرف وحدت (محصول یت) چن  
 لایق اولور اکا بالکن بر بحر دیک یعنی لایق دیکدر زیر اول سببند که  
 هر مصرعی بر غیری بجز دیکدر حاصلی بر بجز دین دینلز بلکه هر  
 مصرعی بر بجز دینلز مراد نافوز و تلفظ بیاند (عروض) بو  
 قطعه بحر رمل حدس مقصورند که فاعلاتن فاعلاتن فاعلات  
 اولور (منظومه) کرناری خواند و نتوانی نوشتن باز وزن \* زاده  
 طبعت برون افتد که نظمش آوری \* کر حرف شرط (نیاری فعل نفی  
 مستقبل مفرد مخاطب قادر اوله مزسین (خواند بونده مصدر  
 معناسنه در او قومغه دیکدر زیر مضارع مقارندر (نتوانی ده نیاری  
 کیدر لفظا و معنی (نوشتن مصدر در باز مق معناسنه (یا حرف نزدیک  
 (وزن بونده وزن شعر که افاعیل تفاعیل مرادور (زاده طبع لایمه  
 طبع اولادی دیکدر شعر معناسنه (نا ضمیر خطاب (برون طشره  
 دیکدر (افتد فعل مضارع دوشر دیکدر (که حرف بیان (نظمش  
 شین ضمیر زاده طبعه راجعدر (آوری فعل مضارع مفرد مخاطب  
 کتوره سین دیکدر (محصول یت) اگر او قومغه قادر اوله مز ایسک  
 و یازمغه قادر اوله مز ایسک یا خود زاده طبع خارج دوشر سه که  
 اتی نظمه کتوره سین حاصلی او قومغه یازمغه زاده طبع موزون  
 کلامه قادر دکل ایسه شعر سو بلکه قدرک یوغسه \* زین سه  
 خصلت کی توان در شاعری عیب تو کرد \* چون نیامد زان خلل در  
 منصب پیغمبری \* زین سه خصلت بو اوج خصلتدن دیکدر  
 (کی چن توان نمکندر دیکدر (در حرف ظرف (شاعری یا حرف  
 مصدر (عیب توسنی تعیب دیکدر (کره بونده مصدر معناسنه در  
 ایسک دیکدر (چون ادات تعلیل (نیامد فعل نفی ماضی مفرد غائب  
 کلدی دیکدر (آن خصلته اشارتدر (خلل نقصان معناسنه (در حرف

صله (مصحف پیغمبری یتابه یا حرف مصدر) (محمول یت) بواسطه  
 خصلتدن یعنی او قومه دن و یازمه دن و شعر و طبعه دن نیجه میکهدر منی  
 شاعر لکده تعیب ایلک چونکه بواسطه خصلتدن پیغمبر لک منصفه خصل  
 کلمدی زبرا پیغمبر عزیزی حق سبحانه قرآن عظیم الشانده الهی الامی و بنو  
 توصیف محل آخرده و ما علمناه الشعر دیو شاعر یی ذاتندن ننی ایلشاند  
 جامی بولکلامده استنزا امر اذ ایدر و پرا ایلک خصایص پیسندیدر  
 و انک حقننه مدحدر سائر و فمدز شعرده عینله بویه در (عروض)  
 بوقطعه بحر زمل فتمندیر که فاعلان فاعلان فاعلان فاعلان  
 اولور \* روضه هقتم در دستان سرغان قافیه سنج سرایستند  
 سخنوری و طوطیان غزل سرای شکرستان نظم کسری \* هقتم یدنجی  
 دیمکدر (در حرف ظرف) (دستان حکایه دیمکدر) (مرغله اضافت  
 لامیه سرغان الف نون اادات جمع مرغ ممک ضمبسه قوش دیمکدر  
 ما بعدینه اضافت موصوفک صفتدر (قافیه سنج وصف ترکیبدر  
 حسب اللغة قافیه طاریجی دیمکدر استعمالده قافیه کلام سنو بلجی  
 دیمکدر مسجع معناسنه) (سرایستانه اضافت لامیه سرایستان ترکیب  
 مزجیدر بستان سراده دیرل بستان لوی دیمکدر ما بعدینه اضافت  
 لامیه) (سخنوری وصف ترکیبدر شاعر معناسنه) (با حرف مصدر  
 (واو عاطفه) (طوطیان الف نون اادات جمع طوطی معروف غزل سرایه  
 اضافت صفتدر در غزل مر او صف ترکیبدر غزل اریجی معناسنه  
 ما بعدینه اضافت لامیه) (شکرستانستان اادات کزندیر شکر لک دیمکدر  
 ما بعدینه اضافت یتابه) (نظم کسرتده وصف ترکیبدر نظم دوشیجی  
 یا حرف مصدر ترتیب نظم ایلجی لک دیمکدر خلاصه شاعرده  
 مستعملدر (محمول ترکیب) یدنجی روضه شاعر لک سرایستانک  
 مسجع قوشلرینک حکایه سی و ترتیب نظم ایلجی لک شکر لکینک  
 غزل اریجی طوطیلرینک حکایه سی یتانیده در \* شعر در عرف قد مای  
 حکما کلامیست مؤلف از مقدمات مخیله یعنی از شان آن باشد که در  
 خیال سامع اندازد معانی را که موجب اقبال باشد بر چیزی با اعراض  
 از چیزی خواه فی نفسه صادق باشد و خواه فی و خواه سامع اعتقاد  
 صدق داشته باشد بانی چنانکه گویند خمر لعلیست مذب یا باقوتیست

7. Cap.

سمبال باعمل چیز یست تلخ باشورقی کرده زنبور \* عرف بونده  
 اصطلاح معناسنه در (قدمایه اضافت لامیه قدما قدیمک جهیدر  
 اسکی دیمکدر) حکمایه اضافنده لامیه (صکلاهی یا حرف وحدت  
 (مؤلف اسم مفعولدر مرکب مناسبه) مقدمات مقدمه نک جهیدر  
 مقدمه بر مقدم ایله مالی به دیرل (مخبرله اسم مفعولدر تمجیل اولشمش  
 معناسنه) شان آن لامیه آن شعره اشارتدر (باشد فعل مضارع مفرد  
 قاصب اولور دیمکدر) که حرف بیان (خیال خواص خسته باطنه وندر که  
 مقدم دماغک بطن مؤخرنده در جس مشترک خزینه دار بدر  
 (ماده اضافت لامیه) اندلزد فعل مضارع مفرد طائب آت دیمکدر  
 (معانی معنائک جهیدر) ادا ادات مفعول (موجب اقبال مفعولنده در  
 اقباله سبب دیمکدر) بر حرف مسله (چیزی یا حرف وحدت  
 (یا اعراض یا ادات تردید اعراض اقبالک ضدیکه نفرت معناسنه  
 (خواه استرسه دیمکدر) فی نفسه ضمیری کلامه را جهیدر او کلام نفسنده  
 دیمکدر) فی ادات سلب (داشته باشد طومش اولسون دیمکدر  
 (یا حرف تردید) چنانکه انجیلین که دیمکدر (کونند فعل مضارع  
 جمع غائب دیرل دیمکدر) نجر مبتدا شراب دیمکدر (الطیست خبری  
 لعل برقرمزی طاشدر جواهر انواعندن (یا حرف وحدت) (مذایب  
 اسم مفعولدر افعال بایندن ایشم دیمکدر لعلک صفتی) (یا حرف  
 تردید) یا قوتی لعلی اوزره معطوف یا قوت دخی جواهر بوغندند  
 برقرمزی طاشدر از بایی فرق ایدر بری صافی بری طونقیدر یا حرف  
 وحدت (سیال مبالغه وزنی اوزره ایشی دیمکدر بوایکی مثال موجب  
 افعال سامعدر بری نوع ماصادق بری کاذب (یا حرف تردید) (عسل  
 پال دیمکدر) چیزی یا حرف وحدت (تلخ اچی دیمکدر) (شور  
 بولانق) (فی کرده زنبور لامیه فی کرده قومق دیمکدر) (زنبور آری  
 دیمکدر بوایکی مثال دخی موجب نفرت سامعدر بری کاذب بری صدقه  
 قریب نیدر المفصلات فی المنطق (محصول ترکیب) شعر عرف  
 قدمای حکماده مقدمات مخبرله دن مرکب بر کلامدر یعنی بر شبته  
 موجب اقبال یا خود بر شیدن موجب نفرت اولان معانی بی سامعک  
 خیالنه القائل شانیدن اوله استرسه او کلام نفسنده صادق اولسون

استرسه اولسون واسترسه سابع دوغری اعتقاد طومش اولسون  
 یعنی ایتانسون استرسه اینانسون انجلین که دبرل خیر اریغش  
 لعلدر یاخود خیر آقیهی یا قوتدر بو صورتده طبیعت شرابه میل  
 ایدر اقبال ایدر نفسنده صادق اولمق لازم دکل وبال آجی برنسنه  
 در یاخود بولانق آری قوسم و غیبه در بو صورتلده نفس بالدف نغرت  
 ایدر اشسته حکمای متقدمینه کوره شعر بودر \* و متأخرین حکما  
 بان وزن و قافیه را اعتبار کرده اند فاما در عرف جهوز جز  
 وزن و قافیه در آن معتبر نیست پس شعر کلامی باشد موزون  
 و مقفی و تمجیل و عدم تمجیل و صدق و عدم صدق را در آن اعتباری  
 و لله در الشعر ما اعظم شأنه و ما ارفع مكانه و لبث شعری ایه  
 فضیلة اجل من الشعر وای شعر اجزل من هذا الشعر \*  
 متأخرین حکما لامیه حکماک متأخری دیمکدر (بان با حرف  
 مصاحبت آن مقدمات مجله به اشارتدر لا وزن معروف افاعیل  
 تفاعیل دیمکدر) قافیه بی اجالا سابقده بیان ایلدک (را ادات مفعول  
 ) کرده اند ایلشارندر (فاما ادات استدراک (عرف جهوز لامیه) آن  
 کلامه اشارتدر (معتبر افتعال بایندن اسم مفعولدر اعتبار اولمش  
 دیمکدر (نیست دکلدر مضاسنه) پس ادات تفریع (کلامی با حرف  
 وحدت (باشد فعل مضارع مفرد فائب اولور دیمکدر (را ادات  
 تخصیص (در حرف ظرف) آن کلامه اشارتدر (نی بوق دیمکدر (الله  
 جار مع المجرور ظرف مستقر مقدم خبر (در دالک فتنی وراه مشده ابله  
 جزا معتناسنه در (شعره اضافت لامیه یعنی شعرك جزاسی و هو صنی  
 الله مخصوصدر مقام مدحده مستعملدر (ما اعظم فعل تعجب نه عجب  
 عظیم اولدی دیمکدر (شان لفظ امر فوع فاعلی (ضمیر شعره راجعدر  
 (ما ارفع ما اعظم کبی نه عجب رفیع اولدی دیمکدر (مکان فاعلی (ضمیر  
 بنه شعره راجعدر (ایت حرف تمی مأمول اولیان شیء مطلبده مستعملدر  
 (شعری یاه منکلم ایله تقدیرا مرفوع اسمی شعر بونده علم معتناسنه در  
 خبری محذوف حاصلدر یعنی نه اولیدی بنم علم حاصل اولیدی  
 یعنی کاشکی شعری یلیدم (ایه ای تک مؤثی ادات استغفام و مبتدا  
 (فضیلت مضاف الیهی) اجل اعظم معتناسنه خبری (من اجله متعلق

(الشعر مفعول غیر صریحی (ای سابق ایه کی (شعر مضائق البهی  
 (اجزل خبری بوده اعظم معناسنه در (من هذا مفعول غیر صریحی  
 (الشعر هذا لك مضائق البهی (محصول ترکیب) حکما لك متأخری  
 مقد مات تخيله ايله وزن وقافیه بی اعتبار ایشلردن فاما عرف جهوره  
 وزن وقافیه لك غیر اول کلامده معبر دکدر بویه اولنجده شعر  
 یر کلام اولور که موزون و معنی اوله تخیل عدم تخیل و صدق عدم صدق  
 انده معبر دکدر یوندن صکره درجه سی عالی اولدیغین بیان ایدوب  
 بیورد که شعرک جزا و عوضی اللهه مخصوص صدونه عجب شعرک شانی  
 عظیم اولدی و نه عجب مکان و مرتبه سی رفیع اولدی نه اولبدی  
 بنم شمر اولبدی قنقی فضیلت شعر دن اعظم در یعنی بیوکدر و قنقی  
 شعر یوسهر دن اجزلدر ز را شعره شعر حلال اطلاق اولنور حاصلی  
 نه یر فضیلت شعر دن افضلدر و نه یر شعر شعر دن اجزلدر (مشوی)  
 هیچ شاهد چو سخن موزون نیست \* سر خوبی ز خطش بیرون  
 نیست \* شاهد محبوب دیمکدر (چو ادا تثنیه) (سر خوبی لامیه  
 یا حرف مصدر (سر رانک تشدیدله در علامت معناسنه کوزلک  
 علامتی دیمکدر (شین ضمیری سخننه راجعدر (محصول بیت) هیچ  
 سخن کی موزون محبوب یوقدر کوزلک سری خطندن طشره  
 دکدر \* صیر از و صعب و تسلی مشکل \* خاصه وقتی که پی بردن دل \*  
 از و ارادن محققدر او ضمیر سخننه راجعدر (صعب کوج دیمکدر  
 (تسلانی الکلمت معناسنه در (مشکل معروف) (خاصه علی الخصوص  
 دیمکدر (وقتی یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت (پی ادا  
 تعلیل (بردن مصدر در المق معناسنه) (محصول بیت) سخن بر محبوبدر که  
 مانند صیر کوج و تسلی مشکل علی الخصوص بروقت که کوکل  
 المق ایچون یعنی عاشقانه کوکل المق ایچون اوقنه هیچ تحمل اولغز  
 \* کند از وزن بیبر خلت تاز \* کند از قافیه دامانش طراز \* کنده  
 فعل مضارع مفرد غائب ایلر دیمکدر (میر لفظنه مر بوطدر بیر  
 کند کیر دیمکدر لبس معناسنه (بیر یا حرف صله) (خلعت تاز  
 بنایسه (دامانش شین ضمیر سخننه راجعدر (طراز علم معناسنه که  
 بعض حیث واطلسدن او موزریشه و سائر برارینه زینت یا علامت



ایچون دیکد کیری شیدر بونده دامان مناسبتیه شاطر اتکی  
 دیدکیری شیدر (محصول بیت) وزن دن ناز خلعتی کیر یعنی سخن بر  
 محبوب بی بدلد که وزنی ناز مشابه سنده قافیه دن سخنک  
 آنکی طراز ایلر یعنی آنکی مزین اولور \* پاخلخال ردیف آراید \*  
 \* برجین خال خیال افزاید \* پایاق دیمکدر (بخخلخال ردیف بیانبه  
 باحرف مصاحبت) خلخال عرب و عجم خانولری ایافلرینه طاقده قیری  
 حلیدر ردیف مقدا بیان اولندی ردیف خلخال ایله دیمکدر (آراید  
 فعل مضارع مفرد غائب بزه به دیمکدر) برحرف استعلا (جین آکین  
 دیمکدر ناصیه معنایسته) خال خیال مجازا بیانبه خال بک دیمکدر  
 خیال بونده معانی دقیقدن عبارتدر (افزاید فعل مضارع مفرد غائب  
 آرتیر دیمکدر بوفعل لک فاعل لری سخنه راجعدر) (محصول بیت)  
 ایافنی ردیف خلخال ایله بزه به ناصیه سی اوزره خیال کی اولان خالی  
 آرتیر یعنی سخن محبوبی ردیف خلخال ایله قد من مزین ایلیه  
 و خیال خالی زیاده ایلیه بویله رعنا وله \* رخ زتشیه دهد جلوه  
 چوماه \* ببرد عقل صد افتاده راه \* رخ مبتدا یکاق دیمکدر (تشیه  
 بکرتشمک دیمکدر اصطلاحاتی مخصوصا برفق در) (دهد فعل مضارع  
 ویره دیمکدر) (چو ادات تشیه) ماه آئی دیمکدر قر معنایسته  
 تشیه چوماه کیسدر درون عاشقه ضیا و فرح و بریده محبوبی ماهه  
 تشیه ایلش (ببرد بیه تا کید ایله فعل مضارع مفرد غائب آلور دیمکدر  
 عقل صد افتاده لامیه افتاده دوشمش دیمکدر) (زراه مفعول به غیر  
 صریحی) (محصول بیت) یکاق تشیه جلوه و برو ماه کی یعنی سخنک  
 روی تشبیهات و استعاراتدن ناشی آئی کی جلوه ایلیه یوز قدر یولدن  
 دوشمشک عقلی آلور حاصلی عشاقک عقلی پراککنده و پریشان  
 و بی شعور ایلر \* مونجنیس زهم بشکافد \* خالی از فرق دو کسو  
 باقد \* مو قیل دیمکدر (بجنیس با حرف مصاحبت بجنیس تفعیل  
 باندن مصدر در اصطلاح شعرده جمع حروفی یا اکثر حروفی مطابق  
 اولان کلمه دیرلر بوده برفاق نوعدر نام و ناقص و زائد و مرکب و مکرر  
 و مطرف و خط و ملاخ شام معنایسته اولان شام ایله ولایت علمی اولان  
 شام و دال مضمومه ایله درد ایله دال مفتوحه ایله درد و خامه ایله خام

و غمخوار

و غمخور ایله غم خوار و آزار اهلزار و خاری ایله داری و بشمار ایله پسر  
 کی (زهم بری برندن دیمکدر) بشکافد باه تا کید ایله فعل مضارع مفرد  
 غائب بارار یعنی آیرردیمکدر (خالی بوش معناسنه) (فرق معلوم) (کپسو  
 صاج بولکی دیمکدر) (باقد فعل مضارع مفرد غائب اورردیمکدر  
 (محصول بیت) (نجنس ایله قبلی بری برندن آیرر فرقن خالی ایکی  
 بولک صاج اورر حاصلی قبلی فرق دکل یک برار فرق و تمیز اوانماز  
 اینکی بولک صاج اورر که خیال کی \* لب ز تر صبع کهر ر بر کند \*  
 \* زلف مشکین کهر آو بر کند \* تر صبع اصطلاح شراره مصرعینک  
 کلمه لری بر برینه وزن و مقدارده معادل اولمقدر (کهر ر : وصف  
 ترکیبدر کهر دو کیچی دیمکدر) (صکند اولور دیمکدر) (زلف مشکین  
 موصوفک صفتنه در) (بعض نموده جمد مشکین واقعدر معنی برر  
 مشکین با حرف نسبت نون حرف تا کید مشکلی دیمکدر) (کهر آو بر  
 وصف ترکیبدر کهر آصیچی دیمکدر) (محصول بیت) (لب تر صبع درن  
 جوهر دو کیچی یعنی صاچیچی اولور زلف مشکین ده کوهر آصیچی  
 اولور حاصلی لبندن کوهر لردو کر زلفنه جواهر تعلیق ایلر \* چشم  
 ازا بهام کنند چشمک زند \* فتنه در انجمن وهم فکن \* ایهام ایکی معنایه  
 محتمل اولان لفظه با کلامه دیرلر (چشمک کوزلک معناسنه در) (چشمک  
 زن وصف ترکیبی در کوزلک اور یچی دیمکدر) (فتنه فکنک مفعول  
 صریحی) (انجمن جمعیت معناسنه در) (وهم مؤخر دماغک بطن  
 اولنیده در مقدمات باطله ترکیب ایلر) (وهم فکن وصف ترکیبدر  
 فتنه براقیچی دیمکدر) (محصول بیت) (صنعت ایهامدن وهم جمعینه  
 فتنه براقیچی اولان چشم سخنه کوزلک ایلر یعنی پیار \* بر سر چهره  
 نه زلف مجاز \* شود از پرده حقیقت پرداز \* بر حرف استعلا) (سر  
 بونده تا صکبد در) (نهد فعل مضارع مفرد غائب قور دیمکدر  
 (زلف مجاز بیانیسه مجاز حقیقتدن عدوله دیرلر که رسالات استعارانده  
 مصر حددر) (شود فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر) (پرده  
 معروف) (حقیقت ده معروف) (حقیقت پرداز وصف ترکیبی در  
 حقیقت صورت و زینت و یر یچی دیمکدر) (محصول بیت) (چهره سخن  
 اوزده مجاز زلفنی قوبه یعنی مجازات ایله حقیقت و جهنی ستر ایلله

و پرده دن حقیقه صورت و بریجی اوله یعنی پرده مجاز دن بینه حقیقت  
 نمایان اوله بومثنوی مؤلف مر حومك سبعة الابرار نام كتاب  
 منظومنده دركه هر بر بیت دلقر یونده صنایعات ضرب و بدیع مالا  
 مالدر اولا شعری استعاره مصرحه طریقله بر محبوب بی همتاب تشبیه  
 ایدوب بنسه مشبه اولان شعری مراد ایلش و مشبه بهه ملائم اولان  
 حالاتی مشبهده اولان احواله تشبیه ایلش اولا محبو بلرده اولان  
 نازی خلعتنه تشبیه ایلش دائما معنی ناز وادادن منفك اولدقلریچ و ن  
 شرک و زنی دخی اول خلعت نازه مانند قیلش محبو بلردامان توبی  
 مزین ایتکله طراوت بخش اولدقلری کی شرک قافیه منی اکا بکرتمش  
 كذلك خلخال ایله مزین اولدقلری حالی شرک ردقاری اولانته مشابه  
 قیلش وینه جیننده نقطه موهومه کی اولان خالی شرک خیالات  
 دقیقه سنه بکرتمش صنایع بدیعه شعریه اولان تشبیهی محبوک  
 رخنه تشبیه ایلش آی کی اولمده کلام بخش قلی یاره یاره جزء لاینجری  
 مرتبه سنه کنوروب اتی خیال کی ایکی صاج اورمکه تشبیه ایلش  
 توصیح حقیقه ملائم اولان دوکلك و اصلخی ذکر ایلله سببه مکنه  
 اجرا ایلش ابهام طرفینه شامل اولدیفندن کوزلکه مماثل قیلش  
 زلف محبو بلرک اکثر وجهی اورتمده چهره بی حقیقه زلفی مجاز  
 مشابه ایلش وینه حقیقت مراد اولمحق ایله کایه بی مراد ایلش  
 تدبران کنت من اولی الابصار والا تگون من اهل الادبار \* وآنکه  
 حضرت حق سبحانه و تعالی کلام معجز طراز قرآن مجید تی و ما هو بقول  
 شاعر از آرایش تهمت شعر مطهر ساخته و علم بلاغت مورمش را  
 از حسیض تدن بل هو شاعر باوج تقدس و ما علمناه الشعر و ما یبغی له  
 افراخته نه اثبات این معنی راست که شعر فی حد ذاته امری مذموم  
 است و شاعر بسبب اراد کلام منظوم معاتب و ملوم بلکه بنابر اوست  
 که قاصران نظم قرآن مستند بسلیقه شعر ندانند و معاندان مقصدی  
 تعدی یا زاصلی الله علیه وسلم از مرده شعر انشعارند و این واضح ترین  
 دلیلست بر رفعت مقام شعر شعرا و علو منازل معجز آفرینان شعرا را \*  
 (وآنکه اندن صکره دیمکنر) کلام معجز طراز قرآن را ادات مفعول  
 اضافت موصوفك صفت و لامیه معجز طراز وصف ترکیبی در قرآنك

مجره ايله معنون اولان كلامي ديمكدر (بمانني باحرف مصباحيه  
اضافت پسانه نفيك مابعدنده كي آيتيه اضافتي لاميه (وما هو بقول شاعر)  
آيتنك نني ايچون اولان ماسيله ديمكدر باحرف نني هو مبتدا قرأه راجع  
بقول شاعر خبري قرآن شاعر قوليدر اولمدي ديمكدر (الايش بولاشق  
معناسنه ايسم مصدير در) تهته اجنافتي فاعلنه در تهتهك شعره  
مفعولنه در (مظهر اسم مفعولدر پاك معناسنه) ساخته ماضيدن قسمدر  
دوزمش معناسنه بونده ايش ديمكدر (علم بلاغت يسانه علم عينك  
ولامك فاعل يله صبحاق معناسنه وعلامت معناسنه در) بلاغت تبليغ  
معناسنه در (فصاحت كلاميه تفنن معناسنه در) بلاغت مورد تركيب  
مر جيدر مورد ايسم مكان ورود محلي ديمكدر (شين ضمير قرأه راجعدر  
راادات مفعول قرأك مورد بلاغت اولان صبحاغي يا علامتي يعني  
فصاحت و بلاغت محلي اولان علمي بتبليغ احكامك محل ورودی  
اولان علمي كه مراد حضرت رسولدر زیر علم الهه هدی و علم الايمان  
و علم اليقين دیو حضرت رسول الله اطلاق ایدر لر كه علمدن مراد  
افنديز اولش اولور (حضیض الحقیق ديمكدر) اصل حضیض دیو  
شمسك فلكي كه سماء رابعدرانده اولان كندی فلكيك فلك شمسك  
سطحنه مماس اوليان جزئه در لر مثلاً دائرة اول فلك رابعدر  
ايچنده اولان دائرة كه منطقه سي منطقه سنه مطابق د كل شمسك  
انده اولوب دوران ابتدكي فلكدر كه بر طرفي مماس بر طرفي غير مماس  
مماسنه اوج غير مماسنه حضیض دیر لر كه شمس آلتی آی مماس  
طرفنده بولمغه حرارت غالب اولور على العكس برودت بونده حضیض  
اسفلدن عبارت اولور (تدئسه اضافت لاميه تدنس تفعل باندن  
مصدير در كبر لئلك معناسنه) بل هو شاعر قولنه اضافتي لاميه (بل اادات  
اضراب هو مبتدائي اى به راجعدر شاعر خبري كفارك نني دكل بلکه  
او محمد شاعر در دیو افتزاري دنسي الحقاغندن ديمكدر) باوج تقدس  
باحرف صله اضافت يسانه اوج بالاده تفصيل اولنديغي اوزره  
حضیضك مقابلي محل اعلان ديمكدر تقدس پاكلك (وما علمناه الشعر  
وما ينغي اه) قولنه اضافتي لاميه (ما حرف نني) علمنا تفعل باندن  
فعل ماضی متكلم مع الغير بونده نون جمع تعظيم ايچوندر بر عظيم الشان

تعلیم الیله دیمکدر ضمیر مفعول صریحی حضرت محمد راجعدر  
الشعر مفعول ثانیه (ماینه حرف نفی) یعنی فعل مضارع مفرد مذکر  
غائب فاعلی محذوفه شعره راجعدر (له یعنی به متعلق ضمیر حضرت  
محمد و اجطرد و محمد ایچون شعر لایق اولردیمکدر حاصلی بن عظیم  
الشان الکاشعز تعلیم الیله و شعر اکا لایق دکلدر بیور و حسینه پاکک  
ایچونه دیمکدر) اغراضه حاضرین قیاسی و لازمه متعدی پیشنده  
مشترک و بوده متعدی در یو جملش دیمکدر (نه حرف نفی اثبات  
این معنی) موصوفه مفعولده اضافی در (را ادات تعلیل (سین و تا  
امان خبر بو معنی فی اثبات ایچون دکلدر معنی دن حراد کلام آئیدر  
(که حرف رابط) فی حد ذاته گشتی حد ذاته دیمکدر حد  
ماهیتدن عبارتدر (اصری یا حرف وحدت) مذموم صغی (تسبب ابراد  
کلام منظوم) لامیه و بیانیه و موصوفه صفتیه اضافی در  
یا حرف مضافت منظوم اولان کلامی ابراد ایدوب کتور مک عبیه  
معاتب) مفاعله باندن اسم مفعولدر عتاب اولنغه مستحق دیمکدر  
ملومده) اسم مفعولدر لوم اولنغه مستحق دیمکدر (بلکه ادات اضرب  
بنابرانست) اکامی در که دیمکدر (نظم قرآن لامیه) (را ادات مفعول  
مستند) افعال باندن اسم فاعلدر اصل لغته طیبی دیمکدر اما  
اصطلاحده برشی شیء آخره اثبات ایچکه دیور (بسیلقه شعر  
یا حرف صله اضافت بیانیه) سلیقه طبیعت دیمکدر طبیعت شعریه به  
اسناد آیدیمی دیمکدر (ندارند فعل نفی مستقبل جمع غائب طوعمه  
دیمکدر) معاندان الف نون ادات جمع عناد آیدیمی دیمکدر مابعینه  
اضافت صفتیه) متصدی ایلر و کلجی یعنی اقدام آیدیمی دیمکدر  
تحدی) تفعلی باندن مصدر در خصمه حد بی بیلدر مک ایچون  
دعونه دیور (بان ادات فاعلدر جی معانسه تحدی آیدیمی دیمکدر که  
حراد جناب اشرف موجودات وسید مخلوقاتدر) (را ادات مفعول  
زمره شعرا) بیانیه زمره بلوک و طائفه معانسه در (نشانده فعل نفی  
مستقبل جمع غائب صایمیه دیمکدر) (این بومذکور کلامه اشارتدر  
واضح) آشکاره معانسه مصدر در (ترادات تفضیل یا ادات نسبت  
نون حرف تأکید) (دلیلی یا حرف تنکیر سین و تا ادات خبر) (بر حرف صله

رفعت) بوجهك معناسنه مصدر در (مقامه اضافت فاعله در  
 مقامك) شعره لاميه (شعر از شاعر ك جمع در) علوم مصدر در عاليلك  
 معناسنه (مترانه اضافت فاعله در) مترلك (شعر آفرينانه لاميه  
 شعر آفرينان الفنون ادوات جمع شعر آفرين وصف تركيبند  
 وشاعر ممتاز لردين عبارت در) شعر آرايه اضافت صفت مصدر شعر آرايه  
 وصف تركيبى در شعره زينت و پيچى ديكمدر (محمول تركيب)  
 اندن صكره حق سبحانه و تعالى قرآنك معجزه ايله معنون اولان كلامى  
 وما هو بقول شاعر كلام معجز اثرينك نبي ماسيله يعنى قرآن شاعر سوزى  
 دكلدر ديكمكه شعر نهنى بولا شغندن پاك ايلشدر و قرآنك تبليغى محلى  
 اولان يا فصاحت و بلاغتك مورد و كافى اولان صبحاغى يا علامتى كه  
 حضرت محمد صلى الله تعالى عليه وسلم كفارك بل هو شاعر ديد كارى  
 مفهومك تدنسى حضيضندن يعنى بلكه شاعر در ديوا فك و افترالزندن  
 حاشا شام حاشا نوع غبار تدنس مشاهده اولمقلق الحقله نندن (وما علمناه  
 الشعر وما ينبغي له) نظم دلاراسى يا كلكى مرتبه عاليسنه بوجلمشدر  
 يعنى بن عظيم الشان حبيبه شعر تعليم ايتدم و شعر اكالايق دكلدر ديوا  
 بسور مسيله اوج تقدسه بوجلمشدر حاصل افك كفتارى تر يفا و باطل  
 ايلشدر معنای آنى بن اثبات ايچون دكلدر يعنى حق جل و علايك  
 وما هو بقول شاعر (وما علمناه الشعر وما ينبغي له) قول شاعر بونى  
 اثبات ايچون دكلدر كه شعر احب ذاتنده مضموم و شاعر كلام منظوم  
 ارادى سبيله معاتب و ملوم اوله بويله دكلدر بلكه بو كلام شريفتر  
 اكابنى در كه عقلى قاصر اولنلر نظم قرآنى طبيعت شعره مسنده طوبه لر  
 يعنى شعر ظن ايتبه لر و مقدم اولان عداد جيلر خصصى الزامه دهوت  
 ايديجى قعر عالمى شعر از سره سندن تعداد ايتمبلر و بو كلام زياده  
 آشكاره دليلد شعرايك شعرينك مقامى عاليلكنه و شعر تر زين ايديجى  
 سحر آفرينلر ك منزلت و قدرينك رفعتنه و بوجه لكه (قطعه)  
 \* پايه شعر بين كه چون زنجى \* نى نعت پيبرى كردند \* (پايه شعر لاميه  
 شعرك پايه سى ديكمدر پايه مرتبه معناسنه (بين امر حاضر مفرد كور  
 ديكمدر) كه حرف پيلان (چون ادلت تعطيل) نى نعت مصدر ك  
 مفعولنه (نعت پيبرى لاميه يا حرف نسبت پيبره وجوه اربعه جاتر در

پیغامبر پیغمبر پیامبر پیغمبر رسول معناسنه در (کردند فعل ماضی جمع غائب  
ایلدیلر دیمکدر) (محصول بیت) شمرک مرتبه سنی کور که چونکه بی  
صلی الله علیه وسلم دن پیغمبر لک یعنی کافر لینی ایلدیلر حاصلی پیغمبر  
دکلسین دینیلر \* بهر تخیج نسبت قرآن \* تهمت و بشاعری کردند \*  
بهر) ادات تعلیل (تخیج نسبت قرآن مصدرک مفعولیه و لامیه تخیج  
تفعلیل باینن مصدرک در تخیج فتلک معناسنه قرآنک نسبتی تخیج ایچون  
دیمکدر) تهمت او مصدرک مفعولیه در او ضمیری بی صلی الله علیه  
وسلمه راجعدر) بشاعری یا حرفه صاحب یا حرفه مصدر  
(محصول بیت) قرآن نسبتی تخیج ایچون انی شاعر لک ایله تهمت  
ایلدیلر قرآنی تشبیه اندن اقرب شی بولدقلرندن ناشی (عروض)  
بوقطعه بحر خفیفه ندر که فاعلان مفاعیلن فعلات در (شعر بر چند  
قسمت چون قصیده و غزل و مثنوی و قطعه و رباعی و شعرادر عمارست  
اینها متفاوت بعضی متغنین اند که بر جمع این اقسام شعر گفته اند  
و بعضی ازان قبیل اند که میل ایشان بعضی ازان اقسام بیشتر بوده  
است چون متقدمان که اهتمام ایشان بقصاید بوده است در مباح  
و مواظبه و غیران و اهتمام بعضی مثنوی \* بر حرف استعلا) چند قسمت  
بر قافیه قسمدر دیمکدر (چون ادات تشبیه) قصیده اون ایکی بیت  
تجاوز ایلیوب مناجات باری بی مشتمل یا نعت رسولی مشعر یا رکاز  
وصفی حاوی اولان ایانه دیرلر (غزل بش و بشیدن زیاده اولوب  
می و محبوبه متعلق صکلامی جامع اولان سخنه دیرلر) مثنوی یتشده  
عدد و اوصاف شرط اولمه رق هر نه کونه اولور سه اولسون اما هر  
ایکی مصرع می مقفی اولوب هر بیتک قافیه سی آخر اولان اسلوبه دیرلر  
(قطعه) بشیدن ناقص اولانه دیرلر (رباعی بالاده تفصیل اولنان  
وزن مخصوص اوزره اولان ایکی یتشه دیرلر) عمارست مفاعله بایندن  
مصدر در مهارت معناسنه) متعالت تفاعلی بایندن اسم فاعلدر بری  
برندن فرقی معناسنه) متغنین تفاعل بایندن اسم فاعلدر هر نوعی  
و هر فنی یلیجی دیمکدر (اندادات جمع خبر) که حرف بیان بر حرف  
ظرف (جمع این اقسام) لامیه بوقسملرک جیبسته دیمکدر  
گفته اند) سوزلش لر در (قبیل نوع معناسنه) میل ایشان لامیه

بعضی ازین اقسام) بوقسملردن بعضیسنه (بیشترز باده رك) بوده است  
 اولمشدر (چون اذات بشیبه) (متقدمان سلف دیمكدر) (كه حرف  
 تعلیل) (اهتمام ایشان لامیه) (اهتمام افعال بایندن مصدر در صرف  
 همت معناسنه انلك صرف همتلری) (بفصاید با حرف صله فصاید  
 قصیده نك جمیدر) (بوده است اولمشدر دیمكدر) (در حرف طرف  
 مدایج مدیحه نك جمیدر) (مواعظ موعظه نك جمعی بمثنوی با  
 حرف صله) (محصول ترکیب) شعر بر فاج قسملر قصیده و غزل و مثنوی  
 و قطعه و رباعی گچی و شاعرا ر بونلك یعنی بوقسملك مهلتند  
 پری رندن فرقلری واردر بعضی متفنین ر در كه بوقسملك جمعیسنه  
 شعر سوبلشدر در و بعضی سی اول قیلندركه انلك سیل بوقسملك  
 بعضی سنه زیاده واقع اولمشدر متقدمان كچی كه انلك اهتمامی قصیده ر  
 اولمشدر مدایج و مواعظ و انلك غیری مناجات كچی غیلر سوبلشدر در  
 و بعضی سنك اهتمامی مثنوی به اولمشدر \* بخلاف متأخران كه  
 ایشان اكثر بر طریق غزل واقع شده است و عدد این طائفه از حد  
 و حصر بیرونست و ذكر تفصیل شان از قاعده احاطه مجاوز لاجرم  
 بر ذكر چندسی از مشاهیر ایشان اقتضار کرده می شود \* بخلاف  
 متأخران لامیه با حرف صله متأخرلك خلافت دیمكدر) (كه حرف  
 تعلیل) (ایشان ضمیر جمع غائب انلك دیمكدر) (بر حرف استعمال  
 طریق غزل بیانیه) (شده ماضیدن قسمدر اولمش معناسند) (عبد این  
 طائفه لامیه بوطائفه نك صددی دیمكدر) (حد نهایت) (محصر  
 فلان قبلر دیمكدر) (ذكر تفصیل شان مضدرك مغولنه و لامیه  
 تفصیل تفصیلك جمعیسنر شان ضمیر جمع شعرا به راجع صدر شعر انلك  
 تفصیلارینی ذكر دیمكدر) (قاعده احاطه بیانیه احاطه قبالامق معناسنه  
 (مجاز و تفاعل بایندن اسم فاعلدر كچی معناسنه) (لاجرم بالضروری  
 دیمكدر) (بر ذكر چندسی بر فاجنی ذكر اوزر دیمكدر) (مشاهیر ایشان  
 لامیه مشاهیر مشهورلك جمیدر انلك مشهورلندن دیمكدر) (اقتضار  
 افعال بایندن مصدر در قضا لفق معناسنه) (كرده می شود ایلش  
 اولور دیمكدر) (محصول ترکیب) شعر انلك بعضیسی متفنین و متقدمین  
 اكثری قصابده ماهر و بعضیسی مثنویده ممتاز اما متأخرین یوكا



محال قدر که انزلت اکثری غزل طربتی اوزره واقع اولمشدر و بوشعرا  
 طائفه سنک عددی جد و حصر دن بیرونذر و انزلت تفصیل لایق  
 ذکر قاعده احاطه دن مختص اوزدر لاجرم انزلت مشهور لایق بر قاجانی  
 ذکر اوزره افتضاح اولش اولور \* رودی رحمه الله از ماوراءالنهر ست  
 و از مادر ناینا زاده است اما چنان ذکر و نیز فهم بوده است که  
 در هشت سالگی قرآن را تمام حفظ کرد و قرائت بینا موخت و شعر  
 گفتن گرفت و بواسطه حسن صوت در مطربی افتاد و عود بیاموخت  
 و در آن ماهر شد و نصیر ابن احمد سامانی او را تربیت کرد گویند  
 او را و بیست غلام بود و چهار صد شتر در زیر خفت و بار می رفت  
 و بعد از وی هیچ شاعر را این مکنیت نبوده و اشعار وی العهده  
 علی الی اوی صد دفتر بر آمده است و در شرح یمنی مذکور است که  
 اشعار وی هزار هزار و سه صد بیت بوده است و از سخنان ویست  
 در صفت شراب \* رودی یا حرف نسبت کافی هاء رسمیدن مبدل  
 روده بغیر صقیدن مصنوع اولان ساز کریشنه دیرل شاعر عود  
 دید کبری سازی چالد یغدن رودی تلفیق اولمشدر بومعنی جمیع  
 لغتله رود لفظنه و پرد کبری معنایه کوره در اما لغت غریبه دندر که  
 رود او غل معنایه در کافی حرف تصغیر یا حرف نسبت او غلجق  
 دیمکدر صغرسنده شو رسو یلدیکندن رودی دینمشدر (ماوراءالنهر  
 بخارا و خراسان جیحون سیحونی محیط بر اقلیمک آیدر) مادر انا دیمکدر  
 والده معنایه (ناینا کور دیمکدر اعمی معنایه (زاده ماضیدین  
 قسیدر طوغش معنایه (چنان انجمن دیمکدر) ذکی عاقل معنایه در  
 (نیز فهم عطف نفسیری شکلیدر و وصف ترکیبدر کسکین  
 یا خود چاک اکلیمی معنایه (بوده ماضیدین قسیدر اولش دیمکدر  
 (که حرف تعلیل (هشت سالگی یا حرف مصدر کافی هاء  
 رسمیدن مبدل و هاء رسمی ادات مقیدار (هشت سکن دیمکدر  
 سکن یا شنده دیمک اولور (قرآن را ادات مفعول (تمام یا حرف مصاحبت  
 تمامیه (کرد فعل ماضی مفعول دیمکدر (قرائت اصطلاحات  
 قراده عشره و سه تقریبیه او قومه دیرل (بیاموخت باه تا کید ایله  
 فعل ماضی مفرد ثانی ام کردی دیمکدر) (گفتن گرفت ماضی مرکبدر

سو بلکه باشلدی دیمکدر (بواسطه حسن صوت لامینه و مصدرک  
 فاعله اضافه افتیدر) یا حرف مصاحبت سیبیتی متضمن (در حرف صله  
 (مطربی یا حرف مصدر مطرب چالخی چالانه دیرل مطرب بلغه دیمکدر  
 (افتاده فعل ماضی مفرد غائب دوشدی یعنی میل اینلدی دیمکدر  
 (عود عجمانی برساندر که طنزوره مشابه لکن نکنه سی ~~ک~~یز اولور  
 بود یارلر ده متروکدر) یا موخت سابق کی (در حرف ظرف) آن عوده  
 انشارتدر (ماهر استاد دیمکدر (شد فعل ماضی مفرد غائب اولدی  
 دیمکدر (نصر بن احمد بر پادشاهک اسمیدر) سامانی یا حرف نسبت  
 سامان بر دولتک اسمیدر که طغوز نفر در یوز ییلدن مجاوز سلطنتلری  
 وارددر محمود سبکتکین پونلره غالب اولمشدر اوللری عادلدر یونصر  
 آنک او غلبیدر ماوراء النهر ده ایدیلر (اوضمیر رود کی به راجعدر) را  
 اذات مفعول (تریت بسلک معناسنه در (تریت کرد بسلدی دیمکدر  
 (کو تید فعل مضارع جمع غائب نقل ایدرلر دیمکدر) اورود کی به  
 راجعدر) را اذات تخصیص آنک دیمکدر (دو یست ایکوز دیمکدر  
 (غلام کوله معناسنه) بود اذات ماضی و لرایدی دیمکدر (چهار صد  
 در یوز دیمکدر) شتر دوه دیمکدر (در حرف ظرف) زیر درخت پیایسه  
 وخت التند دیمکدر (رخت متاع دیمکدر) بار خنه معطوف بولک  
 التند دیمکدر (اویه اضافه لامینه) می اذات حکایه رفعت فعل ماضی  
 مفرد غائب کیدرایدی دیمکدر (بعد از وی رود کی دن صکره  
 دیمکدر) شاعر را اذات تخصیص یا خود حرف صله بر شاعرک  
 یا بر شاعره دیمکدر (مکنت قدرت معناسنه در) نبود تی اذات ماضی  
 یوق ایسی دیمکدر (اشعار وی لامینه رود کینک شعر لری دیمکدر  
 (العهد اعتماد دیمکدر مبتدا) علی الراوی ظرف مستقر خبر اما العهد  
 علی الراوی قولی مابعد نه اولان کلامک صد فی ملزم اولندیغی  
 حینده ماستعمال ایدرلر (صد یوز دیمکدر) دفتر کتاب معناسنه در  
 (برآمده است بونده قریب اولمشدر دیمکدر) در شرح بمینی لامینه بمینک  
 شرحنده دیمکدر بمینی فن تاریخده بر کتابک اسمیدر که ابی النصر محمد  
 بن عبد الجبار شاعرک عین الدوله المحمود السبکتکین ده تألیف ایلشد  
 اولی الحمد لله الظاهر بآیانه در (سلطان محمود سبکتکینک سیرنده

ووقایعات خوارزمی ده تصنیف ایشاندر وچوق اطایف و غرایب درج  
ایشاندر و بر قاج کیمه انی شرح ایشاندر از جمله شیخ محمدالدین کرمانی  
و صدر الافاضل قاسم بن الحسن بن الخوارزمی و تاج الدین عیسی بن  
محمود و حمید الدین ابو عبدالله شرح ایشاندر شرح عینی دیدیکی  
بو نازک بریدر لیکن پوشش حله ظفر بو اوب واقف اوله مدق  
(مذکورست ذکر ایشاندر دیمکدر) که حرف بیان (اشعار وی  
لامبه بنه رودکی به راجعدر) (هزار هزار و سیصد بیت) یک کره  
یک اوچوز دیمکدر (بوده است ایشاندر) (ابن بیت آنی به اشارتدر  
(سخنان وی لامبه انک سوز زبنددر دیمکدر) (صفت و صف معناسندهدر  
(شراب اضافت مفعولندهدر) (گفته ماضیدن قسمدر سویش معناسنده  
(محمود ترکب کردکی رحه الله ماوراء النهر دندر و اناسندن اعمی  
طوغشاندر اما انجلین عاقل و نیز فهم ایدیکه سکر باشند قرانی تمام  
حفظ ایلدی و قرائت او کردند و شعر سوز بلکه باشلدی و کوزل  
صوت واسطه سی سیده مطربلغه هوس ایلدی و عود چالغی  
او کردند و عود چالنده ماهر و استاد اولدی و آل سامان ملوکنددن  
نصیر بن احمد سامانی آنی بسلدی نعل ایدر که رودکی انک ایکیوز کوله سی  
و لرایدی دنیوز دوه انک رختی و یوی التمهده کیدرایدی اندنصرکه  
هیچ برشاهان بارشاعره بو قدر قدرت اولدی للعهدده علی الزاوی انک  
شمرلی یوز گاه چقمشدر یعنی بالغ ایشاندر شرح عینی دیمکدر که  
انک شمرلی یک کره یک اوچوز بیت ایشاندر بوده یوز گاه  
قریدر دیدیکی تأیید ایدر و بوینش انک سوز زبنددر که شراب  
و صفنده سوزلندر (قطعه) آن عقیق میی که هر که بدید \* از عقیق  
که داخه نشناخت \* عقیق یا حرف نسبت عقیق برقر می طاشندر  
یعنی دهر یک معتبر دکلدر (می یا حرف تنکیر) که حرف رابط صفت  
(هر که هر کس که قدر بنددر) (بدید فعل ماضی مفرد ثانی کوردی  
دیمکدر) (عقیق که داخه موصوفک صفت اضافتدر) (که داخه اسم  
مفعولدر از بنش دیمکدر) (نشناخت فعل ثانی ماضی مفرد ثانی انجلدی  
دیمکدر یعنی فرقی ایددی) (محمود بیت) اول عقیق کی اولان شرابی که  
هر کجکه کوردی از بنش عقیقدن فرقی و تمیز ایده مدی \* هر دو یک

جوهر نذ لیک بطبع \* این پیفسر دو آن دکر بکداخت \* هر دو  
 هرایکسی دیمکدر (یک بر معناسنه در) (جوهر اصل دیمکدر (نون  
 دال ادات جمع خبر بر اصل دپرر (لیک ادات استدر اک (بطبع با حرف  
 ظرف (این صقیقه اشارتدر (پیفسر د با حرف تا کید یا همزه دن  
 منقلب (افسر د فعل ماضی مفرد غائب طوکدی دیمکدر (آن شرابه  
 اشارتدر (بکداخت باء تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب اربدی  
 دیمکدر (محصول بیت) هرایکسی یعنی شراب و عقیق بر اصلدندر  
 یعنی پردر لکن طبیعتده عقیق طوکدی منجمد اولدی و شراب اربدی  
 صافی اولدی \* نابسوده دو دست رنگین کرد \* ناچشیده بتارک  
 اندر تاخت \* نابسوده با حرف ننی ها حرف ترتب سورنندن یعنی  
 یا بشمقرن دیمکدر (دو ایکی دیمکدر (رنگین با حرف نسبت نون  
 حرف تا کید رنگلی دیمکدر (ناچشیده نابسوده کیدر طامعقرن  
 دیمکدر (بتارک با حرف صله تارک دبه دیمکدر (اندر بانی تا کیددر  
 (تاخت فعل ماضی مفرد غائب چایدی دیمکدر (محصول بیت)  
 یا بشمقرن ایکی الی رنگلی ایلدی یعنی عکسی بو یادی طامعقرن  
 دبه به چایدی یعنی قوقوسی باشه او روب مشق ایلدی (عروض)  
 بو قطعه بحر خفیفندندر که فاعلان مفاعیلن فعلات اولمشدر  
 \* و در نصیحت کوید \* دخی نصیحتده سو یلر (قطعه) زمانه بندی  
 ازاده دار داید مر ا \* زمانه را چونکو بنکری همه پندست \* زمانه  
 عالم دیمکدر پندی با حرف وحدت (آزاده دار وصف ترکیبدر  
 ازاده طوفیقی یعنی خرنندن خلاص ایدپی دیمکدر (داد فعل ماضی  
 مفرد غائب و یردی دیمکدر (مر ا را ادات صله بکا دیمکدر (زمانه را  
 را ادات صله چو ادات تعابیل (نکو ابو دیمکدر (بنکری باء تا کید ایله  
 فعل مضارع مفرد مخاطب بقیه سین دیمکدر (همه جمله دیمکدر آزاده  
 دار پرینه آزاده وار و او ایله و یرد یکی معنادن و از انی معلوم اولور  
 (محصول بیت) زمانه بکا خرنندن خلاص ایدپی بر نصیحت و یردی  
 زمانه به چونکیم ابو بقیه سین جمله نصیحتدر یعنی اطوار و ادوار عالم  
 عاقله سر پا نصیحت و پندر \* بروز نیک کسان آرزو میر زنه بار \*  
 بسا کسا که بروز تو آرزو مندست \* بروز نیک کسان با حرف صله

اضافت پايه ولاميه (روز کون ديمکدر) (نيک ابو معناسنه کسان  
 الف نون ادا ت جمع کس خلق معناسنه صاحب ثروت ديمکدر اولور  
 اماروز نيکدن اومعني منفهم اولديغندن حاجت يوقدر خلقک  
 ابو کونته يعني غنا وجاه و معناسنه ديمکدر (آرزو استک معناسنه در  
 ) مبروق نهی حاضر مفرد ايلتمه يعني ايله ديمکدر (زقهار ادا ت  
 تنبيه صقین ديمکدر) بسا چوق معناسنه (کسا الملق حرق مبالغه  
 بسا بی تا کيدلیدر) که حرف بیان (بروزنو لاميه با حرف صله سنک  
 کونکد ديمکدر) (آرزومند مند لدا ت نسبت استکلی ديمکدر يونده ده  
 شارح کسا الفی ندا معناسی و برمش محلی دکل (محصول يیت) خلقک  
 ابو کونته يعني منصوب و برزقنه صقین ارزو ايله يعني محزون اوله  
 نيچه چوق کيسدر سنک حالکه استکلیدر (عروضت) يوقطعه بحر  
 بحث مجبوند که مقالغن فعلان مقالغن فعلات اولور \* ودر بعضی  
 نوار یخ چنان عذکورست که نصیرین اجد از بخارا يروشاه جهات  
 نزول فرموده بود و مدت مکث وی انجا مقادی شده ارکان دولت را  
 خاطر بخارا و قصور و بستین آن میکشید از رودکی چیرتی بسیار  
 تقبل کرد ند تا ییتی چند مشوق و مرغب وی بخارا بگوید ودر محلی  
 مناسب برآهنگ عود بر آن رزم کنند در سخری که پادشاه مباحی کرده  
 بود این ایسات برآهنگ عود ساز کرد و بخواند \* در حرق ظرف  
 (بعضی با حرف تنکیر) نوار یخ نار یخک جعبدر (چنان اچیلین ديمکدر  
 ) که حرف بیان (بروشاه جهات با حرف صله مروشاه جهات بر شيرک  
 اسمیدر) (نزول مصدر در ایتک معناسنه) (فرموده ماضیدن عصبندر  
 بیوزمش ديمکدر) (ایود ادا ت ماضی ایدی ديمکدر) (مدت مکث وی  
 مدت زمان معناسنه در وی ضمیر نصیران اجده را جعبدر مکث اکلمک  
 معناسنه لک اکلمک زمانی ديمکدر) (انجا اول محله) (متلدی اوزون  
 ديمکدر) (ارکان دولت لاميه) (را ادا ت تخصیص) (خاطر يونده مبل  
 معناسنه در) (بخارا یا حرف صله) (قصور قصرک جعبدر نکوشکر  
 ديمکدر) (بستین بستاک جعبدر) (آه اضافت لاميه آن بخارایه  
 اشارتدر) (می ادا ت حکایه) (کشید فعل ماضی مفرد ثائب چکرایدی  
 ديمکدر) (چیرتی با حرف تنکیر) (بسیار چوق ديمکدر) (تقبل تفعیل

یابندن مصدر در قبول ایند در مك معناسنه (کردند فعل ماضی جمع  
 غائب ایلدیلر دیمکدر) (تا حرف تعلیل) (ینی چند بر قاج یت دیمکدر  
 (مشوق تفعیل یابندن اسم فاعلدر شوق ویریچی دیمکدر و نشو یق  
 ایلدیچی دیمکدر) (مرغبده یو یله ترغیب ایلدیچی معناسنه) (ویه اصناف  
 مفعولونه در) (نصرین اجده راجعدر) (بخارا با حرف صله) (بگوید  
 یاه تا صکبد ایلله فعل مضارع مفرد غائب سویلیسه دیمکدر) (در  
 حرف ظرف) (محلی با حرف وحدت) (آهنگ عود بیانه آهنگ او یغون  
 معناسنه در) (آن نصره اشارتدر) (ترغ معروف) (در حرف ظرف  
 (سحری با حرف وحدت بر صباغ دیمکدر) (که حرف رابط صفت  
 (صبوحی با حرف نسبت صبوح صباح وقتی ایچیلین شرابه دیرلی  
 (کرده یود ایلش ایدی دیمکدر) (این ایاترا نا ادات معقول) (ساز کرد  
 او یلدی دی دیمکدر) (یتخواند او قوم دی) (محصول ترکیب) (و بعضی  
 توار یخده مذکوردر که نصرین اجده بخارلارین هم و شاه جهانیه نزول  
 یومورمش ایدی و انک عدت مکشی متملادی اولش ایدی ارکان دولتک  
 میلی بخارایه و انک قصور و بسایینه چکر دی رودکی دن چوق تسنه  
 تقبل ایلدیلر یعنی چوق شی قبول اینسدیلر تا کیم بخارایه تشویق  
 و ترغیب ایلدیچی بر قاج یت سویلیسه و بر مناسب محله عود آهنگی اوزره  
 نصره ترغ ایلله بر سحرده که پادشاه صبوح ایلش ایدی بو یتلری  
 عود آهنگی اوزره او یلدی دی و او قودی (غزل) باد جوی مولیان  
 آیدهمی \* بوی یار مهر بان آیدهمی \* باد جوی مولیان لامیه لر در  
 یاد روزگار معناسنه جوی ارمق دیمکدر مولیان بر مملکتک اسمیدر  
 مولیان ارمناغک روزکاری دیمکدر (آید فعل مضارع مفرد غائب  
 کلور دیمکدر) (همی ر مجموعی ادات تأکید) (بوی یار مهر بان لامیه  
 روموصوفک صفتنه در) (بوی قوقو دیمکدر مهر) (بان مشفق معناسنه  
 مشفق اولان یارک قوقوسی دیمکدر) (محصول یت) (مولیان ارمناغک  
 روزکاری کلیور مشفق اولان یارک قوقوسی کلیور \* ریک آمو  
 ودر شتهای آمو \* زیر پا چون بر نیان آیدهمی \* آمو الف عمده ایلله  
 چیخون تکارنده بر شهرک اسمیدر) (ریک قوم دیمکدر) (ریک آمو لامیه  
 در شتهای ادات جمع درشتی یا حرف مصدر درشت قتی دیمکدر) (او یله

اضافت لامیه ریکه راجع صدر آمونک قوملر ینسک غلظتی دیمکدر  
 (زیر پا ایق التندیه دیمکدر) چون ادات تشبیه (پربان بیه عجمک  
 قصبه منفش قالیجه در) (محصول یت) آموشهر ینک قومی وانک  
 غلظتی ایاق التندیه قالیجه کی کلبور یعنی بخارایه کال اشتیاقدن  
 بوللرده اولان شداید آسان کلیور \* آب جیحون وشکرفیهای او \*  
 خنک مارا تامیان آیدهمی \* آب جیحون لامیه (شکرفیهها ادات جمع  
 یا حرف مصدر شکرف درین دیمکدر) (اویه اضافت لامیه آب جیحونه  
 راجع صدر انک درینلکی دیمکدر) (خنک خایه مجمه نک کسریله بوز آته  
 دیرلر) (مایه اضافت لامیه) (را ادات تخصیص) (تأخرف انتها) (میان  
 بل دیمکدر) (محصول یت) (جیحونک صوبی وانک درینلکی بزم آتیزک  
 بلینه کلبور بیه سابق کی کال اشتیاقدن مشقاتک سهواتنی بیهان  
 ایتک اولور) \* ای بخارا شاد باش و دیرزی \* شاه زدت میهات آیدهمی \*  
 شاد مسرور دیمکدر) (باش امر حاضر مفرد اول دیمکدر) (دیرکچ معناسنه  
 زی) (انک کسریله امر حاضر مفرد در دیرزی چوق یشا دیمکدن  
 هبارنذر) (زدت سنک قنکه دیمکدر) (میهمان مسافر معناسنه در  
 (محصول یت) ای بخارا مسرور لول و چوق یشا شاه جهان سنک  
 قنکه مسافر کلیور \* شاه ماعست و بخارا آسمان \* ماه سوی  
 آسمان آیدهمی (محصول یت) شاه ماعند و بخارا آسماندر ماه آسمان  
 جانبته کلیور \* شاه سرهست و بخارا بوستان \* سروسوی بوستان  
 آیدهمی (محصول یت) شاه سرودر و بخارا بوستاندر سروسو بوستان  
 جانبته کلیور (عروض) بوغزل بحر دمل مسدس محدوفدر که فاعلاتی  
 فاعلاتی فاعلن در \* چنان در نفس وی تأثیر کرد که باشقه خاص  
 و کفش سوار شد و یک منزل رفت و در بعضی نوار بخ این حکایت را  
 سلطان سنجر و امیر معزی نسبت کرده اند والله اعلم \* چنان انجلین  
 دیمکدر) (نفس وی بیانیه کندی نفسنده دیمکدر) (که حرف رابط  
 صفت) (باشقه باحرف مصاحبت شقه کیجه لک اتواوده مصطلحه در  
 (کفش بابوج دیمکدر) (سوار شد ینندی دیمکدر) (رفت بیه تأکید ایله  
 فعل ماضی مفرد غائب کندی دیمکدر) (حکایت را را ادات  
 مفعول) (سنجر بر باد شاهک اسمبدر) (امیر معزی بر شاعرک لقبی در

(محصول ترکیب) بویته - ابر انجیلین ائک شفنده تاثیر ایلدیکه کیجه ائک  
 ائوایی و با بوج ایله یئندی و بر منزل کندی و بعضی توار یخده  
 بو حکایه بی سلطان سنجر و امیر معزی به نسبت ایلشله و الله اعلم  
 \* دققی رجه الله از جمله شعرای ماقدمست و ابتدای شاهنامه  
 وی کرده است و بیست هزار بیت کما بیش گفته و فردوسی آنرا با تمام  
 رسانیده و از جمله سخنان و بیست این دویت \* شعرا شاعرک جمیدر  
 (ما تقدمه اضافت یابیه ماقدم) ما اسم موصول تقدم فعل ماضی  
 شول شی که بکدی یعنی اسکی دیمکدر قدیم معناسنه (ابتدای شاهنامه  
 لامیه) وی دققی به راجه در (کرده است ایلشدر دیمکدر) و بیست هزار  
 بیکری یئک دیمکدر (کما بیش کم ایله بیش دن هر کبدر کم کاف عربک  
 فتحیله اکسک دیمکدر) بیش بلاء عربک کسر یله زیاده دیمکدر الف  
 حرف توسل ترکیبدر ارتق اکسک دیمک اولور (گفته سوبلش معناسنه  
 (فردوسی ناظم شاهنامه اولان فردوسی طوسی در یغینده بخ کری  
 کلور) (آنرا اذات مفعول آن شاهنامه به اشارتدر) (با تمام با حرف  
 جمله اتمامه دیمکدر) (رسانیده تا عنبدن قسمدر ایرشدر همش معناسنه  
 (جمله سخنان وی لامیه ائک سوزلر بئک جمله سننددر) (این دویت  
 یوایی بیت (محصول ترکیب) دققی رجه الله شعرای ماقدم مدندر  
 و شاهنامه ائک ابتداسنی اول نظم ایلشدر و بیکری یئک یئندن ارتق  
 اکسک سوبلشدر و فردوسی ائی اتمامه ایرشدر مشدر و دققی ائک  
 سوزلر بئک جمله سننددر یوایی بیت (قطعه) یاری کریدم از همه  
 مردم پری نژاد \* زان شد ز پیش چشم من امروز چون پری \* یاری  
 یا حرف وحدت پردوست دیمکدر (کریدم کاف بحکم ضمیله فعل  
 ماضی متکلم وحده یکنندم اختیار ایلدم دیمکدر) (از من تبعیضیه  
 معناسنه) (همه مردم جمله خلق دیمکدر) (پری نژاد وصف ترکیبدر  
 پری اصطلای دیمکدر) (پری دیو جنک مطبوعه لرینه دیور) (نژاد نو ائک  
 کسری و زاء بحمله اصل دیمکدر) (زان اول سببدن دیمکدر) (شد  
 فعل ماضی مفرد غائب کندی دیمکدر) (پیش چشم من لامیه لر در  
 بنم کوز بئک) (و کندن دیمکدر) (چون اذات تشبیه (محصول بیت)  
 مجموعی خلقک ایچسندن یربار اختیار ایلدم پری اصلی اول سببدن



بنم کوزیمک او کندن پری کی نو کون کنندی \* لشکر رفت و آن بت  
 لشکر شکن رفت \* هرگز مباد کس که دهد دل ببلشکری \* لشکر  
 هسکر دیمکدر ( رفت یاه تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب کنندی  
 دیمکدر ) بت حتم معناسنه بد محبوبه اطلاق اولتور ( لشکر شکن  
 وصف نزکییدر عسکر فریجی دیمکدر بهادر معاسنه ( هرگز اصلا  
 دیمکدر ) مباد نهی حاضر مفرد اولسون دیمکدر ) که حرف بیان ( دهد  
 فعل مضارع مفرد غائب ویره دیمکدر ( دل مقعولی ببلشکری باحرف  
 ضله با نسبت عسکری به دیمکدر ( محصول بیت ) عسکر کنندی واول  
 عسکر شکن اولان محبوب دخی کنندی اصلا کیمه عسکری به کوکل  
 وپرد اولسون ( عروض ) بوقطعه بحر مضارع دندر که مفعول  
 فاعلات مقاعیل فاعلات اولور \* واین قطعه هم \* بوقطعه دخی  
 دقینیک اشعاری جمله سندندر \* من ایضا در مائدم خوار کشتم \*  
 عزیز از ماندن دایم شود خوار \* ایضا بو محمله دیمکدر ( در کج  
 معناسنه در ) مائدم فعل ماضی متکلم وحده قائم دیمکدر ( خوار و او  
 رسمیه ذلیل معاسنه ) کشتم فعل ماضی متکلم وحده اولدم دیمکدر  
 ( عزیز ذلیل مقابلی ) ماندن مصدر در قالمق معناسنه ( دایمه اضافتی  
 صفتیه در ) شود فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر ( محصول بیت )  
 بن بو محمله کج قائم خوار اولدم عزیز دایم قالمق دندر خوار و ذلیل  
 اولور یعنی بو مملکتده چوق اکلندم خوار و ذلیل اولدم \* چو آب  
 اندر شمر بسیار ماند \* عفونت کبرد از آرام بسیار \* چو ادا ت تحلیل  
 اندر ادا ت ظرف ( شمر شینک و میمک فتحه لریله حوض معناسنه  
 صوریکن یره دیرلر ) ماند فعل مضارع مفرد غائب قاله دیمکدر  
 ( عفونت مصدر در راجحه کریمه به دیرلر ) کرد فعل مضارع مفرد  
 غائب طوتاردیمکدر ( آرام اکلتمک توقف معناسنه در ) بسیاره اضافت  
 بیایه ( محصول بیت ) چونکه صوحوضده چوق قاله چوق اکلتمه سندندر  
 ناشی عفونت حاصل ایندر حاصل کلام شاعر وقت و حالندن شکایت  
 ایندر ( عروض ) بوقطعه بحر هزج محذوفدر که مقاعیلن مقاعیلن  
 فاعول اولور \* بخار رحه الله وی نیز از متقدما نست و در زمان  
 دولت سامانیان بوده است وطبعی خوش و شری دلکش داشته است

و از جمله سخنان ویست این دو بیت \* وی ضمیر عماره را چقدر (نیز)  
 دخی دیمکدر (متقدمان الف نون ادا ت جمع متقدم تفعّل یابندن اسم  
 فاعل در تقدیم ایدخی دیمکدر (ایام یومک جمع در زمان معناسنه (دولته  
 اضافت بیانیه دولتک ما بعد بنه لامیه (بوده است اولشدر دیمکدر  
 (طبعی با حرف تنکدر (شمری ده بویه (دلکش وصف ترکیبدر  
 کوکل حکمی معناسنه (داشته ماضیدن فاعلدر اثباتدن عبارتدر  
 (جمله مختار وی لامیه لردر ائک سوزری جمله سندن دیمکدر  
 (محصول ترکیب) عمار رجه الله اول دخی متقدمیندر و سامان ائک  
 ایام دولتنده اولشدر و خوش طبع منلی و دلکش شمری وارددر و ائک  
 سوزری جمله سندنر و ایکی بیت (قطعه) جهان زرفی اگر چند  
 گاه سیمین بود \* زمرد آمد و گرفت جای توده سیم \* برف قار  
 دیمکدر (اگر ادا ت شرط) چند گاه قاج وقت دیمکدر (سیمین با ادا ت  
 نسبت نون حرف تأکید کومشلی دیمکدر (زمرد معروف) (آمد  
 کلدی دیمکدر (بگرفت پایم تا کید ایله فعل ماضی مفرغ غائب طوئیدی  
 دیمکدر (جای توده سیم لامیه و بیانیه توده یغین دیمکدر سیم کومش  
 معناسنه در (محصول بیت) جهان فاندن اگر چه قاج وقتدر کومشلی  
 ابدی یعنی ایام ستاده روی ارض کومشلمش کی ابدی زمرد کلدی  
 و کومش یغینک بری طوئیدی حاصلی بهارک حلول مسیله زمرد  
 مشابه اولان نباتات سبز ائی مضمحل و بر باد و خراب ایلدی \* بیکار  
 خانه کشمیریان بوقت بهار \* بیاع کرد همه نقش خو یشتن تسلیم \*  
 (نکار خانه کشمیریان لامیه نکار خانه شول نقش او بنه دیر که انده  
 نسا و بر کونا کون مندر جدر) کشمیر بر مملکتک اسمیدر با حرف نسبت الف  
 نون ادا ت جمع کشمیر لیرک نکار خانه سی دیمکدر (بوقت بهار بیانیه با حرف  
 ظرف (بیاع با حرف صله (کرد فعل ماضی مفرد غائب ایلدی دیمکدر  
 (نفس خو یشتن بیانیه کندی نقشینی دیمکدر (محصول بیت) کشمیر لیرک  
 نکار خانه سی وقت بهارده مجموعی کندی نقشینی بیاعه تسلیم ایلدی  
 یعنی کنندنده بقدر نقوش و نسا و پروار لیسبه باغچه وردی حاصلی انواع  
 شکوفه و ریا حین ایلد باغ نکار خانه به دیوئیدی (عرض) بوقطعه  
 بحر میخشدند که مفاعلت مفاعلت فاعلت اولور \* و این قطعه هم

رو: طعه دخی نمار کرد \* غره مشهور بانکه جهانت عزیز کرد \* ای بس  
 عزیز را که جهان کرد زود خوار \* غره مغرور معناسنه (مشو  
 نهی حاضر مغرور اوله دیمکدر (بانکه با حرف صله) که حرف رابط  
 صفت (جهانت تا حرف خطاب) ای حرف ندا تنیده معناسنه (بس  
 جوقی دیمکدر (عزیز را ادا ت مفعول) که حرف بیان (زود تیز  
 دیمکدر (محصول یت) مغرور اوله آگا که جهان سنی عزیز ایلدی  
 یعنی جهانک اقبال ایله سنی عزیز ایله سنه مغرور اوله آگا اول که جوق  
 عزیز جهمان تیز خوار و ذلیل ایلر \* مارست این جهان و جهمان  
 جوی مار کبر \* و زمار کبر مار برارد کهی دمار \* مار یلان دیمکدر  
 حبه معناسنه در (جهان جوی وصف ترکیبی در جهان استیجی یعنی  
 طالب دنیا دیمکدر (مار کبرده وصف ترکیبی در یلان طویجی دیمکدر  
 (برآرد فعل مضارع مفرد غائب جیقرر دیمکدر (کهی بعض کره  
 دیمکدر (دمار دالک کسریله انتقام معناسنه در (محصول یت)  
 بو جهان یلاندر و طالب دنیا یلان طویجی در یلان طویجی دن  
 بعضی کره یلان انتقامن جیقرر یعنی جهان دائما خلقی زهر غم ایله  
 دنلسته ائمه یلان کبیر و انک طالی مار کبردر هزار واقع اولور که  
 مار کبردن مار انتقامن الدینی کی عالم دخی طالبی غم و اندوه ایله هلاک  
 ایدر (عروض) بو طعه بحر مضارع ندر که مفعول فاعلات مقابیل  
 فاعلات در \* و در مقامات سلطان الطریقه شیخ مذکورست  
 که روزی سلطان الطریقه ابوسعید قدس سره قوالی در یش ایشان  
 این یت بخواند \* قوالی با حرف وحدت قوال مبالغه اوزاننددر  
 سوبلیجی خواننده معناسنه (محصول ترکیب) سلطان الطریقه  
 شیخ مقامانده مذکوردر که برکون سلطان الطریقه ابوسعید که  
 روضه اولده تفصیل اولنیدی قدس سره نک بر قوال حضور لرنده  
 یو یتی اوقودی (یت) اندر غزل خویش نهان خواهم کشت \* تا بر لب تو  
 بوسه زخم چون تو بخوانی \* اندر حرف نارف (غزل خویش لامیه  
 کندی غزلده دیمکدر (نهان کبر لی دیمکدر (خواهم کشت اولی  
 استرم دیمکدر (نادات تعلیل (بر حرف صله (لب تولا یه سنک طودا خکه  
 دیمکدر (بوسه زخم او یه یم دیمکدر (چون ادا ت تعلیل (چون تو بر بنه

(بعض نسخه ده جوش واقع در اول وقت شین غزله راجع اولور)  
 (مخوفی اوقویه سین دیمکدر) (محصول ینت) کندی غزله کیرلی  
 اولوق استرم یعنی کیر لیمک استرم تا کیم سنک طوداعکی او به جم چونکه انی  
 اوقویه سین حاصلی سن اوقود لیمک وقت طوداعکی او لیمک ایچون  
 کندی غزله مستور اولوق می ادایده رم \* شیخ را وقت خوش شد  
 پرسید که این شعر کسوت گفتند ازان عماره فرمود ریخیز بد تا زیارت وی  
 رویم باجم می بدن زیارت رفتند \* شیخ را اادات تخصیص شینک  
 (وقت خوش شد صفایاب اولدی دیمکدر) (پرسید فعل مضارع  
 مفرد غائب سؤال اولدی دیمکدر) (که حرف بیان) (این یتسه اشارتدر  
 (شعر کسوت لامیه کیمک شعر پدر دیمکدر) (گفتند فعل ماضی جمع غائب  
 دیدیلر دیمکدر) ازان عماره عماره دن منقولدر دیمکدر) (فرمود فعل  
 ماضی مفرد غائب بیوردی دیمکدر) (که حرف بیان) (ریخیز بد فعل  
 امر جمع مخاطب قالفک دیمکدر) (تا حرف تعلیل) (زیارت وی لامیه  
 با حرف مصاحبت) (جمع می بدن می پدر جمعی ایله دیمکدر) (زیارت  
 تا حرف صله) (رفتند فعل ماضی جمع غائب کندیلر دیمکدر) (محصول  
 ترکیب) شینک خوشبینه کلدی یعنی صفایاب اولدی سؤال ایلدیکه  
 بو کیمک شعر پدر دیدیلر عماره دن منقولدر بیور دیکه قالفک تا کیم  
 انک زیارتنه صکریده لم و می پدر جمعیله زیارتنه کندیلر \* عنصری  
 رحمه الله مقدم شعراء عصر خود بوده است و وی را بمن الدوله  
 محمود سبکتکین نظر قبول ملاحظت فرمود و از سخنان و بیست  
 این دو بیت در مدح او \* مقدم شعراء عصر خود لامیه در کندی  
 عصر ینک شاعر ینک مقدمی دیمکدر یعنی وقتند جمله به تقدیم  
 اولتوردی (وی عنصری به راجعدر) (اادات مفعول) (بمن الدوله  
 بمن بمندن فعیل بمعنی فاعل مفعولانه مضاف دولته بمنت و بریجی  
 یا فعیل بمعنی مفعول فاعلنه مضاف دولت کندیله بمنت لیمش با خود  
 بمن بسار مقابل صاع دیمکدر دولتک صاع جایی که صاع هر خصوصه  
 اشرف اولدیغدن با خود بمن آید معناسنه دولت کندو به بمن ایدر  
 یعنی پادشاه باشی ایچون دیور خلاصه سلطان محمود لقی در  
 (بنظر با حرف مصاحبت) (قبوله اضافت بیانیه قبول رد مقابلی در

(ملاحظاتی ملاحظه نک جمیع در ملاحظه بونده التفات معنای  
 (فرموده ماضی در خبر میزدن میزدن) (ملاحظاتی وی لامیه  
 (مدح لوده لامیه او سلطان محمود را جعفر) (ملاحظاتی ترکیب)  
 عنصری رحمه الله کنده زمانیکه شاعر از یک مقدم و اعلاشی  
 او را شنید و آنی بینه الدوله محمود سبکباز قبول نظر بانه العنای  
 بیوزم میزدن و آنک سوزگرنده بوا یکی بیت سلطان محمودی مدحه  
 \* توان شاهی که اندر شرق و در غرب \* جهود و کبر و ترشا و مسلمان \*  
 آن اسم اشارت در (شاهی یا حرف وحدت نوعی) (که حرف رابط  
 صفت (اندر حرف ظرف) (ملاحظاتی) سن اول بر شاهش که  
 شرق و غربده خلاصه جمع عالمه یهودی و نصرانی و بت پرست  
 و مسلمان \* همی گویند در کسب و تمایل \* که یارب عاقبت محمود  
 کردان \* همی ادات تأکید (گویند فعل مضارع جمع غائب در  
 میزدن) (در حرف ظرف) (نسیخ سبحان الله میزدن) (تمایل لاله الا الله  
 میزدن مراد عبادات و طاعات) (که حرف بیان) (کردان فعل امر  
 مفرد مخاطب ایله میزدن) (ملاحظاتی) بیت اوله میزدن شرق  
 و غربده یهود و کبر و ترشا و مسلمان دعا زنده دیر که یارب فاعلی  
 محمود ایله بونده توری به وارد تدبر (عرض) بوقطعه بحر هر چند در که  
 مفاعیلین مفاعیلین مفاعیلین در (و این رباعی هم) (رباعی دخی  
 انک آثار سخت شدند) (رباعی) بکرفت سر زلف تو زلف از دل تو \*  
 زدود وفا و مهر زلف از دل تو \* بکرفت بیه تا کید ایله فعل ماضی مفرد  
 غائب طوطی میزدن (سر زلف فاعلی) (زلف مفعول صریحی) (سر  
 بونده اوج معنای سنده در زلفه اضافه لامیه) (تویه بویه زلف لون  
 معنای سنده در) (دل توده لامیه) (زدود فعل نفی مستقبل مفرد غائب  
 پاسدن اچدی میزدن) (وفا فاعلی) (مهر و فایه مفعول و خدا) (زلف  
 مفعولی) (ملاحظاتی) زلف اوجی ستنک کو کلکدن زلف طوطی  
 یعنی قلبیک قاره لغندن زلف سینه بویاندی وفا و محبت ستنک  
 کو کلکدن پاس اچدی حاصلی بی رحمانی بیاندی \* تا کم نشود  
 کبر بونک از دل تو \* موم از دل من برید و ستنک از دل تو \* تا حرف  
 نوقت (کم کافک ضمیمه ضایع معنای سنده در) (نشود فعل نفی مستقبل

مفرد غائب اولیه دیمکدر (کبر پلنک قبلان کبری دیمکدر) (برند فعل  
 مضارع جمع غائب ایلنور ل دیمکدر) (محصول بیت) مادامکه سنک  
 کوکلکدن قبلان کبری ضایع و غائب اولیه بنم کوکلکدن موم الورل  
 یعنی ترمیت و رفو و خرقی بنم کوکلکدن الورل که آتش غمدن مومه  
 دوغشمدر و طلیشی سنک کوکلکدن الورل یعنی بی شفقت و بی انصاف لغی  
 سکا اسناد ایلرل حاصلی بویکبر و نخوق ترک ایتمیجه سکا بی رحم  
 بکا مجزون دیرلر (عروض) بور باهی شجره اخرج اولاندندر که  
 مفعول مفاعیل مفاعیل فعل بدر \* و گویند و برامثوبات یسیار  
 بودعاست متوشیح بمدح سلطان مذکور و یکی ازان جمله موسومست  
 بواق و عذرا اما کزانه عین و اترید اینست \* و بر اوی عنصری به  
 راجعدر (را اذات تخصیص انک دیمکدر) (متوشیح فعل بایندن اسم  
 مفعول و مزین معنائه) بمدح سلطان لامیه با حرف مصلحت  
 (مذکوره اضافت صفتنه در) موسوم اسم مفعول اسم لغش معنائه  
 (ولمق برعاشق اسمیدر) (عذرا بر شیخوبه نک اسمیدر بر برینه عاشق  
 و معشو قلردر) (آن منویانه اشارتدر) (ها اذات جمع) (عین پوند  
 نسخه سندن عبارتدر) (اثر عطف تفسیریدر) (پیدا ظاهر دیمکدر  
 (محصول ترکیب) و دیرلر که انک چوق مثنویلری وارد سلطان  
 مذکورل مدحی ایله مزین یعنی انک حقنده چوق مثنوی سوبلشد  
 و اول جمله دن بری و امق و عذرا ایله موسومدر اما انلردن عین و اثر  
 ظاهر دکلدر حاصلی و امق و عذرا قصه منی نظم ایلشد لکن  
 نسخه سی یوقدر \* عیجیدی رحمه الله وی از مروست و از جمله  
 مادحان عین الدوله بود و در تهت فتحوی مرهند و ستاراقصیده دارد که  
 مطلعش اینست \* وی عیجیدی به راجعدر (مرو بر شهرل آدیدر  
 (جمله مادحان عین الدوله لامیه لدر عین الدوله نک مادحانک  
 جمله سندن دیمکدر) (بود اذات ماضی ایدی دیمکدر) (تهت تبرک  
 معنائه در فتحه اضافت مفعولنه) (وی به لامیه وی عین الدوله به راجعدر  
 (مرادات تأکید) (را اذات مفعول) (قصیده با حرف وحدت) (همره  
 حرف توسل) (دارد فعل مضارع مفرد غائب اثبات معنائه) (وارد  
 دیمکدر) (که حرف بیان) (مطلعش شین ضمیر قصیده به راجعدر)

(اینست بودر دیمکدر (محصول ترکیب) عسجدی رجه الله اول  
 مروندر ویمین الدوله که سلطان محمود در آنک ماد حلزی چله سندن در  
 حاصلی آنک شعر اسندن ایلدی هند وستانی سلطان محمود که فقی  
 تنیه سنده بر قصبه سنی واردر که مطلق بودر (یت) ناشاه خرده  
 بین سفر سومنات کرد \* کردار خویش را علم معجزات کرد \* ناحرف  
 توقیت (شاه خرده بین موصوفک صفت اضافه فیتدر خرده بین وصف  
 ترکی در مدقق معناسنه (سفر سومنات پیا نه سومنات هندده بر شهر در که  
 آتش پرستارک موید موبدانلری آنده در بوت پرستارک ریم پیاسی کی  
 (کرد فعل ماضی مفرد غائب ایلدی دیمکدر (کردار کافک فحیله  
 وصف ترکی در عمل معناسنه (خویش اضافه فاعله (را ادات صله  
 (علم معجزات مجازا بیانیه علم سنجاق دیمکدر کردک مفعولی محذوف  
 نصب کرد دیمکدر (محصول یت) مدقق اولان پادشاه سومنات  
 سفری ایلدی کی وقت کندی علمه معجزات سنجاقی نصب ایلدی  
 یعنی معجزات محمدیه دن استمداد ایلدی (عروض) بویت بحر  
 مضارعند که مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات در \* ودر وصف  
 خرز به گوید \* وقاون و صفتده سوبلر (قطعه) آن ز برجد رنگ  
 و مشکین بوی و طعمش بغم شهد \* رنگ دیبا دارد او کو بی و بوی  
 عود خام \* ز برجد رنگ وصف ترکی در ز برجد رنگلی دیمکدر  
 ز برجد بریشل زمرده مشابه طشدر (مشکین بوی ده وصف ترکی در  
 مسک قوقولی دیمکدر (طعم لذت معناسنه (شین ضمیری ز برجد رنگه  
 راجعدر (طعم شهد بیانیه بال لذتی دیمکدر (رنگ دیبا بیانیه دیبا  
 رنگی دیمکدر (دارد واردر دیمکدر (او ضمیرینه ز برجد رنگه راجعدر  
 (کو بی ادات تشبیه) و بوی عود خام بیانیه خام عودا ناجی قرقوسی  
 دیمکدر (محصول یت) اول ز برجد رنگلی و مسک قوقول، لذتی بال  
 لذتی کی اولان شیده کو یا دیبا رنگی و خام عودا ناجی قرقوسی واردر  
 \* چون بیری دی شود هر یک ازان ده ماه نو \* و ربیری باشد اندر ذات  
 خود ماه تمام \* چون ادات تعلیل (بیری دی باء تأکیدیه فعل مضارع  
 مفرد مخاطب کسه سین دیمکدر (شود فعل مضارع مفرد مخاطب  
 اولور دیمکدر (هر یک هر پری دیمکدر (آن خرز به اشاره اندر (ده

اون دیمکدر ذالک فتحی وهاء اصلیه ایله (ماه نوبکی آی دیمکدر) (ور  
 وا کردن مخفف) (نبری فعل ننی مستقبل مفرد مخاطب کسمیه سک  
 دیمکدر) (باشد فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر) (الدرادات  
 ظرف) (ذات خود بیسانیه) (ماه تمام بتون آی دیمکدر) (محصول یت)  
 چونکه بو اوصاف ایله موصوف اولان قاوونی کسه سین آندن هربری  
 اون ایکی آی اولور واکر کسمز ایسک کندی ذاتنده بتون آیدر  
 (عروض) بوقطعه بحر رمل منمندر که فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن  
 فاعلات اولور\* فرخی رجه الله وی نیز در ایام یمین الدوله بودواز  
 فواضل انعامات وی مال حظیر بدست آورد عزیمت تماشای سمرقند  
 کرد چون نزدیک آن خط رسید قطاع طریق هرجه داشت ببردند  
 سمرقند درآمد و خود را ظاهر نکرد روزی چند اینجا بود این قطعه  
 را بگفت و باز گشت\* وی نیز اول دخی دیمکدر (در حرف ظرف  
 ایام یمین الدوله لامیه یمین الدوله تک زماننده) (بودایی دیمکدر  
 ) (فواضل فاضلک جمیدر آرتق معناسنه) (انعامانه اضافت لامیه  
 انفصال برینک ارتقیدن یعنی کفاف نفس و عیال دن ماعدا ارتقیدن  
 دیمکدر) (ویه اضافت لامیه وی یمین الدوله به راجعدر) (مال حظیر  
 بیسانیه حظیر هاء مهمله ایله وافر معناسنه) (بدست با حرف صله اله  
 دیمکدر) (آورد فعل ماضی مفرد غائب کتوردی دیمکدر) (عزیمت تماشای  
 مصدرک مفعولنه در عزیمت قصد معناسنه تماشای سیر دیمکدر) (سمرقنده  
 اضافت بیسانیه سمرقند بر شهرک اسمیدر) (کرد فعل ماضی مفرد  
 غائب ایلدی دیمکدر) (چون ادات تعلیل) (تزدیک یقین دیمکدر  
 ) (قطاع طریق یول کسمی) (هرجه هر نه دیمکدر) (داشت فعل ماضی  
 مفرد غائب حکایه بی متضمن طوتاردی دیمکدر) (بردند فعل ماضی  
 جمع غائب الدیلر دیمکدر) (سمرقند با حرف صله) (درآمد کبردی  
 ) (خود را را ادات مفعول) (ظاهر نکرد ظاهر ایلدی) (روزی چند  
 بر فاج کون دیمکدر) (انجا اول محله) (بود ایایی دیمکدر) (این قطعه را  
 را ادات مفعول) (بگفت سو یلدی) (باز گشت رجوع ایلدی  
 ) (محصول ترکیب) (فرخی رجه الله اول دخی یمین الدوله سلطان  
 محمود تک زماننده ایدی و انک انعاملری ارتقیدن وافر مال اله



کنورمش ایدی سمرقند سیر برینه قصد ایلدی چونکه اول سنوره  
 یقین ایشدی قطاع طریق هر نه سی واریسه الدبیر سمرقند کبردی  
 وکنندنی آشکار ایلدی بر قاج کون اول محله اولدی بو قطعه بی  
 سوبلدی ورجوع ایلدی دوندی (قطعه) همه نهم سمرقند سر بسر  
 دیدم \* نظاره کردم و در باغ و راغ و وادی و دشت \* همه مجموعی دیمکدر  
 (نهم سمرقند لامیه مجموعی سمرقند نعمتی دیمکدر) (سر بسر باشند  
 باشد دیمکدر) (دیدم فعل ماضی متکلم وحده کوردم دیمکدر) (نظاره کردم  
 سیر ایلدم دیمکدر) (در حرف صله) (باغ معروف) (راغ طاع نکند اولان  
 چیز اهره دیر اتباع و مراوچه دن دخی اولور) (وادی دره دیمکدر) (دشت  
 اووه بعضی نسخه ده مصراع نانی) (نظاره چو بکردم پی باغ و وادی  
 و دشت واقعدر بنه معنی بر در) (محصول یت) (مجموع نعم سمرقندی  
 باشند باشد کوردم باغ و راغ و وادی و دشته نظر ایلدم حاصلی  
 جمله سینه باقدم و نعمت لر پی کوردم \* چو بود کبسه وجیب من از  
 درم خالی \* دلم ز صحن امل فرش حریمی بنوشت \* جوادات تعلیل (بود  
 ادات ماضی ایدی دیمکدر) (کبسه معروف) (جیب کذلک) (منه اضافیت  
 لامیه) (درم پاره دیمکدر) (خالی پوش معناسنه در) (صحن امل مجازا بیانیه  
 صحن آورته معناسنه در) (امل مامل معناسنه در) (فرش حریمی ده مجازا  
 بیانیه) (احرف مصدر فرش دوشک دیمکدر) (حرم مسرور معناسنه در  
 (بنوشت با حرف تأکید) (نوشت نوک غمی و واوله فخیله فعل ماضی مفرد  
 غائب دوردی دیمکدر یعنی طی ایلدی بوکدی) (محصول یت)  
 چونکه بنم کبسه و جیم در مدن خالی ایدی یعنی پارم یوقی ایدی  
 کوکلم امل صحنیدن مسرور لقی فرشی دوردی بوکدی حاصل کلام  
 کام آور اوله مدی نهی دستلکی حسبیله \* بیی ز اهل هنر بارها  
 شهر شهری \* شنیده بودم کوثر یکبست جنت هشت \* بیی چوق  
 دیمکدر (اهل هنر بیانیه) (بارها نیجه کره دیمکدر) (شهر شهری با  
 حرف ظرف) (احرف وحدت هر بر شهره دیمکدر) (شنیده بودم  
 اشتمش ایدم دیمکدر) (کوثر چنده حضرت رسول صلی الله تعالی  
 علیه وسلم حوض شریفک اسمیدر با خود مطلقا آفرمود معناسنه  
 (یکبست بر در دیمکدر) (جنت جنات حقا مؤمنانه و عهد کریم

پیوردی مقام عالیہ تک اسمبدر باخود مطلقا باغچه دیمکدر (هشت  
 سکن معناسنددر (محصول بیت) هر برشهرده اولان اهل هزندن یعنی  
 عملادن ایشتدم که کوثر بر جنت سکن بوصورنده بهر شهری اهل هنک  
 صفتی اولور باخود اهل هزندن نیمه کره اشندم که هر برشهرده بر کوثر  
 کپی صو و سکن خنت کپی باغچه واردر بوصورنده کوثرک صفتی اولمش  
 اولور تفتن تل \* هر از جنت دیدم هر ار کوثریش \* ولی چه سود که  
 لب تشنه باز خواهم کشت \* چه سود نه فائده دیمکدر (که حرف  
 تعلیل) لب تشنه وصف ترکیبدر غایت حرارندن کایتندر (باز خواهم  
 کشت کبرو دونسم کرک دیمکدر (محصول بیت) بوشهرده بیک جنت  
 و بیک کوثر دن زیاده کوردم لکن نه فائده که حرارتی دونسم کرک یعنی  
 دفع عطش مقدر اولمبی \* چو دیده نعمت یبند بکف درم نبود \*  
 سری بریده بود در میان زرین طشت \* (چو ادات تعلیل دیده  
 کوز دیمکدر) یبند فعل مضارع مفرد غائب کوره دیمکدر (نعمت  
 مفعول) بکف یا حرف ظرف کف البدن عبارتندر (نبود فعل نفی  
 مستقبل مفرد غائب اولمیه دیمکدر) سری یا حرف تکبیر بریده  
 کسک دیمکدر بود (فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر) در حرف  
 ظرف (میان زرین طشت لامیه زرین التون لکن) (محصول بیت)  
 چونکه کوز نعمتی کوره الدہ درم اولمیه شول کسک باش کی اولور که  
 التون لکن اور تاسنده اوله یعنی باش کسلد که نصکره التون لکن ایچنده  
 اولمیه ملتذا اولمیدنی کپی بی درمه نعمتک دینی فائده سی اولماز (عرض)  
 بوقطعه بحر بخت مجبور که مفاعلهن فاعلهن مفاعلهن فعلات اولور  
 \* فردوسی رحمة الله وی از طو سست و فضل و کمال او ظاهر کسی را  
 که چون شاهنامه نظمی بود چه حاجت بمدح و تعریف دیگران  
 می گویند که وی بد هفت مشغول بود بروی تعدی رفت بقصد تظلم  
 روی بغربین نهاد که تختگاه سلطان محمود بود چون بانجا رسید  
 و بر باغستان آن می گذشت دید که کسی نشسته اند و معاشرت اشتغال  
 تمام دارند دانست که ملازمان ساطعاند باخود گفت پیش ایشان روم واز  
 ایشان کیفیت حال معلوم کنم \* طوس برشهرک اسمبدر (کمال اولامیه  
 انک کمال دیمکدر) کسی را رادات تخصیص یا حرفی وحدت بر کجسه تک

دیمکدر (که حرف رابط (چون ادات تشبیه (نظمی با حرف  
 وحدت (بود فعل مضارع مفرد غائب اوله دیمکدر (چه حاجت  
 نه لازم دیمکدر (بمدح با حرف صله تعریف دیگران لامیه غیر بلرک  
 تعریفه دیمکدر (می گویند که نقل ایدر که (وی ضمیر فردوسی به  
 راجعدر (بد هفت با حرف مصاحبت (دهفت اکجیلاک دیمکدر  
 (مشغول بود مشغول ایدی دیمکدر (بر حرف صله (وی فردوسی به  
 راجعدر (تهدی ظلم معناسنه در (رفت واقع اولدی دیمکدر (بقصد  
 ظلم بیانیه با حرف مصاحبت (نظم شکایت معناسنه در (بغز نه با  
 حرف صله غزنین یرشهرک اسمیدر (نهاد فعل ماضی مفرد غائب  
 قودی دیمکدر (روی نهاد توجه ایلدی دیمک اولور (که حرف  
 رابط (تختگاه سلطان محمود لامیه تخت معروف کاه ایدان مکان  
 تخت مکانی دیمکدر که پادشاهک توطن ایتدیکی شهر دیلر (بود ادات  
 ماضی ایدی دیمکدر (چون ادات تعلیل (بانجا با حرف صله (رسید  
 فعل ماضی مفرد غائب ایرشدی دیمکدر (پرباغستان آن لامیه بر ادات  
 صله آن سلطان محموده اشارتدر (می ادات تأکید (گذشت فعل ماضی  
 مفرد یکدی دیمکدر (دیدده بویله کوردی دیمکدر (که حرف بهسان  
 (سه کس اوچ کیمه دیمکدر (نشسته اند او تور مشلرد دیمکدر (معاشرت  
 با حرف صله معاشرت مقاعله یا شدن مصدر در بونده ذوق معناسنه در  
 (اشتغال افعال یا شدن مصدر در مشغول اولمق معناسنه در (دارند ایتلیدن  
 عبارتدر (دانست فعل ماضی مفرد غائب یلدی دیمکدر (ملازمان سلطان  
 لامیه (ملازم مذسوب و خدمه معناسنه در (با خود با حرف صله  
 (پیش ایشان لامیه انلرک قتنه دیمکدر (روم فعل مضارع مکلم وحده  
 یکدم دیمکدر (محمول ترکیب) فردوسی رجه الله اول طلوسدند  
 بولک فضل و کمالی ظاهر در بر کیمسه نک که شاهنامه گنی بر نظمی اوله  
 غیر بلرک مدح و تعریفه نه حاجت نقل ایدر که اکجیلاک مشغول  
 ایدی کاظم واقع اولدی یعنی بتدن ظلم کوردی شکایت حال قصیده  
 غزیننه توجه ایلدی که سلطان محمودک تختگاهیدر چونکه اول محله  
 ایرشدی و آنک باغ خلی لوزره یکدی کوردیکه اوج کیمسه او تور مشلر  
 بوقام عبش و عشرته اشتغال لری وار یلدی که سلطانک خدمه لرند ندر

کند و کند و به دیدی انلرك قتنه كیده یم و انلردن کیفیت حالی معلوم  
 ایده یم یعنی پادشاهه عرضحالک طریق ند و پادشاهك بنم دادیمی  
 آلفه اعاتی اولوری نقیش ایده یم \* چون نزدیک ایشان رسید ازوی  
 متوحش شدند و گفتند مجلس مارا منقص خواهد ساخت هیچ به ازان  
 نیست که چون بیاید بگویم ماشاعران پادشاهیم و باغیر شاعران  
 صحبت نمی داریم و سه مصراع بگویم رابع نداشته باشد پس گویم  
 هرکس که مصراع رابع بگوید باوی صحبت میداریم و کر نه مارا  
 معذوردار \* چون ادات تعلیل ( نزدیک یقین دیمکدر ) ( نزدیک ایشان  
 انلرك یقینه دیمکدر ) رسید فعل ماضی مفرد غائب ابرشدی دیمکدر  
 (وی ضمیر فردوسی به راجعدر ) ( متوحش تفعل باینستن اسم فاعلیدر  
 توحش ایدیمی دیمکدر توحشك معنای لازمیسی قلبك اور که سی  
 ) شدند فعل ماضی جمع غائب اولدیله دیمکدر ( گفتند ده بویله دیدیله  
 دیمکدر ) ( مجلس مارا ادات مفعول اضافت لامیه بزم مجلسمزی دیمکدر  
 ) ( منقص مکدر دیمکدر ) ( خواهد ساخت ایلیسردر ) ( به ازان اندن  
 اعلادیمکدر ) ( نیست یوقدر دیمکدر ) ( که حرف بیان ) ( چون ادات تعلیل  
 ) ( بیاید بآئید و بآء منقلب ایله فعل مضارع مفرد غائب کلمه  
 دیمکدر ) ( بگویم بآء تأکید ایله فعل مضارع متکلم مع الغیر دیده لم دیمکدر  
 ) ( ماییز دیمکدر ) ( شاعران پادشاهیم لامیه الف نون ادات جمع یا و یم  
 ادات متکلم مع الغیر پادشاهك شاعرلی ییز دیمکدر ) ( باغیر شاعران  
 لامیه ) ( با حرف مصاحبت شاعرلك غیر ایله دیمکدر ) ( مصاحبت  
 صحبت ایلک معناسنه ) ( نمی داریم فعل نفی مستقبل متکلم مع الغیر طوتمیز  
 یعنی ایلییز دیمکدر ) ( سه مصراع اوج مصراع دیمکدر ) ( بگویم  
 بآء تأکید ایله فعل مضارع متکلم مع الغیر سنویلیه لم دیمکدر ) ( نداشته  
 ماضی منفیدن قسمدر و نفیدن عبارتدر ) ( نداشته باشد اولمش اوله  
 دیمکدر پس صکره دیمکدر ) ( هرکس که هرکیمسه که دیمکدر ) ( بگوید  
 بآء تأکید ایله فعل مضارع مفرد غائب سو بلیه دیمکدر ) ( باوی با حرف  
 مصاحبت وی کسه راجعدر ) ( و کر نه یوخسه دیمکدر ) ( دار امر حاضر  
 مفرد ملوت دیمکدر ) ( محصول ترکیب ) ( چونکه فردوسی انلرك بآئنه  
 ابرشدی یعنی یقین کلدی اندن اور کدیله و دیدیله بزم مجلسمزی مکدر

ایلیسر در هیچ اندن اعلا یوقدر که چونکه کله دیده لم که بزاد شاهک  
 شاعر ل یوز و شاعرک غیری ایله مصاحبت المپوز و اوج نصراع  
 سوبلیسه لم که دردنجیسی اولمش اوله اندن صکره دیسه لم هرکس  
 دردنجی مصراع سوبلیسه انکله صحبت ایلرز یوخسه بزی معذور  
 طوت دیو بواسلوب اوزره دفعنه رأی ایلدیلر \* چون بایشان رسید  
 آنچه باخود مخمر ساخته بودند باوی بگفتند گفت آن مصراعها که  
 گفته اید بخوانید عنصری گفت \* چون ادات تعلیل بایشان  
 با حرف صله انلره دیمکدر (آنچه اول نسنه بی که دیمکدر (باخود  
 با حرف مصاحبت کندی ایله دیمکدر (مخمر تفعیل باندن اسم مفعولدر  
 حسب الفقه یوغرلمش دیمکدر ترتیب رأیدن عبارتدر (مخمر ساخته  
 بودند ترتیب رأی ایلش ایلدیلر دیمکدر (باوی با حرف صله فردوسی به  
 راجعدر (ها ادات جمع) که حرف رابط (گفته اید فعل ماضی  
 جمع مخاطب سوبلیش اید یکر دیمکدر (بخوانید بآه تأکید ایله  
 فعل امر جمع مخاطب او قویین دیمکدر (محصول ترکیب) چونکه  
 فردوسی انلره ابرشدی اول نسنه بی که کندی بیلر نده رابطه و برملر  
 ایدی سوبلدیلر فردوسی دیدی اول مصراعلر که سوبلیش سکزاوقویین  
 اول شاعرلر دن بری عنصری ایدی دیدی (مصراع) چون عارض توماه  
 نباشد روشن \* چون ادات تشبیه (عارض بکاف بحج فتح را ایله اوقوزلر  
 (تویه اضافت لامیه (ماه نباشدک فاعلی روشن مفعول به صریحی  
 نباشد فعل نفی مستقبل مفرد غائب اولمز دیمکدر (محصول مصراع)  
 سنک بکاغک کبی ای روشن اولمز یعنی فرق ضیاسی سنک بکاغک  
 نوردن دونددر (فرخی گفت) ول شاعرلرک بری دخی فرخی ایدی دیدی  
 (مصراع) همرنک رخت کل نبود درکلشن \* همرنک رخت لامیه  
 همرنک رنکدش دیمکدر (ناضمیر خطاب سنک رختک رنکدشی  
 یعنی رختکه بکزد دیمکدر (کل نبودک فاعلی) درکلشن مفعول فیهی  
 (نیود فعل نفی مستقبل مفرد غائب اولمز دیمکدر (محصول مصراع)  
 سنک رختکه بکرر کلشنده کل اولمز یعنی سنک بکاغک رنکدنده هیچ  
 برکل یوقدر (عسجدی گفت) بری دخی عسجدی ایدی دیدی  
 (مصراع) مرثکانت همی کذرکند ازجوشن \* مرثکانت ناضمیر خطاب

مژگان کر پک دیمکدر (همی ادات تأکید) گذر کند کمر تأثیر ایلر  
 دیمکدر (جوشن زره معنا سنه که چوخال دخی دیرلر (محصول مصراع)  
 سنک کر پکک جوشندن کمر یعنی اوبله مرنیزد که زره جوشن  
 حائل اولمز\* چون فردوسی این سه مصراع بشنید بیدیه گفت\*  
 چون ادات تعلیل (محصول ترکیب) چونکه فردوسی بواج مصراعنی  
 اشندی بداهه یعنی علی الفور سویلدی (مصراع) مانند سنن کیو  
 درجنگ پشن\* مانند سنن کیو بیانیه ولامیه (مانند ادات تشبیه  
 سنن مزارق دیمکدر (کیو کاف عربک کسریله بوجها در پهلوانک  
 اسمندر) (در حرف ظرف) جنگ پشن لامیه پشن ده بر پهلوانک  
 استغیبر بونلرک مجازیه سی مشهور در ذکر فیضیه محتساج مراد  
 ایلدین شاهنامه به مر اجعت ایلسون (محصول مصراع) مصراع اوله  
 هر یو ط سنک کر پکک زرهدن گذر ایلر پشنگ جنگنده کیو  
 سکوسی کی\* ایشان از آن متعجب شدند واز قصه کیو و پشن استفسار  
 نمودند آرا مشروح باز گفت بعد از آن بمجلس سلطان افتاد و مقبول  
 نظری شد و وی را گفت مجلس ما فردوسی ساختی و بدان سبب  
 فردوسی بخلاص کرد\* ایشان ضمیر جمع شعرا به راجعدر (آن یوم مصراع  
 اشارتدر) قصه کیو لامیه (استفسار استفعال باندن مصدر در  
 سؤال معناسنه) نمودند فعل ماضی جمع غائب بونده ایلدیلر دیمکدر  
 (آرا آن قصه به اشارتدر را ادات مفعول (مشروح اسم مفعول بونده  
 مفصل معناسنه در) باز ادات تأکید (بمجلس سلطان لامیه باحرف  
 صله) افتاد فعل ماضی مفرد غائب دوشندی دیمکدر (مقبول نظری  
 لامیه لرد وی فردوسی به راجعدر (را ادات صله) مجلس ما لامیه  
 بزم مجلسی دیمکدر (فردوسی باحرف نسبت فردوس جنت دیمکدر  
 (ساختی فعل ماضی مفرد مخاطب بونده ایلدک دیمکدر (بدان باحرف  
 مصاحبت دان همزدن منقلب (محصول ترکیب) فردوسی بومصراع  
 رابعی سویلنجه شاعر متعجب اولدیلر و کیو و پشن قصه سندن  
 سؤال ایلدیلر اول قصه بی مفصلاً سویلدی ایدن صکره مجلس  
 سلطانه دوشندی یعنی داخل مجلس خاص اولدی و سلطانک نظر بنگ  
 مقبولی اولدی حاصلی نظر کرده پادشاه اولدی و فردوسی به

سلطان محمود دبدی بنم مجلسی جسته منسوب ایلدک اول سبب ایلد  
 فردوسی تخلص ایلدی یعنی فردوسی تخلص اتمسند سلطان محمودک  
 بو کلامی سبب اولدی \* و چون چند گاه برآمد بنظم شاهنامه مأثور  
 شد و هزار بیت گفت و پیش سلطان آورد و تحسینهای فراوانه  
 یافت و هزار دینار زر سرخش انعام فرمود پس در مدت سی سال  
 شاهنامه را تمام ساخت و پیش سلطان آور و بدستور آنچه پیشتر واقع  
 شده بود در مقابله هر بیت یکدینار زر سرخش توقع میداشت \* چون  
 ادات تعلیل (چند گاه برفاج زمان دیمکدر گاه ادات زمان برآمد بونه  
 یکدی دیمکدر) بنظم شاهنامه لامیه با حرف اصله (پیش سلطان  
 لامیه سلطانک حضورینه دیمکدر) آورد فعل ماضی مفرد غائب  
 کتوردی دیمکدر (تحسینهای فراوان موصوفک صفتیه) (ها ادات جمع  
 باضافته توسل فراوان بول دیمکدر کتردن عبارتند چوق چوق  
 تحسینلر) یافت فعل ماضی مفرد غائب اولدی دیمکدر (زر سرخش  
 بیانه شین ضمیر فردوسی به راجعندرا کا خالص التون دیمکدر) پس  
 صکره دیمکدر (می اوتوز معناسنده در) (را ادات مفعول) ساخت فعل  
 ماضی ایلدی دیمکدر (بدستور آنچه بیانه با حرف مصاحبت) دستور  
 دالک ضمیه قاعده دیمکدر اول قاعده به بناء که دیمکدر (پیشتر  
 مقدم دیمکدر) واقع شده بود واقع اولش ایدی (در حرف ظرف  
 (مقابله هر بیت لامیه یا حرف وحدت هر بیت مقابله سنده دیمکدر  
 (توقع امید معناسنده در) می ادات حکایه (داشت فعل ماضی مفرد  
 غائب طوتاردی دیمکدر) (محصول ترکیب) چونکه برفاج زمان یکدی  
 شهنامه نظمی ایلد مأثور اولدی و بیت سویلدی و حضور  
 سلطانه کتوردی چوق چوق تحسین وافر بنر بولدی و خالص التون  
 اوله رق یک التون انعام یوردی صکره اوتوز ییل مننده شاهنامه بی  
 تمام ایلدی و حضور سلطانه کتوردی و اول قاعده اوزره که مقدم  
 واقع اولش ایدی هر بیتک مقابله سنده خالص التون اوله رق بر  
 التون امید ایلد ایدی \* حاسدان خوض کردند و گفتند شاعر پراچه  
 قدر آنکه ویزالدین قدر غطا شرافراز کردند و وصله ویرا بر شصت  
 هزار درم قراودادند فردوسی ازان برنجید میگویند دران وقت که آن

درمهارا آوردند وی در جام بود چون از جام بیرون آمد پیست  
هر از درم یحمای ذاب و پیست هر از درم بققای که فقاعی چند  
آورده بودند و پیست هر از بان کسان که آنرا آورده بودند و سلطانی  
بچهل بیت کا پیش مذمت کرد که از آن جسیله است این چند بیت \*

حاسدان الف نون ادات جمع حسدا بدی دیمکدر (خوض مصدر در  
القامعنا سنه یونده غرضه مبنی لولان کلامه دیرل (شاعری یا حرف  
وحدت (را ادات تخصیص (قدر دالت سکونیه یونده مرتبه و حیثیت  
معناسته در (که حرف بیان پر باشد مقدر در (مدنی یا حرف مصاحبت  
دال حمزم دن مغلوب (قدر دالت قحیله مقدار معناسته در (سرافراز  
عانی دیمکدر (کر داند فعل ماضی جمع غائب ایله لر دیمکدر (صله  
جازه معناسته در (ویه اضافت لامیه (را ادات مفعول (بر حرف صله  
شصت هر از التکش یک دیمکدر (درم ایق اخه معناسته در (دادند  
فعل ماضی جمع غائب و ریدلر دیمکدر (بر یخید یله ما کید ایله فعل ماضی  
مفرد غائب اینجندی دیمکدر (می ادات تأکید (کوبند فعل مضارع  
جمع غائب دیرل دیمکدر (دران وقت اول وقت (درمهارا را ادات  
مفعول ها ادات جمع (آوردند فعل ماضی جمع غائب کتور دیرل  
دیمکدر (وی فردوسی به راجعدر (دد حرف ظرف (جام معروف  
(بود ادات ماضی ایدی دیمکدر (بیرون آمد جقدی دیمکدر (پیست  
هر از یکرمی یک دیمکدر (یحمای یا حرف صله یا حرف نسبت  
جامحی به دیمکدر (ذاد فعل ماضی مفرد غائب و ریدی دیمکدر  
(بققای یا حرف صله یا حرف نسبت فقاع فاک قحی و فاک تشدید یله  
کنند و نه سهه ایچیلن قاه دیرل مشرب به کی بفضیلر بوغانی طار اولق  
لازم دیمشیلر صراحی کی یا حرف نسبت بونده شیرینی دیمک اولق  
(که حرف تعلیل (فقاعی یا حرف وحدت (فقاعی چند بر قاج سیراخی  
دیمکدر (آورده بودند کتورمش ایدیلر (یا آن کسان یا حرف صله  
اول کی سله دیمکدر (آن درمه اشارتدر (را ادات مفعول (سلطان را  
را ادات مفعول (بچهل بیت یا حرف مصاحبت چهل فرق دیمکدر فرق  
بیت دیمک اولور (مذمت هم معناسته (که حرف بیان (محصول ترکیب)  
حاسدلی غرضه مبنی بو کلامی القاسیلدیلر و دیدیلر بر شاعر که حیثیتی



اولور که بقدر عطا الیه ممتاز و عالی ایلدیر و انک جائزه سی التمش بیک  
 اخه به فرار و یردیلر فردوسی بوندن ایچیندی دیرلر که اول وقتده که  
 اول درملری کتور دیلر فردوسی جمله ایدی چونکه جامدن چیقدی  
 بیکری بیک درهم حسابی به و یردی و بیکری بیک شربتی به زیر  
 یرقاج سیراخی کتورمش ایدیلر و بیکری بیک اول کیمسه و یردیکه  
 درملری کتورمش ایدیلر یعنی کتورنله و یردی حاصلی جامدن چقمن  
 اول التمش بیکی تکمیل صرف ایلدی و سسلطانی فرق بیت ارتق  
 اکشک هجو ایلدی اول هجو جمله سستندر بو یرقاج بیت (مثنوی)  
 اگر شاهرا شاه بودی پدر \* (بستر پله سادی مرثیه زر \* اگر  
 ادات شرط (شاهرا را حرف تخصیص شاهک دیمکدر (شاه ثانی  
 بودی نک مفعول (پدر فاعلی بود ادات ماضی (یا حرف حکایه اوله  
 ایدی دیمکدر (بسر یا حرف صله بمرزم تقدیرده (بر حرف تأکید  
 (نهادی یا حرف حکایه قور ایدی دیمکدر (تاج ز بیانه (محصول بیت)  
 اگر شاهک پدری شاه اولیدی بشم باشم النون تاج قور ایدی یعنی  
 اگر آمده مبالغه ایدردی فهم اولندی که ولد زنا ایش دیمک استر زرا  
 صاحب نسب و حسب اهل هر قدرین پلور بیت ایلر دیمک استر  
 \* چواندر تبارش بزرگی نبود \* نیارست که نام بزرگان شنود \* چو  
 ادات تعلیل (لندر ادات ظرف (تبار قوم و قبیل و نسلی معناسنه  
 (شین ضمیر شاهه راجعدر (بزرگی یا حرف قصد اولوق دیمکدر  
 (نبود ادات نفی ماضی بوق ایدی دیمکدر (نیارست قادر اولدی  
 دیمکدر (که حرف بیان (نام شان و شهرت معناسنه و (بزرگانه اضافت  
 لامیه اولور که نام و شایقی (شنود فعل ماضی مفرد بونده مصدر  
 معناسنه و (دیمکدر (محصول بیت) چونکه انک نسلنده اولوق  
 بوق ایدی اولور نام و شایقی است که قادر اولدی یعنی نسلنده اولوق  
 اولمغله اولوق رسم و قانونی دکایوب عمل ایتدی \* درختی که تلصت  
 اورا سرشت \* کرش در نشانی پیاغ بهشت \* درختی که یا حرف  
 وحدت (که حرف رابط صفت تلخ آجی دیمکدر (اودرخته راجعدر  
 (را ادات تخصیص (سرشت طبیعت دیمکدر (کر ادات شرط (شین  
 ضمیر درخته راجعدر (در حرف تأکید (نشانی فعل مضارع مفرد

مخاطب دیگر ایسک دیمکدر (باغ هشت سیانه) باحرف صله بهشت  
 جنت دیمکدر (محصول بیت) بر آغاج که انک طبعی آجیدر یعنی  
 حاصلاتی نخدر اگرانی جنت باغنه دیگر ایسک \* وراز جوی خلدش  
 بهنکام آب \* بیخ انکین ریزی و شیراب \* وروا کردن محفدر  
 (جوی خلد لامیه جوی ارمق دیمکدر خلد جنت معناسته (شین صمیر  
 درخته راجعدر) بهنکام آب بیانه باحرف طرف هیکام وقت معناسته  
 صو وفتنه یعنی صولا بیخ وفتنه دیمکدر (بیخ باحرف صله) بیخ  
 کوك دیمکدر (انکین بال دیمکدر) ریزی فعل مضارع مفرد مخاطب  
 دو که سین دیمکدر (شیراب بیانه شیر سود دیمکدر ناب خالص معناسته  
 (محصول بیت) واکر اول اغاچه جنت ایرماغدن صولامق وفتنه  
 کوکنه بال وخالص سوت دو که سین یعنی صورینه جنت بالبدن  
 و جنت سوددن صولایه سین \* سرانجام کوهر بکار آورد \* همان  
 میوه تلخ بار آورد \* سرانجام عاقبت دیمکدر (کوهر اصل و جلیت  
 معناسته در آوردن مفعول صیر می بکار غیر صریحی (باحرف صله  
 کارایش دیمکدر) آوردن فعل مضارع مفرد غائب کتور دیمکدر (همان  
 انجق دیمکدر) میوه تلخ موصوفک صفت اضافه افتیدر (بار بمش دیمکدر  
 (محصول بیت) بیت اوله می بو طدر اول اغاچی جنت ایرماغله تربیه  
 ایسک عاقبت اصلی فعله چهار بار انجق آجی بمش کتور یعنی ورو حاصلی  
 جلی اولان طبعیت می کوزه یادیب و تربیه ایله جمن \* پس از ان مخنی  
 شد هر چند ویرا طلب کردند نیافتند بعد از چند گاه خواجه حسن  
 میبندی که مرتبه وزارت داشت در شکار گاهی بیتی چند از شاهنامه  
 تفریحی که واقع شده بود بخواند سلطان را بسیار خوش آمد پرسید که این  
 شعر که بحث گفت شعر فردوسی سلطان از کرده خود پشیمان شد و فرمان  
 داد تا شصت هزار دینار ز سرخ با خلعتهای خاص نامزد فردوسی  
 کنند و بطوس روند \* پس از ان اندک مکره دیمکدر (مخنی افتعال با بندن  
 اسم فاعلدر) مخنی شد کبرالتدی دیمکدر (هر چند هر نقد دیمکدر  
 (نیافتند فعل نفی ماضی جمع فاعل بوله مدبلر دیمکدر) (بعد از چند  
 گاهی باحرف وحدت گاه ادات زمان رفاج زمانند نصکره دیمکدر  
 (خواجه حسن میبندی سلطان محمودك وراستنددر) که حرف رابطه

صفت مرتبه وزارت پنهانید (داشت فعل ماضی مفرد غائب طوطی  
 دیمکدر (در حرف ظرف) (شکارگاه شکار محلی دیمکدر (یعنی با حرف  
 وحدث (یعنی بخشد بر قاج بیت دیمکدر (بقریبی با حرف مصاحبت  
 یا حرف وحدث (تقریب بوده مناسبت دیمکدر (واقع شده بود واقع  
 اولش ایندی دیمکدر (بخواند باء تا کید الله فعل ماضی مفرد غائب  
 او قودی دیمکدر (سلطان را ادلت صله) (بسیار چوق دیمکدر  
 (پرسید که سؤال ایلدیکه دیمکدر (شعر کبست لامینه کیک شعر یدر  
 دیمکدر (شعر فردوسی لامینه) (کرده خود ده لامیه میکنند  
 ایلد یکندن دیمکدر (پشیمان شد نادم اولدی دیمکدر (شصت هزار  
 التمش یسک دیمکدر (با خله تهنای خاص با حرف مصاحبت  
 اضافت موصوفک صفت (ها ادات جمع یا اضافت موصول (نامزد  
 بر کپسه نه بخبر ایکن نصیم اولندان شیء دیر لر (محصول ترکیب)  
 اند نصکره یعنی بو هجوی انشاد ایلد کده نصکره کیرلندی هر نقدر  
 اتی ازادیلر بوله مدیلر بر قاج زماندن صکره خواجه حسن هیمدی که  
 وزارت رتبه شی طوطی بر شکار کاهده شاهنامه دن بر قاج بیت  
 بر مناسبت ایله که واقع اولش ایندی او قودی سلطان چون خوش  
 گلدی سؤال ایلدیکه بو کبیک شعر یدر خواجه حسن دیدی  
 فردوسی نک شعر یدر سلطان ایستد یکندن پشیمان اولدی و فرمان  
 ایلدی تا التمش یسک نخا نص التون خاص خله تهنای ایله فردوسی به  
 نامزد ایلدیلر و طوشه کوندوزه لر \* اما مطلع مساعت نکرد چون  
 آن عطیه را بتک در وازه طوش در آوردند تا بون فردوسی را دیگر  
 در وازه بیرون بردند و از وی وارث یک دختر مانده بود آرا بوی عرض  
 کردند همت ویزید و قبول نکرد و گفت مهر ایستادن مال و نعمت که  
 کفافی معیشت باشد موجود است احتیاج بآن ندارم کاشکان آنرا  
 بهمارت و باطنی در آن نواحی صرف کردند \* طالع بویه یولده  
 بخت معیاشه در (مساعت تا اسلوب انجام اوزده طویل یازمشدر  
 (نکرد فعل نفی ماضی مفرد غائب دیمکدر (چون اداد تعلیل  
 (عطیه را را ادات مفعول اول عطیه بی دیمکدر (یک در وازه طوس  
 لامیه با حرف صله در وازه قلعه قیوسی دیمکدر طوسیک قلعه قیوسیک

برینه دیمکدر (در آوردند فعل ماضی جمع غائب کتوردیلر دیمکدر  
 (تابوت فردوسی لامیه (را ادات مفعول (دیگر دروازه غیری قیودن  
 دیمکدر (بیر و ن بردند چبقردیلر (وی فردوسی به راجعدر (وارثه  
 معروف (دختر قیر دیمکدر (مانده ماضیدن قسمدر قالمش معناسنه  
 (بود ادات ماضی (آترا را ادات مفعول آن عطیه به راجعدر (بوی  
 باحرف صله وی دختره راجعدر (همت ورزیدک مفعول صریحی  
 (ورزید فعل ماضی مفرد غائب اوزندی دیمکدر (مرا را ادات صله  
 بکا دیمکدر (چندان مال یوقدر مال دیمکدر (که حرف رابط صفت  
 (کفاف معیشت مصدرک مفعولنه کفاف منع اتمک معناسنه در (ارزوی  
 نفسی منع دیمکده مستعملدر که یتنه جک دیمکدر (معیشت کچمک معناسنه  
 کچمکه یتنه جک دیمکدر (باشد فعل مضارع (یا آن باحرف صله  
 (آن عطیه به اشارتدر (ندارم فعل نفی مستقبل متکلم وحیده نفیدن  
 عبارتدر یوقدر دیمکدر (کا شتکان الف نون ادات جمع کاف ها، ر مییدن  
 مبدل کا شته ضم کاف عجمیه پادشاه طرفندن کیدن کیمسه به دیرل  
 بود یار زده مباشر دید کلری (سلطانه اضافت لامیه (آترا را ادات  
 مفعول (آن عطیه به اشارتدر (بهارت رابطی لامیه (باحرف صله  
 عمارت تعمیر معناسنه در (رابط کسر را ایله یولجی قونه حق مجله دیرل  
 باحرف وحدت (نواحی اطراف معناسنه در (محصول ترکیب) یوقدر  
 مبلغی سلطان محمود ارسال ایلدی اما طالع مساعده ایلدی چونکه  
 اول عطیه یی طوسک بر قلعه قیو سنه کتوردیلر فردو سنک تابوتی  
 آخر قیودن چبقاردیلر فردوسیدن وارث برقر قالمش ایدی اول عطیه یی  
 اکاعر ض ایلدیلر همتبه اوزندی یعنی عالی همتی لک حاصلی کوزی  
 طوقاق ایلدی و قبول ایلدی و دیدی بنم اول قدر مال و نعمت که  
 کفاف معیشت اولور مرتبه موجود در اول عطیه به احتیاجم یوقدر  
 سلطانت مباشر لری اول مبلغی اول نواحیده بر رابطی تعمیره صرف  
 ایلدیلر (قطعه) خوشبخت قدر شناسی که چون خجیده سپهر \* سهام  
 حادثه را کرد عاقبت قوسی \* خوشبخت مقدم خیر (قدر شناسی مؤخر  
 مبتدا قدر شناس وصف ترکیبدر باحرف مصدر قدر بلجیلک دیمکدر  
 بومبتدا خبر مابعدی جمله بونک تعلیلدر (که ادات تعلیل (خجیده

اگری دیمکدر (سپهر فلک معنا سنه در) سهام سهمک جمیدر  
 حادثه به اضافه افت بیانیه (راعات صله حادثه او قلرینه دیمکدر (قوسی  
 یا حرف مصدر قوس بای دیمکدر (محصول بیت) قدر بلجیلاک  
 خوشد زبرا چونکه اگری فلک حادثه او قلرینه یارلق ایلده یعنی حادثه  
 او قلرینی آه \* رفت شوکت محمود در زمانه نماد \* جز این فسانه که  
 نشناخت قدر فردوسی \* رفت باه تا کید ایلده فعل ماضی مفرد غائب  
 کندی دیمکدر (شوکت فاعلی) محموده اضافه لامیه (در حرف ظرف  
 (نماد فعل ننی ماضی مفرد غائب قالمدی دیمکدر (فسانه مثل وقصه  
 معنایه (که حرف رابط) نشناخت فعل ننی ماضی مفرد غائب اکلدی  
 بیلدی دیمکدر فاعلی نموده سلطان محموده راجعدر (قدر فردوسی  
 لامیه (محصول بیت) فلک قوسلاک ایدوب سهام حادثه بی آندبغی کپی  
 شوکت محمود کندی و زمانه ده بو مثلحدن تعبیری قالمدی که سلطان  
 محمود فردوسی نک قدرینی بیلدی یعنی فردوسی نک قدرینی بیلدی دیو  
 عالمده ضرب مثل اولدی حاصلی اگر قدر شناس اولیدی بو گونه  
 یاد اولزدی بلکه ایلک ایلده باد اولوردی (عروض) بوقطعه بحر  
 میخشدندر که معاعلن فعلاتن معاعلن فعلن اولمشدر \* ناصرخسرو  
 انصاری در صناعت شعر ماهر بود و در فنون حکمت کامل اما بسوء  
 اعتقاد و میل بزندقه و الحاد متهم شده بود و اوزا سفرنامه ایست  
 در اکثر معمره سفر کرده و محاوراتی که با فاضل کرده بنظم آورده و این  
 ایات که عین القضاة در کتاب زیدة الحقایق ایراد کرده از جمله منظومات  
 اوست \* ناصرخسرو انصاری علین بیننده این حذف اولمشدر  
 صناعت شعر بیانیه (ماهر بود استاد ایدی دیمکدر (فنون حکمت بیانیه  
 فنون فنک جمیدر حکمت قنلرنده دیمکدر (کامل دن صکره بر بود  
 مقدردر (اما دانت استدرانک (بسوء اعتقاد بیانیه با حرف مصاحبت  
 سوء کو تو دیمکدر (بزندقه با حرف صله (زندقه) (الحاد بر مذهب  
 باطلدر که بری فرهانی انکار ایدر بری حشر و شمری انکار و قدم عالمه  
 زاهددر تفصیلی کتب کلامیه ده مصرحدر (متهم افتعال باندن  
 اسم فاعلدر زتمتلی (شده بود اولمش ایدی) (اورا را حرف تخصیص  
 (سفرنامه مؤلفانندن برینک امیدر همزه حرف توسل با حرف وحدت

(سین و تا ادات خبر بر سفرنامه سی و ار در دیمکدر) (در حرف ظریف  
 (اکثر معبوره لامیه معموره وجه ارضه آدم ساکن اولان برله دیرل  
 (مخاوراتی باحرف تکبیر مخاورات محاوره تک جمعیدر که کلامده بمجاده  
 و مخاصمه معناسنه در) (بافاضل باحرف مصاحبت افاضل افضل  
 جمعیدر علمار ایه دیمکدر) (کرده لر ماضیدن قسملدر) (بنظم  
 (باحرف صله) آورده ماضیدن قسمدر کتورمش دیمکدر) (ایسان  
 یتک جمعیدر) (که حرف بیان) (عین القضاة بر ذاتک لقبیدر  
 کبار اهل الیهدن همدانی دیمکه شهرت شعاردر عین کوز بیکی دیمکدر  
 قضاة فاضلینک جمعیدر فاضلیرک کوز یتک بیکی دیمک اولور) (در کتاب  
 زبده الحقایق زبده الحقایق نامنده اولان کابنده دیمکدر) (ایراد کتورمک  
 معناسنه (محصول ترکیب) ناصر بن خسرو انصاری صناعت شعرده  
 ماهر و حکمت فخرنده کامل ایدی اما سوء اعتقاد ایه و زندقه و الحاده  
 میل ایه متهم اولمش ایدی و انک بر سفرنامه سی و ار در که اکثر معبوره ده  
 سفر ایلشدر و شول محاوره لر که علما ایه ایلشدر اول کابده نظم ایه  
 کتورمشدر و بویتلر که عین القضاة همدانی زبده الحقایق نام  
 کابنده ایراد ایلشدر انک منظومانی جمله سندندر (قطعه) همه جور  
 من از بلغار یانست \* که مادام همی باید کشیدن \* همه جمله دیمکدر  
 (جور من مصدرک مفعولنه در بکا اولان جور دیمکدر) (بلغار یان الف  
 نون ادات جمع یا حرف نسبت بلغار بر طاعتک اسمیدر) (که حرف  
 رابط) (ما مصدریه) (دام فعل ماضی) (میم قاعده اعجام اوزره ضمیر  
 متکلم بن اولدیغ مدنده یعنی حیثه اولدیغ دیمکدر) (همی ادات  
 تأکید) (باید کشیدن جکمک کرک دیمکدر) (محصول یت) (جمله بکا  
 اولان جور بلغار ایلردندر که حیثه اولدیغ جکمک کرک \* کنه بلغار  
 یان نیز هم نیست \* بگویم کورتوتائی شنیدن \* بلغار یان را ادات  
 تخصیص) (نبر دخی دیمکدر) (هم تأکیددر) (بگویم یله تأکید ایه فعل  
 مضارع متکلم و حیده سویلم دیمکدر) (کر حرف شرط) (بتوتائی بیه  
 تأکید ایه فعل مضارع مفرد غائب قادر ایسک دیمکدر) (شنیدن  
 مصدر ایشتمک معناسنه) (محصول یت) (کنه بلغار ایلرک دخی دکادر  
 سویلم اگر سن ایشتمکه قادر ایسک یعنی قابل خط سب اولوب اکلنه

بیلورسن گناه کج کرد سو یلیم \* خدا یلاین بلا و فتنه ازتست \* ولکن  
 کس نمی یارد بخین \* خدا یا الف حرف ندا یا الله دیمکدر (ازتست  
 سندندر دیمکدر) نمی یارت فعل ننی حال مفرد غائب قادر و لماز دیمکدر  
 چخبیدن جیم عجمینک فحی و خاء محجه ایله مصدر در دور شک معناسنه در  
 (محصول یت) یارب بو بلا و فتنه سندندر لکن کیسه دور شکله قلدر  
 اوله مز یعنی کیسه سنکله مجادله و محاوره ایده مز \* همی آرند ترکازا  
 ز بلغار \* ز بهر پرده مردم دریدن \* همی ادات تأکید (آرند فعل  
 مضارع جمع غائب کتور در دیمکدر) ترکان الف نون ادات جمع  
 (ترک محبوب دیمکدر) را ادات مفعول (ز بهر ادات تعلیلی) پرده مردم  
 لامیه پرده بونده عرض و وقار معناسنه در (دریدن مصدر در یرتقی  
 معناسنه) (محصول یت) محبوب بلری بلغاردن کتور در یعنی اسیر لک  
 طریقیه بلغاردن کتور در خلق عرض و وقار نی یرتقی ایچون یعنی  
 خلقی عشق و سودایه گرفتار ایتک ایچون \* لب و دندان آن خوبان  
 چون ماه \* بدین خوبی نبایست آفریدن \* لب دوداق (دندان دیش  
 ز آن خوبانه اضافت لامیه) چون ادات تشبیه بدین یابندن مغلب  
 با حرف مصاحبت (خوبی یا حرف مصدر) نبایست فعل ننی ماضی  
 مفرد غائب حکایه بی متضمن کرکز ایدی دیمکدر (آفریدن مصدر  
 براتقی معناسنه) (محصول یت) و آئی کی اولان محبوب بلرک دوداغنی  
 و دیشنی بو کوزلک ایله براتقی کرکز ایدی بو کلاملرده بوی زنده  
 استشمام اولنور که خطابی حق جل و علا حضرتنه در \* که از عشق  
 لب و دندان ایشان \* بدندان لب همی باید کرزیدن \* (که حرف  
 تعلیل) (عشق لب لامیه) ایشان بلغاریانه راجع در (بدندان با حرف  
 مصاحبت) (لب کرزیدنک مفعول صریحی) (باید فعل مضارع مفرد  
 غائب کرکدر دیمکدر) (کرزیدن کافک فتحیه مصدر در اصرمق معناسنه  
 (محصول یت) بویله کوزل براتقی لایق دکل ایدی ز پرا انلرک لب  
 و دندانک عشقندن دیش ایله دوداغنی اصرمق کرک بونده توریه وار  
 بری بو که تعجبندن عبارتندر که بویله حسن و جمال اولور می دیو  
 دوداغنی اصرمق بری محبوبک دوداغنی اصرمق (عروض)  
 بوقطه، بحر هزجدر که مفاعیلن مفاعیلن فعولن اولور و بو که

قطعه دید دیگر بر اوزون سخنند پارچه اولدیفچوندر \* ازرق  
 هر وی رجه الله در قواعد شعر و فضل ماهر بود و در قوانین علم  
 حکمت کامل ممدوح او را عارضه حادث شده که قوت مباشرت  
 ساقط گشت باطبا از محالیت آن عاجز آمدند ازرق کتاب الفیه  
 و شلفیه را بنظم آورد و تصویر کرد و غلامی را از خواص پادشاه  
 یا کنیزک عقد بست ایشانرا در حرم پادشاه که میان ایشان و پادشاه  
 شبکه پندش حائل نبود منزل داد و آن کتابرا پیش ایشان نهاد و فرمود که  
 باین صورتهای مختلف که در آن کتاب تصویر کرده بودند بمباشرت  
 و مباشرت مشغول شوند \* ازرق کوک و نکه دیرتر (یا حرف نسبت  
 غالباً) کولش و نکه مائل مولدیفند ازرق دینلدی (هر وی یا حرف  
 نسبت) هرا و هرا بر شهرک اسمیدر (در قواعد شعر بیانیه یا لامیه  
 در حرف طرف قواعد قاعده نک جمعیدر شعر قاشده لرزده (فضل  
 قواعد اوزره معطوف (قوانین علم لامیه یا بیانیه قوانین قانونک  
 جمعیدر (حکمت معروف (ممدوح مولایه او ازرقی به راجعیدر  
 ممدوح و حدت مزادی سلاطین هر لندن بر پدر را اادات صله (عارضه  
 یا حرف وحدت همزه حرف توسل عارضه یونده علت معناسنه در  
 (حادث شد ظهور ایلدی دیمکدر (که حرف رابط صفت (قوت  
 مباشرت مصدرک مفعول مباشرت مجامعت معناسنه در (گشت  
 فعل ماضی مفرد غائب اولدی دیمکدر (اطبا طبیک جمعیدر) محالیت آن  
 مصدرک مفعول در (آمدند یونده اولدیلر دیمکدر (را اادات مفعول  
 بنظم یا حرف صله (آورد افعیل ماضی مفرد غائب کتوردی دیمکدر  
 (غلامی یا حرف وحدت (را اادات مفعول (خواص پادشاه لامیه  
 (یا کنیزک یا حرف مصاحبت (عقد بست نکاح ایلدی (ایشان  
 غلام و کنیز که راجعیدر (را اادات مفعول (در حرم پادشاه لامیه  
 در حرف طرف پادشاهک حرمسنده دیمکدر (که حرف رابط صفت  
 (میان ایشان لامیه انلرک بینی دیمکدر (و پادشاه و او مع معناسنه در  
 پادشاه ایلله انلرک پندسده دیمکدر (شبهه یا نک فحیله لوروی اولان  
 شیشه دیرلر و اوریل دیمکدر و عر سیدر حتی شبکه رسول دیرلر قنص ده  
 اواسنه اولور (یا حرف وحدت همزه حرف توسل (پیش باه عریسه



زیاده دیمکدر (حائل اسم فاعل در معروف) (نبود ادات ماضی منفی)  
 (داد فعل ماضی مفرد غائب و یردی دیمکدر) (کاپرا را ادات مفعول)  
 (پیش ایشان انلرک اوکنه دیمکدر) (نهاد فعل ماضی) (که حرف بیان)  
 (با آن صورتهای مختلف موصوفک صفتیه اضافتیدر) (ها ادات جمع)  
 مختلف بونده کونا کون دیمکدر (با حرف مصاحبت دورلو دورلو  
 اولان صورتلر ایله دیمکدر) (که حرف رابط صفت) (کرده بودند  
 ایشان ایدیلر دیمکدر) (بمعاشرت با حرف صله) (شوند فعل مضارع  
 جمع غائب اولهلر دیمکدر) (محصول ترکیب) (ازرقی هر وی رحمه الله  
 شمر قاعده رنده و فضله ماهر ایدی و علم حکمت قانونلرنده کامل  
 ایدی انک ممدوحنه بر علت ظاهر اولدی بحاجت قوتی ساقط اولدی  
 طیبیلر کا معالجه دن عاجز اولدیلر ازرقی کاتب الغیه و خلفیه بی  
 نظمه **ک**وردی و تصویر ایلدی یعنی باعه دایر اولان صورتلری  
 تصویر ایلدی و بر غلامی خواص پادشاهدن بر کنیرک ایله نکاح  
 ایلدی و انلری حرم پادشاهده که انلر ایله پادشاه پیشنده بر شبکه دن  
 زیاده حائل یوق ایدی منزل و یردی و اولد کابی انلرک اوکنه قوددی  
 و پیوردی که اول مختلف صورتلر که بو کابده تصویر ایلنلر در یعنی  
 بو کابده تصویر اولسان کونا کون صورتلر ایله معاشرت و بمعاشرت  
 مشغول اولهلر \* و پادشاهرا فرمود که از قفای شبکه بی وقوف ایشان  
 احوال ایشانرا مشاهده کنند چون این مشاهده مکرر شد حرارت  
 غریزی قوت گرفت و آن ماده را که مانع قیام آلت بود منقطع گردانید  
 و بر مثال پیر مجمد از منفذ احلیل بیرون آمد و مقصود حاصل شد  
 و از سخنان ویست در وصف شراب \* پادشاهرا راه ادات حسله  
 (که حرف بیان) (قفای شبکه لامیه قفا اکسه دیمکدر) (بی وقوف ایشان  
 انلردن خبرسن دیمکدر) (احوال ایشان لامیه) (را ادات مفعول) (حرارت  
 غریزی موصوفک صفتیه یا حرف نسبت جلی و طبعی معناسنه در  
 علم طبیده تفصیلی وارد در) (گرفت فعل ماضی مفرد غائب طوندی دیمکدر  
 را ادات مفعول) (که حرف رابط صفت) (مانع قیام فاعلک مفعولنه  
 قیام آلت) (مصدرك فاعلنه در آلت ذکر دن کاپتیدر) (گردانید  
 فعل ماضی مفرد غائب ایلدی دیمکدر) (منقطع انفعال باشند اسم

فاعلدر منقطع آیلدی یعنی قوپاردی دیمکدر ( مثال پنیر پیسانیه  
 پنیر کی دیمکدر پیز معروف ( مایه منجمد موصوفک صفتدر ( منجمد  
 طوقی دیمکدر ( منفذ احلیل لامیه منفذ دلك احلیل ذات ذکرندن  
 عبارتدر ( بیرون آمد جیقدی دیمکدر ( محصول ترکیب ) غلام ایله  
 کنیر لک بوصورته امر بیور دقده پادشاهه بیور دیکه انلردن خبر سز  
 شبکه تک اکسه سندن انلرک حاللرینی مشاهده ایله چونکه مشاهده  
 مکرر اولدی یعنی برابری کره صور مختلفه ایله مجامعتلری کور بچک  
 طبیعی اولان حرارت قوت طوندی واول ماده بی که التک قیامنه  
 مانع ایدی منقطع آیلدی قوپاردی وپنیر کی طوقی مایه ذکرک  
 دلکیندن جقدی و مقصود حاصل اولدی واول ازرقینک سوزلرنددر  
 شراب وصفنده ( قطعه ) \* ساقی پیار لعل می کز فروغ آن \*  
 اندیشه لاله زار شود دیده گلستان \* ساقی مئادی حرف ندا محذوف  
 ای ساقی دیمکدر ( پیار بیه تا کید ایله امر حاضر مفرد کنور دیمکدر  
 لعل می ) صفتک موصوفه اضافتدر یا حرف تنکیر ( کز که ازندن  
 مخففدر ) که حرف رابط صفت ( فروغ شعله دیمکدر ) آن میه اشارتدر  
 اضافت لامیه ( اندیشه فکر معناسنده در ) لاله زار لاله لک دیمکدر  
 شود فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر ( دیده کوز دیمکدر  
 گلستان ) کولک معناسنده در ( محصول یت ) ای ساقی شول بر لعل می  
 کنور که انک شعله سندن فکر لاله زار اولور یعنی فکری پر صفا و رونق  
 قلاز و کوزی گلستان ایله حاصلی ظاهرا و باطنا شوق و یرن لعل کی  
 می صون \* کر بکزد بری بشب اندر شعاع او \* از چشم آدمی نتواند  
 شدن نهان \* ( کز اندات شرط ) بکزد بیه تا کید ایله فعل مضارع  
 مفرد غائب کچر ایسه دیمکدر بری فاعلی ( بشب با حرف ظرف ) اندری  
 تا کیددر ( شعاع اولامیه شعاع ایدنلق دیمکدر ) اوضمیر میه راجعدر  
 چشم آدمی ) لامید ) نتواند فعل نفی مستقبل مفرد غائب قادر اوله من  
 دیمکدر ( شدن مصدر در اولی معناسنه ) نهان کیر لی دیمکدر  
 ( محصول یت ) اگر بری اول میک اید یلغنده کچه کچر سه آدمینک  
 کوزندن کیر لی اولغنه قادر اوله من یعنی میک شعاعی اول قدر  
 روشنادر که بری دخی کیر لیمکه قادر اوله من ( شدن رفتن معناسنه

دخی اولور پری کچمکه قادر اوله مز دیمک اولور \* خوش بوی تراز عنبر  
ورنگین تراز عقیق \* روشن تراز ستاره و صافی تراز روان \* (خوش بوی  
وصف ترکیبی در کوزل قوقولی دیمکدر) (ترادات تفضیل) (عنبر معروف  
رنگین) (یا حرف نسبت نون حرف تا کیدر نگلی دیمکدر) (عقیق  
مقدمایسان اولندی) (روشن تارلق دیمکدر) (ستاره یلدرز دیمکدر  
صافی) (بونده لطیف معنایه در) (روان روح دیمکدر) (محصول بیت)  
عنبردن زیاده کوزل قوقولی و عقیقندن رنگلی و یلدرزون زیاده پارتلی  
و روحندن الطف حاصلی شراب یوا و صاف ایله موصوفندن (عروض)  
بوقطعه بحر مضارع اخرب مکفوف مقصور و در که مفعول فاعلات  
مفاعیل فاعلات اولور \* امیر معزی رحمه الله وی در زمان دولت  
معزالدیناوالدین سنجری بن ملک شاه بود و از مداحان اوست و معزی  
نسبت باوست و آنچه اورا در زمان وی علوشان و رفعت درجه مبسر  
شد کم شاعر بر امیر نشد \* وی معزی به راجعدر (در حرف ظرف  
زمان دولت معزالدینا یا نیمولامیه) (معزالدیناوالدین سنجری لقی در  
مداحان او) (لامیه انک مداحلر ننددر دیمکدر) (بلوی با حرف صله  
وی معزالدیناوالدین راجعدر) (انچه اول تنسکه که دیمکدر) (اوزا  
را اادات صله او معزی به راجعدر) (در حرف ظرف) (زمان وی لامیه  
معزالدینا به راجعدر) (علوشان مصدرک فاعله) (رفعت درجه ده  
یویه شانک عالی لکی و درجه نك رفعتی دیمکدر) (کم اکسک دیمکدر  
اما یویه لر ده عدمدن عبارتندر) (شاعری یا حرف وحدت  
را اادات صله) (تشدد فعل نقی ماضی مفرد غائب اولندی دیمکدر  
محصول ترکیب) (امیر معزی رحمه الله اول معزالدیناوالدین سنجری  
این ملک شله زمان دولتنده ایدی و انک مداحلر ننددر و معزی ده  
اولان یاه نسبی اکثرتتدر و اولنسته که اکا سلطان سنجری زماننده  
شانک عالی لکی و رفعت درجه مبسر اولدی بر شاعره مبسر اولمشدر  
\* و گویند سه کس از شعرا در سه دولت اقبالها دیدند و قبولها  
یاختند که کس نیافت رجد کی در عهد سامانیان و عنصری در عهد  
محمودیان و معزی در دولت سنجریات و سبب وفات وی لن بود روزی  
سلطان از درون خرگاه تیرمی انداخت و او بیرون خرگاه ایستاده بود

ناکاه نیز خطاشد و بروی آمد بیفتاد و در حال جان بداد و از جمله  
 مخشان و یست این چند بیت \* گویند نقل ایدر لر دیمکدر (سه کس  
 اوج کیمسه دیمکدر) در حرف ظرف (سه دولت اوج دولت دیمکدر  
 (اقبالها اادات جمع اقبال یعنی اعتبار لر دیمکدر) دیدند فعل ماضی  
 جمع غائب کوردیلر دیمکدر (قبولها اادات جمع قبول لر دیمکدر یعنی  
 رغبت لر) یافتند فعل ماضی جمع غائب بولدیلر دیمکدر (که حرف  
 رابط صفت (کس کیمسه دیمکدر) نیافت فعل نفی ماضی مفرد غائب  
 بولدی دیمکدر (در حرف ظرف) عهد سامانیان پسانه عهد زمان  
 دیمکدر الف نون اادات جمع سامانیلر زماننده دیمکدر (دو عهد  
 (محمودیانده بویه) دولت سنجریان کذلک (سبب وفات وی لامیه لردی  
 (وی معزی به راجعدر) معزینک وفاتینک سبی دیمکدر (آن بود اول ایدی  
 دیمکدر) (که حرف بیان) روزی یا حرف وحدت بر کون دیمکدر  
 (درون خرگاه لامیه درون ایچ دیمکدر) (خرگاه او به دیمکدر چادز  
 نوعنندن (می اادات حکایه) انداخت فعل ماضی مفرد غائب آثار  
 ایدی دیمکدر (او معزی به راجعدر) بیرون خرگاه لامیه بیرون طشره  
 دیمکدر خرگاهک طشره سنده دیمک اولور (ایستاده ماضیدن قسمدر  
 دورمش دیمکدر) (بود اادات ماضی) خطا یکلش دیمکدر (شد فعل  
 ماضی مفرد غائب کندی دیمکدر) (بر حرف صله) (وی معزی به راجعدر  
 (آمد فعل ماضی مفرد غائب کلدی دیمکدر) (محصول ترکیب) و نقل  
 ایدر لر که اوج کیمسه اوج دولتده اعتبار کوردیلر و رغبت لر بولدیلر  
 حاصلی معز و مکرم اولدیلر که کیمسه بولدی رودکی سامانیلر عهدنده  
 عنصری محمودیلر زماننده معزی سنجریلر دولتنده و معزینک وفاتنده  
 سبب اول ایدی که بر کون سلطان خرگاه ایچندن اوق آتاردی و معزی  
 خرگاهک طشره سنده طورمش ایدی ناکاه اوق یا کلمش کندی  
 و معزی به کلدی و دوشدی و در حال جان و یردی و انک سوز لرندندر  
 بو بر قاج بیت (قطعه) تانکار من ز سنبل بر سمن پر چین نهاد \* داغ  
 حسرت بردن صورتگران چین نهاد \* تا حرف انتها (نکار من لامیه  
 نکار محبوب معناسنه) سنبل معروف بونده تشبیه طریقله زلف دیمکدر  
 بر حرف استعلا (سمن بر ریاض چیچکدر یا سمن دخی دیر کذلک طریق

سابق اوزره يکاک ديمکدر (پر بونده ججع معنا سنی مقید در) چین  
 بوکلم و قیورم معناسنه در (نهاد فعل ماضی مفرد غائب قودی دیمکدر  
 داغ خسرت مجازا بیانیه داغ وجودی آتشله باقعه دیرلر عربده کی  
 ترکبده نال و باقی دیرلر داغ آتش خسرت تقدیرنده (برادات صله  
 دل ضرورت کران چین لامبلر در ضرورت کیری کاف عربك فتحیه اادات  
 فاعل در صورتی یعنی مصور معناسنه (چین بر شهرک اسمبدر  
 (محصول بیت) بنم محبوب سنبل کبی اولان زلفندن سمن آسا اولان  
 یکاکی اوزره بوکلم قیور بلر قویه لیدن برو چین تصویر جیلرینک کوکلنه  
 داغ خسرت قودی یعنی بویه رعنا صورتی تصویر دن عاجز  
 اولد قلندن کندولر داغ درون اولدی بویته نجه نپس تلم واردر  
 چین ايله چین \* هر دلی کز سرکشی نهاد سر بر هیچ خط \* زیر زلف  
 اوکئون سر بر خط مشکین نهاد \* دلی یا حرف وحدت (کز که ازدن  
 مخفف) (که حرف رابط (سرکشی یا حرف مصدر سرکش وصف  
 ترکیب در معاند و مشکبر معناسنه در) نهاد فعل فی ماضی مفرد غائب قودی  
 دیمکدر (خط بونده فرمان معناسنه باش قومی اطاعت سر لکدن کایندر  
 (زیر زلف او بیانیه ولادیه خط مشکین موصوفک صفت اضافه فاعل  
 خط بدن مراد رخسارده ظاهر اولان مولدر) نهاد فعل ماضی مفرد  
 غائب قودی دیمکدر (محصول بیت) هر بد لکه سرکش لکندن ناشی  
 هر بر فرمانه اطاعت ایلمدی یعنی مطیع اولمین کوکلر اتک زلفی التده  
 الان خط مشکینه باش قودی یعنی اکا مطیع اولدی حاصلی فکله  
 کلک سیرغه سنبلک دیمبلر سکا بیک جان ايله بنده فرمان اولدی  
 \* من غلام آن خط مشکین که کوپی مورچه \* پای مشک آکوده بر برک  
 کلک نسیرین نهاد \* من بن دیمکدر و مبتدا (غلام آن خط مشکین  
 لایمه و خیر اول خط مشکینک غلامیم دیمکدر) (که حرف رابط  
 صفت (کوپی اادات تشبیه کویا دیمکدر) مورچه بچه اادات تصعیر  
 فرجه بحق دیمکدر (پای مشک آنود موصوفک صفت اضافه فاعل  
 مشک الود وصف ترکیبدر مشک بولا بقی دیمکدر) (بر حرف استعلا  
 (برک کل نسیرین بیانیه در کل نسیرین بر بیاض کلددر) (محصول بیت)  
 بن اول مشکین خطک غلامیم که کویا فرجه بحق مشک بولا شمش

ایاغنی نسر بن کلی اوزره قودی بونده تشبیه بلیغ واردر که روی  
محبوبه اولان خط نوی قرینجه ایاغله مشک بولشمش کل نسرینه  
تشبیه ایلدی نسریندن وجه محبوبی مراد ایلدی (عروض) بوقطعه  
بحر رمل مقصودر که فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن اولور  
\* و این چند بیت دیگر از قصیده که بر اسلوب شعرای نازی زبان گفته  
است \* دیگر دخی دیمکدر (قصیده یا حرف وحدت) همزه حرف  
توسل (که حرف رابط صفت) بر حرف استعلا (اسلوب شعرای  
نازی زبان لایه و بیانیه اسلوب قاعده معناسنه در نازی زبان ترکیب  
مزجیدر نازی عرب دیمکدر زبان لغت معناسنه در لغت عرب شعر اسنک  
قاعده سی اوزره دیمکدر (محصول ترکیب) و بو بر قاج بیت دخی شول  
یرقصیده دندر که لغت عرب شعرا سی قاعده واسلو بی اوزره نظم  
ایدوب سوتلشدر (غزل) ای ساربان منزل مکن جرور دیار یارمن  
\* نایک زمان زاری کنم بر ربع و اطلال و دمنی \* ساربان دوه جی  
(مکن نهی حاضر مفرد ایله دیمکدر) در حرف ظریف (یارمن لامیه  
تا حرف قلیل) زاری فریاد معناسنه در (کنم فعل مضارع متکلم وحده  
ایلیم دیمکدر) بر حرف استعلا (ربع رانک فتنی و نایک سکونیه دار معناسنه  
خانه دیمکدر) (اطلال فتح همزه ایله طلال جمعیدر اثر بنا اولان محله  
دیر لر ویران معناسنه در) (دمن دالک کنسریله و میمن فتنیه له منزله  
معناسنه در) (محصول بیت) امیر معزی معشوق سفر کرده بیی قراقنه  
عدم تحملندن ناشی دیرای دومی بنم یاریمک دیارینک فیریده منزل  
ایله ناکیم بر زمان ربع و اطلال و دمن اوزره فریاد و فغان ایدم یعنی  
جاناک قالدی منزلده و ویرانه زده و منزله ده آه و افغان و فریاد ایدم  
\* ربع از دلم پر خون کنم اطلال را چیه خون کنم \* خاک دمن کلکون کنم  
از آب چشم خویشتن \* از دلم کوکلدن دیمکدر (پر خون طلوفان  
دیمکدر) (اطلال را اادات مقبول) (خاک دمن لامیه) (کلکون کل رنگلی  
دیمکدر) (آب چشم بیانیه کوز یا شئی دیمکدر) (خویشته اضافت لامیه  
(محصول بیت) منزل جانانی کوکلدن پر خون ایلیم یعنی درد دروغ ایله  
مناهم ایلیم و ویرانه بی چیه خون کی نهر ایلیم منزله طیراغنی کلکون ایلیم  
کنندی کوزم یاشندن حاصلی اول محملری آه و فریاد و گریه و افغان

و خون دل ایله طولد یروب مالامال ایلم \* از روی یار خرکھی ایوان  
 همی ینم نهی \* وز قدآن سرو سهی خالی همی ینم چن \* روی  
 یار خرکھی لامیه وصفنک موصوفه در (خر که خرکا هدن مخفف او به  
 دیمکدر یا حرف نسبت خرکھی کو چر اولی دیمکدر (ایوان فتح همزه  
 ایله فارسیدر کوشک معناسه (ینم فعل مضارع منکلم وحده کور ورم  
 دیمکدر (نهی بوش معناسه در) قدآن سرو سهی لامیه لردر (سهی  
 موزون دیمکدر) خالی بوش دیمکدر (همی ادات تأکید (محصول یت)  
 اول خرکھے منسوب اولان بادیه نشین یارک یوزندن ایوانی بوش  
 کور ورم و اول سرو سهینک قدندن چنی خالی کور ورم حاصلی  
 محبوبدن بوش کور ورم \* جایی که بود آن دلستان بادوستان دو بوستان \*  
 شد کرک و روبه را مکان شد کوف و کرکس را وطن \* جایی یا حرف  
 وحدت بر پرده دیمکدر (که حرف رابط (بود ادات ماضی (دلستان  
 وصف ترکیبدر کوکل الیجی دیمکدر محبوب معناسه (بادوستان با  
 حرف مصاحبت (در حرف ظرف (شد فعل ماضی مفرد غائب اولدی  
 دیمکدر (کرک قورد دیمکدر (روبه هاء اصلیه ایله دلکو دیمکدر  
 (را ادات صله (کوف اوی قوشی که کیچهدله اوتر تحریف ابدوب  
 پوهو درل (کرکس اق بابایه مشابه بر یوک قوشدر (محصول یت)  
 بر پرده که اول محبوب دوسترا ایله بوستانده ایدی قورد و دلکوبه مکان  
 اولدی و پوهو وانی بابایه وطن اولدی حاصلی اول دلستان شنک  
 اولان محل جاناتک کتمه سی سبیلله اسسز اولوب قوردلر و قوشلر توطن  
 ایلدی (بوقطعه ده مسقط صنعتی وارد که هر بیتی درت بخشد  
 اوج یخشی بر قافیه ده بر یخشی قافیه اصلی اوزره (عروض)  
 بوقطعه بحر جز سالمدر که مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن در  
 \* عبدالواسع جبلی رحمه الله وی فاضل و کامل و شاعر ما هر بود  
 بهر دوزبان تازی و فارسی سخن گفته و اتفاقست که هیچ کس از عهده  
 جواب قصیده مشهور که مطلعش اینست \* بود ادات ماضی مفرد  
 ایدی دیمکدر (بهر دوزبان یا حرف ظرف هر ایکی دله دیمکدر  
 (تازی عربی دیمکدر) عهده جواب قصیده مشهور بیانیه و لامیه  
 و موصوفک صفت (که حرف رابط صفت (مطلعش شین قصیده به

در اجندر (محصول ترکیب) عبد الواسع جبلی رحمه الله اول  
 فاضل و کامل و شاعر ماهر ابدی عربی و فارسی هر یکی دلدله شهر  
 سوبلش ابدی و اتفاق واردر که مشهور اولان قصیده سنک جوابی  
 عهده سندن که مطلعی بودر هیچ کیمسه چیهه مشدر یعنی تنظیر  
 اولنمشدر (پیت) که دارد چون نو معشوق نکار چاپک و دلبر \*  
 بنفشه زلف و زکس چشم و لاله روی و نسرين بر \* که کیم دیمکدر  
 (دارد فعل آيات واردر دیمکدر (چون ادات تشبیه (معشوقی با  
 حرف وحدت (نکار محبوب دیمکدر (چاپک تیر معضاسنه یعنی کوکل  
 المده تیر (دلبر و وصف ترکیبیدر کوکل الیچی دیمکدر (بنفشه زلف  
 ترکیب مزجیدر بنفشه زلفی دیمکدر یعنی رنگنده بنفشه په مشابه  
 اولان زلف دیمکدر (زکس چشم ده بویه (لاله روی کذلک (نسرين بر  
 مثله زکس کوزلی لاله یوزلی نسرين کوکسلی دیمکدر (محصول پیت)  
 کیمک واردر سنک کپی بنفشه زلفی زکس کوزلی لاله یوزلی نسرين  
 کوکسلی یر نکار و چاپک و دلبر معشوقی حاصلی کیمسه نک یو قدر  
 ایچق بو اوصاف ایله موصوف متسین (عروضی) یو پیت هزج  
 سالمند که درت کره مقاعیلن در \* چنانکه میاید بیرون نیامده است  
 بودر مفتوح بعض قصاید گفته \* محصول ترکیب اینک ماقبلنده اولان  
 از عهده جواب قصیده مشهوره می بو طدر مطبعی که دارد چون نو  
 معشوقی اولان قصیده مشهوره سنک جوابینک عهده سندن لایق  
 لوادینی مرتبه کیمسه چیهه مشدر و بعضی قصیده نرینک ابتدا سنده  
 دیمشدر (قطعه) در دره نیست از تو دلفروز تر نکار \* در شهر نیست  
 از تو جگر سوز تر نسرين \* در حرف ظرف (دهر عام دیمکدر (دلفروز  
 و وصف ترکیبیدر قلبه شوق و شعله و پریتی دیمکدر (ترادات تفضیل  
 (جگر سوزده و وصف ترکیبیدر جگر یا هیچی دیمکدر (محصول پیت)  
 عالمده سندن دلفروز تر محبوب یو قدر شهرده سندن جگر سوزدک  
 نسرين یو قدر بویننده صفت تر شیخ واردر دهر ایله شهر دلفروز  
 جگر سوز عقیابل واقع اولشدر در \* تا کرده ام بلالنه سیراب نونگاه \*  
 تا کرده ام بنزکس پر خواب نو نظر \* تا حرف انتها (کرده ام ایلمشدر  
 دیمکدر (تا کرده ام ایلمد یکمدن بر و دیمکدر (بلالنه سیراب نو



موصوفك صفته ولاميه (با حرف صله) (سیراب قائمش دیمکدر لاله  
 سیرابن مرادرخ جاناندرنگاه نظر معناسنه در) (بزکس پر خواب تو  
 لاله سیراب تو کی زکسیدن مراد چشم دلارا در) (محصول بیت)  
 سنك لاله سیراب کی اولان رخکه نظر ابلد یکم کوندن پرو سنك  
 پر خواب و محجور اولان زکس کی چشمکه دقت ایده لبدن بری  
 \* کاهی چولاله ام زوصالت شکفته روی \* کاهی چوزکسم زفراقت  
 فکنده سر \* کاهی با حرف تنکیر کاهیجه دیمکدر (جوادات تشبیه میم  
 ضمیر متکلم همزه حرفه توسل وصال تا حرف خطاب) (شکفته روی  
 ترکیب اضافی در یوزی اجق دیمکدر خندان معناسنه شکفته شینك  
 ضمیمه در آچلمش معناسنه در) (چوینه ادات تشبیه) (زکسم میم  
 ضمیر متکلم) (فراقت تا ضمیر خطاب) (فکنده سر ترکیب اضافی با شنی  
 پراش بیون آکش معناسنه کال حیرتن کلن اضطراریده مستعملدر  
 (محصول بیت) (کاهیجه لاله کی سنك وصال کندن خندانم کاهیجه  
 زکس کی فراق کین مضطرب و حیرانم یعنی سکا مقنون اولوب لاله  
 روینه نظردن ناشی فکر وصله خندان و زکس چشمکه دقت حسیله  
 زکس کی بوینم بوکوب حیرانم (عروض) بوقطعه بحر مضارع اخرج  
 مکفوف محذوف در که مفعول فاعلاتن فاعل اولور \* ادب صابر  
 رجه اللهوی شاعر فصیح و فاضل لیب بود و اشعار وی را لطافتی کامل  
 و ملاحظاتی تمام حاصلست و افاضل بتقدیم وی معترفند چنانکه انوری  
 و پیرا بر خود ترجیح کرده اینجا که در قطعه تعداد کالات خود میکند  
 و در آخر آن میگوید \* فصیح معروف (لیب فعیل بمعنی فاعلدر  
 عاقل معناسنه) (اشعار وی لامیه وی ضمیری صابره راجعدر) (را ادات  
 تخصیص) (اطافتی ملاحظاتی باری حرف تنکیر) (بتقدم وی مصدرک  
 فاعلنه در با حرف صله انك تقدمنه دیمکدر) (معترفندون دال ادات جمع  
 معترفدر یعنی مقرر در دیمکدر) (چنانکه انجلین که دیمکدر) (وی را  
 وی ضمیر صابره راجعدر را ادات مفعول) (بر حرف استعلا) (ترجیح  
 تقدیم دیمکدر) (کرده ماضیدن قسمدر ایش دیمکدر) (انجا که اول  
 محمله که دیمکدر) (قطعه یا حرف وحدت همزه حرف توسل بقطعه ده  
 دیمکدر) (تعداد کالات مصدرک مفعولنددر) (خوده لامیه کنیدنك

کالاتنی

کلا تی صاعقه دیمکدر ( می ادات تا کید ) کتید فعل مضارع  
 مفرد غائب ایلر دیمکدر ( آخر آن لامیه ) ( می ادات تا کید ) ( کوید  
 فعل مضارع مفرد غائب مو یلر دیمکدر ) ( محصول ترکیب ) ادیب صابر  
 رجه الله اول شاعر فصیح و فاضل و عاقل ایدی و انک شعر لر بیک  
 لطافتی کامل و ملاحتی تمام حاصلدر و افاضل انک تقدیر منه معترف  
 و مقرر در یعنی بجه سی سر فر و ابدر لر انجیلین که انودی انی کندی  
 لوز وینه ترجیح ایلشدر اول مخلصه کید کندی کلا تی تعداد ایدر  
 یعنی کلا تی صاعقه یعنی بیک آخر نده دیر \* بیت این همه بکذار باغچه  
 مجرد آمدیم \* چون سنایی هستم آخر کر نه همچون صابر م \* ( این همه  
 بوجو معنی دیمکدر ) ( بکنار باء تا کید ایله امر حاضر مفرد کج دیمکدر  
 باشع مجرد ) بیانیه با حرف بیضا جبت مجرد شمع ایله دیمکدر : ( آمدیم  
 کلام معنایه فعل ماضی متکلم وحده ) ( چون ادات تشبیه ) سنایی  
 بر شاعرک اسمیدر ( هستم ادات اثبات سنایی کبی یم دیمکدر ) ( آخر  
 بر اداتیر که اول سجدده کل اسمعه لفظ لریده اولانده لفظی افاده ایندر  
 ) ( که حرف شرط نه حرف نفی میم متکلمه مقیددر ) ( تقدیری همچون  
 صابر نیسم و ) ( هم ادات تا کید ) ( چون ادات تشبیه ) ( محصول بیت )  
 بوجو معنی کج یعنی علم و فضل و قضا ایشو یله دور سون مجرد شعر ایله  
 کلام یعنی بالکن شاعر فرضی ایله سنایی کبی یم صابر کبی دکل اسمعه  
 حاصلی سار فضا ایشو یله دور سون شعر دده خی صابر قدر دکل اسمعه  
 سنایی قدر قدر تم و ابدر بو کلام ایله صابری انودی کندی اوزرینه  
 ترجیح ایلشدر \* واز جمله سخنان و است این چند بیت \* بو بر فاج  
 بیت انک سوزلری جله سندر ( غزل ) ای غرض تو خلد و لب تو جو  
 سلسبیل \* برخلد و سلسبیل تو جان و دلم سبیل \* ای حرف نه اندازی  
 مجذوف ای جان دیمکدر ( عیاض یگان معنایه ) ( تویه اضافت لامیه  
 خلد ) ( بونده خت دیمکدر ادات تشبیه معنایه ) ( جو خلد دیمکدر  
 اب تو اده لامیه ) ( جوادات تشبیه ) ( سلسبیل بونده برار ماغک اسمیدر  
 مصراع ثابده اولان خلد و سلسبیلن مراد اول قرینه سبیل یکلک  
 و دودا قدر ) ( تویه اضافت لامیه ) ( سبیل بونده فدا معنایه در  
 ) ( محصول بیت ) ای جانان سنک یکاغک جنت کبی و دوداغک سلسبیل کبی

سَنَك خَلْد و سَلَس سَبَلَك كَه بَكَاغَك و نَبَكْدَر اَكَا جَلَن و دَلَم فِدَاوَر بَعْض  
 نَسَخْدَه پَوْنِت دَخِي وَاوَر دَر لَكِن قَافِيَه سَلَسْنَه سَكِرَاو اَوَلَم تَنَسَفِي  
 يُو خَمَه عَدَم و قَوْنِد نَمِي شَارَح يَار بَش وَا كَثَر مَشْهُر دِيْدَه يُو قَبْل لَكِن بَر  
 شَرَح اِيْلَسَك \* در طاهت هَوای تو آمد فِلم اَزَاك \* اَزَا طَاهْتِ بَا فَن  
 خَلْد و سَلَسْبِيل (مَحْصُولِ بَيْت) : كَو كَلَم سَنَك مَحِيَّتَك طَاهْتِ دَر اَوَلَم  
 سَبْدِن كَه خَلْد و سَلَسْبِيل بُولَق بَعْنِي اَنَارِي بُولَقْلَقَك اَسْبَابَه سَعِي  
 صِيَادَتِر \* نَاهِيْد پَش طَلَعَت تَوَكِي دَهْد فِر وُغ \* خَوْنِش دَر دَعْمَت  
 تَوَكِي بُو جِيل \* (نَاهِيْد زَهْرَه طَلَز يَمْدِرِل (پَش طَلَعَت تَوَا يَمْدِرِل  
 طَلَعَت بُو زَمْعَا سَنَد و جَم دِيْمَكْدِر سَنَك طَلَعَت كَنْدَه دِيْمَك اَوَلُو ز  
 ي) اَدَات اَسْتَهَام بَحْن دِيْمَكْدِر (دَهْد فَعْل مَضَارِع مَقْرَد غَاثِب  
 و يَر دِيْمَكْدِر (فِر وُغ شَعْلَه دِيْمَكْدِر (خَوْر شِيْد كَوْنِش مَعْنَا سَه دَر  
 زَد خَد مَتَو) لَامِيَه اَز سَنَك خَد مَتَك قَنْدَه دِيْمَكْدِر (بُو فَعْل  
 مَضَارِع مَقْرَد غَاثِب اَوَلُو دِيْمَكْدِر (جِيل كُو زَلَه مَعْنَا سَه دَر  
 (مَحْصُولِ بَيْت) زَهْرَه سَنَك طَلَعَت كَنْدَه بَحْن شَعْلَه و يَر بَعْنِي زَهْرَه سَنَك  
 شَعْلَه سَعِي مَحْمَد كَنُو رَنْدَن دَوْنَدَر خَوْر شِيْد سَنَك خَد مَتَك يَانَسَخْدَه بَحْن  
 كُو زَلَه اَوَلُو حَاصِلِي اَوَلَه ز \* بَغْدَاد حَسَن و مَصْر جَالِي و چَشْم مَن \*  
 بَغْدَاد اِچُو دِجَلَه بَعْد مَصْر رَا چَو نِيل \* بَغْدَاد حَسَن يَسَانَه حَسَن  
 بَغْدَادِي مَن (و مَصْر جَالِي يَا حَرْفِ خَطَاب اَضَافَت بَيَانَه (چَشْم مَن  
 لَامِيَه (بَغْدَاد رَا اَدَات صِلَه (چَوَادَات نَشْبِيَه (دِجَلَه بَغْدَاد اَوَكْنَدَن  
 اَقَان نِهْرَه دِيْمَكْدِر (مَصْر رَا اَدَات صِلَه (نِيل مَصْر دَن اَقَان نِهْرَه دِيْمَكْدِر  
 (مَحْصُولِ بَيْت) حَسَن بَغْدَادِي و كُو زَلَه مَصْرِي مَسِين بَعْنِي بِلَاد  
 حَسَن اَعْظَم و اَشْرَفِي سَبِين حَاصِلِي مَحْمُوْعِي كُو زَلَه سَنَدَه دَر و بَنِم  
 كُو زَم بَغْدَادَه دِجَلَه كِي و مَصْرَه نِيل كِي اَوَلُو حَاصِلِي حَسَن بَغْدَاد  
 جَبِين اِيْلَسَك بَنِم سَبِيل اَشْكَم دِجَلَه دَر سَن مَصْر مَلاَحَت اَوَسَك چَشْم  
 آيِن نِيلَدِر \* اَن بَار بَحْنِ هَجْر تَوَقَّدِم شَدَه چَو نَال \* و زَر جَم عَشَق  
 تَوَخْدِم شَدَه چَو نِيل \* (بَار بَحْنِ هَجْر تَوَا يَمْدِرِل سَنَك هَجْر يَكَل مَشَقِي  
 يُو كَنْدَن دِيْمَكْت (قَد بُوِي مَعْنَا سَه دَر (مَن ضَمِير مَتَكَلَم بَنِم بُوِي بَعْنِي  
 و جُو دَم دِيْمَكْدِر (شَدَه مَاضِيْدَن قَسْمِدِر اَوَلَم مَعْنَا سَه (چَوَادَات نَشْبِيَه  
 نَال) قِيَاوَلَك اِمَجْنِيَه اَوَلَان اِيْنَجَه تَل لَه دِير لَكَال ضَعْفَدَن كَا سَدِر

زخم عشق نو (لامبه لودر سنك عشقك ياره سنلن ديمكندو) (خدا جام  
 مجسمه ايله بلكاف ديمكندر) (مهم ضمير متكلم بنهم يكاغم ديمكندو) (نيل چويد  
 ديدكيري كولر نيمكندر) (محصول بيت) (سنك هجر ك مشفق يوكندن  
 قدم نال كني اولش يعني بار هجرى چكيمكندن كلل مرتبه ضعيف اولدم  
 وسنك عشقك زنجيرين يكاغم چويد كني اولش يعني كلل اضطرار يمدن  
 كوم كول اولدم بونده توريه طريقه نيله لادهاق معاصي و بر مكه  
 قابلدن معني سنك عشقك زنجيرين اغلقدن رخصتارم نيل اورماغنه  
 دوغوشدر (غروض) (بوغزل بحر مضارع) (خرب مكفوف) (مقصوده) (كه  
 مفعول فاعلات مفاعيل فاعلات اولور) \* (بواز جمله) (اشعار و يستارين  
 قطعه) \* (بوقطعه) (اشعار نيدن) (قطعه) (دولت اي پسر  
 آلت دولت است) \* (بدو دولت نندرام كن) \* (دولت تركيدو) (مخريف  
 ايدوب دولت ديرلر) (اي حرف ننداز پسر منادي) (آلت دولت مجازا  
 پايته دولت آلت در) (بدو بلحرف مصاحبت دال همره دن منقلب او  
 دوانه را جعفر ايله ديمكندر) (دولت ننديراييم) (تيد سركش معناسته در  
 را) (ادب مفعول) (يلم مطيع معناسته در) (كن امر حاضر ايله ديمكندر  
 (محصول بيت) (شاعر فن خطه نجر من و تشويق ضمنيده خطاب  
 عام نظريقه در دولت اي لو غل دولت آلت در يعني دولتي جمله آندو  
 اول دولت ايله سركش دولتي مطيع ايله) \* (چو خواهي كه دولت كني  
 از دولت) \* (اللفظ يوندن فلام صكن) \* (چو ادات فعليل) (خواهي  
 فعل مضارع مفرد مخاطب استر ايسك ديمكندو) (كه معرفيشان  
 (دولت كني لك مفعول صريح كني فعل مضارع مفرد مخاطب ايله سين  
 ديمكندر) (الفار را ادات مفعول) (بيوندن امر مضمر در اولش در معني  
 معناسته ايضال ديمكندر) (نايه) (اضافات مفعولنه در تالفظ دولته اولان  
 نادر) (محصول بيت) (چونكه استرسن كه دولتدن دولت ايله سين  
 يعني دولتي دولت يايقي مراد ايدن سين التي نايه اتصالدن لام ايله  
 يعني الف نايه اتصال اولديغي كني اولور حاصل دولتدن دولته  
 وصلت ادني اتصال ايله در) (غروض) (بوقطعه بحر) (تقريب  
 مخذوفدر كه فعلين فعلان فعلان فعل در) (توري رجه الله حكيمي  
 وكاهل و فصيح و فاضل بود حسن شاعر و اظف اعظم سمة است

از علو حال او و خالیت از جمالی و کمال او و سنجیدن او مشهور و بحث  
 و دیوان او مسطور از لطایف اشعار نوی آن قطعه که منجر است  
 به تصحیح شعرها نوشته می شود \* هر گاهی با حرف و حدیث (نویسنده)  
 ماضی (یعنی شعر مصدق فاعله) (لطیف نظم در بویله شعر بیهک  
 کوز لکی و نظمیک لطافتی دیکند) (شعر بحسب الله قوه و دیکند  
 اما استماله جزو معصاته در یا حرف و حدیث همزه حرف توسل  
 (یعنی وراثت خبر) علو حال مصدر فاعله او به لامیه حال ابیه  
 علم و فضلی مراد در (او انوری به زایچه عذر) خالی با حرف و حدیث  
 (خالک یک دیکند) (حال کمال او لامیل در آنک کالینک کوز لکندن  
 دیکند) (سختن او لامیه دیوان او به بویله) (لطایف اشعار او به بویله  
 آنک شعر کریمک لطیف علون دیکند) (شعر اسم فاعله اشعار  
 اندی معنایه یعنی بیلدیری این تصحیح شعر یا حرف تأکید اضافت  
 لامیه) (نوشته می شود مبنی للمفعول یا زیلورد دیکند) (محمول ترکیب)  
 انوری رحمه الله بر حکیم کامل و فصیح فاضل آیدی شعر یک کوز لکی  
 و نظمیک لطافتی آنک علو حالتند یعنی علم و فضیلت در رجز و در  
 و آنک کمال جالفتن بر یکدین یعنی علمی بلند شعر لاشی در آنک  
 سوزاری مشهور در دیوانی مسطور در آنک شعر از یک لطیف علون  
 بر قطعه تصحیح شعر این شعر در یازیلور (قطعه) دی مر اشاعری  
 گفت غزل می گوی \* کتم از مدح و هجاء و مدح و هجاء و مدح و هجاء \* دی  
 دالک کسریله دون دیکند (مر از حرف صله بکا دیکند) (شاعر)  
 یا حرف و حدیث کاف حرف تصحیح بر شاعر یک دیکند (می ادا  
 حال) (کوبی فعل مضارع مقرر مخاطب سوبلر مبین دیکند  
 استفهامی متضمن (هجا هجو دیکند) (یقیناً هم با حرف تأکید  
 یا همزه در منقلب افتادیم فعل ماضی متکلم و حیده سلکدم دیکند  
 (مدح یقیناً امر اضایلدم دیکند) (هم رخی دیکند  
 (محمول یث) دون بکا بر شاعر یک دیدی غزل سوبلر مبین  
 دیدیم مدح و هجاء و مدح دخی اعراض ایلدم یعنی ترک ایلدم \* گفت چون  
 گفته ش از جات گراهی بود \* جات رفته دگر باز نیاید ز عدم \*  
 چون روم خیمه همچون دیکند (کتم و سبیل ماضی متکلم و حیده دیدیم

دیمکدر (خبر ضمیر شاعر را بحدود آن غزل و مدح و هجایه اشارت بر  
 صلی الاقرار یا خود سخن مستعار به) حالت کراهی یا حرف مصدر  
 کراه کاف بجمک ضمیه از غون دیمکدر (بود ادات ماضی) حالت  
 نالری اسلوب عجم او زره غویل باز بلور (رفته به اضافت یسانه بگمش  
 حالت دیمکدر) ذکر غیری دیمکدر (باز کبر و دیمکدر) تیلد فعل نفی  
 مستقبل کلز دیمکدر (عدم یوقلق دیمکدر) (محصول بیت) اول  
 شاعر جب دیدی تیخون اعراض ایدر سنین اکا دیدم شعر سوتیلک  
 از غونلق حالتی ایدی گمش حالت غیری عدمدن کلز حاصلی شعر  
 سوتیلک کراهلق حالیدر انی ین ترک ایلدم عودت ابتدرمک لایق  
 دیکدر آنکچون فراغت بکلام \* غزل و مدح و هجایه هر سه از آن  
 میکنیم \* که مرا حرص و غضب بود یا آن شهوت ضم (محصول بیت)  
 غزل و مدح و هجو هر او چنددن سوتیلدم زیرا تم حرص و غضب  
 وار ایدی و اکا شهوت ضم ایدی یعنی بنده حرص مال اولق حسبیه  
 مدح سوتیلایدم بلکه بمدح حدن برشی جرایدم دیو و غضب اولق  
 حسبیه هجو سوتیلایدم که انفعالی نسکین ایچون و شهوت نفسانیدم  
 اولقلغله محایبی وصف ایدوب غزل سوتیلایدم لف و نشر مشوش  
 مر عبدر \* آن یکی شب همه شب در غم اندیشه آن \* که کند  
 وصف لب چون شکر وزلف یخ \* آن یکی اول بری دیمکدر که مراد  
 غزل کودر (شب کیچه) همه شب یجموعی کیچه (اندیشه آن لایبیه  
 ) که حرف یسان (کند فعل مضارع مفرد غائب ایلینه دیمکدر  
 ) وصف لب مصدرک مقعوله در (چون شکر صفت لب چون  
 ادات تشبیه) یخ با حرف مصاحبت تم بولکم دیمکدر (محصول بیت)  
 غزل سوتیلن کیچه یتون کیچه اول فکرک غنده در که شکر کی دوداغی  
 و یو کلی اولان زلفی وصف ایلینه یعنی لب وزلف جانانی وصف  
 اندیشه سبیه تا بسحر خواب و راحت ترک ایلر که شهوتدن ناشی در  
 \* و آن ذکر روز همه روز دران محنت و رنج \* که یکساوز که وجون  
 کسب کند یخ درم \* و آن ذکر اول بریسی که مراد مدح کودر (روز  
 کون دیمکدر) (همه روز یتون کون) (حرف ظرف) (که حرف  
 یسان) (یکساوز دیمکدر) (وز وازدن بختقدر) (که کیم دیمکدر) (چون

نیجه دیمکدر کسب کند قرانه دیمکدر (بخشش دیمکدر) (محصول بیت)  
 مدح اکل رسو یلین کونلر بتون کون اول محنت و مشقتله در که قنندن  
 و کیمندن و نیجه بخش دیم قرانورم یعنی بش پاره زه دن قرانورم دیو  
 بتون کون اخشامه نك مشقت چکر \* وان سه دیگر جوسك خسته  
 تسلیش بدان \* که ز بونی بکف آید که از و باشد کم \* وان سه دیگر  
 اول او چیمینك دیمکدر مراد هجو کودر (چو ادات تشبیه (سك خسته  
 بیانیه خسته کو پك دیمکدر (تسلی معروف) (شین ضمیری سکه راجعدر  
 (بدان با حرف مصاحبت (که حرف بیان (ز بونی با حرف وحدت  
 (بکف با حرف صله الله دیمکدر (آید فعل مضارع مفرد غائب  
 کله دیمکدر که حرف رابط صفت (کم بوند مادی دیمکدر) (محصول بیت)  
 و اول هجو کو اولان خسته کلب کی تسلیشی انك ايله که بز بون الینه  
 کیره که اندن دون اوله یعنی دائما فکری کنندن ضعیفی بولوب  
 روز ايله جز ایدن کلبه بکرر که زیر اطالنه لسانندن خوف آیدوب  
 بر مقدار شی و پرر بوا یسه اثار غضبدر \* چون خیدا این سه سک  
 کرسنه راحاشا کم \* باز کرد از سرمن بنده عاجز بکرم \* چون ادات  
 تعلیل (سك کرسنه بیانیه آج کلب دیمکدر (را ادات مفعول (حاشا  
 کله تنزیه در (کم استغهای متضمن بویه برلده نفیدن عبارتند  
 (باز کرده مقید باز کرد رجوع معناسنه (از سرمن لامیه بنم باشندن  
 دیمکدر (بنده عاجز بیانیه (بکرم با حرف مصاحبت (محصول بیت)  
 چونکه خیدا کرمله حاشا بواج آج کللی بن عاجز بنده نك باشندن  
 رجوع ابتدر میبه یعنی دوندر میبه حاصلی الله رجوعنی کو ستر میبه  
 \* غزل و مدح و هجا کفتم و یارب زینهار \* بس که با عقل جفا کردم  
 و بانفس ستم \* زینهار حیف معناسنه در (بس چوق دیمکدر باء عربله  
 با عقل با حرف صله (بانفس ده بویه (محصول بیت) غزل و مدح و هجو  
 سو بیلدم یارب خیف ایوا عقله چوق جفا واذ بت و نفسه ظلم ایلدم  
 حاصلی تضایع اوقات سبیلله ظالمیتدن اولدم \* انوری لاف زدن  
 شیوه مردان نبود \* چون زدی باری بمر دانه نکهد ارقدم \* انوری  
 منادی حرف ندا محذوف ای انوری دیمکدر (لاف زدنك مفعول  
 (زدن مصدر در آورم معناسنه (شیوه مردان لامیه شیوه خوش

طور معنیاسنه در الف نون ادات جمع مردانك خوش طوری دیمکدر  
 (نیود فعل نفي مستقبل مفرد غائب اولمز دیمکدر) (چون ادات تعلیل  
 زدی فعلی مضارع مفرد مخاطب اور رسین دیمکدر) (مردانه با حرف  
 صله هاد ادات ایاق تیشیه) (نکهدار حفظ ایله دیمکدر) (محصل بیت)  
 ای انوری لاف اور مقی یعنی دعوا ایلسك شیوه مردان اولمز چونکه  
 اور دل یعنی دعوا ایلسك باری مردانه لکله قدمکی حفظ ایله یعنی  
 هوزکده ثابت قدم اول \* گوشه کیر و سیر راه نجاشی و طلب \* که نه  
 بسن دیر سیر آید بتو این يك دوسه دم \* گوشه با حرف وحدت همزه  
 حرف توسل (کبر امر حاضر مفرد طلوت دیمکدر) (سر بونده اوج  
 معناسنه) (راهه اضافت لامیه) (راهك نجاته بیاتیه یا حرف نسبت  
 نجاته منسوب اولان بولوك اوجنی) (بطلب بآء تأکید ایله فعل امر  
 مفرد مخاطب استه دیمکدر) (که حرف تعلیل) (نه حرف نفي) (سر آید  
 مصروف) (بس بآء عربیله جوق دیمکدر) (دیر کچ معناسنه در  
 (سر آید نهایت بواور دیمکدر) (یتو با حرف ظرف) (دم نفس دیمکدر  
 (محصل بیت) (بر گوشه طلوت یعنی عزالت ایله ونجات بولینك اوجنی  
 استه یعنی خلاص اوله جق بر طریق آره زیرا جوق کچ نهایت بواور  
 دکدر یعنی تبر دوکنور سنده بوبرایکی اوج نفس حاصلی حیاتك  
 سریع الزوال دیر حقه برار بر طریق آره \* کویسمد بسمع ملك غور  
 رسانیدن که انوری ترا هجا گفته است ملك هرات نوشت و انور ترا  
 طلب کرد و نسبت بوی اظهار توبه و تملطف غوره مقصودش  
 انتقام بود ملك هرات ترا بفراست بدیافت اما ترا بصریح نمی  
 توانست نوشت در مکتوبی که از برای مطالبه انوری می نوشت این  
 یتنها درج کرد \* بسمع ملك غور لامیه و بیاتیه یا حرف صله  
 ملك لامك کسر یله پادشاه دیمکدر (غور بر قومك اسمیدر  
 نانار مبتاده اولور که محملرینه غورستان دیر ل) (رسانیدن فعل ماضی  
 متعدی جمع غائب ایرشدر دیلر دیمکدر) (که حرف بیان ترا ادات صله  
 سکا دیمکدر) (ملك هرات بیاتیه یا حرف صله هرات هاتك کسر یله  
 بر شهرك اسمیدر و خراسانك تختگاهیدر هری دخی دیر ل) (نوشت  
 فعل ماضی مفرد غائب یازدی دیمکدر) (انوری را را ادات مقول (بوی



با حرف صله (وی انوری به راجعدر) اظهار تودر مصدرک مفعولند  
 اضافتیدو (تودر فعلی بایندن مصدر در محبت معناسنه) (تلفظ ده  
 بویه) (تودر لازمه متعدی یکنه ده مشترک در کوسوتردی دیمکدر  
 (مقصودش شین صمیم ملک غوره راجعدر) (یفر است یا حرف مصاحبت  
 (در یافت فعل ماضی مفرد غائب الکدی دیمکدر) آن را اادات مفعول  
 یصریح با حرف مصاحبت (صریح آشکاره معناسنه در) نمی توانست  
 نوشت یلزمغه قادر اولدی (مکتوبی یا حرف وحدت) که حرف رابط  
 (برای امان تطیل) (مطالبه انوری مصدرک مفعولند) (می اادات تأکید  
 (نوشت یازدی دیمکدر) (محصول ترکیب) (دیرر ملک غورک قولاً و  
 ابرش در دیر که انوری سکا ه و سو یلش در ملک هراته یازدی  
 و انوری بی طلب ایلیدی و انوری به نسبت محبت و اطفاف اظهاری  
 کوسوتردی ملک غورک مقصودی انتقام ایلی ملک هراتانی فر است  
 یله بیلدی الکدی انااتی آشکاره یلزمغه قادر اولدی شول یرمکتوبیده  
 انوری بی مطالبه ایچون یازدی یعنی ملک هراتک انوری بی دعوت  
 ایچون یازدی مکتوبیده بویتلری درج ایلیدی (شعر) هی الدنيا  
 تقول بملأ فیها \* حذار حذار من بطشی وفتکی \* هی صمیم یازم فرد  
 مؤنث و ضمیر قصه در اضممار قبل الذکر طریقه بقیله دنیله راجعدر (الدنيا  
 مبتدا) (تقول تختنده دنیله راجع فاعلیله خبری) (بملأ با تقول به متعلق  
 ملأ میمیک کسریله طلو دیمکدر) (بر معناسنه) (ی به مضایق فی اسماء  
 سه متعلقه مضافه دن در جزی یا ایله اغز معناسنه در) (ها صمیم مؤنث  
 مضاف الیهی دنیله راجعدر مفعول قول مصراع ثانی و ثالث و رابعدر  
 (حذار اسماء افعالند در اخذ معناسنه سن قورق دیمکدر ثانی تأکید  
 و تنبیه در) (من بطشی حذاره متعلق بطش مصدر در شدت  
 معناسنه یا صمیم متکلم) (فتک علی القفله با صمغه دیرر) (یا متکلم بنه  
 مضاف الیهی) (محصول یت) بودنیا اغزی طلوسی ایله در قورق  
 قورق بنم شد تمدن و غفلته با صممدن حاصلی شدت و فتکمدن قورق  
 دیونبیه ایدر \* فلا یفر کم طول ابتسای \* فقولی مضحک و الغفل  
 مبکی \* فا فذا که (لا حرف نمی) (یفر فعل مضارع نمی غائب لا ونهی  
 ایله مجزوم) (کم ضمیر جمع خطاب مفعول میباشه) (باع ایله اوقنور سغری

مغرور قلمسون دیمکدر (طول لفظ امر فوع فاعلی) (ابتسام مضاف الیهی وافتعال بابتدن مصدر در کولدر مک معناسنه) (یا متکلم مضاف) (فا حرف تعقیب) (قول مصدر در سوز معناسنه و مبتدا) (یا ضمیر متکلم) (مضحک افعال بابتدن اسم فاعل در کولدر یچی دیمکدر لفظ امر فوع خبر مبتدا) (فعل ایش دیمکدر و مبتدا) (مبکی مضحک کی اغلد یچی دیمکدر و خبری) (محمول بیت) (امدی سزی مغرور قلمسون بنم اوزون کولدر مکلمکم یعنی سره میدان و یروغ براز مدت صفایاب اولدیتمکن سزی مغرور قلمسون بنم قولم کولدر یچی و فعل اغلد یچی در یعنی دنیا اغزی طلوسی دیر که سزی بنم بویله جاہ و مال و حیات و هبش ایله کولدر دیکم یا خود ابتسام لازم معناسنه سره بویله فریب کونا کونا ایله یوز یکره کولدر دیکم مغرور قلمسون زیرا بنم سوزم که مراد ظاهر مدر آرایش و شعده ایله کولدر یچی در هر کس بکامیل ایدر و فعلم که باطندر بکامیتلا اولنری الام و سخن کونا کونا ایله اغلد در عرض بوقطعه بحر وافر دندر که اصلی مفاعلتن در التي کره بیت اولک صبری معصوب عصب اشتی متحرکی ساکن قلغه دیر که لامدر ساکن اولجعه مفاعلتن اولوب مفاعیلن لفظنه تبدیل اولنور جشوی سالم عروض و ضربار جله مقطوف قطف فاصله صغرادن بر متحرکه بر ساکن حذف و بر متحرکی اسکانه دیر زن دوشر و لام ساکن اولوب مفاعل فالور فعولن لفظنه تبدیل اولنور بیت اولک ابتداسی سالم جشوی معصوب بیت نانتک صدر و ابتداسی و جشوری ده معصوب (تقطیعی) هی الدنیا مفاعیلن تقول بل مفاعلتن فیها فعولن جذا ر حذا مفاعلتن من بطشی مفاعیلن و فکی فعولن فلا یفر مفاعیلن کو طولب مفاعیلن نسائی فعولن فقول مض مفاعیلن حک والفع مفاعیلن مبکی فعولن اولور که وافر معصوب و مقطوف فدر \* انوری ازا بحسن فراست در یافت و وسیلهها انکیخت و ملک هر ازا ازان مطالبه در کنذارید دیگر بار ملک غور ویرا طلب کرد و ملک هر ازا در مقابله او هزار کو سفند وعده کرد ملک هر ازا کسی موکل انوری کرد که ناچار باید شد بغور که مراد در مقابله تو هزار کو سفند میدهند انوری گفت ای پادشاه مردی را که او را هزار کو سفند می ارزد ترا ایکان نمی ارزد مرا بگذار تا باقی عمر در سلک

ملازمان تو باشم و جواهر مدایح در پای تو باشم ملك هرات را ابن سخن  
 خوش آمد اورا نگاه داشت \* ازا را اادات مفعول (بحسن فراست  
 مصدر لك فاعله اضافه تیدر (با حرف مصاحبت (در یافت فعل ماضی  
 مفرد غائب اكدری دیمكدر (وسيله سبب و واسطه دیمكدر (ها اادات  
 جمع زانكیخت حسب اللغة قو پار دی دیمكدر بونده پیدا مناسبند در  
 ملك هرات را) را اادات مفعول در حرف تا كبد (گذرانید فعل ماضی  
 متعدی مفرد غائب كچر دی دیمكدر (دیكر بار برگره دخی دیمكدر  
 ویرا) را اادات مفعول وی انوری به راجعدر (ملك هرات را اادات صله  
 (در حرف ظرف (مقابله وی لامیه وی انوری به راجعدر (مقابله  
 قار شیلی دیمكدر (هر از یك (كوسقند قیون معنایند در (كسی را  
 را اادات مفعول (موكل تفعیل بایندن اسم فاعلدر بونده مباشر معنایند  
 مستعملدر (انوری به اضافه مفعولند در (ناچار چاره سز دیمكدر  
 یعنی استراسته من (باید شد كتمك كر كدر دیمكدر (بغور با حرف صله  
 (كه حرف تعلیل (هر از اادات صله (در حرف ظرف (مقابله تو لامیه  
 میدهند) می اادات حال دهند فعل مضارع جمع غائب ویرز دیمكدر  
 سر دی (با حرف وحدت (كه حرف رابط صفت (اورا را اادات صله  
 او ملك غوره راجعدر (ارزد فعل مضارع مفرد غائب دكر دیمكدر  
 را) را اادات صله (رایگان مفت دیمكدر (نمی ارزد فعل نفي حال  
 مفرد غائب استفهامی متضمن دكر می دیمكدر (هر از اادات مفعول  
 بكذار) بآ تا كید ايله فعل امر حاضر مفرد ترك ايله صلیویر دیمكدر  
 (نا حرف تعلیل) سلك ملازمان تو لامیه در سلك دیزی دیمكدر ملازم  
 خدمه معنایند الف نون اادات جمع سنك خدا امر یكك دیزی سنده  
 باشم) فعل مضارع متكلم وحده پاه عربیله اولم دیمكدر (جواهر مدایح  
 بیانیه جواهر جوهر ك جمعیدر مدایح مدحك جمعی (در حرف ظرف  
 پای تو) لامیه (باشم فعل مضارع متكلم وحده پاه مجمله صاجم دیمكدر  
 ملك هرات را) را اادات صله (اورا را اادات مفعول و انوری به راجعدر  
 نگاه داشت) رعایت و حفظ ابلدی دیمكدر (محصول ترکیب (انوری  
 انی یعنی ملك غورك كند و به سوء قصدی اولد یعنی ملك هراتك مکتوبی  
 مفهومندن فراست كوز لكیله یلدی سبب و واسطه لپیدا

ایلدی و ملک هراتی اول مطالبه دن کچردی بر کره دخی ملک غور  
 انوری بی طلب ایلدی و ملک هراته انوری مقابله سنده ییک قویون  
 و عدا ایلدی ملک هرات بر آدمی انوری به موکل ایلدی که ناچار غوره  
 کتمک کرک زیر ابکاسنک مقابلکده ییک قویون و بر لر انوری دیدی  
 ای پادشاه بر آدم که ملک غوره ییک قویونه نو که یعنی لازم اوله  
 سکامفت و بجانا دکن می بی صالیور تا کیم باقی عمر سنک خدمه لرک  
 سلکنده اولام و مدایج جوهر لر بی سنک ایاعکه صاحب ملک هراته  
 بوسوز خوش کلدی وانی حفظ و رعایت ایلدی \* رشید الدین و طواط  
 وی از شعرای ماوراء النهر ست در وقت خود استاد شعر و پیشوای  
 آن طبقه بود و کتاب حدایق السحر در صنایع شعر تصنیف اوست  
 و در مخاطبه بعضی از وزراء می گوید \* و طواط براسه دیمکدر و ضعیف  
 آدمه دبر لر غالباً شاعر مزبور غایت ضعیف وجود او دیندن و طواط  
 تلقیب اولمشدر (شعراء ماوراء النهر لامیه) وقت خودده بویه (استاد  
 شعر) کذلک (پیشوای آن وقس) پیشوای مقتدا معناسنه در (کتاب  
 حدایق السحر) پانیه (صنایع شعرده بویه) (تصنیف او لامیه  
 (محمول ترکیب) رشید الدین و طواط اول شعرای ماوراء النهر دندر که  
 کندی وقتنده شعرانک استادی و اول طبقه نک مقتداسی ایدی  
 و حدایق السحر کلای شعر صنعت لر بی بسانده انک تصنیفیدر و بعض  
 وزیرای مخاطبه ده دیر (قطعه) تو وزیری و مدح کوی تو من \* دست من  
 بی عطار و اینی \* وزیری یا حرف خطاب (مدح کوی تو لامیه مدح  
 کوی وصف ترکیبدر مدح معناسنه) دست من لامیه رواج اثر  
 دیمکدر (بینی فعل مضارع مفرد مخاطب استفهامی متضمن کورر مبین  
 دیمکدر (محمول بیت) سن وزیر سین و سنک مداحک بنم بنم الیمی  
 عطاسر جائز کورر مبین \* تو وزارت بمن کذار و مرا \* مدحی  
 کوی تا عطایینی \* بمن یا حرف صله (کذار ترک ایله دیمکدر) مرا را  
 ادات صله (مدحی یا حرف وحدت) کوی امر حاضر مفرد سو بویه  
 دیمکدر (تا حرف تعلیل) بینی فعل مضارع مفرد مخاطب کوره سین  
 دیمکدر (محمول بیت) سن وزارت بکا ویر و بکا بر مدحت سو بویه  
 تا کیم عطایی کوره سین (هروض) بوقطعه بحر خفیف دندر که فاعلاتن

مفاعیلن فعلن اولور \* واین دور باعی اززاده طبع اوست \* و یوایی  
 ریایی المک ولد طبع لعنه فیدر که ذکر اولور \* بریادرخ تواین جهان  
 گذران \* بگذاشتم ای ماه و تواز یخبران \* بر حرف مصاحبت  
 (یاد رخ تولامه در سنک یکاغک ذکر یایله دیمکدر) (جهان گذران  
 موصوفک صفت لاضاقتیدر گذران صفت مشبهه مکیچی دیمکدر بونده  
 فانی معناسنه در) (بگذاشتم بام تا کیدایله فعل ماضی متکلم وحده ترک  
 ایلدم دیمکدر) (ماه بونده جاناندن عبارتدر) (یخبران الف نون اادات جمع  
 (محصول یت) سنک رخک ذکر یایله یوفانی جهانی ترک ایلدم  
 ای جانان و سن پی خبر کردن سین یعنی یو حالمدن خبر و آگاه دکلین  
 \* دست از همه شستم و نشستم بکران \* چون باتو گذشت بگذرد  
 باد کران \* شستم شینک ضمیله فعل ماضی متکلم وحده یقعه دم دیمکدر  
 (نشستم ده یویله او توردم دیمکدر) (بکران یا حرف ظرف کران کاف  
 عبرتک فتحیه تکار دیمکدر) (چون اادات استفهام شرطی متضمن نیجه  
 دیمکدر) (باتو یا حرف مصاحبت) (گذشت فعل ماضی مفرد غائب یکدی  
 ایه دیمکدر) (بگذرد بام تا کیدایله فعل مضارع مفرد غائب پکر  
 دیمکدر) (یاد کران یا حرف مصاحبت الف نون اادات جمع غیر یلرایله  
 دیمکدر) (محصول یت) (جمله دن الیمی یقعه دم و برکارده او توردم  
 حاصلی جهانی ترک ایلدم یو عالم سنک ایله یکدیسه خبر یلرایله ده پکر  
 یعنی سکا اولان غیر یلره دخی اولور) (عرض) (یور باعی شجره اخر بنددر  
 کرات ایله علی التفصیل والاجمال بیان اولنددی مقعول مفاعیلن  
 مفاعیلن فعول اولور) (ریایی دیکر) (چشمی دارم همه بر از صورت  
 دوست \* یادیده مرا خوشست بیون دوست دوست \* چشمی  
 یا حرف وحدت بر کوز دیمکدر) (دارم فعل مضارع متکلم وحده اثباتدن  
 عبارتدر بنم وارد در یمک اولور) (پرطلو دیمکدر) (صورت دوست لامیه  
 (یادیده یا حرف مصاحبت کوزایله) دیمکدر) (مرا اادات تخصیص بنم  
 دیمکدر) (خوشی یا حرف مصدر) (سین و تا اادات خبر خوشلق وارد  
 یعنی راضیم دیمکدر) (چو اادات تعلیل) (در حرف ظرف) (او ضمیر چشمه  
 راجه در) (محصول یت) (بر کوزم وارد که مجموعی بارک صورتیله ظلو  
 کوزم ایله بنم دوستلغم و خوشلغم وارد چونکه دوست انده در یعنی

دوست انده اولد بجه کوز مدن راضی و خوشنودم \* از دیده و دوست  
 فرق کردن نه نکوست \* یا اوست یجای دیده یادیده هم اوست \*  
 (محصول بیت) کوز دن دوستی فرق ایلک ایود کلدر یا کوز یمک  
 یرنده اودر یا خود کوز اودر یعنی کوزم دوستدر یا خود دوست  
 کوز مدر حاصلی هیچ فرقی یوقدر (عروض) بور باعی ده سابق کیدر  
 لکن بیت اولک مصراع اولی اخر مدر تدیر \* عمیق رحمه الله وی  
 از شعرای ما و راه الزهرست و استاد شعرای وقت خود بود و این چند  
 بیت که در مفتوح یکی از قصاید گفته بغایت بدیع و لطیف واقع شده  
 است \* (محصول ترکیب) عمیق رحمه الله اول دخی ما و راه الزهر  
 شاعر لزندندر و کندو وقتک شاعر لینگ استادی ایدی و بور قاج  
 بیت که قصیده لزندن یر بستک اوائلنده سونلشدر غایت ايله غریب  
 و لطیف واقع اولمشدر (قطعه) اگر موری سخن کوید و کرموی روان  
 دارد \* من آن مور سخن کویم من آن مویم که جان دارد \* موری یا حرف  
 وحدت بر قرینجه دیمکدر (کوید فعل مضارع مفرد غائب سویار سه  
 دیمکدر (موی یا حرف وحدت بر قیل دیمکدر (روان جان معناسنه در  
 (دارد فعل مضارع بونده وار ایسه دیمکدر (مور سخن کوی  
 موصوفک صفتنه در سخن کوی وصف ترکیبدر سوز سوز سوز یلیجی دیمکدر  
 (میم تغییر متکلم وحده که حرف رابط صفت (محصول بیت) اگر  
 بر قرینجه سوز سوز سوز و اگر بر قیلک جانی وار سه بن اول سوز سوز یلیجی  
 قرینجه یم بن اول قیل که جانی واردر یعنی متکلم و ناطق قرینجه اولور سه  
 بن اول قرینجه یم جانی قیل اولور سه بن اول قیل حاصلی کمال ضعف  
 و هزلانی بیاندر \* تنم چون سایه مویست و دل چون دیده سوزن  
 ز هجر غایبه موی که چون موران میان دارد \* تنم میم ضمیر متکلم تن  
 وجود معناسنه در (چون ادا تشبیه (سایه موی لامیه یا حرف  
 نسبت (چون یته ادا تشبیه (دیده موران لامیه (هجر غایبه موی  
 لامیه هجر فراق معناسنه در (غالبه موصوف ترکیبدر مشک صاجلی  
 دیمکدر (یا حرف وحدت (که حرف بیان (چون ادا تشبیه  
 (محصول بیت) تنم یعنی وجودم قیلک کولکه سی کیدر و کولک  
 قرینجه کوزی کی بر مشک صاجلیک فراقندن که قرینجه لکی ملی واردر

یعنی قرنبجه کی میان نازی اولان برغالبه مولک هجرندن وجودم فیصل  
 کولکه سی کی وکولکم کالی ایله تنک لکدن قرنبجه کوزی کبیدر \* اگر  
 بامور و باموی شباتر و زی شوم همره \* نه مور ازمنی خبر یابد نه موی  
 ازمن نشان دارد \* بامور باحرف مصاحبت (باحرف تردید (موی  
 باحرف وحدت (شباتر و زی باحرف تکبیر کیجه کوندز دیمکدر (شوم  
 فعل مضارع متکلم وحده اولسم دیمکدر (همره یولداش معناسنه در  
 (نه حرف نفی (یابد فعل مضارع مفرد غائب طوتار دیمکدر (محصول یت)  
 اگر برقرنبجه باخود برقیل ایله کیجه کوندز یولداش اولسم نه قرنبجه نک  
 بندن خبری اولورنه قبل بندن اثر و آثار طوتار \* بچشم مورد کبجم بس  
 از زاری و بس سستی \* اگر خواهد مر اموری بچشم اندر نهان دارد \*  
 بچشم مور لامیه باحرف صله (در حرف تأکید (کبجم فعل مضارع  
 متکلم وحده صیغارم دیمکدر (بس جوق و زیاده معناسنه (زاری  
 باحرف مصدر ضعیفک دیمکدر (سستی باحرف مصدر کوشکلک  
 دیمکدر (اگر ادات شرط (خواهد فعل مضارع مفرد غائب استرسه  
 دیمکدر (مر اادات مفعول (موری باحرف وحدت (بچشم باحرف  
 ظرف (اندر یابی تأکید ایدر (نهان کبرلی دیمکدر (دارد فعل مضارع  
 مفرد غائب (نهان دارد کبرلر دیمکدر (محصول یت) قرنبجه نک کوزینه  
 صیغارم غایت ضعیفک کمدن و غایت کوشکلک کمدن یعنی زیاده ضعف  
 و فتور مدن ناشی قرنبجه کوزینه صیغارم اگر بنی برقرنبجه مر اایدرسه  
 کوزنده صقل یعنی ستر و اخفا ایلر \* من آن مورم که از زاری مر اموی  
 بیوشاند \* من آن مویم که از سستی کم از موی توان دارد \* مورم میم ضمیر  
 متکلم (که حرف رابط صفت (زاری باحرف مصدر (مر اادات  
 مفعول (موی باحرف وحدت (بیوشاند باء تأکید ایله فعل مضارع  
 مفرد غائب اورتر دیمکدر (مویم میم ضمیر متکلم (که حرف رابط  
 صفت (سستی باحرف مصدر کوشکلک کدن دیمکدر (کم از دیمکدر  
 یوقدن کلاه در (موی باحرف وحدت توان قوت دیمکدر (محصول یت)  
 بن اول قرنبجه میم که ضعفدن بنی برقیل اورتر ستر ایلر بن اول قبل که  
 کوشکلک کدن برقیلدن از قوتم وارد یعنی قبل قدر قوتم یوقدر (عموض)  
 یوقطعه بحر هرج مثنی سالد \* سوزنی رحمه الله وی از نسف بود هاست

بفحصیل

بتخصیل بخارا آمد و بر شاگرد سوزنکری عاشق شد و بشا کردی استاد  
 وی رفت و در آن مهارتی تمام حاصل کرد و هرزل بر طبیعت وی غالب بود  
 و بنا بر آن هذیانات بسیار گفته است و این دویبت از قصیده است  
 که در اعتذار آنها می گوید \* نفس نونک و سبنک قححه ریه  
 بر شهرک اسمیدر (بتخصیل با حرف ذه ایل تحصیل بونده کسب علم  
 معناسنه در (بخارا یا حرف صله (آمد فعل ماضی مفرد غائب  
 کادی دیمکدر (بر حرف صله (شاگرد سوزنکری لامیه یا حرف وحدت  
 سوزنکر بر اصنافدر که قصیده بر اوسته نقش اشغرل نقشه سوزنی  
 نقاشنه سوزنکر دیزل (بشا کردی یا حرف صله (یا حرف مصدر  
 (استاده اضافت مفعولنه در (استاد وی لامیه (وی شاگرد سوزنکره  
 راجعصدر (رفت فعل ماضی مفرد غائب کتدی دیمکدر (در آن  
 در حرف ظرف آن صنعته اشارتدر (مهارتی یا حرف مصدر کمال  
 دیمکدر (هرزل استهزا معناسنه در (بر حرف استعلا (طبیعت وی  
 لامیه انباران اکا بنا، دیمکدر (هذیان مهمل یعنی عبث دیمکدر  
 (الف و تا علامت جمعدر (بسیار چوق (اعتذار آنها مصدرک  
 مفعولنه در (اعتذار عذر دیک (آن هذیان اشارتدر (ها ادات جمع  
 (محصول ترکیب) سوزنی رحمه الله اول نسفدن اولمشدر یعنی  
 حبدی نسفدن تحصیل علم و کمال ایچون بخارایه کلدی و پرسوزنکرک  
 شاگردینه عاشق اولدی و اول شاگردک استادینک شاگردلکنه  
 کتدی و اول سوزنکرلکده تمام مهارت حاصل ایلدی و هرزل و استهزا  
 طبیعتنه غالب ایدی اکا بنا، چوق هذیانات سوزنکدر و یو ابکی  
 بیت شول بر قصیده دندر که اول هذیاناتی اعتذارده سویلر (قطعه)  
 تا کی ز کردش فلک ابکینه رنگ \* بر ابکینه خانه طاعت ز نیم سنک \*  
 تا حرف انتها (کی چن دیمکدر (کردش کافک قححه ماقبل  
 مکسور شین الله دونش و دور معناسنه اسم مصدر در (فلک اضافت  
 فاعلنه در فلکک مابعدینه موصوفک صفتنه در (ابکینه رنگ ترکیب  
 توصیفدر سرچه رنگلی دیمکدر (ابکینه خانه ده بویه شیشه او  
 دیمکدر قلب مراد در (طاعتنه اضافت لامیه (ز نیم فعل مضارع  
 منکلم مع الغیر آورده دیمکدر (محصول بیت) چنه دیک ابکینه رنگ



اولان فلکک دورندن عبادت و طاعت شیشه خانه سنه یعنی قلبه  
طاش اوره لم حاصلی دور فلکدن نیجه بر شکایت ایله مجروح قلب  
و محزون اوله لم \* برابکینه سنک زدن کارماوما \* نهمت نهم بر فلک  
ابکینه رنک \* زدن مصدر در اورمق معناسنه (کارما لامیه) نهمت  
مصدر در اسناد قباحث ایتکه دیرلر (نهمت فعل مضارع متکلم مع الغیر  
فورز دیمکدر) (محصول یت) صرچه یه طاش اورمق بزم کار بزمدر  
و برابکینه رنک اولان فلکک اسناد قباحث ایلرز یعنی صرچه یه  
مشابه اولان قلوب عبادی هزار سخریه سنکیله شکست ایدوب بنه  
فلکک اسناد قباحث ایلرز (عروض) بوقطعه بحر مضارعندر که  
مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات اولور \* و این چند یت از قصیده  
دیگرست هم در آن معنی \* و بو بر قاج یت بر غیری قصیده سنددر  
بنه اول معنی واسلو بده (قطعه) زهر بدی که توداقی هزار چندام \*  
مراندان این کونه کس من داتم \* بدی با حرف مصدر (که حرف رابط  
صفت) (داتی فعل مضارع مفرد مخاطب ییلور سین دیمکدر) (چندام  
اولقدرم دیمکدر) (مرارا ادات مفعول بنی دیمکدر) (نداند فعل ننی  
مستقبل بملز دیمکدر) (ازین کونه بونک کی دیمکدر) (که حرف  
رابط صفت) (داتم فعل مضارع متکلم وحده ییلورم دیمکدر  
(محصول یت) هر بر امر تلقدن که سن ییلور سین ییک اولقدر یعنی  
بنده اولان بر امر لاق سنک ییلدیکدن ییک اولقدر زیاده در بنی  
بونک کی کیسه بملز که بن ییلورم یعنی بن بنی ییلدیکم قدر کیسه بملز  
\* باشکار بدم در نهان ز بد بدتر \* خدای داند و من اشکار پنهانم \*  
باشکار با حرف ظرف ظاهرده دیمکدر (بدم میم ضمیر متکلم بر امرم  
دیمکدر) (در نهان کیر لوده دیمکدر) (یدتر ادات تفضیل بدرک دیمکدر  
(داند فعل مضارع مفرد غائب ییلور دیمکدر) (من خدا  
اوزده معطوف) (محصول یت) ظاهرده بر امرم و باطنده بر امرم  
زیرا کیم الله ییلور و بن ییلور آشکار و پنهانی یعنی کیر لومی و آشکار می  
بر بن و بالله ییلور که بر امرم زدن بر امرم و بد زدن بد و عاصی بنم \* ییک  
صغیره مرار همای شیطان بود \* بصده کیره کنون رهنمای شیطانم \*  
یک صغیره با حرف صله صغیره کوچک کاه دیمکدر (مرارا ادات صله

(رهنمای وصف ترکیبی در دلیل معنایسته) (بودادات ماضی) (بصد کیره)  
 یا حرف صله کیره پیو کاه معنایسته در کینون کافک ضمیمه الان دیمکدر  
 (رهنمای شیطان لامیه) (محصول بیت) پرکو چک کاهه شیطان بکا  
 دلیل اولدی یعنی اشلنک سبب اولدی یوز یک کاهه شمیدی شیطانک  
 دلیلی بی یعنی شمیدی شیطان اضلاله قدرتم وارد (عروض) بوقطعه  
 بحر یخیت مجنوندر که مفاعیلن مفاعیلن فعلن اولور \* و در قصیده  
 دیگره ازین اسلوب میگوید \* و برغیری قصیده دخی بوا سلوب اوزره  
 اولیه رف یعنی اعتذار طریق اولیه رف دیر (قطعه) چونیم غمزه بنار  
 و کرشمه اندازی \* نشانه از دل مسکین من کن ای غازی \* چو ادات  
 تشبیه (بر غمزه بیانیه) بنار یا حرف مضاجبت (ناز معروف) (کرشمه  
 شیوه دیمکدر) (نازه عطفی تغزیری) (اندازی فعل مضارع مفرد  
 مخاطب آنه سین دیمکدر) (دل مسکین من موصوفک صفته و لامیه  
 ) (کن امر حاضر مفرد اله دیمکدر) (محصول بیت) چونکه غمزه اوقتی  
 ناز و شیوه اله آنار سین یعنی آنمق مراد ایدر سین نشانه بی یعنی هدی  
 یم کو کندن اله ای غازی \* نخست باتو بدل بازی اندر آمده ام \*  
 \* چو بدل نمائند تمردیم بجان بازی \* نخست اول دیمکدر (باتو)  
 یا حرف مضاجبت (بدل بازی یا حرف صله یا حرف مصدر) (دل باز  
 وصفه ترکیبی در کوکل او بنیادی دیمکدر) (اندر تأکید در آمده  
 یا ضمیمه قسمیدر) (همزه حرف توسل) (میم ضمیر متکلم گشتم دیمکدر  
 ) (چو ادات تعلیل) (نمائند فعل نفی مستقبل مفرد غایب محالیده دیمکدر  
 ) (تمدد هم راضی اولوریم دیمکدر) (بجانیازی یا حرف صله) (جان باز  
 وصفه ترکیبی در جان او بنیادی دیمکدر یا حرف مصدر) (محصول بیت)  
 اول سینک اله کوکل او بناد یجیلغه گلش ایدم یعنی کوکل و برمه اکدم  
 چونکه کوکل قالبیه جان او بناد یجیلغه راضی اولوریم یعنی کوکلی فدا  
 ایندیم یکم کی جانی دخی فدا یه راضیم \* چو هیچ زخم توای دوست  
 بی نوازش نیست \* مرا بغیر بزن تا بروسه بنوازی \* چو ادات تعلیل  
 (زخم تو لامیه سنک زخک دیمکدر) (نوازش اسم مصدر در او خشایش  
 معنایسته) (مرا ادات مفعول) (بغیر یا حرف مضاجبت) (بزن  
 یا تأکید اله امر حاضر مفرد اولوریم دیمکدر) (تا حرف تعلیلی) (بروسه

یا حرف مصاحبت (بنوازی) باء تا کید ابله فعل مضارع مفرد مخاطب  
 او خشیایه سین دیمکدر (محصول یت) چونکه ای دوست سنک  
 زخک نوازش سزدکدر یعنی دل عاشقه یاره آجد قدغه نوازش ابلر سین  
 بنی غزه ابله اور تا صکم بوسه ابله او خشیایه سین و نوازش ابله سین  
 \* هزار عاشق داری و من هزار یکم \* بمن نیایی که تازان همه  
 شردازی \* هزار عاشق داری تک مفعول صریحی (داری فعل مضارع  
 مفرد مخاطب ثابتدن عبارتند و ار در دیمکدر (هزار یک یکده بر  
 دیمکدر و او عطف تنزیم ضمیر متکلم یا خود و او عطف ابله هزار  
 و یک که کافک ضمه مبع اعداد آخرند ما ولان ادان فاعل اولوب یک  
 برنجی دیمک اولور (یعنی یا حرف صله) نیایی فعل ثنی مستقبل مفرد  
 مخاطب کلر سین دیمکدر (که حرف بیان) تا حرف انتها (زان همه  
 انلرک مجموع شدن دیمکدر (نبردازی فعل ثنی مستقبل مفرد مخاطب  
 لشد صورت و برمد یکده دیمکدر (محصول یت) یتک عاشقک و ار در  
 وین یکده برم یا خود یک برنجی بم بکا کلر سین تا که انلرک مجموع شدن  
 ایشه صورت و برمد یکده یعنی انلرک ایشی تکمیل ایلدیکه بکا کلر سین  
 (عروض) بوقطعه فنی سابق کیدر \* و در مدح حمید الدین مستوفی  
 جوهری که از فضلاء ما وراء النهر بوده است قصیده گفته است  
 موقوف میگویند که آن شاعر طبع و یست و مطلعش اینست \* مدح  
 حمید الدین لامیه حمید الدین اسمی (مستوفی لقبی) (که حرف بیان  
 (قصیده یا حرف و حدث همزه حرف نوسل) موقوف بودند  
 بر صنعت اسمی در که آخر مصراعده برلفظک نصفی وقف ایدرل  
 نصف آخرینی مصرع آخره ابتدا قبل از هر بری معنی دار اوله رق  
 صنایعدن اولور معنی دار اولیه رق اشعار عربده لایعد در (ای ادات  
 تا کیدر) گویند فعل مضارع جمع قائب دیرلر دیمکدر (که حرف رابط  
 ضغیف) مخزن اسم مفعول ایدر افعال بایندن اختراع اولمش معنایند در  
 (طبعه اضافت فاعله در طبعک و به لامیه وی سوزنی به راجعدر) مطلعش  
 شین ضمیر قصیده به راجعدر (محصول ترکیب) و حمید الدین مستوفی  
 جوهری تک مدحنده که ما وراء النهر فضلاء شدند اولمش در قصیده  
 سوزنلشد که موقوف دیرلر که اول سوزنلرک طبعک ایچا ایدر و مطلعی

بود (پیت) زندگانی مجلس مستوی \* فی دولت حمید دین الجو \*  
 زندگانی مجلس مستوی (لامیه لر در زندگانی با حرف مصدر دیرک  
 دیمکدر ذوق و عیش معناسنه در مستوی دولت مصدرک مفعولنه در  
 مستوی قبض ایدیحی دیمکدر (الجو مابعدنده کی یتک اولی هری اولی  
 الفاظ بر اسم معنایه اولی مراد اولانسه (مستوی افعال بابندن اسم  
 مفعولدر قرار شمش دیمکدر (فی فائده معناسنه در دولتک فائده سی  
 دیمک اولور (الجو دولت جنکیر یلندن بر شاهک اسمیدر (محصول پیت)  
 دولتی قبض ایدیحی حمید الدین الجو هر یتک مجلسنک حبشی و ذوق  
 موقوفه کوره معنی دولتک فائده سی حمید الدینک مستقر و ثابت اولان  
 حبشی دیمک اولور عروض بحر خفیدر \* و پوشیده نمائند که اگر ورین  
 الفاظ که از آن در هر مصرع جزوی می افتد چنین رعایت کنند که  
 بعضی آن اجزای فی نفسه معنی مستعمل باشند مناسب مقصود از لطافتی  
 خالی نیست چنانکه درین قطعه \* پوشیده اورتولی دیمکدر (نماید  
 فعل ننی مستقبل مفرد غائب فاعلیه دیمکدر) (که حرف بیان) (اگر  
 ادات شرط) (درین الفاظ بولفظ لوده) (که حرف بیان) (آن الفاظه  
 را جعدر) (جزوی با حرف وحدت) (می ادات تأکید) (اختد فعل مضارع  
 مفرد غائب دوشر دیمکدر) (چنین بونجیلین دیمکدر) (که حرف رابط  
 صفت) (اجزا جزو ک جمعیدر) (را ادات تخصیص) (فی نفسه نفسنده  
 (محصول ترکیب) (و خنی اولیه که اگر بولفظ لوده که اندن هر مصرعه  
 بر جزو دوشد بونجیلین رعایت ایدر لر که اول جزو لرک بعضی سنک  
 نفسنده مقصوده مناسب معنای مستعملی اوله لطافتدن خالی دکلدر  
 انجیلین که بوقطعه ده (قطعه) دی فرستاد قطعه سوی من \*  
 نکته دانی زمره فضلا \* (دی دالک کسر یله دون دیمکدر (فرستاد  
 فعل ماضی مفرد غائب ارسال ایلدی دیمکدر) (قطعه با حرف وحدت  
 همزه حرف توسل بر قطعه دیمکدر) (سوی من لامیه بنم جانیه دیمکدر  
 نکته دانی) (با حرف وحدت نکته دان وصف ترکیبدر نکته بلیحی  
 یعنی دقایق شناس) (زمره فضلا بیانیه فاضلر زمره سندن دیمکدر  
 (محصول پیت) (دون بنم جانیه فضلا زمره سندن بر نکته دان بر قطعه  
 ارسال ایلدی \* کرده لفظی سه چار از آن بدوینم \* ناکند عاجز

از جواب مر ۱ \* (کرده ما شنیدن قسم در ایلیش معنایسته) (لفظی  
 با حرف تنکیر (سه اوج دیکندو) (چهار درت اوج درت لفظی دیکندو  
 آن) قطعه به راجع در (بدونیم با حرف صله ایکی پارچه دیکندو  
 (تا حرف تقلیل) (کنند فعل مضارع مفرد غائب ایلیه دیکندو) (مر ۱  
 با ادات مفعول (محصول بیت) اوج درت لفظی اول قطعه درن ایکی  
 پارچه ایلیش تا کیم بی جوابدن عاجز ایلیه یعنی بی تجسیر ایلیک ایچون  
 موقوف صنعتن اجر ایلیش \* ~~صکتتم~~ اندر جواب آن کای مف \*  
 خر خاق خدا و قاضی حا \* (جواب آن لامیه) (که حرف بیان) (مفخر  
 و صلی صورتند افخار اییدی دیکندو در خلفه اضافتی فاعله در وقتی  
 صورتند خر خاق لامیه خراغک) (مف ینه مفخر دیکندو ترخیم طریقله  
 خلعت خدایه لامیه) (قاضی حاجت یت ثابیه وصل صورتند فاعلاک  
 مفعولند در وقتی صورتند ده بویه) (حازجر معنایسته در (محصول بیت)  
 انک جوابند دید مکه مخلوق خدا انک مفخری و حاجت اصحابی قضا  
 اییدی بو صورتند مدح اولور یا خود جوابند دید مکه ای مخلوق  
 خدا انک اشکی و زجر قاضی سی بو صورتند ذم اولور \* جت اصحاب  
 متصف بفضی \* ان بسیار خواست بد ما \* (جت ینه حاجت دیکندو  
 متصف) اسم فاعل در وصف لشم دیکندو (بفضیلت بسیار وصل  
 صورتند با حرف مصاحبت فضیلت از معلق معنایسته اضافت بیانه  
 چوق فضیلت ایله دیکندو وقف صورتند) (فضی کشف سر دیکندو  
 لب) (سه معنایسته در) (خواست تا حرف خطاب خواهم فعل مضارع  
 متکلم وحده سکا استرم دیکندو یا خود سکا ایلم دیکندو یا تا کید یا خود  
 ظرف) (محصول بیت) ای مفخر خلق خدا چوق فضیلتله متصف اولان  
 اصحاب و یارانک حاجتی قضا اییدی یعنی فضلائک مرادن حاصل اییدی  
 سکا دعا ایلم مدحی مشعر در یا خود کشف راز ایله متصف اولان اصحابک  
 زجر قاضی سی دعا مده سکا چوق سله استرم همجوی مشعر در (عروض)  
 بو قطعه به بحر خفیه در فاعلاتن مضاعفین فعلن اولور (و درین  
 رباعی دیگر \* یو برغری رباعی ده ده بو صنعتی مشتمل در \* رباعی)  
 \* ای شادی عید بکام دل اع \* دائم شده محبوس درین نمکده مع \*  
 (ای حرف ندانندی محذوف ای کس که دیکندو) (شادی عید پیایه

شادی یا حرف مصدر سرور معناسنه (بکام دل اعدایم بیاینه و لامیه  
 یا حرف مصاحبت کام مراد دیمکدر بنم اعدامک کوکلی مرانجه  
 دیمکدر وصلی صورتند و قفنده (اعینه اعدادن مرخدر نصف آخر  
 مساعده خطایله (دائم اوقنور (شده ماضیدن قسمدر (محبوس  
 مفعولی (درین مفعول فیهی (نمکده بکده ادات مکندر غم بکاتی  
 دیمکدر (معذور معلوم وصلی صورتی و قفنده (مع یله دیمکدر  
 (محصل یدت) ای مدوح و محبوب میرام سروری بنم اعدامک کوکلی  
 مرانجه بوغمکده ده محبوس اولمشدر یعنی ذوق و صفای عید دشنامک  
 استدیکی وجد اوزره غمخانه عالمده اسیر قید و بنددر معذورم الخ  
 یا خودای محبوب میرام سروری دشمن مرانجه دائم بو عالمده کوکلی یله  
 یینه محبوس و اسیر بند اولمشدر \* ذورم براهل دل که آزای مح \*  
 بوسبست برسم عید از نو طمع \* (ذورم صورتند یله بیت اولده  
 وقف اولتان مع یله یله در که معذورم دیمکدر (براهل دل رانک کسر یله  
 لامیه اهل دل قفنده دیمکدر (که حرف تعلیل (آزادی محبوس مصدرک  
 فاعله در آزادی یلسی مصدر به محبوس یلسی وحدت وصلی صورتند  
 وقتی صورتند (مح دیرینه معناسنه در (بوسی یا حرف مصدر  
 و تا ادات خبر رسم عید بیاینه یا حرف صله (میرام عادتجه (میم متکلم  
 (طمع لغظنه مفیددر (محصل یدت) اهل دل قفنده معذورم زیرا  
 میرام عادتجه بر محبوسک آزاد نفسدر سندن طبع یعنی بوا میدمه اهل  
 دل بی تعیب الخ (یا خود اهل دل قفنده معذورم که اسکی آزادک  
 میرام عادتجه امید اویمکدر (عروض) رباعی اوزانی معلوم  
 \* افضل الدین خاقانی شروانی ویرا بسبب کالی که در صناعت  
 شعر داشته حسان العجم لقب کرده اند از همه شعرا در اسلوب سخن  
 ممتاز است و در آن شیوه غریب بی انباز در مواعظ و حکم طریقه حکیم  
 سنجایی سرده است و در آن معنی ککوئی سبقت از اقران خود برده  
 و در قطعه که بوجه مفاخرت میگوید \* خاقانی مخلصی (شروان  
 بر شهرک اسمیدر یا حرف نسبت (ویرا از حرف صله اکا دیمکدر (بسبب  
 یا حرف مصاحبت (کاله اضافت لامیه) یا حرف تکبیر (که حرف رابط  
 صفت (در حرف طرف (صناعت شعر بیاینه صناعت صادق کسر یله

فن دیمکدر (داشته ماضیدن قسمدر و ارایدی دیمکدر) (حسان العجم  
یعنی مداح رسول اولان حسان بن ثابت رضی الله عنه حضرت تلمیذ نمشیل  
ایدوب) (لقب کرده اند تلقیب ایلشارددر) (اسلوب سخن لامیه سوز  
قاعده سنه دیمکدر) (ممتاز اسم مفعولدر افتعال باندن اعلامعناسنه  
(آن شهره اشارتدر) (شبهه غریب بیانیه) (بی انبازه اضافت صفتیه در  
انبازا ورتقی دیمکدر) (شریک معناسنه) (مواعظ موعظه مک جمیدر  
(حکم حکمتک جمیدر) (طریقه حکیم سنایی لامیه طریقه اسلوب  
معناسنه در) (سپرده است سالک اولمشدر دیمکدر سنک کسرطه) (آن  
معنی طریقه حکیم سناییدن عبارتدر) (کوی سبقت پیانیه سبقت تقدم  
معناسنه در) (اقران خود بیانیه) (برده بونده قاپمش معناسنه در  
(قطعه) یا حرف وحدت همزه حرف توسل) (پروجه مفاخرت  
افتخار طریقیله دیمکدر) (میگوید دیر) (محصول ترکیب) (افضل الدین  
خاقانی شروانی رجه الله اکا شول برصکمال سبیلله که صنایع  
شعرده و ارایدی یعنی شعر فتنیده اولان کمالی سبیلله اکا حسان  
العجم لقب ایلشارددر جیع شعرادن سوز قاعده سنه ممتازدر  
اول شعر طریقیله شریک سز شبهه غریبی وارددر حاصلی نظیری  
یوقدر موعظه ل سوز یلکده و حکمتلر سوز یلده حکیم سنایی بولنه  
سالک اولمشدر و اول معنی ده سبقت و تقدم طوطی کندی افراتندن  
قاپمشدر و برقطعه ده افتخار طریقیله دیر) (قطعه) (شاعر مبدع منم خوان  
معانی مراست \* ریزه خور خوان من عنصری و رودکی \* مبدع  
افعال باندن اسم فاعلدر ایجاد ایدیچی دیمکدر) (منم بنم دیمکدر) (خوان  
معانی بیانیه خوان سفره معناسنه در معانی معنائک جمیدر اما بونده معانی  
فن مخصوصک اسمیدر استعارات و مرایای الفاظ و صنایع قاعده سی  
انده میندر) (مرارادات تخصیص بنمدر دیمکدر) (ریزه خور وصف  
ترکیبی در ریزه اووق دیمکدر) (اووق بیلی یعنی فرقی لینی دیوشریچی  
دیمکدر مابعدیه اضافت لامیه) (خوان من ده بویه بنم سفره مک  
اووقلرینی بیلی دیمکدر) (عنصری و رودکی سابقه ذکر لری مرور  
ایلندی) (محصول یت) (ایجاد و اختراع ایدیچی یعنی نوزمین و نو مضمون  
انشاد ایدیچی شاعر بنم معانی سفره سی بنمدر عنصری و رودکی بنم

سفره مك اوقفاً بنی بیچی در یعنی انلر بنم آر تیغمدن کجینی بی دیرلر  
 شارحك حالتی سیرایله که ریزه خود دیمش دال ایله و آئی اثبات ایچون  
 یازمالا یعنی ژارا باقل سویلش \* زنده چو نفس حکیم نام من از  
 تازکی \* کشته چو مال کریم حرص من ازانده کی \* زنده زانک کسریله  
 دیری دیمکدر (چو ادات تعلیل) نفس حکیم لامیه نفسدن مراد نفس  
 ناطقه مجرد در (نام من ده لامیه) تازکی یا حرف مصدر کاف هادن  
 حیدل تازه لکدن دیمکدر (کشته ماضیدن قسمدر اولمش معناسنه  
 (چو مال کریم) چو نفس حکیم صکی (حرص اخلاق باطنیه دن  
 یرذیمه نک اسمیدر) منه اضافتی لامیه اندکی یا حرف مصدر کاف هادن  
 مبدل (اندک آز دیمکدر آز لقدن دیمک اولور) (محصول یت) بنم  
 نام نفس حکیم کی زنده در تازه واطفتدن ناشی یعنی تلانک نفس  
 ناطقه سی کالاتی تکمیلدن ناشی سلاک مجرداتنه اعلای علین ده  
 صفایاب اولدیغی کی بنم نام وشاتم دخی لی بوم القیه لطافت شعرمدن  
 ناشی مذکور و زنده در بنم حرص مال کریم کی اولمش در آز لقدن ناشی  
 یعنی اهل کرم مثله حرص و رغبتی اولدیغی اجلدن یخشش و انعام ایله  
 کیسه نهی اولدیغی کی یشده حرص دن اثر و علامت یوقدر  
 (عروض) یوقظه بحر منسیر حدندر که اصلی مستفعلن مفعولات  
 مستفعلن مفعولات در جبع اجرا سنه طی کلمشد که در دخی ساکن لر  
 حذف اولوب و مفعولات جزو ثرینه کشف دخی کلوب مستفعلن لر  
 طای حذف ایله مستعلن اولوب مستفعلن لفظنه تبدیل اولور مفعولات لر دن  
 کشف ایله تاو طی ایله و اوساقط اولوب مفعلاً اولوب فاعلن لفظنه  
 تبدیل اولور (بو بحری رجزدن دخی فرض جائزدر که صدر و ابتدا  
 و حشو ثانیلری سابق کی مطوی و حشو اوللر و عروض و ضرب مرفوع  
 اولور رفع سبب اولی حذفه دیرلر تفعیل اولوب فاعلن لفظنه تبدیل  
 اولور حاصل کلام هر صورته مقتعلن فاعلن مقتعلن فاعلن اولور  
 \* ورشید و طواط در مدح وی گفته است \* رشید و طواط که سابقاً  
 بیان اولندی خاقانی بی مدح ده دیمشدر (قطعه) ای سپهر قدر و  
 خورشید و ماه \* وی سر بر خضل را دستور و شاه \* ای حرف ندا  
 هتادی بخدوق ای کس که دیمکدر (سپهر قدر پیایه سپهر فلک دیمکدر



قدر مرتبه معناسنه (راادات تخصیص) (وی وای دن مخفف سابق کپی  
 (سریر فضل بیانیه سریر اخشابدن مصنوع بر شیک اسمیدر عربده  
 تخت لفظنی دخی اکا علم اتمشدر در ترکیده کرویت دیرل صدردن و پادشاه  
 مسندندن عبارتندر (فعل فضل معناسنه در (را حرف تخصیص  
 (دستور دالک ضمیمه بونده وزیر دیمکدر (شاه معروف (محصول یت)  
 ای قدر و منزله ک خورشید و ماهی اولان کیمسه وای فضل معناسندینک  
 وزیر و شاه ای اولان کیمسه \* افضل الدین بوالفضائل بحر فضل \*  
 \* فیلسوف دین فرای کفرگاه \* افضل الدین دینک افضل دیمکدر  
 (بو ابودن مخففدر بویه بیرلده اصل و منبع دیمکدر (فضائل  
 فضلاک جمیدر (بحر بویه بیرلده کثرتدن عبارتندر (فیلسوف  
 بالاده مفصلا ذکر اولندی (محب حکمت و عالم معناسنه در مباحثینه  
 اضافتی صفتنه در (دین فزا وصف ترکیبدر دینی ازیری یعنی  
 دینه رونق و فروزیری دیمکدر (کفرگاهده بویه کفری اکسایدیمی  
 یعنی کفری نقصان ایدیمی دیمکدر (محصول یت) دینک افضل  
 فضیلت باباسی یعنی منبع و موردی و فضل در یسی دینه رونق و یروب  
 ازیری و کفری اکسایدیمی عالم دیو رشید و طوطا خاقانی بی  
 مدح ایشیدر \* واز مقطعات و بست این دو بیت \* و خاقانینک  
 قطعه زندندر بوا یکی یت (قطعه) بس کن از سودای خوبان  
 داشتن خاقانیا \* کز سر سودا خرد را در سر آید خبری \* بس یز  
 دیمکدر (کن امر حاضر مفرد ایله دیمکدر بس کن یتر ایله یعنی فراغت ایله  
 دیمکدر (سودای خوبان لامیه (داشتن افطنک مفعولیدر (خاقانیا  
 الف حرف ندا ای خاقانی دیمکدر (کز که ازدن مخففدر (که حرف  
 تعلیل (سر سودا سودا هوسی دیمکدر (خرد را و اادات مفعول  
 عطفک دیمکدر (در حرف صله (سر باش دیمکدر (آید فعل مضارع  
 مفرد غائب کله دیمکدر (خبر کی یا حرف مصدر کاف هاء و سببیدن  
 مبدل خبره بوش دیمکدر سرسم معناسنه (محصول یت) ای خاقانی  
 محبو بلرک سودا سنی طوتمقدن فراغت ایله یعنی انلره میلدن و از کل  
 زیر سودا هوسندن یعنی سودا سببیه عطفک باشنه سر معطفک کلور  
 و حیران و مست اولور \* صورت خوبان یعنی چون بینی آینه است \*

کر برون

کز برون سوروشنی دارد درون سوتیرکی \* صورت خوبان لامبه  
 (بمعنی باحرف ظرف (چون ادات تعلیل (بینی باء تا کید ایله فعل  
 مضارع مفرد مخاطب کوره سین دیمکدر (که حرف تعلیل (برون  
 طشره دیمکدر (سو جانب معناسنه در طشره جانبندن دیمکدر  
 (روشنی باحرف مصدر آیدنلق دیمکدر (درون سو ایچ جایی دیمکدر  
 (تیری یا حرف مصدر کاف هادن مبدل تیره بولائق دیمکدر کدرت  
 معناسنه (محصول یت) محبو بلرک صورتی چونکه کورر سین آینه در  
 زبرا طشره جایی طاهری بجلا وروشن وایچ جایی مغیر ویمکدر در  
 \* وویرا مثنویست تحفه العراقین نام واین چند یت از مفتوح آنست \*  
 ویرا ادا ت تخصیص وی خاقانی به راجعدر (مثنوی بیان اولنسدی  
 باء ثانی حرف وحدت (تحفه هدیه معناسنه (عراقین عراقك تنبه می  
 پری عراق عرب که بغداد در وپری عراق عجم که اصفهاندر اول بمالک  
 وصفنده و حال و شانی حقنده انظم ایلشدر بود یارده نابی مرحومک  
 تحفه الحرمینی کی (محصول ترکیب) و خاقانینک پر مثنویسی واردر  
 تحفه العراقین نامنده و بویرفاج یت انک او ایلنسدیدر (مثنوی)  
 ماییم نظار کان غمناک \* زین حقه سبز ومهره خالک \* ما ضمیر متکلم  
 مع الغیر (بیم ادات خبر متکلم مع الغیر بز دیمکدر (نظار کان غمناک  
 موصوفک صفتیه اضافتیدر نظاره سیر و تماشا معناسنه در کاف  
 هاء رسمیدن منقلب الف نون ادات جمع سیر جیلر دیمکدر (غم معروف  
 (نالک ادات نسبتدر غلی دیمکدر (زین ازین دن مخففدر (حقه سبز  
 موصوفک صفتیه (حقه دیو حقه بازک شکل مخروطی آلت مخصوصه سنه  
 دیر لمراد خیمیت مناسبتیه فلک در (سبز یشل دیمکدر (مهره خالک  
 حقه سبر کی (مهره میلک ضمیمه کاغدی شفاف و قلم کیر ایتک ایچون  
 یلوردن و سارندن مصنوع آتدر والا زنه دخی دیرلر اما بونده حقه باز  
 یوارلخی معناسنه در که زمیندر (محصول یت) بویشل حقه کی اولان  
 سموات و طیراق مهره کی اولان ارضدن غلی سیر جیلر یعنی افلاک  
 وزمینک حالات عجیبه سندن مفهوم اولان سیرجی بز حاصلی حقه بازک  
 حقه ومهره سنی سیردن هر کس صفایاب اولور بز دهرک لب  
 وشعبده سین تماشا ایله مفهوم ومهموم و پرغم وغصه ومکدرز \* کین

حقه و مهره نایبند \* سرکبسه عمر میکشایند \* کین که این دن مخفقد  
 ( که حرف تعلیل ( تا حرف نوقت ( بجای با حرف ظرف ( نون دال ادات  
 جمع خبر رنده درلر دیمکدر ( سرکبسه عمر بیایه عمر سرکبسه سنی یعنی  
 اغزینی دیمکدر ( کشایند فعل مضارع جمع غائب آچارلر دیمکدر  
 ( محمول یت ) یت اولک تعلیلدر بو حقه باز دهره نظاره دن  
 غناکم زیرا بو حقه و مهره رنده اولدیغی مدته یعنی ثابت اولدیقه  
 عمر سرکبسه سنی آچارلر افنای عمر ایدرلر \* وین طرفه که در بساط  
 فرمان \* مهره زمست و حقه کردان \* طرفه طانک ضبیله عجیب  
 دیمکدر ( که حرف بیان ( بساط فرمان بیایه بساط دوشمه دیمکدر  
 فرماندن مراد فرمان الهیدر فرمان الهی دوشمه شده یعنی حق جل  
 و علائک امریله دوشمش وجه ارضه دیمکدر ( مهره یولارلق دیمکدر  
 ( زمن زانک فنی و میح کسریله کنورم دیمکدر ( معقد معناسنه  
 ( کردان صفت مشبهه دونه کن دیمکدر ( محمول یت ) و بو عیدر که  
 فرمان الهی بساطنده مهره که مراد وجه ارضدر معقد در یعنی  
 حرکتی یوقدر و حقه یعنی آسمان دونه کن یعنی متحرکدر مع هذا که  
 امر بالعکس اوللی ایدیکه حقه بازلر اکثری یوارلغی متحرکدر  
 \* خود بوالعجبان سحرکارند \* که قائم و گاه قندز آرند \* خود ادات  
 تأکید ( بوالعجبان سحرکار موصوفک صفته اضافیدر الف نون  
 ادات جمع بوالعجب مقدمات بیان اولندی سحرکار ترکیب توصیفدر  
 سحرایشلی یعنی ساحر دیمکدر ( نون دال ادات جمع خبر ( که فتح کاف  
 بوهام اصلیه الیه گاهدن مخفف ( قائم معروف بریاض حیواندر در بسی  
 مقبول کورکدر ( قندز قافک و دالک ضمیرله برسیاه حیواندر که اکثر  
 صوده کنر صوموری دیرلر ( آرند فعل مضارع جمع غائب کنورلر  
 دیمکدر ( محمول یت ) خود بوالعجب ساحرلر در که گاهی قائم و گاهی  
 سمور کنورلر یعنی حقه باز طغارجفدن درلودرلو عجایبات سیر  
 لایندردیکی کی حقه باز عالم کاه قائم و گاه قندز چقارلر مراد اجتماع  
 ضنن ایدر که کایجه کاه کوتدز کاه صفا و کاه کدر و کاه سرور و کاه غم  
 و کاه ذوق و کاه ماتم و کاه وصل و کاه هجر و کاه نوش و کاه نیش و کاه  
 بیس و کاه عسر \* و قست و قستدر سر آید سیلاب هدم بسر دراید \*

وقتست وقتدر دیمکدر (که حرف بیان (در سراید تمام اولفتدن  
 کایتدر (سیلاب سیل صوبی دیمکدر (عدمه اضافت بیانیه (بسر  
 باحرف صله (در آید کله دیمکدر (محصولیت) وقتیدر که وقت تمام  
 اوله عدم سیلابی باشه کله حاصلی وقت عمرک تکمیلی زمانیدر عدمک  
 ظهوریدر \* وقتست این چهار حال \* بنهند محفه مه وسال \*  
 چهار حال عناصردن کایتدر (بنهند بیه تأکید ایله فعل مضارع  
 جمع غائب قویه لر دیمکدر (محفه معلوم (مه وساله اضافت بیانیه  
 (محصولیت) وقتیدر بو عناصرار بعه حال مه وسال محفه سنی  
 قویه لر یعنی براغده لر یعنی وجود انسان که عناصرار بعهدن مرکیدر  
 وقتیدر که حامل اولدینی روحی براغوب آیلری وکونلری ترک ابتدیره  
 دار آخرته کتمک و ترک حل ثقیل دنیا اتمک وقت وزمانیدر \* وقتست  
 که مرکان انجم \* هم نعل بیفکنند وهم سم \* مرکان انجم بیانیه  
 یلدز مرکبری دیمکدر زیرا بنجومک هر بری بر شکله اولدیغندن  
 مرکه تشبیه ایلدی باخود اضافت لامیه یلدزک مرکبری دیمکدر  
 زیرا بر صورتده وافر یلدز مرکوزدر اول یلدزک ترتیبی تصور ایله  
 صورت حاصل اولور مرکب اول صورتلر اولمش اولور باخود مرکیدن  
 مراد بروج اثنی عشردر که نجوم سبعة اول بروجه بزر (هم ادات  
 تأکید (نعل معروف (بیفکنند بیه تأکید ایله ویا، منقلب ایله فعل  
 مضارع جمع غائب براغور لر دیمکدر (هم ادات عطیف (سم طرناق  
 دیمکدر (محصولیت) وقتیدر که انجم مرکبری هم نعلنی هم طرناغنی  
 براغده لر یعنی دوکه لر (عرض) بومثنوی بحر هزج مسدسندر که  
 صدر وابتدا اعراب حذور مقبوض عرض وضرر محذوف مفعول  
 مفاعیلن فعولن اولور \* فخر جرجانی رحمه الله از امائل وافاضل  
 روزگارست میران کمال وفضل ووقت شعروی کتاب ویس ورامین  
 است وآن درین روزگار مهجور وناباب واین چندیت از مواضع  
 متعدد ازان کتابست \* امائل امثلک جمعی خیرلور دیمکدر  
 (افاضل افضلک جمعی (روزگار اضافت لامیه (میران ترازو  
 دیمکدر کاله اضافت لامیه (فضل کاله معطوف (وقت شعر  
 مصدرک مفعولنه در (شعرک ویه لامیه میران مبتدا کتاب ویس

(ورامین خبری و یس بر عاشق اسمعند ر امین محبوبه نك علمی (آن  
 کتا به اشارت در (مهجور و نایاب عطف تفسیر بدر (محصول ترکیب)  
 فخر جرجانی رحمه الله زمانه نك خیر اولزندند و افضلالرندند در کمال  
 فضلنك و شعره دقتك میرانی یعنی دلیل و نمونه سی کتاب و یس  
 ورامین در واول کتاب بوزمانه ده مهجور و نایاب و بوبرقاج یت اول  
 کتابك مواضع متعدده سه دندر (مثنوی) خوشست این نکته از کینی  
 شناسان\* که باشد جنك بر نظاره آسان\* خوشست خوشدر دیمکدر  
 (کینی شناس و صف ترکیب در عالمی بیلیچی یعنی احوال عالمه واقف  
 دیمکدر (الف نون ادات جمع) (که حرف بیان) باشد فعل مضارع  
 مفرد غائب اولور دیمکدر (جنك فاعلی) (بحرف صله) (نظاره  
 سیر جی دیمکدر) (محصول یت) احوال عالمه واقف اولنلردن بونکته  
 خوشدر که جنك سیر جی به قولای اولور یعنی جنك سیر جی به آسان  
 کلور دیدکلری نکته غایت ایه خوشدر\* مرا آن طشت زرین نیست  
 درخور\* که دشمن خون من یند بدودر\* مرا را ادات صله بکا  
 دیمکدر (طشت زرین لامیه طشت لکن دیمکدر (زرین یا حرف  
 نسبت نون حرف تأکید التون لکن دیمکدر (درخور لایق معناسنه در  
 (که حرف رابط صفت) خون من لامیه بنم قائمی دیمکدر (یند  
 فعل مضارع مفرد غائب کوره دیمکدر (بدو یا حرف ظرف مابعدنده  
 اولان در بونی تا کبد در دال همزه دن منقلب او طشته راجعدر  
 (محصول یت) بکا اول التون لکن لایق و لازم دکل که دشمن بنم قائمی  
 انده کوره درخور فتح خابله اولد یعنی بلین مصراع نائیده در و پردیمش  
 یجب لایقسن خور آدم ایش\* نباشد مار را بچه بجز مار\* نیارد  
 شاخ بد جز تخم بد بار\* نباشد فعل نفی مستقبل مفرد غائب اولمز  
 دیمکدر (مار را ادات تخصیص) (بچه یاوری) (بجز یا حرف تأکید جز  
 غیری دیمکدر) (نیارد فعل نفی مستقبل مفرد غائب قادر اولمز دیمکدر  
 (شاخ بد بیانیه برامز شاخ دیمکدر (تخم بدده بویه برامز تخم دیمکدر  
 (یار حاصل و میوه معناسنه در (محصول یت) مارك مار دن غیری  
 یاور بسی اولمز برامز شاخ برامز تخم دن غیری میوه و محصوله قادر  
 دکلدر\* نباشد خوش سفر در تندرستی\* نکرتا چون بود در ریخ

وسستی \* تن درست صحیح دیمکدر (یا حرف مصدر) (نکر فعل امر مفرد  
مخاطب باقی دیمکدر) (آادات تعلیل) (چون نیجه دیمکدر) (بود فعل مضارع  
مفرد غائب اولور دیمکدر) (سستی یا حرف مصدر) (محصول بیت)  
تندرستلکده سیرایله باقی نیجه مشقت ورنجده اولور یا خود کنشکلکده  
نیجه اولور یعنی صحت وجودده سفر شاق ایکن حالت ضعفده اشق  
اولدیفن ادراک ایله \* کل ترکس نکو باشد بدیدن \* ولیکن تلج باشد  
در چشیدن \* کل ترکس بیانیه ترکس چیچکی دیمکدر (نکو ایود دیمکدر  
(باشد فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر) (بدیدن یا حرف ظرف  
دیدن مصدر در کورمک معناسنه کور مکملکده دیمک اولور) (لکن  
آادات استدراک) (تلج آجی دیمکدر) (در حرف ظرف) (چشیدن مصدر در  
طامق معناسنه) (محصول بیت) ترکس چیچکی یا قفلقه کوزل اولور  
یعنی کور و نشده کوزلدر ولیکن طامق قفلده آجی اولور یعنی طبعی  
ناخوشدر حاصلی هر ظاهری کوزل اولان باطنی دخی خوش دکلدر  
\* کاه بوده بر مردم نهفتن \* بسی نیکو تر از نابوده گفتن \* کاه بوده  
بیانیه اولمش کنه می دیمکدر (بر حرف صله) (مردم خلق دیمکدر  
(نهفتن مصدر در کبر لک معناسنه) (در بسی چوق دیمکدر) (نیکو تر  
اعلارک دیمکدر) (نابوده اولمش دیمکدر معدوم معناسنه) (گفتن مصدر  
سوئلک معناسنه) (محصول بیت) اولمش کنه می یعنی اشلوب فعله  
گفتوردیکل کاهی خلقه کبر لک معدوم اولان شیئی سوئلکدن چوق  
اعلاد در حاصلی خلقه بهتان ایملکدن کندو کاهنی سر و اخلا بک اولی در  
مثال یاد شه چون آتش آمد \* بطبع آتش همیشه سرکش آمد \*  
مثال یاد شه لامیه (چون آدات تشبیه) (آمدلر آدات خبر معناسنه درلر  
(بطبع یا حرف ظرف) (همیشه دائماً دیمکدر) (سرکش علوی دیمکدر  
(محصول بیت) (پادشاهک مثالی آتش کیدر آتش طبیعده عطاویدر  
پادشاهلرک علوی و غضوب اولمفلقلری لازم کلور \* اکمر بازور پیل  
و طبع شیری \* ممکن با آتش سوزان دلیری \* اکمر آدات شرط) (یا حرف  
ظرف) (زور قوت دیمکدر) (پیل یا خطاب مقدر در) (شیری یا حرف  
خطاب) (مکن نهی حاضر مفرد ایله دیمکدر) (با آتش یا حرف صله سوزان  
صفت مشبهه یا چیچکی دیمکدر) (دلیری یا حرف مصدر دلیر به دلیر

دیمکدر (محمصول بیت) اگر زورده قبل ایسک و طبیعتده ارسالان  
 ایسک ده یاقیچی آتشد بهادرلق ایله حاصلی پادشاهلره ییکنتلک اولمز  
 (عروض) یوقطعه بحر هزج مسدس محذوفدر که مفاعیلن مفاعیلن  
 فعولن اولور \* ظهیرالدین فاریابی وی از مشاهیر جهانست و افضل  
 دوران تمام دیوان او مطبوع و مقبولست بلطافت و سلاست سخن  
 او هیچ کس نیست دیوان وی مشهورست و اشعار وی بر زبانها  
 مذکور در دولت اتابک ابو بکر تریتها یافت شی در مجلس وی این رباعی  
 بگفت \* مشاهیر مشهورک جعیدر (جهانه اضافت لامیه) (افاضل  
 دورانده بویه دیوان اوده بویه) (مطبوع طبیعتده موافق دیمکدر  
 (بلطافت باحرف ظرف) (سلاست سخن اولامیه زرد) (دیوان وی ده  
 بویه اشعار وی کذلک ضمیر بر مجموعی نظیره راجعدر (بحرف ظرف  
 (زبانها اداات جمع دللرده دیمکدر) (دوات اتابک لامیه ابو بکر  
 سعدینک ممدوحی اولان سعدیک باباسی ابو بکر ابن سعد بن زنگیدر  
 اتابک بوصفک اسمیدر که جمله سنه اتابکان دیرل آل عثمان دیدک لری  
 کی (تریتها اداات جمع تریدر دیمکدر) (یافت فعل ماضی مفرد  
 غائب بولدی دیمکدر) (شی باحرف وحدت مجلس وی لامیه  
 (محمصول ترکیب) ظهیرالدین فاریابی رحمه الله اول جهانک  
 مشهورلر ننددر و دورانک فاضلر ننددر انک دیوانی تمام طبیعتده موافق  
 و مقبولدر انک سوزینک لطافت و سلاستده هیچ کیسه یوقدر انک  
 دیوانی مشهور و شعر لری دللرده مذکوردر اتابک ابو بکرک دولته  
 تریدر بولدی بر کیجه انک مجلسنده بور باعی بی سوبلدی (رباعی)  
 ای ورد ملائکه دعای سرتو \* سرنیست زمانه را بجای سرتو \*  
 ای حرف ندا منادی محذوف ای شاه دیمکدر (ورد ملائکه لامیه  
 ورد اولک کسر یله موام ذکر دیمکدر) (دعای سرتو لامیه زرد سر  
 بونده وجود و ذات معنائنه در باش اشرف اعضا اولدیغندن جمله  
 وجود کیدر (سر بونده سودا دیمکدر) (زمانه را اداات تخصیصی  
 زمانه نک دیمکدر) (بجای سرتو بجای بونده مصاحبت معناسین افاده  
 ایدر سنک باشک ایله دیمکدر (محمصول بیت) ای پادشاه سنک وجودک  
 ملائکه نک وردیدر یعنی سنک وجودیکه ملائکه دعا ایدرلر زمانه نک

سنگ باشك ايله سوداسی بوقدر یعنی ضرر و زیانه وسوء قصده حد  
 وزهره سی بوقدر \* بادشمن تو نیام شم شیر تو گفت \* سردل من باد  
 قضای سر تو \* با حرف صله (دشمن تو لامیه) نیام شم شیر توده بویه  
 نیام نو نك كسر یله قین دیمكدر غلاف معناسنه (سردل من ده لامیه) در  
 بنم کوكلك سری دیمكدر که مراد شم شیر در دروننده اولان سراودر  
 سر بونده سبنك كسری وراء مشده ايله در (باد امر غائب اولسون  
 دیمكدر) قضای سر توده لامیه در سبنك باشكك قضای دیمكدر  
 (محمصول بیت) سنگ دشمنکه قلیچیکك قینی دیر بنم کوكلك سری یعنی  
 دروننده پنهان اولان شم شیر سبنك باشكك قضای اولسون (عروض)  
 بور باعینك صدر وابتدالری اخرج حشو اولره قبوض ثانیلر مکفوف  
 عروض و ضرب محبوب مفعول مفاعیلن مفاعیل فعل اولور \* بفرمود  
 تا هزار دینار زر سرخ هم در مجلس نثار او کردند بر اثر این رباعی  
 دیگر گفت \* اثر کسر همزه ايله عقب معناسنه در (محمصول ترکیب)  
 تا تاك ایوبکر بیوردی تا کیم یسك قزل التون ینه اول مجلسده  
 تا کا صاحبو ایلدیلر انك عقبنده بر رباعی دخی سوبلیدی (رباعی)  
 شاهان ز تو کار ملک و دین یا نسفت \* وز عدل تو جان ظلم و فتنه  
 بر مقست \* شاهان الف حرف ندا (کار ملک لامیه) بلنسق یا حرف  
 مصاحبت نسق نو نك و سبتك فتحه مل یله مساوی دیمكدر (عدل تو  
 لامیه) جان ظلمده بویه در (رمق فتحه بنه بقیه روحه دیرلر بونده  
 تمام اوله دن کایتدر) (محمصول بیت) ای با شاه سندن ملک و دینك  
 ایشی مساوی و موزوند یعنی امور دین و امور مملکت سنگ عدل کدن  
 انتظام بولمشدر دخی سنگ عدل کدن ظلم و فتنه نك جانی رمقندیر  
 یعنی جان چکشور حاصلی ظلم و فتنه دینار عدمه گمشدر \* در عهد تو  
 برافضی و سنی باهم \* کردند موافقت بو دیگر حقست \* عهد تو لامیه  
 (رافضی اغاذ ما الله حاشائهم حاشا شیخین افندیلر عیزه سب ایدنلر در  
 خذلهم الله) (سنی رسول الله واصحاب کزین اثرینه اقتفا ایدنلره  
 دیرلر) (باهم یله دیمكدر) (کردند فعل ماضی جمع غائب ایلدیلر  
 دیمكدر) (موافقت مصدر در او یقولنلق معناسنه) (که حرف رابط  
 صفت) (بو بکر توریه طریقیله یا حضرت ایوبکر رضی الله عنه اوله



یا پادشاه ابوبکر بن سعدی اوله (محصول بیت) سنک زمانکده  
 رافضی و سنی بیله موافقت ایلدیلر که ابوبکر حق قدر دیو یعنی روافضک  
 خالی مذکور کی ایکن سنک بیم تیغ کدن سنی به موافقت ایلدیلر  
 و حقیقتکی اقرار ایلدیلر یا خود ایکیسی دخی سنی پادشاهلغه قبول  
 ایلدیلر (عروض) بور باعی دخی عینله سابق کیدر \* و از لطایف  
 و بیست این چند بیت بر اسلوب مثنوی \* و ظهیرک لطایفات  
 و مطایبات ندر بور قاج بیت اسلوب مثنوی اوزره (مثنوی)  
 عالمی بر فراز منبر کفت \* که چو پیدا شود سرای نهفت \* عالمی  
 یا حرف وحدت (بحرف استعلا) فراز بالا دیمکدر (منبره اضافه)  
 لامیه (که حرف بیان) چو ادات تعلیل (پیدا ظاهر دیمکدر  
 (سرای نهفت بیانیه کیر لو سرای دیمک که مراد آخرتدر یا خود  
 مکانی کور دیمی وقت که حالت نزعدر) بومعنی درد و کتی معناسنه  
 ملائمدر (محصول بیت) بر عالم منبر بالاسی اوزره دیدی که چونکه  
 آخرت ظاهر اوله یعنی حشر و نشر اوله یا خود حال غرغره واقع  
 اولوب محلی ککندویه ظاهر اوله یعنی شقاوت و سعادت یلنه  
 \* ریشهای سفید را ز کلاه \* بخشد ایزد بر ریشهای سیاه \* ریشهای  
 سفید موصوفک صفتیه اضافتدر ها ادات جمع ریش صقال دیمکدر  
 سفیداق مضاسنه در (را ادات مفعول) بخشد فعل مضارع مفرد  
 غائب بغشلدیمکدر (ایزد اسماء الله دندر) بر ریشهای سیاه سابق کی  
 یا حرف صله (محصول بیت) نگاهدن اق صقالی ری یعنی کلاه ایچنده  
 صقال اغاردنلری حق سبحانه و تعالی قره صقالی ره بغشلدیمک  
 اولان صلحایه بغشلدیمکدر یا خود حالت نزعد اطراف و اکافنده اولان  
 اولاد و اقر یا سنک آه و فریاد و عاری سبیلله عفو و مغفرت ایدر  
 \* باز ریش سیاه روز امید \* باشد اندر پناه ریش سفید \* بازینه  
 دیمکدر (روز امید بیانیه قیامتده دیوان الهیدن عبارتدر) (محصول بیت)  
 بنه سیاه صقال قیامتده اق صقالین جایه سنده اولور حاصلی حق جل  
 و علا قیامتده بعض اق صقال قره صقاله و بعض قره صقالی  
 اق صقاله کمال رأفت و رحمتدن بغشله کر کدر دیو بر واعظ متبرده  
 سویلر دی \* مردکی سرخ ریش حاضر بود \* دست در ریش

زد چو این بشنود \* مردکی با حرف وحدت کاف حرف تصغیر  
 بر آدم جکر دیمکدر (سرخ ریش صفتی قوم را که صفتی دیمکدر  
 ) بشنود فصل ماضی مفرد غائب باء تا کید ایله ایستدی دیمکدر  
 (محصول بیت) بر قوم زال صفاللی آدم جک حاضر اییدی البنی صفالینه  
 آوردی چونکه بو کلامی ایستدی یعنی بو کلامی ایستدی کی البنی  
 صفالینه تا سفانه آوردی \* گفت ما خود درین شمار نیلیم \* درد و کبی  
 هیچ کار نیلیم \* ماضی مرکب مع الفیر بز دیمکدر (خود ادا تا کید) در  
 حرف ظرف (شمار صابی دیمکدر) نیلیم دکلز دیمکدر (کیتی عالم معناسنه  
 هیچ کار با حرف ظرف) (محصول بیت) (سرخ ریش دیدی بز بوصفی د  
 دکلز ایکی عالمده هیچ برایشیده دکلز یعنی سفید ریش دکلز که دعای  
 ویش سیاه ایله دنیان آخره مغفور ارحلت ایدمه لم سیاه ریش دکلز که  
 آخرتده حساب خدای متعال یزی آق صفاللی ره بقشلیوب انبارک  
 جایه سینده خلاص اولم لم خلاصه ایکی عالمده ده رایشه پرامرز  
 (عروض) بومشوی بحر خفیه قدر که فاعلاتی مفاعیلن فعان اولور  
 \* و کمال وی در شعر بمثابة ایست که شعری مقدم بمیان وی و انوری  
 و ترجیح یکی بر دیگری اختلاف داشته اند چنان که بعضی بر سبیل  
 استفسار از بعضی گفته اند \* کمال وی لامیه (بمثابه با حرف وحدت  
 همزه حرف توسل با حرف ظرف) بمثابة بونده مرتبه دیمکدر ( که  
 حرف بیان (شعری مقدم بآیه اسکی شاعر دیمکدر) (بیان وی  
 با حرف ظرف اضافت لامیه وی ظهیر را جعده و ظهیرک بینی ایله  
 (انوری انورینک بینی دیمکدر) (ترجیح یکی مصدرک مفعولیه  
 اضافتیدر برینی ترجیح و تقدیمده دیمکدر) (بر دیگری با حرف تکبر  
 آخرک اوزرینه دیمکدر) (داشته اند ایلشردر دیمکدر) (بعضی با حرف  
 تکبر) (بر سبیل استفسار پانیه سؤال طریق اوزره دیمکدر) (محصول  
 ترکیب) و ظهیرک شعرده کالی بر مرتبه در که اسکی شاعر ظهیر ایله  
 انورینک ینشده و برینی آخره ترجیحده اختلاف ایلشردر ایلشردر که  
 بعضی سی بعضی سندن استفسار طریق اوزره دیمشردر (قطعه)  
 \* ای آن زمین و قار که بر آسمان فضل \* ماه نجسته پکر و خورشید  
 منطری \* ای حرف ندا (آن مرسل الیه اولان کسه اشارتدر) (زمین و قار

بیانیه نمکین بری دیمکدر ( که حرف رابط ( آسمان فضل بیانیه  
 فضل کوئی دیمکدر ( ماه نجسته پیکر بیانیه نجسته پیکر مبارک صورتی  
 دیمکدر ( خورشید منظرده بویاله کش منظرلی دیمکدر منظر بونده  
 چهره دن عسارتدر ( یا حرف خطاب ( محصول بیت ) ای اول زمین  
 وفاراولان کیمسه که فضیلت کوئی اوزره مبارک صورتی ماه وکونش  
 یوزلی سین بوصفت ایله متصف اولان \* قومی زناقدان سخن گفته  
 ظهیر \* ترجیح میکشد پراشمار انوری \* قومی یا حرف وحدت  
 ( ناقدان سخن بیانیه ( ناقد صراف دیمکدر سوز صرافلرندن دیمک  
 اولور یعنی سوزک اعلالودونی فرق و تمیزه قدرتی وانلر ( گفته ظهیر  
 لامیه ( محصول بیت ) سوز صرافلرندن بر قوم ظهیرک گفته سنی  
 انورینک اشغاری اوزره ترجیح و تقدیم ایلدیلر \* قومی دگر برین سخن  
 انکار میکند \* فی الجمله در محل نزاعند داوری \* فی الجمله حاصل کلام  
 دیمکدر ( محل نزاع بیانیه ( نون دال ادات جمع خبر ( داوری ( یا حرف  
 نسبت یا خود مصدر به اول وقت برکن مقدر اولور داوره منسوب  
 یعنی دعوی دیمکدر ( یا خود حاکم ایله دیمکدر ( محصول بیت )  
 قوم آخر بوسوره یعنی ظهیری ترجیح انکار ایلر حاصل کلام دعوی  
 محل نزاعده در یا خود محل نزاعده درل سن حکم ایله حاکم اول  
 \* ترجیح یک طرف توبدیشان نما که هست \* زیرنکین حکم توملک  
 سخنوری \* ترجیح یک طرف مصدرک مفعولته در بطرفی ترجیح دیمکدر  
 ( بدیشان یا حرف صله ( دال همزه دن منقلب ایشان ضمیری ظهیر  
 وانوری به راجعه در ( انما امر حاضر مقدر کوستر دیمکدر ( که حرف  
 تعلیل ( هست ادات خبر حکم توبه مقید زیرنکین حکم تولا میه لدر  
 سنک حکمک نکینتک التند دیمکدر ( نکین یوزک قاشی کال حکمه  
 مستعملدر ( ملک سخنوری بیانیه سخنور و ادات نسبت یا حرف  
 مصدر شاعرک دیمکدر ( محصول بیت ) سن انلره یعنی انلر حقده  
 برطرفی ترجیح کوستر زراشاعریک لک مله یعنی اقلیم سخنوران سنک  
 حکمک نکین التنددر \* و امام هر وی در جواب وی گفته است \* و اما  
 هر وی انک جوابنده دوشدر ( قطعه ) ای سالک مسالک فکرت درین  
 سؤال \* معذور نیستی بحقیقت چو بنکری \* مسالک مسلکک جمیدر

(سالك مسالك فاعلك مفعولنه اضافيد ر (مسالك فكرت پايانه اي  
فكرت مسلكر ينك سالكی (بحقیقت باحرف مصاحبت چوادات تعلیل  
(بكری باء تا كیدایله فعل مضارع مفرد مخاطب نظر ایله سین دیمكدر  
(محصول بیت) ای فكرت مسلكر ته سلوك ایدیچی بوسؤالده معذور  
دكسین چونكه حقیقت ایله نظر ایله سین یعنی حقیقت حاله نظر  
اولند یعنی کی عندك مقبول دیمكدر \* تمیز ران بعد تناسب درین  
دوگون \* هیچ احتیاج نیست درین شرح کستری \* (تمیز تفعیل باندن  
مصدر درایموق و فرقی ایتك معناسنه (بعد تناسب مصدرك فاعلنه در  
بعد باتك صیغه او زاقاق معناسنه در تناسب مناسبت معناسنه در  
شرح کستری) و صفتز کیددر شرح بسط ایدیچی دیمكدر (باحرف  
مصدر (محصول بیت) بویکی طور ده اولان بعد مناسبت دن ناشی  
فرقی ایتكه شرح کستری لکه حاجت یوقدر حاصل فرقی باندن  
مستغنیدر زیر اینلرند اصلا و قطعاً مناسبت یوقدر \* کین مجز است  
وآن مجز این نور وآن چراغ \* این ماه وآن سنلر واین جور وآن پری \*  
این لر (انوری به (آن لظهير اشانلر (محصول بیت) شرحه حاجت  
دکل که یوانور نلکه شعری مجزه در وظهرك سخنی سحر در و یونور  
اول چراغدر بوماه اول بلنددر و یو حوری اول پریدر حاصلی تصاویر  
کلی ظاهر در \* و دیگری گفته است در جواب همان \* (قطعه)  
بر غیر یسی برخی بند و سؤال ضمینه اولان قطعه نك جوابنده دیمكدر  
(قطعه) \* هر میتدیکه یهده ترجیح می نهد \* شعر ظهير بر سخن پاك  
انوری \* (میتدی بر فیه یکی باغلبین کینه به در بر) (که حرف بیان  
یهده) عیب دیمكدر (می نهد فعل حال مفرد غائب قور یعنی ایلر دیمكدر  
شعر ظهير) لامیه (سخن پاك انوری موصوفك صفتنه ولامه انور ينك  
پاك اولان سوزی اوزره دیمكدر (محصول بیت) هر میتدی که عیب  
ترجیح ایلر ظهيرك شعری انور ينك پاك شعری اوزره \* مانند ندان  
کروه که نشناختند باز \* انجمن موسوی را از سخن مامری \* (ماند  
فعل مضارع مفرد غائب بکرتر دیمكدر (ندان باحرف صله دال  
همزه دن متقلب) (کروه طائفه معناسنه در) (که حرف رابط صفت  
نشناختند) فعل نفی ماضی مفرد غائب اکلدیلر دیمكدر (بازادات تا کید

انجازه موسوی) لامیه یا حرف نسبت را اذات مقول حضرت موسی به  
 منسوب اولان مجزه لری دیمکدر (صحر سامری لامیه سامری تنک  
 سحرندن دیمکدر قصه سی معلوم (محصول یت) ظهیری انوری اوزره  
 ترجیح ایلینر شول گروهه بکرز که موسی به منسوب اولان انجازی  
 سامری تنک سحرندن فرق ایده مدیلر یعنی صحر سامری ایلله صحر ناموسی  
 علیه السلامی فرق و تمیز ایده میلزه بکرز ظهیری آنوری به ترجیح  
 ایدنلر (هروض) بوقطعات سوال وجواب بحر مضارع آخر بندر که  
 مقول فاعلات مفاعیل فاعلن اولور \* نظامی رجه الله وی از کجه است  
 و فضائل و کمالات وی روشن احتیاج بشرح ندارد آن قدر لطایف  
 و دقائق که در کتاب پنج کج درج کرده است کس را نبصیر نیست بلکه  
 مقدور نوع بشر نیست و بیرون ازان کتاب لزوی شعر کم روایت کرده اند  
 و این غزل از سخننان و بیست \* کجه کاف بحکم فحیله بر شهرک  
 اسیدر که جد حضرت عالم پناه ظل الله سلطان سلیم عالی جاه جنت  
 مکان سلطان احمد خان حضرت لری آبادی شرح سرانندن استقلال  
 ایلشدر (کائنات وی لامیه) روشن ظاهر معنایه در (بشرح باحرف  
 صله ندارد فعل فی مستقبل مفرد تأنیث بوده مجرد تقدیر عبارت  
 یوقدر دیمکدر (قدر فافک و دالک فتحه لریله مقدار معنایه در  
 (که حرفی رابط صفت (پنج کج دید و کی بوحوالی ده تجسه نظامی  
 دیوشهر تیادر (کسی را از حرفی صله) (مقدور قدرت ضعیف است در  
 بیرون) خارج دیمکدر (محصول ترکیب) نظامی رجه الله اول کجه دندر  
 و آنک فضیلت لری و کمالاتی ظاهر در شرح احتیاجی یوقدر اول قدر  
 اطایف و دقائق که پنج کجند درج ایلشدر کیمسه به مبسر دکلدر بلکه  
 مقدور نوع بشر دکلدر و اول کایدن خارج اندن شعر از روایت  
 ایلشدر و بو غزل الله سوز نرندندر (غزل) جو بچو محنت من زان  
 رخ کندم کونفت \* که همه شب رخ چون کاهم ازان پر خونیت \*  
 جو) ارپه دیمکدر فتح جیم ایلله جو بچو بونده دانه دانه دیمکدر که  
 زاکدن کایتندر (محنت من لامیه) (رخ کندم کون موصوفک صفته  
 اضافتیدر) (کندم کون تر صکیب توصیفی در بقای رنگی اسم  
 دیمکدر) (که اذات تعلیل (رخ چون کاهم) موصوفک صفته در

(چون ادات تشبیه) گاه کاف عربیله همان دیمکدر (میم ضمیر منکلم)  
 (خون قان دیمکدر) (محصول بیت) دانه دانه آبرو ابرو بنم محتم اول  
 بغضدای رتکلی یعنی اسمریوزنندر زیرا یتون کیجه همان کپی صاری  
 اولان بکاتم اول سیلین پر خوندر (جو کندم گاه مراعات نظیر در  
 \*دانه\* کندم اویاتیه و لامیه انک بغدادی دانه می مراد خالد (ستبل تر  
 بیافیه تر تازہ دیمکدر تازہ ستبل دیمک اولور مراد زاف دلا و بزر بلخود  
 صقال) دارد اثباتدن عبارتندر وارد دیمکدر (بار میوه و حاصل  
 معناسنه در) (کترین کم ناقص و دون معناسنه در ترادات تفصیل یا  
 حرف نسبت تون ادات تأکید) (خوشه بشق دیمکدر) (اویه اضافت  
 لامیه او ضمیر باره یا دانه به را جمعدر) (سقبله\* کردون لامیه سبله بروج  
 اثنی عشر عددن پر برجک اسمیتدر اهل رصد شکلی استخر اجدہ بشق  
 شکله تشبیه ایتد کلرندن سبله دیو تشبیه ایتد کلردر (کردون فلک  
 معناسنه در) (محصول بیت) انک بغدادی دانه می یعنی وجهنده اولان دانه  
 خالی تازہ ستبل حاصل ایلرک ادنی بشق سبله\* کردوندر بویتده دخی  
 ستبل و سبله صنعت اشتقاق ینه خوشه سبله تراد فدر تشبیهات کندمی  
 خاله و ستبل تری زلفه تشبیهی تشبیه بلیغ طریق ایلہ در \* من نخوردم  
 پراز و صبرم از و کندم خورد \* کز بهشت در او چشم رهی بیر ونست \*  
 نخوردم فصل فنی ماضی منکلم و حده یتدم دیمکدر (بر میوه دیمکدر  
 (خورد فصل ماضی مفرد غائب یدی دیمکدر) (کز که ازدن مخفف که  
 حرف بیان) (بهشت در او بیاتیه و لامیه) (چشم رهی لامیه چشم امید  
 معناسنه) (رهی باء اصلیه ایلہ قول دیمکدر) (بیرون خارج معناسنه  
 (محصول بیت) بن اول جاناندن میوه یتدم صبرم اندن بغدادی یدی  
 زیرا انک قبوسی جئنسدن بنده نك امیدنی خارجدر یعنی بنم نه حدم  
 وار ایدیکه باغ جاناندن میوه یم صبرم تحمل ایدہ مدی بغدادی یدی  
 قباح صبرکدر زیرا قولک امیدنی انک قبوسی جئنسدن خارجدر  
 حاصلی قول خارجدن فنی ایلرک ذلک بونده ده بغدادی و بهشت ذکر  
 مراعاتدر \* از رازوی دوزلفش چو جوی مشک خرم \* کندی خواهم  
 افزون که سخن موز ونست \* رازوی دوزلف بیانیہ راز و معروف

(شین ضمیر مجزویه راجع در (جو اادات تعلیل (جوی یا حرف وحدت  
 (خرم فعل مضارع متکلم وحده (کندی یا حرف وحدت (کندم  
 بونده شول در همدن عبارت در که ترکیده دخی بغدای دیرل (خواهم  
 واور سمله فعل مضارع متکلم وحده استرم دیمکدر (افزون زیاده  
 دیمکدر (محصول بیت) طرفین مساواته اولده ترازویه مماثل اولان  
 ایکی زانی ترازوسندن چونکه برار په مقصداری مشک لام یعنی المی مراد  
 ایلمم بر بغدای زیاده المی استرم که سوز موز وندر یعنی کلام موزون  
 اولمق حسیله بر بغدای زیاده آکرم بونده ده جوصکندم لطافت  
 شعریه دن خالی دکل \* من چوکندم شده ام از غم اودل بدونیم \* وین  
 غم اورا یکی چو که نظامی چو نیست \* جو اادات تشبیه غم و لامیه  
 (بدونیم ایکی پارچه دیمکدر (اورا را اادات صله (که حرف یسار  
 (چون المات استفهام نیجه دیمکدر (محصول بیت) بن بغدای کی  
 غمدن کوکلم ایکی پارچه اولشم بوغم اکا برار په قدر در که نظامی  
 نیجه در یعنی بنم بغدای کی کوکلم یا زلد یعنی اکاشی قلیل کور بنور سیر  
 ایله اکل که نظامیست حالی نیجه در (بوغزل تصوف و اصطلاح اهل  
 حانه واقف اولنرک معلومیدر که مناجات یارندر (عروض) بوغزل  
 رمل بخونددر که فاعلان فعلان فعلان اولور \* کمال اسمعیل  
 رحمه الله ویرالقب خلاق المعانی کبره انداز بس معانی دقیق که در  
 اشعار خود درج کرد است و هیچ کس را از شعرای متقدم و متأخران  
 دست نداده که ویراداده اما مبالغه وی در تدقیق معانی عبارات ویرا  
 از حد سلاست و روانی بیرون زده است و اشعار وی بسیارست  
 و دیوان وی مشهور \* کمال اسمعیل اسمعیل الاصلدر (ویرا را اادات  
 صله (خلاق المعانی فاعلان مفعولیه اضافه فاعلدر خلاق مبالغه ایله  
 اسم فاعلدر معانی معانی جمعیدر (کرده اند ایشلدر (از بس معانی  
 دقیق بیسایه معنای خلاق فاعلدر دیمکدر (که حرف رابط صفت  
 (اشعار خود لامیه (کس را اادات صله (شعرا را متقدم بیانیه متقدم  
 اسکی دیمکدر (متأخر یکی دیمکدر (دست نداده بهمنرا اولمشدر  
 دیمکدر ضرب ایدرل نه کیم ترکیده ال ویرمدی دیرل شارحه بومعنی  
 ال ویرمش (که حرف رابط صفت) (اورا را اادات صله (داده نه

دست داده دیگر مبرر اولان دیمک اولور (مبالغه وی لامیه  
 (تدقیق معانی مصدرک مفعولته در) عبارات ویرا لامیه را ادات مفعول  
 (حد سلاست بیانیه) روانی یا حرف مصدر الحق معناسنه سلاسته  
 عطف تفسیر یدر) بیرون برده است چقارم شدردیمکدر (اشعار وی لامیه  
 (دیوان وی ده بویه وی ز کمال اسمعبله راجعدر) (محصول ترکیب) کمال  
 اسمعبل رحه الله کندی اشعارنده درج ایلدینکی دقیق معنارک چوقلقندن  
 ایچون اکا خلاق الممانی لقب ایلشردر واسکی و یکی شاعر از دن  
 اکا مبرر اولان هیچ کیمسه به مبرر اولمشدر اما تدقیق معانیده انک  
 مبالغه می عباراتی سلاست حدندن چقارم شدرد و انک اشعاری چوقدر  
 و دیوانی مشهوردر \* سلمان ساوجی رحه الله وی شاعری فصیح و سخن  
 کز لری بلیغست در سلاست عبارات و دقت اشارات بی نظیر افتاده  
 است در جواب استادان قصاید دارد و بعضی از اصل خوبتر و بعضی  
 فروتر و بعضی برابر و ویرا معانی خاصه بسیارست و بسیار از معانی  
 استاد از این تخصیص کمال اسمعبل در اشعار خود ایراد کرده و چون آن  
 در صورت خوبتر و اسلوب می غویتر واقع شده محل طعن و ملامت  
 نیست \* ساوجی غالباً خراجی دیمکدر (شاعری یا حرف وحدت  
 سخن کزاری یا حرف وحدت ایله وصف ترکیبدر سوز ادا ایلدیمی شاعر  
 دیمکدر) سلاست عبارات مصدرک فاعلنه (دقت اشارات مفعولته در  
 اشارات رموزات و کلیاتدن عبارتدر) (افتاده است واقع اولمشدر دیمکدر  
 (جواب استادان لامیه الفنون ادات جمع) دارد اثباتدن عبارتدر  
 واردر دیمکدر (خوبتر کوزلرک) (فروتر ادنیلرک) (بعضیلمرده اولان  
 یلر تنکبر) ویرا را ادات تخصیص (معانی خاصه موصوفلر صفتیه  
 اضافتیدر خاصه مخصوص معناسنه در) (بسیارست چوقدر دیمکدر  
 (معانی استادان لامیه را ادات مفعول) (تخصیص خصوصاً و علی  
 الخصوص دیمکدر) (اشعار خود لامیه) (ایراد کرده کتورمشدر دیمکدر  
 (چون ادات تعلیل) (مرغوب مقبول معناسنه) (ترادات تفصیل  
 (محصول ترکیب) سلمان ساوجی رحه الله اول بر شاعر فصیح و بر سخن  
 کزار بلیغدر عبار لری انک سلیله کننده و اشارتدر دقتده بی نظیر واقع  
 اولمشدر است ادلرک جوابنده یعنی انلره نظیره قصیده لری واردر بعضی



اصلندن یعنی تظیر ایندیکی شعر دن کوزلجه و بعضیسی ادنی و بعضیسی  
 برابر واقع اولمشدر و سنانک کندویه مخصوص معانیسی چوقدر و چوق  
 استادلک معالریخی خصوصاً کمال اسمعیلک معانیسی کندوشعر لرنده  
 ایراد ایلشدر یعنی براز مضمون کندی اختراعی و یرازی شعرانک علی  
 الخصوص کالک مضامینی سرقه ایلشدر چونکه اول سرقه مضمون  
 صورنده کوزلجه و طرز و طوره مقبولجه واقع اوله طعن و ملامت محلی  
 دکلدر (قطعه) معنی نیک بود شاهد پاکیزه بدن \* که بهر چند درو جامه  
 نکر کون پوشند \* معنی نیک یا نیه ایومعنی دیمکدر (بود فعل مضارع  
 مفرد غائب اولور دیمکدر) شاهد پاکیزه بدن یا نیه شاهد محبوب پاکیزه  
 بدن ترکیب اضافیدر پالک بدنی دیمکدر (که حرف رابط صفت  
 بهر چند هر نقدر دیمکدر) در و در حرف صله (اوشاهده راجعدر  
 (جامه معروف) (دکر کون غیری درلو دیمکدر) (پوشند فعل مضارع  
 جمع غائب کیدر لر دیمکدر) (محصول بیت) حضرت مولانا جامی سرقه  
 مضمونی قالب احسنده ادا ایتکده ضرر اولیوب طعن و تشنیعه محل  
 اولمندیغنی اثبات ایدوب تمثیل ایدر ایومعنی پالک و پاکیزه بدنی  
 بر محبوب اولور یعنی مضمون تازه اندام و وجودی زیبا بر محبوب  
 کیدر که هر نقدر اکا غیری درلو جامه کیدر لر یعنی اکا هر کس  
 بر درلو جامه رنگین کیدر مکده سعی ایدر لر و الباس ایدر لر  
 \* کسوت عار یود باز پسین خلعت او \* کر نه در خو بیش از پیشتر  
 افزون پوشند \* (کسوت تا اسلوب انجام اوزره طویلی کتابت اولتور  
 جامه معناسنه در) عاره اضافت یا نیه کسوت عار خلق یاننده کبیلن  
 اتوابه دیر (بود فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر) باز تا کید  
 پسین) و یاه نسبی و نون تا کیدایله صکره ی دیمکدر (خلعت ده جامه  
 معناسنه در) (اویه اضافت لامیه) (کرادات سرط) (نه حرف نفی) (پوشنده  
 مصروف) (در حرف صله) (خوبی یا حرف مصدر) (شدین صبری  
 محبوبه راجعدر) (پیشتر اولکی دیمکدر) (افزون پونده اعلا دیمکدر  
 (محصول بیت) کسوت عار اولور انک صکره ی ثوبی یعنی کوزلکده  
 اولکیدن اعلا کیدر مز لر ایسه یعنی محبوبه مستثناه هر کس بر درلو  
 جامه کیدر لر صکره کیدرن اگر اولکیدن اعلاسی کیدر مز ایسه

اوجامه عیب اولور کذلک مضامینی قالب الفاظ ایله ترین ایلین  
 اولکدن اعلا برلفظ ایله ادا ایدیه. مزایسه اول وقت عیب در والا فلاوده  
 برصنعت دیکدر \* هنرست آنکه ~~ص~~کهن خرقه پشمن ز برش \*  
 بدوارندودر واطلس واکسون پوشند \* (آنکه اولکه دیمکدر) (کهن  
 اسکی دیمکدر) (خرقه پشمن بیاتیه پشم یوک دیمکدر) بیه مجمله باحرف  
 نسبت نون حرف تأکید اضافت بیاتیه یوک خرقه در که عبا معناسنه  
 ز برش) شین ضمیر محبویه راجعدر انک صرتندن دیمکدر (بدر آرند  
 بیه تأکید ایله فعل مضارع جمع غائب چقاره لر دیمکدر) (دراودر حرف  
 صله اوضمیر محبویه راجعدر) (اطلس معروف) (اکسون قمع همنه ایله  
 وسکون کاف ایله برعجمانی قاشدیر که غایت مقبولدر اطلس انواعندن  
 (محمصول بیت) هنر در اولکه اول محبوبک صرتندن عبا چقاره لر  
 واطلس واکسون کیدیره لر حاصلی عبارات آخر ایله مضمونی ترین ایلک  
 هنردر (عروض) بوقطعه رمل محبوبندر که فاعلاتن فعلاتن فعلاتن  
 فعلاتن اولور \* و ویراد و کتاب مشو یستیکی خشید و خورشید و دران  
 چندان تکلف کرده است که اثر از چاشنی بیرون پرده است و دیگر  
 فراق نامه و آن کتابی بدیع و نظمی لطیفست و غزلیات وی نیز بسیار  
 مطبوع و مصنوع است اما چون از چاشنی عشق و محبت که مقصود  
 از غزل آنست خانیست طبع از باب ذوق بران اقبال نمی نماید و از جمله  
 مقطعات ویست این چند بیت \* (ویرا را ادات تخصیص وی سلانه  
 راجعدر) (جشید و خورشید عاشق و معشوق غلله در) (چندان اولقدر  
 دیمکدر) (تکلف مصدر در تفعیل یا شدن مشقت مالا یعنی ده مستعملدر  
 آن) (کتابه راجعدر) (را ادات مفعول) (چاشنی لذت معناسنه در بیرون  
 پرده است) (طشره چقار مشدر دیمکدر) (دیگر غیری دیمکدر) (کتابی  
 یا حرف وحدت) (بدیع عجیب معناسنه) (نظمی یا حرف وحدت غزلیات  
 وی) (لامیه وی سلانه راجعدر) (نیر دخی دیمکدر) (مطبوع طبیعت  
 موافق یعنی مقبول دیمکدر) (مصنوع صنعتی دیمکدر) (چون ادات  
 تعلیل) (چاشنی عشق بیاتیه عشق اندن دیمکدر) (که حرف رابط  
 صفت) (آن چاشنی به اشارتدر) (خالیست بهشت دیمکدر) (طبع از باب  
 ذوق) (لامیه بیاتیه ذوق از بابنک طبیعی دیمکدر) (بران بر ادات جمله آن

غزله اشارت در ( نمی نماید فعل ننی حال مفرد غائب کو ستر مز دیمکدر  
 (محصول ترکیب) و سلتانک ایکی کتاب مثنویسی وارد در بری جشید  
 و خورشید و آنده اولقدر تکلف ایلمشدر که اول کتانی لذتندن  
 چقارمشدر و بردخی فراق نامه سی وارد در و اول بر کتاب عجیب و بر نظم  
 لطیفدر و آنک غزلیاتی دخی چوق مقبول و مصنعدر اما چونکه عشق  
 و محبت لذتی که غزلدن مقصود اولدر خالی و بوشدر ارباب ذوقک  
 طبعی اکافال و میل کو ستر مز و مخطعاتی جمله سنددر بو بر قاج بیت  
 (قطعه) \* کار حرص دلا بر کجا توانی کرد \* تواز طمع که سه حرف  
 میان تهی افتاد \* (کار قوجاق دیمکدر) حرصه اضافت بیانیه  
 دلا الف حرف ندا ای کو کل دیمکدر (بر طلو معناسنه در) کجا  
 بجه دک دیمکدر (توانی کرد ایلیسر سزین دیمکدر) از طمع توانی کردک  
 مفعول غیر صریحی (که حرف رابط صفت) میان تهی ترکیب  
 اضافیدر اوزنه سی بوش دیمکدر (افتاد فعل ماضی مفرد غائب  
 واقع اولدی معناسنه (محصول بیت) حرص قوجاقنی ای کو کل  
 نیمجه ده دک ایچی بوش اوج حرف واقع اولان سن طمعدن طلوایلرسین  
 اول اوج حرف که بری طادر میان تهی و بری میم که تعلیق ماعدا  
 خط رده میان تمهیدر کذلک عین میان تمهیدر ط م ع \* عزیز من  
 در درویشی و قناعت زن \* که خواری از طمع و عزت از قناعت زاد \*  
 (عزیز من لامیه و منادی حرف ندا محذوف) در درویشی بیانیه  
 در قیو دیمکدر (درویشی یا حرف مصدر فقر دیمکدر) زن بونده قاق  
 معناسنه (که ادا ت تعلیل) خواری یا حرف مصدر خورلق دیمکدر  
 (زاد فعل ماضی مفرد غائب طوغدی دیمکدر) (محصول بیت) ای بنم  
 عزیزم فقر و قناعت قیوسنی قاق یعنی فقر و قناعتی کندی که پشه ایله  
 ذرا خورلق طمعدن عزت قناعتدن طوغدی یعنی عزتک مبدق  
 قناعت و ذلتک منشائی طمعدر (عزیز من قنع ذل من طمع) \* اگر بلغربهای  
 توانکری سهاست \* سعادت سر درویشی و قناعت باد \* اگر ادا ت  
 شرط (بلغزد بله تا کید ایله فعل مضارع مفرد غائب قایارسه دیمکدر  
 (بای توانکری بیانیه و فاعلی توانکر غنی دیمکدر) یا حرف مصدر (سهل  
 آسان معناسنه در) سعادت سر درویشی بیانیه سر سودا و محبت

معناسنه در یا حرف مصدر (باد امر غائب اولسون دیمکدر قناعت  
 باد قناعت صاع اولسون دیمکدر نه کیم بویه ادایی ترکیده ایدر  
 باشم صاع اولسون مالم صاع اولسون دیرلر (محصول بیت) اگر غنی لک  
 ایانغی سور چرسه یعنی دور با هموار فلک ایله غنا کندیدن زائل اولور  
 ایسه فقر و قناعت سودایی و قناعت صاع اولسون (عروض) بوقیده  
 بحر مجتث نمخوند \* محمد عصار تبریزی رحمه الله وی صاحب کتاب  
 مهر و مشتریست و در اینجا لطایف و بدایع بسیار کرده است و این چند  
 بیت از آن کتابست در صفت بینی معشوق \* محصول ترکیب) محمد  
 عصار تبریزی رحمه الله اول مهر و مشتری کتابی صاحبیدر و اول کتابده  
 لطایف چوقدر و بدایع بسیار اجرا ایلشد و بوبرقاج بیت اول  
 کابد ندر معشوق بورنی وصفنده (مثنوی) کشیده برکل نسیرین  
 ز بینی \* خطی در عین اطف و نازنینی \* کشیده اسم مفعولدر چکلمش  
 معناسنه کل نسیرین آق کل دیمکدر (بینی یاه اصلیه ایله بورون انف  
 معناسنه) خطی یا حرف وحدت (عین کندی دیمکدر که کمال تشبیهدن  
 عبارتدر) اطف اطفاف معناسنه (نازنینی یا حرف مصدر) محصول  
 بیت) کل نسیرین اوزره بوروندن عین لطافت و نازنین لکده برخط  
 چکلمش یعنی مصور ازل کمال قدرتن اظهار ایدوب کویا کل نسیرین  
 اوزره بورون نامنه موزون برخط چکلمش کل نسیریندن مراد چهره  
 دلبردر \* بد قدرت ستونی بسته سمین \* بزیر آن دو طاق عنبر آکین \*  
 بد قدرت بیاتیه بدال دیمکدر (ستونی یا حرف وحدت ستون دیرک  
 دیمکدر) بسته یا صیددن قسمدر بغلمش دیمکدر اما بونده دیکمش  
 و نصب ایلش معناسنه در (سمین یا حرف نسبت نون ادات تأکید  
 کومشلی دیمکدر) بزیر با حرف صله (طاق بونده بکر معناسنه در که  
 مراد قاندر مابعد بنه اضافتی موصوفک صفته در) آکین همزه  
 مد وده ایله طلو معناسنه در (محصول بیت) بورون دکل بلکه  
 قدرت الی اول عنبر ایله مملو اولان ایکی کبرک التبه برکومش دیرک  
 نصب ایلش عنبر ایله مملو اولسی سیاه و خوشبوی اولدن کاتدر  
 \* میان جزع و اعل آن کل اندام \* منبت شوشه از نقره خام \*  
 (میان جزع لامیه) جزع جیم هر یک فحبله یعنی بر طاشد و که سیله لی

و بیاضی اولور بعضا اندن تسبیح دوزرل کوزه تشبیه ایلش یا خود  
مظالمای دبدنگری قرمزی به مائل طاشکه کارومده مهر قازدیرلر که  
میراد بر یلکانی اولور (لعل معروف جزعک اولکی معناسنه کوره  
دوداق مراددر معنای ثانیه کوره بکاعک طرف آخری مراددر) اندام  
وجود معناسنه در (مثبت تعلیل بایندن اسم مقولدر بتورکش دیمکدر  
(شوشه یا حرف وحدت همراه حرف توسل شوشه عوام تحریف ایدوب  
شیشه دوزل طوانه مختلرل) نقره خام بخام کومش دیمکدر (محصول بیت)  
اول کل اندامک کوزله دوداغی میسانده یا خود اینکی رخساره رنگینی  
میسانده بخام کومشدن بر شیشه بتمش یعنی مختهش مرکوز اولمش  
\* کل زنیق ولیکن ناشکفته \* فراز یاسمین ولاله خفته \* کل زنیق  
زنیق چپکی دیمکدر (ناشکفته اچلمش دیمکدر) فراز استعلا  
معناسنه در (یاسمین معروف) (لاله كذلك) خفته ماضیدن قسمه در  
باتمش معناسنه (محصول بیت) بورون دکل زنیق چپکی ولیکن اچلمش  
یاسمین ولاله اوزره باتمش یعنی یاسمین ولاله اوزره باتمش کوبیا اچلمش  
زنیق در (عروض) بو مثنوی بحر عروج مشدس محدوفدر که مفاعیلن  
مفاعیلن فعولن اولور \* و این قعظه نیز در سلك آن مثنوی انتظام  
یافته \* و بو قعظه دخی اول مثنویك سلککنده انتظام بولمشدر  
(قطعده) بجو عصار مهر از طبع مردم \* که کل هرگز ز شورستان  
نخیزد \* بجو نهی حاضر مفرد استمه دیمکدر طلب ایله معناسنه  
(عصار منادی حرفند محدوف) (مهر میك کسر به محبت معناسنددر  
(طبع مردم لامیه مردم خلق دیمکدر) (که ادات تعلیل) (هرگز  
اصلا دیمکدر) (شورستان چورقلق دیمکدر) (نخیزد فعل نفی مستقبل  
مفرد غائب فالغنه دیمکدر) (محصول بیت) (خلقک طبعشدن ای  
عصار محبت طلب ایله زیرا چورقلقدن اصلا کل ظاهر اولر  
\* و فایان صورت بی معنی خلق \* چو از صورت ملائک میگززد \*  
و فایان صورت (میگززد خبری) (صورت بی معنی خلق بیانیه ولامیه  
خلقک معناسن صورتی دیمکدر) (چو ادات تشبیه) (از صورت مقدر  
کز بر ندک غیر صریحی) (ملائک فاعلی) (می ادات تأکید) (گززد فعل  
مضارع مفرد غائب بخار دیمکدر) (محصول بیت) (و فایان خلقک معناسن

صورت نیدن چار ملائکه صورتدن فاجد یغی صکی \* بفر بال فلک  
 بفرق اینها \* فضا جز کرد غداری نبیزد \* بفر بال با حرف مصاحبت  
 بفر بال قلوبور دیمکدر (فلکه اضافت پیسانه نجوم کثیره ایله قلوبور  
 شکند. اولدیغندن تشبیه ایلشدر) (برادات صله) (فرق دپه دیمکدر  
 ) اینها خلعه اشارتدر (فضا قضای الهی دیمکدر) (کرد کاف بحکم  
 قحیه توز دیمکدر غبار معناسنه) (غداری یا حرف مصدر) (نبیزد  
 فعل نفی مستقبل مفرد غائب بختن دن یا بیزیدن مصدر تاقی خانی  
 اولدیغندن خاداله قلب اولمشدر اله مز دیمکدر) (محصول بیت)  
 فلک قلوبور یله قضای الهی خلقک دپه سندن غدارلق توزندن غیری  
 اله مز \* بمهر آرا که نیکی پیش خواهی \* بکینت هر زمان بد تر مستبرد \*  
 بمهر با حرف مصاحبت سببیتی متضمن محبت معناسنه (آرا آن کس را  
 تقدیرنده در) (برادات صله) (که حرف پیسان) (نیکی یا حرف مصدر  
 ایلاک دیمکدر) (پیش بآء عربیله زیاده دیمکدر) (خواهی فعل مضارع  
 مفرد مخاطب استرسین دیمکدر) (ستیزد لج ایدر معناسنه فعل مضارع  
 مفرد غائب) (محصول بیت) محبتک سببیه اول کیمسه به ایلاک زیاده  
 آسته به سین یعنی ابو اولدیغین آسته به سین یا خود ایلاک ایده سین  
 سکا کین و بعض ایله هر زمان برامزک لج و عنناد ایدر یعنی سنکله  
 جدال و محاوره ایلر حاصلی سکا کلک ایلیسه سن جان و کولکدن  
 ایلاک ایلیسه سین \* چواشک آرا که سازی جای در چشم \* اگر  
 دشنش دهد خونت بریزد \* چو ادات تشبیه (اشک کوزیاشی دیمکدر  
 ) (آرا را ادات صله اول کیمسه به که دیمکدر) (سازی بونده ایلیه سین  
 دیمکدر) (جای یردیمکدر) (دشنش دهد فرصت بواورسه دیمکدر  
 ) (خونت سنک فاشکی) (بریزد بآء تآ کید ایله فعل مضارع مفرد غائب  
 دوکر دیمکدر) (محصول بیت) کوزیاشی کبی اول کیمسه به که کوز کیده  
 بر ایلیه سین یعنی مبالغه اعزاز و اکرام ایده سین اگر فرصت بواورسه  
 سنک فاشکی دوکر حاصلی اعزازک فائده و برمز سنک هلاکی که قصد  
 ایلر (عروض) بوقطعه بحر هزج مسدس محذوفدر که مضاعبلن  
 مضاعبلن فعولن اولور \* شیخ سعدی رحمه الله نام وی مصلح الدین  
 است و هما نا که سعدی نسبت بنام ممدوحست وی قدوه متغزلانست

هیچ کس پیش از وی طریق خزل نورزیده است و سخنان وی همه طوایف را مقبول افتاده که یکی از شعرا گفته و الحق کوهر انصاف سفته \* نام وی لامیه انک اسمی دیمکدر (مصلح الدین مصطفی دیمکدر نبو شارج و گلستان شرحارنده سروری و امثال یازمشاعر حقیر بو اطلاقه واقف اوله مدم برکزیده دیرل اما مصلح الدین بلم جائز که اوله دینی اصلاح ایدی معناسنه خیر الدین سیف الدین حسام الدین کی علم اولمده جائزدر (همانا بکرز دیمکدر) (که حرف بیان (سعدی یا حرف نسبت (بنام ممدوح یا حرف مصاحبت اصناف لامیه ممدوحدن مراد سعد ابن ابو بکر بن زنگیدر (وی ضمیر سعدی به راجعدر (قدوه متغزلان لامیه قدوه قافک ضمی و کسری جائزدر مقتدابه معناسنه اولو دیمکدر (متغزل نغسل باندن اسم فاعلدر النغ نون ادات جمع غزل سو یلیجیلرک اولوسی دیمکدر (یش باه عربله زیاده معناسنه در (وی ضمیر بنه سعدی به راجعدر (طریق غزل بیانیم غزل طریقی دیمکدر (نورزیده ماضی منفیدن قسمدر اوزنمشدر دیمکدر (سخنان وی لامیه (طوایف طائفه ک جمعیدر (را ادات صله (افتاده ماضیدن قسمدر واقع اولمش معناسنه (که حرف بیان (یکی بری دیمکدر (گفته ماضیدن قسمدر سو یلش دیمکدر (الحق حقا دیمکدر (کوهر انصاف بناسنه (سفته ماضیدن قسمدر دلش معناسنه (محصول ترکیب) شیخ سعدی شیرازی رحمه الله انک اسمی مصلح الدین در بکرز که سعدی ممدوحی اولان سعدی اسمنه نسبتدر اول غزل سو یلینلرک اولوسی و مقتدایمدر هیچ کیمسه اندن زیاده غزل طریقی اوزنمشدر یعنی بوندن اعلا غزل کیمسه سو یلمشدر و انک سخنلری مجموعی طائفه به مقبول واقع اولمشدر که شعرا دن بری دیمش و حقیقتده انصاف کوهری دلش یعنی حقه راضی اولوب انصافانه سو یلش (قطعه) در شعر سه کس بپیرانند \* هر چند که که لانی بعدی (محصول پنت) شعرده اوج کیمسه سرحد اعجازده درل هر تقدیر لانی بعدی کلام شریفی وار ایسه ده یعنی حضرت رسول اکرم بند نصکره نی بو قدر دیدیسه ده بنه بو اوج کیمسه پیغمبر در پیغمبر اطلاقی جائز دکل و لکن زندان عجم کوزنمر آداب ترانه می معلوم \* اوصاف

و قصیده و غزل را \* فردوسی و انوری و سعدی (محمصول بیت) لف  
و نشر مرتب طریقیله اوصافه فردوسی مالک قصیده به انوری غزله  
سعدی (عروض) بوقطعه بحر هزج اخرب مقبوض و محذوف در که  
مفعول مفاعیلن فعلن اولوز \* قدوة الشعراء خواجه حافظ شیرازی  
اکثر اشعار وی لطیف و مطبوعه و بعضی قریب بسرحد انجاز  
غزلیات وی نسبت بغزلیات دیگر در سلاست و روانی حکم قصاید  
ظہیر دارد نسبت بقصاید دیگران و سلیقه شعری نزد یکسبه  
بسلیقه نزاری قہستانی اما در شعر نزاری غث و سمین بسیار است  
بمخلاف شعری و چون در اشعار وی اثر تکلف ظاهر نیست و برا  
لسان القیب لقب کرده اند \* اکثر اشعار وی لامیه در انک شعر لرنگ  
چو غی دیمکدر (بسرحد انجاز باحرف صله اضافت بیانیہ) سرحد  
نهایت معناسه انجاز کمال فصاحت و بلاغت و معانی لطیف و خیالات  
و صنایع و سلاستہ از بابتہ عجز و یرن مخفہ دیرلر (غزلیات وی لامیه  
بغزلیات دیگر لامیه باحرف صله غیرک غزلیاتہ دیمکدر) روانی باحرف  
مصدر سلاستہ عطف تفسیر بدر (حکم قصاید ظہیر لامیه لر در) دارد  
خبر معناسی مفید در (بقصاید دیگران لامیه باحرف صله سلیقه شعری  
بیانیہ و لامیه سلیقه طبیعت معناسه در) نزدیک بقین دیمکدر (بسلیقه  
نزاری لامیه باحرف صله) نزاری بر شاعرک مخلصیدر (قہستان بر عملکنک  
بسمیدر) باحرف نسبت (شعر نزاری لامیه) غث لاغر معناسه ضعیف  
دیمکدر (سمین فرہ و تاوی معناسه اما غث و سمین شول کلامه دیرلر که  
تحت رابطه ده اولیہ کاہ اعلا کاہ ادنی کاہ اطناب کاہ انجاز خلاصہ  
رطب و یابس کاہ موزخرف دیمکدر) بمخلاف شعری لامیه لر در  
باحرف صله (چون ادات تعلیل) اشعار وی لامیہ (اثر تکلف  
بیانیہ) و برا ادات صله (محمصول ترکیب) شاعرک مقتدای  
خواجه حافظ شیرازی رجدہ الله انک اکثر اشعار وی لطیف و مطبوعه در  
و بعضی سرحد انجازہ قریدر انک غزللری غیرک غزلیاتہ نسبت  
سلاستہ ظہیرک قصیدہ لری حکمنده در غیر بلرک قصیدہ لرینہ  
نسبت بمنی ظہیرک قصایدیلہ غیرک قصایدی ینشدہ نہ قدر فرق  
وار ایسہ حافظک غزلیاتیلہ غیر بلرک غزلیاتی ینشدہ اولقدر فرق



وار در وانك طبيعت شمرى ز نازى قهستاست نيك طبيعت قريبر  
اما نزارينك شعر نده غث و سمين چوقدر حافظك شعرينك خلافت  
و چونكه انك اشعار نده تكلف يعنى طبعه اضطراب يوقدر اكاسان  
القب لقب ايلشاردر \* شيخ كال جندى وى در لطافت سخن و دقت  
معانى بمرتب است كه پيش از ان متصور نپست اما مبالغه در ان  
شعر ويرا از همه سلاست بيرون برده و از چاشنى عشق و محبت خالى  
مانده در ايراد امثال و اختيار بھر هاى سبك باقافيهها و ردیفها غريب  
سهل ممتنع غماست تتبع حسن دهلوى ميكند اما آن قدر معانى لطيف كه  
در اشعار وى است در اشعار حسن نپست و آنكه ويرا دزد حسن  
ميكويند بنا بر همان تتبع تواند بود و از بعضى ديوانهاى وى اين  
فرد ديده شده است \* جند هانك ضميمه بر شهرك اسميدر با حرف  
فسيب (لطافت سخن مصدرك فاعليه) دقت معانى مفعولنه (بر تبه  
با حرف نظرف يا حرف وحدت همزه حرف نوسل بر مرتبه ديكمكر  
(كه حرف رابط صفت) پيش باء عربيله زياده و ارتق ديكمكر  
(متصور تفعّل يا بندن اسم مفعولدر) آن لطافت و دقت اشارتدر  
(شمر وى لاميه) را اادات مفعول (بيرون برده طشيره جقار مش ديكمكر  
(چاشنى عشق بيانيه) مانده ماضيدن فمصدر قالمش ديكمكر قومش  
مضاسنى و يره نه قودر مزدبلى فاعلى شعره راجعدر (ايراد امثال  
مصدرك مفعولنه در مثل كسورمه ده يعنى ارسال مثل صنعتن اجزاده  
يا خود ضروب امثال كسورمكده يا خود قصه و حكايات نظم  
ايكمكر ديكمكر (اختيار بخرده مصدرك مفعولنه در) ها اادات جمع  
(بھر هاى سبك بيانيه خفيف بھر ديكمكر) باقافيهها با حرف  
مضاجبت هاينه اادات جمع (ردیف بالاده ذكر اولندى (غريبه  
اضافت موصوفه در (سهل ممتنع اصطلاح دندر صورته اسان  
آيانده مشكل اولان شيه دبر (سهل ممتنع غماوصف تركيبدر سهل  
ممتنع كوستريجى ديكمكر) تتبع حسن دهلوى مصدرك مفعولنه در  
و مجز لا ميه تقدري تتبع اشعار حسن دهلوى در (تبع بونده مطالعه  
يا اثرينه ذاهب اولق معانسه در (مى كند ايلر ديكمكر) معانى لطيف  
موصوفك صفت (كه حرف رابط صفت) اشعار وى لاميه (اشعار

حسن ده بویه (آنکه اولکه دیمکدر (ویرا اادات صله (وی کاله  
 راجعیدر (دزد حسن مجازا لامیه دزد اشعار حسن دیمکدر (دزد  
 دالک ضمیمه خرسز دیمکدر (می اادات تأکید (کویند فعل مضارع  
 جمع غائب دیرل دیمکدر (بنابر همان تنبع همان اول تنبعه بناء دیمکدر  
 (تواند بود اولی کرک دیمکدر (دیوانهای وی لامیه (این فرد یتیم  
 دیمکدر (دیده شده است کورلشدر دیمکدر (محصول ترکیب)  
 شیخ کمال بخندی رحمه الله اول لطافت سخن ووقت معانی ده  
 بر مرتبه ده در که اندن زیاده متصور دکلد اما انده اولان میافیه  
 انک شعری جمعی سلاستدن چیقارمشدر وعشق و محبت لذتندن  
 شعری خالی قالمشدر امثال ایراندن و خفیف بحرل و غریب قافیه  
 وردیفار کتورمه ده سهل ممتنع نمادر حسن دهلوی پی تنبع ابلیز یعنی  
 انی چوق مطالعه ایدر و یا خود انک طریقه سالک اولور اما اولاد در  
 معانی لطیفه که کمالک شعرلنده واردر حسنک شعرنده یوقدر اول که  
 اکا دزد حسن دیرل همان اول تنبعه بناء اولی کرک و نلک بعضی  
 دیوانلندن بوفرد کورلشدر (فرد) کس بر سر رخنه نکرقت مرا\*  
 معلوم همی شود که دزد حسنم\* سر بونده اوج معنا سنه در (رخنه  
 کدک دیمکدر سر رخنه عیب و قباحث معنا سنه در (نکرقت فعل نفی  
 ماضی مفرد غائب طوعمدی دیمکدر (مرا را اادات تخصیص بنم  
 دیمکدر (همی شود فعل مضارع منفی مفرد غائب استغنی می متضمن  
 اولوری دیمکدر (که حرف بیان (محصول یتیم) هیچ کپسه بنم  
 قباحث و عیبی طوعمدی معلوم اولوری که بن دزد حسنم یعنی بنم  
 دزد حسن اولدیغ ندن معلوم اولدی\* و بعضی از عارفان که بصحبت  
 شیخ کمال و حافظ هر دور سیدند و چنین فرمودند که صحبت شیخ به  
 از شعروی بود و شعر حافظ به از صحبت او\* محصول ترکیب)  
 و عارفان درن بعضی سی که شیخ کمالک و حافظک هر ایکسنک صحبت سنه  
 ایرشملردر و بنوچلین پیور مشلردر که شیخک صحبتی شعرندن  
 اعلا ابدی و حافظک شعری صحبتندن اعلا\* امیر خسرو دهلوی  
 در شعر متغنی است و قصیده و غزل و مثنوی را ورزیده و همه را بکمال  
 رسانیده تنبع خاقانی میکند هر چند بقصیده وی نرسیده اما غزل را

از وی گذرانیده غزلهای وی بواسطه معانی آشنا که از باب عشق و محبت بحسب ذوق و وجدان خود آزادری یابند مقبول هر کس افتاده است خسته نظامی را کس به از وی جواب نکرده و رای آن مشوینهای دیگر دارد همه مضموع و مطبوع \* متغین تفعیل باندن اسم فاعل در فکری بلیجی دیمکدر فندن مراد بونده قصیده و غزل و مشویدر (را اداات صله) ورزیده ماضیدن قسمدر اوزنمش معناسنه (همه را را اداات مفعول) بکمال باحرف صله (رسانیده ماضیدن قسمدر ایشدر مش دیمکدر) تنبع خاقانی مصدرک مفعولته در سابق کی (هر چند هر نقدر دیمکدر) بقصیده باحرف ظریف (بوی باحرف صله) وی خاقانیه راجعدر (نرسیده ماضی منفیدن قسمدر ایشدر مش دیمکدر) غزل را را اداات مفعول (از وی خاقانیه راجعدر) گذرانیده ماضیدن قسمدر کچر مش یعنی تفوق ایش دیمکدر (غزلهای وی لامیه) بواسطه معانی آشنا لامیه و موصوفک صفتیه در باحرف مصاحبت آشنا اسم مصدر در باش معناسنه معانی آشنا هر کسک عقلی احاطه ایلدیک و یللدیک معتادر (که اداات تعلیل (از باب عشق بیانییه) بحسب ذوق لامیه (باحرف مصاحبت وجدان کمال شوقدن حاصل اولان حالتیه درلر (آن را را اداات مفعول) درمی یابند اکثر دیمکدر (افتاده است واقع اولمشدر) (خسته نظامی را را اداات صله) (از وی خسرو دن) (ورا ماعدا دیمکدر) (محصول ترکیب) امیر خسرو دهلوی شعرده متغین در قصیده و غزل و مشوی به اوزه نوب سعی ایشدر و مجموعی کماله ایشدر مشدر و خاقانی بی تنبع ایدر هر نقدر قصیده ده خاقانی به ایشدر مش ایسه ده غزلی اندن تفوق ایشدر حاصلی اندن اعلادر انک غزلری هر کسک یللدیک معانی اولمق واسطه سبله که از باب عشق و محبت کنندولر بنک ذوق و وجدانی حسبله انی اکثر جلّه به مقبول واقع اولمشدر خسته نظامی به اندن اعلایه کیمسه جواب ویرمشدر و انک وراسته یعنی اندن ماعدا غیری مشویری واردر جلّه مقبول و مطبوعدر \* حسن دهلوی وی را در غزل طریق خاص است اکثرافیههای تنک وردیفهای غریب و بحرهای خوش

آینده که اصل شعر خاصه در غزل ملاحظه اینهاست اختیار کرده  
است لاجرم از اجتماع اینها شعر و برا حالتی حاصل آمده است که  
اگرچه بحسب بادی نظر اسان می نماید اما در گفتن دشوارست و لهذا  
اشعار ویراسهل بمنع گفته اند معاصر خسرو بوده است و باینکدیگر  
صحبت می داشته اند و مباسطات می کرده چنانکه حسن میگوید \*  
ویرا را ادات تخصیص (خاص مخصوص معناسنه) بادی نظر اول  
نظرده یعنی وهله اولاده دیمکدر (محصول ترکیب) حسن دهلوی  
انک غزلنیده طریق خاصی وارد یعنی کندویه مخصوص طریق  
وارد اکثرنک قافیه و غریب ردیفار و خوش آینه بحر که شعرک  
اصلی علی الخصوص غزلده ملاحظه بونلدر اختیار ایلشدر یعنی  
شعر دیمک بویه رنگین ادا درانی اختیار ایلشدر شبهه سن بونلر  
اجتماعندن انک شعرینه برحالت حاصل اولشدر که اگرچه وهله  
اولاده آسان کورینور اما سو پلکده مشیکلدر بونک ایچون انک  
اشعار بنه سهل بمنع دیمشدر خسروک معاصری یعنی ایکبسی  
بروقت ایدیلر و بر بویه صحبت ایلشدر و لطیفه ل ایلشدر در  
انچلین که حسن در (قطعه) خسرو از راه کرم بیدر \* آنچه  
من بنده حسن می گویم \* راه کرم بیانیه کرم بولندن یعنی کرمندن  
ناشی دیمکدر (بیدر باه تا کید ایله فعلی مضارع مفرد غائب قبول  
ایلدیمکدر آنچه اول نسنه بی که دیمکدر (می ادا تا کید) کویم فعل  
مضارع متکلم وحده سویلرم دیمکدر (محصول بیت) خسرو کمال  
کرمندن ناشی قبول ایدر بکنور اول نسنه بی که بن بنده حسن سویلرم  
یعنی بنم سویلیدیم شعر دن دکلدر لکن خسرو کمال کرمندن بکنور یا خود  
بنم شعر می خسرو کرم بولنده یعنی کمال لطافتدن استراستمز بکنور  
سخن ذوالوجهین در تأمل \* سختم چون سخن خسرو نیست \* سخن  
اینست که من میگویم \* چون ادات تشبیه (سخن خسرو لامبه) که  
حرف بیان (محصول بیت) بنم سوزم خسروک سوزی کی دکلدر سخن  
اولدر که بن سویلرم یعنی بنم شعرم لطافت و سلاست و فصاحتده خسرو  
کی اعلا دکلدر اشته طوغری سوز بودر که بن سویلرم اعتراف ایدرم  
یا خود بنم شعرم خسروک شعری کی دکلدر شعر دیدکری بنم شعریدر

كدلك مدح و ذمی مشعر در (عروض) بوقطعه رمل مسدس مخبوندر که  
 فاعلان فعلان اولمشدر \* و دیگر از شعرای متغزل خواجه  
 عماد فقیهست از کرمان وی شیخ خانقاه دار بوده است شعر خود را  
 بر همه واردان خانقاه خوانده است و استدعای اصلاح میکرده و ازین  
 جاسکوبنده که شعروی شعر همه اهالی کرمانست \* کرمان پر بلده نک  
 اسمیدر (شیخ خانقاه دار بیانیه خانقاه دار وصف ترکیبدر تکیه نشین  
 دیمکدر (واردان کلیجیلر دیمکسدر (محصول ترکیب) و شعرای متغزلدن  
 بری دخی خواجه عماد فقیهیدر کرماندندر اول شیخ خانقاه دار اولمشدر  
 حکندی شعربی خانقاهه کلوب کید یجیلرک جله سنه اوقومشدر  
 و اصلاحلربی رجا ایشلشدر و اول سیددن دیرلر که انک شعری جمیع  
 کرمان اهالیسنک شعریدر \* و دیگری خواجوست و وی از کرمان است  
 و درترین الفاظ و تحسین عبارات جمعی بلوغ دارد و لهذا ویرانخل  
 بند شعرا می خوانند \* نخل بند وصف ترکیبدر نخل باغلیجی دیمکدر  
 نخل معروف ترکیده تحریف ایدوب ناقیل دیرلر (محصول ترکیب) بری  
 دخی خواجودر و اول دخی کرماندندر و الفاظ زینت و برمه و عباره لری  
 کوزل ادا ایتمده مبالغه سعی وارد انک ایچون اکا نخل بند شعرا  
 دیرلر \* و از شعرای ماوراءالنهر ناصر بخاریست و در اشعار وی چاشنی  
 هست از تصوف (محصول ترکیب) و ماوراءالنهر شعراستنددر ناصر  
 بخاری و انک اشعارنده تصوفدن لذت واردر یعنی اشعاری تصوفانه در  
 \* و دیگر خواجه عصمة الله بخاریست و وی در غزل تنبع خسرو میبکند  
 (محصول ترکیب) بری دخی خواجه عصمة الله بخاریدر و اول غزلده  
 خسرو تنبع ایلر \* و دیگری بساطی سمرقندی است و شعروی خالی از  
 لطافتی نیست اما از فضائل مکذسبه بسیار عاری بوده است چنانچه از  
 اشعار وی ظاهرست \* مکذسبه افتعالدن اسم و عوادر قرانیش کسب  
 اولمش حاصلی کسی اولان فضائل که علوم ظاهریدر (محصول ترکیب)  
 بری دخی بساطی سمرقندیدر و انک شعری لطافتدن خالی کلدرا معلوم  
 ظاهریدن چوق عاریدر انجلمین که شعرلندن ظاهر در \* و دیگر  
 خیالست و شعروی خالی از خیالی نیست و از اشعار اوست این دو بیت \*  
 (محصول ترکیب) و بری دخی خیالیدر و انک شعری خیالندن خالی دکلددر

(بعض نسخه‌ده خالی از حالی واقع در شعر حال دیگر در که حسب حال  
معناست قلم نامح اولی احتمالیده وار لکن معنی حسب اولفدن خالی  
دکدر و بویکی بیت انک شعر لرنددر (قطعه) ای تیرغت رادل  
عشاق نشانه \* خلق بتو مشغول و تو غائب ز میانه \* ای حرف ندا منادی  
محدوف محبوب (تیرغت لامبه لر در سنک نمک اوقی) را ادات صله  
دل عشاق ده لامیه (نشانه معلوم) خلق یا حرف تنکیر (بتو با حرف  
صله (محصول بیت) ای محبوب سنک نمک اوقنه عاشق لر که کوکلی  
نشانه خلق سکا مشغول و سن اورنه دن غائب یعنی خلق سنک  
انتظار صکه مشغول سن ایسه میدانده یوقسک \* که معتکف  
دیرم و که ساکن مسجد \* یعنی که ترا میطلب خانه بخانه \* که  
رگاه دن مخفی در (دیر بخانه دیگر در (محصول بیت) گاهی  
پنخانه ده معتکف و گاهی مسجد ده ساکنم یعنی که سنی طلب ایلرم  
خانه بخانه حاصلی حال صحوده و حال سکرده سنی آرام شارح بویکی  
یتک تکمیلنی یا زرش و شرح ایش لکن متشدن اولدیغی جهندن  
یز شرح ایشک و هم شرحه محتاج دکل ادنی ادرای اولان فهم ایدر  
حاجی بزه کعبه و ما طالب دیدار او خانه همی جوید و ما صاحب خانه  
مقصود من از کعبه و پنخانه تویی تو باقی بجهانت که فسوفست و فانه  
تصبر خیالی با مید کرم تست یعنی که کنه رایه ازین نیست بهانه  
\* و از شعرای خراسان آذری اسفرا اینست و در اشعار وی طامات  
بسیارست و از مطلعهای پسندیده ویست \* اسفرا این خراسان  
قریه لرندن برقریه نک اسمیدر همزه نک کمربله (اشعار وی لامیه  
(طامات بسیار پیانیه طامات قواعد و رسوم شاعرانه و صوفیه دیگر در  
(مطلعهای پسندیده وی بیانییه و لامیه (محصول ترکیب) و خراسان  
شعر لرندندر آذری اسفرا اینی و انک اشعارنده چوق قواعد شعریه  
وارد و انک مقبول مطلع لرندندر \* باز شب شد چشم من میدان کریمه  
آب زد \* سیل اشک آمد شیخون بر سپاه خواب زنا \* بازیته دیگر در  
(شب کیچه معناست در (شد اولدی دیگر در فعل ماضی مفرد (چشم من  
لامیه (میدان کریمه بیانییه آب زد صولادی دیگر در (سیل اشک ده  
بیانییه (شیخون کیچه اور غوثه دیر لر (سپاه خواب ده بیانییه (زد

فعل ماضی آوردی دیمکدر (محصول یت) ینه کیجه اولدی بنم کوزم کر به  
 میداتی صولادی یعنی جزئی حسرت دلدارایله (اعلق مراد ایلدی  
 کوز باشی سبلی کلدی او یخو عسکرینه شبنون آوردی حاصلی سودای  
 عشقه کثرت کر به بی ضبط انده مد یکمدن بالکلیه خابی طاغندی  
 پریشان ایلدی (عروض) بحر رمل مثنی محذوفدر فاعلاتن فاعلاتن  
 فاعلن اولور \* و دیگر کاتبی نیشابور یست و ویرامعانی خاص بسیارست  
 و در ادای آن معانی نیز اسلوب خاص دارد اما شعری یکدست  
 و هموار نیست شتر کر به افتاده است \* نیشابور بر عملکت اسمیدر  
 (یکدست و هموار بر برینه عطف نفسیریدر رابطه ای و دوز  
 و او یغون و مناسبتی دیمکدر) (شتر کر به اصطلاحاً هاندندر و سبب  
 اصطلاحی مطایبانه اعرابی شتر کم کرد مطایبه سنده یکجدا برای  
 یانده کوتی بوانسته دیرلر (محصول ترکیب) و برداشتی نیشابوریدر  
 و انک کند و به مخصوص معانیسی چوقدر و اول معانی مخصوصه بی  
 داده دخی کند و به مخصوص اسلوب و طوری وارد اما شعری  
 بر طریق اوزره رابطه ای دیکدر شتر کر به واقع اولشدر یعنی بر غزلی  
 اولایسه بری غایت مزخرف بلکه غزلک نصفی مطبوع و نصف  
 آخری نامقبول واقع اولشدر \* و دیگر شاهی سبزه واریست اشعاروی  
 لطیف یکدست و هموارست با عبارات پاکیزه و معانی پرچاشنی \*  
 سبزه واری برقریه در خراسان نواحیه سنده (محصول ترکیب) و بردخی  
 شاهی سبزه وارید ر انک اشعاری لطیف و رابطه ای و طریقی واحد  
 اوزره در پاک و پاکیزه عبارته زایله و لذتلی معنایله \* و دیگری عارفی  
 هر ویست صاحب مقاوله کوی و چوکان و آن از نظمهای سرآمد  
 ویست و این چند بیت ازین کتابست در صفت اسب چوکانی \*  
 هر وی هرانه منسوب دیمکدر هرات بر شهرک اسمیدر (مقاوله محاوره  
 معنایست در (کوی طوب دیمکدر) چوکان معروف کوی و چوکان لپی  
 معروفدر که عجمده رومک جریدی کبیدر (سرآمد ممتاز دیمکدر  
 (محصول ترکیب) و بردخی مقاوله کوی و چوکان صاحب اولان عارفی  
 هر ویدر و اول انک ممتاز و مقبول نظم نهند و بوقایعیت اول کابندندر  
 چوکانه منسوب اولان آت و صفنده یعنی اوزرنده چوکان اویناهه جق آت

و صفندہ یوز قاج پیت (مثنوی) چون کوی سپهر کرد بستی \* میدان  
 میدان چو کوی جستی \* چون اذات تعلیل (کوی سپهر لامبسه ایبانه  
 فلکک طوبی بافلک طوبی دیمکدر) کرد کاف عجمه توز دیمکدر (بستی  
 یا حرف حکایه باغلبه دیمکدر) میدان معروف (چو اذات تشبیه  
 جستی جیم عربک فحبله فعل ماضی یا حرف حکایه مچرا اربدی دیمکدر  
 (محصول پیت) چون فلک طوبی یعنی کره عالم که افلاک در توز باغلبه  
 ایدی یعنی زیر نعل اسپاندن قالقان غبار فلک اثیره پیوسته اولیدی  
 حاصلی وقت جنک اولیدی میدان میدان طوب کی مچرا ایدی کنیدی  
 اتاردی \* هر بار که در عرق شدی غرق \* باران بودی در مبلن برق \*  
 هر بار که نه وقتکه دیمکدر (عرق عین مهمله نک و رانک فحله ل یله در  
 دیمکدر خوی معناسنه) شدی یا حرف حکایه اولور ایدی دیمکدر  
 غرق) غین مجمله نک قتی و راه مهمله نک سسکونیله ترکیده با تمق ایله  
 نصیر اولور کثریدن عبار ندر (باران یغور دیمکدر) بودی یا حرف  
 حکایه اولور ایدی دیمکدر (برق شمشک دیمکدر) (محصول پیت)  
 هر بار که دره غرق اولور ایدی یعنی در لسه ایدی مصراع ثانی تمشیلدر  
 باران ایچنده شمشک کی اولور ایدی تبر الکده \* بکر یخته آذر ازیسم او \*  
 آو یخته صر صر ازم او \* (بکر یخته باء تا کید ایله ماضیدن قسمدر  
 قاجش ایدی دیمکدر) (آذر آتش معناسنه) (سم طرنق معناسنه در  
 اویه) (اضافت لامیه) (او یخته ماضیدن قسمدر اصلش دیمکدر) (صر صر  
 ریج شبید معناسنه در) (دم اولامیه دم قو برق معناسنه در) اولر اسبه  
 راجعدر (محصول پیت) آتش طرناغندن قاجش ایدی یعنی ایاغندن  
 آتشلر چقاردی کال سردتدن نکایتدر صر صر قویر و غنه اصلش  
 ایدی یعنی روز کار کنندونی سبقت ایده مژدی \* هر پی که دوبده در  
 پر کوی \* کردیده ز سر عیش سر کوی \* (پر یوتده حله معناسنه در  
 (که حرف رابط) (دوبده ماضیدن قسمدر سر کرمش دیمکدر) (در حرف  
 صله) (پر یوتده قبت معناسنه در) (کردیده کاف عجمه ماضیدن قسمدر  
 دو غمش معناسنه در) (شین ضمیر اسبه راجعدر) (سر باش دیمکدر  
 کوی) (طوب معناسنه در) (محصول پیت) هر حله که طوب قتنه  
 سکرتمش ایدی اسبک سر عتندن طوبک باشی دو غمش ایدی یعنی



ضرب اولانك حرکتی تمام ایتمدن پردخی پیشورایدی و برضرب دخی  
 ایندرایدی \* آن لحظه که درنبرد رفته \* صدیاد صبا بکدر رفته \* نبرد  
 نونك فتحیله جنك دیمکدر ( رفته ماضیدن قسمدر ) باد صبا معروف  
 بکرد ) باحرف صله کردی کاف عجمك فتحیله توز دیمکدر ( محصول بیت )  
 اول لحظه که جنکه کتمش ایدی بوز باد صبا توزه کتمش ایدی یعنی نیجه  
 باد صبا توزه طیراعه قارممش ایدی \* از کوه چوسیل در گذشته \*  
 وز بحر جو باد برگزشته \* ( محصول بیت ) طاغیدن سیل کی یکممش ایدی  
 در یادن روزگار کی عبور ایلش ایدی حاصلی بو اوصاف ایله موصوف  
 براندر ( عروض ) بوشنوی بحر هزج اخرب مقبوض محذوفدر که  
 مفعول مفاعیلن فعولان اوور \* و صاحب دولتی که زمان مابوجود  
 او مشرف است هر چند پایه قدر وی نظر بر مراتب جاه و خشم و قرب  
 پادشاه صاحب شوکت و قیاس بنقاب معنوی از فضل و ادب و فضائل  
 موهوب و مکنسب ازان بلند ترست که ویرا بحسن شعر تعریف  
 کند و بچودت نظم توصیف \* صاحب دولتی یا حرف وحدت  
 صاحب دولت وزیر دیمکدر ( که حرف رابط صفت ( زمان مالا میه  
 بزم زمانم دیمکدر ) بوجود و لامیه باحرف مصاحبت ( مشرف  
 تفعیل یابندن اسم مفعولدر شرافتمش دیمکدر ( هر چند هر قدر  
 دیمکدر ( قدر وی لامیه درانك قدری و منزله سی دیمکدر ) براتب  
 ( باحرف صله مراتب مرتبه نك جعبدر ( جاهه اضافت بیانیه جا  
 منصب دیمکدر ( حشمت شوکت و خدام معناسنه در ) قرب پادشا  
 مصدرک مفعولنه در ( صاحب شوکت صفتنه در شوکت صاحب اولان  
 پادشاهه یقینلغی دیمکدر ( بنقاب معنوی موصوفک صفتنه باحرف صله  
 ( از من بیانیه معناسنه در ) موهوب و پریش یعنی بلا سعی وجد اعطا  
 اولمش دیمکدر ( مکنسب قرانلش یعنی سعی وجد ایله تحصیل اولمش  
 دیمکدر ( باند تر ادا تفضیل عالی زك دیمکدر ( که من تفضیلیه  
 معناسنه در ( وی صاحب دولته راجعدر ادا ت مفعول ( بحسن شعر  
 فاعله در باحرف مصاحبت ( بچودت نظمده بویه جودت ابولک  
 دیمکدر ( محصول ترکیب ) ویر صاحب دولت که بزم زمانم دیمکدر  
 وجودیه مشرفدر هر قدر انك قدر و منزله سی پایه سی جاه و خشمی

مرتبند و صاحب شوکت اولان پادشاهه که مراد حسین بیقرار در  
 قربند نظرا و فضل و ادب و وهی و کسی فضیلت دردن اولان مناقب  
 معنویسه قیاسا اندن عالی رکدر که حسن شعرا یله تعریف ایلیه ل  
 وجودت نظم ایله توصیف ایلیه ل یعنی وزارت و مقبول پادشاهیت  
 و بوقدر انواع فضائل وار ایکن شاعر لر زمره سنده اتی توصیف  
 ایلیکدن ذاتی عالیدر \* اما چون خاطر شریفش بواسطه کسب  
 فضیلته تواضع و کسر نفس بان فرود آمده است که خود را در سلاک  
 این طائفه منخرط گردانیده دیگر اثر از حجاب نحاشی ازان معنی که ویرا  
 از طبقه ایشان دارند و از زمره ایشان شمار ند مرتفع کشته اما انصاف  
 آیدست که هر جا که این طائفه باشند وی سر باشد و هر جا که این طبقه  
 نویستند وی سر دفتر چنانکه این معما باسم شریفش مبنی ازین  
 معنیست \* خاطر شریفش موصوفک صغته و لامیه شین ضمیر صاحب  
 دولته راجعدر (بواسطه کسب فضیلت تواضع پیاپیست و مصدر لک  
 مفعولیه و پیاپیست تواضع فضیلتی کسب واسطه سببه دیکندر (کسر  
 نفس ده) مصدر لک مفعولیه در نفسی قیر مق دیکندر (بان با حرف صله  
 آن شعره اشارتدر (فرود آمده است تنزل ایلمشدر دیکندر (که حرف  
 بیان (خود را از ادات مفعول (سلاک این طائفه لامیه بو طائفه نک  
 دیز یستند دیکندر (منخرط انفعال باندن اسم فاعلدر فارشیچی  
 دیکندر (منخرط کمر دایده فارشدر مشدر دیکندر (دیگر اثر  
 و ادات تخصیصی الف نون ادات جمع غیر یلزل دیکندر (حجاب نحاشی  
 مصدر لک فاعلنه در حجاب مانع و برده معناسنده در (نحاشی قور رق  
 معناسنده در (ازان معنی که اول معنادن ناشی که دیکندر (وی صاحب  
 دولته راجعدر (را ادات مفعول (طبقه ایشان لامیه ایشان شعرا یله  
 و اجعدر (دارند فعل مضارع جمع غائب طونه لر دیکندر (زمره ایشانده  
 لامیه (شمارند فعل مضارع جمع غائب صایه لر دیکندر (مرتفع  
 اختعال باندن اسم مفعولدر (مرتفع کشته حجاب نحاشی به مربوطدر  
 قورق مانعی فالشمس اوله دیکندر (باشند فعل مضارع جمع غائب  
 اوله لر دیکندر (وی صاحب دولته راجعدر (نویستند فعل مضارع  
 جمع غائب یازه لر دیکندر (نام وی لامیه وی سابق کی (سر دفتر معلوم

یونده سجمع قاعد منی اوزره بر باشد مقدر در (منی انباده اسم مفعول در  
 مخبر معناسنه یا خود میم مفتوحه دن صکره بایله در اول وقت ازادات  
 صله اولور (محصول ترکیب) اول صاحب دولتی شعرا زمره سنده  
 تعداد ایلک لکدن ذاتی عالیدر اما چونکه خاطر شریفی تواضع و کسر  
 نفس فضیلتی کسب واسطه سبیله یعنی اول فضیلتی کسب ایچون  
 شعره میل و تنزل ایلشدر که کندوی بوطانقه نک دیزینده فارشدر  
 یعنی کمال تواضعندن کندوی بوطانقه نک سلکندن قطشدر غیر یلرک  
 قور فی حجابی اول معناسنه انی اول طبعه دن طوته لر و اول زمره دن  
 تعداد ایدله لر قالدرد مشدر یعنی عجا بوطانقه دن عدایده لم می ایتمه لم می  
 دیو خوف و تحاشی حجابی تنزل سبیلله قالدرد مشدر اما انصاف  
 لولدر که هر یرده که بوطانقه اوله لر اول باش اولور و هر یرده که بوطانقه  
 یاز یله انک اسمی سرد فتر اولور انجلیسن که انک اسمنه اولان بومعنا  
 لول معنادن مخبر دن یا خود اول معنایه منی در \* معنایه نام علی شیر \*  
 علی سیر الافاضل سرت دهر \* و احرزت الفضائل بالفواضل \*  
 (علی حرف جر مؤخر سرت به متعلق) سیر مصدر در اطوار و اخلاق  
 وسلوک معناسنه (الافاضل مضاف الیهی و افضلک جمعیدر علماء  
 دیمکدر) سرت سار یسردن فعل ماضی متکلم وحده بن سلوک ایلدم  
 دهر (مفعول فیهی زمان دیمکدر) احرزت افعال باندن فعل ماضی  
 متکلم وحده بن کسب ایلدم دیمکدر (الفضائل مفعول صریحی فضیلتک  
 جمعیدر علم معناسنه) با حرف جر (الفواضل فاضلک جمعیدر جار  
 مع البحر و طرف مستقر فضائلک سفنی) (محصول یت) علماتک اطواری  
 اوزره سلوک ایلدم و فاضلر ایلله اولان فضائلی کسب و حفظ ایلدم  
 یعنی ججع علما و حکما ایلله کور شدم و انلردن چوق شی کسب ایلدم  
 و انلرک اطواری اوزره حرکت ایلدم \* و با سماع ففت اهل الفضل طرا \*  
 لذا صورته فوق الافاضل \* با حرف جر سبت معناسنه (ففت به  
 متعلق ففت فاق بفوق دن فعل ماضی متکلم وحده بن تفوق ایلدم  
 (اهل مفعول به صریحی) (الفضل مضاف الیهی) (طرا تأکید معنیدر  
 اهلدن جیعا دیمکدر) (لام حرف جر صورت به متعلق) (ذا اسمدر اسماء  
 اشارندن مفعول لهی در صورت نک) (صورت تفعیل باندن فعل ماضی

متكلم وحده (ضمير اسم راجع در (مفعول صریحی (فوق مفعول فیهی (الافاضل مضاف الیهی (موصولیت) بوقدر فضائل كسب ایلدم واسمك سبيله اهل فضله جیمه تفوق ایلدم یعنی وزیر خواجه سی دیو جمله به تفوق ایلدم انك ایچون اسمنی افاضلك فوقه تصویر ایلدم یونا خطاب دخی اولق جائز لکن چندان خلادن خالی دكلدر امری برعكس فهم ایدوب محله تمام ملایم دكلدر زیرا باسمك بانوعا بعدن خالی دكلدر دیدیکی بلکه کندی ویردیکی معنایه کلیا مانع در تدبیر تنل (مخفی اولیه که بوقطعه دن علی شیر استخراجك طریق اولدر که مصراع اولده اولان علی سیر لفظی ماده اسمدر صورتیه فوق الافاضل قریبه سبيله یعنی اسمك صورتی افاضل لفظی اوزره تصویر ایلدم افاضل لفظی اوزره اولان (علی سپرد قیج لام ایله اولان علی کسر لام ایله اولان علی به تبدیل اولور سیر تصحیف ایله شیر اولور بولصحیف و تبدیله قریبه صورتیه لفظی دز (بومعما برأسه برفی اطلعده شعره هوس ایدن کیسه به الزمدر اما بومحمله اصطلاحیه شرح واستخراج اولمندی هر كسك معلومی اولمديغندن اصطلاحی شرح و بیان لازم اوده تطویله مؤدی مراد ایدین میر حسین مطالعه ایلسون (عروض) (بوقطعه بحر هزج مسدس محذوفدر مقاعیلن مقاعیان فعلن اولور \* وچون کوهر نامش بزرگتر از انست که هر محل از نظم صدقید آن تواند بود و هر مقام از شعر شرف آن تواند یافت تخلص اشعارش بانچه ازین معمای دیگر مفهوم می گردد \* چون ادا تعلق (کوهر نامش بیانه شین ضمیر صاحب دولته راجع در (بزرگتر اولور) دیمکدر (تواند بود اولغه لایق اولور) (تواند یافتد بولغه لایق اولور دیمکدر (موصول ترکیب) و چونکه نامی کوهری اندن اولور در که نظمندن هر محل انك صدق اولغه لایق اوله و شعرندن هر مقام انك شرفنی بولغه قادر اوله انك اشعارنك تخلصی اول نسته یعنی بوللام مذکور سبيله بو آخر معما دن مفهوم اولور یعنی در کرائیمه اولان نامه هر کیسه نك نظم و شعری صدق اولغه لایق اولمديغی اجلدن اشعارند و اولان محلی بو معما دن مستورا افهام قابلدر (معما بنام نواب) کنه نامش در تخلصها نیابد هیچ کس \* برب بایندکان از وی

نوابی دان، و بس \* کنه نامش لامیه زدر کنه حقیقت معنانه در  
 (تخلصها اادات جمع تخلصردیمکدر) نیاید فعل تنی مستقبل مفرد  
 غائب بوله مز دیمکدر (لب یابندکان لامیه) اادات ظرف لب بونده  
 اغز دیمکدر یا بنده اسم فاعلدر بولیجی معنانه کاف هادن مبسدل  
 الف نون اادات جمع (نوابی یا حرف وحدت نوا بونده مثل معنانه در  
 (دان فعل امر حاضر مفرد ییل دیمکدر) (بس انجیق دیمکدر) (محصول  
 بیت) اسمتک حقیقتی تخلص را بچیده هیچ کیسه بوله مز بولورک  
 اغزنده اندن بر مثل ییل انجیق یعنی کنه نه اپردم دینار شماندن انجیق  
 بر قصه بیلورل بوندن نوابی استخراچی ظاهر لغز طریقله نوابی لفظی  
 ییل دیمک اولور \* و اگر چه ویرا بحسب طبیعت وسعت قابلیت هر دو  
 نوع شعر ترکی و فارسی میسر است اما میل طبع وی بترکی از فارسی  
 بیشترست و غزلیات وی بان زبان از پانزده هزار زیادت خواهد بود  
 مثنویاتی که در مقایله تجسم نظامی وقوف یافته بسی هزار نزدیک  
 و همانا که بان زبان پیش از وی و پیش کس شعر نگفته است و کوه نظام  
 نسفته و از جمله اشعار فارسی و است قصیده که در جواب قصیده خسرو  
 دهلوی که مسماست بدریای ابرار واقع و مشتملست بر بسیاری از معانی  
 دقیقه و خیالات لطیفه و مطلعش اینست \* اگر چه اادات شرط  
 (ویرا اادات تخصیص وی صاحب دولته را جعدر) (بحسب طبیعت  
 پیانیه با حرف مصاحبت) سنت مثال واویدن مصدر در تا اسلوب انجام  
 اوزره طویل باز بیلور (میل طبع وی لامیه زدر) (بترکی با حرف صله  
 (بیشتر بآء عربیله زیاده رک دیمکدر) (غزلیات وی لامیه یا آن زبان با حرف  
 مصاحبت) (پانزده هزار اون بش یک دیمکدر) (خواهد بود  
 اولیسردر دیمکدر) (مثنویاتی یا حرف تنکیر) (که حرف رابط صفت  
 (مقایله تجسم نظامی لامیه) (یافته اسم مفعولدر بولنش معنانه  
 (سی هزار با حرف صله او توی که دیمکدر) (همانا که بکرز که دیمکدر  
 (بان یا حرف صله) (پیش از وی بآء مجمله اندن مقدم دیمکدر) (پیش  
 از وی بآء عربیله اندن زیاده دیمکدر) (کوه نظام پیانیه) (نسفته ماضی  
 عنقیدن قسم در دلمشدر دیمکدر) (محصول ترکیب) و اگر چه اول  
 صاحب دولتک طبیعت حسیده و قابلیتک وسعتیله هر ایکی درلو

شعر ترکی و فارسی امسر در اما انک طبضک ترکی به میلی فارسیدن  
 زیاده رکدر وانک هرلباتی ترکی زیانده اون بش یکدن زیاده اولسر در  
 وشول مشوبانی که خسته نظامی مقابله سنده واقف اولمشدر اونوز  
 بیکه قریبدر و بکرر که ترکی زبان ایله اندن مقدم واندن زیاده کیمسه  
 شعر سولمشدر و نظم کوه ری دلمشدر و فارسی اشعاری جمله سندن در  
 شول قصیده که خسرو دهلوی نک قصیده سی که دریای ابرار نامیله  
 مستمدر جوابنده واقع اولمشدر و معانی دقیقه دن و خیالات لطیفه دن  
 چوق شی اوزره مشتملدر و مطلبی بودر (یت) آتشین لعلی که تاج  
 خسرو و انرا زیور است \* اخگری بهر خیال خام بختن در سراسر است \*  
 آتشین یا حرف نسبت نون حرف تأکید آتشی یعنی آتش کی دیمکدر  
 (آتشین لعل ترکیب توصیفدر آتش کی اولان لعل دیمکدر) لعل  
 معروف یا حرف تنکیر (که حرف رابط صفت) تاج خسرو و انرا  
 لامیه را ادات صله خسرو پادشاه دیمکدر الف نون ادات جمع (ز بودر  
 زینت دیمکدر) اخگری یا حرف وحدت (اخگر کوز دیمکدر قور  
 معنانه) بهر ادات تعلیل (خیال خام موصوفک صفتنه اضافتدر  
 (بختن مصدر در قینه تمق معنانه) (محصول یت) شول بر آتش کی  
 لعل که پادشاهلرک تاجنه زینتدر سرده اولان خیال خامی قینا تمق  
 ایچون بر قوردر یعنی باشلرنده اولان فکر فاسده صورت و یرمک  
 ایچون باشلرنده در براق وجهله دخی معنی قابل لکن غیری ذهنه  
 کلال و ناظرینده قور و ملال کادی \* و این رباعی را در نهنت قدوم  
 بعضی آینه کان از سفر حجاز در رقعۀ نوشته بود (محصول ترکیب)  
 و بور باغی بی بعضی حجاز سفرندن کلنلرک قدومی نهنت سنه بر رقعۀ به  
 یازمیش ایدیکه مراد مولانا جامی علیه رجة السامی کندیدر حردن  
 کلدیکی زمان مبرعلی شیر نوابی استقبال قدوم استادیه ارسال ایشدر  
 رجهما الله تعالی (رباعی) انصاف بده ای فلک مینافام \* نازین دو کد ام  
 خوبتر کرد خرام \* انصاف بده انصاف ایله دیمکدر (فلک مینافام  
 موصوفک صفتنه اضافتدر مینافام ترکیب مزجیدر مینا صرجه دیمکدر  
 فام رنگ معنانه مینافام کوک رنگلی دیمکدر) (ناحرف تعلیل) (ز این دو  
 دیمکدر که مراد یت آتی مضمونیدر) (کدام قنقیسی دیمکدر) (خوبتر

ترادات تفصیل (کرد فعل ماضی) خرام فاعلی خرام ایلدی دیمکدر  
 (محصول بیت) انصاف ایله ای کولک دینکلی فلک تا کیم بوا یکدن قنقبسی  
 خورک خرام ایلدی یعنی رفتاری قنقبسنگ اعلادر \* خورشید  
 جهانتاب تو از جانب صبح \* یاماه جهان کرد من از جانب شام \*  
 خورشید جهانتاب تو موصوفک صفت ولامیه (جانب صبح مجازا بیانیه  
 ) خورشید کونش دیمکدر (جهانتاب وصف ترکیبدر جهانی  
 شعله لندی ریخی دیمکدر ) ماه جهان کرد من موصوفک صفت ولامیه  
 جهان کرد وصف ترکیبدر جهانی دور ایدوب دولانیچی دیمکدر  
 سیاح معناسنه (جانب شام بیانیه شام بونده توریه طریقه ایکی  
 دور لو معنایه دخی اخذ اولور لیکن مراد شاعر شام مملکتی در  
 ماه جهانندن مراد مولانا جامی اولور (محصول بیت) بیت اوله تعلیل  
 وینا ندر ای فلک انصافانه سویله بوا یکدن قنقبسی اعلادر  
 صبح افقی جانندن جهانی تاب آورایدن کونشکی اعلادر یا خود  
 شام جانندن جهانی دور ایدوب دولانیچی اولان ماهی اعلادر یعنی  
 سیاح عالم اولان ماهی کوزلدر انصاف ایله که بنم ماهم کوزلدر  
 دیمک استر بو بیت واقف اولدیمز بهارستان نسجه لرنده بویه در  
 اما مصنف مر حومک بعضی ثا کو یانینک آثارینی یازنلر مصراع  
 اولده کی جا نیک یرینه مطلع و ثانی نیک یرینه مغرب یلز مشلر دخی  
 الطف اولور اربابنک معلومی (عروض) معلوم \* واین رباعی دیگر  
 در رقعہ دیگر نبشته \* و بو رباعی رباعی بی دخی غیری کاغده  
 یازمش ایدی (رباعی) این نامه نه نامه دافع درد منست \* آرام درون  
 رنج پرورد منست \* نامه رقعہ دن عبارت (دافع درد من فاعلک  
 مفعولنه ولامیه بنم در دیمی دفع ایدیچی دیمکدر ) آرام درون رنج  
 پرورد من لامیه و موصوفک صفت ولامیه (رنج پرورد وصف ترکیبدر  
 رنج ایله بسلمش دیمکدر (محصول بیت) بونامه نامه دکل بنم در دیمی  
 دفع ایدیمچدر بنم مشقتله آلوده اولس درونک راحتی و تسکیندر  
 حاصلی بونامه ایله تسکین حرارت فراق ایلرم \* تسکین دل کرم  
 ودم سرد منست \* یعنی خبر از ماه جهان کرد منست \* تسکین دل کرم  
 لامیه و موصوفک صفت کرم صیحات و حرارتی دیمکدر (دم سرد من

موصوفک

موصوفك صفته ولايه سر دصووق ديمكدر (محصول ييت) بنم حرارتلى  
 كوكللى وضووق نفسى ساكن فليجيدر يعنى بنم سياح اولان ماهمندن  
 خبر در مراد استادى مولانا جاميدر (عروض) معلوم \* واين رباعى  
 ديكر در رفته ديكر \* وپو آخر رباعى آخر كاغده يازمش (رباعى)  
 كرد دريم بكفت و كويت باشم \* و در جرم بجهت وجويت باشم \*  
 (محصول ييت) اكر دريده اولورم سنك كفت و كويت يكد اولورم يعنى  
 در صحوه الخيق سنك سوزك ابله اولورم و اكر حرمده ايسم سنك  
 طلبكده اولورم حاصللى صحو و جذبه ده سنى لستامدين و دهانمدين  
 اصلا و قطعيا منفك ايلم \* در وقت حضور و رويت باشم \*  
 در غيت نيرت دل بسويت باشم \* (محصول ييت) حضور وقتنده  
 پوز يوزه اولورم يعنى حضور شريفكده يوز كدين غير ناظر دكلم  
 غيت دنى كوكل سنك جا نيكه اولور يعنى توجهم سكا در حاصللى  
 قليا و قالبا سكامر بو طم ته كيم حال مر يد بويله در (عروض) معلوم  
 \* روضه هشتم در حكايتي چند از زبان احوال في زبانان كه خرد مندان  
 و نكته دانان امثال آن وضع كرده اند تا بجهت غرايت و ندرت  
 طبيعت بر آن اقبال نمايد و يروى ابواب فهم حكم و مصالح بكشيد \*  
 هشتم سكرنجي ديمكدر (حكايتي يا حرف و حديث) (زبان احوال في زبانان  
 يانیه ولايه الف تون ادات جع دلسر لك يعنى حيوان غير ناطق لك  
 احوال دللرندن ديمكدر) (كه حرف بيان) (خرد مندان عقللى) ديمكدر  
 (نكته دانان وصف تركيدر نكته بيليجيلر ديمكدر) (امثال قصه  
 معناسنه اولان مثلك جعيدر) (نا حرف تعليل) بجهت غرايت يانیه  
 يا حرف مصاحبت (جهت سبب معناسنه در) (ندرت نادر لك) بر آن  
 اكا ديمكدر (نمايد فعل مضارع مفرد غائب كوستزه ديمكدر) (بر حرف  
 صله) (وى ضمير طبيعته راجع در) (ابواب فهم حكم يانیه و مصدر لك  
 مفعولنه) (فهم ايكلى حكم حانك كيمسز يله حكمتك جعيدر) (مصالح  
 مصالحك جعيدر) (بكشيد ياء تا كيد ابله فعل مضارع مفرد غائب  
 اچيله ديمكدر) (محصول تركيب) سكرنجي روضه حيوانانك حال  
 دللرندن بر قاج حكايه بياننده در كه عقللى و نكته دانان اكا قصلر  
 وضع ايشلر نا كيم غرايت و ندرت سبيله طبيعت اكا اقبال كوستزه



و طبیعت حکمتی را که قبولی اچیله حاصلی اطلاق بدن اولی سببیه  
 ذهن اکا میل ایدوب قبول ایده (قطعه) آن ندیدی که خرده دان  
 بشکر \* داروی تلخ را کند شیرین \* ندیدی فعل ماضی مفرد مخاطب  
 استه هائی متضمن کور مدکی دیمکدر (که حرف بیان) (خرده دان  
 حکیم دیمکدر) بشکر یا حرف مصاحبت (شکر شینک فقیله در) داروی  
 تلخ موصوفه صفت دار و علاج دیمکدر تلخ آبی (را ادات مفعول  
 شیرین طلی دیمکدر) (محصول یت) انی کور مدکی که اینجه بیلیچی  
 حکیم شکر ایله اچی علاجی طلی ایلر \* تا با آن جمله ازین رنجور \*  
 ببرد رنج و محنت دیرین \* تا ادات تعلیل (با آن یا حرف مصاحبت  
 تن رنجور لامیه رنجور خسته دیمکدر) ببرد باه تا کیده ایله فعل مضارع  
 مفرد غائب قطع ایدر دیمکدر (محنت دیرین بیانیه) (دیرین اسکی  
 دیمکدر عتیق معناسنه) (محصول یت) یت اوله تعلیل در علاج  
 طیب شکر فاعله شیرین ایدر تا کیم اول جمله ایله خسته ک وجودندن  
 اسکی رنج و محنت یعنی خسته لغی قطع ایله حاصلی علاج نافع مری  
 طبیعت قبول اینسون دیو طلی صورتیده یدیر (حکایت) رو باهی  
 یا کرکی دم مصادقت می زد و قدم موافقت می نهاد یا یکدیگر بیانی  
 کذ شنند در استوار بود و دیوارها پر خار کردند تا دیدند تا بسور اخی  
 رسیدند بر رویاه فراخ و بر کرک تشک بود رو باه آسان در آمده و کرک  
 برخت فراوان انکورهای کونا کون دیدند و میوه های رنگارنگ یافتند  
 رو باه زبرک بود و حالت بیرون آمدن را ملاحظه کرد و کرک غافل  
 چند آنکه توانست بخورد \* رو باه دلکو دیمکدر (یا حرف وحدت  
 (یا حرف مصاحبت) کرکی یا حرف وحدت کرک قودر دیمکدر کاف  
 بجمک ضمیمه (دم بونده زد لفظنه مصروف اولد یقندن دعوی  
 معناسنه در) (مصادقت مصدر در مصادقت تشک یعنی دوست داشتن  
 معناسنه) (می ادات حکایه) (زد فعل ماضی مفرد غائب اورردی  
 دیمکدر یعنی دعوی ایدردی) (قدم بونده ثباتدن عبارتدر) (موافقت  
 مصدر در او یقولنق معناسنه) (می ادات حکایه) (نهاد فعل ماضی  
 مفرد غائب قودی دیمکدر) (قدم می نهاد ثبات ایدردی دیمکدر) (یا  
 یا حرف مصاحبت) (یکدیگر بری بریله دیمکدر) (بیانی یا حرف ضله

یا حرف وحدت بر باغه دیمکدر (کذ شتند فعل ماضی جمع غائب  
 اوغرا دیلر دیمکدر) (در قیو معناسنه در) (استوار محکم دیمکدر) (بود  
 ادات ماضی) (دیوارهاها ادات جمع دیوارلر دیمکدر) (خار دیکن  
 دیمکدر) (کرد آن لامیه کرد کافک کسر یله اطراف معناسنه در) (آن  
 باغه اشارتدر) (کردند کاف عجمک فتحیله فعل ماضی جمع غائب  
 دولاندیلر دیمکدر) (تا حرف انتها) (بسوراخی با حرف صله) (سوراخ  
 دلک دیمکدر) (یا حرف وحدت) (رسیدند فعل ماضی جمع غائب  
 ایرشدیلر دیمکدر) (بر و باه بر حرف صله) (فراخ کلک دیمکدر) (برینه  
 حرف صله) (تنک طار دیمکدر) (بود ادات ماضی) (آسان قولای دیمکدر  
 (آمد کیردی دیمکدر) (بر زجت با حرف مصاحبت) (فراوانه اضافت  
 پیانیه) (فراوان بونده چوق دیمکدر) (انکورهای کونا کون پیانیه  
 (انکور اوزم دیمکدر) (ها ادات جمع یا توسل اضافت) (کونا کون  
 دورلو دورلو دیمکدر) (دیدند فعل ماضی جمع غائب کوردیلر دیمکدر  
 (میوهای رنگارنگ سابق کی افظا ومعنا) (یافتند فعل ماضی جمع غائب  
 بولدیلر دیمکدر) (زیرک عاقل دیمکدر) (بود ادات ماضی) (حالت بیرون  
 آمدن پیانیه) (بیرون آمدن چقیق معناسنه در) (را ادات مفعول) (چند آنکه  
 اولقدر که دیمکدر) (توانست قادر ایدی دیمکدر) (بخورد باه تا کیدایله  
 فعل ماضی مفرد غائب پیدی دیمکدر) (محصول ترکیب) (پردلکو  
 بر قوردا به صادقانه دوستلقدن دم اورلردی واو یغونلق واجبیائنده  
 نبات کوسترلر ایدی حاصلی کوریشوب قونوشورلر ایدی بربر یله  
 بر باغه اوغرا دیلر قیو محکم ایدی دیوارلر دیکن طلو ایدی ننه کیم  
 رسم باغدر باغک اطرافنی دولاندیلر تا کیم بردایک ایرشدیلر دلکویه  
 کلک قورده طار ایدی دلکو قولای کیردی وقورد چوق زجت ایله  
 کیردی کونا کون اوزملر کور دیلر و دورلو دورلو میوه لر بولدیلر  
 دلکو عاقل ایدی و چقیق حالتنی ملا حظیه ایلدی و قورد غافل  
 اول قدریدی که قادر اولجیه \* نا کاه باغبان آگاه شد و چوب  
 دستی برداشت و روی بایشان نهاد و باه باریک میان زود از سوراخ  
 بچست و کرک بزرگ شکم درانجا محکم شد باغبان بوی رسید و چوب  
 دستی کشید چندانش برد که نه مرده و نه زنده پوست دریده و پشم

گفته از آن تنگنایی بیرون رفت \* ناگاه آنسزین دیمکدر (باغبان  
 بان ادا ت فاعل باغجی دیمکدر) (گاه شد دویدی دیمکدر) (چوب  
 دستی یا حرف و خدت چوب دست صو یادیمکدر) (برداشت فعل ماضی  
 مفرد غائب قالدردی دیمکدر) (بایشان با حرف صله ایشان رو باه ایله کر که  
 راجعدر) (نهاد فعل ماضی مفرد غائب قودی دیمکدر) (روی بایشان نهاد  
 انلره توجه ایلدی دیمکدر) (خبر از در (رو باه بار یک میان ترکیب توصیفدر  
 اینجه بللی دیمکدر) (زود تیر دیمکدر) (بجست باه تا کید ایله و فتح جیم ایله  
 فعل ماضی مفرد غائب صحرادی دیمکدر) (بزرگ شکم زکب توصیفدر  
 یوک قرنلی دیمکدر) (محکم شد صفشیدی دیمکدر) (بوی با حرف صله  
 وی کر که راجعدر) (رسید فعل ماضی مفرد غائب ایرشدی دیمکدر  
 (کشیده بویله چکدی دیمکدر) (چندانش شین صبر کر که راجعدر  
 اکا اولقدیر دیمکدر) (بزد باه تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب اوردی  
 دیمکدر) (که حرف یسان (نه حرف نفی) (مرده اولو دیمکدر) (زنده  
 دیری دیمکدر) (پوست دری دیمکدر) (در زده ها حرف زنب بیرتوب  
 دیمکدر) (بشم یوک دیمکدر) (گفته بویله قوبوق دیمکدر) (تنگنایی  
 یا حرف مصدر طار اقدن دیمکدر) (بیرون رفت چیقدی دیمکدر  
 (محصول ترکیب) آنسزین باغجی دویدی و برصو یا قادی وانلره  
 توجه ایلدی اینجه بللی دلکو تیر دلکدن صحرادی و یوک قرنلی قورد  
 اول بیرده صفشیدی باغجی اکا ایرشدی و صو یا بی چکدی اکا اولقدیر  
 اوردی که نه اولو ونه دیری پوستی بیرتوق و یوک قوبوق اول طار اقدن  
 چیقدی (قطعه) زور مندی مکن ای خواجه برز \* کاخرکار زبون  
 خواهی رفت \* زور مندی یا حرف مصدر مند ادا ت نسبت زور لولوق  
 دیمکدر) (مکن نهی حاضر مفرد ایله دیمکدر) (برز با حرف مصاحبت  
 التون ایله دیمکدر) (که ادا ت تعلیل) (آخرکار عاقبت دیمکدر) (زبون  
 ضعیف دیمکدر) (خواهی رفت کیدیسرسین دیمکدر) (محصول بیت)  
 ای خواجه التون ایله یعنی مالدیر اولدیغک حسبه زور لولوق ایله  
 زیر عاقبت زبون کیدیسرسین \* فر بهت کرده بسی نعمت و ناز \*  
 زان یندیش که چون خواهی رفت \* فر بهت سنی سمر (کرده ماضیدن  
 قسمدر ایش دیمکدر) (بسی چوق دیمکدر) (یندیش باه تا کید ایله

فعل امر حاضر مفرد دوشون دیمکدر (که حرف بیان) چون نیجه  
 دیمکدر کیف مناسبه (موصولیت) سنی چوق نعمت و ناز سمن  
 ایلش سدر اندن اندیشه و فکر ایله که نیجه کیدیسرسین \* با چنین چشه  
 ندانم که چه سان \* بدر مرک برون خواهی رفت \* با حرف مصاحبت  
 (چنین بونجیلین دیمکدر) چشه وجود دیمکدر (ندانم فعل نفی مضارع  
 متکلم وحده بلم دیمکدر) که حرف بیان (چه سان نیک کی نه صل  
 دیمکدر) بدر مرک با حرف صله اضافت بیانیه (بیرون طشیره دیمکدر  
 (موصولیت) بونجیلین چشه ایله بلم که ناصل اولوم قبوسنه ایچرو  
 کیدیسرسین (عمی وض) بوقطعه بحر رمل مخبوند که فاعلاتی  
 فاعلاتی فعلات اولور (خکایت) کزدیمی زهر مضرت در نیش  
 ونیر خبائثت در کیش عزیمت سفر کرد بلب آب پهنایور رسید خشک  
 فرومانده پای گذشتن ونه یارای باز کشتن سنک پستی آن معنی را  
 از وی مشاهده کرد پروی ترجم نمود بر پشت خودش سوار ساخت  
 خود را در آب انداخت و آشنا کان رو بجانب دیگر نهاد \* کزدیم عقرب  
 دیمکدر (با حرف وحدت) (زهر مضرت در نیش و مابعدی کزدیمک  
 صفی) (زهر مضرت بیانیه نیش بونده عقربک صوقدیی شیدن  
 عبارتند) (نیر خبائثت بیانیه) (کیش اوق قویه جق شیدر) (عزیمت سفر  
 مصدرک مفعولند) (بلب آبی لامیه لب بونده کار معناسند) (با حرف  
 صله با حرف وحدت) (پهنایور دیمکدر) (خشک ماند قوری قالدی  
 دیمکدر) (کال اضطرار بدن کلاه در نته کیم ترکیده قوریدی قالدی دیرلر  
 (نه حرف نفی) (پای بونده قوت معناسند) (گذشتن یکیمک) (یا راده  
 قوت معناسند) (باز کشتن رجوع ایلک) (سنک پشت قابلو مغه  
 دید کلری حیواندر) (با حرف وحدت) (معنی را را اادات مفعول) (وی  
 کزدیمه راجعدر) (بر حرف صله) (وی پنه کزدیمه) (نمود فعل ماضی مفرد  
 کوستریدی دیمکدر) (بر حرف صله) (پشت خود بیانیه پشت ارقه  
 دیمکدر) (شین ضمیر کزدیمه راجعدر) (سوار ساخت بندردی دیمکدر  
 (خود را اادات مفعول انداخت فعل ماضی مفرما غائب آندی دیمکدر  
 (آشنا کان آشنائی ایده رک یعنی یوزه رک دیمکدر) (نهاد فعل ماضی  
 مفرد غائب) (موصول ترکیب) (نیشنده مضرت زهری واو قلعننده

خباثت تیری اولان برعقرب سفره عزیمت ایلدی بر مبسط صوتکارینه  
 ایرشدی قوری قالدی نه کچمکه قوتی وار ونه دوغمکه قدرتی وار  
 برقابلو مبعه اول معنی بی اندن مشاهده ایلدی اکا ترجم ایلدی و آتی  
 کندی ارقه سنه یزدردی و کندینی صویه آندی و یوزه رک او بر جانب  
 توجه ایلدی \* دزان اثنا آوازی بکوشش رسید که کژدم چیزی  
 بر پشت وی می زند سؤال کرد که این چه آوازست جواب داد که این  
 آواز نیشست که بر پشت قومی زخم هر چند میدانم که برانجا کار کرنمی  
 آید اما خالصت خود را نمی توانم گذاشت سنک پشت باخود گفت که  
 هیچ به ازان نیست که این بد سرشت را ازیں خوی زشت برهانم  
 و نیکو سرشتان را از آسبب وی ایمن گردانم بآب فرو و رفت ویرا  
 موج درر بود بجایی برد که کویا هرگز نبود \* آوازی یا حرف وحدت  
 (بکوشش یا حرف صله (شین ضمیر سنک پشته را جعفر (کوش قولاق  
 دیمکدر (که حرف بیان (چیزی یا حرف وحدت (بر حرف صله  
 (پشت وی لامیه می ادا تا کید (زند فعل مضارع مفرد اورر دیمکدر  
 (آوازی نیش بیانیه (پشت تو لامیه می ادا تا کید بد (زخم فعل مضارع  
 متکلم وحده اورورم دیمکدر (می دانه ده بویه یلورم دیمکدر (که  
 حرف رابط صفت (بر حرف صله (انجا پشت سنک پشتدن عبار ندر  
 (کار کرتا تیر معناسنه در (نمی آید بونده حاصل اولمز دیمکدر (خاصیت  
 (خود را لامیه را ادا تا مفعول (نمی توانم گذاشت ترک ایده میسر  
 دیمکدر (باخود کند و کند ویه (بد سرشت یرامز طبیعتی دیمکدر  
 (را ادا تا مفعول (خوی زشت بیانیه (برهانم باء تا کید ایله فعل مضارع  
 متکلم وحده قوزتارم دیمکدر (نیکو سرشت ابو طبیعتی دیمکدر (الف  
 نون ادا تا جمع (را ادا تا مفعول (آسبب فتنه دیمکدر (ویه اضاف  
 لامیه (گردانم ایلیم دیمکدر (بآب یا حرف صله (فرو رفت طالدی  
 دیمکدر (وی را را ادا تا مفعول (در حرف تا کید (ر بود فعل ماضی  
 مفرد غائب قالدی دیمکدر (بجایی یا حرف صله یا حرف وحدت (برد  
 فعل ضی مفرد ما غائب کتوردی دیمکدر (هرگز اصلا دیمکدر (نبود  
 یوق ایدی دیمکدر (محصول ترکیب) اول اثناء قولاغنه بر آواز  
 ایرشدی که عقرب برنسنه انک ارقه سنه اورر سؤال ایلد بکنه

بویه اولوزدر جواب ویزدیکه بونیش آوازیدر که سسک الوتکه اورورم  
 هر سندر یلور ایسمده که تأثیر اول شعله حاصل اولوز اما کنده مک  
 چامبست و جلیختی ترک ایده میبیزم سسک پشت کبند و کند و به  
 دیدی که هیچ اندن اعلا اولر که بورا من طبیعتی بی بوخیر کین خویدن  
 قورنارم و ایو طبیعتی لری انک فتنه سندن امین ایده بم صویه طالدی  
 عفری موج فایدی بریزه کتوردیکه کویا اصلا یوغیسی (قطعه)  
 \* هر عوانی که درین بز مکه شر و فساد \* تار صد حیل بهر لحظه از و  
 سیار دهند \* عوانی بونده بد خوی معناسنه در (که حرف رابط  
 صفت) بزم مجلس دیمکدر (که کاهدن مخفف ادات مکان) (شره  
 اضافتی بیانیه) (تار ترکیده تخریف ایدوب تل در لر) (صد حیل به  
 اضافت بیانیه) (بهر لحظه) (با حرف ظرف) (ساز موافقت معناسنه در  
 (دهند فعل مضارع جمع غائب و بره لر دیمکدر) (محصول یت)  
 هر بد خوی که بوشر و فساد بز مکاهنده بوز حیل تلنی اکا اویدر لر  
 ایسه یعنی اکا دائما نواز شله تطیب خاطر ایدر لر سه \* به ازان  
 نیست که در موج فنا غوطه خورد \* ناوی از خلق بخود و خلق  
 زوی باز دهند \* به ازان نیست اندن اعلا دکلدر دیمکدر (که  
 حرف بیان) (موج فنا بیانیه غوطه صویه طالمق غین مجوه نک ضمیمه در  
 (غوطه خورد بانه دیمکدر) (وی بد خویه را جمعدر) (خلق خود  
 بیانیه) (خلق خانک ضمیمه خوی دیمکدر) (خلق فتح بخا ایله مخلوق  
 معناسنه در) (بازادات تأکید) (دهند فعل مضارع جمع غائب قور توله لر  
 دیمکدر) (محصول یت) (اندن اعلا دکلدر که فنا موجه بانه یعنی دیار  
 عدمه کیده تا کیم اول بد خو کندی خوبندن و خلق اندن قور توله لر  
 (عروض) (بوقطعه بحر رمل متمدر و مخبوندنر که فاعلاتن فعلاتن  
 فعلاتن اولور (حکایت) (موشی چند سال درد کان خواجه بقالی  
 از نقلهای خشک و میوه های ترمالا مال بسری برد و ازان نعمتهای  
 خشک و تر می خورد خواجه بقال آرا میدید و اغماض میکرد و از  
 مکافات اعراض مینمود تار ورنی بحکم انکه گفته اند \* موشی با حرف  
 وحدت موش فاره دیمکدر (چند سال نیجه سنه دیمکدر) (دکان خواجه  
 بقالی) (لامیه خواجه تجارده استعمال اولور بقال معروف با حرف

وحدث (نقلهاها اذات جمع نقل نولك وقاطك محمد له منزعه معنائه در كه  
فندق و بادام و جوز كى) (خشتكم اضافت موصوفه در خشتك خانك  
ضميله قور و ديمكدر) (ميوه هاى زده بويله توياش ديمكدر) (مالا مال طلو  
ديمكدر) (بستر همي برد باشه چقان ايدى تعيش و تمكنا ايدى ايدى ديمكدر  
نعمتهلى خشتك) (بيانيه) (ميجور ديمكدر) (آن و اذات مفعول  
مبديد) (كوز ايدى ديمكدر) (انجاش كوز مزكدن كلك) (مى كرو ايلز  
ايدى ديمكدر) (مكافلت معروف) (اعراض يوز چورمكده مستعملدر  
ميجود) (كوستردى ديمكدر) (تا حرف انتها) (روزي يا حرف وحدث  
(ميجورول تركيب) (بفرزه نيجه سخته قورى نقلردن و ياش ميوه لردن  
طلو برخواجه بقالك تركا ننده تعيش و تمكنا ايدى ايدى و قورى و ياش  
نعمتلردن يوايدى تا بر كونه اول حكم سبيله كه ديمكدر) (بيت)  
\* سفته دون را چو كردد معده سير \* بر هزاران شور و شر كردد دلير \*  
سفته دون) (بيانيه) (را اذات مخصوص) (چو اذات تعليل) (كردد اوله  
ديمكدر) (هير طوق معنائه در) (دلير بنادر ديمكدر) (مخصوص بيت)  
الحق سفته نك چونكه معده سى طوق اوله ييك شور و شره دلير اولوب  
خسارت ايلز (عروض) (بو بيت بحر ميل مسدس مقصوددر كه فاعلاتن  
فاعلاتن فاعلات اولور \* حرص بر آن داشت كه هميان خواجه را  
بيريد و سزخ و سفيد هر چه بود بخانه خود كشيد چون خواجه وقت  
حاجت دست بهميان برد چون كبسه مفلسانش نهى يافت و چون معده  
كرسنكان خالى دانست كه آن كار مو شست كربه وار كين كزد و برا  
بكرفت ورشته دراز برپاي او بيمت و بكنداشت تا بهپوراخ خود درون  
رفت و باندازه رسته خور ازرا بدانست \* حرصش شين ضمير مو شه  
راجعدر) (بران انك اوزر يته ديمكدر) (برداشت فعل ماضى مفرد غائب  
قالقدى ديمكدر) (كه حرف بيان) (هميان خواجه لاميه هميان كبسه  
ديمكدر) (را اذات مفعول) (بيريد كسدى ديمكدر) (بخانه خود لاميه  
با حرف صله) (كشيد فعل ماضى مفرد غائب جكدى ديمكدر) (چون  
اذات تعليل) (بوغت حاجت بيانيه با حرف ظرف) (هميان با حرف صله  
برد) (فعل ماضى مفرد غائب ايلندى ديمكدر) (چون اذات تشبيه  
كبسه مفلسانش) (لاميه شين ضمير كبسه خواجه به راجعدر) (مفلس

معلوم (تبی پوش دیمکدر) یافت فعل ماضی مفرد غائب بولدی دیمکدر  
 (بحون ادا ت شبیه) معده کرستان لامیه معده معروف کرسته آج  
 دیمکدر بکاف ها، رسمیدن تبدیل دوالف نون ادا ت جمع اجلرک معده سی  
 کبی دیمکدر (خلک پوش دیمکدر) دانست فعل ماضی مفرد غائب  
 بلدای دیمکدر (که حرف بیان) کارموشست لامیه ظواهرک اشیدر  
 دیمکدر (کر به کافک خمیله کدی دیمکدر) و ادا ت ت شبیه کدی کبی  
 دیمکدر (کین کرد پوشو ایلدی دیمکدر) و ادا ت مفعول (بکرفت  
 باء تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب طوتدی دیمکدر) رشه دراز  
 بیانه لوزون ایپلک دیمکدر (بر حرف صله) پای اولامیه (بست  
 فعل ماضی مفرد غائب باغلدی دیمکدر) بکذاشت باء تا کید ایله  
 ترک ایلدی دیمکدر یعنی صالیو پردی (بموراخ خود بیاتیه با حرف صله  
 سوراخ ملک دیمکدر) در و ن رفت ایچر و کیردی دیمکدر (ویاندازه  
 رشته لامیه) اندازه بونده ایپلک یو پندن عبارتدر (غور نهایت  
 معناسنه دیب دیمکدر) ادا ت مفعول (بدانست یله تا کید ایله فعل  
 ماضی مفرد غائب یلدی دیمکدر) محصول ترکیب) موشک حرصی  
 الک لوزینه قالدی یعنی جلی اولان قوت طامعه سی اولیه حرکت  
 ایلدی که خواجه بقالک کبسه سی کسیدی و قزل و آق هر نه وارایسه  
 کندی خانه سه چکدی خواجه حاجت وقتنده الینی کبسه به ایلندی  
 مفلسر کبسه سی کبی پوش و اجلر معده سی کبی نالی بولدی بلدیکه  
 اول ایش موشک فعلیدر کدی کبی پوشو ایلدی فاره بی طوتدی و بر  
 لوزون ایپلک ایاغنه بغلیدی و صالیو پردی تا دلکینه ایچر و کیردی  
 و ایپلک یو یله اول دلک غور بی یلدی \* دنبال آن گرفت و آن  
 سوراخ را بکند تا بخانه وی رسید خانه دید چون دکانچه صرافان سرخ  
 و سفید برهم ریخته و دینار و درم باهم آمیخته حق خود را تصرف نمود  
 و موش را بیرون آورد بچنگال کر به سپرد تا جزای خود دید آنچه دید  
 و مکافات حق ناشناسی خود کشید آنچه کشید \* دنبال آن لامیه دنبال  
 بونده اوج دیمکدر (آن رشته به اشارتدر) سوراخ را ادا ت مفعول  
 (بکند باء تا کید ایله و کاف عربک فتحیله فعل ماضی مفرد غائب  
 فازدی دیمکدر تا حرف اتها) بخانه وی لامیه با حرف صله (وی موشه



را چقدر (خانه) یا حرف وحدت همزه حرف توسل خانه را بپادشاه عبارتند  
 (دید فعل ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر) چون ادات تشبیه  
 (دکا پنجه چه ادات تصغیر صرافانه اضافت بیانیه) برهم قریشق  
 دیمکدر (فرشته ماضیدن فیمدر دوکلس دیمکدر) باهم بربریه دیمکدر  
 (آمیخته ماضیدن فیمدر قرشمش دیمکدر) حق خود بیانیه (را ادات  
 مفعول) نمود فعل ماضی مفرد غائب کوستردی دیمکدر (موش را را  
 ادات مفعول) بیرون آورد چقیاردی دیمکدر (بچنگال کر به لامیه) با  
 حرف صله چنگال پنجه دیمکدر (سپرد فعل ماضی مفرد غائب اصمردی  
 دیمکدر یعنی بوردی) تا ادات تعلیل (جزای خود لامیه) دید فعل  
 ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر (آنچه اول نسنه بی کدی دیمکدر) مکافات  
 حق ناشناسی لامیه (مکافات معروف) حق ناشناس وصف ترکیبدر  
 یا حرف مصدر حق بیلمیچیلک مکافاتنی دیمکدر (کشد فعل ماضی  
 مفرد غائب چکدی دیمکدر) (محصول ترکیب) اول ایلاکک اوجنی  
 طوبندی و اول دلیکی قازدی تا کیم موشک خانه سینه ایشدی بر خانه  
 کوردیکه صرافلردکا پنجه سی کبی قزل و آفی یعنی التون و کومش قریشق  
 دوکلس والتون و آنچه بربریه قرشمش کندی حقن تصرف کوستردی  
 یعنی آلدی و موشی طشره چقاندی و کدینک پنجه سینه اصمردی تا کیم  
 جزاسنی کوردی اول نسنه که کوردی یعنی کوردیکی کدینک مستحق  
 اولدینغی ایدی کوردی و حق یطوب الکلمق مکافاتنی چکدی اول نسنه که  
 چکدی یعنی جزای مایلیقنی بولدی (قطعه) کرشور و شری هست  
 حر یصان جهازا است \* خرم دل قانع که زهرشور و شری رست \*  
 کر حرف شرط (شور و شرفتنه و بلا دیمکدر یا حرف وحدت  
 (هست و اریسه دیمکدر) حر یصان جهازا است مستفک مفعولانه در را  
 ادات تخصیص (خرم ممرور دیمکدر و مبتدا) (دل قانع لامیه) (که  
 ادات تعلیل) رست رانک فتحیله فعل ماضی مفرد غائب قور تولدی دیمکدر  
 (محصول یت) اگر برشور و شر و اریسه یعنی هر قدر مصائب واقع  
 اولورسه جهانه حر یصان اولر ایچوندر مسرور قانعک کوکلدر که  
 هر فتنه و مصائب قور تولدی \* در عرفناعت همه روح امدوراحت \*  
 در حرص فرو نیست اگر در دسری هست \* عرفناعت لامیه (روح رانک

قهقهه نعمت و راحت معناسنه در (آمد بونده آدات خبر) (فزونست  
 باحرف مصدر آرتقلقدر دیمکدر) (درد سر باش اغریسی دیمکدر  
 اما بونده محنت و مشقت وار ایسه دیمکدر) (محصول بیت) (قناعت  
 عزتده مجموعی نعمت و راحت واردر جر صده اگر جاء محنتی وار  
 ایسه زیاده لك واردر یعنی هوسی آرتیر حاصلی قناعتده راحت  
 جر صده محنت واردر (عروض) بوقطه - مه بحر هیزج اخب  
 مکفوف و محذوفدر که مفعول مقابیل مقابیل مفعولن در (حکایت)  
 روباهی بر سر راهی ایستاده بود و چشم مراقبت بر جب و راست  
 نهاده ناکاه از دور سیاهی پیدا شد نزدیک آمد دید که یکی درنده  
 کرکی بلسک بزرگ بر صورت یاران صادق و دوستان موافق همراه  
 می آیند نه آرا ازین توهم فریبی و نه این را ازان دغدغه آسبی روباه  
 پیش دوید و سلام کرد و وظیفه احترام بجای آورد گفت الحمد  
 لله که کین دیرین بهر تازه مبدل شده است و دشمنی قدیم بدوستی  
 جدید معوض گشته اما میخواهم که بدانم سبب این جمعیت چیست  
 و باعث این امنیت چیست \* روباهی باحرف وحدت (سر راهی  
 بیانیه باحرف وحدت) (ایستاده ماضیدن قسمدر طور مش دیمکدر  
 بود آدات ماضی) (چشم مراقبت بیانیه مراقبت مصدر در انتظار  
 معناسنه) (جب جیم عجمک قهقهه صول دیمکدر) (راست صاع دیمکدر  
 نهاده ماضیدن قسمدر قومش دیمکدر) (سیاهی باحرف وحدت  
 سباه بونده قرالتی دیمکدر) (نزدیک آمد یقین کلدی دیمکدر) (دید فعل  
 ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر) (که حرف بیان) (یکی بر دیمکدر  
 درنده اسم فاعلدر یدری معناسنه در) (کرکی باحرف وحدت) (با  
 حرف صله) (سک بزرگ بیانیه) (صورت یاران صادق بیانیه و موصوفک  
 صفتیه صادق دوستلر صورتده دیمکدر) (دوستان موافق یاران  
 صادق کی او یغون دوستلر دیمکدر) (همراه بولداش دیمکدر) (می آدات  
 نامکبد) (آیند فعل مضارع جمع غائب کلورلر دیمکدر) (نه حرف نفی  
 آرا را اذات تخصیص) (آن کر که اشارتدر) (ازین سکه اشارتدر  
 توهم بونده قورقور دیمکدر) (ما بعدینه اضافه مفعولنه در) (فریبی  
 باحرف مصدر الدائم دیمکدر) (دغدغه آن لایمه دغدغه بونده

نشویش معناسنه (آسیب ضرر معناسنه در) یا حرف تنکیر (پیش  
ایلو دیمکدر) دوید فعل ماضی مفرد غائب سکرندی دیمکدر (وظیفه  
احترام پیسانه احترام اعزاز معناسنه در) بجای یا حرف صله برینه  
دیمکدر (آورد فعل ماضی مفرد غائب کنوردی دیمکدر) که حرف  
پیشان (کین معروف) برینه اضافت پیسانه دیرین اسکی دیمکدر  
(بمهرتازه ده پیانیه یا حرف صله مهر محبت دیمکدر) مبدل شده است  
تبدیل اولشد دیمکدر (دشمنی یا حرف مصدر) قدیم ده دیرینه کپی  
(بدوستی یا حرف صله یا حرف مصدر) جدید یکی دیمکدر (کشته  
اولمش ای ادا تآکید) خواهم فعل مضارع متکلم وحده استم  
دیمکدر (که حرف بیان) بدائم یا تآکید ایله فعل مضارع متکلم  
وحده یله یم دیمکدر (سبب این جمعیت لایمه بوجعیتک سبی دیمکدر  
(چیت ندر دیمکدر) باعث این امنیت ده بویه بوامنیتسه بادی  
دیمکدر (کبت کپرد دیمکدر) (محصول ترکیب) بدلکو بریول باشند  
دورمش ایدی و مراقت کوزینی صوله و صناعه قوش ایدی یعنی  
اطرافه دقت ایله نظر ایدر ایدی انستزین اوزاقدن برقرالنی پیدا  
اولدی بقین کلدی کوردی که بریرینی قورد بریوک گوپک ایله  
صادق یارل و موافق دوستلر صورتند بولدش اولوب یله کلورلر  
نه قوردلر کلیدن الداعق قور قوسی وار ونه کلک قوردون ضرر  
نشویشی وار دلکو ایلرو سکرندی و سلام ایلدی یعنی و یردی و اهراز  
و احترام وظیفه سنی برینه کنوردی و دیدی الحمد لله که اسکی کین  
و عداوت تازه محبت مبدل اولمش و اسکی دشمنلک دوستلره عوض  
اولمش اما استم که یله یم بوجعیته سبب ندر و بوامنیته باعث گمدر  
\* هک گفت سبب جمعیت مادشمنی شبانست اما دشمنی کرک و شبانه  
مستغنی از پیران است و سبب دشمنی من یاوی آنکه دی روزین کرک که  
امیر و زمرادولت رفاقت وی دست داده است برمه ماحله کرد و یک  
یره بر بود من چنانچه عادت من بود در قفسای وی ید و یدم تا آن  
یره از وی بستام اظا بوی نرسیدم چون یاز آندم شبان چوب بر من  
کنید و بی موجب مرا بجانید من نیز رابطه دوستی از وی بکستم  
و بادشمن قدیم وی پیوستم \* سبب جمعیت ما لایمه در یرم جمعیتک

سببی دیمکدر (دشمنی شان مصدرک مفعولہ در) دشمنی با حرف مصدر  
 (شان چوبان دیمکدر چوبانہ دشمنلکدر دیمکدر) (دشمنی کرک لامیہ  
 قوردک دشمنلکی دیمکدر) سبب دشمنی من لامیہ (با حرف مصاحب  
 (وی شبانہ راجعدر) (دی روز دونکی کون دیمکدر) (که حرف رابط  
 صفت) (امروز بو کون دیمکدر) (مرارا ادا ت صلہ) (دولت رفاقت  
 وی یانیہ و مصدرک مفعولہ رفاقت مصدر در) (با قد ا شلق معناسنه  
 وی کر که راجعدر) (دست داده است میسر اولشدر) (رمه سوری  
 دیمکدر) (ماہ اضافت لامیہ) (بره قوزی دیمکدر) (بر بود باء تأکید ایلہ  
 فعل ماضی مفرد غائب قایدی دیمکدر) (عادت من لامیہ) (بود ادا ت  
 ماضی) (قفای وی لامیہ) (بدویدم باء کید ایلہ فعل ماضی متکلم وحده  
 سکرتم دیمکدر) (نا ادا ت تعلیل) (بره رارا ادا ت مفعول) (بستانم باء  
 تأکید ایلہ فعل مضارع متکلم وحده آلم یعنی قورتارم دیمکدر) (بوی  
 با حرف صلہ) (ترسیدم فعل فی ماضی متکلم وحده ایشدم دیمکدر  
 لا چون ادا ت تعلیل) (باز آمدم رجوع ایلدم دیمکدر) (چوب دکنت  
 معناسنه در) (کسیدم فعل ماضی مفرد غائب چکدی دیمکدر) (بی موجب  
 سبب سبز دیمکدر) (مرارا ادا ت مفعول) (رنجانی د فعل ماضی متعدی مفرد  
 غائب اینجندی دیمکدر) (من نیز بن دخی دیمکدر) (رابطه دوستی بیانم  
 با حرف مصدر) (بکستم باء کید ایلہ فعل ماضی متکلم وحده اوزدم  
 دیمکدر) (بادشمن قدیم وی یانیہ و لامیہ وی شبانہ راجعدر) (با حرف  
 مصاحب انا اسکی دشمنی ایلہ دیمکدر) (پوستم فعل ماضی متکلم  
 وحده اولشدم دیمکدر) (محصول ترکیب) (داکو دوستلک سببین سوال  
 اید نجسه کلب دیدی بزم جعیمزک سبی چوبانہ دشمنلکدر اما  
 قورد ایلہ چوبانک دشمنلکی بیاندن مستغنی در و بنم دشمنلکمه سبب  
 چوبان ایلہ اولدر که دونکی بر قورت که بو کون بکا انا بولد ا شلقی  
 دولتی میسر اولشدر بزم سورومزه جله ایلدی و بر قوزو قایدی  
 بن انجایین که بنم عادتدر انا قفا سندن سکرتم تا که اول قوز و پی  
 اندن آلام اما قورده بشتم چونکه رجوع ایلدم چوبان بکا دکنت  
 چکدی و سبب سز بنی اینجندی بن دخی دوستلق رابطہ سنی اندن  
 اوزدم و انا اسکی دشمنه متصل اولدم (قطعه) بدشمن دوست

شوزان سان که هرگز \* بتبع دشمنی نخواستد دوست \* بدشمن باحرف  
 مصاحبت (شواضر حاضر مفرد اول دیمکدر) (زان سان انک کی  
 انجیلین دیمکدر) (که حرف رابط) (هرگز اصلا دیمکدر) (بتبع دشمنی  
 باحرف مصاحبت اضافت بیانیه یا حرف مصدر دشمنک فلجی ایل  
 دیمکدر) (نخواستد فعل نفی مستقبل مفرد غائب طرمله مه دیمکدر  
 یعنی باره له دیمکدر) (ناضم بر خطاب مفعول) (دوست دری دیمکدر  
 (محصول یت) دشمن ایل دوست اول انجیلین که اصلا دشمنک  
 فلجی ایل سنک دریکی یعنی وجود یکی باره له حاصلی برکونامدارا  
 ایل که اصلا سکا دشمنک ایتمکه قدرتی اولیه \* مکن بادوست چندان  
 دشمنی ساز \* که برغم تو بادشمن شود دوست \* مکن نهی حاضر  
 مفرد غائب ایل دیمکدر) (با دوست باحرف مصاحبت) (دشمنی ساز  
 با مصدری ایل دشمنک دوز یچی دیمکدر یعنی دشمنک ایلجی) (که  
 حرف تعلیل) (برغم تو سکا برغم اوزره یعنی سکا عنادا دیمکدر) (بادشمن  
 باحرف مصاحبت دشمن ایل دیمکدر) (محصول یت) (دوست ایل  
 اواقدر دشمنک ایل که سکا رغما دشمنک ایل دوست اولور) (حکایت)  
 دیو باه را گفتند هیچ توانی که صد دینار بستانی و پیغمای بسکان ده  
 رسانی گفت والله مردی فراوانست اما درین معامله خطر جانست \*  
 دیو باه را را ادات صله (گفتند فعل ماضی جمع غائب دیدلر دیمکدر  
 (توانی فعل مضارع مفرد مخاطب استفهامی متضمن قادر مبین  
 دیمکدر) (که حرف بیان) (بستانی باه تأکید ایل فعل مضارع مفرد مخاطب  
 آله سین دیمکدر) (پیغمای یا حرف وحدت بر خبر دیمکدر) (بسکان ده  
 لامبه باحرف صله) (سک معلوم الف نون ادات جمع) (ده کوی  
 دیمکدر) (رسانی فعل مضارع متعدی مفرد مخاطب ایرشدره سین  
 دیمکدر) (مردی باه مصدریه ایل اجرت معانسته) (فراوان بول و چوق  
 معانسته در) (معامله آتش ویرش دیمکدر) (خطر جان بیانیه جان  
 قورقوسی دیمکدر) (محصول ترکیب) (دلکویه دیدلر هیچ قادر مبین  
 یعنی ایده یلور مبین که یوز التونی اله سین و کوبک کلبرسته بر خبر  
 ایرشدره سین یعنی سکا یوز التون اجرت و برلم وارسکان دهه بر خبر  
 کتور دینجه دیدی والله چوق اجرتدر لکن بواکش ویرشده جان

قورقوسی وارد در (قطعه) از سفلہ بیل مکرمت امید داشتن \* کشتی بوج  
 لجہ حرمان فکند نست \* سفلہ دنی دیمکدر (نیل نونک قحجیہ نائل  
 اولوق معناسنه در) مکرمتہ اضافت مفعولہ در (امید داشتن امید  
 ایلک دیمکدر) کشتی کمی دیمکدر (فکندنک مفعولی) بوج لجہ  
 حرمان لامبہ و بیانیہ (با حرف صلہ موج طائفہ دیمکدر) لجہ در یک  
 صودیمکدر (حرمان مصدر در محروم و ملوق معناسنه) فکندن مصدر  
 آنکی و یراقی معنالیته (محول بیت) ایلوق و دیدن مکرمتہ نائل  
 اولوق امیدن ایلک محروم و ملوق دریاسی موجنه کمی صالمقدر حاصلی  
 خسیس و دیدن مأمول انعام محروم و ملوق غیر بی منج دکلدر \* پیش  
 عدو زیون شدن از بیل مال و جاہ \* خود را بورطہ خطر جان  
 فکند نست \* پیش عدو بیانیہ دشمن فتنده دیمکدر (خود را  
 را اادات مفعول) بورطہ یا حرف صلہ (ورطہ محل هلاک دیمکدر  
 بورطہ خطر جان بیانیہ) خطر خوف معناسنه (محول بیت)  
 دشمن فتنده مال منصبه میلدن ناشی زیون اولوق کنیدی جان قورقوسی  
 محله آنقدر یعنی حرص مال سبیلہ دشمنه زیون اولوق مهلکه  
 عظیمه در (عروض) یوقطه بحر مضارع اخرج مکفوف مقصور در که  
 مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات اولور (حکایت) شتری در صحرا  
 چرا میکرد و از خار و خاشاک آن صحرا غدا بی خورد بخار بینی می رسید  
 چون زلف خویان در هم و چون روی محبوبان تازه و حرم کردن را  
 در از کرد تا آنرا بهره کبرد دید که در میان آن اقمی حلقه کرده و سر را  
 یادم فراهم آورد باز پس کشت و از آرزوی وی بگذشت خار بن پنداشت  
 احترام وی از زخم سنان اوست و اجتناب وی از تیزی دندان او شتر اتوا  
 در یافت گفت که بیم من ازین مهمان پوشیده است نه از میربان اشکار  
 و ترس از زهر دندان مارست نه از زخم پیکان خارا کر نه هول مهمان  
 خوردی میرباز نیک لقمه کردی \* شتری با حرف وحدت (چرا اسم  
 مصدر اولتله معناسنه) می اادات حکلیه (چرا میکرد اولتله ایدی دیمکدر  
 خار دیکن) خاشاک ان لامبہ خاشاک خار عطف تفسیر بدر (غدا  
 غین معجمه نک کسر یله معروف) می اادات حکایه (خورد فعل ماضی  
 مفرد غائب بر ایدی دیمکدر) بخار بینی با حرف صلہ خار بن دیکن اوجانی

دیمکدر یا حرف وحدت (می ادا تائکبد) رسبد ایرشدی دیمکدر  
 (چون ادا ت تشبیه) زلف خوبان لامیه (درهم صبق دیمکدر) چون  
 ینہ ادا ت تشبیه (روی محبوبان لامیه) تازه معروف (خرم بونده  
 عطف تفسیر یدر) کردن کاف عجمک فخبله بو یونہ دیمکدر (را ادا ت  
 مفعول) دراز کرد اوزاندی دیمکدر (تا ادا ت تعطیل) آتار ادا ت مفعول  
 آن خار ینہ اشارتدر (بهره یا حرف وحدت همزه حرف توسل) بهره کیرد  
 منفعتله دیمکدر (که حرف بیان) میان آن لامیه آن خار ینہ اشارتدر  
 (افعی باه تانی وحدت افعی بیلان دیمکدر) حلقه کرده چور کلنش  
 دیمکدر (وسر را ادا ت مفعول) بادم یا حرف فصاحت دم دالک  
 ضمیمه قو برق دیمکدر (فراهم آورده پریره کتور مش) باز پس کشت  
 اردینہ دوندی دیمکدر (ارزوی وی لامیه) بگذشت باه تائکیدایله فعل  
 ماضی مفرد غائب ترک ایلدی دیمکدر (پنداشت فعل ماضی مفرد غائب  
 ظن ایلدی دیمکدر) احتراز وی لامیه وی شتره راجعدر انک فاجنسی  
 دیمکدر (زخم سنان او بیاتیه و لامیه سنان مرزاق دیمکدر بونده دیکندن  
 هبارتدر) او خار ینہ راجعدر (اجتناب وی لفظاً و معناً احتراز وی  
 کیدر) تیزی یا حرف مصدر کسکینلک دیمکدر (تیزی دندان او  
 لامیه لر در انک دیشنک کسکینلکندن دیمکدر او ینہ خار ینہ راجعدر  
 آتار) را ادا ت مفعول آن بو کلامه اشارتدر (در یافت کادی دیمکدر  
 (که حرف بیان) یم من لامیه بنم خوفم دیمکدر (مهمان پوشیده  
 موصوفک صفت پوشیده اسم مفعولدر مستور معناسنه) میربان آشکارده  
 بویله) میربان قونق صاحبی دیمکدر (ترس من لامیه بنم قوزقم دیمکدر  
 زهر دندان مار) لامیه لر در (زخم پیکان خارده بویله) پیکان دمرن  
 دیمکدر (اگر ادا ت شرط) نه حرف نفی (خورد می به مصروف) هول  
 میهمان) لامیه مسافرک قور قوسی دیمکدر (خور دم فعل ماضی متکلم  
 وحده یا حرف حکایه بجه ایدم دیمکدر) میربان ادا ت مفعول میربان  
 دیمکدر که مراد خار بندر (کرد می خورد می کیدر ایلر ایدم دیمک اولور  
 بعض نسخه ده خورد می یرینه بودی واقعدر (محصول ترکیب)  
 برده و صحراده اولتر ایدی و اول صحرانک خار و خاشاکندن غذا یر ایدی  
 بر خار ینہ ایرشدی زلف جانان کی صبق و محبوبلر یوزی کی تازه و خرم

بو ینی

یومنی اوراندی تا که انی فائده لنه یعنی بیه گوردیکه انک ارا سنده بریلان  
 چور کلمش و باشی قوی و غلبه بریره کتورمش آردینه دوندی و خار بنک  
 آرزو سندن فراغت کلدی خار بن طن ایلدیکه انک احترازی یعنی  
 حذر اینه سی انک یعنی خار بنک مرزای یعنی دیکنی زخندندر وانک  
 اجتنابی انک دیشبنک که کینلکندندر دوه یوفکری اکلدی دیدیکه بنم  
 خورم بومستور اولان مسافردندر آشکار اولان اوصاحبندن دکل  
 و بنم فورق میلانک دیشبنک زهرندندر دیکنک دمرنی زخندن دکل  
 اگر مسافرک قورقو سنی بیه ایدم یعنی چکیمه ایدم مسافر صاحبی  
 برلقمه ایلر ایدم (قطعه) \* کر از لیم بترسد کریم نیست عجب \*  
 فرخست نفس نه از بشم واستخوان ترسد \* (کرادات شرط) (لیم الحقی  
 کیمسه به دیلر) (بترسد باء تا کیدایله فعل مضارع مفرد ثانی قورقور  
 لیمسه دیمکدر) (کریم لیمک ضدی) (خبت نفس مصدرک فاعلنه در  
 نفسک خبا تنندن دیمکدر) (بشم واستخوان وجود در عبارت در  
 (محصول یت) (کریم اولان کیمسه لیمدن قورقور لیمسه عجب دکلدر  
 نفسک خبا تنندن قورقور و جو دندن قورقور یعنی گندندن قورقور  
 طبیعتندن خوف و خشیت ایدر قورقور \* کسی که پانهد در میان  
 خاکستر \* مقرر است که از آنش نهان ترسد \* (کسی با حرف وحدت  
 (که حرف رابط صفت) (پا ایاق دیمکدر) (نهد فعل ثنی مستقبل  
 قومز دیمکدر) (در حرف صله) (میان خاکستر یا نه میان بونده ایچ  
 معناسنه در خاکستر کول دیمکدر) (مقرر تفعلیل باندن اسم مفعولدر  
 بونده مطلوب در دیمکدر) (که حرف بیان) (آنش نهان یا نه  
 (محصول یت) (بر کیمسه که کول ایچنه ایاق قومیه یعنی با صمیه  
 معلومدر که کیرلی آنشدن قورقور یعنی کوله با صمدی در و نده مستور  
 اولان آنشدن خوف ایدر حاصلی گولدن خوف ایچوب بلکه انده  
 اولان آنشدن خوف ایتدیکی کبی لیمک ذاتندن خوف اولتر جلیبندده  
 هر کوز اولان خبا تنندن خوف اولور (عروض) بوقطعه بحر مجتث  
 محبونددر که مغاعلن فعلات مغاعلن فعل اولور (حکایت) سبی زهر  
 طعمه بی بهره یدر و در وازه شهر ایستاده بود دید که فرمی نان کردن  
 کردن از شهر بیرون آمد و روی بصحرای نهاد سک در دنبال وی



روان شد و آواز داد که ای قوت تن و قوت روان و آرزوی دل و آرام  
 جان عزیزت بجا کرده و روی بکجا آورده گفت درین میان باجعی از  
 سرهنگان از کرکان و پلنگان آشنایی دارم احرام زیارت ایشان بسته ام  
 سگ گفت مرا متراسان که اگر بکام نهنک و دهن شیر روی من در قفای توام  
 (سکی با حرف وحدت) طعمه بیه جگ معناسنه در (بی بهره نصب سز  
 دیمکدر) برادات ظرف (در قبودیمکدر) دروازه شهر قیوسی دیمکدر  
 ایستاده) ماضیدن فسمدر طور مش معناسنه (نودادات ماضی) دیده  
 فعل ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر (که حرف بیان) (قرصی  
 یا حرف وحدت) (قرص چورک دیمکدر) (صکردان کردان  
 دونه دونه دیمکدر) (بیرون آمد چقدی دیمکدر) (بصحرا با حرف  
 صله) (نهاد فعل ماضی مفرد غائب قودی دیمکدر) (در حرف  
 ظرف) (دنبال وی لامیه دنبال بونده آرد معناسنه در) (وی قرصه  
 راجعدر) (دوان صفت مشبیه بیه کن دیمکدر) (دوان شد سکر تندی  
 دیمک اولور) (آواز داد چاغردی دیمکدر) (که حرف بیان) (قوت تن  
 لامیه) (قوت روان ده بویه اولکی واولک تشدید بیه ثانی تخفیف بیه ازق  
 دیمکدر) (روان جان معناسنه) (آرزوی دل لامیه) (آرام جان کذلک  
 ) (بجا کرده با حرف خطاب همزه حرف توسل) (ایلمش سین دیمکدر  
 ) (بکجا با حرف صله آورده یا حرف خطاب کنور مش سین دیمکدر  
 ) (سیابان مغروف) (باجعی با حرف مصاحبت با حرف وحدت  
 ) (سرهنگان الف نون ادات جمع) (سرهنگ چری باشی دیمکدر  
 ) (از کرکان اتی پیاندر که ازمن بیانیه معناسنه) (آشنایی با حرف مصدر  
 آشنالی دیمکدر) (دارم فعل مضارع متکلم وحده اثباتدن عبارتدر  
 بنم واردر دیمکدر) (احرام بونده) (بسته به مقارنتله نیت قطعیدن  
 عبارتدر) (مرا را ادات مفعول) (متراسان فعل نهمی متعددی مفرد  
 قورقمه دیمکدر) (که ادات تعلیل) (بکام نهنک با حرف صله کام دماغ  
 معناسنه) (نهنک تمساح دیمکدر کام نهنک لامیه) (دهن شیرده بویه) (روی  
 فعل مضارع مفرد مخاطب کبدر سین دیمکدر) (قفای تولا میسه  
 ) (محصول ترکیب) (برکلب هر یسه جکدن نصب سز یعنی آج شهرک  
 درو دروازه سنده طور مش ایدی کوردیکه بر چورک اتمک دونه دونه

یعنی یوازانه یوازانه شهر د خرقه و صحرا په یوز خودی یعنی توجه  
ایندی شک انکاردی ضربه میگردی و چاغز دیکه ای شک فوقی  
و جانک آزینی و کوکک اردوسی و روحک آرام و راحتی زه په  
عزیمت ایلمش سینه و نه بختیه توجه ایلمش سین دیدی یو پیا باند  
کرکند و پیا باند اولان سینه بگردن پر جمع ایله آشنالیم وارد  
انلری زیارته نیت ایلمش سک دیدی بی فور قه زبرا اگر تمساح  
دماغه وایسایم اغیز نه کیدر ایسک بن سک قفنا کده بم یعنی  
آرد کدن ایرلم (مضراع) برافتم قفید زلفک لایق زنجیر اولور سده  
(قطعه) کرکند جهان همه بگردی \* ساسکین نشوم زحمت  
و جوی \* کرادات شرط (کرد جهان لامیه جهانک اطرافنی) همه  
دوکل دیمکدر (بگردی) باند کید ایله فعل مضارع مفرد مخاطب  
دولانه سین دیمکدر ساسکین نشوم دوره بم دیمکدر (جست و جو ارامی  
مضامینه مرکیدر) (موصولیت) اگر جهانک خوره سنی مجموعی  
دولانه ایستاسنی ارامه دن دوره بم حاصلی مذهب عزمده کین سک  
آردو کیند خالی اولدم هرته نیت کید یعنی بنده کیدرم (عروض)  
یو قطعه بحر هزج مسدس آخر مقبوض و محذوفه که مقفول  
مفاعیلن فعولن لولور (قطعه) آنانکه جز بنان نبود زنده جانشان \*  
دارند رو بخند مت دونان برای نان \* آنانکه انلر که دیمکدر (بنان  
با حرف مصاحبت) (نمود فعل فی مستقبل اولیه دیمکدر) (زنده و انلر  
کسر یله دیری دیمکدر بحی مضامینه) (جانشان انلر جانی دیمکدر  
(دارند فعل مضارع جمع غائب) (رو یوز دیمکدر) (بخند مت دونان  
لامیه با حرف صلح الف نون ادات جمع دنیلر خدمته دیمکدر  
(برای ادات تعلیل) (موصولیت) انلر که ایکنک غیری ایله انلر جانی  
دیری اولمن یعنی جانی اکل و شریده یلنلر دنیلر خدمته یوز طوئر  
انلر ایچون \* کر فی المثل زمست کسان صد قفا خورند \* همچون  
سک کرسنه دونداز قفای نان \* کرادات شرط (فی المثل) مثلاً دیمکدر  
(دست کسان لامیه خلقک الذن دیمکدر) (قفا یوندم سلمه مضامینه در  
(خورند فعل مضارع جمع غائب) (هم ادات نا کید  
(چون ادات تبیه) (سک کرسنه یانله آج کلب کتی دیمکدر) (دوند

فعل مضارع جمع غائب میگردانند (فعلای مان یستایه اتمک  
 آردی صره میگردان (محصولیت) انکر مثلاً خلقک المذن بوز سه ده  
 بیرلایسه اچ کلب کی اتمک آردی صره میگردان (عروض) یوقطعه  
 بحر مضارع الخرب مکفوف معصور در که معقول فاعلات مضاعف  
 فاعلات اولور \* پنج پانک را گرفته چیا بشکل کچ پیکران اقتصادی  
 و پای در میان کچ روی پنهادی گفت از مار نجریه داشتم که با آن راضی  
 و راست روی همیشه از سنک جفا سر گرفته است باز رحم ستم دم بریده \*  
 پنج پانک یتکچ میگردان (را ادات صله) چرا نیچون میگردان (بشکل  
 کچ پیکران یثیه با حرف نظرف شکل هیأت مطاعنه در کچ پیکر  
 ترکیب توصیفدر پیکر صورت معنائیه انگری صورتلی میگردان الف نون  
 ادات جمع انگری صورتلیلر شکنده میگردان (اقتصادی فعل ماضی مفرد  
 مخاطب واقع اولدک میگردان) پای مبتدا (پنهادی خبری) (حرف صله  
 میان کچ روی یثیه ملان اوره معنائیه بعضی نشهنه دو جلدن واقع  
 اولشدن) (مجزو وصف ترکیبدر انگری میگردان) میگردان یا معقول حرکتده  
 مصطلحدر با حرف مصدر (تهلیدی باء تا یکده الیه فعل ماضی مفرد  
 مخاطب) (حاریلاندن میگردان) (نجریه داشتم ستمدم میگردان) که حرف  
 یتیان (با آن با حرف الصاق سببیتی منضمین) (بطریق بلاء مصددر به الیه  
 طوغر واقع میگردان) (راست رو وصف ترکیبدر طوغری میگردان)  
 میگردان یا بخود حرکت مقبولده مصطلحدر با حرف مصدر (همیشه  
 دلما میگردان) (سنک جفا یثیه) (سر کو فقه باشی فاعلش یعنی از یثیش  
 (زخم ستم یثیه ظلم زنجیدن میگردان) (دم بریده قوری کسلس میگردان  
 (محصول ترکیب) یتکجه دیدیلر نیچون انگری صورتلیلر شکنده  
 واقع اولدک یونکر و لک اوره ستم یا میدانشه ایاق خودک یعنی عدم  
 استقامته میل ایلدک دیدی ییلا ندن نجریه ایلدم که اول طوغر یثیق  
 و راست و لک یعنی استقامتی سببیه دلما جفا طاشندن باشی از یثیشدر  
 یا ستم یاره سندن قوری کسلس وقوچمشدر (قطعنه) هر چاری  
 بصورت خود کردد آشکار \* اورا چو جان کشند در اغوش خوش ننگ \*  
 بصورت خود یثیه با حرف نظرف کنیدی صورتنده میگردان (کردد  
 فعل مضارع مفرد غائب اوله میگردان) آشکار فاعلی (اورا را ادلت

مفعول او پری به راجعدر (جو ادات تشبیه) کشند فتح کاف ایله فعل  
مضارع جمع غائب چکرلر دیمکدر (دراغوش خویش لامیه کنسیدی  
فوجاغنه دیمکدر) تنک بونده مصصق دیمکدر (محصول بیت)  
هرنه بیرده که پری کنسیدی صورتنده آشکلر و طاهر اوله اتی جان کی  
مصصق کنسیدی فوجاغنه چکرلر حاصلی صورت زیاده کورندوکی  
ایچون هر کس میل واستک ایله \* هر جایشکل راست براید بسان مار \*  
سنگین دلان زور زدنش بچوب وسنک \* بیشکل راست پیا نیسه یا  
حرف مصاحب طوغری شکلی ایله دیمکدر (اید ظاهر اوله) (سان مانز  
یلان کی دیمکدر) سنگین دل وصف ترکیبدر طاش کوکلی دیمکدر  
هر جلسر معنائنه الف نون ادات جمع (نند فعل ماضی جمع غائب  
شین ماره راجعدر (محصول بیت) هرنه بیرده پری شکلی مستفیده  
یلان کی طاهر اوله طاش کوکلی ر اتی اوز اقدن دکنک و طاش ایله  
اوردر (عروض) بحر مضارع معلوم (حکایت) عوکی از جفت خویش  
جدا مانده و محنت بی جفتیش بر کار در یا نشانه و هر سو نظری می  
انداخته و خاطر غمیده خود را از غم بی جفتی می برداخت ناکهان \*  
عوکی یا حرف وحدت غولق قور بغه دیمکدر (محصول ترکیب)  
بر قور بغه کنسیدی چفتندن جدا دوشمش ایدی و جفت سزک محنتی  
دو یا کار بنه اوتورشمش ایدی هر طرفه نظر ایله ایندی و کنسیدونک  
غم کورشمش خاطر بی جفت سزک غمندن اکار دی آنیمرن (منوی)  
ماهی دید دره پانه آب \* همچون آب روان روان بشتاب \* ماهی  
باه نانی حرف وحدت ماهی باه اصلیه ایله بالی دیمکدر (دید فعل  
ماضی مفرد غائب کوردی دیمکدر) میان و میانه اورنه دیمکدر (آه  
اضافت لامیه) هم ادات ناکید (جو ادات تشبیه) آب روان اثار صو  
دیمکدر (روان صفت مشبیه کیدیچی دیمکدر) (بشتاب با حرف  
مصاحب بشتاب عجله دیمکدر) (محصول بیت) ترکیب هر بو طدر  
قور بغه انسرین صویک اورنه سنده بر باق کوردی اثار صوکی  
عجله ایله کیدیچی \* همچو مقراض از سبکه سیم \* اطلس سطح آب  
از بوندونیم \* همچو ادات تشبیه (مقراض بحر یفا ایدوب مقص  
دورلر (سبکه سیم لامیه کومش سبکه سی یعنی دوکه کومشدن

دیمکدر (اطلس سطح آب بیابانه و لامینه) (اطلس معروفی سطح  
 پونده تاوان دیمکدر اوست معناسنه در صویک اطلس کی اولان  
 سطحی دیمکدر (از من معناسنه) (اوماهی به را جمدن) (بدونیم  
 ایکی بار چه دیمکدر (محصول بیت) اول ماهی دوکه کو مشدن  
 مقراض کی ابدی اطلعه بمائل اولان سطح آب لندن ایکی بار چه  
 اولوردی یعنی صوی یاره یاره کزردی \* یا چو این هلالی از کم  
 و کاست \* بمقابل پنجش از چپ و راست \* یا حرف ترمید (چو ادات  
 تشبیه) (این امین دیمکدر (هلالی یا حرف تنکیر هلال آب ایکی سنی  
 اوجی زمانی کی اولان زمانه دیرل) (کم و کاست عطف تفسیر یدر  
 اکسلک معناسنه) (تمایل باز ایله صالغفه دیرل) (پنجش یا حرف  
 مصاحبت) (از ادات صله) (محصول بیت) اول ماهی اطلس سطح آب  
 ایکی باره ایدن کومش مقراض ایدی یا خود اکسلکدن و نه صالغن  
 امین اولان هلال کی ضوله صاعه پنجش ایله تمایل ایدی \* چون  
 غولک ویزا پدیده خاطرش بصحبت وی کشید قصه بی جفتی خود را  
 در میان آورد و از وی طلب مصاحبت کرد ماهی گفت مصاحبت را  
 مناسبتر در بامعت است و مصاحبت نامناسب صحبت را ناه است  
 مرا با توجه ضه است مرا جادو قدر دریا و زامنزل بکار ساحل مرا  
 دهان خاموش و تران بان پراز خروش ترا فتح لفسیر بلاهر که شکل ترا  
 ینشد نخواهد که بلو نشیند و مرا احسن منظر سیر مایه خوف و خطر  
 هر جا که بحال من دیده برافروزد و چشم طمع در وصال من دوزد  
 مرغان آسمان در هوای منشد و وحوش صحرا سودای من صیادان  
 کاه چون دام در جست و جوی من با هزار دیده و گاه چون شست  
 از بار آرزوی من پشت خمیده این بگفت و راه قدر دریا برداشت  
 و غولک را بر ساحل تنها بگذاشت \* چون ادات تعلیل (وی ماهی به  
 راجع صدر) (را ادات مفعول) (بدید باه تأکید ایله فعل ماضی مفرد  
 غائب کوردی دیمکدر) (خاطرش شین ضمیر غولک راجع صدر) (بصحبت وی  
 لامینه یا حرف صله) (کشید فعل ماضی مفرد غائب چکنندی دیمکدر  
 (قصه بی جفتی خود میانیه و لامینه یا حرف مصدر) (را ادات مفعول  
 کنندونک چغه سز لک حکایتی) (در میان آورد آورده به کنوردی

یعنی حکایه اینکه می‌کند و (از وی می‌نماید ماهی به را جعفر) طلب  
 مصاحبت مصدر که مفعولش در (مصاحبت و از ادات صله) در حرف  
 تأکید (بایست کرد که معنای) (سین و تاداد خبر) تا حرف توصیف  
 بنی (صحبت و از ادات صله) تا حرف بنی (شاید لایق معنای) (سین  
 و تا مفعول لایق می‌کند و می‌کند) (من اولادان تخصیص بنمیدکند) (تا و  
 با حرف مصاحبت) (چون ادات استغناء انکاری) (من اولادان صله جاز  
 می‌کند) (فرد را لامیه ذکر کردی می‌کند) (از ادات صله) (کار  
 ساحل لامیه ساحل ذکر کردی می‌کند) (من اولادان صله) (من اولادان  
 تخصیص) (خوش ساخت معنای) (از ادات تخصیص) (پرخروش  
 یونیه فریاد و فغان عینارند) (از ادات صله) (فج لقا چرکین  
 چهره معنای) (سیر بلا سیاه بلا فلقانی می‌کند) (سبک تر لامیه  
 و ادات مفعول) (نشد فعل مضارع مفرد غائب می‌کند) (نخواهد  
 فعل مضارع می‌مفرد غائب است می‌کند) (که حرف بیان) (تا و  
 با حرف مصاحبت) (نشد فعل مضارع مفرد غائب) (و توره می‌کند  
 من اولادان صله) (حسن منظر مصدر که مفعولش منظر چهره معنای  
 سرمایه خوف و خطر عطف تفسیری و معلوم) (هر که هر کس که  
 نقد یزنده) (بجمال من لامیه) (با حرف مصاحبت) (دیده کوز می‌کند  
 بر اعانت تأکید) (افروزد فعل مضارع مفرد غائب شعله اندر می‌کند  
 چشم طبع بنیایه وصال من لامیه) (دوزد فعل مضارع مفرد غائب  
 دیگر می‌کند) (دوزیدن یاد و ختن دن خازانه قلب اول نشد  
 افروزد ده بویله در) (مرغان آسمان لامیه) (هوای من ده بویله هوا  
 محبت معنای) (نون و دال ادات جمع خبر) (و خوش صحرای لامیه  
 صحرانک و خشی لری می‌کند) (سودای من لامیه بنم عشقه می‌کند  
 نون و دال رعایت جمع ایل حذف اول نشد) (گاه بعضی وقت  
 می‌کند) (چون ادات تشبیه) (دام توزاق) (جست و جوی من لامیه  
 بنی طلیده می‌کند) (با حرف مصاحبت) (هزار یک می‌کند) (چون بنه  
 ادات تشبیه) (شست شینک فحله بالق آبی می‌کند) (بلوار زوی من  
 لامیله در بنم آرزومک بویکندن) (بشت ارقه می‌کند) (نخیده ماهی  
 فسمدر بویکنش معنای) (این بویکنده اشارت در) (راه فرد را لامیه در)

برداشت فعل ماضی مفرد غائب یونده طوندی دیمکدر (مفعول را را)  
 اادات مفعولیه بکذاشت ترک ایلدی دیمکدر (مفعول ترکبت) چونکه  
 قور بنه بالغی کوردی خاطری انک صحنه چکنندی یعنی میل ایلدی  
 وکندینک ایش سزلی حکایه سنی اورتیه کیتوردی و بالقدر مصاحبت  
 طلب ایلدی بالغی دهری مصاحبتیه مناسبت کرکدر و مناسبت اولیان  
 صحنه لایق دیکدر بنم سنک ایله نه مناسبت وازد یعنی یوقدر بکا مکان  
 قور در بادیدو سکلمنزل صبح کارددر بنم اغزن خاموش و سنک دلیک پرخروش  
 سکا چرکین چهره بلا قلفا سیدر هر کیمسه که سنک شکلکی کوردو سنکله  
 استمر که اوتوره یعنی اوتورمغی استمر و بکا کوزل چهره خوف و خطر  
 سر ماه سیدر یعنی کوزل لکله بلایه اغزا مشددر هر کیمسه که بنم جامله کوزی  
 شعله نه یعنی یوزمه بقه طمع کوزینی بنم وصاله دیگر حاصلی وصاله  
 طبع ایلر آسمانک قوشلری بنم آرزومده دیرل و صحرانک وحشی لری بنم  
 عشقده دیرل صیادل بعضی کره بنی طلبنه آغ کی یک کوز ایلما ولور  
 یعنی کال دقت ایلرل و کاه اولته کی بنم آرزوم یوکنندن ارقه لری بوکیلور  
 اضطراب چکرلر دامه هزار دیده اولته به پشت نخسده مر اعاتاری  
 غایت اظیفدرتد بر بونی دیدی و در بانک دیی بولنی طوندی وغوی کارده  
 بالکزر اراقدی (قطعه) با کسی منشین که نبود باتور کوهر یکی \* رشته  
 پیوند صحبت اتحاد کوهر سنت \* با حرف مصاحبت (کسی با حرف وحدت  
 (منشین نمی حاضر مفرد اوتورمه دیمکدر) که حرف رابط (نیود فعل  
 نفی مضارع دیمکدر غائب اولیه دیمکدر) باتو با حرف مصاحبت (کوهر  
 اصل دیمکدر) یکی بردیمکدر (رشته پیوند صحبت لامیه و بیانه (رشته  
 ایلک پیوند مطلقا ایاق باغنه دیرل (اتحاد کوهر مصدرک فاعلنه در  
 اتحاد بر اولوق (مفعول بیت) بر کیمسه ایله اوتورمه که سنک ایله اصلده  
 بر اولیه یعنی هم جنس اولیه صحبت باغنک ایلکی اصلک بر اولسیدر  
 یعنی هم جنس اولیقلی قدر \* جنس را با جنس و با نا جنس اگر گیری  
 قیاس \* این بسان آب و روغن وان چو شیر و شکر است \* جنس را  
 را اادات مفعول (با جنس با حرف مصاحبت (با نا جنس با حرف صله  
 نا حرف توصیف نفی (کوی فعل مضارع مفرد مخاطب طوترسین  
 دیمکدر این نا جنسه اشارتدز (بسان اادات تشبیه (آب صو) روغن

باغ دیمکدر (آن چنسه ملا ارتدر) (شیر سوت دیمکدر) (محصول بیت)  
 جنس جنس ایله اولمقلنی تا جنس ایله اولمقلنه اگر قیاس و تمیل  
 طویر عین یق یعنی جنسک تا جنسک ایله اولمقلنی صوابه باغ کیدر یعنی  
 اصله لغز باغ ایلمز و اولمقلنی جنسک جنس ایله اولمقلنی سوت ایله شکر  
 کیم غله یعنی کایله مکریمدر (زهر و ض) (مظلوم) (حکایت) کبوتر  
 گفتند چونست که تو در چیدیش یاوری بخور مرغ خانگی برتیشتر  
 از آن قدرت تداری گفت بجه کبوتر بد از حوصله پدر و مادر بخورد  
 و جوهر مرغ خانگی تو هر مزله بر راه گذردیک حوصله هدای دو بجه  
 دیش نتوان داد و از نیم مزله هر روزی زهرار چوزه توان کشاد \*  
 کبوتر کوکر بچین دیمکدر و ادات ضله (گفتند فعل ماضی جمع غائب  
 دیدار دیمکدر) (چون دوم ضمه) بچون دیمکدر (که حرف بیان) (بجه  
 باو جم عجمه یاوری دیمکدر) (دیش باه عریله زیاده دیمکدر) (یاوری  
 فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب کنور مزین دیمکدر) (چو ادات تشبیه  
 مرغ خانگی طاق دیمکدر) (بر ادات ضله) (دیشتر باه عریله زیاده رک  
 دیمکدر) (ان لکنی به اشارتدر) (تداری نفی خطابدن عبارتدر و استغهای  
 متضمن) (قدرت یاوری قدرت یوقیدر دیمکدر) (اوور) (بجه کبوتر لامیه  
 حوصله پدر و لامیه) (حوصله خوردنی دیمکدر) (بخورد باه تا کید  
 ایله فعل ماضی مفرد غائب یوقیدر دیمکدر) (چوزه باغ دیمکدر مابعدیه  
 اضافتی لامیه) (مزله معروف) (پر حرف ظرف) (گذرد او غریزه دیمکدر  
 غلهای دو بجه لامیه) (دیش باه عریله زیاده دیمکدر) (نتوان داد  
 و بر میسر در دیمکدر) (نیم بازم دیمکدر روزی با حرف وحدت) (توان کشاد  
 آچلیسر در یعنی اشیر دیمکدر) (محصول ترکیب) (کوکر جینه دیلر که  
 بخورتدر که سن ایکی یاوریندن زیاده کنور مزین طاق کی اندن زیاده  
 قدرت یوقیدریدی کوکر جین یاور بیخی خدای انا سنک و بابا سنک  
 قور صغندن میر و طاووعک بلجی هر مزله دن بیر که یولده او غریزه یعنی  
 راست کلدینی مزله دن کبوتر قور صق ایکی یاورینه و بر زیاده یوقیدر  
 یارم مزله دن بر کونده یک بلجیه اشیمک ممکنر (قطعه) خواهی که  
 شوی جلال روزی \* همتانه مکن عیال بسینار \* (محصول بیت)  
 استر ایسک که جلال ز قلی اوله سین عیال بسینار اودش ایله عیال دینو



سرچا نفعه سی اوزر بکه لازم اولان اشخاصه دیرل \* دانی که درین  
 سرچه تنک \* حاصل نشود حلال بنسباز \* (محصولیت)  
 یاور سین که بوطار سیراجه ده یعنی عالم دنیاده حلال چوق حاصل  
 اولمز حلال صرف ادا بولنور (عروض) مظلوم مفعول انضاعان  
 فعولان (حکایت) کجشکی خانه غوروفی خود را با درداخت و در فرجه  
 آشیلان لك لك خانه ساخت باوی گفتند ترا چه مناسبت که باخته  
 بدین حقیری با جانوری بدان برزی همسایه باشی و خود را باوی  
 در محل اقامت و منزل استقامت هم پایه داری گفت من نیز این قدر  
 دائم اما بداندسته خود عمل نتوانم در همسایگی من مار بست که چون  
 هر سال بچکان آوردم و بخون جگر پیورم ناگاه در خانه من نازد  
 و بچکان من قوت خود سازد امثال ازوی کر بخته ام و در دامن دوات  
 این بزرگ او بخته ام امید میدارم که داد مرا ازوی بیستاند و چنان که  
 هر سال بچکان مرا قوت خود گردانیده است امسال و را قوت بچکان  
 خود گرداند \* کجشک کافی عربك ضمیمه و فونك سکونی و ججهك  
 ضمیمه سرچه دیدگری قوشدر (باز پرداخت بر اقدی) (محصول ترکیب)  
 بر سرچه میکنند ارث ایله نائل اولدیغی خانه سی بر اقدی و لیلک  
 یووه ششک دلکننده خانه بایدی سرچه به دیدیلر سکانه مناسبت  
 بو حقیر آمده جشه ایله بو اولوقسده جانور ایله قو کشو اوله مسین  
 و کندیکی انک اکنسه جک مخلنده و طوره جق منزلتمده مرتبه دش  
 طوطه سین دیدی بن دخی بو قدر یلورم اما کندی بیلدیگم ایله غمسه  
 قادر اولم بم نیم قو کشو آمده بریلان واردر که چونکه هر سینه یاور یلر  
 کتور رم و خون جگر له بسلرم انمزین بنم خانه مه سکر در و بنم  
 یاور یلرمی کند ویه آزیق ایلر بوییل اندن قاچشم و بو اولونک  
 دولتی اتکینه یا بششم امسند ایدر مکه بنم حقیمی اندن الله و انجلین که  
 هر ییل بنم یاور یلرمی کند ویه آزیق ایلمشدر یعنی بنم یاور یلرمی  
 بیدیکی کی بوییل انی یعنی ییلانی یاور یلرینه ازق ایله (قطعه) چور و باه  
 در پیشه شیر باشد \* زید اعم از زخم چنکال کرکان \* چو ادا ت تعلیل  
 (پیشه باه عریله مبشه دیمکدر) (شیره اضافت لامیه) (زید زاء معجمه نك  
 کسری و بانک فحبله فعل مضارع مفرد غائب دیر یلور یعنی کچور

دیمکدر ایمن دیمکدر (محصول بیت) چونکه داکوار سلاک همیشه سنده  
 اوله قوردرک چمکال یاره سندن امین کچور یعنی انک سایه سنده پیستریج  
 اولور \* ن پیدله خرد این امان یابد انکس \* که کیرد وطن در جوار برزگان \*  
 پیداد خرد این لامیه پیداد ظلم معناسنده در (خز دخله) مجمعه تک ضمیمه وفق  
 دیمکدر الفب نوین دلت جمع (باید فعل مضارع مفرد غائب بولور دیمکدر  
 ) که حرف رابط (کیرد فعل مضارع مفرد غائب) وطن مکان معناسنده در  
 (خوار برزگان لامیه اولولک یاتنده دیمکدر (محصول بیت) اوفقلرک  
 ظلمیدن اول کیمسه امان مولور که اولور قنده مکان طوته (عروض)  
 بو قطعه بحر تقاریب معنی سلندر که درت کره فعلین اولور (حکایت)  
 سک را گفتند سبب چیست که در خانه که تو باشی کدا کرد آن نتواند کشت  
 و بر هر آستانه خسی از انجا نتواند گذشت گفت من از حرص و طمع دورم  
 و به بی طبعی و قناعت مشهور از خوانی بلب نانی قانیم و از بریانی از خشک  
 استخوانی خرسند اما کدا سخره خرص و طمع است و مدعی جوع و منکر  
 شمع نان یک هفته اش در انبان و زبانش در طلب نان یکشنبه جنبان  
 غدای ده روزه اش در پشت و عصای در یوزه اش در مشب قناعت  
 از حرص و طمع دورست و قانع از حریر ص طماع نفور \* سک را را  
 ادات صله ( که حرف بیان (خانه یا حرف وحدت نوعیه همزه  
 حرف توسل) باشی فعل مضارع مفرد مخاطب اوله سین دیمکدر (کدا  
 درینجی دیمکدر ) کرد آن لامیه آن خانه به اشارت در اول خانه تک  
 اطرافنی دیمکدر (نتواند گذشت دولتمه قادر اولور دیمکدر (آستانه  
 یا حرف وحدت نوعیه (همزه حرف توسل آستانه اشک دیمکدر (ینه  
 سرابدن عسارت در (خسی فعل مضارع مفرد مخاطب بانه سین  
 دیمکدر (نتواند گذشت کجمه که قادر اوله مز دیمکدر (خوانی یا حرف  
 وحدت خوان سقره دیمکدر (بلب نانی یا ینه حرف وحدت صلب نان  
 اتمک دیلی دیمکدر (بریانی یا حرف وحدت (خشک قور و دیمکدر  
 (استخوان یک یا حرف وحدت) خرسند قانع دیمکدر (سخره باد هوا  
 خد متکاره و مسخره به دیرل (خرصه اضافت لامیه (مدعی جوع  
 فاعلک مفعوله در) منکر شمع ده بویه اچلق دعوی ایدیجی و طوقانی  
 منکر دیمکدر (نان یک هفته اش پتایه و لامیه شین ضمیر کدایه

و انحصار لك بر هفتك اتمك ديمكدر (اينان طفر حق معناسنه در  
 طالب بنان يكشبه مصدرك مفعولنه و پستانه بر كچه لك اتمك طلبي  
 ديمكدر و يكشبه و هفتك ده اولان هاء رسمي رخص و تخصيص ايجودر  
 يدي گونه خصر اولد يفتدن هفتك ديري فخرده بويله در (جنان  
 صفت مشهور او بنادي ديمكدر) غذاي ده روزه ينييه اون كونك  
 غذاي ديمكدر روزه هاسي ده سابق كيندر (مشت لوقه ديمكدر  
 (عصاي در يوزه يانيه در يوزه ديلمه معناسنه در) مشت ميم ضيله  
 لوج ديمكدر (غور جهول و زني اوزره مبالغه فاعلدر زباده نفرت  
 ايدجي معناسنه) (مصول تركيب) كلمه ديديلر سيب بدر شول بر خاندنه كه  
 سن اوله سين ديلنجي اتمك اطرافني دولانه قادر اوله موه شول بر آستانه  
 اوزره كه يانه سين اول مغلدن كچمكه قادر اوله مركب ديدني حرس  
 و طبعدن اوزاغ و طبع سزلق ايله و قناعت ايله مشهورم بر سفره دن  
 پرديلم اتمكه و پرياندن بر قورو ككه قائم اما ديلنجي خرص و طبعك  
 باد هوا خد متكار بدر يا خود معجزه سيدر و اچلق دعوا ايديجيدر  
 و طوقلغي اينكار ايديجيدر اتمك بر هفتك لك اتمك طفر جفتنه و ديلي  
 بر كچه لك اتمك طلبنده او بنادي جيدر يعني بر هفتك لك اتمك و ارايكن  
 ينه بر كچه لك اتمك طلب ايلز اون كونك غذا ارقه سنده و ديلنجيك  
 عضاسي آوچينه قناعت حرس و طبعدين بعد در وقناعت ايدجي  
 طبع ايدجي حرسدن نفرت ايديجيدر (قطعه) در هر دلي كه  
 عز قناعت نهاد پای \* ایز هر چه بود حرس و طبع رايست دست \*  
 دلي با حرف وحدت (كه حرف رابط صفت) عز قناعت يانيه (نهاد  
 فعل ماضی مفرد غائب قودي ديمكدر) (بود ادا ماضی) (را ادا  
 تخصیص) (يدست ياء تأكيد ايله) فعل ماضی مفرد باغلدي ديمكدر  
 (دست مفعول) (مصول بيت) هر بردله كه قناعت بمرت پای قودي  
 يعني مستقر اولدي هر نسنه ديكه وار ايدني حرس و طبعك ايني  
 باغلدي كوكله اولان شيلردن طبعي كسدي \* هر جا كه عرضه  
 كرد قناعت متاع خویش \* بازار حرس و معركه آزار شكست \*  
 هر نه هله رسمي علامت تقلید لفظ عربي بي بجم استعمال ايلدكه  
 بعضا بويله هاء رسمي ايله استعمال ايلدر (متاع خویش يانيه

(باز از حرص بیایه) (معركه آزده بویه معركه جنك پری دیمكدر اما  
 جنك ده استعمال ایدرلر (آز حرص معناسنه در) (را اادات مفعول  
 شکست فعل ماضی مفرد قریدی دیمكدر) (محصول بیت) هورده معركه  
 قناعت کندی متاعنی عرض بویه حرص بازای وکده معركه سی قریدی  
 (حکایت) رویه بچه بامادر خود گفت مرا حبله بیاموز که چون  
 یکشا کش سیک در مانم خود را انور برهانم گفت از حبله فراوانست  
 اما بهترین همه آنست که در خانه خود بنشین و او را بیند و نه تو او را بینی \*  
 بچه حبله) یاری حرف وحدت همز و لیر توسل (بیاموز بام تا کید ایله  
 فعل امر مفرد مخاطب او کرت دیمكدر) که حرف رابط (چون اادات  
 تعلیل) (یکشا کش با حرف ظرف چکش و دو کش معناسنه در) (سکه  
 اضافت لامیه) (در مانم عاجز قالم دیمكدر) (خود را اادات مفعول  
 برهانم) بام تا کید ایله فعل مضارع مکمل وحده قور نام دیمكدر  
 انرا) (را اادات صله) (محصول ترکیب) بر دلوک و یاور یستی کیند وانه سینه  
 دیدی بکار حبله او کرت تعلیم ایله که چونکه کلبلک چکشنده عاجز قالم  
 کیندیمی انهن قور نام دیدی اکا حبله یولدر و چوقدر اما اهلار لی  
 اولدر که کندی اوکده اونوره سین نه اوسنی کوره ونه سین آتی کوره سین  
 (قطعه) \* چوبانو خصم شود سیفله نه از خردیست \* که در خصوصت  
 او مکر و حبله سانکی \* (جوادات تعلیل) (با حرف مصاحبت) (سؤله  
 یاسی حرف وحدت همز توسل) (محصول بیت) بخونکه سفک ایله  
 بر سیفله خصم اوله عقدن دیکدر انک خصوصت ده مکر و حبله  
 دوزه سین \* هزار حبله توان ساخت وز همه آنه \* که هم ز صلح و هم  
 جنکش اجتراز کنی \* (محصول بیت) بیک حبله دوز ملک دیمكدر  
 و حبله سندن اول یکدر که انک هم صلحندن هم جنکندن یعنی بار شهنده  
 دو کویتکرنده اجتراز واجتناب ایدم سین (حکایت) سترخ زنبوری  
 بر پنج عسل زور آوردن او را طعمه خود خازد براری در آمد که باو خورد  
 این همه شهید و عسل مرا چه قدر و محل که آوا بکناری و چمن آری  
 زنبور گفت اگر آن شهیدست نوشه را کانی و اگر آن عسل است  
 نوشه چشمم آتی \* سترخ زنبوری با حرف وحدت (سترخ زنبور قرلی  
 آریدن که انک آری یعنی دیمکله معر و قدر) (منج بال آرونی دیمكدر)

(۱) ادات تعلیل (ویرا اادات مفعول) (وی منجه راجعدر) (طهمه خود  
 بیایه) (سازد بویه برارده ایله دیمکدر) (بزاری با حرف صله یا حرف  
 مصدر فزیده دیمکدر) (با وجود این همه شهد بوقدر بالک وجودیله  
 یلده دیمکدر) (میرا اادات تخصیص) (که حرف بیان) (از اادات مفعول  
 این همه راجعدر) (بگذاری ترك ایده سین) (بمن یا حرف صله) (آری  
 فعل مضارع مفرد مخاطب کتوره مسین دیمکدر) (شهد را را اادات  
 تخصیص) (کافی یا حرف خطاب معدنی سین دیمکدر) (سرچشمه  
 منبع دیمکدر) (آتی یا حرف خطاب) (محصول ترکیب) (راشک آروسی  
 بال آروسته زور کتور دی یعنی غلبه و هجوم ایلدی تا کیم اتی کندویه  
 طهمه ایله فریلده کلدیکه بوقدر شهد و عسک و جودیله یله بنم  
 نه قدر و مرتبم وارد که بالی ترك ایده سین ویکا زور کتوره سین  
 آری دیدی اگر اول بال ایسه سین بالک معدنی سین و اگر اول عسل ایسه  
 سین لک منبعی سین) (قطعه) ای خوش آن مرد حقیقت که زیغام  
 و سلام \* روتاید بسوی طایفه و صل رود \* (محصول یت) ای خوش  
 اول حقیقت مردی که یعنی اهل حقیقت اولان کیمسه خبر و سلامدن  
 یوز جو پرر و صل سفره سی جائینه کیدر یعنی سلام و خبر ایله مثلند اولمز  
 بلکه وصال معشوقه میل ایدر \* اصل چون روی غایب ز پس برده فرع \*  
 فرع را باز کذاود بسیر اصل رود \* (محصول یت) اصل چون فرعک  
 پس برده ستندن یعنی ماورایستندن یوز کو سفره فرعی ترك ایدر اصل  
 سوداسته کیدر یعنی اصل ناولد یعنی محلی مشاهده اینجند یکی کبی فرعی  
 ترك ایلر (حکایت) (مور را دیدند که بزور بندی کمر بستند و ملخی راده  
 برابر خود برداشته بجنب گفتند این مور را ببینید باینی نا توانی بلری را  
 باین کزانی چون می کشد مور چون این می شنید بخندید و گفت مردان  
 بار را بنیز وی هست و باز وی چیست کشند نه بقوت تن و مخالفت بدن \*  
 (مور) یا حرف وحدت (را اادات مفعول) (دیدند فعل ماضی جمع غائب  
 کور دیلر دیمکدر) (بزور بندی یله حرف صله یا حرف مصدر) (عند  
 اادات نسبت زور لوله) (بکریسته بل بغلش دیمکدر) (ملخ چکر که  
 دیمکدر چراغ معاشیه یا حرف وحدت) (ده اون دیمکدر عشر معاشیه  
 برداشته) (فاندر مش دیمکدر) (بنجهیم یا حرف صلاحیت) (مور را اادات

مفعول (پسند باد تا کید ایله فعل مضارع جمع غائب کورک دیمکدر معلوم اوله که بونا کید دیدیکمز بار مجموعه است تقابله در مضارع ده اولان معنای استقبالی تا کید ایندیکی ایچون تا کید اطلاق اولندی تنه کیم روضه اولده یسان اولندی (باین باحرف مصاحبت) (نا توان ضعیف یا حرف مصدر) (بار حل معناسینه) (یا حرف وحدت) (را ادات مفعول) (باین باحرف مصاحبت) (کران آغر دیمکدر ثقیل معناسینه یا حرف مصدر) (چون نیجه دیمکدر) (می ادات حال) (کشد فعل مضارع مفرد غائب جکر دیمکدر) (چون ادات تطیل) (بشنید باد تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب ایشتدی دیمکدر) (بمخندیده بویله کولدی دیمکدر مردار) (مبتدا مردل دیمکدر) (بار را را ادات مفعول یوکی دیمکدر بنبروی همت) (پایه باحرف مصاحبت) (نبروقوت دیمکدر) (بازوی حبت ده) (پایه حبت غیرت دیمکدر) (کشد فعل مضارع جمع غائب جکرل دیمکدر) (بقوت تن باحرف مصاحبت اضافت لامیه) (ضخامت یوکلک دیمکدر) (محصول ترکیب) (برقرنیجه بی کوردیلر که زور لولغه بل باغماش و کسندینک اون برابری بر جکر کدی قالدیرمش تعجب ایله دیدیلر یوقرنیجه بی سیر ایله یک بوضه میفلک ایله بوزنبه آغر بر یوکی نیجه جکه یور قرنیجه چونکه بونی اشدی کولدی و دیدی مردل یوکی همت قوتیله و غیرت بازو سبیله جکرل وجود قوتیله و بدن یوکلکبیله دکل (قطعه) \* بازی که آسمان وزمین سرکشید ازو \* مشکل توان یاور ی جسم و جان کشید \* (بازی یا حرف وحدت بار یوکلک دیمکدر) (که حرف رابط صفت) (سرکشید باش جکدی دیمکدر که اجتناب بدن کایتدر تو) سن دیمکدر (آن باره اشارتدر) (یاوری جسم و جان لامیه باحرف مصاحبت یاور یاردجی دیمکدر) (یا حرف مصدر جسمک یاردجی یلغه دیمکدر) (کشید بونده مصدر معناسینه ددر) (محصولیت) (بر یوکلک آسمان وزمین اندن اجتناب واعراض ایلدی ستن اتی جسم و جانک یاردجی اخیله چکمک مشکلی یعنی بوقدر عظمت جسم ایله سموات و ارضین اجتناب ایلدیکی شیدن سن یو جسم صغیر ایله تحمل سودا سینه اولاق مشکلد بویته ده) (انما عرضنا الامانة على السموات وارض و الجبال فاین ان یحملنها و اشفقن منها و حملها الانسان) نص شریفه تلخیص

وارد در \* همت قوی کن از مدد رهر وان هشیق \* کان بار را بقوت  
 همت توان کشید \* ( رهر وان الف تون ادات جمع رهر و سالک  
 معنایه در ) عشقه اضافی بیانیه ( که حرف تعلیل ( بار را را ادات  
 مفعول ) بقوت همت بیانیه با حرف مصاحبت ( توان کشید چکلمک  
 نمکنند در ) نمکنند ( محصول بیت ) عشق سالکطری یعنی اهل اللهک مدد  
 و یار دهندن همتی قوی ایله حاصلی استمداد و اعانت طلب ایله زیر  
 اول بوی همت قویله چکلمک نمکنند ( حکایت ) ( اشتری در پای  
 مهار کشان در صحرا می چرید موشی بوی رسید و ویرانی خداوند  
 دید خرمش بران داشت که مهارش گرفت و بخانه خود روان شد  
 شتر نیز از آنجا که فطرت او مفلطوره بران قیادت و جبلت او مجبور بر عدم  
 مخالفت و عناد با او موافقت کرد چون بخانه خود رسید سوراخی  
 دید شک گفت ای محال اندیش این چه بود که کردی خانه تو چنین خرد  
 و جسته من چنین بزرگ نه خانه تو از بن بزرگتر تواند شد و نه جسته من  
 از بن خرد تر میان من و تو صحبت چون در گیرد و بحالست چون صورت  
 پذیرد \* اشتری یا حرف وحدت ( در پای پرده نمکنند ) ( مهار کشان  
 در بکین چکرک نمکنند ) ( موشی یا حرف وحدت بر فاره نمکنند ) ( بوی  
 یا حرف صله وی اشتر را جعفر در ) ( پی خداوند صاحب سبز ) ( خرمش  
 شین ضمیر موش را جعفر در ) ( داشت بوده قاعدی نمکنند ) ( که حرف  
 بیان ) ( مهارش شین اشتر را جعفر در ) ( گرفت فعل ماضی مفرد غائب  
 طوئیدی نمکنند ) ( بخانه خود یا حرف صله اضافی لامیه ) ( روان شد  
 کندی نمکنند ) ( نیز دخی نمکنند ) ( از آنجا که اول ببردن یعنی  
 اول حالتدن که نمکنند ) ( فطرت خلقت مضامین در ) ( اویه اضافت  
 لامیه ) ( مفلطوره اسم مفعول مخلوق معنایه ) ( اقتیاد افعال بایندن  
 مصدر در اطاعت معنایه ) ( جرات طبیعت معنایه ) ( اویه لامیه  
 ) ( مجبور طبیعتش نمکنند ) ( با او یا حرف مصاحبت او موش را جعفر در  
 ) ( چون ادات تعلیل ) ( بخانه خود لامیه ) ( یا حرف صله ) ( رسید فعل ماضی  
 مفرد غائب ابرش می نمکنند ) ( سوراخی یا حرف وحدت ) ( شک دار  
 نمکنند ) ( محال اندیش وصف ترکیب در محال فکر اید یعنی معنایه  
 ) ( این چه بود که بخواه اوله که نمکنند ) ( کردی یا حرف خطاب ایله ایلک

نمکنند

دیمکدر (خانه نو لامیه سنک خانه دیمکدر) (چنین بونجیلین دیمکدر  
 (خرد خانه محمدک غمیله اوفق دیمکدر) جته من لامیه بنم وجودم  
 دیمکدر (بزرگ اولوبیولک دیمکدر) نه حرف نی (توانده مصروف  
 (تواند شد اولبسر در دیمکدر) میان من لامیه (میان من) ونو سنک ایله  
 بنم پیغمده دیمکدر (چون اداست استفهام نیجه دیمکدر (کیرد بونده  
 قابل اولور معناسنه در (بحالست اوتورمق معناسنه در) چون سابق کبی  
 (پندرد فعل مضارع مفرد غائب قبول ایلر دیمکدر) (محصول ترکیب)  
 پرده برده دیزکین سورویه رک اولر ایدی برقراره اکا ایشدی وانی  
 صاحب سز کوردی حرصی اکا قالدی که دیزکین یعنی بولارین  
 طوتدی وکندی خانه سنه کندی دوه دخی اول جالتدن ناشی که ائک  
 خلقی اطاعت اوزره خلق اولمشدر وائک طبیعتی عدم مخالفت وعدم  
 عناد اوزره طبیعتلشددر ائک ایله موافقت ایلدی چونکه کندی  
 خانه سنه ایشدی بر دلك کوردی طار دیدی ای محال فکرلی  
 یونه اوله که ایلدک سنک خانه بونجیلین اوفق و بنم چشم بونجیلین  
 یولک نه سنک خانه ک بوندن یوکرک اولبسر در ویه بنم چشم بوندن  
 اوفق رک اولبسر در یعنی بویکی سی دخی اولمز بنم ایله سنک یشکده  
 صحبت نیجه قابل اولور و اوتورمق یعنی انسبت والفت ائک نیجه  
 صورت پندراوور حاصلی بونجیوی اولورشی دیکدر (قطعه)  
 چون دوی راه اجل زینسان که می بینم ترا\* در قفا از بار حرص  
 و آزارشتر واره\* چون نیجه دیمکدر (روی فعل مضارع مفرد  
 مخاطب کیدرسین دیمکدر) راه اجل بیایه (زینسان بونجیلین دیمکدر  
 (که حرف بیان (می اداست تا کید (بنم فعل مضارع متکلم وحده  
 کوردورم دیمکدر (ترا را اداست مفعول) (قفا اکسه دیمکدر) (بار حرص  
 بیایه بار یولک دیمکدر) (آز حرص معناسنه) (اشتر وار دوه یوی دیمکدر  
 وار باردن مغلب یا واره قلب اولمشدر) (ها اداست جمع) (محصول یت)  
 اجل بولنه یعنی آخرته نیجه کیدرسین بونجیلین که سنی کوردورم  
 اکسکده حرص و آزدن دوه یوکری وار یعنی یوریه حرص و آزار ایله  
 دنیادن نیجه کینسن کرک\* یارهای خویش را چیزی سبک کردن  
 که نیست\* تنگنی مرک را کینانی این بارها\* بارهای خویش



بیانیه کندی یوکلر یکی دیمکدر (چیزی برنشنه یعنی بر مقدار دیمکدر  
 (سنگ یعنی دیمکدر خفیف معناسه) کردن فعل اضمر در ایله دیمکدر  
 (که حرف تعلیل) تنکنای مرک لامیه تنکنای طارلق دیمکدر  
 تنکنای مرک مزار دیمک اولور (را اداث صله) کجایی یا حرف  
 مصدر صفتی دیمکدر (محصول بیت) کندی یوکلر یکی بر مقدار  
 تخفیف ایله زبوابو یوکلر مراره صفتی یوقدر یعنی صفی (حکایت)  
 مبشی از جوی بیست دینه وی با آ افتاد بز بخندید که عورت ترا  
 برهنه دیدم مبش روی باز پیش کرد که ای بی انصاف من سالها غورت  
 ترا برهنه دیدم و هرگز نخندیدم و طمن تو نیستیدم تو بیس عمری که  
 یکبار مرا چنین دیده چه در سرت نش پیچیده \* مبشی یا حرف وحدت  
 (جوی ده بویله در رفویون و برابر مق دیمکدر) بیست بیه تا کید ایله  
 فعل ماضی مفرد غائب صیغی دیمکدر (دینه وی لامیه دینه  
 قویق دیمکدر وی مبشه زاجه در) با آ یوقری دیمکدر (افتاد فعل  
 ماضی مفرد غائب واقع اولدی دیمکدر) با آ افتاد یوقاری قالدی  
 دیمکدر عبارت در (بربانک ضعی و زاء مجمله تک سکونی ایله کچی دیمکدر  
 (بخندید بیه تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب کولدی دیمکدر  
 (که حرف بیان) عورت ترا لامیه را اداث مفعول (برهنه چلاق  
 دیمکدر) دیدم فعل ماضی متکلم وحده کوردیم دیمکدر (که حرف بیان  
 (سالها نیجه ییلر دیمکدر) هرگز اصلا دیمکدر (نخندیدم فعل نفی  
 ماضی متکلم وحده کولدم دیمکدر) نیستیدم ده بویله بکنم دیمکدر  
 (پس صکره دیمکدر) عمری یا حرف وحدت و عمردن مراد مدت در  
 (که حرف بیان) یکبار بر کره دیمکدر (مرارا اداث مفعول) چنین  
 بونجیلین دیمکدر (دیده یا حرف خطاب همزه حرف توسل دیده  
 ماضیدن قسم در کورنش سین دیمکدر) سرزنش اسم مصدر در  
 تو بیخ معناسه (پیچیده یا حرف خطاب همزه حرف توسل پیچیده  
 باوچیم عجب ایله طولاشمش سین دیمکدر) محصول ترکیب (رفیون  
 برابر مقدن صیغی ادی اتک قویروغی یوقاری قالدی کچی کولدی که سنگ  
 عورت بر یکی چلاق کوردیم قویون یوزخی اردنه دوندی ای انصاف من  
 بن نیجه ییلر سنگ عورتک چلاق کور ووم اصلا کولدم و سکا طعنی

یکنم

بکنیم یعنی طعن ایلمد برمدن صکره بر کره پی بویچاین کوره ش سین  
 نه نویخ ولومه طول شمش سین (منوی) چون لثمی باهراران عیب و عار \*  
 \* روز شب بر خلق عالم آشکار \* چون ادات تعلیل (لثمی یا حرف  
 وحدت بردنی دیمکدر) (یا حرف مصاحبت) هزاران الف نون کثرت  
 افاده ایدر (محصول بیت) چونکه برلثیم بو قدر یک کیچمه کوندز  
 خلق عالمه آشکارا و ظاهر اولان عیب ایله \* ینسداندک عیبی از صاحب  
 کرم \* برنیارد جز بطن و لعن دم \* ینسد فعل مضارع مفرد غائب  
 کورر دیمکدر (اندک از دیمکدر) (عیبی یا حرف وحدت) (برنیارد قادر  
 اولز دیمکدر) (بطعن یا حرف مصاحبت) (محصول بیت) بیت اوله  
 می بو طدر بو قدر یک اشکار عیبی ایله بیله صاحب کرمدن از اجق  
 بر عیبی کورر طعن و لعن ایله سوزدن غیره قادر اوله مز یعنی طعن و لعن  
 ایدر \* آن بعیب این شود یکسر زبان \* وین بندکرا و نیالاید دهان \*  
 (یکسر براو غوردن یعنی باشند یا شه دیمکدر) (نیالاید فعل نفي مستقبل  
 مفرد غائب بولاشدر مز دیمکدر) (محصول بیت) اول لثیم بو صاحب  
 کرمک بر عینه باشند باشه دل اولور یعنی دائماً اعضا و جوارحه بیله  
 ای سویلر بو صاحب کرم لثیم ذکر بیله اغزنی بولاشدر مز (عرض)  
 رمل مسدس معلوم (حکایت) کاوی برکله خود سالار بود و در میان  
 کاوان بقوت سرو نام دار چون کرک برایشان زور آوردی آفت ایشان  
 بزخم سرو از ایشان دور کردی ناکاه دست حاده بروی شکست آورد  
 و بر سروی وی را آفتی رسید بعد از آن چون کرک را بدیدی در پناه  
 کاوان دیگر خزیدی سبب از از وی سؤال کردند در جواب گفت \* کاوی  
 (یا حرف وحدت براو کوز دیمکدر) (کله سوری معنای سه در) (سالار  
 مسکر باشی دیمکدر) (سرو سبک ضمیمه بونیوز دیمکدر) (نامدار  
 وصف ترکیب در نامی یعنی مشهور دیمکدر) (چون ادات تعلیل) (آوردی  
 یا حرف حکایه کتوره ایدی) (زور کردی ده بویله) (شکست فرقنی  
 دیمکدر) (خزیدی خا معجمه نک فنی و زاء معجمه ایله و یا حکایه ایله  
 فعل ماضی مفرد غائب کیر لنور ایدی دیمکدر) (محصول ترکیب)  
 براو کوز کندی سور یسنده رئیس ایدی و او کوز را راستده بونیوز قوتیله  
 مشهور و نامدار ایدی چون قورت انله زور کتوره ایدی یعنی حله

ایده ایدی انلرک ضررینی بوینوز زخمله انلرک بعید ایلردی حاصلی  
 مجرعی اوکوزلرک سایه خایه سنده اولورلردی ناکاه حاشه الی یعنی  
 زمانه اکا قرقلق ککوردی یعنی سست وضعیف اولدی وانک  
 بوینوزینه آفت ایشلیدی بوندن صکره چونکه قوردی کوره ایدی  
 سائر اوکوزلرک خایه سنه کیرلنوزایدی انک سینی اندن سوال ایلدیلر  
 خوا بنده دیدی (رباعی) زانروز که از سروی خود ماندم فرد \*  
 \* شد مغرکه دلاویزی برمن سرمد (محصل بیت) اول گوندن بروکه  
 بوینوزمدن فرد و تنها فالدیم دلاورلک جنکی بکاسرد و مشکل اولدی  
 \* در این شلی هست که در روز نبرد \* متر بت بودار حربه و دعوی از مرد \*  
 (محصل بیت) بونده بر میل وارد که جنک کونده حرب و ضرب  
 حربه دندر دهوی مرددن ترکیده آلت ایشلرک اوکوزدیلر (حکایت)  
 شتری و دراز کوشی همراهی رفتند بکنار جوی بزرگ رسیده اول اشتر  
 درآمد بخون بمیان جوی رسید آب ناشکم وی برآمد دراز کوش را  
 آواز داد درای که آب ناشکم پیش نیست دراز کوش گفت راست می  
 گوئی اما از شکم ناشکم تفاوتست آئی که بشکم تو نزدیک گشت از پشت  
 من بخوابد گذشت \* دراز کوش اشک دیمکدر (محصل ترکیب) بدوه  
 بر اشک یله کیدرلر ایدی بر بیک ارماق کنارینه ایشلرک اولدوه کیردی  
 چونکه ایرماغک اورته سنه ایشلیدی صوفارته دک کلدی چاغردی کل که  
 صوفارته دک درز یاده دک کدر اشک دیدی طوغری سویلر سین اما قردن  
 قرینه تفاوت وارد بر صوکه سنک قرنگه بقین اوله بنم آردن کچمکدر  
 (قطعه) ای برادر تو بهتر هیچ کس نشناسدت \* زانچه هستی یک  
 سرموخویش را افزون منه \* سر بونده اوج مناسنه در (محصل بیت)  
 ای قرنداش سندن اهلارک کیسه سنی کلبه مز یعنی بطراول مرتبه دن که  
 وار سین یعنی بولند بیک مرتبه دن ککندوکی بر قیل اوجی قدر زیاده  
 قومه یعنی مرتبه و مقدار کدن خارج حرکت ایله \* کرفزون از قدر  
 تو بستانیدت نا بخردی \* قدر خود شناس و پای از حد خود بیرون منه \*  
 بستانید بآء تا کید ایله فعل مضارع مفرد ثانی اوکر سه یعنی مدح  
 ایدر سه دیمکدر (بشناس ده بآء تا کید ایله فعل امر مفرد مخاطب انکه  
 دیمکدر (محصل بیت) اگر سنی مقدار مرتبه کدن زیاده بر عقل سر اوکر سه

کندی

کندی مقدار یکی اگله وحد کدنز پاده ایاق قومه (عروض) معلوم  
 (حکایت) طاوسی یازاغی در صحن باغی فراهم رسیدند و عیب و هیز  
 یکدیگر را دیدند طاوس یازاغ گفت این موزه سرخ که در پای سمت  
 لایق اطلس زرکش و دپای منقش من است همانا که آن وقت که از شب  
 تاریک عدم بر روز روشنی وجود نی آمده ایم در پوشیدن موزه غلط  
 کرده ایم من موزه کیحخت سیاه را پوشیدم و تو موزه ادیم من زاغ گفت  
 حال برخلاف اینست اگر خطایی رفته است در پوششها دیگر رفته  
 است باقی خلعتهای تو مناسب موزه نیست غالبا دران خواب الودگی  
 تو سراز کر بیان من بر زده و من سراز کر بیان تو \* طاوسی (زاغی باغی  
 یاری و حدیث ایچویدر با حرف مصاحبت (موزه جزمه دیمکدر) (سرخه  
 اضافت بیانه (که حرف رابط صفت) (اطلس زرکش بیانه زرکش  
 وصف ترکیبدر بر نوع مطلق اطلسدر دیلای منقش دم بیانه منه لایمه  
 (همانا که بکر که دیمکدر (موزه کیحخت سیاه بیانه لردر (کیحخت  
 صغری دیمکدر سیاه دری دیمک اولور (رایه لایمه را اادات مفعول  
 (پوشیدم فعل ماضی متکلم وحده کیدم دیمکدر (موزه ادیم سرخ من  
 بیانه لردر و لایمه در (ادیم سختیان دیمکدر (خطایی یا حرفی تکسیر  
 (رفته است واقع اولش ایسه دیمکدر (پوشش اسم مصدر در اثواب  
 مناسبه (خواب آورده اوچو و سر سیمی دیمکدر کافه هار رسیدن مبدل  
 یا حرف مصدر (که بیان یقه دیمکدر (بر زده یا حرف خطای همزه  
 حرف توسل بر زده کیچکن کایتدر (محصول ترکیب) (طاوس بر فرغه  
 ایله بر یاغ اور تاسنده بر برینه ابرشدیلر و بر برنک عینی کوردیلر طاوس  
 فرغه یه دیدی بو فرمزی جزمه که سنک ایلاغیده در نیم تلی اطلسمه  
 و منقش دیسامه لایقدر و بکر که اول وقت که جسدک فرقه کو  
 کیجه سندن وجودک ایملق کوندز بنه کلشز یعنی وقت خلق فرده  
 جزمه کیچکه غلط ایلمشدر یعنی یکش کلشز بن سنک سیاه صغری  
 جزمه کیچشم و سن نیم فرمزی سختیان جزمه می کیش سین فرغه دیدی  
 حال بونک خلافت در اگر خطا واقع اولدی ایسه سائر اثوابلر ده واقع  
 اولوشدر سنک باقی اثوابلرک نیم جزمه مناسبدر لایق اول اوچو  
 سر ملکنده سن نیم بقامدن باش جقارمش سین و بن سنک بقا کدن

یعنی من بنم ثوبی و بن سنک ثوبیکی کیشم \* دران نزدیکی کشفی  
 سر بچیب مراقبه فرو برده بود وان بمجادله و مقاوله راجی شود  
 سر بر آورد که ای یاران عزیز و دوستان صاحب تمیز این مجادله  
 بی حاصل را بگذارید و ازین مقاوله بلا طائل دست بدارید خدای  
 تعالی همه چیز را بیک کس نداده است و زمام همه مرادات در کف یک  
 کس تنهاده هیچ کس نیست که ویرا خاصه نداده دیگر اثر انداده است  
 و دروی خاصیتی تنهاده که در دیگران تنهاده هر کس را بداده خود  
 خرسند باید بود و بیافته خود خوشنود \* دران نزدیکی اول یقبنده  
 دیمکدر (کشی یا حرف وحدت) کشف کافک و شینک فقه لایله  
 قبلو مبقه دیمکدر (بچیب مراقبه یا حرف صله) مراقبه یقه سنه دیمکدر  
 (فرو برده بود اکش ایدی دیمکدر) می اودات حکایه (شود فعل ماضی  
 مفرد دکلرایدی دیمکدر) تمیز بونده عقل معناسنه در (بگذارید  
 یادنا کبدایله فعل امر جمع مخاطب ترک ایدک دیمکدر) طائل فائده  
 معناسنه در (دست دارید ال چکک دیمکدر) (محصول ترکیب)  
 او یقبنده بر قبلو مبقه یا شتی مراقبه یقه سته اکش ایدی و اول مجادله  
 و مقاوله بی دکلرایدی یا ش قالدردیکه ای عزیز یارن وای عقل صاحبی  
 دوستار یو حاصل سز مجادله بی ترک ایدین و یوفائده سز مقاوله دن  
 ال چکک خدای تعالی جیع نسنه بی بر کچسه به ویرمشد و مجموعی  
 مر ادلک دیر کتی بر کچسه نلک الینه قومه مشدر هیچ کیمه بو قدر که  
 کار خاصه ویرمشد و غیر یلره دخی ویرنش اوله یعنی انده اولان  
 آخرده ده و اردز و تنده بر خاصیت قومیه یعنی ویرد یکی خاصیتی  
 غیر یلره دخی ویرمشد هر کس کند ویه ویریلان ایله قانع اولمق کرک  
 و صکتدینک بواله یعنی ایله خوشنود اولمق کرک (قطعه) بردن حسد  
 از حال کسان طوور خرد نیست \* زیر نهار که از طوور خرد دور نباشی \*  
 (محصول بیت) خلقک حالنه حسدایک عقل طوری دکلدر صفین که  
 عقل طوور ندن اوزاق اولیه سین \* از خلق طمع هج و حسد مایه نرجعت  
 \* بکسل طمع از خلق که زنجور نباشی \* (محصول بیت) مخلوقدن  
 طمع حسد کی رنج و مشقت مایه سیدر خلقدن طبعی اوز و کس که  
 خسته اولیه سین (حکایت) رو باهی بیک گفتاری گرفتارش دندان

طبع دروی بحکم کرد روبه فریاد بر آورد که ای شیر پیشه زور مندی  
 وای پلنگ قله سر بلندی بر عجز شکستی من بخشای و شکل این  
 اشکال را از پای جهان بجای من بکشای من مشتق پشم و استخوان  
 از خوردن من چه خیزد و در آردن من که آورده \* و باهی یا حرف  
 و عدت (بجنگ گفتاری لامیه) یا حرف ضله چنگ پنجه دیمکدر گفتار  
 کاف عربك قحطیله صر تلان دید کیزی حیواندر (یا حرف وحدت  
 شیر پیشه زور مندی لایه لردی شیر ارسلان (پیشه باه عربیله پیشه  
 دیمکدر منهدات نسبت یا حرف مصدر زور لیاق پیشه سنك ارسلانی  
 دیمکدر (پلنگ قیلان دیمکدر) قله معروف (سر بلند هر کبر علو  
 و اغنیاز معنایه) یا حرف مصدر عالی لك قله سنك قیلانی دیمکدر  
 (شکستی یا حرف مصدر کاف هادن مبذل غرقلق دیمکدر) منته  
 اضافی لامیه (بخشای باه تا کیدایله فعل امر مخاطب بشله دیمکدر  
 (شکال شینك که سربله کوستك دیمکدر) (اشکال بوقاغو دیمکدر) (را  
 ادب تخلص ص (پای جهان بجای من بیایه و لایه) (جهان بجا  
 وصف ترکیبند جهانی ایچی دیمکدر مشا جتند عبارتند (بکشای  
 باه تا کیدایله فعل امر حاضر مفرد آج دیمکدر (مشتی یا حرف وحدت  
 بر آوج دیمکدر (پشم بولك دیمکدر) (استخوان مك) (خوردن مصدر در  
 منته اضافی مفعولیه در (خیزد فعل مضارع مفرد بونده حاصل  
 اولو معنیاضنه در (در حرف ضله) (آزردن مصدر درز اینجتمك  
 معنیاضنه در (آزردن فعل مضارع مفرد غائب تعلق ایدر معنایه  
 (محصول ترکیب) بر دلکو بر صر تلانك پنجه سنه گرفتار اولدی  
 طبع دیشینی دلکوده بحکم ایلدی حاصلی ایصردی دلکو فریاد ایلدی که  
 لغا نه و بلولق پیشه سنك ارسلانی وای سر بلندك قله سنك  
 قیلانی بنم عجز به و قر قلعنه باغشله یعنی من جت ایل و بوقاغیك  
 کوستك بنم جهان بیا اولان ایامدن آج بن بر آوج بولك و حکم بنی  
 دیمکدر نه حاصل اولود و بنی اینجتمك که تعلق ایدر \* هر چند از بن  
 مقوله سخن بواند دروی نکرقت گفت یاد آر حق که من جبرقت از من  
 از روی مریا شربت کردی آرزوی ترا بر آوردم چند بار متعاقب باتو  
 مریا شربت کردم گفتار چون این گفتار بشنید آتش غیبت بر روی

جوشید. دهان بکشد. که این چه سخن یهود است و این واقعه کی  
و کی ایده است از وی دهن کشادن همان بود و از روبه رو در کریر  
نهادن همان \* زانند فعل ماضی مفرد غائب سوریدی دیمکدر (در وی  
نکرفت در حرف صله وی گفتاره راجعیدر (نکرفت تا ثیر ایلدی  
دیمکدر (باد آر خاطر بکه کتود دیمکدر (حق یا حرف تشکر) که حرف  
رابطه صفت (مرا ادا ت نخصصی) بر نسبت سنک اوزر بکه درد دیمکدر  
(آرزوی مباشرت یابنه) کردی یا حرف خطاب ایلدک دیمکدر  
مباشرت بونده فعل مفعول دند کل پندر چفتلشک معنای در  
(آرزوی تر لایمه را ادا ت مفعول) بر آورد حاصل ایلدم دیمکدر  
(چند بار نیجه کره دیمکدر) متعاقب بر بری ارد نیجه دیمکدر (با تو  
با حرف صله) شنیع صفت مشبهه در شنیع و بر پی یعنی کند و به  
عیب و بر پی دیمکدر (جوشید فعل ماضی مفرد غائب قایمادی  
(همان اول آن دیمکدر) بود ادا ت ماضی (کر بر اسم مصدر در قاجق  
معنای سینه (محصول ترکیب) هر نقدن که بموقعه سخن سوریدی یعنی  
بیلواری و بقاردی صیر تلانه تا ثیر ایلدی دیدی خاطر بکه کشور شول  
حق که نیم سنک اوزر کده وارد بدن مباشرت آرزوی ایلدک یعنی  
نی بفعله دیدک سنک آرزوی حاصل ایلدم نیجه کره بری بری ارد نیجه  
سکاه مباشرت ایلدم گفتار چون بوشنیع سوزی ایشیشندی آتش غیرت  
انک اوزر بنه قیادی اغراضدی که بونه یهوده سوزدر و بون واقعه  
نه وقفه و نه پرده اولیشندر صیر تلانه اغراضی ایدنی آن ایده کی  
دلکودن قاجقلغه توجه اول آن ایدی یعنی بونکله یا لغز آجواچیز  
دلکو قاجدی (قطعه) بقول خوش که نیای زجنگ خصم رهایی \*  
\* به آن بود که ز بازا یا خوشی بکشایی \* رهایی یا خصم ریه ایلد  
خلاص معنای در (محصول یت) صک و زنی قول لیل که خصم  
چینکنن خلاص اولیه سین یعنی یا لوارمق ایلد قوت و بونه شوی ایلد  
اول اولور که دایکی یا خوشلغه ایدین \* بوقفل خانه بر آهستی  
کشاده نکرد \* پی شکسته ش آن به که سوی سنک کزانی \* جو ادا ت  
تعلیل (فعل کلید دیمکدر) کزانی کاف بجمک کسری نه فعل مضارع  
مغز مخاطبه میل ایده سین دیمکدر (محصول یت) چونکه خانه نکت

کلیدی آهسته آهسته قولایقه آجلادی اتی قیرمی ایچون اولاعلادر که  
طاش جاننده دیل ایده سین یعنی طاش ایله قیره سین (عروض) بوقطعه  
بحر یحش مجنونز معلوم (حکایت) شغالی خروسی را در خواب سحر  
کرفت غریب را داشت که من مونس بیدار ام ومؤذن شب زنده داران  
از کشتن من پرهیز و خون مرا بنیغ تعدی مر بر \* شغالی خروسی  
یلری وحدت (شغال حقال دیمکدر) (را اذات مقعول) (خواب سحر  
یوننده طلی اوینخوده نکاتندر) (کرفت فعل مانعی مفرد غائب طوندی  
دیمکدر) (که حرف بیان) (بیدار او یانق و آگاه معنانه در) (الف نون  
اذات جمع) (میم ضمیر متکلم) (مونس بیدار ام ومؤذن شب زنده داران  
لامیدلر در شب زنده دار وصف ترکیبدر کیچه بی احبا ایدی معنانه  
(کشتن مصلود در قتل معنانه اضافی مفعولنده در) (پرهیز باء تا کبد ایله  
فعل امر مفرد مخاطب اجتناب ایله صقین دیمکدر) (خون مرالامیه را اذات  
مفعول بنم قائمی دیمکدر) (بنیغ تعدی بیانیه) (با حرف مصاحبت تعدی ظم  
دیمکدر) (مر بر فعل نفی مفرد دوکه دیمکدر) (محصول ترکیب) (بر حقال  
بر خروسی طلی اوینخوده طوندی خروس فریاد ایلدیکه بن او یانقلر  
مونس و غمگساریم و احبای ایل ایلدیکه مؤذنی یم بی اولدر مگدن  
اجتناب ایله و بنم قائمی ظم قلمبی ایله دوکه (یت) چرابی موجبی بامن  
ستیزی \* که خواهی بی کنه خوغم بریزی (محصول یت) سیسز  
بنم ایله جنک ایدرسین که استرسین نگاه سنز بنم قائمی دوکه سین \* شغال  
کفت من در کشتن تو چنان یکجهت نیستم که هیچ وجه از ان باز ایستم  
مخاطر خود از اختیار پیردا ختم و ترا درین صورت مخیر ساختم که اگر  
خواهی که یک ضربت پنجه جان ترا بستانم و اگر خواهی لقمه لقمه  
ترا طعمه خود گردانم \* باز ایستم توقف ایده یم دیمکدر (محصول ترکیب)  
حقال دندی بن سنی اولدر مگده انجلین برجهت دکلم که هیچ بوجه ایله  
ازدن توقف ایدم کنندی خاطر می اختیاردن تمام قیلدم یعنی احتیارم  
قالدی و سنی بوضوئده مخیر قیلدم که اگر دیلرسک برضرب ده سنک  
جانکی الانم و اگر دیلر ایسک لقمه لقمه ایلم (قطعه) جز بتدبیر خرد  
از سر خود دفع مکن \* با توشیری اگر شور و شری کیرد پیش \*  
(محصول یت) تدبیر عقلدن ماعدایله کنندی باشکدن دفع ایله سکا



اگر بر سر بر فتنه شور و شر طو تر سه یعنی بر اهل شهر مسکاشم قصدین  
 ایدر سه تدبیر عقلمند ماعدا ایله دفع ایله که مضریو \* بتضرع  
 مسیر راه خلاصی که پان \* از بدش که کذرائی بتری کزد پیش \*  
 مسیر فعل نمی حاضر مفرد پونده مأمول ایتمه دیمکدر (راه خلاصی  
 بیایه یا حرف تنکیر) که حرف رابط (پان یا حرف صله) کذرائی  
 فعل مضارع متعدی مفرد مخاطب یکور سین دیمکدر یعنی ترک  
 ایند بر سین دیمکدر (محصولیت) تضرع و نیاز ایله خلاص بولنی  
 مأمول ایتمه که انی کوتولکدن اگر ترک ایند بر سین بتری اوکنه طوتر  
 یعنی برینی ترک ایدر سه بر دخی بتری قصد ایدر نته کیم بوقصده مخیر  
 قبلدینی کی عروض معلوم (خانم) دردل چنان می کشت و در خاطر  
 چنان می گذشت که این نامه بزودی باخر نیجامد و خامه در طی  
 مقاصد آن حالا از جنبش نیار آمد اما چون آینه طبع کویته رنك  
 ملات گرفت و بصقل صدق رغبت شنونده صقات نپذیرفت  
 برین قدر اقتصار افتاد \* می ادات حکایه (کشت فعل ماضی مفرد غائب  
 اولور ایدی دیمکدر) می گذشت ده بویله بچراییدی دیمکدر (بزودی  
 یا حرف مصاحبت) یا حرف مصدر تیر لك ایله دیمکدر (باخر  
 یا حرف صله) نیجامد فعل نفی مستقبل مفرد غائب نتیجه و بر میه  
 یعنی تمام اولیه دیمکدر (طی دوشرمک معناسنه در) مقاصده اضافت  
 مفعولنه در مقاصد مقصدك چهیدر (آن نامه به اشارتدر) حالا آن  
 دیمکدر (جنبش حرکت معناسنه در) نیار آمد فعل نفی مستقبل مفرد  
 غائب آنگیز بونده قالمز دیمکدر (چون ادات تعلیل) آینه طبع کویته  
 بیایه و لامیه کویته اسم فاعلدر سویلیچینك طبعی آینه می دیمکدر  
 (رنك ملات بیایه رنك پاس دیمکدر) ملات نا اسلوب انجام اوزره  
 طویل یازمشد در (گرفت طوتدی دیمکدر) بصقل صدق رغبت  
 (شنونده بیایه و لامیه شنونده اسم فاعلدر دکلیمچی دیمکدر سامع  
 و مخاطب معناسنه) نپذیرفت فعل نفی ماضی مفرد غائب قبول ایلدی  
 دیمکدر (برین قدر بوقدر ایله دیمکدر) اقتصار قصالتق دیمکدر  
 (محصول ترکیب) کوکله شویله واقع اولوردی و خاطر مده انجیلین  
 بچراییدی که بونامه تیر جك آخره بر شمیه و قلم اول نامه مقاصدینی

دوشیروب یازمه ده حالا حرکتدن فالمدی اما چونکه سوبلیچینک  
طبیعی آینه می ملالت یعنی اوصافحق پاستی طوتدی وسامعك صدق  
رغبتی صیقلی ایله صفات قبول ایلدی یعنی دکلنددی بوقدر ایله  
اقتضار واقع اولدی (قطعه) بسط ممکن جامیا بساط سخن \*  
\* که ازان خوبتر بساطی نیست \* بسط کن دوشه یکمدر (جامیا)  
الف حرف ندا ای جامی دیمکدر (بساط سخن یانیه سوز دوشمه سنی  
دیمکدر) که اذات تعلیل (آن بساط سخنه راجعدر) (بساطی  
یا حرف تشکیر (محصول یت) ای جامی سوز دوشمه سنی دوشه زیر  
اول دوشه مه دن اعلا دوشه مه بوقدر یعنی وعظ ونصایح و پندی  
مشمعل اولان کلامی ترتیب ایله سوبله که بوندن اعلا ولذیه سوز اولمز  
\* لیک خاموش نشین و دم درکش \* طبع را کردران فساطی نیست \*  
لیک ادات استدراک (محصول یت) لیکن خاموش او تور ونفسکی  
چک سگوت ایله طبعك اگرانده نشاط واستکی بوق آینه زیر انشاط ستر  
سوبله کلام مقبول سوبلنمز \* نیست کافی نشاط طبع تونیر \* اگر از سامع  
انبساطی نیست \* (محصول یت) سنک طبیعتك فساطی دخی کافی  
دکلدر اگر سامعدن انبساط ورغبت اولمز سه \* و هر چه از مقوله  
نظم گذشت و بنشاطی منسوب نیکشته زاده طبع محرر این رساله  
ونتیجه فکر مقرر این مقاله است \* مقوله نظم یانیه مقوله بونده  
نوع و صنف معنانه در (بناطمی با حرف صله یا حرف وحدت  
(محصول ترکیب) و هر نسنه که نظم نوعنیدن یکمشددر و بر ناظمه  
منسوب اولمشدر یعنی ابتداء تکایدن بوآنه کلجه نقدر کلام منظوم  
وارایسه فلانکدر دیو اشارت اولمیلر بورساله بی تحریر ایده نک  
زاده طبعیدر و بومقاله بی تحریر ابد یچینک فکرینک نتیجه سیدر  
حاصلی مستثنا اولنلردن ماعدا مؤلفکدر (رباعی) جامی هر جا که  
نامه انشا آراست \* از گفته کس بعاریت هیچ نحو است \* آراست  
فعل ماضی مفرد غائب بزه دی ترین ایلدی دیمکدر (گفته کس  
لامیه) (بعاریت با حرف مصاحبت) (نحو است فعل نفی ماضی مفرد  
غائب استمدی والمدی دیمکدر (محصول یت) جمعی هر یرده که  
انشا نامه ترین و ترتیب ایلدی عاریت ایله هیچ کیمسه نک سوزندن

المندی یعنی هیچ برتالیف و تصنیف نشده آخرك شعرینی کندی کلامی  
 منکنده المدی \* آنرا که ز صنغ خود دکان پرکالاست \* دلانی کالای  
 کسانش نه سراس است \* آنرا که انکس را که تقدیرنده در (را اذات  
 نخضیص) (صنغ خود کندی بایسی دیمکدر) (کالا متاع معناسنه در  
 (دلانی با حرف مصدر در دلال معروف) (کالایه اضافت معقولنه در  
 کالانک) (کسانه لامیه) (شین ضمیر کسه راجع صدر) (نه حرف نفی) (سرا  
 لایق معناسنه در) (موصول یت) (اول کیمسه نک که کندی بایسی یعنی  
 کندی عملی اوله رق دکانی پرکالادر اول کیمسه به خلقك متاعنه  
 دلالانی لایق دگدر (عروض) (رباعی معلوم \* امید واری بمکارم  
 اخلاق مطالعه کنند کان آنکه چون برخلائی مطلع شوند بذیل عفو  
 وانماض بیوشند و در افشای آن بریان عیب و اعتراض نکوشند \*  
 و اذات نسبت با حرف مصدر) (بمکارم اخلاق مطالعه کنند کان  
 لامیه در در با حرف صله مطالعه ایدیجیلرك اخلاقك ابولکلربنه  
 امیدولك دیمکدر) (آنکه اولدر که دیمکدر) (چون اذات فعلیل (بر  
 حرف صله) (خلای با حرف وحدت بر نقصان دیمکدر) (شوند فعل  
 مضارع جمع غائب اوله ل دیمکدر) (بذیل عفو مجازا بیانیه با حرف  
 مصاحبت) (انماض برشیدن کوز یومغه دیر ل) (بیوشند باء تأکید ایله  
 فعل مضارع جمع غائب اورنه ل دیمکدر) (افشا اظهار معناسنه  
 (بریان عیب مجازا بیانیه با حرف مصاحبت) (اعتراض معروف  
 (نکوشند فعل نفی مستقبل جمع غائب سعی ایتمه ل دیمکدر  
 (موصول ترکیب) مطالعه ایدیجیلرك اخلاق مکارمه امیدولك  
 اولدر که بر نقصان و خلاه مطلع اوله ل عفو وانماض انکی ایله ستر  
 ایله ل و عیب و اعتراض لسانی ایله افشا به سعی ایتمه ل (قطعه)  
 چون ینی ز آشناعی \* که بیکانکان نکویی به \* بیکانکان با حرف  
 صله بیکانه بیانیجی دیمکدر کاف هاء رسمیدن مبدل الف نون اذات  
 جمع (نکویی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب سويلیه سین دیمکدر  
 (موصول یت) (چونکه آشنادن یعنی دوستدن بر عیب کوره سین اگر  
 بیکانره یعنی دشمنلره سويلیه سین اعلادر یعنی اتی غیره افشا اللمک  
 احسنه \* زانکه در کیش آخرا نیشان \* عیب پوشی ز عیب جویی به \*

زانکه اول اجلدن که دیمکدر (کیش مذهب معناسنه در مابعدینه  
اضافت لامیه) آخر اندیشان وصف ترکیدر عاقبتی فکر ایدیمجیلر  
دیمکدر (عیب پوشیده وصف ترکیبیدر عیب اوریمچی دیمکدر  
(عیب جوی ده بوبله عیب اراییمچی دیمکدر یا از مصدریه (محصول بیت)  
بیت اوله تعلیلدر کتم راز دوستان ایلکه چالش زیر عاقبت اندیشلرک  
مذهبنده ستر عیب ایدوب کیریمچی لک عیب اراییمچیلقدن اعلادو  
حاصلی عاقبت اندیشه لک مذهبنه ذاهب اولوب نقصان نامه بی  
دامن لطف ایله ستر ایلک اولی در کذلک مترجم فقیرک دخی قصورندن  
حرف کیرلک وادیسنه کتیبو اصلاح ایتلری مأمولدر \* در تاریخ  
قطع اطناب اطناب وطی اسباب اسهاب \* تاریخ قطع اطناب اسناب  
بیانه ولامیه و بیانه قطع کسمک معناسنه در (اطناب فتح همزه ایله  
چادرایی دیمکدر) (اطناب کسر همزه ایله سوزی اوزاتمی معناسنه  
مصدر در (طی اسباب اسهاب مصدرک مفعولنه ولامیه طی دورمک  
دوشرمک معناسنه در (اسباب سبیک جمعیدر) اسهاب کسر همزه ایله  
کثرت کلام معناسنه در (محصول ترکیب) سوز اوزاتمی چادر بیک  
ایینی قطع ایلک و کثرت کلام سبیلرینی دیروب دیوشرمک یعنی ختم  
پهارستانک تاریخی بیانده در (قطعه) تک پوی خامه درین طرفه نامه \*  
که جامی بدو کرد طبع ازمانی \* تک پوی خامه لامیه تک حله معناسنه  
پوی یلک معناسنه تک پوی نیجیل ایله برشی ارامقده استعمال اولنور  
(طرفه طانک خمبله عجیب دیمکدر) (نامه کلیدین عبارتدر) (بدو دال  
همزه دن منقلب باحرف مصاحبت اونامه به اشارتدر) (طبع ازمای  
وصف ترکیبیدر طبیعت صناییمچی دیمکدر) (یا حرف مصدر  
(محصول بیت) فلک تک پوسی بو عجیب نامه ده که جامی انک ایله  
طبیعت صناییمچیلق ایلدی یعنی جامینک تجربه طبیعت ایلدی یکی  
نامه ده فلک تک پوسی \* بوقتی شد آخر که تاریخ هجرت \* شود نه صد  
از هشت بروی فراز \* بوقتی باحرف ظرف یا حرف وحدت (هجرت  
حضرت فخر عالم و نی محترم مکة مکرمه دن مدینه منوره به نقل  
ایلدکلر بدر) (نه صد طغوز بوز دیمکدر) (ار کردن محفف ادوات شرط  
(هشت سکز دیمکدر) (وی نه صد راجعه در) (فرازی فعل مضارع

مقررند مخاطب از تبرایمک دیکندر (محمصول بیت) قلمک یونامه دن  
 نک یونی بزوقشده آخر اولدی که هجرت تاریخی طغوز یوز اولور  
 اکر سکز زیاده ایدرسن سکز چیقدیغی صورتده تاریخ انعام بهارستان  
 سکز یوز طغسان ایکی اولور و مترجم حقیرک انعامی ایله یینی اوج یوز  
 اون یدی اولمش اولور \* والمسئول من الله ذی الجلال والاکرام  
 الظفر بذیل المرام والفوز بحسن الاختتام والصلوة والسلام علی محمد  
 وآله وبرة الکرام \* مسئل اسم مفعول فتح باینک مهموز العینندن  
 مطلوب معنایه در (من الله مفعول غیر صریح) ذی الجلال والالهک  
 صفی جلال عظمت و کبریا معنایه (اکرام جلال اوزره معطوف  
 ایلمک دیکندر) مسئل مبتدا (الظفر خبری) بذیل المرام نظره متعلق  
 (الفوز نظره اوزره معطوف در) بحسن فوزه متعلق (الاختتام حسنک  
 مضاف الیهی) بره بارتک جمعیندر ابور دیکندر (محمصول ترکیب)  
 دخی اجلال و اکرام صاحبی اولان اللهندن مطلوب ورجا مرام و مراده  
 نائل اولقلقه ظفر و حسن خاتمه یه فوزدر دخی صلاوة و سلام حضرت  
 محمدک اوزرینه اولسون و بره الکرام اولان آلی اوزره اولسون  
 \* تذیل \* چونکه یونامه عالی حشو و نقصانندن خالی ایکن مؤلف  
 مولانا جامی قدس سره السامی حضرتلری هضما لنفسه قصوره  
 اعتراف و تذلل ابتدای بوکنیه بی مایه بو قدر بضاعه نک قلنی  
 واستطاعتک عدم قدرتی و کثرت اشتغال تعلم و تدريس و خدمت  
 و کاب شهر باریده نک بوده ایکن بویه بر امر عظیمه اقدام کر چه حدیمز  
 دکل ایدی لیکن اخوان صفا نک ایرامنه عدم طاقتدن ناشی شروع  
 اولوب شکسته بسته عون خدای یحییون ایله رسیده اختتام نامندی  
 هر قدر سر بسر خلل و نقصان ایه دخی مطلب اثر امره عمره ثانی  
 مفعول متجه الی يوم الاخرة نامز صحیفه عالمده ثابت اولوب بر رفاهه  
 شریقه ایله یوناچاری شادایته لری اولدیفین فهم ایدوب انکشت زن  
 عبویمز اولوب بلکه قلم کرم ایله تصحیح ایلمک ناظریندن مرجو و متمنادر  
 \* مشوی \*

ای خانه خوش خرام سوبله      سوبله دل شاد کام سوبله  
 راز دلی کل غیبان ایله      اسرار دلی غیبان ایله

کج غمی سن فراغت ایله  
بزم طربک ربانی سنسین  
فیض حق ایله فراموش  
سن سویله که دکلینده واردر  
اور مضرب شوقی ایله آهنگ  
دشت سخنه نهایت اولز  
اما بولورسه خار انکار  
کرسنک طعن کلوزسه پایه  
ایلرسه بو طعنی دوست مشکل  
اما که امید (شا کر) زار

## \*مناجات\*

ای خالق جله کون وامکان  
ین مجری قبل قرین رحمت  
محض کرمکله ایله مستور  
شاه رسل عشقنه کرم قبل  
اول شاه رسل که جله افلاک  
قبل حرمتنه اوقات پاکک  
بن بنده کی سر لطفه مظهر  
خاصه پندر یزر کوارم  
محمود خصال سید احد  
ایله یو کتایی نشر و شایع  
هم اولیه شرمناک و محبوب  
اربابی قننده ایله قبول  
\* تاریخ قطع اواناد اسباب سخن و تمام کار نقوش معانی قصور محن \*  
بهارستان عشق اولیسه ظاهر  
ریاض لطیفی غایت دل یادر  
بنم بوزجه مده اولسه لایق  
اوله تاریخی وش هر دمه تازه  
بوستان نهال طبع (شا کر)

\* ترجمه احوال نورالحق والدین حضرت عبدالرحمن جامی قدس سره

السامی بر ونبره اجمال \*

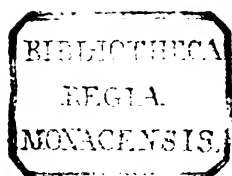
اول نشئه بخش بزم عرفانک پدری نسبی حضرت فاروقه مشهی قاضی  
اصحاق دامادی قوام الدین حسن اصفهانینک صلبیدن خراسانه تابع  
خارجرد قصبه سنده قد منهاد عالم شهود اولمش \* و سنی حد نمیره بالغ  
اولدقده بلده مذ کوره نک امر فتواسی عهده سنه تقویض اولمش \*  
و برزندند نص کره سمع هراته عزیمت بعده بنه بلده مرقومه به عودتلی  
اثنا سنده اول یکانه عصر حوالی جامنده سکن یوزاون یدی سالنده  
زینت آرای کهواره وجود اولوب بش یاشنه واردقده نورالدین مخلصیه  
شهر تباب اوله رفی پدرلیله شهر هراته عزیمت و اول بلده ده اقامتله  
تحصیل علوم شتایه همت ایلشدر \* بش یاشندن ابای یاشنه قدر  
گرامیانه عمر عزیزینی انجیق کسب کماله صرف ایدوب مولانا جنیددن  
اصول صرف ونحو ومعانی و بیانی اخذ \* بعده شریف جرجانی نک  
تلمیذ اعلمی مولانا علی سمرقندینک مجلس درسنه حاضر \* و اکثر علوم  
عقلیه ده ماهر اولوب (بعدهذا سیر سمرقند ارزوسیه فتح الله تبریزینک  
برتقریبه مجلس درسنه واصل \* و خواجه مشارالیه بعد المصاحبه  
پنلرنده زیاده محبت حاصل اولشدر \* و سمرقنده غلغله انداز افاق  
اولان شهر تهرینه بناء اکثر علما مشاهده ایتمکه ارزو کش اولوب صحبت  
و ملاقاتی بمن و برکت حد ایدرلایدی \* سیم قاضی زاده روم کلوب بعد  
الملاقات بعض مشکلاتی عرض و ایراد ایلدکده جواب باصوابله دفع  
اشکال ایلدی \* ذات عالی لری اندک زمانده سرآمد فضلالی زمان  
اولدقلرنده نص کره همت بلند مرتبتلری بومعنایه قناعت ایتموب کبار  
خواجگان دن شیخ سعد الدین کاشغری دن اخذ دست ارادت و بوجهله  
دخی مراتب عالییه و مقامات متعالیه به ارتقا ایلدیلر آخر لامر صبت کمالی  
رسیده مسامع علما و زهاد اولوب شوق ادراک و صحبتلریله ترک دیار ایدوب  
قبض خد متبله مستقبض اولورلایدی مراتب نظام کاندیه مهارتله هر بر  
فنون سخنور یزه استاد عصر اولدقلرینه ذکر ی آئی بعض آثار لری  
نور مدعادر \* دیوان غزلیات و رباعیات و سبعة الحق اسمیه مشهور  
هفت مشنوی نظم ایلشدر در که خمسة نظام بند نص کره بومعنا زده برکتاب

ملاحظه

ملاحظه اولخامش \* واكثر علومده منظوم ومنثور عربی وفارسی  
رساله لری بادکار روزگار در \* اشبو بهارستاندن ماعداتدوین بیوردقلری  
شواهد النبوه \* نقش الفصوص \* نفحات الانس \* اشعة الممات  
\* لوايح \* شرح قصیده ابن الفارض \* شرح بیت امیر خسرو  
سخنان خواجه پارسا \* شرح حدیث اربعین \* مناقب مولوی  
و شیخ الاسلام الانصاری \* شرح مناسک الحج \* رساله عروض وقافیه  
\* رساله موسیقی \* فوائد الضیایه علی الکافیه \* مثنویات ومکاتبات \*  
نحوه الاحرار سجنه الارار \* یوسف زلیخا \* لیلی و مجنون \* خرد  
نامه اسکندر و سائر تألیفاتی (چون سن شریفلری یتش درده وارد قدده  
زیارت بیت الله احرام بندیت و کعبه مقصوده وصول الیه نائل سعادت  
اولد قد نصکره شام و مصر یولندن سمت عراقه عازم اولدقلری ائشاده  
کرزیده سلاطین اک عثمان جنتمکان سلطان بایزید ولی حضرتلری  
طرفلرندن اعزاز و توقیر و همت و د عازی اغتنام اولمشدر و سلسله  
الذهب نام تألیفلرینک دیباجه سنی نام پادشاه مشارالیهله تزیین ایلمشدر  
وعراقینه رسیده اولدقلرنده پادشاه عراقین و آذر بایجان اولان امیر  
حسن بک و سائر سلاطین دخی حققلرنده لازمه رعایتی برینه کنور مشلر  
\* بعد از سیاحت بوکره دخی هراتی تشریف لمرنده سلطان حسین  
ووزیری میر علی شیر مسرور و مبهج اولمشلر \* اول بکانه دهرک سنی  
سکسان به رسیده اولدقدده هجرتک سکن یوز طغسان سکننده بلده  
مذکورده و دبعده حیاتلرین سپرده موکلان قضا و قدر \* و بو عالم  
فانیدن عالم جاودانی به کنز قیلدیلر \* مدفنلری شهر هراتده زیارتگاه  
انام در \* اکر مه الله تعالی فی اعلی العالمین برؤیه الجال \* ونفعنا الله  
بفیوضاته وشفاعته یوم المآل \* آمین  
الحمد لمبسر اتمام طبع هذا الشرح المسمى بجمدة العرفان \* علی الکتاب  
الشهوری بهارستان \* لعلامه الجامی قدس سره السامی \* بدار الطباعة  
العامة \* بمه سلطان الزمان محمود خان \* بمعرفة ناظرها العبد الفقیر  
الی الطاف ربه الاحد \* شیخزاده السيد محمد اسعد \*  
اوائل رجب الفرد \* سنة اثنتین وخمسین  
و مائتین والف



A ov 2176 40



179 H





4 A. or. 2176



